

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

**PÉCSI KONFERENCIA- ÉS
KONCERTKÖZPONT**

2008. DECEMBER 19.

Jelen megvalósíthatósági tanulmány

**2008. június 23-án, a pályázati dokumentáció részeként,
így a pályázat benyújtásakor aktuális állapotnak megfelelően készült.**

**A pályázat benyújtását követően, a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési
Ügynökség által előírt hiánypótlási kötelezettségeknek megfelelő
módosításokat, kiegészítéseket külön dokumentumban, jelen
megvalósíthatósági tanulmány mellékleteként csatoljuk, a hiánypótlási
felhívások szerinti időrendi sorrendben.**

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

**PÉCSI KONFERENCIA- ÉS
KONCERTKÖZPONT**

2008. JÚNIUS 23.

Jelen megvalósíthatósági tanulmány
2008. június 23-án, a pályázati dokumentáció részeként,
így a pályázat benyújtásakor aktuális állapotnak megfelelően készült.

TARTALOMJEGYZÉK

Ez a dokumentum magában foglalja az eredeti struktúra szerint megvalósíthatósági tanulmány, részletes költség-haszon elemzés és környezeti hatásösszefoglaló címen meghatározott dokumentumokat.

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ, A TANULMÁNY EREDMÉNYEINEK

ÖSSZEFOGLALÁSA	12
I.1. FELSŐVEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	12
I.2. A PROJEKT CÉLJA, INDOKOLTSÁGA	14
I.3. A PROJEKT HELYSZÍNE	17
I.4. PÁLYÁZÓ SZERVEZET/KEDVEZMÉNYEZETT ÉS TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PARTNEREK	17
I.5. A VIZSGÁLT MEGVALÓSÍTÁSI ALTERNATÍVÁK, ÉS A PREFERÁLT ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKLÁSA.....	18
I.6. A BERUHÁZÁS ÁLTAL LEHETŐVÉ VÁLÓ FUNKCIÓK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	21
I.7. TULAJDONVISZONYOK	23
I.8. AZ ÜZEMELTETÉS ÉS MŰKÖDTETÉS SZERVEZETI ÉS JOGI KÉRDÉSEI	23
I.9. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK ÉS FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK BECSLÉSE.....	24
I.10. A BERUHÁZÁS FINANSZÍROZÁSÁNAK BEMUTATÁSA	29
I.11. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE	29
I.12. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS BEVÉTELEK BECSLÉSE	30
I.13. A MEGVALÓSÍTÁST ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGET JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLÓ FŐBB TÉNYEZŐK	33
II. PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA	35
II.1. A PROJEKTGAZDA ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, TEVÉKENYSÉGEI	35

II.1.1. Alapadatok	35
II.1.2. A Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának szervezeti felépítése	36
II.1.3. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat döntéshozatali rendje.....	37
II.1.4. Pécs megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési helyzete.....	39
II.1.5. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának korábbi projekt tapasztalatai	42
II.1.6. Pécs megyei Jogú Város Önkormányzatának jelentősebb folyamatban lévő fejlesztései	44
II.1.7. Projektgazda áfa-alanyiséga.....	44
II.1.8. A konzorciumi tag általános bemutatása.....	44
II.2. A PROJEKT ELHELYEZÉSE A PROJEKTGAZDA STRATÉGIÁJÁBAN.....	45
II.2.1. Illeszkedés a stratégiai dokumentumok céljaihoz	45
II.2.2. A projekt előzményei	51
II.2.3. A pályázó és a projekt kapcsolata a működtetés/üzemeltetés során.....	53
II.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁJÁNAK BEMUTATÁSA	53
II.4. PROJEKTMENEDZSMENT SZERVEZET BEMUTATÁSA.....	65
II.4.1. Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.	65
II.4.2. „Kiszervezett” szolgáltatások, illetve projekt menedzsment feladatok:.....	75
II.4.3. Kapacitásbővítés Pécs MJV Önkormányzatánál	76
II.4.4. Kulcsprojekt specifikus szempontok.....	79
III. A PROJEKT HÁTTERE.....	85
III.1. GAZDASÁGI-TÁRSADALMI-KÖRNYEZETI ALAPADATOK	85
III.2. SZAKTERÜLET BEMUTATÁSA, NEMZETKÖZI TAPASZTALATOK	99
III.2.1. Kultúrafogyasztásról általában.....	99
III.2.2. A kulturális turizmus jellemzői.....	102
III.2.3. MICE turizmus jellemzői.....	107
III.2.3.1. Hivatásturizmus a világban, illetve az EU-ban.....	109
III.2.3.2. Hivatásturizmus Magyarországon	115
III.2.3.3. Trendek a hivatásturizmusban	120
III.2.4. Szakmai egyesületek, lehetséges partnerszervezetek.....	127

III.2.5. Szakmapolitikai, stratégiai környezet, jogszabályi háttér	130
IV. FEJLESZTÉSI IGÉNY MEGALAPOZÁS	136
IV.1. HELYZETÉRTÉKELÉS	136
IV.1.1. SWOT-analízis	136
IV.1.2. Tapasztalatok és következtetések	139
IV.2. KERESLET–KÍNÁLAT ELEMZÉS	152
IV.2.1. A lehetséges termékek és szolgáltatások körének meghatározása	153
IV.2.2. Keresletelemzés	156
IV.2.2.1. Jelenlegi keresleti helyzet értékelése	156
IV.2.2.2. A potenciális fogyasztók jellemzői	162
IV.2.2.3. A célcsoportok elérésének, motiválásának lehetséges eszközei	168
IV.2.3. Kínálatelemzés	176
IV.2.3.1. Pécs kulturális élete – regionális kitekintéssel	176
IV.2.3.2. Pécs tervezett kulturális programkínálata az EKF évében	182
IV.2.3.3. Pécs hivatásturisztikai jellemzői	188
IV.2.4. Szezonálási kérdések	207
IV.2.5. Rendezvényszektor SWOT analízise	208
IV.2.6. Potenciális befektetők bevonási lehetőségei	212
IV.3. PROJEKT CÉLKITŰZÉSEI, ELVÁRT EREDMÉNYEK, INDIKÁTOROK	219
IV.3.1. A fejlesztés szükségszerűsége, fejlesztési potenciál	219
IV.3.2. Hosszú távú hatások	223
IV.3.3. Konkrét, rövid távú célok, elvárt eredmények	225
IV.3.4. Elvárások a Pécsi Konferencia- és Koncertközponttal kapcsolatban	226
IV.3.5. A projekttől elvárt számszerűsíthető célok, indikátorok	234
IV.3.6. A projekt illeszkedése, hozzájárulása az operatív program céljaihoz	243
IV.4. CÉLCSOPORT BEMUTATÁSA	243
IV.4.1. Közvetlen célcsoportok	244

IV.4.1.1. A PKK iránti kereslet várható nagyságának meghatározása	250
IV.4.2. Közvetett célcsoportok	255
IV.4.3. Érintettek	259
IV.5. KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK FELMÉRÉSE	260
V. MEGOLDÁSI ALTERNATÍVÁK FELVÁZOLÁSA ÉS ELEMZÉSE	262
V.1. A KIINDULÓ HELYZET LEÍRÁSA	262
V.1.1. Előzmények	262
V.2. A MEGFELELŐ ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSI MÓDSZERE	266
V.2.1. Szűrési szempontok	266
V.2.2. Kiválasztás módszere és szempontjai	267
V.3. MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVÁK MEGHATÁROZÁSA	273
V.4. „0” MEGOLDÁS – PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA NÉLKÜLI VÁLTOZAT	283
V.4.1.1. Koncertek	284
V.4.1.2. Színi előadások, egyéb kulturális események	284
V.5. A) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA	286
V.5.1. Cél meghatározása	286
V.5.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása	286
V.5.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése	287
V.5.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése	289
V.6. B) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA	296
V.6.1. Cél meghatározása	296
V.6.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása	297
V.6.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése	302
V.6.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése	303
V.7. C) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA	309
V.7.1. Cél meghatározása	309
V.7.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása	309

V.7.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése	313
V.7.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése.....	313
V.8. D) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA.....	320
V.8.1. Cél meghatározása	320
V.8.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása.....	321
V.8.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése	321
V.8.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése.....	321
V.9. LEGMEGFELELŐBB ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSA	327
VI. A MEGVALÓSÍTÁSI JAVASLAT KIDOLGOZÁSA.....	333
VI.1. MŰSZAKI TARTALOM RÉSZLETES LEÍRÁSA	335
VI.2. RÉSZLETES MŰKÖDÉSI, MŰKÖDTETÉSI TERV	343
VI.2.1. Az üzemeltetés személyi és technikai feltételei.....	343
VI.2.1.1. Definíciók és tervezési alapfeltételek.....	343
VI.2.1.2. Működtetésben résztvevő szervezetek bemutatása.....	350
VI.2.1.3. A fenntartás és üzemeltetés szervezeti háttere, a szükséges humán erőforrás becslése.....	359
VI.2.1.4. Bevonható partnerek köre, szerepvállalása, a lehetséges együttműködési formák.....	369
VI.2.2. A létrejött termék bemutatása, nyújtott szolgáltatások	371
VI.2.2.1. Saját szolgáltatások	371
VI.2.2.2. Együtthatások, kapcsolódások a többi EKF kulcsprojekt funkciójához.....	377
VI.2.3. A működtetéssel szemben elvárt hatás objektív meghatározása.....	378
VI.2.4. Kontrolling és ellenőrzési rendszerek megvalósítása	379
VI.3. MARKETINGTERV	384
VI.3.1. Szolgáltatások bemutatása, termékfejlesztés	388
VI.3.2. Árképzési stratégia	400
VI.3.3. Értékesítés.....	404
VI.3.3.1. Marketingüzenet.....	409
VI.3.3.2. Marketinginformációs rendszer.....	410

VI.3.3.3. Bevezető kommunikációs kampány	412
VI.3.3.4. Marketingköltségek	413
VI.4. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE	416
VI.4.1. Műszaki megvalósítás ütemezése	417
VI.4.2. A projekt megvalósításához kapcsolódó eljárások ütemezése	421
VI.4.3. Pénzügyi ütemezés	425
VI.5. KÖRNYEZETI HATÁSÖSSZEFOGLALÓ	427
VI.5.1. Bevezetés, a hatásösszefoglaló célja	427
VI.5.2. Jogszabályi és tervezési háttér	427
VI.5.2.1. Releváns környezetvédelmi szabályozás	427
VI.5.2.2. Engedélyezési eljárás	430
VI.5.3. Jelenlegi állapot	431
VI.5.3.1. Domborzat, földtan és talaj	431
VI.5.3.2. Víztisztaság, vízgazdálkodás	432
VI.5.3.3. Levegőtisztaság	434
VI.5.3.4. Zaj- és rezgésterhelés	441
VI.5.3.5. Hulladékgazdálkodás	445
VI.5.3.6. Élővilág	447
VI.5.3.7. Társadalom	448
VI.5.3.8. Területhasználat	449
VI.5.3.9. Épített környezet	449
VI.5.4. Várható környezeti hatások	450
VI.5.4.1. Domborzat, földtan és talaj	450
VI.5.4.2. Felszíni, felszín alatti vizek	451
VI.5.4.3. Levegőtisztaság	452
VI.5.4.4. Zaj- és rezgésterhelés	453

VI.5.4.5. Hulladékgazdálkodás.....	455
VI.5.4.6. Élővilág.....	457
VI.5.4.7. Társadalom.....	457
VI.5.4.8. Épített környezet.....	457
VI.5.4.9. Környezeti hatások értékelése.....	458
VI.5.5. Környezeti indikátorok.....	461
VI.5.6. A környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítése a projekt működtetése során.....	465
VI.6. ESÉLYEGYENLŐSÉGI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE.....	466
VII. PÉNZÜGYI ELEMZÉS.....	470
VII.1. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK BECSLÉSE.....	470
VII.2. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG.....	480
VII.3. MARADVÁNYÉRTÉK.....	490
VII.4. PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK ÖSSZEGZÉSE.....	491
VII.5. PÉNZÜGYI BEVÉTELEK BECSLÉSE.....	493
VII.6. A PROJEKT PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYMUTATÓI.....	500
VII.7. TÁMOGATHATÓSÁGI FELTÉTELEK VIZSGÁLATA.....	502
VII.8. A MEGÍTÉLHETŐ TÁMOGATÁSI ÖSSZEG MEGHATÁROZÁSA.....	503
VII.9. PÉNZÜGYI FENNTARTHATÓSÁG VIZSGÁLATA.....	511
VII.9.1. A megítélhető támogatási összeg meghatározása.....	513
VIII. KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS.....	514
VIII.1. TÁRSADALMI HATÁSOK SZÁMSZERŰSÍTÉSE.....	514
VIII.2. A KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉGEK ÉS HASZNOK PÉNZBENI KIFEJEZÉSE.....	515
IX. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT ÉS KOCKÁZATELEMZÉS.....	520
IX.1. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT.....	520

IX.2. KOCKÁZATELEMZÉS.....	522
IX.2.1. A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok.....	522
IX.2.2. A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok.....	523
IX.2.3. A projekt működtetése során felmerülő kockázatok.....	524
IX.2.4. Az intézményi, megvalósíthatósági kockázatok összefoglalása.....	529
X. KOMMUNIKÁCIÓS TERV.....	535
X.1. A CÉLCSOPORTOK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE.....	535
X.2. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG.....	544
X.3. PR.....	547
X.4. ARCULAT, KÜLSŐ MEGJELENÉS.....	549
X.5. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV.....	552
X.6. KOMMUNIKÁCIÓS KÖLTSÉGEK.....	555
XI. MELLÉKLETEK.....	556
XI.1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A FEJLESZTÉSEK ELHELYEZKEDÉSÉT BEMUTATÓ ÁBRA.....	556
XI.2. FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK.....	556
XI.3. INTERJÚK LISTÁJA.....	560
XI.4. KONZORCIUMI TAG ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA.....	565
XI.4.1. Alapadatok.....	565
XI.4.2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. szervezeti felépítése.....	566
XI.4.3. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. döntéshozatali rendje.....	568
XI.4.4. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. költségvetési helyzete.....	568
XI.4.5. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. korábbi projekt tapasztalatai.....	571
XI.4.6. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. jelentősebb folyamatban lévő fejlesztései.....	573
XI.4.7. A projektmenedzsment tagok önéletrajza.....	574
XI.5. LOGIKAI KERETMÁTRIX.....	591
XI.6. CSATOLT MELLÉKLETEK JEGYZÉKE.....	595

XI.6.1. Melléklet I. – Nemzetközi és hazai tapasztalatok.....	595
XI.6.2. Melléklet II. – A megvalósíthatósági tanulmány készítésének keretében elkészült kérdőíves lekérdezés projekt-specifikus eredményei	595
XI.6.3. Melléklet III. – Pécs jelentősebb kulturális és hivatásturisztikai létesítményeinek bemutatása	595
XI.6.4. Melléklet IV. – Pécsi rendezvényhelyszínek listája.....	595
XI.6.5. Melléklet V. – Jelentősebb pécsi rendezvények listája.....	595
XI.6.6. Melléklet VI. – Jelentősebb rendezvényszervezők listája	595
XI.6.7. Melléklet VII. – Pécs jelentősebb rendezvényeinek bemutatása	595
XI.6.8. Melléklet VIII. - Emlékeztető_070807_DDKTVF.....	595
XI.6.9. Melléklet IX. – Számítások és ütemezések.....	595
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETEK – DDRFŰ ÁLTAL ELŐÍRT HIÁNPÓTLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK...	595
Hiánypótlás 2008. 09.05.....	595
Hiánypótlás 2008. 11.06.....	595
Hiánypótlás 2008. 12.15.....	595

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ, A TANULMÁNY EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

I.1. FELSŐVEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont (továbbiakban PKK)** projekt célkitűzése egy olyan multifunkcionális, magas minőségű, reprezentatív épület létrehozása, amely a 2010-es Európa Kulturális Fővárosa program rendezvényeinek, eseményeinek méltó helyszíne lehet, illetve ezen túlmenően, *hosszú távon is hozzájárul Pécs kulturális, gazdasági életének sikeréhez, fellendítéséhez a turizmuspiaci pozíció javítása révén.*

A projekt projektgazdája és kedvezményezettje **Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata**. A projektben a kedvezményezett konzorciumi partnere a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht., amely a projektben az ESZA típusú tevékenységeket és a projektmenedzsment szervezet feladatait látja el. A létesítmény üzemeltetését a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kialakításra kerülő non-profit kft. látja majd el, divizionális formában. A Pécsi Kulturális Központ, valamint a Pannon Filharmonikusok Pécs (PFP) az épület bérlői, a komolyzenei koncertek és kulturális események kizárólagos szervezői lesznek. A három szervezet előre meghatározott feltételek mellett együttesen látja el a létesítmény szakmai működtetését, a PKK rendezvénynapját a másik két szervezettel folytatott egyeztetés alapján az üzemeltető non-profit kft. állítja össze.

A fejlesztés nagy létszámú kulturális, kiemelten komolyzenei és hivatásturisztikai eseményekhez méltó, európai színvonalú rendezvényhelyszín létrehozására irányul, amely **hiánypótló beruházásnak számít nemcsak a városban, hanem a régióban is.**

A létesítmény összesen 11.144 négyzetméter nettó alapterületű, emellett környezetének attraktív fejlesztése is megvalósul. Az épület központi magja a **nagyterem, amelynek maximális befogadóképessége koncertek/kulturális programok esetében 999 fő, konferenciák/egyéb üzleti rendezvények esetén pedig 954 fő.** A Pannon Filharmonikusok a

létesítményben kapnak helyet, szakmai felkészülésükhöz önálló nagyzenekari próbaterem, a Szimfonietta próbaterme, valamint 4 szólampróbaterem áll rendelkezésre. A szólampróbatermek szekcióteremmé alakíthatók, így a plenáris ülésterem kapacitásához illeszkedő befogadóképességű, az önálló konferenciatermekkel együtt 1004 fő kapacitású szekciótermi elhelyezés jön létre. Természetesen a szükséges kiegészítő szolgáltatások is rendelkezésre állnak majd (pl. büfék és kávézó, parkolók, kiállítások megrendezésére is alkalmas aula). A non-profit kft. divíziója, a Pécsi Kulturális Központ (egy részének) és a Pannon Filharmonikusok székháza (irodák, öltözők, raktárak, szociális blokkok, közlekedők) is a létesítményben kapnak helyet, a székházak továbbá a közönségforgalmi és üzemeltetési terek racionális kapacitásokkal és kapcsolódásokkal kerülnek kialakításra.

Az épület kivitelezése korszerű technológiai megoldásokkal, akadálymentesen, energiatakarékos és környezetbarát módon valósul meg. Alapkövetelmény az akusztikai tervezés, modern audiovizuális és informatikai megoldások alkalmazása.

A terek rugalmas alakíthatóságával, a koncertterem/plenáris ülésterem emelhető padozatával, mobil székekkel, variálható szekciótermekkel nagyfokú multifunkcionalitás biztosított. *A központ flexibilitása nagy, így széles a megnyerhető programok köre. Elsősorban a hivatássturisztikai rendezvények befogadása és bevételei biztosítják a fenntarthatósági szempontok érvényesülését.*

A beruházás teljes nettó költsége, nominál áron nettó 7 418 millió Ft (ebből elszámolható költség 7 243 millió forint, a fennmaradó 175 millió Ft az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés alapján finanszírozott). A Dél-Dunántúli Operatív Program keretében finanszírozható támogatás 5 218 millió Ft. Összességében a támogatásintenzitás **a beruházás elszámolható költségeinek arányában 72,0%, a ÖTM önerő kiegészítéssel együtt 77,0%**. Így a projektgazda által biztosítandó önerő 2 025 millió Ft, amelyből a ÖTM önerő kiegészítés 362 millió Ft, így **Pécs MJV Önkormányzatának 1 663 millió Ft-ot kell saját forrásként biztosítania.**

A beruházás **kivitelezési fázisának** tervezett kezdete: **2008. október.**

A kivitelezési fázis **befejezésének** tervezett időpontja: **2010. március.**

A projekt tervezett **látogatószáma 2010-ben 105 ezer fő**, ezt követően magas, de reálisan elérhető prosperitást feltételeztünk. A projekt működési eredménye a piaci bevezetés előrehaladtával, a látogatószám folyamatos növekedésével javul, így egyre kisebb mértékben lesz szükség a város támogatására. **A működési egyenleg 2018-tól vált pozitívra, ettől kezdve a központ nem igényel működési támogatást a város részéről (a Pannon Filharmonikusok illetve a Pécsi Kulturális Központ működésének támogatásán, programfinanszírozásán túl).**

I.2. A PROJEKT CÉLJA, INDOKOLTSÁGA

Az **Európa Kulturális Fővárosa cím (továbbiakban EKF) elnyerésével Pécs 2010-ben kiemelkedő lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására**, így fokozva ismertségét, javítva imázsát Európa-szerte. Az önkormányzat kiemelt célkitűzése a városfejlesztés, a regionális központi szerepkör erősítése, *a kultúra támogatása, fejlesztése*, mind saját intézményein keresztül, mind a különböző civil kulturális törekvések támogatásával.

A **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projekt célkitűzése** egy olyan multifunkcionális, magas minőségű, **reprezentatív épület létrehozása, amely méltó helyszínt biztosít a 2010-es EKF program kulturális, komolyzenei, konferencia, társadalmi rendezvényeinek, eseményeinek**, illetve ezen túlmenően, *hosszú távon is hozzájárul Pécs kulturális, gazdasági életének sikeréhez, fellendítéséhez a turizmuspiaci pozíció javítása révén*. A fejlesztés hiánypótló beruházás nemcsak a városban, hanem a térségben, sőt a régióban is, hatása túlmutat a városon.

A projekt célkitűzései:

- *A minőségi kulturális értékek bemutatása, a város megjelenítése Európa kulturális-zenei térképén, a helyi és térségi lakosság minőségi kultúrafogyasztásának ösztönzésével;*
- *A magasabb fizetőképességű, igényes hivatásturisztikai vendégkör megnyerése.*

A projekt hatásai:

- *Nagymértékben hozzájárul a térségi rendezvény- és hivatásturisztikai piac élénküléséhez.*
- *Ösztönzi a térségi lakosság minőségi kultúrafogyasztását.*
- *Meghatározó módon segíti a jelenleg szlömösödő, külvárosi jellegű városrész fejlődését, városszövetbe illesztését, rehabilitációját.*
- *Új alapokra helyezi a város turizmusát, ösztönzi a vendégforgalom élénkítését, hozzájárul az igényes, magasabb fizetőképességű vendégkör részarányának fokozásához.*
- *Jelentős mértékben javítja Pécs imázsát és versenypozícióját, amely országos, sőt nemzetközi kihatású is lehet.*
- *A turizmus multiplikátor hatásának köszönhetően pozitív gazdasági, társadalmi hasznok (pl. bevételek, illetve munkahely-teremtés) realizálódnak, amely Pécs régióközponti szerepköréből adódóan kisugárzik tágabb körzetére is.*

A projekt elvárt, számszerűsített eredményei:

Mutató neve	Típus	Mérték-egység	Kiindulási érték (2007)	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja
Megvalósult kulturális fejlesztések száma	Output	db	0	1	2010.03.15.
Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén	Output	fő	0	999	2010.03.15.
Nagyterem maximális befogadóképessége konferenciafunkció esetén	Output	fő	0	954	2010.03.15.
Szekciótermek összes kapacitása	Output	fő	0	1000	2010.03.15.
Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma	Output	db	0	1	2010.03.15.
Fejlesztéssel érintett történelmi, kulturális örökséget jelentő építmények száma	Output	db	0	0	-
A fejlesztéssel létrejövő új épület, épületrész nagysága	Output	m ²	0	11.144	2010.03.15.
Akadálymentesített épületek száma	Output	db	0	1	2010.03.15.
Zenekari próbaterem és szolámprobaterem szám	Output	db	0	5	2010.03.15.
Bérlők száma a létesítményben	Output	db	0	2	2010.03.15.
Egyéb kapcsolódó vállalkozások, amelyek a létesítmény üzemeltetésében részt vesznek	Output	db	0	3	2010.03.15.
Megőrzött munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan	Eredmény, kötelező	fő	0	0	2010.03.15.
Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma	Eredmény, kötelező	fő	0	4	2010.03.15.
Hátrányos helyzetű létrehozott munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan (nők is)	Eredmény, kötelező	fő	0	1	2010.03.15.

1. Táblázat: Monitoring mutatók (forrás: saját szerkesztés az adatlap alapján)

A fejlesztés illeszkedik a Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program és Akcióterv célkitűzéseire. Az Operatív Program 4. prioritása – az integrált városfejlesztési akciók támogatása – kiemelt fejlesztési célként kezeli a Pécs EKF 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítását, mint a regionális fejlődés alappilléret. Az

Akcióterv 4.1.3 konstrukciója az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítására irányul. *Az akcióterv a támogatható tevékenységek között nevesíti a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projektet.*

I.3. A PROJEKT HELYSZÍNE

A projekt Pécs Balokány városrészében, az újonnan kialakított 40671 hrsz. ingatlanon kerül megvalósításra, a kapcsolódó útépítések a 40679, 40712/4 hrsz. („B”jelű út), 40669 hrsz („D” jelű út), a 40682, 40678/2, 40694/5, 40677 hrsz. („E” jelű út) telkeket érintik. A PKK épületéhez tartozó fejlesztési terület nagysága 21.211 m². A terület magja a PVTC tenispályáinak korábbi területe. A projekt tervezett helyszíne külvárosi jellegű, jelenleg szlömösödő terület, amely a város és különösen a turizmus vérkeringésébe mindezidáig nem, vagy csak igen korlátozott módon tudott bekapcsolódni, holott a terület jelentős fejlesztési potenciállal rendelkezik. A terület a történelmi belváros keleti határánál helyezkedik el, a centrumtól gyalogos távolságra, így a belváros keleti irányú kiterjesztéseként értelmezhető. *A projekt közvetett pozitív hatása, hogy meghatározó módon segíti a városrész fejlődését, városzövetbe illesztését.*

I.4. PÁLYÁZÓ SZERVEZET/KEDVEZMÉNYEZETT ÉS TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PARTNEREK

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projektgazdája és kedvezményezettje Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, a projekt megvalósításában konzorciumi tagként vesz részt a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht., mint projektmenedzsment szervezet.

Az épület üzemeltetését a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain létrejövő non-profit kft. fogja ellátni, a szervezet a kedvezményezett közvetlen partnere lesz. Szintén közvetlen partner lesz a **Pécsi Kulturális Központ**, amelynek alapfeladata a kulturális rendezvények szervezése, fesztiválok koordinálása, lebonyolítása, konferenciák rendezése. A projektgazda további közvetlen partnerét a **Pannon Filharmonikusok Pécs** jelenti, amelynek aktív

közreműködésével alakult ki a központ szakmai tartalma, a létesítmény otthont ad az együttesnek, koncertjeik egyik fő helyszíne lesz. A közvetlen partnerek a projekt uniós támogatásából nem részesülnek.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően (Áfa-törvény 33. és 48. § megfelelően) a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont beruházás esetében az **Önkormányzat és a Pécs2010 Menedzsment Kht. áfa-adóalanynak tekintendő**, és az áfát visszaigényelheti. Ennek megfelelően a **pénzügyi számítások minden esetben nettó összegeket tartalmaznak**.

I.5. A VIZSGÁLT MEGVALÓSÍTÁSI ALTERNATÍVÁK, ÉS A PREFERÁLT ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSÁNAK INDOKLÁSA

A fejlesztés hiánypótló beruházásként nagy létszámú kulturális, kiemelten komolyzenei és hivatásturisztikai eseményekhez méltó, európai színvonalú, a fenntarthatóságot segítő multifunkcionális kialakítású helyszín létrehozására irányul, amely országos és nemzetközi jelentőségű és vendégkörű rendezvények befogadására is alkalmas.

A célkitűzések megvalósítására több projektalternatíva keretében is mód nyílhat.

Kizárásra kerültek azonban azon változatok, amelyek nem teljesítik a peremfeltételeket. Nem megvalósítható alternatíva az, amely:

- A két alapfunkciót – színvonalas koncert (kulturális) és hivatásturisztikai (konferencia) helyszín kialakítása – nem ötvözi;
- Nem a fent bemutatott fejlesztési területen kerül megvalósításra;
- A tervpályázathoz képest nagyobb épületméretet igényel.

A megvalósítható megoldási lehetőségek közül többszempontú alternatívavelemzéssel került kiválasztásra az az alternatíva, amely a kitűzött célok elérését leghatékonyabban biztosítja. Az alternatívavelemzés feladata az volt, hogy a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot olyan szakmai programmal ruházza fel, amely a piaci lehetőségeknek,

elvárásoknak megfelel, ezáltal *fenntartható beruházást jelent nemcsak az EKF évében, hanem 2010 után is*. A változatelemzés a pénzügyi-gazdaságossági szempontok mellett a társadalmi hatásokat, a város kultúrpolitikai stratégiáját is szem előtt tartja.

Az általános szakmai követelmények teljesítése mellett az értékelési szempontok az alábbiak voltak: funkcionalitás (multifunkcionális helyszín kialakítása a szükséges kiegészítő szolgáltatáskör megteremtésével); létesítmény bekerülési költsége; támogatásintenzitás és önerő mértéke; működési támogatás igénye a projektgazda részéről; megvalósítás időigénye (tervpályázati kiírás kötöttségének figyelembevétele); társadalmi hatások (a város kultúrpolitikai céljainak figyelembevétele).

A vizsgált alternatívák az alábbiak voltak:

- **A) alternatíva:** a tervpályázati kiírásban szereplő szakmai és építészeti program alapján meghatározott változat, amely a koncert- és kulturális funkciók nagyfokú dominanciájával számol, a fennmaradó kapacitásokat értékesítve hivatásturisztikai események számára. Az épület összes nettó alapterülete 14.615 m², a nagyterem maximális befogadóképessége 1115 fő. A szekciótermi kapacitás összesen 700 fő. A nagyterem multifunkcionalitása (többek között az emelkedő padozat és a fix széksorok miatt) alacsony.

B) alternatíva: az épület kapacitásának és méretének jelentős csökkentése mellett, a koncert/kulturális és konferencia/hivatásturisztikai funkciókat harmonizáló, a jelentős befogadóképességű koncert/plenáris ülésterem (maximális befogadóképesség 999 fő) mellett megfelelő nagyságú, variálható (összesen 1004 fő kapacitású) szekciótermet is magában foglaló, a szükséges kiegészítő szolgáltatáskört biztosító változat. A létesítmény multifunkcionalitását növeljük (emelhető nézőtéri padozattal, mobil székekkel, variálható nagyságú szekciótermi kialakítással), így a központ kihasználtsága nagymértékben javul. A szőlampróbatermek és a kiegészítő terek racionalizálása megvalósul.

- **C) alternatíva:** a B) alternatívához képest tovább csökken a ház mérete a terek és funkciók további racionalizálása következtében, a konferenciafunkció igényeit teljesebben kielégítő program valósul meg (másodlagos funkcióként kezelve a koncerteket/kulturális programokat). A nagyterem maximális befogadóképessége ennél a változatnál 893 fő koncertek, 690 fő konferenciák esetében. A szekciótermi kapacitás illeszkedik a plenáris terem befogadóképességéhez (820 férőhely).
- **D) alternatíva:** különbség a C) alternatívához képest, hogy az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében ebben a változatban a PFP székháza (próbatervei és irodái egyaránt) a Zsolnay Kulturális Negyedben kerül elhelyezésre, de a hangversenysterem, és az ehhez kapcsolódó kiszolgáló terek a PKK-ban maradnak. Így a létesítmény mérete tovább csökkenthető, üzemeltetési költségei racionalizálhatók.

*A fenti szempontok alapján, a vizsgált alternatívák közül a B), azaz a koncert/kulturális és konferencia/hivatásturisztikai funkciókat harmonizáló, a jelentős befogadóképességű koncert/plenáris ülésterem mellett megfelelő nagyságú, variálható (mobil) szekciótermeket is magában foglaló, a szükséges kiegészítő szolgáltatáskört biztosító változat kiválasztása indokolt. A kiválasztott alternatíva megfelel a multifunkcionalitás követelményeinek és sokcélú felhasználási lehetőséget teremt. A központ flexibilitása a tervpályázati alternatívához képest nő, a terek optimális hasznosíthatósága miatt a megnyerhető programok (kiváltképp a hivatásturisztikai események) száma, így a bevételek is nagymértékben növekednek, azaz a **fenntarthatósági szempontok érvényesülnek**. Professzionális üzemeltetéssel és hatékony marketingtevékenységgel a piaci viszonyoknak, trendeknek megfelelően prognosztizált látogatószámok és bevétel nagyságok elérhetők, a magas (de reális) prosperitás megvalósítható.*

Mivel az engedélyezési tervdokumentáció elkészült, ezért a módosított tanulmány a végleges építészeti paraméterek alapján került kidolgozásra.

I.6. A BERUHÁZÁS ÁLTAL LEHETŐVÉ VÁLÓ FUNKCIÓK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

- A **11.144 m² nettó alapterületű épület** térszervezési szempontból hármass tagolású. **Központi eleme, magja** a nemzetközi minőségi színvonalat képviselő, akusztikai tervezéssel készült és korszerű technikai felszereltségű – orgonával felszerelt – koncert- és konferenciaterem (plenáris ülésterem) lesz, amely bekapcsolja Pécsset Európa nemzetközi zenei és hivatásturisztikai életébe.
- Az intézmény otthont ad a pécsi Pannon Filharmonikusok zenekarnak, hozzájárulva annak szakmai fejlődéséhez, biztosítva a nemzetközi színvonalú zenei események infrastrukturális hátterét.
- A koncerttermen/plenáris üléstermen kívül a létesítmény biztosítja a konferenciafunkcióhoz szükséges szekciós termi kapacitást, rugalmasan alakítható módon. A szekciós termek egy része a zenekar szólampróbatermeként is funkcionál.
- A hangversenytér elötere kiállítótérként is hasznosítható a rendezvényekhez kapcsolódó kiállítások megrendezéséhez. A kiegészítő szolgáltatások közé tartozik vendéglátás (kávézó, büfék), előcsarnok kiállítótér, stúdió.
- A működtetéshez szükséges egyéb tereket (öltözők, raktárak, irodák, üzemeltetési és közönségforgalmi helyiségek) racionális kapacitásokkal tervezzük.

Az épület műszaki-építészeti paramétereinek, jellemzőinek részletes leírását az építési engedélyezési tervdokumentáció tartalmazza.

Az épület **pincszintjét** nagyrészt a nagytermet kiszolgáló funkciók töltik be: a zenekari árok körüli manipulációs terek, a nagytermet ellátó szellőzőgépház, tárolók.

A **földszinten**, az előcsarnokba vezető főbejárat közelében található a 368 fős (kettéosztható) konferenciaterem, a közönséget kiszolgáló ruhatár, büfé, kávézó, valamint a cca. 1000 fős nagyterem földszinti bejáratai és a hozzá tartozó vizesblokk. Az üzemi terület déli részén a vendégművész öltözők kaptak helyet. A nagyterem „ház a házban” elven kialakított,

akusztikai rugókra ültetett védett térben van. A nagyterem színpada 3 állású (kis-, közép- és nagyszínpad), ezen variációk süllyedő pódiumok alkalmazásával érhetőek el. A földszinti zsöllye síkpadlóssá is tehető. A terem egyik különlegességét adja az orgona. A színpadi bejárat közelében helyezkedik el a „művészbüfé”, valamint a nagytermet catering-tálaló.

Az **első emelet** közönségforgalmi területei galériás kialakításúak, egy légtérben az előcsarnokkal. A színpad felett láthatók a mozgatható akusztikai hangvetők. A „konferenciagalériáról” nyílik a 287 fős emeleti konferenciaterem, mely kialakításánál és nagy belmagasságánál fogva balett-próbateremként is használható, továbbá a multifunkcionális (szekcióteremként és szólampróba teremként is hasznosítható) termék sora. Az első emeleten helyezkedik el a személyzeti bejárat, a PKK menedzsment irodablokkja.

A **második emeleten** a közönségforgalmi oldalon a felső előcsarnoki galéria és nézőtéri karzat található, míg az üzemi terület a PFP-zenészek szintje, a zenekari próbateremmel, a zenészek tartózkodóival, vizesblokkjával és raktáraival. A **harmadik emeleten** található a nagytermet kiszolgáló technikai helyiségsor és galéria, valamint a PFP-menedzsment irodablokkja.

Az épület tömegének **külső megjelenését** teljes egészében törtfehér mészkőburkolat dominálja. A homlokzati üvegfelületek síkba feszülnek. Az épület előtti sétány kőburkolata egy árnyalattal mélyebb tónusú és felfut az előcsarnok feletti járható födémre.

Beépített terület:	4.921m ²
Beépítettség:	26%
Bruttó szintterület:	13.438m ²
Nettó szintterület	11.144m ²
Zöldfelületi fedettség:	25%
Átlagos építménymagasság:	15,45m

2. Táblázat: beruházás fő építészeti paraméterei (forrás: Építész Stúdió Kft.)

A PKK kedvező megközelíthetőségének biztosításához több út átalakítása és kialakítása szükséges: az ún. „B/2”, „D” és „E” jelű utak megvalósítása feltétlenül indokolt, így költségük

a projekt keretében kerül elszámolásra. A létesítmény parkolási igényét felszíni parkoló biztosítja, részben az épület előterében, részben pedig a mögött. A telken az előírt zöldfelületi mutató teljesítése mellett 111 személygépkocsi parkolót, 4 taxibeállót és 5 buszparkolót lehetett elhelyezni. A parkolóhelyek közül 4 db mozgássérültek számára is alkalmas, a lehető legközelebb a főbejáráshoz. A jogszabályi előírás szerint hiányzó 111 szgk. parkoló telken kívül kerül elhelyezésre, a Tudásközpont 500 m-en belül lévő, tartalékkal rendelkező parkolójában.

I.7. TULAJDONVISZONYOK

A projekt megvalósításának feltétele, hogy a beruházás által érintett terület teljes egészében Pécs MJV Önkormányzata, mint pályázó és projektgazda tulajdonában legyen. Ennek megfelelően az idegen tulajdonú területek megszerzésére az adásvétel folyamatban van, lezárása a megkötött adásvételi szerződések szerint 2008. június 30-án történik meg a vételár fennmaradó részének az eladók részére történő kifizetésével. A vételár összesen nettó 694 millió Ft. A tulajdonosok hozzájárultak a PKK tervdokumentációjának bontási és építésügyi hatósági engedélyének megadásához.

I.8. AZ ÜZEMELTETÉS ÉS MŰKÖDTETÉS SZERVEZETI ÉS JOGI KÉRDÉSEI

Az Önkormányzat a beruházás megvalósítását követően a **Kbt. 2/A §-a alapján, bérleti díj ellenében működtetésre átadja az ingatlanokat** (non-profit¹) gazdasági társaságnak. A gazdasági társaság Pécs MJV Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló (non-profit) gazdasági társaság (a továbbiakban: **non-profit kft.**). Megmarad a Pécsi Kulturális Központ közművelődési költségvetési intézményként, valamint a Pannon Filharmonikusok költségvetési intézményként. Ugyanakkor a Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogot kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben. A PFP

¹ a feltételeket nem változtatja, hogy profitorientált vagy non-profit gazdasági társaságról van szó

pedig kizárólagos joggal rendelkezik a szimfonikus hangversenyek szervezése tekintetében. A rendezvénynaptárat azonban a non-profit kft. vezeti, a két intézménnyel egyeztetve.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont a non-profit kft-nek működtetésre történő **átadása bérleti szerződés keretében, bérleti díj meghatározása mellett történik.** A bérleti díj mértéke kb. az amortizációval egyező mértékű. Ekkor az eszközök után számolandó értékcsökkenési leírás költségként az önkormányzatnál jelentkeznek. **A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont üzemeltető szervezete a jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kerül kialakításra, annak funkcionális-, szervezeti-, személyi- és pénzügyi bővítésével, fejlesztésével. A PKK épületének üzemeltetését divizionális formában látja el a non-profit kft.**

A non-profit kft. a szakmai működtetéshez kapcsolódóan **nem épít ki apparátust az épület üzemeltetéséhez, azt alvállalkozók bevonásával látja el.** Az épület **akusztikai, stúdiótechnikai üzemeltetését és a kapcsolódó hangtechnikai és hangosítási feladatait a PFP alkalmazottai vagy alvállalkozói végzik** (melyet a PFP értékesít valamennyi rendezvény számára). Az épület **egyéb rendezvényszervezési üzemeltetését pedig a Pécsi Kulturális Központ és alvállalkozói** (mely szolgáltatásokat a Kulturális Központ biztosítja valamennyi rendezvény számára). Az épület bérbeadása esetén a non-profit kft. egy szerződés keretében biztosítja ezeket a szolgáltatásokat a bérlők felé, az intézmények által értékesített szolgáltatásokat belső elszámolás alapján rendezik egymás között.

A PFP és a Pécsi Kulturális Központ az általuk használt terekért bérleti díjat fizet, amelynek mértéke a rezsiköltséggel, illetve az időarányos javítási, karbantartási költséggel egyezik meg. Az üzemeltető szervezet PKK divíziójában 4 fő alkalmazott dolgozik, több funkció kiszervezésre kerül.

I.9. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK ÉS FINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK BECSLÉSE

A projekt bekerülési költségét az alábbi táblázat tartalmazza **(Ft-ban, nettó áron, nominál értéken)**:

Teljes projektköltség (Ft, nominál áron, nettó)	Belső keret (%)		Összesen	Elszámolható	NFÜ-URB-01/2006
	Elszámolt	Max.	7 418 103 859	7 242 703 859	175 400 000
Nettó építési költség			5 819 587 000	5 819 587 000	0
Funkcionális egységek			3 875 280 000		
Környezetrendezés telken belül			373 420 000		
Környezetrendezés telken kívül (közlekedési kapcsolattal)			260 887 000		
<i>Telepített technológia</i>			<i>1 300 000 000</i>		
Képzőművészet			10 000 000		
Eszközbeszerzés			228 925 166	228 925 166	
Szolgáltatások igénybevétele			249 000 000	249 000 000	0
Tervezői szakfelügyelet			35 000 000	35 000 000	
FIDIC mérnök	0,83%	1%	60 000 000	60 000 000	
Jogi és közbeszerzési tanácsadás	0,54%	1,5%	40 000 000	40 000 000	
Könyvvizsgáló	0,40%	0,5%	30 000 000	30 000 000	
Nyilvánosság biztosítása	0,83%	1%	60 000 000	60 000 000	
Képzések - ESZA			20 600 000	20 600 000	
Szakmai bemutató - ESZA			3 400 000	3 400 000	
Egyéb költségek			145 000 000	145 000 000	0
Projektmenedzsment - személyi			111 949 050	111 949 050	
Projektmenedzsment - általános	1,66%	2%	8 050 950	8 050 950	
Általános költségek*	0,46%	0,5%	25 000 000	25 000 000	
Ingatlanvásárlás	9,59%	10%	694 483 333	694 483 333	0

Teljes projektköltség (Ft, nominál áron)	Belső keret (%)		Összesen	Elszámolható	NFÜ-URB-01/2006
	Elszámolt	Max.			
Projekt előkészítés	3,79%	6%**	281 108 360	105 708 360	175 400 000
Megvalósíthatósági tanulmány, környezeti hatásvizsgálat			54 000 000		54 000 000
Régészeti hatástanulmány			90 000	90 000	0
Régészet: előzetes próbafeltárás			31 618 360	31 618 360	0
<i>Tervezéshez kötődő költségek</i>			<i>180 000 000</i>	<i>74 000 000</i>	<i>106 000 000</i>
Bontási terv elkészítése			8 000 000		8 000 000
Vázlatterv elkészítése			11 000 000		11 000 000
Építési engedélyezési tervdokumentáció			84 000 000		84 000 000
Makett és animáció elkészítése			3 000 000		3 000 000
Tenderterv elkészítése			74 000 000	74 000 000	
Közbeszerzési szakértő kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás			3 300 000		3 300 000
Tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás			200 000		200 000
Műszaki ellenőr kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás			8 000 000		8 000 000
Kivitelező kiválasztására irányuló eljárás			3 900 000		3 900 000
* Az általános és a projektmenedzsment általános költség egybeszámítandó az 0,5%-os keretben					
** egybeszámítandó az NFÜ-URB-01/2006 Támogatási szerződés keretében nyújtott támogatással					

3. Táblázat: Teljes nettó projektköltség (Forrás: saját szerkesztés)

A beruházási költségek a korábban elvégzett változatelemzésben becsült összegekhez képest magasabbak. Az eltérés oka az időközben az építőiparban bekövetkezett jelentős áremelkedések mellett az építési engedélyezési tervek elkészítése során pontosított műszaki és technológiai tartalom, amely a viszonyításként használt tervpályázati alternatívához képest bővült. A költségek emelkedését okozta továbbá a beépítésre kerülő orgona, illetve a létesítmény megközelíthetőségét biztosító közlekedési kapcsolatok kiépítése, amely szintén a projekt költségvetésének része. (Figyelembe véve, hogy a bemutatott változások mind a négy vizsgált változatra azonos módon hatnak a változatelemzés eredménye és következtetése – vagyis a B) alternatíva kiválasztása – helyállónak tekinthető.)

A PKK kulcsprojektben belül az állami támogatási szabályok (19/2007 (VII.30.) MeVM rendelet) alapján eltérő tevékenységek valósulnak meg, a tevékenységeket elkülönülten szükséges kezelni. Gazdasági funkció esetén a támogatási térték az irányadó (Pécs esetében a támogatás intenzitás mértéke maximálisan 50%), közcélú funkció esetén a támogatásintenzitás mértéke 85%. **A közcélú, de jövedelem/bevételtermelő tevékenység esetében az elszámolható költségek köréből le kell vonni a megtérülő részt** (1083/2006/EK rendelet 55. cikk).

Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása	Érték (millió Ft, nettó)
Diszkontált beruházási költség (DIC)	3 962,74
Diszkontált nettó bevétel (DNR) ²	-0,34
Finanszírozási hiány ($R=(DIC-DNR)/DIC$)	100%
Elszámolható költség (EC) (nominál áron)	4 669,13
Döntési összeg ($DA=EC*R$)	4 669,13

4. Táblázat: Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

² Külön számítás alapján.

A működtetés kulturális funkcióra eső nettó jelenértéke negatív: a finanszírozási hiány 100%-os. Így a döntési összeg a teljes kulturális funkcióra eső beruházási költség.

A szükséges önerő/saját forrás kiszámításához az egyes funkciók elszámolható költségét külön kell számítani, ez az egyes funkciók esetében a támogatás alapja (ez az építési költségek egyes kizárólagos használatú terei, illetve az eszközbeszerzés egyes tételeinél lehetséges). A PKK esetében a terek meghatározó része közös használatú, a felmerülő költségek (építési, eszközbeszerzési, előkészítési, szolgáltatási) megosztása ez esetben – a ROP IH állásfoglalása alapján – a tervezett látogatószám-arányok alapján történik.

A projekt finanszírozása a támogatás és a saját forrás arányában az alábbiak szerint alakul (Ft, nettó, nominál értéken):

A projekt finanszírozása	2008	2009	2010	Összesen
Nettó összköltség (elszámolható költség)	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420	7 242 703 859
DDOP támogatás	623 340 601	3 061 720 310	1 532 603 230	5 217 664 141
ÖTM önerő kiegészítés	43 263 338	212 500 584	106 371 271	362 135 193
Önerő	198 662 826	975 790 779	488 450 919	1 662 904 525

5. Táblázat: A projekt finanszírozása

Forrás: saját szerkesztés

A projekt 175 400 000 Ft támogatásban részesül a fentiekén túl az NFÜ-URB-01/2006 szerződés alapján (előkészítési költség).

A beruházás teljes nettó költsége, nominál áron 7 418 millió Ft, amelyből elszámolható költség 7 243 millió Ft. Ebből az összes támogatás mértéke (pályázati támogatás és ÖTM önerő) 5 580 millió Ft.

A támogatásintenzitás mértéke az elszámolható költségek arányában 72,0%, a ÖTM önerő kiegészítéssel együtt 77,0%.

A szükséges saját forrás mértéke tehát összesen nettó 1.663 millió Ft.

I.10. A BERUHÁZÁS FINANSZÍROZÁSÁNAK BEMUTATÁSA

A beruházási költségek ütemezését negyedéves bontásban a mellékletben található ütemterv tartalmazza.

I.11. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE

Beruházás teljes időtartama:

- A projekt kezdő időpontja, a pályázat benyújtása: 2008. június 30.
- A beruházás (kivitelezés) kezdő időpontja: 2008. október
- A beruházás (kivitelezés) befejezésének időpontja, műszaki átadás: 2010. március
- A beruházás előkészítésének időtartama: 4 hónap (2008. június-2008. október)
- A kivitelezés teljes időtartama a műszaki átadásig: 18 hónap
- Garanciális időszak: 18 hónap
- Projektidőszak: 36 hónap
- A projekt lezárása és elszámolás a támogató szervezet felé: 2010. június vége

A beruházás havi bontású ütemezését a mellékletben lévő GANTT diagram mutatja be.

I.12. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK ÉS BEVÉTELEK BECSLÉSE

A Regionális Operatív Program Irányító Hatóságával történt egyeztetésnek megfelelően a PKK esetében a működtetés várható eredményét 10 éves referencia időszak alatt vizsgáltuk (a beruházás átadásától számított 10. év végéig - 2008-2020). A következő táblázatokban a vizsgált időszak néhány kiemelt évében mutatjuk be a számítások alapjául szolgáló becsült látogatószámokat, a működtetés kiadásait és bevételeit. (6. Táblázat: Éves becsült látogatószámok (Forrás: saját szerkesztés))

Éves látogatószám	Méret (fő)	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2018		2020	
			darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium, egyéb hivatásturisztikai esemény	850	1190	1	1190	2	2380	5	5950	6	7140	6	7140
	700	980	2	1960	2	1960	9	8820	11	10780	13	12740
	600	840	6	5040	8	6720	17	14280	28	23520	35	29400
	350	490	12	5880	14	6860	16	7840	18	8820	20	9800
	200	280	20	5600	20	5600	23	6440	25	7000	25	7000
Összes konferencia, szeminárium			54	26 040	41	19670	46	23520	70	43330	88	57260
	2010	2011-től										
Koncert	850	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500
Egyéb városi kulturális esemény	800	620	28	22400	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12750	10	7000	13	9100	15	10500	15	10500
Összes kulturális esemény			95	77 650	95	77650	88	66860	91	68960	93	70360
Egyéb fizetős rendezvény	400	400	20	8000	18	7200	31	12400	37	16650	38	17100
Mindösszesen			61	105320	64	97580	101	124690	125	144270	137	153540
Összes gazdasági, üzleti esemény látogatószáma				27670		30720		55730		73910		83180
Összes kulturális, közcélú esemény látogatószáma				77650		66860		68960		70360		70360
Gazdasági, üzleti célú eseményeken résztvevők aránya				26%		31%		45%		51%		54%
Kulturális, közcélú eseményeken résztvevők aránya				74%		69%		55%		49%		46%

A működési bevételek és kiadások egyenlege az alábbiak szerint alakul a vizsgált referencia időszakban (10 év):

Működési egyenleg (Ft, nettó, nominál értéken)	2010	2011	2015	2018	2020
Működési költség	487 081 175	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális, közcélú funkció	293 249 670	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti célú funkció	193 831 505	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
Működési bevétel	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális, közcélú funkció	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
Üzleti célú funkció	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
Működés eredménye	-167 309 958	-164 152 047	-73 727 986	31 441 653	136 183 244
Kulturális, közcélú funkció	-178 070 632	-157 232 210	-154 810 411	-143 219 092	-137 702 293
Üzleti célú funkció	10 760 674	-6 919 837	81 082 425	174 660 745	273 885 537
Jelenlegit meghaladó támogatás igény a PKK vonatkozásában magyarázatot ld. alább	186 751 052	178 953 726	92 906 608	-8 649 456	-112 003 002

7. Táblázat: PKK működési egyenlege

Forrás: saját szerkesztés

(Részletesebben ld. melléklet)

A projekt működési eredménye a piaci bevezetés előrehaladtával, a látogatószám folyamatos növekedésével javul, így egyre kisebb mértékben lesz szükség a város támogatására. **A működési egyenleg 2018-ban vált pozitívra, ettől kezdve a központ nem igényel működési támogatást a város részéről.** Kivételt képeznek ez alól azok az évek, amelyek során a szokásos évi fenntartási munkáktól eltérő, nagyobb volumenű karbantartás válik szükségessé.

A működtetési struktúra következtében a város a PFP által szervezett koncertek, illetve a Pécsi Kulturális Központ által szervezett kulturális rendezvények esetében nem a PKK-nak nyújtja a támogatást, hanem finanszírozza a PKK igénybevételének rezsiköltségét. A létesítmény üzemeltetési költségéből, színvonalából fakadóan **ez az összeg magasabb, mint a két intézmény által jelenleg használt ingatlanok fenntartásának költsége, vagyis a különbség – a rendezvényszervezés kapcsolódó egyéb, jelenlegi is felmerülő kiadásai mellett – többlettámogatási igényként jelentkezik.** A jelenleg is felmerülő – és a PKK működésének eredményeként eredeti formájában megszűnő – hozzájárulási igény, illetve a létesítmény üzemeltetése kapcsán jelentkező önkormányzati támogatási igény (a létesítmény, a PFP és a Pécsi Kulturális Központ vonatkozásában együttesen) különbsége, **a többlettámogatás 2010-ben kb. 186 millió Ft-ra becsülhető. A többlettámogatás mértéke azonban folyamatosan és dinamikusan csökken, 2018-ban már a jelenlegi támogatási szintet sem éri el a szükséges támogatás mértéke.**

Közvetlen eredményei mellett a beruházás megvalósítása és működtetése számos pozitív társadalmi és gazdasági externáliával jár (pl. létesítményen kívül realizálódó turisztikai bevételek, kultúrafogyasztás élénkülése, munkahelyteremtés, városrész revitalizációjával együtt járó ingatlanérték növekedés). A projekt közgazdasági nettó jelenértéke 1 578 millió Ft, a gazdasági belső megtérülési ráta nagyobb a diszkontrátánál, így **a projekt közgazdasági mutatói teljesítik a támogathatósági feltételeket.**

I.13. A MEGVALÓSÍTÁST ÉS AZ EREDMÉNYESSÉGET JELENTŐSEN BEFOLYÁSOLÓ FŐBB TÉNYEZŐK

- A PKK sikerét nagymértékben elősegítené a közelben megvalósuló, magas minőségű (négycsillagos), a központ kapacitásához illeszkedő befogadóképességű szálloda-beruházás, a hivatássturisztikai rendezvények esetében ugyanis kiemelkedően fontos a vendégek megfelelő színvonalon történő elhelyezése. Emellett a szálloda érdeke is lenne a központ töltése (hiszen az hozzájárul a magasabb kapacitáskihasználtsághoz), ennek megfelelően a két beruházás szinergiahatása jelentős lehet. Kiemelkedően fontos feladat tehát a **város részéről egy közeli szálloda megépítésének támogatása**. Kedvező, hogy a projekt közelében két szállodafejlesztési beruházás előkészületei is megkezdődtek. A Corso beruházás keretében multifunkcionális kereskedelmi létesítmény épül, mintegy 28.000 m² alapterületen; a volt Balokány fürdő területén pedig wellness központ részeként tervezik szálloda létesítését.
- A jelentősebb létszámú, főként nemzetközi konferenciák megrendezésének ideje 1,5-2 év, a neves sztárvendégek meghívása ugyancsak hosszabb előkészítést igényel: annak érdekében tehát, hogy vonzó, nagy hatókörű programokat tartalmazó rendezvénynapot állíthasson össze a létesítmény már 2010-re, az előkészítő munkát jó előre meg kell kezdeni. A pályázat benyújtását követően megkezdeni tervezett **rendezvényszervezéssel párhuzamosan az intenzív marketingtevékenység elindítása** is nélkülözhetetlen a létesítmény piaci bevezetése és a programok iránti érdeklődés felkeltése érdekében, már az átadás előtti időszakban.
- Rendkívül fontos a **projekt tágabb környezetének rehabilitációja**: a környező, szlömösödött területek fejlesztésével, városszövetbe illesztésével a projekt tágabb környezetének megjelenése jobban illeszkedhet a PKK minőségéhez. A folyamatot a PKK, illetve az EKF program keretében megvalósuló további kulcsprojektek is elősegítik. Hozzájárul a terület fejlődéséhez a mintegy 100-150 méter távolságban megépítésre kerülő 30 ezer m² alapterületű kereskedelmi- és vendéglátó-ipari

központ, amelynek része lesz egy 75 szobás négycsillagos szálloda, illetve a Balokány fürdő területén épülő 150 szobás wellness center.

- Külső, ugyanakkor a projekt sikeres működése szempontjából meghatározó peremfeltételt jelent **Pécs megközelíthetőségi feltételeinek javítása** (különös tekintettel az autópálya megépítésére, a repülőtér fejlesztésére); valamint a **gazdaság élénkítése**, kiváltképp multinacionális cégek betelepülésének ösztönzése a projekt konferenciakapacitásainak kihasználtságát nagymértékben javíthatja. Az M6-os gyorsforgalmi út 2010-re tervezett átadása nagymértékben segíti az elérhetőség javulását.
- A **PKK tervezett megnyitójának időpontja 2010. március**, amely feltételezi egy jól szervezett előkészítő és kivitelező tevékenység megvalósulását, a szükséges döntések gyorsított meghozatalát.

II. PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA

Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs2010 program megvalósításának fő felelőse Pécs MJV Önkormányzata. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont (PKK) kulcsprojekt kedvezményezettje Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Pécs2010 Menedzsment Kht.

II.1. A PROJEKTGAZDA ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, TEVÉKENYSÉGEI

II.1.1. Alapadatok

Pályázó neve	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata
Pályázó jogi státusza	Megyei Jogú Önkormányzat
Pályázó címe	7621 Pécs, Széchenyi tér 1.
Pályázó elérhetőségei	
Telefon:	72/533-800
Fax:	72/224-193
E-mail	pappj@ph.pecs.hu
Honlap:	www.pecs.hu
Pályázó képviselője	Tasnádi Péter, polgármester
Pályázó képviselőjének elérhetőségei	7621 Pécs, Széchenyi tér 1.
Telefon:	72/533-807
Mobiltelefon:	
Fax:	72/212-049
E-mail	tasnadi.peter@ph.pecs.hu
Pályázó kapcsolattartója	Mészáros András főigazgató
Pályázó kapcsolattartójának elérhetőségei	Pécs 2010 Menedzsment Központ Kht.
Telefon:	72/514-820

Mobiltelefon:	
Fax:	72/522-949
E-mail	meszaros@pecs2010.hu

8. Táblázat: A projektgazda adatai (forrás: Pécs2010 Menedzsment Kht.)

II.1.2. A Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának szervezeti felépítése

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata jogi személyként működik, feladatait és hatáskörét a képviselő testülete, a Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése látja el. A közgyűlés tagjainak száma 41 fő. Az önkormányzati jogokat a Közgyűlés gyakorolja. A Közgyűlés ellátja a törvényben megállapított és az önként vállalt feladat- és hatásköröket. A Közgyűlés egyes hatásköreit a polgármesterre és a bizottságaira, részönkormányzataira, kisebbségi önkormányzataira és - a törvényben meghatározottak szerint - társulásaira ruházhatja. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja. Az átruházott hatásköröket a címzettek nem ruházhatják tovább, azok gyakorlásáról legkésőbb az átruházott hatáskör teljesítését követő 30 napon belül írásban beszámolni kötelesek, a Közgyűlés átruházott hatáskörök gyakorlásáról szóló beszámolójában.

A Közgyűlés döntéseinek előkészítésére, a döntések végrehajtásának szervezésére, ellenőrzésére állandó, vagy ideiglenes bizottságokat hozhat létre. Jelenleg az alábbi állandó bizottságok működnek:

- Önkormányzati Bizottság
- Költségvetési Bizottság
- Pénzügyi Bizottság
- Gazdasági Bizottság
- Városfejlesztési Bizottság
- Kommunális Bizottság

- Oktatási Bizottság
- Kulturális Bizottság
- Népjóléti Bizottság
- Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága

Az állandó bizottságok albizottságokat hozhatnak létre, szakmai koncepciók, vélemények, javaslatok, állásfoglalások kialakítása s azok végrehajtásának szervezése, ellenőrzése céljára. A Közgyűlés konkrét feladat ellátására ideiglenes bizottságot hozhat létre.

Pécs város közigazgatás területén német, horvát, cigány, szerb, görög, lengyel, bolgár, ukrán, ruszin kisebbségi önkormányzatok működnek.

A Közgyűlés hivatala Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, mely jogi személyként működő önálló költségvetési szerv. A Polgármesteri Hivatal belső szervezeti felépítését, ügyfélfogadási rendjét a Közgyűlés a polgármester előterjesztése alapján külön állapítja meg. A Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítését általános és részletes feladatait, valamint működési rendjét az ügyrend tartalmazza, amelyet a címzetes főjegyző ad ki és a polgármester hagy jóvá. Feladata az önkormányzat működésével, gazdálkodásával, a beruházások és felújítások koordinálásával, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátása. A Polgármesteri Hivatalt a jegyző vezeti, jelen esetben címzetes főjegyzői beosztásban.

II.1.3. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat döntéshozatali rendje

A Közgyűlés működése és döntéshozatali rendje részletesen szabályozott a Szervezeti és Működési Szabályzatban, így itt kizárólag röviden a rendes eljárásra vonatkozóan foglaljuk össze azt.

A polgármester - megválasztását követő hat hónapon belül- a Közgyűlés megbízatásának időtartamára gazdasági programot terjeszt a Közgyűlés elé. A gazdasági program végrehajtására a Közgyűlés éves ülés- és munkatervet készít. A Közgyűlés a munkatervében

meghatározott számú, de évente legalább 6 ülést tart. A Közgyűlés rendes ülésének napirendi pontjaira a polgármester az Önkormányzati Bizottsággal egyeztetve tesz javaslatot. A napirendet a Közgyűlés állapítja meg. A Közgyűlés napirendi pontjának előterjesztője a polgármester, alpolgármester, a bizottság, az albizottság, a tanácsnok, a képviselő, a jegyző, az aljegyző és a polgármesteri hivatal főosztály besorolású szervezeti egysége lehet. Az előterjesztések lehetnek: a rendelet-tervezetek, határozati javaslatok, beszámolók, tájékoztatók. Az egyszerű szótöbbséggel hozott határozat elfogadásához a jelenlévő képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges. Kiemelt fontosságú témákban a határozathozatalhoz a megválasztott képviselők több mint a felének a szavazata szükséges. A Közgyűlés minden üléséről a tanácskozás lényegét, valamint a hozott határozatokat, rendeleteket rögzítő írásos jegyzőkönyv készül, melyet az ülést követő 15 napon belül a jegyző köteles megküldeni a Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal Baranya Megyei Kirendeltsége Vezetőjének illetve meg kell küldeni a városi és megyei könyvtár olvasóterme számára is.

A polgármester várospolitikai fórumot illetve városrészi tanácskozást hívhat össze olyan jelentőségű kérdésekben, amelyben az önkormányzat testületének döntési illetve felterjesztési, felszólalási joga van.

II.1.4. Pécs megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési helyzete

Pécs MJV Önkormányzatának 2007 évi költségvetési bevételeinek és kiadásainak megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Önkormányzati költségvetés	Megoszlás
Költségvetési bevételek	
Önkormányzatok sajátos működési bevétele – Illetékek; helyi adók; átengedett-megosztott központi adók; bírságok, pótlékok, egyéb sajátos bevételek (lakbér bevétel)	38%
Támogatások – OEP finanszírozás	35%
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	9%
Hosszúlejáratú felhalmozási hitelek	8%
Intézményi működési bevételek – Önkormányzat által bérbe adott ingatlanok bérleti díjai	7%
Működési hitel	3%
Költségvetési kiadások	
Személyi juttatások	39%
Dologi és egyéb folyó kiadások	24%
Munkaadókat terhelő járulékok	13%
Felújítás, felhalmozási kiadások	9%
Tartalékok	7%
Pénzeszköz átadás, egyéb támogatások	6%
Hitelek, kölcsönök törlesztése	2%

9. Táblázat: Önkormányzati költségvetés

Forrás: Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat költségvetési szerkezete, intézményei, városi adatszolgáltatás

Az önkormányzatok legjelentősebb, legmeghatározóbb működési költségvetési bevételi eleme a központi költségvetésből származó állami támogatások és hozzájárulások. A működési, költségvetési és az összesített kiadások körében továbbra is a legnagyobb részarányt a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok, valamint a dologi és egyéb folyó kiadások jelentik, amelyek együttesen az összkiadás 76%-át teszik ki.

A város jelentős hiányt halmozott fel az elmúlt években. A legnagyobb terhet az intézményi hálózat, illetve annak működtetése okozza. Ezt az Önkormányzat létszámleépítéssel kívánja orvosolni, hiszen a működési kiadások 80%-át a személyi juttatások és azok járulékaik teszik ki. Így első lépésként az oktatási szférában hajtanak végre leépítéseket, ugyanis a demográfiai helyzetből adódóan az intézmények ellátottainak száma csökkenő tendenciát mutat. *Végleges megoldást az intézményi struktúra teljes átalakítása jelent, amelynek első lépései már megvalósultak.* A kiadások racionalizálása érdekében az Önkormányzat különböző intézményi összevonásokat hajt végre, annak érdekében, hogy az intézmények strukturális átalakításával hatékonyabb, gazdaságosabb rendszer jöjjön létre. 2008 májusában jött létre a Pécs Holding Városi Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság. A Pécs Holding vállalat csoport szintű irányítási rendszerének kialakításának a célja a működés során csoportszintű optimum elérésének az elősegítése, támogatása az alábbi gazdasági értékteremtő eszközök a jogszabályok adta kereteken belül történő hatékony kihasználása révén:

- A Pécs Holding Zrt. stratégiai törzsház/holdingközpontként történő működtetése, a holdingközpont tulajdonosi érdekérvényesítése feltételeinek biztosítása,
- A csoport vertikális és horizontális integráltságából adódó szinergiák kihasználása feltételeinek megteremtése,
- A csoportba tartozó gazdasági társaságok közötti együttműködés hatékonyságának javítása,

- A piaci kihívásokhoz, környezeti változásokhoz történő gyors és rugalmas csoport szintű alkalmazkodás képességének kialakítása.

A holding társaságai az alábbi kérdésekben működnek együtt:

- Összehangolt számviteli és pénzügyi rendszer
- Összehangolt kontrolling-rendszer működtetése
- Összehangolt közös beszerzési rendszer működtetése
- Összehangolt informatikai rendszer kialakítása
- Összehangolt humán erőforrás menedzsment kialakítása
- Összehangolt marketing tevékenység kialakítása
- Összehangolt vagyongazdálkodási, fejlesztési és beruházási döntések
- Összehangolt közös ügyfélszolgálat, egységesített és/vagy összevont számlázási rend, összevont díjbehajtási rendszer működtetése

A holding szervezet vezető tagja a PVV Zrt., (PVV Pécsi Városüzemelés és Vagyonkezelő Zrt.), ellenőrzött tagok: (Pécsi Állatkert és Akvárium - Terrárium Kht., Pécsi Fürdő Kft., Pécsi Harmadik Színház Kht., Pécsi Hírek Lap- és Könyvkiadó Kft., Pécs TV Kommunikációs Kft., Pécsi Temetkezési Kft., Air-Horizont Pécs-Pogány Kht., „Pécs-pogányi repülőteret működtető”_ Kft., Pécsi Ipari Park Zrt., Munka Pécs-Baranyáért Kht., Pécsi Filmünnep Közép-Európai Filmfesztivál Kht., PK. Zrt. Pécsi Közlekedési Zrt.. A PVV Zrt. emellett megőrzi eddigi tevékenységi körét is: a 100%-os önkormányzati tulajdonban álló PVV Zrt. jelenlegi feladata ugyanis a városüzemeltetési feladatokat ellátása. Az önkormányzat nyilvántartás szerinti vagyonának értéke (a vagyonmérlegek adatai alapján) 2005. évben 114,4 milliárd forintot tett ki. Az önkormányzat tulajdonában lévő 10.764 db ingatlan 49 %-át a forgalomképtelen, 4 %-át a korlátozottan forgalomképes, illetve 47 %-át a forgalomképes ingatlanok teszik ki.

II.1.5. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának korábbi projekt tapasztalatai

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata projekt tapasztalatai				
Projekt megnevezése	A beruházás mérete	Az igénybe vett támogatás forrása	A projekt menedzselése	A projekt eredményei
„Pécs sérülékeny vízbázisának védelme és szennyvízcsatorna-hálózatának bővítése” ISPA/Kohéziós Alap projekt	Nettó: 31.740.871EUR (szennyvízhálózat) + Nettó 1,5 Mrd Ft (ivóvízhálózat)	Szennyvízhálózat: ISPA tám: 52% Kp-i költségvetési tám: 38% Önkormányzati önrész: 10% Ivóvízhálózat: Címzett tám: 35% Önkormányzati önrész:65%	Közreműködő szerv.: Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Ig. Irányító hatóság: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	33km szennyvíz gerincezeték (2009 db bekötés) 19km ivóvíz vezeték 22 db megfigyelő kút, térinformatikai alapú adatkezelési rendszer. 2001- 2010.
Interreg III C – Ökoprofit International	140.000 EUR	Interreg 105.000 EUR	Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	Határmenti együttműködés fenntartható fejlődés megteremtése – 2004-2006
„Déli Autóbusz Pályaudvar” építése	464.214 EFt	ROP -2.1.13. 191.343 EFt	Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	Pályaudvar építése – 2005-2006
Interreg III A – COCUCO OBP	57.280 EFt	Interreg 95 %	Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	Komplex kulturális –turisztikai együttműködés Eszék, Eszék- Baranya, Pécs és Baranya megye között - 2005
Apáczai Csere János Nevelési Központ, Pécs Apáczai Csere János körtér 1sz. alatti épületeinek rekonstrukciója	Bruttó: 1.564 Mrd Ft	Címzett támogatás: 1.031 MFt Saját erő: 532 MFt	Városfejlesztési Főosztály Beruházási Csoportja	Óvodai férőhelyek száma 560-ra, az iskolai tanteremek száma:54-re, a középfokú oktatási tanteremek száma:25-re nőtt

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata projekt tapasztalatai				
Projekt megnevezése	A beruházás mérete	Az igénybe vett támogatás forrása	A projekt menedzselése	A projekt eredményei
„Miroslav Krleža” – Magyar-Horvát Oktatási Centrum	2.043.479 EUR	PHARE 1.595.109 EUR	Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	Oktatási Centrum komplex fejlesztési projekt - 2004
Pécs világörökség, turisztikai vonzerő megerősítése	1.543 Mrd Ft	NFT 1, ROP 1.1 – összesen 1,5 Mrd Ft	Stratégiai Tervezési Osztály Nemzetközi Projektek csoport	Cella Septichora feltárása Meglévő emlékhelyek feltárása, alászigetelése Közterek rehabilitációja Városfalsétányok kialakítása
ANK rekonstrukció	1 111 Mrd Ft	Címzett támogatás – 1,5 Mrd Ft	Városfejlesztési Főosztály, Beruházási Csoport	Megvalósult az ANK Művelődési Ház rekonstrukciója

10. Táblázat: A Projektgazda korábbi projekttapasztalatai

Forrás: saját szerkesztés

II.1.6. Pécs megyei Jogú Város Önkormányzatának jelentősebb folyamatban lévő fejlesztései

Az alábbi projektek csak az 50 millió Ft érték feletti beruházásokat mutatják be, amelyek 2007. júniusában-én még folyamatban voltak.

Beruházás	Költségvetés (millió Ft)
Szennyvízcsatornázás - ISPA	3 075 372
Intézményi épület felújítások	746 884
Uránia Mozi felújítás	56 499
Világörökség projekt	462 135
Összesen	6 003 278

11. Táblázat: Folyamatban lévő jelentősebb projektek

Forrás: városi adatszolgáltatás

II.1.7. Projektgazda áfa-alanyisága

A jogszabályi előírásoknak megfelelően (Áfa-törvény 33. és 48. § megfelelően) a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont beruházás esetében az **Önkormányzat áfa-adóalany**nak tekintendő, és a VI.2.1. fejezetben részletezett feltételek teljesülésével az áfát visszaigényelheti.

II.1.8. A konzorciumi tag általános bemutatása

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. általános bemutatását a melléklet tartalmazza. A konzorciumi tag szintén áfa-adóalanynak tekintendő, és az áfát visszaigényelheti.

II.2. A PROJEKT ELHELYEZÉSE A PROJEKTGAZDA STRATÉGIÁJÁBAN

II.2.1. Illeszkedés a stratégiai dokumentumok céljaihoz

Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs2010 program fejlesztési projektjeinek megvalósítása valamennyi projektben résztvevő partner számára a legfontosabb fejlesztési feladat a 2007-2013. közötti pénzügyi tervezési periódusban. Ennek megfelelően az EKF projekteket:

1. Pécs Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája elsőszámú fejlesztési célként azonosítja, nevesíti.
2. Az EKF területeket magában foglaló Akcióterületi Terv a vizsgált periódus legfontosabb önkormányzati fejlesztéseként nevesíti a projekteket.
3. Pécs MJV Kulturális Stratégiájában a legfontosabb infrastruktúra fejlesztési projektként került nevesítésre valamennyi EKF kulcsprojekt annak kulturális célú fejlesztési tartalmával.

Pécs Megyei Jogú Város kötelező és önként vállalt feladatai között hangsúlyosan jelenik meg a kultúra támogatása, fejlesztése, mind saját intézményein keresztül, mind a különböző civil kulturális törekvések támogatásával.

A város által fenntartott kulturális, közművelődési intézmények az alábbiak: Apáczai Nevelési és Általános Művelődési Központ, Pécs Megyei Jogú Városi Könyvtár, Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely, **Pécsi Kulturális Központ**, Pécsi Nemzeti Színház, Bóbita Bábszínház, Pécsi Horvát Színház, Pécsi Ifjúsági Központ, **Pannon Filharmonikusok Pécs**.

Ezen intézmények fenntartása, felújításainak támogatása mellett éves szinten 22 millió Ft-ot fordít a város kifejezetten kultúrafinanszírozásra (nem számítva a különböző művészeti iskolák fenntartását).

A városi kulturális, közművelődési feladatokat az Önkormányzat Kulturális Bizottsága koordinálja. A város 2007-2013-ra kidolgozott **kulturális stratégiája** az alábbi fő prioritásokat fogalmazza meg³:

- A művészeti ágak közül elsődlegesen a képzőművészeti muzeológia és mecenatúra kiemelt fejlesztése;
- Másodsorban a komolyzenei kultúra és intézmények fejlesztése;
- Az örökség védelme; ezen belül a világörökségi és az ipartörténeti helyszínek szakszerű fejlesztése és nyilvánosságának biztosítása;
- A gyermek- és ifjúsági korosztály, a növekvő létszámú idősebb korosztály, valamint a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok kultúráját, mindennapi életét, társadalmi érdekeit szolgáló közművelődés, felnőttoktatás, és az igényes szórakozás intézményeinek, kulturális tereinek, programjainak fejlesztése;
- A könyvtári és a modern információs kultúra intézményeinek megújítása (pl. e-Magyarország pontok hálózatának és a mobil kistéleplési szolgáltatásoknak a bővítése).

A tervezett beruházás nagymértékben hozzájárul ezen prioritások megvalósításához, hiszen olyan színvonalas kulturális- és rendezvényközpont létrehozására irányul, amely hiánypótló beruházásnak számít nemcsak a városban, hanem a régióban is. A komolyzenei koncertek, nívós kulturális események megrendezésére alkalmas központ hozzájárul a kultúrafejlesztési célok megvalósításához, a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzéséhez.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szakmai programja illeszkedik az Országos Területrendezési Terv, a Dél-Dunántúli Régió Turizmusfejlesztési Stratégiájának, a Dél-Dunántúli Regionális Operatív Programnak, valamint a város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának és szakstratégiáinak célkitűzéseire.

³ Forrás: Pécs MJV Önkormányzatának Kulturális Stratégiája 2007-2013, 2007. (szerző: Agárdi Péter tanszékvezető egyetemi tanár, a PTE FEEK Könyvtártudományi Intézetének igazgatója)

- **2003. évi XXVI. törvény - az Országos Területrendezési Tervről**

„Célja, hogy meghatározza az ország egyes térségei terület felhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére.”

- **Dél-Dunántúli Regionális Turizmusfejlesztési Stratégia, 2007-2015**

A projekt illeszkedik a Dél-Dunántúli Regionális Turizmusfejlesztési Stratégia célrendszeréhez, tekintve, hogy az abban prioritásként kezelt turisztikai termékfejlesztés részét képezi. A regionális turizmusfejlesztési stratégia a pécsi magterület domináns termékeként határozza meg a kulturális- és konferenciaturizmust: ezen célkitűzés teljesítésének előfeltételét jelenti a színvonalas kulturális és hivatásturisztikai létesítmény kialakítása.

- **Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program, 2007-2013**

A projekt a Dél-Dunántúli ROP 4. prioritásához, azaz az *integrált városfejlesztési akciók* támogatásához kötődik. A prioritás kiemelt fejlesztési célként kezeli a Pécs EKF 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítását, mint a regionális fejlődés alappillérét. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megvalósítása a térség, sőt a teljes régió szempontjából hiánypótló beruházásnak számít, nagyban hozzájárulva tágabb és szűkebb környezetének fejlődéséhez, kiváltképp a jelenleg leromlott, szlömösödő balokányi városrész rehabilitációjához.

- **Dél-Dunántúli Akcióterv 2007-2008 Prioritás 4: Városfejlesztés**

Az Akciótervben az Operatív Program végrehajtását szolgáló konstrukciók közül a 4.1.3 konstrukciója az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítására irányul. Az akcióterv a Támogatható tevékenységek között nevesíti a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projektet.

- ***Pécs Megyei Jogú Város Hosszú- és Középtávú Stratégiája, 2007.***

Pécs MJV Hosszú- és Középtávú Városfejlesztési Stratégiájának kiemelt prioritása az egyedi karakterrel rendelkező, versenyképes gazdasági struktúra kialakítása (1. prioritás), amelynek részét képezi a **turizmus komplex fejlesztése, komplex termékcsomagok kialakítása, desztináció menedzsment létrehozása és működtetése, a kulturális arculat erősítése** is (1.1.3. operatív program). A város egyedi arculatát alapvetően meghatározó, a város nemzetközi jelenlétét folyamatosan fenntartó és erősítő kulturális-közművelődési rendszer fejlesztésében a komolyzenei kultúra és intézményeinek fejlesztése is szerepet játszik. Emellett feladata az integrált, komplex szemléletű, finanszírozási szempontból fenntartható városrehabilitáció megvalósítása.

A stratégia 3. prioritása a társadalmi kohézió erősítése, a szolgáltatási rendszer megújítása az életminőség javítása és a fenntarthatóság jegyében. A tervezett projekt a 3.1.4. operatív program megvalósításához járul hozzá, vagyis megalapozza a város egyedi arculatát meghatározó, a város nemzetközi jelenlétét folyamatosan fenntartó és erősítő kulturális-közművelődési, sport és szabadidős szolgáltató rendszer kialakítását és fejlesztését.

- ***Integrált városfejlesztési stratégia és akcióterületi terv***
- Pécs MJV Integrált Városfejlesztés Stratégiájának a tervezett projektnek a kapcsolódásait az alábbi táblázat szemléleti:

Pécsi céltípusok	Pécsi célok	PKK célok
Hosszú távú célok	Pécs dinamikusan fejlődő, versenyképes várossá, eurorégiós kulturális központtá válik	<ul style="list-style-type: none"> • Pécs turisztikai, kiemelten hivatásturisztikai pozíciójának erősítése révén a turizmusból származó közvetlen és közvetett hasznok kiaknázása • Pécs imázsának – mint oktatási, kulturális, tudományos és gazdasági központ erősítése • Turizmusból származó közvetlen és közvetett városi bevételek növelése • Pótlólagos beruházások ösztönzése, befektetési környezet attraktivitásának fokozása
	Pécs népességszámát stabilizáló, lakosainak magas életminőséget nyújtó várossá válik	<ul style="list-style-type: none"> • Minőségi kultúrafogyasztás feltételrendszerének kialakítása, kulturális termékek fogyasztásának ösztönzése, ezáltal a lakosság életminőségének javítása • Balokány városrész rehabilitációjának ösztönzése, az itt élők életminőségének javításával • Turizmus multiplikátor hatásai révén a lakosság életminőségének és életszínvonalának javítása

Középtávú célok	Egyedi arculatú, versenyképes, innovatív város	<ul style="list-style-type: none"> Hivatásturisztikai szolgáltatáskör kiépítése Magas vonzerőértékű kulturális központ kialakításával a város megjelenítése Európa zenei és kulturális térképén Autentikus kulturális élményt nyújtó programkínálatához szükséges infrastruktúra megteremtése
	A fiatalok számára vonzó város	<ul style="list-style-type: none"> Programkínálat attraktivitásának fokozása, a vendégigények magasabb szintű kielégítése
	Magas minőségű környezetet, szolgáltatásokat és szociális biztonságot biztosító város	<ul style="list-style-type: none"> Minőségi hivatásturisztikai és kulturális szolgáltatáskör kiépítése

12. Táblázat: Az integrált városfejlesztési stratégia és a tervezett projekt kapcsolódásai

Forrás: saját szerkesztés

Az Akcióterületi terv is nevesíti a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot projektet, mint a Budai Városrész egyik legjelentősebb turisztikai és közvetett társadalmi-gazdasági hatású beruházását.

• ***Pécs, az életminőség pólusa. Pólus stratégia, 2006***

A Pécs Pólus Program három stratégiai iparágának egyike a kulturális ipar fejlesztése: olyan jelentős potenciállal rendelkező intézményrendszer kialakítása, amelyre a kulturális ipar ráépülhet. A PKK az intézményrendszer egy elemének tekintendő.

A programban megfogalmazott célokat hivatott támogatni az Európa kulturális fővárosa program 2007-2019 közösségi fellépésének megállapításáról szóló **1622/2006/EK határozat**,

amely a polgárok közös kulturális térséghez való tartozásának erősítését célzó eseménysorozatok megrendezésének eszközét is biztosítja.

A stratégiai környezet alakításában fontos szerepet játszanak a tervezési helyszín környékén tervezett beruházások, köztük a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont, az élményfürdő és szálloda. A Zsolnay Kulturális Negyeddel kialakítható kapcsolat a kulturális ipar területén (pl. kapcsolódó konferenciák, szemináriumok, képzések) kamatoztatható.

II.2.2. A projekt előzményei

Az Európa Kulturális Városa programot 1985-ben indította el az Európai Unió Tanácsa. 1999-ben keresztelték át a programot az Európa Kulturális Fővárosa névre. A címet az Európai Unió ítéli oda egy évre egy, vagy több városnak. Ez alatt az idő alatt az adott város lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására, így fokozva ismertségét, javítva imázsát Európa-szerte.

A 2010-es kulturális fővárosok egyikét Magyarország városai közül választották ki. A 2004. év végéig pályázó tizenegy magyar város közül Eger, Miskolc, Pécs, valamint Budapest, Debrecen, Győr és Sopron került be a második körbe, melyek közül 2005. október 9-én Pécs nyerte el az EKF-címet. A második helyezett Miskolc, a harmadik Debrecen lett. Pécs EKF „tagtársa” a németországi Essen, valamint nem EU-tag városként Isztambul lesz 2010-ben.

A Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. Törvény 50 § értelmében, a Kormány 1067/2005. (VI.30.) Kormányhatározat alapján az „Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program” 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatást kapott az előkészítési költségek részleges finanszírozására (111 millió forintos önerő mellett). A támogatást az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés alapján folyósítják. Ez magában foglalja az öt kulcsprojekt részletes megvalósíthatósági tanulmányának kidolgozására, környezeti hatásvizsgálatainak, komplex költség-haszon elemzéseinek elkészítésére, az engedélyezési tervdokumentáció kidolgozására, a támogatási kérelem és projektdokumentáció kidolgozására, valamint a komplex megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére irányuló szakértői munkáknak, a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lefolytatásának, a projekt megvalósításához szükséges intézményi és szervezeti háttérnek a finanszírozását. Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program a 2010-es (és az azt megelőző évek) számos

kulturális rendezvénye mellett öt kulcsberuházás megvalósítására irányul, melyek a következők:

- 1) Zsolnay Kulturális Negyed kialakítása
- 2) Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megépítése
- 3) Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont információs központ és integrált könyvtár megépítése
- 4) A Nagy Kiállítótér megépítése
- 5) Közterek és parkok újjáélesztése

Jelen kulcsprojekt tervezésének első lépéseként elkészült egy **elő-megvalósíthatósági tanulmány**, amely a tervpályázati kiírás alapját is képezte. A tanulmány célja Pécsen egy olyan Zenei és Koncertközpont létrehozásának megalapozása volt, amely „nemzetközi összevetésben is jelentős, akusztikai tervezéssel készülő, korszerű háttértechnikát alkalmazó, ezer fő befogadására alkalmas multifunkcionális épületként működik, részben a Pannon Filharmonikusok otthonaként, részben – a szabad kapacitások hasznosításával – más kulturális produkciók és hivatásturisztikai események helyszínéül⁴.

A tanulmányra alapozva készült el Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervpályázati dokumentációja: a nyílt **építészeti tervpályázatot** Pécs MJV 2006. december elsején hirdette meg, a pályaművek benyújtásának határidejét 2007. március 16-ával határozták meg. A tervpályázat eredményes volt, **a nyertes tervének készítője az Építész Stúdió Kft.** A projektgazda – a tervpályázat kiírója – a tervpályázat kiírásában kötelezettséget vállalt arra, hogy eredményes tervpályázat esetén az I. díjas pályamű szerzője - a Kbt. (Közbeszerzési törvény) 131.§-135.§ alapján hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként – készíti az építési engedélyezési tervdokumentációt. *Az építési engedélyezési tervek elkészültek, csakúgy, mint a bontási és vázlattervek, illetve a makett és animáció.* Az építési engedély megszerzése folyamatban van. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljáráshoz szükséges tenderterveket szintén az Építész Stúdió Kft. készíti.

⁴ Zenei és Konferenciaközpont előzetes megvalósíthatósági tanulmánya, szerző: Horváth Zsolt

II.2.3. A pályázó és a projekt kapcsolata a működtetés/üzemeltetés során

A konferencia- és koncertközpont tulajdonosa Pécs MJV Önkormányzata, aki aktiválja a vagyonelemet, majd átadja működtetésre. Az üzemeltetési struktúrát az Üzemeltetési és működtetési terv c. fejezet tartalmazza.

II.3. AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁJÁNAK BEMUTATÁSA

A partnerség-elemzés a projekt előkészítése és megvalósítása során érintett lehetséges szervezetek, partnerek körének meghatározására irányul (tulajdonosok, fenntartásban résztvevők, üzemeltető/működtető, kiegészítő szolgáltatást nyújtók, finanszírozók, hatóságok, támogató szervezet, együttműködő szervezetek). Ezeket az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

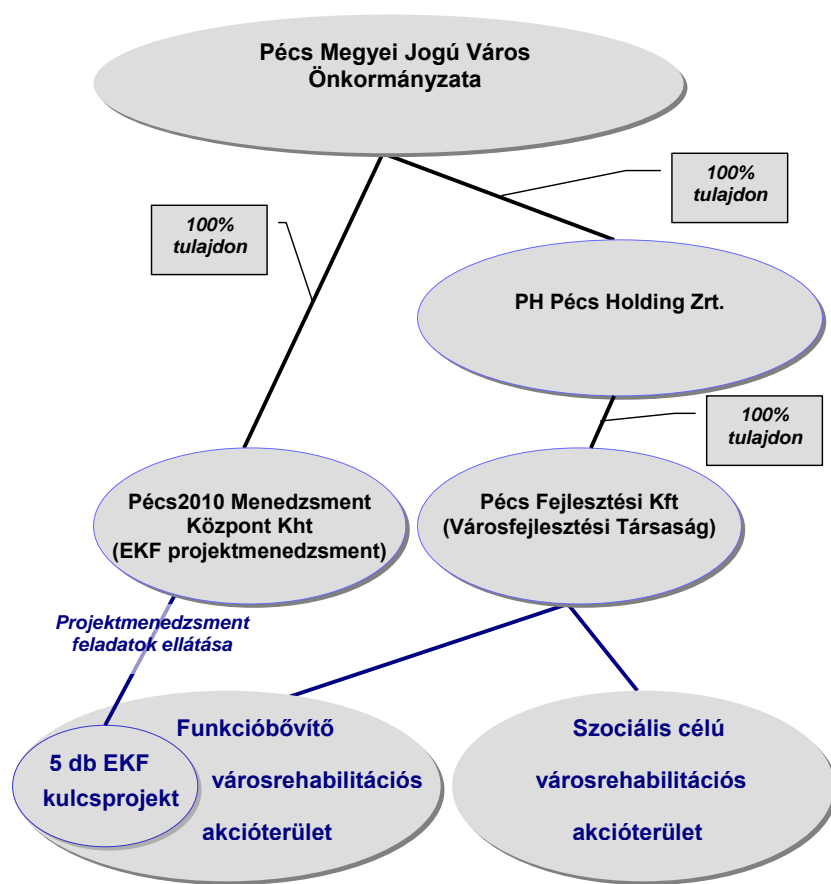
- Projektgazda: Pécs MJV Önkormányzata (áfa-adóalany)
- Konzorciumi tag – projektmenedzsment szervezet: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. (áfa-adóalany)
- Közvetlen partnerek:
 - Üzemeltető szervezet (a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kialakításra kerülő non-profit kft.)
 - A PKK szakmai működtetői (elsősorban kulturális területen): Pécsi Kulturális Központ, Pannon Filharmonikusok Pécs
 - Alvállalkozók
 - Finanszírozók
 - Befektetők
- Külső közvetlen partnerek:
 - Kulturális, közművelődési intézmények
 - Rendezvényszervezők (közhasznú és magán)

- Külső közvetett partnerek
 - Intézmények fenntartói
 - Szponzorok
 - Hatóságok

Pécs MJV Önkormányzata feladat-ellátási szerződés keretében a városi önkormányzatot érintő valamennyi a fejlesztési projektekhez kapcsolódó menedzsment feladatot a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-val kíván ellátni. Az önkormányzat és a kht. közötti feladat-ellátási szerződés a konkrét projektek szintjén konzorciumi partnerségi megállapodás keretében történik, melynek megfelelően valamennyi projekt esetében a kht. mint kedvezményezett megjelenik a projektekben, úgy hogy a projektben betöltött szerepe a menedzsment feladatok és az ESZA típusú feladatok ellátására korlátozódik. A kht. 100%-os önkormányzati tulajdonú társaságként mentesül a közbeszerzési eljárás alól.

A delegált projekttagok vagy a város alkalmazásában vannak szervezetileg kihelyezve a menedzselő szervezetben, vagy a menedzsment szervezet alkalmazásában vannak, de a személyek kiválasztásában a kedvezményezetteknek van meghatározó szerepe. A kedvezményezettek jelenlegi szándéka és az előzetes igénye alapján várhatóan a kedvezményezettek alkalmazásában lévő a menedzsmentszervezethez delegált projekttagok megvalósításának szervezeti formájának van prioritása. A delegált projekttagok egyrészt folyamatosan nyomon követhetik a projekt megvalósítását, másrészt segítenek az esetlegesen felmerülő problémák gyors megoldásában, valamint előkészítik és dokumentálják a pénzügyi elszámolással kapcsolatos feladatokat.

Az EKF program fejlesztési projektjeinek menedzsmentjét és az akcióterületen megvalósuló többi uniós projekt menedzselésének szervezeti rendszerét a következő ábra mutatja be:

1. ábra: A projektmenedzsment szervezeti kapcsolatai

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Kht.

A projektgazda legfontosabb **közvetlen partnere** a *fenntartó és üzemeltető szervezet* lesz, amelynek feladata a létesítmény fenntartói feladatának ellátása és üzemeltetése, akár saját események rendezésével, akár az infrastruktúra bérbeadásával. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont üzemeltető szervezete a **jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapján kerül kialakításra**, annak funkcionális-, szervezeti-, személyi- és pénzügyi bővítésével fejlesztésével. Az épület technikai üzemeltetéséhez kapcsolódó valamennyi feladatot a non-profit kft. látja el. Az épület rendezvény-naptárát a non-profit kft. vezeti szigorú foglalási szabályok alapján. A szakmai működtetésben jelentős szerepet kap a Pannon Filharmonikusok Pécs, illetve a Pécsi Kulturális Központ.

A **Pannon Filharmonikusok** aktív közreműködésével alakult ki a koncert- és konferenciaközpont szakmai tartalma, a létesítmény a tervek szerint otthont ad az együttesnek és menedzsment szervezetének, koncertjeik egyik fő helyszíne lesz. A Pannon

Filharmonikusok költségvetési intézmény, amelynek fenntartója Pécs MJV Önkormányzata. A zenekar kiadásainak fedezete jelentős önkormányzati szerepvállalást igényel (az önkormányzati támogatás mértéke 63%).

A Pannon Filharmonikusok 1811 óta jogfolytonosan működő zenekar, mely múlt egyedülálló hazánkban. Évente 60 nagykoncertet, 50 ifjúsági koncertet tartanak és 100 színházi előadásban vesznek részt. A hangversenyek 50-60% bérletes előadás, 40% egyedi projekt (saját szervezésű, vagy értékesített produkció).

A 95 főállású muzsikusból 73 fő a hangversenyzenekarban, 22 fő a Pécsi Szimfonia elnevezésű kamaraegyüttesben zenél (utóbbi kizszenekari igényeket elégíti ki, teljesíti a Pécsi Nemzeti Színházban vállalt feladatok többségét). A zenekari tagok mellett 11 fős menedzsment dolgozik a rendezvényszervezésen, programstruktúra kialakításán és a marketingfeladatokon.

Szerepvállalásuk az alábbiakban foglalható össze:

- Horváth Zsolt, a zenekar igazgatója állította össze a tervpályázati kiírás szakmai, funkcionális tartalmát, elkészítette továbbá az elő-megvalósíthatósági tanulmányt, így nagy szerepet vállalt a koncertközpont szakmai tartalmának előkészítésében. Horváth Zsolt részt vett az alternatívák kidolgozásában a koncertfunkció szakmai szempontjainak érvényre juttatása révén. A kivitelezés során szintén a zenekar és a koncert funkciók érdekeinek képviselője lehet a feladata, külső szakértőként.
- A PFP-nek kizárólagos joga lesz szimfonikus zenekari hangversenyeket szervezni az épületben, további zenei rendezvények esetében egyeztetési kötelezettsége van a Pécsi Kulturális Központtal. A rendezvények (és próbák) időbeli összehangolásában szintén szerepet kell vállalnia a zenekarnak.

A PFP a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontban az általa használt terek után (székház és szolampróbaterek), illetve rendezvényenként terület- és időarányosan önköltséges bérleti díjat (reysi) fizet.

- A 2010-es EKF programban a zenekar kiemelt szerepet játszhat a város imázsának javításában belföldön és külföldön egyaránt, kiterjedt szakmai partnerkapcsolataik, vendégszerepléseik révén. Különösen, mivel 2011-ben kétszáz éves jubileumát

ünnepli a zenekar. Az évadprogramokon túl minden évben tematikus zenei vonatkozású konferenciával és projekttel készülnek.

A PKK üzemeltető szervezetében a **Pécsi Kulturális Központ** aktív szerepet kap, amellett, hogy közművelődési intézményként is megmarad a Kulturális Központ. A Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogokat kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben, melyekhez kapcsolódóan önköltséges bérleti díjat fizet. A Pécsi Kulturális Központ meglévő alkalmazotti állományának fejlesztésével 2010-ig létrehoz egy saját konferenciaszervező csoportot, melynek megfelelően a rendezvénynaptár alapján jogosult bármilyen konferenciát, rendezvényt és egyéb üzleti célú rendezvényt szervezni az épületben, szolgáltatásait a PKK üzemeltető szervezete megtéríti, illetve jutalékot fizet számára. (Az üzemeltetés részletes leírását az V.2-es fejezet tartalmazza.)

Az 1996-ban létrejött Pécsi Kulturális Központ alapfeladata kulturális rendezvények szervezése, fesztiválok koordinálása, lebonyolítása, konferenciák rendezése. A központ a város költségvetési intézménye. A Pécsi Kulturális Központ üzemelteti a Dominikánus Házat, a Boldogság Házat, az August Senoa Horváth Klubot, az Információs Irodát, és a Váradi Nagy Antal u. 1 szám alatt található épületet, amely oktatási intézményként funkcionál. Az épületek hasznosítása, programmal való megtöltése mellett, műsoros rendezvények, előadások komplex megrendezése (hangosítással hang-, fotó- és videó-dokumentációval, berendezési tárgyakkal, egyéb technikai eszközökkel) a tervezéstől a kivitelezésig komplex módon. Vállalják sajtótájékoztatók, konferenciák teljes körű lebonyolítását. Több művészeti csoportjukkal számos rendezvényen lépnek fel (Mecsek Táncegyüttes, Mecsek Kórus, Ércbányász Fúvószenekar, Big Band). A város számos nagy rendezvényszámú eseményét rendezte a kulturális központ: Pécsi Tavasz Fesztivál, Sétatér Fesztivál, Örökség Fesztivál – Pécsi napok, Európai Bordalfesztivál stb.. Az elmúlt évben programjaikat 300 000 fő látogatta. Rendezvényeik száma (beleértve a fesztivál keretek között megvalósuló programokat is): 1200, alkotó művelődési közösségek, klubok, szakkörök száma: 10, évi 600 esküvőt bonyolítanak le.

A Kulturális Központ bevételeinek mintegy 50%-a (2007-ben 104m Ft) származik költségvetési támogatásból.

Természetesen az üzemeltető bizonyos részfeladatokat delegálhat más *alvállalkozások*nak is: közvetlen partnerek lehetnek a központ bizonyos funkcióinak üzemeltetői, bérlői (pl. vendéglátás), az egyes feladatokat ellátó külső vállalkozók (pl. portaszolgálat, takarítás) közvetetten pedig a rendezvényszervezéshez kapcsolódó szerteágazó feladatrendszer egyes teendőinek outsourcingja esetén más, külső vállalkozások is (pl. designer, kiállítási stand tervező, dekoráció, catering, médiavásárló, stb.).

Az üzemeltetési forma pontos meghatározása az üzemeltetés fejezet rész feladata, ennek alapján rögzíthető a feladatrendszer, a szervezeti háttér és a finanszírozási struktúra is.

Lehetséges **külső közvetlen partnereket** jelentenek a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szolgáltatásait igénybevevő *szervezetek, intézmények, vállalkozások*:

- Bizonyos esetekben a színházak (Pécsi Nemzeti Színház, Harmadik Színház, Bóbita Bábszínház, Janus Egyetemi Színház, Pécsi Horvát Színház), a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, valamint a zenei rendezvényeket szervező intézmények (Művészetek Háza, Pécsi Ifjúsági Központ, ANK Művelődési Ház, Zsinagóga, Székesegyház, Filharmónia Dél-dunántúli Kht.) potenciális igénybevevők lehetnek.
- Emellett a rendezvény- és hivatássturizmusban érintett, azaz különféle konferenciákat, szakmai és egyéb programokat, kiállításokat szervező intézmények, vállalkozások számára is kedvező helyszínt kínál a tervezett létesítmény: a városi intézmények (pl. Művészetek és Irodalom Háza), mellett a Pécsi Tudományegyetem, a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, valamint magán rendezvényszervező vállalkozások vehetik igénybe a központ helyiségeit, szolgáltatásait.

A beruházás a jelenlegi kulturális intézményi rendszert alapjaiban módosítaná azáltal, hogy magas színvonalon és kapacitással alkalmas kulturális rendezvények széles körének (fesztiválok, komoly és könnyű zenei koncertek stb.) befogadására. A felsorolt intézmények, vállalkozások számára előnyt jelenthet egy modernkor követelményeinek megfelelő központ kialakítása, funkcióinak kihasználása, hiszen az általuk szervezett rendezvények a jelenleginél színvonalasabb környezetbe kerülnének, nagyobb érdeklődés esetén is megfelelő kapacitású helyszínt kaphatnának, amely az igényesebb, ezáltal jobb fizetőképességű vendégek megnyerését is biztosíthatná. **Az együttműködések, partnerségek kialakítása ezen előnyök**

hangsúlyozása és tudatosítása mellett lehet sikeres. A kulturális rendezvények vonatkozásában a partnerekkel való együttműködés koordinációját a Pécsi Kulturális Központnak, mint a PKK kulturális rendezvényeinek kizárólagos szervezőjének kell megvalósítania. A hivatásturisztikai rendezvények esetében ezt a szerepet a non-profit kft. látja el.

A Pécs Holding létrehozása is hozzájárul ahhoz, hogy az Önkormányzat szerepvállalása a kultúra finanszírozásában összehangoltan, az általa meghatározott elvek és preferenciák mentén, átláthatóan és hatékonyan valósuljon meg.

A városi intézmények oldaláról elsősorban különleges rendezvények alkalmával várható a PKK szolgáltatásainak igénybevétele. Jelentős részük saját helyszínnel rendelkezik, rendezvényeik nagy része nem igényli a PKK minőségi színvonalát és kapacitásait. Bizonyos esetekben a jelenlegi helyszín hangulata elengedhetetlen a megfelelő atmoszférájú eseményhez (pl. templomi koncertek). Ugyanakkor néhány közintézmény, szervezet igénybe kívánja venni a konferenciaközpont helyiségeit, pl. a POSZT egy-egy jelentős programjára, vagy a Pécsi Egészségipari Innovációs Központ.

Külön említést érdemel a **Pécsi Tudományegyetem partnerségének** elemzése, hiszen jelenleg a PTE az egyik legaktívabb konferenciaszervező, számos szakmai-tudományos eseményt bonyolítanak le, akár országos vagy nemzetközi hatókörrel. Jelenleg több helyszíne alkalmas rendezvények lebonyolítására, köztük a 800 fős egyetemi aula. Az egyetemi helyszínek korlátozottan alkalmasak színvonalas konferenciák befogadására, ezért kölcsönösen kedvező lehetőség az együttműködés, elsősorban a jelentős látogatószámú, kifejezetten konferenciaközponti szolgáltatáskört igénylő nemzetközi és országos hivatásturisztikai események területén. *A hatékony együttműködés kialakítását és a párbeszéd megkezdését ezért a pályázat befogadását követően tervezzük.*

Kedvező, hogy a Expo Center kérdése a tervezett magánkézbe adással, és az ezzel együtt járó szerepkör újradefiniálásával rendeződik. A rendezvényhelyszín – bár szolgáltatási köre és színvonala jelentősen eltér a PKK-étól – számára a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont ugyanis jelentős konkurenciát teremtett volna, és adottságai miatt versenyhátrányt okozott volna annak.

A rendezvény és/vagy konferenciaszervezéssel foglalkozó magán vállalkozások pozitív attitűddel várják a beruházást, hiszen szolgáltatásaik minősége jelentősen javulhat. A jelenlegi konferenciahelyszínek behatárolják a lehetőségeiket, mivel ezek nagyobb nemzetközi rendezvények lebonyolítására nem alkalmasak. Érdeklük, hogy a projekt megvalósításának folyamatába be legyenek vonva, partnerségük erőssége jelentősen függ ennek mértékétől.

Külső közvetett partnerek közül kiemelhetők az *intézmények fenntartói* (Pécs MJV Önkormányzata – intézményein keresztül, Baranya Megye Önkormányzata), az önkormányzatok partnerségi részvételének előnye, hogy egyes intézmények összevonásával jelentős költségmegtakarítás érhető el.

Érintettként szerepelnek a partnerségi listán a *szponzorok*: a kulturális javaknak, illetve szolgáltatásoknak ugyanis egyedi sajátossága, hogy a termék fogyasztói mellett piacuknak tekinthetők azok a hirdető, reklámozók is, akik az adott kulturális élmény fogyasztóit tekintik célpiacnak. Mindezidáig a színvonalas rendezvényhelyszín hiánya a szponzorok megnyerésének is gátat szabott: az új létesítmény azonban már megfelelő felületet biztosíthat a szponzoroknak, hiszen jelentős számú látogatót fogadhat és nívós megjelenést tesz lehetővé.

Közvetett partnert jelentenek még a különböző *hatóságok*, amelyek részben a kivitelezést, részben pedig az üzemeltetést felügyelik (pl. építésügyi hatóság, környezetvédelmi hatóság, ÁNTSZ, fogyasztóvédelmi felügyelőség, stb.).

A lehetséges, megnevezhető partnerek összegző bemutatását az alábbi táblázat tartalmazza:

Partnerek	Elemzési szempontok						
	Fontosság (alacsony / közepes / magas)	Jellemzők (pl. szaktudás, erőforrás, hatalom)	Érdekek és elvárások	Akadályozó tényezők és problémák	A projektben betöltött szerep	További elemzési szempontok	Teendők
Zsolnay Örökség Kezelő Kht.	Magas	Szakemberek	A PKK tulajdonosi elvárásoknak megfelelő üzemeltetése	-	Üzemeltető szervezet	Szervezetfejlesztési szükségletek	Szervezetfejlesztés, marketingtevékeny ség megkezdése
Pécsi Kulturális Központ	Magas	Szakemberek, kapcsolatrendszer, rendezvények	Multifunkcionális, modern, sokféle igényt kiszolgálni képes létesítmény	-	Szakmai partner az üzemeltetésben	Konferencia szervezési képességek	Rendezvényszerve zés megkezdése, megállapodás az üzemeltető szervezettel
Pannon Filharmonikusok	Magas	Szakemberek, kapcsolatrendszer	Modern koncertterem használata, szakmai fejlődés lehetősége	-	Szakmai partner, szolgáltatást igénybe veszi, használja a központot	Zenei rendezvények diverzitása	Rendezvényszerve zés megkezdése, megállapodás az üzemeltető szervezettel
Pécs2010 Menedzsment Kht.	Magas	Szakértelem, erőforrás	Projektmenedzsment szervezet	-	A beruházás megvalósulását irányítja, programcsomagokat fejleszt.	Közös projektek További hasznosítás	Szakmai egyeztetések

Filharmonia Dél-dunántúli Kht.	Közepes	Szakemberek, kapcsolatrendszer	Modern koncertterem használata, szakmai fejlődés lehetősége	-	Szakmai partner, szolgáltatást igénybe veszi, használja a központot	Üzemeltetésben való szerepvállalás	Koncepció egyeztetés
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Közepes	Kapcsolatrendszer, piac ismerete	Nagyobb szakmai konferenciák szervezése	Versenypiaci érdek (konferencia)	Szolgáltatást igénybe vesz, használja a központot	Határterületek vizsgálata Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Pécsi Tudományegyetem	Közepes	Egyetemi tudásbázis, Kapcsolatrendszer, erőforrás	Képzési és konferencia helyszín legyen	Versenypiaci érdek (azonos profil)	Hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerét kihasználva igénybe veszi a PKK szolgáltatásait.	Közös projektek Képzés	Szakmai egyeztetések
Dél-dunántúli Kulturális Ipari Klaszter	Közepes	Kapcsolatrendszer, erőforrás, szakértelem	Megrendelések, közös projektek generálása, régiós hatás kiépítése.	-	Régiós beszállítói hálózatot épít, közös projekteket generál.	Piacosítás, Klaszter tagok bevonása	Szakmai egyeztetések
Rendezvény-szervező vállalkozások	Magas	Piac ismerete, kapcsolatrendszer	Piaci működés – alvállalkozói szerepek	-	Szolgáltatást igénybe vesz, beszállítója lesz a központnak	Alvállalkozói pozíciók jogi és gazdasági elemzése	Szakmai egyeztetések
BMÖ, mint intézmény-fenntartó	Közepes	Intézményrendszer erőforrás	Gazdaságos működés, színvonalas rendezvények	-	Biztosítja BMÖ fenntartású intézmények partneri együttműködését	Közös projektek	Szakmai egyeztetések

Pécsi Tudomány- egyetem Művészeti Kar	Közepes	Egyetemi tudásbázis,	Gyakorlati képzési, szakmai együttműködés	-	Oktatási együttműködést alakít ki, gyakorlati képzőhely létesül.	Közös projektek Képzések	Szakmai egyeztetések
Pécsi Nemzeti Színház	Alacsony	Művészek, szakemberek, kapcsolatrendszer	Szakmai együttműködés, esetleg teremhasználat	Egyéni piaci érdek	Szakmai partner, esetleg szolgáltatást igénybe veszi	Igénybevétel módja Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Harmadik Színház	Alacsony	Szakemberek	Szakmai együttműködés	-	Szakmai együttműködést épít ki, kapcsolódó programokat szervez.	Igénybevétel módja Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Bóbita Bábszínház	Alacsony	Szakemberek	Szakmai együttműködés,	-	Szakmai együttműködést épít ki, kapcsolódó programokat szervez.	Igénybevétel módja Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Janus Egyetemi Színház	Alacsony	Szakemberek	Szakmai együttműködés	-	Szakmai együttműködést épít ki, kapcsolódó programokat szervez.	Igénybevétel módja Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Pécsi Horvát Színház	Alacsony	Szakemberek	Szakmai együttműködés	-	Szakmai együttműködést épít ki, kapcsolódó programokat szervez.	Igénybevétel módja Közös projektek	Szakmai egyeztetések

Művészetek Háza	Alacsony	Szakemberek, rendezvények, infrastruktúra	Szakmai együttműködés, kiegészítő kulturális programok szervezése	Versenypiaci érdek (azonos profil)	Szakmai együttműködést épít ki, kapcsolódó programokat szervez.	Határterületek vizsgálata	Szakmai egyeztetések
ANK művelődési Ház	Alacsony	Rendezvények, szakemberek,	Profilváltás támogatása	Versenypiaci érdek (azonos profil)	Alternatív rendezvényeket szervez, kertvárosi kiegészítő intézménnyé alakul.	Határterületek vizsgálata Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Zsinagóga	Alacsony	Komolyzenei koncertek, orgona	Szakmai együttműködés	Piaci érdek (koncert)	Partneri együttműködést alakít ki.	Határterületek vizsgálata Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Székesegyház	Alacsony	Komolyzenei koncertek, orgona	Szakmai együttműködés	Piaci érdek (koncert)	Partneri együttműködést alakít ki.	Határterületek vizsgálata Közös projektek	Szakmai egyeztetések
Pécsi Ifjúsági Központ	Alacsony	Rendezvények, szakemberek	Szakmai együttműködés	Versenypiaci érdek (azonos profil)	Alternatív rendezvényeket, szervez.	Közös projektek	Szakmai egyeztetések

13. Táblázat: A lehetséges, megnevezhető partnerek összegző bemutatása

Forrás: Kulturális Innovációs Kompetencia Központ

II.4. PROJEKTMENEDZSMENT SZERVEZET BEMUTATÁSA

II.4.1. Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. projektmenedzsment feladatok ellátására kulcsprojektenként projekt-teamet hoz létre. A projekt-teamek összetételét, feladatait a jelen fejezet végén szereplő táblázat tartalmazza.

A hatályos SZMSZ a támogatási szerződések megkötéséig a ROP IH a DDRFÜ KSZ és a projektgazdák által közösen elfogadott menedzsment struktúrának megfelelően módosításra kerül.

A projekt teamek tagjainak a hatályos SZMSZ szerinti feladati jelenleg a következők:

1. Fejlesztési igazgató

A Fejlesztési igazgató feladata a fejlesztési projektekhez, illetve az EKF-hez kapcsolódó európai Uniós pályázatok előkészítése, a pályázatokhoz kapcsolódó valamennyi koordinációs, előkészítési, egyeztetési és kapcsolattartási feladatkör ellátása, mindezeknek lebonyolítása, adminisztrációja. A projektek megvalósítása során a fejlesztési igazgató feladata az összes projekt közötti koordináció megteremtése, valamennyi projektekhez kapcsolódóan a támogatókkal (IH, KSZ), a projektgazdákkal (PMJV, BMÖ, PTE) való kapcsolattartás, a támogatási szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésének érvényesítése. Munkájában szorosan együttműködik helyettesével, a fejlesztési irodavezetővel.

Feladatkörben eljárva felelős:

- A Társaság, a támogatottak és a támogató szervezetek közötti szerződések előkészítéséért, és azok tartalmának karbantartásáért, a szükséges módosítások kezdeményezéséért,
- A kapcsolódó közbeszerzési eljárások és tenderek megszervezéséért, a jogszabályoknak megfelelő meghirdetéséért és az eljárások lebonyolításáért, az eredmény meghirdetéséért, a szerződések megkötéséért és azok végrehajtásáért.

- A vezetői szintű kapcsolattartásért valamennyi tender / eljárás nyertes vállalkozásának vezetőjével (tervezők, szállítók, kivitelezők), a szerződésekben vállalt feladatok teljesítésének monitoringjáért, ellenőrzéséért, és a vállalt határidők betartatásáért,
- Az uniós támogatási pályázat elkészítéséért, a támogatási szerződések megkötéséhez előírt feladatok teljesítéséért, a támogatási szerződések megkötéséért,
- A pályázatok megvalósítása során a beruházás-vezetők irányításáért a TSZ-ben foglalt kötelezettségek érvényre juttatásáért,
- A fenti feladatok ellátásához kapcsolódó vállalkozói, közreműködői szerződések előkészítéséért, és az abban foglalt vállalások betartatásáért.
- Felelős továbbá az uniós és hazai hatósági ellenőrzések követelményeinek megismertetéséért a munkaszervezet egységeivel, az ellenőrzési követelményeknek megfelelő iratgyűjtési, rendszerezési, számviteli nyilvántartási és archiválási szabályok kialakításában való közreműködésért, és a rendszer működtetésének időszakos ellenőrzéséért.

Kommunikációs kérdésekben általános és eseti konzultációs kötelezettsége áll fenn a Kommunikációs és Marketingigazgatóval.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, helyettesítő jogkörében az Ügyvezető helyettese.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

1.2. Fejlesztési irodavezető

A fejlesztési irodavezető a fejlesztési igazgató teljes felhatalmazású helyettese.

Feladatkörében eljárva általános feladata a fejlesztési igazgató munkájának segítése, szervezési, koordinációs feladatok ellátása, illetve az igazgatóval történt munkamegosztásnak megfelelően valamennyi feladat ellátása.

Feladatkörben eljárva különösen felelős:

- Kapcsolattartásért az érintett szervezetekkel és azok képviselőivel, azok folyamatos tájékoztatásáért a projekt állásáról,
- Az előrehaladás nyomonkövetéséért, az előrehaladási jelentések meghatározott időszakokban történő elkészítéséért
- A kulcsprojektek lebonyolítására létrehozásra kerülő projekt teamek munkájának szervezéséért, a szervezeti egységen belüli munka koordinációjáért.

Feladata továbbá:

- Az Európa Kulturális Fővárosa program építészeti projektjeinek az előkészítése, illetve ehhez kapcsolódóan a tervpályázatok szakmai koordinálása,
- A jogi vezetővel és a szakirányú tanácsadókkal együttműködésben a megvalósítási szakasz során valamennyi eljárás koordinációjáért, lebonyolításáért.
- A pályázatok kidolgozásának előkészítése és koordinálása a Társaság. szervezetén belül, és az érintett tulajdonosokhoz kapcsolódóan.
- Az építészeti fejlesztésekkel kapcsolatos tervpályázatok koordinációja.
- Közbeszerzési eljárások lefolytatásában való részvétel.
- A munkáltató utasítása alapján részt vehet az EKF program valamennyi projektjének előkészítésében, a pályázati dokumentációk elkészítésében.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, helyettese, Fejlesztési igazgató.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

1.3. Beruházásvezető

A beruházásvezető feladata a Fejlesztési igazgató és a fejlesztési irodavezető utasításai alapján a kulcsprojektek építési folyamatának vezetése, a projektek fizikai megvalósításához

kapcsolódó tevékenységek koordinációja, irányítása, ellenőrzése. Ennek keretében a beruházásvezető különösen felelős az alábbiakért:

- Az előkészítési szakasz keretében értékeli a tervezői munka keretében elkészülő tenderterveket, a megbízói követelményeket, a mennyiségi kimutatásokat, a konszignált árazott költségvetéseket mérnöki-műszaki szempontból.
- A beruházás lebonyolítása, műszaki vezetése a megrendelő oldaláról, melynek keretében valamennyi vonatkozó szerződés műszaki-technológiai előírásának-tartalmának a betartatásáért,
- A kivitelezőkkel, a FIDIC-mérnök műszaki ellenőrrel és a tervezővel folytatott kapcsolattartásért, ennek dokumentálásáért,
- a FIDIC mérnök munkájának ellenőrzése, a különféle építési szabályok, szabványok betartatásáért;
- a tervezői szakfelügyelet irányításért, nyomonkövetésért,
- a kivitelezési közbeszerzési eljárások keretében egyrészt a műszaki paraméterek-követelmények érvényesítéséért, illetve az eljárások lebonyolítása ennek érvényre juttatásáért.

1.4. Projekt menedzser(ek)

A projekt menedzser feladata a Fejlesztési Igazgatónak, és helyettesének, valamint a beruházás-vezető munkájának a segítése.

Feladatkörében eljárva felelős:

- Az EKF program beruházási projektjeinek az előkészítése és lebonyolítása, illetve ehhez kapcsolódóan valamennyi eljárás (közbeszerzések, tárgyalások, jelentések készítése) operatív ügyintézése,
- A pályázatok benyújtásától kezdődően a vezetők iránymutatása alapján valamennyi az IH és a KSZ által kért feladat operatív teljesítéséért-végrehajtásáért

- A projektekhez kapcsolódó előrehaladási jelentések operatív elkészítéséért, az azokhoz szükséges adatok-információk beszerzéséért
- Az építészeti fejlesztésekkel, tervpályázatokkal kapcsolatos feladatokban való részvétel,
- A tervpályázatokon nyertes építészekkel kapcsolattartás, számukra a kért adatszolgáltatás biztosítása, az egyeztetéseken való részvétel, az egyeztetések megszervezése,
- Közbeszerzési eljárásokban való részvétel,
- Az épületek megvalósítására kiírandó közbeszerzési dokumentáció műszaki tartalmának elkészítése,
- Prezentációk, összefoglalók készítése,
- A munkáltató utasítása alapján részt vesz az EKF program valamennyi projektjének előkészítésében és lebonyolításában.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, helyettese, Fejlesztési igazgató, helyettese, beruházásvezető.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

1.5. Fejlesztési projekt-asszisztens(ek)

A Projekt-asszisztens felelős a rábízott projekt dokumentációinak az EU és egyéb ellenőrzési követelményeknek megfelelő rendszerezéséért, teljes körű nyilvántartásáért és archiválásáért. Felelős továbbá a projekt-életciklus adott szakaszára jellemző külső és belső feladatok és azok határidőinek nyilvántartásáért és a megfelelő felhívások elkészítéséért, a felelősökhöz történő eljuttatásáért.

Feladatköre részletesen:

- A kijelölt beruházási programhoz kapcsolódó előkészítési és lebonyolítási feladatok ellátása, ezen belül:

- Hivatalos dokumentumok kezelése-iktatása, levelezések előkészítése, határidők nyilvántartása, határidők betartására figyelmeztető felhívások elkészítése, beérkező vélemények összegzése és értékelésre előkészítése, kapcsolattartás, a teljes dokumentáció EU konform archiválási rendjének kialakítása és fenntartása;
- A projektekhez kapcsolódó teljes archiválás elvégzése, emlékeztetők készítése a projekt keretében lefolytatásra kerülő valamennyi egyeztetésről, megbeszélésről
- A pályázatok kidolgozásának előkészítése a Kht. szervezetén belül, és az érintett tulajdonosokhoz kapcsolódóan,
- Prezentációk, bemutatók, összefoglalók készítése,
- A munkáltató utasítása alapján részvétel az EKF program valamennyi projektjének előkészítésében, a pályázati dokumentációk elkészítésében.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, helyettese, Fejlesztési igazgató, Irodavezető.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

1.6. Fejlesztési jogász

A fejlesztési jogász feladata a Fejlesztési Igazgató és Irodavezető munkájának segítése.

Feladatkörében eljárva felelős:

- A Fejlesztési terület uniós és hazai pályázati jogi szabályozásának naprakész megismeréséért, a Fejlesztési Divízió és a Jogi vezető figyelmének felhívásáért a jogi környezet változására,
- A Fejlesztési Divízió közbeszerzéssel kapcsolatos előkészítő levelezési bejelentési feladatainak teljes körű előkészítéséért,
- Kapcsolattartásért a közbeszerzési intézményekkel ,
- Kapcsolattartásért a közbeszerzési szakértővel,
- A közbeszerzési referens munkaköri feladatainak ellátásáért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: Ügyvezető igazgató, helyettese, Fejlesztési igazgató, helyettese.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketingigazgató, valamint a szervezet egésze.

2. Közbeszerzési referens

A közbeszerzési referens feladata a Fejlesztési Divízió tevékenységéhez kapcsolódó, valamint a szervezet működésével összefüggő közbeszerzési eljárásainak előkészítése, ellenőrzése, minőségbiztosítása, kapcsolattartás az érintett hatóságokkal.

A közbeszerzési referens feladata különösen:

- Részvétel valamennyi közbeszerzési eljárás teljes dokumentációjának előkészítésében- elkészítésében, a külső jogi-közbeszerzési tanácsadókkal való együttműködés operatív ügyintézése,
- A felkészülés a közbeszerzési értékhatárok nyilvántartására, kezdeményező és felelős közreműködés a közbeszerzési tervek elkészítésében, a közbeszerzési eljárások lebonyolításában,
- A Társaság közbeszerzési tervében foglaltak teljesülésének havi szintű ellenőrzése, erről beszámoló elkészítése a Társaság vezetése számára, jelzési felelősség bármilyen számottevő eltérés felmerülése esetén. Számottevőnek minősül, a tervhez képest, annak bármely időarányos adata tekintetében a 10 % mértéket a kerekítés általános szabályai szerint elérő, bármely előjelű (akár megtakarítás, akár túllépés irányába mutató) eltérés
- A Társaság közbeszerzési eljárásait szabályozó külön utasításában foglalt feladatok ellátása.

Feladatkörben eljárva felelős továbbá:

- A felmerülő közbeszerzési eljárások előkészítéséért,
- A közbeszerzési anyagok minőségbiztosításáért,
- Az érintett szervezetekkel (NFÜ, EKKE stb.) kapcsolattartásért,

- Az eljárás jogszerű lefolytatásáért.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: a Társaságot, mint szervezetet érintő közbeszerzési eljárások tekintetében az Ügyvezető igazgató, és helyettese, a Fejlesztési Divíziót érintő közbeszerzésekben a Fejlesztési igazgató és helyettese.

Akivel együttműködik: különösen a Közbeszerzési szakértő, Jogi vezető, Pénzügyi Igazgató, Kommunikációs és Marketing Igazgató, valamint a szervezet egésze.

2.1. Jogi vezető

A jogi vezető feladata

- A szervezet működésének és tevékenységének megfeleltetése a hatályos jogszabályoknak. E feladatkörében eljárva jogszabály-figyelési tevékenységet lát el és kezdeményezi a belső szabályozások kidolgozását, illetve módosítását.
- Jogi szempontból véleményezi a Társaság kötelezettségvállalásait, illetve a Társaság számára követelést megalapozó jogi dokumentumokat.
- A fejlesztési projektek keretében lefolytatásra kerülő valamennyi eljárás véleményezése, ennek keretében részvétel az eljárások fajtájának meghatározásában, a dokumentációk minőségbiztosításában, az eljárásokhoz kapcsolódó testületi döntéshozatalban (bírálóbizottság, tárgyalóbizottság, értékelőbizottság).
- A jogi vezető feladata továbbá a kapcsolattartás az önkormányzati szférával, a Társaság önkormányzati együttműködési és tulajdonosi irányítási kapcsolatrendszerének a felügyelete, a Társaság működtetéséhez kapcsolódó önkormányzati feladatok ellátásának figyelemmel kísérése és előmozdítása.
- A jogi vezető szakmai szempontból alátámasztja és véleményezi a Társaság testületei (Taggyűlés, a FEB) üléseinek előkészítését, felügyeli és irányítja e testületek döntéseinek a Társaságon belüli végrehajtását, és az arról való visszajelzést a döntéshozóknak.
- A jogi vezető a felelős a Társaság által kibocsátott belső szabályzatok szabályzati összhangjáért.

A jogi vezetőt munkavégzésében az Ügyvezető igazgató által előzetesen jóváhagyott jogi szakértői listán szereplő szakjogászok és jogi szakértők szakvéleményükkel segítik.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, helyettesítő jogkörében az Ügyvezető helyettese.

Akivel együttműködik: a szervezet egésze.

2.1.1. Jogi asszisztens

A Jogi asszisztens feladata a Jogi vezető tevékenységeinek támogatása, előkészítő munka ellátása:

Feladatkörében eljárva a Jogi vezető iránymutatása alapján

- A Társaság használatára szolgáló típus-szerződéseket megtölti a konkrét megkeresésnek megfelelő tartalommal,
- A Társaság szerződési minőségbiztosítási rendszerének megfelelően megszerzi a szükséges szakmai egyetértéseket és a szerződés-tervezeteket előkészíti aláírásra,
- Rendszeres jogszabályfigyelést és tájékoztatást készít,
- Előkészíti a Jogi vezető által átadott válaszlevél-tervezeteket,
- Ellátja a Jogi részleg iratkezelésével összefüggő feladatokat,
- Felelős a határozatok tárának vezetéséért.
- Felelős a Társaság a társasági (FEB és Taggyűlési) titkári feladatok ellátásáért, a testületek összehívásának szabályszerűségéért, a testületi ülések forgatókönyveinek elkészítéséért, az előterjesztések határidőre történő és hibátlan eljuttatásáért, a testületek üléseivel kapcsolatos jegyzőkönyvek szabályos elkészítéséért, aláírásáért, hitelesítéséért és archiválásáért,
- Elvégez minden olyan feladatot, amellyel a Jogi vezető megbízza.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, helyettesítő jogkörében az Ügyvezető helyettese, a Jogi vezető.

Akivel együttműködik: a szervezet egésze.”

2.2 Belső ellenőr

A belső ellenőrzés tevékenysége során az alábbi feladatokat látja el:

- Ellenőrzésekkel és konzultációs tevékenységgel, tanácsadással segíti a Társaság szabályszerű és hatékony működésének megvalósulását.
- Ellenőrzési tervet és programot dolgoz ki és hajt végre annak érdekében, hogy megbízható véleményt alakítson ki a Társaság egyes területeinek és egészének ellenőrzési környezetéről, valamint rámutasson a kockázatos területekre.
- Ellenőrzéseket végez annak megállapítására, hogy:
 - A Társaság eleget tesz-e a tevékenységét meghatározó szabályozási elvárásoknak, továbbá megfelelő gondossággal látja-e el az Európa Kulturális Főváros létesítmény-beruházásainak és kulturális programjainak előkészítésére vonatkozó feladatait.
 - A Társaság szervezeti egységei és munkatársai betartják-e az utasításokban szabályozott belső eljárási rendet.
 - A Társaság főkönyvi könyvelési gyakorlata, továbbá a pénzügyi és számviteli zárások formai és tartalmi elemei megfelelnek-e a törvényi előírásoknak.
- Ellenőrzési jelentéseket, vezetői beszámolókat és intézkedési terveket készít az egyes ellenőrzések lezárásaként, továbbá időszakonként a Társaság vezetése számára.
- Támogatja a külső ellenőrző hatóságok és szervezetek munkáját.

Az ellenőrzést végző belső ellenőr köteles:

- Az ellenőrzés megkezdését a vizsgált terület vagy szervezet vezetőjének bejelenteni.
- Az ellenőrzési feladatokat az ellenőrzési programban foglaltak szerint végrehajtani.
- Véleményét a valóságos összefüggések feltárása alapján kialakítani, továbbá megállapításai helytállóságát objektív módon alátámasztani.
- A hiányosságokat feltárni és az ellenőrzött szervezet figyelmét arra felhívni.
- Feltárt súlyos szabálytalanság esetén a személyi felelőst megállapítani.

- Az ellenőrzés eredményéről jelentést készíteni és a vizsgált szervezet vezetőjével az ellenőrzés megállapításait ismertetni.

Akitől utasítást kaphat, aki felé beszámolási kötelezettsége van: az Ügyvezető igazgató, helyettesítő jogkörében az Ügyvezető helyettese.

Akivel együttműködik: a szervezet egésze.

A projekt-team további tagjainak a jelenleg hatályos SZMSZ-be még be nem illesztett feladatait táblázatban összefoglalva jelen fejezetben bemutatjuk.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. a projektek megvalósításához szükséges tapasztalattal és szakértelemmel rendelkező vezetőket, munkatársakat alkalmaz. A projekt megvalósításában kulcsszerepet játszó szakértők önéletrajzát a melléklet tartalmazza.

1. Összességében az öt kulcsprojekt megvalósításához 20 fő teljes munkaidejű státusz biztosítása szükséges a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál, valamint 10-12 részmunkaidős státusz biztosítása elengedhetetlen.
2. Általánosságban 90-100 millió Ft forrás szükséges a menedzsment bér- és járulékainak finanszírozásához, melyet kiegészítenek a kiszervezett tevékenységek vállalkozói díjai.

II.4.2. „Kiszervezett” szolgáltatások, illetve projekt menedzsment feladatok:

Projekt menedzsment díj költségkeret terhére kiszervezett szolgáltatások

A támogatási szerződés megvalósításához és a jelentéstételhez (pénzügyi és szakmai) kapcsolódó minőségbiztosítás, monitoring

Az öt projektre vonatkozóan közbeszerzési eljárás keretében kívánunk leszerződni az alábbi feladatokra:

- pénzügyi és szakmai jelentések benyújtás előtti ellenőrzése, minőségbiztosítása
- pénzügyi monitoring ellátása valamennyi projektre, a projektmenedzserek munkájának külső támogatásával
- általános monitoring a támogatási szerződésben foglalt feladatok ellátásáról, előrehaladásáról

A projekt funkcionális tartalmának megfelelően a menedzsment költségkeret terhére megbízásos jogviszony formájában a projekt időtartamára egy zenekari-zenei szakértőt, egy kulturális rendezvényszakértőt és egy konferencia-szervező szakértőt kívánunk bevonni a projekt megvalósításába a későbbi használói igények biztosítására.

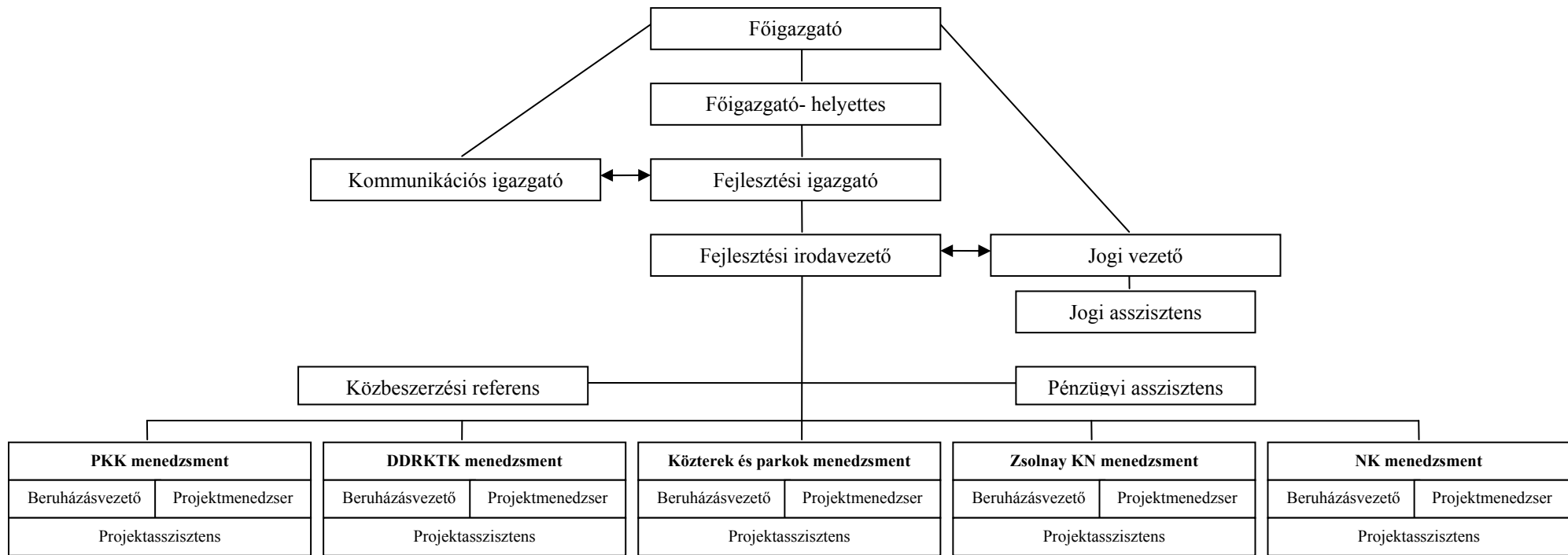
Tervezői szakfelügyelet

Valamennyi projekt esetében – hirdetmény nélküli tárgyalásos közbeszerzési eljárás keretében – szerződést kívánunk kötni az engedélyezési tervek készítőjével a kivitelezési időszakra tervezési szakfelügyeleti feladatok ellátására, melyet a FIDIC mérnök műszaki ellenőrhöz kapcsolódóan végez el.

II.4.3. Kapacitásbővítés Pécs MJV Önkormányzatánál

Az EKF projektmenedzsment keretében a jelenleg ismert dokumentumok alapján bér- és járulékköltségek kizárólag a menedzsment szervezetnél számolhatók el. Ennek keretében a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál kerülnek felvételre az alábbi munkatársak, de munkavégzés helyeként Pécs MJV-hez kerülnek delegálásra:

- 1 fő pénzügyi (számla) ügyintéző
- 1 fő EKF koordinátor a Tisztviselők Kabinetben

2. ábra: A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. szervezeti felépítése az EKF fejlesztési projektjeinek lebonyolítása szempontjából

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Kht.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál kialakításra kerülő projekt teameken belüli munkamegosztás					
	Projektvezető	Beruházás-vezető	Projektmenedzser/Pénzügyi menedzser	Projekt asszisztens	Szakmai koordinátor
Feladatleírás	<p>Az európai uniós pályázat megvalósításának vezetése, irányítása</p> <p>Kapcsolattartás a KSZ-szel, IH-val, valamennyi alvállalkozóval</p> <p>A projekt team vezetése</p> <p>A támogatási szerződésben foglalt valamennyi feladat, kötelezettség végrehajtása, ellenőrzése</p>	<p>A beruházás lebonyolítása, műszaki vezetése a megrendelő oldaláról</p> <p>Kapcsolattartás a kivitelezőkkel, a műszaki ellenőrrel, a tervezőkkel</p> <p>A FIDIC mérnök munkájának ellenőrzése</p> <p>Tervezői szakfelügyelet irányítása, nyomkövetése</p> <p>Részvétel a kivitelezési közbeszerzés lebonyolításában</p>	<p>A projekt teljes pénzügyi lebonyolítása, valamennyi pénzügyi dokumentum elkészítése</p> <p>Pénzügyi menedzsment: pénzügyi beszámolók – fizetési kérelmek elkészítése</p> <p>Valamennyi teljesítéshez kapcsolódó számla elszámolhatóság szempontból történő ellenőrzése, illetve valamennyi olyan feladat elvégzése, ami nem az Önkormányzat számlakezelési és egyéb belső kifizetési eljárásaihoz kapcsolódik</p>	<p>A teljes projekt dokumentálása: archiválás, iktatás, levelezés operatív bonyolítása</p> <p>A pályázathoz kapcsolódó valamennyi dokumentum elkészítésének valamennyi technikai feladatának elvégzése</p> <p>Emlékeztetők készítése</p> <p>Egyeztetések összehívása</p>	<p>Az adott projekt funkcionális szakmai koordinálása a megvalósítás utáni használói igényeknek megfelelően</p> <p>PKK esetében kulturális / zenei / konferenciaszervezési szakértő részmunkaidős megbízása</p> <p>DDRKTK esetében könyvtárszakmai tanácsadó részmunkaidős megbízása</p> <p>Projektenként átlagosan 2-3 fő</p>

14. Táblázat: A projektmenedzsment tagok feladatköre (forrás: Pécs2010 Menedzsment Kht.)

II.4.4. Kulcsprojekt specifikus szempontok

A projektmenedzsment team összeállítása:

Pécsi Konferencia- és Koncertközpont	
Név	Projektben betöltött feladat / szakterület
Dr. Merza Péter	Projektvezető, városfejlesztési szakértő
Vörös Gábor	Beruházás-vezető, műszaki szakértő
Pörös Béla	Projektmenedzser / pénzügyi szakértő
Óvári József	Projekt asszisztens

Projektekhez kapcsolódó horizontális feladatokat ellátó szakemberek	
Név	Projektben betöltött feladat / szakterület
Dr. Mikes Éva	Jogi vezető, szakértő
Dr. Csizmadia Péter	Közbeszerzési referens
Szeledi Anett	Pénzügyi szakértő

A projektmenedzsment team tagjainak részletes **szakmai önéletrajza** a mellékletben található, jelen fejezetben kizárólag a közvetlen team-tagok legfontosabb szakmai tapasztalatainak ismertetésére térünk ki.

Dr. Merza Péter, a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési igazgatója a **projektvezetői** feladatokat látja el a projekt előkészítésében, megvalósításában és elszámolásában. A Pécsi Tudományegyetemen PhD (doktori) fokozatot szerzett területfejlesztési témakörben, a városfejlesztés szakértőjeként széles körű szakmai ismeretekkel rendelkezik átfogó városrehabilitációs feladatok megvalósításában.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési igazgatójaként már a kezdetektől koordinálja az EKF-program előkészítését, irányításával hatékony munkavégzés alakult a

projekt-teamben, így személye és beosztása garanciát jelent a további gördülékeny együttműködés és team-munka biztosítására.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- Programozás és projektgenerálás: aktív részvétel Pécs város fejlesztési programjainak elkészítésében, a koncepció alkotásától a projektek generálásáig, a Pécs az Életminőség Pólusa című fejlesztési program egyik meghatározó szakértője, vezetője
- Projektfejlesztés: „A határtalan város” című EKF pályázat fejlesztési részének társszerzője, a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont, illetve a Nagy Kiállítótér projektek előkészítésének vezetője
- Projekt menedzsment: A Baranya Megyei Önkormányzat európai uniós pályázatainak fő előkészítője (Phare, NFT I., illetve egyéb közvetlen uniós pályázatok írója, menedzsere), a munkaszervezet vezetője, több projekt menedzsere
- Projekt menedzsment: Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata európai uniós referenseként részvétel számos EU finanszírozású projekt előkészítésében, pályázatok írása, menedzselése (Phare CBC, ISPA, NFT I., Culture 2000, Town-Twinning, FP 5)

Vörös Gábor a projekt beruházás-vezetője, műszaki szakértője. Okleveles üzemmérnök diplomája mellett építési műszaki ellenőri végzettséget szerzett.

Sokéves tapasztalattal rendelkezik beruházások megvalósításában: a Baranya Megyei Állami Építőipari Vállalat építésvezetője, építési koordinátora; majd a BÁZIS Építőipari Vállalat üzemigazgató helyettese 2008. június 30-ig a JURTA-PLUSZ Építőipari és Kereskedelmi Kft. ügyvezető igazgatója, 2008. július 1-től állandó munkaviszony keretében beruházás-vezető a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál.

Számtalan jelentős beruházást koordinált Pécsen és más városokban is, pl. az NFT I ROP Cella Septichora Látogató Központ generál kivitelezésének vezetőjeként.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- Pécs/Sopianae Örökség Kht. műszaki vezető (külsős)
- Műemlékek Nemzeti Gondnoksága műszaki vezetés, gondnokság

- Jakováli Hasszán pasa dzsámija és múzeum, illetve Idrisz baba türbéje, építésvezető
- Pécs, Cella Septichora Látogató Központ, Apáca u.8.,14., Sétatér, várfal sétányok, Ókeresztény mauzóleum generál kivitelezés létesítmény vezető
- Mohács, Radnóti Miklós Szakközépiskola és Szakiskola tornacsarnok és tanműhely létesítés műszaki ellenőr
- Pécsi Egyházmegye templomok statikai megerősítése, felújítása, generál kivitelező (Hírd, Görcsöny, Rácváros, Kisdorog, Nagyhajmás, Majs templomai)
- V. számú ókeresztény sírkamra bemutatás generál kivitelezés
- Péter-Pál és IV. számú ókeresztény sírkamrák bemutatásának generál kivitelezése
- Dóm Múzeum generál kivitelezés
- Modern Magyar Képtár, Természettudományi Múzeum statikai megerősítése, felújítása generál kivitelezés
- Látássérült Fiatalok Kézműves Műhelyháza Pécs, Bálicsi út generál kivitelezés

Pörös Béla projektmenedzser / pénzügyi szakértő szakmáját tekintve művelődési és felnőttképzési menedzser, így számottevő ismeretekkel rendelkezik team-munkák irányításban, kulturális beruházások menedzselésében. Közgazdász diplomájának megszerzése folyamatban van a Pécsi Tudományegyetemen. Projektmenedzseri feladatait állandó munkaviszony keretében látja el a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht-nál. Korábban az Etnikai Fórum Pécsi Szervezetének projektmenedzsereként tevékenykedett.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- HEFOP 1.3.1. – Pécsi Nőközpont projekt megírása és projektmenedzser
- HEFOP 3.5.4. - UGRÓDESZK@ közművelődési felnőttképzési projekt megírása, projektmenedzser – 50.000.000 HUF
- Zöldmunka c. környezet-rehabilitációs és foglalkoztatási projekt megírása az OFA-hoz (projektkoordinátor) – 24.000.000 HUF,

- Ugyanitt Támogatott foglalkoztatás c. OFA tanácsadási projekt megírása és projektmenedzsment (projektmenedzser) – 14.000.000 HUF
- PHARE HU 0101-01/1 „Baranya Megyei Roma Közösségi Központ” c. projekt megírása és koordináció – 120.000 EUR

Óvári József projektasszisztensi feladatokat lát el a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projekt előkészítése és megvalósítása során.

Közgazdász végzettségű, a Pécsi Tudományegyetemen diplomáját Magyarország és az Európai Unió Regionális Politikája specializációval egészítette ki, továbbá a KÖSZI PROF Európa Lehetőségek és kihívások, európai uniós pályázatíró tanfolyamon vett részt.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési projekt asszisztenseként rálátással rendelkezik az eddig elvégzett munkákra, munkafolyamatokra, az adminisztratív teendők elvégzésében tevékenyen szerepet vállalt.

Dr. Mikes Éva jogi vezető/jogi szakértő. Jogász, emellett „EU pályázatírás és projektmenedzsment tréning” oklevéllel rendelkezik, azaz nemcsak az általános, de az európai uniós pályázatokkal kapcsolatos jogi feladatok ellátásában is szakértelemmel rendelkezik. Korábban Pécs alpolgármestere, a Magyar Országgyűlés Hivatalának főosztályvezetője, a Magyar Országgyűlés Területfejlesztési Bizottságának alelnöke, terület- és igazgatáspolitikai államtitkár volt.

Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. jogi vezetője, így jól ismeri a szervezettel kapcsolatos munkafolyamatokat, joggyakorlatot, és hatékony együttműködést alakított ki a Menedzsment Kht. munkatársaival.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- regionális fejlesztési programok területfejlesztési kérdéseinek elemzése, tanácsadás, szakértő
- területfejlesztéssel kapcsolatos jogszabályalkotás, szakmapolitikai előkészítés, jogszabályok alkalmazhatóságának elemzése

- területfejlesztési intézményrendszerrel kapcsolatos jogalkotási feladatok, területfejlesztés szakmapolitikai felügyelete
- EU jogharmonizációs folyamat szakmapolitikai felügyelete,
- Területfejlesztési Tanácsok törvényességi felügyelete,
- kistérségi megbízotti hálózat kiépítése, irányítása, felügyelete
- OECD szakmapolitikai kapcsolattartás
- Balaton Térségi Fejlesztési Tanács felügyelete, államtitkár
- Budapest V. ker. Önkormányzat megbízott szakértő, vagyongazdálkodás, fejlesztés
- önkormányzati vagyongazdálkodás, városfejlesztés, alpolgármester

Dr. Csizmadia Péter, a projekt közbeszerzési szakértője. Jogász diplomája mellett közbeszerzési referensi végzettséggel rendelkezik. 2008. júniusától a Pécs 2010 Menedzsmenközpont Kht. alkalmazásában dolgozik.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- Ügyvéd melletti feladatok ellátása
- Közbeszerzési feladatok ellátása

Szeledi Anett, pénzügyi szakértő, pénzügyi asszisztensként vesz részt a projekt pénzügyi elszámolásaiban. A Pécs2010 Menedzsmen Központ Kht. fejlesztési projektmenedzsereként dolgozik, így hatékony együttműködést alakított ki a további team-tagokkal. Korábban az Új Esély Közhasznú Egyesületnél töltött be projektmenedzseri pozíciót.

Releváns szakmai tapasztalatai:

- Az EKF – Pécs2010 NFÜ – URB – 01 / 2006 projektjeihez kapcsolódó előrehaladási jelentések, és kifizetési kérelmek elkészítése
- A HEFOP 2.3.2. StartÁllás című program humán-erőforrás politikájának irányítása, a projekt stratégiai tevékenységének, folyamatainak irányítása, ellenőrzése. A projekt

partnerségével, célcsoportjával kapcsolatos szervezési és koordinációs feladatok irányítása. A program PR tevékenységének koordinálása.

- Ágazati eredmény-kimutatások, erőforrás-tervezések, ingatlanrendezéshez kimutatások készítése, MEGPAR és gázolaj-támogatások, minőségirányítási rendszer dokumentációjának kidolgozása, és a kiépült rendszer fenntartása

III. A PROJEKT HÁTTERE

A projekt háttérének felmérése során a releváns információk minél teljesebb összegyűjtése volt a cél, ennek érdekében egyrészt áttanulmányoztuk a kulcsprojekt tárgyában készült korábbi dokumentumokat, csatlakozó elemzéseket és tanulmányokat. Hivatalos kiindulási bázisnak a kulcsprojekt korábban elkészült elő-megvalósíthatósági tanulmányát vettük. A helyszínbejárás mellett a primer adatfelvétel fő eszköze a számos, a projekt kapcsán érintettekkel készített interjú volt.

III.1. GAZDASÁGI-TÁRSADALMI-KÖRNYEZETI ALAPADATOK

A megvalósításra tervezett Pécsi Konferencia- és Koncertközpont a beruházás hiánypótló jellege, illetve nagyságrendje regionális hatáskörben várható. A PKK funkcióiból fakadóan regionális szinten elsősorban a kultúrafogyasztásra, illetve a konferenciarendezvényekre gyakorol pozitív hatást. Az általános életminőség további területeire (pl. elérhető szolgáltatások köre, ingatlanárak, városkép, közlekedési infrastruktúra) elsősorban a megvalósítás helyszínén, Pécs Balokány városrészében illetve Pécsen lesz befolyással a projekt. A PKK befektetés generáló szerepe várhatóan szintén Pécs, illetve a kistérség szintjén jelentkezik elsősorban. A gazdasági-társadalmi-környezeti háttér ismertetését a projekt hatásterületére végezzük el. A gazdasági-társadalmi háttér részletes ismertetését az Integrált Városfejlesztési Stratégia tartalmazza, így jelen fejezetben csak a legfontosabb, és kifejezetten projekt-specifikus megállapításokat emeljük ki. A környezeti háttér részletesen jelen dokumentum V.5. fejezetében, Környezeti hatásösszefoglaló található.

Pécs **sokrétű központi szerepkört** tölt be szűkebb és tágabb környezetének gazdasági, szellemi-kulturális, közigazgatási életében. Térségi, megyei és regionális szerepkörének megfelelően Pécs közigazgatási szempontból is meghatározó jelentőségű: a legtöbb regionális hatókörű és több, régióhatáron is átnyúló, illetve nemzetközi kapcsolatrendszerű szerv, hatóság, hivatal területi központja. Kaposvár és Szekszárd jelentik a régió társközpontjait, ezekben a városokban futnak össze a térség gazdasági-kulturális életének szálai. Bár az országon belül periférikus elhelyezkedésű, ugyanakkor országhatárhoz való közelsége miatt kapu szerepet tölthet be a Balkán felé.

Pécs kedvezőtlen közúti megközelíthetősége a gazdaság és a turizmus fejlődésének egyik legnagyobb gátját jelenti. A megfelelő közúti kapcsolatrendszer kiépítéséig Pécs elszigeteltségének fennmaradása várható. A projekt szempontjából kiemelkedően fontos szerepe van az M6-os gyorsforgalmi útnak, hiszen az a tervek szerint 2010-ben elkészül, így a város megközelíthetősége a projekt átadásakor, illetve az EKF évében nagymértékben javul. Az infrastruktúrafejlesztés a kulcsprojektek gazdaságfejlesztésre gyakorolt hatását jelentősen felerősíti, számottevően hozzájárul a befektetői tőke vonzásához. A közúti elérhetőség fejlesztésén túl a közlekedési infrastruktúra más területeinek fejlesztései is szükségesek a város fejlődése érdekében: a vasúti csomóponti szerep erősítése mellett a távolsági autóbuszos közlekedés javítása, és kerékpárutak kialakítása szerepel a célkitűzések között. A város mellett megtalálható ugyan egy repülőtér, amely azonban nagyobb és közepes kapacitású utasszállító gépek fogadására nem alkalmas, így a fapados közlekedés sem indulhatott meg. Rendkívül fontos feladat tehát a repülőtér fejlesztése, a kifutópálya meghosszabbítása, ennek megvalósítása 2010-ig azonban kérdéses (illetve számolni kell a beruházást követő feladatok, a légitársaságok megjelenésével kapcsolatos előzetes teendők időigényével is!). A városon belüli közlekedés, a parkolás is fejlesztésre szorul. A tömegközlekedési hiányosságok költség-hatékony megoldását szolgálhatnák a különböző turisztikai közlekedési eszközök bevezetése (különösen a külsőbb városrészekben található attrakciók megközelítésére, valamint kistérségi relációban), amelyek egyben attrakcióbővítést is eredményeznének. A dunai vízi forgalom „becsábítása” a városba, rövidebb szervezett látogatások keretében is lehetőségeket rejt magában.

Az ország legritkábban lakott régiója a Dél-dunántúli, a legnagyobb népsűrűségű területe pedig Budapest. Pécs a 100.000 főnél népesebb vidéki nagyvárosok közül a legnagyobb népsűrűséggel rendelkezik, ilyen értelemben a városok közül az urbanitás tekintetében közvetlenül Budapest után következnek.

A város lakosság száma jelentősen csökkent az elmúlt években, és súlyos gond a lakosság dinamikus előregedése. A város számára kiemelt célkitűzés a **romló demográfiai trendek** megállítása, a fiatal lakosság megtartása. Pécs népességének gyarapodása különösen intenzív volt 1949 és 1980 között, amikor 89.470-ről 161.784-re nőtt az itt élők száma. Ennek hátterében az ebben az időben még pozitív természetes szaporodás mellett a munkahelyek – főként a szénbányászatra és az uránbányászatra alapozott – bősége által gerjesztett

bevándorlás állt.⁵ A népesség növekedése – bár egyre mérséklődő ütemben – egészen 1993-ig folytatódott, ekkor érte el a történelmi maximumát 174.135 fővel és a következő évben kezdetét vette az azóta is tartó népességcsökkenés.⁶ A 2005. év végére a csúcshoz képest valamivel több, mint 10%-át veszítette el Pécs a lakónépességének. A csökkenés éves tempója 1995-től egyenletesnek mondható, 0,3-0,9% között ingadozik, így alakult ki a vizsgált időszak végére a 156.116 fős népességszám, amely immár alig haladja meg az 1970-ben regisztrált létszámot.

(A demográfiai trendek bővebb ismertetését az Integrált Városfejlesztési Stratégia II.2.2.-es fejezete tartalmazza.)

Pécs éghajlatában és természeti adottságaiban kiemelkedő a város szubmediterrán mikroklímája. A város **természeti értéke, imázsleme és jelképe a Mecsek**. A térség természeti értékeit, sajátos növény- és állatvilágát a **Duna-Dráva Nemzeti Park** (területe több mint 49 ezer hektár) foglalja magában, a Kis-Balaton térségében átnyúlik a régió területére a Balatonfelvidéki Nemzeti Park. A természeti értékeket bemutatóhelyeken, tanösvényeken, szervezett túrákon figyelhetik meg a látogatók. A régiót a védett természeti területek mellett a nemzetközileg is híres gyógy- és termálvizek, illetve a kiemelkedően fontos történelmi-építészeti emlékek is gazdagítják..

A 2004-ben elfogadott szabályozás (64/2004 Kormányrendelet) szerint a régió 24 kistérsége közül 18 **hátrányos helyzetű**, közülük pedig 9 a leghátrányosabb helyzetűek csoportjába tartozik. Ez azt jelenti, hogy a régió lakosságának majdnem fele (47,5%) hátrányos helyzetű térségben él, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű térségekben a népesség közel 20%-a él. Ez utóbbi arány csak két régióban magasabb – Észak-Alföldön (40%), Észak-Magyarországon (37,6%).

Pécs **gazdasági-szolgáltatási-oktatási-kulturális dominanciája** – a város méreténél fogva – annak ellenére megkérdőjelezhetetlen, hogy környezetére gyakorolt kisugárzása csökken: az OTK megállapításai szerint a Pécs-övező agglomerálódó térség mérete jelentősen

⁵ Kisebb részben hozzájárult néhány környező település Pécs közigazgatási területéhez csatolása.

⁶ A következő évben, 1994-ben regisztrált, közel 8 ezer fővel kisebb népességszám részben módszertani okokra vezethető vissza. A KSH-ban ettől az évtől korrigálták a népességszámokat és törölték a lakónépességből a régi és meg nem újított ideiglenes bejelentővel szereplőket. Emiatt főleg az egyetemi városok lakónépessége esett vissza a pécsihez hasonló módon.

zsugorodott, ami jelzi, hogy fejlesztendő a város és környezetének gazdasági-társadalmi együttműködése. A fejlett területekre a relatíve kedvező, az országos átlagtól azonban kissé elmaradó foglalkoztatottsági és jövedelmi viszonyok jellemzőek.

Az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP) adatait tekintve a dél-dunántúli régió pozíciója több mint 15%-kal romlott az országos átlaghoz képest 1994 és 2005 között. 1994-ben a régió az országos átlag 83,6%-át érte el, ez az adat 2005-ben már csak 69,4% (1 515 ezer Ft) volt. A különbség rövidebb stagnálást leszámítva folyamatosan növekedett ebben az időszakban. A régió fejlettségi szintje a másik két dunántúli régióhoz képest még jelentősebb leszakadást mutat. Baranya megye az egy főre eső GDP tekintetében megelőzi a régió másik két megyét, ami elsősorban Pécsnek köszönhető.

A dél-dunántúli régióban 2004-ben az egy állandó lakosra jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem az országos átlag 82%-a volt, (2000-ben 81,5%,) ami jelentős elmaradást mutat a két fejlettebb dunántúli régióhoz képest. A megyeszékhellyel és környékével nem igazán vehetik fel a versenyt a régió egyéb térségei, mind 1996-ban, mind 2004-ben egyedül Pécs és környéke haladta meg az országos kistérségi átlagot, míg az összes többi Baranya megyei térség jóval elmaradt attól.

A Pécsen működő vállalkozások száma 2006-ban 14301 volt, ami több mint kétezeres növekedés az ezredforduló idejéhez képest. A vállalkozások nemzetgazdasági ágankénti összetételében a mezőgazdaság szerepe marginális, az összes vállalkozásnak csupán 1,3%-a tevékenykedett ezen a területen 2006-ban. Az ipar részaránya 15,9%, amely jóval alacsonyabb az ország egészét jellemző értéknél. A vállalkozások 82,9%-a a szolgáltatások területén tevékenykedett ebben az évben.

A rendszerváltást követően – elsősorban a bányászat leépülésével - a gazdasági szerkezet lényegesen átalakult. Az ipar háttérbe szorulásával párhuzamosan erősödött a szolgáltatási szektor teljesítménye, de a nehézipar visszaszorulását nem tudta ellensúlyozni a magas hozzáadott értéket előállító ipari ágazatok megjelenése. A szolgáltatási szektor erős pozíciója régiós összehasonlításban is kiemelkedő, a rangsorban csak a közép-magyarországi régió előzi meg. (Pécs, illetve a régió mélyebb gazdasági elemzését az Integrált Városfejlesztési Stratégia II.2.1. Gazdaság c. fejezete tartalmazza.)

Az elmúlt 10 évben a Dél-Dunántúlon az országos átlaghoz képest kevesebb új gazdasági szervezet alakult. Az alacsonyabb növekedési ütem ellenére a Dél-Dunántúlon a szervezetsűrűség magasabb, közel azonos értéket mutat a másik két dunántúli régióval, és erősen meghaladta az ország keleti régióiban regisztrált értékeket. Az egyéni vállalkozások aránya meghaladja az országost, ezek jelentős számban önfoglalkoztató mikrovállalkozások.

A város gazdaságában szükséges a hagyományos gazdasági struktúra átalakítása, a gazdaság új fejlődési pályára állítása. A város gazdasági fejlődésére kedvezőtlen hatást gyakorol a közlekedés, amely többek között a jelentős munkahelyteremtő multinacionális cégek jelenlétében is megnyilvánul. Bár a munkanélküliségi ráta alacsonyabb az országos értéknél, probléma a tartós munkanélültek magas száma. Az önkormányzat prioritásként kezeli az innováción alapuló fejlesztések ösztönzését, és a helyi KKV-k támogatását.

A turizmus kitörési lehetőséget jelent a város számára. Összességében a 2000 éves Pécs sokszínűségéről, szellemi és kulturális gazdagságáról, vendégszeretetéről, bor-gasztrónómiájáról ismert, mediterrán hangulatú város:

- Pécs történelmi város. Szinte minden évszázad hagyott itt értékes nyomokat a római, reneszánsz, török, barokk, historizáló és a XX. század eleji avantgarde korból. A főváros után itt a legnagyobb a védett műemlékek száma.
- Pécs a világörökség városa. IV. századi késő-római, Közép-Kelet-Európában egyedülálló ókeresztény temetőjét az UNESCO az emberiség kiemelkedő értékű örökségének nyilvánította, a terület ma korszerű bemutatótérben látható.
- Pécs a múzeumok városa, a XX. századi modern avantgarde és a kortárs képzőművészet vidéki fellelővára. A „Múzeum utcában” Victor Vasarely, Martyn Ferenc, Schaár Erzsébet, Székely Péter, Csontváry Kosztka Tivadar kiállításai sorakoznak egymás mellett.
- Pécs a művészetek városa, a hangszeres zene, a kórusmuzsika, az opera, a tánc, a színház, az irodalom alkotói és előadóművészei a legszélesebb választékot kínálják a művészeti élet minden területén.

- Pécs a Zsolnay örökség városa. Múzeum, gyári bemutató, színes kerámia díszes épületek jelzik városszerte, hogy Zsolnay és Pécs, a gyár és a város nem csak nevében, de arculatában és tevékenységében is szorosan összekapcsolódik.
- Pécs a fesztiválok városa, tavasztól ősziig hangulatos otthont nyújt országos és nemzetközi színházi, film, zenei, népzenei, tánc és diák fesztiváloknak.
- Pécs a szőlő-és a bor nemzetközi városa, a Nemzetközi Borászati hivatal (OIV) kitüntetője, gasztronómiájáról, borfesztiváljáról, bordalfesztiváljáról ismert.
- Pécs diákváros, közel 30 ezer egyetemista éli itt diákéveit.
- Pécs a nemzetiségi kultúrák találkozásának és a nemzetiségek békés egymás mellett élésének városa, az UNESCO Béke díjának büszke tulajdonosa.
- Pécs 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa lesz, melyre nagyszabású beruházásokkal, színvonalas kulturális programokkal készül.
- Pécshez szervesen hozzátartozik a város északi részén húzódó **Mecsek**. Pécs és környéke természeti értékekben gazdag terület, amely számos kilátóval, közparkkal, kiránduló ösvényekkel, és túraútvonalakkal rendelkezik. A Mecsextrém Park a város legjelentősebb látogatószámú attrakciói közé sorolható.
- A város kínálatát kiegészíthetik a **környező területek attrakciói**, programjai is: a magterületek lehatárolásának megfelelően elsősorban a Nyugat-Mecsek, valamint a Villány-Siklós-Harkány térség kapcsolódhat a pécsi kínálathoz.

Bár Pécs és környéke gazdag turisztikai adottságokkal rendelkezik, ezek folyamatos fejlesztése, korszerűsítése, illetve az interaktivitás növelése és a szolgáltatáskör bővítése elengedhetetlen feladat, amihez nemcsak a megfelelő tőke szükséges, hanem a tudatosság, az elhatározás és egyfajta pozitív szemlélet. A város jelenleg egy napra elegendő programot, látnivalót kínál a turisták számára, ami a kedvezőtlen megközelíthetőségi feltételek miatt eleve versenyhátrányba hozza a települést. Hatékony marketingtevékenységgel szükséges alátámasztani a termék- és imázsfejlesztési törekvéseket.

Pécs turisztikai infrastruktúra is fejlesztésre szorul: a szálláskapacitások bővítése, minőségi színvonalának emelése, a megfelelő ár-érték arány biztosítása mellett a jelenleg igen

korlátozott wellness- és szabadidős sportkínálat pótlása, valamint a vendéglátásban a tájjellegű étel- és italválaszték kialakítása nélkülözhetetlen feladatot jelent.

A város általános infrastruktúrája megfelelő, az épített környezet állapota, a közterek és zöldfelületek attraktivitása és találkozóhely-jellege, a speciális infrastrukturális elemek (pl. nyilvános illemhelyek, élményelemek, szökőkutak, utcabútorok, EU-konform játszóterek) kiépítettsége azonban fejlesztésre szorul. Biztosítani kell az egységes városarculati koncepció szerint kialakított fizikai környezetet, meg kell teremteni a minőségi vendégfogadás feltételrendszerét az információszolgáltatás, a közlekedés és parkolás tekintetében is. Fokozni szükséges a biztonságot, mind a köz-, mind a közlekedés-, mind a környezeti biztonság tekintetében.

A projekt szűkebb környezete, azaz a megvalósulás helyszínei

A projekt tervezett helyszíne Pécs Balokány városrészében található. A külvárosi jellegű településrész szlömösödő terület, amely a város és különösen a turizmus vérkeringésébe mindezidáig nem, vagy csak igen korlátozott módon tudott bekapcsolódni, holott jelentős értékek, fejleszthető potenciálok találhatók meg itt (pl. Balokány-liget, strandfürdő, szabadtéri színpad, Zsolnay Kulturális Negyed). **A fejlesztési terület a 40671 hrsz. (21 211 m²) ingatlan, amely több ingatlan összevonásával újonnan kialakítandó telek.** A telekalakítás feltétele, hogy minden érintett terület a projektgazda tulajdonába kerüljön. A területe magját a korábbi a 40679 hrsz-on nyilvántartott ingatlan, ahol jelenleg a PVTC tenispályái helyezkednek el. A tervezési terület magában foglalja az Universitas utca – Zsolnay utca közötti tömböt egy részét is, mely tömb elsősorban szociális lakásokat tartalmaz, szanálása, részleges beépítése és közterületté alakítása szükséges.

Minden, a tulajdonjog megszerzéséhez szükséges adásvételi és csereszerződés megkötésre került, továbbá az Önkormányzat megfizette a vételárak 30%-át a szerződés szerint. **A vételárak fennmaradó részét a projektgazda 2008. június 30-ig fizeti meg, és az eladók kötelezettséget vállaltak arra, hogy a vételár hiánytalan megfizetését követően külön alakszerű nyilatkozatban, minden további feltétel nélkül, visszavonhatatlanul hozzájárulnak ahhoz, hogy a Pécsi Körzeti Földhivatal a projektgazda tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezze, illetőleg a kialakításra kerülő 40671 hrsz-ú 21 211 m² nagyságú ingatlan ingatlan-nyilvántartásba vételre kerüljön. Az ingatlanok vételára**

összesen 694 millió Ft. (A korábban készült értébecslés szerint a telkek összértéke 950 millió Ft.)

Az érintett területek tulajdonosai hozzájárultak az Építész Stúdió Kft. által készített tervdokumentációban szereplő bontási és építésügyi hatósági engedély megadásához.

Egyesített telkek	Területnagyság (m ²)	Tulajdonos
Fejlesztési magterület		
Belterület, 40679 hrsz.	14493 (részben került bevonásra)	Pécs MJV Önkormányzata
Kapcsolódó területek		
Belterület, 40670 hrsz.	479	Pécs MJV Önkormányzata
Belterület, 40671 hrsz.	1042	Társasházi tulajdon
Belterület, 40672 hrsz.	898	Társasházi tulajdon
Belterület, 40673 hrsz.	575	Pécs MJV Önkormányzata
Belterület, 40674 hrsz.	392	Magántulajdon
Belterület, 40675 hrsz.	883	Magántulajdon
Belterület, 40676 hrsz.	262	Társasházi tulajdon
Belterület, 40677 hrsz.	609	Pécs MJV Önkormányzata
Belterület, 40678/1 hrsz.	1665	Magántulajdon
Belterület, 40678/2 hrsz.	420	Pécs MJV Önkormányzata
Belterület, 40710 hrsz.	3566 (részben került bevonásra)	Pécs MJV Önkormányzata

15. Táblázat: Közvetlenül érintett ingatlanok adatai

Forrás: tulajdoni lapok

A telekalakítást követően a 40679 hrsz-ú és a 40712/4 hrsz.-ú ingatlan ad helyet a „B” jelű feltáró útnak, amely a létesítmény déli oldalán, a vasútvonal mentén vezet a PKK-hoz, ennek a 40679 hrsz.-re eső része tartozik a PKK beruházáshoz, az út további része a DDRTK megközelíthetőségét is biztosítja, költsége annak keretében kerül elszámolásra. A PKK megközelíthetősége indokolja továbbá a „D” jelű út (Zsolnay V.) út burkolat felújítását (hrsz.: 40669 hrsz.), illetve az „E” jelű út (hrsz: 40682, 40678/2, 40694/5, 40677) megépítését, amely a Penny Market mellett vezet el.

A kisajátítási térkép a telekalakítást szemlélteti:

3. ábra: A PKK helyszínének kisajátítási terve

Forrás: Pécs MJV Önkormányzata

Legfontosabb beépítési szabályok:

- Építési övezet jele: Ki-700077
- Belterület-külterület: központi belterület
- Beépített, nem közterület
- Beépítettség legnagyobb megengedett mértéke: 60%
- Megengedett építménymagasság: 15,0-20,0 m
- Zöldfelületi fedettség: legalább 25%
- Rendeltetés:

(1) A telek különleges, közhasználatú építményi zónába tartozik.

(2) A telken a PÉSZ 9§ (2) bekezdés előírásait kell alkalmazni. Az előírások szerint:

„a) A terület különleges célokat szolgáló közhasználatú építmények elhelyezésére szolgál.

b) A területen csak a szabályozási tervlapon megnevezett funkciójú építménycsoportok és az azok rendeltetészerű működéséhez szükséges egyéb építmények helyezhetők el.

c) A szabályozási tervlap az egyes telkeken belül az egyes építési helyekre eltérő, kizárólagos használatot is rögzíthet.”

Délről a fejlesztési területet a PEAC (Pécsi Egyetemi Atlétikai Club) sportpályája, az Unív kollégium és a Balokány sporttelep határolja. Északról a McDonald's autós étterem, a Shell benzinkút-autómosó, a Penny Market ABC, Sil fürdőszoba szalon és Don-Dodó pizzéria épület-együttese határolják. A Sport utca, a Zsolnay út, Basamalom utca és vasútvonal által határolt terület, valamint az Universitas utca területe részben a projektbe bevonásra került, a megközelíthetőség biztosítása érdekében. Jelenleg a magterület közelében található közterület rendezetlen, az utcától délre elhanyagolt növényzetű rézsú található, utcabútorokat nem helyeztek el. A PKK-ra zavaró hatással lévő, a fejlesztési terület környezetében elhelyezkedő valamennyi magántulajdonban lévő ingatlan tulajdonjogának megszerzése olyan tetemes kiadással jár (ingatlanszakértői becslések szerint az összes költség – amely magában foglalja a

tágabb környezet rehabilitációját is a kereskedelmi célú ingatlanok megvásárlásával, kisajátításával – elérheti a 2,5-3 milliárd Ft-ot), amely a PKK-ra nem terhelhető át, ezért csak a fejlesztés által közvetlenül érintett területek kerültek bevonásra.

A következő táblázat a helyszín elmúlt öt évre vonatkozó legfontosabb forgalmi adatait mutatja:

Közút száma	Km szelvény	Napi összes forgalom									
		2005		2004		2003		2002		2001	
6	196	Jármű	Ember	Jármű	Ember	Jármű	Ember	Jármű	Ember	Jármű	Ember
				28287	30964	27610	30207	28123	30270	26610	28752

16. Táblázat: Az elmúlt 5 év forgalmi adatai a fejlesztési helyszínen

Forrás: Közútkezelő Kht.

A terület déli oldalán húzódó 64-es számú Pécs-Bátaszék és a 65-ös számú Pécs-Mohács vasútvonal. A Máv Zrt. – 2006 októberében – történt tájékoztatása szerint a két vasúti pályán 31 személyvonat és 6 szerelvényvonat közlekedik. Hétfőn és csütörtöki napokon két tehervonat közlekedik. A tervezés során figyelembe vettük, hogy a rendezési terv 50 m-es zajvédelmi zónát határoz meg.

A fejlesztési területen a projekt megvalósításához a következő terület-előkészítő munkák elvégzése szükséges (a következő pontban részletezett tulajdonjog megszerzésén túl):

- **A 40679 hrsz-on található teniszpálya áthelyezése mintegy 150 millió Ft-ot tesz ki, amely forrást az önkormányzat biztosítja, ez a költség nem jelenik meg a projekt költségvetésében.**
- **A beruházás megvalósításával a terület alatt húzódó közművezeték kiváltása válik szükségessé. A közművezeték rekonstrukciója a Pécsi Vízmű (PV) Zrt. 2008-ra vonatkozó rekonstrukciós tervének költségvetésében szerepel, a kiváltás költségeit a PV Zrt. állja.**
- A fejlesztési területen **bontási munkálatok elvégzése** szükséges a terület-előkészítés részeként.

Kiválasztott terület előnyei:

- A terület a történelmi belváros keleti határánál helyezkedik el, a centrumtól gyalogos távolságra, így a belváros keleti irányú kiterjesztéseként értelmezhető.
- A terület környezetének rehabilitációjában tervezett további projektekkel szoros kapcsolat alakítható ki, kihasználva a szinergia-hatásokat:
 - A helyszín mellett terül el a Balokány-liget, amely – jelenlegi állapota ellenére – a város jelentős zöldterülete, értékes faállománnyal rendelkezik, így attraktív környezet biztosít a fejlesztések számára.
 - A történelmi belváros és a kiemelt jelentőségű turisztikai értékke fejleszthető Zsolnay Kulturális Negyed között terület el, így kapcsolódási pont lehet.
 - Az egyetembővítés lehetséges területe is itt húzódik, a sporttelep fennmaradó részén jön létre a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont projektet is.
- A fejlesztés környezetében továbbá nagyléptékű turisztikai és kereskedelmi beruházásokat terveznek, kiemelendő a tervezett wellness központ, az egykori strandfürdő helyén; az ún. „10-es tömb”-ön megvalósuló fejlesztés, amelynek keretében „A” kategóriás irodaház és mélygarázs épül; valamint a 48-as téren épülő magas presztízsű apartmanház lakó és kereskedelmi célú ingatlan.
- Meglehetősen nagy eredetileg is önkormányzati tulajdonú telek képezi a fejlesztési terület magját (több mint 12 ezer négyzetméter).
- A terület tömegközlekedéssel jól megközelíthető (a buszmegálló áthelyezése a fejlesztés megvalósulásakor szükséges lesz), a 6-os út városon belüli szakasza az autós elérést is biztosítja.

Kiválasztott terület hátrányai:

- Külvárosi jellegű, szociálisan hátrányos helyzetű környezet, szlömösödő területekkel elhanyagolt a tervezett fejlesztésekhez jelenleg nem méltó megjelenésű ingatlanokkal és közterületekkel,

- A gyalogos távolság a belvárostól és annak infrastruktúrájától (éttermek, szállodák, látnivalók, stb.) viszonylag nagy. Ezt a megfelelő közlekedésszervezéssel, a parkolási feltételek megteremtésével lehet rendezni. A terület jelenleg kiesik a gyalogos forgalomból, illetve a turizmusáramból. A Balokány bekapcsolása a város közlekedési rendszerébe alapvető elvárás a projekt sikeressége szempontjából – ezt a célt szolgálja a kialakítandó gyalogos tengely, amely a Közterek és parkok újjáélesztése kulcsprojekt keretében kerül megvalósításra.
- További veszélyt rejt a nagy autóforgalom, amely a terület felértékelődését, a magasabb minőségű beépítések generálását megnehezítheti, így a forgalomcsillapítás nélkülözhetetlen.
- A terület mögött húzódó vasútvonal szükségessé teszi a zaj- és rezgéscsillapítást a konferencia és koncertközpontban.
- A gépjárművel történő megközelítés és parkoló kapacitás jelenleg nem biztosított, a feltételek megteremtését a projekt keretében kell megvalósítani. (Ezt szolgálja a „B”, „D” és „E” jelű út megvalósítása, illetve a fejlesztési területen kialakítandó parkoló.)
- A fejlesztési terület közelében elhelyezkedő kereskedelmi létesítmények (McDonald's, benzinkút, Penny Market), lezárják a fejlesztési terület utcafronti látványát. A felújításra megérett egyetemi kollégium sem megjelenésében, sem funkciókörét tekintve nem illeszkedik a tervezett beruházáshoz. A benzinkút és a diszkont áruház miatt nagy az átmenő forgalom, ami az egyetemi szezonban kiegészül a kollégiumban lakó egyetemistákkal (mely csoportok különböznek a tervezett konferencia és koncertközpont vendégkörétől).

Összességében megállapíthatjuk, hogy a kijelölt fejlesztési terület környezete és jelenlegi funkciói jelenleg nem illeszkednek a tervezett beruházás színvonalához és szolgáltatásköréhez. A felmerült problémák azonban szabályozási (pl. jelenleg változtatási tilalom van a fejlesztési helyszín környezetében lévő területekre, zöldsávval) és piaci eszközökkel kezelhetőek, illetve a konferencia- és koncertközpont, valamint a megvalósítás vagy előkészítés alatt álló beruházások öngerjesztő folyamatként egyértelműen a magasabb minőségű ingatlanok és szolgáltatások elterjedésével, vagyis a környezet általános fejlődésével jár. Ilyen módon a beruházás externális haszna a

városrész fejlődésének elősegítése, városszövetbe illesztése, illetve a belváros keleti irányú kiterjesztése, amely pedig kiemelt várospolitikai célt is jelent.

III.2. SZAKTERÜLET BEMUTATÁSA, NEMZETKÖZI TAPASZTALATOK

A szakterület bemutatása során összegezzük:

- A kultúrafogyasztás általános trendjeit (a regionális, illetve helyi szintű trendeket a keresletelemzés kapcsán, a IV.2.2.1 fejezetben mutatjuk be);
- A kulturális turizmus jellemzőit, tendenciáit;
- A MICE piac nemzetközi és hazai helyzetét valamint legfontosabb trendjeit.

A hazai és nemzetközi példák részletes bemutatását a melléklet tartalmazza.

III.2.1. Kultúrafogyasztásról általában⁷

A kulturális javaknak, „termékeknek” számos olyan sajátosságuk van, amelyek megkülönböztetik őket más gazdasági javaktól. A gazdasági szakemberek a kulturális javakat – közgazdasági szempontból – mint *élményjóságot, illetve szenvedélyjóságot* vizsgálják. A termékekre vonatkozó ízlés, preferencia úgynevezett megszerzett, elsajátított ízlés, tanulás, művelődés során alakul ki és formálódik tovább. Ennek a tanulási folyamatnak az egyik, legfőbb forrása éppen a fogyasztás. Ez azért fontos, mert *ha a fogyasztás megelégedettséget okoz a szolgáltatás igénybevevői számára, úgy azok jövőbeli fogyasztását is befolyásolni fogja.*

Meghatározó, hogy a kultúra finanszírozásában általában minden országban nagyobb az állam, a központi vagy helyi kormányzatok szerepe, mint más gazdasági ágazatokban. Ugyanakkor a kilencvenes évek elején nehéz helyzetbe kerültek a kulturális intézmények, valamint a kultúrában tevékenykedő szakemberek, hiszen az állam ebből a szektorból vonult ki elsőként, és *mind a mai napig érzékelhető az állami szerepvállalás egyre csökkenő mértéke.* Holott a kulturális javak fogyasztása externáliákkal (pozitív hatásokkal) jár, hiszen a fogyasztás nemcsak azoknak hasznos, akik a javakat megvásárolják, hanem olyanok számára

⁷ Forrás: KSH évkönyvek és www.ksh.hu; KIKK egyesület tanulmánya a kreatív ágazatról, 2007., KIKK; Pécs Kulturális Stratégiája Koncepció 2007-2013, PMJV

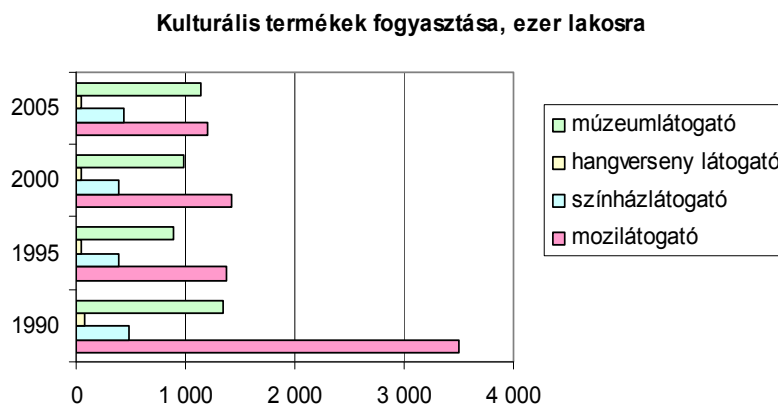
is, akik élvezhetik a mások fogyasztásából származó előnyöket. A szakirodalomban leginkább emlegetett **pozitív externáliák** a következők:

- A kulturális rendezvények, események vagy általában egy régió, ország kulturális fejlettsége, kulturális öröksége olyan vonzerőt jelent, amiből – a termékeik, szolgáltatásaik iránti kereslet, így a bevétel növekedése következtében – más gazdasági ágazatok is előnyökre tehetnek szert (például kereskedelem, vendéglátóipar, turizmus stb.). Ez esetben e pozitív külső hatások más termelőknél jelentkeznek.
- A kultúra nemzeti identitást generáló, egy nemzet presztízsét befolyásoló szerepe révén azok számára is hasznossággal bír, akik saját maguk nem fogyasztói a kultúrának, így ezekért az előnyökért nem fizetnek. Ekkor az externális hatások más fogyasztóknál jelentkeznek.

A kulturális piacon a hagyományos keresletet befolyásoló tényezők mellett – mint pl. saját ár, más termékek árai, jövedelmek, preferenciák – olyan más attribútumokra is gondolnunk kell, mint például az idő (szabadidő), az információ és a minőség. Egyes elemzők szerint, a **kulturális javak keresletét befolyásoló tényezőket** alapvetően a következő csoportokba sorolhatjuk:

- **Esztétikai, művészi értékek és élmények**, ezek a fogyasztói preferenciák révén épülnek be a keresleti összefüggésekbe;
- **Gazdasági tényezők**, mint az ár, jövedelem, szabadidő, amelyek a ráfordításokat, költségeket fejezik ki;
- **Interperszonális tényezők**, azaz a fogyasztói magatartás, hiszen a fogyasztás általában kisebb-nagyobb csoportban történik, így az egyén nem tudja kivonni magát mások véleménye alól.

Empirikus vizsgálatok azt mutatják, hogy a **kulturális javak kereslete általában „árrugalmatlan”**, azaz az árváltozásokra a fogyasztók kevésbé érzékenyek. **Ugyanakkor a kulturális termékek fogyasztása nemcsak időigényes, az is jellemző rá, hogy a fogyasztás intenzitása nem mindig növelhető.**

4. ábra Kulturális termékek fogyasztása

Forrás: www.ksh.hu

Kiemelkedő sajátosság, hogy a kulturális javaknak, illetve szolgáltatásoknak *egyszerre két piacuk* lehet:

- a termék fogyasztói;
- a hirdető, reklámozók, akik az adott kulturális élmény fogyasztóit tekintik célpiaconak.

A KSH és az Oktatási és Kulturális Minisztérium adatai szerint az ezer lakosra jutó mozi-, színház-, hangverseny- és múzeumlátogatók száma hazánkban szinte folyamatosan csökkent 1990-től, bár az utóbbi években némi növekedés érezhető. Az **összes kulturális intézménylátogatás 1,8%-a** a hangverseny látogatás.

Év	1000 lakosra jutó			
	mozilátogató	színházlátogató	hangverseny látogató	múzeumlátogató
1990	3 495	482	72	1 349
1991	2 099	493	58	1 150
1992	1 475	460	56	980
1993	1 440	429	50	907
1994	1 551	404	49	1 035
1995	1 373	398	45	886
1996	1 304	382	44	970
1997	1 632	401	37	933
1998	1 438	407	39	990
1999	1 398	399	41	965
2000	1 426	393	42	987
2001	1 543	383	44	947
2002	1 504	409	48	962
2003	1 348	414	46	1 019
2004	1 346	432	45	1 137
2005	1 199	437	50	1 139

17. táblázat: Kulturális termékek fogyasztási szokásai

Forrás: www.ksh.hu

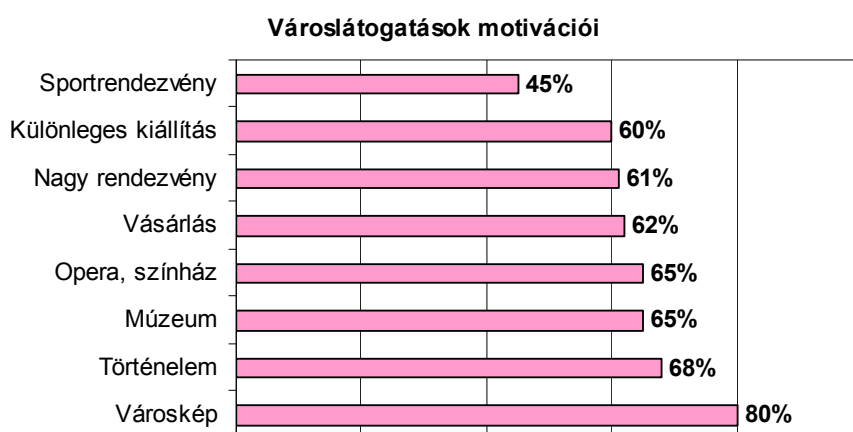
III.2.2. A kulturális turizmus jellemzői

Az utóbbi évek tendenciája, hogy a tengerparti városok mellett **egyre inkább a városlátogatások válnak a turisztikai desztinációk fő vonzerejévé**, mely trendhez hozzájárult a fapados légitársaságok megjelenése is, az utazást a szélesebb közönség számára is elérhetővé téve.

A **kulturális turizmus** olyan utazásokat jelent, amelynek **során az utazó megismeri más területek történelmét, örökségét vagy jelenlegi életét**. Korunk turistájára általánosan jellemző

az, hogy néhány nap alatt sok élményt akar megélni, ezért is a *városi turizmus lett a néhány napos utazók kedvenc színtere.*

A városlátogatásnak sokféle motivációja lehet: bevásárlás, városnézés, a kultúra megismerése, képzés, konferencia, üzleti utazás, rokon- vagy barátlátogatás, stb. A városba látogató turisták a következő arányban nevezték meg legfontosabb motiváló tényezőiket egy potenciálisan meglátogatandó város esetében:

5. ábra Városlátogatások motivációi

Forrás: Deutscher Tourismusverband

Bár az európai városlátogató turisták mindössze 20%-a jelezte a kultúrát az utazás fő motivációjaként,⁸ ennek ellenére a városlátogató turisták jelentős része válik részesévé a kulturális tevékenységeknek, programoknak.

A városi turizmus az EU turizmusának egyik kiemelt célterülete, tekintve, hogy számos multiplikatív hatással jár:

- A városok világszerte a kulturális turizmus legfőbb úti céljai közé tartoznak, miliójuk és kulturális kínálatuk befolyásolhatja valamely ország imázsát;
- A kultúra fejlesztésével bekövetkező turizmusfejlesztés pozitív gazdasági-társadalmi hatásokkal járhat;

⁸ Forrás: Viktória Szonda: Europe's Cultural Capital – a tourism benefit? Budapest Business School, Faculty of Commerce, Catering and Tourism

- A városok azáltal, hogy bővítik a kulturális, infrastrukturális, szabadidős szolgáltatásaikat, egyúttal a lakosság életminőségét is javítják: az örökség-értékek megóvása és az épített környezet állapotának megőrzése összhangban van a helyi érdekekkel és hozzájárul adott város kulturális identitásának megőrzéséhez;
- A kulturális vonzerők fejlesztése optimális esetben nem elsősorban a turisták igényeinek minél magasabb szintű kielégítése érdekében történik, hanem a helyi lakosság életminőségének javítása, az adott város lakóhelyi arculatának növelése miatt;
- A folyamatosan változó igények kielégítéséhez szükséges a kulturális szféra és a vállalkozások együttműködése;
- Alapvető szerepe van az autentikus élmények közvetítésében. Az autentikus élményekkel rendelkező közösségek számára a kulturális erőforrásokból több úton is előnyök származtathatók. A kulturális turizmus révén ösztönözhető:
 - A kulturális örökségek megőrzése és konzerválása;
 - Az építészeti értékek revitalizálása;
 - A gazdasági aktivitás, a helyi, a regionális fejlesztések;
 - A közösségi kohézió és a kulturális identitás;
 - A kultúrák közötti csere, egymás jobb megértése.

A kulturális turizmus célcsoportja nehezen körvonalazható. Az Európai Bizottság felmérése szerint (az EU15-re vonatkozóan) korösszetétel tekintetében **39-59 év közötti, magasabban kvalifikált, széles körű utazási tapasztalattal rendelkező, minőségtudatos, környezettudatos és szociálisan érzékeny az átlagos kulturális turista.** Jellemzően a főszezonon kívüli időszakban is rendszeresen megy szabadságra. A nők aránya magasabb. Utazási szokásaik tekintetében fontos tény, hogy inkább önállóan utaznak, kevésbé jellemző az utazásszervezők, utazási irodák által szervezett csoportos utakon való részvétel.

A kulturális turizmus területén az alábbi tendenciák várhatók:

- **Európában a kulturális turizmus bővülése várható**, amelyet az egyes kulturális turisztikai úti célok növekvő népszerűsége mellett az általános képzettségi szint emelkedése motivál.
- Európa turizmusának **egyre kedveltebb célterülete Kelet-Közép-Európa**, különösen a gazdag kulturális, történelmi hagyományokra épülő városok.
- Az olcsó repülőjegyek elsősorban a repülőtérrel rendelkező nagyvárosok kulturális turizmusának élénkülését eredményezték, de emellett a kis- és közepes városok esetében is tapasztalható a kulturális turizmus fellendülése: a jelentős kulturális értékeket felsorakoztató fővárosok mellett a **turisták egyre többször látogatnak el kisebb, még „felfedezetlen” desztinációkba**.
- A kultúra jelentősége a tömegfogyasztásra szánt „pop” kultúra (például film, zene, sport) térnyerésével növekszik. **Emelkedik a magas kultúra és a tömegkultúra közötti konvergencia**.

A termékfejlesztés ezért egyre fontosabbá válik azon városok számára, akik differenciált előnyöket kívánnak nyújtani, és ezáltal versenyelőnyökre szert tenni.

- A tradicionális kulturális városok versenyhátrányba kerülnek az **innovatív kulturális termékeket és szolgáltatásokat** előállító és kínáló új desztinációkkal szemben.

A kulturális termékek, szolgáltatások és a kulturális örökség kreatív iparral (pl. média, szórakoztatóipar, építészet, tervezés és divat) történő összekapcsolása, és ezáltal a „kreatív desztinációk megteremtése” a városok számára nagyobb versenyelőnyöket hordoz, mint az eddigi kulturális turisztikai desztinációk által nyújtott lehetőségek.

- A kulturális látnivalók megtekintése **egyre szélesebb rétegeket vonz, a motivációk a speciális igényekkel szemben az általános kulturális érdeklődés irányába tolódnak el**, azaz egyre inkább táguul a kulturális szolgáltatásokkal, termékekkel potenciálisan elérhető látogatók köre. Ez a kulturális turizmus és egyéb szabadidős termékek összekapcsolását támogatja.

- A „pénzben gazdag – időben szegény” tendenciának megfelelően **több alkalommal, alkalmanként rövidebb időre** utaznak az emberek. A kulturális turizmusban résztvevők elsősorban a képzettebb, iskolázottabb lakosok, akik viszonylag kevés szabadidővel rendelkeznek, így rövidebb időtartamú utazásokon vesznek részt. A kulturális turizmus szervezőinek ezért a *rövidebb idejű csomagutak kialakításával, vagy az egyéjszakai utak szervezésével* alkalmazkodni szükséges az új tendenciákhoz. **A tendencia legnagyobb nyertese a városlátogatás. A rövid időtartamra utazók körében sokkal nagyobb az egy főre eső költség.**
- **A turizmus individualizálódik.** Az individuális turista igényeinek megfelelően felértékeli a természeti és az épített vonzerőkön túl a helyi hagyományokat, a tradicionális termékeket, a gasztronómiát, stb., mint máshol nem tapasztalható turisztikai attrakciókat.
- A kulturális turizmus iránt érdeklődők differenciált, **változatos, komplex, teljes körű turisztikai élményekre vágnak**, azaz a **diverzifikált élmények nyújtása felértékelődik.** Ezért előnyöket élveznek a rugalmas termékkombinációk, az innovatív, és az interakción alapuló szolgáltatások (pl. múzeumokban interaktív bemutatási formák, a színházakban high-tech bemutatási technikák alkalmazása), amelyek az *élményszerzésen és a szórakozáson túl lehetővé teszik a tanulást, az ismeretszerzést is.*

Fokozódik az autentikus élmények keresése, a magas minőségű, egyedi termékek és szolgáltatások igénybevétele.

- **A kaland- és az ökoturizmus növekvő jelentőségű.** A kulturális turizmus iránt érdeklődő turista egyre inkább környezettudatos turistává válik, és gyakran keres természeti környezetben végezhető tevékenységeket. A desztinációk számára a *természeti és a kulturális örökségek tudatos, fenntartható tervezése, fejlesztése, hasznosítása, a kulturális attrakciók hatékony menedzsmentje versenyelőnyöket generál.*
- A közösség és a területi tervezés viszonya változik, **egyre tudatosabbá válik a közösség bekapcsolódása** a térség kulturális programjainak, kulturális életének alakításába.

- A kulturális turisztikai szolgáltatások fő látogatókörét elsősorban az idősebb korosztályok adják, ugyanakkor egyre inkább **nő az ifjúság – mint célcsoport – jelentősége**. Miután a 16-35 éves korosztály egyre többet utazik, a kulturális turisztikai kínálati elemek tervezése és fejlesztése során nagyobb figyelmet kell fordítani a fiatalok igényeinek kielégítésére (pl. a múzeumok interaktivitásának fokozásával, a környezeti érzékenység, kalandok biztosításával).
- **Az internet és az új technológiák növekvő jelentőséggel bírnak**: az interneten történő utazástervezésnek (mind az utazási információk megszerzésében, mind a foglalásoknál) egyre nagyobb a szerepe, hiszen a honlapok alkalmasak integrált, virtuális túrák ajánlására és összeállítására.
- A desztinációk versenyében a turisták igényeinek minél teljesebb körű kielégítése, a **kényelem és komfort biztosítása** alapvető versenytényezővé válik.

A sokoldalú kulturális kínálattal rendelkező városok közül a turisztikai versenyben azok lesznek sikeresek, amelyekben ezt a kínálatot magas színvonalú marketing támasztja alá, valamint színes turisztikai termékek, szolgáltatások, egyedi attrakciók egészítik ki a hagyományos kulturális kínálatot.

III.2.3. MICE turizmus jellemzői

A kulturális fogyasztás és turizmus sajátosságainak elemzése mellett a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont háttérének vizsgálata **hangsúlyosan kezeli a MICE, más néven hivatásturizmus⁹ hazai és nemzetközi jellemzőit, mivel a rendezvényhelyszínek multifunkcionalitásának igénye egyre fontosabbá válik a fokozódó versenyhelyzetben**: a különböző típusú művészeti, kulturális vagy éppen sportcélú események megrendezésére alkalmas létesítmények kialakítása során kiemelt elvárás, hogy azok konferenciák, szakmai rendezvények befogadására is megfelelő háttérrel, infrastruktúrát nyújtsanak. A **hivatásturizmus gazdasági haszna ugyanis igen jelentős**: a csökkenő tartózkodás ellenére is növekszik a konferenciákra érkező delegátusok költsége, amely messze meghaladja az

⁹ A MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions & Events), más néven hivatásturizmus magában foglalja mindazon utazásokat, amelyek munkaidőben, a munkáltató költségén és érdekében folynak. Fő formái az üzleti utazások, incentiv (ösztönző) utak, konferenciák, kiállítások vagy egyéb (nem szabadidős célú) rendezvényeken való részvétel.

„átlagturisták” kiadásait. Emellett számtalan közvetett hatás, haszon is kötődik a hivatásturizmushoz¹⁰:

- **Tudományos szempontból** a hivatásturizmus szerepe nélkülözhetetlen a világméretű információáramlás, a tudományos ismeretek elterjesztése, szakmai viták indítása érdekében;
- **Kereskedelmi szempontból** a kapcsolatok kialakítását és fejlesztését segíti elő, ösztönzi az üzleti utakat;
- **Turisztikai szempontból** adott szakmai eseményhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások, programok *igénybevétele* jelent pozitív hatást, valamint – adott attrakciók, célterületek megismertetésének, a kedveltség kialakulásának köszönhetően – a vendégek hasonló vagy eltérő motivációjú (pl. szabadidős) visszatérésével számolhatunk;
- **Desztinációs hatásként** nemcsak a szervezőket, hanem adott rendezvényhez valamilyen módon kötődő *egyéb* érintetteket, összességében pedig adott desztináció egészét tekintetve pozitív hozamok érhetők el (pl. helyi adóbevételek növelése);
- **Összességében** a konferenciák (*különösen* a nemzetközi események) nagymértékben hozzájárulnak adott ország ismertségének és imázsának javításához.

A hivatásturizmus jellemzően valamilyen formában a turisták foglalkozásával, érdeklődési területével függ össze.¹¹

- **Meetings (megbeszélés):** olyan programok, ahol emberek egy adott helyen megbeszélés céljából találkoznak. Ez lehet ad hoc, vagy egy előre megtervezett program, mint pl. éves értékelések, bizottsági megbeszélések, stb.
- **Incentive (ösztönzés):** olyan összejövetelek, amelyet a résztvevők jutalmul kapnak.
- **Conference (konferencia):** olyan találkozók, amelyek célja a megbeszélés, a probléma megoldás és a konzultáció. A kongresszusokkal összehasonlítva, a konferencia kisebb

¹⁰ Forrás: A konferenciák világa, szerzők: Dr. Faragó Hilda – Karikás Eszter, Magyar Turizmus Zrt., www.itthon.hu

¹¹ www.iccaworld.com/

léptékű, amely az információáramlást nagyobb mértékben képes ösztönözni. A konferenciák rendszerint meghatározott időtartamúak, speciális tartalmúak.

- Exhibition (kiállítás): olyan események, ahol termékeket és szolgáltatásokat mutatnak be. Általában rendszeresen megrendezik, nagyszámú közönséget vonz. Nemzetközi érdeklődésre számít.

A fenti találkozók, egyeztetések formái lehetnek: konferenciák, kongresszusok, szemináriumok, szimpóziumok, workshopok, incentiv találkozók, termék bemutatók, üzleti találkozók, események, stb.

A hivatásturizmus jellemző formái¹²:

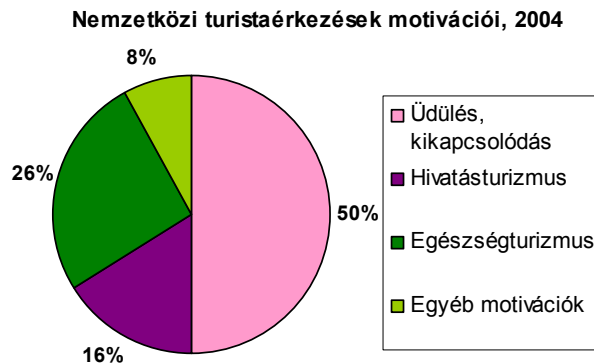
- Üzleti utazás: célja az üzletkötés, piackutatás, elsősorban ipari, kereskedelmi tevékenységet folytató települések felé irányul, minőségi igények jellemzik.
- Rendezvényturizmus
- Kongresszusi turizmus: magas költési színvonal és minőségi igények jellemzik, fontos a kapcsolódó turisztikai szolgáltatások megléte
- Tanulási célú utak, study tourok: alacsonyabb költés, rövidebb tartózkodási idő jellemző.
- Politikai, diplomáciai utazások: kiemelkedően magas minőségi elvárásokkal írható le, többféle kiegészítő szolgáltatást igényel.
- Incentive „ösztönző” turizmus: speciális egyedi szolgáltatásokat igényel, szervezett forma, jól tervezhető.

III.2.3.1. Hivatásturizmus a világban, illetve az EU-ban

Az UNWTO adatai szerint a nemzetközi turistaérkezések 15,6%-ának fő motivációja volt az üzleti, szakmai utazás, összesen 119,3 millió vendégérkezéssel (2004-ben). 1990 óta ez átlagosan 2,2%-os, az előző évhez képest 9,5%-os növekedést jelent. Bár a nemzetközi konferenciaturizmus trendjeiről a két fő szervezet, az International Congress & Convention

¹² http://www.itour.hu/cik/html/tu_fogalom.html

Association (ICCA) illetve az Union of International Associations (UIA)¹³ meglehetősen eltérő adatokat mutat ki¹⁴, hosszabb távon a konferenciaturizmus élénkülésével számolhattunk. A 2000-tól 2005-ig tartó időszak az ICCA szerint a nemzetközi kongresszusi piac 18%-os bővülését hozta a nemzetközi konferenciák száma alapján, és a 2005-ben mutatkozó átmeneti visszaesést nagy tempójú növekedés követi azóta is. A bővülés oka a céges (corporate) konferenciák számának megsokszorozódása.

6. ábra Nemzetközi turistaérkezések száma, motiváció szerint, 2004

Forrás: www.world-tourism.org

2005-ben az egy főre és egy konferenciára jutó átlagos részvételi díj 472 USD volt. Ez az érték 1996 óta folyamatosan, évente átlagosan 3%-kal nőtt, 2005-ben azonban jelentős, 11%-os csökkenés következett be, ami a MICE kereslet fokozódó árérzékenységét jelzi. Az egy konferencián résztvevő összes delegátus együttes átlagos költsége kb. 1,4 millió USD volt. Az UIA statisztikái alapján az országok ranglistája a következőképpen alakult 2005-ben:¹⁵

¹³ UIA: Nemzetközi Szervezetek Uniója

¹⁴ Az eltérés a különböző módszertanból fakad: Az UIA statisztikáiban csak a legalább 3 napos, legalább 300 fős, legalább 5 nemzetiség képviselésével megrendezett konferenciák jelennek meg, amelyeken a külföldiek aránya legalább 40%. Az ICCA adatai ellenben a minimum 50 fős, rendszeresen, legalább 4 országban felváltva megrendezésre kerülő konferenciákra vonatkoznak. Az UIA adatok a szövetségi, szervezeti piac konferenciáit, míg az ICCA elemzések inkább a cégek üléseit jelenítik meg.

¹⁵ UIA 2005. évi összesítő statisztikái, www.uia.org

	Ország	Világpiaci részesedés
1.	USA	11,61%
2.	Franciaország	6,59%
3.	Németország	4,58%
4.	Egyesült Királyság	4,31%
5.	Olaszország	4,27%
6.	Spanyolország	4,11%
7.	Hollandia	3,81%
8.	Ausztria	3,51%
9.	Svájc	2,99%
10.	Belgium	2,7%
23.	Magyarország	1,31%

18. Táblázat: Országok ranglistája

Forrás: www.uia.org

Az Egyesült Államok a világ vezető desztinációja a hivatásturizmusban, ezen belül Washington, New York, Chicago és San Francisco a legkedveltebb városok. Érdekes, hogy míg a nemzetközi konferenciákat szervező cégek többsége európai székhelyű, a konferenciahelyszínnek választott desztináció sokszor tengerentúli város. Megfigyelhető ugyanakkor az USA népszerűségének csökkenése (1992 óta összesen 32 %-kal esett vissza a vizsgált piacon), ami részben a terrorfenyegetettséggel, részben az éleződő versennyel magyarázható.

Ázsia szerepe a hivatásturizmusban dinamikusan javul: jelenleg 16 százalékát teszi ki a MICE piacnak, amihez az Ausztráliai és Csendes-óceáni térség 4 százalékkal járul hozzá. A természeti katasztrófák, járványügyi problémák ellenére a nemzetközi üzleti turistaérkezések élénkülésével számolnak a következő években is. A kiutazó turizmus tekintetében elsősorban Kína és India számít a fő küldőpiacnak, a jelentős lakosságszám és a fizetőképes középréteg arányának emelkedése miatt.

A magas kategóriájú utak esetében középtávú luxus-desztinációnak számít a Közel-Kelet. Az ICCA szerint a feltörekvő desztinációk között kell említeni Dubait, Katart, Ománt és Jordániát is.

A hivatásturizmus fő desztinációja és küldőterülete Európa, igaz, részaránya csökkent az elmúlt évtizedekben: míg az 1950-es években piaci részesedése 80% körül mozgott, addig 2005-ben a rendezvények „mindössze” 60%-át tartották itt. A magas részarány oka egyrészt, hogy a nemzetközi szervezetek többségének központja Európában található, de hozzájárul ehhez az is, hogy a kizárólag európai országok között rotáló konferenciák részaránya a világpiac közel egyharmadát teszi ki. Ugyanakkor – az UIA 2005. évi összesítő statisztikái szerint – a világtrendeknek megfelelően Európában is csökkent a nemzetközi konferenciák, kongresszusok száma (12%-kal az előző évhez, 17%-kal 2000-hez képest).

A WTO turisztikai szervezetének tájékoztatója alapján motiváció szerint a MICE piac közel felét (48%-át) a konferenciákra, kongresszusokra, szemináriumokra érkező vendégek adják, 42%-a kiállításokra, vásárookra, 10% incentiv utazásokra érkezett.

A világ húsz legjelentősebb kongresszusi fogadó országa közül tizenkettő európai, ezen országok piaci részesedése a világ kongresszusi piacának több mint 40%-át tette ki 2005-ben. A szerepek, az egyes városok és országok népszerűsége azonban gyorsan változik. A két fő desztináció Spanyolország és Franciaország, de Spanyolország megtorpanni látszik. Az elmúlt évhez képest különösen nagy visszaesést szenvedett el Finnország, Belgium és Dánia, miközben évről évre javul Ausztria, Németország és Hollandia teljesítménye. A kisebb országokban (pl. Luxemburgban és a Balti államokban) robbanásszerű növekedés volt tapasztalható.¹⁶

¹⁶ UIA 2005. évi összesítő statisztikái, illetve Dr. Faragó Hilda tapasztalatai

A hivatásturizmus fő küldőterületei az alábbiak voltak:

Ország	MICE utazások száma (millió)	Adott ország	
		Fő célterülete	Fő küldőterülete
Németország	2,4	Ausztria, Spanyolország és Olaszország	USA, az Egyesült Királyság és a Benelux államok
Franciaország	1,8	Spanyolország, Portugália	Egyesült Államok, Egyesült Királyság
Svájc	1,7	n.a.	n.a.
Spanyolország	1,1	Egyesült Államok, Kuba	USA, UK, Németország és a Benelux államok
Olaszország	1,0	Európai fővárosok (London kivételével), Karib-szigetek és Közép-Amerika, Olaszország, Kelet-Európa	Egyesült Királyság, az USA, Németország és Franciaország
Nagy-Britannia	0,9	Spanyolország, Franciaország, Németország, Olaszország és Portugália	Egyesült Államok, Németország, Franciaország, Írország, Olaszország, Hollandia

19. Táblázat: A hivatásturizmus fő küldőterületei

Forrás: www.uia.org

A legjelentősebb európai küldőpiac tehát Németország, amely az összes MICE utazás 12%-át tette ki, a második Franciaország 9%-os részesedéssel. A táblázatban bemutatott országokat követi, azaz ugyancsak fontos küldőterület Svédország, Finnország, Ausztria és Oroszország is (évente 0,8 millió MICE utazással).

A kelet-európai térség jelentősége egyre inkább növekszik, különösen az infrastrukturális helyzet javulását, az olcsó légitársaságok megjelenését követően tapasztalhattunk fellendülést a MICE érkezések számában. *A térség fő előnyét a kedvező ár-érték arány jelenti, amely*

napjaink trendje, azaz a MICE piac fokozódó árérzékenysége miatt különösen fontos versenyelőnyt jelenthet. A térségben Ausztria, Bécs a legvonzóbb célpont. Az osztrák főváros az ICCA rangsora alapján 2007-ben világvizonylatban is a legtöbb konferenciát rendezte, Ausztria a rangsor 9. helyén végzett. A régió más országa 2007-ben nem került be az első húsz ország közé, a megrendezett (az ICCA követelményeinek eleget tevő) konferenciák tekintetében. A régión belül Ausztriát hagyományosan Magyarország követi. A további sorrend pedig Lengyelország, Csehország, Szlovénia, Horvátország, Románia, Szlovákia.

A hagyományos MICE desztinációk mellett folyamatosan jelennek meg új, egzotikus céletterületek is a kínálati palettán, ezek között az aktuális helyzetnek (pl. terrorfenyegetettség, járványveszély, természeti katasztrófák, stb.) megfelelően erőteljes fluktuáció tapasztalható. Az egyéb új belépők közül a szakértők szerint sikeres lehet a jövőben Vietnam, Kuba, Horvátország és Kína, a városok közül pedig Athén, Dubrovnik vagy Belfast.

Bár az egyes szervezetek által készített felmérések némileg eltérő képet mutatnak, megállapíthatjuk, hogy a városok ranglistáján 2005-ben a legnépszerűbb kongresszushelyszín Párizs, Bécs, Brüsszel, Szingapúr, Barcelona és Genf.¹⁷

¹⁷ UIA 2005. évi összesítő statisztikái

Ország	Világpiaci részesedés
Párizs	3,28%
Bécs	2,74%
Brüsszel	2,11%
Szingapúr	1,98%
Barcelona	1,81%
Genf	1,80%
New York	1,44%
London	1,43%
Szöul	1,15%
Koppenhága	1,09%
Amszterdam	1,09%

20. Táblázat: Városok világpiaci részesedése

Forrás: www.uia.org

A közép-európai térség jelentősebb konferenciavárosai közé tartozik Bécs, Budapest, Prága, Ljubljana, Varsó és Krakkó.

III.2.3.2. Hivatásturizmus Magyarországon¹⁸

A statisztikák alapján **Magyarország és Csehország a kelet-közép-európai régió kiemelt MICE desztinációja** (megkérdezettek 46-46%-a jelölte meg). E két országhoz Lengyelország már felzárkózott az elmúlt években, emellett – a szakértők szerint – Horvátország előretörése várható.

2005-ben az ICCA (International Congress & Convention Association) statisztikái szerint Magyarország a 20. helyen szerepelt a konferenciák tekintetében a világranglistán, 2007-ben azonban nem szerepel az első 20 helyezett között. A városok közötti versenyben Budapest 2005-ben a 8. helyezést érte el, olyan városokat tudva maga mögött, mint London, Prága vagy Brüsszel. 2006-ra a főváros ismét javítani tudott, ezzel a 6. helyre került a világ városainak

¹⁸ Forrás: www.hcb.hu cikkek

rangsorában, és ezt a helyét 2007-ben is megőrizte, Lisszabonnal megosztva. Az ICCA kritériumrendszerének¹⁹ 97 hazai rendezvény felelt meg 2005-ben, ebből 77-et Budapesten tartottak, azaz a főváros dominanciája igen erőteljes a nemzetközi konferenciák szervezésében az országon belül. 2007-ben Budapesten már 90, a kritériumrendszernek megfelelő eseményt tartottak.

Hazánk fő előnyének tartják, hogy Budapesten sok olyan nevezetes, történelmi épület található, amelyek alkalmasak lehetnek konferenciák, események szervezésére. A főváros mellett számos konferenciát rendeznek a Balatonnál. *Hiányosság a vidéki ötcsillagos szállodák alacsony száma, a települések gyors megközelíthetőségének (vidéki repülőterek és autópályák) hiánya, a színvonalas rendezvényhelyszínek kapacitásának korlátozottsága, valamint a szakemberek nem megfelelő nyelvismerete.*

A statisztikai adatok alapján **mind a nemzetközi konferenciák és vásárok száma, mind pedig a konferenciára érkező vendégek száma növekvő tendenciát mutat** (2005-ös adatok alapján, az előző évhez képest 4,3%-kal nőtt a nemzetközi konferenciák illetve vásárok; 5,4%-kal a vendégek száma). A belföldi szegmens bővülése kiemelkedő volt: a magyar résztvevők aránya 34,3%-kal emelkedett, ami igen kedvező, hiszen a külföldi konferenciák szervezői, megrendelői olyan országokat választanak eseményük helyszínének, ahol jelentős hazai érdeklődés is várható. További fő jellemzők²⁰:

- A konferenciákon **résztvevő nemzetek átlagos száma tíznél több**;
- A konferenciák átlagos időtartama nem változott, **4 nap** maradt;
- A konferenciák többsége (2/3-a) **2-3 illetve 4-5 napos** volt közel azonos részarányal; a leginkább a 6 napnál hosszabb események száma emelkedett (11,1%-kal, ugyanakkor ennek részaránya alacsony maradt);
- A konferenciák témáját tekintve legnépszerűbbek az **orvosi témájú** programok voltak, ezt a gazdasági, kereskedelmi témájú esemény követte (de csökkenő mértékben).

¹⁹ Az ICCA 2005-ben 5315 nemzetközi konferenciát, kongresszust talált kritériumrendszerének megfelelőnek, ami 2004-hez képest 511-el több rendezvényt jelent.

²⁰ Forrás: Magyar Turizmus Zrt., A MICE-piac Magyarországon 2005

Dinamikusan emelkedett az informatikai témájú rendezvények száma (az előző év kétszeresére):

Konferencia témája	Megoszlás
Orvostudomány	20%
Gazdálkodás	13%
Tudományok	12%
Közlekedés	10%
Számítástechnika	14%
Turizmus	14%
Egyéb	16%

21. Táblázat: Konferenciák megoszlása, témák szerint

Forrás: Magyar Turizmus Zrt., A MICE-piac Magyarországon 2005 (www.itthon.hu)

- **Az átlagos résztvevőszám, mérsékelt növekedéssel elérte a 200 főt.** leginkább a 100 fő alatti (jellemzően corporate) rendezvények száma nőtt, de emelkedett a 250-500 fős események gyakorisága is;
- **Budapest részaránya 73%-os** volt, azaz a főváros dominanciája megmaradt;
- A helyszínek közül **legkedveltebbek a szállodák** voltak (kis mértékű csökkenés mellett 70%-os részaránnyal), az egyetemeken tartott konferenciák aránya elérte a 10%-ot;
- A általános trendeknek megfelelően hazánkban is a **tavaszi és az őszi időszak a legkedveltebb** a hivatásturizmus számára, ugyanakkor a szezonális mértéke némileg kisebb nálunk nemzetközi átlagnál (január–március ill. október–december közötti időszakban az átlagosnál magasabb, áprilistól szeptemberig viszont alacsonyabb Magyarország piaci részesedése az átlagnál);

Negyedéves bontásban az alábbi fő megállapításokat tehetjük:

Jellemzők	I. negyedév	II. negyedév	III. negyedév	IV. negyedév
	mutatói az átlagos részarányokhoz képest			
Konferenciák száma	Alacsonyabb	Legtöbb	Nagy létszámú rendezvények	Nagy tudományos konferenciák, illetve az év végi corporate találkozók
Résztevő nemzetek száma	Kevesebb	Kevesebb	Több	
Külföldiek száma	Alacsonyabb	Alacsonyabb	Magasabb	
Tartózkodási idő	Rövidebb	Rövidebb	Hosszabb	
Téma	Gazdasági	Gazdasági	Tudományos	
Helyszín	Budapest, szállodák aránya magasabb	Budapest aránya magas, szállodák részaránya alacsony	Egyetemek, kongresszusi központok dominálnak	Szállodák dominálnak

22. Táblázat: A hivatásturizmus szezonális jellemzői

Forrás: Magyar Turizmus Zrt., A MICE-piac Magyarországon 2005 (www.itthon.hu)

- Minden második hazánkban tartott konferencia **megrendelője magyar** (csökkenő részarányal). A külföldi megrendelők között dominánsak a britek (12%), a belgák (6%) és az amerikaiak (6%). Jelentősen növekedett a Franciaországból (+50%), az Egyesült Királyságból (+33%) és Belgiumból (+20%) érkező megrendelések száma. A német megrendelések aránya 2005-ben 5%-ot tett ki.
- **Fő küldőterületek: Nyugat-Európa (21,3%), Kelet-Európa (20,2%), Ázsia (7,4%), Észak-Amerika (6,5%),** az országok tekintetében pedig Németország, az Egyesült Királyság, Franciaország, Ausztria és az USA. Az utóbbi évben jelentősen nőtt a belga, a lengyel, a francia és az USA-beli résztvevők száma. Minden ötödik konferencián egyáltalán nem vesznek részt hazai küldöttek, ezek jellemzően kisebb létszámú corporate események.

- Hazánkban az átlagos **konferenciaturista költsége 16.500 Ft/nap**.

A jelentős nemzetközi kongresszusok tekintetében már kevésbé kedvező az ország helyzete: az UIA 2005. évi összesítő statisztikái alapján a **nemzetközi kongresszusok tekintetében Magyarország pozíciója gyengült** (a 117 db nemzetközi kongresszus 18%-os visszaesést jelent az előző évhez képest), így a 23. helyre esett vissza (Európában ez 2,3%-os, világviszonylatban 1,3%-os részesedést jelent).

E szegmensben Budapest dominanciája az átlagosnál még magasabb, 82,1% (ezzel részesedése a kontinensen 1,9%, világszinten 1,1%). A fővárost – attól jócskán lemaradva, minimális rendezvényszámmal – Debrecen, Keszthely, Pécs és Siófok követi. **Pécsett a vizsgált évben 3 nemzetközi kongresszust tartottak, amely jelentős részben a háttér infrastruktúra hiányosságainak következménye.**

2005	Nemzetközi szervezetek kongresszusai	Egyéb nemzetközi kongresszusok	Összes nemzetközi kongresszus	Részesedési arány (országos)	Részesedési arány (kontinens)	Részesedési arány (világ)
Magyarország	92	25	117		2,3 %	1,3%
Budapest	78	18	96	82,1%	1,9%	1,1%
Debrecen	3	0	3	2,6%	0,1%	0,0%
Keszthely	1	2	3	2,6%	0,1%	0,0%
Pécs	2	1	3	2,6%	0,1%	0,0%
Siófok	2	1	3	2,6%	0,1%	0,0%
Egyéb	6	3	9	7,7%	0,2%	0,1%

23. Táblázat: Magyarországi városok hivatásturisztikai pozíciója

Forrás: www.uia.org

A hivatásturizmus hazánkban is jó üzlet, hiszen csak a nagyobb szabású rendezvényekből éves szinten kb. huszonöt milliárd forintnyi bevételt könyvelhet el a turizmus ágazat, ami az **összes idegenforgalmi bevétel 2,5%-a**. Ehhez természetesen hozzáadódik a hivatásturisták egyéb költsége, például a kb. 80 milliárd forintnyi szállásdíj-bevétel.

III.2.3.3. *Trendek a hivatásturizmusban*

A nemzetközi MICE piac keresleti-kínálati helyzetének alakulását az alábbi trendek jellemzik (kiemelten kezelve az európai piacra jellemző tendenciákat)²¹:

- ***Tudományos élet globalizációja:***

A tudományos életre jellemző gyorsuló fejlődés és változás egyre inkább nélkülözhetetlenné teszi a szakmai szervezetek együttműködését, a tudás- és technológiatranszfert, a naprakész információáramlást a kutatások, szakmai tevékenységek legújabb eredményeiről. Ezen tényezők hatására a szakmai egyeztetések, kapcsolatok szerepe felértékelődött, így a konferenciaturizmus a XX. század második felében komoly iparággá nőtte ki magát, és jelentősége ma is töretlen.

- ***Magas költség = fokozódó versenyhelyzet:***

A kínálati piacon a versenyhelyzet fokozódása jellemző: a hagyományos MICE desztinációk mellett újabb és újabb célterületek lépnek be a piacra (pl. közép-európai, közel-keleti és ázsiai desztinációk bekapcsolódásával), mivel a konferenciák, üzleti utak szervezése jó üzletnek számít.

A konferenciák átlagos költsége számos tényezőtől függ (időzítés, helyszín, méret, időtartam stb.), de megközelítőleg 100-150 USD, igényesebb eseménynél 200 USD körül mozog egy résztvevő egy napra jutó költsége.

²¹ Forrás: EIBTM 2004 Tanulmány a Piaci Trendekről, 2004, szerző: Rob Davidson; IMEX Global Data Exchange Tanulmány a szervezeti piacról, 2005. szeptember; valamint A Hivatásturizmus trendje (Turizmus Bulletin, szerző: Dr. Faragó Hilda)

- ***Kiválasztási szempontok:***

A hivatásturisztikai desztináció kiválasztásának fő szempontjai közé tartozik a megközelíthetőség, a kényelem és a technikai felszereltség (tolmácsolási lehetőség, termek száma, hangosítás, vetítési, fénymásolási, tv-közvetítési lehetőségek stb.). A fapados légitársaságok szerepe jelentősen emelkedett (egyres felmérések szerint az üzleti utazók 71%-a már ezt választja).

- ***Biztonság növekvő jelentősége:***

Az elmúlt évek politikai eseményei, a fokozódó terrorfenyegetettség, a természeti és egyéb katasztrófák rányomták a bélyegüket a MICE piacra is: a desztinációk kiválasztásában a biztonsági helyzet fokozódó jelentőségű, és mind többen választanak otthonukhoz közeli (akár belföldi) desztinációt. A közlekedési eszközök tekintetében is a személyautó, a vonat vagy a magánrepülőgép preferenciája emelkedik. A szervezők kiemelten fontos feladata egyrészt a folyamatos tájékoztatás a közbiztonsági helyzetről, másrészt az ott-tartózkodás alatt a szükséges óvintézkedések megtétele, természetesen a turisták zavarása nélkül.

- ***Ár-érték arány fokozódó jelentősége, költségcsökkentés:***

A gazdasági fejlődés lassulásával párhuzamosan jelentkező trend, hogy a vállalatok egyre inkább odafigyelnek üzleti utazásokkal kapcsolatos költségeikre, az ár-érték arány fokozódó jelentőséggel bír számukra. A megtérülési vagy ROI mutatók (mennyire járult hozzá adott rendezvény a szervezet céljaihoz, mennyire térül meg a befektetett pénz és idő) szerepe ezért a rendezvény szervezésben is növekszik. A *Benchmark Hospitality* mérései szerint a tréningek, csapatépítő feladatok, játékok szervezése egyre inkább a ROI-növelés kulcsa lesz.

A költségtakarékosság a szolgáltatások megválasztásakor is jelentkezik, gyakorta foglalnak a delegátus egy részének kevésbé drága szállást, illetve kevésbé túlzó kiegészítő szolgáltatáscsomagot. Költségmérés-kló tényező az egyéni transzfer helyett a tömegközlekedés választása. Ezeket a szempontokat a rendezvényhelyszíneknek figyelembe kell venni, például a vendéglátás vagy a kapcsolódó szolgáltatáskör kijárlásakor, különböző árkategóriájú szálláshelyek biztosításával.

- ***Incentive utak változása:***

Az incentive utak, mint jutalmak célja jelentős változáson esett át, továbbra hatékony eszközei maradtak azonban a vállalati ösztönzésnek. Az utazás már nem jelenti azt a nehezen elérhető vágyat, ezáltal motiváló tényezőt, mint korábban (és az alkalmazott nincs távol a munkájától). Az alkalmazottak egyre kevésbé akarnak elszakadni a családjuktól, ennek megfelelően preferáltabbak az egyéni (akár családdal is igénybe vehető) jutalomutak. Szintén jellemző változás, hogy az utazások meghatározó része rendezvényekre (futballmeccs, koncert, szakkiállítás stb.) irányul²².

- ***Modern IT eszközök fokozódó szerepe:***

Az Online Incentive Council (OIC) kimutatása és előrejelzése szerint az online incentive piac évről évre kétszeresére nő, lefedve az üzleti utazások teljes hosszát, az előkészítéstől (helyszín keresés, foglalás, online regisztráció, promóciós aktivitások), a tartózkodáson át (program adminisztráció, információközlés a program időtartama alatt) az utánkövetésig, visszacsatolásokig. A hagyományos eszközök helyett egyre inkább előtérbe kerül a mobil technológia (ingyenes wi-fi rendszerek, hot spotok, badge-rendszerek, stb.).

Az online eszközök alkalmazásával a termékek, szolgáltatások piaci bevezetésének költsége csökkenthető, a kommunikációs folyamat egyszerűbbé, gyorsabbá tehető, a változásokra gyorsabban lehet reagálni, a programok korszerűbb és pontosabb menedzselésére nyílik mód. A modern IT eszközök alkalmazása a fiatalok megnyerése miatt is lényeges.

A jelenlegi trendek azt mutatják, hogy bár a video-, tele- és Internet-konferenciák szerepe fokozódott az elmúlt években a technikai újításoknak köszönhetően, a személyes találkozásokat, interperszonális kapcsolatokat azonban ez mégsem tudta/tudja helyettesíteni, így az üzleti utazások jelentősége fennmarad.

²² Dr. Faragó Hilda tájékoztatásait is felhasználva

- **Vendégkör változása:**

A MICE utazások vendégkörében átstrukturálódások mentek végbe az elmúlt időszakban, illetve várhatók a jövőben is, mely változások az alábbi fő tényezőkkel írhatók le:

- *Nők szerepének fokozódása*

Általános trend a nők számának emelkedése a munkahelyeken, sőt a top menedzsmentben is (a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet felmérése szerint a legtöbb nyugat-európai országban 40-60%, Kelet-Európában pedig 70% körüli a nők aránya a teljes munkaerőre vetítve). Ennek megfelelően az üzleti utazók között is egyre több a nő, azaz egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a hölgyközpontúságra. Ez megjelenik a szálláshelyek kiválasztásánál; a kiegészítő programok összeállításában több a wellness termék, fürdőszolgáltatás; a vendéglátásnál preferáltak a könnyebb, kalóriaszegény ételek, stb.

- *Dolgozó populáció idősödése:*

Európában jellemző a lakosság elöregedése és az átlagos élettartam növekedése, amely megnyújtja a munkavégzési időszakot is²³. Így az üzleti utazásokban is nő az idősebb utazók száma, ezt erősíti, hogy az idősebb dolgozó korosztály aránya kiemelkedő a személyes kapcsolatokban leginkább érintett menedzsmentben, felsővezetőségben és a kiemelt szakmai pozíciókban, így jelenlétük meghatározó az üzleti utaztatásban és a konferencia szektorban is.

- *Multikulturális hatás:*

A specialisták szerepe fokozódik, amelynek egyik következménye, hogy az európai munkapiac etnikailag igen diverzifikált. Az iparilag fejlett európai országok esetében különösen jelentős a nagy bevándorlói létszám, ennek megfelelően az üzleti utaknál is egyre elterjedtebb a multikulturalizmus

²³ Az előrejelzések szerint a következő 15 évben 20 százalékos növekedés várható az 50-64 éves korosztályban; az Európai Unió is célul tűzte ki, hogy az idős korosztály részesedését 30 százalékról 50 százalékra növelje 2010-ig a nyugdíjkorhatár kitolásával.

szemlélete, nagy hangsúlyt kell helyezni a különböző etnikai, vallási és egyéb csoportok eltérő igényeire, elvárásaira, a szociokulturális tényezőkre (pl. hagyományok, illemszabályok, munkaidőre vonatkozó szabályok, étkezési szokások, stb. figyelembevétel). Ebben szerepet játszik a szervezők azon törekvése is, hogy növeljék az alacsonyabb jövedelmű országokból érkező résztvevők számát a konferenciákon. Figyelemmel kell lenni azonban a biztosítással, vízummal, repülőtéri illetékekkel, infrastruktúrával kapcsolatos kérdésekre, a nyelvi korlátokra és az európai adószabályok okozta akadályokra is.

o *Család, szabadidő fokozódó jelentősége:*

Az incentive utak szerepének változásakor már említettük, hogy a munkavállalók számára egyre fontosabb a család, az otthon töltött idő, különösen a fejlett európai és az észak-amerikai piacon. A szervezőknek ezért tekintettel kell lenniük az iskolai szünnapokra, csakúgy, mint a konferenciahelyszíneken a gyerekprogramok biztosítására (a *Travel Industry Association of America* vizsgálata szerint az utóbbi években több mint 50%-kal emelkedett az üzleti útjaikra családjukkal érkező vendégek száma).

• ***Vállalatok társadalmi, környezeti felelősségének növekedése:***

Általános trend a vállalatok társadalmi, környezeti felelősségének növekedése, amire a hivatásturizmusban is figyelemmel kell lenni (pl. jótékonykodás, a résztvevők figyelmének felhívása a jótékonykodási lehetőségekre, környezetkímélő szolgáltatások és termékek alkalmazása, ökokonferenciák szervezése, stb.). Növekszik például azok száma, akik támogatják az utazással kapcsolatos szénszármazék kibocsátás csökkentését célzó intézkedéseket, környezetbarát helyszíneket igyekeznek választani. Ennek többletköltségével azonban számolni kell.

• ***Komplexitás iránti igény fokozódása:***

Alapvető fontosságú a minél nagyobb értéket és vonzerőt jelentő események biztosítása, az ehhez szükséges háttérfeltételek megteremtésével. A szervezők komplex helyszíneket keresnek, ahol valamennyi szükséges szolgáltatás rendelkezésre

áll (pl. konferencia megfelelő technikával, étkezési lehetőség, szállás is – a szállodák e tekintetben erős versenytársat jelenthetnek). A konferenciák üzleti tartalma mellett megfelelő szabadidős kínálatot is biztosítani kell. A szakmai konferenciák több mint a felét kiállítások is követik, ezért erre is helyet szükséges biztosítani!

- **Rövidebb és kisebb létszámú, de gyakoribb események:**

Jellemző tendencia, hogy a konferenciák, szakmai események átlagos résztvevői létszáma csökken, ugyanakkor gyakoriságuk nő.

- *Az átlagos résztvevői létszámot csökkenő tendencia jellemzi: 2005-ben ez 651 főre csökkent, ami a kiugróan magas amerikai átlaglétszám (1507 fő) nélkül **570 fő** körüli értéket jelent. **Legnagyobb mértékben az 50-150 fős nemzetközi meetingek száma nőtt** (összes rendezvény 25%-a, 11%-os növekedéssel), de az átlagos növekedési ütemet a 150-250 fős és az 5000-10000 fős megarendezvények száma is meghaladta (utóbbiak száma azonban igen kevés, átlagosan 12 db/év). A nagy rendezvények (1000 résztvevő felett) piaci aránya csökken (15%). A vásárok is egyre specializáltabbak és kisebbek. *A regionális és nemzeti találkozók gyakoribbak a nemzetközi konferenciáknál.**

A konferenciákon részt vevők száma alapján Európa részesedése csupán 49%, azaz az átlagosnál kisebb létszámúak a programok.

- *1996 óta folyamatosan rövidülnek a nemzetközi rendezvények: 2005-ben a konferenciák átlagos hossza 4,1 nap volt, szemben az 1996-os 4,6 napos átlagértékkel. Európában a legrövidebb, és csökkenő tendenciát mutat a konferenciák átlagos időtartama (3,9 nap).*

A vállalati és szövetségi üléseknél általános az a vélekedés, hogy az egyszeri, éves nagy közgyűlés, találkozó nem elég a szakmai kapcsolatok fenntartásához és a megfelelő kommunikációhoz. Ennek megfelelően növekszik az események gyakorisága: 2005-ben a kongresszusok 57%-a évente, 23%-a két évente került megrendezésére, és általában is jelentősen emelkedett a gyakrabban megrendezésre kerülő rendezvények részaránya.

- **Szezonálitás:**

A hivatásturizmussal kapcsolatos utazások elsősorban nem a klasszikus nyári turisztikai szezonokra koncentrálódnak, hanem kedveltebb időpontok a szeptember, a június, a május és az október (ezek a hónapok az éves rendezvényszámból egyenként több mint tíz százalékkal részesednek). Egyre több konferenciát tartanak az első félévben (bár hazánkban a konferenciák többségét az őszi hónapokban rendezik).

- **Munkaorientáció:**

Az ülések egyre inkább munkaorientáltak, pl. jellemző trend, hogy nem híres közéleti személyiségeket, sportolókat hívnak meg moderátornak, hanem komoly szakmai háttérrel rendelkező, elismert szakembereket.

- **Rövidebb szervezési idő:**

Az ülések 40 %-át 2-3 évvel korábban, 35 %-át 1-2 évvel előre, 14 %-át négy évvel előbb döntik el, egyben meghatározva a következő helyszínt és időpontot is. A *Convention Industry Council* mutatói alapján az amerikai szervezők átlagosan 15-60 nappal a konferencia előtt kezdik meg a foglalásokat (az átlagos 90-160 nappal szemben), míg a nagy kongresszusok esetén a korábbi 3-6 évhez képest 1-3 évre rövidült a szervezési idő. Ennek oka részben a gyenge szállodai forgalomban keresendő, hiszen nem veszélyeztetni a szervezőket, hogy nem kapnak szobát az esemény előtti hónapokban, ráadásul a dátum közeledtével egyre jobb árat érhetnek el a termékekért, szolgáltatásokért.

- **Helyszín:**

A nemzetközi konferenciák helyszínei közül egyre nagyobb szerepet kapnak a jól felszerelt konferenciaszállodák: 1996 és 2005 között megduplázódott a hotelekben tartott meetingek száma (40%-os részarány). A kongresszusi központok népszerűsége változatlan maradt (40%-os részarány), az egyetemi kongresszusi helyszínek jelentősége azonban visszaesett.

A világtrendekhez képest az egyetemek és tudományos intézetek Európában vonzóbb konferenciahelyszínek számítanak (17%-os részarány), a kongresszusi központoknak 41%-os, a szállodáknak 31%-os részesedésük van.

- **Téma:**

A nemzetközi rendezvényeket leggyakrabban orvosi (23%), illetve tudományos és technológiai témában (12%) tartották. Az elmúlt tíz évben a technológiai, a közlekedési és a kommunikációs témák iránti érdeklődés nőtt meg leginkább, részarányuk megduplázódott. A leggyakrabban tartott orvostudományi konferenciák száma az átlagnak megfelelő mértékben bővült.

- **Világesemények hatása a MICE piacra:**

A nemzetközi konferenciákat a nagy világesemények (pl. olimpia, világkiállítás) is befolyásolják. Az eseményeket megelőzően növekvő a konferenciák száma, amely az esemény évében, vagy azt követően egy-két évvel csúcsosodik, majd pedig jellemzően lassú visszaesés figyelhető meg. A világesemények típusa természetesen befolyásolja a konferenciákra gyakorolt hatást, a konferencia turizmushoz közelebb álló szegmens befolyása természetesen nagyobb.

Mindez tehát igen fontos tanulsággal szolgál: egy adott világesemény nem jelent garanciát a MICE piac fenntartható fejlődésére, azaz adott esemény után is gondoskodni kell a megfelelő töltésről!

III.2.4. Szakmai egyesületek, lehetséges partnerszervezetek

A siker lényeges elemét jelentik – a kulturális rendezvények esetében éppúgy, mint az üzleti események terén – a különféle kapcsolódó területű **nemzetközi szakmai szervezetekkel kialakítandó együttműködések**, részben a tudástranszfer, a tapasztalatcsere érdekében, részben mivel ezek az együttműködések értékesítési funkciót is betöltenek és PR-értéket is képviselnek. Ezáltal a határokon átívelő együttműködések a projekt *európai dimenzióját* is nagymértékben erősíthetik. A szakmai kapcsolatrendszer felépítésében kiemelkedő szerepe lehet a Pannon Filharmonikusoknak, építve a zenekar és művészeinek szakmai ismertségére, nemzetközi hírnevére és kapcsolataira. A szakmai együttműködések kialakítása természetesen a létrejövő üzemeltetési szervezet feladata lesz, bemutatunk azonban néhány lehetséges partnert:

- **AEO** – Association of Event Organisers Ltd

Az AEO egy olyan kereskedelmi testület, amely azokat a vállalkozásokat képviseli, amelyek kiállításokat, illetve fogyasztó-orientált eseményeket alakítanak és fejlesztenek ki, menedzselnek, szponzorálnak, vagy szolgáltatnak. A szövetség keretein belül – tagjaiból választott – képviselő tanács, szakértői gárda és egy titkárság működik. Az AEO tagság lehetővé teszi a rendezvényszervezők számára, hogy együtt dolgozzanak a testvérszervezetek tagjaival, az AEC-vel (Association of Exhibition Contractors) és az AEV-vel (Association of Event Venues).

AEC – kereskedelmi szövetségbe tömöríti a kiállítások termékeinek és szolgáltatásainak kivitelezőit és szállítványozóit.

AEV – egy olyan szervezet, amely egy megalapozott eseményorientált közösséget szolgál ki, illetve alapvető szolgáltatóipari igények kiindulópontjainak létrehozására és véghezvitelére koncentrálnak.

- **EIA** – Events Industry Alliance – Rendezvényipari Szövetség

Az EIA-t három rendezvényipari testület hozta létre (AEC, AEO és AEV) annak érdekében, hogy támogassa a működő rendezvényipart, valamint szövetségmenedzsment titkársági szolgáltatást nyújtson a rendezvényiparban. Küldetése, hogy a meglévő/bevált eseményeket a modern marketing középpontjába helyezze, növelje a médiában a piaci részesedését.

Az EIA előtérbe helyezi a rendezvényipar támogatását, valamint ösztönzi az iparág széleskörű megjelenését az öt célcsoportja – sajtó, ügyfelek, ügynökségek/médiatervezők, kormány és az akadémia – számára.

- **IFEA Europe** – International Festivals & Events Association – Nemzetközi

Fesztiválok és Események Szövetsége / Rendezvényszervezők Szövetsége

IFEA Europe-t 1992-ben alapították. Az IFEA Europe az IFEA World európai tagja. Az elmúlt 50 évben az IFEA, mintegy nemzetközi hálózatként szolgált a rendezvényszervezés területén tevékenykedő szakértők részére. Küldetése, hogy összehozza a kulturális fesztiválok és események szervezésében aktív szereplőket,

támogassa az együttműködést és a tapasztalatcserét. A folyamatos fejlődés megkönnyítése érdekében a tagok ötleteket és best practice példákat osztanak meg egymással.

Az IFEA összekapcsolja a kulturális fesztiválokat, közösségi események szervezeteit, döntéshozókat, desztinációk piaci szereplőit, tanácsadókat, szállítókat, kutatókat és egyetemeket. Továbbá elősegíti a kapcsolatok kialakítását más kapcsolódó testületekkel és szakértőkkel is, annak érdekében, hogy az ágazaton belül a szövetség tagjai megosszák ötleteiket, best practice példáikat, fejlesszék tudásukat és szakértelmüket, támogassák az együttműködéseket, társulásokat. A szövetség egy olyan fórumot biztosít, amely tökéletesíti a tagok ismereteit és fejleszti szakértelmüket a rendezvényszervezés területén.

Az európai szervezeten kívül, Ázsiában, Ausztráliában, Észak- és Dél-Amerikában, valamint Közél-Keleten vannak testvérszervezeteik. A szövetség több mint 50 éve működik és világszerte körülbelül 4.000 tagot számlál.

A nemzetközi kapcsolatrendszer kiemelt eleme továbbá a 2010-ben a három EKF város között kialakítható kapcsolat közös tematikák és programelemek megjelenítésével. A PKK részéről a **multikulturalizmus és a török kultúra**, mint kapcsolódási terület kihasználható lehet: a multikulturalizmus, a török kultúra bemutatására jó eséllyel szolgálhat a **zene**, hiszen az felülemelkedik az etnikai, vallási problémákon, és művészi alapon ragadja meg a különbözőségeket, vagy éppen a hasonlóságokat. Ez az elem megjelenhet egyrészt a koncertstruktúrában, pl. meghívott együttesek fellépéseivel, vagy neves zeneszerzők életpályájának feltárásával (kötődések az érintett városokhoz, országokhoz). Mindhárom város tervezett projektjei, programjai között megtaláljuk a **digitális művészettel** kapcsolatos elképzeléseket, így ez szintén összekötő elem lehet. A kapcsolódási pontok megteremtése a **szakmai programoknak** is lökést adhat, hiszen ezekre a témákra olyan nemzetközi konferenciák, szimpóziumok, tanácskozások épülhetnek, amelyekhez a városok külön-külön nem biztos, hogy elegendő vonzerőt és szakmai háttérrel tudnának biztosítani.

III.2.5. Szakmapolitikai, stratégiai környezet, jogszabályi háttér

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szakmai programját egyrészt a fejlesztési stratégiák, programok határozzák meg, másrészt a megvalósítás módjának finanszírozási és műszaki oldalról is illeszkednie kell az Európai Unió és hazai jogszabályokhoz.

A PKK az alábbi szakmapolitikai stratégiákban, programokban meghatározott célkitűzésekhez kapcsolódik, segíti megvalósításukat:

- ***Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia, 2005-2013***

Stratégia fő intézkedései: életminőség megvalósulása a turizmus által. A turisztikai termékfejlesztés nemzeti szintű prioritásain belül:

- 1. prioritás: Örökségturizmus
- 2. prioritás: Kongresszusi turizmus

- ***Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program, 2007-2013***

1. prioritás: A városi térségek fejlesztésre alapozott versenyképes gazdaságának megteremtése.

- 1.1.1 Üzleti infrastruktúra fejlesztése. C, komponens: Barnamezős telephelyfejlesztés (leromlott állapotú területek helyreállítása)
- 1.1.3 A vállalkozások közötti együttműködések erősítése. A, komponens: Kis- és középvállalkozások közötti együttműködés szervezésének támogatása; B, komponens: Együttműködő vállalkozások közös célú beruházásának, fejlesztésének támogatása

2. prioritás: a turisztikai potenciál erősítése a régióban

- 2.1.1 Komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása. 1. komponens: Térségi alapú komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása

3. prioritás: Humán közszolgáltatások fejlesztése

4. prioritás: Integrált városfejlesztési akciók támogatása

- 4.1.1 Városfejlesztési akciók támogatása. A, komponens: Funkcióbővítő integrált városfejlesztő akciók támogatása

- 4.1.3 Pécs EKF 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítása. A, komponens: EKF 2010 öt kulcsprojektjének megvalósítása; B, komponens: Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programhoz kapcsolódó regionális fejlesztések megvalósítása
- **Dél-Dunántúli Akcióterv (DDAT)**

4.1.3 konstrukció: Pécs EKF 2010 program kiemelt projektjeinek megvalósítása. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szerepel a támogatható tevékenységek körében.
- **Pécs Megyei Jogú Város Hosszú- és Középtávú Stratégiája, 2007.**
 1. Prioritás: Egyedi karakterrel rendelkező, versenyképes gazdasági struktúra kialakítása
 - 1.1. Stratégiai program: A város gazdaságának újrapozicionálása, versenyképes gazdasági struktúra kialakítása, a város „újraiparosítása”
 - 1.1.2. Operatív program: A gazdasági fejlődés feltételrendszerének komplex fejlesztése
 - 1.1.3. Operatív program: A turizmus komplex fejlesztése, komplex termékcsomagok kialakítása, desztináció menedzsment létrehozása és működtetése, a kulturális arculat erősítése
 2. Prioritás: Eredmény – és fejlődésorientált városirányítás kialakítása, fenntartása
 - 2.2. Stratégiai program: A városgazdálkodás, működtetés és a vagyonfejlesztés racionalizációja
 - 2.2.4. Operatív Program: A városüzemeltetés rendszereinek korszerűsítése a magas minőségű szolgáltatások megvalósítása érdekében
 3. Prioritás: A társadalmi kohézió erősítése, a szolgáltatási rendszer megújítása az életminőség javítása és a fenntarthatóság jegyében
 - 3.1. Stratégiai program: A városfejlesztési stratégia céljait szolgáló, sajátos városi karakterrel rendelkező, magas minőséget biztosító, fenntartható humán közszolgáltatási rendszer kialakítása

3.1.4. Operatív Program: A város egyedi arculatát alapvetően meghatározó, a város nemzetközi jelenlétét folyamatosan fenntartó és erősítő kulturális-közművelődési, sport- és szabadidős szolgáltató rendszer kialakítása, fejlesztése

3.1.4.2. Komolyzenei kultúra és intézményeinek fejlesztése

4. Prioritás: Integrált városfejlesztés megvalósítása (építészeti, kulturális, szociális, gazdasági, stb. szempontok egyidejű figyelembe vétele)

4.1.1. Stratégiai Program: A városszerkezet és a városrészek kiegyensúlyozott és komplex fejlesztése

4.1.3. Operatív Program: Integrált, komplex szemléletű, finanszírozási szempontból fenntartható folyamatot jelentő város rehabilitáció megvalósítása a város stratégiájához és kiemelt programjaihoz illeszkedően (pl. EKF, pólus, gazdaságfejlesztés)

- ***Pécs Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája***

T2. Az EKF-program eredményeképpen megerősödött kulturális és kreatív szektor, sokszínű kulturális kínálat

T3. A város turisztikailag vonzó desztináció, különösen a kulturális turisták körében

T5. Erősödő társadalmi kohézió az egyes társadalmi csoportok között

- ***Pécs Megyei Jogú Város Kulturális Stratégiája, 2007-2013.***

Prioritások:

- EKF kulcsprojektek beruházásainak és a kapcsolódó rendezvények megvalósítása és a fenntarthatóság biztosítása;
- A hagyományos közművelődési intézményrendszer megújítása tartalmi, infrastrukturális és humán erőforrás szempontból
- A többfunkciós kulturális intézmények infrastruktúrájának és épületének felújítása

- **Magyar Kulturális Stratégia, 2006-2020**

- 1. kiemelt terület („Közösségek”) prioritásai: Kulturális alapú településfejlesztés a lakóhelyi közösségek bevonásával;
- 3. kiemelt terület („Kortárs kultúra”) prioritásai: Új művészeti formák kialakítása
- 4. kiemelt terület („Nyitott kultúra”) prioritásai: Közösségi hozzáférés, nyitott kultúra

- **Dél-Dunántúli Regionális Turizmusfejlesztési Stratégia, 2007-2015**

Prioritások:

- 1. prioritás: Turisztikai termékfejlesztés (pl. kulturális együttműködések)
- 2. prioritás: Térségi diverzifikálás (turisztikai övezetek, turizmus marketing, márkaképzés)
- 3. prioritás: A turizmus versenyképessége érdekében vonzerő, humán erőforrás fejlesztés

- **A Dél-Dunántúli Régió Turizmus Stratégiai Fejlesztési Programja, 2006**

Prioritások:

- Termék és szolgáltatás portfólió kialakítása (termékcsomagok, meglévő attrakciók, új termékek)
- Turisztikai infrastruktúra fejlesztése (pl. minőségi szálláshelyek, humán erőforrás)
- Regionális marketing fejlesztése (arculat, imázs)

- **A Pécsi kistérség turizmusfejlesztési koncepciója, 2006**

Prioritások

- 1. prioritás: Turisztikai vonzerő és kínálat fejlesztése (pl. kulturális turizmus)
- 2. prioritás: Humán erőforrás fejlesztés;
- 4. prioritás: Turizmus marketing, arculat megújítás

- **Pécs, az életminőség pólusa. Pólus stratégia, 2006**

Prioritások (3 stratégiai iparág) egyike a kulturális ipar: jelentős potenciállal rendelkező intézményrendszer kialakítása, amelyre a kulturális ipar ráépülhet.

A fejlesztést meghatározó jogszabályok (a projekt természetéből fakad, hogy a releváns jogszabályok elsősorban az építés, illetve a támogatás köré csoportosul, a szakterület működését elsősorban nem jogszabályok határozzák meg):

- 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
- 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
- Pécsi Építési Szabályzat (PÉSZ)
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

(a további környezetvédelmi jogszabályokat a Környezeti hatásozsefoglaló c. fejezet tartalmazza)

- NFÜ – URB – 01/2006 Támogatási Szerződés az előkészítési költségek meghatározott körére.
- Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatások alkalmazása
- Az Európai Bizottság 1628/2006 szóló EK Rendelete.
- 1083/2006 EK rendelet az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről.
- 19/2007. (VII. 30.) MeHVM rendelet az Új Magyarország Fejlesztési Tervben szereplő Regionális Fejlesztés Operatív Programokra meghatározott előirányzatok felhasználásának állami támogatási szempontú szabályairól.
- 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet az állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről.

- 16/2006. (XII.28) MeHVM-PM együttes rendelet a 2007-13 időszak Strukturális alapok és a Kohéziós Alap támogatása felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló rendelet
- 281/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról

IV. FEJLESZTÉSI IGÉNY MEGALAPOZÁS

IV.1. HELYZETÉRTÉKELÉS

A helyzetelemzés célja a háttér adatok értékelése, ennek keretében készült el a SWOT-analízis, ami a probléma- és céljával együtt alapul szolgál a célkitűzések meghatározásához.

A helyzetfeltárás sarkalatos pontját jelentette az úgynevezett best practice és benchmark példák elemzése. A vizsgálat során kitértünk a volt EKF városok eredményeinek értékelésére, továbbá a hasonló funkciókörű, felépítésű nemzetközi és hazai létesítmények tapasztalatainak értékelésére annak érdekében, hogy ezen információk felhasználásával megalapozottá tegyük a szakmai koncepciót.

Fontos eleme volt a helyzetfeltárásnak a Pécs2010 Konzorcium megbízásából, a Synovate Piackutató Kft. által végzett kérdőíves felmérés, amelynek során 1600 turistát, pécsi és kistérségi lakost kérdeztünk meg az egyes kulcsprojektek társadalmi elfogadottságát és támogatottságát, várható keresleti-kínálati viszonyait feltérképezve.

Széles körűen elemeztük a hazai és nemzetközi tapasztalatokat, mind a rendezvények és rendezvényhelyszínek, mind pedig az EKF vonatkozásában.

A nemzetközi és hazai hasonló típusú létesítmények részletes vizsgálatát, valamint a kérdőíves felmérés eredményeit a *melléklet tartalmazza*, jelen tanulmányban kizárólag azokat az általánosan levonható tanulságokat foglaljuk össze, amelyek hasznos információval szolgálnak a tervezéshez.

IV.1.1. SWOT-analízis

Az általános helyzetfeltárás legfontosabb eredményeit SWOT elemzés rögzíti, a fő erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek megadásával. Specifikusan a rendezvényszektorra vonatkozó összegzést a III.4.2 fejezet tartalmazza, a kereslet-kínálati helyzet bemutatását követően.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• Gazdag történelmi múlt, kulturális örökség• Szép, rendezett városkép• Attraktív természeti környezet• Néhány kiemelkedő műemlék• Világörökség• Számos kulturális program, köztük néhány nagyobb hatókörű esemény• Regionális központi szerepkör• Oktatási központ, egyetem szakmai háttere, nagyszámú egyetemista• Iskolázottság kedvező szintje	<ul style="list-style-type: none">• Város jelenlegi kedvezőtlen közúti megközelíthetősége• Fapados gépek fogadására alkalmas repülőtér hiánya• Belső közlekedési, parkolási problémák• Felújításra szoruló épületek nagy száma• Színvonalas szálláshelyek hiánya• Egészségturisztikai, wellness kínálat hiánya• Város kedvezőtlen anyagi helyzete, jelentős hitelállomány és költségvetési hiány• Nem megfelelő nyelvismeret a lakosság részéről• Városmarketing elégtelen szintje

Lehetőségek	Veszélyek
<p>Város turisztikai környezete javul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megvalósulnak a közlekedésfejlesztési tervek, a város megközelíthetősége nagymértékben javul mind közúton, mind vasúton, mind a légi közlekedés szempontjából • Duna, mint vízi útvonal jelentősége növekszik, amit a város is ki tud aknázni a vízi útvonalakon közlekedők megnyerésével • Határ-menti együttműködések fejlődnek • A magánszféra megvalósítja a turisztikai infrastruktúra és attrakció fejlesztését • Pótlólagos beruházások megvalósulnak (időben, megfelelő mennyiségben és színvonalon) 	<p>Város turisztikai környezete nem javul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Országos közúthálózat-fejlesztési program késik, repülőtér-beruházás nem valósul meg, vasúti vonalak leépítése és a járatok számának csökkentése folytatódik, nem javul a város megközelíthetősége • Elmaradnak a pótlólagos beruházások a turisztikai infrastruktúra tekintetében (pl. színvonalas szállodák), versenyhátrányba kerül a város
<p>EKF program hatása teljesíti az elvárásokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mind a bel-, mind a külföldi turizmusáram élénkül és fenntartható lesz a bővülés az EKF év után is • A helyi vállalkozások bekapcsolódnak a programokba, biztosítva ezáltal a háttér-szolgáltatásokat • A lakosság egyöntetűen pozitív támogatásról tesz tanúbizonyságot, ami nagymértékben hozzájárul a program sikeréhez (pl. vendégszeretet, vendégfogadás) 	<p>EKF program hatása elmarad a várttól:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keresletbővülés kismértékű lesz, illetve jelentősen visszaesik az EKF év után • Helyi vállalkozások nem tudnak/akarnak bekapcsolódni, így várt gazdaságélénkítő hatás elmarad • Lakosság nem támogatja kellőképp a programot, jelentős ellenállásba ütközik a megvalósítás és a működtetés

24. Táblázat: SWOT analízis

Forrás: saját szerkesztés

IV.1.2. Tapasztalatok és következtetések

Szakmai interjúink, a hazai és nemzetközi példák értékelése során szerzett tapasztalataink, valamint a kérdőíves felmérés alapján az alábbi **általános megállításokat fogalmazhatjuk meg a konferencia- és koncertközpontok üzemeltetésével kapcsolatban:**

- **Egyedi attrakció kialakítása:** a versenyképesség fokozása érdekében Pécs turisztikai kínálatának attraktivitásának fokozása. Ehhez egyedi, megkülönböztető, Péccsel azonosítható kínálati elemek létrehozása szükséges. Bár a hagyományos motivációjú vendégkör megnyerését a tervezett beruházás önmagában nem biztosíthatja, mégis a rendezvényhelyszín megfelelő háttér-infrastruktúrát jelent a magas vonzerőértékű programok szervezéséhez, ezáltal hozzájárul a turisztikai attraktivitás fokozásához. Emellett a hivatásturisztikai szerepkör önálló vonzerőértéket hozhat létre a MICE piacon.
- **Profil megfelelő megválasztása:** a kulturális funkciók és az üzleti profil optimális ötvözése a közhasznúsági szempontok és a jövedelmezőségi elvárások valamilyen arányú teljesítése érdekében. A helyzetfeltárás eredményei azt mutatják, hogy a rendezvényhelyszín profiljának jó megválasztása nagy hatással van a működtetés jövedelmezőségére, fenntarthatóságára:
 - A kulturális termékek iránti kereslet intenzitása korlátozottan növelhető. Általánosságban elmondható, hogy a komolyzenei koncertek fogyasztóbázisa a lakosság 1,5-2%-a²⁴. A kulturális célú utazásokat, városlátogatásokat rövid tartózkodási idő jellemzi. A kulturális intézmények működtetésének elsődleges célja a társadalmi haszon, a különböző kulturális események megrendezése, a kulturális intézmények fenntartása jelentős támogatást igényel a fenntartótól.²⁵ A kulturális termékek fogyasztói szegmensét ugyanakkor árrugalmatlanság jellemzi, vagyis stabil keresletet jelent, és a magasabb minőségi színvonal az árakban érvényesíthető. A fogyasztói bázis szélesítése – a lakosság általános kultúrafogyasztásának, általános műveltségi szintjének és életszínvonalának

²⁴ Forrás: A pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására, 6.o. (szerző: Horváth Zsolt)

²⁵ Ugyanakkor az EKF program megvalósításáról szóló szerződés a város és a kormány között rendelkezik egy bizottság felállításáról annak megvizsgálására, hogy milyen formában vesz részt hosszú távon a kormányzat a kulturális fejlesztések fenntartásában.

növelése – azonban önkormányzati célkitűzés, amely a kulturális létesítmények és rendezvények támogatását teszi szükségessé.

- o Ezzel szemben a hivatásturizmus szerepe jelentősen növekedett az elmúlt években, a kelet-európai térség, ezen belül Magyarország pozíciója is javult. Az üzleti utazókat az átlagturistánál jóval magasabb költség jellemzi (bár az utóbbi időben a piac árérzékenysége fokozódott, Magyarországon az üzleti utasok költsége az átlagturista költségének 3-szorosa), hazánkban az átlagos tartózkodási idő az elmúlt évben 4 nap volt. Különösen jövedelmezőek a nemzetközi konferenciák, mivel a delegátusok számtalan kiegészítő szolgáltatást (pl. szállást, étkezést, programokat, tolmácsot, stb.) igényelnek. A vendégforgalom jellemzően a hagyományos motivációjú utazási főszezonon kívüli időszakra koncentrálódik, azaz lehetőség van a szezon megnyújtására. A jelentősebb konferenciák szervezési ideje 1,5-2 év, ami jól tervezhető foglalásokat eredményez. Természetesen a hivatásturisztikai események szervezése profitorientált tevékenységet jelent.

A MICE szektor ezért jó üzleti lehetőségeket kínál, ami a versenyhelyzet fokozódását vonta és vonja maga után. Ahhoz, hogy egy desztináció sikeres legyen ezen a területen, a keresleti igényeket maximálisan teljesítő szolgáltatásokat és minőséget kell biztosítani.

A rotterdami *De Doelen koncert- és konferenciaközpont* rendezvénynaptárában például az események csupán 1/3-a koncert, 2/3-a üzleti rendezvény, működtetése nyereséges.

Az elsősorban társadalmi igényeket kielégítő *Művészetek Palotája* programjainak 23%-a komolyzenei koncert, a létesítmény jelentős (70%-os) fenntartói hozzájárulást igényel (bár az események 28%-a üzleti rendezvény, kiállítás).

A *Budapest Congress and World Trade Centerben* szervezett események 80%-a üzleti típusú rendezvény, a központ sikeresen működik.

A debreceni *Kölcsey Központ* programjainak 1/3-a kulturális rendezvény, a létesítmény fenntartása jelentős (50%-os) városi támogatást igényel.

A profil megválasztása során figyelemmel kell lenni a városban rendelkezésre álló más, hasonló létesítmények kínálatára is!

- **Rugalmas funkciók, kapacitások a jobb kihasználhatóság érdekében:** a legújabb konferencia-, rendezvényközpontoknak számos speciális szükséglet kell kielégíteniük. *A rugalmasság kulcsfontosságú kérdés.* Minden célcsoportnak vagy tevékenységnek (konferencia, koncert, stb.) különféle elvárásai vannak az épülettel szemben. 50-(akár) 1000 fős rendezvényeket, eseményeket kell elhelyeznie; zenei, egyéb kulturális rendezvények, üzleti találkozók, tárgyalások, prezentációk megtartására, stb. kell alkalmasnak lennie.

A profil megválasztásával, a különböző típusú események arányának kijelölésével párhuzamosan tehát biztosítani kell az eltérő igényeknek megfelelő műszaki-funkcionális kialakítást is. Diverzifikált szolgáltatásokra, méretre szabott lehetőségekre van szükség a keresleti oldal elvárásait teljesítő versenyképes kínálat és a fenntartható működés feltételeinek megteremtéséhez. Szinte lehetetlen ugyanis megjósolni a piac változásait olyan időtávlatra, amelyre egy ilyen épületet terveznek: *a rugalmasság tehát kulcsfontosságú kérdés mind a funkciók kialakítása, mind az építészeti megoldások tekintetében.*

A *grazi Stadthalle* terei szinte minden irányban nyithatók, variálhatók, az elfordítható, elcsúsztatható ajtóknak köszönhetően a nagyterem kinyitásával a külső és belső terek teljesen egyesíthetők.

A rotterdami *De Doelen koncert- és konferenciaközpont* 3 különálló épületrésze önállóan is használható, saját bejárattal, előtérrel és kiegészítő terekkel rendelkeznek, ugyanakkor a három komplexum összenyitásával akár 3000 fős rendezvények helyszínéül is szolgálhat.

A debreceni *Kölcsey Központ* nagyterméről leválaszthatók a szekciótermek, mozgatgató színpaddal és hátfallal rendelkezik. A bálterem, a szekciótermek, a folyosók hasznosíthatósága is multifunkcionális.

Figyelembe kell vennünk azonban azt, hogy *a koncertközpont optimális kialakítása kötöttebb megoldásokat követel* a kedvező akusztikai adottságok megteremtésére. Ennek mérlegelése fontos szempontot jelent már a profilválasztás során is.

- **Optimális kapacitások meghatározása = kisebb méretű, de specializált rendezvények:** a várható látogatószámnak megfelelően kell kialakítani a központ kapacitásait, nagyságrendjét, figyelembe véve Pécs és környékének további konferenciakapacitásait, ugyanakkor számolva a létesítmény keresletgeneráló erejével annak érdekében, hogy a létesítmény üzemeltetése gazdaságos, fenntartható legyen. A kapacitások meghatározása igen fontos, összetett feladat, hiszen eltérő igény mutatkozik a kulturális események, ezen belül a koncertek, és a hivatásturizmussal összefüggő rendezvények iránt.

- A Pannon Filharmonikusok zenekar teltházás koncerteket tart, a zenekar vezetője szerint a látogatószám növelését a helyhiány gátolja. Ugyanakkor ilyen típusú rendezvényre éves szinten 25-30 alkalommal kerül sor. Bár az EKF évben várható a kereslet felfutása, évi 50 komolyzenei koncertnél nem prognosztizálható több, és ezen események megrendezése fenntartói támogatást igényel.

A konferencia- és koncertközpont eseményeire a kérdőíves felmérésben résztvevők 15%-a látogatna el akár többször is.

- Az európai trendek szerint a kisebb méretű, de specializált rendezvények felfutása várható. A hivatásturisztikai rendezvények átlagos létszáma Európában 570 fő volt. Hazánkban a kisebb, 300-400 fős rendezvények száma a legnagyobb, ritkák az 1000 fős vagy nagyobb rendezvények. A számok reális értékelésekor azonban figyelembe kell venni, hogy a nagy létszámú konferenciák megrendezését a helyszín hiánya akadályozza, egyes tudományterületek (pl. egészségügy) esetében erre egyre is egyre nagyobb igény mutatkozik²⁶. Pécsen – a jelenlegi rendezvénykapacitások mellett – éves szinten kb. 200 konferenciát, tudományos rendezvényt szerveznek, az átlagos résztvevőszám 200-250 fős (60-65%), a 600 fős rendezvények száma 10-12 db/év.

²⁶ Dr. Faragó Hilda tájékoztatása

A MICE piaci trendek a kisebb, rövidebb időtartamú, de nagymértékben specializálódott szakmai rendezvények – amelyek széles körben és meglehetősen távolról is vonzzák az adott szakma szakértőit – irányába mozdulnak el.

A nagyobb méret tehát nem mindig jelent előnyt: általános trend: minél nagyobb egy rendezvény, annál ritkábban szervezik meg. **A rugalmasság és minőség fontosabb tényező, mint a méret.**

Bár a volt EKF városokban adott évben a nemzetközi konferenciák száma némileg emelkedett, ezt követően azonban visszaesés következett be. A központok fenntarthatóságának biztosítása ezért nagyon lényeges kérdés, pusztán az EKF év nem jelent garanciát a folyamatosan nagyszámú, jövedelmező események megnyerésére.

- Különösen fontos megállapítanunk azt, hogy adott desztináció hivatásturisztikai vonzerejében fontos szerepet játszik a helyi kereslet: a nemzetközi rendezvényszervezők szívesen választanak olyan helyszíneket, ahol nagyszámú helyi résztvevő valószínűsíthető.

Pécsett a multinacionális, illetve nagyvállalatok alacsony száma miatt kisebb kereslet mutatkozik a rendezvénykapacitások igénybevételére (ami egyébként igen fontos, jövedelmező szegmensét jelenti a konferenciaközpontoknak – például a *Budapest Congress and World Trade Centerben* szervezett események 32%-a céges rendezvény).

A tudományos konferenciák iránti igény az egyetem jelenléte és aktivitása miatt magas. A Pólus program keretében megvalósuló fejlesztések a kereslet növelése irányába hatnak.

A vállalkozások 17% szokott alkalmanként olyan szakmai szemináriumokat, konferenciákat, képzéseket szervezni, amelyek lebonyolításához külső helyszínt kell bérelniük. (Az alacsonyabb érdeklődés nagymértékben a kis- és középvállalatok túlsúlyával magyarázható.)

A megkérdezett helyi vállalkozások kereslete a PKK szolgáltatásai iránt összefügg a kapacitásokkal: kisebb meetingtermet a válaszadók 39%-a, 100-200 fős szemináriumtermet a 64%-a, 500 fős konferenciatermet a 75%-a venne igénybe! A kérdőíves felmérés is alátámasztja, hogy a PKK sikerének meghatározó eleme a gazdaság fejlődése, a nagy- és középvállalatok számának emelkedése. A kapcsolat azonban nem egyirányú, a PKK a kapacitások és magas színvonal létrehozásával, a turizmus fejlesztésével hozzájárul a befektetések vonzásához.

Kiemelt figyelem fordítandó arra, hogy *Pécsett meglehetősen sok, kisebb illetve közepes befogadóképességű rendezvényhelyszín áll rendelkezésre, amelyek egymás konkurenciáit jelentik, holott nagyrészt városi tulajdonban állnak. Ezek az önkormányzati/megyei intézmények a közsféra gondoskodása miatt nem érdekeltek a piaci szemlélet érvényre juttatásában, ennek megfelelően például a teremárakat sem piaci szempontok alapján határozzák meg. A nyomott árak a konferenciaközponttól is elszívhatják az események egy részét. A több éve fennálló probléma megoldását a közelmúltban megalapított Pécs Holding is elősegíti a szervezetben résztvevő társaságok vagyongazdálkodásának összehangolása révén. A kapacitások kialakításakor természetesen a tervezési szempontok is érvényesítendőek (jogszabályi előírások a kiegészítő helyiségekre vonatkozóan, méret átalakításából eredő tervezői többletmunkák, stb.).*

- **Közlekedési kapcsolatok:** a konferenciaközpont fekvése és elérhetősége kiemelt szempontot jelent: ez kiterjed egyrészt adott város megközelíthetőségi feltételeire, másrészt a rendezvényekre érkező nagyszámú vendég optimális városon belüli közlekedésének biztosítására. Utóbbi azt jelenti, hogy a konferenciaközpontokat célszerű belváros-közeli helyszínen felépíteni, biztosítva ezáltal, hogy az egyes programok között a vendégek könnyen eljuthassanak a városközponti (turisztikailag frekvenciált, ezáltal programokat és szolgáltatásokat kínáló) területekre.

A város gyors vasúti, közúti és légi összeköttetése, feltétele annak, hogy az vonzó nemzetközi – vagy akár országos konferencia-, rendezvényhelyszín legyen.

- **A város és környezetének vonzereje:** a konferenciaszervezés másik alapfeltétele a vonzó környezet. A vonzó kulturális vagy természeti környezet látogatókat generál. A történelmi város és imázs, a helyszín környezetében megtalálható programlehetőségek, szolgáltatások is befolyással vannak a helyszínválasztásra. Pécs akkor lehet igazán sikeres az országos, vagy nemzetközi konferenciapiacra, ha *imázsa tovább javul, mint kulturális központ és világörökségi helyszín.*
- **Minőségi szolgáltatáskör, kedvező ár-érték arány:** a megfelelő technikai háttér és minőségi szolgáltatáskör biztosítása alapvető fontosságú a sikerhez:
 - Minőséget képviselő építészeti, technikai megoldások
 - Szolgáltatások magas minősége, egyedi vonzerő/szolgáltatáskör, megkülönböztető kínálat
 - Rugalmas, többcélú kínálat, összetett kapacitások
 - Színvonalas konferenciaszolgáltatások (technikai berendezések, tolmácsberendezés, stb.)
 - Konferencia- és kiállítási kapacitás együttes biztosítása (a konferenciákat általában kiállítás is kíséri, ezzel javítva a program jövedelmezőségét)
 - Kapcsolódó vendéglátás (általában nem kielégítő a party service-ek igénybevétele, mivel a felelősségi kör sem tisztázott)
 - Kapcsolódó szálláshelyek: a konferenciaközpontok jövedelmező működésében jelentős szerepet játszik a szálláskapacitás megléte: a konferenciavendégek 90%-a ott szeret lakni, ahol a konferenciát rendezik, ami már csak az időtényező miatt is érthető. Emellett a vendégek igénylik a szállodák által nyújtott kiegészítő szolgáltatásokat.
 - Kapcsolódó kiegészítő funkciók, szolgáltatások (pl. programcsomagok, wellness kínálat, stb.)
 - A konferenciahelyszín kiválasztásában fontos szerepet játszanak a helyi kongresszusi rendezvényszervezők (PCO – Professional Conference Organiser), illetve desztinációs menedzsmenttel foglalkozó (DMC –

Destination Management Company) szervezetek, vállalkozások. Tény ugyanakkor, hogy egyre nagyobb szerep jut a nemzetközi kongresszusszervező cégeknek (core PCO), illetve a szervezeti menedzsment társaságoknak (AMC – Associates Management Company), amelyek a szakmai szervezeteket menedzselik²⁷.

- A piac növekvő árérzékenysége miatt egyre fontosabbá válik a szolgáltatások megfelelő ár-érték arányának biztosítása.

A színvonalas konferenciatermek rendelkezésre állása a megkérdezettek számára egyike volt a legfontosabb szempontnak a hivatásturisztikai desztináció kiválasztásában!

- **A jelentősebb konferenciák szervezési ideje 1,5-2 év:** a jelentősebb eseményeknél az előkészítési idő 1,5-2 év, ekkor már a szálláshelyeket is lekötik. A pécsi konferenciaközpontba a megépítését követő néhány évig tehát nagyszabású nemzetközi konferenciát nem lehet szervezni az előkészítési idő hossza miatt (amennyiben városi feladatként jelenik ez meg, akkor még közbeszerzési eljárást is le kell folytatni). Különösen, mivel ezen események alapkövetelménye a színvonalas szálláskapacitás rendelkezésre állása.
- **Rendezvénynaptár optimális struktúrájának kialakítása:** rendezvények *jövedelmezősége* az alábbiak szerint csoportosítható:
 - Legnagyobb árbevételt a nemzetközi konferenciák hozzák, mivel a konferenciaszolgáltatások igénybevétele kiegészítő szolgáltatásokkal és programokkal párosul (szállás, háromszori étkezés, szolgáltatások, business szolgáltatások, tolmácsolás, stb.).
 - A második legjövedelmezőbb szegmens a hazai konferenciák szervezése, bár ezt kisebb szolgáltatásigény jellemzi (pl. szálláshelyigény kisebb) és a nemzetközi árakhoz képest alacsonyabb bevételeket lehet realizálni.

²⁷ Dr. Faragó Hilda tájékoztatása

- Ezt a fogadások, partik, multinacionális cégek rendezvényei jelentik, mely események során rendezvényhelyszínt bérelnek, vendéglátást igényelnek, ugyanakkor szállásfoglalkozásra, konferenciaközponti szolgáltatások igénybevételére általában nem kerül sor.
- A kisebb meetingek kevésbé jövedelmező szegmenset jelentenek, mivel a résztvevők száma kevesebb. A terem- és technikai berendezések bérlése mellett egyszeri étkezéssel (ebéd) és 1-2 kávészünettel számolhatunk kiegészítő szolgáltatásként.
- Legkevésbé kedvező a koncertek jövedelmezősége (még neves sztárelőadó esetén is), hiszen itt a terembérleten és minimális vendéglátási igényen (büfé) kívül egyéb szolgáltatások igénybevételére nem kerül sor.

Fontos szempont a tervezés során a *szezonalitás értékelése* is: bár általános jellemző, hogy a hivatássturisztikai események a szabadidős utazási célú főszezonon kívülre koncentrálnak, ezen belül is eltérő az egyes rendezvénytípusok megoszlása. Ki kell emelnünk, hogy például a jelentősebb konferenciák 90%-át őszelel tartják.

Január- február	Március- június	Július- augusztus	Szeptember- október	November- december
Éves zárások (közgyűlések, meetingek)	Meetingek, tanfolyamok, oktatás	–	Konferenciák	Karácsonyi partik, koncertek

25. Táblázat: Rendezvénytípusok szezonális megoszlása

Forrás: Budapesti Congress & World Trade Center adatszolgáltatása

- **Komplexitás, kiegészítő szolgáltatások biztosítása:** kiegészítő szolgáltatások tervezése egyrészt az egész nap eltöltésére alkalmas kínálat megteremtésére, másrészt a kapcsolódó funkcióigények kielégítésére és ezáltal a jövedelmezőség javítására.

A MICE piac jó üzletnek számít, ennek megfelelően éleződő versenyhelyezettel kell számolnunk. A versenyképességhez jó megközelíthetőségre, színvonalas szolgáltatásokra, kedvező ár-érték arányra, a vendégkör speciális igényeinek (pl. nők,

idősödő dolgozó populáció elvárásainak) teljesítésére, biztonságra, vonzó városi környezetre van szükség.

Jellemző trend, hogy a konferenciákat kiállítás is kíséri, ezzel javítva a program jövedelmezőségét: ennek megfelelően a konferencia- és kiállítási kapacitást együttesen kell biztosítani. A modern IT eszközök alkalmazása elengedhetetlen.

Az átlagos 4 napos tartózkodási időhöz igazodva, a vendégkör igényeinek és minőségi elvárásainak megfelelően kell kialakítani a vendégfogadás feltételrendszerét, a kiegészítő szolgáltatáskört. A szervezők komplex helyszíneket keresnek, ahol valamennyi szükséges szolgáltatás rendelkezésre áll (pl. konferencia megfelelő technikával, étkezési lehetőség, szállás is – a szállodák e tekintetben erős versenytársat jelenthetnek). A konferenciák üzleti tartalma mellett megfelelő szabadidős kínálatot is biztosítani kell. Általános trend az üzleti turizmus és a wellness kínálat összefonódása, a MICE szektor más elemeinél ugyanakkor az eltérő kínálat (pl. konferencia turizmus) üzemeltetési problémákat vethet fel, ezért körültekintő tervezést és működtetést igényel.

A barcelonai Palao de Congressos de Catalunya központ konferenciakapacitásához spa- és wellness klubbal is rendelkező üdülőterület tartozik, a létesítményhez 3 étterem is kapcsolódik.

A debreceni Kölcsey Központban jelentős nagyságú irodakapacitást építettek be, így biztosítva a több lábbon állást, a jövedelmezőséget a mélygarázs is erősíti.

A konferenciaközpontok esetében a jövedelmezőség szinte kizárólag akkor biztosítható, ha a létesítményhez színvonalas és megfelelő befogadóképességű szállodai férőhelyek tartoznak: a konferenciavendégek 90%-a ott szeret lakni, ahol a konferenciát rendezik, emellett a nyújtott kiegészítő szolgáltatások a jövedelmezőséget fokozzák. Nemzetközi szinten 1996 és 2005 között megduplázódott a hotelekben tartott meetingek száma (40%-os részarány), Európában a szállodáknak 31%-os részesedésük van.

A Budapest Congress and World Trade Center és a hozzá kapcsolódó Novotel szálloda együtt jövedelmező, külön-külön már kérdéses az üzemeltető szerint a nyereségesség.

A debreceni Kölcsey Központhoz is hozzáépítették a Hotel Lyciumot, ezáltal biztosítva az igények kielégítését és a komplexum pénzügyi fenntarthatóságát.

Ugyanakkor fel kell hívnunk a figyelmet az alábbi problémára: igazán kedvező megoldást nemzetközi szállodalánc bevonása jelenthetné, mivel az a külföldi tőkebeáramlást nagymértékben elősegíti, garanciát jelent a nemzetközi konferenciaszervezők számára. Általános trend, hogy a nemzetközi szállodaláncok olyan helyszíneket keresnek szerte a világon, amelyek a legkedvezőbb megtérülési esélyekkel kecsegtetnek. Ennek megfelelően jelenleg bizonytalan a nemzetközi szállodaláncok megjelenése Pécsen, kiváltképp az igen magas beruházási költségigényű négy- vagy ötcillagos szállodák esetén.

Figyelemmel kell lenni továbbá a piac fokozódó árérzékenységre is: eltérő árkategóriájú és összetételű szolgáltatáscsomagok kialakítása szükséges (kevésbé túlzó vendéglátás, különböző árkategóriájú szálláshelyek biztosítása).

- **Versenyképesség, pozicionálás:** mivel a MICE utazások jelentős részénél a helyszín kiválasztása tekintetében globális versenyről beszélhetünk, ezért rendkívül fontos valamennyi értéknövelő tényező (ár, megközelíthetőség, kapacitás, technikai felszereltség, humán erőforrások, stb.) integrált kezelése és a versenyelőnyt biztosító pozicionálási érvek meghatározása.
- **Üzemeltetés:** a központ üzemeltetési formájának kiválasztásakor a társadalmi igény és a nyereséges üzemeltetés elvárásainak együttesen, a megfelelő középút megtalálásával kell eleget tenni. A központ sikeres működtetése azonban nem nélkülözheti a piacorientált szemléletet, mivel a jelenleg is túlterhelt városi költségvetés hosszú távon nem lesz képes a dominánsan közhasznú működés veszteségeinek felvállalására.

Az üzemeltető szervezet kiválasztása azért is rendkívül fontos, mivel professzionális szakmai üzemeltetők általában részt kívánnak venni a tervezésben is, biztosítva ezáltal a hatékony üzemeltetési szempontok teljesülését.

Természetesen az üzemeltető bizonyos részfeladatokat delegálhat más *alvállalkozások*nak is. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezésének tanulsága szerint a helyi vállalkozások csak igen kis mértékben tudják elképzelni kapcsolódásukat az EKF program keretében tervezett projektekhez: s megkérdezett 150 vállalkozások 63%-a semmilyen lehetőséget nem lát a kapcsolódásra.

A grazi *Stadthalle* a Konferencia- és Kiállítási Központ része, a konferenciaközpont részvénytársasági formában működik, tulajdonosa a Conference and Exhibiton Center Infrastructure and Urban Area Development Corporation, amely részben városi tulajdonú szervezet. A szervezet 36 főt foglalkoztat.

A *De Doelen Központ* 2005. július 1. óta nem a helyi önkormányzathoz, hanem egy önálló alapítványhoz tartozik, amely kulturális és egyéb rendezvények szervezésével foglalkozik.

A PPP konstrukcióban megvalósított *Művészetek Palotájának* üzemeltetője a Művészetek Palotája Kft, amely 100%-os NKÖM tulajdonban áll

A debreceni *Kölcsey Központ* üzemeltetője a közvetett városi tulajdonban álló Főnix Rendezvényszervező Kht. (Debreceni Vagyonkezelő Holding tagjaként), amely a Kölcsey Központon túl a Főnix Csarnokot, az Apolló Mozit is működteti, illetve részt vesz a város kulturális rendezvényeinek szervezésében.

- **Partnerség:** mind a tervezés, mind a működtetés széles partnerséget feltételez (város, rendezvényszervező cégek, Pécsi Tudományegyetem, Pannon Filharmonikusok, nagyvállalatok, stb. részéről).

A partnerségen belül kiemelt szerepe van a Pécsi Kulturális Központnak, mint üzemeltetőnek, valamint a Pannon Filharmonikusoknak, mint a projektgazda legfontosabb szakmai partnerének. A tervezés során ezért külön figyelmet kell fordítani a zenekar igényeire, elvárásaira.

Lehetséges külső közvetlen partnereket jelentenek a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szolgáltatásait potenciálisan igénybevevő szervezetek, intézmények,

vállalkozások is. A kulturális intézmények, közhasznú szervezetek esetében azonban fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy várhatóan számukra megfizethetetlen lesz a létesítmény igen magas rezsiköltsége, bérleti díja; az új rendezvényhelyszín konkurenciát jelenthet, ezért a konferenciaközpont tervezésével párhuzamosan gondoskodni kell az intézményi átalakításokról, a rendezvényszervezés harmonizálásáról is, amit *hatékony tájékoztatásnak és párbeszédnek kell megelőznie az elfogadás megkönnyítésére!*

A magánvállalkozások partnerségének erőssége a bevonás mértékétől függ, ezért esetükben is hatékony marketingkommunikációra van szükség.

- **Finanszírozás:** a létesítmény finanszírozására bevonható külső források vizsgálata szükséges az optimális forrásallokáció érdekében. Az üzemeltetés során a szakmai tartalomnak megfelelően megjelenhet a városi szerepvállalás, ugyanakkor meg kell jegyeznünk azt, hogy a nemzetközi trendek alapján egyre inkább csökken a közszféra részvétele a kulturális intézmények, rendezvényhelyszínek fenntartásában. Ugyanakkor a magánvállalkozások szerepvállalása (akár PPP konstrukció keretében, akár pl. kapcsolódó szállodai befektetők, szakmai befektetők révén) fokozódik.

A grazi Stadthalle bekerülési költsége 38 millió EUR volt, amelynek 60%-át a tartomány, 40%-át pedig a város finanszírozta. Emellé a működtető szervezet 2,7 millió EUR-t adott eszközbeszerzésre és berendezésekre. A városi turisztikai szövetség pénzügyi támogatást nyújt nemzetközi konferenciák szervezéséhez (azaz a programhoz), amennyiben azok legalább 150 regisztrált résztvevőt és összesen 300 vendégéjszakát vállalnak.

A barcelonai Palacio de Congressos de Catalunya teljes mértékben magánberuházás, városi támogatást nem kap.

2009-ig Rotterdam városa évi 3.500.000 euróval járul hozzá a De Doelen központ finanszírozásához.

A Művészetek Palotájának fenntartása jelentős, **70%-os állami támogatást** igényel. A támogatás némileg több mint fele a produciókhoz kötődik, a fennmaradó rész a létesítmény működésének finanszírozására irányul.

A Kölcsey Központot üzemeltető Főnix Kht. éves költségvetése mintegy 1,3-1,4 Mrd Ft, ennek 47%-a saját bevétel, **53%-a városi támogatás**. A Kölcsey Központ a Debreceni Filharmonikusok bérletes eseményeit fogadja be elsősorban, illetve vannak közös szervezésű egyedi produkciók is. Évente összesen 10-12 koncertet adnak a Filharmonikusok itt, akik önköltségi áron bérlik a termet rendezvényeikhez, ez kb. a piaci ár egyharmadát jelenti, így a programszervezés jelentős fenntartói támogatást igényel.

IV.2. KERESLET–KÍNÁLAT ELEMZÉS

A kereslet-kínálati viszonyok elemzése során áttekintjük az adott fejlesztés által létrehozott szolgáltatások iránti igényeket, illetve piaci viszonyokat. A projekthez közvetlenül köthető szolgáltatások mellett figyelembe vesszük a többi EKF projekt és a kiegészítő programok és szolgáltatások lehetséges kapcsolódásait és hatásait is.

Az elemzések eredményeként kapott információk nagyon fontos alapadatokat jelentenek a látogatószámok, bevételek, költségek, jól kihasználható kapacitások tekintetében, ezért külön hangsúlyt helyezünk az óvatosság elvének betartására és következetesen ellenőrizzük megállapításainkat. A kulcsprojekt szintű elemzés szerves kapcsolatban van a komplex tanulmány keretében végzett kereslet-kínálat elemzéssel, onnan részben alapadatokat kap, részben adatokat szolgáltat ahhoz. Az egyes fejlesztések multiplikatív hatásának elemzése a komplex tanulmány feladata elsősorban.

- Meghatározzuk a **lehetséges termékek és szolgáltatások körét**, vagyis mindazon programtípusokat és tevékenységeket, amelyeket a tervezett létesítmény biztosíthat
- Elemezzük a **kereslet** jelenlegi és várható nagyságát:
 - Elemezzük a jelenlegi keresletet: röviden összegezzük a kulturális termékek iránti keresletet, külön kitérve a komolyzene iránti érdeklődés alakulására, valamint röviden bemutatjuk a MICE piac jelenlegi keresleti helyzetét Pécssett.
 - Meghatározzuk a PKK iránti várható kereslet nagyságát.

- Bemutatjuk a potenciális fogyasztókat, azok jellemzőit, elérésük és motiválásuk lehetséges eszközeit.
- Elemezzük a **kínálat** jelenlegi és várható nagyságát:
 - Elemezzük a jelenlegi kínálatot: röviden összegezzük a városi kulturális termékek kínálatot, külön kitérve a zenei kulturális életre, bemutatjuk a MICE piac jelenlegi kínálati jellemzőit, a rendelkezésre álló jelentősebb rendezvényhelyszíneket és rendezvényszervezőket.
 - A kínálat alakulását a változatelemzés és a kiválasztott alternatíva részletes bemutatása tartalmazza majd.
 - Összegezzük a piac fő jellegzetességeit, erősségeit és gyengeségeit.
- Szót ejtünk a **szezonális** kérdéséről.
- Specifikus **SWOT-analízis**ben összegezzük a rendezvényszektor helyzetét.

IV.2.1. A lehetséges termékek és szolgáltatások körének meghatározása

A konferencia- és koncertközpont kialakítása során alapvető elvárás a multifunkcionális kialakítás annak érdekében, hogy a központ minél több rendezvény megnyerésére legyen alkalmas, ezáltal javítva kihasználtságát és jövedelmezőségét. Alapvetően két fő programtípust különböztetünk meg: a jellemzően non-profit illetve fenntartói támogatást igénylő kulturális célú eseményeket, valamint a profitorientált, nyereséges hivatásturisztikai és egyéb fizető eseményeket.

Programtípusok és tevékenységek²⁸:

- Konferenciák, tanácskozások, szakmai és üzleti találkozók, előadások
 - Teljes körű konferenciaszervezés, amely magában foglalja a szakmai programok előkészítése és lebonyolítása mellett a rendezvényekhez kapcsolódó egyéb szolgáltatások biztosítását is (szállás, étkezés, kísérő- és hölgyprogramok, hostess szolgálat, kirándulások, nyomdai és grafikai szolgáltatás, stb.). A szakmai tartalom és a technikai szervezés eltérő

²⁸ A Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatását is felhasználva

kompetenciaigénye miatt a teljes körű szervezés ritkán valósul meg, erre a PKK esetében is számítani kell.

- Termék és eszközök bérbeadása külső konferenciaszervezőknek, kiegészítő szolgáltatások biztosításával
- Kulturális programok, művészeti fesztiválok
 - Komolyzenei koncertek, egyéb kulturális programok, művészeti fesztiválok teljes körű szervezése és lebonyolítása (zenei programok, színi előadások, táncprodukciók, filmvetítések, összművészeti programok, stb.)
 - Külső rendezvényszervezők által hozott programok befogadása a helyszín bérbeadásával, egyéb kiegészítő szolgáltatások biztosításával (pl. technikai eszközök, személyzet, nyomdai, grafikai és egyéb szolgáltatások)
- Ünnepek, társasági események, gálaestek, partik, fogadások, esküvők és egyéb fizetős események
- Közösségi tér agóra funkcióval a kiszolgáló terekben és az épület környékén
- A szakmai tevékenységhez kapcsolódó további szolgáltatások (pl. hangfelvételek készítése, épületlátogatások szervezése, jegyértékesítés, információszolgálat, stb.)

(A további szolgáltatásokat – pl. vendéglátás, ajándékbolt – alvállalkozók nyújtják.)

A továbbiakban az egyszerűség kedvéért kulturális funkció elnevezés alá soroljuk valamennyi, jellemzően non-profit tevékenységet, illetve konferenciafunkció elnevezéssel illetjük a jövedelmező hivatásturisztikai és egyéb fizetős eseményeket.

A fejlesztés nagy létszámú kulturális, kiemelten komolyzenei és hivatásturisztikai eseményekhez méltó, európai színvonalú helyszín létrehozására irányul Pécssett, amely országos és nemzetközi rendezvények vonzására is alkalmas.

- **A létesítménnyel kapcsolatban elvárás a multifunkcionalitás, a PKK-nak alkalmasnak kell lennie a város nagyszabású kulturális rendezvényeinek, kiemelten a komolyzenei koncertek befogadására, konferenciák rendezésére, valamint a város reprezentatív eseményeinek befogadására.**

- A létesítmény központja a nemzetközi minőségi színvonalat képviselő, akusztikai tervezéssel készült és korszerű technikai felszereltségű koncert- és konferenciaterem lesz, amely Pécsset Európa nemzetközi zenei és kongresszusi térképére helyezi.
- Az intézmény otthont ad a pécsi Pannon Filharmonikusok zenekarnak, hozzájárulva annak szakmai fejlődéséhez, biztosítva nemzetközi zenei események infrastrukturális hátterét.
- A koncert és kulturális funkcióhoz kapcsolódóan elvárás, hogy a központ kiszolgáló terei, helyiségei biztosítsák a korszerű működés feltételeit, amely a PFP illetve a vendégművészek fellépéséhez, felkészüléséhez szükséges.
- A hangversenytermen/plenáris üléstermen kívül a létesítmény biztosítja a konferenciafunkcióhoz szükséges szekciós kapacitást, rugalmasan alakítható módon. Ezen termek egy része a PFP számára szölampróbateremként is funkcionál.
- A hangversenyterem előtere kiállítótérként is funkcionál a rendezvényekhez kapcsolódó kiállítások megrendezéséhez.

A PKK kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásai:

- Hangfelvételek készítésére alkalmas stúdió
- Elvonulást, ügyintézést és szűk körű tárgyalást lehetővé tevő nyugodt pihenők
- Vendéglátás

IV.2.2. Keresletelemzés

Az elemzés fő célja, hogy meghatározza a tervezett szolgáltatások potenciális fogyasztóit, feltárja azok jellegzetességeit és meghatározza azokat fő folyamatokat és eszközöket, amelyek hatnak rájuk. A feladat keretében először azonosítjuk azokat a használó csoportokat, amelyek jelenleg a fejlesztések környezetében a hasonló kínálatokat igénybe veszik, megvizsgáljuk jellemzőiket, igényeiket, elvárásaikat. Elemezzük, hogy a szolgáltatások bővülésével milyen további használó csoportok vonhatók be, azok milyen jellemzőkkel motivációkkal bírnak. Meghatározzuk a potenciális használókra ható legfontosabb trendeket és azok várható alakulását.

IV.2.2.1. Jelenlegi keresleti helyzet értékelése

Kulturális termékek iránti kereslet bemutatása

A keresletet meghatározó összetevők egyike a térség népessége, hiszen **a tervezett programok iránti kereslet nagysága nagymértékben függ a helyi piacmérettől**: jelenlegi is a városban működő kulturális intézmények, kulturális ipari vállalkozások fő célcsoportját a helyi és térségi lakosság jelenti.

- A Dél-Dunántúli régió Magyarország harmadik legnagyobb területű régiója, ugyanakkor a hét magyar régió közül a népességet tekintve a legkisebb.
- Emellett figyelembe kell vennünk azt is, hogy Baranya megye az ország egyik leginkább leszakadó területe, a helyi lakosság fizetőképessége összességében alacsony.
- A kulturális termékek fogyasztói többségükben a magasabb iskolázottságú lakosok közül kerülnek ki, a megye öt városa közül Pécs lakosságának az iskolázottsági színvonala a legmagasabb, ide koncentrálódik a kvalifikált munkaerőt igénylő munkahelyek nagy része.

A régión belül Baranya megye szerepe kiemelkedő a kulturális fogyasztásban: az 1000 lakosra jutó színház-, mozi-, múzeumlátogatások és hangverseny-látogatások száma is messze meghaladja a régió másik két megyéjének értékeit. Országos összehasonlításban az 1000

lakosra jutó hangverseny-látogatások száma kiemelkedő, mintegy kétszerese az országos átlagnak. Az adatok Baranya megye – Pécs – kulturális központ szerepét mutatja, illetve a komolyzene iránti kereslet nagy mértékét.

2005	1000 lakosra jutó			
	Színház- látogatások száma	Mozi látogatások száma	Múzeum- látogatások száma	Hangverseny látogatások száma*
Ország	438	1200	1125	43
Dél-Dunántúl	252	598	866	55
Baranya megye	349	923	1493	99
Somogy megye	267	455	361	14
Tolna megye	74	259	518	39

*csak a Filharmónia Kht. adatgyűjtéséből

26. Táblázat: Baranya megye fő kulturális fogyasztási szokásai, 2005

Forrás: www.ksh.hu

A közművelődési intézmények látogatottsága tekintetében a régió eléri az országos arányt: a művelődési házba járó lakosság arányával (14%) a Dél-dunántúli régió országos szinten is kiemelkedik.

„Kulturális alapú városfejlesztés 2006” című tanulmány értékeli a lakosság kulturális és szabadidős szokásait. Ennek alapján megállapítható, hogy a város lakosságának kulturális közérzete ambivalens:

- *A hat legnagyobb magyarországi vidéki város közül a pécsiek tartják a legkisebb arányban megfelelőnek a városuk kulturális életét, itt a legkevésbé elégedettek a kulturális intézmények és épületek állapotával, valamint a tudományos és a szellemi élettel és a szórakozási lehetőségekkel.* A pécsiek között voltak a legkevesebben, akik városukban az utóbbi négy évben javulást éreztek a kulturális programkínálatban és a programok színvonalában, illetve (Győr mellett) a legtöbben, akik romlásról számoltak be. A nagyvárosok között Pécs lakosságának kulturális részvétele az

utolsók között van. A Baranya megyei kistérségek 30%-a nem rendelkezik közművelődési intézménnyel, vagy közösségi színtérrel.

- Bár a kultúrára fordított önkormányzati és egyéb költségvetés alapján Pécsset megelőzik más nagyvárosok (pl. Szeged és Győr), a város több országos és nemzetközi rangú kulturális intézményt és művészeti produktumot mutathat fel. ***Pécs kulturális hatóereje számottevő Baranya megyében, a régióban és országos viszonylatban egyaránt.*** Nevesek a város iskolái, kutatóintézetei, tudományos eredményei. A város lakói általában aktívak a hagyományos kulturális tevékenységekben (színházba, koncertre járás, könyvolvasás, könyvtárlátogatás).

Pécs megítélése a más nagyvárosokkal való összehasonlításban a következő tényezőkkel magyarázható:

- Drágább a kulturális lehetőségekhez való hozzáférés
- Kevesebb az ingyenes rendezvény
- Kevésbé eredményes és hatékony a kulturális rendezvények PR-ja, marketingje
- Kevesebb a mindenki számára elérhető kulturális intézmény
- Kedvezőtlen a kultúraközvetítő intézmények területi struktúrája, a szegényebb városrészek ellátatlanok
- A kulturális programkínálat szerkezete, színvonala eltér attól, amit az iskolázatlanabb rétegek igényelnének
- Az alacsonyabb társadalmi státuszú, kulturális igényességű rétegek mobilizálása, kultúrához történő visszavezetése nem eléggé sikeres

Pécssett a kulturális előadásokra vonatkozó keresletet jól jellemzi, hogy például a színház nyitó előadásain általában telt ház van, ugyanakkor kevés a folyamatosan vonzó darab. A rendezvények többségét döntően helyi lakosok látogatják, a turistáknak ezek nem jelentenek kellő motivációt. Nincsenek garantált kistérségi programok sem.

A város csak részben használja ki kulturális hatóerejét, egyes rendezvények kivételével elsősorban a pécsi lakosság látogatja a kulturális eseményeket. A helyi lakosság sem minden tekintetben elégedett a jelenlegi kínálattal, egyes területeken túl soknak tartják a

rendezvények számát, más területeket ugyanakkor hiányolnak a kínálati palettáról. A kereslet és kínálat összehangolására az EKF program, illetve a Pécsi Kulturális és Koncertközpont lehetőséget ad, egyrészt a színvonalas kulturális infrastruktúra biztosításán, másrészt a változatos és magas színvonalú programok kapcsán. Mind a létesítmény, mind pedig a rendezvénystruktúra kialakításánál elengedhetetlenül szükséges azonban az igények felmérése.

A kulturális programok, fesztiválok a régióban körülbelül 150.000-170.000 főt érnek el évente. A nagy pécsi – részben ingyenes – rendezvények látogatottsága változatos képet mutat: felmérések szerint legnépszerűbb események közé tartozik a POSZT, a Pécsi Napok, a Művészeti és Gasztronómiai Fesztivál, a Pécsi Egyetemi Napok és a Folklóriáda. A melléklet a fontosabb kiállításokat és fesztiválokat tartalmazza. Az alábbi táblázatokban a legtöbb vendéget vonzó programokat, kiállításokat soroljuk fel:

Kiállítás, fesztivál	Helyszín	Becsült látogatószám
POSZT - VI. Országos Színházi Találkozó	Pécsi Nemzeti Színház	50 000
PÉCSI TAVASZI FESZTIVÁL - 2006	Pécs város különböző helyszínein	20 000
Művészeti és Gasztronómiai Hetek - 2006	Sétatér	20 000
Örökség Fesztivál - Pécsi Napok 2006	Pécs város különböző helyszínein	20 000
Pécsi Tavaszi Fesztivál - 2007	Pécs város különböző helyszínein	20 000
Munkácsy- képek	Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	15 000
Dalí - Az aranykor (The Golden Age) kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	6900
Pécsi Húsvéti Vásár 2006	Jókai tér	5000

XVII. Pécsi Folknepok - Nemzetközi Népzenei Fesztivál	Sétatér	5000
Pécsi Advent 2006	48-as tér	5000
Pécsi Szabadtéri Játékok - 2006	Káptalan utcai Szabadtéri Színpad	3000
Pécs 2000 éve kiállítás	Gebauer Galéria	2000
Az Alkotó Pedagógusok Képzőművészeti Műhelye és a Tűzzománc Egyesület kiállítása	Gebauer Galéria	2000
XI. EURÓPAI BORDALFESZTIVÁL	A Villány - Siklósi Borút településein, Széchenyi tér - Pécs	2000
II. Pécsi Nemzetközi Filmünnep – A Fialal Film Ünnepe	Pécs város különböző helyszínein	2000

27. Táblázat: Baranya megye fő kulturális fogyasztási szokásai, 2004

Forrás: Kulturális Ipari Klaszter, Pécs

Komolyzene iránti kereslet

A régióban a Filharmónia Dél-Dunántúli Kht. által szervezett szóló és bérleti hangversenyekre érkezett látogatók száma kb. 53.800 fő volt 2006-ban, ebből a Baranya megyei látogatók száma 39.500 fő. A komolyzenei események iránti keresletet jelzi a 33. táblázat, emellett a Pannon Filharmonikusok adatszolgáltatása: a zenekar pécsi koncertjein kb. 15.000-20.000 fő vesz részt évente. Baranya megye kiemelkedő eredményeit a régióra jellemző adatokkal együtt érdemes értékelni. A kiemelkedő keresletet jelző képet árnyalja, hogy a régió másik két megyéjében - Tolna és Somogy - rendkívül alacsony a hangverseny-látogatók száma. A régió 1000 főre jutó hangverseny-látogatása kisebb mértékben haladja meg az országos átlagot, mint a Baranya megyében tapasztaltak. Mindez arra utal, hogy a koncertek meghatározó mértéke Baranya megyében, Pécsen kerül megrendezésre, és a másik két megye lakossága is Pécsre utazik a koncertek meghallgatása céljából. A hangversenyek

esetében a múzeum, mozi-, és színház-látogatásnál nagyobb mértékben jellemző a koncentráció, ugyanakkor megvalósul, hogy a koncertek regionális vonzást fejtenek ki.

Bár az elmúlt évtized során országos összehasonlításban is megnőtt a Dél-Dunántúlon a komolyzene népszerűsége, a fiatalok is egyre inkább megnyerhető célcsoporttá válnak, ugyanakkor még mindig jellemző (és várhatóan hosszú távon is fennmarad) az idősebb korosztályok túlsúlya a koncertek vendégkörében. *Általánosan jellemző, hogy a lakosság mintegy 2%-a jelenti a komolyzenei kultúra állandó fogyasztóbázisát. A trendek azt mutatják, hogy a régióban, a városban ennél némileg magasabb hallgatóságra számíthatunk.*

A Pannon Filharmonikusok hallgatósága a város lakóinak 2%-a, több mint 3000 aktív (bérletes) koncertlátogató (közel másfélszerese a 10 évvel korábbi számnak). A zenekar működésének alapját a bérletes közönség jelenti, hiszen ez előre tervezhető, kiszámítható bevételt és közönséget eredményez. Kiemelten fontos feladatnak tekintik a koncerteken résztvevő közönség körének szélesítését, speciális programok és értékesítési csatornák bevezetésével.

Igény elsősorban a nagyzenekari hangversenyekre mutatkozik. A zenekar valamennyi bérletes és egyedi hangversenye 90% feletti arányban elővételben értékesítésre kerül. A PFP évek óta vezető pozíciót tölt be a hazai szimfonikus zenekarok között, mind a művészeti érték, mind az éves koncert/előadásszám vonatkozásában. A PTE aulában, illetve a Pécsi Nemzeti Színházban biztosított helyet a Filharmonikusok szinte mindig – a viszonylag kisszámú esemény miatt (is) – meg tudják tölteni, más komolyzenei események azonban csak alkalmanként tudnak teltházat elérni.

MICE szolgáltatások iránti kereslet

Pécsett éves szinten kb. 200 konferenciát, tudományos rendezvényt szerveznek, az átlagos résztvevőszám 200-250 fős (60-65%), a 600 fős rendezvények száma 10-12 db/év. A konferenciák 80%-a a városban az egyetemhez kötődik (főként a mérnöki és orvosi karhoz), bár az egyetem által kínált konferenciakapacitások a hasznosíthatóság időbeni korlátozottsága, illetve a nem megfelelő kialakítások (kiszolgáló helyiségek, kapcsolódó funkciók hiánya) miatt nem teljesítik egy európai standardokat követő konferenciaközpont

iránti elvárásokat. A piac növekvő érzékenysége a PTE által kínált kedvező árak miatt jelenleg mégis tolerálja az egyetemi körülményeket.

Az Expo Center jelentős számú nagyrendezvény fogadására lenne alkalmas, ugyanakkor műszaki kialakítása, megjelenése és elhelyezkedése következtében színvonalas nemzetközi vagy hazai konferenciák, szakmai események, komolyzenei koncertek megrendezésére nem biztosít megfelelő infrastruktúrát. A létesítmény a jövőben magánkézbe kerül.

Az EKF program, a gazdaság általános fejlődése, illetve a pólus program fejlesztései eredményeként (elsősorban az egészségipar válhat fontos szereplővé konferenciaszervezés tekintetében) a kereslet fokozatos bővülése várható, ugyanakkor az egyetem domináns szerepvállalásának megmaradására számítani kell a konferenciaszervezés terén.

IV.2.2.2. A potenciális fogyasztók jellemzői

(A célcsoportok bemutatását a IV.4. fejezet tartalmazza, jelen pont alatt a tágabb potenciális fogyasztók fő jellemzőit taglaljuk.)

IV.2.2.2.1 Pécs jelenlegi vendégkörének jellemzői

2006-ban Pécs vendégkörének 19,4%-a külföldi, 80,6% belföldi volt. Az előző évhez képest a külföldi turisták aránya növekedett (18,6%-ról 19,4%-ra), a belföldi turisták számában csökkenés volt tapasztalható (81,4%-ról 80,6%-ra). Pécs legfontosabb küldőterületei 2006-ban²⁹ sorrendben: 1. Németország (6822 turista/év), 2. Olaszország (2381 turista/év), 3. Franciaország (2279 turista/év), a 4. Nagy-Britannia (1409 turista/év), az 5. Románia (1298 turista/év), a 6. Horvátország (1230 turista/év).

Motiváció tekintetében az elsődleges hangsúly az üdülésen (35%), a pihenésen és a kirándulásra volt (25%). Másodlagos motivációs szempont (közel 10%) a kulturális programon való részvétel, valamint a rokon-, barátlátogatás volt. Harmadlagos hangsúly (5%) helyezhető a hivatalos, üzleti célú utakra, a tanulmányútra, a sport- és hobbi jellegű tevékenységekre. A vendégek nagyra értékelik a város épített örökségét és múzeumait, motivációjukban a kultúra megismerése előkelő helyen áll.

²⁹ Forrás: Vendégforgalom küldő országok szerint Pécs vonatkozásában, KSH, 2006.

A Pécsre kulturális céllal érkezőket magas képzettségi szint, kedvezőbb jövedelmi helyzet jellemzi, mint az átlagturistákat. Pécsset leginkább a 30 évnél fiatalabbak keresik fel (a külföldiek 35%-a, a belföldiek 42%-a tartozik ebbe a csoportba), emellett magas az idősök aránya (a városba látogatók több mint 18%-a 60 évnél idősebb).

IV.2.2.2.2 Potenciális fogyasztók jellemzői

Koncertek, kulturális programok célcsoportjainak jellemzői

A koncertek, kulturális események egyik legfontosabb célcsoportját a **belföldi, kulturális értékek, programok iránt érdeklődő turisták** jelentik. A kulturális turisták jellemzőit nemzetközi kutatások körülhatárolták ugyan, de célszerű kifejezetten vizsgálni a hazai turistákat, mert elképzelhető, hogy más jellemzők határozzák meg a hazai látogatókat, mint a külföldieket. Az elvégzett kérdőíves felmérés kifejezetten vizsgálata az egyes kulturális programok iránti érdeklődést, és szegmenseket különített el. Az eredményekre nagymértékben támaszkodtunk a célcsoport-képzés során, meghatározhatóvá vált ugyanis, hogy a belföldi, kulturális programok iránt érdeklődő turisták közül milyen jellemzőkkel bírnak a PKK potenciális fogyasztói. Az áttekinthetőség érdekében a kiválasztott szegmensek jellemzőit is ott mutatjuk be. A létesítményt adottságai országos vonzerővé tehetik, mind befogadóképessége, mind pedig tervezett műszaki megoldásai révén lehetővé válik a távolabbi régiók lakosságainak megnyerése megfelelő programkínálat esetén.

A **külföldi turisták** tekintetében Pécs hagyományos és az utóbbi időben feltörekvő küldő területei (Németország, Csehország, Ausztria, Franciaország, stb.) mellett további szomszédos országok látogatóinak nagyobb mértékű megnyerésére nyílik lehetősége a PKK-nak (Szlovénia, Horvátország, Románia). A külföldi szegmens megnyerése a jellemzően magasabb költség miatt különösen fontos lehet. A PKK szempontjából kedvező, hogy a kulturális programokon belül a hangversenyek azok, amelyeken a hallgatóságban a külföldiek nagyobb arányt képviselnek³⁰. Az Európai Bizottság felmérése alapján a 39-59 év közötti, magasan kvalifikált, széles körű utazási tapasztalattal rendelkező, minőségi szolgáltatást igénylő, környezettudatos és szociálisan érzékeny az átlagos kulturális turista, akik jellemzően a főszezonon kívüli időszakban is rendszeresen mennek szabadságra. A nők aránya magasabb.

³⁰ Palmer/Rae Associates

Utazási szokásaik tekintetében fontos tény, hogy inkább önállóan utaznak, kevésbé jellemző az utazásszervezők, utazási irodák által szervezett utakon való részvétel.

A PKK kulturális programjainak igen fontos célcsoportját jelentik a helyi, kistérségi lakosok. A helyiek jelenlegi érdeklődését a PKK programjai iránt az interjúk, illetve a kérdőíves felmérés alapján határoztuk meg. Ma érvényesülő trend, hogy a pécsi kulturális programok résztvevői 95%-ban a helyi lakosság köréből kerülnek ki (a koncertek esetében a regionális vonzás nagyobb mértékében valósul meg), a helyieken belül a Koncertközpont iránt érdeklődő szegmens lehatárolása kiemelkedően fontos. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont számára a lakosság egésze célcsoportot jelent. A PKK-t a helyi és kistérségi lakosság mintegy 40%-a többször is meglátogatná, további 20% legalább egyszer feltétlenül ellátogatna ide. A PKK programkínálatát, szolgáltatásait azonban oly módon kell összeállítani, hogy az illeszkedjen a lakosság érdeklődési köréhez, elvárásaihoz annak érdekében, hogy a törzsközönség kialakítható legyen. Ehhez segítséget nyújtanak a kérdőíves felmérés eredményei:

- A PKK-t elsősorban a kulturális rendezvények, és a komoly/könnyűzenei koncertek teszik vonzóvá a helyiek számára; a képzések, konferenciák célcsoportját azonban nem a helyiek jelentik, az interjúalanyok csak mintegy 10%-a érdeklődött ezen programok iránt.
- Általánosan a lakosság nagy érdeklődést mutatott a zenei programok, illetve a színi előadások iránt. A komolyzenei koncertek és hangversenyek a lakosság közel egyharmadát vonzzák. A népzene egynegyedüket érdekli.
- A lakosság 40-40%-a számára vonzó a musical és az operett is.
- A táncprodukciók általánosan a lakosság mintegy 60%-át érdeklik, a legnépszerűbbek a néptánc programok, amelyet a klasszikus művészi táncprodukciók, majd a modern táncelőadások követnek.
- A PKK programszervezése szempontjából szintén említendő, hogy a filmvetítések a lakosság egynegyedének érdeklődésére tarthatnak számot.

A lakosság kultúrafogyasztására jellemző trend, hogy csak kis mértékben bővül a programokon részt vevők száma. A kulturális eseményeken a lakosság egy meghatározott

szegmense vesz részt, akiket leginkább magas iskolai végzettséggel jellemezhetünk; korosztály szempontjából elsősorban a középkorúak és idősebbek tartoznak ide; az anyagi lehetőségek eltérőek, de általánosan nem a leginkább jómódú réteg a kulturális programok rendszeres fogyasztója. A kultúrafogyasztókra egyik oldalon az ár rugalmatlanság jellemző, ugyanakkor a legtöbb esetben korlátozott a kulturális programokra fordítható diszkrecionális jövedelem nagysága. A **fiatalok, egyetemisták** bekapcsolása a kulturális életbe csak részben valósul meg, nem utolsósorban a programkínálat jellegének köszönhetően. A kínálat érdeklődésüknek megfelelő bővülése azonban a tapasztalatok szerint kereslet növekedését eredményezi. A diákok bevonása, és aktív látogatói szegmensévé tétele a PKK esetében is cél, hiszen megnyerésük hosszú távon garantálja az igényes kultúrafogyasztás igényének emelkedését.

Konferenciafunkciók célcsoportjainak jellemzői

A konferenciaturizmus terén érvényesülő trendek kedvezően befolyásolhatják a PKK helyzetét, feltételezve, hogy a létesítmény a folyamatokhoz illeszkedve, az elvárásoknak megfelelően valósul meg. A rendezvényszervezők tevékenysége ugyanakkor a PKK működésére is visszahat, a létesítmény sikere nagymértékben függ attól, hogy mennyire sikerül jó kapcsolatot kialakítani és fenntartani a rendezvényszervezőkkel, valamint mennyire képes igényeik kielégítésére, a megfelelő helyszín biztosításával. A rendezvényszervezők ezért a PKK célcsoportjának/fogyasztójának is tekinthetők, mint egy közvetítő szervezet a PKK és a látogatók, igénybevevők között (ld. partnerségelemzés). A Pécsi Konferencia- és Koncertközpontnak ezért célirányos és professzionális marketingtevékenységet szükséges folytatnia a rendezvényszervezők megnyerése érdekében.

Az egyes hivatásturisztikai ágazatok és program potenciális fogyasztóit az alábbi táblázat mutatja be:

MICE ágazat	Célcsoportok, kereslet
Meetings	<p>Célcsoportok: <i>szinte kizárólag helyi, térségi illetve regionális székhelyű vállalkozások (megközelítés nehézségei miatt)</i></p> <p>Kereslet: közepes érdeklődésre számíthatunk a megfelelő nagyságú, variálható, ezáltal az igényeknek jobban megfelelni képes, költséghatékonyságot biztosító szemináriumtermek kialakításával (a várható kereslet nagyságát csökkenti, hogy Pécssett meglehetősen alacsony a jelentős vállalkozások, multinacionális cégek száma)</p> <p>Igénytelt szolgáltatások: kevesebb (jellemzően terembérlet, kávészünet, büféebéd)</p> <p>Jövedelmezőség: kevésbé jövedelmező szegmens a programok rövidebb ideje, a kevesebb igényelt szolgáltatás miatt.</p>
Incentive	<p>Célcsoportok: <i>belföldi vállalkozások munkatársai</i></p> <p>Kereslet: alacsony szintű érdeklődésre számíthatunk egyrészt az általános trendek (ti. incentive utak csökkenő száma), másrészt a kínált kiegészítő szolgáltatások következtében (ti. az incentive utak elsősorban nem konferenciakapacitásokat, hanem általános üdülési-pihenési szolgáltatásokat igényelnek)</p> <p>Igénytelt szolgáltatások: a PKK csak korlátozottan biztosítja ezeket (terem, vendéglátás, esti beltéri programok)</p> <p>Jövedelmezőség: jövedelmező szegmens, amennyiben az igényelt szolgáltatáskör biztosított</p>

Konferenciák	<p>Célcsoportok: <i>nagyobb mértékben belföldi, kisebb mértékben külföldi vállalkozások, tudományos és szakmai szervezetek, kutatóintézetek, egészségipari, gyógyászati kutatócégek, K+F szervezetek, Pécsi Tudományegyetem</i></p> <p>Kereslet: jelentős érdeklődésre számíthatunk az igényes, európai színvonalú, megfelelő szolgáltatásokat (pl. plenáris ülésterem mellett szekciótermek) kínáló központban. Pécs elhelyezkedése, megközelíthetőségi lehetőségei miatt elsősorban a belföldi szegmens megnyerésére van lehetőség, de az egyetem és az egyéb kutatóhelyek szakmai bázisán néhány nagyobb külföldi konferencia elnyerése is lehetséges.</p> <p>Igényelt szolgáltatások: többféle (terembérlet, technika, tolmácsszolgáltatás, vendéglátás, esti programok, hölgyprogramok, szállásfoglalás, transzfer, stb.)</p> <p>Jövedelmezőség: jövedelmező szegmens, kiváltképp a külföldi konferenciák esetében</p>
Események	Ld. egyéb funkciók célcsoportjai
Kiállítások	Bár a PKK aulája alkalmas kiállítások megszervezésére, ezeket kizárólag a konferenciákhoz és egyéb rendezvényekhez kapcsolódóan tervezzük, az átfedések elkerülése érdekében.

28. Táblázat: PKK hivatásturisztikai célcsoportjai

Forrás: saját szerkesztés

Egyéb funkciók célcsoportjainak jellemzői

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont az egyéb rendezvények, események terén elsősorban a helyi, kistérségi ill. regionális igények kielégítését célozhatja meg, a város adottságai következtében a PKK előnye a magas színvonal, az épület reprezentativitása, a város egyéb rendezvényhelyszíneire képest viszonylag nagy befogadóképesség, a magas minőségű

háttér-infrastruktúra és kiegészítő szolgáltatáskör. Az intézmény a város jelenlegi hasonló rendezvényeinek megnyerésére is jogosan törekedhet.

A reprezentatív események előnyét jelenti a profitabilitás, a rendezvények piaci alapon szerveződnek, hozzájárulva a létesítmény fenntarthatóságához, ezért a célcsoport megnyerésére, illetve a funkció erősítésére hangsúlyt kell helyezni. Az elmúlt évek tendenciája a reprezentatív események számának folyamatos növekedése, valamint a külső helyszínen történő megrendezése, ami a PKK szempontjából kedvező és kiaknázandó lehetőség.

IV.2.2.3. A célcsoportok elérésének, motiválásának lehetséges eszközei

Koncertek, kulturális programok célcsoportjainak motiválása

Kulturális turizmusban résztvevők

A célcsoportok elérése, motiválása a szegmensek elvárásainak teljesítésével lehetséges. Általános trend, hogy a kulturális motivációk a speciális igényekkel szemben az általános kulturális érdeklődés irányába tolódnak el, így egyre tágabb a kulturális programokkal potenciálisan megnyerhető vendégek köre. Ezzel párhuzamosan a kulturális turizmus iránt érdeklődők differenciált, változatos, komplex, teljes körű turisztikai élményekre vágnak, azaz a diverzifikált élmények nyújtása felértékelődik: ennek megfelelően előnyt élveznek a rugalmas termékkombinációk, az innovatív, és az interakción alapuló szolgáltatások. A turisták igénylik az egyedi programokat, a helyi hagyományok megjelenítését a programkínálatban, a személyes részvétel lehetőségét, és komplex élményekre törekednek: a tematizáltság, mint elvárás összefonódik a változatos kikapcsolódást biztosító összművészeti programok iránti érdeklődés fokozódásával, kiterjesztve a potenciálisan megnyerhető látogatók körét. Kiváltképp egy EKF város feladata, hogy minél szélesebb vendégkört tudjon megnyerni programjaival, így minél tágabb körben közvetítse a kultúra értékeit. A turisták igényei közé tartozik:

- Magas minőségű programkínálat;
- Színvonalas háttér-infrastruktúra és kiegészítő szolgáltatások (szállás, vendéglátás, bankkártyával történő fizetés lehetősége, attrakciók kiegészítő szolgáltatásai);
- Jó elérhetőség mind a város, mind pedig a létesítmény szempontjából;

- Változatos, széles spektrumú programkínálat, amely összművészeti elemeket is tartalmaz;
- A célcsoport tagjai jellemzően önállóan szervezik utazásaikat (valamint folyamatosan növekszik ebben a tevékenységben az internet szerepe), ezért a széleskörű, részletes tájékoztatás, a programokról való információ elérhetősége kiemelkedően fontos;
- Elsősorban a fiatalok számára kiemelkedő a programok interaktivitásának igénye;

A PKK számára célcsoportot jelentő piaci szegmens elvárásainak Pécs jelen esetben csak részben tud megfelelni, és mivel ezek a tényezők a látogatók/turisták számára kiemelt fontosságúak, a **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont csak akkor lehet sikeres, ha a projekt megvalósítása mellett megtörténik a háttér-infrastruktúra (minőségi szálláshely, megközelíthetőség) erőteljes fejlődése, illetve a kínálat komplexitásának növekedése.**

A kulturális turizmusra, kulturális termékek fogyasztására jellemző piaci trendek:

Trend	Előny/hátrány a PKK számára
A kulturális turizmus bővülése várható, amelyet az általános képzettségi szint emelkedése motivál	<i>Előny</i>
Hazánkban az utóbbi években némi növekedés érzékelhető a kulturális termékek fogyasztásában (ugyanakkor a komolyzenei koncertek részaránya mérsékelt)	<i>Potenciális előny, a profil szélesítésére van szükség</i>

Európa turizmusának egyre kedveltebb célterülete Kelet-Közép-Európa, különösen a gazdag kulturális, történelmi hagyományokra épülő városok	<i>Előny</i>
A fapados gépek fogadására alkalmas repterekkel rendelkező városok turizmusa megélénkül	<i>Potenciális hátrány</i> , amennyiben nem történik meg a Pécs-Pogányi Reptér fejlesztése
Emelkedik a magas kultúra és a tömegkultúra közötti konvergencia	<i>Potenciális előny</i> , amennyiben a programkínálat ezt ki tudja használni
A speciális igények felől a kulturális érdeklődés az általános felé tolódik el, azaz egyre tágabb a potenciálisan megnyerhető vendégek köre. Ez a változatos, komplex, autentikus élményekre épülő kínálat fontosságára hívja fel a figyelmet	<i>Potenciális előny</i> , komplex programkínálat és kiegészítő programok bekapcsolása szükséges
Ifjúság szerepe nő a turizmusban, kulturális turizmusban	<i>Potenciális előny</i> , programok kialakításánál a korosztály igényeit figyelembe kell venni
A turisták igényeinek minél teljesebb körű kielégítése, a kényelem és komfort biztosítása alapvető versenytényezővé válik	<i>Potenciális hátrány</i> , jelenleg Pécssett a turistafogadás feltételei nem minden területen biztosítják a turisták igényeinek teljes körű kielégítését
A magas színvonalú marketing egyre fontosabb a városok turisztikai versenyében	<i>Potenciális hátrány</i> , jelenleg Pécs marketingtevékenysége nem biztosít versenyelőnyt
Komplex turisztikai termékek, szolgáltatások, egyedi attrakciók szükségesek a turisták megnyeréséhez	<i>Potenciális hátrány</i> , Pécssett jelenleg kevés az egyedi kínálatot biztosító turisztikai elem, hiányzik a termékek, szolgáltatások összekapcsolása

29. Táblázat: A kulturális turizmusra, kulturális termékek fogyasztására jellemző piaci trendek

Forrás: saját szerkesztés

A trendek a kulturális turizmus iránti érdeklődés növekedését jelzik, ugyanakkor az érdeklődés megoszlik a színes kulturális kínálat egyes elemei között, nő a változatos programcsokrot kínáló összművészeti programok kereslete. Ezt a szemléletet természetesen érvényesíteni kell a PKK programszervezésében is, az adottságok keretei között.

Problémát jelent a célcsoportok megnyerése szempontjából, hogy az utazási döntés során több olyan tényező szerepének felerősödése tapasztalható – elsősorban a háttér-szolgáltatások és háttér-infrastruktúra terén –, amelyek tekintetében Pécs adottságai kedvezőtlenek. A projekt szempontjából kedvezőtlen, hogy ezen területek kívül esnek a PKK hatáskörén, azok fejlődésére az intézmény befolyással nem bír.

A PKK a meghatározott célcsoportok számára a következő előnyöket biztosíthatja:

- Magas színvonalú – több művészeti ágat felölelő – programsorozat a PKK épületében;
- Korszerű, magas minőségű, modern épület, amely – elsősorban a fiatalabb korosztály számára – önmagában is vonzó lehet;
- Az EKF cím vonzereje;
- Magas színvonalú, koncentrált és diverzifikált programkínálat a városban, főképp az EKF évében;
- Várhatóan megépül a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont mellett a magas színvonalú szálloda;
- A szálloda tervezett wellness részlege hozzájárul a vendégek igényeinek széles körű kielégítéséhez.

Lakosság, mint a kultúra fogyasztója

Elvárások a lakosság részéről:

- A lakosság számára fontos a létesítmény jó megközelíthetősége, kiemelten, hogy a jellemzően esti órákban megrendezésre kerülő programokat követően is elérhető legyen a tömegközlekedés. A Balokányban történő fejlesztések a közlekedési infrastruktúrára is kiterjednek, a tervek szerint megvalósul a gyalogos tengely a városközpont és a Balokány városrész között, vagyis a lakosság igénye megvalósul.

- Fontos megállapítanunk azonban, hogy a szakirodalom szerint a kulturális termékek fogyasztása nem minden esetben növelhető, a kínálatbővítés kulturális turisták esetében tapasztalható keresletgeneráló hatása ebben a szegmensben korlátozottan érvényesíthető (eltekintve néhány kiemelkedő jelentőségű programtól, amelyet a pécsi tapasztalatok is alátámasztanak).

A kérdőíves felmérés eredményei is azt mutatják, hogy a jelenleginél több kulturális programon a lakosság csak a programok alacsonyabb ára, ingyenessége esetén venne részt (a jelenlegi tapasztalatok szerint a lakosság átlagosan havi 4800 Ft-ot költ kulturális programokra; ugyanakkor kedveltek az ingyenes vagy kedvezményes árú programok, mint például az ingyenes városnéző séták, vagy a Múzeumok éjszakája program).

Ugyanakkor nem hagyhatjuk figyelmen kívül a Kulturális alapú városfejlesztés, 2006 tanulmány eredményét sem, amely szerint a lakosság nem elégedett a jelenlegi kulturális kínálattal, ez pedig potenciált sejtet a kultúrafogyasztás növelése terén.

Az ellentmondás látszólagos, várhatóan a lakosság bizonyos mértékig motiválható a kultúrafogyasztásban, ugyanakkor a PKK szakmai koncepcióját és programkínálatát oly módon kell összeállítani, hogy az a jelenleginél nagyobb mértékben támaszkodjon a turisták keresletére, illetve a MICE szegmensre. Bár a létesítmény jelentős fenntartási költsége korlátozottan teszi lehetővé az alacsonyabb jegyárak alkalmazását (ugyanakkor a kultúrafogyasztás ösztönzése érdekében a létesítmény feladata a lakosság, kiváltképp a fiatalok „becsábítása”).

- A lakosság csak kismértékben hiányolt a város programkínálatából elemeket, ugyanakkor a leginkább hiányolt programok (azonban a megkérdezettek mindössze 8%-a hiányolta ezeket) a zenei (könnyű és komolyzenei) programok voltak. A lakosság igényeit a PKK magas színvonalú és változatos zenei programjaival maximálisan teljesíteni kívánja/fogja.

A lakosság számára a PKK legnagyobb előnye, hogy lehetővé teszi a kultúrafogyasztás magas színvonalon történő megvalósulását, a létesítmény biztosítja, hogy azok a programok, amelyek részben már jelenleg is elérhetőek a városban, olyan helyszínen legyenek elérhetőek, ahol az infrastrukturális feltételek adottak a művészet magas fokú élvezetére. A PKK

lehetőséget biztosít továbbá a programkínálat szélesítésére, illetve a programok színvonalának emelésére.

A konferenciafunkciók célcsoportjainak motiválása

A konferenciaszegmens megnyeréséhez figyelembe kell vennünk a konferenciaturizmusra jellemző piaci trendeket:

Trend	Előny/hátrány a PKK szempontjából
A konferenciaturizmus folyamatos bővülése tapasztalható.	<i>Előny</i>
A közép-kelet európai térség jelentősége nő.	<i>Előny</i>
Az országon belül Budapest dominanciája jellemző a konferenciák és még inkább a nemzetközi kongresszusok tekintetében	<i>Potenciális hátrány</i> , Pécs infrastrukturális (turisztikai és közlekedési) adottságainak fejlődése, illetve a PKK szolgáltatásai segítségével cél a szegmens megnyerése.
A konferenciaturizmusban leginkább a kisebb méretű, de specializált rendezvények dominálnak, amelyek széles körben és meglehetősen távolról is vonzzák az adott szakma szakértőit.	<i>Potenciális előny</i> , Pécs adottságai megfelelőek ezen rendezvények megrendezéséhez, ugyanakkor a megfelelő témaválasztás kiemelkedően fontos
Legnagyobb mértékben az 50-150 fős nemzetközi meetingek száma nőtt.	<i>Potenciális hátrány</i> , a PKK ennél nagyobb konferenciák megrendezésére fókuszál, a városban több színvonalas 50-150 fős kapacitású helyszín áll rendelkezésre. A PKK-nak biztosítania kell az ilyen méretű rendezvények számára alkalmas helyszínt is.
Az orvosi témájú konferenciák száma a legmagasabb	<i>Potenciális előny</i> , jelenleg is dominálnak az orvosi témájú konferenciák, ezt növelhetik az egészségipari fejlesztések megvalósulása. Cél a konferenciák témakörének szélesítése, a konferenciák számának növelése érdekében.

Fokozódó árérzékenység	<i>Potenciális hátrány, az alacsonyabb minőségű, de olcsóbb helyszínek előnybe kerülhetnek a kevésbé igényes szegmensek esetében. A PKK-nak törekedni kell az üzemeltetési költségek optimális szinten tartására, ugyanakkor cél a magasabb igény szintű szegmensek megcélzása az optimális ár-érték arány kommunikálásával, ezáltal versenyelőny realizálása.</i>
------------------------	--

30. Táblázat: A konferenciaturizmusra jellemző piaci trendek

Forrás: saját szerkesztés

A konferenciaturizmusban jellemző trendek nem mindegyike előnyös Pécs számára, a Konferenciaközpont kialakítását, és üzemeltetését oly módon kell kialakítani, hogy azok a trendek esetleges negatív hatásait kiküszöböljék, alkalmazkodjanak azokhoz, szélesíteni kell továbbá a létesítmény funkciókörét, alkalmassá kell tenni más típusú események, rendezvények befogadására.

Alapkövetelményként fogalmazódik meg a Pécsi Konferencia- és Koncertközponttal szemben:

- A termék méretének rugalmas alakíthatósága, egyrészt a kisebb méretű konferenciák fokozatos térnyerése, másrészt a szekcionális előadások miatt.
- Jó megközelíthetőség, a város és a városon belüli elérhetőség vonatkozásában egyaránt.
- Minőségi szálláshely rendelkezésre állása a konferenciaközpont közelében, a konferenciahelyszín kapacitásához illeszkedő mennyiségben
- Megfelelő kapacitású és minőségű catering szolgáltatás a konferencia központban, vagy annak közvetlen közelében.
- A nyelvi akadályok leküzdését, ily módon a nemzetközi konferenciák megrendezését lehetővé tevő szinkrontolmácsolás lehetőségének megléte.
- Magas ár/érték arány (magas minőség, kedvező ár).
- Jelentős helyi érdeklődés a szélesebb (országos, nemzetközi) kört célzó konferenciák esetében is.

- Színvonalas, változatos kiegészítő programkínálat, attraktív város.

A fenti elvárások egy része a koncertközpont funkció esetén is megfogalmazódtak. Problémát jelent ugyanakkor, hogy az elvárások egy részének megvalósítása kívül esik a PKK hatáskörén, ami veszélyeztetheti a koncertközpont eredményes működését. Az elvárások kielégítése összehangolt fejlesztést igényel a város részéről.

A PKK a célcsoport számára a következő előnyöket biztosítja:

- Magas minőségű, széles szolgáltatáskört biztosító konferenciahelyszín (szinkrontolmácsolás, catering).
- Rugalmasan alakítható, összenyitható termek, kapacitások.
- A PKK magas ár/érték arányt fog képviselni.
- Várhatóan megépül a magas minőséget képviselő szálloda a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont közelében.
- Pécs gazdag programkínálattal, látnivalókkal várja az ide érkezőket.
- Elsősorban orvosi területen magas a helyi szakemberek, potenciális konferencia résztvevők száma.

A rendezvényszervezők motiválása a minőségi infrastruktúra és kedvező ár-érték arány biztosítása mellett hatékony kapcsolatrendszerek kialakítására, hosszú távú partneri együttműködések kiépítésére van szükség.

IV.2.3. Kínálatelemzés

A kínálatelemzés a fejlesztés szűkebb környezetének, azaz Pécs kulturális turizmusának, hivatásturizmusának jellemzésére, a versenytárs létesítmények bemutatására, valamint a 2010-re tervezett programkínálat főbb elemeinek ismertetésére terjed ki.

A tervezett tevékenység jelenlegi helyzetének bemutatása a térség és kiemelten Pécs kulturális életének rövid összegző bemutatásával kezdődik. A kulcsprojekt jellegének, a tervezett szolgáltatáskörnek megfelelően kiemelten kezeljük a zenei élet kínálati viszonyainak értékelését, a rendezvény- és hivatásturizmus jelenlegi helyzetét a városban.

IV.2.3.1. Pécs kulturális élete – regionális kitekintéssel

Az Európa Kulturális Főváros projekttel párhuzamosan ösztönözni kell a kulturális fogyasztást és meg kell teremteni a lakosság kulturális javakhoz való egyenlő hozzáférését. A fellendülő kulturális élet egyrészt keresletet indukál a kulturális ipar vállalkozásai számára, másrészt közvetve hozzájárul a társadalmi szolidaritás és kohézió erősítéséhez.

A régióban a kulturális kínálat széleskörű, ugyanakkor jelentős egyenlőtlenségek vannak a kulturális lehetőségekhez, a közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférésben a falvak és a városok között: míg a nagyvárosok közművelődési ellátottsága megfelelőnek mondható, addig a kis- és középvárosok kulturális intézményrendszere és kínálata jelentősen erodálódott, számos bezárt, vagy lényegében csak a helyi funkciók ellátására képes, jelentős vonzókörzettel nem rendelkezik. Hiányzik a kulturális középszint: jelentősebb kínálat gyakorlatilag a megyeszékhelyekre és szezonálisan a Balaton-part településeire koncentrálódik.

A viszonylagosan megfelelő intézményi ellátottság mellett komoly hiányosság mutatkozik a szakember-ellátottságban, jelentős elavultság tapasztalható az infrastrukturális helyzetben, az épületek műszaki állapotának és felszereltségének tekintetében.

A kínálatbővítés általában nem jár együtt az új kulturális tevékenységre, innovációra sarkalló módszerek és megoldások alkalmazásával, az új kezdeményezések sokszor elszigeteltek maradnak. Baranya megyén belül a megyeszékhely kulturális kínálata kiemelkedő, több intézmény, szervezet alakítja a közművelődési és turisztikai célú kulturális programkínálatot.

Pécs kulturális életének két forrása van: az ezeréves múlt, amelyben mindig vezető szerepe volt a kultúrának, a művelődésnek és a gazdag, **sokszínű nemzetiségi kultúra**, amely a várost számtalan egyéni ízzel gazdagította. Pécs a nemzetiségek értékeiből emelkedett ki, és az ezeréves kultúrából lett a Dél-Dunántúl központja. A város sokat örökölt a középkortól: a latin nyelvű irodalom első jelentős művét (Szent Benedek legendáját), a nagyműveltségű püspökök sorát, köztük Janus Pannonius európai hírű költőt, és az építészetben a román, a gót, a reneszánsz művészetek emlékeit. A török megszállás is gazdagította a várost épületeivel. Pécs jelentős *iskolaváros*. A nagy hagyományokkal rendelkező Nagy Lajos főgimnázium és a főreáliskola (Széchenyi István Gimnázium) ma is működik. A felsőfokú intézetek-, egyetemek-, főiskolák hallgatóinak száma mintegy 32 ezer fő. Pécs mára valódi kulturális, oktatási és művészeti centrummá vált.

Problémát jelent azonban a komplex élményt nyújtó összművészeti rendezvények korlátozottsága. A közművelődési intézmények és a turisztikai intézmények vezetői körében végzett **szakmai interjúk**³¹ alapján a városban megrendezésre kerülő programokkal kapcsolatban az alábbi vélemények fogalmazódtak meg:

- A város túltelített hasonló kínálatú, célcsoportú kulturális programokkal, ugyanakkor bizonyos célcsoportnak szóló programokból hiány mutatkozik
- A rendezvényekre jellemző a párhuzamosság, a programok sokszor nem egymás komplementerei, hanem egymás kioltói
- A rendezvényekre a szezonális jellemző
- A kereslet az utóbbi időben csökkent a rendezvények iránt
- Kevés olyan program van, amely kifejezetten Péccsel lenne azonosítható
- A programoknak nincsen egyedi arculatuk
- Szükség lenne egy programokat koordináló szervezetre
- Erősíteni kellene az ifjúság megcélzását

³¹ Szakmai interjúk listáját a melléklet tartalmazza.

A programok³² többsége veszteséges, közpénzből történő támogatást igényel. A rendezvények szervezésében szükséges lenne megtalálni a városképi-környezeti, a gazdasági-vállalkozási és a kulturális minőségi szempontok összhangját, ami koordinációt feltételez. Városi szinten ezt szolgálná a *turizmusfejlesztési stratégiában bemutatott desztinációmenedzsment szervezet*, amely összefogva a legjelentősebb turisztikai szereplőket és városi kulturális intézményeket segíti a harmonizált rendezvénynapotár kialakítását.

A PKK esetében az üzemeltető szervezet kialakítása biztosítja a programok egyensúlyát (ld. üzemeltetési fejezet), a sikeres programszervezés jelentős időigénye miatt a marketingtevékenység, illetve a szervezetfejlesztés mielőbbi megkezdése elengedhetetlen.

Fontos szempont a *lokális, regionális, nemzeti, interregionális és európai értékek megjelenítése, kapcsolatrendszerük fejlesztése.*

Pécs **zenei kulturális élete *nagy hagyományokra tekint vissza***: már a 18. századtól kiemelkedő szerepet tölt be a hazai zenei kultúrában. A város 2007-2013 közötti kulturális stratégiája szerint a „város zenei életében a *hivatásos*, professzionális szereplők és az *amatőr* (non-professzionális) művészeti együttesek egyaránt jelen vannak. Az alapfokú oktatásban kötelező ének–zene-tanulástól elkezdve a szimfonikus és kamarazenei hangversenyek közönségéig a város lakosságának nagy része érintett a zenei ágazat működésében.

- A városban az alapfokú zeneoktatás 150 éves múltra tekint vissza, a városi Zeneiskola mellett több magán és egyházi fenntartású zeneiskola is működik a településen. Az oktatásban a Pécs Megyei Jogú Város költségvetése által finanszírozott intézmények mellett megjelentek az alapfokú alapítványi művészeti iskolák (Fund-, a Kontrasztok-, a Kolinda-, a Berze Nagy János és az Eck Imre Alapfokú Művészeti Iskola).
- A Pécsi Művészeti Szakközépiskola zeneművészeti tagozatán hangszeres és zenei elméleti tanulmányokat lehet folytatni az alábbi szakokon: zongora, orgona, magánének, gitár, ütőhangszerek, vonós (hegedű, brácsa, gordonka, gordon), fafúvós (fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott), rézfúvós (trombita, kürt, harsona, tuba), szolfézs-zeneelmélet, zeneszerzés-előkészítő. Az egyéni képzést a kamarazenei-

³² Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Stratégiája, 2007-2013, tervezet, 2007, 112-113p.

kórus- és zenekari tevékenység egészíti ki. Az iskolánkban leánykar, vonós- és fúvószenekar működik.

- A PTE Művészeti Kara az ország egyetlen felsőfokú zenei és képzőművészeti képzést integráltan folytató központja. Az iskola a művészeti képzés legmagasabb szintjét, a művészeti doktori képzést is biztosítja. A kar hatszáz növendékkel és nyolcvan oktatóval rendelkezik. A Zeneművészeti Intézet keretein belül szimfonikus, fúvós-, vonós- és gitárzenekar, valamint három nagyhírű kórus működik, amelyek a hazai és külföldi fesztiválok, versenyek rendszeres résztvevői, díjazottjai. A művészetterápia szakirányú továbbképzés keretében, öt féléves képzés során a hallgatók zene-, képzőművészet- és mozgás-tánc-terápiás irányokra specializálódnak.
- Pécsen több évtizede három felnőtt amatőr fúvószenekar működik: az Ércbányász Koncert Fúvószenekar, Vasutas Koncert Fúvószenekar, Mecseki Szénbányák Fúvószenekara. Közülük a Vasutas Koncert Fúvószenekar nemzetközileg elismert.
- Ugyancsak magas színvonalú az amatőr kóruskultúra (iskolai kórusok, pl. Kodály Vegyeskar, Bartók Béla Leánykar, Leőwey Leánykar, Mátyás Gyermekkórus, Testvérvárosok Terei Iskola Kórusa; felnőtt amatőr kórusok, pl. Pécsi Bach Énekegyüttes, Pécsi Kamarakórus, Pannon Volán Bartók Béla Férfikar, Székesegyház Mozart kórusa, Mecsek Kórus, a Pécsi Madrigálkórus, Pécsi Egyetemi Kórus, UniCum Laude).
- A Pécsi Nemzeti Színházban több zenés darabot, musicalt is rendeznek, a színház zenekarát a Pannon Filharmonikusok zenekar, illetve elsősorban kamarazenekara, a Pécsi Szimfonieta biztosítja.
- Hagyományai vannak a népzeneinek, néptáncnak is, a Pécsi Folknapok – Nemzetközi Népzenei Fesztivál a város egyik jelentős folklór rendezvénye (2007-ben 18. alkalommal rendezték meg). Valamennyi kulturális intézményben működnek művészeti csoportok (kórusok, zenekarok, táncgyűttek, hímző-körök, hagyományőrző egyesületek, stb.), amelyek mind a tradicionális magyar, mind a kisebbségi folklórkultúra fennmaradását tűzték ki célul.

- Természetesen az egyetemi élethez kötődően a könnyűzenei műfajok is helyet kaptak Pécs színes zenei palettáján, bizonyos fesztiválok, programok országos vonzerővel rendelkeznek. A *Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza* több évtizedes hagyományokkal működik, célként tűzve ki a fiatal zenei tehetségek felkutatását, a tehetséggondozást is. Néhány színvonalasabb klubon kívül azonban kevés a nívós esti szórakozást biztosító helyszín és program.
- A magánszervezésben működő zenekarok palettája is igen széles, köztük komolyzenei kamarazenekarok, könnyűzenei együttesek, alternatív, jazz- illetve etnozenét játszó zenekarok is megjelennek (pl. Sophianae Vonósnégyes, Pécsi Klarinétkvartett, Symphonic Brass Band, Daniel Speer rézfúvós együttes, Szélkiáltó Együttes, Arco Trió). A város legismertebb könnyűzenei együttese a Kispál és a Borz.

A város zenei életének meghatározó eleme a **Pannon Filharmonikusok** zenekar³³. Pécs MJV 1984-ben hozta létre a zenekart, 92 muzsikussal foglalkoztatásával, Pécsi Szimfonikus Zenekar néven (a mai Pannon Filharmonikusok elődje az 1811-ben alapított és 1984-ben intézményesült pécsi szimfonikus zenekar). A zenekar az országban működő 17 – ebből vidéken 10 – hivatásos zenekar egyike. Szakmai kritikák szerint az ország harmadik legjobb, vidéki viszonylatban pedig az elsőszámú szimfonikus zenekarunk. A 2003-2004-es évadban vette fel a zenekar a Pannon Filharmonikus nevet. A zenekar célja a város és a régió komolyzenei kulturális igényeinek kielégítése, aktív szerepvállalás az ifjúság zenei nevelésében, emellett a Pécsi Nemzeti Színház zenés darabjaiban való részvétel (2006-ban 140 darabban vettek részt). A 95 főállású muzsikusból 73 fő a hangversenyzenekarban, 22 fő a Pécsi Szimfonieta elnevezésű kamaraegyüttesben zenél (utóbbi a Nemzeti Színházban vállalt feladatok többségét – 100 előadást – teljesíti, kizsenekari igényeket elégít ki). Hallgatóságuk dinamikusan emelkedett az elmúlt években: az eltelt 4 év alatt megháromszorozódott a bérletes közönségük nagysága, ezzel elérték a 3000 bérletvásárlót, ami a legnagyobb állandó nézőszámot jelenti az országban. A PFP magas hallgatói létszámában szerepet játszik, hogy a régióban nincs másik filharmonikus együttes, sőt, a Nyugat-Dunántúl egy része (elsősorban Zala megye) is célterületükhöz tartozik. A zenekar

³³ Forrás: Pécs MJV Önkormányzatának Kulturális Stratégiája, 2007-2013., szerző: Agárdi Péter tanszékvezető egyetemi tanár, PTE (2007); Pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására, Pannon Filharmonikusok, Szerző: Horváth Zsolt, 2006.

regionális zenekarként működik, a pécsi előadások mellett rendszeresen fellépnek Kaposváron, Eszéken, Szekszárdon is, de a budapesti Művészetek Palotájában is van bérletes koncertsorozatuk. A 2010-es EKF programban a zenekar kiemelt szerepet játszhat a város imázsának javításában mind bel-, mind külföldön, kiterjedt szakmai partnerkapcsolataik, vendégszerepléseik révén. Különösen, mivel 2011-ben kétszáz éves jubileumát ünnepli a zenekar.

A vendégkör szélesítésére speciális programokat szerveznek. Ilyen volt a „Fülszöveg – párbeszéd a Pannon Filharmonikusokkal” című programsorozat, ahol beszélgetéssel kombinált koncert keretében mutatták be a közönségnek a zenekart, a vendégművészeket és a darabokat. Az évadprogramokon túl minden évben tematikus zenei vonatkozású konferenciával és projekttel készülnek. Fontos feladatuknak tekintik a szakmai színvonal folyamatos fejlesztését, szoros munkakapcsolatok kialakítását nemzetközi művészekkel, a próbaidő hatékonyságának javítását. Együttműködést alakítottak ki a Szegedi Szimfonikus Zenekarral „Európa Kulturális Fővárosainak Szimfonikus Zenekari” c. programsorozat részeként.

Sajnálatos módon a bérletárak a helyi kereslet és a Filharmónia konkurenciája miatt tovább nem emelhetők³⁴. A konkurens programok drasztikus emelkedése várható az EKF évben és azt követően is: jelenleg a zenekar előadási mellett további 10-15 nagyzenekari esemény jelenti a város kulturális zenei kínálatát, a tervek szerint a koncertközpontban 2010-től 50 zenei produkciót szerveznek majd. Hangversenyek megrendezése eddig az alábbi helyszíneken történt:

- Pécsi Tudományegyetem Aulája (800 fős): jelentősebb látogatószerű bérletes sorozatok
- Pécsi Nemzeti Színház: díszelőadások
- Pécsi Bazilika: oratóriumi bérlet, ünnepi hangversenyek
- Pannon Filharmonikusok Zeneparkja (300 fős): ifjúsági előadások, 1forintos bérlet előadásai (hangversenyek főpróbáinak meglátogatása hátrányos helyzetűek számára)

³⁴ Forrás: A Pályázat a Pannon Filharmonikusok igazgatói megbízásának elnyerésére tanulmány, 2006, 17. o. (szerző: Horváth Zsolt), ill. Művészetek Palotája adatszolgáltatása

- Kaposvári Csiky Gergely Színház, szekszárdi Deutsche Bühne: regionális hangversenyek
- Vendégszereplések (Művészetek Palotája)

A Pannon Filharmonikusok elmúlt évekre jellemző sikersorozata csak abban az esetben folytatódhat tartósan, amennyiben megépül a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont, mert a létesítmény biztosítja a zenekar számára a megfelelő felkészülési és koncert bemutatási lehetőséget ad. A zenekar jelenlegi felkészülési körülményei a minőségi munkát nem tudják biztosítani, probléma, hogy a város koncerthelyszíneinek akusztikája, a nézőtér lehetséges kialakítása nem biztosítja azt a minőséget, amely összhangban áll a PFP teljesítményével. A kis befogadóképesség, a színvonalas koncertterem hiánya gátolja a vendégkör növelését, nem teszi lehetővé a fizetőképes vendégek megnyerését, illetve szponzorok bevonását.

A PKK megépülése Pécs komolyzenei életére jelentős pozitív hatást gyakorol. A komolyzenei előadások méltó helyszíne várhatóan növeli a kultúrafogyasztók számát, lehetőséget teremt egy magasabb minőséget képviselő kulturális és zenei élet kialakulására.

IV.2.3.2. Pécs tervezett kulturális programkínálata az EKF évében

Az EKF programsorozat fő prioritása a világörökség, a képzőművészet és a zene, ezt támogatják az EKF kulcsprojektjeinek beruházásai, többek között a PKK projektje is. **A Művészeti Tanács az átalakulást, átváltozást helyezte a 2010-es év programsorozatának középpontjába, a kulturális léptékváltást célozva.** Az EKF projektnek végeredményben egy „új városiasság tudathoz” kell elvezetnie. A folyamat tehát egy esszenciális sűrűségű átmenetnek tekinthető Pécs város 2010 előtti és 2010 utáni életében. Az év koncepciója e folyamat szimbolikus megjelenítését helyezi előtérbe, figyelembe véve a társadalomtudományok ezirányú kutatásait és tapasztalatait. A Művészeti Tanács a 2010-es programévnek a „RÍTUS” címet adta, mely egyszerre hordozza magában az év és a pályázat „rituális”, sorsdöntő szerepét, jeleníti meg az év szimbolikus erejét, és közösségi cselekvő jellegét.

A koncepció mentén az év három harmadra tagolódik:

- 2010. január – május: „Számvetés”
- 2010. június – augusztus: „Kavalkád”

- 2010. szeptember – december: „**Ritmusváltás**”

Az egyes rítusszakaszokon belül megvalósulnak:

1. kiemelt, pillérszerű programok, melyek fő csomópontokat határoznak meg. E csomópontokat egészítik ki a
2. meghívásos és nyílt tematikus pályázatok által generált és támogatott események, illetve
3. az EKF koncepciójához társuló kezdeményezések.

A kiemelt, pillér programok tekintetében a Művészeti Tanács konkrét ajánlásokat fogalmazott meg, hiszen ezen programok jelentik a 2010-es programév vázát, a művészeti koncepció érvényesülésének garanciáját. A programstruktúrában kiemelt szerep jut a PKK-ban megvalósítandó eseményeknek, amely jó alapot biztosít a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont ismertségének megteremtéséhez.

A Művészeti Tanács által megfogalmazott, PKK-ban megrendezendő pillérprogramok az alábbiak:

- **Március 15.: Pécsi Konferencia és Koncertközpont megnyitó ünnepsége:** A Pannon Filharmonikusok díszhangversenye, melyet a kiírt zeneszerzői pályázat nyertesének Házavatási nyitánya nyit meg. A díszelőadás zenei szerkesztése az új hangversenyterem akusztikai lehetőségeinek bemutatását helyezi előtérbe.
- **Március 15-től: Világstárok Pécsett sorozat I. a Számvetés jegyében:** Magyar, a hazai zenei életben aktív szerepet vállaló vagy külföldön élő világhírű magyar muzsikuskok (klasszikus, jazz, világzene) meghívása a hangversenyterembe. A nemzetközi érdeklődésre számot tartó sorozat a színvonalas előadásokon túlmenően a 2010-ben megépülő hangversenyterem regionális bevezetését, és a Pannon Filharmonikusok szakmai továbbfejlődését is szolgálja.
- **Március 20.: Lickl opera bemutatása - a Pannon Filharmonikusok és a Pécsi Nemzeti Színház közös produkciója:** A Pannon Filharmonikusok elődjét 1811-ben megalapító Lickl György a XIX. század elején Pécsen és Bécsben élt szerző. Művei jelenleg még összerendezésre és kiadásra várnak. A Pannon Filharmonikusok, létrehozva ezt a projektet, összegyűjti, rendezi, kiadja Lickl György munkáit, illetve

előadja műveit. Célja, a méltatlanul elfeledett zeneszerző életművének minél szélesebb körben történő megismertetése, Pécs város zenei egyediségének erősítése.

- **Június 5 -13.: X. POSZT (néhány eseménye kerül a PKK-ban megrendezésre):** A Pécsi Országos Színházi Találkozó hagyományai, rendező elvei a régióban zajló off programok szervezésével bővülnek. 2010-ben, a 10. jubileum évében a versenyprogramok a Déli Kulturális Övezet színházainak bevonásával kerülnek kiválasztásra.
- **Június 21 – 24.: Zene Ünnepe programsorozat:** „A Zene Ünnepe” először 1982-ben Franciaországban rendezték meg. Maurice Fleuret francia zenetudós javasolta, hogy a nyár első napját a világon mindenütt zenével köszöntsék. Ma már a Zene Ünnepe európai, sőt világméretűvé vált: több mint 100 országban rendezik meg ugyanazon a napon, június 21-én. A Zene Európai Ünnepeinek chartáját 1997-ben Budapesten 16 város írta alá, 12 országot képviselve Európából. A Zene Ünnepe nem egy Fesztivál; egy monumentális megmozdulást jelent, amely ingyen kínál koncerteket professzionális és amatőr zenekaroktól a zenei stílusok legszélesebb skáláját felölelve. 2010-ben ennek az elvnek megfelelően egy 4 napos zenei rendezvényre kerül sor. Ez egyrészt a hangversenyterem szabadtéri helyszínein történik a Pannon Filharmonikusok egyedi nagyzenekari projektjével, amely bevonja a város lakóit a produkcióba (A 2010-es Erkel év kapcsán Erkel legnagyobb operájának, a Hunyadi László operának bemutatójára kerül sor a régió civil lakóinak bevonásával), másrészt a „nyitott ház” elve alapján bárki „bejelentkezhet” e napokon a hangversenyterembe játszani: kórusok, könnyű műfajban játszó zenészek, amatőrök, civilek. A színpadra állhat bárki, aki általában a közönség soraiban ül, olyan műfajok jelenhetnek meg a hangversenyteremben, amelyek nem ebben a térben megszokottak.
- **Július 1 – 14.: Nemzetközi Fúvós Fesztivál és Nagydíj:** Fúvós szerenádok a városban és a régióban. A koncertfúvós-zene műfajában évenként megrendezésre kerülő, alkalmanként 2 hetes nemzetközi zenei verseny és fesztivál, szervesen illeszkedik az EKF pályázat szellemiségéhez, célkitűzéseivel, amely egyúttal egy lehetséges, új kitörési pontot vázol fel Pécs számára a kultúra területén. A projekt kiemelt hangsúlyt fektet a szakmai kompetenciákra és pénzügyi stabilitásra nyugvó

működőképességre, a művészet és turizmus összefüggéseire, valamint a világviszonylatban is nagy popularitással rendelkező műfaj és a köréje épült a kulturális ipar, régióinkban jelentkező hatásmechanizmusára. A művészeti esemény, elsődlegesen a magas kultúra értékeit preferálja, de igényes kísérő rendezvényeivel aktívan megszólítja a szélesebb közönségréteget is. A nemzetközi viszonylatban is új elemeket tartalmazó koncepció miatt várható fokozott külföldi érdeklődésből adódóan, jelentős bevételeket generálhat a kulturális turizmusban érintett szolgáltatók teljes vertikuma. A projekt kontinuitása révén alkalmas arra, hogy Pécs Városát a koncertfűvös-zene területén Közép-Kelet-Európa egyik meghatározó fellegvárává fejlessze már középtávon és kellő módon reprezentálja a város kulturális potenciálját nemzetközi kontextusban. Ebből következően érdemes arra, hogy az EKF 2010-es év zeneművészeti programjainak egyik meghatározó elemévé váljon.

- **Szeptember 1.: A város napja: Rítus – Ritmus** egynapos rendezvény: Experimentum Mundi – Giorgio Batistelli. Tivoli város mesteremberei által játszott mű - mely a ritmusra épül - a Pannon Filharmonikusok közreműködésével.
- **Szeptember 6 – 12.: Improvizatio – Creatio** Nemzetközi Szimpózium Liszt Ferenc emlékére: A Pécsi Tudományegyetem és a Hungarofest Klassz Zenei Irodája közösen dolgozta ki egy úttörő vállalkozás – „Improvizatio - Creatio” címmel – egy nemzetközi Szimpózium koncepcióját és komplex rendezvényi szerkezetét. Pécsen, 2010. szeptemberére tervezett, hagyományteremtő szándékkal induló eseménysorozat az improvizáció iránt érdeklődő zongorista, orgonista, művész- és tanárjelöltek, pályakezdő muzsikusok számára improvizációs mesterkurzusokat, egy a klasszikus zongora-, orgonairodalom, ill. a jazz különböző stílusában jártas résztvevők számára megrendezett kétfordulós, három kategóriában indított improvizáció-versenyt (különböző díjakkal, koncertmeghívásokkal segíti elő a tehetségesek nemzetközi karrierjének elindulását), a klasszikus zenei, jazz és a kortárs előadóművészetben nemzetközi hírű előadóművészek koncertjeit, valamint a művészképzés, a pályakezdő művészek továbbképzésével foglalkozó szervezetek szakemberei által tartott előadásokat, szakmai bemutatókat és kerekasztal beszélgetéseket foglalja magában.

- **Szeptember 26 – szeptember 30.: Pécsi Nemzetközi Tánctalálkozó:** Eck Imre szellemiségét követve, a hagyományokat építve szükséges újra gondolni Pécs sokszínű táncművészetét és újra pozicionálni nemzetközi viszonylatban. Közel hozni egymáshoz a különböző műfajokat (balett, kortárs tánc, néptánc, modern táncok, társastánc, stb.) és a társművészeteket, a régió és Nyugat-Európa táncgyűtéseit, valamint a kísérletező kortárs formációkat. Kiemelten fontos hatása lehet a fesztivál egyik fő kezdeményezésének, amely a nagy, vidéki együtteseket kívánja közös munkára ösztönözni, hogy végre valódi együttműködés jöjjön létre Szeged, Győr és Pécs között, amely újra megteremtené a többpólusú hazai táncművészet kereteit. A három, nemzetközi színvonalú táncművészeti tradícióval, de hullámzó minőséget képviselő közelmúlttal rendelkező város összefogásával 2010-re megvalósulna az „Egy mindenkit visz” gondolat, amelynek szimbolikus projektjeként Dante: Isteni színművét alkalmazná balett színpadra és mutatná be közösen a Győri, a Szegedi és a Pécsi Balett.
- **Október 1 – 5.: pfz@classarts.hu fesztivál:** A klasszikus zene és más zenei stílusok, műfajok, illetve más művészeti ágak találkozása. E koncepció szerint minden estének más neve és arculata van, az adott stílusnak/művészetnek megfelelően: Klassz.Jazz, Klassz.Folk, Klassz.Könnyű, Klassz.Fotó, Klassz.Balett, Klassz.Színház, Klassz.Képző, Klassz.Text stb. A klasszikus feladatot a Pannon Filharmonikusok és muzsikusai látják el, míg a másik műfajt, művészeti ágat meghívott előadók reprezentálják. A fesztivál október 1-jén, a Zene Világnapján kezdődik és a Pécsi Filmünnep kezdetéig tart. Az EKF Pécs2010 Projekt egyik kiemelt célkitűzése a fiatalok megszólítása. A fiatalokhoz az út a filmzenén, programzenén keresztül vezet. A Filmünnep a PFZ egy filmzene-projektjével kezdődik; ilyen lehet Muszorgszkij: Egy kiállítás képei művének Czakó Zsolt vagy M. Tóth Géza homokrajzával vagy animációjával bemutatott változata, amellyel az isztambuli filmfesztiválon is részt vehet a zenekar, illetve a regionális iskolások számára is maradandó élményt nyújt.
- **Október 3 – 10.: Film-és média ünnep (egyres rendezvények):** Európai elsőfilmes filmfesztivál valamint a média és digitális technológia ünnepe. Meghívásos és nyílt pályázatok a művészet digitális kifejezési formáinak és problémáinak feldolgozására.

- **November 1 – 16.: MEZZO Operaverseny és fesztivál:** A Pannon Filharmonikusok zeneszakmai partnerként alapító tagja a Fesztivál és verseny a MEZZO Televízióval című nagyszabású nemzetközi komolyzenei együttműködésnek. A verseny és fesztivál médiatámogatója a 38 országban sugárzó komolyzenei csatorna, a MEZZO televízió. A kétfordulós verseny 5 ország együttműködésében zajlik a fiatal, színészi képességekkel rendelkező operaénekesek zenei és színészi válogatásával. A szerepeket elnyert művészekkel az együttműködő országok egy-egy operaháza – fiatal magyar rendezők rendezésében - visz színpadra 5 kortárs operát, amelyek fesztivál bemutatója és gálahangversenye Pécsen valósul meg. A MEZZO Televízió végigkíséri a verseny és a fesztivál folyamatát, bemutatja az operákat és rendkívüli médiafelületet biztosít a résztvevő országoknak és a rendező városnak. A televíziós közvetítésnek megfelelő operarendezés a XXI. század kívánalmainak megfelelően az opera műfajának digitális népszerűsítését teszi lehetővé, ezzel is megtartva a műfaj közönségét. A fesztivál a televíziós felületnek köszönhetően 38 országban népszerűsíti az EKF programot.
- **December 1 – 31.: XI. Nemzetközi Karmesterverseny:** A pillér program célja, hogy az új hangversenyterem bevezetésének részeként újraindítsa a rendkívül népszerű, nemzetközi szinten megbecsült, és a Magyar Televízió közreműködésével széles érdeklődésre számot tartó versenyt. A komolyzenei hangverseny műfaját népszerűsítő, belülről megmutató verseny az ifjúság számára is érdekes felületét jeleníti meg a művészetek ezen ágának.

A fenti programokon túl számos egyéb rendezvény tekintetében válhat a PKK kiegészítő rendezvényhelyszínné.

A Pécsi Kulturális Központ által jelenleg más helyszínen megvalósított rendezvények közül néhány a tervezett létesítménybe bevihető³⁵:

- Pécsi Tavaszi Fesztivál: az ebben az esztendőben 9. alkalommal megrendezett fesztivál fő célkitűzése, hogy olyan nélkülözhetetlen tartalmakat fejezzon ki, mint egyetemesség és nyitottság, értékmegőrzés és kísérletezés. Folyamatos a tradicionális, kulturális és művészeti értékek bemutatása.

³⁵ Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

- Örökség Fesztivál: a 17 éves múltra visszatekintő, nagy tömegeket megmozgató rendezvény célkitűzése a város és a régió tárgyi/épített és kulturális/művészeti értékeinek bemutatása, különös tekintettel a Világörökség részét képező ókeresztény sírkápolna együttesre, valamint a Zsolnay örökségre és ipartörténeti emlékeinkre. Része a Balkán Világzenei Fesztivál is.

A fentiekből látszik, hogy **2010-ben a PKK rendezvénykínálatában a kulturális rendezvények dominálnak, ugyanakkor ezen rendezvények sikerük esetén megalapozzák létesítmény eredményes bevezetését a hivatásturisztikai piacra is.**

IV.2.3.3. Pécs hivatásturisztikai jellemzői

Pécssett jelenleg különböző típusú és méretű rendezvénykapacitás biztosított szabadtéri és beltéri helyszínek formájában, azonban a keresleti igények teljes palettája korántsem lefedett. Pécssett a konferenciák és hivatásturisztikai események megrendezéséhez:

- a Pécsi Tudományegyetem Aulája;
- az Expo Center³⁶;
- nagyobb szállodák konferenciatermei;
- néhány közintézmény díszterme

biztosít helyszínt. (A látogatottságot, rendezvényszámot ld. a keresletelemzésnél.) **A termek adottságai jelentősen eltérnek a PKK tervezett jellemzőitől** kapacitásban, felszereltségben, a biztosított szolgáltatás minőségében. A helyszíneken megrendezésre kerülő konferenciákat gyakran az adott helyszín működtetője rendezi. Az Expo Center csődje, és tervezett magánkézbe kerülése jelentősen csökkenti a kínálatot, hiszen a nagy létszámú események számára ez biztosította a legmagasabb szolgáltatási minőséget. (Sikertelensége jelentős részben létesítmény specifikus okokra vezethető vissza, az épület kialakítása a piaci igények kielégítéséhez nem bizonyult megfelelőnek.) A PTE Aulája számára helyzeti előnyt biztosít,

³⁶ A létesítmény a város szándékai szerint magánkézbe kerül.

hogy az egyetem a legfőbb konferenciaszervező, így rendezvényei számára nagy arányban veszi igénybe saját helyszínét³⁷.

A konferenciahelyszíneken realizált bevételek az esetek jelentős részében nem állnak összhangban a ráfordításokkal, mert a rendezvényhelyszín üzemeltetője nem profitorientált szervezet, illetve a szállodák esetében a konferenciaterem igénybevétele csupán kiegészítő szolgáltatásként jelenik meg, szálláshely, vendéglátás mellett, amelyek bevétel és nyereségtartalma alacsonyabb ár biztosítását teszi lehetővé. Mindez a tiszta profilú, nyereségorientált rendezvényhelyszínek versenyhátrányát okozza. A non-profit szervezetek esetében a Pécs Holding létrehozása elősegíti a probléma megoldását.

A PKK a rendezvényhelyszínek kínálatában jelentős minőségi változást hoz, ami alkalmassá teszi kereslet generálására. A megkülönböztető, minőségorientált stratégia biztosíthatja a magasabb árbevétel elérését.

Az Expo Center, illetve a szállodák kivételével a felsorolt termek funkciója elsősorban nem konferenciákhoz és egyéb MICE rendezvényekhez kötődik, ezért azok igényeit csak részben képes kielégíteni. A PKK megvalósulása eredményeként a város a hivatásturizmus egy szélesebb körének tud megfelelő szolgáltatást biztosítani.

A beruházás elmaradása esetén a hivatásturizmus területén a piacbővülés elmarad az optimálistól és a lehetséges maximumtól, mert a jelenlegi kínálat a keresleti igények egy jelentős részét nem lesznek képesek kiszolgálni.

IV.2.3.3.1 Rendezvényhelyszínek értékelése a PKK szempontjából

Az alábbiakba a város jelentősebb rendezvényhelyszíneit, és profiljaikat soroljuk fel és értékeljük (kulturális, zenei és hivatásturisztikai szempontból egyaránt), a PKK versenyhelyzetének megítélhetősége érdekében.

A város fedett rendezvényhelyszínei közül a legnagyobb befogadóképességű a Lauber Dezső Városi Sportcsarnok, amely a sportfunkciók mellett vásártérként és kiállítási területként is igénybe vehető (3500 fő). Számtalan kisebb (maximum 200 fős teremmel rendelkező)

³⁷ A jelenlegi helyzet pécsi sajátosság, országos, illetve nemzetközi szinten a számos minőségi helyszín versenyé válóssul meg, az alacsonyabb színvonalú rendezvényhelyszínek iránti érdeklődés csökken. A kínálat erősödésével, generálva a magasabb minőségi elvárásokat, Pécsen is az általánosan jellemző trendek várhatóak.

rendezvényhelyszín is megtalálható a városban, amelyekbe a fenntartók saját programjaik mellett külső eseményeket is bevonnak. A komolyzenei koncertek egy része jelenleg – és sajátos hangulatok miatt várhatóan a jövőben is – templomokban kerül megrendezésre, ezen programok számára a PKK nem kínál alternatív helyszínt (de nem is vethető össze a minőségi kialakítás, szolgáltatáskör). A jelentősebb szállodai konferenciakapacitások mellett a nagyobb befogadóképességű fedett városi rendezvényhelyszínek listáját az alábbi táblázat tartalmazza (a mellékletben részletezve a jelentősebbeket):

Név	Profil	Kapacitásadatok ³⁸
Expo Center Pécs	Vásárközpont, kiállítótér, színház- és konferenciaterem, előadótermek	1200, 600, 422, 351, 171, 75, 75 fős termek; részben összenyitható, kiállító terület, 18 000 m ² szabadtéri rendezvénytér
Lauber Dezső Városi Sportcsarnok	Sportcsarnok, vásárközpont, kiállítótér	3500 fő
Szent Péter és Pál Székesegyház	Műemlék, építmény: székesegyház	2000 fő
Hotel Makártanya	Hotel, étterem, konferenciaterem, sportcsarnok,	1000 fő (1000 fős teniszcsarnok, 150 fős két részre osztható ill. 50 fős különterem)
Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ	Kulturális helyszín: művelődési központ	600 fő (600 fős színházterem, 40-50 fős klubterem, 2 db 15-20 fős kisterem, 300 fős étterem)

³⁸ Legnagyobb befogadóképességű terem, illetve további termek a helyszín rugalmasságának érzékeltetése érdekében

Zsinagóga	Műemlék, építmény: zsinagóga	1000 fő
Pécsi Tudományegyetem, Aula	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	837 fő
Pécsi Nemzeti Színház	Kulturális helyszín: színház	561 fős színházterem, 260 fős kamaraterem
Templomok	Műemlék, építmény: templom	3-500 fő
Hotel Laterum	Hotel, étterem, konferenciaterem	250 fő (250, 80, 80, 60 ill. 30 fős különterek)
Palatinus Hotel	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	300 fő (300 ill. 120 fős különterem, 60 fős étterem)
Pátria Hotel	Szálloda, konferenciaterem, étterem	180 fő (180 ill. 110 fős, két részre osztható különterem, 25, 25 ill. 40 fős tárgyaló)
Zsolnay Gyár	Műemlék, építmény: üzem, ipari létesítmény, rendezvény színtér	130 fő (130, 80, 40, 20 fős termek)
Dominikánus Ház	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	200 fő (150-200 fős nagyterem, 80-100 fős különterem)
Művészetek és Irodalom Háza	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	200 fő (150-200 fős nagyterem, 80-100 fős különterem)
Baranya Megyei Közgyűlés Díszterem	Műemlék, építmény: világi épület, építmény	180 fő
Pécsi Kereskedelmi Központ	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	180 fő
Dzsámi, belvárosi templom	Műemlék, építmény: templom	120 fő

*a jelentősebb, a PKK számára konkurenciát jelentő rendezvényhelyszínek részletesebb leírását a melléklet tartalmazza

31. Táblázat: Jelentősebb városi rendezvényhelyszínek

Forrás: Kulturális Innovációs Kompetencia Központ

A fentiek közül a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont konferenciafunkciója számára azok a létesítmények jelenthetnek elsődleges konkurenciát, amelyek

- *Fedett kapacitásokat kínálnak;*
- *Meglehetősen nagy (több száz fős) befogadóképességűek;*
- *Megfelelő színvonalat biztosítanak;*
- *Elsősorban kulturális és hivatásturisztikai eseményeket fogadnak be.*

Ezen kritériumoknak az Expo Center Pécs, a Pécsi Tudományegyetem és néhány nagyobb szálloda rendezvénykapacitása felel meg elsősorban, emellett néhány közművelődési intézmény (Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ, a Művészetek és Irodalom Háza, Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Kulturális Központ Dominikánus Háza) részben teljesíti a feltételeket.

Expo Center Pécs

2006-ban nyitotta meg kapuit az Expo Center Pécs: a régi gyárépület, szerelőcsarnok átalakításával – 2,5 milliárd forintos összköltségvetéssel – létrehozott rendezvényhelyszín Pécs Kertváros városrészében, a Megyeri úton található.

Az Expo Center Pécs jelenleg a régió legnagyobb rendezvényhelyszíne: 10 ezer m² fedett (ebből 8000 m² hasznos rendezvényterület, 2000 m² kiszolgáló terület, technológiai helyiség) és 20 ezer m² szabadtéri rendezvényterülettel rendelkezik. 15 helyisége között a 75 fős tárgyaló és 1200 fős események megrendezésére is alkalmas színházterem is megtalálható. A termek modern technikai felszereltséggel ellátottak, az épület légkondicionált. Az Expo Center tulajdonában van egy 1600 fős lelátórendszer és 1600 szék, ugyanakkor a hangtechnikát bérlik.

A folyosók és a bejárati csarnok (összesen 1234 m²) kiállításoknak adnak otthont. Az épülethez kapcsolódó 18 000 m² burkolt területen 6500 fős szabadtéri eseményeket tartanak.

Az épület kialakítása során elvárás volt a mobilizálhatóság, a multifunkcionalitás biztosítása: az Expo Center Pécs rendezvényei között működése során kiállítások, szórakoztató és gyermekprogramok, kulturális rendezvények, könnyű- és komolyzenei koncertek, színi előadások, vásárok, szakmai konferenciák és kongresszusok, bálók szerepeltek, külterületén autós ügyességi versenyeket és egyéb szabadtéri programokat szerveztek. Saját rendezésű programjaik mellett a helyiségek bérbeadásával is foglalkoztak. A látogatók részére az Expo Center közvetlen közelében parkoló biztosított. A létesítmény magánkézbe kerülése várhatóan a funkciót is befolyásolni fogja, a tulajdonos érdeke, hogy olyan szolgáltatáskört alakítson ki, amely nem jelent konkurenciát a PKK számára, hiszen az Expo Center adottságai az esetleges konkurens szolgáltatások területén jobbak.

Az Expo Center eseményein éves szinten kb. 250-300.000 fő vett részt. A létesítmény üzemeltetője a Pécsi Rendezvényszervező Közhasznú Társaság volt, amely 2003. szeptemberében alakult 3 millió Ft törzstőkével. A Kht. 100%-os tulajdonosa a Pécsi Városüzemelési és Vagyonkezelő Zrt., azaz a központ közvetetten városi tulajdonban áll. A város az Expo Center eladását tervezi, amely a bekövetkezett csődhelyzetet követően még sürgetőbbé vált. A létesítmény előnyeinek és hátrányainak vizsgálata a PKK szempontjából is fontos, hiszen bár a tulajdonjog megváltozásával a létesítmény céljai, funkciója is változhat, egyes tevékenységi köreit potenciálisan konkurenciaként kell kezelni.

Előnyök:

- Jelentős befogadóképesség, a régió jelenlegi legnagyobb kapacitású rendezvényhelyszíne, kiemelkedő kapacitásokkal
- Multifunkcionális kialakítás, variálható belső terekkel (összenyitható helyiségek)
- Néhány jelentős megarendezvény, magas látogatószámú esemény
- Környezetében lévő szabad területek beépíthetősége (pl. kapcsolódó beruházásokra)
- Tapasztalat a rendezvényszervezésben

Hátrányok:

- A létesítmény távol esik a belvárostól, az intenzív forgalmi zónáktól, így gyalogos megközelítésére nincs mód, tömegközlekedési kapcsolatai is nehézkesek (különösen a rendezvények végén, az esti órákban).
- A nagyobb érdeklődésre számot tartó programok esetében a parkoló kapacitás nem elegendő.
- Az épület megjelenése, műszaki színvonala (sátortetős szerkezetű, régi gyárépület, szerelőcsarnok átalakításából létrehozott épület) nívós események megrendezésére nem teszi alkalmassá a központot.
 - Igényes konferenciákhoz nem nyújt kellő színvonalú infrastruktúrát.
 - Neves sztárvendégek, elit körök meghívásához nem méltó helyszín.
 - Akusztikája, a hangosítás lehetőségei miatt komolyzenei koncertek megrendezésére szintén nem alkalmas.
 - Sportrendezvényekhez szükséges feltételrendszerrel csak részben rendelkezik (pl. küzdősportok megrendezésére alkalmas).
- A kialakítás magas energiaráfordítással teszi csak lehetővé az épület fűtését és hűtését, így üzemeltetése energiaoldalról igen költséges a nagy hőveszteség miatt.
- Mivel a létesítményt igen sok funkció befogadására alkalmasnak szánták, így igazán egyiknek sem tökéletes, kompromisszumokat kell kötni.
- A központ környezetében tervezett egyéb, kapcsolódó létesítmények (szálloda, parkoló létesítése, szennyvíz telep rekultivációja, vásártér kitelepítése) nem valósult meg, így nem erősítik az Expo Centert. Bár szálloda létesítésére jelentkeztek érdeklődők, konkrét tervekről nincs tudomásuk.

Összességében megállapíthatjuk, hogy jelenleg az Expo Center elsősorban szabadidős programok, könnyűzenei koncertek, kiállítások megrendezésére alkalmas. Bár bizonyos programok kapcsán jelentős kereslet mutatkozik, ezek döntően helyi, térségi vonzáskörűek: ezt a keresletet azonban alacsony fizetőképesség jellemzi (a fővárosi árakhoz képest csak 50-60%-os szintet tud elérni a létesítmény), problémát jelent, hogy jelenleg a városban túlkínálat

jellemző a programok, és a rendezvényhelyszínek tekintetében, az egyes létesítmények egymás konkurenciái a nem kellőképp harmonizált kínálat következtében. Az EKF évében a Művészeti Tanács által összeállított és megvalósítani tervezett programstruktúra biztosítja az összehangolt rendezvénykínálatot, és az egymás közti verseny kiküszöbölését. Remélhetőleg az EKF évét követően folyamatosan rendelkezésre áll az a rendezvénykonceptió, amely a jelenlegi problémát orvosolja. Mindezek mellett fontos megemlíteni, hogy a PKK kiemelkedő kínálata és szolgáltatásköre lehetővé teszi, hogy a létesítmény a jelenlegi versenyen felülemelkedjen, hiszen olyan események befogadására lesz alkalmas, amelynek igényeit más intézmények mindeddig kapacitási, illetve minőségi vonatkozásban sem tudtak teljesíteni, vagyis a PKK nyit egy új piaci szegmens felé.

Bár az új Konferencia- és koncertközpont színvonalában nem mérhető össze az Expo Centerrel, utóbbi létesítmény üzemeltetésére – amennyiben az új tulajdonos nem találja meg a létesítmény profiljához és a kereslethez egyaránt illeszkedő funkciókat – igen jelentős negatív hatással lesz a PKK.

Pécsi Tudományegyetem

Jelenleg a város talán legtöbb szakmai eseményének szervezője a Pécsi Tudományegyetem (különösen az Orvostudományi Kar). Ennek oka egyrészt a szakmai kapcsolatrendszerben, a hivatásturizmusban kiemelkedő szerepet játszó tudományos-kutatási életben keresendő, másrészt az egyetem biztosítja jelenleg a legnagyobb, városi viszonylatban színvonalas rendezvénykapacitást.

Az egyetem Szigeti úti épületének aulája 800 fő befogadására alkalmas. A Pannon Filharmonikusok több nagykoncertjének az aula ad otthont, emellett szakmai konferenciákat, kiállításokat is szerveznek itt. A nagy előadótermek színházsoros ültetés mellett használhatók: az uránvárosi létesítményben 500 illetve 200 fős konferenciaterem, a közgazdaságtudományi kar épületében 2-300 fős terem biztosított, emellett a kisebb előadóknak szekciótermek sora áll rendelkezésre.

Az Egyetem által támasztott jelentős konferenciaigényt az Expo Center megépítése nem tudta kielégíteni, mivel az egyetem számára nem biztosít megfelelő színvonalat a rendezvényközpont fizikai kialakítása, megjelenése.

Össességében tehát elmondható, hogy az egyetem tudományos-szakmai jelenléte meghatározó a város hivatásturizmusában, az épületekben viszonylag nagy rendezvénykapacitás biztosított. Problémát jelent ugyanakkor, hogy az egyetemi aula akusztikája nem megfelelő, a komolyzenei koncertek szempontjából a 800 férőhelyből mindössze 400 értékelhető. A termek felszereltsége sem minden esetben megfelelő, gondot jelent a hasznosítás időbeni korlátozottsága (ti. oktatási időszakban csak az esti órákban lehet igénybe venni) és a kiszolgáló, háttér-infrastruktúra kiépültségének hiánya. Ugyanakkor az egyetem által kínált alacsony ár miatt sok rendezvényt mégis itt tartanak meg.

Közművelődési intézmények

A városban számos, városi vagy megyei fenntartású közművelődési intézmény működik, amelyek szinte mindegyike kínál teremléti lehetőséget saját rendezésű programjaik mellett. Kapacitásuknak megfelelően ezek közül kiemelhető az Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ, a Pécsi Művészetek és Irodalom Háza, a Pécsi Nemzeti Színház, valamint a Dominikánus Ház (bemutatásukat a melléklet tartalmazza).

Össességében megállapíthatjuk, hogy bár ezek a létesítmények bizonyos fokú konkurenciát jelentenek a tervezett létesítmény számára, jelenlegi funkciók mellett csak kiegészítő jelleggel vesznek részt a hivatásturizmusban, elsősorban non-profit tevékenységet végeznek. Ennek megfelelően a nagyobb szabású, színvonalas konferenciák megrendezéséhez szükséges infrastrukturális háttér (plenáris ülésterem, szekciótermek, kiegészítő szolgáltatások és helyiségek) csak rendkívül korlátozottan tudják biztosítani. Ugyanakkor a kulturális események kapcsán elszívhatják a kisebb nézőszámú eseményeket, elsősorban az alkalmazott alacsony árakra, bérleti díjak miatt (különös fontos ez, mivel a kulturális események jelentős része árérzékeny piacot érint, gyakran non-profit funkcióként jelentkeznek).

Pécsi Püspökséghez tartozó rendezvényhelyszínek

A koncerthelyszínek kapcsán fontos kiemelnünk, hogy a komolyzenei koncertek kedvelt helyszínei a különböző egyházi építmények. Ilyen értelemben Pécsen mintegy 40 „koncerthelyszín” áll rendelkezésre, amelyek befogadóképessége 1-500 fő körül mozog, a székesegyház pedig jelentős nézőszámú komolyzenei koncerthelyszínt kínál. Természetesen a templomok esetében ezt a tevékenységet össze kell egyeztetni a szakrális funkciókkal, így csak korlátozott hasznosítás lehetséges.

Emellett a Püspökség tulajdonában álló Dóm Kötár épületében 300 fős konferenciakapacitás áll rendelkezésre, 400 m² falfelülettel kiállítások megrendezésére (a szükséges kiszolgáló infrastruktúrával, pl. szociális blokk, ruhatár, fogadóközpont). A Püspöki Palota 80 fős konferenciaterme, exkluzív tárgyalói is bérelhetők, konyhájával és neves szakácsmesterével a rendezvények étkeztetését is biztosítani tudják.

Természetesen ezen helyiségek esetében nem beszélhetünk klasszikus értelemben vett konferenciaközpontról, hiszen az igénybevétel időben korlátozott, az események típusa, témaköre is behatárolt, ugyanakkor bizonyos események (elsősorban komolyzenei koncertek) kapcsán mégis konkurensként léphetnek fel, egyedi atmoszférát biztosítva ezeknek a programoknak.

Szállodák

Pécssett néhány szálloda kínál jelentősebb konferenciakapacitást (a jelentősebb konferenciakapacitást kínáló szállodák bemutatását a melléklet tartalmazza). **A szállodák nagy előnye**, hogy komplex szolgáltatáskört tudnak kínálni a hivatásturizmus számára: a rendezvényterem mellett helyben biztosított a szállás, az étkezés és a kiegészítő szolgáltatáskör is. Ugyanakkor kifejezetten konferenciaszálloda profilú egység nem működik Pécssett, jellemzően alacsony befogadóképességű helyszínekkel számolhatunk (közepes befogadóképességű termek is megtalálhatók, ezek száma azonban meglehetősen kevés).

Általános tanulságok

A kulturális rendezvények közül a színházak rendezvényei, illetve a szabadtéri rendezvények a leginkább meghatározóak. A kulturális rendezvények helyszínei, amelyek méretükben a PKK-val összehasonlíthatóak: a Pécsi Nemzeti Színház, a PTE aulája, illetve az Expo Center (korábbi tevékenységi köre alapján). A PKK profilja miatt a színi előadások szempontjából nem jelent konkurenciát, azonban azon néhány kulturális rendezvény megrendezésre optimálisabb körülményeket teremthet. A kisebb látogatottságú eseményekre jellemző, hogy azok a rendező szervezet saját helyiségeiben kerülnek lebonyolítására, amely a jövőben is hasonlóképpen várható. A komolyzenei koncertek esetében a PKK által a jövőben biztosított minőségnek nem lesz alternatívája a városban, ezért figyelembe véve azt a tényt is, hogy a létesítmény a PFP székháza is lesz, illetve a zenekar a város hangversenyeinek meghatározó részét adja, várhatóan komolyzenei hangversenyek szinte kizárólag a PKK-ban kerülnek

megrendezésre. (Kivéve a kifejezetten a Székesegyház, illetve a Zsinagóga atmoszféráját igénylő koncerteket.)

A Pécssett rendelkezésre álló számos kisebb illetve közepes rendezvényhelyszín csak korlátozottan képesek a tervezett hivatásturisztikai szerepkör betöltésére. A távolság, a tulajdonosi jogok eltérése, illetve az összefogás hiányában nagyobb befogadóképességű esemény megrendezésére nincs mód, emellett igen korlátozott a szállodai kapacitás.

A konferenciák 80%-a a városban az egyetemhez kötődik (főként a mérnöki és orvosi karokhoz), ugyanakkor az egyetem által kínált konferenciakapacitások nem teljesítik egy európai standardokat követő konferenciaközpont iránti elvárásokat. Jelenleg a PTE kedvező áraival mégis kedvelt konferencia helyszín.

Speciális az Expo Center helyzete, amely jelentős számú nagyrendezvény fogadására alkalmas, ugyanakkor műszaki kialakítása, megjelenése és elhelyezkedése következtében színvonalas nemzetközi vagy hazai konferenciák, szakmai események, komolyzenei koncertek megrendezésére nem biztosít megfelelő infrastruktúrát, funkciója a tervezett eladást követően várhatóan változni fog, mert a korábbi tapasztalatok alapján a korábbi tevékenységi körök nem biztosították az eredményesen működést. A tevékenységi kör változás vélhetően a PKK szempontjából előnyös lesz, és az Expo Center kevésbé fog konkurenciát jelenteni számára.

Pécssett éves szinten kb. 200 konferenciát, tudományos rendezvényt szerveznek, az átlagos résztvevőszám 200-250 fős (60-65%), a 600 fős rendezvények száma mindössze 10-12 db/év. **A város csak a megközelíthetőség jelentős javulásával, a kisvárosi jelleg oldódásával, a kapcsolódó szolgáltatáskör nagymértékű bővülése mellett (pl. minőségi szálláshelyek) , a szereplők közti intenzív együttműködés, összehangolt cselekvési program kialakításával tud belépni a nemzetközi piacra a PKK jelentős beruházásának megvalósulása esetén is.**

A rendezvényszervezők prognózisa szerint már az év elején megkezdődnek a foglalások a jellemzően nyáron tartott eseményekre, a legtöbb rendezvényszervezőnek így márciustól indul a szezon. A rendezvényszervezői szegmens telítettsége miatt, a mintegy 3-5 milliárd forintos piacra frissen belépők a rendezvényszervezők véleménye szerint nem számíthatnak új megrendelőkre, legfeljebb a már meglévő piacból szakíthatnak ki egy kis részt.

Természetesen a PKK megépülése jelentős piacbővítő hatással jár, így a piac telítettsége oldódik.

Rendezvényszervezés, rendezvényszervezők

A PKK üzemeltető szervezetének egyik kiemelkedő feladata lesz a rendezvény- és konferenciaszervezés koordinációja. A rendezvényszervezés, mint tevékenység sok különböző, de egymással összefüggő tevékenységrendszert foglal magába. Nemcsak a rendezvényszervezés, de a rendezvény és kiállítás-szervezés is nagyon sok kiegészítő tevékenységet igényel. Ezek a kísérő- ill. résztvékenységek, amelyek a rendezvények bonyolítása során szinte minden esetben megjelennek, az alábbiak:

- Rendezvényszervező iroda – maga a rendezvényt szervező intézmény
- Vetítéstechnika – film-vetítéstechnika, vásznak, projektorok
- Fotó és videó szolgáltatás – fotódokumentáció és filmdokumentáció készítése
- Sátorbérlés – kültéri rendezvények során sátrak és bútorok bérbeadása
- Fellépők és szórakoztató szolgáltatások – zenekarok, humoristák, artisták.... stb.
- Catering – étkezés akár beltéri akár kültéri szolgáltatása, akár meleg, akár hideg ételkínálattal
- Host és hostess szolgáltatás
- Őrzés és védelem – helyszín és személyek védelme
- Kommunikációs és PR szolgáltatások

A PKK jelentős rendezvényszervezőként lesz jelen a piacon ezért érdemes a piac jellemzőit értékelni. Pécssett illetve a régióban több rendezvényszervezéssel foglalkozó cég tevékenykedik, részben valamely kulturális, közművelődési vagy egyéb nonprofit intézmény keretein belül, részben pedig profitorientált vállalkozásként (a fontosabb szervezetek listáját a melléklet tartalmazza³⁹).

³⁹ A listában azon intézmények szerepelnek, amelyeknek a rendezvény-kiállítás-fesztivál-kongresszus szervezés a fő profilja és/vagy tagja valamely rendezvény és/vagy kiállítás és/vagy fesztiválszervezőket összefogó hazai szakmai szervezetnek.

- **Pécsi Kulturális Központ**

Az 1996-ban létrejött Pécsi Kulturális Központ alapfeladata kulturális rendezvények szervezése, fesztiválok koordinálása, lebonyolítása, konferenciák rendezése. A központ a város közművelődési intézménye. A Pécsi Kulturális Központ üzemelteti a Dominikánus Házat, a Boldogság Házat, az August Senoa Horváth Klubot, az Információs Irodát, és a Váradi Nagy Antal u. 1. szám alatt található épületet, amely oktatási intézményként funkcionál. Az épületek hasznosítása, programmal való megtöltése mellett, műsoros rendezvények, előadások komplex megrendezése (hangosítással hang-, fotó- és videó-dokumentációval, berendezési tárgyakkal, egyéb technikai eszközökkel) a tervezéstől a kivitelezésig komplex módon. Vállalják sajtótájékoztatók, konferenciák teljes körű lebonyolítását. Több művészeti csoportjukkal számos rendezvényen lépnek fel (Mecsek Táncegyüttes, Mecsek Kórus, Ércbányász Fúvószenekar, Big Band). A város számos nagy rendezvényszámú eseményét rendezte a kulturális központ: Pécsi Tavaszi Fesztivál, Sétatér Fesztivál, Örökség Fesztivál – Pécsi napok, Európai Bordalfesztivál stb.. Az elmúlt évben programjaikat 300 000 fő látogatta. Rendezvényeik száma (beleértve a fesztivál keretek között megvalósuló programokat is): 1200, alkotó művelődési közösségek, klubok, szakkörök száma: 10, évi 600 esküvőt bonyolítanak le.

- **Filharmónia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendezvényszervező Kht.**

A koncertszervezés tekintetében a Pannon Filharmonikusok fő versenytársa a Filharmónia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendező Kht., amely három megyében (Somogy, Tolna, Baranya) közel kétszáz hangversenyt szervez évente. Céljuk, hogy minél érdekesebb műsorokkal, elismert, híres művészek előadásaival színesítsék Pécs és Dél-Dunántúl kulturális életét. Támogatják a fiatal tehetségeket, fellépési lehetőséget biztosítanak számukra. Pécsen kívüli rendezvények szervezését is vállalják.

A minisztériumi (Oktatási és Kulturális Minisztérium) tulajdonú és fenntartású cég városi támogatást nem kap, költségeit a minisztérium hozzájárulásából, saját

bevételeiből és szponzori támogatásokból fedezi. 2000 bérletes vendégük van évente: a saját szervezésű Mester bérlet 11.000 Ft-os áron érhető el, és 5 kiemelkedő hangversenyt tartalmaz (neves művészek, zenekarok, pl. Fesztivál Zenekar meghívásával). Emellett a cég jegyértékesítési tevékenységet lát el a Pannon Filharmonikusok számára. A nagykoncerteknek jelenleg a PTE aulája ad helyet, a cég saját mobil pódium berendezésével szereli fel a helyiséget. Fontos feladatuknak tekintik az ifjúsági koncertek megrendezését (évente 134 alkalom a három megyében) a fiatalok kulturális, zenei nevelése érdekében. Sajnálatos módon ennek infrastrukturális háttere nem biztosított: jelenleg egy 500 fős befogadóképességű mozi épületében tartják a koncerteket, amely nem biztosít megfelelő színpadot, öltözőkapacitásokat, próbahelyiségeket.

- **Baranya Megyei Vállalkozói Központ**

A Baranya Megyei Vállalkozói Központ célja a baranyai vállalkozások gazdasági, pénzügyi, műszaki, jogi, adózási stb. ismereteinek bővítése, a vállalkozói attitűd erősítése, fejlesztése, pályázatok, üzleti tervek készítése. Képzések-továbbképzések, tanfolyamok, tréningek, szemináriumok, konferenciák, klub, „kerekasztal”, kiállítások, vásárok szervezésével javítani a vállalkozások versenyképességét.

- **ERLA SOUND & LIGHT**

A pécsi székhelyű ERLA Sound&Light rendezvényszervező cég Magyarország egész területén biztosít a rendezvényekhez hangtechnikai, fénytechnikai, színpadtechnikai szolgáltatásokat. Az ERLA csapata folyamatos jelenlétével a régió kulturális eseményein számos üzleti és ezen túlmenő baráti kapcsolatot épített ki partnereivel.

- **Fair-Expo**

A vállalkozás 1990-es alakulása óta elsősorban vásárok szervezésében vett részt. Saját kiállításuk az idén 9. alkalommal megrendezésre kerülő Komlóért Expo, valamint a régió legnagyobb – idén hetedszer megrendezett – Esküvő Kiállítás és Vásár, ami immár harmadik éve kiegészül az Ünnepi és Üzleti Rendezvények Szakvásárral. Saját rendezvényeik mellett számos kiállítás építésében, szervezésében vettek már részt, hatalmas tapasztalatot halmozva fel.

- **Hétfő Marketingkommunikációs és Rendezvényszervező Kft.**

1996-os megalakulása óta a vállalkozás számtalan sikeres kampányt vezetett. Ügyfeleik számára végzett kampányok, megvalósítása során a racionalításokat, gazdasági szempontokat is szem előtt tartják.

- **Művészetek és Irodalom Háza**

A kulturális intézmény 1987-ben kezdte meg működését. A Ház sokoldalú közművelődési, művészeti intézmény, amely interdiszciplináris jellegénél fogva a régió és a város különböző művészeti ágait fogja össze. Megkülönböztetett figyelmet fordítanak a tehetséggondosásra. Együttműködnek a pécsi művészeti és felsőoktatási intézményekkel, illetve hazai és határainkon túli kulturális intézményekkel. Nemzetközi kapcsolataiknak köszönhetően gyakran lépnek fel külföldi művészek programjaikon. A Pécssett működő követségekkel, konzulátusokkal kialakított jó viszony külföldi országokból érkező rendezvények, fesztiválok létrejöttét segítette (például: Frankofon-hét, Brit-Napok, japán és portugál alkotók szereplése).

- **Pécsi Filmünnep Kht.**

A kht. szervezi a Pécsi Nemzetközi Filmünnepet, amelynek célja, hogy színvonalas bemutatkozást biztosítson az elsőfilmes európai filmalkotások számára, és a folyamatosan megújuló európai filmkultúra rangos eseményévé váljon.

- **Pécsi Ifjúsági Központ**

Az IH a város egyik kulturális központja, közművelődési intézménye. Az épületben működő Billentyű blues kocsmá számos nívós koncert helyszíne. Különteiben számtalan művészeti ág képviselői tevékenykednek. A mozi a népszerű filmek mellett táncbemutatók, koncertek helyszínéül is szolgál.

- **Pécsi Országos Színházi Fesztivál Kht.**

Hét évvel ezelőtt néhány színházi szakember és Toller László polgármester úgy döntött, hogy Pécs legyen a soron következő Országos Színházi Találkozó helyszíne. A közönség számára színházi fesztivál, ugyanakkor pedig találkozási lehetőség a színházi szakma képviselőinek. 2007-ben: 13 társulat - köztük két határon túli - 241

színésze, 23 előadásban 57 és fél órát töltött a színpadon. Hét kortárs szerző művét láthatta a közönség. Külföldi mintára, a hivatalos versenyprogramon kívül zajlott egy „OFF Fesztivál” is, ahol 36 helyszínen, még 162 újabb rendezvényre került sor. A POSZT Pécs egyik legsikeresebb rendezvénye évek óta.

Összességében tehát megállapíthatjuk, hogy Pécsen a kulturális kínálat igen sokszereplős, ugyanakkor a programok viszonylag nagy száma ellenére nem beszélhetünk egyértelműen színes és keresletorientált programkínálatról. Ennek legfőbb oka a szakértők szerint, hogy a város nem rendelkezik kulturális és rendezvényszervezési koncepcióval, amelynek mentén a programkínálat összehangolása megvalósulhatna. A jelenlegi helyzet számos negatív hatást eredményez:

- A városi rendezvénykoncepció, az összehangolt, koordinált rendezvénynaptár a korábbi években problémát jelentett, az egyes intézmények, piaci szereplők egymástól függetlenül állították össze programkínálatukat, így gyakran időben, témakörben is ütköző eseményeket szerveztek. A kulturális termékek és események piacát bizonyos témakörök, rendezvénnytípusok esetén túlkínálat jellemezte, ugyanakkor kevés volt az igazán jelentős vonzerővel bíró, színvonalas és attraktív program. A programkínálat túlzott diverzifikáltsága a keresleti trendeknek nem felelt meg (elsősorban az összművészeti események keresettek), ugyanakkor több területen illetve több célcsoport vonatkozásában kínálati rés mutatkozott.

A probléma megoldását szolgálja a Pécs2010 Művészeti Tanács által kialakított Pécs2010 kulturális program koncepciójának és 2009-2010-es évek programtervének elkészítése.

- **A kulturális intézmények jelentős része önkormányzati vagy megyei önkormányzati fenntartású, nem profitorientált módon működnek**, így a kiterjedt kulturális intézményhálózat fenntartása jelentős terhet jelent (annak ellenére, hogy ezek más városokban működő hasonló intézményekhez képest jóval alacsonyabb költségvetéssel dolgoznak). Mint azt az alábbi táblázatban is láthatjuk, az intézmények saját bevételeinek aránya rendkívül alacsony, így jelentős önkormányzati támogatásra szorulnak: a 144 millió Ft-os állami támogatás mellett a város 1,5 milliárd Ft támogatást ad a kultúrára.

2006	Összes bevétel (e Ft)	Ebből működési bevételek		Ebből támogatásértékű bevételek	
		e Ft	Arány	e Ft	Arány
Apáczai Művelődési Központ	2 099 266	201 728	9,61%	1 865 699	88,87%
Pécs MJV Városi Könyvtár	142 063	3 174	2,23%	135 767	95,57%
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	49 125	12 616	25,68%	32 984	67,14%
Pécsi Kulturális Központ	240 985	78 698	32,66%	153 289	63,61%
Pécsi Nemzeti Színház	946 467	203 270	21,48%	740 670	78,26%
Bóbita Bábszínház	73 827	17 511	23,72%	54 386	73,67%
Pécsi Horvát Színház	148 121	27 961	18,88%	117 147	79,09%
Pannon Filharmonikusok	476 063	38 970	8,19%	434 107	91,19%
Pécsi Ifjúsági Központ	174 864	47 866	27,37%	126 390	72,28%
Összes önkormányzati fenntartású kulturális intézmény	4 350 781	631 794	4,52%	3 660 439	84,13%

32. Táblázat: Pécs MJV kulturális intézményeinek bevételmegoszlása, 2006

Forrás: Pécs MJV Önkormányzata, 2006. évi zárszámadása

- **A Pannon Filharmonikusok fenntartója a város, kiadásaik fedezése jelentős szerepvállalást igényel: bevételeik mindössze 8%-a származik saját bevételekből** (jegyeladások, produkció értékesítése, CD eladások, stb.), további 5% szponzori támogatásokból (amely a Pannon Filharmonikusok Alapítványához folyik be), emellett az önkormányzati támogatás 63%, az ún. önkormányzati zenekarok pénzalapjából pedig pályázat útján további 24%-ot kapnak.
- **A Pécsi Kulturális Központ a városi kulturális intézmények közül a legsikeresebben gazdálkodó intézmény, a támogatásértékű bevételek aránya azonban itt is meghaladja a 60%-ot.**

- **Az önkormányzati/megyei intézmények a közsféra gondoskodása miatt nem érdekeltek a piaci szemlélet érvényre juttatásában.** Ennek megfelelően például a terembérlés árát sem piaci szempontok alapján határozzák meg, azt csupán plusz bevételként értékelik, függetlenül a fenntartási, üzemeltetési költségektől.
- A kulturális rendezvények száma magas, azonban ezeket önkormányzati és/vagy állami fenntartású intézmények szervezik, így **ezen események nem adnak lehetőséget a regionális piaci szereplők számára az alvállalkozói feladatok ellátására sem**, vagy ha igen, akkor mélyen a piaci ár alatt (non-profit szellemiség következménye).
- Valamennyi (még az azonos fenntartóhoz, például az önkormányzathoz tartozó) intézmény önálló szervezettel, apparátussal, telephellyel rendelkezik, **egymástól függetlenül, egymással párhuzamosan építi ki háttér-infrastruktúráját**, marketingtevékenységét, amely így igen költséges, hatását tekintve azonban elaprózódott aktivitásokat jelent. Az alvállalkozói szerződéseknél a méretből eredő előnyt így nem tudják érvényesíteni.
- **Az intézményeknek sokszor nincs lehetőségük profi menedzsment team, megfelelő szaktudással és tapasztalatokkal rendelkező rendezvényszervező alkalmazására** (részben finanszírozási problémák miatt), ezért a programok szervezése gazdasági/marketing szempontból nem professzionális. Szerencsés a helyzet a Pannon Filharmonikusok esetében, hiszen a zenekar munkáját 11 fős menedzsment team segíti, valamint 4 fős regionális koncertszervezéssel foglalkozó Kft gondoskodik a rendezvényszervezésről.
- Az érintettek véleménye szerint gondot jelent, hogy az **EKF elszívja a mecénatúrát a más, EKF-ben közvetlenül nem érintett szervezetektől** (ti. a szponzorok szívesebben támogatják az EKF évhez kötődő programokat, mint az azokon kívüli eseményeket, tekintettel előbbiek szélesebb nyilvánosságára és várhatóan nagyobb látogatottságára), így ezek csak igen nehezen tudják előteremteni a programok színvonalas megrendezéséhez szükséges forrást, önerőt.
- Regionálisan csak Pécsen és Kaposváron találkozunk képzéssel, amelyek közel állnak a rendezvényszervezéshez, de –sajnos – nem azok (pl. PTE Természettudományi Kar

– Turizmus Tanszék, tantárgyban megjelenik a rendezvényszervezés; FEEK – kultúraközvetítés és közösségfejlesztési intézeti tanszék, kulturális gazdaságtan és kulturális igazgatás tanszék, tantárgyban megjelenik a rendezvényszervezés; Szekszárd Főiskola– Idegenforgalmi szakmenedzser – 55 7872 01 OKJ számmal és 6 féléves turizmus – vendéglátás szakirány).

Ezen problémák megoldása az EKF évben különösen nagy jelentőségű, hiszen a programkínálat további szélesedése várható, így az összehangolt rendezvénynaptár, az intézmények és rendezvényszervezők közötti együttműködés kialakítása, a képzett szakembergárda és profitorientált szemléletű menedzsment biztosítása elengedhetetlen. A Művészeti Tanács által javasolt világos pályázati rendszer, illetve programstruktúra megoldást jelent a problémák jelentős részére.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont által létrehozott új kínálatot az alternatívaelemzés és a kiválasztott változat részletes bemutatása tartalmazza.

IV.2.4. Szezonálitási kérdések

A konferencia- és koncertközpont összetett szolgáltatásköre lehetőséget biztosít arra, hogy a különböző utazási jellemzőkkel, fogyasztási szokásokkal rendelkező célcsoportok összerendezésével a szezonálitást minél alacsonyabb szintre szorítsuk vissza, így egyenletes töltést biztosítsunk.

Jellemző eltérések tapasztalhatók ugyanis mind évközben, mind heti bontásban illetve napszakhoz kötődően:

- Jellemző trend, hogy *a hivatásturisztikai események a hagyományos szabadidős célú utazások frekvenciájától szezonján kívül, azaz az elő- és utószezonra koncentrálódnak.* A nyári hónapok szerepe is egyre kevésbé csökken, a június szerepe jelentősen megnőtt az elmúlt években. A városlátogató turizmus ugyancsak kedveli az őszi és tavaszi időszakot, és Pécs vendégforgalmi adatai egyértelműen mutatják, hogy a turisták jelentős része e két szegmensből érkezik, az országosan jellemző szezonálitáshoz képest a nyári időszakban visszaesését figyelhetünk meg. A nyári időszak frekvenciátalabbá tételéhez a PKK az ezen időszakra szervezett kulturális rendezvényeivel tud elsősorban hozzájárulni.

- Kiemelt turisztikai időszaknak számítanak az ünnepek, amelyek természetesen a hivatásturisztikai események számára irreleváns időszakot jelentenek.
- Heti bontásban is különbség mutatkozik: a városlátogató, kulturális turisták jellemzően hétvégén érkeznek, míg a hivatásturisztikai események hétköznapokra, főként annak második felére koncentrálódnak. Az egyenletes kapacitáskihasználtságot a lakosságnak szóló programok elhelyezésével (hét elejére) biztosíthatjuk.
- Napszak szerinti különbséget jelent, hogy a hivatásturisztikai eseményeket jellemzően napközben, míg a jelentősebb kulturális programokat, koncerteket este tartják.

Rendkívül fontos feladat tehát az éves rendezvénynaptár összeállításakor a fenti trendek figyelembevétele annak érdekében, hogy a szezonális minimalizálható legyen. A program szerkesztés mellett a szezonális csökkentését, az egyenletes töltést hatékony szegmentációs és árképzési politikával támogathatjuk.

A kulturális programstruktúra kialakítása során arra kell törekedni, hogy a szezont a turisták által vonzóan tartott programokkal nyújtsuk meg, és gondoskodjunk a megfelelő számú és attraktivitású kulturális időtöltési lehetőségről. Ehhez a célcsoportok kultúrafogyasztási szokásainak figyelembevétele szükséges: az egyes programtípusok kedveltségét a motiváció szerint megkülönböztetett szegmensek vonatkozásában a célcsoportok bemutatása illetve a marketingterv vonatkozó része tartalmazza (ld. „Könnyed”, „Megerszállott”, „Komoly” szegmensek bemutatása, termékfejlesztés).

IV.2.5. Rendezvényszektor SWOT analízise

A rendezvényszektorra vonatkozó SWOT-elemzés a specifikus erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket foglalja össze:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">• Viszonylag nagy összes rendezvénykapacitás• Expo Center jelentős kapacitásai• Számos kulturális rendezvényszervező cég, lehetséges szakmai partner	<ul style="list-style-type: none">• Tervezett helyszín problémái (közlekedés, környezet)• A városi programkínálat elégtelenségei:• Túltelített kulturális programkínálat, ugyanakkor kevés igazán attraktív, egyedi

<ul style="list-style-type: none"> • Kiterjedt kapcsolatrendszer, együttműködés megindult a kulturális ipari területen belül (klaszter) • Nagy hagyományok a zenei kulturális életben • Pannon Filharmonikusok országos ismertsége, hírneve (teltházás koncertek) • Rendezvényszervezés kiterjedt tevékenységi köre (konferencia, tudományos, kulturális, fesztivál) • Piaci szemlélet – üzleti gondolkodás megjelenése bizonyos rendezvényszervezőknél • A régióban működő egyetemek és aktív tudományos élet pozitív hatása a hivatásturizmusra 	<p>program</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rendezvénynaptár összehangolásának hiánya • Bizonyos területeken a programok erős korlátozottsága (pl. esti szórakozási lehetőségek, ifjúsági programok) • Szezonalitás • Területileg koncentrált programok • Fesztiválok egy része nem elég színvonalas, minőségi vendégkör megnyerésére nem alkalmas • Intézmények együttműködése nem valósult meg, gyenge koordináció: • Párhuzamos kapacitások, tevékenységek • Egymásnak versenyhelyzetet generáló kínálat, programok • Marketingtevékenység, kommunikáció elégtelenségei • Pénzügyi források korlátozottsága a kulturális intézményeknél • Folyamatosan bővülő, a kereslettel lépést nem tartó kínálat • Konferenciakapacitás nem megfelelő nagysága, színvonala, akusztikai kialakítása • Turizmus, kultúra és rendezvényszervezés ágazatok közötti koordináció nem megfelelő • Minősítő - akkreditáló rendszer hiánya • Túlzott várakozás az EKF programmal kapcsolatban • Tőkeerős multinacionális vállalat(ok) hiánya
---	---

<p>Fejlesztési helyszín és a tervezett funkciók jellemzői:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fejlesztési helyszín erősségei (pl. kapcsolódási lehetőség más projektekhez, természeti környezet, belváros kiterjesztésének lehetősége, stb.)• Kulturális funkciókör közhasznúságából fakadó előnyök• Hiánypótló beruházás a Pannon Filharmonikusok koncertjeihez• Bizonyos helyiségek multifunkciós hasznosíthatósága	<p>Fejlesztési helyszín és a tervezett funkciók jellemzői:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fejlesztési helyszín problémái (megközelíthetőségi problémák, épített környezet leromlott állapota, nem illeszkedő funkciókör, kisajátítások jelentős költsége, vasúti közlekedés rezgésterhelése, stb.)• Tervezett funkciók fenntarthatósági problémái (jelentős teher a fenntartó számára)• Túlzott kapacitások bizonyos funkciókhoz• Fix falú helyiségek, fix széksoros, emelkedő padlózatú koncertterem korlátozott hasznosíthatósága• Várhatóan alacsony kihasználtság• Nem elég vonzó befektetési környezet
---	---

Lehetőségek	Veszélyek
<p>Kulturális turizmus pozitív trendjei fennmaradnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Városlátogatások, kulturális motivációjú utazások száma növekszik • A városi turizmus az EU turizmusának egyik kiemelt célterülete, egyre kedveltebb desztináció Kelet-Közép-Európa • A kulturális turizmus célcsoportja jövedelmező szegmens • Még felfedezetlen desztinációk szerepe növekszik • Élménykeresés fokozódó szerepe 	<p>Kultúrafogyasztás negatív trendjei fennmaradnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturális termékek fogyasztása időigényes, a fogyasztás intenzitása nem mindig növelhető • A pécsi lakosság kultúrafogyasztása alacsony, a megkérdezett belföldi lakosok viszonylag kis arányban érdeklődnek a tervezett szolgáltatások iránt
<p>Hivatásturizmus pozitív trendjei fennmaradnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hivatásturizmus szerepe tovább nő • Európa, mint fő desztináció szerepe fennmarad, a kelet-európai térség, ezen belül Magyarország jelentősége tovább növekszik • Kedvező ár-érték arány kihasználhatóvá válik, a költségek fokozódnak 	<p>Hivatásturizmus kedvezőtlen trendjei dominánssá válnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fokozódó árérzékenység, csökkenő költés • A fokozódó versenyhelyzetben hazánk nem tud talpon maradni, az infrastruktúra fejlődésének hiánya miatt • Budapest dominanciája tovább nő, a vidéki városok iránti kereslet még inkább csökken • Multinacionális cégek nem települnek be, így a helyi piacméret a hivatásturizmus tekintetében nem nő • Versenytársak gyorsabb fejlesztései elszívják Pécsről az eseményeket • A nagy létszámú nemzetközi konferenciák megnyerésére a kapacitási hiányosságok miatt nincsen mód

<ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztési helyszín tágabb környezetének rehabilitációja időben megvalósul, ezáltal a környezet nem jelent gátat a fejlesztéshez • Koordinált együttműködés ágazaton belül, ami biztosítja az árharc minimalizálását, a kapacitások jobb kihasználását • Pályázati lehetőségek kiaknázhatók lesznek • Koordinált együttműködés az ágazatok között • Piaci befektetők bevonása a működésbe – programok menedzselésébe • Új kreatív irányok feltérképezése és keresletre történő kínálat szervezése • Nemzetközi lehetőségek az együttműködésre 	<ul style="list-style-type: none"> • Helyszín rehabilitációja csak részlegesen valósul meg, a projekthez nem kapcsolódó területek szanálása késlekedik • Szervezeti háttér nem javul, összefogás nem valósul meg az intézmények között • Csökkenő kereslet trendje folytatódik a bérletes programok iránt • Az ágazatok közötti együttműködés nem valósul meg – a kereslet és kínálat egyensúlya nem hozható létre • Rendezvényszervezést a nagy intézmények (egyetem, vállalat) saját helyszínein kívánják megoldani • Minősítő – akkreditáló rendszer megváltoztatása, amely a piaci szereplők egy részét kizárja • EKF elszívó hatása a mecenatúrában nehéz helyzetbe hozza az EKF-hez közvetlenül nem kötődő programszervezőket
--	--

33. Táblázat: Rendezvényszektor SWOT-analízise

Forrás: saját szerkesztés

IV.2.6. Potenciális befektetők bevonási lehetőségei

Az EKF Program révén különleges figyelem irányul Pécsre. A nagyvonalú fejlesztési elképzelések megvalósításával a város a mainál attraktívabb, vonzóbb élet- és vállalkozási teret kínál elsősorban a kreatív osztály, illetve az idegenforgalom számára.

A következő évek fejlesztései kiszámítható befektetői környezetet kínálnak a beruházók számára, kiemelendő:

- A megközelíthetőség javulása, a tervek szerint 2010-re megvalósul a gyorsforgalmi út, amely bekapcsolja a várost a nemzetközi hálózatba.

- A Pécs-Pogány nemzetközi reptér folyamatos bővítése révén a város a légi közlekedésbe is aktívan be tud kapcsolódni.
- A pólusprogram keretében állami és Európai Unió támogatással valósulnak meg a nagyszabású innovációs fejlesztések az egészségügy, a környezetipar, illetve a kreatív ipar terén, a város hosszú távú gazdasági fejlődésének alapjait megteremtve. (A Pólus programot részletesen az Integrált Városfejlesztési Stratégia mutatja be.)
- Az EKF program keretében egyrészt a kulturális infrastruktúra fejlődése valósul meg, gyakorlatilag új kulturális városrész jön létre a Balokányban, a belváros újjáélesztése és a közterek fejlesztése az egész várost érintő fejlesztési program.

Mindezen alapok megteremtik a befektetők vonzásának feltételeit, és a magán és közszféra egy egymást erősítő, folyamatos fejlődést generáló együttműködése, együttthatása valósulhat meg.

A város célja, hogy a kijelölt irányokhoz (Pólus-program, EKF) illeszkedően megnyerje a befektetőket, és a város gazdasági fejlődését segítő projekteket hozzon a városba.

A Pécsi Konferencia és Koncertközpont eredményessége és sikere nagymértékben függ attól, hogy a létesítmény környezetében létrejönnek-e azok a kiegészítő funkciók, amelyek a PKK célcsoportjainak hosszú távú és visszatérő tartózkodását, illetve időtöltését lehetővé teszik. Kiemelkedően fontos ezen túl a városrész fejlődése, a környezet önmagában meghatározó szerepet játszik a létesítmény vonzerejében.

Az elmúlt évben/években számos olyan beruházás kezdődött meg, vagy tervezik megvalósítását, amelyek segítik a fenti követelmények megteremtését. A projektek befektetés-ösztönzőként is hatnak.

A PKK környezetében a befektetők vonzását a kiemelt projekten túl jelentősen segítheti:

- Az ún. „10-es tömb”-ön megvalósuló fejlesztés, amelynek keretében „A” kategóriás irodaház és mélygarázs épül. A Corso elnevezésű fejlesztés összesen 38 ezer m² alapterületen hoz létre kereskedelmi funkciót.
- A 48-as téren magas presztízsű apartmanházas lakó és kereskedelmi célú ingatlan készül, valamint

- a PKK közvetlen szomszédságában kap helyet a wellness központ.

A fejlesztések összhangban vannak a PKK-val mind funkciójukban, mind pedig minőségükben, így hozzájárulnak a konferencia- és koncertközpont iránti kereslet növeléséhez.

A **befektetési portfólió** az első lépést jelentette a magánszféra összehangolt, tervezett bevonására. A portfólió Pécs imázsának közvetítésén, illetve a befektetők bizalmának megnyerésén túl konkrétumokkal is bemutatja a fő fejlesztési terveket, magánberuházásokat. A PKK szempontjából is kedvező, hogy a turizmus kiemelt szerepet kap. A portfólió proaktív módon nevezi meg azokat a területeket és funkciókat, amelyek kapcsán befektetők bevonását tartaná kívánatosnak. A minőségi szálláshelyfejlesztés – amely a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont sikerének egyik alapkritériuma – hangsúlyosan jelenik meg.

A PKK kapcsán a befektetők elsősorban a létesítmény működését támogató funkciók esetében képzelhető el és segítendő.

A központ fenntartható működésének egyik alapfeltétele, hogy szálloda is elérhető legyen, hiszen a MICE szegmens igényli, hogy a konferenciahelyszín közvetlen közelében szállásolják el, minőségi (4-5 csillagos) színvonalon (a tervezett wellness központ szálláshely kapacitása részben kielégíti az igényeket, szükséges azonban további fejlesztés megvalósítása). A szálláshely-fejlesztési stratégiában leírtaknak megfelelően a város szerepe, hogy a fejlesztéseket összehangolja a keresleti igényekkel, illetve a megindult kezdeményezésekkel. A város céljai azt igénylik, hogy az egyes szálláshely-fejlesztési elképzeléseket differenciálják, preferálva azon beruházásokat, amelyek hiánypótlónak tekintendők és illeszkednek a fentiekben bemutatott szükségletekhez. Ilyen a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projekthez kapcsolódó szálloda megvalósításának segítése.

Feladatok:

- Szervezeti háttér felépítése (szálláshelyfejlesztést, befektetés-ösztönzést koordináló szervezet, személy kijelölése)
- A magánbefektetők elvárásainak és a nemzetközi standardoknak megfelelő tartalmú és felépítésű opportunity study, investment proposal kidolgozása a fő projektekre, így a

PKK-hoz kapcsolódó szállodára is. (A befektetői portfólió elkészülte megalapozza a tanulmányokat.)

- A kívánt üzemeltetői kör kijelölése, és tárgyalások kezdeményezésével a szándékok felmérése, majd a tárgyalások alapján kedvező együttműködést mutató szállodaüzemeltetők megnyerése.
- Az üzemeltetővel kötött szándéknyilatkozat alapján a finanszírozó beruházó feltárását a város és az üzemeltető együtt végzi. A külső működő tőke bevonása aktív befektetés-ösztönzési tevékenységet feltételez:
 - Bel- és külföldi nyílt promóciók (pl. részvétel ingatlanfejlesztési vásárokon; befektetési konferenciák, workshopok szervezése)
 - Meghívásos prezentációk kiválasztott befektetői kör számára
 - Befektetési csomagok értékesítését végző szervezetek motiválása (jutalékrendszer, jó kapcsolat ápolása, közös promóciós aktivitások)

Rendkívül fontos, hogy minden szükséges információ a potenciális befektetők rendelkezésére álljon.

- A városnak ki kell dolgoznia a támogatási stratégiát, amely többek között tartalmazhat adókedvezményeket, a telek biztosítás kedvező feltételeinek kialakítását, az építési engedélyezési eljárás felgyorsítását, mely teendők segíthetik vonzóvá tenni a befektetési területet.
- A befektetés-ösztönzés célszerűen a beruházók magas kockázatát hivatott csökkenteni, amely Pécs esetében a vendégforgalmi trendek jelenlegi kedvezőtlen tendenciáiból, az EKF projektek 2010-es befejezési idejéből (nem történhet meg a piacra lépés az attrakciók hiányában), illetve a megnövekvő kereslet tartós voltának bizonytalanságából fakad. A kockázatok csökkentését a város pénzügyi kedvezményekkel segítheti elő, illetve a tervezés és engedélyezés során tanúsított rugalmassággal, gyorsított engedélyezési eljárások lefolytatásával. A kedvezőtlen üzleti eredmények esetére szükséges a funkcióváltás engedélyezése (pl. lakóépületté alakítás).

- A befektetés-szervezéssel párhuzamosan megoldandó feladat a szállodák szakember ellátása, a képzések megvalósítása, a befektetőkkel (leendő üzemeltetőkkel) közösen és igényeikkel összhangban. A rendelkezésre álló 1,5-2 év elsősorban kiegészítő jellegű, gyorsított képzéseket tesz lehetővé.

A vonzerő növeléséhez elengedhetetlen a turisztikai infrastruktúra megteremtésén túl **az attrakciók körének bővítése**. A városközpontban, illetve más városrészekben megvalósuló fejlesztéseken kívül kedvező lenne a Balokány-ligetben is a rekreációt biztosító tevékenységek elhelyezése.

A PKK, illetve a Balokány további fejlesztési a kereskedelmi tevékenységek fejlődéséhez is megfelelő alapot jelentenek. A városrész jelenlegi szolgáltatási színvonala, illetve a szolgáltatások köre kevésbé illeszkedik a PKK, DDRKTK, illetve a Zsolnay Kulturális Negyed látogatóinak igényeihez, ugyanakkor a három létesítmény – és további fejlesztések – megfelelő keresletet generál a vendéglátóipar, illetve a kereskedelem növekedéséhez.

A konferencia- és koncert központ **szolgáltatásait** számos alvállalkozó bevonásával végzi, kapacitásai miatt a létesítmény egyes területeken új gazdasági társaságok, szolgáltatók létrejöttét indukálhatja.

A konferenciaszervezést, helyszín értékesítést, mint gazdasági funkciót erősítő tevékenység végrehajtásához projektgazda, illetve a működtető szervezet konferencia- és rendezvényszervező gazdasági társaságok bevonásával végezheti, valamint együttműködő partner lehet a Pécsi Tudományegyetem is, hiszen jelentős konferenciarendezési tapasztalatokkal és potenciállal bír, rendszeresen képes használni a PKK helyiségeit kisebb rendezvényei céljára is.

A **rendezvényszervező cégek bevonását** hatékony marketingtevékenységgel kell ösztönözni, amely magában foglalja:

- A létesítmény szolgáltatáskörének teljes körű bemutatását, információs anyagokkal vagy személyes tájékoztatás (pl. házbejárások, prezentációk, study tourok rendezése) keretében;
- Megfelelő ösztönző rendszerek kidolgozását a kapcsolatépítés, a külső szervezetek bevonásának elősegítésére, pl.

- Folyamatos kapcsolattartás, érdekegyeztetés és párbeszéd
- Árkedvezmények biztosítása, jutalékrendszer kidolgozása
- Értéknövelt szolgáltatások biztosítása
- Közös programok szervezése, közös promóciós aktivitások, stb.

A létesítmény működtetéséhez kapcsolódóan jelentős alvállalkozói bázist építhet ki a PKK, mind a házon belüli kiegészítő funkciók (pl. vendéglátás, ajándékbolt), mind a kapcsolódó szolgáltatások (kiszervezett tevékenységek, vásárolt szolgáltatások, közvetetten kapcsolódó szolgáltatások) tekintetében. Rendkívül fontos, hogy a lehetséges partnereknek minden információt megadjunk a létesítmény szolgáltatásairól, árairól, az együttműködési lehetőségekről. Már a PKK megnyitása előtt szükséges a város, illetve a térség vállalkozóiban az igényeket tudatosítani, annak érdekében, hogy a szolgáltatások a nyitástól kezdődően rendelkezésre álljanak. Ezt segíthetik a projekt nyilvánosságának biztosítása kapcsán végzett tevékenységek, amelyek során a helyiek megismerhetik a létesítmény paramétereit, tervezett programjait és működését. A szakmai napok kifejezetten a szolgáltatók, alvállalkozók bevonását, érdeklődésük felkeltését szolgálják.

A folyamatos kapcsolattartás mellett elengedhetetlen a partnerek által nyújtott minőségi színvonal ellenőrzése is, annak érdekében, hogy egységes minőségi standardokkal találkozzon a vendég a létesítmény valamennyi szolgáltatása esetén.

A projekt tágabb értelemben is jelentős hatást gyakorolhat a befektetési környezetre, hiszen a létesítmény megvalósítása a jelenleg elszlömösödő, külvárosi jellegű településrész rehabilitációját indíthatja el: a beruházás katalizátorként hathat további kínálati elemek létrehozására, a tervezett rendezvények újabb eseményeket generálnak, azaz a továbbgyűrűző hatás multiplikátorként jelentkezik. Ennek megfelelően a létrejövő fejlesztés a magántőke számára is attraktívabbá teszi a fejlesztési területet, mivel

- Hozzájárul a városrészek minőségi megújulásához;
- Jelentős nagyságú keresletet hoz a területre;
- Általában felértékeli Pécs, mint turisztikai, ingatlanfejlesztési és befektetési célterület imázsát.

Mindez azt jelenti, hogy a tervezett projekt megvalósítása

- Jelentősen megnöveli a fejlesztési terület és környezetének ingatlanértékét;
- Nagymértékben erősíti a területek tőkevonzási képességét,
- Azaz pótlólagos beruházásokat generál a magántőke részéről is.

Ez alapvető pozitív változásokat hozhat létre a városrész rehabilitációjában, társadalmi-gazdasági környezetében, foglalkoztatási helyzetében is. Ezek a változások jórészt automatikusan, pótlólagos beruházásként lépnek fel, a város feladata azonban ezen fejlődés irányítása, kontrollja annak érdekében, hogy a változások a város fejlesztési stratégiájába illeszkedő, hosszabb távon is fenntartható fejlődést indukáljanak. Feladat tehát:

- Projektek és projektötletek generálása a fejlesztési terület környezetében is;
- Projekttervek kidolgozása, a befektetési ajánlatok promóciója;
- A közszféra és a magánszféra által megvalósítandó feladatok szétválasztása a hatékony forrásallokáció érdekében;
- A piaci szereplők számára vonzó, a város hosszú távú fejlesztési stratégiájába illeszkedő beruházások ösztönzése (támogatási rendszer kidolgozása, adókedvezményekkel, fejlesztési terület kedvező feltételekkel történő biztosításával; hatósági ügyintézés megkönnyítésével, stb.);
- Fejlesztési társaság létrehozása a köz- és a magánszféra közös részvételével, a kiválasztott projektekre.

Kiemelt feladat a külföldi tőke bevonása, mivel az jelentős húzóhatást gyakorol a teljes fejlesztési területre, annak tágabb környezetére is (hiszen például egy befektetési alap megjelenése más befektetési alapok számára is referenciát jelent).

IV.3. PROJEKT CÉLKITŰZÉSEI, ELVÁRT EREDMÉNYEK, INDIKÁTOROK

A fejezet célja, hogy a helyzetelemzésben meghatározott **társadalmi, gazdasági és fenntarthatósági igények és szükségletek alapján** egy logikusan felépített célhierarchiát rögzítsen, amely alkalmas arra, hogy a projekt végrehajtása során is vezérfonalat jelentsen. A meghatározott céloknak valós szükségleten kell alapulniuk, illetve **reálisnak és elérhetőnek kell lenniük**. A célokhoz számszerűen meghatározott indikátorokat rendelünk, annak érdekében, hogy az eredmények és a projekt okozott hatásai ellenőrizhetőek legyenek.

IV.3.1. A fejlesztés szükségszerűsége, fejlesztési potenciál

Adottságai, jelentős értékei ellenére Pécs jelenlegi turisztikai pozíciója gyenge: a látogatószám alacsony, a vendégtartózkodási idő igen rövid, a turizmusból származó bevételek mérsékeltek. Visszafogott a városi kultúrafogyasztás mértéke is, így a gazdag zenei, kulturális hagyományok kihasználása korlátozottan valósul meg.

A város turisztikai pozíciójának javításának, a városi turisztikai kínálat újrapozicionálásának kiemelt elemei közé tartozik:

- A minőségi kulturális értékek bemutatása, a város megjelenítése Európa kulturális-zenei térképén;
- A magasabb fizetőképességű, igényes hivatásturisztikai vendégkör megnyerése.

Jelenleg azonban az ehhez szükséges, minőségi infrastruktúra nem áll rendelkezésre:

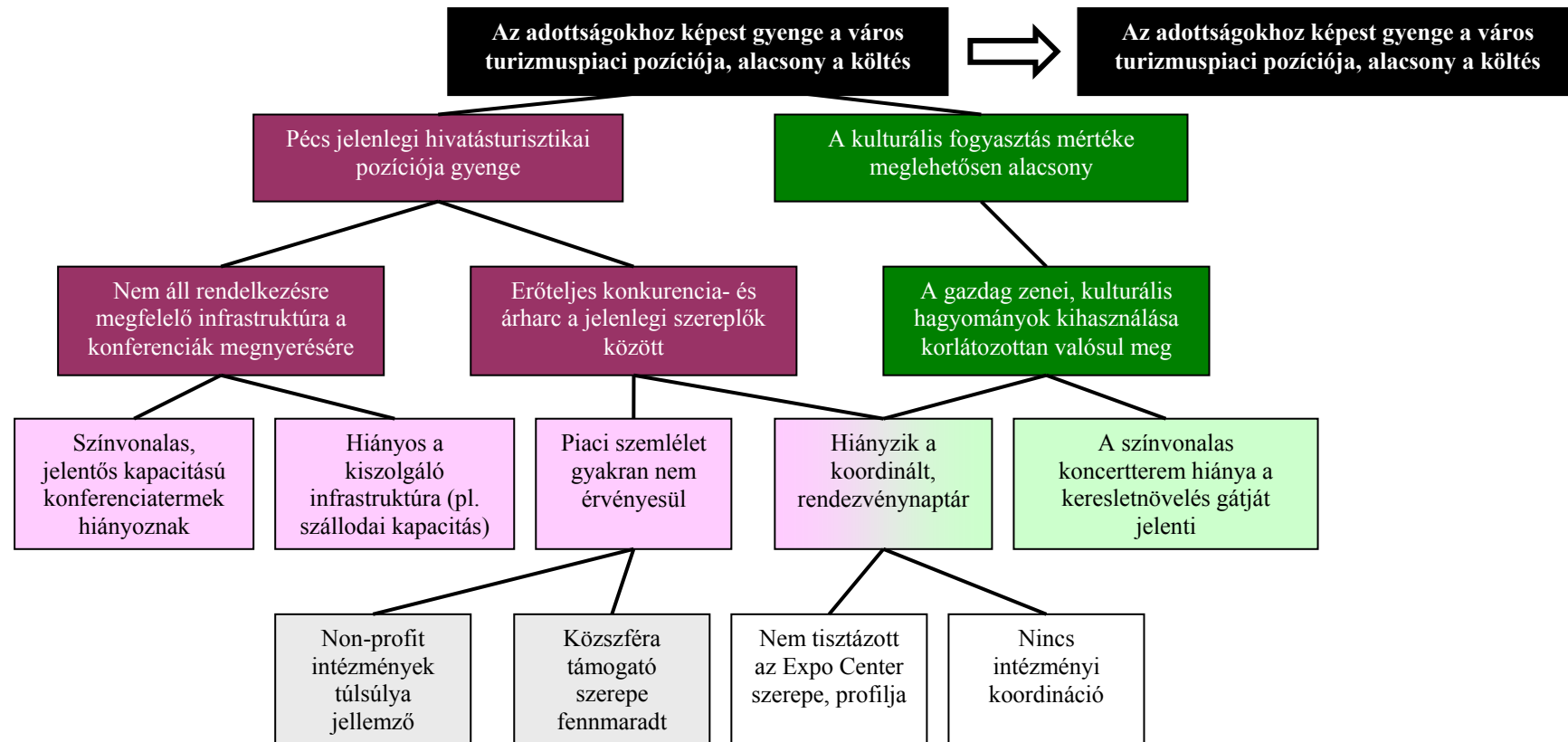
- A város kulturális életében kiemelt szerepet játszó Pannon Filharmonikus zenekar méltatlan körülmények között próbál, a színvonalas nagyzenekari koncertek megrendezésére alkalmas, megfelelő befogadóképességű és akusztikai kialakítású koncertterem nem áll rendelkezésre.
- A nívós kulturális események megrendezésére alkalmas, jelentősebb befogadóképességű fedett helyszín nem biztosított.
- Nemcsak a városban, de térségében, sőt az egész régióban is hiányzik egy színvonalas, a MICE piac igényeihez szabott méretű és szolgáltatáskörű konferenciaközpont.

Ezen problémák megoldását szolgálhatná egy korszerű, minőségi, akusztikai tervezéssel készült hangversenytermet is magában foglaló rendezvényhelyszín, amely szekciós kialakításának köszönhetően konferenciák és más hivatásturisztikai események befogadására is alkalmas lenne. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projekt e fejlesztési cél megvalósítására irányul.

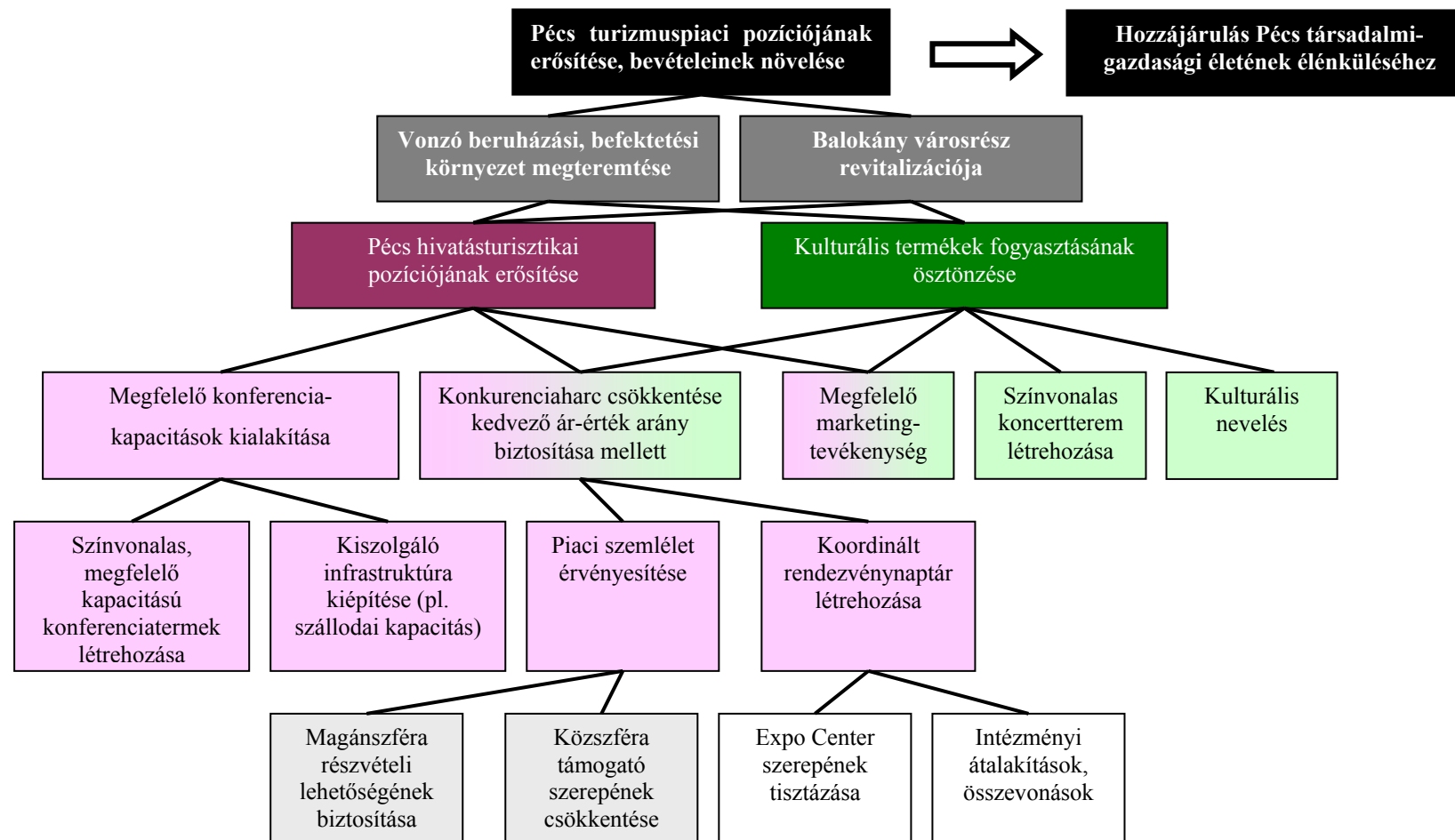
Hazánkban a főváros dominanciája jellemző a nagykapacitású, magas minőségi szolgáltatást kínáló konferenciahelyszínek, de még inkább a koncerthelyszínek esetében. Ezért a PKK nem csak Pécs, de Dél-Dunántúl számára is jelentőséggel bír, a rendezvényszervezők érdeklődésére tarthat számot nemcsak helyi, regionális, de országos és nemzetközi szinten is.

A helyzetelemzés és a SWOT alapján a megoldandó problémák tényszerű összegzését, logikai kapcsolatainak, ok-okozati viszonyainak ábrázolását a problémafa tartalmazza:

Problémafa

Célfa

A kulcsprojekt célkitűzése a feltárt problémák megoldása érdekében, egy olyan multifunkcionális, magas minőségű és reprezentatív épület létrehozása, amely Pécs 2010-es EKF program rendezvényeinek, eseményeinek méltó helyszíne, ugyanakkor ezen túlmenően, hosszú távon is hozzájárul Pécs kulturális, gazdasági életének sikeréhez, fellendítéséhez a turizmuspiaci pozíció javítása révén.

IV.3.2. Hosszú távú hatások

A tervezett létesítmény nemcsak a városban, hanem **a kistérségben, sőt a régióban is hiánypótló beruházásnak számít**, hiszen nem áll rendelkezésre hasonló színvonalú és összetettségű rendezvényhelyszín. A fejlesztés hatása túlmutat a létesítményt érintő előnyökön, hiszen pozitív hozamokat generálhat a városrész és a város szempontjából is, sőt – húzóhatásának köszönhetően – a város és térsége turizmuspiaci pozícióját is nagymértékben erősítheti. *A fejlesztés regionális hatásai* az alábbiakban fogalmazhatóak meg

- Új alapokra helyezi a város turizmusát, ezáltal ösztönzi a vendégforgalom élénkítését, hozzájárul a vendégkör átstrukturálódásához az igényes, magasabb fizetőképességű vendégkör részarányának fokozásával, mely hasznokból természetesen – közvetlen és közvetett módon – a térség is profitál.
- Nagymértékben hozzájárul a térségi rendezvénypiac élénküléséhez.
- A kulturális események infrastrukturális hátterének megteremtésével elősegíti a térségi lakosság minőségi kultúrafogyasztásának ösztönzését, ezáltal hozzájárul a Dél-Dunántúlon élők életminőségének javításához.
- A kulturális turizmus élénkítésével jótékony hatást gyakorol a régió kultúrájának, hagyományainak bemutatására, szélesebb körben történő megismertetésére, az autentikus adottságok megőrzésére.
- Jelentős mértékben javítja Pécs imázsát és versenypozícióját, amely a régió sőt Magyarország megítélésére is kihat.
- A turizmus multiplikátor hatásának köszönhetően pozitív gazdasági, társadalmi hatások realizálódnak, amely Pécs régióközponti szerepköréből adódóan kisugárzik tágabb körzetére is (pl. befektetés-ösztönzés, munkahelyteremtés, regionális

fejlesztések elindulása, regionális együttműködések élénkülése, lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása).

A beruházás Pécssett jelentkező hatása:

- Balokány városrész revitalizációja, fellendítése, valamint kapcsolatának erősítése a belvárossal, bekapcsolása Pécs pezsgő kulturális életébe
- A magánszektor számára vonzó befektetői, vállalkozási környezet kialakítása, ezáltal magán-erős befektetések, pótlólagos beruházások generálása a kapcsolódó területeken
- Pécs turizmuspiaci pozíciójának erősítése, bevételeinek növelése
 - Vendégforgalom növelése
 - Vendégtartózkodási idő emelkedése
 - Igényesebb, magasabb fizetőképességű szegmensek magasabb aránya
 - Külföldi vendégkör megnyerése, ezáltal a keresleti koncentrálttság csökkentése
 - Költségek fokozása
 - Szezonális mértékének csökkentése
 - Közvetlen bevételek növekedése
 - Közvetett bevételek, pl. helyi adóbevételek, munkahelyteremtés révén jövedelem növekedése
- Pécs imázsának – mint oktatási központ, valamint tudományos konferenciák ismert helyszíne – erősítése
 - Pécs kulturális-üzleti életének felpezsdítése
 - A város rendezvényturisztikai keresletének fellendítése
 - A magasabb vendégforgalom pozitív hatást gyakorol a város más kulturális intézményének imázsára, látogatottságára és működésére is

A projekttel kapcsolatban elvárás, hogy a célkitűzéseket a leghatásosabb módon legyen képes szolgálni.

IV.3.3. Konkrét, rövid távú célok, elvárt eredmények

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont az EKF program egyik kulcsberuházásaként jelenik meg. A hosszú távú célok és a projekthez közvetlenül köthető igények alapján határozhatóak meg.

A célhierarchiában alapvetően két fő célkitűzés szerepel:

- A gazdag zenei és kulturális hagyományokban rejlő lehetőségek kiaknázásával Pécs turisztikai pozíciójának erősítése, illetve a minőségi kultúrafogyasztás mértékének növelése a helyi lakosság és a turisták körében egyaránt. Pécs megjelenítése Európa zenei térképén.
- A város hivatásturisztikai szerepkörének fokozása, a MICE szektor magas jövedelmezőségének kiaknázása

A kulcsprojekt célkitűzése az alábbi közvetlen célokra bontható:

- Hozzájárulás az EKF év sikeréhez
- Kulturális termékek fogyasztásának ösztönzése, elősegítése
 - Színvonalas koncertterem és rendezvénykapacitás létrehozása
 - Aktív részvétel a kulturális rendezvények szervezésében, fokozva a minőségi kínálatot
 - A kulturális neveléshez kapcsolódva fiataloknak szóló speciális programok összeállítása és befogadása
- Pécs hivatásturisztikai pozíciójának erősítése megfelelő konferenciakapacitás biztosításával
 - Színvonalas, megfelelő kapacitású konferenciatermek kialakítása
 - A szükséges kiegészítő szolgáltatások biztosítása, optimális kínálat mix
 - A piaci trendeket kihasználni képes intézményi struktúra és üzemeltető szervezet kialakítása

A fenti célok teljesülése önmagában is meghatározó a PKK sikeres működésében, továbbá hozzájárul a vonzó befektetői környezet megteremtéséhez a háttér infrastruktúra (elsősorban szálloda) területén, ami szintén elengedhetetlen feltétele az eredményességnek.

- Mindkét részcélhoz kapcsolódóan
 - A konkurenciaharc csökkentése a kedvező ár-érték arány biztosítása mellett a MICE és rendezvényszolgáltatások tekintetében
 - Piaci szemlélet érvényesítése
 - Magánszféra részvételi lehetőségének biztosítása
 - Közsféra piacbefolyásoló támogató szerepének csökkentése
 - Koordinált rendezvénynaptár kialakítása
 - Intézményi átalakítások, összevonások megvalósítása
 - Hatékony, támogató marketing-tevékenység

A célok elérését egy multifunkcionális központ létrehozása biztosíthatja, amely a város jelenlegi zenei, kulturális és konferencia, üzleti rendezvény helyszíneire képest jelentősen magasabb szolgáltatási színvonalat és befogadó kapacitást jelent.

IV.3.4. Elvárások a Pécsi Konferencia- és Koncertközponttal kapcsolatban

A központtal szemben megfogalmazott elvárás, hogy *működése ne igényeljen egy meghatározott mértéken túl önkormányzati támogatást*, ugyanakkor biztosítsa a város kulturális – és kiemelten a komolyzenei – rendezvényei számára a reprezentatív, és a kor igényeihez illeszkedő műszaki, akusztikai helyszínt. Az Önkormányzat teherviselése maximum 180-190 millió Ft többlettámogatást képes finanszírozni az első évben, azonban rendkívül erős követelmény a támogatási igény mértékének csökkenése, illetve a későbbiek során az önfenntartás. *A létesítmény befogadóképességének illeszkednie kell a város kulturális, zenei téren jelentkező mai és a jövőben prognosztizálható keresleti igényeihez, olyan módon, hogy a befogadóképesség ne korlátozza az érdeklődők részvételét.*

A Pannon Filharmonikusok zenekar Pécs kiemelkedő értéket képviselő intézménye, az elmúlt években a zenekar jelentős fejlődésen ment keresztül, nagymértékben nőtt a zenekar

eseményeinek látogatószáma, elismertsége. A zenekar működéséhez, fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása prioritás a város számára. Ennek biztosítása érdekében vagy a tervezett létesítménynek kell ***biztosítania a Pannon Filharmonikusok menedzsmentjének irodáit, hangfelvételi, illetve próbalehetőségeit*** vagy olyan megoldást kell mindezen funkciók a zenekar számára elfogadható helyszínen legyenek biztosítva.

A kulturális és koncert rendezvények befogadása mellett az épületben szabad kapacitások lépnek fel, hiszen az események elsősorban az esti órákban, néhány óras lekötést jelentenek, és a várható kultúrafogyasztás nem tölti ki az épület maximális üzemeltetési napjainak számát. ***A szabad kapacitások adnak lehetőséget a másik célkitűzés – a város hivatásturisztikai pozíciójának erősítése – eléréséhez.***

A konferenciák, céges rendezvények, illetve egyéb a helyiek részéről jelentkező reprezentatív események igényeihez a koncert, és kulturális rendezvények számára létrehozandó épület illeszkedik. Az illeszkedés azonban csak részleges, a hivatásturisztikai funkciónak is megvannak a speciális igényei, amelyeket az eredményes működés érdekében szükséges kialakítani. Az alábbiak a nemzetközi tapasztalatok⁴⁰, alapján összeállított ***általános követelményeket*** határozzák meg ***a jól működő multifunkcionális épülettel szemben***⁴¹:

- Általános követelmények:
 - Az épület teljekörü akadálymentesítése szükséges (nemcsak mozgáskorlátozottak, hanem vakok és gyengénlátók, siketek és nagyothallók részére is, továbbá az értelmileg sérültek számára is szükséges a tájékozódást megkönnyíteni).
 - Az üléstermek elsötétítési lehetősége mellett a további tereknek alapvetően napfényesnek, világosnak kell lenniük.
 - A nemzeti szabványtól eltérő elektromos csatlakozásokat is biztosítani kell.
 - Nagy hangsúlyt kell helyezni a tűzvédelemre és egyéb biztonsági előírásokra (tűzvédelmi berendezések, vészkijáratok).

⁴⁰ Forrás: IAPCO HEADQUARTERS, www.iapco.com

⁴¹ Az általános követelmények nem mindegyikét kívánjuk érvényesíteni a PKK esetében, hiszen például nem tervezünk fizetős parkolókkal.

- Az épületek őrzése/védelme kiemelt fontosságú feladat (a biztonsági rendszerek, ellenőrzési pontok mellett külön VIP bejáratot is létesíteni szükséges).
- A légkondicionálás alapkövetelmény.
- Jól megtervezett jelzőtáblákkal biztosíthatjuk a látogatók egyenletes és könnyű haladását, tájékozódását az épületben.
- Már a tervezés időszakában át kell gondolni az emberek és az áruk mozgásának útvonalát az épületen belül.
- Fejlett informatikai rendszerek alkalmazása szükséges mind a munkafolyamatok irányításában (pl. számviteli, logisztikai, raktározási szoftverek, bér és munkaügyet szolgáló rendszer, elektronikus iratkezelési és nyilvántartási szoftverek, stb.), mind a jegyértékesítésben és web alkalmazásokban, mind a ház szolgáltatáskörében:
 - Térfigyelő rendszer az épület körül
 - Belső tűzvédelem, biztonsági rendszer, beléptető rendszer
 - Internet-hálózat, belső számítógépes hálózat (a teljes házban modern IT-rendszert kell kialakítani, pl. vezeték nélküli mikrofonrendszerrel, számítógéppel vezérelt audiovizuális rendszerrel, akusztikával, színpadtechnikával, stb.)
 - Wi-fi rendszer a teljes épületben és annak környékén
 - Parkolási rendszer
 - Tömegközlekedéshez jegyértékesítő automaták az épület közelében található buszmegállóknál, esetleg kapcsolódás az intelligens megálló programhoz
 - Bankautomata az épületben, vagy esetleg kívül
 - Telefonközpont, telefonhálózat, elektronikus üzenetközvetítő rendszer
- Koncertterem:

- A tervezés során kiemelt figyelem fordítandó az akusztikai tervezés mellett a látástervezésre is (azaz annak biztosítására, hogy a nézőtér valamennyi pontjáról jól látható legyen a színpadi produkció)!
- A kiszolgáló helyiségeket (pl. személyzeti blokk, gazdasági bejárat, stb.) megfelelő kapcsolódásokkal és méretben kell kialakítani (tekintettel arra, hogy pl. nagyméretű díszleteket is mozgatni kell).
- Az akusztikai tervezést számítástechnikai rendszer segítségével szükséges megoldani.
- Szükséges a művészek felkészüléséhez és öltözéséhez szükséges helyiségek kialakítása.
- A színpad egyszerű berendezhetőségét biztosítani kell (szállítópódium).
- Konferencia- és szekciótermek:
 - A plenáris ülésteremmel minimum megegyező befogadóképességű szekciótermi kapacitást kell biztosítani.

Példa: 600 fős plenáris ülésterem mellett összesen 800 fős egyéb, szekciótermi elhelyezés szükséges, az alábbiak szerint:

- 300 fős szekcióterem 2 részre bontva (összenyitható)
- 120 fős szekcióterem (ez is bontható legyen, valamint a naggyal egybenyitható)
- 2*80 fős szekcióterem
- 2*60 fős szekcióterem
- 2*40 fős
- 1*30 fős
- Kisebb helyiségek: sajtószoba, videokonferencia szoba, business center

- Variálható, mobil falakkal ellátott, belül is átrendezhető terek.
- Megfelelő székválasztás (hosszabb ideig is kényelmes). Biztosítani kell írásra, jegyzetelésre alkalmas felület is.

- Megfelelő látási viszonyok minden helyről (pódiumot, audiovizuális eszközöket).
 - Ha beépített (rögzített) üléseket választunk, akkor legyenek szavazásra, tolmácsolásra, mikrofon használatra alkalmas beépített berendezések is.
 - Az előadóterem belmagassága legyen megfelelő, hogy a projektorok jól láthatók legyenek, valamint hogy a terem jól, de huzatmentesen szellőzhessen. A kapcsolóknak könnyen elérhetőnek kell lenniük a termen belül, illetve szabályozhatónak a vetítőfülkéből is.
 - A termekbe állítható magasságú, megfelelő terhelhetőségű mobil színpadot tervezzünk, amelyre kerekesszékekkel is fel lehet menni.
 - A kivetítő berendezések (film-, video-, multi-screen slide) működtetéséhez nemzetközi előírásoknak megfelelően felszerelt teremre van szükség. Az üléstermek között audiovizuális kapcsolatot kell kiépíteni.
 - ISO szabványnak megfelelő tolmácsfülkét és a tolmácsberendezést kell alkalmazni.
 - A megfelelő hangosítást, a mikrofon csatlakozást a nagyothallók részére is biztosítani kell.
 - Célszerű kiépíteni vezeték nélküli mikrofonrendszert.
 - Az audiovizuális bemutatókra használt termekben teljesen be kell tudni sötétíteni, hogy a prezentáció megfelelően látható legyen.
 - Jó hangszigetelésre van szükség.
- Parkolás:
 - A központ közelében megfelelő parkolási lehetőséget kell biztosítani.
 - Buszparkolót is célszerű kialakítani úgy, hogy a buszok fordulása ne akadályozza az autók mozgását. A buszból – lehetőség szerint – fedett helyre léphessenek ki a vendégek.
 - A kiállítók illetve a beszállítók részére a rakodási területet külön kell kialakítani.

- A VIP vendégeknek ingyenes parkolást kell biztosítani, és a parkolási díjakat általában alacsonyan kell tartani. A kongresszus résztvevőinek kedvezményes díjat kell megállapítani. Mozgássérültek számára ingyenes parkolóhelyet kell biztosítani közel a bejárathoz. **(megjegyzés: az általános követelményeknél kedvezőbb helyzetet teremt, hogy a PKK esetében nem tervezzük a parkolás díjkötelessé tételét!)**
- Előcsarnok:
 - Az előcsarnok nagy, világos és áttekinthető legyen, az épület központja
 - Szükséges funkciók: információs pult, hírközpont
 - Az előcsarnokban (hallban) nyer elhelyezést az információs pult, a hírközpont, regisztrációs pult, elektronikus üzenetközvetítő rendszer, pihenőterek, ruhatár, üzlethelyiségek, vendéglátó egységek
 - Az előcsarnok tervezésekor a multifunkcionális szemléletet figyelembe kell venni (pl. alkalmas legyen kiállítások, vásárok megrendezésére, állófogadásokra, stb.)
- Irodák:
 - A konferenciákhoz irodakapacitás is biztosítandó.
 - Az irodáknak világosnak kell lenniük, megfelelő levegőztetéssel (légkondicionálással), telefonnal, fax-szal, adatátviteli hálózati csatlakozással, elektromos csatlakozásokkal, stb. és a közelben mosdókkal.
 - Egy biztonságos páncélszekrény alapvető fontosságú az épületben.
- Kiállítási terület (a PKK esetében a kiállítási területet az előcsarnok jelenti elsősorban):
 - A kiállítási területen meg kell oldani a vízvételi lehetőséget és a személtelhelyezést. Az elektromos áramot, telefon, fax és más adatátviteli vonalakat minden standhoz biztosítani kell.
 - A kiállítási területnek közvetlen kijáráttal kell rendelkeznie az udvarra, amin keresztül a szállítás történik. A kijáratot úgy kell kialakítani, hogy

nagyméretű installációk is beférjenek rajta. Ha a szállításra liftet használunk, akkor azt megfelelő méretűre és teherbírásra kell tervezni. A kiállítóknak zárható raktárhelyiség álljon rendelkezésére.

- Sajtószoba, videokonferencia szoba és business center:
 - Szükség van egy sajtóirodára.
 - Szükséges egy többfunkciós business center kialakítása: egy terem telefonnal, telefax berendezéssel, és egyéb kommunikációs eszközökkel, egy másik terem fénymásolókkal, nyomtatókkal, valamint egy TV stúdió.
 - A telekonferenciák megrendezésére alkalmas kábelek és parabolaantennák megléte jelentősen megnöveli egy konferenciaközpont értékét.
- Vendéglátás:
 - Az étkezésre használt helyiségnek elég nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy a konferencia összes résztvevőjét egy időben le tudja ültetni, akkor is, ha teltházas a konferencia.
 - Az előkészítő helyiségek és az esetleges konyha méretét a Központ kapacitásának megfelelően kell tervezni.
 - Jó megközelíthetőséget kell biztosítani, gazdasági bejárattal.
 - Az épületben megfelelő számú kávézót, bárt, társalgót kell kialakítani.
 - A koncertekhez és kulturális funkciókhoz büfé kialakítása indokolt.
- Ruhatár és mosdók:
 - Egy többfunkciós konferencia központot úgy kell kialakítani, hogy minden ülésterem közelében legyen ruhatár és mosdó.
 - A mosdóban mozgássérültek számára külön kialakított WC-nek kell lennie.
 - A mosdók nagyságát, a WC-k számát a kiszolgált terem kapacitásához kell igazítani.
- Egyéb funkciók:

- Hatékony telefonközpont. A telefonszámok elosztását időben tudni kell, hogy a kiadványokban azok jól jelenjenek meg.
- Megfelelő számú, nemzetközi hívásra is alkalmas fizetős telefonokra is szükség van a komplexum egész területén. Legyen készpénzes, kártyás, hitelkártyás telefon és telefax is.
- Zártláncú televízió és elektronikus üzenet központ iránt különösen nagy a kereslet.
- Erős kézikocsik legyenek mindenféle méretben, amit a szervezők és a kiállítók is használhatnak.
- Részletes tájékoztató kiadványra van szükség az épületről, alaprajzokkal, elektromos csatlakozó pontokkal stb., melyet a szervezők kérésre megkaphatnak.
- Szerverszoba kialakítás szükséges.
- Kapcsolódó közterek:
 - A kapcsolódó közterek kialakításakor a létesítménnyel azonos minőségi standardok bevezetése nélkülözhetetlen.
 - A zöldfelületek esetében automata öntözőrendszer kialakítása szükséges, mert attraktív és intenzív fenntartású zöldfelület létrehozása indokolt. A látványosság vizes elemek alkalmazásával (pl. szökőkút), illetve szabadtéri képzőművészeti alkotások elhelyezésével fokozható. Utcabútorozás szükséges annak érdekében, hogy a létesítmény parkja közösségi találkozóhelyként is funkcionáljon.
 - Kiemelt szempont az emblematikus megjelenés, így a központ körbekerítése nem javasolt. Ennek megfelelően a köztéri biztonságra is hangsúlyt kell helyezni (térfigyelő rendszerrel).
 - Rendkívül fontos köztéri megoldásokkal is erősíteni az egyes beruházások közötti kapcsolatot: a Balokány-ligeten keresztül sétaút kialakítása szükséges a Zsolnay Kulturális Negyed irányába.

- Az utcaburkolatok tervezése során figyelembe kell venni, hogy a PKK-ban megrendezésre kerülő eseményekre érkező női vendégek jellemzően magas sarkú cipőt hordanak.

IV.3.5. A projektől elvárt számszerűsíthető célok, indikátorok

A kulcsprojekt céljainak teljesülését különböző szinteken hatás-, eredmény és output indikátorokkal mérjük. A mutatók amellet, hogy teljesítik az általánosan elvárt minőségi kritériumokat (SMART kritériumrendszer), illeszkednek a DDOP releváns indikátorkészletéhez is.

Azonosítottuk azokat a mérőszámokat, amelyekkel a projekt célkitűzéseinek, eredményeinek és hatásainak teljesülése mérhető. A projekt-előkészítés során:

1. Az indikátorlistát a SMART kritériumrendszernek való megfelelés szempontjából történt vizsgálat (pl. mérhetőség, hozzáférhetőség) alapján szűkítettük;
2. Nem határoztuk meg indikátorként azokat a mérőszámokat, amelyek a központ befogadóképességének, funkciójának függvényeként alakulnak (vizes blokkok száma, öltözőkapacitás, irodakapacitás). Ezek méretét, befogadóképességét minden esetben a lehető legracionálisabb, de megfelelő mértékűre kell tervezni, amely részben jogszabályi előírások, részben pedig iparági tapasztalati adatok alapján történik.
3. Alapvetően feltételezzük, hogy a központ egésze modern IT technológiával ellátott, illetve teljes körűen akadálymentesített.
4. Az üzemeltetés pénzügyi mutatóit nem használjuk indikátorként.
5. Meghatároztuk az egyes mutatók státuszát a projekttervben (a projekt monitoringja során használt indikátorok; értékelési indikátorok; egyéb elemzési célú mutatók);
6. A monitoring célú indikátoroknál meghatározzuk az indikátorok célértékeit.
7. Számos indikátor (elsősorban az eredmény és hatás indikátorok) teljesülése csak részben befolyásolható a projekt által, ezek esetében a célérték egy elvárt, kedvező állapotot jelenít meg, kötelezően elérendő értékeket azonban e vonatkozásban csak a Dél-Dunántúli Akciótervben is szereplő indikátorok esetén határoztunk meg.

Output indikátorok

- Megvalósult kulturális fejlesztések száma (db)
- Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma, a létrejövő új épület nagysága
- Akadálymentesített épületek száma
- Létrejövő színvonalas rendezvénykapacitások

Indikátor forrása: építészeti tervezés, kiviteli tervek, műszaki átadás-átvétel jegyzőkönyve

- Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén (fő)
- Nagyterem maximális befogadóképessége konferencia funkció esetén (fő)
- Szekciótermek összes kapacitása (db, fő)

- Létrejövő háttér-infrastruktúra

Indikátor forrása: építészeti tervezés, kiviteli tervek, műszaki átadás-átvétel jegyzőkönyve

- Zenekari próbaterem és szólampróbaterem száma (db, fő)

- Kapcsolódó vállalkozások száma (db)

Indikátor forrása: üzemeltető adatszolgáltatása

- Bérlők (db)
- Egyéb (db)

Az indikátorok célértékeinek meghatározása a tervpályázaton alapult, illetve a megváltoztatott tartalomnak megfelelően számított értékeket tartalmazza.

Eredményindikátorok

- Munkahelyteremtés a rendezvényközpontban (fő)

Indikátor forrása: üzemeltető adatszolgáltatás.

- Megőrzött munkahelyek száma (fő)

- Létrehozott új munkahelyek száma (fő)
- Hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatása (nők is) (fő)
- Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése (fő, évente)

Indikátor forrása: üzemeltető adatszolgáltatása

- Megrendezett események száma az új létesítményben (évente)

Indikátor forrása: üzemeltető adatszolgáltatása

- Megrendezésre kerülő kulturális események száma (db, összes résztvevő száma)
- Megrendezésre kerülő komolyzenei események száma (db, összes résztvevő száma)
- Megrendezésre kerülő hivatásturisztikai események száma (db, összes résztvevő száma), ebből
- Megrendezésre kerülő egyéb események száma (bálok, esküvők stb.) (db, összes résztvevő szám)
- Kapacitáskihasználtság – rendezvénynap/365 nap (évente, %)

Az indikátorok célértékeinek meghatározásakor figyelembe vettük a tervezett létesítmény kapacitásait (maximális befogadóképességet), és a hasonló létesítmények és a piaci trendek alapján becsültük meg a reálisan elérhető kereslet nagyságát és látogatószámokat (amely a pénzügyi tervezés alapjául szolgált).

Hatásindikátorok

- Pécs turizmuspiaci pozíciójának javítása (évente)

Indikátor forrása: piacelemzés, KSH-adatok, városi nyilvántartások, intézmények, attrakciók adatszolgáltatása, piackutatás (rendszeresen)

- Pécs vendégszáma (ezer fő)
- Vendégtartózkodási idő (éj)

- MICE szegmens aránya (%)
- Külföldi vendégkör részaránya (%)
- Turizmusból származó bevételek növekedése (%)
- Pécs imázsának javulása (%)
- A kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (%)
- Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (%)

- Külső működő tőke beáramlása (milliárd Ft) (évente)

Indikátor forrása: piacelemzés, vállalkozások adatszolgáltatása, önkormányzati nyilvántartások, cégbírósági bejegyzések, Ipari Park adatszolgáltatása

- Lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása (évente) (%)

Indikátor forrása: piackutatás

- Rehabilitált településrészekben élők száma (%)

- Elégedettség a városfejlesztési akciókkal az érintett lakosság körében, (évente) (%)

Indikátor forrása: lakossági megkérdezés

Az indikátorok célértékeinek meghatározásakor a piaci trendek, a volt EKF városok tapasztalatai, valamint a 2007-ben készített kérdőíves felmérés alapján becsültük meg a várható hatásokat, az alábbiak szerint:

- Pécs vendégszáma, várható vendégtartózkodási idő, külföldi vendégkör részaránya: 2009-ig érvényes trendek és a volt EKF városok tapasztalatai alapján számított, becsült vendégszám-növekedés
- MICE szegmens aránya: 2010-ben, azaz a létesítmény működésének első évében a kulturális programok dominanciája érvényesül, ennek megfelelően arányaiban nem változik a MICE szegmens részaránya.
- Turizmusból származó bevételek növekedése: vendégforgalom élénkülésének, a vendégkör átstrukturálódásának következtében a turizmusból származó bevételek becsült növekménye.

- Pécs imázsának javulása: a 2007-es felmérés kiindulási adataira támaszkodva az EKF év sikerének megfelelő növekmény várható a város megítélésében.
- Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (szobakapacitás kihasználtság): megnövekvő vendégforgalomnak megfelelően számított célérték.
- Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (változás): becült érték a vendégforgalom növekményéből számítva.
- Külső működő tőke beáramlása (változás): becült érték a turizmus élénküléséből adódó befektetés-ösztönzés révén (pl. szálláshely-fejlesztések).
- Lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása: a 2007-es felmérés kiindulási adataira támaszkodva a lakosság életminőségének és életszínvonalának becült növekedése.
- Rehabilitált településrészen élők aránya (Balokány városrész): a fejlesztés várhatóan a rehabilitált területen élő valamennyi lakosra pozitív hatást gyakorol.
- Városfejlesztési akciókkal való elégedettség az érintett lakosság körében: a 2007-es felmérés kiindulási adataira támaszkodva.

Összegezve:

Mutató neve	Típus, kötelezőség	Mérték- egység	Kiindulási érték (2007)	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása, mérés módszere, gyakorisága
Megvalósult kulturális fejlesztések száma	Output, kötelező	db	0	1	2010.03.15.	Megnyitó
Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén	Output, kötelező	fő	0	999	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Nagyterem maximális befogadóképessége konferenciafunkció esetén	Output, kötelező	fő	0	954	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Szekciótermek összes kapacitása	Output, kötelező	fő	0	1000	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma	Output, kötelező	db	0	1	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Fejlesztéssel érintett történelmi, kulturális örökséget jelentő építmények száma	Output, kötelező	db	0	0	-	-
A fejlesztéssel létrejövő új épület, épületrész nagysága	Output, kötelező	m ²	0	11.144	2010.03.15	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Akadálymentesített épületek száma	Output, kötelező	db	0	1	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Zenekari próbaterem és szőlampróba terem szám	Output, kötelező	db	0	5	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri

Bérlők száma a létesítményben	Output	db	0	2	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Egyéb kapcsolódó vállalkozások, amelyek a létesítmény üzemeltetésében részt vesznek	Output	db	0	3	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Megőrzött munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan	Eredmény, kötelező	fő	0	0	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma	Eredmény, kötelező	fő	0	4	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Hátrányos helyzetű létrehozott munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan (nők is)	Eredmény, kötelező	fő	0	1	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Kulturális fejlesztések hatására kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése	Eredmény, kötelező	fő	0	50 000	2010.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel
Megrendezésre kerülő kulturális események száma és résztvevője a PKK-ban	Eredmény	db/fő	0/0	75/60 000	2015.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel
Megrendezésre kerülő komolyzenei események száma, és résztvevője a PKK-ban	Eredmény	db/fő	0/0	40/30 000	2010.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel
Megrendezésre kerülő hivatássturisztikai események száma, és résztvevője a PKK-ban	Eredmény	db/fő	0/0	35/15 000	2010.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel
Megrendezésre kerülő egyéb események száma, és résztvevője a PKK-ban	Eredmény	db/fő	0/0	15/7000	2010.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel
Kapacitáskihasználtság (rendezvéynap/365)*100	Eredmény	%	0	35%	2010.12.31.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente, új célértékekkel

Pécs vendégszáma (csak előzetes adatok állnak rendelkezésre)	Hatás	fő	127 000	160 000	2010.12.31.	KSH adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Vendégtartózkodási idő (csak előzetes adatok állnak rendelkezésre)	Hatás	éj	1,84	2,5	2010.12.31.	KSH adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
MICE szegmens aránya a turizmusban	Hatás	%	5	5	2010.12.31.	Piackutatás, évente, új célértékekkel
Külföldi vendégkör részaránya (vendégéjszaka szám arányában) (csak előzetes adatok állnak rendelkezésre)	Hatás	%	25	30	2010.12.31.	KSH adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Turizmusból származó bevételek növekedése	Hatás	%	100	120	2010.12.31.	KSH adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Pécs imázsának javulása (kiindulási érték a 2007-es, a konzorcium megbízásából készített Synovate kutatás)	Hatás	%	75	80	2010.12.31.	Piackutatás, évente, új célértékekkel

Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (szobakapacitás kihasználtság) (csak előzetes adatok állnak rendelkezésre)	Hatás	%	33,4	45	2010.12.31.	KSH adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (változás)	Hatás	fő	0	300.000	2010.12.31.	Piackutatás, évente, új célértékekkel
Külső működő tőke beáramlása (csak a változás)	Hatás	Mrd Ft	0	5	2010.12.31.	Önkormányzati adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása (kiindulási érték a 2007-es, a konzorcium megbízásából készített Synovate kutatás)	Hatás	%	52,4	60	2010.12.31.	Piackutatás, évente, új célértékekkel
Rehabilitált településrészen élők aránya (Balokány városrész)	Hatás	fő	0	400	2010.12.31.	Önkormányzati adatszolgáltatás, évente, új célértékekkel
Városfejlesztési akciókkal való elégedettség az érintett lakosság körében	Hatás	%	0	80	2010.12.31.	Piackutatás, évente, új célértékekkel

34. Táblázat: Indikátorok összegezve

Forrás: saját szerkesztés

IV.3.6. A projekt illeszkedése, hozzájárulása az operatív program céljaihoz

A Pécsi Konferencia- és koncertközpont szakmai programja illeszkedik a Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program és Akcióterv célkitűzéseire.

- ***Dél-Dunántúli Regionális Operatív Program, 2007-2013***

A projekt a Dél-Dunántúli ROP 4. prioritásához, azaz az integrált városfejlesztési akciók támogatásához kötődik. A prioritás kiemelt fejlesztési célként kezeli a Pécs EKF 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítását, mint a regionális fejlődés alappilléret. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megvalósítása a térség, sőt a teljes régió szempontjából hiánypótló beruházásnak számít, nagyban hozzájárulva tágabb és szűkebb környezetének fejlődéséhez, kiváltva a jelenleg leromlott, szlömösödő balokányi városrész rehabilitációjához.

- **Dél-Dunántúli Akcióterv 2007-2008 Prioritás 4: Városfejlesztés**

Az Akciótervben az Operatív Program végrehajtását szolgáló konstrukciók közül a 4.1.3 konstrukciója az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések megvalósítására irányul. Az akcióterv a Támogatható tevékenységek között nevesíti a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projektet.

IV.4. CÉLCSOPORT BEMUTATÁSA

A célcsoport-képzés szűkebb értelemben azokra a vendégcsoportokra irányul, amelyek a projekt számára potenciális igénybevevői kört jelentenek. A célcsoport-képzés során tehát a potenciális fogyasztók, és jellemzőik feltárása folyik, annak érdekében, hogy kiválasztásra kerülhessenek azok a csoportok, amelyek igényei a kínálat által a legjobban kielégíthetők. Tágabb értelemben azonban a projekt nem csak az igénybevevői körre gyakorol hatást, a projekt közvetett célcsoportjai közé soroljuk mindazokat, akikre/amikre a projekt valamilyen módon pozitív hatást gyakorol. Érintetteként definiáljuk akik a projekt eredményeit nem használják, de annak kidolgozásában, tervezésében és működtetésében kulcsfontosságú szerepet játszanak.

Az egyes potenciális fogyasztók jellemzőinek, motiválhatóságának bemutatása a kereslet-kínálat elemzés keretében történt.

IV.4.1. Közvetlen célcsoportok

A projekt célcsoportjai alatt a PKK rendezvényeinek, programjainak résztvevőit értjük. A PKK elsősorban kulturális rendezvények és konferenciák megtartására alkalmas létesítmény. A Pannon Filharmonikusok „otthonaként” a létesítményt erős komolyzenei fókusz jellemzi, ugyanakkor alkalmas lesz a könnyűzene, populárisabb műfajok iránti elmozdulásra is: jazz, blues koncertek, táncművészeti előadások, filmvetítések, esetlegesen színi előadások is tarthatók majd itt. Konferenciák tekintetében a város legszínvonalasabb helyszíne lesz az intézmény, amely a város konferenciahelyszíneivel képest nagy kapacitással rendelkezik, rugalmasan alakítható, szekciókra bontható és széles szolgáltatáskört nyújt. A létesítmény alkalmas továbbá reprezentatív események (pl. bálók, céges rendezvények, esküvők, party-k, stb.) megtartására.

Koncertek, kulturális programok célcsoportjai

A **koncertközpont funkció célcsoportját** a korábbi EKF városok tapasztalatai, illetve a kérdőíves felmérés alapján határoztuk meg, a jellemző trendek bemutatása mellett.

A *korábbi EKF városok példája* azt támasztja alá, hogy az EKF városok látogatóinak legnagyobb csoportját a **helyi lakosok** tették ki (30-40%), kb. 10-20% volt az egynapos látogatók, 20-30% a belföldi turisták és 10-20% a külföldi turisták aránya. A külföldi turisták száma átlagosan kis emelkedést mutatott az EKF évben, azonban városonként jelentős eltéréseket tapasztalhattunk. Az EKF programok esetében tendenciának tekinthető, hogy a legjelentősebb küldő országok a szomszédos országok voltak.

Az EKF programok elsősorban a kulturális hallgatóságot, turistákat vonzzák, akikre jellemző, hogy magas képzettséggel rendelkeznek, és elsősorban a középosztályból kerülnek ki. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szempontjából ez kedvező, hiszen a kulturális érdeklődésű turisták nagyobb aránya érdeklődik a komolyzenei, illetve más, a PKK-ban a tervek szerint megrendezendő kulturális események iránt, mint más turisztikai szegmensek. A diverzifikált programok biztosíthatják, hogy a komolyzene iránt érdeklődő viszonylag szűk kör mellett más érdeklődésű kulturális turistákat is megnyerhessen a PKK.

A célcsoport meghatározásában, a PKK pozicionálásában szükséges figyelembe venni azt a tényt, hogy a korábbi tapasztalatok alapján a látogatóknak csak egy kis arányát motiválta a helyszín kiválasztásában az, hogy adott város EKF város. Mindezek alapján a célcsoport meghatározás során Pécs jelenlegi látogatóiból érdemes kiindulni, természetesen figyelembe véve, hogy a PKK lehetőséget teremt Pécs konferenciaturizmusának, illetve komolyzenei helyzetének újrapozicionálására.

A célcsoportot legalább mintegy 65-75%-ban a **belföldi látogatók** jelentik, akiknek nagyobb hányada **helyi, térségi lakos**. **Külföldi turisták** esetében a célcsoportot elsősorban **Pécs jelenlegi fő küldő országai** (Németország, Csehország, Ausztria, Olaszország, Horvátország) jelentik, illetve a további **szomszédos országok** bevonása (Szlovénia, Szerbia, Románia) lehet cél.

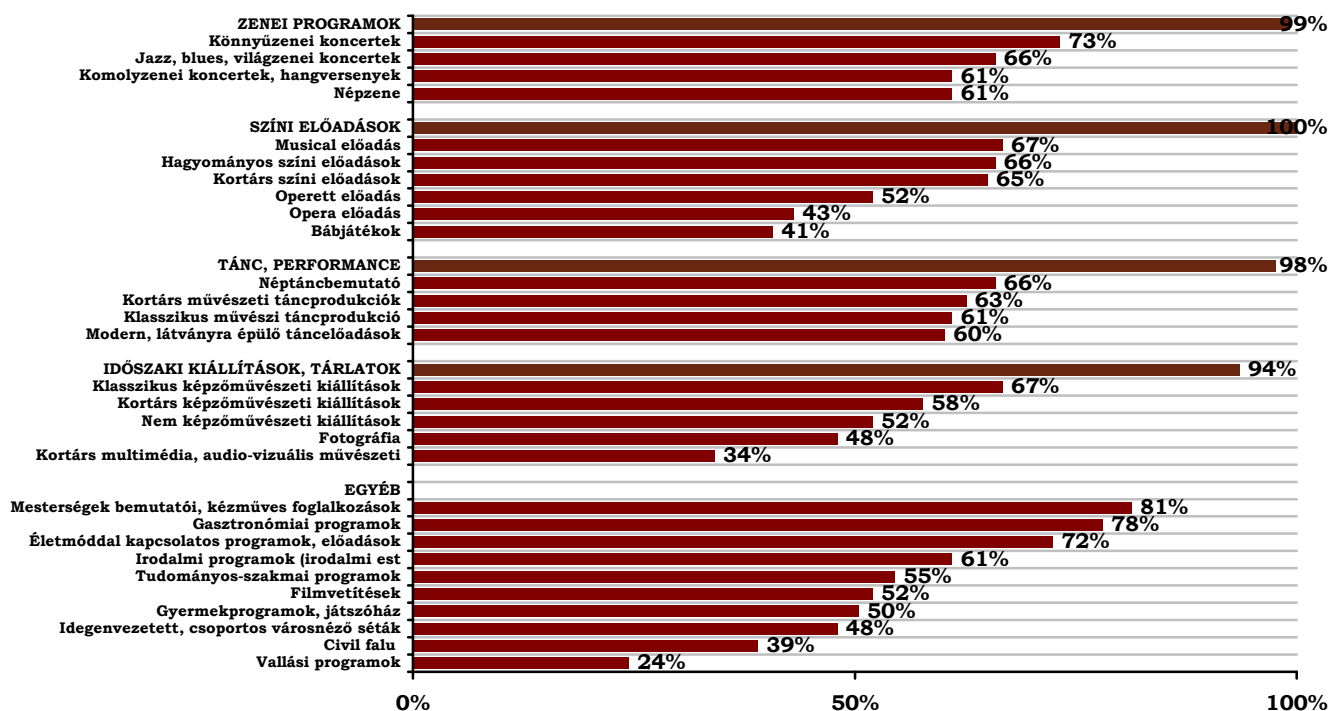
A kérdőíves kutatás szintén segítséget nyújt a PKK célcsoportjainak meghatározásához. A kutatás alapján elmondható, hogy a belföldi lakosság 80%-a szívesen meglátogatná a várost, ugyanakkor az idejük mindössze 24%-át töltenék kulturális programokkal. **A PKK szempontjából a „Komoly”, „Megszállott” és „Könnyed” piaci szegmens lehet meghatározó⁴².**

- *„Megszállottak”*: A célcsoportot magas költség jellemzi, mind az utazás, mind pedig a kultúrafogyasztás vonatkozásában, így ezen szegmens megnyerése igen fontos. Az átlagoshoz képest kiugró érdeklődést mutatnak az operák, jazz, blues és világzenei programok, illetve a modern táncprodukciók iránt. A képet azonban árnyalja, hogy a PKK potenciális programjai iránt mutatott magas érdeklődés mellett több olyan kulturális program van, amely nagyobb érdeklődést vált ki körükben. A szegmens mobilitása nagy, fizetőképessége és erős érdeklődése több száz kilométeres utazásra is rábírja a turistákat egy-egy esemény érdekében.

A célcsoport jellemzői: annak ellenére, hogy a kulturális turizmus iránt inkább a középkorú korosztály (39-59 év) érdeklődik, a belföldi lakosság körében végzett felmérés alapján jelentős a fiatalokban rejlő potenciál is. A nyugdíjasok aránya a szegmensben alacsony. A megcélzott piaci szegmens jellemzői korosztálytól függetlenül

⁴² A piaci szegmensek kialakítása a kulturális programok faktoranalízisével és klaszterképzésével jött létre, fogyasztói szokások szerint szegmentálva a piacot.

a magas iskolai végzettség, viszonylag magas jövedelem, amely nagyobb összegű diszkrecionális jövedelemmel párosul. A célcsoporton belül magasabb a nők aránya. A kultúra iránt nagy elkötelezettséget mutató szegmens számára Pécs különösen kedvelt célpont, ami kedvező az EKF és a PKK szempontjából egyaránt. A szegmensre jellemző, hogy többször, de rövidebb időre utaznak, ezért az utazásról, programokon történő részvételről történő döntési idő is viszonylag rövid, illetve közel helyezkedik el az utazás időpontjához.

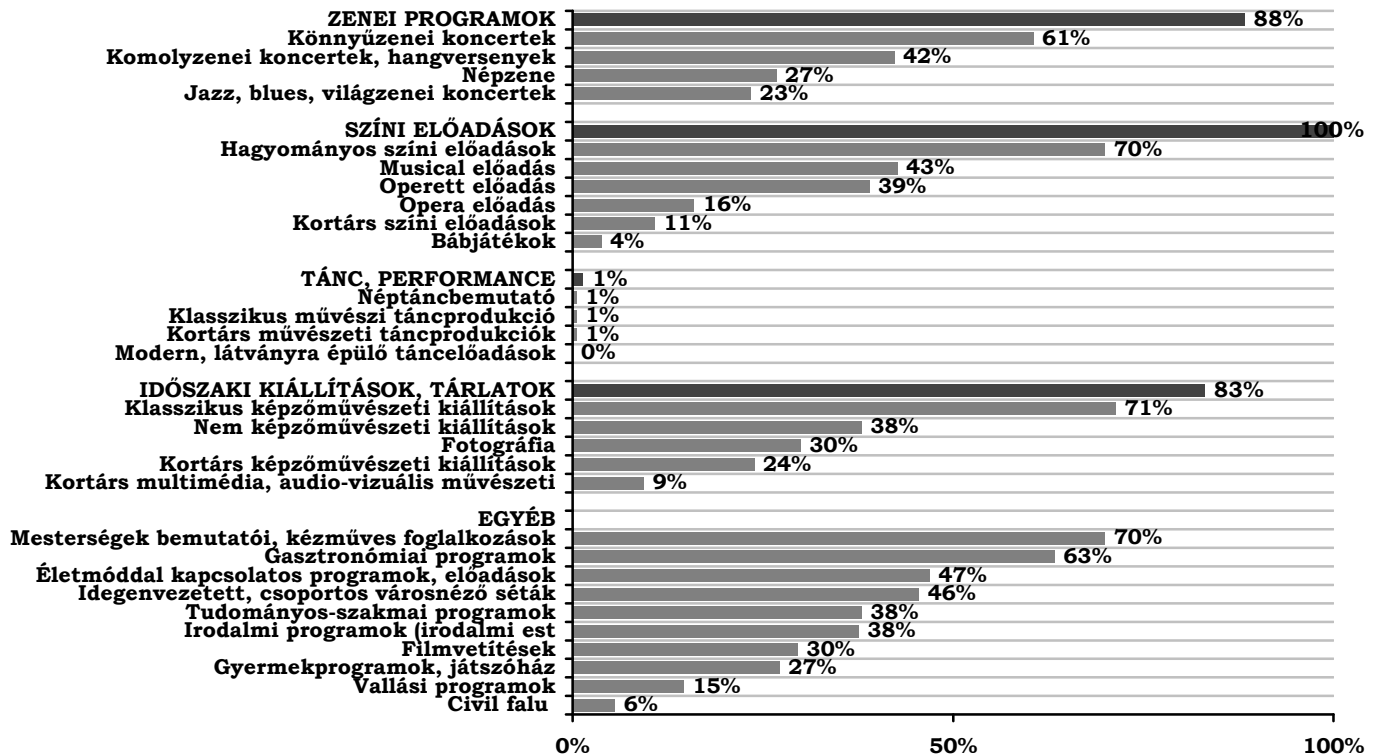

7. ábra: „Meggzállottak” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

- „Komolyak”: Az alacsonyabb költési hajlandóság miatt a szegmens mobilitása kisebb, mint a „Meggzállott” csoporté. A PKK szempontjából kedvezőtlen, hogy ez a csoport az átlagnál jóval kevesebbet költ utazásra, és kulturális programokra, valamint vannak olyan kulturális jellegű programok, amelyek nagyobb vonzerőt gyakorolnak a szegmensre, mint a PKK tervezett programkínálata. Számukra bizonyultak a komolyzenei koncertek, illetve hagyományos színi előadások az átlagnál vonzóbbnak, határozottan elutasították ugyanakkor a táncelőadásokat és a performance-okat.

A célcsoport jellemzői: A célcsoportot magas iskolai végzettség, ugyanakkor átlagosan alacsonyabb jövedelem jellemzi, a férfiak-nők aránya megközelítőleg azonos.

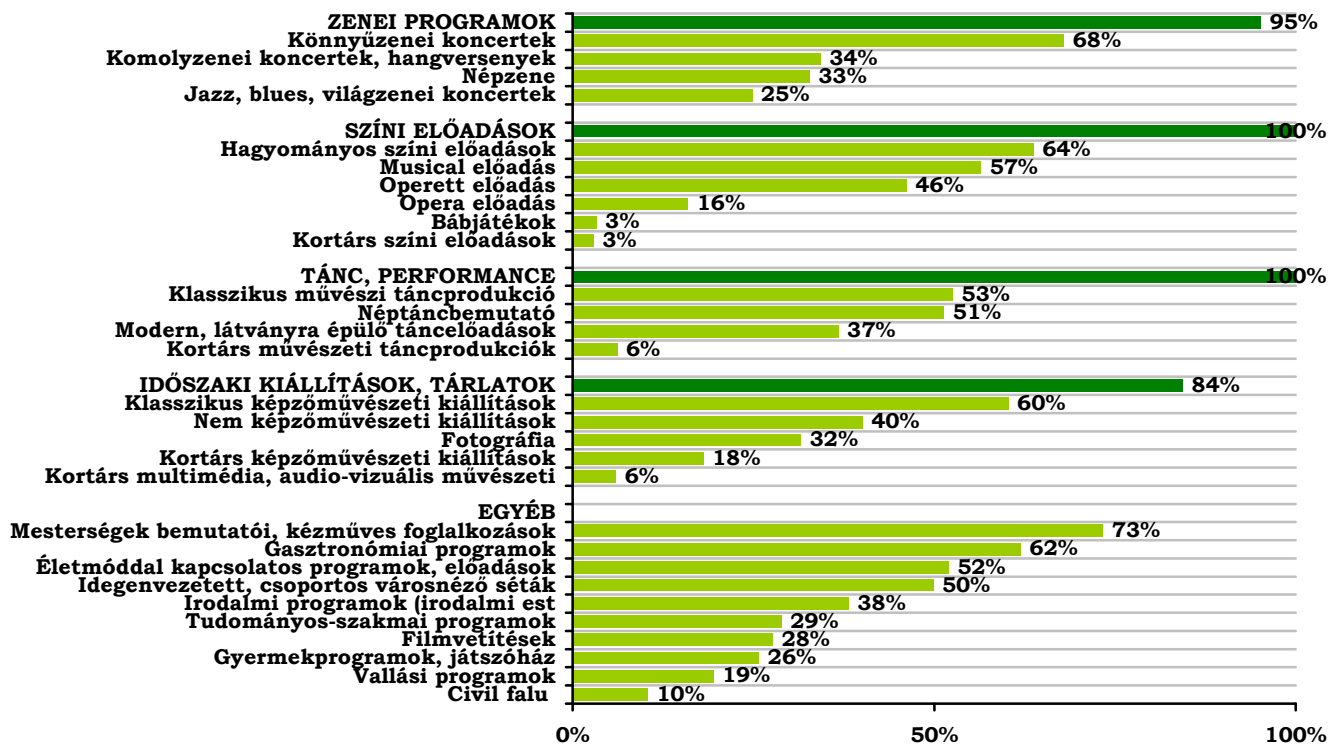

8. ábra: „Komolyak” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

- „*Könnyed kultúrafogyasztók*”: A „Könnyedek” alkotják a legnagyobb piaci szegmest, így megnyerésük nagymértékben javíthatja a központ töltési mutatóit. A szegmens mobilitása kifejezetten egy-egy esemény vonatkozásában kicsi, a csoport tagjai számára egy jól összeállított, többféle érdeklődésre számot tartó programcsomag vonzó. A csoport az átlagnál érdeklődőbb a hagyományos színi előadások, klasszikus művészi táncprodukciók, illetve a néptánc iránt. A szegmens tagjai valamelyest többet költenek az átlagnál, bár egészében nem tartoznak a magas jövedelműek közé.

A célcsoport jellemzői: A piaci szegmest jellemzően nők alkotják, a célcsoport tagjai alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, de ezen belül arányaiban magasabb költséssel rendelkeznek az utazás, illetve kultúrafogyasztás vonatkozásában. A szegmens nyitott a város iránt.

9. ábra: „Könnyedek” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A felmérés alapján a PKK rendezvényeinek jelentős versenyhelyzetben kell helyt állnia, több olyan kulturális program, és terület van, amely minden piaci szegmens számára nagyobb vonzerőt gyakorol, mint az intézmény lehetséges programkínálata. **A PKK számára a „Megszállottak” szegmens jelenti az elsősorú célcsoportot, emellett azonban a „Komolyak” és a „Könnyedek” megnyerése, számukra attraktív programkínálat létrehozása a cél.** A felmérés eredménye alapján célszerűnek látszik a PKK program- és rendezvénykínálatát diverzifikálni, a komolyzenei programok mellett a táncprodukciók, esetenként színi előadások szerepeltetése növelheti az intézmény sikerét.

Összefoglalóan a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont számára a leginkább hangsúlyos célcsoportot a belföldi lakosság kultúra iránt magas érdeklőséget mutató szegmense jelentheti.

Konferenciafunkciók célcsoportjai

A konferenciaközpont célcsoportjának meghatározásához a konferenciaturizmusban jellemző hazai és nemzetközi trendeket vizsgáltuk, valamint felhasználtuk a kérdőíves felmérés eredményeit.

A konferenciafunkciók célcsoportjának meghatározásakor abból érdemes kiindulni, hogy jelenleg a városban éves szinten kb. 200 konferenciát, tudományos rendezvényt szerveznek, az átlagos résztvevőszám 200-250 fős (60-65%), a nagyobb, 400-600 fős rendezvények száma mindössze 10-12 db/év. A konferenciák 80%-a az egyetemhez kötődik (főként a mérnöki és orvosi karhoz), a PKK egyik célcsoportját ily módon az **egyetem** jelentheti. Nem ismert azonban a Pécsi Tudományegyetem által, ténylegesen a PKK-ban megrendezni tervezett konferenciák mennyisége és kapacitásigénye.

A konferenciák számának bővülése a **gazdasági szektor** felől várható reálisan, ugyanakkor kedvezőtlen helyzetet teremt, hogy Pécsen kevés a nagyvállalat, a multinacionális cégek jelenléte korlátozott, és bizonytalan a helyzet pozitív irányú változása. A Pécs Pólus program megvalósításának eredményeként az egészségipari fejlesztés keretében létrejövő intézmények, illetve a további szervezetek támaszthatnak keresletet egy minőségi konferenciahelyszín iránt, a biotechnológiai bázis akár havi rendszerességgel is igénybe venné a központot.

A kérdőíves felmérés alapján a *PKK csak kis mértékben számíthat a jelenleg működő helyi vállalkozásokra a szolgáltatások igénybevétele terén* (annak ellenére, hogy a felmérésben a nagyvállalatok felülreprezentáltak szerepeltek, és az országosan jellemző trendek alapján elsősorban részükről jelentkezik igény konferenciaközpont szolgáltatásainak igénybevételére). A vállalkozások mintegy 40%-a vesz részt kisebb-nagyobb gyakorisággal konferenciákon, de mindössze 20%-uk foglalkozik konferenciák és képzések szervezésével is. A vállalkozások leginkább konferenciaterem bérlés céljából vennék igénybe a PKK-t, ezt követi a szeminárium terem bérlés, és a komplett rendezvényszervezés. A PKK képzései, konferenciái iránt mindössze a válaszadók 10%-a érdeklődött.

A PKK a városban jelenleg megrendezésre kerülő konferenciák egy részének megnyerésére számíthat, szükséges azonban figyelembe venni, hogy nem minden konferencia igényli a PKK nagy kapacitását, minőségi színvonalát, valamint esetlegesen költségesnek bizonyulhat a helyszín.

A PKK a létesítmény, illetve a város megközelíthetőségi adottságai, a minőségi szálláshelykapacitás korlátozottsága miatt elsősorban a **kisebb, regionális, illetve országos konferenciák rendezését** célozhatja meg sikeresen. **Nagyobb konferenciák rendezésére akkor nyílnak reális lehetőségek**, ha a megközelíthetőség infrastruktúrájában minőségi fejlődés következik be (Pécs Pogány repülőtér fejlesztés, közútfejlesztések, vasúti kapcsolatok fejlesztése), a szálloda kapacitások bővülnek és a kulturális, gazdasági, tudományos programok száma, valamint az ezek iránti érdeklődés jelentősen nő.

Egyéb funkciók célcsoportjai

A PKK a konferencia- és koncertközpont funkción túl alkalmas egyéb rendezvények befogadására. A létesítmény emellett alkalmas lesz **reprezentatív események** megtartására. Az eseményeket alapvetően három szegmens rendezi: **szervezetek, közigazgatás** (bálok, díjátadók, fogadások, stb.), **cégek, gazdasági szféra szereplői** (pl. évvértékelés, ünnepek, partik), **magánszemélyek** (pl. családi rendezvények, esküvők). A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont ezen rendezvények, események terén **elsősorban a helyi, kistérségi igények kielégítését célozhatja meg**, a város adottságai következtében.

IV.4.1.1. A PKK iránti kereslet várható nagyságának meghatározása

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont 2010-ben várható látogatószámát az alábbi táblázat összegzi – kiinduló adatként minden esetben a 2006-os adatokat használtuk, a tendenciózus változások érzékeltetése érdekében, illetve a 2007-es évre csak előzetes adatok állnak rendelkezésünkre, amelyekben a külföldi és a belföldi turisták aránya nem jelenik meg. Az előzetes adatok becsléseink tendenciáját alátámasztják. (a részletes számadatokat a pénzügyi elemzés tartalmazza):

Mutatók / 2010-re	Látogatószám			Forrás
Turisták	Külföld	Belföld	Összesen	
Pécs jelenlegi vendégszáma (2006*)	28 ezer fő	102 ezer fő	130 ezer fő	KSH
Várható vendégforgalom változás a jelenlegi trendek alapján (2006-2009)	95%	81%	83%	korábbi évek trendjei, más változás nélkül (2006/2003)
	27 ezer fő	82 ezer fő	108 ezer fő	
Bővülő programkínálat miatti keresletbővülés (2009-re)	105%	110%	109%	becslés
Látogatószám (2009)	28 ezer fő	90 ezer fő	118 ezer fő	számítás
Várható vendégforgalom növekedés 2010-ben	120%	140%	135%	EKF városok tapasztalatai (reális becslés)
Várható látogatószám 2010-ben	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	számítás
Átlagos tartózkodási idő (nap)	2,2	1,8	1,9	KSH
Tartózkodási idő változása (2006-2009)	109%	94%	97%	korábbi évek trendjei (2006/2003)
Tartózkodási idő (2009)	2,4	1,7	1,8	számítás
Átlagos tartózkodási idő növekedése 2010-ben	150%	130%	132%	EKF városok tapasztalatai
Átlagos tartózkodási idő 2010-ben	3,6	2,2	2,5	számítás
Átlagos vendégéjszaka szám 2010-ben	120 ezer fő	276 ezer fő	396 ezer fő	számítás (reális becslés alapján)

<i>feltételezés: 2010-ben a Pécsre érkező vendégek legalább minimális mértékben érdeklődnek a kultúra iránt</i>				
Várható, kultúra iránt érdeklődő turisták száma	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	trendek
Átlagos költség kulturális programokra/nap (Ft)	1 603	2 745		felmérés eredménye**
Átlagos részvétel kulturális programokon/nap	0,5	0,9		felmérés eredményei (3000 Ft-os átlagos jegyár esetén)
Összes kultúrafogyasztás (programokon való részvétel)	64 ezer fő	253 ezer fő	317 ezer fő	számítás
PKK-t meglátogatók aránya	20%	15%		becslés a felmérés alapján
PKK összes várható látogatószáma/2010. év	13 ezer fő	38 ezer fő	50 ezer fő	számítás
Lakosság kulturális igénybevétele				
Pécsi kistérség lakosság száma, 2007. január 1.			185 ezer fő	KSH
Lakosság szám változása/év			0,999	KSH (átlagérték, 2000-től 2007-ig)
Pécs kistérség lakosság száma, 2010. január 1.			184 ezer fő	KSH adatokból számított
PKK-t meglátogatók aránya/év			20%	felmérés eredményei
PKK összes várható látogatószáma/2010. év			37 ezer fő	számítás
MICE piac				
Pécs jelenlegi összes konferenciavendége			41 ezer fő	városi adatok

Növekedés 2010-ig			50 ezer fő	5%-os növekedés
PKK-által elvitt konferenciák aránya			40%	becslés
PKK összes várható MICE vendége/2010. év			20 ezer fő	számítás
Egyéb fizetős események***				
2010-ben várható vendégszám			27 ezer fő	Kölcsény adatok alapján becslés
ebből a PKK-ban várható			8 ezer fő	számítás
PKK tervezett összes látogatószáma, 2010****			115 ezer fő	összesített adat
Átlagos számított nézőszám/nap			319	360 nap üzemidőre vetítve (=115 000/360)
<p>* Kiindulási adatként minden esetben 2006-os adatot használtunk, mert a jelenleg rendelkezésre álló előzetes 2007-es adatok nem tartalmazzák a pontos külföldi-belföldi vendégkör megoszlást</p> <p>** 2007-ben készített kérdőíves felmérés</p> <p>*** fogadások, party-k, esküvők, stb.</p> <p>**** a rendezvénystruktúra szerint összesített nézőszám ettől kismértékben eltér, illetve alacsonyabb értékeket tartalmaz, mert a PKK 2010 márciusában nyit a tervek szerint</p>				

35. Táblázat: PKK várható látogatószáma

Forrás: saját szerkesztés

A fő programtípusok szerint a PKK várható látogatószáma tehát 2010-ben:

- Konferenciaszegmens: 20 ezer fő (ennek 80%-a belföldi, 20%-a nemzetközi konferencia, szeminárium, meeting)

A trendek alapján – becsléseink szerint – a rendezvények átlagos mérete szerinti megoszlás az alábbiak szerint várható:

Átlagos méret (fő)	Megoszlás
850	2-5%
700	5-8%
600	14-19%
350	28-35%
200	20-35%

36. Táblázat: Rendezvények átlagos résztvevői létszáma

Forrás: saját szerkesztés

- Kulturális szegmens: 88 ezer fő.

Lakóhely szerint 58%-uk turista (ennek 75%-a belföldi, 25%-a külföldi), 42%-uk pedig helyi illetve térségi lakos.

Motivációs szegmensek alapján – a szegmens méretének, kultúrafogyasztási szokásainak és jellemző költségeinek alapján – a „Könnyed” szegmens részaránya 50%, a „Megszállottaké” 30%, a „Komolyaké” pedig 20%.

- Egyéb profitorientált események (pl. bálók, fogadások, partik, esküvők): 8 ezer fő (100%-ban helyi, térségi illetve regionális lakosok, vállalkozások, intézmények által szervezett program).

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a táblázatban szereplő értékek a turisták számára vonatkozóan reális becslést tartalmaznak. Optimális esetben ennél magasabb látogató/vendégéjszaka-számot realizálhat a város, mivel Pécs esetében a program – a korábbi EKF városokkal összehasonlítva – az alacsony kiinduló értékek miatt arányaiban a fentieknél magasabb emelkedést eredményezhet. A kapacitások tervezésekor a becslés bizonytalanságát mindenképp be kell kalkulálni, azaz a létesítmény tervezésekor a rendezvények számának növelhetőségét, a rugalmasan bővíthető kapacitásokat biztosítani szükséges.

A 2010-es év utáni kereslet becslésekor az alábbi tendenciákat prognosztizáljuk:

- A kulturális események iránti kereslet átmenetileg visszaesik 2011-ben (az általános trendeknek megfelelően), azonban ezt követően fokozatos növekedéssel számolunk.

- Az üzleti célú rendezvények esetében szükséges számolni a piaci bevezetés viszonylag hosszú (nemzetközi tapasztalatok szerint mintegy 5 éves) felfutási idejével, illetve a rendezvények iránti kereslet növelésével.
- Figyelembe véve, hogy a beruházás hiánypótló, több olyan esemény megrendezését generálhatja, amelyek mindeddig azért nem voltak jelen a városban, mert ehhez nem állt rendelkezésre a megfelelő helyszín.

A látogatók számának, illetve a rendezvényszámok számszerűsített, funkcionkénti becslése az alternatívák vizsgálatánál található.

IV.4.2. Közvetett célcsoportok

Az hatások bemutatásával, annak jellegével és mértékével, a PKK-ra történő visszahatással, az együttműködés lehetőségeinek, szükségleteinek bemutatásával jellemezzük. A projekt közvetett célcsoportjait a következőképpen azonosítottuk:

- Pécs lakossága; Balokány, a PKK közvetlen környezetének lakossága (nem, mint a kulturális programok látogatói, hanem mint a fejlesztés környezetének érintettjei);
- Pécs vállalkozói; Balokány, a PKK közvetlen környezetének vállalkozói;
- Külső befektetők;
- PKK versenytársai (pécsi konferenciahelyszínek, pécsi kulturális rendezvények helyszínei, az ország vidéki nagyvárosainak hasonló kapacitású konferenciahelyszínei, az ország vidéki nagyvárosainak hasonló kapacitású koncerthelyszínei);
- PKK szomszédságában elhelyezkedő jelenlegi és jövőbeli létesítmények;
- Pannon Filharmonikusok;
- EKF kulcsprojektek;

Pécs lakossága

A PKK Pécs egészének lakosságára alapvetően pozitív hatással lesz. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont javítja a város imázsát, megítélését, növeli a városba érkező turisták számát. A PKK hatására nem várható a tömegturizmus megjelenése, ezért a turizmus lakosságra

gyakorolt esetlegesen negatív hatása várhatóan alacsony lesz. Az életszínvonal növekedése valószínűsíthető a kulturális létesítmény, végeredményként a színes kulturális programkínálat létrejöttének következtében. Emellett a létesítménybe érkezők magas igényei a háttér-infrastruktúra fejlődését vonják maguk után, amelyből a lakosság is részesedik. A PKK negatív hatással lehet azonban a lakosságra, amennyiben a létesítmény fenntartása túlzott önkormányzati támogatást igényel, hiszen az egyrészt a lakosság terheit növelheti, másrészt elvonhatja más – esetleg fontosabb társadalmi céltól – a pénzügyi forrásokat. A lakosság megítélése a létesítmény üzemeltetése szempontjából sem közömbös, ezért fontos a folyamatos tájékoztatás, hiszen a lakosság egy – remélhetőleg minél nagyobb – része a projekt közvetlen célcsoportját is jelenti.

Kiemelten nagy hatást gyakorolhat a projekt *Balokány lakosságára*, hiszen a felsorolt pozitív hatások mellett a projekt által generált fejlesztések, beruházások hozzájárulnak a városrész fejlődéséhez, rendezettségéhez, az ingatlanérték növekedéséhez. Az életminőséget javító hatás fokozottabban érvényesül: várhatóan bővül a városrészben elérhető szolgáltatások köre, a városrész megközelíthetősége (tömegközlekedés, gyalogos-tengely). A terület értékének növekedésével a magasabb státuszú lakosság beköltözése valószínűsíthető. Fennáll ugyanakkor annak kockázata, hogy amennyiben a városrész fejlődése nem indul meg, az a PKK üzemeltetésére negatív hatással lesz – ezért a lakosság, a vállalkozók és az önkormányzat összefogása szükséges a fejlődés elindítása és megvalósítása érdekében.

Pécs vállalkozói

A pécsi vállalkozókra a PKK elsősorban a városba érkező turisták által igénybevett szolgáltatásokon keresztül gyakorol pozitív hatást, a hatás mértéke jelentősen függ a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont sikerességétől, a turisták, látogatók számától. Pécs vállalkozóira az EKF program egésze, illetve az öt kulcsprojekt együttesen gyakorol szignifikáns hatást. A kérdőíves felmérés tapasztalatai alapján a város vállalkozói a PKK szolgáltatásait csak korlátozott mértékben tervezik igénybe venni.

Balokány vállalkozóira elsősorban a városrész fejlődésén keresztül gyakorol hatást a projekt. A projekt hatására a vállalkozói kör cseréje valószínűsíthető úgy, hogy az elérhető szolgáltatások köre illeszkedjen a PKK-hoz a célcsoportok, tevékenységek zavaró hatásainak kiküszöbölésével. Ehhez a projektgazda részéről a terület hasznosítására vonatkozó

szabályozásokat, ösztönzőket olyan módon kell kidolgozni, hogy ezek a funkcióváltásnak kedvezzenek. Nagy szerepe van a PKK, illetve az EKF kulcsprojektek, programok kommunikációjának is.

Külső befektetők

A külső befektetőkre a PKK pozitív, vonzó hatást gyakorolhat. A PKK közelében – a létesítmény üzemeltetésének sikere érdekében is – szükség van egy magas minőségi kategóriájú, a PKK és a város turisztikai igényeihez illeszkedő kapacitású szállodára. A szálláshely meghatározó jelentőségű a PKK eredményes üzemeltethetősége szempontjából, ezért a befektető bevonására intézkedési terv és ösztönzők kidolgozása szükséges. A külső befektetők számára a város EKF program hatására megváltozott imázsa is vonzó lehet.

PKK versenytársai

A PKK szakmai programjának összeállítása során kiemelt fontosságú cél, hogy az a versenytársaknál kedvezőbb feltételeket biztosítson a megcélzott piaci szegmens számára. A PKK belépése a piacra ezért negatív hatással lesz a versenytársakra, ami azok ellenérdekeltségét válthatja ki. A cél azonban alapvetően nem a versenytársak rovására történő piacszerzés, hanem olyan piaci rés, szegmens igényeinek kielégítése, amelyet eddig nem, vagy nem megfelelő módon elégített ki a kínálat. Ennek érdekében szükséges a létesítmények profiltisztítása, és átfogó terv elkészítése arra vonatkozóan, hogy a különböző létesítmények mely piaci szegmenseket célozzák meg.

PKK szomszédságában elhelyezkedő jelenlegi és jövőbeli létesítmények

A PKK környezetében elhelyezkedő épületek jelenleg funkciójukban, állapotukban, célcsoportjaikban nehezen illeszthetőek össze a Pécsi Konferencia- és Koncertközponttal. A létesítmények jelen állapotukban negatív hatást gyakorolnak a PKK-ra. A Shell benzinkút, Penny Market, McDonald's területének megvásárlása jelentős költségigénye miatt nem javasolható, ugyanakkor a szabályozási terv vonatkozó részeinek módosítása, illetve a Zsolnay Vilmos út forgalomcsillapítása várhatóan könnyebbé teszi a funkciók más területre történő átköltözését. Az Universitas utcai kollégium felújítása az Egyetem szándéka szerint

megtörténik, ezt mindenképpen szorgalmazni szükséges – akár külön megállapodások, az EKF létesítmények szolgáltatásainak kedvezményes igénybe vételi lehetősége stb. révén.

A PKK megvalósulásának idejére, a jelenlegi tervek ismeretében jelentős változások következnek be a PKK környezetében. A Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont várhatóan növelni fogja a PKK környezetében jelenlévő egyetemisták számát, ami önmagában nem tekinthető egyértelműen pozitív hatásnak, a két létesítmény eltérő célcsoportjainak különböző igénye, magatartása miatt. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont valamint a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont viszonylagos közelsége ugyanakkor erősíti a létesítmények környezetre kifejtett – a fejlődés irányába mutató – hatását. Az egyetemisták fokozott jelenléte ugyanakkor hozzájárulhat a PKK környezetének fejlődéséhez, a jelenlegitől eltérő szolgáltatáskör kialakulásához, ami csökkenti a környezet külvárosi jellegét.

EKF kulcsprojektek

A PKK hatással lesz a többi EKF kulcsprojektre, és azok is hatással lesznek a PKK-ra. A cél a szinergiák kihasználása, és az esetleges negatív hatások kiküszöbölése. A negatív hatások a párhuzamos funkciókból, illetve az egymás közelében elhelyezkedő projektek eltérő igényű célcsoportjaiból keletkezhetnek. Ez utóbbi hatás csak a PKK és a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont esetében merül fel, a fentiekben a hatás bemutatásra került. A kapacitások hatékony kihasználását segítheti a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont parkoló kapacitásának részben PKK által történő hasznosítása. A párhuzamos funkciók kiküszöbölése a kulcsprojektek szakmai programjának kialakítása során megtörténik. A szinergiák abból fakadnak, hogy az EKF program hatására Pécsen a kulturális infrastruktúra jelentősen fejlődik, a kulturális szolgáltatásokat igénybevevők igényei széles körben, változatosan lesznek kiszolgálhatóak. A létesítmények alkalmasak arra, hogy a látogatók/igénybevevők igényeinek megfelelően egy programcsomagba több létesítmény szolgáltatásai bekerüljenek. A kulcsprojektek egymás hatását erősítve járulnak hozzá Pécs imázsának javulásához.

IV.4.3. Érintettek

Érintetteként definiáljuk mindazokat, akik a projekt kidolgozásában, tervezésében és működtetésében játszanak kulcsfontosságú szerepet.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata

A projektgazda alapvetően határozza meg a projekt sikerét, szerepét, feladatait a Projektgazda bemutatása c. fejezet tartalmazza.

Pécs2010 Menedzsment Kht.

A Kht. a fejlesztés előkészítésének koordinálásában, illetve a megvalósítás projektmenedzser szervezetként való segítségével játszik szerepet. Kiemelkedő a Kht. felelőssége az egyes szereplők közötti közvetítésben, és abban, hogy a megvalósítás összetett tevékenységei mindvégig a fő célkitűzések irányába hassanak. A részletesen a projektmenedzsment szervezet fejezetben ismertettük jellemzőiket, feladataikat.

Az előkészítésben és megvalósításban résztvevő további kulcsfontosságú szereplők:

- DDRFÜ (Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség): A projekt megvalósítása meghatározó részben európai uniós forrásból történik, az ennek elnyeréséhez szükséges pályázat kritériumait, illetve az elbírálást a DDRFÜ végzi. Figyelembe véve a projekt összetettségét, illetve a megvalósításig rendelkezésre álló időkereteket a DDRFÜ részéről nagyfokú együttműködés szükséges, annak érdekében, hogy a projekt finanszírozása lehetővé váljon.
- Építész Stúdió Kft.: A tervpályázat nyertes tervező csapata végezte a PKK engedélyezési tervdokumentációjának és tendertervének összeállítását.
- Pécs2010 Konzorcium: A Konzorcium a kulcsprojektek megvalósíthatósági tanulmányainak elkészítése kapcsán a kulcsprojektek szakmai programját is kialakította, valamint elvégezte az MT-hez szükséges vizsgálatokat, elemzéseket.
- Kivitelező: A „Sárga könyves” eljárás alkalmazásával megnő a kivitelező szerepe, a projekt megvalósításán túl a kiviteli tervdokumentációt is ő készíti. A projekt szoros ütemterve miatt a kivitelezés tervszerű megvalósítása kiemelt fontosságú, így a kivitelező kiválasztása rendkívüli körülményt igényel.

Üzemeltető szervezet:

Az üzemeltető szervezet hosszú távon határozza meg a projekt sikerét, a PKK üzemeltetését – a Zsolnay Kulturális Negyeddel együtt a Zsolnay Örökségvédelmi Kht. alapjain létrejövő non profit kft. végzi. Az üzemeltető elsősorban a létesítmény műszaki üzemeltetését végzi, illetve a rendezvénynaptár koordinációját valósítja meg. A rendezvényszervezés ugyanakkor a kulturális rendezvények esetében elsősorban a Pécsi Kulturális Központ, a zenei rendezvények tekintetében a Pannon Filharmonikusok, az üzleti rendezvények esetében pedig főként külső rendezvényszervező cégek bevonásával történik. Az üzemeltetést részletesen az Működési, üzemeltetési terv c. fejezet tartalmazza.

IV.5. KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK FELMÉRÉSE

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont sikeressége szempontjából elengedhetetlen a következő tényezők teljesülése:

- A megvalósítás pénzügyi feltételeinek rendelkezésre állása. Az Önkormányzat nem képes a teljes projektköltség előteremtésére, ezért a megvalósításhoz Európai Unió támogatást kíván igénybe venni. A projekt megvalósítását a támogatás esetleges meghiúsulása ellehetetlenítené. A projekt önerejét biztosító EIB hitel adósságszolgálatja jelentős megterhelést jelent a város számára, ezért ennek mértékét a lehetőségekhez képest mérsékelni szükséges.
- A létesítmény határidőre (2010. március) való átadása. A létesítmény jövője szempontjából kulcsfontosságú, hogy az az EKF programok meghatározó helyszíne legyen. Annak érdekében, hogy a PKK működése minél kevesebb önkormányzati támogatást igényeljen szükséges a megfelelő látogatószámú, és profitabilitású rendezvény becsábítása. Az üzleti rendezvények szempontjából is fontos, hogy a rendezvényhelyszín sikeres produkciók helyszínéként lépjen a hivatásturisztikai piacra. (2010-ben elsősorban a kulturális rendezvények dominálnak a házban, az üzleti rendezvények szerepe azonban 2011-től fokozatosan kell, hogy növekedjen a fenntartható üzemeltetés érdekében.)
- Az üzemeltető szervezet alapvetően meghatározza a létesítmény hosszú távú eredményességét. A Pannon Filharmonikusok szakmai múltja, sikerei valószínűsítik,

hogy a zenei rendezvények vonatkozásában sikeres és professzionális szervezés valósul meg; a kulturális rendezvények esetében a Pécsi Kulturális Központ is jelentős tapasztalattal rendelkezik. A PKK sikeres üzemeltetése azonban szükségessé teszi a kereslethez igazodó rendezvénystruktúra kialakítását, amely gondos összehangolást igényel, a kulturális események terén is szükséges a változatosság, a regionális és országos vonzerejű programok szervezése, emellett hangsúlyosan jelenik meg a megfelelő számú és méretű hivatásturisztikai események megrendezése. Az üzemeltető szervezet elsősorban a műszaki üzemeltetést, illetve a rendezvényhelyszín értékesítését végzi, ennek megvalósításához is szükséges azonban a megfelelő szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező munkaerő felvétele, a szervezetfejlesztés. Az üzemeltetési eredményeket rendszeresen értékelni kell, és gyors beavatkozás szükséges, ha kedvezőtlen folyamatok válnak láthatóvá.

- A fentiek mellett korlátozó tényezőt játszanak olyan feltételek is, amelyet a PKK és a projektgazda is csak részben képes befolyásolni. A ház megfelelő töltését és kihasználtságát csak a turizmus szerepének növelésével lehet biztosítani, a turisztikai kereslet fokozása azonban igénylik a komplex kínálatot, illetve a megfelelő infrastrukturális háttérrel. A PKK minőségi színvonala – mind a kulturális, mind a hivatásturisztikai események szempontjából – a magasabb igényű vendégeket vonzza, akik a igénylik a minőségi szálláshelyeket, a komplex turisztikai kínálatot és a jó megközelíthetőséget. Mindezen területen jelentős fejlesztések mutatkoznak, a feltételek kritikus volta ugyanakkor igényli, hogy a projektgazda minden eszközzel segítse a háttér-infrastruktúra megvalósítását azok esetleges megtorpanása esetén is.

V. MEGOLDÁSI ALTERNATÍVÁK FELVÁZOLÁSA ÉS ELEMZÉSE

A fejlesztési elképzeléseket összefoglaló fejezet fő célja, hogy bemutassa az alternatívák kiválasztásának módszerét, illetve a lehetséges alternatívákat, és döntés-előkészítő anyagot szolgáltatson a megfelelő alternatíva kiválasztására. A megvalósítható megoldások kialakításához szükséges a kiinduló helyzet bemutatása, illetve a nem megvalósítható változatok kiszűrése. **Már az alternatívák felvázolása előtt fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy az alternatívaelemzés az optimális változat peremfeltételeinek meghatározására szolgál, a kiválasztott alternatíva alapján kerül kidolgozásra a megvalósítási változat, amely mind a beruházás pontos tartalmát (építészeti, műszaki és költségetvetési oldalról egyaránt), mind a működés pontos feltételeit meghatározza. Az így kidolgozott megvalósítási változatban azonban szükségszerűen eltérés mutatkozik az alternatívaelemzés kisebb pontosságú és kidolgozottsági szintű változatához képest.**

V.1. A KIINDULÓ HELYZET LEÍRÁSA

V.1.1. Előzmények

Pécssett egy nagy befogadó képességű, megfelelő akusztikájú koncertterem megvalósításának igénye több évtizedre tekint vissza. Az EKF program megteremti annak lehetőségét, hogy a hiánypótló beruházás megvalósuljon.

Jelen kulcsprojekt tervezésének első lépéseként elkészült egy **elő-megvalósíthatósági tanulmány**, amely a tervpályázati kiírás alapját is képezte. A tanulmány célja Pécssett egy olyan Zenei és Koncertközpont létrehozásának megalapozása volt, amely „nemzetközi összevetésben is jelentős, akusztikai tervezéssel készülő, korszerű háttértechnikát alkalmazó, ezer fő befogadására alkalmas multifunkcionális épület⁴³”-ként működik, részben a Pannon Filharmonikusok otthonaként, részben – a szabad kapacitások hasznosításával – más kulturális produkciók és hivatásturisztikai események helyszínéül.

A tanulmányra alapozva készült el Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervpályázati dokumentációja: a nyílt **építészeti tervpályázatot** a pályaművek benyújtásának határideje

⁴³ Zenei és Konferenciaközpont előzetes megvalósíthatósági tanulmánya, szerző: Horváth Zsolt

2007. március 16. volt. A tervpályázati kiírás részletes programleírása az alábbi fő pontokat tartalmazta:

- Tárgy: Pécs Balokány városrészében, a 40679 hrsz-on nyilvántartott ingatlanon illetve annak környezetében mintegy 1000 fő befogadására alkalmas konferencia- és koncertközpont megépítése.
- A létesítmény központi magja a nemzetközi minőségi színvonalat képviselő, akusztikai tervezéssel készült és korszerű technikai felszereltségű koncertterem lesz, amely megjelenítheti Pécs-et Európa nemzetközi zenei térképén. A helyiségek otthont adnak a pécsi Pannon Filharmonikusok zenekarnak, hozzájárulva annak szakmai fejlődéséhez, biztosítva nemzetközi zenei események infrastrukturális hátterét. Emellett a központ feladata, hogy hasznosítsa a zenekar igényein felül megmaradt szabad kapacitásokat, illetve a kiegészítő lehetőségeket.
- A létesítmény funkcionális blokkokból áll, amelyek különálló egységek, ugyanakkor kapcsolódnak egymáshoz:
 - Pannon Filharmonikusok székháza és próbatermei
 - Működtetési egységek, irodaház
 - Hangversenyterem, színpad és kiszolgálóterei
 - Közönségforgalmi területek, információs blokk
 - (További kiegészítő helyiségek)
- Funkcionális helyiségek (variálható megoldások a multifunkcionalitásnak megfelelően):
 - Hangversenyterem / plenáris ülésterem (1000 fős, tagolt szerkezetű nézőtérrel, kapcsolódó helyiségekkel, pl. tolmácsfülkékkel)
 - Nagyszínpad (süllyedő pódiummal variálható nagysággal), zenekari árok, orgona
 - Kapcsolódó öltözők (egyben irodaként, szekcióteremként funkcionálnak), raktárak

- Közönségforgalmi területek (érkezési zóna, ruhatár, előcsarnok/kiállítási terület, üzletek, könyvtár, közlekedők, 200 adagos konyha, kapcsolódó szociális helyiségek)
 - Pannon Filharmonikusok székháza (irodák, zenekari próbaterem, öltözők, raktárak)
 - Szólampróba helyiségek / szekciótermek (6 db)
 - Irodák, üzemeltetési helyiségek
 - 300 fős önálló konferenciaterem
- A beruházás becsült költsége bruttó 7,9 milliárd Ft.
 - Néhány alapadat, tervezett kapacitás:

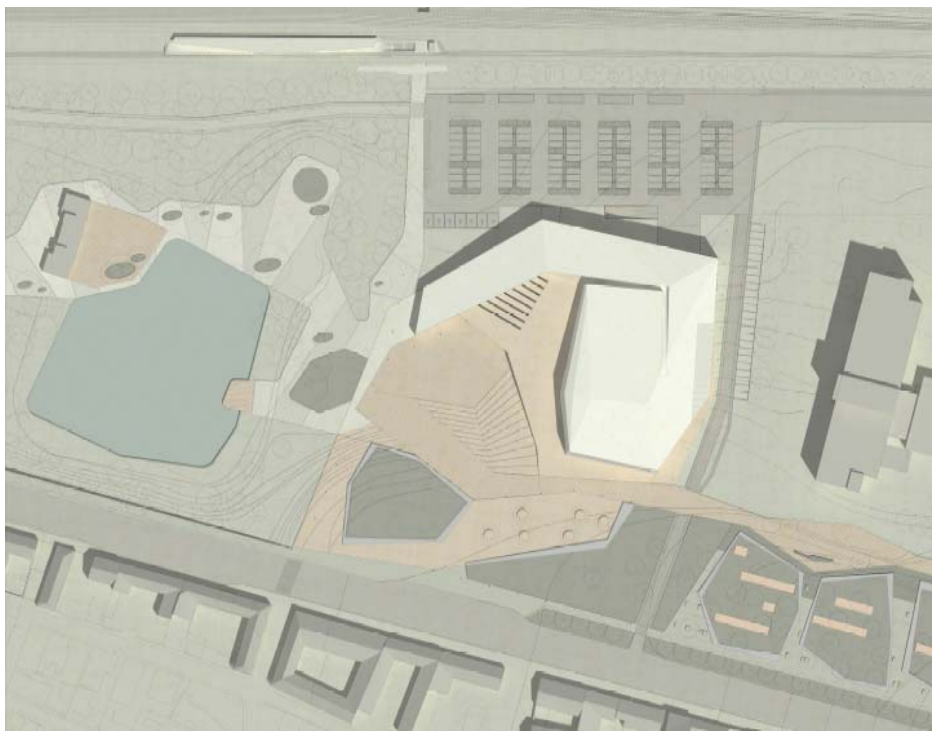
Helyiség	Kapacitás
Hangversenyerem férőhelye	1000 fő
Összes konferencia létszám	1000 fő
Építési telek nagysága	22 400 m ²
Becsült nettó funkcionális alapterület	9 723 m ²
Garázs	100 állás
Becsült összes nettó alapterület	12 223 m ²
Becsült parkosított terület	11 013 m ²
Parkoló kapacitás	200 férőhely

37. Táblázat: Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervezett kapacitásai

Forrás: tervpályázati kiírás

- A tanulmány előzetes becslései szerint a létesítmény üzemeltetési bevétele 2020-ban összesen 511 millió Ft lesz, ezzel szemben a kiadások meghaladják az 1 milliárd forintot, azaz a központ üzemeltetése éves szinten közel félmilliárd forintnyi támogatásra szorul.
- A fejlesztési terület városszerkezeti jelentősége nagy, mivel a történeti belváros „budai kapuját” jelenti, a városközpont- és egyetembővítés potenciális területe. Az épület elhelyezkedése kapcsán (Balokány-liget közparkja) szerves kapcsolatban áll majd a

fejlesztések során érintett zöldterületekkel is. A nagy léptékű fejlesztés jelentőségét az is adja, hogy – katalizátor hatásának köszönhetőn – más beruházásokat is generálhat, ezáltal hozzájárulhat a városrész megújulásához, Pécs történelmi belvárosának kiterjesztéséhez.

10. ábra Helyszínrajz

Forrás: Építész Stúdió tervpályázata

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt építészeti tervpályázat nyertese az Építész Stúdió Kft.. A nyertes pályázat szolgált a megvalósítható alternatívák kidolgozásának alapjául a kereslet-kínálati viszonyok és trendek mellett. *Célunk volt, hogy a tervezett funkciók, kapacitások és egyéb paraméterek felülvizsgálatával, átgondolásával, gazdasági elemzésekkel és – ezek alapján – az esetlegesen szükséges módosítási javaslatok megfogalmazásával a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot olyan szakmai programmal ruházzuk fel, amely a piaci lehetőségeknek, elvárásoknak megfelel, ezáltal fenntartható beruházást jelent nemcsak az EKF évében, hanem 2010 után is.*

V.2. A MEGFELELŐ ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSI MÓDSZERE

V.2.1. Szűrési szempontok

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megvalósításával a város célja, *hogy Pécs 2010-es EKF program rendezvényeinek, eseményeinek méltó helyszíne legyen, ugyanakkor ezen túlmenően, hosszú távon is hozzájáruljon Pécs kulturális, gazdasági életének sikeréhez, fellendítéséhez a turizmuspiaci pozíció javítása révén.*

Ezen célkitűzéseket elvileg több megoldás is szolgálhatná, amelyek közül ***bizonyos változatok a tervezés első fázisában elvégzett megalapozó vizsgálatok eredményeként kizárásra kerültek.***

Elvi alternatívát jelenthetett volna a néhány évvel ezelőtt jelentős beruházási költségvetéssel megvalósított **Expo Center Rendezvényközpont** fejlesztése, a létesítmény ugyanis jelentős befogadóképességű, a régió legnagyobb kapacitású rendezvényhelyszíne, terei multifunkcionális kialakításúak, környezetében jelentős nagyságú szabadtéri rendezvényhelyszín is biztosított. Bár jelenlegi infrastruktúrája nem felel meg egy modern konferencia- és főként koncertközpont követelményeinek (elsősorban a gyárcsarnok jellegű megjelenés, az akusztikai kialakítás hiánya miatt), a tervezettnél alacsonyabb ráfordítással ez fejleszthető lenne, közlekedésszervezéssel a jelenlegi meglehetősen nehézkes megközelíthetőség is javítható lenne.

Ugyanakkor még a fejlesztések megvalósításával is csak kompromisszumos megoldás lenne elképzelhető, részben a műszaki kialakítások (és az ezzel járó tetemes fenntartási költség), részben a központ külvárosi elhelyezkedése, kedvezőtlen környezeti adottságai miatt. Ezt a kompromisszumos megoldást a pályázó nem tartotta elfogadhatónak, így ez az alternatíva elvetésre került.

Bár a **kijelölt fejlesztési terület** jelenleg nem minden tekintetben optimális, a környezet általános színvonala elmarad a PKK tervezett minőségétől, ugyanakkor a projekt közvetett pozitív hatása révén hozzájárul annak a várospolitikai célnak a megvalósításához, miszerint szükséges a városrész fejlődésének, városszövetbe illesztésének elősegítése, a belváros keleti irányú kiterjesztése. *A fejlesztési helyszínt ezért adottságként kell kezelni.* (részletesebben ld. III.1. fejezetben).

Meghatározza a ténylegesen megvalósítható változatok körét továbbá, hogy a szakmai tervezési fázis előzményeként, elő-megvalósíthatósági tanulmány alapján került lebonyolításra a nyílt **építészeti tervpályázat** a létesítmény építészeti tervezésére, amelyet az Építész Stúdió Kft. nyert meg. Az építészeti program lényeges megváltoztatása (kiváltképp a peremfeltételek, úgymint a fejlesztési helyszín, illetve az alapfunkciók) közbeszerzési eljárásrendbe ütközne, így új tervpályázat kiírását tenné szükségessé. Ez a beruházás olyan mértékű késlekedésével járna, amely a város számára nem felvállalható.

V.2.2. Kiválasztás módszere és szempontjai

Az alternatívelemzés célja, hogy a megvalósítható megoldási lehetőségek közül kiválassza azt, amely a leginkább, a leghatékonyabb szolgálja a kitűzött célok elérését.

Az alternatívelemzést a többszemponútú értékelés módszerével készítjük el, mivel a célmeghatározás jelleg szerint nem homogén, a pénzügyi-gazdaságossági szempontok mellett a társadalmi hatások, a város kultúrpolitikai stratégiája is meghatározó jelentőséggel bír. Az értékelés módszertanának megfelelően a változatok kidolgozása a megalapozott döntéshozatalhoz szükséges információmennyiség előállítására törekszik, az előzetes pénzügyi elemzések mellett a hatások előrejelzésére terjed ki, megadott szempontrendszer szerint összehasonlítva az egyes változatokat.

A pontosabb eredmény érdekében tört pontszámok is képezhetők azon szempontok esetében, ahol az értékelés kvantitatív eredmények alapján történik.

Az adott kritérium, szempont azonos mértékű teljesülése esetén két vagy több változat is kaphatja ugyanazt a pontszámot.

A kiválasztási módszer egyes szempontjai a pénzügyi és közgazdasági elemzésre építenek (Áfa-t nem tartalmazó, nominálértékben meghatározott költség).

Az alternatívelemzés kiválasztási szempontjai az alábbiak:

- **Funkcionalitás:** cél a minőségi kultúrafogyasztás feltételeinek megteremtése és ösztönzése a helyi, térségi lakosság, illetve a turisták körében egyaránt, nívós kulturális és zenei rendezvényekhez méltó befogadási helyszín létrehozásával. A fenntarthatóság, illetve a város fejlődése érdekében a létesítménnyel szemben elvárás, hogy az alkalmas legyen a hivatássturizmus rendezvényeinek befogadására. A központ

sikeres működése a kiegészítő szolgáltatások széles körét és magas színvonalát feltételezi (korszerű technikai felszerelés, vendégművészek felkészülésének helyiségei, business szolgáltatások, vendéglátás stb.)

A funkcionalitást az alábbi módon értékeljük (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Funkcionalitás	Pontozás
Sem a kulturális, sem az üzleti funkció nem optimális	0 pont
A kulturális funkció optimális, de az üzleti nem	1 pont
Az üzleti funkció optimális, de a kulturális nem	0,5 pont
A kulturális funkció és az üzleti is optimális	2 pont

38. Táblázat: Funkcionalitás

Forrás: saját szerkesztés

A város – projektgazda – preferenciája, elkötelezettsége jelenik meg a pontozásban, a Pécsi Konferencia- és Koncertközponttal szemben ugyanis fokozott elvárás a kulturális funkció által támasztott igények teljesítése. Figyelembe kell azonban venni, hogy a két funkciónak történő együttes megfelelés olyan szinergiákat hordoz magában, amely kedvezőbb működést tesz lehetővé, nagymértékben hozzájárulva a projekt fenntarthatóságához, így a két szempontot együttesen teljesítő változat többletpontszámot kap.

- **Létesítmény bekerülési költsége:** az épület bekerülési költsége az Önkormányzat, mint projektgazda szűkösen rendelkezésre álló saját forrásai, illetve a támogatás hatékony felhasználása miatt jelent igen fontos kiválasztási szempontot, emellett természetesen hatást gyakorol a megtérülésre is. *A létesítmény bekerülési költségét alapvetően a területnagyság illetve a beépített technológia különbözteti meg az egyes változatokban.*

A bekerülési költség alapján az alábbi pontozásos értékelést végezzük el (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Bekerülési költség	Pontozás
Legmagasabb bekerülési költségű változat	0 pont
A legmagasabb bekerülési költségű változatnál alacsonyabb költségű változatok pontozása a költségcsökkenés arányában történik:	
-10%	+1 pont
-20%	+2 pont
-30%	+3 pont
...	...

39. Táblázat: Bekerülési költség

Forrás: saját szerkesztés

Támogatásintenzitás, önerő: a támogatás mértéke, a projekt egészére értelmezhető támogatásintenzitás a létesítmény közcélú és gazdasági célú funkcióinak egymáshoz viszonyított arányától függ. *A magasabb támogatás* így a közcélú funkció dominanciájához kötődik, csökkentve a saját forrás igényt a projektgazda számára, így ez a szempont *az Önkormányzat számára kiemelkedően fontos szereppel bír.* A támogatási intenzitás mértéke a projekt egészére vonatkoztatva így a gazdasági és közcélú funkciók arányának megfelelően változik:

- A kulturális, közcélú funkciók területeinek elszámolható költségei esetében a támogatási intenzitás 85%.
- A konferencia- és egyéb vállalkozási célú területek esetében (gazdasági funkció) az elszámolható költség 50%-a lehet a támogatás maximális mértéke.

A közös használatú terek esetében a közcélú/gazdasági célú tevékenységet a tervezett látogatószám alapján osztjuk meg, így sorolva az elszámolható költségeket a 85%-os, illetve az 50%-os támogatásintenzitású funkciók költségéhez. A ÖTM önerő kiegészítés az elszámolható projektköltség 5%-ára további támogatást nyújt, amelyet

Ezek összegzésével kapjuk meg a projektre jutó átlagos támogatási intenzitást. (A támogatásintenzitást számításának módját részletesen a VII. 9 fejezet tartalmazza.)

A támogatásintenzitás szerinti pontozást az önerő mértéke alapján végezzük (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Szükséges önerő mértékes	Pontozás
Legmagasabb önerőt igénylő változat	0 pont
A legmagasabb önerőt igénylő változatnál kedvezőbb változatok pontozása az önerő csökkenésének arányában történik:	
-10%	+1 pont
-20%	+2 pont
-30%	+3 pont
...	...

40. Táblázat: Támogatásintenzitás

Forrás: saját szerkesztés

- **Működési támogatás igénye az Önkormányzat részéről:** Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata vállalja a létesítmény működésének támogatását a kulturális-közcélú események befogadásának, rendezésének fejében, biztosítva ezzel a létesítmény pénzügyi fenntarthatóságát. Ugyanakkor a szűkös források miatt, az Önkormányzat csak korlátozott mértékben és ideig tudja felvállalni a PKK működésének támogatását. A létesítménnyel szemben elvárt, hogy minél kisebb mértékben szoruljon az Önkormányzat támogatására. *A működési támogatási igény elsősorban a két funkciókör aránya, azok terület és üzemeltetési költségigénye, illetve a várható vendégforgalom és a realizálható bevételek szerint különbözik az egyes változatokban.* **Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a pályázati támogatás mértéke, és a működési finanszírozási igénye ellentétes irányba hat.** A közcélú-kulturális funkció dominanciája növeli a támogatásintenzitás mértékét, alacsony jövedelmezősége miatt ugyanakkor nagyobb arányú működési támogatást vár el a várostól. Ezzel ellentétben, a gazdasági célú funkció arányának növekedése csökkenti a pályázati támogatásintenzitást, jövedelmezősége miatt azonban alacsonyabb működési támogatás tesz szükségessé.

A működési támogatási igényt a vizsgált referencia időszak (2008-2020) egészében, jelenértéken hasonlítjuk össze.

Az értékelést az alábbi pontozásos rendszer szerint végezzük el (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Támogatási igény az Önkormányzat részéről	Pontozás
Legkevésbé eredményesen működtethető változat (az önkormányzati hozzájárulás éves mértéke a legmagasabb)	0 pont
A legalacsonyabb eredményű változatnál jövedelmezőbb változatok pontozása a támogatási összeg csökkenésének arányában történik (azaz a maximális támogatási összegnél alacsonyabb városi hozzájárulást igénylő változatok kapnak magasabb pontszámot):	
-300 m Ft/13 év	+1 pont
-600 m Ft/13év	+2 pont
-900 m Ft/13év	+3 pont
...	...

41. Táblázat: Támogatási igény a vizsgált referencia időszak egészében

Forrás: saját szerkesztés

- Megvalósítás időigénye:** a PKK sikeres piaci bevezetésének feltétele, hogy az az EKF év kezdetétől alkalmas legyen rendezvények lebonyolítására. A projekt megvalósításának ütemezését ehhez mérten szükséges igazítani, a rendkívül szoros ütemtervet a rendelkezésre álló idő rövidege indokolja. Amennyiben az eredeti tervpályázati kiíráshoz képest lényeges változás történik az épület kialakításában, az új tervpályázat kiírását tehet szükségessé. *Az új tervpályázati kiírás ellehetleníti a projekt 2010 elejére történő megvalósítását, ezért elvetésre kerülnek azon projektalternatívák, amelyek ennek jelentős kockázatot hordozzák.* Az új tervpályázat okozta jelentős kockázatot fejezik ki az alkalmazott pontszámok (a kockázat bekövetkezése a projekt megvalósítását ellehetlenítheti, ezért az értékelés során súlyozott szerepet kap ez az értékelési szempont).

A megvalósítás időigénye szerint az alábbi pontozásos értékelést végezzük el (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Megvalósítás időigénye	Pontozás
Tervpályázati kiírással egyező kialakítás	5 pont
A tervpályázati kiíráshoz képest változó tartalmú alternatívák pontozása aszerint történik, hogy a változás mértéke mekkora valószínűséggel indukál új tervpályázati kiírást:	
Kis valószínűség	2,5 pont
Közepes valószínűség	1 pont
Nagy valószínűség	Elvetés

42. Táblázat: A megvalósítás időigénye

Forrás: saját szerkesztés

- **Társadalmi hatások:** a város kultúrpolitikai célja, hogy a társadalmi igényeknek megfelelően, illetve ösztönözze az igényes kultúrafogyasztást. Ezen célok elérését biztosítja a korszerű, magas színvonalú hangversenyterem, illetve más kulturális rendezvények számára megfelelő kialakítású rendezvényterem/helyszín létrehozása. *A társadalmi hatások értékelését a kulturális célú rendezvényekre érkező látogatók számának becslésével végezzük el.*

A kulturális célok teljesülésére az alábbi pontozásos értékelést végezzük el (a legkedvezőbb alternatívát adott értékelési szempont szerint a legmagasabb pontszám jelöli):

Kulturális rendezvényekre érkező látogatók száma	Pontozás
Legkevésbé kultúraorientált változat (kulturális célú rendezvények látogatóinak legalacsonyabb száma)	0 pont
A legkevésbé kultúraorientált változatnál dominánsabban közcélú változatok pontozása a látogatószám növekedése alapján történik:	
+10% kulturális célú látogató	+1 pont
+20% kulturális célú látogató	+2 pont
+30% kulturális célú látogató	+3 pont
...	...
+100% kulturális célú látogató	+10 pont

43. Táblázat: Kulturális célok teljesítése

Forrás: saját szerkesztés

Az alternatívák összesített elemzése a pontszámok összegzésével történik. **A megvalósításra javasolt alternatíva a többszemponútú elemzés során legmagasabb pontszámot elért változat.**

V.3. MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVÁK MEGHATÁROZÁSA

Az alternatívaelemzés külső, azaz megváltoztathatatlan peremfeltételei az alábbiak:

- Fejlesztési helyszín: a fejlesztési helyszín adottságként kezelendő 40671 hrsz. (21.211m²), illetve a közlekedési kapcsolatok kiépítése által érintett területek.
- Alapfunkciók: a város törekvése, hogy színvonalas **koncert- és konferenciafunkciók** valósuljanak meg (ezek aránya, a kiegészítő funkciók és szolgáltatások mérete illetve összetétele viszont a változatelemzés részét képezi).

- Építési övezet jele: Ki-700077
- Beépítettség legnagyobb megengedett mértéke: 60%
- Megengedett építménymagasság: 15,0-20,0 m
- Zöldfelületi fedettség: legalább 25%

- Maximális épületméret: beépíthetőségi korlátok miatt a létesítmény tömegének növelésére nincs lehetőség.

A helyzetértékelés megállapításaira alapozva, a peremfeltételeket adottságnak tekintve, valamint a létesítmény műszaki, fizikai paraméterei alapján az alábbi négy megvalósítható alternatíva elemzését, értékelését végezzük el a projekt nélküli változat mellett:

A négy kidolgozott változatot a tervpályázati kiíráshoz viszonyítva, az kitűzött célok figyelembevételével, a keresleti és kínálati trendekhez illeszkedve alakítottuk ki. **Fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy a változatelemzésben bemutatott és kiválasztott változat nem egyezik meg teljes mértékben a megvalósítási javaslattal! Az alternatíva elemzés hitelességét ugyanakkor az eltérés nem rontja. Az eltérés, illetve a reális eredmények indokai a következők:**

- Az építés költségei, amelyek a beruházási költség meghatározó részét teszik ki jelentősen emelkedtek az alternatívaelemzés, illetve az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése között eltelt időszakban. Az változatelemzés során kialakított és legkedvezőbbnek bizonyuló változatban az építési engedélyezési tervek készítése során további kedvező változások beépítések vált lehetővé (pl. plusz egy szőlamprobaterem, a konferenciaterem balettprobateremként való hasznosíthatósága), amelyek nem jártak a terület növekedésével, illetve a beruházási költség emelkedésével, ugyanakkor növelik a ház multifunkcionalitását. Az önkormányzat közgyűlése az építési engedélyezési tervdokumentációt ennek megfelelően fogadta el. **A hatás minden vizsgált változatot azonos módon érint.**
- A létesítmény megfelelő megközelíthetősége a közlekedési kapcsolatok kiépítését nagyobb mértékben teszi szükségessé. **A hatás minden változatot azonos mértékben érint.**
- Az üzemeltetési struktúra a részletes tervezés fázisában módosult. A működtetésben, az alternatívaelemzésben bemutatottak szerint, továbbra is meghatározó szerepet tölt be a PFP és a Pécsi Kulturális Központ, de egy olyan szervezet kialakítása vált lehetővé, amely nem csak a PKK hanem egyben a Zsolnay Kulturális Negyed működtetését is képes ellátni. Ez a felépítés nagyobb hatékonyságot biztosít, és a munkaerő rugalmasabb, gazdaságosabb kihasználását teszi lehetővé, valamint részben

leveszi a konferenciaszervezés felelősségét a Pécsi Kulturális Központtól, ami a szervezet erős kulturális profiljának megtartását biztosítja. Feloldhatóak a kulturális és konferencia funkció közötti konfliktusok, mert az kívülről (nem a PFP és Pécsi Kulturális Központ által) koordinált, a működtető szervezet hatáskörébe tartozik a rendezvénynaptár koordinálása. A szervezet létrehozásának feltételei a megvalósítási alternatíva kidolgozása során váltak lehetővé. Mindennek hatására a megvalósítási alternatívában a kulturális funkció bevételei minden esetben a létesítmény önköltségi áron történő bérbeadásából származnak, megszűnnek a saját szervezésű produkciók megkülönböztethetjük a PFP, a Pécsi Kulturális Központ, illetve a külső szervezésű rendezvényeket, amelyek esetében (a korábbiakhoz hasonlóan) a létesítmény helyszíneinek és szolgáltatásainak értékesítése zajlik. Az üzleti rendezvények esetében a kiadások tekintetében jelentkezik a változás elsősorban, a rendezvényszervezési tevékenységéért, illetve a rendezvény megtartásához szükséges szolgáltatásokért jutalékot, illetve díjat fizet a PKK működtetője, azok elsősorban nem saját hatáskörben bonyolódnak. **Az alternatíva elemzés során minden alternatíva esetében azonos működtetési rendet feltételeztünk így a változás minden változatot azonos módon érint.**

A változások mértéke, és a tény, hogy a változások minden alternatívát azonos módon érintenének nem indokolt újabb alternatíva kidolgozása.

- **Projekt nélküli változat**
- **A) alternatíva:** a tervpályázati kiírásban szereplő szakmai és építészeti program alapján meghatározott változat.
- **B) alternatíva:** a nagyterem méreteit megtartó változat, kibővített szekciótermi kapacitással. A ház mérete csökken az A) alternatívához képest, ugyanakkor a nagyobb kapacitások kisebb területcsökkentést tesznek lehetővé a C) változattal összehasonlítva.
 - **A hangversenyerem és kapcsolódó kiszolgáló terek mérete és kapacitása azonos az A) változatéval.** A színpad síkban azonos szintre hozható a hangversenyerem nézőterével, így bővíti a terem konferenciakapacitását.

- A **szekciótermek kapacitása**, rugalmas alakíthatósága **nő**. Megnő az önálló konferencia/szekciótermi funkcióval bíró termek száma. A vendégművészek öltözői konferenciafunkciót nem kapnak. (A két funkció eltérő kialakítási igényei nehezen illeszthetők össze egy helyiségen belül.)
- A **szólampróbatermek száma csökken**. A próbatermeket és szólampróbatermeket olyan mértékben csökkentjük – a Pannon Filharmonikusok vezetésével egyeztetett módon – hogy azok megfeleljenek a zenekar felkészülési igényeinek (a termek kihasználtsága az A) alternatívához képest nő, a rugalmas munkaszervezésnek köszönhetően.)
- **Megszűnik a konyha és étterem a házon belül**. A catering szolgáltatásokat a catering szolgáltató cégek, illetve a szomszédban tervezett szálloda, amelynek megépítését mindenképp szorgalmazni szükséges, hatékonyabban képes biztosítani. (részletesebben ld. V.6.2. fejezetben)
- **Csökken az irodakapacitás**. A terek racionalizálásával (kevesebb helyiség, különálló iroda), egyes funkciók közös használatával (vizes blokkok, közlekedők, dohányzó stb.) csökken az irodák összterülete.
- A **vendégművészek öltözőkapacitása csökken**. A terek racionalizálásával oldható meg a csökkentés.
- **Csökken a közönségforgalmi terek mérete**: A közönségforgalmi terek racionalizálása történt meg. Az aula, közlekedők kismértékben csökkentett területen is képes ellátni a funkcióját.
- **Megszűnik a teremgarázs**: A PKK működéséhez szükséges parkoló kapacitást elsősorban a központ felszíni parkolói biztosítják. Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük. (Részletesebben ld. V.6.2. fejezetben.)

- **C) alternatíva:** jelentős mértékben csökken a ház mérete az A), illetve a B) alternatívához képest is, a terek és funkciók racionalizálása következtében; a nagyterem kapacitása csökken.
 - A **hangversenyterem maximális befogadóképessége** az A) változathoz képest 15%-al **csökken**. (a várható keresleti igények kielégíthetőségének mértékig). Csökken a terem és a kiszolgálóterek mérete.
 - A **szekciótermek kapacitása**, rugalmas alakíthatósága **nő**, összes kapacitása azonban elmarad a B) változattól, igazodva a nagyterem kapacitásának csökkenéséhez. A vendégművészek öltözői konferenciafunkciót a B) változathoz hasonlóan nem kapnak.
 - A **szólampróbatermek száma csökken**. A próbatermeket és szólampróbatermeket, a B) változattal azonos módon, olyan mértékben csökkentettük – a Pannon Filharmonikusok vezetésével egyeztetett módon – hogy azok megfeleljenek a zenekar felkészülési igényeinek (a termék kihasználtsága az A) alternatívához képest nő, a rugalmas munkaszervezésnek köszönhetően.)
 - **Megszűnik a konyha és étterem a házon belül**. A catering szolgáltatásokat a catering szolgáltató cégek, illetve a szomszédban tervezett szálloda , amelynek megépítését mindenképp szorgalmazni szükséges, hatékonyabban képes biztosítani. (részletesebben ld. V.6.2. fejezetben)
 - **Csökken a PFP és PKK menedzsment irodakapacitása**. A terek racionalizálásával (kevesebb helyiség, különálló iroda), egyes funkciók közös használatával (vizes blokkok, közlekedők, dohányzó stb.) csökkenthető az irodák területe.
 - A **vendégművészek öltözőkapacitása csökken**. A terek racionalizálásával oldható meg a csökkentés.
 - **Csökken a közönségforgalmi terek mérete**. Az A) alternatívához képest az aula csökkentett területen is képes ellátni a funkcióját, a racionalizálás a B)

változathoz képest is megvalósítható figyelembe véve a ház kisebb befogadóképességét.

- **Megszűnik a teremgarázs:** A PKK működéséhez szükséges parkoló kapacitást elsősorban a Központ felszíni parkolói biztosítják. Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük. (részletesebben ld. V.6.2. fejezetben)
- **D) alternatíva:** a PFP székháza a Zsolnay Kulturális Negyedben kerül elhelyezésre.
 - A változat megegyezik a C) változattal, azzal a kivétellel, hogy a PFP székháza, művészeti terei (iroda, próbatermek, öltözők, raktárak) nem a PKK épületében kerülnek elhelyezésre. A zenekar megfelelő működésének feltételeit más helyszínen (a Zsolnay Kulturális Negyedben) biztosítani szükséges.

Több olyan, a PKK üzemeltetését meghatározó feltétel van, amelyekkel mind a négy változatban azonos módon számoltunk, ezek a következők:

- **Az épület teljes körű akadálymentesítése megvalósul.**
- **A létesítmény üzemeltetésének szervezeti struktúrája, felépítése nem változik az egyes alternatívákban, így ez nem jelent releváns értékelési szempontot a változatelemzés során.** Az ellátandó üzemeltetési feladatok szintén azonosak mind a négy változatban.
- A pénzügyi és gazdaságossági mérőszámok előrejelzése a várható látogatószámra, a bevételek és kiadások becslésére tér ki.
- A jogszabályi előírásoknak megfelelően (Áfa-törvény 33. és 48. § megfelelően) a PKK beruházás esetében az Önkormányzat áfa-adóalanynak tekintendő, és a jogszabályi feltételek teljesülése esetén az áfa-t visszaigényelheti (ennek megfelelően **valamennyi érték nettó!**).

- Az üzemeltető szervezet kialakítása olyan módon történik (bemutatását ld. később), hogy a létesítményt üzemeltető Kft. szintén áfa-alanynak számít, ezért **a működési kiadások és bevételek becslése során nettó értékekkel számolunk.**
- Az **inflációs ráta 3%** (13 éves átlag). A nominális pénzügyi diszkontráta 8%.
- **A teljes beruházási költség tartalmazza:**
 - **Az építési költséget** a telepített technológiával, az eszközbeszerzésekkel (mobília), telken belüli és telken kívüli szükséges környezetrendezéssel együtt.
 - **A tervezéshez kötődő költségeket** a tervezői szakfelügyelettel. Az építési engedélyezési tervdokumentáció díja a nem elszámolható költségek között szerepel, fedezete a Kormány 1067/2005. (VI.30.) Korm. Határozat alapján az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás (NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés). *A beruházás a FIDIC Sárga könyves eljárás szerint kerül megvalósításra.* Tervezéshez kötődő költséget jelent ezen felül a tendertervek elkészítése. Ezen költségek a projekt elszámolható költségét jelentik. (Részletesen ld. VII.1-es fejezetben.)
 - **Egyéb, a beruházáshoz kötődő költséget jelent** a régészeti hatástanulmány elkészíttetése, a régészet előzetesen becsülhető díja, a közlekedési kapcsolatok kiépítése, illetve a beruházás által érintett telkek megvásárlása.
 - **A beruházási költség arányában került meghatározásra a FIDIC mérnök díja, illetve a projektmenedzsment költsége.**
 - **A projekt-előkészítés további költségei a nem elszámolható költségek között szerepelnek,** fedezetük a fent említett NFÜ-URB-01/2006. szerződés. Ide tartozik a megvalósíthatósági tanulmány, környezeti hatásvizsgálat, részletes költség-haszon elemzés elkészítése; a közbeszerzési szakértő kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás, a tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás, illetve a műszaki ellenőr kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás.

- **A négy változatnál a tervezéshez kötődő költségek, az egyéb költségek, illetve a projekt előkészítés költségei ugyanolyan összeggel szerepelnek. A telek vételára mindenhol ugyanolyan értéken szerepel. A beruházási költségek arányában meghatározott költségek – FIDIC mérnök, és projektmenedzsment – változnak az egyes alternatíváknál.**
- **A látogatószámokat a befogadóképességnek megfelelően** (de nem maximális kihasználtságot feltételezve), a nemzetközi és hazai trendek figyelembevételével **határoztuk meg**, adott évben *realisan elérhető* esemény- és átlagos résztvevőszám alapján. Szakmai tapasztalatok szerint hivatásturisztikai rendezvényeknél egy esemény átlagos hossza 1,4 nap; a koncertek, kulturális programok esetében ennek értéke 1 nap.
- A Pannon Filharmonikusok zenekar adatszolgáltatásának megfelelően a nagyzenekari koncertek számát éves szinten 50 eseményben határoztuk meg.
- 2010-ben az EKF év miatt a kulturális programok jelentős súlyával számolunk, mely esemény- és látogatószám 2011-ben visszaesik, majd mérsékelt növekedés jellemzi.
- A fizetős események, konferenciák száma 2010-től fokozatosan növekszik, részben a rendelkezésre álló kapacitások, részben a piaci bevezetést követő felfutási időszak miatt. Tudniillik konferenciák szervezésére a központ megépüléséig illetve a menedzsment szervezet felállásáig, munkájának megkezdéséig kevés mód nyílik (kiváltképp a jelentős létszámú nemzetközi konferenciák megrendezésének esélye csekély az első évben, azok hosszas előkészületi időigénye miatt). A nemzetközi tapasztalatok szerint a konferenciaközpontok piaci bevezetésének, felfutásának időtartama mintegy 5 év.
- Az EKF évet követően az üzemeltető szervezet feladata, hogy a konferenciafunkció hangsúlyát emelje, továbbá, hogy a non-profit jellegű városi események csökkenő száma mellett egyre több, profitot hozó kulturális és egyéb rendezvényt is megnyerjen a központ számára.
- Minden rendezvénytípus esetében meghatározható egy maximális eseményszám, amely felett a növekedés nem várható. A maximális rendezvénytípust az egyes eseménytípusok különböző időpontban érik el.

- A saját szervezésű produkciók, és a külső rendezvényszervező által behozott események megoszlását állandónak tekintjük, becsült mértéke:

2010	Saját produkció	Külső produkció
Nemzetközi konferencia	10%	90%
Belföldi konferencia	40%	60%
Koncert	100%	0%
Egyéb városi kulturális esemény	80%	20%
Egyéb külső kulturális esemény	0%	100%
Egyéb fizetős rendezvény	20%	80%
Összesen	42%	58%

44. Táblázat: Saját és külső szervezésű produkciók megoszlása

Forrás: saját szerkesztés

A megvalósítási változatná az arányok a működtetési struktúra változása miatt változnak.

- A bevételek és kiadások becslésekor az alábbi feltételezésekkel éltünk:
 - A rendezvények bevételeit más hasonló létesítmények árai alapján becsültük, figyelembe véve a különböző típusú események eltérő vendégkörét, fizetőképességét. A bevételek növekedését az infláció mellett a bevezetési időszakot követő felfutási idő, a hatékonyabb és intenzívebb szervezőmunka eredményeként létrejövő magasabb rendezvény- és látogatószám biztosítja.

Rendezvény típusa	Saját produkció (Ft/fő/nap) 2008-as áron			
	Belépődíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
Nemzetközi konferencia	14000	2600	2800	19 400
Belföldi konferencia	4200	800	500	5 500
Koncert	1800	-	0	1 800
Egyéb városi kulturális esemény	800	-	0	800
Egyéb külső kulturális esemény	-	-	-	-
Egyéb fizetős rendezvény	1500	3000	1500	6 000

45. Táblázat: Saját produkciók esetén kalkulált bevételek

A megvalósítási javaslatnál a kulturális események bevétele változik a bevétel forrásának módosulása miatt

Forrás: saját szerkesztés

Rendezvény típusa	Külső produkció (Ft/fő/nap) 2008-as áron			
	Teremdíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
nemzetközi konferencia	5000	5400	4500	15 000
belföldi konferencia	2320	1360	280	4 200
koncert	-	-	-	-
egyéb városi kulturális esemény	500	0	0	500
egyéb külső kulturális esemény	1700	-	0	1 700
egyéb fizetős rendezvény	1500	2500	1000	5 500

46. Táblázat: Külső produkció esetén kalkulált bevételek

A megvalósítási javaslatnál a kulturális események bevétele változik a bevétel forrásának módosulása miatt

Forrás: saját szerkesztés

- o A vendéglátóegységeket (kávézó, büfék) külső vállalkozó működteti, bérleti díj ellenében. Feltételezzük, hogy a rezsiköltségeket a bérlők közvetlenül a

szolgáltatóknak fizetik. A rendezvényekhez kötődő catering szolgáltatásokat a központ megvásárolja a kapcsolódó szállodától illetve parti szerviztől. A hosszú távú, nagy volumenű együttműködés kedvező szerződési feltételeket teremt, ezért a szolgáltatás továbbszámlázása az eseményre (25%-os) haszonkulccsal történik.

- A rendezvényekhez, illetve a bérleti díjakhoz kapcsolódó bevételeken túl szponzorációs bevételekkel is kalkuláltunk, amelynek összege az infláció mértékénél nagyobb arányban nő, a PKK bevezetésével, piaci sikerével párhuzamosan.
- A kiadások becslését más, hasonló létesítmények (debreceni Kölcsey Központ, Művészetek Palotája) üzemeltetési tapasztalatai alapján végeztük el, figyelembe véve az állandó, illetve a rendezvényhez, azok különböző típusához kötődő, változó költségeket, valamint az inflációt.

V.4. „0” MEGOLDÁS – PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA NÉLKÜLI VÁLTOZAT

Történelmi költség módszer esetén a projekt nélküli eset nullának tekinthető. A fejlesztési különbözet módszerének alkalmazásához meg kell határozni a projekt nélküli esetet. Ezt nem reális (pl. jogszabályi előírásokat teljesítő) változatként, hanem mint számítási segédeszközt kell tekinteni.

A projekt nélküli esetben a meglévő létesítmények állnak rendelkezésre a szolgáltatásnyújtáshoz, a funkciók ellátásához, azaz a kedvezményezett oldaláról nem számolunk fejlesztésekkel, vagyis nem valósul meg a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont beruházás. A projekt nélküli esetben bemutatott tevékenységek és létesítmények az önkormányzati forrásokat felhasználókra terjednek ki, azokra, amelyek közvetlenül vagy közvetve önkormányzati tulajdonban vannak, vagy üzemeltetésükben az önkormányzatnak jelentős finanszírozó szerepe van.

Mivel az új létesítménynek nincs előzménye, ezért a projekt nélküli változat esetén kizárólag az alábbi vizsgálatok végezhetőek el:

- Pannon Filharmonikusok zenekar jelenlegi helyzete, koncerthelyszínek;

- Pécsi Kulturális Központ jelenlegi helyzete, kulturális rendezvényhelyszínek.
- Expo Center, mint a beruházáshoz leginkább hasonló rendezvényközpont tervezett fejlesztés működésére gyakorolt hatása (illetve annak elmaradása a projekt nélküli változatban). (Az Expo Center működésének elemzése nem releváns, mert az a PKK szempontjából független intézmény, szerepe elsősorban a piaci verseny miatt jelentős.)

A megvalósítási változat már a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kialakított működtető szervezettel számol, a Kht. bemutatása a projekt nélküli változatban azonban nem releváns, figyelembe véve, hogy jelenlegi tevékenységi köre a Zsolnay Kulturális Negyed kulcsprojekt működtetéséhez kapcsolódik, a PKK-val jövőbeli funkciójával nincsen kapcsolódási pontja.

A projekt elmaradása a következőkkel járna Pécs (és vonzáskörzete) viszonylatában a fő funkciók esetében:

V.4.1.1. Koncertek

Jelenleg Pécsen komolyzenei koncertek tartására alkalmas fedett helyszínek közül jelentősebb helyszín az egyetemi aula (800 fő) és a Pécsi Nemzeti Színház (561 fő). Az EXPO center megjelenése, technológiája, akusztikai kialakítása komolyzenei koncertek megtartásához nem ideális. A projekt nélküli esetben feltételezhető, hogy 2010-re nem állna rendelkezésre a színvonalas hivatásturisztikai események lebonyolításához szükséges infrastruktúra.

A komolyzenei koncertek Pécsen szinte kizárólag a Pannon Filharmonikusokhoz köthetőek.

V.4.1.2. Színi előadások, egyéb kulturális események

Az EXPO Center színházterme 1100 fő befogadására alkalmas. Az EXPO Center alkalmas jelentős nézőszámú szabadtéri események megrendezésére is. A projekt nélküli esetben feltételezhető, hogy 2010-re nem állna rendelkezésre a színvonalas hivatásturisztikai események lebonyolításához szükséges infrastruktúra.

A Pécsi Nemzeti Színház jelenlegi állapota indokolja a jelentősebb felújítást, a fenntartási munkák költségigénye mintegy 900 millió Ft. A projekt nélküli esetben a fejlesztés megvalósításával számolunk. A további színházak fejlesztését nem feltételezzük.

A PKK szempontjából a Pécsi Kulturális Központ működésének van kiemelkedő jelentősége, mert ez a szervezet fogja végezni a PKK kulturális rendezvényeinek szervezését.

3) Hivatásturizmus (MICE) rendezvényei

A jelentősebb fedett rendezvényhelyszínek közé tartozik az EXPO Center (1100 fő), a Városi Sportcsarnok (3500 fő), az egyetemi aula (800 fő), a Pécsi Nemzeti Színház (561 fő). Emellett néhány szálloda is biztosít különtermet, konferenciatermet.

Az Expo Center multifunkcionális rendezvényközpont, részben variálható tereinek köszönhetően többféle típusú esemény megrendezésére is alkalmas. A projekt nélküli esetben feltételezhető, hogy 2010-re nem állna rendelkezésre a színvonalas hivatásturisztikai események lebonyolításához szükséges infrastruktúra.

A projekt nélküli esetben további létesítményfejlesztés nem várható, ennek megfelelően a város konferenciakapacitásának mennyisége és minősége rövid- és középtávon nem, vagy csak minimális mértékben változna, ezáltal nem nyílna lehetőség a másik fő célkitűzés elérésére, Pécs hivatásturisztikai pozíciójának javítására.

A hivatásturizmus rendezvényszervezői piacát a korábbiakban bemutattuk.

Össességében tehát megállapíthatjuk, hogy a projekt nélküli változat esetén a város célkitűzései, azaz a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzése, a város kulturális és hivatásturisztikai pozíciójának javítása nem valósulhat meg.

A projekt nélküli esetben további infrastrukturális beruházásokkal nem számolunk.

A projekt nélküli esetben a Pécsi Kulturális Központ működése a jelenlegi folyamatoknak megfelelően folytatódna, a Pécsi Kulturális Központ Dominikánus Házban található irodájáért, illetve az általa üzemeltetett 5 épületért bérleti díjat nem fizet. (A PKK megvalósításával az épületek közül a Dominikánus Ház egy része szabadulhatna fel.)

A projekt nélküli esetben feltételezhető, hogy a zenekar létesítménnyel történő ellátottsága nem változna. A zenekar szakmai munkájához, felkészüléséhez szükséges háttér, valamint a nívós komolyzenei, nagyzenekari koncertek megrendezéséhez nélkülözhetetlen infrastruktúra nem jönne létre, így az egyik fő célkitűzés megvalósítására, azaz Pécs komolyzenei kultúrájának fejlesztésére, a város Európa zenei térképén történő megjelenítésére, nem nyílna mód.

A projekt nélküli esetben felmerülő költségek és bevételek részletes bemutatását a költség-haszon elemzés tartalmazza.

V.5. A) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA

Az A) alternatíva a tervpályázati kiírásban szereplő szakmai és építészeti program alapján meghatározott változat.

V.5.1. Cél meghatározása

A fejlesztés célja Pécsen egy olyan Zenei és Koncertközpont létrehozása, amely „nemzetközi összevetésben is jelentős, akusztikai tervezéssel készülő, korszerű háttértechnikát alkalmazó, ezer fő befogadására alkalmas multifunkcionális épület⁴⁴”-ként működik, részben a Pannon Filharmonikusok otthonaként, részben – a szabad kapacitások hasznosításával – más kulturális produkciók és hivatásturisztikai események helyszínéül.

- **Elsődleges cél:** színvonalas koncertek megrendezésére alkalmas infrastruktúra megteremtése, európai színvonalú akusztikai kialakítással tervezett nagyzenekari hangversenyterem létrehozásával.
- **Másodlagos cél:** kulturális események befogadására alkalmas központ kialakítása
- **Harmadlagos cél:** Pécs hivatásturisztikai pozíciójának erősítésére nívós konferenciahelyszín kialakítása, az elsődleges és másodlagos feladatokon túl fennmaradó szabad kapacitások hasznosításával.

A létesítmény központi magja a nemzetközi minőségi színvonalat képviselő, akusztikai tervezéssel készülő és korszerű technikai felszereltségű koncertterem. A helyiségek otthon adnak a pécsi Pannon Filharmonikusok zenekarnak, hozzájárulva annak szakmai fejlődéséhez, biztosítva nemzetközi zenei események infrastrukturális hátterét.

V.5.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása

A fejlesztési helyszín peremfeltételként kezelendő, azaz az nem változik az egyes alternatíváknál:

⁴⁴ Zenei és Konferenciaközpont előzetes megvalósíthatósági tanulmánya, szerző: Horváth Zsolt

A projekt tervezett helyszíne Pécs Balokány városrészében található. A külvárosi jellegű településrész szlömösödő terület, amely a város és különösen a turizmus vérkeringésébe mindeztidáig csak korlátozott módon tudott bekapcsolódni, holott jelentős értékek, fejleszthető potenciálok találhatók meg itt (pl. Balokány-liget, strandfürdő, szabadtéri színpad, Zsolnay Kulturális Negyed). A fejlesztési terület a 40671 hrsz. (21.211 m²) ingatlan, amely több ingatlan összevonásával létrejött új telek. A terület magját a korábbi a 40679 hrsz-on nyilvántartott ingatlan, ahol jelenleg a PVTC tenispályái helyezkednek el. A tervezési terület magában foglalja az Universitas utca – Zsolnay utca közötti tömb egy részét is, mely tömb elsősorban szociális lakásokat tartalmaz, szanálása, részleges beépítése és közterületté alakítása szükséges.

A hangversenyterem emelkedő padozatú, fix székek kerülnek beépítésre, a színpad süllyeszthető kialakítású (így nagy-, közepes- és kissozínadi elrendezés jöhet létre, zenekari árokkal). A terem tagolt nézőterű, a zsöllye mellett az emeleten és a karzaton foglalhatnak helyet a vendégek.

A hat szólampróbaterem mellett egy önálló nagyzenekari próbaterem és **egy önálló, 250 fős konferenciaterem** kerül kialakításra. Közel 1400 m²-es aula egészíti ki a teret. **Kiegészítő szolgáltatáskört jelent a 200 adagos konyha, 1000 adagos melegítőkapa**citás és étterem, a **CD bolt, valamint a hangstúdió**.

A kapcsolódó terek a ház menedzsmentje, a zenekar és annak menedzsmentje, valamint a művészvendégek számára kialakított iroda-, öltözőkapacitásokat, szociális blokkokat és közlekedőket tartalmazza. A vendégek számára önálló vizes blokkok kerülnek kialakításra.

A fejlesztéshez 66 férőhelyes teremgarázs és 134 férőhelyes felszíni parkoló tartozik, továbbá közvetlenül kapcsolódó környezetrendezés telken belül és telken kívül, a területnagyságokat az építési költségek bemutatása tartalmazza.

A 4 megvalósítható alternatíva összehasonlító táblázata, területnagyságokkal és a fő funkciókkal az alternatívák bemutatását követően található.

V.5.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

Az üzemeltetési feltételek az egyes alternatívákban nem változik, azonban az alternatíva elemzést követő tervezés eredményeként a megvalósítási alternatíva az itt

bemutatottaktól részben eltérő – attól kedvezőbb, üzemeltetési struktúra kialakítását mutatja be. Az alternatívaelemzés során kidolgozott üzemeltetési szerkezet jelenti a megvalósítási terv működtetési struktúrájának alapját, ugyanakkor annál kevésbé kockázatos, hatékonyabb, a két funkció egymásmellettségét hatékonyabban kezelő és koordináló szervezeti felépítés jöhet létre. A megvalósítási tervben megjelenített üzemeltetési feltételrendszer kialakítása csak a tervezés előrehaladtával, éppen az alternatívaelemzés tapasztalatai alapján vált lehetővé.

Az alternatívaelemzés kidolgozott változataiban alkalmazott működési feltételrendszer: Az Önkormányzat a beruházás megvalósítását követően a **Kbt. 2/A §-a alapján, bérleti díj ellenében működtetésre átadja az ingatlanokat** (non-profit⁴⁵) gazdasági társaságnak. A gazdasági társaság Pécs MJV Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló (non-profit) gazdasági társaság (a továbbiakban: **PKK gazdasági társaság**) lehetne, amelyben a Pécsi Kulturális Központ, illetve Pannon Filharmonikusok is érdekeltséget (tulajdonrészt szerezne). Megmaradna a Pécsi Kulturális Központ közművelődési költségvetési intézményként, valamint a Pannon Filharmonikusok költségvetési intézményként. A költségvetési intézmények ezt követő feladata lenne a Pécsi Konferencia- és Koncertközponton kívüli rendezvényeik szervezése, lebonyolítása. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpontban bonyolódó kulturális rendezvények szakmai programjának készítését, illetve részben megvalósítását a PKK gazdasági társaság végzi.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont a PKK gazdasági társaságnak működtetésre történő **átadása bérleti szerződés keretében, bérleti díj meghatározása mellett történik.** A bérleti díj mértéke kb. az amortizációval egyező mértékű. Ekkor az eszközök után számolandó értékcsökkenési leírás költségként az önkormányzatnál jelentkezik. A PKK gazdasági társaságtól Pécs MJV Önkormányzata szolgáltatást rendel meg vállalkozási szerződés keretében. A szolgáltatás az egy éves kulturális program ellátása, amely összeállítása a Pécsi Kulturális Központ és a Pannon Filharmonikusok

A kulturális programot Pécs MJV Önkormányzatának közgyűlése az éves költségvetés jóváhagyásával egyidejűleg, annak részeként fogadja el. Ebben a szerződésben szükséges annak feltételeit megteremteni, hogy a Pécsi Kulturális Központ és a Pannon Filharmonikusok

⁴⁵ a feltételeket nem változtatja, hogy profitorientált vagy non-profit gazdasági társaságról van szó

is érdekletté váljanak (a központ kialakításához illeszkedő) rendezvényeik PKK-ban történő megrendezésében. A szolgáltatás ellenértéke lényegében a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontban megvalósítandó kulturális rendezvények bevétellel nem fedezett költsége lenne (feltételezve, hogy a konferencia jellegű rendezvények legalább a teljes önköltséget fedezik, és elvárható nyereséget is tartalmaz).

A Pannon Filharmonikusok az alapító okiratuk módosításával használati jogot kap az állandó és időszakos szükségleteiket kielégítő helyiségekre vonatkozóan. Ezt a jogot a bérleti szerződésbe is bele kell foglalni. A Pannon Filharmonikusok a használati jog fejében az általuk használt terekre (irodák, próbatermek) a rezsiköltséget az üzemeltető szervezet részére téríti.

V.5.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

Kizárólag az alternatíváinként különböző feltételezések:

- Az A) alternatíva helyiségei – elsősorban a szekciótermi kapacitások korlátossága és a kevésbé rugalmas kialakítás miatt – közepes kapacitású (~250-600 fős) események megrendezésére korlátozottan alkalmasak. A rendezvényszervezők nem vesznek igénybe olyan termeket, ahol a látogatószám nem képes megtölteni a rendelkezésre álló kapacitásokat (a kihasználatlan férőhelyek kedvezőtlen megítéléssel járnak, ugyanakkor jelentősen növelik a költségeket).
- Az üzemeltetés egyenlegét a bevételek és üzemeltetési kiadások egyenlegeként határoztuk meg, az egyes alternatívák összehasonlíthatósága érdekében.

Bekerülési költségek

Építési költség (millió Ft, nettó, nominál értéken)*

A) alternatíva					
Építési költségek					
1. FUNKCIONÁLIS ALAPTERÜLETEK					
Funkcionális egységek tervezési program sorszámozásával összhangban	(a)	nettó alapterület (m ²)	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt (ÁFA-val)	becsült építési költség (millió Ft)
magyarázat ld. váltókat összefoglaló táblázat	PKK Hangversenyterem blokk	2054,02	325 000 Ft	390 000 Ft	667,56 MFt
	PKK öltözők, raktárak, kiszolgáló terek	1284,59	191 667 Ft	230 000 Ft	246,21 MFt
	PKK közönségforgalmi területek	3427,75	308 333 Ft	370 000 Ft	1056,89 MFt
	PPF színház	1548,01	258 333 Ft	310 000 Ft	399,90 MFt
	PPF próbatermei/szekciótérmekek	606,66	325 000 Ft	390 000 Ft	197,16 MFt
	PKK menedzsmint irodái és helyiségei	518,38	208 333 Ft	250 000 Ft	108,00 MFt
	PKK konferenciatermei, helyiségei	554,41	358 333 Ft	430 000 Ft	198,66 MFt
	Üzemeltetés terei, gépészet	2336,81	216 667 Ft	260 000 Ft	506,31 MFt
Teremgarázs	2284,84	316 667 Ft	380 000 Ft	723,53 MFt	
ÖSSZESEN		14 615 m²			4104,23 MFt
2. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN BELÜL					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	800	15 833 Ft	19 000 Ft	12,67 MFt
b)	burkolt felületek (parkolókon felül)	4 500	20 833 Ft	25 000 Ft	93,75 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	40	116 667 Ft	140 000 Ft	4,67 MFt
e)	térvilágítás	80	208 333 Ft	250 000 Ft	16,67 MFt
f)	felszíni személygépkocsi	4000	15 000 Ft	18 000 Ft	60,00 MFt
g)	busz	500	19 167 Ft	23 000 Ft	9,58 MFt
d)	tehergépkocsi felállás és parkolás	250	19 167 Ft	23 000 Ft	4,79 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					222,13 MFt
3. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN KÍVÜL (közvetlenül kapcsolódó építés)					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	200	15 833 Ft	19 000 Ft	3,17 MFt
b)	burkolt felületek	500	20 833 Ft	25 000 Ft	10,42 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	20	116 667 Ft	140 000 Ft	2,33 MFt
e)	térvilágítás	15	208 333 Ft	250 000 Ft	3,13 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					39,04 MFt
4. TELEPÍTETT TECHNOLÓGIÁK					
Technológiák					becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	akusztika és scenika				608,33 MFt
b)	konferencia technológia				66,67 MFt
c)	konyhatechnológia				241,67 MFt
d)	mobiliák				50,00 MFt
TECHNOLÓGIÁK BECSÜLT NETTÓ DÍJA ÖSSZESEN:					966,67 MFt
5. KÉPZŐMŰVÉSZET					
Alkotások			Egységár	Egységár (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	köztéri alkotás	1	20 833 333 Ft	25 000 000 Ft	20,83 MFt
b)	külső vizes művészeti műtárgy	1	20 833 333 Ft	25 000 000 Ft	20,83 MFt
c)	belsőtéri műalkotás	1	8 333 333 Ft	10 000 000 Ft	8,33 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					50,00 MFt
Becsült nettó építési költség mindösszesen:					5382,06 MFt

*Az építési költség magában foglalja a beépített technológiát és berendezéseket is

11. ábra: A) alternatíva építési költsége (Forrás: saját szerkesztés)

Beruházás teljes projektköltsége (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Teljes projektköltség	Összes költség	Elszámolható költség	Nem elszámolható költség
Teljes beruházási költség	6 959,34	6 509,82	449,52
Nettó építési költség	5 382,06	5 382,06	0,00
Nettó építési költségek	5 382,06	5 382,06	0,00
építés	4 415,39	4 415,39	0,00
technológia	966,67	966,67	0,00
Tervezéshez kötődő költségek	147,00	62,00	85,00
Egyéb költségek	1 006,74	707,72	299,02*
Egyéb költségek a beruházási költségek arányában	358,04	358,04	0,00
Projekt előkészítés	65,50	0,00	65,50

47. Táblázat: Projekt költségvetése

Az alternatívaelemzés számításai a korábbi ingatlan értékbecslés alapján készültek, amelyek az beruházásban érintett telkek vételárát összesen 950 millió Ft-ra becsülték, ennek azonban csak 10%-a lett volna elszámolható a projekt költségvetésében.

Forrás: saját szerkesztés

Üzemeltetés eredménye

Programstruktúra alakulása

A) alternatíva	Méret	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2020	
			darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium	850	1190	1	1 190	1	1 190	1	1 190	2	2 380
	700	980	1	980	1	980	3	2 940	4	3 920
	600	840	4	3 360	5	4 200	7	5 880	10	8 400
	350	490	15	7 350	16	7 840	20	9 800	25	12 250
	200	280	15	4 200	17	4 760	32	8 960	40	11 200
Összes konferencia, szeminárium	Méret (2010)	Méret (később)	36	17 080	40	18 970	63	28 770	81	38 150
Koncert	850	850	50	42 500	50	42 500	50	42 500	50	42 500
Egyéb városi kulturális esemény	800	600	28	22 400	20	12 000	25	15 000	25	15 000
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12 750	12	8 400	15	10 500	20	14 000
Összes kulturális			95	77 650	82	62 900	90	68 000	95	71 500
Egyéb fizetős rendezvény	400	500*	20	8 000	23	9 200	34	13 600	36	18 000
Mindösszesen			151	102 730	145	91 070	187	110 370	212	127 650
Összes gazdasági célú				25 080		28 170		42 370		56 150
Összes kulturális célú				77 650		62 900		68 000		71 500

*2015 után

48. Táblázat: Programstruktúra (Forrás: saját szerkesztés)

Költség, bevétel, haszon (millió Ft, nettó, nominál értéken)

	2010	2011	2015	2020
KÖLTSÉG				
Kulturális	505,64	417,71	486,08	579,20
Konferencia	255,49	287,67	424,92	558,90
Összesen	761,13	705,38	911,00	1 138,09
BEVÉTEL				
Kulturális	240,62	233,83	277,63	380,25
Konferencia	176,07	202,55	386,28	604,29
Összesen	416,68	436,38	663,91	984,54
KÜLÖNBÖZET				
Kulturális	-265,02	-183,88	-208,45	-198,94
Konferencia	-79,42	-85,12	-38,64	45,39
Összesen	-344,44	-269,00	-247,08	-153,55

49. Táblázat: Működési egyenleg

Forrás: saját szerkesztés

Támogatási intenzitás és saját forrás

Látogatószám arányok

Látogatószám, fő	(2008-2020)
Kulturális látogatók aránya	67,34%
MICE látogatók aránya	32,66%
Összesen	100,00%

50. Táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

Támogatás mértékének meghatározása (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Támogatás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	84,2%	3 942, 44
konferencia	51,5%	1 171,13
összesen	73,5%	5 113,57
Saját forrás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	9,4%	438,05
konferencia	42,1%	958,20
Összesen az elszámolható költségek arányában	20,1%	1 396,25
Önkormányzati támogatás igény PV		1 683,00

51. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

V.6. B) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA

V.6.1. Cél meghatározása

A B) alternatíva célja, hogy az A) változatban megfogalmazott elsődleges és másodlagos cél (színponalas koncertek megrendezésére alkalmas infrastruktúra megteremtése, illetve kulturális események befogadására alkalmas központ kialakítása) mellett, a megvalósítandó létesítmény a konferenciafunkció igényeit teljesebben elégítse ki, a PKK fenntarthatóságának biztosítása érdekében.

Célunk, hogy a tervezett funkciók, kapacitások és egyéb paraméterek felülvizsgálatával, átgondolásával, gazdasági elemzésekkel és – ezek alapján – a szükséges módosítási javaslatok megfogalmazásával – ugyanakkor **a hangversenyterem kapacitásainak megtartása mellett** – a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot olyan szakmai programmal ruházzuk fel, amely a piaci lehetőségeknek, elvárásoknak megfelel, ezáltal fenntartható beruházást jelent nemcsak az EKF évében, hanem 2010 után is.

A kulturális, komolyzenei programok jellemzően közcélú, non-profit funkciót jelentenek: ezek megszervezése, illetve a létesítmény fenntartása ezért igen jelentős városi támogatást igényel. A hazai és nemzetközi konferenciák, hivatásturisztikai események szervezése – a célcsoportok magas költsége, az igénybevett szolgáltatáskör szélessége miatt – jelentős nagyságú profitot termelhet. Ennek megfelelően a létesítmény jövedelmezőségét, fenntartható működését az utóbbi funkciók hangsúlyosabb megjelenítése biztosíthatja.

A változat igényes, akusztikai tervezésű nagyzenekari hangversenyterem létrehozásával a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzését szolgálja, elősegíti Pécs zenei és kulturális életének megjelenítését Európa kulturális térképén, továbbá Pécs hivatásturisztikai pozíciójának erősítését színvonalas, megfelelő kapacitású konferenciatermek kialakításával és a szükséges háttér-infrastruktúra valamint szolgáltatáskör megteremtésével. Mindezt oly módon, hogy a létesítmény hosszú távú fenntarthatósága biztosítható legyen.

V.6.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása

A fejlesztési helyszín nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

A koncert/kulturális és konferencia/hivatásturisztikai funkció harmonizált működtetése csak akkor biztosítható, ha megfelelő nagyságú, variálható terek, és kiegészítő szolgáltatások állnak rendelkezésre.

A koncertfunkció alkalmassága nem csökken, ugyanakkor racionalizálás valósul meg az egyes helyiségek, és terek tekintetében. A létesítmény kialakítása a multifunkcionalitás elvei szerint történik, így a központ többféle típusú és méretű rendezvény befogadására lesz alkalmas, ami az értékesíthetőséget, a várható kihasználtságot és üzemeltetési eredményt, fenntarthatóságot növeli.

- **Kapacitásstervezés:** a tervpályázati kiírásban a területek jelentős tartalékot rejtnek, ugyanaz a funkció kisebb alapterületen is megvalósítható. Az alternatívánál **a hangversenysterem méretét nem változtattuk, ugyanakkor a jelentős befogadóképességhez igazítottuk a szekciótermek számát és kapacitását.** A nemzetközi tapasztalatok szerint a szekciótermek kapacitása optimális esetben kismértékben meghaladja a plenáris ülésterem méreteit, a megfelelő variálhatóság biztosítása mellett.
- A koncert és a konferencia szolgáltatások együttes biztosítása felveti az alábbi – részben a fizikai kialakításokra, részben a működtetésre vonatkozó – problémákat, amelyeket a tervezés során kell megoldani:
 - A tökéletes akusztika biztosításához fix széksorok kialakítása az ideális megoldás, ez azonban a terem egyéb hasznosítását nagymértékben korlátozza (konferenciavendégek számára is kevésbé alkalmas, más típusú eseményekhez, pl. bálókhoz, fogadásokhoz pedig egyáltalán nem megfelelő);
 - A koncertekhez, színházi ültetéshez emelkedő padozatú terem szükséges (ez azonban korlátozza a más típusú rendezvények befogadását pl. bálók), műszaki megoldást igényel;

- A szólampróbatermek variálhatósága a hangszigetelt kialakítások miatt nem lehetséges illetve nehézkes, ezért ezek hasznosíthatósága kicsi.
- A konferenciák számos kiegészítő helyiséget igényelnek, amelyek a koncertek számára nem szükségesek, így ezek kihasználtsága alacsony szintű lesz;
- A két funkció vendéglátásigénye is teljesen eltérő, hiszen a koncertek esetében büfés fogyasztás a jellemző, míg a konferenciák komolyabb vendéglátást igényelnek;
- Üzemeltetési nehézséget jelent a két funkciók időbeni egyeztetése is, hiszen mind a nagyobb konferenciák megszervezés, mind a neves vendégművészek meghívása jelentős előkészítési időt igényel. Amennyiben adott koncert időpontja fix, akkor akár egy többnapos konferenciától is eleshet a központ;
- A két funkció hangosítási igénye szintén eltérő: míg a konferenciák esetében az alap hang- és fénytechnika elegendő, addig a koncertekhez, kulturális eseményekhez bonyolultabb technika alkalmazása szükséges. Ennek beépítése természetesen nagymértékben növeli a költségeket, ugyanakkor alkalmazásukra csak részben van igény (a beépített technika tetemes költsége lekötve áll, néhány évenként új berendezések szükségesek);
- Problémát jelent az igen eltérő parkoló kapacitásigény is: a koncertekre az előadás előtt 20-30 perccel érkeznek a vendégek, ami kiugró csúcsot jelent. Ennek kezelése mind parkolási, mind közlekedésszervezési oldalon nagy nehézséget jelent, a kapacitás megtöltése ugyanakkor máskor nem biztosított.

Mindezen szempontokat figyelembe véve, és a központ multifunkcionalitását szem előtt tartva a magasabb kihasználtság érdekében, a koncertterem esetében emelhető padozattal és mobil székekkel tervezünk, ennek megfelelően alakítva a terem akusztikáját. A színpadmagasság alakításával illetve látástervezéssel biztosítható, hogy a nézőtér valamennyi pontjáról jól láthatóak legyenek a színpadi produkciók.

Növeljük a szekciótermi kapacitásokat a konferenciaigényeknek megfelelően. A hangszigetelt, ezáltal nem mobil szólampróbatermek számát csökkentjük, ez azonban hatékony munkaszervezés mellett teljes mértékben képes kielégíteni a Pannon

Filharmonikusok igényeit. A további szekciótermek összenyithatók, az építészeti tervezés feladata a terek variálhatóságának megoldása, a megfelelő technikai paraméterekkel. A nagy próbaterem teremakusztikai kialakítással készül.

- A fenntartható működés egyik alapfeltétele, hogy színvonalas **szálláshely kapcsolódjon** a konferenciaközponthoz. A konferenciavendégek magas minőségű elhelyezése a Központ közvetlen közelében elengedhetetlen feltétel, ugyanakkor a szálloda érdeke is a konferenciaközpont töltése, mert az hozzájárul a magasabb kapacitáskihasználtsághoz. Ez egyben az önálló melegkonyhai kapacitás betervezését is szükségtelemné tenné (biztosítva a szállodai catering szolgáltatások igénybevételét).

A Balokány városrészben tervezett fejlesztések jó esélyt kínálnak egy megfelelően diverz kínálati összetételű, színvonalas és gazdaságosan üzemeltethető komplexum létrehozására: a fejlesztési tervek ugyanis egy wellness központ beruházásra irányulnak a konferencia- és koncertközpont közvetlen közelében, amely jól illeszkedne a tervezett létesítményhez. *Ezáltal a pontszerű, egymástól elszigetelt fejlesztések helyett egy nagy komplexitású szolgáltatás-együttes jönne létre, amely lehetőséget ad az egymást erősítő hatások kihasználására. A wellness központon túl kívánatos egy további szálloda megépülése, amelynek megvalósulását a város eszközeivel segíti elő.*

- Amennyiben mégsem kerül megépítésre szálloda a létesítmény közelében úgy a **catering** szolgáltatók részéről szükséges a melegítőképességek megoldása. A tapasztalatok alapján a melegítést a catering szolgáltatók saját mobil felszerelésükkel biztosítják a rendezvény helyszínén, így ebben az esetben sem szükséges a konyha kialakítása. A konyha és melegítőképesség kiépítése jelentős költségvetel mind a beruházás, mind pedig az üzemeltetés során. Még a melegítőképességek kiépítésének is szigorú ÁNTSZ előírásai vannak, jelentős helyigénnyel: mosogató- és tárolóképességek, vizesblokkok, öltözők stb. kiépítése szükséges. A konyha megszüntetése ezáltal jelentős költségcsökkentést eredményez.

Bár az önálló melegkonyhai kapacitás betervezése szükségtelen, ugyanakkor **büfé, kávézó vagy drinkbár kialakítása** (megfelelő pihenőterekkel) a kulturális eseményekre érkező vendégek számára, valamint a konferenciaszemens esetében is lényeges.

- A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont működéséhez szükséges **parkoló kapacitást** elsősorban a Központ felszíni parkolói biztosítják. Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük, amelyre a két intézmény részben eltérő látogatói csúcsai lehetőséget adnak (a PKK esetében a kulturális programoknál, illetve komolyzenei koncerteknél az esti időszakban jelentkezik kiemelkedő parkoló igény, míg a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont látogatói jellemzően a napközbeni órákban használják a parkolót). Az időszakos, és részbeni közös használat a terek és kapacitások hatékonyabb kihasználását biztosítja. Az azonos időszakban jelentkező parkolási igényeket a PKK felszíni parkolói elégítik ki. A parkoló kapacitás megosztott igénybevételét az intézmények közötti megállapodás keretében szükséges rögzíteni.

A szakmai, műszaki tartalom változásai az A) alternatívához képest:

- **Megőrizzük a reprezentatív**, nagyzenekari koncertek, plenáris ülések és egyéb nagyobb látogatószámú, színvonalas **események megrendezésére is szolgáló hangversenyterem kapacitását.**

A **hangversenyterem padozata sík, de emelhető, amely jobban megfelel a konferenciaigényeknek**, és lehetőséget ad egyéb típusú rendezvények (pl. fogadások, bálók) megtartására is. A színpad magasságának kialakítását látástervezéshez kell kötni, hogy mindenhol jól láthatóak legyenek a színpadi produkciók.

Nagyszínpadi elrendezés esetén⁴⁶ a **színpad mobil választófallal különíthető el** a földszinti területtől, így a színpad 220 fős szekcióteremmé alakítható át (ez egy elvi megoldást jelentett az alternatívaelemzés során, a megvalósítási alternatíva a szükséges szekciótermi kapacitást más – gazdaságilag hatékonyabb módon oldja meg), ennek megfelelően egy időben két program megrendezése is lehetséges, tovább növelve a szekciótermek számát és kapacitását. Szükség esetén a színpad egybenyitható a plenáris ülésteremmel, így az maximálisan 912 konferenciavendég

⁴⁶ Közepes, illetve kisszínpadi elrendezés esetében az átalakítás már túlzott költséggel járna (ti. további mobil falak beépítése lenne szükséges), így ez nem javasolható.

elhelyezésére ad lehetőséget. A nagyszínpad, mint szekcióterem vendégforgalmi megközelíthetősége biztosított a hallon keresztül.

- **A szekciótermek kapacitása nő, rugalmas alakíthatósága javul**, a terek funkcionális átrendezésével, a kiszolgáló területek méretének racionalizálásával, a szólampróbaterek mennyiségének átgondolásával. Az étterem, illetve konyha területének részbeni felhasználásával kerül kialakításra egy 200 fő befogadóképességű szekcióterem.

Az eredetileg 250 főre tervezett önálló konferenciaterem kapacitása 400 főre változik. A terem kialakítása a többi szekcióteremhez képest exkluzívabb, ami alkalmassá teszi a termet reprezentatív események befogadására. A 400 fős terem három részre bontható, multifunkcionális kialakítású.

A vendégművészek öltözői konferenciafunkciót nem kapnak, mivel a két funkció eltérő kialakítási igényei nehezen illeszthetők össze egy helyiségen belül.

Mint azt már említettük, a nagyszínpad mobil leválasztásával a terület szekcióteremmé alakítható át (220 fős befogadóképességgel).

A nagyzenekari próbaterem önállósága (és mérete, technikai kialakítása) megmarad, azt kizárólag a Pannon Filharmonikusok használják. **A szólampróbaterek száma azonban csökken**: a Szimfonieta próbaterme (80 fős), valamint két nagyobb (60 fős) és egy kisebb (50 fős) terem hangszigetelése valósul meg. Ez a területcsökkentés – **a Pannon Filharmonikusok vezetésével egyeztetve** – biztosítja, hogy a termek megfeleljenek a zenekar felkészülési igényeinek (a termek kihasználtsága az A) alternatívához képest nő, a rugalmas munkaszervezésnek köszönhetően). A szólampróbaterek szabad kapacitás esetén szekcióteremként illetve egyéb rendezvényhelyszíneként is használhatók (80, 2*60 illetve 1*50 fős, azaz összesen 250 fős kapacitással).

- **Megszűnik a konyha és az étterem a házon belül**. Az aulában azonban **kialakításra** kerül egy, **kívülről is megközelíthető kávézó-drinkbár**, valamint szintenként egy büfé.

- **Csökken a PFP és PKK menedzsment irodakapacitása.** A terek racionalizálásával (kevesebb helyiség, különálló iroda), egyes funkciók közös használatával (vizes blokkok, közlekedők, dohányzó stb.) csökkenthető az irodák alapterülete. A székházak egymás mellett kerülnek kialakításra.
- **A vendégművészek öltözőkapacitása csökken** a terek racionalizálásával.
- **Csökken a közönségforgalmi terek mérete.** A közönségforgalmi terek kismértékben csökkentett területen is képesek ellátni funkciójukat. Csökken az aula mérete mintegy 8%-kal.
- **További szolgáltatásokkal** a központ kínálati köre a vendégek igényeinek megfelelően bővíthető (pihenő-, tárgyalóterek, hangstúdió, kávézó). *Kapcsolódó funkciók:*
 - Kiállító terület (aulában)
 - Parkolók
 - Hangstúdió
 - Vendéglátás (büfé, kávézó, drinkbár)
 - Modern berendezések, technikai felszereltség (modern IT eszközök, wi-fi, kivetítő és hangosító berendezések, légkondicionálás, stb.)
- Az épület méretének csökkenése miatt az **üzemeltetési terek is kisebbek.**
- **Az igen költséges kialakítású teremgarázs megszűnik.** A parkolási igényeket a Központ a fentiekben bemutatott módon lesz képes biztosítani.

V.6.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

Az üzemeltetési feltételrendszer nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

V.6.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

A pénzügyi és gazdaságossági mérőszámok előrejelzése a várható látogatószám, a bevételek és kiadások becslésére tér ki.

Alapadatok, feltételezések – kizárólag a négy alternatívában eltérő feltételezések:

- Mivel a létesítmény ebben a változatban sokkal jobban megfelel a MICE piac igényeinek, ezért az A) alternatívánál nagyobb számú esemény és vendég megnyerése prognosztizálható ebben a szegmensben.
- A B) alternatívában a központ flexibilitása nő, a terek optimális hasznosíthatósága miatt a megnyerhető programok száma, így a bevételek is nagymértékben növekednek.
- Kulturális eseményeknél nem prognosztizálunk teljes kihasználtságot (átlagos nézőszám 600-700 fő).
- A koncertek esetében feltételezzük, hogy a Pannon Filharmonikusok koncertjei képesek lesznek megtölteni a nagyterem kapacitásait (átlagos nézőszám 850 fő).

Bekerülési költségek

Építési költség (millió Ft, nettó, nominál értéken)*

B) alternatíva					
Építési költségek					
1. FUNKCIONÁLIS ALAPTERÜLETEK					
Funkcionális egységek tervezési program sorszámozásával összhangban)	(a)	nettó alapterület (m ²)	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt (Áfával)	becsült építési költség (millió Ft)
magyarázat ld. változatokat összefoglaló táblázat	PKK Hangversenyterem blokk	2054,02	380 000 Ft	520 000 Ft	780,53 MFt
	PKK öltözők, raktárak, kiszolgáló terek	1110,59	200 000 Ft	240 000 Ft	222,12 MFt
	PKK közönségforgalmi területek	2597,75	330 000 Ft	396 000 Ft	857,26 MFt
	PFP színház + PKK menedzsment irodái	1192,39	225 000 Ft	270 000 Ft	268,29 MFt
	PFP próbatermei/szekciótermek	455,66	280 000 Ft	336 000 Ft	127,58 MFt
	PKK konferenciatermei, helyiségei	904,41	280 000 Ft	336 000 Ft	253,23 MFt
	Üzemeltetés terei, gépészet	1862,81	230 000 Ft	276 000 Ft	428,45 MFt
	Alapozási kontúr	1910,84	50 000 Ft	60 000 Ft	95,54 MFt
ÖSSZESEN		10 178 m²	alapozás nélkül		3033,00 MFt
2. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN BELÜL					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁfÁ-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	800	16 667 Ft	20 000 Ft	13,33 MFt
b)	burkolt felületek (parkolókon felül)	4 500	10 000 Ft	12 000 Ft	45,00 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	40	116 667 Ft	140 000 Ft	4,67 MFt
e)	térvilágítás	80	208 333 Ft	250 000 Ft	16,67 MFt
f)	felszíni személygépkocsi	4000	12 500 Ft	15 000 Ft	50,00 MFt
g)	busz	500	15 000 Ft	18 000 Ft	7,50 MFt
d)	tehergépkocsi felállítás és parkolás	250	15 000 Ft	18 000 Ft	3,75 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					160,92 MFt
3. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN KÍVÜL (közvetlenül kapcsolódó építés)					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁfÁ-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	200	16 667 Ft	20 000 Ft	3,33 MFt
b)	burkolt felületek	500	10 000 Ft	12 000 Ft	5,00 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	20	116 667 Ft	140 000 Ft	2,33 MFt
e)	térvilágítás	15	208 333 Ft	250 000 Ft	3,13 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					33,79 MFt
4. TELEPÍTETT TECHNOLÓGIÁK					
Technológiák					becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	akusztika és scenika				507,00 MFt
b)	színpad lezárás és mobil padozat				95,00 MFt
c)	konferencia technológia				50,00 MFt
d)	mobiliák				50,00 MFt
TECHNOLÓGIÁK BECSÜLT NETTÓ DÍJA ÖSSZESEN:					702,00 MFt
5. KÉPZŐMŰVÉSZET					
Alkotások			Egységár	Egységár (ÁfÁ-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	köztéri alkotás	1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
b)	külső vizes művészeti műtárgy	1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
c)	belsőtéri műalkotás	1	7 000 000 Ft	8 400 000 Ft	7,00 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					43,00 MFt
Becsült nettó építési költség mindösszesen:					3972,71 MFt

*Az építési költség magában foglalja a beépített technológiát és berendezéseket is.

12. ábra: B) alternatíva építési költsége (Forrás: saját szerkesztés)

Beruházás teljes projektköltsége (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Teljes projektköltség	Összes költség	Elszámolható költség	Nem elszámolható költség
Teljes beruházási költség	5 458,94	4 842,71	616,23
Nettó építési költség	3 972,71	3 972,71	0,00
Nettó építési költségek	3 972,71	3 972,71	0,00
építés	3 270,71	3 270,71	0,00
technológia	702,00	702,00	0,00
Tervezéshez kötődő költségek	147,00	62,00	85,00
Egyéb költségek	1 006,74	541,01	465,73
Egyéb költségek a beruházási költségek arányában	267,00	267,00	0,00
Projekt előkészítés	65,50	0,00	65,50

52. Táblázat: Projekt költségvetése

Forrás: saját szerkesztés

Az alternatívaelemzés számításai a korábbi ingatlan értékbecslés alapján készültek, amelyek az beruházásban érintett telkek vételárát összesen 950 millió Ft-ra becsülték, ennek azonban csak 10%-a lett volna elszámolható a projekt költségvetésében.

Üzemeltetés eredménye

Programstruktúra alakulása

B) alternatíva	Méret	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2020	
			darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium	850	1190	1	1 190	2	2 380	5	5 950	8	9 520
	700	980	2	1 960	3	2 940	9	8 820	13	12 740
	600	840	6	5 040	10	8 400	17	14 280	35	29 400
	350	490	25	12 250	27	13 230	35	17 150	50	24 500
	200	280	20	5 600	23	6 440	30	8 400	50	14 000
Összes konferencia, szeminárium	Méret (2010)	Méret (később)	54	26 040	65	33 390	96	54 600	156	90 160
Koncert	850	850	50	42 500	50	42 500	50	42 500	50	42 500
Egyéb városi kulturális esemény	800	600	28	22 400	20	12 000	25	15 000	25	15 000
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12 750	12	8 400	15	10 500	20	14 000
Összes kulturális			95	77 650	82	62 900	90	68 000	95	71 500
Egyéb fizetős rendezvény	400	500*	20	8 000	23	9 200	44	17 600	50	25 000
Mindösszesen			169	111 690	170	105 490	230	140 200	301	186 660
Összes gazdasági célú				34 040		42 590		72 200		115 160
Összes kulturális célú				77 650		62 900		68 000		71.500

* 2015 után

53. Táblázat: Programstruktúra (Forrás: saját szerkesztés)

Költség, bevétel, haszon (millió Ft, nettó, nominál értékben)

	2010	2011	2015	2020
KÖLTSÉG				
Kulturális	449,81	362,51	416,32	481,21
Konferencia	352,55	420,05	654,43	1 031,59
Összesen	802,36	782,57	1 070,75	1 512,80
BEVÉTEL				
Kulturális	235,90	169,67	173,48	230,98
Konferencia	278,18	357,40	654,66	1 219,28
Összesen	514,08	527,06	828,15	1 450,26
KÜLÖNBÖZET				
Kulturális	-213,91	-192,85	-242,84	-250,23
Konferencia	-74,37	-62,66	0,23	187,69
Összesen	-288,28	-255,50	-242,61	-62,54

54. Táblázat: Működési egyenleg

Forrás: saját szerkesztés

Támogatási intenzitás és saját forrás

Látogatószám arányok

Látogatószám, fő	2008-2020
Kulturális látogatók aránya	54,52%
MICE látogatók aránya	45,48%
Összesen	100,00%

55. Táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

Támogatás mértékének meghatározása (millió Ft, nettó, nominál áron)

Támogatás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	79,6%	2 324,93
konferencia	48,9%	1 242,71
összesen	65,4%	3 567,63
Saját forrás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	8,8%	258,33
konferencia	40,0%	1 016,76
Összesen az elszámolható költségek arányában	23,4%	1 275,08
Önkormányzati támogatás igény PV		1 440,66

56. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

V.7. C) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA

V.7.1. Cél meghatározása

A C) alternatíva célja, hogy az A) változatban megfogalmazott elsődleges és másodlagos cél (színpvonalas koncertek megrendezésére alkalmas infrastruktúra megteremtése, illetve kulturális események befogadására alkalmas központ kialakítása) mellett, a megvalósítandó létesítmény a konferenciafunkció igényeit teljesebben elégítse ki, a központ fenntarthatóságának biztosítása érdekében.

A tervezett funkciók, kapacitások és egyéb paraméterek felülvizsgálatával, átgondolásával, gazdasági elemzésekkel és – ezek alapján – a szükséges módosítási javaslatok megfogalmazásával **(a PKK kapacitásának csökkentésével)** a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontot olyan szakmai programmal ruházzuk fel, amely a piaci lehetőségeknek, elvárásoknak megfelel, ezáltal fenntartható beruházást jelent nemcsak az EKF évében, hanem 2010 után is.

V.7.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása

A fejlesztési helyszín nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

A koncert/kulturális és konferencia/hivatásturisztikai funkció harmonizált működtetése csak akkor biztosítható, ha megfelelő nagyságú, variálható terek, és kiegészítő szolgáltatások állnak rendelkezésre.

A koncertfunkció alkalmassága nem, csak a **maximális befogadóképesség csökken**, ugyanakkor nagymértékű racionalizálás valósul meg az egyes helyiségek, és terek tekintetében. A létesítmény kialakítása a multifunkcionalitás elvei szerint történik, így a központ többféle típusú és méretű rendezvény befogadására lesz alkalmas, így könnyebb lesz az értékesíthetőség, ami a várható kihasználtságot és üzemeltetési eredményt, fenntarthatóságot javítja.

A tervezett létesítmény funkciókörének kialakítása a helyzetértékelés során összegzett tapasztalatok, következtetések figyelembevételével történt, azaz:

• **Kapacitástervezés:**

Bár valószínűsíthető, hogy a kulturális, komolyzenei, illetve a konferencia funkciók néhány alkalommal megtöltenék az 1000-1200 fős hangversenytermet, ugyanakkor vizsgáltuk az alacsonyabb kapacitású épület várható üzemeltetési eredményeit, az alábbiak miatt.

- A kulturális események jelentős része a várható kereslet alapján nem igényel ilyen kapacitásokat. A nagy létszámú komolyzenei koncertek megrendezése jelentős városi támogatást igényel, azaz a létesítmény fenntarthatóságát rontja.
- A konferenciafunkciók többsége nem igényli az 1000-1200 fős kapacitást, így kérdésként merül fel, hogy fedezi-e a fenntartási költségeket a magasabb kapacitású terem alacsonyabb várható kihasználtsága.
- **A kapacitás (befogadóképesség) csökkentése illetve a funkciók átgondolása, a terek racionalizálása az üzemeltetés eredményét növelheti.**

A kapacitások meghatározásakor az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- Magyarországon az átlagos konferencia-létszám 200 fő körül mozog, leginkább a 100 fő alatti és a 250-500 fős események száma nő.
- Az elmúlt évek tapasztalati adatai alapján Pécsen a rendezvények 60-65%-a 200-250 fős, a nagyobb (400-600 fős) hivatásturisztikai események száma alacsony (10-12 db/év). Éves szinten kb. 200 konferenciát, tudományos rendezvényt szerveznek (főleg kisebbeket), ami megoszlik a jelenlegi rendezvényhelyszínek között. A nagy nemzetközi kongresszusok száma évente átlagosan 3.
- Az EKF rendezvények és az új kínálat vonzereje, valamint a Város által megvalósítani tervezett gazdasági programok miatt a kulturális rendezvények, illetve az üzleti rendezvények száma és vonzereje is növekedni fog.
- A versenyelőnyhöz a pécsi szállodákban kínált rendezvénykapacitást meghaladó befogadóképességű konferenciahelyszín kialakítása szükséges, ez kb. 300 fő feletti egy termi kapacitást jelent.

- A kapacitáson túl a magas szolgáltatási minőség biztosíthatja a PKK versenyelőnyét.

A plenáris üléstermet kisebb kapacitású szekciótermekkel kell kiegészíteni, minél inkább variálható módon.

- A koncert és a konferencia szolgáltatások együttes biztosítása felveti a B) alternatívánál bemutatásra került – részben a fizikai kialakításokra, részben a működtetésre vonatkozó – problémákat, amelyeket a tervezés során kell megoldani (ld. **B) alternatívánál bemutatott módszerek**).
- A fenntartható működés egyik alapfeltétele – ezen változatnál is –, hogy színvonalas **szálláshely kapcsolódjon** a konferenciaközponthoz. (Részletes bemutatást lásd. a B) alternatívánál).
- A **catering szolgáltatást** a B) alternatívánál részletezett módon, a szálloda, vagy külső catering szolgáltatók segítségével kívánjuk megoldani, ami szükségtelenné teszi a konyha és melegítőkapacitás kiépítését.

A gazdaságos üzemelés **komplex kiegészítő szolgáltatáskör kialakítását teszi szükségessé**, egyrészt a keresleti trendeknek való megfelelés, másrészt a jövedelmezőség javítása érdekében.

A központ fenntarthatóságát segíti, ha kiadható (kapcsolódó profilú és minőségi színvonalú) üzlethelyiségek is megtalálhatók benne.

- A parkoló kapacitást a B) alternatívában részletezett módon tervezzük kialakítani.

A szakmai, műszaki tartalom változásai az A) alternatívához képest:

- **Megőrizzük a reprezentatív**, nagyzenekari koncertek, plenáris ülések és egyéb nagyobb látogatószámú, színvonalas **események megrendezésére is szolgáló hangversenytermet, a hangversenyterem mérete és maximális kapacitása azonban csökken**, a MICE piac igényeit jobban kielégítő területnagyságok biztosítása miatt.

A hangversenyterem padozata a B) alternatívához hasonlóan sík, de emelhető, amely jobban megfelel a konferenciaigényeknek, és lehetőséget ad egyéb típusú

rendezvények (pl. fogadások, bálók) megtartására is. A színpad magasságának kialakítását látástervezéshez kell kötni, hogy mindenhol jól láthatóak legyenek a színpadi produkciók.

Nagyszínpadi elrendezés esetén⁴⁷ a színpad mobil választófallal különíthető el a földszinti területtől, így a színpad 220 fős szekcióteremmé alakítható át, ennek megfelelően egyidőben két program megrendezése is lehetséges, továbbá ez megoldást jelent arra a problémára, hogy az A) alternatívában a plenáris ülésterem méretének nem megfelelő szekciótermi befogadóképesség került kialakításra. Szükség esetén egybe is nyitható a plenáris ülésteremmel, **így maximálisan 770 konferenciavendég elhelyezésére ad lehetőséget.** A nagyszínpad, mint szekcióterem vendégforgalmi megközelíthetőségét az aulából biztosítjuk.

- **A szekciótermek kapacitása nő, rugalmas alakíthatósága javul,** a terek funkcionális átrendezésével, a kiszolgáló területek méretének racionalizálásával, a szólampróbaterek mennyiségének átgondolásával.

A vendégművészek öltözői konferenciafunkciót nem kapnak, mivel a két funkció eltérő kialakítási igényei nehezen illeszthetők össze egy helyiségen belül.

Az A) változatban **önálló konferenciateremként bemutatott helyiség megnövelt, a plenáris ülésterem méretéhez illeszkedő nagyságban, földszinti elhelyezést kap,** így hasznosítása jobban illeszkedik a plenáris ülésteremhez, valamint alkalmasabb lesz egyéb külső események megszervezésére is (közvetlen kapcsolat az aulával). A 350 fős *terem három részre bontható, multifunkcionális kialakítású.* **A terem reprezentatív kialakításának köszönhetően bálók, esküvők, fogadások megrendezésére is alkalmas.**

Mint azt már említettük, a nagyszínpad mobil leválasztásával a terület szekcióteremmé alakítható át (220 fős befogadóképességgel).

- **A szólampróbaterek száma csökken:** a B) alternatívánál bemutatott módon

⁴⁷ Közepes, illetve kisszínpadi elrendezés esetében az átalakítás már túlzott költséggel járna (ti. további mobil falak beépítése lenne szükséges), így ez nem javasolható.

- **Megszűnik a konyha és az étterem a házban belül.** A korábban bemutatott okok miatt. Az aulában azonban **kialakításra kerül egy, kívülről is megközelíthető kávézó-drinkbár**, valamint szintenként egy büfé.
- **Csökken a PFP és PKK menedzsment irodakapacitása.** A terek **jelentős racionalizálásával** (kevesebb helyiség, különálló iroda), egyes funkciók közös használatával (vizes blokkok, közlekedők, dohányzó stb.) csökkenthető az irodák alapterülete. A székházak egymás mellett kerülnek elhelyezésre.
- **A vendégművészek öltözőkapacitása csökken** a terek racionalizálásával.
- **Jelentősen csökken a közönségforgalmi terek mérete.** Az aula a csökkentett kapacitás igényeit kismértékben (kb. 15%-kal) csökkentett területen is képes ellátni. Minden szinten racionalizáltuk a közönségforgalmi tereket. A közönségforgalmi terek a B) alternatívánál bemutatott mértéknél jobban csökkennek.
- **A további elérhető szolgáltatások megegyeznek a B) alternatívánál bemutatottakkal.**
- Az épület méretének csökkenése miatt az **üzemeltetési terek is jelentősen, a B) alternatívánál bemutatott mértéknél jobban csökkennek.**
- **A teremgarázs helyett felszíni parkolók biztosítják a megfelelő parkoló kapacitást.**

V.7.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

Az üzemeltetési feltételrendszer nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

V.7.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

A pénzügyi és gazdaságossági mérőszámok előrejelzése a várható látogatószám, a bevételek és kiadások becslésére tér ki.

Alapadatok, feltételezések – kizárólag a négy alternatívában eltérő feltételezések:

- **Mivel a létesítmény ebben a változatban sokkal jobban megfelel a MICE piac igényeinek, ezért az A) alternatívánál nagyobb számú esemény és vendég**

megnyerése prognosztizálható ebben a szegmensben. A megfelelő kapacitású szekciótermek itt is a nagyterem kapacitásához mérten kerültek betervezésre. A B) és C) alternatíva eseményszáma megegyezik, a C) alternatívában a nagyterem teljes kapacitását igénybevevő kongresszusok évente egy-két eseménnyel haladják meg a B) alternatíva legnagyobb kapacitású eseményszámát.

- **A C) alternatívában a központ flexibilitása nő, a terek optimális hasznosíthatósága miatt a megnyerhető programok száma, így a bevételek is nagymértékben növekednek az A) alternatívához képest.**
- **Kulturális eseményeknél nem prognosztizálunk teljes kihasználtságot.** Az átlagos látogatószámok megegyeznek a B) alternatíva átlagos ilyen típusú látogatószámaival.
- **A koncertek esetében feltételezzük, hogy a Pannon Filharmonikusok koncertjei képesek lesznek megtölteni a nagyterem teljes kapacitásait (átlagos nézőszám 770 fő).**
- Az üzemeltetés egyenlegét a bevételek és üzemeltetési kiadások egyenlegeként határoztuk meg, az egyes alternatívák összehasonlíthatósága érdekében.

Bekerülési költségek

Építési költség (millió Ft, nettó, nominál értéken)*

C) alternatíva					
Építési költségek					
1. FUNKCIONÁLIS ALAPTERÜLETEK					
funkcionális egységek tervezési program sorszámozásával összhangban)	(a)	nettó alapterület (m ²)	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt (ÁFA-val)	becsült építési költség (millió Ft)
magyarázat ld. változatokat összefoglaló táblázat	PKK Hangversenyerem blokk	1848,618	380 000 Ft	456 000 Ft	702,47 MFt
	PKK öltözők, raktárak, kiszolgáló terek	1110,59	200 000 Ft	240 000 Ft	222,12 MFt
	PKK közönségforgalmi területek	2516,75	330 000 Ft	396 000 Ft	830,53 MFt
	PFP színház + PKK menedzsmet irodái	1192,39	225 000 Ft	270 000 Ft	268,29 MFt
	PFP próbatermek/szekciótermek	455,66	280 000 Ft	336 000 Ft	127,58 MFt
	PKK konferenciatermek, helyiségei	554,41	280 000 Ft	336 000 Ft	155,23 MFt
	Üzemeltetés terei, gépészet	1812,81	230 000 Ft	276 000 Ft	416,95 MFt
	Alapozási kontúr	1910,84	50 000 Ft	60 000 Ft	95,54 MFt
ÖSSZESEN		9 491 m²	alapozás nélkül		2818,72 MFt
2. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN BELÜL					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	800	16 667 Ft	20 000 Ft	13,33 MFt
b)	burkolt felületek (parkolókon felül)	4 500	10 000 Ft	12 000 Ft	45,00 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	40	116 667 Ft	140 000 Ft	4,67 MFt
e)	térvilágítás	80	208 333 Ft	250 000 Ft	16,67 MFt
f)	felszíni személygépkocsi	4000	12 500 Ft	15 000 Ft	50,00 MFt
g)	busz	500	15 000 Ft	18 000 Ft	7,50 MFt
d)	tehergépkocsi felállás és parkolás	250	15 000 Ft	18 000 Ft	3,75 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					160,92 MFt
3. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN KÍVÜL (közvetlenül kapcsolódó építés)					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	közművek	200	16 667 Ft	20 000 Ft	3,33 MFt
b)	burkolt felületek	500	10 000 Ft	12 000 Ft	5,00 MFt
c)	parkosítás	3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d)	utcabútor	20	116 667 Ft	140 000 Ft	2,33 MFt
e)	térvilágítás	15	208 333 Ft	250 000 Ft	3,13 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					33,79 MFt
4. TELEPÍTETT TECHNOLÓGIÁK					
Technológiák					becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	akusztika és scenika				507,00 MFt
b)	színpad lezárás és mobil padozat				88,00 MFt
c)	konferencia technológia				46,00 MFt
d)	mobiliák				46,00 MFt
TECHNOLÓGIÁK BECSÜLT NETTÓ DÍJA ÖSSZESEN:					687,00 MFt
5. KÉPZŐMŰVÉSZET					
Alkotások			Egységár	Egységár (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a)	köztéri alkotás	1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
b)	külső vizes művészeti műtárgy	1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
c)	belsőtéri műalkotás	1	7 000 000 Ft	8 400 000 Ft	7,00 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					43,00 MFt
Becsült nettó építési költség mindösszesen:					3743,42 MFt

*Az építési költség magában foglalja a beépített technológiát és berendezéseket is

13. ábra: C) alternatíva építési költsége (Forrás: saját szerkesztés)

Beruházás teljes projektköltsége (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Teljes projektköltség	Összes költség	Elszámolható költség	Nem elszámolható költség
Teljes beruházási költség	5 214,04	4 570,60	643,44
Nettó építési költség	3 743,42	3 743,42	0,00
Nettó építési költségek	3 743,42	3 743,42	0,00
építés	3 056,42	3 056,42	0,00
technológia	687,00	687,00	0,00
Tervezéshez kötődő költségek	147,00	62,00	85,00
Egyéb költségek	1006,74	513,80	492,94
Egyéb költségek a beruházási költségek arányában	251,38	251,38	0,00
Projekt előkészítés	65,50	0,00	65,50

57. Táblázat: Projekt költségvetése

Forrás: saját szerkesztés

Az alternatívaelemzés számításai a korábbi ingatlan értékbecslés alapján készültek, amelyek az beruházásban érintett telkek vételárát összesen 950 millió Ft-ra becsülték, ennek azonban csak 10%-a lett volna elszámolható a projekt költségvetésében.

Üzemeltetési eredmény

Programstruktúra alakulása

C) alternatíva	Méret	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2020	
			darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium	770	1078	1	1 078	1	1 078	3	3 234	6	6 468
	700	980	2	1 960	2	1 960	4	3 920	8	7 840
	600	840	6	5 040	10	8 400	17	14 280	35	29 400
	350	490	25	12 250	27	13 230	35	17 150	50	24 500
	200	280	20	5 600	23	6 440	30	8 400	50	14 000
Összes konferencia, szeminárium	Méret (2010)	Méret (később)	54	25 928	63	31 108	89	46 984	149	82 208
Koncert	750	750	50	37 500	50	37 500	50	37 500	50	37 500
Egyéb városi kulturális esemény	750	600	28	21 000	20	12 000	25	15 000	25	15 000
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12 750	12	8 400	15	10 500	20	14 000
Összes kulturális			95	71 250	82	57 900	90	63 000	95	66 500
Egyéb fizetős rendezvény	400	500*	20	8 000	23	9 200	44	17 600	50	25 000
Mindösszesen			169	105 178	168	98 208	223	127 584	294	173 708
Összes gazdasági célú				33 928		40 308		64 584		107 208
Összes kulturális célú				71 250		57 900		63 000		66 500

* 2015 után

58. Táblázat: Programstruktúra (Forrás: saját szerkesztés)

Költség, bevétel, haszon (millió Ft, nettó, nominál értékben)

	2010	2011	2015	2020
KÖLTSÉG				
Kulturális	394,45	323,99	355,74	398,88
Konferencia	339,01	393,42	593,75	940,52
Összesen	733,46	717,41	949,49	1 339,41
BEVÉTEL				
Kulturális	225,26	159,83	169,80	240,97
Konferencia	237,64	289,01	498,43	962,11
Összesen	462,90	448,84	668,23	1 203,07
KÜLÖNBÖZET				
Kulturális	-169,20	-164,15	-185,95	-157,92
Konferencia	-101,37	-104,42	-95,32	21,58
Összesen	-270,57	-268,57	-281,27	-136,33

59. Táblázat: Működési egyenleg

Forrás: saját szerkesztés

Támogatási intenzitás és saját forrás

Látogatószám arányok

Látogatószám, fő	2008-2020
Kulturális látogatók aránya	54,38%
MICE látogatók aránya	45,62%
Összesen	100,00%

60. Táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

Támogatás mértékének meghatározása (millió Ft, nettó, nominál értékben)

Támogatás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	78,9%	2 234,21
konferencia	48,2%	1 148,48
összesen	64,9%	3 382,69
Saját forrás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	8,8%	248,25
konferencia	39,5%	939,67
Összesen az elszámolható költségek arányában	22,8%	1 187,91
Önkormányzati támogatás igény PV		1 621,30

61. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

V.8. D) MEGVALÓSÍTHATÓ ALTERNATÍVA

V.8.1. Cél meghatározása

A D) alternatíva célrendszere **megegyezik a B) és C) alternatíva céljával.**

Az alternatíva lényege, hogy a tervezett funkciók, kapacitások és egyéb paraméterek felülvizsgálatával, átgondolásával, gazdasági elemzésekkel és – ezek alapján – a szükséges módosítási javaslatok megfogalmazásával – **a PKK-t minél gazdaságosabban üzemeltethető létesítménnyé alakítsuk a kulturális és konferenciafunkció megtartása mellett. Az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében ebben a változatban a PFP székháza (próbatermei és irodái egyaránt) a Zsolnay Kulturális Negyedben kerülnek elhelyezésre.** A Zsolnay Kulturális Negyedben a felkészülésükhöz, a magas színvonalú munkához szükséges feltételeket biztosítani kell. Az áthelyezés indoka, hogy a létesítmény kialakítási és fenntartási költségei igen magasak, és ezen költségeket közvetlenül vagy közvetve a városnak kell biztosítania. A zenekari felkészülés némileg akadályozza a központ jövedelemtermelő tevékenységeit időben és térben, ezáltal többletterhet jelent a központ működtetése szempontjából. Ugyanakkor a Zsolnay Kulturális Negyedben a rendelkezésre álló épületek átalakításával költséghatékonyabb módon valósítható meg a zenekar székházának és próbatermeinek elhelyezése. Természetesen a PKK egyik meghatározó funkciója ebben a változatban is a színvonalas helyszín biztosítása a kulturális, zenei koncertek számára, ily módon a hangversenytér, és az ehhez kapcsolódó kiszolgáló terek a PKK-ban maradnak, azaz a nagyzenekari koncerteknek a D) változat szerint is a Központ ad otthont.

A Zsolnay Kulturális Negyed és a PKK egymáshoz való közelsége miatt, véleményünk szerint, nem jelent problémát az elkülönítése, a PKK kiszolgáló tereiben elhelyezhetők a koncertekhez szükséges kellékek, eszközök is, így ezek szállítására nem lesz szükség.

A D) alternatíva a PFP székház Zsolnay Kulturális Negyedben történő elhelyezésén túl mindenben megegyezik a C) alternatívával.

V.8.2. Rövid műszaki és szakmai leírás, tartalom meghatározása

A fejlesztési helyszín nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

A C) és D) változat közötti azonosságok miatt jelen fejezet csak a C) változathoz képest mutatkozó különbségeket mutatja be.

Szakmai, műszaki tartalom változásai a C) alternatívához képest:

- Az alternatívában **a korábban szekcióteremként és konferenciateremként egyaránt használatos termek ebben a változatban kizárólag konferencia funkciót kapnak.** Ez a termék rugalmasabb kialakítását teszi lehetővé, jobban biztosítható az összenyithatóság.
- Az irodaterületek, raktárhelyiségek, kapcsolódó közlekedők, vizes blokkok és öltözők, tehát a PFP székház, a leginkább racionalizált kialakítás során is **mintegy 700 m²**, aminek **megépítése és üzemeltetése a PFP áthelyezésével szükségtelenné válik.**

V.8.3. Üzemeltetési feltételek előrejelzése

Az üzemeltetési feltételrendszer nem változik az egyes alternatíváknál, így azt ld. „A” alternatíva bemutatása c. fejezetben.

V.8.4. Pénzügyi és gazdasági mérőszámok előrejelzése

A D) alternatíva esetében a megnyerhető látogatószám, a bevételek nagysága megegyezik a C) alternatíváéval, különbség az üzemeltetési költségekben adódik a területcsökkenés, és az ehhez kapcsolódó rezsiköltségek mérséklődése következtében.

Bekerülési költségek

Építési költség (millió Ft, nettó, nominál értéken)*

D) alternatíva					
Építési költségek					
1. FUNKCIONÁLIS ALAPTERÜLETEK					
funkcionális egységek tervezési program sorszámozásával összhangban)	(a)	nettó alapterület (m ²)	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt	fajl. Ft/m ² ár belsőépítéssel együtt (ÁFÁ-val)	becsült építési költség (millió Ft)
magyarázat ld. változatokat összefoglaló táblázat	PKK Hangversenyterem blokk	1848,618	380 000 Ft	456 000 Ft	702,47 MFt
	PKK öltözők, raktárak, kiszolgáló terek	1110,59	200 000 Ft	240 000 Ft	222,12 MFt
	PKK közönségforgalmi területek	2516,75	330 000 Ft	396 000 Ft	830,53 MFt
	PKK menedzsment irodái	400	225 000 Ft	270 000 Ft	90,00 MFt
	PPF próbatermei/szekciótermek	0	280 000 Ft	336 000 Ft	0,00 MFt
	PKK konferenciatermei, helyiségei	1010,07	280 000 Ft	336 000 Ft	282,82 MFt
	Üzemeltetés terei, gépészet	1812,81	230 000 Ft	276 000 Ft	416,95 MFt
Alapozási kontúr	1910,84	50 000 Ft	60 000 Ft	95,54 MFt	
ÖSSZESEN		8 699 m²	alapozás nélkül		2640,43 MFt
2. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN BELÜL					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajl. Ft/m ² ár (ÁFÁ- val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a) közművek		800	16 667 Ft	20 000 Ft	13,33 MFt
b) burkolt felületek (parkolókon felül)		4 500	10 000 Ft	12 000 Ft	45,00 MFt
c) parkosítás		3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d) utcabútor		40	116 667 Ft	140 000 Ft	4,67 MFt
e) térvilágítás		80	208 333 Ft	250 000 Ft	16,67 MFt
f) felszíni személygépkocsi		4000	12 500 Ft	15 000 Ft	50,00 MFt
g) busz		500	15 000 Ft	18 000 Ft	7,50 MFt
d) tehergépkocsi felállás és parkolás		250	15 000 Ft	18 000 Ft	3,75 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					160,92 MFt
3. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN KÍVÜL (közvetlenül kapcsolódó építés)					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m ² , fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajl. Ft/m ² ár (ÁFÁ- val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a) közművek		200	16 667 Ft	20 000 Ft	3,33 MFt
b) burkolt felületek		500	10 000 Ft	12 000 Ft	5,00 MFt
c) parkosítás		3 000	6 667 Ft	8 000 Ft	20,00 MFt
d) utcabútor		20	116 667 Ft	140 000 Ft	2,33 MFt
e) térvilágítás		15	208 333 Ft	250 000 Ft	3,13 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					33,79 MFt
4. TELEPÍTETT TECHNOLÓGIÁK					
Technológiák					becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a) akusztika és scenika					507,00 MFt
b) színpad lezárás és mobil padozat					88,00 MFt
c) konferencia technológia					46,00 MFt
d) mobiliák					46,00 MFt
TECHNOLÓGIÁK BECSÜLT NETTÓ DÍJA ÖSSZESEN:					687,00 MFt
5. KÉPZŐMŰVÉSZET					
Alkotások			Egységár	Egységár (ÁFÁ-val)	becsült bekerülési költségek (millió Ft)
a) köztéri alkotás		1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
b) külső vizes művészeti műtárgy		1	18 000 000 Ft	21 600 000 Ft	18,00 MFt
c) belsőtéri műalkotás		1	7 000 000 Ft	8 400 000 Ft	7,00 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					43,00 MFt
Becsült nettó építési költség mindösszesen:					3565,14 MFt

*Az építési költség magában foglalja a beépített technológiát és berendezéseket is.

14. ábra: D) alternatíva építési költsége (Forrás: saját szerkesztés)

Beruházás teljes projektköltsége (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Teljes projektköltség	Összes költség	Elszámolható költség	Nem elszámolható költség
Teljes beruházási költség	5 024,52	4 360,02	664,50
Nettó építési költség	3 565,14	3 565,14	0,00
Nettó építési költségek	3 565,14	3 565,14	0,00
építés	2 878,14	2 878,14	0,00
technológia	687,00	687,00	0,00
Tervezéshez kötődő költségek	147,00	62,00	85,00
Egyéb költségek	1006,74	492,74	514,00
Egyéb költségek a beruházási költségek arányában	240,15	240,15	0,00
Projekt előkészítés	65,50	0,00	65,50

62. Táblázat: Projekt költségvetése

Forrás: saját szerkesztés

Az alternatívaelemzés számításai a korábbi ingatlan értékbecslés alapján készültek, amelyek az beruházásban érintett telkek vételárát összesen 950 millió Ft-ra becsülték, ennek azonban csak 10%-a lett volna elszámolható a projekt költségvetésében.

Üzemeltetési eredmény

Programstruktúra alakulása

D) alternatíva	Méret	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2020	
			darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium	770	1078	1	1 078	1	1 078	3	3 234	6	6 468
	700	980	2	1 960	2	1 960	4	3 920	8	7 840
	600	840	6	5 040	10	8 400	17	14 280	35	29 400
	350	490	25	12 250	27	13 230	35	17 150	50	24 500
	200	280	20	5 600	23	6 440	30	8 400	50	14 000
Összes konferencia, szeminárium	Méret (2010)	Méret (később)	54	25 928	63	31 108	89	46 984	149	82 208
Koncert	750	750	50	37 500	50	37 500	50	37 500	50	37 500
Egyéb városi kulturális esemény	750	600	28	21 000	20	12 000	25	15 000	25	15 000
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12 750	12	8 400	15	10 500	20	14 000
Összes kulturális			95	71 250	82	57 900	90	63 000	95	66 500
Egyéb fizetős rendezvény	400	500*	20	8 000	23	9 200	44	17 600	50	25 000
Mindösszesen			169	105 178	168	98 208	223	127 584	294	173 708
Összes gazdasági célú				33 928		40 308		64 584		107 208
Összes kulturális célú				71 250		57 900		63 000		66 500

* 2015 után

63. Táblázat: Programstruktúra (Forrás: saját szerkesztés)

Költség, bevétel, haszon (millió Ft, nettó, nominál értéken)

	2010	2011	2015	2020
KÖLTSÉG				
Kulturális	385,80	315,83	347,07	389,50
Konferencia	337,59	393,87	598,11	945,40
Összesen	723,39	709,69	945,19	1 334,90
BEVÉTEL				
Kulturális	214,00	148,24	156,75	225,84
Konferencia	237,64	289,01	498,43	962,11
Összesen	451,64	437,25	655,18	1 187,95
KÜLÖNBÖZET				
Kulturális	-171,80	-167,59	-190,33	-163,66
Konferencia	-99,95	-104,86	-99,68	16,71
Összesen	-271,75	-272,45	-290,01	-146,95

64. Táblázat: Működési egyenleg

Forrás: saját szerkesztés

Támogatási intenzitás és saját forrás

Látogatószám arányok

Látogatószám, fő	2008-2020
Kulturális látogatók aránya	54,38%
MICE látogatók aránya	45,62%
Összesen	100,00%

65. Táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

Támogatás mértékének meghatározása (millió Ft, nettó, nominál értéken)

Támogatás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	77,4%	1 995,50
konferencia	48,2%	1 178,54
összesen	63,2%	3 174,04
Saját forrás	Teljes beruházás arányában	Összesen
kulturális	8,6%	221,72
konferencia	39,4%	964,26
Összesen az elszámolható költségek arányában	23,6%	1 185,98
Nem elszámolható költségek saját forrása	13,2%	664,50
Önkormányzati támogatás igény PV		1 658,82

66. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

V.9. LEGMEGFELELŐBB ALTERNATÍVA KIVÁLASZTÁSA

A 4 alternatíva területeinek, kapacitásainak összefoglalását az alábbi táblázat tartalmazza:

Ismét felhívjuk a figyelmet, hogy az itt bemutatott és kiválasztásra kerülő alternatíva értékei nem egyeznek meg az alternatívaelemzés alapján pontosan kidolgozott megvalósítási változattal.

ALTERNATÍVÁK					
<i>A) alternatíva: Nyertes tervpályázat</i>					
<i>B) alternatíva: A nagyterem méreteit megtartó, kibővített szekcióterem kapacitását, racionalizált alapterületű változat</i>					
<i>C) alternatíva: A nagyterem kapacitását csökkentő, jelentősen mérsékelt alapterületű változat</i>					
<i>D) alternatíva: A nagyterem kapacitását csökkentő, csökkentett alapterületű változat, amelyben a PFP székháza nem a PKK-ban kerül elhelyezésre</i>					
Szemponatok	Me.	A) alternatíva	B) alternatíva	C) alternatíva	D) alternatíva
Nagyterem					
Konferenciakapacitás (m1) (plenáris ülésterem)					
Nagyszínpad esetén	fő	692	692	550	550
Közepes színpad esetén	fő	751	751	600	600
Kisszínpad esetén	fő	861	861	690	690
Konferenciakapacitás (m2) (plenáris ülésterem+színpad helyén kialakítható szekcióterem)					
Nagyszínpad esetén (m2)	fő	692	912	770	770
Közepes színpad esetén	fő	751	751	600	600
Kisszínpad esetén	fő	861	861	690	690
Koncertkapacitás (m3) (zsöllye+karzat, emelet)					
Nagyszínpad esetén	fő	946	946	753	753
Közepes színpad	fő	1005	1005	803	803
Kisszínpad esetén	fő	1115	1115	893	893
Székek típusa		Fix	Mobil	Mobil	Mobil
Padozat típusa		Emelkedő	Emelhető (m4)	Emelhető (m4)	Emelhető (m4)
Konferencia szekcióterem	fő	700	1070	820	820
Próbatermek	db	7	5	5	0 (m6)
Méretek (m7)	m2	14615,47	10177,63	9491,23	8698,84
<i>Különbség az 1. alternatívához képest</i>	m2	0	4437,84	5124,24	5916,63
Hangversenyterem Tartalmazza: Színpad a kapcsolódó kiegészítésekkel és puffertérrel, nézőtér – zsöllye, karzat és emelet	m2	2054,02	2054,02	1848,618	1848,618
PKK öltözők, raktárak, kiszolgáló terek Tartalmazza: Vendégművészek öltözői (csoportos és szóló), vizes blokk zuhanyzóval, raktárak, hangversenyterem kiszolgálótereit (ügyelői helyiség, hangvezérlő, világításvezérlő, tolmácsfülkék, eszközraktár stb.), közlekedő	m2	1284,59	1110,59	1110,59	1110,59
Közönségforgalom Tartalmazza: közönségforgalmi előcsarnok, büfé, CD bolt, vizes blokkok, az 1. alternatívában	m2	3427,75	2597,75	2516,75	2516,75

konyha és étterem, galériák					
<i>Közönségforgalmi területből:</i>					
<i>Előcsarnok</i>	m2	1374,17	1274,17	1193,17	1193,17
<i>Konyha összesen</i>	m2	487	0	0	0

Székház összesen (PFP és PKK székház)	m2	2066,39	1192,39	1192,39	400
<i>Székházból:</i>					
<i>PFP székház</i> Tartalmazza: PFP irodái, zenekari próbaterem, stúdió, hangszerraktárak, zenekari öltöző, vizes blokk, közlekedők	m2	1548,01	792,39	792,39	0
<i>PKK székház és kapcs</i> Tartalmazza: irodahelyiségek, műszakiak ügyeleti helyisége, bázisa, hostessek tartózkodója, közlekedők, vizes blokkok	m2	518,38	400	400	400
PFP próbatermei/szekcióterem (m8) Tartalmazza: szekcióteremként is használható próbatermek, vizes blokkok, közlekedők	m2	606,66	455,66	455,66	0
PKK önálló konferenciatermei, helyiségei Tartalmazza: önálló konferencia terem, 1. változatban étteremi galéria, vizes blokk, technikai galéria (tolmács stb.), közlekedők	m2	554,41	904,41	554,41	1010,07
PKK üzemeltetés Tartalmazza: légtechnikai gépházak, raktárak, teherlift, sprinkler tartály és gépház, hűtőgépház, hűtő-fűtő központ, trafó, diesel generátor, lépcsőházak, biztonsági szolgálat helyiségei, közlekedők stb.	m2	2336,81	1862,81	1812,81	1812,81
Teremgarázs	m2	2284,84	-	-	-
Alapozási kontúr (m9) – összes területben nem, de a költségek között szerepel	m2	-	1910,84	1910,84	1910,84

67. Táblázat: Alternatívák összefoglaló táblázata (forrás: saját szerkesztés)

Megjegyzések:

- m1: konferenciák esetén a kisszínpad használata célszerű elsősorban
- m2: ebben az esetben a színpad igénybe vehető ülőhelyként
- m3: a színpadigény az előadás módjától, fellépők számától, helyigényétől függ
- m4: emelhető nézőtér
- m5: a B), C) és D) alternatívában is szerepelnek ezek a helyiségek, azonban ezeket nem használjuk konferencia célra, a funkciók jelentősen eltérő kialakítási igényei miatt
- m6: a D) verzióban a PFP próbatermei nem a PKK-ban kerülnek elhelyezésre, hanem a Zsolnay Kulturális Negyedben

- m7: a méretek a tervpályázaton nyertes Építész Stúdió Kft. adatszolgáltatásából származnak
- m8: a D) változatban a termek szinte kizárólag szekcióteremként használandóak
- m9: az A) változatban a teremgarázs költsége tartalmazza az alapozást a vonatkozó területre, a teremgarázs megszüntetésével azonban alapozási kontúr kialakítása szükséges

Az egyes változatok összesített pontértéke a fenti szempontrendszer alapján (legkedvezőbb változat a legmagasabb pontértéket elért verzió):

Szempontok	A) változat	B) változat	C) változat	D) változat
Funkcionalitás	Kulturális OK	Kulturális ÉS üzleti OK	Kulturális ÉS üzleti OK	Kulturális ÉS üzleti OK
Bekerülési költség (nettó, m Ft)	6 959,34	5 458,94	5 214,04	5 024,52
Saját forrás mértéke az elszámolható költségekből (nettó, m Ft)	1 396,25	1 275,08	1 187,91	1 185,98
Önkormányzati támogatásigény jelenértéke a működés során (nettó, m Ft)	1 683,00	1 440,66	1 621,27	1 658,82
Megvalósítás időigénye - új tervpályázat szükségessége	Nem	Kis valószínűséggel	Kis valószínűséggel	Közepes valószínűséggel
Társadalmi hasznok - kulturális látogatók száma (fő)	756 050	756 050	699 650	699 650
Pontszámok				
Funkcionalitás	1	2	2	2
Bekerülési költség	0	2,2	2,5	2,7
Saját forrás mértéke	0	1	1,5	1,5
Önkormányzati támogatásigény a működés során	0	0,8	0,2	0,1
Megvalósítás időigénye - új tervpályázat szükségessége	5,0	2,5	2,5	1,0
Társadalmi hasznok - kulturális látogatók száma	1,6	1,6	0	0
Összes pontszám	7,6	9,9	8,7	7,4

68. Táblázat: Többszempontú alternatívaelemzés

Forrás: saját szerkesztés

A több szempontú értékelés alapján a kidolgozott négy változat közül a B) változatot javasoljuk megvalósításra, és erre vonatkozóan végezzük el a részletes költséghaszon elemzést is.

- **Bevétel és látogatószám tervezésünkben minden változat esetében rátermett üzemeltetőt, és ennek megfelelő magas (de reális) prosperitást feltételeztünk. Ez alapvető feltétele a PKK sikerességének.**
- **A B) változat kapacitása nagyobb rendezvények megtartását teszi lehetővé, amely elsősorban a kulturális rendezvények szempontjából válik pozitívummá.**

VI. A MEGVALÓSÍTÁSI JAVASLAT KIDOLGOZÁSA

A négy kidolgozott változatot 2007. év második felében, a tervpályázati nyertes pályaműhöz viszonyítva, az kitűzött célok figyelembevételével, a keresleti és kínálati trendekhez illeszkedve alakítottuk ki. A megvalósítási javaslat kidolgozása az alternatívaelemzésben bemutatott B) változat alapján, annak keretfeltételei között valósult meg. A tervezés folyamatában a meghatározott funkciókhoz és kapacitásokhoz igazodva készült el az építési engedélyezési tervdokumentáció, amely a létesítmény műszaki és technológiai tartalmát pontosította, ezen túl elkészültek a közlekedési kapcsolatok biztosításához szükséges engedélyezési tervdokumentációk. Kialakításra került a pontos üzemeltetési struktúra, meghatározásra kerültek a szerepkörök, felelősségi területek, amelyek a kiadások és bevételek realizálódásának helyét is megadják. **Fel kell hívnunk tehát a figyelmet arra, hogy a változatelemzésben bemutatott és kiválasztott változat nem egyezik meg teljes mértékben a megvalósítási javaslattal, azonban a megvalósítási javaslat az alternatívaelemzés kiválasztott változata alapján készült.**

Az alternatívaelemzés B) változata és a megvalósítási változat közötti eltérés leginkább meghatározó indokai és következményei:

- A vázlattervre, építési engedélyezési tervdokumentációra és tendertervre vonatkozó tervezési szerződés 2008. február 29-én, a B) változat alapján került megkötésre a tervezővel (Építész Stúdió Kft.), a tényleges tervezési munka során ennek megfelelően zajlott. A tervezés folyamatában azonban felmerültek olyan jogos használói igények, illetve funkcionális szükségszerűségek, melyek az épület növekedését eredményezték (pl. raktározási kapacitás növelése: a mobil széksor és a székek tárolása; a sikeres működése érdekében egy minimális catering funkció beépítése). A tervezés során további kedvező változások beépítése vált lehetővé (pl. plusz egy szőlőpróbatere, a konferenciaterem balettpróbatereként való hasznosíthatósága), amelyek növelik a ház multifunkcionalitását. A házba plusz műszaki elemként került betervezésre az orgona – amely a kulturális funkció színvonalát tovább emeli. Az önkormányzat közgyűlése az építési engedélyezési tervdokumentációt ennek megfelelően fogadta el.
- A kiválasztott B) változat alapterülete mintegy 4000 m²-el kevesebb, mint a tervpályázat nyertes pályaműve. A megvalósítási változat 11.144 m² nettó alapterülete

a konkrét statikai és egyéb szakági tervezési folyamat eredményeként alakult ki, így a biztonsági és egyéb funkcionális használati szempontokat is figyelembe véve összességében a tervpályázati nyertes pályaműhöz képest az alapterület csökkentése végül mintegy 3000 m²-rel vált lehetővé.

- Az építés költségei, amelyek a beruházási költség meghatározó részét teszik ki jelentősen emelkedtek az alternatívaelemzés, illetve az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése között eltelt időszakban (a különbség mintegy 1,85 milliárd Ft). A beruházási költség emelkedésének fő tételei:
 - Az épület alapterületének növekedése: mintegy 1000 m², megközelítőleg 300 millió Ft.
 - Az előzetes becsléseket jóval meghaladó építési anyagár növekedése és bővített műszaki tartalom nagyságrendileg 500 millió Ft.
 - Az orgona beépítése 200 millió Ft.
 - Tűzvédelmi előírásoknak való megfelelés (2008. május 22-én jogszabályi változás lépett hatályba): mintegy 100 millió Ft.
 - Mobil eszközök körének bővülése és egyedi színpadi, illetve lelátó technológia megközelítőleg 600 millió Ft.
 - A létesítmény megfelelő megközelíthetősége a közlekedési kapcsolatok kiépítését nagyobb mértékben teszi szükségessé (plusz 150 millió Ft).
- Az üzemeltetési struktúra a részletes tervezés fázisában módosult. A működtetésben, az alternatívaelemzésben bemutatottak szerint, továbbra is meghatározó szerepet tölt be a PFP és a Pécsi Kulturális Központ, de egy olyan szervezet kialakítása vált lehetővé, amely nem csak a PKK hanem egyben a Zsolnay Kulturális Negyed működtetését is képes ellátni. Ez a felépítés nagyobb hatékonyságot biztosít, és a munkaerő rugalmasabb, gazdaságosabb kihasználását teszi lehetővé, valamint részben leveszi a konferenciaszervezés felelősségét a Pécsi Kulturális Központtól, ami a szervezet erős kulturális profiljának megtartását biztosítja. Feloldhatóak a kulturális és konferencia funkció közötti konfliktusok, mert az kívülről (nem a PFP és Pécsi Kulturális Központ által) koordinált, a működtető szervezet hatáskörébe tartozik a rendezvénynaptár koordinálása. A szervezet létrehozásának feltételei a megvalósítási

alternatíva kidolgozása során váltak lehetővé. Mindennek hatására a megvalósítási alternatívában a kulturális funkció bevételei minden esetben a létesítmény önköltségi áron történő bérbeadásából származnak, megszűnnek a saját szervezésű produkciók megkülönböztethetjük a PFP, a Pécsi Kulturális Központ, illetve a külső szervezésű rendezvényeket, amelyek esetében (a korábbiakhoz hasonlóan) a létesítmény helyszíneinek és szolgáltatásainak értékesítése zajlik. Az üzleti rendezvények esetében a kiadások tekintetében jelentkezik a változás elsősorban, a rendezvényszervezési tevékenységéért, illetve a rendezvény megtartásához szükséges szolgáltatásokért jutalékot, illetve díjat fizet a PKK működtetője, azok elsősorban nem saját hatáskörben bonyolódnak.

A változások mértéke, és a tény, hogy a változások minden alternatívát azonos módon érintenének nem indokolt újabb alternatíva kidolgozása.

VI.1. MŰSZAKI TARTALOM RÉSZLETES LEÍRÁSA

A létesítmény műszaki tartalmának leírását az Építész Stúdió Kft. által készített építési engedélyezési terv műleírása alapján, a közlekedési kapcsolatok bemutatását a PRO-URBE Kft. engedélyezési terve alapján készítettük.

A tervezői nyilatkozatok szerint a létesítmény építési engedélyezési terve az ide vonatkozó törvények (1997. évi LXXVIII. törvény), illetve rendeletek (37/2007.XII.13. KTM r., és 253/1997. XII.20. Korm.r.,-OTÉK) , valamint helyi rendeletek betartásával készült, a tervre vonatkozó szabványoktól és előírásoktól eltérés nem vált szükségessé.

A beépített terület 4.921 m², a beépítettség 26%. A bruttó szintterület 13.438 m², az átlag építménymagasság 15,45 m. Az épület nettó alapterülete 11.144 m².

Közlekedés, parkolás

A közlekedési kapcsolatok: A PKK megközelítéséhez több út átalakítása és kialakítása szükséges. A PKK és a DDRKTK megközelítését a létesítmények déli oldala felől, a vasútvonal mellett, a „B” jelű út biztosítja. Az út költsége a megosztva kerül elszámolásra a két projekt között, tekintettel az út funkciójára. Az út kategóriája B. IV. b. B. A tervezett út szélessége, a csatlakozó útszakaszoknak megfelelően 3,25 m sávszélességű, és a kiemelt

szegély mellett 0,5 m biztonsági sáv található. A PKK-hoz vezető („B” jelű) út a tehermentesítő út továbbvezetési lehetőségének megtartása miatt került a B. IV. kategóriába.

A „B” jelű út a vasútvonal mellett az érvényben lévő PÉSZ szerint lett kialakítva. Mivel a tervezett út MÁV területeket érint, és a MÁV erre a vonalszakaszra vasúti megállóhelyet tervez, keresztmetszetben bizonyítani kellett a két közlekedési létesítmény elhelyezhetőségét. A vasúti megállóhelynél 4,30 m széles magasperon alakítható ki, amelyen az elsodrési határt és a korlátot (zajvédő falat) is figyelembe véve mintegy 3,00 m hasznos szélesség adódik. Így a vasúti megállóhely a PÉSZ szerinti vasúti területen, míg a „B” jelű út a PÉSZ szerinti útterületen kialakítható.

Bacsó B. út – PKK-hoz vezető út csomópontja: A csomópontban csak jobbra kisíves kanyarodások történnek, így jelzőlámpa létesítése nem szükséges. A II. ütemben a csomópont forgalma nő, forgalmi irányai szaporodnak, ezért ahhoz jelzőlámpás forgalomirányítás válik szükségessé. Ezért a csomóponthoz a védőcsövek bekészítése a csomópont távlati kialakításának megfelelően szükséges. A PKK felé jobbra kanyarodó sávot került kialakításra, míg a PKK csatlakozó útján keresztül gyalogátkelőhely létesül. A „B” jelű utat az első ütemben szükséges megépíteni.

Szintén a PKK megközelíthetősége érdekében szükséges a „D” jelű út (Zsolnay V. út) burkolatfelújítása (kategóriája: B. III. a. C.), illetve a Penny Market melletti út tervezett csomópontjában egy jobbra kanyarodó sáv megépítése. Itt a 6-os úton a jelenlegi forgalmi sávok 3,00 m szélesek. Mivel az érintett keresztmetszetben nagyon szűk hely áll rendelkezésre, a jobbra kanyarodó sáv szélessége is 3,00 m-re tervezett, mellette 3,00 m széles járdával a Penny Market parkolója melletti zöldsáv rovására. A zöldsávban található fák a járda szélében lehetőség szerint megtartandók.

A Penny Market mellett vezető út („E” jelű út, kategóriája: B. V. c. C.) 3 forgalmi sáv szélességben kerül átépítésre 11,0 m-es keresztmetszettel. A tervezett út Penny Market melletti járdáját 1,20 m-ről 2,00 m-re szükséges szélesíteni az útpálya rovására, míg az útpálya az út keleti oldalán került bővítésre. A Penny Market felőli oldalon a magasságkülönbség csökkentése érdekében az utat tetőszelvény helyett egyoldali esésbe lett tervezve, így az út Penny felőli oldala megemelésre került.

Mivel a Penny parkolójának csatlakozása túl közel volt a 6. úti csomópont torkolatához, azt mintegy 12 m-rel távolabbra kerül, és a parkoló is kis mértékben átalakított. Ez mintegy 4 db

parkolóhely elvesztésével jár. A parkoló bejáratát a nagy szintkülönbség miatt 5,5%-os esésbe tervezett, amely a 2,5%-os oldalesésű úthoz csatlakozik. A parkolóhoz vezető útszakasz mellett is kialakításra került a 2,00 m széles járda, míg az itt található lépcső elbontásra kerül. Az Universitas u. sarkán található másik lépcsőt is át kell építeni. A tervezett út végében az Universitas u. felé egy felhajtórámpán keresztül csatlakozik az Universitas u. vegyes használatú útfelületéhez, míg előtte az út jobbra fordulva csatlakozik a PKK belső parkolójához az Építész Stúdió Kft. terve alapján.

Az utak csapadékvíz-elvezetése, illetve a közvilágítás is a tervdokumentáció része.

A PKK **parkolási igényét** felszíni parkoló biztosítja, részben az épület előterében, részben pedig a mögött. A parkolóigényt az OTÉK alapján mintegy 1000 fős férőhelye után került kiszámításra, ez 200 személygépkocsi elhelyezését jelenti. A másik fő rendeltetés a főhelyiségek (próbaterem és irodák) után 22 személygépkocsi parkoló szükséges. A telken az előírt zöldfelületi mutató teljesítése mellett 111 személygépkocsi parkolót, 4 taxibeállót és 5 buszparkolót és lehetett elhelyezni. A parkolóhelyek közül 4 db mozgássérültek számára is alkalmas, a lehető legközelebb a főbejáráshoz. A helyi parkolási rendelet (Pécs MJV Önk. Közgy. 41/2005.(11.29.) sz. rendelete 8. §) alapján a hiányzó 111 szkg. parkoló telken kívül is elhelyezhető. Jelen esetben a Tudásközpont 500 m-en belül lévő, tartalékkal rendelkező parkolójában.

Az épület belső tagolása

Az épület térszervezési szempontból hármastagolású. Központi eleme, magja maga a mintegy 1000 fős hangverseny- és konferenciaterem. A nagyterem tömbjét öleli körül az a közlekedőterület, amely az épületet funkcionálisan szervezi és a technikai folyosóktól kezdve egészen az előcsarnokig mind a személyzet, mind a közönség főbb mozgásának helyszínéül szolgál. Erre a közlekedőgyűrűre kapcsolódik a külső épületsáv, amelyben a további szőlámpróba- és konferenciatermeket illetve az egyéb szükséges irodai és kiszolgáló funkciókat helyeztük el.

Az épület multifunkcionális koncepciója

A PKK komoly és könnyűzenei koncertek, konferenciák, különböző díszletezést nem igénylő rendezvények, előadások helyszíne, valamint a Pannon Filharmonikusok Pécs székháza is

egyben. Az épület intézményileg, az üzemeltető intézmény néhány alkalmazottján túl tehát 2 szervezetnek ad otthont.

A **nagyterem** elsősorban koncertterem. Balett- és egyéb koreografált előadások, sőt bizonyos operák számára is alkalmas, de *díszletezett* színházi előadásokra nem. Másodsorban a nagyterem a konferenciák plenáris előadóterme (a székek háttámlájából írólap is lehajtható). Harmadrészt a földszinti zsöllye síkpadlóssá tehető, vagyis a síkpadlót igénylő rendezvények tartása is lehetséges.

A nagyterem terét és akusztikáját úgy terveztük meg, hogy akusztikus koncertek számára optimális legyen, ugyanakkor kisebb átalakítással (függönyök, hangvetők, erősítés stb.) más akusztikai igényű funkciókra is alkalmassá tehető (erősített koncertek, konferenciák és egyéb rendezvények).

A koncertterembe beépítésre kerül egy orgona, amely szélesíti a befogadható rendezvények körét.

Konferencia esetén a nagyteremben tartják a plenáris előadásokat.

Kisszínpados kialakítással és az enyhén emelkedő zsöllyepadló süllyesztésével a földszint nagy része síkpadlóssá alakítható. A széksorok betolhatók a földszinti hátsó karzat alá. Így különböző rendezvények, bálók, könnyűzenei koncertek megtartására is alkalmas a terem.

Teltházás koncert esetén a létszám eloszlása			
helyiség	kis színpadállással	közepes színpadállással	nagy színpadállással
földszinti mobil zsöllye	71	0	0
földszinti zsöllye kerekesszékes hely	2	2	2
földszinti zsöllye	389	389	341
földszinti oldalkarzat	106	106	106
földszinti karzat kerekesszékes hely	2	2	2
földszinti hátsókarzat	188	188	188
földszinti díszpáholy	6	6	6

emeleti díszpáholy	17	17	17
emeleti oldalkarzat	67	67	67
emeleti hátsó karzat	129	129	129
emeleti felső díszpáholy	8	8	8
orgona karzat	14	14	14
nézőtér összesen	999	928	880

69. Táblázat: A nagyterem befogadóképessége

Forrás: Építési engedélyezési tervdokumentáció

Az épületben található a PFP székhelye, menedzsmentje. A zenekari próbatermet kizárólagosan csak a PFP használja. A szimfonietta- és a többi szólampróbaterem multifunkcionális, konferencia alkalmával szekcióteremként is használhatók.

Az épület üzemeltetésének és a Pécsi Kulturális Központ irodaterülete a kiszolgáló rész súlypontjában van.

Bejáratok

- Az épületnek három bejárata van: a **közönségbejárat** – a főbejárat- az északi oldalon található.
- A **személyzeti bejárat** a délnyugati sarok nyugati oldalán található. Ezt használják a PKK, Pécsi Kulturális Központ és a PFP dolgozói. A vendégművészek is innen közelítik meg a vendégöltözőket és a színpadi zónát.
- A **gazdasági bejárat** (kamionbeálló) a délnyugati sarok déli oldalán található.

Az előcsarnok I. és II. galériaszintje közvetlenül is kapcsolódik a külső térhez, méghozzá az előcsarnok feletti járható **terasztetőhöz**. Az Universitas utcai sétányhoz enyhe lejtéssel fut le ez a terasztető.

Önálló kültéri kapcsolata van még az előcsarnokból nyíló, de kívülről is megközelíthető **kávézónak**, fedett terasz formájában.

Lépcsők, liftek

Az épületnek három olyan lépcsőháza van, amely minden érdemi szintet összeköt. Az északnyugati saroknál a közönség számára, a színpad mögötti déli oldalon a művészek, illetve a PFP dolgozók számára, a nyugati oldalon a PKK kiszolgáló személyzet, illetve a Pécsi Kulturális Központ alkalmazottai számára készült lépcsőház. Ezekon kívül az előcsarnokból indítottunk egy kényelmes spanyol lépcsőt a nagyterem galériájára, valamint két külön lépcsőt pedig az emeleti konferenciaterem és a szekciótermek megközelítése érdekében.

Az épületben négy lift található. A két közönséglift egyike egy elegáns üveglift a főbejárattal szemben, a másik az északnyugati közönséglépcső mellett van. A személyzeti és gazdasági bejáratnál pedig egy személyzeti lift és egy teherlift helyezkedik el. Mindegyik lift akadálymentes kialakítású. A személyzeti lift biztonsági liftként lesz kialakítva.

Funkcionális leírás

Az épület **pinceszintjét** nagyrészt a nagytermet kiszolgáló funkciók töltik be: a zenekari árok körüli manipulációs terek, a nagytermet ellátó szellőzőgépház, tárolók és karbantartó műhely, valamint itt található a személyzet öltözői is. A déli oldalon -leeresztőaknához kapcsolódóan- az elektromos energiaellátás blokkja kapott helyet (trafó, 10kV kapcsolótér, stb.).

A **földszinten**, az előcsarnokba vezető főbejárat közelében található a 368 fős (kettéosztható) konferenciaterem (önálló vizesblokkal), a közönséget kiszolgáló ruhatár, büfé, kávézó, valamint a cca. 1000 fős nagyterem földszinti bejáratai és a hozzá tartozó vizesblokk. A földszint üzemi zónája a gazdasági bejárat felől közelíthető meg, mely a színpadszintben kialakított kamionrakodó rámpa miatt a közönségforgalmi területeknél 1,0 méterrel magasabb padlóvonalú. Az üzemi terület déli részén a vendégművész öltözők kaptak helyet, innen érhető el a színpad mögötti zóna (gyülekező), mely már a nagyterem 'ház a házban' elven kialakított, akusztikai rugókra ültetett védett terében van. A nagyterem színpada 3 állású (kis-, közép- és nagyszínpad), ezen variációk – melyek zenekari árok kialakítását is lehetővé teszik – süllyedő pódiumok alkalmazásával érhetőek el. A földszinti zsöllye síkpadlóssá is tehető. A nyugat felőli kiszolgáló karéjban a fizikai alkalmazottak pihenői és egyéb raktárhelyiségek

találhatók. A színpadi bejárat közelében alakítottuk ki a „művészbüfét”. A hulladéktárolási helyiségek a gazdasági bejáratnál találhatók.

Az **első emelet** közönségforgalmi területei galériás kialakításúak, egy légtérben az előcsarnokkal. Észak felől a nagyterem emeleti galériája található, közönségforgalmi vizesblokkjával. Innen a hangcsapdaként működő előtereken áthaladva tárul fel a terembelső. Szemben a szakmai vendégek számára fenntartott orgona-karzat helyezkedik el. A nagyterembe beépítésre kerül egy 70 regiszteres orgona. A színpad felett láthatók a mozgatható akusztikai hangvetők. A „konferenciagalériáról” nyílik kelet és dél felől a 287 fős emeleti konferenciaterem, mely kialakításánál és nagy belmagasságánál fogva balett-próbatereként is használható, továbbá azon multifunkcionális termék sora, melyek konferencia-szekciótermekként vagy szólámpróba-termekként egyaránt használhatók. Ehhez a teremsorhoz szintén önálló vizesblokkot rendeltünk. Az első emeleten alakítottuk ki a személyzeti bejáratot a recepcióval és a diszpécser-központtal. Innen nyílik a PKK menedzsment irodablokkja, illetve innen juthatunk fel a PFP székház második- és harmadik emeleti üzemi és irodai területeire.

A **második emeleten** a közönségforgalmi oldalon a felső előcsarnoki galéria és nézőtéri karzat található, míg az üzemi „térfelel” a PFP-zenészek szintje, a zenekari próbaterelemmel, a zenészek tartózkodóival, vizesblokkjával és raktáraival. Ezen a szinten több légtechnikai gépház is található: itt nyertek elhelyezést a földszinti- és emeleti konferenciatermek önálló szellőzőgépei, az előcsarnok légkezelője, valamint a zenekari próbaterelem önálló szellőzőgépháza.

A **harmadik emeleten** az északi oldalon található a nagytermet kiszolgáló technikai helyiség sor és galéria (minimális vizesblokkal és raktárral), az általános helyiségeket ellátó szellőzőgépház, a kültéri „gépészeti terasz” (folyadékűtők és diesel agregát). A nagyterem színpad körüli zónájában – ezen a szinten – kaptak helyet a látványvilágítás dimmerei és a hangtechnikai erősítők. Az épület déli oldala mentén pedig a PFP-menedzsment irodai helyiségei sorakoznak. A harmadik emeletről – a nagyterem belül, illetve egyes gépészeti helyiségekből azon kívül – üzemi feljárókon lehet feljutni a különböző speciális zónákhoz, így a nagyterem járható magasságúra kialakított rácsostartós födém-terébe, ahol elsősorban a látványvilágítási berendezéseket tartják időszakosan karban, illetve az egyes hő- és füstelvezető ventilátorokhoz.

Szekcióterem kapacitása

A konferenciafunkció igényli, hogy a nagyterem kapacitása leosztható legyen szekciótermekre. Ennek megfelelően kerültek kialakításra a szekcióterem:

Szekcióterem	Befogadóképesség
Földszinti konferenciaterem	368 fő
Emeleti konferenciaterem (balett próbaterem is)	287 fő
Szekcióterem/szólampróbaterem	117 fő
Szekcióterem/szólampróbaterem	64 fő
Szekcióterem/szólampróbaterem	60 fő
Szekcióterem/szólampróbaterem	54 fő
Szekcióterem/szólampróbaterem	54 fő

70. Táblázat: A PKK szekciótermi kapacitásai

Forrás: Építési engedélyezési tervdokumentáció

Alkalmazott anyagok

Az épület tömegének külső megjelenését teljes egészében törtfehér mészkőburkolat dominálja, mely éppúgy burkolata a különböző ferde-síkú felületeknek (tetőknek), mint a függőleges homlokzati felületeknek (falaknak).

Az épület előtti sétány kőburkolata egy árnyalattal mélyebb tónusú és felfut az előcsarnok feletti járható födémre.

A homlokzati üvegfelületek síkba feszülnek. Ahol a funkció megkívánja, a nyílászárók vissza lettek húzva a hőszigetelés síkjáig, és előtte /árnyékolóként és akusztikai védelemként/ jelennek meg a kerámiaszteres üvegfelületek. A porszórt alumínium nyílászárók fém szerkezetei (szárnyak, tokok) rejtett kialakításúak.

Terület-előkészítés

A terület előkészítés részeként kezdődött meg a 40671 hrsz. telek kialakítása, amely akkor kerülhet bejegyzésre, ha az érintett telkek az Önkormányzat tulajdonába kerülnek. Az adásvételi eljárás megkezdődött, a tulajdonosok hozzájárultak a PKK területét érintő bontási és építési engedély megadásához.

A 40679 hrsz. telken található tenispályák elbontása és áthelyezése az előkészítés fontos fázisa. A jogszabályi előírások szerint csak akkor kezdődhet meg a tenispályák bontása, amikor az más helyszínen megépítésre, kiváltásra került, a folyamatos üzem biztosítása érdekében. A bontást és építést meg kell előznie az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítésének és engedélyezésének. A közgyűlési határozattal kezdődhet az építési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése, a jogerős építési engedély rendelkezésre állásakor kezdődhet meg az építés (ütemezést lásd. a műszaki ütemezés fejezetben).

A tervezett létesítmény meghaladja azt az értékhatárt (1,5 milliárd Ft), amely felett régészeti, örökségvédelmi hatástanulmány készítése, valamint előzetes próbafeltárás kötelező.

A beruházás területe alatt szennyvíz- és vízvezeték halad át. A Pécsi Vízmű Zrt. tervezi a vezeték rekonstrukcióját, a PKK megvalósításával az érintett szakasz áthelyezése, kiváltása szükséges. A közmű kiváltási tervek csak a PKK-ra vonatkozó építési engedélyezési tervdokumentáció birtokában készülhetnek, figyelembe véve, hogy a kiváltásnak illeszkednie kell a létesítmény paramétereire. Az ütemezést a műszaki ütemezés fejezet tartalmazza.

VI.2. RÉSZLETES MŰKÖDÉSI, MŰKÖDTETÉSI TERV

VI.2.1. Az üzemeltetés személyi és technikai feltételei

VI.2.1.1. Definíciók és tervezési alapfeltételek

A létrejövő létesítmények működése kapcsán a következő fő szereplőket, illetve tevékenységeket különböztetjük meg:

Feladat	Szereplő	Leírása, tevékenységei
Tulajdonosi jogok gyakorlása	Tulajdonos	A célterület, a fejlesztés tárgya, illetve a fejlesztés keretében létrejövő új és felújított létesítmény(ek) tulajdonosa. A beruházás és a működtetés során a tulajdonosi jogok gyakorlója. Legtöbbször (de nem

Feladat	Szereplő	Leírása, tevékenységei
		feltétlenül) a támogatás kedvezményezettje, és a szükséges önerő biztosítója. A tulajdonosi jogokat a célterületen több szervezet is gyakorolhatja, ezek is lehetnek támogatásban részesülő partnerek.
Fenntartás	Fenntartó	<p>A tulajdonos által megbízott szervezet, amely a tulajdonoshoz rendelt jogokon kívül (elidegenítés, terhelés, vagyoni értékű jogok átruházása stb.) valamennyi jogot gyakorolhatja. Személye nem feltétlenül válik el a tulajdonostól. Feladata a rábízott vagyon értékének megőrzése (az értékcsökkenés figyelembevétele mellett), ennek érdekében a fenntartási munkák elvégzése (karbantartás, pótlás, felújítás), illetve az üzemeltetés biztosítása. A fenntartó rendelkezik az ingatlan hasznainak felhasználásról.</p> <p>A fenntartó üzemeltetés szerződést köt az üzemeltetőkkel, a gazdaságosabb üzemeltetés érdekében részt vehet bizonyos üzemeltetési feladatok megszervezésében is. Egyes funkciók, illetve létesítmények esetében a fenntartó üzemeltetői feladatokat is elláthat.</p>
Üzemeltetés	Üzemeltető	<p>Feladata létrejövő infrastruktúra napi szintű, a meghatározott céloknak megfelelő működésének biztosítása. Ennek keretében egyrészt az adott létesítmény műszaki, gazdasági működtetése, másrészt az ott zajló funkciók és azokhoz kapcsolódó események szervezése működtetése. Az üzemeltető (kedvezményes, vagy piaci) bérleti díjat fizet a fenntartónak az általa használt területekért. Az üzemeltetés, illetve a funkciók működtetése kapcsán alvállalkozókat, szolgáltatókat, funkció működtetőket vonhat be.</p>

71. Táblázat: A létrejövő létesítmények működésének fő szereplői, illetve tevékenységei

Forrás: saját szerkesztés

A fent meghatározott tevékenységek és szerepek esetében jelentős átfedések is elképzelhetőek, mivel egy-egy szervezet többféle szerepet is betölthet. A következőkben a létrejövő létesítmény(ek), illetve a kapcsolódó funkciók és események működése során lehetséges működési modelleket tárgyaljuk.

Létesítmény alatt a fejlesztés során megvalósuló infrastrukturális elemet értjük, amely a funkció működését szolgálja. A funkció az a folyamatos tevékenység, amely a projekt céljainak megfelelő eredmények elérése érdekében zajlik a létesítménye(k)ben. A funkciók lehetnek kulturális, oktatási, turisztikai – idegenforgalmi, vagy gazdaságfejlesztési célúak. A funkciókhoz kötődően a működtetők eseményeket szervezhetnek szintén a meghatározott célok elérése érdekében.

Fő működési modell típusok:

Egy szereplős működési modell – valamennyi a működéssel kapcsolatos szervezési, megvalósítási feladatot ugyanaz a szervezet látja el a tulajdonosi jogot gyakorlásától, az események szervezéséig. Ez rendkívül sokféle kompetencia rendelkezésre állását, vagy széles alvállalkozói, szolgáltatói kör mozgását feltételezi.

Fenntartói működtetés – a létesítmény fenntartója szervezi a működtetéssel, a funkciók fenntartásával és az események szervezésével kapcsolatos feladatok végrehajtását, ehhez alvállalkozókat, szolgáltatókat vonva be.

Több szereplős működtetés - a fenntartó szerződés keretében üzemeltetőt von be az adott létesítmény elem, illetve a kapcsolódó funkció működtetésére. Az üzemeltető a funkció működtetése, illetve az események megvalósítása kapcsán további funkció működtetőket, szolgáltatókat von be a megvalósításba. A létesítményhez, illetve a funkciókhoz és az eseményekhez kapcsolódó üzemeltetési, működtetési feladatok a szereplők között a szerződésekben rögzített módon oszlanak meg.

A működtetés kialakításának szempontjai:

- Az eltérő funkciók összefogása és a tevékenységek koordinációja, az egyes szakmai területek érvényesülésének biztosításával (a rögzített programstruktúra-arányoknak megfelelően) a gördülékeny programtervezés érdekében;
- Profitorientált szemlélet érvényesítése. A gazdasági társasági működési forma a tevékenység jellege miatt jobban indokolható. A PKK kulturális rendezvények és

konferencia rendezvények lebonyolítására alkalmas első sorban. A kulturális rendezvények nem profitorientáltak, ugyanakkor bevételtermelő tevékenységek. A konferencia/üzleti rendezvények profitorientált események. Vagyis a PKK üzemeltetése alapvetően bevételtermelő (nem feltétlenül profitorientált) tevékenységet jelent. A gazdasági társasági működési forma tisztább, átláthatóbb működést tesz lehetővé, ahol a kiadások egzaktabb módon megfeleltethetők a bevételeknek. A PKK-val szemben a tulajdonos elvárása, hogy hosszútávon ne igényeljen önkormányzati támogatást, a cél elérését a gazdasági társaság működési forma megvalósíthatóbbá teszi.

- Jelentős tapasztalat nagy résztvevő számú kulturális események terén.
- A koncert- és a konferenciaszervezés alapos szakmai ismerete, tapasztalat.
- Épületüzemeltetésben szerzett tapasztalat.
- Optimális szervezetméret, költséghatékony szervezeti struktúra kialakítása (pl. párhuzamosságok elkerülésére érdekében rendezni szükséges a ház és a zenekar menedzsmentjének feladatait).
- A Pannon Filharmonikusok helyzetének és részvételének szabályozása a létesítményben.
- A várhatóan megépülő, kapcsolódó szállodával szerződéses viszony kialakítása a cél.
- A létesítményben egyetlen üzemeltető szervezet legyen.
- A Pécsi Kulturális Központ, mint Pécs MJV közművelődési intézménye megmaradjon.
- A Pécsi Kulturális Központ részvétele az üzemeltető szervezetben biztosítaná a kulturális funkció érdekeinek megvalósulását, a megfelelő szervezeti átalakítással a Pécsi Kulturális Központ alkalmassá válhat a konferenciaszervezésre is.
- Pannon Filharmonikusok közreműködése és helyigénye biztosított legyen.
- A működtetési alternatíváknak az áfa visszaigényelhetősége miatt az önerő mértékére is hatásuk van.

A konferencia- és koncertközpont funkcióköréből adódóan év egészében üzemel. A karbantartási munkálatok jellemzően elvégezhetőek a rendezvény nélküli (pl. éjszakai)

időszakban, külön karbantartási napok beiktatása nem válik szükségessé (Kölcsey központ tapasztalatai).

A konferenciapiac sajátosságai meghatározzák az évközbeni programstruktúrát, hiszen a MICE piac számára az őszi és a tavaszi időszak számít csúc szezonnak. Bár a városlátogatások is a hagyományos turisztikai szezonon kívülre tolódnak, jellemzően azért a nyári főszezon idején is jelentős számú turistára számíthatunk. Így a kulturális létesítményekre jellemző nyári szünet nem szolgálja a turisztikai érdekeket, hiszen éppen az egyik legfrekvenciáltabb időszakban jut kevesebb kulturális programhoz a turista. A Pannon Filharmonikusok művészeinek biztosítandó szabadság mellett így ebben az időszakban megfelelő számú egyéb (profitorientált) kulturális programról, eseményről kell gondoskodni. Ezzel szemben a helyi lakosság számára nyújtott programkínálat tekintetében kihasználható a kevésbé leterhelt turisztikai holt szezon is: kiváltképp a hét elején számíthatunk ritkább programkínálatra.

A rendezvények *jövedelmezősége* az alábbiak szerint csoportosítható:

- Legnagyobb fajlagos árbevétel a nemzetközi konferenciák hozzájárulása, mivel a konferenciaszolgáltatások igénybevétele kiegészítő szolgáltatásokkal és programokkal párosul (szállás, háromszori étkezés, szolgáltatások, business szolgáltatások, tolmácsolás, stb.).
- A második legjövedelmezőbb szegmens a hazai konferenciák szervezése, bár ezt kisebb szolgáltatási igény jellemzi (pl. szálláshelyigény kisebb) és a nemzetközi árakhoz képest alacsonyabb bevételeket lehet realizálni.
- Ezt a fogadások, partik, multinacionális cégek rendezvényei követik, mely események során rendezvényhelyszínt bérelnek, vendéglátást igényelnek, ugyanakkor a konferenciaközponti szolgáltatások igénybevételére általában nem kerül sor.
- A kisebb meetingek kevésbé jövedelmező szegmenseket jelentenek, mivel a résztvevők száma kevesebb. A terem- és technikai berendezések bérlése mellett egyszeri étkezéssel (ebéd) és 1-2 kávészünettel számolhatunk kiegészítő szolgáltatásként.
- Legkevesbé kedvező a koncertek jövedelmezősége (még neves sztárelőadó esetén is), hiszen itt a terembérleten és minimális vendéglátási igényen (büfé) kívül egyéb szolgáltatások igénybevételére nem kerül sor.

Előzetes becslések alapján, a keresleti sajátosságoknak és a jövedelmezőségi szempontoknak megfelelően az alábbi programstruktúra-arányok elérése (darabszám vonatkozásában) lehet javasolt:

- 50-65% konferencia, céges rendezvény, kiállítás
- 15-20% komolyzenei program
- 15-20% egyéb kulturális esemény
- 10-20% fogadások, party-k, esküvők, bálók, stb.

Az eseményszám a kezdeti évekhez képest jelentősen növekszik. A programstruktúra szintén változik, az EKF évében domináns kulturális programkínálatához képest a következő években az üzleti rendezvények számának nagyobb mértékű növekedésére lehet számítani, a keresleti trendek alapján. A ház fenntartható működését ez elősegíti. A jelentősebb konferenciák előkészítési ideje miatt jelenleg (amíg a beruházás pontos kivitelezési ideje nem lesz látható, a munkálatok nem tartanak olyan készütségi foknál, amely már bizonyosságot jelent az átadási határidőre) ezek lekötésére nincs lehetőség

Az üzemeltetés peremfeltételeiből adódóan a tervezés során figyelembe vettük az alábbi tényezőket, a problémák elkerülése érdekében:

- A létesítmény működtetése, külső közlekedési kapcsolódásai szempontjából a kulturális programok csúcsterhelését kell figyelembe venni: jellemző, hogy a koncertek, kulturális események látogatói a program előtt 20-30 perccel érkeznek, és körülbelül ugyanennyi idő alatt távoznak. A csúcsterhelésnek megfelelően kell tervezni mind a parkolási igényeket, mind a közlekedésszervezést (autós forgalom és tömegközlekedés), valamint az egyéb, kapcsolódó szolgáltatások kapacitását.
- A létesítménynek nincs nyitvatartási ideje, hiszen működése az aktuális programkínálatához kötött. Ezért a szolgáltatások rendelkezésre állását (a vendéglátástól a biztonsági szolgálatig) is rugalmasan kell kialakítani, különösen a kiszervezett, alvállalkozók által ellátott tevékenységek esetében kell gondosan előkészíteni a szerződéseket, együttműködési megállapodásokat.
- A multifunkcionalitásból adódóan a terek átalakítására van szükség a rendezvényeket megelőzően, amely az előkészületi időt növeli. Az építészeti tervezés, valamint az

eszközbeszerzések során a mozgatható berendezések gyors, könnyű átalakíthatósága , valamint a mozgatásból adódó terheléseknek való ellenállás kiemelt szempont. Másrészt a programstruktúra kialakításakor is figyelembe kell venni a különböző típusú események eltérő előkészületi időigényét.

- Tervezési peremfeltételt jelent a Pannon Filharmonikusok számára biztosítandó terület és kapacitás, amelyek kialakításánál az alábbi munkaidőt és munkarendet kell figyelembe venni (a tervezett 1 koncert/hét esetén):
 - 1. nap: nagyzenekari próba – igény van ehhez a nagy próbateremre, a megadott kapacitásokkal.
 - 2-3. nap: szólampróbák – a szólampróbák sorrendje viszonylag rugalmasan alakítható, 3 szólampróbaterem és a nagy próbaterem kapacitása elegendő ehhez. A szólampróbatermek esetében a tökéletes akusztikai kialakítás nem szempont, ugyanakkor a termek hangszigetelését meg kell oldani, és a próbatermeket célszerű nem egymás mellett elhelyezni.
 - 4. nap: nagyzenekari próba.

Vagyis a PFP nagyzenekari próbaterme más funkcióra nem használható, azonban a szólampróbatermek konferencia/üzleti rendezvények céljára felhasználható megfelelő egyeztetésekkel.

VI.2.1.2. Működtetésben résztvevő szervezetek bemutatása

Tulajdonos: A projekt kedvezményezettje és támogatásban részesülő intézménye Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat), aki a fejlesztés következtében létrejövő vagyontárgyak tulajdonosa. Az Önkormányzat aktiválja a vagyonelemet, majd a törvényi szabályozás szerint átadja a vagyongazdálkodó/üzemeltető szervezetnek.

Fenntartó: gondoskodik a vagyonelem törvényi előírások szerinti működéséről a tulajdonos által előírt fenntartási szabályozásnak megfelelően. Az üzemeltetőnek és a fenntartónak nem feltétlenül kell elválnia egymástól, az üzemeltetés feltételei megszabhatóak olyan módon, hogy az a fenntartást is biztosítsa.

Üzemeltető: Az üzemeltető, a vagyongazdálkodóval (vagy amennyiben ilyen külön nincsen, a tulajdonossal) kötött szerződésnek megfelelően üzemelteti a PKK-t, amelynek árbevételeivel és költségeivel a jogszabályi előírásoknak megfelelően elszámol. A tulajdonos által meghatározott üzemeltetési, fenntartási előírások befolyásolják a bérleti díjakat és feltételeket.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont zöldmezős beruházásként, teljesen új létesítményként és szervezatként jön létre, azaz **szigorúan véve a kulcsprojekthez kapcsolódó meglévő, vagy részben meglévő projektről nem beszélhetünk.** Ugyanakkor a létesítmény üzemeltetésében várhatóan aktív szerepet fognak vállalni jelenleg is meglévő szervezetek:

- **Zsolnay Örökség Kezelő Kht.**
- **Pannon Filharmonikusok Pécs**
- **Pécsi Kulturális Központ**

Zsolnay Örökség Kezelő Kht. bemutatása

Az működtető szervezet a Zsolnay Örökségkezelő Kht. alapjain jön létre, ezért fontos a Kht. tevékenységének bemutatása. A Kht.-t 1999 szeptemberében alapították, a Zsolnay Porcelángyár Rt. Három különálló társasággá való szétválásakor. A Kht. székhelye Pécsen a Zsolnay Vilmos u. 37 alatt található.

Tevékenységi kör

A Zsolnay Örökség Kezelő Kht. a gyár területén található műemlékek és műemlék jellegű ingatlanok kezelését és felújítását végzi. A Kht. feladata a Zsolnay márkanévhez kötött tevékenységet folytató Zsolnay Porcelánmanufaktúra Rt. számára helyet adó, Zsolnay örökségbe sorolt ipari műemléki és műemlék-jellegű és nem műemlék-jellegű épületek, kerti Zsolnay-építmények és szobrászati dísz tárgyak állagvédelme, felújítása, karbantartása, ezen épületeknek és építményeknek a hozzájuk tartozó földterülettel együtt való birtoklásával és bérbeadásával a manufaktúra részére.

Fenntartott létesítmények

Megnevezés	Hrsz	Terület (m ²)	Tulajdonos
Zsolnay Gyár műemlék	40504/3	8.890	Zsolnay Örökség Kht.
Zsolnay Gyár termelés-műemlék	40504/5	23.261	Zsolnay Örökség Kht. Zsolnay Manufaktúra Zrt.

72. Táblázat: A Zsolnay Örökség Kezelő Kht. tulajdona

Forrás: Zsolnay Örökség Kezelő Kht.

Szervezeti felépítés

A munkatársak száma jelenleg egy fő főállású alkalmazott. (A Kht. feladatát alvállalkozók bevonásával látta el a tevékenység jellegéből adódóan, a fenntartási munkálatok, illetve a bérbeadás nem tették szükségessé az állandó alkalmazotti létszám bővítését.)

Gazdálkodási adatok

A Kht. önkormányzati támogatásban nem részesült, elsősorban bérbeadásból származó bevételei, 45 millió, kiadásai 35 millió Ft-ot tettek ki. A Kht. jelentős vagyonelem felett rendelkezett 50 millió Ft a műtárgyak értéke, a Kht. saját tőkéje 400 millió Ft.

A Pannon Filharmonikusok szervezeti felépítése és működése

Szervezet, működtetés

A Pannon Filharmonikusok zenekar Pécs MJV intézményeként működik.

A zenekar az elmúlt évtizedek létszámbővítései után jelenleg 95 főállású muzsikust foglalkoztat: közülük 73 fő a hangversenyzenekarban, 22 fő a Pécsi Szimfonietta kamaraegyüttesben zenél. A két művészeti együttes között a feladatok szerint az átjárhatóság biztosított. Egy zenész évente 308 szolgálatot köteles teljesíteni (1 szolgálat 3 óra), vagy koncerten, vagy próbán. A zenekari tagok mellett 11 fős állandó menedzsment dolgozik a rendezvényszervezésen, a programstruktúra kialakításán és a marketingfeladatokon.

Foglalkoztatottak	Száma
Állandó művészi munkakörben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottak	82
Részmunkaidőben művészi munkakörben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottak	11
Egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban foglalkoztatott művészek	6
Összesen	99
Állandó nem művészi munkakörben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottak	11
Részmunkaidőben nem művészi munkakörben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatottak	2

73. Táblázat: Zenekarban foglalkoztatottak száma

Forrás: Pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására (szerző: Horváth Zsolt, Pannon Filharmonikusok), 23. o.

Tevékenységek, szolgáltatások

A zenekar fő tevékenységi köre természetesen a hangversenyek, kamarazenei koncertek szervezése, valamint a színházi szolgálat: a 2006. szeptember 1-től 2007. augusztus 31-ig tartó évadban 73 belföldi nagyzenekari hangversenyt, ebből 33 ifjúsági koncertet és 3 külföldi nagyzenekari hangversenyt tartott, emellett 140 színházi előadásban vettek részt (jellemzően a Pécsi Szimfonietta részvételével). Regionális zenekarként működnek, a pécsi előadások mellett rendszeresen fellépnek Kaposváron, Eszéken, Szekszárdon is, de a budapesti

Művészetek Palotájában is van bérletes koncertsorozatuk (a belföldi események közül 44 koncert nem Pécssett került megrendezésre).⁴⁸ Aktív szerepet vállalnak a közművelődésben, a hátrányos helyzetű csoportok zenei kulturális termékekhez való hozzájárásában.

A hangversenyek 50-60% bérletes előadás, 40% egyedi projekt (saját szervezésű, vagy értékesített produkció). Jellemző, hogy az új programokat elsőként Pécssett mutatják be, ezután „viszik el” ezeket más városokba, helyszínekre. Új produkcióknál a próbaidő átlagosan 1 hét, a zenekari repertoárt több ismétlés és kevesebb új darab jellemzi.

A programokat az állandó hangversenysterem hiánya miatt jelenleg több külső helyszínen tartják, amelyek sem befogadóképességükben, sem minőségükben nem felelnek meg az elvárásoknak. A programszervezésre jellemző, hogy a neves vendégművészeket az előadás előtt akár 1-2 évvel is le kell kötni. *Kiegészítő tevékenységet jelent a hang- és képfelvételek készítése, sugárzása (elmúlt hangversenyévadban 30 db).*

Gazdálkodás, pénzügyi helyzet

A zenekar fenntartója Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, amely éves szinten igen jelentős összeggel támogatja a zenekar működését. A Pannon Filharmonikusok bevételi arányai az alábbiak szerint alakulnak:

Bevételek forrása	Megoszlás
Önkormányzati támogatás	63%
Állami pályázati forrás	24%
Saját bevétel (jegyeladás, produkciók értékesítése, CD-eladás)	8%
Szponzoráció	5%

74. Táblázat: Zenekar bevételi struktúrája

Forrás: Pályázat a Pannon Filharmonikusok–Pécs igazgatói megbízásának elnyerésére (Horváth Zsolt, igazgató), 15. o.

Várhatóan a továbbiakban a városi szerepvállalás mértékének növekedésével kell számolnunk, hiszen az állami pályázati források megcsappanását a saját bevételek növekedése nem tudja ellensúlyozni. A szponzorációs bevételek kismértékű növekedését idézheti elő az

⁴⁸ Forrás: Pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására (szerző: Horváth Zsolt, Pannon Filharmonikusok), 23. o.

EKF program (igaz, veszélyt jelent, hogy az EKF program elszívó hatása miatt a programszintű szponzoráció megszerzése nehezkessé válik), ugyanakkor tartós emelkedésre – az országra jellemző kevéssé kialakult mecenatúra-rendszer, valamint a pécsi multinacionális cégek alacsony száma miatt – kevés esély nyílik. Általános tapasztalat, hogy a volt EKF városok esetében a szponzoráció kb. 13%-ot tett ki az összes bevételek közül az EKF év során. A bevételi források kiegészülhetnek pályázati támogatásokkal is.

Az intézmény bevételeit és kiadásait a 2007. évi önkormányzati költségvetésnek megfelelően az alábbi táblázat tartalmazza:

Intézményi bevételek és kiadások	Eredeti évi célélőirányzat (e Ft)
Bevételek	
Működési bevételek	24 000
Támogatásértékű bevételek (intézményfinanszírozás)	315 464
Kiadások	
Személyi juttatások	241 037
Munkaadót terhelő járulékok	77 255
Dologi és folyó kiadások	21 172

75. Táblázat: Pannon Filharmonikusok intézményi bevételei és kiadásai

Forrás: Pécs MJV Önkormányzata 2007. évi költségvetés, 14.sz. melléklet, 38. o.

A zenekar koncertjeihez a Pécssett igénybevett infrastruktúra terembérleti díja éves szinten kb. 6 millió Ft-ra rúg, ehhez járul még hozzá ezen termék megfelelő átalakításának, berendezésének, a technikai háttér biztosításának műszaki költsége (kb. újabb 6 m Ft). A színházat a bérletes koncertekhez a zenekar térítésmentesen használja, cserében a színházi zenei szolgálatért. A zenekar próbateremként használja az egykori Park Mozi épületét. Ezek az ingatlanok a PVV Zrt. tulajdonában vannak, tartós bérleti szerződéssel veszi igénybe a zenekar (a Park Mozi épületét havi 300e Ft-ért, a további létesítményeket jelképes összegért bérlik).

Vagyonelemek

A zenekar jelenleg az alábbi helyiségeket, ingatlanokat használja:

- Irodaház: különálló irodaépület a próbateremtől, amely működési szempontból nem ideális, kapacitásproblémákkal küzdenek.

- Zeneigazgatói lakás (Vasvári udvari irodaház emeletén tetőtéri garzon), amely sem méretében, sem színvonalában nem harmonizál a zeneigazgatói státusszal.
- Szolgálati lakások: 13 szolgálati lakás a művészek számára.

Ezek az ingatlanok a PVV Zrt. tulajdonában vannak, tartós bérleti szerződéssel veszi igénybe a zenekar.

Pécsi Kulturális Központ szervezeti felépítése, működtetése

Szervezet, működtetés

A Pécsi Kulturális Központ az önkormányzat közművelődési intézményeként működik.

Foglalkoztatottak	Száma
Szakmai munkakörben dolgozó	17
Egyéb gazdasági, műszaki, kisegítő munkakör	14
Összesen	31

76. Táblázat: A Pécsi Kulturális Központ állományi létszáma

Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

Tevékenység, szolgáltatások

Az 1996-ban létrejött Pécsi Kulturális Központ alapfeladata kulturális rendezvények szervezése, fesztiválok koordinálása, lebonyolítása, konferenciák rendezése.

Közművelődési intézményként munkájukban központi szerepet foglal el az értékközvetítés, mely egyfelől a színvonalas programokat felvonultató, tömegeket vonzó fesztivál kínálatban mutatkozik meg, másfelől a Dominikánus Házban és az August Senoa Horvát Klubban működő alkotó művelődési közösségek, klubok, szakkörök munkájának segítségével, illetve a különféle tudományágakhoz kapcsolódó ismeretterjesztő előadások, szellemi műhelyek programjának szervezésében, a civil közösségek felkarolásában valósul meg. A Dominikánus Ház elsősorban kulturális színtérként működik, rendezvényeit túlnyomórészt a kulturálisan aktív, nyitott közönség látogatja a középiskolás korosztálytól a nyugdíjasokig. Munkájukban párhuzamosan halad a hagyományápolás és az innováció.

Figyelembe véve, hogy a Dominikánus ház viszonylag kis alapterülete miatt nem alkalmas nagy rendezvények szervezésére, ezért az intézmény a város történelmi belvárosának lehetőségeit kihasználva turisztikai vonzerővel is bíró szabadtéri rendezvényeket kezdett

szervezni, illetve reprezentatív nagyrendezvényeit más bérelt termekben, épületekben bonyolítja (Pécsi Nemzeti Színház, PTE Aula, ZenePark, Hotel Palatinus, Székesegyház, Csontváry Múzeum).

A Pécsi Kulturális Központ feladatai között egyre nagyobb szerepet kap a nemzetközi kapcsolatok szélesítése, és a nemzetközi pályázatokban való részvétel is.

Az elmúlt évben programjaikat 300 000 fő látogatta. Rendezvényeink száma (beleértve a fesztivál keretek között megvalósuló programokat is, illetve a mintegy 600 fő esküvőt, amelynek színhelye a Boldogságház): 1200. Alkotó művelődési közösségek, klubok, szakkörök száma: 10. Civil közösségek száma: 3.

Gazdálkodás, pénzügyi helyzet

A kulturális központ az önkormányzat költségvetési szerve, az intézmény működését a város jelentős támogatással biztosítja.

Bevételek forrása	Megoszlás
Költségvetési (önkormányzati) támogatás	51%
Működési bevétel	25%
Egyéb	24%

77. táblázat: Bevételek megoszlása a Pécsi Kulturális Központban

Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

Az intézmény nem költségvetési támogatásból származó bevétele meglehetősen magas arányt képvisel a kulturális intézményeknél szokásoshoz képest. Az intézmény rendezvényekhez kapcsolódóan kapott plusz forrást az eredeti előirányzathoz képest. Az intézmény cél a pályázatok adta lehetőségekkel, majd 20%-a származik bevételeinek ilyen forrásból. A jegybevétel a bevételek 4,8%-át teszi ki.

Intézményi bevételek és kiadások	Eredeti és pótelőirányzat (e Ft)
Bevételek	202 581
Költségvetési támogatás	103 759
Működési bevételek	50 160
Átvett pénzeszközök államháztartáson kívülről	6 403
Áfa bevétel	10 063
Támogatásértékű működési bevételek (pályázatok)	19 450
Felhalmozási bevétel	3 000
Tárgyi eszköz értékesítés	1 417
2006. évi pénzmaradvány	8 330
Kiadások	202 581
Személyi juttatások	66 833
Munkaadót terhelő járulékok	21 497
Dologi és folyó kiadások	106 051
Felhalmozási kiadás	8 200

78. táblázat: Pécsi Kulturális Központ bevételei és kiadásai

Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

Vagyonelemek

A Pécsi Kulturális Központ jelenleg 5 épület üzemeltetését végzi:

Dominikánus Ház, Pécs, Színház tér 2.

Az intézmény székhelye 1997-től a műemléki épületben lévő Dominikánus Ház. Befogadó képessége:

- 1 db 130 fős előadóterem: koncertek, előadóestek, workshopok, előadássorozatok, kóruspróbák, filmklubok, konferenciák, fogadások, társasági események.
- 1 db 80 fős kamara terem: kamarazenei események, előadások, ismeretterjesztő programok, aukciók, konferenciák, szekcióülések, fogadások
- 1 db 40 fős klubterem: kóruspróbák, filmklubok, tanfolyamok, továbbképzések, közösségi programok, szabadidős klubok.
- 1 db 20 fős klubterem: társasági események, klubok, értekezletek, tárgyalások.

Az elsősorban közösségi térként működő épület a PKK megépülésével is megőrizné funkcióját (csupán az irodakapacitás szabadulhat fel, illetve hasznosítható más funkcióra) és továbbra is a Pécsi Kulturális Központ működtetésében maradna.

August Senoa Horváth Klub, Pécs, Esze Tamás u. 3.

Befogadó képessége: 30 fő

Funkciói: kiállítások, klub estek, irodalmi beszélgetések, könyvbemutatók, horvát nemzetiségi kultúrát bemutató és ápoló társasági események.

A város kulturális stratégiája szerint az épület a jövőben az Országos Horvát Önkormányzat kezelésébe kerülne.

Boldogság Háza, Pécs, Hunyadi út 2.

Befogadó képessége: 80 fő

Funkciói: társadalmi és családi események lebonyolítása (évi 600 esküvő, honosítás, névadó)

Az épület a Pécsi Kulturális Központ működtetésében maradna, azonos funkcióval. Az épület elsősorban házasságkötő teremként funkcionál.

Információs Iroda, Pécs, Széchenyi tér 1.

Kulturális információs szolgáltatás - közönség kapcsolat – jegyárusítás. Rendezvény lebonyolítása nem történik.

Pécs, Váradi Nagy Antal u.1.

Oktatási célra jelenleg bérbe adva. Rendezvény lebonyolítása nem történik, a készülő kulturális stratégia szerint értékesítésre kerül.

A fenti helyszínek a Pécsi Kulturális Központ üzemeltetésében vannak, de az intézmény bérleti díjat az önkormányzat számára nem fizet. A fenntartási költségeket bevételeiből fedezi.

A kulturális központ a jelentős számban szervezett nagyszabású szabadtéri kulturális eseményekhez korszerű saját színpad, hang-és fénytechnikával rendelkezik.

VI.2.1.3. A fenntartás és üzemeltetés szervezeti háttere, a szükséges humán erőforrás becslése

Az optimális működtetés kialakításához megvizsgáltuk

- a projekt tekintetében az egyes működtetési változatokat a következők megadásával a létrejövő vagyon működtetésének jellemzőit, továbbá
- az egyes változatok esetén fellépő főbb pénzügyi kihatásokat
 - az áfa kezelésének kérdését,
 - a költségek és bevételek jelentkezésének főbb jellemzőit,
 - a támogatási szabályokra, a támogatás mértékére irányuló hatását.

Ezen szempontok együttes értékelésével az alábbiakban bemutatott működési, üzemeltetési megoldást tartja elfogadhatónak a projektgazda:

- Az Önkormányzat a beruházás megvalósítását követően a **Kbt. 2/A §-a alapján, bérleti díj ellenében működtetésre átadja az ingatlanokat** (non-profit⁴⁹) gazdasági társaságnak. A gazdasági társaság Pécs MJV Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló (non-profit) gazdasági társaság (a továbbiakban: **non-profit kft.**). Megmaradna a Pécsi Kulturális Központ közművelődési költségvetési intézményként, valamint a Pannon Filharmonikusok költségvetési intézményként. Ugyanakkor a Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogot kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben. A PFP pedig kizárólagos joggal rendelkezik a szimfonikus hangversenyek szervezése tekintetében. A rendezvénynaptárat azonban a non-profit kft. vezeti.
- Gazdasági társaságnak működtetésre történő átadás **közbeszerzés nélkül az alábbi feltételek teljesítése esetén lehetséges**. A megállapodás a Kbt. 2/A.§-ában foglaltak értelmében akkor nem minősül közbeszerzés köteles szerződésnek, ha:
 - **Az önkormányzat és a százszázalékos tulajdonában lévő olyan gazdálkodó szervezet köt egymással szerződést**, amely felett az önkormányzat – tekintettel a közfeladat, illetve a közszolgáltatás ellátásáért vagy ellátásának

⁴⁹ a feltételeket nem változtatja, hogy profitorientált vagy non-profit gazdasági társaságról van szó

megszervezéséért jogszabályon alapuló felelősségére – a stratégiai és az ügyvezetési jellegű feladatok ellátását illetően egyaránt teljes körű irányítási és ellenőrzési jogokkal rendelkezik,

- **A gazdálkodó szervezet a szerződéskötést követő éves nettó árbevételének legalább 90%-a az önkormányzattal kötendő szerződés teljesítéséből, azaz harmadik személyek részére teljesített közszolgáltatás ellenértékéből származik**, függetlenül attól, hogy az ellenértéket az önkormányzat vagy a közszolgáltatást igénybe vevő személy fizeti meg.
- Az ilyen megállapodások esetében, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a szerződés határozott időre, legfeljebb három évre köthető; a szerződés közbeszerzési eljárás mellőzésével akkor hosszabbítható meg, ha a fenti feltételek teljesültek. Az önkormányzat legalább háromévenként – független szakértő igénybevételével – hatáselemzés készítésére köteles, amelynek keretében megvizsgálásra kerülnek a szerződés teljesítésének tapasztalatai, így a közfeladat, illetve a közszolgáltatás ellátásával összefüggésben végzett gazdasági tevékenység minősége, hatékonysága (annak közvetett és közvetlen költségei), valamint az, hogy indokolt-e a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti önkéntes közbeszerzési eljárás lefolytatása.
- A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont a non-profit kft-nek működtetésre történő **átadása bérleti szerződés keretében, bérleti díj meghatározása mellett történik**. A bérleti díj mértéke kb. az amortizációval egyező mértékű. Ekkor az eszközök után számolandó értékcsökkenési leírás költségként az önkormányzatnál jelentkezik.

A non-profit kft.-től Pécs MJV Önkormányzata szolgáltatást rendelne meg vállalkozási szerződés keretében. A szolgáltatás a rendezvénynaptár összeállítása lenne. A kulturális programot Pécs MJV Önkormányzatának közgyűlése az éves költségvetés jóváhagyásával egyidejűleg, annak részeként fogadná el. Ebben a szerződésben szükséges a PFP és a Pécsi Kulturális Központ rendezvényszervezéshez kapcsolódó jogait és kötelezettségeit is lefektetni. A szolgáltatás ellenértéke lényegében a Pécsi Konferencia- és Koncertközpontban megvalósítandó kulturális rendezvények bevétellel nem fedezett költsége lenne (feltételezve, hogy a konferencia jellegű rendezvények legalább a teljes önköltséget fedezik, és elvárható nyereséget is tartalmaznak).

A Pannon Filharmonikusok az alapító okiratuk módosításával használati jogot kapnának az állandó és időszakos szükségleteiket kielégítő helyiségekre vonatkozóan. Ezt a jogot a bérleti szerződésbe is bele kell foglalni. A Pécsi Kulturális Központ szintén a bérleti szerződésbe foglalt használati jogot kap az állandó és időszakos szükségleteiket kielégítő helyiségekre vonatkozóan.

- Az új áfa törvény szerint nem gazdasági tevékenység és nem eredményez adóalanyiságot a Magyar Köztársaság Alkotmánya által, illetőleg az annak felhatalmazása alapján megalkotott jogszabály alapján közhatalom gyakorlására jogosított személy, szervezet által ellátott, és a létesítő okiratában is megjelölt közhatalmi tevékenysége. A közszolgáltatások alapesetben gazdasági tevékenységnek, áfa köteles tevékenységnek minősülnek. A tervezet kiemeli a 2. mellékletben, hogy a kereskedelmi jellegű kiállítások, vásárok és bemutatók szervezése és rendezése nem minősülhet közhatalmi tevékenységnek. *A kulturális tevékenység szintén nem tekinthető közhatalmi tevékenységnek, mivel nem felel meg a tervezet azon követelményének, hogy a közhatalmi tevékenység a jogszabály-alkotási, az igazságszolgáltatási, az ügyészi, a védelmi, a rendvédelmi, a külügyi és igazságügyi igazgatási, a közigazgatási jogalkalmazói, a hatósági ellenőrzési és pénzügyi ellenőrzési, a törvényességi felügyeleti és ellenőrzési, az államháztartási, európai uniós és egyéb nemzetközi támogatás elosztásáról való döntési tevékenység, feltéve, hogy az annak gyakorlása során okozott kárért való felelősségre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Ptk.) az államigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősségre vonatkozó rendelkezései [349. §] alkalmazandók, vagy károkozás esetében lennének alkalmazandók. Ebből következően, amennyiben kulturális tevékenységei vonatkozásában lennének áfa köteles bevételei az önkormányzatnak, akkor a beruházás utáni áfa visszaigényelhető.*

Ilyen áfa-köteles bevétele a bérleti díj. Figyelembe véve, hogy nem keletkezik más, nem adóköteles bevétele a beruházással kapcsolatban, nem kell figyelembe venni az áfa visszaigénylésnél az arányosítást. (Ilyen bevétel lenne harmadik féltől, ideértve a támogatások bármely olyan formáját is, amely a termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának árát (díját) közvetlenül befolyásolja.)

A működtetői oldalról hasonló szabályok vonatkoznak. Az áfa-t az adóköteles bevételeire vonatkozóan igényelheti vissza.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont üzemeltető szervezete a jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kerül kialakításra, annak funkcionális-, szervezeti-, személyi- és pénzügyi bővítésével, fejlesztésével (a továbbiakban non-profit kft.). A PKK épületének üzemeltetését divizionális formában látja el a non-profit kft.

A Zsolnay Örökség Kezelő Kht. a non-profit kft. szervezeti alapját jelentheti, mind a Zsolnay Kulturális Negyed, mind pedig a PKK működtetése jelentős méretű szervezetfejlesztést igényel. A bérbeadási tevékenységen túl a létesítmények eredményes működéséhez elengedhetetlen a szakmai koordináció, egyrészt az épület műszaki infrastruktúrájának szakszerű és rutinszerű működtetéséhez, másrészt a rendelkezésre álló kapacitások és szolgáltatások eredményes hasznosításához, értékesítéséhez. Mindez még akkor is igaz, ha a működtetésre vonatkozó alapvető elképzelések – nemzetközi példák alapján – nagyfokú kiszervezést irányoznak elő az egyes tevékenységek megvalósításában, így biztosítva a létesítmény működéséhez szükséges rugalmasságot, és kiegyenlítve a kihasználtság egyenlőtlenségéből fakadó eltérő terhelést.

Az épület technikai üzemeltetéséhez kapcsolódó valamennyi feladatot a non-profit kft. látja el.

A szakmai működtetés az alábbiak szerint valósul meg:

- **A non-profit kft. a szakmai működtetéshez kapcsolódóan nem épít ki apparátust az épület üzemeltetéséhez, azt alvállalkozók bevonásával látja el. Az épület akusztikai, stúdiótechnikai üzemeltetését és a kapcsolódó hangtechnikai és hangosítási feladatokat a PFP alkalmazottai/alvállalkozói látják el (melyet a PFP biztosít valamennyi rendezvény számára), az épület egyéb rendezvényszervezési üzemeltetését pedig a Pécsi Kulturális Központ (melyet a Kulturális Központ biztosít valamennyi rendezvény számára). Az épület bérbeadása esetén a non-profit kft. egy szerződés keretében biztosítja ezeket a szolgáltatásokat a bérlők felé, az intézmények által biztosított szolgáltatásokat belső elszámolás alapján rendezik egymás között.**
- **Az épület éves rendezvénynaptárát a non-profit kft. vezeti, aki szabadon dönt az előzetes „befoglalások” alapján az épület bérbeadásáról. Általános kötelezettség,**

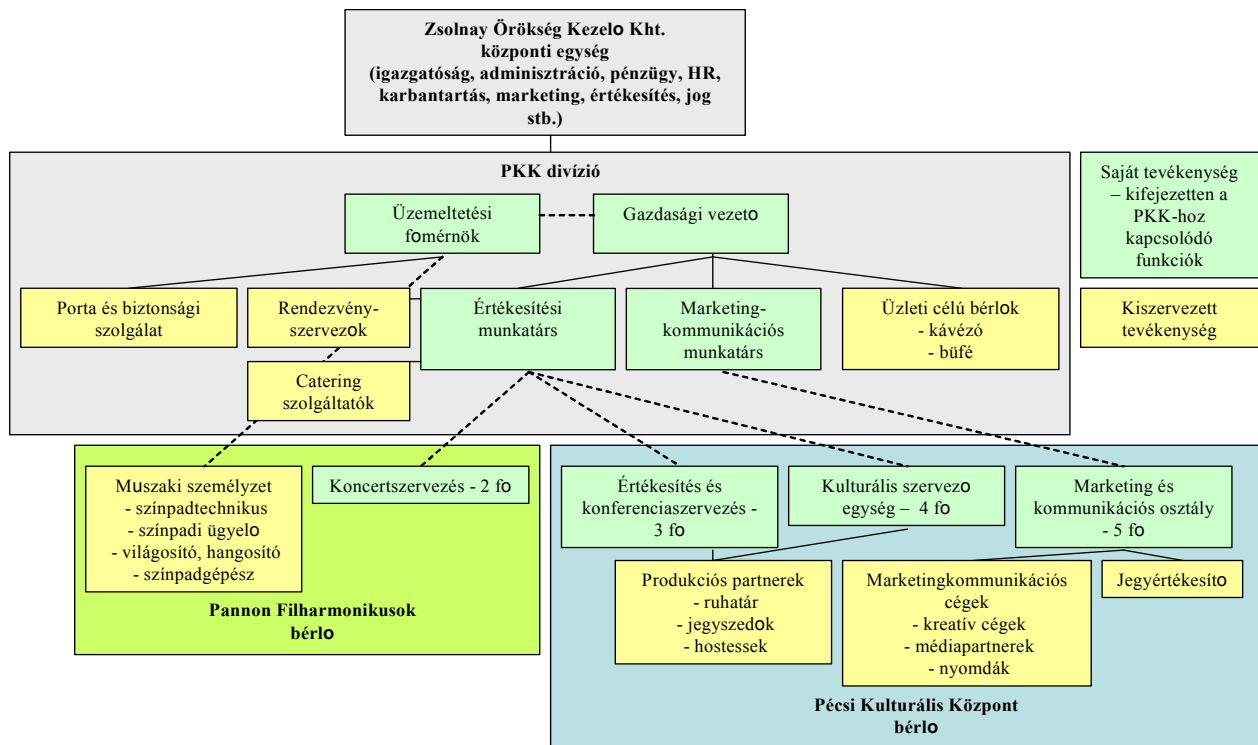
hogyan befoglalt PFP és PKK rendezvényt nem mondhat le, azokat beleegyezés nélkül nem helyezheti át.

- Az épület kulturális- és üzleti profiljának-arculatának kialakítása érdekében elkészítésre kerül egy **rendezvény kódex**, melyet mindhárom szervezetnek kötelessége betartani és betartatni valamennyi rendezvény lebonyolítása és szervezése kapcsán. A kódex többek között tételesen rögzíti, hogy melyek azok a rendezvények, amelyeket az épület nem fogadhat be. A kódextól kizárólag az épület tulajdonosa (Pécs MJV) eseti írásos engedélyével lehet eltérni.
- Az épület rendezvénytárát a non-profit kft. vezeti szigorú foglalkási szabályok alapján, melynek keretében: a **PFP-nek kizárólagos joga van szimfonikus zenekari hangversenyeket szervezni az épületben**, további zenei rendezvények esetében egyeztetési kötelezettsége van a Pécsi Kulturális Központtal. A PFP minden évben minimálisan, az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 50 rendezvénynapot köteles lejegyezni a rendezvénytárban, melyhez kapcsolódóan az alábbi kötelezettségek terhelik: minden rendezvény után önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség) a non-profit kft.-nek, illetve a PKK által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PKK-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.
- A **Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogokat kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben** (az éves rendezvénytárban az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 28 rendezvénynapot köteles lejegyezni), melyekhez kapcsolódóan önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség), illetve a PFP által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PFP-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.
- **Mindkét intézmény valamennyi rendezvénye alapján megkapja az azokból származó teljes bevételt.**
- A **Pécsi Kulturális Központ** meglévő alkalmazotti állományának fejlesztésével 2010-ig létrehoz egy saját konferenciaértékesítő és szervező csoportot, amelynek megfelelően a rendezvénytár alapján jogosult konferenciát, rendezvényt és egyéb

üzleti célú rendezvény számára értékesíteni az épületet. Ebben az esetben a konkrét rendezvényre szóló szerződést a non-profit kft. köti meg az érintett külső szervezettel piaci alapú bérleti díjszámítás alapján, amelyből egyrészt finanszírozza a Pécsi Kulturális Központ által nyújtott szervezői szolgáltatásokat, másrészt „jutalékot” fizet az üzletért.

- **A non-profit kft. jogosult az épületet bérbe adni egyéb – a PFF-vel és a PKK-val – történő szakmai egyeztetés után külső rendezvény céljából.** A létesítmény üzleti célú rendezvények számára történő értékesítésében a Pécsi Kulturális Központ mellett a PKK divíziónak, illetve a non-profit kft.-nek is nagy szerep jut, a rendezvények meghatározó részét várhatóan az ő értékesítési és marketingtevékenysége révén nyeri meg a ház.
- A Pannon Filharmonikusok és a Pécsi Kulturális Központ bérleti díjat fizet az általuk használt irodákért, raktárakért, illetve valamennyi saját használatú területért a non-profit kft.-nek. A bérleti díj mértéke megegyezik a pótlási-felújítási-karbantartási költséget is magában foglaló rezsiköltséggel.
- A non-profit kft. fentiekén kívül bérleti díjat szed be az épületben található valamennyi piaci alapon hasznosítható területért, beleértve: büfé, kávézó.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont fő munkakörei – a hierarchikus kapcsolatok ábrázolásával – az alábbiak:

15. ábra: PKK tervezett szervezeti struktúrája

Forrás: saját szerkesztés

A létesítmény hatékony üzemeltetése a nemzetközi tapasztalatok alapján azt kívánja, hogy bizonyos, a működtetéshez szorosan kötődő funkciókat kiszervezzünk. Az eredményes üzemeltetés azonban megköveteli, hogy a működtető alkalmazásában álljon az épületért felelős, azt jól ismerő műszaki-technikai vezető és állandó beszállítókkal kell dolgozni a teljes technikai személyzet vonatkozásában, hogy a rendelkezésre álló technológiákat rutinszerűen, gyorsan és szakszerűen lehessen a rendezvények szolgálatába bocsátani.

Kiemelkedően fontos, hogy az értékesítés és a marketingkommunikáció a PKK divízióban önállóan is képviseltetve legyen, ez biztosíthatja ugyanis a létesítmény megfelelő kihasználtságát és programstruktúráját. A hivatássturisztikai rendezvények szervezését elsősorban külső cégek végzik, a PKK üzemeltetőjének feladata elsősorban a helyszín értékesítése. A Pécsi Kulturális Központ kulturális rendezvények és üzleti rendezvények szervezésével is foglalkozik, ez esetben fontos, hogy a két funkció külön egységbe tömörüljön, ugyanakkor felsőbb szinten – PKK divízió – történjen meg a koordináció az

esetleges konfliktusok, és a kulturális funkció sérülésének elkerülése érdekében. A létesítmény sikeres működése belső marketingképviselő kialakítását igényli, ugyanakkor a fő marketingfunkció a non-profit kft. központi egységében kerül felállításra.

Becsült létszámok

Mivel a konferencia- és koncertközpont jogelőddel nem rendelkezik, ezért létszámigényét a más, hasonló létesítmények adatai alapján becsülhetjük meg, figyelembe véve, hogy az ellátandó feladatok meghatározó része a non-profit kft. központi szervezeti egységében kerül ellátásra, illetve kiszervezésben valósul meg. A létszámigényt befolyásoló tényezők:

- Tervezett feladatok, funkciók skálája
- Az egyes rendezvénytípusok várható megoszlása
- Kapacitások
- Tervezett üzemidőszak
- Megtartott és kiszervezett szolgáltatások, vásárolt szolgáltatások aránya

A ház üzemeltetésére az alábbi becsült erőforrásterv készíthető (munkakörök és létszámok):

Munkakörök	Létszám
Műszaki főmérnök	1 fő
Gazdasági vezető	1 fő
Értékesítési munkatárs	1 fő
Marketingkommunikációs munkatárs és helyi adminisztrátor	1 fő
Mindösszesen	4 fő

79. Táblázat: Munkakörök és létszámok

Forrás: saját szerkesztés

A további feladatok ellátása kiszervezett vagy vásárolt szolgáltatásként, alvállalkozók közreműködésével valósul meg – a PKK divízió, a Pécsi Kulturális Központ vagy a Pannon Filharmonikusok hatáskörében -, így ezek létszámigénye nem jelenik meg az üzemeltető szervezetben.

A Pécsi Kulturális Központ jelenlegi 31 főállású alkalmazottja, illetve a Pannon Filharmonikusok menedzsmentjének egyes tagjai a feladatokat képes ellátni.

A jelentős szervezetfejlesztési igény a működető szervezet tervezett struktúrájának mielőbbi kialakítását teszi szükségessé úgy a non-profit kft., mint a PKK divízió esetében. A marketing és értékesítési tevékenységek megkezdése halaszthatatlan, hiszen a létesítmény fő profiljába illeszkedő kulturális és hivatásturisztikai rendezvények szervezése, és a helyszín kiválasztása több évvel az esemény megrendezése előtt megtörténik. A kiszervezett tevékenységek szolgáltatásának minősége alapvetően határozza meg a létesítmény működését, így az alkalmazottak kiválasztását követően, legkésőbb 2009 elején meg kell kezdeni a lehetséges partnerek felkutatását, és az együttműködés „próbáját” a létesítmény üzembe helyezése előtt meg kell valósítani. A Pécsi Kulturális Központ, illetve a PFP vonatkozásában is szükséges a PKK-val foglalkozó részlegek szervezeti elkülönítése, a kulturális rendezvények szervezésének megkezdése, és az együttműködés megkezdése a külső partnerekkel.

Szolgáltatások **minőségét döntően a humán erőforrások minősége határozza meg**, mivel *a fogyasztókkal érintkezésbe lépő dolgozók a szolgáltatási minőség egyik legfontosabb közvetítőit jelentik.* Rendkívül lényeges tehát a minőségi célokkal egyező humán erőforrásbázis kialakítása, mind a szakmai kvalifikáltság, mind – különösképp a vendégekkel érintkezésbe lépő munkatársak esetében – az emberi és speciális tulajdonságok tekintetében. A megfelelő humán erőforrás kialakításához az alábbi feladatok megvalósítása szükséges:

- Munkaerővel szemben támasztott igények és elvárások megfogalmazása és rögzítése: valamennyi munkakör esetén meg kell határozni azokat a szakmai, emberi és speciális elvárásokat, amelyek teljesítése szükséges a megfelelő teljesítmény és minőség biztosításához. A vállalati kézikönyv, a munkaköri leírások tartalmazzák ezeket az elvárásokat.
- „Kisegítő” munkaerő szervezése: fontos kezelni a csúcsterhelések humán erőforrásigényét, hiszen a rendezvényszervezéshez, kiváltképp a multifunkcionalitásból eredő eltérő igényekhez nagyszámú alkalomszerűen foglalkoztatott humán erőforrást kell biztosítani (pl. hostessek, felszolgálók, jegyszedők, biztonsági szolgálat, stb.). Ezeket a feladatokat célszerű kiszervezni, így az eltérő terhelésekből adódó változó igények kielégítése költséghatékonyabb. A kiszervezett munkaerő esetében is hangsúlyosan kezelendők a minőségi elvárások.

- A munkaerő folyamatos képzése: a minőség állandó szinten tartásához és javításához, a teljesítmények fokozásához elengedhetetlen a munkaerő folyamatos képzése, továbbképzése (pl. nyelvi képzés, szakmai utak, munkahelyi fizikai és mentálhigiéna).
- A munkaerő ösztönzése, motiválása: a megfelelő teljesítmény biztosításához, a lojalitás megteremtéséhez, a fluktuáció csökkentéséhez, a kiváló munkaerő megtartásához – a vállalati hangulat és miliő mellett – versenyképes, elégedettséget teremtő de folyamatos fejlődésre sarkalló ösztönzési rendszer kialakítása szükséges. Ennek eszközei között anyagi és természetbeni juttatások, szakmai innovációs programok és továbbképzések szerepelnek, de rendkívül fontos a teljesítményértékelés és a kétirányú formális és informális belső kommunikáció alkalmazása is.

Alapvető fontosságú a ház menedzsmentjének, kiváltképp a gazdasági vezetőnek és műszaki főmérnöknek a kiválasztása, amelyre pályázat útján kerülhet sor. A munkakörök és az elvárások röviden:

Gazdasági vezető

- Feladata:
 - A Központ folyamatos és magas színvonalú működtetése
 - A Központ fejlesztése a bevételek növelésével
 - A szervezeti kultúrának a nemzetközi élmezőnyhöz közelítése
- Követelmények:
 - Szakirányú felsőfokú végzettség
 - Legalább 10 éves szakmai és legalább 5 éves felsővezetői tapasztalat
 - Angol és német nyelvtudás, legalább egy felsőfokú szintű
 - Szervezetfejlesztési tapasztalat
 - Felhasználói szintű számítógépes ismeretek
- Elvárások:
 - Nyitott, dinamikus személyiség,
 - Jó kommunikációs készség

- Eredményorientált személyiség
- Kiemelkedő problémamegoldó képesség

Műszaki főmérnök

- Feladata
 - A Központ folyamatos és magas színvonalú műszaki működtetése, a karbantartási és előkészületi munkálatok minimalizálása, fejlesztési javaslatok
 - A műszaki munkatársak koordinálása
 - A létesítmény technikájának mély és teljes ismerete, rendelkezésre állás
- Követelmények:
 - Szakirányú felsőfokú végzettség
 - Legalább 15 éves szakmai és legalább 5 éves vezetői tapasztalat
 - Modern technika magas fokú ismerete
- Elvárások:
 - Kiemelkedő problémamegoldó képesség
 - Rendkívüli szervezőképesség
 - Eredményorientált személyiség

VI.2.1.4. Bevonható partnerek köre, szerepvállalása, a lehetséges együttműködési formák

A dokumentum korábbi fejezetében bemutatott partnerség-elemzés a létesítmény működéséhez valamilyen módon kapcsolódó partnereket összegezte. A funkciók, tevékenységek oldaláról nézve a bevonható partnerek köre, szerepvállalása az alábbiak szerint csoportosítható:

- **Kiszervezett szolgáltatások:** az üzemeltetéshez szorosan kötődő, ugyanakkor külső vállalkozáshoz kiszervezett szolgáltatások, pl. vendéglátás, műszaki karbantartás, színpadtechnika egyes feladatai, ruhatár, jegyterjesztés, jegyszedés, hostess szolgálat, kereskedelmi szolgáltatások, kiállítás installációk, marketinganyagok és kreatív tervezés, stb.. A vállalkozás pályáztatással választható ki. A működés biztonsága érdekében hosszabb távra szóló szerződés, illetve – az időben eltérő igények miatt –

keretszerződés megkötése indokolt. A tevékenységek kiszervezése Európában növekvő mértékű (elérheti a 80%-ot is), ehhez azonban magas színvonalú belső teamre és megbízható partnerekre van szükség. A kiszervezés optimalizálása az üzemeltetés során valósítható meg.

- **Vásárolt szolgáltatások:** az alaptevékenységhez közvetlenül nem kötődő, ugyanakkor a működtetéshez nélkülözhetetlen, külső vállalkozások által ellátott tevékenységek, pl. általános műszaki karbantartás, diszpécserszolgálat, gondokság, takarítás, biztonsági szolgálat, garázsüzemeltetés. Ezeket a szolgáltatásokat – jellemzően hosszú távú szerződés keretében – külső vállalkozó nyújtja. Indokolt a tulajdonos vagyongekezelő intézményén keresztül (akár több projektre is) intézni ezeket a feladatokat.

Sajátos helyzete van a speciális infrastruktúra (pl. hangtechnika, akusztikai berendezések, IT eszközök) karbantartásának, mely feladatra célszerű a technikai beszállítóival szerződni a minőség fenntartása, valamint a szükséges pótlások, technológiai korszerűsítések elvégzése érdekében.

- **Állandó beszállítók:** bizonyos alkalomszerű (azaz produkcióhoz kötődő), ugyanakkor gyakorta előforduló kapcsolódó tevékenységek esetében állandó beszállítók kiválasztása indokolt. Ilyen szolgáltatást nyújtanak a catering szolgáltatók, szálláshelyek, a transzfert biztosító cégek, a különböző produkciós partnerek (pl. egyedi hang- és fénytechnika).

Speciális ezek közül a remélhetőleg megépülő *kapcsolódó szálloda* helyzete: az üzemeltetési struktúrától függően szerepvállalásának mértéke különböző lehet, de a központ folyamatos töltése érdekében szükséges egy szoros, hatékony kapcsolat kialakítása (akár szerződéses viszonyban, a szálloda által igényelt kapacitások lekötésével). A szálloda biztosíthatja a programok catering szolgáltatását, amelyet ugyancsak szerződéses keretek között kell tartani a szolgáltatásnyújtás biztonsága és a kiadások tervezhetősége miatt.

Emellett természetesen – nagyobb létszámú programok esetén – szükség lehet további szálláshelyek igénybevételére is, így más egységekkel is célszerű partneri megállapodást kötni.

- **Eseti beszállítók:** az állandó partnerek mellett eseti megbízásokra is szükség lehet, bizonyos speciális szolgáltatások igénybevételére. A potenciális eseti beszállítókról

kialakított és folyamatos frissített adatbázis megkönnyíti a rendezvényszervezés előkészítését.

- Külön említést érdemelnek a **rendezvény- és programszervező** intézmények, vállalkozások, amelyek közreműködése a létesítmény fenntarthatóságát biztosító programszám elérése miatt nélkülözhetetlen. Különösen a speciális szakértelmet és gyakorlatot követelő rendezvénytípusok (pl. kiállítások) esetében van szükség adott területen jártas rendezvényszervező cég közreműködésére. Az állandó megbízás mellett eseti megbízás is elképzelhető, adott rendezvénytípus gyakoriságának megfelelően.

VI.2.2. A létrejött termék bemutatása, nyújtott szolgáltatások

VI.2.2.1. Saját szolgáltatások

A konferencia- és koncertközpont alapvetően az alábbi **saját szolgáltatásokat** nyújtja (amely tehát nem tartalmazza a kiszervezett, vásárolt, partnerek által biztosított szolgáltatásokat):

- **Saját rendezésű produkciók, programok (ezek súlya várhatóan kicsi, a rendezvényhelyszín értékesítése jelenti a fő profilt):** rendezvényszervezés és lebonyolítás. A program, az igényelt szolgáltatások összetétele rendezvénytípusonként eltér, jellemzően csomagajánlatok kidolgozására van szükség:
 - Konferenciák:
 - Nemzetközi konferenciák: konferenciaszolgáltatások, étkezés, business szolgáltatások, tolmácsolás, igény esetén kiegészítő szabadidős programok,
 - Hazai konferenciák: konferenciaszolgáltatások, étkezés, business szolgáltatások, igény esetén kiegészítő szabadidős programok.
 - Fogadások, partik, multinacionális cégek rendezvényei: terem, vendéglátás (vacsora), rendezvény-szolgáltatások (pl. technikai igények kielégítése).
 - Meetingek: terem- és technikai berendezések rendelkezésre bocsátása, ebéd és 1-2 kávészünet.
 - Koncertek, kulturális programok: terem, technikai szolgáltatások, büfé, kiegészítő tevékenységek (ruhatár, jegyszedés).

- **Külső programok fogadása:** más rendezvényszervezők programjai számára az infrastruktúra bérbeadása, biztosítva az ehhez szükséges háttérszolgáltatásokat (fontos szempont, hogy a befogadott külső programok is teljesítsék a központ által kitűzött alapvető minőségi elvárásokat!). **A hivatásturisztikai rendezvények esetében a külső programok befogadása jelenti a PKK működtetőjének alapvető feladatát.**
- **Egyéb, kiegészítő tevékenységek:** közönségforgalmi szolgáltatások szervezése, hang- és videostúdió szolgáltatások, műsorok képi archiválása, marketingkampányok és kreatív anyagok, épületlátogatások szervezése, stb.
- **Kiszervezett és vásárolt szolgáltatások szerződötése, ellenőrzése**

Természetesen minden program esetén biztosítani kell a szükséges háttérszolgáltatások rendelkezésre állását (pl. portaszolgálat, beléptetés, információszolgálat, ruhatár, vendég vizes blokkok, pihenőterek, vendéglátás, üzletek, személyzeti és művészeti helyiségek, irodai szolgáltatások, stb.).

A fenntartáshoz és egyéb feladatokhoz kapcsolódó teendők: takarítás, hulladékkezelés, növényápolás, épületfenntartás, őrzés-védelem, beruházások lebonyolítása, informatikai rendszer üzemeltetése, épületdekoráció, elsősegély szolgáltatás, alvállalkozók kezelése, stb.

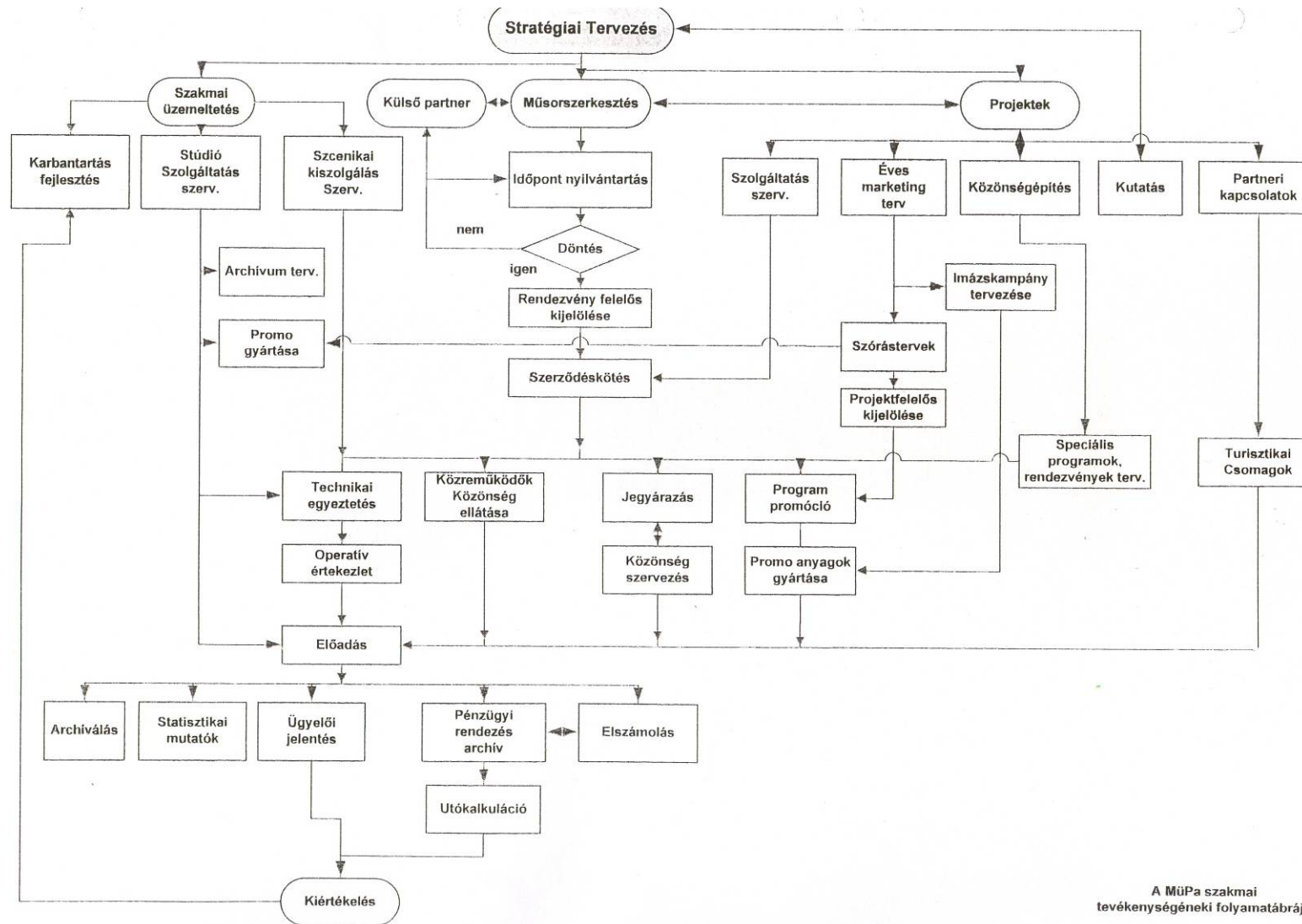
A programtervezés folyamata (forrás: Művészetek Palotája)

1. Műsorszerkesztés
2. Költség-kalkuláció
3. Szerződéskötések
4. Jegyárak meghatározása, jegyek kibocsátása
5. Marketingstratégia, szórásterv kialakítása
6. Jegyterjesztés, közönségszervezés
7. Szállodai férőhelyek foglalása, utaztatás, tolmácsolás, ellátás megszervezése
8. Produkciós munkalap elindítása
9. Technikai egyeztetések
10. Műsorfüzet készítése

11. Sajtó informálása
12. Színpad és öltözők előkészítése, catering bekészítések
13. Közönségforgalmi területek, nézőtér előkészítése
14. Fellépők fogadása
15. Előadás lebonyolítása
16. Jelentés készítése
17. Teljesítésigazolások, számlázások, kifizetések rendezése, jegyelszámolás
18. Adminisztratív zárás
19. Sajtóvisszhang rögzítése, hang- és képfelvételek archiválása
20. Utókalkuláció, kiértékelés

A projektben résztvevő személyek munkáját a projektvezető fogja össze. Nagyobb léptékű projektek alprojektekre is bonthatók. A projekt előkészítésének és lebonyolításának időtartama természetesen a projekt műfajától, komplexitásától, nagyságrendjétől, a fellépőktől függően eltérő, de akár 2-3 év is lehet.

A Művészetek Palotája tevékenységeinek folyamatábráját az alábbi ábra mutatja (forrás: MÜPA adatszolgáltatása):

A MüPa szakmai tevékenységének folyamatábrája

Rendkívül fontos kérdés a **biztonság**: a rendezvényekkel járó nagyszámú, koncentrált vendégérkezés mind közlekedés-, mind köz- (személyi és vagyoni) biztonsági szempontból feladatokat ró a szervezőre. A biztonsággal kapcsolatos feladatok közül kiemelendő:

- Közlekedésbiztonság:
 - Autós és gyalogos megközelíthetőségi lehetőség biztosítása, megfelelő kialakításokkal (járda, forgalmi lámpás kereszteződés a jelentős gyalogos forgalom miatt, útjelző táblák), forgalomszervezés.
 - Megfelelő nagyságú parkolókapacitás, autó és buszparkolók elkülönítése (kiváltképp a buszfordulók megteremtése), parkoló területen belül gyalogos zónák kialakítása, sebességkorlátozás, közlekedési táblarendszer alkalmazása.
 - A kiállítók illetve a beszállítók részére külön rakodási terület, gazdasági bejárat és parkoló biztosítása.
- Vagyon- és személyvédelem:
 - Folyamatos biztonsági szolgálat, portaszolgálat
 - Külső és belső kamerás megfigyelési rendszer, riasztó berendezések
 - Beléptető rendszerek és ellenőrzési pontok
 - VIP bejárat
 - Személy- és áruforgalmi terek szétválasztása
 - Belső vendégáramlási útvonalak kijelölése (útvonaljelző táblákkal)
 - Elsősegély
- Tűzvédelem és egyéb biztonsági előírások: tűzvédelmi berendezések, menekülési útvonalak, vészkijáratok – jól látható helyekre kifüggesztett táblákon bemutatva, útvonaljelzésekkel.
- Munkavédelem: munkavédelmi szabályok betartása és betartatása, munkavédelmi oktatás, személyi és mentálhigiéniai programok.

Ugyancsak ki kell emelnünk a **modern IT eszközök, technológiák** alkalmazásának szükségességét. Ez nemcsak a programokhoz kapcsolódóan (pl. akusztikai tervezés, fény- és

hangtechnika), hanem a teljes létesítmény üzemeltetésének tervezésekor (pl. számviteli, készletgazdálkodási, bérszámfejtési szoftverek, fűtés-hűtés irányítása, biztonságtechnika, stb.), valamint a kapcsolódó szolgáltatások tekintetében (pl. wi-fi rendszer, online jegyértékesítés, modern business szolgáltatások, videokonferencia, stb.) is érvényesítendő elvárás.

A szolgáltatásnyújtás folyamatát az állandó minőség biztosítása érdekében **szabványosítani** kell, ehhez szükséges:

- Minőségi standardok kialakítása, folyamatvezetés: a tevékenységekre szabványokat kell kidolgozni, meg kell határozni a folyamatok egymásra épülését, irányításának és elvégzésének módját.
 - Meg kell tervezni a szolgáltatásnyújtás, a vendégfogadás és kiszolgálás metodikáját az előkészítéstől a vendégérkezésem át egészen a távozásig, a teljesítményértékelésig. Ebben érinteni kell a kínálati elemek egymásra épülését, az esetleges vendégtorlódásból eredő problémák kezelését.
 - Szabványokat kell kidolgozni valamennyi felmerülő problémák, vendégreklamációk kezelésére, az információs igények kielégítésére vonatkozóan.
 - Minőségbiztosítási rendszert kell kidolgozni, amely áthatja a létesítmény teljes tevékenységi területét, a kapcsolódó kiszervezett szolgáltatásokkal egyetemben. Rendkívül fontos, hogy az alvállalkozóként illetve egyéb partnerként bevont szolgáltatók is a létesítmény által kitűzött minőségi célok alapján tevékenykedjenek.
- Ellenőrzés, teljesítményértékelés és folyamatos visszacsatolás: a kialakított standardokat, minőségbiztosítási eljárásokat természetesen valamennyi érintett munkavállalóval meg kell ismertetni. A folyamatok ellenőrzése, mérése és az eredmények visszacsatolása elengedhetetlen a sikeres működéshez. Ez kiterjed a nyújtott teljesítmény, valamint a pénzügyi vonatkozások értékelésére. (A teljesítményértékelést részletesebben a VI.2.4-es fejezet tartalmazza.)

VI.2.2.2. Együtthatások, kapcsolódások a többi EKF kulcsprojekt funkciójához

A PKK az EKF kulcsprojektekhez egyrészt funkcióin keresztül kapcsolódik, illetve bizonyos tevékenységek esetében célszerű megoldás lehet az EKF program keretében létrejövő beruházások közös feladatvállalása, akár az ellátott teendők esetében, akár az alvállalkozók megbízását tekintve.

- A PKK telkén kialakítandó zöldfelület, illetve a létesítmény környezetében a Közterek és parkok újjáélesztése keretében létrehozandó zöldfelületek egymással harmonizálnak, illeszkednek a PKK esztétikai kialakításához.
- A PKK aulája kiállítások befogadására is alkalmas. A Központ és a Múzeumutca közötti versenyhelyzet elkerülése érdekében a PKK-ban megrendezésre kerülő kiállítások témáját a létesítmény komolyzenei fókuszához, illetve a megrendezésre kerülő aktuális rendezvényekhez illesztjük, a Múzeumutca kiállítási profiljával történő átfedések kiküszöbölésével. Elképzelhető továbbá, hogy egy rendezvényhez kapcsolódó kiállítási anyag a Múzeumutcában kerüljön bemutatásra, ösztönözve annak meglátogatását.
- Több beruházás is létrehoz különböző rendezvényekre alkalmas helyszínt. A rendezvényhelyszínek egymás közötti versenyének elkerülésére az egyes helyszínek speciális adottságainak megfelelő programstruktúra kialakítása valósul meg. A PKK kifejezetten alkalmas a reprezentatív, nagy létszámú rendezvények – főként komolyzenei koncertek, konferenciák – befogadására. Mivel a PKK-ban és a Zsolnay Kulturális Negyedben létrejövő rendezvényterek olyan színvonalat képviselnek, amely jelenleg csak igen korlátozottan áll a városban rendelkezésre, így képesek lesznek az igényes események átcsábítására az alacsonyabb minőségű kínálatot biztosító helyektől. Ennek megfelelően a két létesítmény egymás mellett is megtalálja piaci lehetőségeit.
- A Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont közeli elhelyezkedése miatt fizikailag is kapcsolódik a PKK-hoz, hiszen a két létesítményt közös út köti majd össze (amelynek költsége telekhatárig a DDRKTK, ezt követően a PKK költségvetésében szerepel). A tudásközpont előadótermeit az egyetemi oktatás köti le, így a kapcsolódó rendezvényekhez megfelelő helyszín biztosítható a PKK-ban.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont működéséhez szükséges parkoló kapacitást elsősorban a központ felszíni parkolói biztosítják (134 személygépkocsi férőhely, 5 buszparkoló, illetve 3 tehergépkocsi felálló és parkolóhely). Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük, amelyre a két intézmény részben eltérő látogatói csúcsai lehetőséget adnak (a PKK esetében a kulturális programoknál, illetve komolyzenei koncerteknél az esti időszakban jelentkezik kiemelkedő parkoló igény, míg a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont látogatói jellemzően a napközbeni órákban használják a parkolót). Az időszakos, és részbeni közös használat a terek és kapacitások hatékonyabb kihasználását biztosítja. Az azonos időszakban jelentkező parkolási igényeket a PKK felszíni parkolói elégítik ki. A parkoló kapacitás megosztott igénybevételét az intézmények közötti megállapodás keretében szükséges rögzíteni.

- A PKK konferenciafunkciójához kiegészítő programkínálatot nyújtanak az EKF további kulcsprojektjei is.

Mivel a kulturális létesítmények potenciális látogatói köre jelentős mértékű átfedést mutat, különösen fontos a közös marketingtevékenységben rejlő lehetőségek kiaknázása. Ily módon biztosíthatjuk az érdeklődők lehető legszélesebb körének elérését. Az EKF-programok közös marketing területei: közös honlap üzemeltetése (amely egyúttal értékesíthető reklámfelület is); online jegyértékesítés; közönségszervezés, rendezvényszervezés, médiaszervezés és egyéb kulturális menedzsment feladatok; kulturális információs pont-hálózat működtetése. Ezeket a feladatokat a létrejövő városi turisztikai desztináció menedzsment szervezet koordinálja, amellyel a kulcsprojektek szoros együttműködést terveznek kialakítani.

VI.2.3. A működtetéssel szemben elvárt hatás objektív meghatározása

Az üzemeltetés legfőbb célja, hogy a tervezett létesítmény teljesítse a kitűzött célokat. A város turizmuspiaci pozíciójának erősítése, illetve a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzése a lakosság körében.

Az értékek megőrzése az Önkormányzat egyik jelentős célja, így meg kell találni azt a lehetőséget, amely biztosítja nemzetközi hírű és elismertségű Pannon Filharmonikusok fenntartását és fejlődését. Teret kell ugyanakkor adnia más helyi, vagy távolabbról érkező

kulturális esemény megvalósításának, befogadásának, kiszolgálva a helyi lakosság kulturális igényeit.

A kitűzött célok csak részben valósíthatóak meg gazdaságosan. A PKK – megfelelő üzemeltetés és kialakítás mellett – képes a város, illetve a térség gazdasági és társadalmi fejlődésének elősegítésére, ugyanakkor ez részben extrém hatásainak köszönhető.

A létesítmény kulturális funkciója nem biztosítja a gazdasági megtérülést (nemcsak Pécsen van ez így, nemzetközi szinten sem várható ez el egy kulturális célú rendezvényhelyszíntől). A kultúrafogyasztás mindig állami, közösségi szerepvállalást igényel, fontossága, szükségessége ugyanakkor megkérdőjelezhetetlen.

A létesítmény hosszú távú fenntarthatósága igényli, hogy az profitábilis rendezvények és események befogadására is alkalmas legyen, hiszen az Önkormányzat egyéb esetben nem képes fenntartani az infrastruktúrát. A fenntarthatóság érdekében így a kitűzött célok mellett elvárás, hogy a létesítmény az Önkormányzat lehetőségeit meg nem haladó mértékű támogatásra szoruljon.

A PKK részletes célrendszerét, és várható hatását a korábbi fejezetek tartalmazzák. Az indikátorok objektív módon, számszerűsítve határozzák meg azokat a kritériumokat, amelyek alapján a létesítmény létrehozását és működtetését eredményesnek minősíthetjük. A közvetlen hatások objektív mérésére az üzemeltetési eredmény – támogatási igény, a látogatószámok – kultúrafogyasztás növekedése, illetve a rendezvényszámok – kihasználtság alkalmasak. A közvetett hatások mérése nehezebben megvalósítható pl. kérdőíves felmérés a lakosság és turisták körében, önkormányzati adatok elemzése a megvalósuló beruházások, vagy a munkanélküliség vonatkozásában, a PKK tényleges hatása azonban várhatóan, és elvártan is lényegesen meghaladja a közvetlen hatásokat, ezért a mérések elvégzése feltétlenül szükséges.

VI.2.4. Kontrolling és ellenőrzési rendszerek megvalósítása

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont működtetése erős kontrolling rendszert feltételez, a szervezet bonyolult működési struktúrája (divizionális szervezeti felépítés, ugyanakkor két szervezet bevonása a fő funkció megvalósításába), az összetett és konfliktuslehetőséget rejtő tevékenységi kör (a kulturális funkció alacsonyabb jövedelmezősége a hivatásturisztikai események magasabb pénzügyi eredményével szemben, esetleges időpontütközések a rendezvények kapcsán).

A társaság működésével kapcsolatos folyamatokat, az ellenőrzési rendszert a **szervezeti és működési szabályzat** rögzíti. A munkaköri leírások tartalmazzák adott munkakörhöz rendelt feladat- és felelősségi kört, amelynek alapján a teljesítmény értékelhetővé válik. A belső ellenőrzést az ügyvezető igazgató felügyeli.

A kontrolling szervezet a működtető szervezet központi egységében (tehát a PKK divízió kivül) helyezkedik el, a non-profit kft. gazdasági igazgatója irányítása alatt működik. A kontrolling csoport munkáját kft. vezetése, illetve a tulajdonos elvárásai szerint végzi.

Feladatai:

- Pénzügyi kontrolling feladatok:
 - Likviditási tervek, előrejelzések készítése (különböző időtávokra), teljesítményértékelés
 - A hitelekhez kapcsolódó számítási, előrejelzési feladatok, teljesítményértékelés
 - Cash-flow figyelemmel kísérése
 - Pénzügyi teljesítménymutatók (KPI – key performance indicators) rendszerének kidolgozása folyamatos ellenőrzés és fejlesztés mellett:
 - Közvetlen produkciós költségek (produkciónként), egy vendégre eső költség
 - Teljes költség (produkciónként), egy vendégre eső költség
 - Bevételek megoszlása, egy vendégre eső bevétel, programtípusonként
 - Teljes vállalkozásra vonatkozó pénzügyi mutatószámok (pl. tőkeszerkezeti, eladósodottsági, likviditási, bérhatékonysági, stb. mutatók)
- Üzleti kontrolling feladatok – a szakmai teljesítmény értékelése, piaci célok teljesülése:
 - Szabványosított rendszerek bevezetése (pl. minőségirányítási rendszer)
 - Produkciók száma (termenként, programtípusonként), ebből
 - Saját produkció

- Behozott rendezvény
 - Városi program
 - Események száma (termenként, programtípusonként), ebből
 - Saját produkció
 - Behozott rendezvény
 - Városi program
 - Kapacitáskihasználtság (termenként)
 - Igénybevett egyéb szolgáltatások (pl. konferencia felszerelés, vendéglátás stb.)
 - Forgalm mérés feltételeinek megteremtése
 - Ügyfél elégedettség mérés
 - Beszállítói elégedettség mérése
- Szervezeti kontrolling feladatok:
 - Szoros együttműködés a PKK üzemeltetésében részt vevő cégekkel (elsősorban a Pécsi Kulturális Központ, illetve a Pannon Filharmonikusok között)
 - A rendezvénynaplár kialakítását támogató informatikai rendszer kialakítása, amelyhez mindhárom szervezet hozzáfér
 - A munkatársak egyéni teljesítményének értékelése (a kis szervezet miatt kiemelkedően fontos)
 - Munkavállalói elégedettségvizsgálat

Ezen feladatok részletes megtervezése természetesen az üzemeltető szervezet feladata lesz.

A kontrolling költségei alapvetően:

- a személyi költségekre;
- szabványok, ellenőrzési rendszerek kiépítésére
- szabványok, ellenőrzési rendszerek működtetésére tagolhatóak.

A személyi költségek jelen esetben nem közvetlenül a PKK-nál jelentkeznek, figyelembe véve, hogy a kontrolling szervezet nem az üzemeltető szervezet PKK divíziójánál kerül kialakításra.

Figyelembe véve, hogy a működtető szervezet kontrolling tevékenysége:

- nem szezonális eloszlású, a felkészülési, kontrollingrendszerek kialakításához szükséges tevékenységeket mielőbb szükséges elvégezni, ugyanakkor az értékelés folyamatos, illetve év elején több értékelés zajlik, valamint
- a kontrolling tevékenység a működtetés időszakában zajlik,
- alkalmaztuk a működés pénzügyi elemzése során használt éves becslési időtartamot.

Bevezetés évei	2010				2011				2012			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Képzés	625 000	625 000	625 000	625 000	257 500	257 500	257 500	257 500	265 225	265 225	265 225	265 225
Teljesítménymutatók kialakítása	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000	103 000	103 000	103 000	103 000	795 675	795 675	795 675	795 675
Szabványok bevezetése	625 000	625 000	625 000	625 000	643 750	643 750	643 750	643 750	185 658	185 658	185 658	185 658
Informatikai háttér	3 750 000	3 750 000	3 750 000	3 750 000	2 575 000	2 575 000	2 575 000	2 575 000	265 225	265 225	265 225	265 225
Kontrolling-rendszerek működtetése	875 000	875 000	875 000	875 000	309 000	309 000	309 000	309 000	318 270	318 270	318 270	318 270
Időszakos felülvizsgálat	375 000	375 000	375 000	375 000	128 750	128 750	128 750	128 750	132 613	132 613	132 613	132 613
Összesen	8 750 000	8 750 000	8 750 000	8 750 000	4 017 000	4 017 000	4 017 000	4 017 000	1 962 665	1 962 665	1 962 665	1 962 665

Működtetés évei	2013			
	1.	2.	3.	4.
Képzés	218 546	218 546	218 546	218 546
Teljesítménymutatók kialakítása	109 273	109 273	109 273	109 273
Szabványok bevezetése	191 227	191 227	191 227	191 227
Informatikai háttér	191 227	191 227	191 227	191 227
Kontrolling-rendszerek működtetése	327 818	327 818	327 818	327 818
Időszakos felülvizsgálat	136 591	136 591	136 591	136 591
Összesen	1 174 682	1 174 682	1 174 682	1 174 682

A működtetés éveiben csak az infláció mértékével nőnek a kontrolling-költségek.

80. Táblázat: Kontrolling költségek

Forrás: saját szerkesztés

VI.3. MARKETINGTERV

A marketingterv célja és feladata a termékfejlesztés, a fejlesztési prioritások támogatása marketingoldalról is. A marketingterv készítése során a központ fő célcsoportjait, azaz a funkciók igénybevevőit, a programok látogatóit vesszük figyelembe:

- A hivatásturizmusban résztvevőket (hivatásturizmus hazai és nemzetközi szereplőit, helyi vállalkozásokat)
- A kulturális turizmusban résztvevőket:
 - Kulturális turistákat
 - Helyi, térségi lakosságot

A marketingkoncepció stratégiai szemléletű, azaz a jövőbemutató fejlődést megalapozó, a célok elérését biztosító marketingaktivitások irányvonalait tűzi ki, alapelveit fogalmazza meg, így mintegy útmutatóként szolgál a konkrét marketingaktivitások tervezéséhez (a konkrét feladatok, beavatkozások meghatározása a 3 évre kidolgozott középtávú operatív programok és az abból lebontható éves cselekvési tervek feladata – feladat- és felelősség megosztással, ütemezéssel, költségvetés hozzárendelésével). Jelen fejlesztési fázisban – a változó piaci körülmények miatt – kizárólag a bevezetési időszak konkrét marketingaktivitásaira tehetünk javaslatot.

A marketingstratégia küldetése, hogy támogassa a központ jövőképeének megvalósítását, elsősorban a célcsoportok attitűdjének befolyásolásán keresztül. Új beruházásról lévén szó a marketingtevékenység annak *ismertségének és kedveltségének létrehozására* és – a fő célcsoportok szempontjából – *pozitív attitűd kialakítására* irányul.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont **jövőképe**, hogy **országos és nemzetközi viszonylatban is ismert, jelentős számú esemény megnyerésére képes, fenntartható módon működő hivatásturisztikai és kulturális-zenei központtá váljon**. Olyan létesítménnyé, amely megjeleníti Pécszet Európa zenei-kulturális térképén és Magyarország egyik legnagyobb vidéki rendezvényközpontjává válik, így nagymértékben javítja *a város turisztikai és hivatásturisztikai pozícióját*.

A kiemelt célcsoportokra lebontva a tervezett célállapot az alábbiak szerint pontosítható:

- **Bel- és külföldi kulturális turisták:** a PKK a kulturális igények színvonalas, rugalmas és változatos kielégítésével
 - képes arra, hogy a Pécssett illetve térségében tartózkodó minőségorientált turistákat jelentős számban csábítsa be rendezvényeire, programjaira → ezáltal növeli a pécsi turisztikai kínálat attraktivitását, bővíti az élménydús szabadidő-eltöltési lehetőségek körét, ezáltal hozzájárul a vendégelégedettség fokozásához, a tartózkodási idő növekedéséhez, a város turisztikai imázsának javításához.
 - olyan erős, önálló vonzerőértéket hoz létre, amely akár távolabbi területekről is látogatókat vonz kifejezetten adott program megtekintésére → ezáltal önmaga is növeli a pécsi vendégforgalmat, lehetőséget biztosít a város vendégkörének kiterjesztésére.

A célállapot e két összetevője között természetesen jelentős hangsúlyeltolódás van az első, azaz a meglévő vendégkör igényeit kielégítő részlem felé, ugyanakkor bizonyos speciális, jelentős attraktivitású rendezvények, programok önálló vonzerőként, húzótermékként is értelmezhetők.

- **Helyi, térségi lakosság:** a PKK a lakosság kulturális célú időtöltési igényeinek színvonalas, az elvárásokhoz igazodó kielégítésével
 - Jelentős számú látogatót vonz az eseményekre, programokra;
 - Hozzájárul a lakosok kultúrafogyasztási szokásainak mennyiségi növeléséhez és minőségi irányban történő megváltoztatásához;ezáltal nagymértékben elősegíti a lakosság életminőségének javítását.
- **Hivatásturizmusban résztvevők:** a PKK attraktív, színvonalas, a modernkor elvárásait teljesítő hivatásturisztikai szolgáltatásai révén olyan ismert és kedvelt konferenciahelyszínné válik, amely
 - Képes felvenni a versenyt az ország más, már bevezetett vidéki konferenciaközpontjaival (elsősorban Debrecennel);

- **Önálló vonzerőként nagyszámú új (hivatásturisztikai) látogatót vonz Pécsre, azaz közvetlenül is növeli a városi vendégforgalmat, kifejezetten a magas költségű szegmensek vonatkozásában;**

ezáltal jelentős mértékben növeli a város pozícióját a MICE piacon, nagyban hozzájárul a turizmusból származó bevételek növeléséhez.

Ezen jövőkép megvalósítását tudatos, a fejlesztési célokat integráltan kezelő stratégia mentén valósíthatjuk meg. A központ fejlesztésével kapcsolatos célkitűzéseket a 3. fejezet tartalmazza

A marketingtevékenység feladata:

- A PKK piaci bevezetése, ismertségének kialakítása mind a kulturális, mind a MICE piacon;
- Pozitív imázs kialakítása a célcsoportok megnyerése érdekében;
- A célcsoportok motiválása pozitív attitűd kialakítására, amely a központ meglátogatásában manifesztálódik.

Ehhez szükséges:

- Célcsoportok számára vonzó, hathatós pozicionálási szempontrendszer létrehozása;
- Attraktív termékkínálat kialakítása, a szükséges szolgáltatások biztosítása mellett;
- Hatékony árképzési módszertan, árképzési rendszer kialakítása;
- A célcsoportok elérését, a programok, szolgáltatások hozzáférését biztosító értékesítési, elosztási rendszer létrehozása;
- A célcsoportok megnyerését szolgáló, a központ ismertségét és imázsát erősítő, költséghatékony piacbefolyásolási tevékenység alapelveinek lefektetése;
- Az egységes minőségimázs megteremtése érdekében a folyamatok standardizálása;
- Egyedi, a versenytársaktól való megkülönböztetést biztosító arculat, attraktív fizikai környezet létrehozása;
- A szükséges humán erőforrásbázis, szervezeti rendszer kialakítása, együttműködések és kapcsolatok kiépítése;

- A célcsoportok tájékoztatását, az információáramlás megfelelőségét biztosító információs rendszerek kiépítése.

Marketingszervezet és együttműködés fejlesztése, humán erőforrásokra vonatkozó elvárások

A marketingtevékenység tudatos tervezéséhez és koordinált, költséghatékony megvalósításához – különösen az igen szerteágazó, számtalan célcsoport felé irányuló aktivitásokkal jellemezhető településmarketing esetén – elengedhetetlen a

- jól szervezett,
- megfelelő létszámú és kvalifikált dolgozókból álló,
- meghatározott feladat-, felelősség- és hatáskörrel rendelkező,
- a feladatok elvégzését garantáló nagyságú költségvetéssel dolgozó

marketingszervezet megléte.

Rendkívüli fontosságú a professzionális **üzemeltető szervezet mielőbbi felállítása**. A jelentősebb létszámú, főként nemzetközi konferenciák megrendezésének ideje ugyanis 1,5-2 év, a neves sztárvendégek meghívása ugyancsak hosszabb előkészítést igényel: annak érdekében tehát, hogy vonzó, nagy hatókörű programokat tartalmazó rendezvénynaptárt állíthasson össze a létesítmény már 2010-re, az előkészítő munkát jó előre meg kell kezdeni. A rendezvényszervezéssel párhuzamosan az **intenzív marketingtevékenység elindítása** is nélkülözhetetlen a létesítmény piaci bevezetése és a programok iránti érdeklődés felkeltése érdekében, már az átadás előtti időszakban: az üzemeltető szervezet, azon belül a marketingegység felállítása ezért a marketingmunka elindítása érdekében is gyors döntést igénylő feladat.

A PKK működtetését végző non-profit kft. szervezeti struktúrájában külön marketingosztályt szükséges létrehozni, és a PKK divíziójában is képviseltetnie kell a marketingfunkciót. A gazdasági vezető egyik meghatározó funkciója a létesítmény specifikus marketingtevékenység ellátása lesz, valamint hozzá tartozik az értékesítési munkatárs, illetve a marketingkommunikációért felelős munkatárs. Természetes a három fő nem képes a hatékony marketing és értékesítési tevékenység ellátására, a non-profit kft. központjának jelentős támogatást kell biztosítania a PKK eredményes marketingje érdekében, kihasználva a

szinergikus előnyöket, amelyek a Zsolnay Kulturális Negyeddel való együttes üzemeltetésből fakadnak. Elsősorban a kulturális funkció marketingtevékenységében játszanak meghatározó szerepet a PKK bérlői és a szakmai programjának kialakításában résztvevő partnerei: a Pécsi Kulturális Központ, illetve a Pannon Filharmonikusok.

A megfelelő humán erőforrások biztosítása rendkívül fontos, hiszen a szolgáltatások esetében a minőség előzetes értékelhetőségének egyik (és szinte egyetlen) fogódzója az értékesítő személyzet felkészültsége, udvariassága. A humán erőforrásokkal kapcsolatos elvárásokat szintén az üzemeltetési fejezet rész tartalmazza.

A központ hatékony működtetése több szolgáltatás kiszervezését teszi szükségessé. Ezen feladatok ellátása a központtal való folyamatos és hatékony együttműködés keretében lehet sikeres: az állandó minőség és a gördülékeny üzemeltetés érdekében a hosszú távú együttműködési megállapodások megkötése nélkülözhetetlen.

Rendkívül fontos feladatot jelent a PKK marketingtevékenységének illesztése a város turisztikai marketingtevékenységéhez, amelyre a turisztikai **desztináció menedzsment rendszerrel kialakítandó szoros együttműködés** teremt lehetőséget.

Ugyancsak lényeges a különféle kapcsolódó területű **nemzetközi szakmai szervezetekkel kialakítandó együttműködés**, részben a tudástranszfer, a tapasztalatcsere érdekében, részben mivel ezek az együttműködések értékesítési funkciót is betöltenek és PR-értéket is képviselnek. Ezáltal a határokon átívelő együttműködések a projekt *európai dimenzióját* is nagymértékben erősíthetik. A szakmai kapcsolatrendszer felépítésében kiemelkedő szerepe lehet a Pannon Filharmonikusoknak, építve a zenekar és művészeinek szakmai ismertségére, nemzetközi hírnevére és kapcsolataira. A szakmai együttműködések kialakítása természetesen a létrejövő üzemeltetési szervezet feladata lesz, a lehetséges partnereket a szakterület bemutatásánál ismertettük.

VI.3.1. Szolgáltatások bemutatása, termékfejlesztés

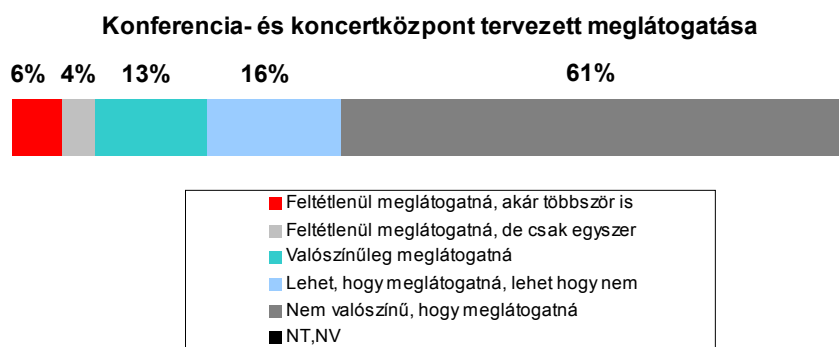
A **helyzetértékelés alapján megállapíthatjuk**, hogy **Pécs hivatásturisztikai pozíciója** jelenleg meglehetősen gyenge:

- Nem áll rendelkezésre a városban megfelelő kapacitású és színvonalú konferenciaközpont, hiányzik a hivatásturisztikai események megrendezéséhez szükséges háttér-infrastruktúra is.

- A kérdőíves felmérés eredményei szerint a vállalkozások úgy vélekedtek, hogy konferenciahelyszín szempontjából a legmegfelelőbb város egyértelműen Budapest lehet (a vizsgált városok közül), amelyet (meglehetősen lemaradva) Debrecen és Pécs követ. A konferenciahelyszínek érzékelt színvonalára elsődlegesen az alábbi tényezők hatnak: nagy konferenciatermek, jó programlehetőségek, színvonalas konferenciahelyszín és szálláshelyek, valamint a jó szakmai háttér.
 - Az érzékelt színvonalra elsődlegesen ható tényezők tekintetében (nagy konferenciatermek, színvonalas konferenciahelyszínek) Budapest nagyon jól teljesít; imázsa alapvetően egészségesnek mondható.
 - Pécs imázsa konferenciahelyszín szempontjából meglehetősen kedvezőtlen. A város relatív erőssége a *jó szakmai háttér*, ami a választás szempontjából fontos tényezők közt szerepel. A város relatíve jól teljesít *turisztikai adottságok*, *tudásközpont* és a *kedvező árak* tekintetében, de ezen tényezők nem játszanak kiemelkedően fontos szerepet a konferenciahelyszín kiválasztása során. A PKK adottságai révén alkalmas lesz a helyi vállalkozók megítélésének megváltoztatására, hiszen éppen a fontosnak értékelt tényezőkben hoz jelentős fejlődést.
 - Debrecen a szükséges infrastrukturális feltételek rendelkezésre állása miatt kedvezőbb helyszínt kínál, emellett jó programlehetőséggel várja a vendégeket.
 - A helyi vállalkozások részéről a konferenciaközpont szolgáltatásainak igénybevétele – a vállalkozók jelenlegi vélekedése szerint – alacsony szinten várható. Figyelembe véve, hogy a PKK szolgáltatásai elsősorban a közép- és nagyvállalatok számára lehetnek vonzóak, a vállalati struktúra változása jelentősen emelné az érdeklődést. A nagyvállalatok városba települését az infrastruktúrafejlesztés önmagában is ösztönzi, ugyanakkor elvárt a város aktív közreműködése e téren.

Ahhoz, hogy Pécs vonzóbbá váljon a vállalkozások számára, mint lehetséges konferenciahelyszín, elsősorban az ehhez szükséges *létesítmények terén* kell fejlesztéseket eszközölnie, és ezeket mielőbb kommunikálnia kell a piac felé.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont spontán ismertsége a helyi és térségi vállalkozások körében 55% volt, a támogatott ismertség ennél lényegesen magasabb, 89%. a megkérdezettek mind saját vállalkozások, mind a város egésze szempontjából a parkok, köztér felújítását tartják a leglényegesebbnek, ezt a Zsolnay Kulturális Negyed és a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont követi. A központ tervezett meglátogatása – a 2007-es adatok alapján – igen alacsony:

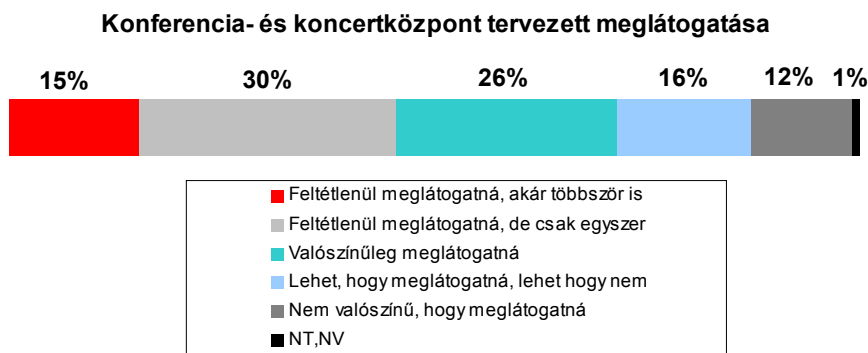

16. ábra: PKK tervezett meglátogatása a helyi vállalkozások részéről

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A belföldi **kulturális turisták szempontjából viszont kedvező a város imázsa**: a válaszadók szerint egy kulturális értékek iránt is érdeklődő turista legjobb hazai úti célja (Budapest mellett) Pécs lehet, a megkérdezettek 80%-a szívesen meglátogatná Pécsét a közeljövőben. A város több olyan tényező tekintetében is jól teljesít, amelyek fontos szempontot jelentenek az úti cél kiválasztásában: ilyen a város természeti környezete, a látnivalók sokasága (múzeumok, műemlékek, térségi attrakciók), a világörökség. A látogatók tervezett pécsi tartózkodásuk alatt *idejük nagy részét városi sétákkal töltenék*, a fennmaradó **szabadidő 24%-ában kulturális programokon vennének részt**.

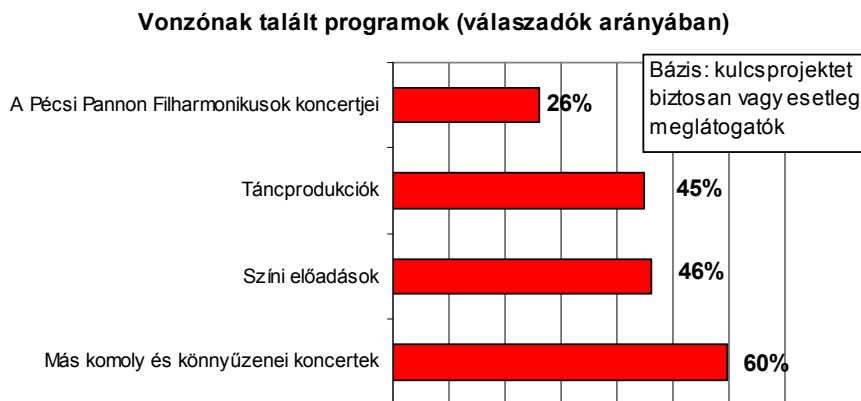
A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervezett meglátogatása az alábbiak szerint alakult:

17. ábra: PKK tervezett meglátogatása a belföldi turisták részéről

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A valós meglátogatási arány ennél természetesen alacsonyabban várható, és nagyban függ a kínált programstruktúrától: a **megkérdezettek számára vonzó rendezvénynaptár kialakítása ezért elengedhetetlen!**

18. ábra: Belföldi turisták által vonzónak talált programok

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A *külföldi turisták* szempontjából már kevésbé kedvező a helyzet: a Nagyszebenbe látogató külföldi turisták a három vizsgált jövőbeli (2010) EKF város közül Isztambult tartják a legvonzóbb úti célnak, amit a németországi Essen városa követ, Pécs így az utolsó helyre szorult. Ebben fontos szerepet játszhat az ismertség hiánya, illetve az utazási döntéseket befolyásoló legfontosabb tényező, a megközelíthetőség és közlekedési feltételek problémái a baranyai megyeszékhelyen. A rendezvénykínálat ugyanakkor kommunikálható értéket jelent.

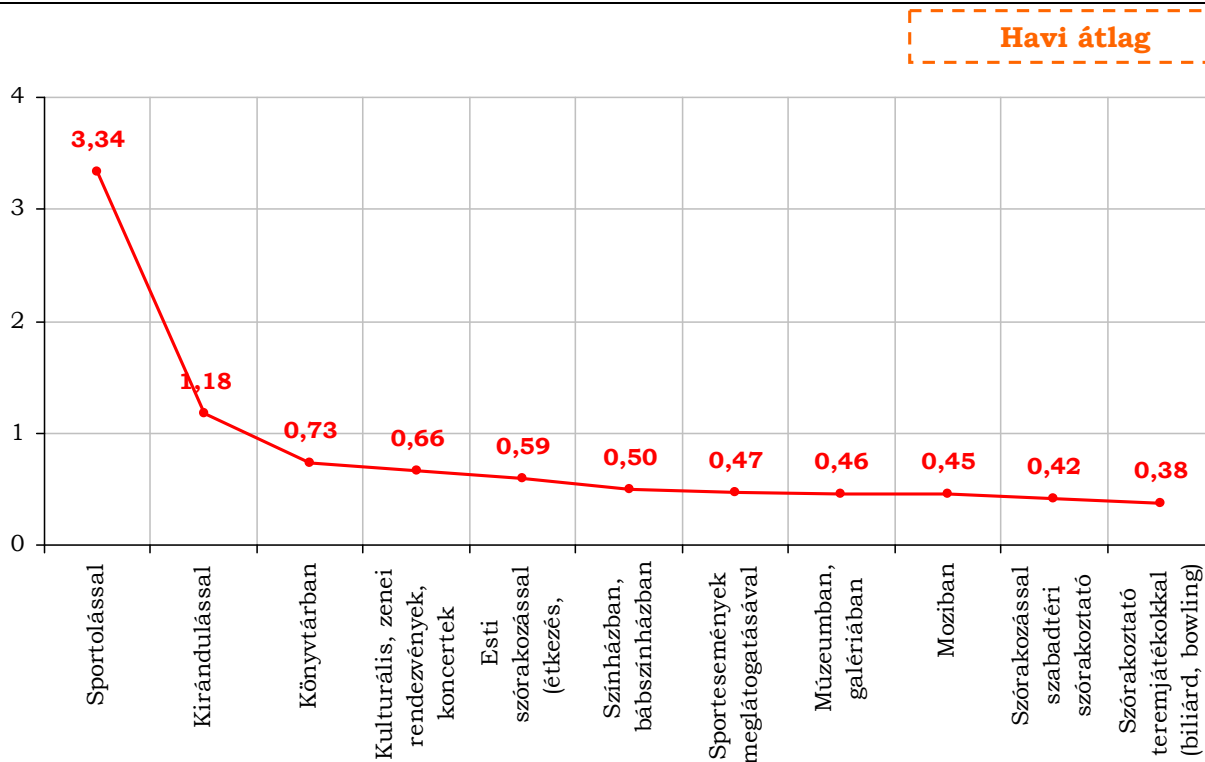
Jónak és fontosnak tartott elemek	
Belföldi turisták számára	Külföldi turisták számára
<ul style="list-style-type: none"> • Lehetőség kirándulásra • Sok látnivaló a város környékén is • Történelmi hagyományok • Világörökség része • Sok múzeum, kiállítás • Sok műemlék 	<ul style="list-style-type: none"> • Éghajlat, természeti adottságok • Látnivalók – műemlékek, épített attrakciók (Essenel összehasonlítva jelenthet versenyelőnyt) • Rendezvénykínálat • Távolság a lakóhelytől (a megközelíthetőségi feltételek javításával párhuzamosan) • Vendégszeretet • Árak (Essenel összehasonlítva jelenthet versenyelőnyt) • Közbiztonság

81. Táblázat: Belföldi és külföldi turisták szempontjából fontosnak tartott elemek

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont spontán ismertsége a **helyi és térségi lakosok** körében mindössze 38% volt, a támogatott ismertség ennél lényegesen magasabb, 76%. Fontos megemlítenünk azt, hogy az öt EKF kulcsprojekt közül a létesítmény támogatottsága mindössze a harmadik, jócskán lemaradva a Közterek és parkok újjáélesztése projekt és a Zsolnay Kulturális Negyed létrehozásától. A marketingkommunikáció tervezése során ezért **kiemelten szükséges kezelni a beruházás fontosságának, a lakosok életminőségére gyakorolt pozitív hatásának a fontosságát!**

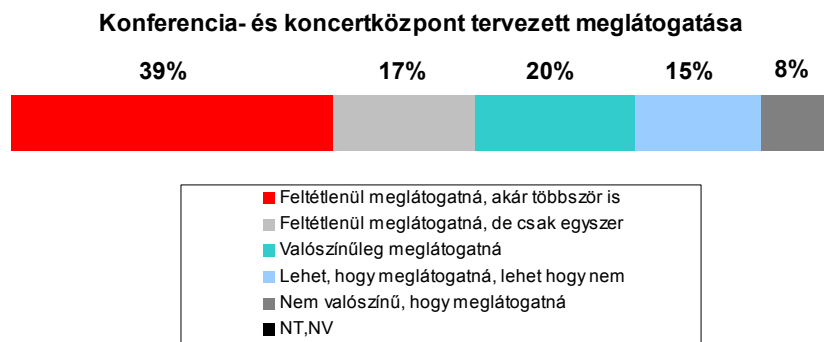
A pécsi és kistérségi lakosság kultúrafogyasztási szokásaiból látszik, hogy a lakosok jelenleg meglehetősen ritkán töltik szabadidejüket kulturális, zenei programokon való részvétellel, de ennél is kevesebb a színházban, bábszínházban töltött idő.

19. ábra: Pécsi és kistérségi lakosság kultúrafogyasztása

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervezett meglátogatása az alábbiak szerint alakult:

20. ábra: PKK tervezett meglátogatása a helyi, térségi lakosság részéről

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A valós meglátogatási arány ennél természetesen alacsony, és nagyban függ a kínált programstruktúrától: a **megkérdezettek számára vonzó rendezvénynapotár kialakítása ezért elengedhetetlen!**

Pécs fejlődése szempontjából a 2010-ben megrendezett EKF program fontossága vitathatatlan: az EKF programból megvalósított fejlesztések a városi kínálatot jelentős

mértékben befolyásolják, a program ismertséget javító és imázsépítő hatása igen jelentős, így ebből a központ is profitálhat. **Ugyanakkor a volt EKF városok tapasztalatai alapján a program hatása meglehetősen rövid távú volt. Így ennél lényegesen átfogóbb, globális szemlélettel kell dolgozni. A kérdőíves felmérés rávilágított a veszélyekre, a mielőbb megkezdendő marketingkommunikáció elsődleges célja ezért a PKK ismertségének, kínált szolgáltatási körének megismertetése kell, hogy legyen. A rendezvénystruktúra kialakításakor a felmérés eredményeit maximálisan figyelembe kell venni.**

Az értékesítendő termék/szolgáltatás egyedisége (ezáltal helyettesíthetősége), fajtája, típusa, jellemzői alapvetően meghatározzák az iránta megnyilvánuló keresletet. A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont által nyújtott szolgáltatáskör két alapvetően különböző részre bontható:

1) Egyrészt a létesítmény maga, annak terei, infrastruktúrája jelenti az értékesíthető terméket.

Ebben az esetben nem beszélhetünk abszolút újdonságnak számító termékről, mivel az országban megtalálhatók más, hasonló alapfunkciókkal rendelkező, hasonló szolgáltatásokat kínáló létesítmények. Ugyanakkor Pécs számára olyan új terméket hozunk létre, amely hiánypótló beruházás a régióban, és amely lehetővé teszi, hogy a város belépjen a MICE piacra, ezáltal újrapozícionálja helyzetét a turisztikai desztinációk között.

Ennek megfelelően *cél az új termékkel új piac megnyerése*. Ehhez:

- Biztosítani kell a termék egyediségét, megkülönböztetését a konkurens termékekhez képest: erre a minőségi különbségekkel, a kiegészítő szolgáltatáskör alakításával van lehetőségünk.
- Kommunikálni kell a hiánypótló beruházás megjelenését, rendelkezésre állását a régióban, illetve – a korszerű akusztikai tervezéssel készült, modern technikai berendezésekkel ellátott koncert/konferenciaterem miatt – tágabb környezetben is.

2) Másrészt a létesítményben tervezett programok, események, mint értékesíthető szolgáltatások jelennek meg a piacon.

Ebben az esetben sem hozunk létre abszolút újdonságnak számító termékeket, hiszen a városban, szűkebb és tágabb térségében is rendelkezésre állnak különböző

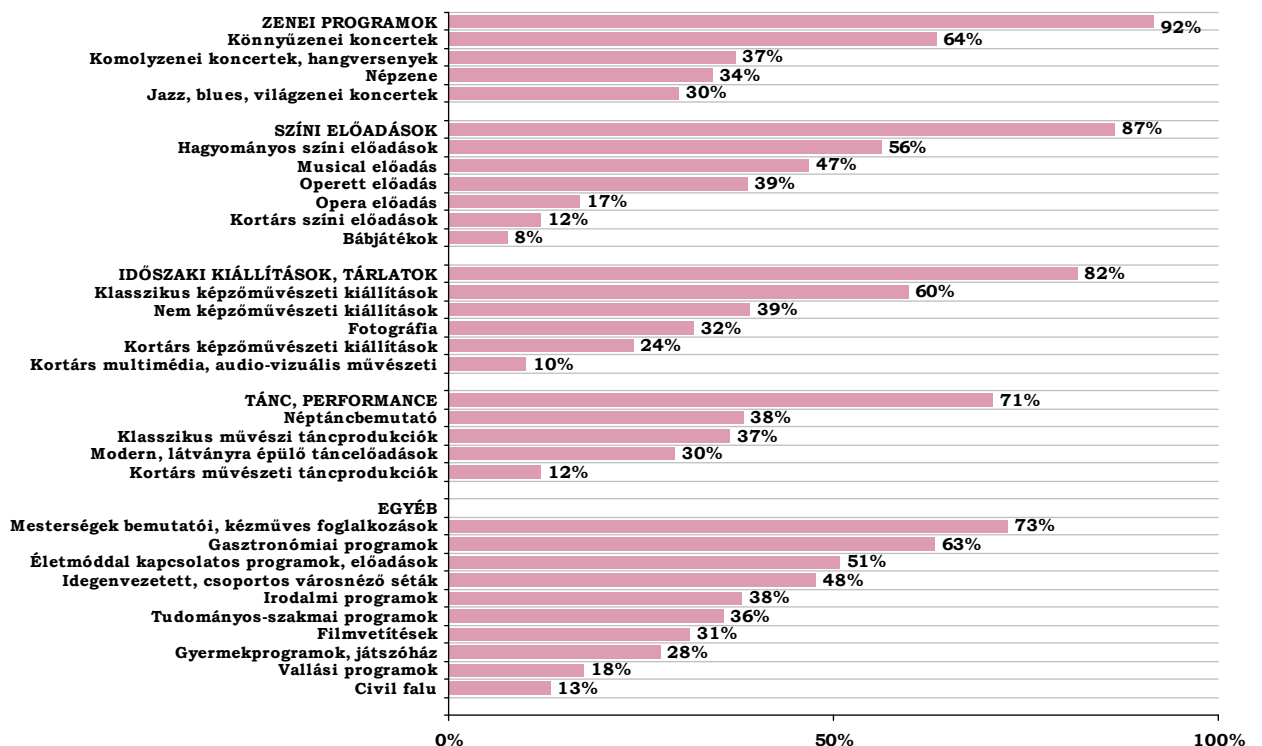
programlehetőségek. Ugyanakkor a színvonalas környezet és infrastruktúra értéknövelő tényezőt jelent, a vendégkör elvárásaihoz igazodó programstruktúra kialakításával magasabb értéket képviselő rendezvénykínálatot hozhatunk létre.

Ennek megfelelően cél a meglévő termékek továbbfejlesztésével, illetve új termékek kialakításával a piac szélesítése. Ehhez:

- Biztosítani kell a vendégek elvárásaihoz és anyagi lehetőségeihez minél inkább illeszkedő programstruktúrát, az egyedi, Péccsel azonosítható, arculatformáló programok hangsúlyos szerepeltetésével.
- Kommunikálni kell ezen programok rendelkezésre állását.

A programkínálat alakítása során figyelembe kell venni az egyes célcsoportok által kedvelt programtípusokat.

- A belföldi turisták a különböző programtípusokat összességében, általában az alábbiak szerint tartják vonzóknak:

21. ábra: Belföldi turisták által preferált programok

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A belföldi turistákat kultúrafogyasztási szokásaik szerint négy, egyedi jellemzők szerint megkülönböztethető szegmensbe soroltuk. A PKK valamennyi célcsoport számára kínálhat programokat, ugyanakkor hangsúlybeli különbséggel a nagyobb, illetve jobb jövedelmezőséget biztosító szegmensek előnyben részesítésével.

- „Megszállottak”: bár viszonylag kis szegmensről van szó, magas jövedelmi helyzetük és költési szokásaik, jelentős kultúrafogyasztásuk, Pécs erős preferenciája miatt elsődleges célcsoportot jelentenek a PKK számára. Ez a csoport

megszállott kultúrafogyasztó: nincsen egyetlen olyan vizsgált programelem sem, amely iránt ne érdeklődnének jobban mint az átlag. A legnagyobb érdeklődést körükben a Mesterségek bemutatói, kézműves foglalkozások (81%), Gasztronómiai programok (78%), Könnyűzenei koncertek (73%) és az Életmóddal kapcsolatos programok (72%) váltják ki, bár – az átlagoshoz képest – kiugró az érdeklődés a kortárs művészeti irányzatok, bábjátékok (41%), illetve az operák (43%), a jazz, blues és világzenei programok (66%), illetve a modern táncprodukciók (60%) iránt is.

- „Könnyedek”: a legnagyobb csoport, valamelyest többet költenek egy-egy nyaraláson mint az átlag, bár egészében nem tartoznak a magas jövedelműek közé. Külön kedvező, hogy ez a szegmens kifejezetten nyitott Pécs iránt. Ez a szegmens

összességében nagyon érdeklődő a kulturális programok iránt, leginkább a Mesterségek bemutatói, kézműves foglalkozások (73% érdeklődik), Könnyűzenei koncertek (68%), Hagyományos színi előadások (64%), és a Klasszikus képzőművészeti kiállítások (60%) ragadják meg őket. Az

átlagoshoz képest érdeklődőbbek a Klasszikus művészi táncprodukciók és a Néptáncbemutatók iránt is.

A **helyi lakosság** elsősorban a könnyedebb programok iránt érdeklődik, a turistáknál jóval kisebb arányban. A könnyűzenei koncertek, a hagyományos színi előadások, kisebb mértékben a musical előadások és az operettek vonzóak számukra. A programkínálat összeállítása során – a fenntarthatóság adta keretek között –tekintettel kell lenni a közönségnevelés, a közművelődés igényére is, a város kulturális stratégiájának megfelelően (ennek megfelelően alakítva a programok árát is, pl. diákjegyek alkalmazásával).

Összesítve, a központ által befogadható kulturális programok kedveltsége alapján az ideális programstruktúra az alábbi (színnel jelölve a fő célcsoportok igényeit):

Programok	Belföldi turisták			Helyi lakos
	Összesen	Könnyed	Megszállottak	
ZENEI PROGRAMOK	92%	95%	99%	79%
SZÍNI ELŐADÁSOK	87%	100%	100%	79%
TÁNC, PERFORMANCE	71%	100%	98%	58%
Könnyűzenei koncertek	64%	68%	73%	58%
Hagyományos színi előadások	56%	64%	66%	56%
Musical előadás	47%	57%	67%	40%
Operett előadás	39%	46%	52%	39%
Néptáncbemutató	38%	51%	66%	32%
Komolyzenei koncertek, hangversenyek	37%	34%	61%	32%
Klasszikus művészi táncprodukciók	37%	53%	61%	29%
Tudományos-szakmai programok	36%	29%	55%	28%
Népzene	34%	33%	66%	25%
Filmvetítések	31%	28%	52%	24%
Jazz, blues, világzenei koncertek	30%	25%	61%	18%
Modern, látványra épülő táncelőadások	30%	37%	60%	23%
Vallási programok	18%	19%	24%	10%
Opera előadás	17%	16%	43%	17%
Kortárs művészeti táncprodukciók	12%	6%	63%	8%
Kortárs színi előadások	12%	3%	65%	15%
Bábjátékok	8%	3%	41%	7%

82. Táblázat: Kulturális programok kedveltsége

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

Emellett a **külföldi vendégek** érdeklődési körét is figyelembe kell venni, hiszen az általuk preferált programok esetében – szükség esetén – az idegen nyelvű hozzáférést is biztosítani kell! A külföldi kulturális turisták főként a *jazz, blues koncerteket, a komolyzenei programokat, a hagyományos színi előadásokat* kedvelik.

Ezeket a programokat célszerű különböző „fogyasztási szintű” programcsomagokba sorolni a szegmensek elvárásainak megfelelően, a programfüzetben jelölve ezeket (pl. színnel, elnevezéssel).

Az EKF program keretében a PKK jelentős mértékben alapoz a nemzetközi együttműködésekre, a szakmai program kialakítása során is nagy hangsúlyt kapott a nemzetközi tapasztalatok feltárása, a best practice példák elemzése. A jellemzően kulturális vagy szakmai kapcsolatok és események mellett a nemzetközi hálózatokban való részvétel is segíti az európai dimenzió érvényesítését. Alapvető szempont a beruházások során az európai minőségi színvonalú infrastruktúra megteremtése.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kiemelt törekvése a város megjelenítése Európa kulturális–zenei térképen.

A létesítményben helyet foglaló Pannon Filharmonikusok zenekar művészei nemzetközi elismertségnek örvendenek, a nemzetközi zenei életben rangos helyet foglalnak el, amely garanciát jelent arra, hogy a nívós kulturális eseményekhez neves külföldi művészek fogadják el a meghívást, emellett szerepvállalásuk nagymértékben hozzájárul a létesítmény, közvetetten a város és az ország külföldi promóciójához. A zene non-verbális jellege legyőzi a nyelvi korlátokat, a zenei életben a fent bemutatott problémák kevésbé érvényesülnek, így lehetőség van több nemzet részvételével megvalósított programokra, nemzetközi találkozókra, zenei-szakmai események szervezésére is.

A központ célkitűzése továbbá nemzetközi konferenciák, szakmai események megnyerése, kihasználva a város jelentős K+F bázisát is. A szakmai események között fontos európai vagy akár nemzetközi kérdéseket feszegető témájú programok is megjelenhetnek.

A konferenciavendégek igen fontos célcsoportot jelentenek, hiszen eljuttatják a város hírnevét országhatáron kívülre is (természetesen a jövedelmezőségi szempontok sem hagyhatók figyelmen kívül).

VI.3.2. Árképzési stratégia

Az árképzési stratégia megválasztása és tudatos használata tehát fontos, mivel az alkalmazott árak

- Különböző mértékű keresletet váltanak ki,
- Meghatározzák az elérhető célcsoportokat és a pozicionálást (versenytársakkal történő összehasonlítás révén),
- Valamint befolyásolják az imázskepet.

Szolgáltatások esetében különösen lényeges az átgondolt árpolitika, mivel az ár a szolgáltatási minőség előzetes értékelhetőségének legfontosabb (és szinte egyetlen) közvetítője. Az árképzési politikának a város pozicionálásával összhangban álló árimázst kell közvetítenie a célcsoportok felé. Az ár kialakításához figyelembe kell venni:

- A célcsoport árérzékenységét, árelfogadását (az árérzékenységet több tényező is befolyásolja, pl. egyediség, helyettesíthetőség, minőség/ár kapcsolata, a vásárlás nagysága, stb.);
- A kereslet árrugalmasságát⁵⁰;
- A versenytársak árképzését és árreakcióit.

Árképzési célok:

- Egységes minőséget hangsúlyozó optimális ár-érték arány (azaz a kínált minőségnek megfelelő árszínvonal) biztosítása;
- Jövedelmezőség biztosítása a pénzügyi fenntarthatóságért;
- Szegmentációs célok segítése (megtételezett vendégcsoportok jövedelmi helyzetének megfelelően differenciált árakkal);
- Szezonálitás csökkentése (differenciált árak alkalmazásával a vendégkör elosztása az év folyamán, ezáltal kiegyenlített kereslet és leterheltség biztosítása);

⁵⁰ Árváltozás hatására milyen mértékben változik a kereslet

- A fajlagos költség növelése (komplex szolgáltatási kör lehetőségeit kihasználva optimális árszerkezettel, az árak differenciálásával, csomagárazással stb.).

Árképzési feladatok

Turisztikai termékek esetében az árképzés módszere általában a piac által elfogadott, versenytársakhoz igazított árak alkalmazása. A tervezett árak kialakításakor tehát figyelembe kell venni a hasonló szolgáltatások árait, valamint az ide érkező turisták költési hajlandóságát.

Rendkívül fontos feladat, hogy az **új termék, szolgáltatás piaci bevezetését** hatékony árképzéssel támogassuk. A kedvezményes bevezető ár alkalmazása elősegítheti a kipróbálást, ezáltal a megkedveltetést. Ugyanakkor el kell kerülnünk azt, hogy az alacsony ár az alacsony minőség érzetét keltse, továbbá hogy a későbbi áremelés elégedetlenséget váltson ki: így az árkedvezmény helyett inkább különféle bevezetési akciók (pl. többletszolgáltatások, ajándékok, speciális kínálati elemek) alkalmazása indokolt.

Az árképzési politika kiemelt alapelve a minőséggel összhangban álló, az eltérő fizetőképességű csoportok szerint megkülönböztetett árazás. Ennek megfelelően a három kiemelt célcsoport (lakosság, turisták, hivatásturizmusban résztvevők) árelfogadása külön vizsgálendő.

- **A helyi lakosok** számára szervezett ingyenes programok (alkalomszerűen, nem rendszeresen) ezért nagy jelentőséggel bírnak adott attrakció, program megismertetése szempontjából. Általános trend, hogy a helyi lakosság körében valamennyi programelem kapcsán csökkenő érdeklődéssel számolhatunk az ár növekedésével párhuzamosan, és viszonylag alacsony átlagárakkal dolgozhatunk. Ugyanakkor fontos megjegyeznünk, hogy a nagyon alacsony ár már a minőség romlását jelzi számukra, így több programelem esetében is az alacsony ár a várható meglátogatás valószínűségét csökkenti.

Az egyes programelemek javasolt ártartományát (ti. milyen árszínvonal felé közelítsen az átlagos belépődíj, részvételi költség) az alábbi táblázatban zölddel kijelölt cellák jelentik.

Néhány program	Meglátogatás valószínűsége (%)			
	Ingyen	500	1000	2000
Pannon Filharmonikusok koncertje	44	35	36	21
Kortárs színpadi show	47	36	26	16
Szakmájával kapcsolatos képzés	44	30	25	25

83. Táblázat: Egyes programelemek javasolt ártartományai

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

- **A turisták** számára is vonzó az ingyenes programkínálat, de természetesen esetükben a szociális elvárások teljesítése nem indokolt, így az ingyenes igénybevétel biztosítása nem szükségszerű. Bizonyos programok (pl. konferenciák, Pannon Filharmonikusok koncertje) pedig még akkor csak igen alacsony vonzerővel bírnak, ha azokat ingyen látogathatják meg.

Általános trend, hogy a turisták körében szinte valamennyi programelem kapcsán csökkenő érdeklődéssel számolhatunk az ár növekedésével párhuzamosan, és jellemzően közepes átlagárakkal dolgozhatunk. Az egyes programelemek javasolt ártartományát (ti. milyen árszínvonal felé közelítsen az átlagos belépődíj, részvételi költség) az alábbi táblázatban zölddel kijelölt cellák jelentik.

Néhány program	Meglátogatás valószínűsége (%)						
	Ingyen	200	500	1000	1500	2000	5000
Kortárs színpadi show	33	30	21	20	22	17	9
Pannon Filharmonikusok koncertje	27	31	29	25	20	18	11

84. Táblázat: Egyes programelemek javasolt ártartományai

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

- **A hivatásturizmusban résztvevők** esetében a versenytársak árképzése szolgáltat információt az optimális árak kialakításához. Figyelembe kell azonban venni azt, hogy a MICE piacot is fokozódó árérzékenység jellemzi, ezért szükséges lehet differenciált árak alkalmazása.

Természetesen adott program típusától, a fellépő művészek hírnevétől, a program által generált keresletvonzó hatástól és a költségektől függ adott produkció esetében alkalmazott árszínvonal. A jelentős vonzerővel bíró, akár külföldi turisták/vendégek érkezésére is számot tartó nemzetközi hírű programok esetében például magasabb árak is alkalmazhatók. A költség-haszon elemzés pénzügyi elemzésében bemutatott átlagárakat programtípus szerint határoztuk meg, mely átlagárak tartalmazzák az alacsonyabb és magasabb árszínvonalú programokat is. További feladatot jelent az árdifferenciálás, illetve az akciók, kezdemények kialakítása (ez utóbbit a Piacbefolyásolás fejezet tartalmazza.)

A hatékony árképzés feltétele a differenciált árak alkalmazása a szezonális csökkenés, az egyes kapacitások nagyobb hatásfokú kihasználása, a fajlagos költség növelése, a szegmentációs politika támogatása érdekében. Ennek megfelelően **differenciált árak** alkalmazása szükséges:

- **A kulturális szegmensben:**
 - Célcsoportok szerinti differenciálás:
 - Helyi lakosság számára kedvezményes belépők kialakítása;
 - Az óvatos és komoly szegmensek megnyerésére (azaz a fő célcsoport kiterjesztésére), az általuk preferált programok árának csökkentése;
 - Kedvezményes nyugdíjas és diákjegyek árusítása;
 - Minőség szerinti differenciálás: természetesen az ülőhelyek elhelyezkedése, színvonala alapján differenciált árak alkalmazására van szükség a kulturális programok esetében;
 - Igénybevétel időpontja szerinti differenciálás:
 - Szezon szerinti differenciált árak az egyes célcsoportok vonatkozásában (pl. alacsonyabb árakkal kell támogatni a jellemzően nyugdíjas, diák szegmensek érkezését; nyári szezonban a családi kínálatot kell erősíteni, stb.)
 - Hétköznap (különösen hét elején), valamint a délutáni órákban kedvezményes belépőjegyek

- Volumen szerinti differenciálás:
 - Bérletes kulturális programoknál a bérlet kedvezményt tartalmaz;
 - Csoportos kedvezmények biztosítása;
 - Csomagárak alkalmazása más kedvelt programokkal (pl. Zsolnay Kulturális Negyeddel közös, kedvezmények belépőjegrendszer kialakítása)
- Értékesítési csatornák szerinti differenciálás (a disztribúciós politika támogatására szolgál a különböző csatornáknak – elsősorban foglalás volumene, teljesítési idők, megbízhatóság stb. szerinti – nyújtott eltérő ár illetve kedvezmény)
- Törzsvendégprogramok kialakítása
- **A MICE szegmensben:**
 - Célcsoportok szerinti differenciálás: egyes rendezvények esetében a diákok, civil szervezetek, kutatóintézetek számára alacsonyabb árú jegyek értékesítése
 - Volumen szerinti differenciálás: csomagárak kidolgozása (több szolgáltatás összekapcsolása); illetve egy szervezettől érkező vendégek számára kedvezmények nyújtása
 - Értékesítési csatornák szerinti differenciálás: elsősorban foglalás volumene, teljesítési idők, megbízhatóság stb. szerint nyújtott eltérő ár illetve kedvezmény

VI.3.3. Értékesítés

Az értékesítési rendszer feladata a termék, szolgáltatás eljuttatása a gyártótól, szolgáltatótól a célcsoportig. A disztribúciós politika célja, hogy

- Hatékony disztribúciós hálózat jöjjön létre, amely a célcsoportok számára leginkább megfelelő (közvetlen és közvetett) értékesítési csatornákat tartalmaz (jelenlegiek fejlesztésével illetve új csatornák megtalálásával);

- A termékek/szolgáltatások értékesítése speciális, a termékfejlesztéssel és a szegmentációs politikával összhangban álló, célzott értékesítési csatornákon keresztül valósuljon meg;
- Az értékesítési rendszer költséghatékonyság legyen, megfelelő ösztönzők alkalmazásával az értékesítési csatornák inspirálására legyen mód a forgalom növelése érdekében;
- Az értékesítési rendszer megfeleljen az egységes minőségimázsnak.

Közvetlen értékesítési csatornák:

- **Helyszíni értékesítés:** a kulturális programok esetében jelentős a helyszíni értékesítés, azaz a helyben történő vásárlás aránya. A MICE piacon a személyes értékesítés során igen fontos a helyi nagyvállalatokkal, intézményekkel (pl. egyetemmel, nagylétszámú oktatásokat szervező intézményekkel, kulturális intézményekkel) fenntartott kapcsolat. Speciális fajtája az előrendelés (pl. jelenlegi utazásakor leköti a következő évit is), amely különösen csoportos érkezésekkor illetve a MICE szegmensben alkalmazható. Az előrendelések arányát fokozni érdemes (pl. kedvezmények nyújtásával, egyéb akciókkal), hiszen ez jól tervezhető bevételt jelent és elősegíti a kapacitások egyenletes szétosztását. A helyszíni értékesítés során döntő fontosságú a megfelelő információnyújtás és az értékesítő személyzet felkészültsége, vendégkezelése.
- **Online értékesítés:** az Internet folyamatosan növekvő jelentőségű az előzetes vásárlásokban is (főként a fiatalabb korosztályok, valamint a MICE piac tekintetében fontos eszköz, de a középkorú szegmensek körében is egyre népszerűbbé válik nagyfokú rugalmassága miatt). Feladatok:
 - Online megrendelő felületek létrehozása, az ülőhelyeket bemutató interaktív helyszínrajzzal;
 - Az interakció biztosítása (pl. látogató által feltett kérdések gyors kezelése);
 - A beérkezett megrendelések kezelése, visszaigazolása.

Fontos feladat, hogy a város turizmusfejlesztési stratégiájában bemutatott interaktív turisztikai illetve városi portálon megjelenjen a PKK is (pl. linkkapcsolat

kialakításával, online programcsomagok összeállításában, turisztikai kártyarendszerben, stb.).

- **Vásárok, kiállítások:** a MICE piac megnyerésére szakvásárokon értékesíthető a létesítmény kapacitása.

Közvetett értékesítési csatornák:

- **Online értékesítés:** az Online értékesítés közvetett formája a különféle Internetes értékesítési felületeken való megjelenés. Az információszerzés mellett az online foglalások népszerűsége is dinamikusan emelkedik, az Internet egyre nagyobb forgalmat bonyolít. Feladatok:
 - Nagy látogatószámú, a központ által képviselt minőségimáznak megfelelő online értékesítési felületek kiválasztása (programok jegyvásárlási lehetősége, pl. a ticketexpress.hu weboldalon, internetes konferenciahelyszín-adatbázisokban való részvétel, stb.);
 - Hirdetési felületek és online értékesítési modulok elhelyezése;
 - Információáramlás kezelése, foglalások bonyolítása, interaktivitás biztosítása.
- **Utazásszervezők, utazási irodák:** a MICE piac tekintetében a speciális utakat szervező bel- és külföldi irodákkal célszerű felvenni a kapcsolatot. A kulturális eseményeknél cél, hogy a pécsi utakat szervező irodák felvegyék programcsomagjaikba a koncertközpont szolgáltatásait is, mint szabadidős programelemet vagy fakultatív programlehetőséget.
- **Konferenciaszervezők, indoor tréningek szervezői, egyéb rendezvényszervezők:** a konferencia- és rendezvénykapacitások értékesítésére célszerű hosszabb távú együttműködést kialakítani e területen működő speciális programszervezőkkel (különféle konferenciák, vállalati rendezvények, szakmai továbbképzések és csapatépítő tréningek szervezésével foglalkozó cégekkel), rendezvényszervezőkkel, amelyek külső helyszíneket keresnek rendezvényeik, programjaik lebonyolításához. Emellett a helyi/térségi/regionális nagyvállalatok (kiváltképp a külföldi érdekeltségű cégek) közvetlen megkeresése is fontos feladatot jelent. illetve jelentős konferenciaszervező intézményekkel (pl. egyetemmel) célszerű a kapcsolatot kialakítani.
- **Tanfolyamok szervezői:** a különféle tanfolyamok, oktatások szervezőivel a szekciótermek kapacitásainak lekötésére célszerű partneri kapcsolatokat kiépíteni.

- **Tourinform iroda, jegyértékesítést folytató szervezetek:** a kulturális események értékesítésére célszerű kiterjedt jegyértékesítő hálózatot kiépíteni.
- **Üdülési csekk:** az üdülési csekk rendszerbe való belépés a kulturális szolgáltatások igénybevételét ösztönözheti.
- **Turisztikai kártyarendszer:** a vendégforgalom ösztönzését szolgálhatja, ha a központ belép a városi turisztikai / lakossági kártyarendszerbe.
- **Együttműködés a turizmus más, helyi és térségi képviselőivel:** a jól kialakított együttműködés a turizmus képviselőivel nagymértékben hozzájárulhat az értékesítés fokozásához, és ezáltal egymást kiegészítő szolgáltatásokból komplexebb, nagyobb vonzerejű kínálat alakítható ki (pl. szállodákkal, egyéb kulturális létesítményekkel).
- **Informális közvetítők:** szolgáltatások esetében a legjelentősebb befolyásolási és közvetítő elem a szájreklám: a belföldi utazások esetében a (45,0%), a főutazásoknál pedig a második legfontosabb (43,4%) információforrás az ismerősök, rokonok ajánlása, tapasztalata. Az ajánlások, a referenciaszemélyek és véleményvezetők⁵¹, szakmai szervezetek és a sajtó képviselőinek megnyilvánulásai alakítják a közvéleményt, amelyek befolyásolása fontos marketingfeladat. Ez elsősorban a PR-tevékenységen keresztül valósulhat meg (a feladatokat később részletezzük).

Feladatok a közvetett értékesítési csatornák kialakítására és ösztönzésére:

- A legfontosabb ösztönzőt az igényeknek megfelelő szolgáltatáskör és csomagajánlatok kialakítása jelenti, versenyképes áron!
- Kapcsolatok kiépítése
- Hosszú távú partneri együttműködések kialakítása (hosszú távú szerződésekkel)
- Szolgáltatások, csomagajánlatok összeállítása és kiajánlása
- Partnerek ösztönzése a nagyobb arányú értékesítésre, pl.:
 - Információnyújtás, a központ kínálatának megismertetése (pl. study tourok szervezése a központ bemutatására);

⁵¹ Referenciaszemélyeknek számítanak azok, akikre a célcsoport tagjai felnéznek, akikre hasonlítani kívánnak. A véleményvezetők jelentős befolyást tudnak gyakorolni a célcsoport tagjainak véleményére.

- Közös tevékenységek (pl. közös kiadványok megjelentése, közös programszervezés);
- Anyagi és egyéb ösztönzők (pl. árkedvezmények biztosítása; kedvezményes kiegészítő szolgáltatások; szponzorációs lehetőségek felajánlása, nyereményjátékok, egyéb anyagi ösztönzők).

VI.3.3.1. Marketingüzenet

Mindezen szempontoknak a PKK akkor tud megfelelni, ha egyértelmű, markáns üzenetet közvetít magáról, a komparatív előnyeiről. A felmérés eredményeire alapozva az üzenet alapvető hívószavai az alábbiak lehetnek a két fő funkciókör / célcsoport (kultúra / hivatásturizmus) vonatkozásában:

- A kulturális turizmusban résztvevők számára az *emocionális érvek* kiemelése indokolt; az üzenetet a város üzenetrendszeréhez célszerű illeszteni.
- A hivatásturizmusban résztvevők számára a *racionális érvrendszer* felállítása az elsődleges.

Üzenet hívószavai	
Kulturális turizmusban résztvevők	Hivatásturizmusban résztvevők
<ul style="list-style-type: none"> • Egyes szegmensek eltérő igényeknek megfelelő, változatos és attraktív programkínálat • Kreatív kultúra • Autentikus élmények • Inspiráció • Neves sztárok, sztárvendégek 	<ul style="list-style-type: none"> • Színvonalas, jelentős befogadóképességű konferenciaterem • Variálható, multifunkcionális, az igényekre szabható kapacitások • Színvonalas háttér-infrastruktúra • Jó szakmai háttér • Hangulatos környezet, városkép • Színvonalas, változatos kiegészítő programok, szolgáltatások • Kedvező ár-érték arány

85. Táblázat: Üzenet közvetítése a kulturális- és a hivatásturizmusban résztvevők számára

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A konkrét üzenet meghatározása kreatív ügynökségi feladat ezen hívószavak felhasználásával.

Javaslatok az alapmotívumokra:

Kulturális turizmusban résztvevők	Hivatásturizmusban résztvevők
<ul style="list-style-type: none"> • Testhezálló kultúra • Kreatív élmények • Inspiráló művészet 	<ul style="list-style-type: none"> • Igényeihez szabott komplex szolgáltatások • A hatékony kommunikáció tárháza
Sokszínű, különböző érdeklődésű emberek számára is élményt nyújtó kulturális kínálat.	Céljaihoz és igényeihez szabott teljes körű konferencia- és hivatásturisztikai szolgáltatások, nívós környezetben.

86. Táblázat: Konkrét üzenetek meghatározása

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A marketingkommunikációra vonatkozó tevékenységeket a X. Kommunikációs terv fejezet tartalmazza, így ott jelennek meg a piacbefolyásolás eszközei (PR, értékesítésösztönzés, reklám, direkt marketing), valamint az arculatra, és külső megjelenésre vonatkozó tervek, és szükséges tevékenységek.

VI.3.3.2. Marketinginformációs rendszer

A marketing információs rendszer feladata, hogy megfelelő információt szolgáltatson a ház működéséről, a vendégek számáról, elégedettségéről, az értékesítési és kommunikációs csatornák hatékonyságáról, a versenytársak aktivitásairól, stb.

A marketinginformációs rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- pontos, naprakész, releváns információk összegyűjtése;
- objektivitás, számszerűsíthető adatok;
- információk feldolgozhatóságának biztosítása;
- kétirányú folyamat (információközlés és gyűjtés).

Ehhez jól szervezett, folyamatos információgyűjtésre, az adatok feldolgozására, elemzésére és az eredmények visszacsatolására van szükség. Lehetséges információforrások és módszerek:

- Szekunder adatok elemzése: más célból készült, de releváns adatokat tartalmazó felmérések, tanulmányok felhasználása.

- Statisztikai adatok, elemzések a kultúrafogyasztás, a kulturális és a hivatásturizmus trendjeiről (KSH adatok, Magyar Turizmus Zrt., szakszervezetek, helyi turisztikai szervezetek felmérései és publikációi)
- Életmódkutatások, egyéb tanulmányok és stratégiák felhasználása (vendégkör motivációs elemzése, igények és elvárások trendjei)
- Sajtófigyelés (pl. más városok fejlesztéseinek nyomon követése, új piaci belépők megismerése, stb.)
- Primer információgyűjtése
 - Saját kutatások készítése (vendégelégedettség mérés a helyszínen elhelyezett illetve online kérdőívek alkalmazásával; rendezvényszervezők megkérdezésével, vendégkönyv működtetése, hivatásturisztikai partnerek utólagos telefonos megkeresésével, stb. – a kérdőívek kitöltését, a válaszadást nyereményjátékkal ösztönözhetjük)
 - Mélyinterjúk készítése rendezvényszervezőkkel
 - Megfigyelések, az értékesítési személyzet tapasztalatainak rögzítése
 - Helyszíni látogatások (konkurens intézmények felmérésére)
- Belső adatforrások: a létesítmény működtetésére vonatkozó belső számlák, adatbázisok alkalmazása (pl. pénztárgépi adatok, szállítói számlák, bérszámfejtési adatok, mérleg, cash-flow elemzés, stb. alapján) – rendkívül fontos az integrált vállalatirányítás szervezeti és informatikai rendszerének kiépítése!
 - Bevételek értékelése (látogatószám, annak megoszlása rendezvénytípus, rendezvényméret, időszak, célcsoport szerint)
 - Kiadások értékelése (kiadások alakulása, megoszlása költségnem, rendezvénytípus, rendezvényméret, időszak, célcsoport szerint)
 - Egyes szolgáltatások jövedelmezőségének értékelése
 - Egyes feladatcsoportok értékelése
 - Munkatársak teljesítményértékelése, vállalati kultúra elemzése

- Formális és informális beszélgetésekből a munkatársakkal, a beszállítókkal, az értékesítési csatorna képviselőivel, stb.

VI.3.3.3. *Bevezető kommunikációs kampány*

A bevezető kampány célja, hogy intenzív aktivitásokkal nagyfokú ismertséget alakítson ki a központ számára. A bevezető kampányt ezért időben koncentráltan, többféle típusú promóciós eszköz együttes bevetésével célszerű megtervezni, úgy, hogy annak kifutása a megnyitáshoz kötődjön. A kommunikációs kampányt elsősorban a kulturális programok promóciójához kell kötni, mivel a 2010-es EKF évben domináns lesz ez a funkciókör.

A bevezető kampány előfeltétele az arculati csomag megtervezése, hiszen valamennyi kommunikációs aktivitást a tartalmi és formai arculati elemek alkalmazásával kell megtervezni. Az *arculati csomag* kialakítása előtt lakossági illetve művészeti ötletpályázat írható ki a központ nevének és logójának megalkotására (nyeremény felajánlásával). A bevezető kampány javasolt elemei:

- **Országos televíziós imázsreklám** az EKF programmal összekapcsolva: az imázsreklám célja az új létesítmény bemutatása, ismertségének kialakítása és pozitív arculat közvetítése. Elhelyezése országos lefedettségű, jelentős nézőszámú csatornákon szükséges, főműsor-időben.
- **Sajtóhirdetés:**
 - Jelentős példányszámú napilap mellékletében programfüzet elhelyezése
 - Kulturális programfüzetekben a kiemelt események bemutatása
- **Óriásplakátok elhelyezése:** a város frekventált területein, valamint Budapesten és a nagyvárosokban jelentős látogatottságú kulturális helyszínek közelében óriásplakát elhelyezése a kiemelt programok, a nyitórendezvény propagálására.
- **Sajtótájékoztató szervezése:** a hirdetések mellett sajtótájékoztató szervezése a beruházás bemutatására, a kapcsolódó megjelenések érdekében.
- **Online hirdetések:**
 - Jelentős látogatószámú általános oldalakon programhirdetések elhelyezése
 - Megjelenés a konferenciaszervezéssel kapcsolatos jelentősebb gyűjtőoldalakon

- **PR-aktivitások:**
 - Országos online nyereményjáték szervezése, „Legyen Ön az első látogató” címmel
 - Széleskörű sajtómegjelenések a helyi médiumokban PR-cikkekkel
- **Prospektusok, kiadványok készítése és terjesztése** (programirodákban, Tourinform irodákban, helyi lakosság frekventált megjelenési területein)
- **Ünnepélyes megnyitó** szervezése sztárvendégek részvételével (és ennek propagálásával)

A bevezető kampányt célszerű a megnyitó előtti *három hónapos időszakra* koncentrálni.

A teljes marketingprogram kialakításánál figyelembe kell venni az egyes tevékenységek marketing munkáját, illetve a város és az EKF menedzsment által szervezett promóciós programokat. Továbbá a Magyar Turizmus Zrt. erősödő marketingtevékenységével való összhang megteremtése érdekében az együttműködés minden formáját ki kell használni. Ez jelentősen javíthatja a költséghatékonyságot is.

VI.3.3.4. *Marketingköltségek*

A marketing költségek tervezésénél mind a helyi, mind a regionális, illetve országos és kisebb mértékben a nemzetközi promóciós tevékenységek lehetséges elemeit számba vettük.

A bevezető kampány marketing költségei, az eltérő feladatok miatt különböznek a működés marketingköltségeitől. Jelen projekt esetében a bevezető kampány és a nyilvánosság biztosítása összekapcsolódik (a jogszabályi előírás szerint elvégzendő feladatok a legtöbb esetben marketingértékkel bírnak), ezért költségvetésük is együttesen kerül bemutatásra, a kommunikációs terv (X. fejezetben).

A megnyitó előtti három hónapos időszak marketingaktivitása kiemelkedő, számos esemény és program ez időszakra koncentrálódik.

A működtetés marketing költségei

A működtetés során éves szinten 60-80 millió Ft marketing költségvetéssel számolunk, amely nem tartalmazza a külső produkciók esetében a külső rendezvényszervezők marketing-hozzájárulását. Utóbbi elsősorban a nagy hatókörű országos, vagy nemzetközi események, konferenciák tekintetében jelent tetemes többletforrást a promócióra.

A működési promóciós költségek tervezett éves megoszlása:

Promóciós aktivitások	Becsült költség (2008)
Kiadványok tervezése, elkészíttetése	7-10 millió Ft
Honlap fenntartása, üzemeltetése, egyéb online megjelenések	3-5 millió Ft
Reklám, PR és egyéb kommunikációs költségek	30-40 millió Ft
Értékesítéshez kapcsolódó kiadások	15-20 millió Ft

87. Táblázat: Marketingköltségek megoszlása

Forrás: saját szerkesztés

Természetesen a költségvetés összeállítása nagyban függ a programstruktúrától, az egyes programok által megnyerhető célcsoportoktól, stb. Ennek pontos összeállítása tehát az üzemeltető szervezet feladata lesz, összhangban adott év programstruktúrájától.

A ház piaci bevezetése miatt jelentős összegű felosztandó (mindkét funkcióhoz – kulturális és üzleti kötődő) marketing költséggel számolunk. 2010-ben a marketingköltség 100 millió Ft (2008-as áron), amelynek 20%-a fordítandó az üzleti funkció, 40%-a pedig a kulturális funkció marketingjére, további 40% pedig a ház egészének promóciójára. 2011-ben a marketingköltség 20%-os reálérték csökkenésével számolunk, és változik az eloszlás is: 40-40% fordítandó a kulturális és az üzleti funkcióra, és 20% az épület marketingjére. Az EKF év elmúltával szükséges a konferenciavendégek számának folyamatos növelése, a fenntarthatóság biztosítása érdekében. 2013-tól a feltételezzük, hogy a ház imázsa megteremtődött, ettől az évtől kezdődően a marketingtevékenység kiadásaiban kizárólag a programokhoz kötődő marketingköltség jelenik meg. A MICE szegmens esetében az iparági tapasztalatok alapján feltételezzük, hogy az értékesítési utak kiépítése nagyobb költségigényű a kapcsolattartás, ügyfelek megtartása azonban alacsonyabb költséggel megvalósítható (a funkcióhoz kötődő marketingköltség 30%-ra csökken). A kulturális funkcionál a saját szervezésű produkciók marketingköltségével számolunk, amely jelentős összeget tesz ki, és mindvégig dominánsabb, mint az üzleti funkció marketingje. A marketingköltségek a ház sikeres működése érdekében az infláció mértékénél nagyobb mértékben nőnek.

A marketing költségeken túl évente számoltunk **grafikai, nyomdai költségekkel** (funkciónként 8 millió Ft).

A marketingköltségek csak a bevezetés időszakán túl egyenletesen merülnek fel:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kulturális funkció marketingköltsége	30,60	25,21	25,97	46,81	48,21	49,66	51,15	52,68	54,26	55,89	57,57
Üzleti funkció marketingköltsége	15,30	25,21	25,97	20,06	20,66	21,28	21,92	22,58	23,26	23,95	24,67
Létesítmény általános marketingköltsége	30,60	12,61	12,98	-	-	-	-	-	-	-	-
Összes marketingköltség	76,49	63,03	64,92	66,87	68,87	70,94	73,07	75,26	77,52	79,84	82,24

	2010				2011			
Kulturális funkció marketingköltsége	7 649 089	7 649 089	7 649 089	7 649 089	6 302 849	6 302 849	6 302 849	6 302 849
Üzleti funkció marketingköltsége	3 824 545	3 824 545	3 824 545	3 824 545	6 302 849	6 302 849	6 302 849	6 302 849
Létesítmény általános marketingköltsége	7 649 089	7 649 089	7 649 089	7 649 089	3 151 425	3 151 425	3 151 425	3 151 425
Összes marketingköltség	19 122 723	19 122 723	19 122 723	19 122 723	15 757 123	15 757 123	15 757 123	15 757 123
	2012				2013			
Kulturális funkció marketingköltsége	6 491 935	6 491 935	6 491 935	6 491 935	11 701 713	11 701 713	11 701 713	11 701 713
Üzleti funkció marketingköltsége	6 491 935	6 491 935	6 491 935	6 491 935	5 015 020	5 015 020	5 015 020	5 015 020
Létesítmény általános marketingköltsége	3 245 967	3 245 967	3 245 967	3 245 967	0	0	0	0
Összes marketingköltség	16 229 837	16 229 837	16 229 837	16 229 837	16 716 732	16 716 732	16 716 732	16 716 732

88. Táblázat: Marketingköltségek a működés alatt (2013-tól a marketingköltségek csak az infláció mértékével változnak).

Forrás: saját szerkesztés

VI.4. A PROJEKT ÜTEMEZÉSE

A projekt ütemezését összefoglaló fejezetek célja, hogy részletesen elemezze a projekt, illetve az egyes részelemek megvalósításának időigényét feltárja a lehetséges kockázatokat, meghatározza a legfontosabb csomópontokat, szűk keresztmetszeteket és feltárja a végrehajtás optimalizálásának lehetőségeit.

Az ütemezések számbavételénél figyelembe vesszük az előkészítés során szükséges műszaki és adminisztratív eljárások időigényét, a kivitelezés műszaki, technológiai követelményeit, a kapcsolódó adminisztratív és pénzügyi eljárások időigényét.

Áttekintjük a támogatás felhasználáshoz kötődő eljárások időigényét és összefoglaljuk a legfontosabb szabályozásokat. Az ütemezések elkészítésénél figyelembe vesszük a rendezvények, események sikeres előkészítésének időszükségletét is.

VI.4.1. Műszaki megvalósítás ütemezése

Az ütemezés összeállítására a következő jogszabályok figyelembevételével kerül sor:

- Közbeszerzési törvény
- Engedélyeztetésre vonatkozó jogszabályok
- Műszaki, technológiai megvalósítást szabályozó rendeletek

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megvalósításának ütemezésében lényeges, hogy a beruházás megkezdése előtti engedélyezési, hatósági eljárások időigénye, a beruházó kiválasztásának időszükséglete, az engedélyezési eljárások időigénye, a műszaki megvalósítás technológiai igénye, az üzembe helyezési és átadási folyamatok időigénye egymással összehangolt legyen.

Figyelembe véve, hogy az EKF év márciusára a projektgazda szándékai szerint az épületnek alkalmasnak kell lennie a rendezvények fogadására rendkívül feszes megvalósítással kell számolni. A fenti tevékenységek időigényének rövidítésére, párhuzamos elvégzésére csak korlátozott módon van lehetőség. Az ütemezését alapvetően a 2010. év március 15-ei határidőnek rendeltünk alá, ezért a beruházás feladatainak ütemezése során minden fázist a minimálisan szükséges időintervallummal számítottunk. **Az eljárásokat a FIDIC „Sárga könyv” szerint vettük figyelembe.**

- A projekt kezdő időpontja, a pályázat benyújtása: 2008. június
- A beruházás (kivitelezés) kezdő időpontja: 2008. október
- A beruházás (kivitelezés) befejezésének időpontja, műszaki átadás: 2010. március
- A beruházás előkészítésének időtartama: 4 hónap (2008. június-2008. október)
- A kivitelezés teljes időtartama a műszaki átadásig: 18 hónap
- Garanciális időszak: 18 hónap
- Projektidőszak: 36 hónap
- A projekt lezárása és elszámolás a támogató szervezet felé: 2010. június vége

A beruházás havi bontású ütemezését a mellékletben szereplő GANTT diagram mutatja be.

A projekt műszaki megvalósításának ütemezését, a Megbízóval folytatott egyeztetés alapján, tervezés-építés feladatra vonatkozó eljárásnak megfelelően becsültük.

1. Építési engedélyezési eljárás. A jogszabályban előírt időtartam 60 nap, ugyanakkor a 74/2008. (IV.3.) Korm. Rendelet az EKF többi kulcsprojektjéhez kapcsolódó közigazgatási hatósági ügyeket kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította, vagyis az engedélyezési eljárás várhatóan rövidebb lesz, a jogerős építési engedély 2008. július közepére várható. Az építési engedély a támogatási szerződés aláírásának feltétele.
2. Tenderterv elkészítése: A tenderterveket az Építész Stúdió Kft. készítette, annak átadása 2008. június 19-én történt meg. A tendertervek alapján kezdődhet meg a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás. (FIDIC Sárga könyves eljárásnál nem feltétele a közbeszerzési eljárás kiírásának a jogerős építési engedély.)
3. Közműkiváltási tervek készítése. A közműkiváltási tervek elkészítése a PKK-ra (és DDRKTK-ra) vonatkozó építési engedélyezési tervdokumentáció birtokában kezdhető meg, a rácsatlakozások, igények ugyanis fontos kiinduló információi a tervezésnek. A tervek elkészítése és engedélyezése az építési engedélyezési eljárás ideje alatt lebonyolítható.
4. Régészeti próbafeltárás: A próbafeltárás a PMJV Önkormányzata és a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szerződése alapján 2008. augusztus 25-éig valósul meg. (A feladat előzményét jelentő régészeti hatástanulmány 2008. júniusában elkészült. Pécs MJV polgármester hivatalos kérésére a sporttevékenységet a területen felfüggesztették, a próbafeltárás megkezdhetősége érdekében. Az új sporttelep kialakításához szükséges építési engedélyezési eljárást 2008. június 1-jén kezdeményezték, az áthelyezéshez szükséges pénzügyi keret az elfogadott költségvetési tervezetben szerepel.)
5. Ingatlanok vételárának kifizetése. A megkötött adásvételi szerződések alapján a vételár jelenleg még meg nem fizetett 70%-a 2008. június 30-án kerül megfizetésére, ezzel egyidejűleg válik Pécs MJV Önkormányzata a fejlesztés által érintett ingatlanok tulajdonosává.
6. Telekalakítás a PKK által érintett teljes területre. A telekalakítás a jogerős építési engedély kiadásának feltétele. A telekalakítás feltétele az adásvétel megvalósulása,

amely 2008. június 30-án történik meg. Az ingatlantulajdonosok az adásvételi szerződésben kötelezettséget vállaltak, hogy a vételár hiánytalan megfizetését követően külön alakszerű nyilatkozatban (bejegyzési engedély) minden további feltétel nélkül, visszavonhatatlanul hozzájárulnak ahhoz, hogy a kialakításra kerülő ingatlan ingatlan-nyilvántartásba vétele kerüljön.

7. EU pályázati anyag elkészítése, beadása. A pályázati anyag részét képezi jelen megvalósíthatósági tanulmány, illetve a projekt adatlap, a kötelező mellékletek emellett az engedélyezésre beadott építési engedélyezési tervdokumentáció. A benyújtásra Pécs MJV Közgyűlésének elfogadását követően 2008. június 30-án kerül sor.
8. EU pályázati anyag befogadása: A formai megfelelés ellenőrzését – és az esetleges hiánypótlást – követően kerül befogadásra a pályázat, amelyről a ROP IH hivatalos értesítést küld. A projekt megvalósítása a befogadástól kezdhető meg.
9. EU pályázati anyag értékelése. A pályázat tartalmi értékelése, valamint az esetlegesen szükséges hiánypótlásokat követően kerül sor a támogatási döntésre, a tervek szerint 2008. augusztus 10-én. A támogatási döntéskor a projekt megkezdhető.
10. Műszaki ellenőr kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás. A közbeszerzési eljárás az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés alapján finanszírozott. A támogatási szerződés aláírását megelőzően megtörténik a kiválasztás.
11. Támogatási szerződés megkötése. A támogatási döntést követően szükséges a támogatási szerződés előkészítése. A jelentős időigény miatt a szerződés aláírása 2008. októberére várható. A szerződés megkötésének feltétele a jogerős építési engedély, ennek valószínűleg nem lesz akadálya.
12. -14. Kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás hossza összesen 78 nap. A közbeszerzési eljárást a tendertervek birtokában lehet megkezdeni. A közbeszerzési eljárás forrása az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés. Az eljárás során ésszerű rövidítésekkel szükséges élni annak érdekében, hogy a beruházás megvalósítása ne szenvedjen késedelmet. (Részletesebben ld. következő fejezet).

15. Projektmenedzsment. A projektmenedzsment tevékenység 2008 augusztusától (pályázat befogadása, támogatási döntés) kezdődik és a beruházás átadását követő 3 hónapig tart, a pénzügyi elszámolások miatt (2008. június 30).
16. FIDIC mérnöki tevékenység, műszaki ellenőrzés. A FIDIC mérnök a kivitelezéstől működik közre a beruházásban.
17. Tervezői szakfelügyelet. A munkaterület átadásától kezdődik és a használatbavételi engedély megszerzéséig tart.
18. Kiviteli tervek elkészítése a kivitelező által. A kivitelező kiválasztását és szerződéskötést követően kezdődhet meg, várhatóan 2010 októberében. A kivitelező által készített tervek a tapasztalatok szerint gyorsítják a kivitelezés folyamatát. A kiviteli tervek az egyes munkafázisokra külön készülnek, annak érdekében, hogy mielőbb megkezdődhessen a kivitelezés. A terület-előkészítéssel, bontásokkal.
19. Kivitelezés összesen 18 hónap. A kivitelezési folyamat a munkaterület átadásával indul, a kivitelezés első fázisa a terület-előkészítés, a bontási munkák elvégzése, illetve a közműkiváltások. Ezt követően indulhatnak meg a tereprendezés és szerkezetépítés. A kivitelezés következő fázisa a külső, illetve a belső szakipari munkák megkezdése. A belső szakipari munkák a beruházás teljes egészében folynak. Az épületvillamosság, illetve épületgépészet párhuzamosan végezhető/végezendő, a technológia beépítése is ehhez igazodik. A szerkezetépítést követően megkezdődhetnek az útépítések. Az átadást megelőző három hónapban történik a környezetrendezés. A kivitelezés időtartama rendkívül feszes, ez a beruházás megvalósításának egyik kritikus pontja, az előkészületi munkák esetleges felgyorsításával lehetséges a kivitelezésre szánt időtartam kismértékű növelése.
20. Műszaki átadás megindítása. A tevékenység a készre jelentéskor indulhat meg, szükséges azonban azzal számolni, hogy hiánypótlás válik szükségessé, ezért az ütemezés ennek beiktatásával készült.
21. Hiánypótlás. A beruházás mérete, a szűk határidők, a szigorú műszaki követelmények valószínűsítik a hiánypótlás szükségességét.
22. Műszaki átadás befejezése.

23. Használatbavételi eljárás, engedély. A beruházás megvalósításának végét, és az üzemeltetés kezdetét jelenti a használatbavételi engedély megszerzése. Annak érdekében, hogy a város az EKF programsorozathoz méltó helyszínt tudjon biztosítani, a használatbavételi engedélynek 2010 márciusában rendelkezésre kell állnia.
24. A nyitás 2008. március 15-ére tervezett.
25. EKF képzés: Három célcsoport képzése valósul meg, eltérő időpontokban. A konferenciaszervező és bonyolító képzés 2009-ben történik, annak érdekében, hogy a résztvevők még a nyitás előtt kamatoztatni tudják ismereteiket, hasonló indokok szerint ütemezett a szállodaipari alkalmazottak továbbképzése. Az esélyegyenlőségi képzés a létesítmény alkalmazottainak, alvállalkozóinak azonban 2010-ben a beruházás átadását megelőzően zajlik.
26. PKK szakmai bemutató: A PKK népszerűsítése, megismertetése kiállításokon és szakmai konferenciákon zajlik.
27. Nyilvánosság biztosítása. A nyilvánosság biztosítása folyamatos, gyakorlatilag már megkezdett tevékenység. A nyilvánosság biztosításával kapcsolatos aktivitások egy-egy akcióhoz kötődnek alapvetően – a folyamatosan kihelyezett tájékoztató eszközök mellett –, így időszakosan kerülnek megvalósításra a kivitelezés ideje alatt. A kampány kifizetését a projekt befejezéséhez kell időzíteni. A nyilvánosság biztosításának/kommunikációnak pontos ütemezését a X. fejezet tartalmazza.
28. Üzemeltetés megkezdése – kb. 1 hónap. Az üzemeltetés megkezdése a használatbavételi engedély megszerzését követően kezdődhet meg. Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a sikeres EKF nyitórendezvények érdekében célszerű lenne próbaüzemeltetést végezni. Az ütemezésben ezzel nem számoltunk, mert jelen időtartamok is a minimális időszükségleteket mutatják, ugyanakkor a kivitelezővel történhet erre vonatkozóan megállapodás.

VI.4.2. A projekt megvalósításához kapcsolódó eljárások ütemezése

A projekt megvalósításához kapcsolódó eljárások alatt elsősorban a támogatási források rendelkezésre állásához, megítéléséhez kötődő eljárások és döntések időigényét, a

felhasználással és elszámolással kapcsolatos eljárások időigényét, valamint a kapcsolódó eljárások (mint pl. közbeszerzési eljárás) időigényét vesszük figyelembe.

A kapcsolódó eljárásokat a következő fő területekre bontva elemezzük:

- Jóváhagyott projektekhez kötődő támogatási szerződés megkötésének folyamata;
- Régészeti eljárás;
- A megvalósítás során alkalmazandó eljárások – közbeszerzési eljárások;

Az eljárások ütemezése a következő főbb jogszabályok és eljárásrendek figyelembevételével készül:

- 16/2006. (XII.28.) MeHVM-PM együttes rendelet a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól.
- 255/2006. (XII.8.) Korm. Rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről

Támogatási szerződés:

A pályázati dokumentáció 2008. júniusban történő benyújtásához képest a támogatási szerződés aláírása 2008 októberében várható.

Régészeti eljárások

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról szóló 308/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet értelmében a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényben meghatározott kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos valamint a műemléken végzett építési munka és telekalakítás esetén az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben meghatározott hatósági feladatok ellátására kulturális örökségvédelmi hatóságként a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt, mint országos illetékességű központi hivatalt jelöli ki.

A hatósági, továbbá a szakhatósági ügyekben első fokon a Hivatal területi szervei útján jár el. Ezekben a hatósági ügyekben a Hivatal elnöke látja el a másodfokú hatósági jogkört.

A projektgazda törvényi kötelezettsége, hogy elkészíttesse az engedélyhez szükséges örökségvédelmi hatástanulmányt, és elvégeztesse az előzetes próbafeltárásokat. A 2007. április 3-án hatályba lépett a régészeti lelőhely, lelet megtalálójára anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló 18/2001. (X. 18.) NKÖM rendeletet (a továbbiakban: R.) és az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelet módosítása, amelynek értelmében (R. 14/D. § és Öhr. 3/A. §) a szerződés tárgya szerinti örökségvédelmi hatástanulmány és az előzetes próbafeltárás elkészítése a Szakszolgálat kizárólagos hatáskörébe tartozik. A régészeti hatástanulmány 2008 júniusában elkészült, a próbafeltárás elvégzésének határideje 2008. augusztus 25.

Közbeszerzési szabályok

A projekt kapcsán az alábbi közbeszerzési eljárásokat szükséges lefolytatni:

- **Tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás:** A tervpályázati eljárásról szóló Kormányrendelet 20. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 125 § (5) bekezdése megteremti a jogalapot arra, hogy a tervezővel **ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatása eredményeként** kössön szerződést. Az eljárás jellegéből adódóan gyorsan, kb. 35 nap alatt lefolytatható az eljárás és megköthető a tervezési szerződés.
- **Kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás szabályai:** A kivitelező kiválasztására irányuló eljárásra a Kbt-n kívül az építési beruházások közbeszerzéseivel kapcsolatos részletes szabályairól szóló 162/2004. (V.21.) Kormányrendelet szabályai az irányadók. A közbeszerzési eljárás alapesetben nyílt, időigénye kb. 90-100 nap. A Kbt. meghatároz olyan eseteket is, amikor az eljárás időtartama rövidíthető. A minimális idő 64 nap, ugyanakkor érdemes megfontolni, hogy mely tevékenységek időigénye csökkenthető a kockázatok jelentős növekedése nélkül.

A Kbt. meghatároz olyan eseteket, amikor az eljárás időtartama rövidíthető. **Erre négy ponton látunk lehetőséget, ezeket röviden vázoljuk:**

i) az eljárás ajánlattételi határideje alapesetben 52 nap. Az eljárást megindító felhívás közzétételét megelőző 52 nappal, de legfeljebb egy éven belül előzetes összesített tájékoztatót teszünk közzé a tervezett beruházásról (megoldható, hogy egy ilyen

tájékoztatásban mind az öt létesítményre vonatkozó eljárás megjelölésre kerüljön). Az ajánlattételi határidő 52 napos időtartama ezáltal 36 napra csökkenthető (Kbt. 74.§ (2) bekezdés);

ii) az eljárást megindító felhívást elektronikus úton tesszük közzé. Ebben az esetben az 52 nap, illetve előzetes tájékoztató közzététele esetén a 36 nap további 7 nappal rövidíthető (Kbt. 74.§ (3) bekezdés);

iii) az 52 (illetve 45), valamint a 36 (illetve 29) nap tovább rövidíthető legfeljebb 5 nappal, ha a dokumentációt teljes terjedelmében és térítésmentesen elektronikusan biztosítjuk az ajánlattevők részére. Valamennyi határidő-rövidítési lehetőséget kihasználva a nyílt eljárás ajánlattételi határideje 24 nap lehet (Kbt. 74.§ (4) bekezdés);

iv) időt takaríthatunk meg azáltal, ha nem (vagy nem teljes körben) biztosítunk hiánypótlást az ajánlattevők számára, így az ajánlatok elbírálása kb.10-15 nap alatt elvégezhető. Jelezzük azonban, hogy uniós forrásból támogatott projekt esetén kötelező a hiánypótlás biztosítása, ennek köre (azaz hogy részlegesen vagy teljes körben biztosítjuk-e a pótlást) azonban az ajánlatkérő döntésére van bízva.

Javasoljuk mérlegelni az alábbiakat:

- A határidő rövidítési lehetőség az ajánlatkérő szempontjából mindenképpen előnyös, kérdés azonban, hogy az ajánlattevők képesek-e ezen időtartam alatt különféle dokumentumok beszerzésére és megalapozott, részletes költségvetés elkészítésére;
- Nem javasolt a hatalmas terjedelmű, rajzokat és egyéb terveket tartalmazó dokumentációt térítésmentesen átadni;
- Megfontolandó a hiánypótlás szabályainak meghatározása, mert előfordulhat, hogy orvosolható hiba miatt esik ki egy jó pályázat abból a szempontból, hogy a kérdéses dokumentum tekintetében a hiánypótlás nem volt biztosított. Egyebekben az árazott költségvetések áttekintése hosszadalmas, így a hiánypótlás nyugodtan belefér az időtartamba.
- Javaslatunk szerint (a megvalósítás ütemezését is e szerint készítettük) érdemes élni az első két rövidítés lehetőségével.

- **Lehetséges további közbeszerzési eljárások:** ajánlatkérőnek számolnia kell a **közbeszerzési tanácsadó** és a **műszaki ellenőr** megpályáztatásával.
- **Az eljárások költségigénye:** a létesítmények megvalósításának egyes szakaszaiban különféle költségek merülnek fel: számolni kell a közbeszerzési hirdetmények költségeivel (hirdetmények díja, az eljárásban résztvevő bizottsági tagok díja, nyertes pályamű díjazása – Kormányrendelet 21§ (6) bekezdés, 137/2004. Kormányrendelet 21§ (2) bekezdés), a tervező kiválasztására irányuló eljárás során felmerülő hirdetmény közzétételi díja (Kbt. 9§ (2) bekezdés, Kbt. 9§ (1) bekezdés), a kivitelező kiválasztására irányuló eljárás során felmerülő hirdetmény közzétételi díja és egyéb kötelező költségek (pl. egyéb szakértő, hirdetmények módosítása, régészeti feltárások díja, tervek sokszorosítása, stb.)
- **Az eljárások időbeli ütemezése:** az ütemezés szempontjából fontos, hogy az egyes közbeszerzési eljárások megindítása egymással összehangolt legyen. A közbeszerzési eljárások gyors időbeli lefutásának feltétele az eljárások megfelelő előkészítése, a szükséges engedélyek beszerzése, a jogi és egyéb helyzetek tisztázása, az ajánlatkérői igények pontos meghatározása.

VI.4.3. Pénzügyi ütemezés

A pénzügyi ütemezés keretében a projektek megvalósításához kötődő pénzáramokat, a támogatási és egyéb finanszírozási források lehívhatóságának, felhasználhatóságának lehetséges ütemezését vizsgáljuk.

Az elszámolható költségek finanszírozása saját forrásra és DDOP támogatásra osztható fel.

A Támogatóval kötendő támogatási szerződésben a pályázó az elszámolás során szállítói kifizetést kér. A szállítói kifizetés során a támogatási szerződés aláírásakor a saját forrást a kedvezményezett a Kincstári Vagyoni Igazgatóság (KVI) részére befizeti, és a KVI közvetlenül utal a szerződésnek megfelelően a szállítóknak az adott szerződés (tevékenység) teljesítésekor.

A támogatási szerződés aláírását 2008 októberére ütemeztük, ekkorra szükséges a pályázónak az elszámolható költségekre jutó saját forrás felett rendelkeznie. A saját forrást a projektgazda EIB hitelből kívánja fedezni. A folyósításhoz szükséges dokumentációk benyújtásra kerültek, a folyósítás 2008 július elején várható. A projektgazda élni kíván a ÖTM önerő kiegészítés

támogatással, amely a projekt elszámolható költségének 5%-át teszi ki. Az ennek elnyeréséhez szükséges pályázati dokumentáció összeállítása folyamatban van.

A pályázó számol azzal, hogy a támogatási szerződés aláírását megelőzően felmerülő előkészítési költségeket **előfinanszíroznia** kell, a források elkülönítettek. Jelen esetben ezek a költségek:

- Ingatlan adásvétel költsége: 694 millió Ft. A forrás rendelkezésre áll, az adásvétel értékének 30%-a kifizetésre került.
- Nyilvánosság biztosítása ezen időszakra eső része.
- Tenderterv elkészítése: 74 millió Ft.
- Projektmenedzsment költség 2 hónapra

Az előfinanszírozott költségeket az első negyedéves pénzügyi beszámoló benyújtását és elfogadását követően utalják vissza a kedvezményezett részére.

A **nem elszámolható költségek** az 1067/2005. (VI.30.) Korm. Határozat alapján az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatásból finanszírozott (NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés szerint).

A negyedéves, éves és féléves bontású ütemtervet a melléklet tartalmazza.

VI.5. KÖRNYEZETI HATÁSÖSSZEFOGLALÓ

VI.5.1. Bevezetés, a hatásösszefoglaló célja

Az „Európa Kulturális Főváros – Pécs, 2010” c. projekthez kapcsolódó környezetvédelmi feladatrészt alapvetően három fő munkarészre osztható:

- Környezetvédelmi hatósági folyamat lefolytatása azon kulcsprojektek esetében, amelyeknél jogszabályi kötelezettség alapján ez szükséges,
- A pályázathoz szükséges környezeti hatásösszefoglaló elkészítése mindegyik kulcsprojektre vonatkozóan,
- Környezetvédelmi feladatok kidolgozása a gazdasági elemzések lefolytatásához.

A környezeti hatásösszefoglaló elsődleges célja, hogy bemutassa és értékelje a tervezett tevékenység környezetre gyakorolt hatásait. Egy projekt környezeti hatásainak előzetes becsléshez elsődlegesen szükség van a jelenlegi környezeti állapot feltárására, ezért bemutatásra kerül a projekt helyszín szűkebb és tágabb környezetének jelenlegi környezetállapota. A jelenlegi környezeti állapot bemutatását követően sor kerül a projekt létesítése és működése során a környezeti elemekre gyakorolt hatásainak ismertetésére valamint értékelésére, a hatások értékelésével együtt bemutatásra kerülnek azon intézkedések is, amelyek segítségével mérsékelhetők az esetlegesen bekövetkező káros hatások. A hatásösszefoglaló kiegészül továbbá a releváns környezetvédelmi jogi szabályozás rövid ismertetésével.

VI.5.2. Jogszabályi és tervezési háttér

VI.5.2.1. Releváns környezetvédelmi szabályozás

VI.5.2.1.1 Áttekintés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: 1995. évi LIII. törvény) határozza meg a környezet védelmének alapelveit, adminisztratív és

közgazdasági alapjait, a kormány és az önkormányzatok szerepét és felelősségi köreit, valamint az engedélyezési folyamatokat és a nyilvánosság tájékoztatását.

A 1995. évi LIII. törvény meghatározza továbbá a környezetvédelmi igazgatás körébe tartozó feladatokat, rendelkezik a környezethasználat feltételeiről, hatósági engedélyezésről (előzetes vizsgálati eljárás, környezeti hatásvizsgálati eljárás, környezetvédelmi felülvizsgálat stb.).

A következőkben sor kerül az egyes előírások környezeti elemenként, illetve hatótényezőnként történő ismertetésére. Az előírások elsősorban az építési engedélyezés környezetvédelmi követelményeihez igazítva kerülnek ismertetésre.

VI.5.2.1.2 Levegőtisztaság-védelem

A 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet határozza meg a levegőtisztaság-védelemre vonatkozó legfontosabb előírásokat. A 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza a légszennyező anyagok listáját, és az azokhoz meghatározott légszennyezettségi határértékeket. A levegőtisztaság-védelem részletes, releváns szabályai az V.5.3.3. fejezetben kerülnek bemutatásra.

VI.5.2.1.3 Zaj- és rezgésvédelem

A zaj- és rezgésvédelem általános szabályait a 284/2007. (X. 29.) Kormány rendelet határozza meg. A rendelet értelmében a zajt és rezgést előidéző létesítmények tervezése, építése és üzemeltetése, valamint meglévő létesítmények bővítése során a vonatkozó zaj- és rezgésterhelési határértékeket be kell tartani. Ezen határértékeket a 8/2002. (III.22.) KöM-EüM rendelet határozza meg. A zajtól védendő területek elhelyezkedése függvényében különböző terhelési határértékek kerültek megállapításra.

A határértékeknek a lakóházak, szállodák, kórházak és iskolák (védendő épület) homlokzatától 2 méter távolságban kell teljesülniük. A magyar jogi szabályozás – az adott helyiség használatától függő – beltéri zajterhelési határértékeket szintén tartalmaz, azonban – mintegy 25 dB kültéri, illetve beltéri zajszint különbséget feltételezve – ezek normál ablakok alkalmazásával teljesíthetők abban az esetben, ha a kültéri határértékek teljesülnek.

Az épületekben tartózkodó emberekre vonatkozó rezgésterhelést a 8/2002. sz. KöM-EüM rendelet határozza meg.

VI.5.2.1.4 Hulladékgazdálkodás

Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól és a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII sz. törvény írja elő a fenntartható fejlődéssel összhangban megvalósított a hulladék keletkezésével, kezelésével, és ártalmatlanításával kapcsolatos szabályokat. A hulladékkezelés fő alapelvei: a hulladék keletkezésének megelőzése, a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése, azon hulladékok hasznosítási arányának maximalizálása, melyek keletkezése nem kerülhető el és a mindezek után visszamaradó hulladékok ártalmatlanítása, a környezet lehető legkisebb terhelésével kell, hogy megvalósuljon.

VI.5.2.1.5 Talajminőség, felszíni-, felszín alatti vízminőség

A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény értelmében a termőföld védelme az állam és a földhasználó, illetve a beruházó és üzemeltető közös feladata. A különböző (pl. ipari, közlekedési, stb.) beruházások esetében a tervezés és építés fázisában a beruházó, az üzemelés fázisában az üzemeltető feladata a talaj felső termőrétegének védelme.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet felsorolja mindazon tevékenységeket, amelyeknek a felszín alatti vizek minőségére (és mennyiségére) hatása van. A 10/2000. (VI. 2.) KöM-EüM-FVM-KHVM együttes rendelet meghatározza a földtani közegre és a felszín alatti vizekre vonatkozó határértékek rendszerét és számszerű értékeit.

A 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet meghatározza a különböző vízszennyező anyagok, különösen a veszélyes anyagok kibocsátásának, valamint a szennyvízkibocsátással járó tevékenységek végzésének szabályait. A kormányrendeletben meghatározásra kerültek a felszíni vizek védelmének általános szabályai, a szennyvízkibocsátók általános kötelezettségei, valamint a kibocsátási határértékek rendszere.

VI.5.2.1.6 Természetvédelem

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény határozza meg az állam, a környezethasználók, valamint egyéb szervezetek természetvédelemmel kapcsolatos jogait és kötelességeit. A magyar jogi szabályozás szerint természeti területet és más védelemre érdemes területet helyi vagy országos jelentősége alapján rendeletben védetté lehet nyilvánítani. Országos jelentőségű védett természeti területek – a védelem kiterjedtségének,

céljának, valamint a terület hazai és nemzetközi jelentőségének függvényében – a következő négy kategóriába vannak sorolva:

- Nemzeti park
- Tájvédelmi körzet
- Természetvédelmi terület
- Természeti emlék

A többször módosított Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004. (11. 26.) rendeletben helyi jelentőségű táj- és természetvédelmi zónák kijelölésére került sor. Helyi jelentőségű természetvédelmi területen a természet védelméről szóló törvény előírásai szerint és a védett területekre vonatkozó helyi rendeletekben és természetvédelmi kezelési tervekben foglaltak alapján lehet tevékenységeket végezni. A területeket érintő ügyekben az első fokú természetvédelmi hatóság (a település jegyzője) az eljáró szerv.

A 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet határozza meg a Natura 2000 területekkel kapcsolatos magyarországi előírásokat, valamint tartalmazza 55 SPA és 467 SCIs listáját. A jogszabály mellékletei tartalmazzák a fent említett direktívákban meghatározott, európai jelentőségű fajokat és élőhely-típusokat. A kormányrendelet szintén meghatározza azon tevékenységek körét, amelyekhez a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek, mint a Natura 2000 területekért felelős hatóságok engedélye, vagy jóváhagyása szükséges.

VI.5.2.2. Engedélyezési eljárás

A környezeti hatásvizsgálat lefolytatásáról és a környezetvédelmi engedély megszerzéséről a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. Korm. rendelet) rendelkezik.

A tervezett fejlesztés azonban nem tartozik a 314/2005. Korm. rendelet hatálya alá, sem előzetes vizsgálat, sem pedig hatásvizsgálat elvégzése nem kötelező (hasonló típusú fejlesztések esetében a 3. számú melléklet 102.^{52/} és/vagy a 140.⁵³ pontjai lehetnek

⁵² Önállóan létesített felszíni vagy felszín alatti autóparkoló - beleértve a parkolóházat is - 300 parkolóhelytől; védett természeti területen vagy annak védőövezetén 100 parkolóhelytől

relevánsak, azonban a tervezett fejlesztés egyik küszöbértéket sem éri el. A Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség illetékes szakemberével lefolytatott egyeztetés emlékeztetője a mellékletben került csatolásra.

Azon tevékenységek végzése, létesítmények építése esetében, amelyek nem tartoznak a 314/2005. Korm. rendelet hatálya alá, a környezetvédelmi szempontok az építési engedélyezési eljárás során érvényesülnek. Az építési engedélyezési eljárás során a környezetvédelmi hatóság szakhatóságként jár el, a szakhatósági állásfoglalást az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII.29.) KTM rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt jogkörében adja ki.

Az építési engedélyt az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény előírásai szerint az építésügyi hatóság adja ki.

Az illetékes környezetvédelmi felügyelőség szakhatósági állásfoglalását az illetékes építési hatósághoz benyújtott engedélyezési dokumentáció alapján, az építési hatóság megkeresésére alakítja ki. A kérelmet az I. fokú építési hatósághoz kell benyújtani. Az engedélyezési tervet és az állásfoglalás iránti kérelmet az illetékes építési hatóság továbbítja az illetékes környezetvédelmi hatósághoz.

VI.5.3. Jelenlegi állapot

VI.5.3.1. Domborzat, földtan és talaj

A tervezési terület a Dunántúli-dombság nagytájon, a Mecsek és Tolna-Baranyai-dombvidék középtájon és a Dél-Baranyai-dombság kistájon helyezkedik el. A kistáj a Mecsektől D-DK-re elhelyezkedő dombsági, kis részben síksági kistáj. A tervezési terület közvetlen környezete hozzávetőlegesen 130-135 tengerszint feletti szinten (mBf) helyezkedik el.

Földtani felépítést tekintve a tervezési terület antropogén képződményen (feltöltés) helyezkedik el.

⁵³ Egyéb, az 1. mellékletbe vagy a 3. melléklet 1-139. pontjába nem tartozó építmény vagy építmény együttes beépített, vagy beépítésre szánt területen 3 ha területfoglalástól, vagy 300 parkolóhelytől

A terület felszín alatti szennyezettségi állapotáról nem áll rendelkezésre információ, a területen jelenleg valamint korábban folytatott tevékenység alapján nem valószínűsíthető felszín alatti szennyezés megléte.

22. ábra: A tervezett helyszín és környezete

Forrás: saját szerkesztés

VI.5.3.2. *Vízminőség, vízgazdálkodás*

VI.5.3.2.1 *Felszíni vizek*

A Dél-Baranyai-dombság kistáj K-i részét a Karasica Villány feletti szakasza a Dunába, Ny-i részét a Bükkösi-víz és a Pécsi-víz, valamint az Eperszegi-csatorna a Fekete-vízen át a Drávához csapolja le. A Karasica nevezetesebb mellékvíze a Vasas-Belvárdi-víz és a Villány-Pogányi-vízfolyás. A kistáj K-i felének kismértékű vízhiánya, Ny-i felének vízfeleslege van.

A víz és csatornahálózat

A pécsi vízmű rendszer, a környező 10 település ellátását is biztosító egységes rendszer, melyet a Pécsi Vízmű Rt. üzemeltet. A vízmű rendszer egyharmad részben helyi, kétharmad részben regionális vízbázisra támaszkodik.

A ma Pécsen levő 66.097 lakás 95-97%-a részesül vezetékes vízellátásban. A város vízfogyasztása az utóbbi 10-12 évben fokozatosan csökkent.

A vízelosztó hálózat a korábbi nagyobb igényekre épült ki, ennek megfelelően kapacitás problémák nincsenek, a hálózat rekonstrukciója folyamatban van. A közüzemi vízzel ellátatlan területek, a szám szerint kis létszámú, de a területileg nagy kiterjedésű, domboldalakon található. Az ellátatlan területek zömében azok a korábban hétvégi házas területek, amelyek az utóbbi időben fokozatosan kertvárosi családi házas területekké alakultak át, de még csak részben beépítettek.

A nagyobb ipari üzemek technológiai vízigényüket egyre inkább saját vízműről biztosítják. Ezek részben rétegvízre, kisebb arányban talajvízre települtek.

A csatorna szolgáltatásban részesülő lakosság száma 149 ezer fő, az összlakosság 87%-a. Az ellátatlan ingatlanok nagy többségben a családi házas övezetekbe esnek, ezért a további új bekötéseknél általában csak egy lakás terhe várható.

A város fő szennyvízelvezető rendszere kiépült, a várható távlati igények fogadására is alkalmas. A ma közcsatornával ellátatlan, elsősorban a domboldalra felhúzódó lakott területek szennyvízelvezetése a következő évek feladata. A hegyoldal csatornázása az elmúlt évtizedben tanulmány és kiviteli tervek készültek, amelyek nagyobb részt korszerűsítésre szorulnak.

A szennyvíztisztító telep 80.000 m³/nap mechanikai és 60.000 m³/nap biológiai kapacitással rendelkezik, ez utóbbiból a fokozott tisztaságú biológiai 40 000 m³/nap.

VI.5.3.2.2 Felszín alatti vizek

A talajvíz É-on, a Mecsek alatt 2 méternél magasabban érhető el. Emellett egy 4-6 méter talajvízmélységű övezet a Vasas-Belvárdi-víz és a Villányi-hegység között. A többi területen 2-4 méter között találjuk a talajvizet. Mennyisége azonban csak É-on, a Mecsek alján számottevő. A rétegvizek mennyiségét 1-1,5 l/s.km²-re becsülik. Számos artézi kútjának mélysége és vízhozama nagy szélsőségek között váltakozik.

A tervezési területen a talajvízszint hozzávetőlegesen 125-127 tengerszint feletti szinten (mBf) helyezkedik el.

A vízbázisok és felszíni vizek védelme

Pécs felszín alatti vízbázisai sérülékeny földtani környezetben helyezkednek el. A pellérdi és a tortyogói felszín alatti víztároló medencéi részben a város alatt helyezkednek el, és egységes rendszert alkotnak, így bárhol bekerülő szennyeződés veszélyezteti a vízbázisokat. Önálló vízföldrajzi egységet képez a mecseki karszt, amelynek víznyerő helye a Tettye forrás. Országos célprogram is támogatja a vízbázisok védelmét. Kormányrendelet írja elő a védőterület-rendszer meghatározását és a szükséges korlátozások rögzítését és betartását.

Pécs a felszín alatti víz állapota érzékenységének szempontjából (a 219/2004. kormányrendelet és a 27/2004. a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló KvVM rendelet előírásai alapján) fokozottan érzékeny és kiemelten érzékeny felszín alatti területen fekszik. A tervezési terület szennyeződés érzékenységi térképe alapján a terület érzékenységi besorolása szerint 2b érzékenységi alkategóriájú területen helyezkedik el.

VI.5.3.3. Levegőminőség

VI.5.3.3.1 Meteorológiai és klimatikus viszonyok

Pécs térségének éghajlati viszonyai területileg is változatosak, amelyek szorosan összefüggenek a földrajzi helyzettel és a domborzati, beépítettségi viszonyokkal.

A léghőmérséklet alakulását a domborzat, a beépítettség is jelentősen befolyásolja. Az évi középhőmérséklet a Jakabhegy-Tubes-Misina-Árpádtető-Vasas vonaltól északra 9,0-9,5 °C, a Mecsek déli lejtőin 9,5-10,0 °C, míg a várostól délre fekvő dombsági területeken 10,0-10,5 °C között alakul.

A területnek helyet adó kistájon a csapadék évi összege K-en és DK-en 650 mm körüli, Ny-on 670 és 690 mm közötti, É-on kevéssel 700 mm feletti. A vegetációs időszakban K-en 370-400 mm, Ny-on 400-420 mm csapadék hullik.

A térség szélviszonyait alapvetően befolyásolják a domborzati és beépítési viszonyok. A szélmérések adatai szerint az uralkodó szél 1500 m magasságig északias, amely mellett azonban nagy arányban fordulnak elő a nyugatias szelek is.

Ny-DNy-É szektor irányából fújnak a szelek a leggyakrabban. Ez arra utal, hogy az atlanti és mediterrán áramlatok mellett a kontinentális áramlást jelző keleties szelek erősen megritkúlnak.

VI.5.3.3.2 A vizsgált terület tágabb környezetének légszennyezettsége

„A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról” szóló 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 21/2001. Korm rendelet) alapján az ország területét és településeit a légszennyezettség mértéke alapján a környezetvédelmi és a közegészségügyi hatóság javaslatának figyelembevételével zónákba kell sorolni. A zónák kijelölésére „a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről” szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletben (a továbbiakban: 4/2002. KvVM rendelet) került sor. A rendelet az egyes zónákban 11 szennyező anyagot értékel, ezekre A, B, C, D, E, F csoportokba valamint a talajközeli ózon esetében O-I és O-II csoportokba tipizálja a zónát.

A 4/2002 (X. 7.) KvVM rendeletben Pécs és környéke légszennyezettségi zónában (öt kiemelt jelentőségű szennyezőanyagot vizsgálva) a kén-dioxid koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, a nitrogén-dioxid koncentrációja a légszennyezettségi határérték és a tűrőhatár között van, a szén-monoxid koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg, a szilárd légszennyező anyagok a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között vannak, a benzol koncentrációja az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg. A vizsgált 11 légszennyezőanyag Pécssett jellemző értékei alapján a szennyező anyagokéti kategóriákat az 89. táblázat mutatja.

Zónacsoportok a szennyező anyagok szerint						
Légszennyező anyag	SO ₂	NO ₂	CO	PM ₁₀	benzol	Talajközeli ózon
Levegőminőségi zóna	F	C	F	D	F	O-I
Koncentráció (µg/m ³)	< 50	40-60	< 2500	14-70	< 2	> 18 000 ⁵⁴
Légszennyező anyag	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)	
Levegőminőségi zóna	F	F	F	F	B	
Koncentráció (ng/m ³)	< 2,4	< 2	< 10	< 0,15 ⁵⁵	0,4-0,6	

89. táblázat: Pécs és környéke légszennyezettségi zónái

Forrás: 4/2002 (X. 7.) KvVM rendeletben

A fentiek alapján a 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 7. § (7) értelmében a nitrogén-dioxidra vonatkozó integrált intézkedési programot kellett készíteni. Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról szóló intézkedési programot 2004-ben készítette el a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség. Fontos megjegyezni, hogy az intézkedési program elkészítésének idejében szilárd (PM₁₀) légszennyező anyagok tekintetében is „C” zónabesorolás volt érvényben, ezért a program ezen szennyezőanyagokra is kitért. A légszennyező anyagok immissziós határértékei „a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről” szóló 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendeletben kerültek meghatározásra.

⁵⁴ A vegetáció védelmére, 2010. évre 18 000 µg/m³ x óra

⁵⁵ µg/m³

Légszennyező anyag	Légszennyezettség egészségügyi határértéke ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)			Veszélyességi fokozat
	Órás	24 órás	Éves	
Szén-monoxid	10.000	5.000	3.000	II.
Nitrogén-oxidok	200	150	70	II.
Nitrogén-dioxid	100	85	40	II.
Szállópor (PM10)		50	40	III.
Kén-dioxid	250	125	50	III.

90. táblázat: Légszennyező anyagok immissziós határértékei

Forrás: 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM

Helyi zónabesorolás

A többször módosított Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004. (11. 26.) rendeletben (a továbbiakban: PÉSZ és PSZT) levegőtisztaság-védelmi zónák kijelölésére került sor. A szabályzat öt levegőtisztaság-védelmi zónát különböztet meg:

- Kiemelten érzékeny zóna
- Átlagos érzékenyséű – I. zóna
- Átlagos érzékenyséű – II. zóna
- Átlagos érzékenyséű – III. zóna
- Nem érzékeny zóna

A tervezési terület az „átlagos érzékenyséű – I.” levegőtisztaság-védelmi zónába tartozik, a zónában a levegőterhelést okozó tevékenységek közül csak a csekély mértékben levegőterhelést okozó létesítmények alakíthatók ki. A rendelet a „átlagos érzékenyséű – I. zóna” levegőtisztaság-védelmi zónára vonatkozó magyarázathoz tartozó lábjegyzetben a 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet „B” pontjára történő hivatkozás szerepel, amely azonban a „B) *Közepes mértékben levegőterhelést okozó tevékenység esetén a védelmi övezet sugarának nagysága legalább 300, de legfeljebb 600 méter Iparág, illetve tevékenység*”-ekre vonatkoznak. A Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség illetékes szakemberével folytatott megbeszélés alapján

valószínűsíthető, hogy a fent említett ellentmondás pusztán elírásnak köszönhető, a hivatkozás helyesen a 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet „C” pontjára vonatkozna.

A légszennyezettség jelenlegi állapota

A légszennyezettség állapotát 4 db monitoring állomás (Szabadság út, Boszorkány út, Légszeszgyár u. és Buzsáki úti, a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által üzemeltetett automata mérőállomások (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat) mérési eredményei alapján az 1998-2006 közötti időszakban vizsgáltuk.

Szállópor (PM₁₀) esetében a monitorállomások által mért szállópor szennyezettségek éves átlag eredményeit tekintve a Pécs, Szabadság úti állomáson 1998-hoz viszonyítva a TSPM és PM₁₀ szennyezettség tendenciája csökkenő, míg a Pécs, Légszeszgyár úti monitoring állomáson ingadozó, változó átlagos szennyezettségek vannak.

Nitrogén-dioxid és NO_x esetében a monitoring állomások által mért szennyezettségek éves átlagértékeit tekintve minden monitorállomáson növekvő tendencia volt megfigyelhető 2005-ig. Ez a tendencia 2006-ban megtört és a Légszeszgyár utca kivételével az NO₂ és az NO_x minden állomáson csökkent (kivétel a Buzsáki úti állomást, ahol az NO_x 2006-ban 2005-höz képest stagnált). A mért napi értékek sok helyszínen határértéket meghaladó szennyezettséget mutatnak.

A légszennyezettség oka

NO_x légszennyezőanyag esetében meghatározó az ipari eredetű kibocsátás, de jelentősnek mondható a közlekedési emisszió is. A szilárd emissziók terén lakossági vegyestüzelés emissziója a legjelentősebb. Az ipari emissziók NO_x és szilárd kibocsátásának döntő részét a Pécsi Hőerőmű adja.

Az NO_x szennyezettség területi eloszlásában az I. és III. negyedéveket összehasonlítva a belvárosban alakulnak ki a magasabb szennyezettségek, amelynek fő okozója a közlekedés. A fűtési időszakban kialakuló magasabb szennyezettségeket a közlekedés mellett megjelenő helyi fűtési emissziók eredményezik. Ezek az eredmények összhangban vannak a mért szennyezettségi adatokkal, hiszen a városon átmenő 6-os út mellett lévő két monitoring állomás nitrogén-oxidok mérési eredményei a legmagasabb szennyezettségi eredményeket

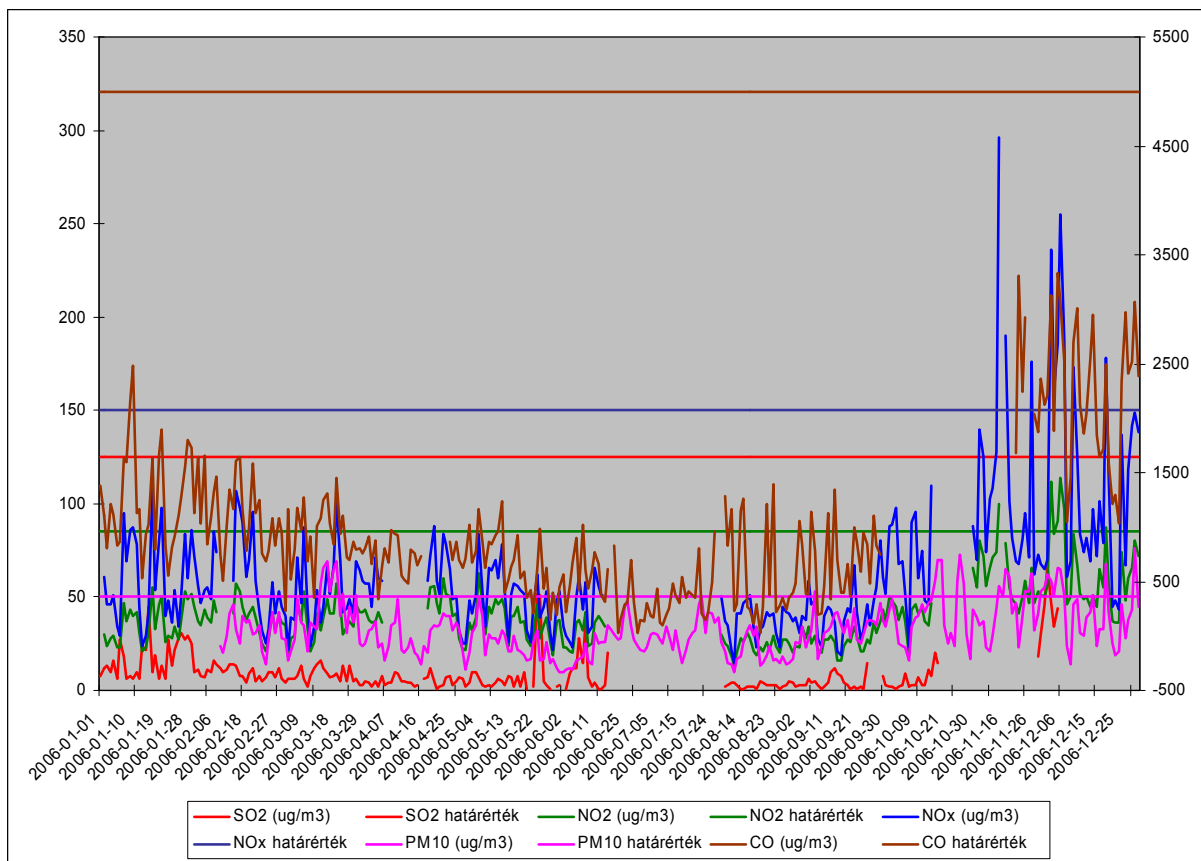
adják. A fűtési időszakban az egyedi fűtéses területeken a lakossági eredetű nitrogén-oxidok emisszió a meghatározó, a nem fűtési időszakban viszont a közlekedés szerepe jelentős.

A porszennyezettség alakulásában az I. és III. negyedév szennyezettség eloszlását összehasonlítva látható, hogy a fűtési időszakban a vegyes-tüzelésből származó szilárd emisszió hatásai jelentősek.

A nyári időszakban az ipari és közlekedési eredetű szilárd kibocsátások alacsony szennyezettséget eredményeznek. Ennek ellenére a mért porszennyezettségek alapján alig van különbség a fűtési és nem fűtési időszakok porszennyezettségi eredményei között. Egyes mérőhelyeken inkább a nem fűtési időszak szennyezettségi adatai magasabb szennyezettségeket mutatnak. Ennek oka az ún. diffúz porszennyezés (pl. bányászati tevékenység, a közlekedési utak felületéről felvert por, stb.).

A tervezési terület közvetlen környezetének légszennyezettségi állapota

A tervezési terület közvetlen környezetének légszennyezettségi állapotának jellemzésére a tervezett létesítmény helyszínének közelében, a Légszeszgyár úton található, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által üzemeltetett automata mérőállomás (Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat) mérési adatainak felhasználásával került sor. A nyilvánosan elérhető adatbázisból kigyűjtésre kerültek a 2006. évi napi átlagok SO₂, NO₂, NO_x valamint PM₁₀ szennyezőanyagokra. A napi átlagok a következő ábrán kerülnek bemutatásra.

23. ábra: 2006. évi napi átlagok SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀ és CO szennyezőkre

Forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat Pécs, Légszeszgyár úti mérőállomás adatai alapján

A fenti ábra alapján látható, hogy 2006-ban a NO₂, NO_x valamint PM₁₀ szennyezőanyagok tekintetében volt tapasztalható határérték meghaladás. A VITUKI Kht. által 2007-ben készített értékelés szerint⁵⁶ a Légszeszgyár úti mérőállomás adatai alapján a terület légszennyezettségi indexe SO₂ és CO tekintetében kiváló, míg NO₂, NO_x, valamint PM₁₀ tekintetében megfelelő. A terület légszennyezettségi állapotát jelentősen befolyásolja a 6-os út közelsége.

VI.5.3.4. Zaj- és rezgésterhelés

Pécs város zajhelyzetét alapvetően a közúti közlekedés határozza meg. A különböző vizsgálatok (ÁNTSZ felmérése 2003, DDKvVF ellenőrzései, a beruházások tervezése, hatásvizsgálata 1997-2004) megállapításai szerint a forgalmi eredetű zajszintek a városon áthaladó országos közutak nyomvonalai mentén, valamint a gyűjtő és összekötő utak mentén is magasak. A városon áthaladó 6. számú I. rendű főút, valamint az 57., 58. és 66. számú II.

⁵⁶ Összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről, 2006. VITUKI Kht. 2007. március.

rendű főutak városi szakaszai igen nagy forgalmat bonyolítanak. Hasonlóan nagy forgalmúak a városrészeket összekötő gyűjtő-összekötőutak, amelyek jelentős terhelést okoznak a mellettük fekvő lakóterületeken.

A Pécs - Szentlőrinc - Budapest irányban haladó vasúti fővonal melletti lakóterületet nappal 65-70 dB, éjjel 60-65 dB zajterhelés éri, míg a Mohács irányba haladó mellékvonalak melletti területeken 60 dB-es zajterhelés mérhető. Az utóbbi időben a vasúti a személyszállítás, de főként a teherszállítás jelentősen csökkent. Bár ennek hatása a vasútvonalak mentén kedvező, azonban ezzel párhuzamosan jelentősen megnőtt a közúti szállítás, így a közutak mentén jelentős zajterhelés növekedés tapasztalható.

Az ipari zajviszonyok szempontjából kedvező, hogy több nagyobb és zajos üzem megszűnt, vagy jelentősen csökkentette termelését és/vagy megszüntette az éjszakai műszakot. Az üzemek többsége elvégezte vagy folyamatosan végzi a szükséges zajcsökkentési intézkedéseket. Az új üzemi létesítmények, vállalkozások csak a megengedett határértékek teljesülése esetén kapnak telephelyengedélyt. Ennek köszönhetően az ipari eredetű zajterhelés Pécsen nem meghatározó.

Helyi zónabesorolás

A többször módosított Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004.(11. 26.) rendeletben zaj elleni védelmi zónák kijelölésére került sor. A szabályzat által kijelölt négy zaj elleni védelmi zóna:

- Fokozottan érzékeny,
- Átlagos érzékenységgű I.,
- Átlagos érzékenységgű II.,
- Nem érzékeny.

A tervezési terület az „átlagos érzékenységgű I.” zónába tartozik. A fenti rendeletben meghatározásra került az egyes zónákban az építőipari kivitelezési tevékenységből, az üzemi létesítményekben folytatott tevékenységből, valamint a közlekedésből származó zaj megengedett hangnyomásszintjei. Az EKF projekt szempontjából releváns tevékenységekből származó zajterhelési határértékei az alábbi táblázatokban kerülnek bemutatásra.

Zóna neve	Megengedett egyenértékű A-hangnyomásszint, L_{aeq} , dB					
	Ha az építési munka időtartama					
	1 hónapnál kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig
Fokozottan érzékeny	60	45	55	40	50	35
Átlagos érzékenységű I.	65	50	60	45	55	40
Átlagos érzékenységű II.	70	55	65	50	60	45
Nem érzékeny	70	55	70	55	65	50

91. táblázat: Építőipari kivitelezésből származó zaj terhelési határértékei

Forrás: Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004.(11. 26.) rendelet

Zóna neve	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)							
	Üdülő-, lakóépületek és közintézmények közötti forgalomtól elzárt területeken; pihenésre kijelölt közterületeken		Kiszolgáló út; átmenő forgalom nélküli út mentén		Gyűjtőút; összekötő út, bekötőút, egyéb közút, vasúti mellékvonal és pályaudvara, repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén		Autópálya, autót, I. rendű főút, autóbusz-pályaudvar, vasúti fővonal és pályaudvara, repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén	
	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig	nappal 6-22 óráig	éjjel 22-6 óráig
Fokozottan érzékeny	45	35	50	40	55	45	60	50
Átlagos érzékenységgű I.	50	40	55	45	60	50	65	55
Átlagos érzékenységgű II.	55	45	60	50	65	55	65	55
Nem érzékeny	60	50	65	55	65	55	65	55

92. táblázat: A közlekedésből származó zaj terhelési határértékei (a tervezési területre érvényes határértékeket félkövérrel emeltük ki)

Forrás: Pécs Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló 29/2004.(11. 26.) rendelet

A tervezési terület közvetlen környezetének zajállapota

A tervezési terület zajhelyzetét – csakúgy mint Pécs városét – alapvetően a közlekedési zaj határozza meg. A tervezett helyszín közelében jelentősebb ipari zajforrás nem található. A terület déli oldalán húzódó vasútvonal a 64-es számú Pécs-Bátaszék és a 65-ös számú Pécs-Mohács vasútvonal. A két vasúti pályán 31 személyvonat és 6 szerelvényvonat közlekedik. Hétfőn és csütörtöki napokon két tehervonat közlekedik.

A közlekedési zajon belül azonban a közúti zaj a terület meghatározó zajforrása. A következő táblázat mutatja be a Magyar Közút telepített mérőhelyének forgalmi adatait.

Közút száma	Mérőállomás helye		Év			
			2000	2004	2005	2006
6. sz. főút	Pécs [196-197 km]	E ⁵⁷ /nap	33489	30828	34263	32226
		Tgk ⁵⁸ /nap	1104	1561	2275	1607

93. táblázat: Forgalmi adatok

Forrás: Magyar Közút telepített mérőhelyének forgalmi adatai

VI.5.3.5. Hulladékgazdálkodás

A város területén keletkező hulladékok gyűjtése, kezelése lényegében megoldott és ellenőrizhetően biztosított. A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény alapján Pécs Megyei Jogú Város Hulladékgazdálkodási rendeletet (44/2002 (06.30.)) alkotott, az ebben foglaltak szerint a Pécs városában keletkező települési szilárd hulladékokat a BÍOKOM Pécsi Környezetgazdálkodási Kft. (BÍOKOM Kft.) gyűjti és szállítja be az ártalmatlanítás helyszínére, valamint végzi el az ártalmatlanítást. A Pécssett begyűjtött hulladék a Kökény és Szilvás közigazgatási területén található, Pécs Önkormányzatának tulajdonában lévő korszerű, műszaki védelemmel rendelkező, nem veszélyes hulladékok fogadására alkalmas hulladéklerakón kerül elhelyezésre. A hulladéklerakó egyben a térség hulladékainak az elhelyezésére is szolgál, mely a hulladékok elhelyezését évtizedekig ellátja.

⁵⁷ Az egységjármű a következő járművek összege (a zárójelben az egyes járműtípusok relatív súlyai szerepelnek): motorkerékpár (0,8), személygépjármű (1), buszok és tehergépjárművek (2,5)

⁵⁸ Tehergépjármű

A BÍOKOM Kft. a szelektíven gyűjtött hulladékok hasznosítását is lehetővé tevő hulladék gyűjtő- és hasznosító rendszert dolgozott ki, mellyel a lerakással ártalmatlanítható hulladékok mennyisége 60-80%-ára csökkenthető. Az intézmények egynegyedénél, valamint a panelépületekben kihelyezett edényzetekkel szelektív papírgyűjtés folyik. A szelektíven gyűjtött hulladékok a pécsi válogatóműben kerülnek válogatásra, majd bálázásra a további értékesítéshez és újrahasznosításhoz. A válogatóművet a Biomark 2000 Kft. üzemelteti. Pécsen a begyűjtött települési szilárd hulladék mennyisége évente hozzávetőlegesen 50.000 t. A Pécsen begyűjtött hulladékok mennyiségét a következő táblázat mutatja be.

Hulladékfajta	Begyűjtött mennyiség (t/év)
Szilárd települési hulladék	49 552
Intézményi papír	677
Szelektíven gyűjtött csomagolási hulladék	2174,118
Egészségügyi hulladék	2,783
Szárakelem (csak a Pécsi Környezetvédelmi Kft. által gyűjtött)	6,631
Kommunális szennyvíziszap	6 118
Gumihulladék	74,695
Hulladékolajok, akkumulátorok, szárakelemek, elektromos és elektronikai hulladékok, növényvédőszer, egyéb hulladék	40,680

94. táblázat: A Pécsen begyűjtött hulladékok mennyisége (2005)

Forrás: Beszámoló Pécs Város Helyi Hulladékgazdálkodási Tervének végrehajtásáról. MKM Consulting Zrt. 2007. 04. 10.

Az építési-bontási hulladék a QUARTZ Kft. környezetvédelmi engedéllyel rendelkező, Pécsvárad úti inert hulladéklerakójába kerülhet. A lerakó a Zsolnay Vilmos utca – Pécsvárad úti útvonalon közelíthető meg.

Az elmúlt években Pécs területén nagyobb illegális hulladéklerakások nem keletkeztek, a folyamatosan keletkező kisebb illegális hulladéklerakók évente felszámolásra kerülnek. A felszámolást hatósági felszólításra az ingatlan tulajdonos végzi, illetve közterületen folyamatosan számolja fel a közterület kezelő.

A tervezett központ üzemeltetése során keletkező hulladékokat valószínűsíthetően a BIOKOM Kft. által üzemeltett rendszeren belül kerül elszállításra és ártalmatlanításra⁵⁹.

VI.5.3.6. *Élővilág*

A kistáj a florisztikai tagolás tekintetében a Pécsi flórajárásba (Sopianicum) tartozik. A tervezési terület városi környezetben helyezkedik el, az eredeti növénytakaságok már csak nyomokban fedezhetők fel. Pécs belterületén települési ökoszisztéma alakult ki, a természeti értékeket elsősorban a telepített parkok, fasorok valamint parkerdők képviselik.

A tervezési terület közvetlen környezetében országos jelentőségű védett természeti terület nem található. A Pintér-kert Természetvédelmi Terület (TT) a Konferencia- és Koncertközpont tervezett helyszínétől hozzávetőlegesen 1,5 km-re helyezkedik el. A Pintér-kerten kívül a Melegmágy-völgy TT, valamint a Jakab-hegy TT található Pécs közigazgatási területén.

A tervezett tevékenység közvetlen környezetében nem található „az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről” szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján kijelölt terület (Natura 2000). Pécs közigazgatási területén található a „Mecsek” (területazonosító: HUDD10007) különleges madárvédelmi terület, a „Mecsek” (területazonosító: HUDD20030) és a „Pécsi-sík” (területazonosító: HUDD20066) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Pécs közigazgatási területén a következő helyi jelentőségű védett természeti terület vagy természeti érték található:

- Anna utcai kadarkafa 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Bálicsi török mogyoró 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Dömörkapui sziklagyep 69/1996. sz.Önkorm.rend. 0,4251 ha
- Isten kútja-forrás 73185/1940.(VIII.10.)FM.hat. 0,29 ha
- István téri török mogyoró 129/1974. (XII.23.) VB. hat.

⁵⁹ Pécsi Konferencia- és Koncertközpont, Építési Engedélyezési Terv. Környezetvédelmi Munkarész. 2008. 05. 08.

- Jakab-hegyi vörös áfonya 129/1974. (XII.23.) VB. hat. 23,1 ha
- Janus Pannonius T. Egy. botanikus kertje 3/1989.sz.Tan.rend. 0,5764 ha
- Kaliforniai óriásfenyő 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Kálvária-domb 23/1995. sz. Önkorm rend. 1,0491 ha
- Káptalan utcai tiszafák 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Páfrányfenyő a Ferencesek utcában (volt Sallai u.) 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Pécsbányatelepi szelídgesztenyés 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Papnövelde utcai szőlőfa (Kulich Gyula u.) 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Szent István tér és a Barbakán 129/1974. (XII.23.) VB. hat.
- Tettye-Havihegy 68/1996. sz. Önkorm. rend. 10,4 ha
- Városi parkerdő 129/1974. (XII.23.) VB. hat. 501,5 ha

A tervezési terület helyszínének jelentős része burkolattal ellátott (több mint 80%-a), a zöldfelületek nagy részét elsősorban telepített növények alkotják. A jelen dokumentum összeállítása során elvégzett helyszíni bejárások alkalmával védett növényfaj nem került elő. A területen található növényfajok közül legnagyobb számban különböző pázsitfűfélék (*Gramineae*) fordulnak elő, a fás-szárú növényfajok közül megemlíthető a korai juhar (*Acer platanoides*) az akác (*Robinia pseudoacacia*), a japánakác (*Sophora japonica*) valamint a bodza (*Sambucus nigra*).

Védett gerinces fajok közül elsősorban a gyakoribb – elsősorban város lakó – madár-fajok előfordulása várható a területen.

A tervezési terület mellett elhelyezkedő tó környékének növényállománya miatt jelentős és értékes városszerkezeti értékkel bíró zöldfelület, megőrzésére kiemelt figyelmet kell fordítani.

VI.5.3.7. *Társadalom*

A társadalom jellemzői a III.1. Gazdasági-társadalmi-környezeti alapidatok fejezetben került bemutatásra.

VI.5.3.8. *Területhasználat*

A tervezési terület legnagyobb részén jelenleg a Pécsi Megyei Jogú Város tulajdonában lévő sporttelep helyezkedik el, a 6. sz. főút és a sporttelep között elhelyezkedő területen szolgáltató egységek valamint rossz állapotú lakóingatlanok helyezkednek el.

A PÉSZ és PSZT mellékletében található településszerkezeti tervlap szerint a terület különleges közhasználatú építményi területhasználati egységbe tartozik. A terület zónajele: Ki-700077 (Kultúra). A zóna különleges célokat szolgáló közhasználatú építmények elhelyezésére szolgál, a területen csak a szabályozási tervlapon megnevezett funkciójú építménycsoportok és az azok rendeltetésszerű működéséhez szükséges egyéb építmények helyezhetők el. A szabályozási terv szerint a zónára a következő jellemzők vonatkoznak:

- A zóna építészeti karaktere „vegyes”;
- Az építési zóna „kialakult” kategóriába tartozik;
- A beépítési mód adottságtól függően;
- A megengedett legkisebb építési telek adottságtól függően az illeszkedés szabályai szerint;
- A megengedett legnagyobb beépítettség mértéke $\leq 60\%$;
- A megengedett építménymagasság 15-20 m.

VI.5.3.9. *Épített környezet*

A projekt tervezett helyszíne Pécs Balokány városrészében található. A konferencia- és koncertközpont kijelölt helyszíne az 1800-as években a városi köztemetőnek adott helyet. A Zsolnay család és a város a telektől keletre közparkot és strandfürdőt épített ki. Ez a terület – a Balokány-liget – ma is értékes fás állományban gazdag, városi léptékben jelentős nagyságú zöldfelület. A vasút és a 6-os főút közelsége miatt azonban eddig hátrányos hatások degradálták a terület városszerkezeti értékét. A külvárosi jellegű településrész szlömösödő terület, amely a város vérkeringésébe mindezidáig nem, vagy csak igen korlátozott módon tudott bekapcsolódni, holott jelentős értékek, fejleszhető potenciálok találhatók meg itt (pl. Balokány-liget, strandfürdő, szabadtéri színpad, Zsolnay Kulturális Negyed).

A PÉSZ és PSZT-ben szereplő információk szerint a tervezési terület (40676. és 40677. hrsz.) egy kis része nyilvántartott régészeti lelőhelyre esik. A nyilvántartott régészeti lelőhelyen a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény és a kapcsolódó rendeletek előírásait kell betartani.

VI.5.4. Várható környezeti hatások

VI.5.4.1. Domborzat, földtan és talaj

VI.5.4.1.1 Várható hatások a telepítés során

Az építés során értékelendő környezeti hatások vizsgálata jelen esetben három szakaszra bontható:

- A terület kialakítása,
- A terület előkészítése, a terület terepviszonyainak kiegyenlítésével járó földmunkák és
- Az építkezés szakaszaira.

Az építkezési munkálatok során a munkagépek mozgása, szállítási forgalom, rakodási műveletek, stb. eredményezhetnek szennyezést. A hagyományos építési technológiával megvalósítandó építkezés az előzetes környezetvédelmi megfontolásoknak megfelelően történik, így a létesítés során fellépő környezeti kibocsátások hatása tervezett, és környezeti problémát a vonatkozó rendelkezések, és előírások betartása esetén nem okozhat.

Az építési periódusban a jelenlegi talaj-állapot fenntartása szükséges. A környezetterhelés mértékének csökkentése és az esetleges talajszennyezés elkerülése érdekében az építkezés ideje alatt használt gépek és berendezések környezetvédelmi szempontokat is ki kell, hogy elégítsenek. A kivitelezés során biztosítani kell, hogy az érintett földtani képződmények minősége káros mértékben ne változzék, ezért a kivitelezés ideje alatt valamennyi vállalkozónak garanciát kell adnia arról, hogy csakis kifogástalan, megfelelően karbantartott és ellenőrzött gépekkel végzi az építést, amelyekből szénhidrogén, vagy egyéb szennyezés nem kerülhet a talajra.

Az építési munkálatok során többféle, különböző veszélyes hulladék (csomagolóanyagok, építési törmelék, fahulladék, festék- és mázolóanyagok, stb.) keletkezik, melyeket jogszabályi előírásoknak megfelelő módon kell kezelni.

Amennyiben szükséges a földmunkavégzésnél a kiporzás csökkentése érdekében locsolást kell alkalmazni.

A megvalósítás helyszínének jelentős része burkolattal ellátott ezért jelentős mennyiségű humuszos termőtalajt letermelésére várhatóan nem lesz szükség. A letermelt humuszos réteget úgy kell deponálni, hogy megakadályozzák az altalajjal való keveredését, megvédjük a talajidegen anyagokkal való szennyeződéstől és a gépek okozta taposásától, tömörödésétől. A depóniát védeni kell a szél és vízerózió ellen, és gondoskodni kell a termőréteg biológiai aktivitásának megőrzéséről.

Az építkezés során keletkező kommunális szennyvizet zárt mobil egységekben kell gyűjteni.

VI.5.4.1.2 Várható hatások az üzemelés során

A Konferencia- és Koncertközpontban folytatott tevékenység normál üzemmódban a felszín alatti közeg állapotát nem befolyásolja, arra negatív hatást előre láthatólag nem fejt ki.

A létesítményben biztosítani kell, hogy a keletkező kommunális és veszélyes hulladékok a terület talajaival kapcsolatba ne kerüljenek, azokra káros hatást ne fejthessenek ki.

A csapadékvíz elvezető rendszerbe beépíteni javasolt vízminőség-védelmi berendezések (olaj- és homokfogók) kiépülése azok rendszeres ellenőrzése és szükség szerinti karbantartása esetén az üzemelés nem befolyásolja károsan a felszín alatti közeget.

Amennyiben az építkezés vagy az üzemelés során, üzemzavar vagy baleset következtében a talajra kőolajszármazék vagy egyéb, környezetet károsító anyag kerül, akkor az illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget azonnal értesítése kell, a szennyezett talajt a területről el kell távolítani és minősítés után engedélyezett hulladékkezelő telepre kell szállítani. Az eseményeket és a megtett intézkedéseket dokumentálni kell.

VI.5.4.2. Felszíni, felszín alatti vizek

VI.5.4.2.1 Várható hatások a telepítés során

A telepítés felszíni valamint a felszín alatti vizekre gyakorolt hatásai valamint a hatások mérséklését szolgáló intézkedések megegyeznek az VI.5.4.1.1 fejezetben ismertetettekkel.

VI.5.4.2.2 Várható hatások az üzemelés során

A használati vízellátás, fűtés és a tüzivíz hálózat vízellátása várhatóan a Pécsi Vízmű Zrt. által üzemeltetett közüzemi hálózatról kerül biztosítására. Az létesítmény napi vízigénye: hozzávetőlegesen 30 m³.

A tervezett létesítményből elvezetendő szennyvíz mennyisége hozzávetőlegesen 30 m³/nap. A létesítmény szennyvizeit az épület körül kiépítendő szennyvízcsatornába kell közvetlenül vezetni. Ez a csatorna a tervezési terület déli telekvonalával párhuzamosan a városi főgyűjtőbe csatlakozik. A főgyűjtő csatorna kapacitása alkalmassá teszi a keletkező szennyvizek elvezetését. A létesítményből elvezetésre kerülő szennyvíz minőségének ki kell elégítenie a közcsatornába való bevezetésre előírt határértékeket.

VI.5.4.3. Levegőminőség

VI.5.4.3.1 Várható hatások a telepítés során

Az építkezés hozzávetőlegesen 19 hónapig fog tartani, mely időszakban területi- és vonalforrások hatásával lehet számolni. A tervezett tevékenységek végzése során elsősorban az építési és bontási munkákhoz kapcsolódó munkák okoznak porszennyezést, melynek mértéke a terület időszakonkénti locsolásával csökkenthető. A szállítások tehergépkocsi-forgalma is okoz levegőterhelést, ami a szállítójárművek és az építési területen dolgozó munkagépek kipufogógázaiból ill. a járművek mozgásából adódó porzásából származhat.

A munkálatok végzése során – különösen a bontási munkák során – a környezetvédelmi követelmények betartására fokozottan kell figyelni. A porszennyezés elkerülése érdekében a folyamatos locsolásról gondoskodni kell.

Az azbesztet tartalmazó pala bontása során különösen fontos a porszennyezés elkerülése, a munkavédelmi előírások betartására kiemelt hangsúlyt kell fektetni.

Az építkezés méretét tekintve maga az építési folyamat átmenetileg és csak kismértékben fogja terhelni a környezeti levegőt.

VI.5.4.3.2 Várható hatások az üzemelés során

Jelentős környezetterhelést okozó pont vagy felületi forrás nem létesül a területen. A létesítmény hőellátását távhőellátással kívánják megoldani, így fűtésből eredő kibocsátással

nem kell számolni. Itt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy az épületben megújuló energiaforrások használatát nem tervezik.

A létesítmény működéséből várható forgalomművekedés által okozott levegőterhelés vizsgálatára az építési engedélyezési dokumentációk elkészítése során került sor. A PKK működése során várható hatásokat a építési engedélyezési terv⁶⁰ tartalmazza, a Tudásközpont és a PKK közlekedési kapcsolatainak hatásait (a két létesítmény tágabb környezetre is gyakorolt együttes hatása) pedig útépítési engedélyezési terv⁶¹ mutatja be. A tervek szerint a PKK északi részén (az Universitas utca és a Zsolnay Vilmos utca közötti területen) 38 férőhelyes fásított és zöldfelülettel ellátott parkoló, a létesítménytől délre (a létesítmény és a vasút közötti területen) pedig 77 férőhelyes fásított parkoló kerül kialakításra. Az parkolók a Zsolnay Vilmos utca, az Universitas utca, valamint a Sport utca felől (egy magánút létesítésével) is megközelíthető lesz. A fent említett tervekben ismertetettek szerint a tervezett úthálózat ugyan jelentősen módosul, de nem minden vizsgált csomópontban mutatható ki forgalomművekedés. A forgalom bizonyos csomópontokon kisebb mértékben nő, míg egyes csomópontok esetében csökken a forgalom. Az elvégzett számítások szerint ugyan bizonyos szakaszokon növekvő kibocsátásokkal lehet számolni, de összességében nem mutatható ki érzékelhető romlás a jelenlegi állapothoz képest.

Az új beépítés a légáramlási viszonyokat érdemben nem változtatja meg.

VI.5.4.4. Zaj- és rezgésterhelés

VI.5.4.4.1 Várható hatások a telepítés során

Az építkezési munkáknál az alábbi fázisok, műveletek eredményeznek környezeti szennyezést:

- A munkagépek mozgása;
- Szállítási forgalom;

⁶⁰ Pécsi Konferencia- és Koncertközpont, Építési Engedélyezési Terv. Környezetvédelmi Munkarész. TOTAL Környezetfejlesztési Tervező és Szolgáltató Kft. 2008. 05. 08.

⁶¹ A PKK és Tudásközpont külső közlekedési kapcsolatának útépítési engedélyezési terve. Környezetvédelmi Terv. TOTAL Környezetfejlesztési Tervező és Szolgáltató Kft. 2008. 05. 08.

- Rakodási művelet;
- Építési technológia.

Az építés körülményeiről, technológiájáról, stb. a jelenlegi fázisban nem áll rendelkezésre információ, így a várható hatások a korábbi tapasztalatok, vizsgálatok alapján becsülhetők.

A zajterhelés az építő, szállító, rakodógépek mozgásából ered. A munkagépek zaja a tervezési terület kb. 300 m-es környezetében okozhat problémát, de azt is csak ideiglenes jelleggel.

Az anyagszállítás általában a meglévő közutakon és megfelelő szervezéssel, útvonal választással jelentős zajnövekedésre nem kell számítani. Az építési zaj csökkentésére az alábbi lehetőségeket javasolt figyelembe venni:

- Kisebb zajteljesítményű gépek, berendezések alkalmazása;
- A keletkező zaj terjedésének korlátozása;
- Szállítási útvonalak kijelölése, úgy, hogy az a meglévő hálózatot vegye igénybe, és minél kisebb mértékben terhelje az eddig terheletlen környezetet;
- Zajszegény építési technológia és eljárás választása.

VI.5.4.4.2 Várható hatások az üzemelés során

A PKK létesítésre, valamint a PKK és a Tudásközpont közlekedési kapcsolatainak kialakítására vonatkozó engedélyezési tervekben részletes számítások alapján kerültek bemutatásra a létesítményt (hatásviselőként) érő, valamint az üzemelés során okozott zajterhelés mértéke.

Az V.5.3.4. fejezetben már ismerttetett adatok szerint a tervezési terület északi oldalán húzódó 6. sz. főút forgalma jelentős, a 2006-os adatok alapján 32226 Ej/nap. Az utóbbi évek mérései alapján megállapítható, hogy a forgalom folyamatosan növekszik, az előrejelzés szerint 2010-re napi 34160 Ej-re becsülhető.

Az épületet egyrészt közúti, másrészt vasúti zajterhelés éri (természetesen a létesítést követően). A számítások szerint a létesítmény homlokzatánál a vonatközlekedésből eredő zajterhelés $L_{Aeq}(d,h) \approx 48$ dB (nappal) lesz. A közúti közlekedésből eredő zaj nappal 61 dB ($L_{Aeq}(d,h)$) éjjel pedig 55-56 dB ($L_{Aeq}(d,h)$) körül alakul majd.

A létesítmény üzemelése során alapvetően közlekedési és üzemi zajterheléssel lehet számolni.

V.5.4.3.2 fejezetben már ismertettek szerint a PKK területén 115 férőhelyes (38+77) parkoló létesül. Az engedélyezési dokumentumokban szereplő számítások szerint közvetlenül a parkolással összefüggő zaj elhanyagolható mértékű lesz.

A szomszédos Tudásközpontot is figyelembe véve a tervezett úthálózat ugyan jelentősen módosul, de nem minden vizsgált csomópontban mutatható ki forgalommnövekedés. Az építési engedélyezési dokumentációban elvégzett számítások szerint egyedül a tervezett létesítmény mellett elhelyezkedő kollégium K-i homlokzatának egy részén várható éjszakai terhelésnövekedés (az összes többi vizsgálat homlokzat esetében zajterhelés csökkenést prognosztizálnak a számítások). Ezen a ponton a kiviteli tervek készítésével párhuzamosan további vizsgálatok elvégzésére kerül sor az éjszakai zajhatárértékek betartása érdekében szükséges intézkedések, beavatkozások meghatározása érdekében.

A létesítmény üzembe helyezését követően várható üzemi zajterhelésre (elsősorban az épületet kiszolgáló gépészeti rendszerek) vonatkozó számítások szerint a létesítményhez legközelebbi homlokzaton (a kollégium keleti homlokzata) a zajterhelési értékek jóval a megengedett határértékek alatt maradnak.

VI.5.4.5. **Hulladékgazdálkodás**

VI.5.4.5.1 *Várható hatások a telepítés során*

A telepítés során a tervezett létesítmény és a Zsolnay Vilmos utca közötti részen található – tíz ingatlanon elhelyezkedő – épületek lebontásra kerülnek. Ezen munkálatok során a keletkezett bontási-építési hulladékokat a környezet veszélyeztetését kizáró módon kell gyűjteni, elkülönítve kell tárolni szállításra alkalmas konténerekben és jogosultsággal rendelkező vállalkozóval kötött szerződés alapján lehet elszállíttatni. A keletkezett mennyiségeket és elszállításukat naprakészen az építési naplóban kell vezetni.

A bontási valamint az építési munkálatok során a következő hulladékok keletkezésével lehet számolni.

A hulladék megnevezése	EWC kód
Kitermelt talaj	17 05 04
Aszfalttörmelék	17 03 02
Betontörmelék	17 01 01

Fahulladék	17 02 01
Fémhulladék	17 04 07
Azbesztet tartalmazó építőanyag	17 06 05*
Vegyés építési és bontási hulladék	17 09 04
Szigetelőanyagok	17 06 04
Ásványi eredetű építőanyag-hulladék	17 01 02

95. táblázat: Az építés és a bontás során várhatóan keletkező hulladékok

Forrás: 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet

Különös figyelmet kell fordítani az építkezés alatt keletkező veszélyes hulladékokra, melyeket a 98/2001. (VI. 15.) Kormányrendeletnek megfelelően szintén elkülönítve, szelektíven kell gyűjteni és ártalmatlanításukról szerződés alapján, arra jogosult szakcég bevonásával kell intézkedni.

„Az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól” szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet értelmében az építési, illetve bontási tevékenység megkezdése előtt az építető köteles elkészíteni az építési tevékenység során keletkező hulladékról a rendelet 2. számú melléklete szerinti építési hulladék tervlapot, illetve a bontási tevékenység során keletkező hulladékról a rendelet 3. számú melléklet szerinti bontási hulladék tervlapot, és azt az építési, illetve bontási engedély iránti kérelemmel együtt az építésügyi hatóságnak benyújtani.

VI.5.4.5.2 Várható hatások az üzemelés során

Az előzetes becslések szerint a létesítmény működése során, évente hozzávetőleges 140-150 m³ hulladék keletkezésével lehet számolni.

A létesítményben keletkező veszélyes hulladékok elkülönített gyűjtéséről és tárolásáról a jogszabályi előírásoknak megfelelően gondoskodni kell.

A telephelyen keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokra vonatkozó nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeket „a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről” szóló 164/2003. (X. 18.) Korm. rendeletnek megfelelően teljesíteni kell.

VI.5.4.6. Élővilág

VI.5.4.6.1 Várható hatások a telepítés során

A tervezett fejlesztés egy már mesterséges környezetben zajlik le, ebből kifolyólag a telepítés élővilágra gyakorolt hatása elhanyagolhatónak becsülhető.

VI.5.4.6.2 Várható hatások az üzemelés során

A tervezett létesítmény működése nem befolyásolja károsan az élővilágot.

VI.5.4.7. Társadalom

VI.5.4.7.1 Várható hatások a telepítés során

A létesítmény telepítése jellemzően a környéken élő lakosságot érinti, elsősorban az építkezéssel és a szállítási munkálatokkal összefüggő zajterhelés révén. A telepítés fázisa a lakosságot zavaró hatása miatt előzetesen elviselhetőnek minősíthető.

VI.5.4.7.2 Várható hatások az üzemelés során

A projekt társadalomra gyakorolt hatásai a megvalósíthatósági tanulmány korábbi fejezeteiben részletesen bemutatásra kerülnek.

VI.5.4.8. Épített környezet

VI.5.4.8.1 Várható hatások a telepítés során

A tervezési területen értékes, megőrzendő épület nem található. A telepítés során a tervezett létesítmény és a Zsolnay Vilmos utca között részen található – tíz ingatlanon elhelyezkedő – épületek lebontásra kerülnek. A projekt megvalósulása esetén a tervezési terület egy részét jelenleg jellemző rendezetlenség megszűnik. Értékteremtő beruházás valósul meg.

VI.5.4.8.2 Várható hatások az üzemelés során

Az üzemelés épített környezetre gyakorolt hatása semlegesnek tekinthető.

VI.5.4.9. *Környezeti hatások értékelése*

A tervezett projekt környezetre gyakorolt hatásait a következő összefoglaló hatásmátrix összesíti ⁶². A hatásmátrix kitöltésénél a következő minőségi kategóriákat alkalmaztuk.

- **Megszüntető (M):** A kategória azokat a változásokat foglalja magába, ahol egy környezeti elem vagy rendszer valamilyen önállóan tekintett minősítési egysége vagy az elem és rendszer egésze vagy az elem/rendszer valamilyen önálló összetevője (pl. karsztvíz-készlet, egy adott faj, populáció, folyószakasz) megszűnik létezni.
- **Károsító (K):** A kategória két tényező együttes megjelenését tételezi fel. Az egyik a vonatkozó határérték, előírás stb. meghaladása és ezzel az illető elemnek egy rosszabb minőségi osztályba kerülése. Itt nem feltétlenül jogi formába öntött határpontok meghaladásáról van szó. A második feltétel a változás visszafordíthatatlansága vagyis, hogy a változás következményeit csak emberi beavatkozás korrigálhatja.
- **Terhelő (T):** A kategóriába soroláskor két világosan megkülönböztethető esetet veszünk figyelembe. Az elsónél az előzőekben leírt irreverzibilitás fennáll ugyan, de a változás nem jelenti semmilyen határérték vagy más minősítési korlát átlépését. (Pl. a befogadó minőségi besorolásában változást nem okozó olyan szennyvízbevezetések, amelyek meghaladják a kibocsátási határértékeket.) A másodiknál a korláttúllépés megtörténik, de a hatás erre irányuló beavatkozás nélkül visszafordítható.
- **Elviselhető (E):** Amennyiben kimutathatók nem kívánatos változások, de ezek nem befolyásolják az adott vizsgálati egység semmilyen lényeges tulajdonságát. Itt nem lehet szó tartós vagy gyakori határérték túllépéséről.
- **Semleges (S):** Az a hatás tartozik ide, melynek léte igazolható, de az okozott változás olyan kicsi, hogy nem érzékelhető.
- **Javító (J):** A javító hatások közé azokat a változásokat soroljuk, amelyek egy környezeti elem/rendszer valamilyen mennyiségi vagy minőségi jellemzőjét pozitív irányba mozdítják el. Minden olyan javulást ide sorolunk, amikor új érték nem keletkezik, hanem a meglévő értékek növekednek.

⁶² Magyar Emőke, Tombácz Endre, Szilágyi Péter (1997): Hatásvizsgálat, felülvizsgálat, Közgazdasági Jogi kiadó Budapest.

- **Értékteremtő (É):** A kategória feltételezi új, környezeti szempontból értékesnek tekintett elemek/rendszerek, illetve ezek önálló részeinek megjelenését a hatásterületen, vagy a meglévő elemek és rendszerek tulajdonságaiban beálló olyan változásokat, amelyek ezeket értékesebbé teszik. Ez utóbbi a minőségi besorolás kedvező irányba történő elmozdulását jelenti általában. Az új értékek megjelenése a környezet gazdagodását jelenti. Új érték lehet például a vizek esetében az üdülésre alkalmas vízfelület megjelenése.
- **Nem releváns (N)**

Fontos hangsúlyozni, hogy a hatásmátrix kitöltése során számos szubjektív tényező is felmerülhet, ezért a projekt hatásainak értékelését az V.5.4. fejezetben leírtak figyelembevételével szükséges elvégezni.

Hatásviselők / önállóan kezelt hatótényezők	Építés	Működés	Megjegyzés
Talaj	E	S	
Felszíni, felszín alatti vizek	E	S	
Levegőminőség	E	S	Az építési folyamat átmenetileg és csak kismértékben fogja terhelni a környezeti levegőt. Az üzemelés során jelentkező járműmozgásból származó légszennyezőanyag kibocsátás gyakorlatilag nem számottevő, a jelenlegi állapothoz képest romlás nem várható.
Zaj és rezgés	E	S	Az építési munkáktól származó zajterhelés csak rövid időre fog korlátozódni. Az üzemelés során jelentkező járműmozgás zajterhelése várhatóan nem lesz jelentős, a jelenlegi állapothoz képest romlás nem várható.
Hulladék	E	S	
Élővilág	E	S	
Társadalom	E/M	É	Az építési munkák átmenetileg kedvezőtlen, de előzetesen elviselhető mértékű hatásokat eredményezhetnek (zaj- és levegőterhelés), a megszüntetésre kerülő tenispályák helyén értékteremtő kulturális beruházás valósul meg.
Épített környezet	J/É	S	A projekt megvalósulása esetén a tervezési terület egy részét jelenleg jellemző rendezetlenség megszűnik.

96. táblázat: Összefoglaló hatásmátrix

Forrás: saját szerkesztés

VI.5.5. Környezeti indikátorok

A fenntartható fejlődés indikátorainak meghatározása

Az indikátor képzési módszerek közösek abban, hogy általában négyféle kiindulási alap mutatót használnak:

- Input mutatók (bemenet vagy forrásmutatók): a projekt által felhasznált erőforrások mérése;
- Output mutatók (kimenet mutatók): a tevékenységek konkrét eredményének mérése;
- Eredmény mutatók: a közvetlen résztvevőket illetve igénybevevőket érintő változásokról nyújtanak információt;
- Hatás mutatók: a közvetlen és azonnali hatáson túlmenően bekövetkező következmények mérése.

Kulcsprojekt szinten elsődleges cél az építés során felmerülő input és output, majd az üzemeltetés kapcsán létrejövő input és output mutatók környezeti teljesítmény indikátorainak meghatározása, amelyek folyamatos, egymástól el nem választható kölcsönhatásban vannak, rendszert képeznek, különválasztásuk az eredmények értékeléséhez, objektív mérések létrehozásához szükségesek.

A fenntarthatóság környezeti dimenziója az új, vizsgált létesítmény(ek) a természet élő és élettelen rendszereire gyakorolt hatásait jelenti, beleértve az ökoszisztémákat, a talajt, levegőt és vizet. A környezeti teljesítmény lefedi a bemenetekkel (pl. anyag, energia, víz) és kimenetekkel (pl. légnemű és cseppfolyós kibocsátások, és hulladékok) kapcsolatos teljesítményét. Ezenfelül információt tartalmaz a biodiverzitással, környezetvédelmi normáknak és előírásoknak való jogi megfelelésről és egyéb kapcsolódó témákra vonatkozó teljesítményről is, mint például a környezetvédelemre fordított kiadások, valamint a szervezet termékeinek és szolgáltatásainak környezetre gyakorolt hatásai.

Az építészeti problémákhoz kapcsolódó európai tematikus hálózat CRISP (Construction and City Related Sustainability Indicators - Építés és Város Vonatkozású Fenntarthatósági Indikátorok) néven működik, mely aktívan foglalkozik az építéssel és várossal kapcsolatos fenntarthatósági indikátorok témájával. A hálózat célja, hogy koordinálja azokat a kutatási

munkákat, melyek az ilyen indikátorokat definiálják, értékelik és alkalmazzák a városi építési projektek (épületek és az épített környezet) fenntarthatóságának mérésére. A fenntartható építés indikátorai pedig olyan változók, amelyek a fenntartható építés adott szempontjait, kritériumait segítenek mérhetővé tenni.

Városi környezetben a környezeti teljesítmény, indikátorok adatfelvétele az alábbi építészeti, környezeti szempontok szerint javasolható:

1. Anyagok;
2. Energia;
3. Víz;
4. Talaj;
5. Műemléki környezet;
6. Légnemű és cseppfolyós kibocsátások, hulladékok;
7. Termékek és szolgáltatások;
8. A jogszabályoknak való megfelelés;
9. Közlekedés, megközelíthetőség, kivitelezés alatt és a kész létesítmények használata során;
10. Átfogó adatok.

1. Anyagok:

- a) A bontott, elszállított anyagok mennyisége, súlyban vagy térfogatban
- b) A felhasznált anyagok mennyisége súlyban vagy térfogatban kifejezve
- c) A felhasznált anyagokon belül a visszaforgatott anyagok mennyisége és százalékos aránya

2. Energia:

- a) Az építés során felhasznált energia fajtái és mennyisége
- b) Az üzemeltetés során használt energia fajtái és mennyiség
- c) A megújuló energiaforrások használata mennyisége, aránya

3. Víz:

- a) A kivitelezés során elfolyó rétegvíz, talajvíz, karsztvíz mennyisége
- b) Az összes újra felhasznált víz abszolút és százalékos térfogata.
- c) Az üzemeltetés során felhasznált víz mennyisége

4. Talaj:

- a) Össze földmunka mennyisége
- b) Kitermelt föld mennyisége
- c) Újra felhasznált föld mennyisége
- d) Elszállított föld mennyisége
- e) Esetleges talajszennyezés mértéke

5. Műemléki, környezet:

- a) Környező műemléki védelem alatt álló épületek száma
- b) A műemléki védelem alatt álló épületek megóvására tett intézkedések száma, költsége
- c) Esetleges régészeti feltárások száma, ideje költsége

6. Légnemű és cseppfolyós kibocsátások, és hulladékok:

- a) A kibocsátott gázok fajtái, mennyisége
- b) Az összes szennyvíz kibocsátás minőség és befogadók szerinti bontásban
- c) Hasznosított karsztvíz mennyisége
- d) Az összes hulladék mennyisége súlyban, típus és lerakási módszer szerinti bontásban
- e) Veszélyes hulladékok mennyisége, típusa
- f) Lakossági panaszbejelentések száma

7. Termékek és szolgáltatások:

- a) A termékek és szolgáltatások környezeti hatásainak mérséklését célzó kezdeményezések és a hatás mérséklésének mértéke

8. A jogszabályoknak való megfelelés:

- a) A jelentősebb büntetések összege
- b) Környezetvédelmi jogszabályok és szabályozások megsértésének száma

9. Közlekedés, megközelíthetőség, kivitelezés alatt és a kész létesítmények használata során:

- a) Gyalogos közlekedés
- b) Gépjárművel történő közlekedés
- c) Kerékpáros közlekedés
- d) Vasúti közlekedés
- e) Tömegközlekedés
- f) Akadálymentesítés

10. Átfogó adatok:

- a) A környezetvédelmi intézkedésekhez és beruházásokhoz kapcsolódó összes kiadás, típus szerinti bontásban.

A fenti 10 szempont szerinti adat-felvételezés és értékelés, valamint a nem megfelelő értékek meghatározása biztosíthatja a fenntartható, hosszú távú üzemeltetést. A kiadásokat csak hosszabb távon, a beruházás elkészülésétől, műszaki átadásától számított 15-20 éven belül érdemes vizsgálni. A feladat különlegessége, hogy az előállított végtermék – nagy művészeti értékű alkotások által közvetített információ és élmény – értéke minőségben és mennyiségben hogyan mérhető. A mennyiségi mutató lehet látogatószám emelkedés, bevétel növekedés, minőségi mutatókat kérdőíves felmérésekkel lehet képezni.

A fenti indikátor képzési szempontok kiindulási javaslatok. Az indikátor értékek számait és értékelési módszerét egy olyan munkacsoport határozhatja meg, amely az egyes kulcsprojekteket létrehozza és üzemeltetni fogja.

Az indikátor képzés szempontjai kiindulást jelenthetnek a projekt környezeti minőség irányítási rendszerének és monitoring rendszerének felállítására és a folyamatok követésére, a teljesítmények értékelésére. Az indikátorok követhetik az előkészítés-bontás, építés, fenntartás-üzemeltetés hármass megosztását.

VI.5.6. A környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítése a projekt működtetése során

A projektgazda a projekt környezeti fenntarthatóságának biztosítása érdekében (a kötelező indikátorokon túl) lehetőség szerint a fenntarthatóság minél több területén kíván vállalatokat megfogalmazni (részleteiben a projekt adatlap tartalmazza). A projekt jellegéből és funkciójából fakadóan kevésbé környezetszennyező, ezért a hatékonyság követelményének érvényesítésén túl a környezetbarát anyagok alkalmazására törekszünk elsősorban. A működés első éveiben nem tervezzük azonban átfogó környezeti menedzsment rendszer, illetve belső teljesítményértékelés bevezetését. A későbbiekben – a működés feltételeinek stabilizálódását követően – célunk azonban a környezeti szempontok hangsúlyosabb érvényesítése, és ennek megismertetése a társadalom szélesebb rétegeivel.

A projekt fenntarthatóságra gyakorolt hatásai közül kiemelendő a környezetre gyakorolt pozitív befolyás, amely révén javul a Balokány településképe közvetlenül, illetve a generált fejlődésen keresztül közvetetten is. A projekt keretében ezen túl jelentős mértékű, gondozott zöldfelület kerül kialakításra.

A környezeti fenntarthatóságon túl a társadalmi szempontokat is figyelembe vesszük a PKK működése során. A létesítmény hozzájárul a lakosság életminőségének fejlődéséhez a magas minőségű kultúrafogyasztás lehetőségének jelentős bővítésével, a helyiek látogatását kedvezményekkel segítjük elő.

VI.6. ESÉLYEGYENLŐSÉGI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE

Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése a projekt tervezése során, a projekt megvalósításának és fenntartásának időszakában egyaránt szükséges. A hat fő esélyegyenlőségi terület: a családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése; nemek (férfiak és nők) közti esélykülönbségek csökkentése; akadálymentesítés; életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása; romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítása; más hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci és társadalmi esélyeinek javítása. A PKK sajátosságai miatt eltérő módon vállalkozhat az esélyegyenlőség biztosítására. Az esélyegyenlőségi vállalások a projekt adatlapon jelennek meg, itt az esélyegyenlőségi szempontok közötti választást, fő célkitűzéseket jelenítjük meg.

Az esélyegyenlőség terén a projekt legnagyobb hatása a teljes akadálymentesítésben rejlik, hiszen ezáltal biztosítható minél több látogató számára a PKK szolgáltatásaihoz való hozzáférés, a létesítmény kulturális, illetve hivatásturisztikai eseményein való részvétel. Esélyegyenlőségi vállalásaink meghatározó része e területhez kapcsolódik. A megközelítést, illetve a használatot teljes mértékben megvalósítjuk a mozgássérültek számára. A létesítmény tervezésében külön akadálymentesítési szakember vett részt. Az épület teljes körű használatát biztosítják a mozgássérültek részére az épülethez legközelebb elhelyezett számukra kijelölt parkolók, a kifejezetten kerekesszékes használathoz igazodóan kialakított wc-k, a nagyterem zsöllyéjén, földszinti karzatán kialakított kerekesszékes helyek, továbbá a liftek. A nagytermen túl természetesen a szekciótermek megközelíthetősége is biztosított. A mozgássérültek számára kialakított kapacitások illeszkednek a jogszabályi előírásokhoz.

Az akadálymentes környezet előnyei azonban nem csak a mozgássérültek, de a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, betegek, idős emberek számára is megmutatkoznak, hiszen ily módon ezen élethelyzetben lévő társadalmi csoportok is könnyebben vehetik igénybe a PKK szolgáltatásait.

A fizikai akadálymentesítésen túl az infokommunikációs hozzáférés is biztosított lesz a létesítményben. A könnyen érthető információs táblák, eligazító jelzések segítik a fogyatékkal élőket, illetve időseket. Vakbarát számítógépek üzembe helyezésével a vakok és gyengénlátók hozzáférését is biztosítjuk, hiszen jelenlétükre már csak a létesítmény funkciójából fakadóan

is kell számítani (a PKK zenei fókusza a kulturális funkció területén előrevetíti a vakok érdeklődését).

A siket és nagyothallók számára a megfelelő hangosítás, és mikrofoncsatlakozás biztosítva lesz.

Figyelembe véve, hogy a PKK közvetlenül nem jelenik meg nagy foglalkoztatóként így a családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, illetve a nemek közötti esélyegyenlőség biztosítása, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (romák, fogyatékkal élők, 45 év felettek, tartósan munkanélküliek stb.) munkaerőpiaci helyzetének javítása terén csak kis mértékben van lehetőség a jelentős társadalmi hatással járó változás elérésére. Ennek ellenére mindent megteszünk annak érdekében, hogy az esélyegyenlőségi elvek alkalmazásával a PKK üzemeltetője (non-profit kft.) példamutató munkáltatóként járjon el. Ennek érdekében a PKK vállalja esélyegyenlőségi felelős alkalmazását, illetve esélyegyenlőségi terv elkészítését. A társaság évente esélyegyenlőségi képzést tart munkatársai számára. A projekt tervezésébe a fogyatékos emberek, roma csoportok képviselőit is bevontuk.

A **családbarát munkahely** biztosítása a PKK üzemeltetési jellemzői miatt csak korlátozottan lehetséges. A rendezvények jelentős részben az esti órákban kerülnek megrendezésre, illetve gyakran hosszabb jelenlétet kívánnak az alkalmazottaktól, kiszervezett munkatársaktól, mint a napi 8 óra. Ezért **elsősorban** a megfelelő pihenőidők biztosításával, illetve a **rugalmassággal van lehetőség a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását megteremteni.**

A **nemek közötti egyenlőséget** a munkaerő kiválasztása, az alkalmazás, illetve az esetleges megválás esetén maximálisan szükséges megvalósítani. Az üzemeltető szervezet semmilyen módon nem alkalmaz diszkriminatív intézkedéseket, és a szervezeti struktúrában kijelölt személy foglalkozik az esetleges etikai visszaélések kezelésével, így az esélyegyenlőség megsértésének gyanúja esetén a munkatársak problémájukkal hozzá fordulhatnak. A PKK üzemeltetője kizárólag a teljesítmények alapján határozza meg a juttatásokat, semmilyen megkülönböztetést nem tehet nemre, korra, vagy kisebbségi csoporthoz való hovatartozás miatt. Nem várható el ugyanakkor az üzemeltetőtől a pozitív diszkrimináció érvényesítése sem, hiszen a teljesítménytől, kompetenciától eltérő szempontok figyelembe vétele az alkalmazásnál a létesítmény fenntartható működését, ily módon többek között az Európai Unió támogatás hatékony felhasználását is veszélyeztetné.

Minden társadalmi szempontból hátrányos csoport esetében – fogyatékos személyek, roma emberek, pályakezdők, tartós munkanélküliek, vagy hosszú idő után újra munkába állók, 45. évüket betöltött személyek – **esetében érvényesek a nemek közötti esélyegyenlőség biztosítása kapcsán leírtak.** Vagyis a PKK üzemeltetője nem alkalmaz diszkriminatív intézkedéseket. **Az üzemeltető szervezet törekszik munkavállalói struktúrájának diverzifikálására, mert** a munkavállalók eltérő sajátosságai hatással vannak szemléletmódjukra, probléma-megoldási képességükre, elkötelezettségükre, rugalmasságukra, és mindezen tényezők **pozitívan befolyásolhatják a PKK üzemeltetését, hozzájárulhatnak annak sikeréhez.**

Az esélyegyenlőségi útmutatóban meghatározott szempontokon túl az alábbiak szintén hozzájárulnak a társadalmi esélyegyenlőség biztosításához:

- Leromlott állapotú városrész, a Balokány fejlesztése, rehabilitációja, az ott élők életkörülményeinek javítása:

A projekt tervezett helyszíne Pécs Balokány városrészében található. A terület jelenleg külvárosi jellegű, szlömösödő terület, amely rossz állapotban lévő, elhanyagolt közterületekkel, ingatlanokkal, szociálisan hátrányos helyzetű környezettel rendelkezik.

A kulcsprojekt megvalósítása kiemelten nagy hatást gyakorol a városrész lakosságának életminőségére, hiszen a fejlesztés következtében a városrész rehabilitációja valósul meg:

- A projekt által generált fejlesztések, beruházások hozzájárulnak a városrész fejlődéséhez, rendezettségéhez, az ingatlanérték növekedéséhez
- Az életszínvonal növekedése valószínűsíthető a kulturális létesítmény, és ezáltal a változatos programkínálat kialakulásával
- A háttér-infrastruktúra fejlődése következtében bővül a városrészben elérhető szolgáltatások köre
- A fejlesztések következtében javul a városrész megközelíthetősége (tömegközlekedés és a gyalogos tengely a városközpont és a Balokány városrész között)

- A terület környezeti állapota javul: nő a gondozott zöldfelületek, a rendezett közterületek aránya
- Tájképi szempontból a fejlesztés a környezetére kedvező hatást gyakorol: az épület és környezetének megjelenése a projekt közvetlen környezete és a városrész szempontjából is kedvező. A fejlesztés hozzájárul a terület rendezett arculatának kialakításához
- A városrész fejlődése az itt működő vállalkozásokra is jótékony hatást gyakorol.
- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása:
 - A létesítményben tervezett országos és nemzetközi konferenciák programjai között a hátrányos helyzetű csoportokat is érintő programok tervezése

VII. PÉNZÜGYI ELEMZÉS

A pénzügyi elemzés módszertana igazodik a projekt méretéhez, a projektgazda és a tevékenység jellege (vállalkozási, nem vállalkozási) alapján a projekt állami támogatás szempontjából történő besorolásához. A következő főbb feltételezéseket alkalmaztuk az elemzés során:

- Történelmi költség módszer kerül alkalmazásra, azaz a projekt nélküli eset nullának tekintendő. Ennek oka, hogy a létesítmény maga előzmény nélküli. A B) változat esetén a meglévő intézményektől történő elválasztás is megtörténik ezért nem értelmezhető a fejlesztési különbözet módszer. Pécs kulturális tevékenysége viszont értelemszerűen a piacelemzés alapján a bevételi oldalon jelenik meg.
- A pénzügyi diszkontráta 8,0% nominál értéken, reálértéken 5%.
- A korábban bemutatott működtetési változat megvalósítását feltételeztük.
- A kulturális tevékenység esetén a támogatási arány 85%, de meg kell vizsgálni, hogy jövedelem termelő-e a beruházás a 1083/2006 Tanácsi rendelet 55. cikk szerint,
- A konferencia célú rendezvényszervezés esetén a támogatási arány a regionális támogatásra vonatkozó szabályok szerint 50%
- A projektgazda ezen túl élni kíván a ÖTM önerő kiegészítő támogatását, a projekt elszámolható költségének 5%-áig.

Az alábbiakban néhány kiemelt évben mutatjuk be a pénzügyi elemzés eredményeit. A részletes (éves bontású, a teljes időszakot lefedő) táblázatokat a XI. számú melléklet tartalmazza.

VII.1. BERUHÁZÁSI KÖLTSÉGEK BECSLÉSE

A beruházási költségek számításánál **nettó értékeket** veszünk figyelembe, feltételezve, hogy a projekt kapcsán az önkormányzat (projektgazda) a kialakított működtetési struktúrában áfa visszaigénylésre jogosult.

A teljes beruházási költség tartalmazza:

- A projekt **előkészítés költségét**, amelynek jelentős része az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződés alapján kerül finanszírozásra, vagyis nem a projekt elszámolható költsége. Ezen költségtételek: megvalósíthatósági tanulmány, környezeti hatásvizsgálat, Akcióterületi területi terv, Integrált Városfejlesztési stratégia.

A **közbeszerzési eljárások költsége** (tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás, közbeszerzési szakértő kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás, műszaki ellenőr kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás, kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás).

A **régészet költsége**, amely egyrészt a régészeti hatástanulmány, illetve a régészeti próbafeltárás költségét foglalja magában. Összesen mintegy 32 millió Ft.

A **tervezéshez kötődő költségek** összességében 180 millió Ft-ot tesznek ki.

- A tervezéshez kötődő költségek között vettük számba az **építési engedélyezési tervdokumentáció** elkészítését, amely magában foglalja a fejlesztési területen lévő épületek bontási tervét, a vázlatterveket, a makettet és animációt is. Az építési engedélyezési tervdokumentáció a projekt nem elszámolható költségei közé tartozik, fedezete a Kormány 1067/2005. (VI.30.) Korm. Határozat alapján az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program 1,0 milliárd forint vissza nem térítendő támogatás. A támogatási szerződésben beállított összeggel, azaz összesen 106 millió Ft-tal számoltunk.
 - A FIDIC Sárga könyves eljárásban a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás a **tenderterv** alapján kerül lebonyolításra, ennek díja az elszámolható költségek közé tartozik, összege 74 millió Ft, a piacon szokásos árképzés szerint.
 - *A 45/1997 KTM rendelet alapján a kivitelezés csak a jogszabályilag meghatározott tartalmú **kiviteli tervek** birtokában kezdhető meg. Ily módon a kiviteli terveket el kell készíteni, a FIDIC Sárga könyves eljárás szerint ezt a kiválasztott kivitelező készíti.* Díja az építési költség része.
- A nem önkormányzati tulajdonban lévő, a fejlesztés által közvetlenül érintett **telkek vételára**, az összes elszámolható projektköltség 10%-ig

• **Szolgáltatások igénybevétele:**

- A tervezéshez kötődő költség a tervezői szakfelügyelet, ami a FIDIC Sárga könyves eljárás esetében is kiemelkedően fontos feladat. Díjazása 35 millió Ft, elszámolható költség.
 - A projekt teljes elszámolható költségeinek arányában határoztuk meg a **FIDIC mérnök díját**, a szokásos piaci áraknak megfelelően: ez a projekt elszámolható összköltségvetésének majd 1%-a, 60 millió Ft.
 - A projekt jogi és közbeszerzési szakértő alkalmazását teszi szükségessé (40 millió Ft)
 - Szükség van könyvvizsgálóra (30 millió Ft).
 - A nyilvánosság biztosítása a marketingtevékenységre is kiterjed, részletes költségvetését a X: fejezet tartalmazza, összességében a feladatra a projekt 0,85%-át fordítjuk, 60 millió Ft-ot.
 - ESZA típusú feladatok ellátását a projektben különböző célcsoportok (konferenciaszervező és bonyolító, szállodaipari alkalmazott, PKK alkalmazott és alvállalkozó) számára. (Összköltség: 21 millió Ft)
 - A projekt szakmai kiállításokon, konferenciákon való bemutatását szintén ESZA költségekből finanszírozzuk (3 millió).
 - **A projektmenedzsment költsége** a 23 hónapon keresztül finanszírozza a projekt megvalósítását koordináló szervezet fenntartását: a hat fő projektmenedzser személyi juttatásain túl rezsiköltségek merülnek fel a feladat kapcsán. (Összesen 120 millió Ft)
 - A projektmenedzsmenten túl merülnek fel általános költségek a megvalósítás koordinálása kapcsán (25 millió Ft).
- A projekt tartalmazza a PKK megközelítését biztosító közlekedési kapcsolatok kiépítését – a korábban bemutatott helyszíneken kerül megvalósításra a „B” jelű út egy része, az „E” illetve a „D” jelű utak.

- **A nettó építési költség magában foglalja** a telepített technológiát, illetve a telken belüli és telken kívüli szükséges környezetrendezést (közműcsatlakozásokkal). (5 820 millió Ft az útépítésekkel)
- **A beruházás a ház működésének megteremtése érdekében eszközbeszerzést tesz szükségessé (229 millió Ft)**

Az alábbi táblázat a beruházás költségeit tartalmazza tételenként, az elszámolható és nem elszámolható költségek, illetve a felmerülés éve szerinti megoszlásban. **Az értékek Ft-ban, nettó áron, nominál értéken értendők!**

Beruházási költségek (nominál áron, Ft-ban, nettó értéken)	Összesen	2008	2009	2010
I. Projektelőkészítés költségei	281 108 360	281 108 360		0
Nem elszámolható	175 400 000	175 400 000		
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
1. Előkészítés időszakában igénybevett szakértői szolgáltatás költsége	0			
2. Előkészítési időszakban felmerült közbeszerzési költségek	15 400 000	15 400 000	0	0
Nem elszámolható	15 400 000	15 400 000		
Kulturális	0	0		
Üzleti	0	0		
3. Előkészítés időszakában felmerült területvásárlási költségek	0	0	0	0
4. Előkészítés időszakában felmerült terület-előkészítési költségek	0	0	0	0
5. Előkészítés időszakában felmerült egyéb költségek (tervezés, régészet, MT)	265 708 360	265 708 360	0	0
Nem elszámolható	160 000 000	160 000 000		
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
II. projektmenedzsment költségei	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Kulturális (85%)	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Üzleti (50%)	0	0	0	0
<i>1. Személyjellegű kifizetések, bérjárulékok</i>	<i>48 237 900</i>	<i>10 486 500</i>	<i>25 167 600</i>	<i>12 583 800</i>
1.1. Projektmenedzsment bérköltsége	36 340 000	7 900 000	18 960 000	9 480 000
1.2. Projektmenedzsment bérköltségét terhelő járulékok	11 897 900	2 586 500	6 207 600	3 103 800
1.3. Egyéb projektmenedzsmenthez kapcsolódó személyjellegű kifizetések	0	0	0	0

2. Eszközbeszerzés a projektmenedzsment részére	0	0	0	0
2.1. Irodai berendezések	0	0	0	0
3. Projektmenedzsmenthez igénybevett szolgáltatások	59 642 100	12 965 674	31 117 617	15 558 809
3.1. Igénybevett projektmenedzsment szolgáltatás	59 642 100	12 965 674	31 117 617	15 558 809
3.2. Pályázatírás költsége	0	0	0	0
4. Projektmenedzsment rezsiköltsége	12 120 000	2 634 783	6 323 478	3 161 739
III. Beruházások/Eszközök	6 742 995 499	694 483 333	4 049 486 166	1 999 026 000
Kulturális (85%)	4 206 574 461	428 565 665	2 528 867 095	1 249 141 701
Üzleti (50%)	2 536 421 038	265 917 668	1 520 619 071	749 884 299
1. Területvásárlás	694 483 333	694 483 333	0	0
Kulturális (85%)	428 565 665	428 565 665	0	0
Üzleti (50%)	265 917 668	265 917 668	0	0
2. Építés, felújítás, bővítés	5 819 587 000	0	3 820 561 000	1 999 026 000
2.1 Külső vállalkozó által végzett építés, felújítás, bővítés	5 819 587 000	0	3 820 561 000	1 999 026 000
Kulturális (85%)	3 636 515 384	0	2 387 373 683	1 249 141 701
Üzleti (50%)	2 183 071 616	0	1 433 187 317	749 884 299
2.2. Saját teljesítésben végzett építés, felújítás, bővítés	0	0	0	0
3. Eszközbeszerzés	228 925 166	0	228 925 166	0
Kulturális (85%)	141 493 412		141 493 412	
Üzleti (50%)	87 431 754		87 431 754	
4. Immateriális javak beszerzése	0	0	0	0
IV. Szolgáltatások	249 000 000	33 553 333	124 873 333	90 573 333
Kulturális (85%)	153 657 900	20 705 762	77 059 334	55 892 804
Üzleti (50%)	95 342 100	12 847 571	47 813 999	34 680 529
1. Projekt megvalósításhoz igénybevett szakmai szolgáltatások	119 000 000	15 833 333	78 583 333	24 583 333

1.1 Mérnöki, szakértői díjak (FIDIC, tervezői szakfel.)	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
1.1.1 Külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
Kulturális (85%)	58 624 500	9 770 750	39 083 000	9 770 750
Üzleti (50%)	36 375 500	6 062 583	24 250 333	6 062 583
1.1.2 Saját teljesítésben végzett tevékenység	24 000 000	0	15 250 000	8 750 000
1.2 Tervek, tanulmányok készítésének költsége	14 810 400	0	9 410 775	5 399 625
1.2.1. Külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás	9 189 600	0	5 839 225	3 350 375
1.2.2 Saját teljesítésben végzett tevékenység	130 000 000	17 720 000	46 290 000	65 990 000
1.3 Rendezvényszervezés költsége	60 000 000	11 720 000	17 290 000	30 990 000
1.4 Képzés költsége (ESZA)	37 026 000	7 232 412	10 669 659	19 123 929
Kulturális (85%)	22 974 000	4 487 588	6 620 341	11 866 071
Üzleti (50%)	0	0	0	0
<i>2. Egyéb szolgáltatások</i>	30 000 000	0	5 000 000	25 000 000
2.1 Nyilvánosság biztosításának költsége	18 513 000	0	3 085 500	15 427 500
Kulturális (85%)	11 487 000	0	1 914 500	9 572 500
Üzleti (50%)	40 000 000	6 000 000	24 000 000	10 000 000
2.2 Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek	24 684 000	3 702 600	14 810 400	6 171 000
2.3 Kötelezően a projekthez kapcsolódóan előírt könyvvizsgálat díja	15 316 000	2 297 400	9 189 600	3 829 000
Kulturális (85%)	249 000 000	33 553 333	124 873 333	90 573 333
Üzleti (50%)	153 657 900	20 705 762	77 059 334	55 892 804
2.4 Egyéb projektmegvalósításhoz kapcsolódó szolg. (szakmai bemutató ESZA, jog)	95 342 100	12 847 571	47 813 999	34 680 529
Kulturális (85%)	119 000 000	15 833 333	78 583 333	24 583 333
Üzleti (50%)				
	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333

V. Általános (rezsi) költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
1. Elkülönített számla nyitásának költsége, tranzakciós költségek	0	0	0	0
2. Egyéb általános költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
Nettó összköltség	7 418 103 859	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Le nem vonható Áfa	0	0	0	0
Bruttó összköltség	7 418 103 859	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Nem elszámolható	175 400 000	175 400 000	2 676 584 255	1 340 363 418
Elszámolható	7 242 703 859	865 266 765	1 573 427 418	787 062 003
Kulturális (85%)	4 560 892 489	543 944 817	4 250 011 673	2 127 425 420
Üzleti (50%)	2 681 811 370	321 321 949	0	0

97. Táblázat: Projekt teljes költségvetése

Forrás: saját szerkesztés

Építési költségek					
1. FUNKCIONÁLIS ALAPTERÜLETEK					
Funkcionális egységek		nettó alapterület (m2)	fajl. Ft/m2 ár belsőépítéssel együtt	fajl. Ft/m2 ár belsőépítéssel együtt (Áfával)	becsült építési költség
magyarázat ld. alább	PKK Hangversenyerem blokk	1650	650 000 Ft	780 000 Ft	1 072,50 MFt
	PKK közönségforgalmi területek	2530	380 000 Ft	456 000 Ft	961,40 MFt
	PFP székház (irodai funkciók)	490	250 000 Ft	300 000 Ft	122,50 MFt
	PFP székház (kiszolgáló funkciók)	670	220 000 Ft	264 000 Ft	147,40 MFt
	PFP székház (nagypróbatere)	250	400 000 Ft	480 000 Ft	100,00 MFt
	PFP próbaterei/szekcióterem	510	350 000 Ft	420 000 Ft	178,50 MFt
	Pécsi Kulturális Központ és PKK menedzsment irodái	290	250 000 Ft	300 000 Ft	72,50 MFt
	PKK konferenciatermei, helyiségei	970	400 000 Ft	480 000 Ft	388,00 MFt
	Kiszolgálás- és üzemeltetés terei, gépészet	3784	220 000 Ft	264 000 Ft	832,48 MFt
ÖSSZESEN		11 144 m2			3 875,28 MFt
2. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN BELÜL					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m2, fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFÁ-val)	becsült bekerülési költségek
a)	közművek	1200	38 000 Ft	45 600 Ft	45,60 MFt
b)	burkolt felületek (parkolókon felül)	2 950	23 000 Ft	27 600 Ft	67,85 MFt
c)	parkosítás	4 790	8 000 Ft	9 600 Ft	38,32 MFt
d)	utcabútor	180	100 000 Ft	120 000 Ft	18,00 MFt
e)	térvilágítás	120	280 000 Ft	336 000 Ft	33,60 MFt
f)	felszíni személygépkocsi	3910	25 000 Ft	30 000 Ft	97,75 MFt
g)	busz	1560	30 000 Ft	36 000 Ft	46,80 MFt
d)	tehergépkocsi felállás és parkolás	850	30 000 Ft	36 000 Ft	25,50 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					373,42 MFt
3. KÖRNYEZETRENDEZÉS TELKEN KÍVÜL (közvetlenül kapcsolódó építés)					
Környezeti elemek		kalkulált egység (m2, fm, db)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt)	fajlagos Ft/egységár (átlagolt) (ÁFÁ-val)	becsült bekerülési költségek
a)	közművek	130	30 000 Ft	36 000 Ft	3,90 MFt
b)	burkolt felületek	2 000	30 000 Ft	36 000 Ft	60,00 MFt
c)	parkosítás	1 630	8 000 Ft	9 600 Ft	13,04 MFt
d)	utcabútor	31	100 000 Ft	120 000 Ft	3,10 MFt
e)	térvilágítás	13	340 000 Ft	408 000 Ft	4,42 MFt
f)	"B" jelű küzút és csatlakozás a PKK-hoz kapcsolódóan	1	95 361 000 Ft	114 433 200 Ft	95,36 MFt
g)	"E" jelű út	1	17 965 000 Ft	21 558 000 Ft	17,97 MFt
h)	"D" jelű út	1	63 101 000 Ft	75 721 200 Ft	63,10 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:					260,89 MFt
4. TELEPÍTETT TECHNOLÓGIÁK					

Technológiák				becsült bekerülési költségek
a)	színpadgépészet, fényrendszer, elektroakusztika			840,00 MFt
b)	multifunkcionális (dönthető) zsöllye			110,00 MFt
c)	konferencia technológia			150,00 MFt
d)	orgona			200,00 MFt
TECHNOLÓGIÁK BECSÜLT NETTÓ DÍJA ÖSSZESEN:				1 300,00 MFt
5. KÉPZŐMŰVÉSZET				
Alkotások		Egységár	Egységár (ÁFA-val)	becsült bekerülési költségek
a)	belsőtéri műalkotás	1	10 000 000 Ft	10,00 MFt
BECSÜLT NETTÓ BEKERÜLÉS ÖSSZESEN:				10,00 MFt
Becsült nettó építési költség mindösszesen:				5 819,59 MFt

A funkcionális területek főbb tartalmi elemei:
PKK Hangversenyerem blokk: Színpad a kapcsolódó kiegészítésekkel és pufferterületekkel, nézőtér – zsöllye, karzat és emelet
PKK közönségforgalmi területek: közönségforgalmi előcsarnok, büfék, kávézó, vizes blokkok, galériák
PFP székház (irodai funkciók) irodák, vizes blokkok, közlekedők
PFP székház (kiszolgáló funkciók): raktárak, öltözők, vizes blokkok, közlekedők
PFP székház (nagypróbaterem): zenekari próbaterem
PFP próbatermei/szekciótermek: szekcióteremként is használható próbatermek, vizes blokkok, közlekedők
Pécsi Kulturális Központ és PKK menedzsment irodái: irodák és közlekedők
PKK konferenciatermei, helyiségei: önálló konferencia termek – balettpróbateremként használható terem is, vizes blokk, technikai galéria, közlekedők
Kiszolgálás- és üzemeltetés terei, gépészet: légtechnikai gépházak, raktárak, teherlift, sprinkler tartály és gépház, hűtőgépház, hűtő-fűtő központ, trafó, diesel generátor, lépcsőházak, biztonsági szolgálat helyiségei, vendégművészek öltözői, vizes blokk zuhanyzóval, hangversenyerem kiszolgálótere (ügyelői helyiség, hangvezérlő, világításvezérlő, tolmácsfülkék, eszközraktár stb.), közlekedők

98. Táblázat: Építési költségek

Forrás: saját szerkesztés az Építész Stúdió Kft. adatai alapján

VII.2. MŰKÖDÉSI KÖLTSÉG

Az alábbiakban a **B) változat alapján kidolgozott projekt** működési költségeit mutatjuk be. A változó és fix költségeket elkülönítve kezeltük. A változó költségek alapvetően a PKK-ban rendezett rendezvényekhez kötődnek.

- A koncertek esetében a nagyterem, illetve a kapcsolódó terek használatával számoltunk. Figyelembe vettük, hogy ezen események során jelentős számú vendéglelő érkezik a PKK-ba, illetve használatba kerülnek a vendégöltözők és vizesblokkok is.
- A kulturális események változó mértékben veszik igénybe a nagyterem szolgáltatásait, illetve a bálterem kapacitásait.
- Az üzleti/konferenciarendezvények átlagos időtartama a nemzetközi tapasztalatok alapján 1,4 nap. A nagyméretű konferenciákhoz jellemzően kapcsolódik a szekcióterem igénybevétele is, tehát ilyen esetekben a ház magasabb szinten kihasznált. Ugyanakkor jelentős számú a kisebb rendezvény, amelyek a nagytermet nem igényelik.
- Számításaink során mindezen tényezőket súlyozva határoztuk meg a jellemző egy-egy konferencia/üzleti illetve kulturális rendezvényre eső átlagos működési költséget.
- A változó költségek meghatározása az egy eseményre jutó átlagos költség és az adott évben becsléseink szerint megrendezésre kerülő eseményszám szorzata.
- A Pannon Filharmonikusok esetében feltételeztük, hogy az év meghatározó részében a PKK-ban dolgoznak/próbálnak. Esetükben a vízhasználatban jelentkezik elsősorban nagyobb fogyasztás, mint egyéb irodai dolgozókra vetítve.
- Azon költségtételeknél, amelyek nagysága a látogatók számától függ, a 2010-2020-ig tartó referencia időszak átlagosan becsült látogatószámával számoltunk.
- A PKK-ban 4 fő főállású alkalmazott dolgozik, ezt egészíti ki a takarító személyzet, az őrző-védő és portaszolgálat, illetve a kiszervezett hangosító-világosító munkakörök.

Szintén napi munkavégzés céljából tartózkodik az épületben a PFP menedzsmentje (11 fő), illetve a Pécsi Kulturális Központ alkalmazottainak mintegy fele (kb. 16 fő).

- A kulturális/közcélú funkcióra, illetve az üzleti/konferencia funkcióra külön határoztuk meg a költségeket. A mindkét funkcióhoz kapcsolódó költségeket a látogatószám arányában osztottuk meg. A rendezvényekhez kapcsolódó költségek egyértelműen besorolhatóak a kulturális/közcélú, illetve a konferencia/üzleti funkcióhoz.
- Az költségeket 2008-as árakon határoztuk meg, az értékek éves értékék, illetve egy eseményre vonatkozó költségek (utóbbit külön jelöljük). **A számok minden esetben képzett átlagszámok, felhasználva a hasonló létesítmények tapasztalatait! A tényleges értékek, mennyiségi tekintetben és ár szempontjából is több olyan tényezőtől függenek, amelyek a projekt előkészítés jelen fázisában nem becsülhetők meg. A szövegben bemutatott értékek kerekítettek.**
- **Anyagjellegű ráfordítások** közé soroltuk az alábbiakat:
 - Rezsiköltségek (fűtés, hűtés, elektromos áram, szennyvíz-víz, hulladékiszállítás).

A rezsiköltségeket más, hasonló létesítmények működési tapasztalata szerint határoztuk meg, figyelembe véve a létesítmény méretét, a felhasználás mértékét, és a pécsi közműszolgáltatók alap- és használati díjait.
 - A **fűtésdíj fix tétele** az alaplíj: éves értéken az épület szükséglete mintegy 1630 kW-ra becsülhető (a debreceni Kölcsey Központ tapasztalatai alapján, az épület méretével arányosítva). Fix tételként jelentkezik az irodák fogyasztása, illetve az épület alapszintű felfűtése. A menedzsment, illetve a Pannon Filharmonikusok tevékenysége miatt a ház 40%-os leterheltségen üzemel rendezvényen kívüli időszakban is. Ez éves szinten mintegy 5200 GJ fogyasztást jelent. A PÉTÁV 2007-es árait az ECOSTAT által készített inflációs előrejelzéssel korrigáltuk (7,6%). *A fűtésdíj fix költségének becsült értéke 2008-as árakon: 31,06 millió Ft.*
 - A **fűtésdíj változó költsége** az a költség, amely a rendezvények megrendezése miatt keletkezik. Az egy rendezvényre eső átlagos fűtési költséget annak

figyelembevételével kalkuláltuk, hogy a párhuzamos, és nem az egész épület kapacitását kihasználó rendezvények esetén nem szükséges a teljes épületet felfűteni, továbbá az egyes hónapokban meglehetősen eltérő a ház teljes felfűtésének hőigénye. A fűtési igény számításánál feltételeztük, hogy a jellemző szezonális miatt a *kulturális rendezvények* 75%-a, az *üzleti rendezvények* 85%-a kerül fűtési időben (szept. 15.-máj. 15.) megrendezésre. Az egy rendezvényre jutó fűtési igény átlagértéke: 28,3 GJ. (Becsléseinkhez ez esetben is felhasználtuk a Kölcsey Központ vonatkozó adatait.) Egy előadásra eső fűtődíj megközelítőleg 92 ezer Ft 2008-as áron.

- A **hűtődíj**nál a szolgáltató külön alapdíjat nem számol. A fűtéshez hasonlóan kalkuláltunk azzal, hogy az épületben dolgozók folyamatos jelenléte, és a hatékonyság is azt igényli, hogy az alapszintű hűtés biztosított legyen. Az egyes hónapok szintén eltérő hűtést igényelnek. Az épület fix hűtésigényének éves becsült értéke kb. 590 GJ. A fix hűtődíj becsült értéke: 5,06 millió Ft. A produkciók esetében feltételeztük, hogy a kulturális események 25%-a, az üzleti rendezvények 15%-a kerül hűtési időszakban megrendezésre. Az egy eseményre jutó hűtésigényt 6 GJ-ra becsültük, díja 54 ezer Ft.
- Az **áramfogyasztás** meghatározásánál egy négyzetméterre eső áramfogyasztás szerint kalkuláltunk éves szinten. A PKK irodaház és a PFP székház esetében 75 kWh-val számoltunk. A közönségforgalmi terek áramfogyasztása esetében ezen érték felével kalkuláltunk fix költségként, ezt egészíti ki a rendezvényenkénti költség. A díjakat az E.ON Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Zrt. árai alapján kalkuláltuk. A PFP székház fix áramdíját éves szinten 2,01 millió Ft-ra, a PKK alapdíját 4,39 millió Ft-ra becsültük.

Az öltözőkhöz kapcsolódó áramfogyasztás a kulturális eseményekhez köthető. A próbatermek/szekciótermek fogyasztása a rendezvény típusától függően sorolható a kulturális, illetve gazdasági funkcióhoz. Az üzemeltetés tereinél az irodai áramfogyasztás felével számoltunk. A legjelentősebb áramfogyasztás egy-egy esemény kapcsán keletkezik. A meghatározott érték átlag, a nagytermet igénybe vevő konferenciák esetében magában foglalja a szekciótermek fogyasztását is. A hasonló létesítmények tapasztalatai alapján a

produkciós technológia áramfogyasztása alkalmanként 18 000 kWh. Az egy eseményre eső áramköltség kulturális események esetén 481 ezer Ft, konferencia és üzleti rendezvények esetén 495 ezer Ft.

- A **vízfogyasztás**nál az alkalmazottak, a PFP menedzsment, a zenekar próbáinak (eseti zuhanyzás) és a takarítás fogyasztását vettük fix költségnek. A vízfogyasztás költségét a Pécsi Vízmű Zrt. árai alapján kalkuláltuk, természetesen a költségek a **csatornadíjat** is tartalmazzák. A kulturális funkcióhoz kötődő fix vízfogyasztás éves értéke mintegy 0,69 millió Ft. A PKK épületének és menedzsmentjének fix vízfogyasztása éves szinten 0,10 millió Ft.

A vízfogyasztás változó költségét az eseményekhez kötődő vendégek és szervezők vízfogyasztása, a takarítás, illetve koncertek esetén a vendégzenészek fogyasztása jelenti. Az egy eseményre eső vízfogyasztás becsült értéke kulturális eseménynél 9 ezer Ft, konferenciarendezvény esetén 7 ezer Ft.

- A **hulladékszállítás** költsége szintén fix és változó részből áll. Az éves fix hulladékdíj a kulturális funkcióhoz kötődően mintegy 0,29 millió Ft-ra tehető (zenészekhez, PFP menedzsmenthez, átlagos irodai jellegű munkához köthető hulladéktermeléssel számoltunk). A PKK üzemeltetésének egészéhez kötődő éves szemétdíj 0,07 millió Ft. Az egy eseményhez kötődő hulladékszállítás díja kulturális eseménynél 5 ezer Ft, üzleti rendezvényenél 3 ezer Ft.
- **Egyéb anyagköltségek** (reprezentációs költség, irodai eszközök) értékét összesen mintegy 2,3 millió Ft-ra becsültük. Ebből 0,50 millió Ft kifejezetten a kulturális funkció reprezentációjához kapcsolódik.
- **Karbantartás-pótlás:** A létesítmény folyamatos karbantartása az épület értékének 0,506%-a, amely az eszközök fenntartását és pótlását is magában foglalja. Ezen túlmenően 5 és 15 évente tervezünk nagyobb pótlási-felújítási munkákat, amelyek az épület értékének 2,7% ill. 11,025%-át teszik ki. A PKK bérlői (PFP és Pécsi Kulturális Központ) az általuk használt terekért bérleti díjként területarányos rezsiköltséget fizetnek, amely magában foglalja a pótlási és karbantartási költségeket is. A rezsidíjban ezen költségek évente azonos

mértékben kerülnek elszámolásra mértéke az épületrész értékének 1%-a évente.

- **Igénybevett szolgáltatások** közé tartozik a takarítás, könyvvizsgálat, internet és telefonszolgáltatás, marketing, grafikai és nyomdai költség, biztonsági szolgálat, illetve a megbízási díjak.
- A ház működésének **könyvvizsgálata** éves szinten 4,5 millió Ft-ra becsülhető, a várható éves árbevétel figyelembevételével, illetve annak tudatában, hogy az üzemeltető cég saját könyvelőt foglalkoztat.
- A **takarításnál** figyelembe vettük, hogy a párhuzamos és kisebb rendezvények esetén nincs szükség az egész épület takarítására. A takarításokat jellemzően az eseményekhez kötöttük, számolva azzal, hogy a rendezvények száma biztosítja a megfelelő gyakoriságú takarítást. Kivételt képeznek az üzemeltetés terei, ahol heti háromszori takarítással kalkuláltunk. A takarítást külső szolgáltató biztosítja. A kulturális funkció éves fix takarítási díja 2,39 millió Ft, az épület takarításának díja 2,80 millió Ft. Az egy eseményre jutó takarítási díj kulturális események esetén 55 ezer Ft, konferencia rendezvények esetén 48 ezer Ft.
- A ház működtetéséhez szükséges **internet és telefondíjat** (a PFP székház ilyen jellegű szolgáltatását nem számolva) 2,88 millió Ft-ra becsüljük.
- A **catering** szolgáltatást továbbértékesítjük, a vendéglátásból származó bevétel a rendezvényhez kötődő bevételek mintegy 20%-át teszik ki a PFP és a Pécsi Kulturális Központ által szervezett rendezvénye esetében, és mintegy 38%-át az értékesített rendezvényekből származó bevételeknek. A hosszú távú együttműködésnek köszönhetően 25%-os haszonkulccsal számolunk.
- A Pécsi Kulturális Központ konferenciaszervezési tevékenységéért **jutalékot** kap, a rendezvény összbevételének arányában. A saját szervezésű konferenciák esetében a jutalék mértéke 15%, amely fedezi a szervezet felmerülő költségeit is, az értékesített rendezvények esetében 8%, figyelembe véve, hogy ez utóbbi esetben az intézmény ráfordítása kisebb mértékű. A Kulturális Központ elsősorban a saját rendezvények megszervezésével foglalkozik, értelemszerűen

itt a konferenciák 100%-át ő hozza, az értékesített konferenciák esetében azonban a rendezvények 85%-ának megszerzése a PKK-hoz köthető.

- A **marketingköltségek** esetében az első éveknél a ház piaci bevezetése miatt jelentős összegű felosztandó (mindkét funkcióhoz kötődő) költséggel számolunk. 2010-ben a marketingköltség 70 millió Ft (továbbra is 2008-as áron), amelynek 20%-a fordítandó az üzleti funkció, 40%-a pedig a kulturális funkció marketingjére, további 40% pedig a ház egészének promóciójára. 2011-ben a marketingköltség 20%-os reálérték csökkenésével számolunk, és változik az eloszlás is: 40-40% fordítandó a kulturális és az üzleti funkcióra, és 20% az épület marketingjére. Az EKF év elmúltával szükséges a konferenciavendégek számának folyamatos növelése, a fenntarthatóság biztosítása érdekében. 2013-tól a feltételezzük, hogy a ház imázsa megteremtődött, ettől az évtől kezdődően a marketingtevékenység kiadásában kizárólag a programokhoz kötődő marketingköltség jelenik meg. A MICE szegmens esetében az iparági tapasztalatok alapján feltételezzük, hogy az értékesítési utak kiépítése nagyobb költségigényű, a kapcsolattartás, ügyfelek megtartása azonban alacsonyabb költséggel megvalósítható (a funkcióhoz kötődő marketingköltség 30%-ra csökken). A kulturális funkciónál a produciók marketingköltségével számolunk, amely jelentős összeget tesz ki, és mindvégig dominánsabb, mint az üzleti funkció marketingje.
- A marketing költségeken túl számoltunk **grafikai, nyomdai költségekkel** (funkciónként 8 millió Ft).
- A PKK üzemeltető szerveze a szolgáltatások meghatározó részét **külső szolgáltató** igénybevételével biztosítja, annak hatékonysága miatt. Vállalkozási szerződés keretében működik a biztonsági szolgálat (24 órás), a portaszolgálat, technikai üzemeltető személyzet, karbantartás, a PKK együttműködik rendezvényszervező cégekkel, marketingkommunikációs cégekkel stb.. A rendezvényekhez kötődő szolgáltatásokat a Pécsi Kulturális Központon, illetve a PFP-n keresztül veszi igénybe a működtető szervezet. Összesen 57,00 millió Ft-ra becsüljük a megbízási díjak költségét 2008-as áron.

- A PKK által értékesített rendezvények esetében a PFP és a Pécsi Kulturális Központ a rendezvény lebonyolításához szükséges szolgáltatásokat alvállalkozói segítségével biztosítja (PFP: műszaki, hang és fénytechnikai szolgáltatások, Pécsi Kulturális Központ: rendezvényszervezés, és lebonyolítás: jegyértékesítés, hosstessek, média és kreatív ügynökségek, ruhatár). Az egy rendezvényre eső költség 180.000 Ft 2008-as áron.
- **Egyéb szolgáltatások:**
 - Az egyéb szolgáltatások díját (pl. bankszámlavezetés) 2,00 millió Ft-ban határoztuk meg.
 - A ház **biztosításának** díja a ház értékének függvénye, piaci áron ennek mértéke 2,65 millió Ft-ra tehető.
- **Béreköltségek és járulékok:** a béreköltségek becslése során 4 főállású munkatárssal számoltunk, az üzemeltetési fejezetben bemutatott szervezeti struktúra szerint. A béreköltség 2008-as áron 31,68 millió Ft, a kapcsolódó bérjárulék a hatályos jogszabályoknak megfelelően 11,34 millió Ft. (Egyéb személyi jellegű kiadásokkal nem számoltunk).
- Figyelembe véve, hogy az **amortizáció** nem jelenik meg a pénzáramban, ezért a működési költségeknél ezzel nem számoltunk.
- A kontrolling költségek nem elkülönülten, hanem az adott költségtípushoz (pl. igénybevett szolgáltatások) jelennek meg.

A felsorolt költségek költségnemenkénti besorolását az alábbi táblázat mutatja:

KÖLTSEGEK				
IV. Anyagjellegű ráfordítások (05+06+07+08+09)				
05. Anyagköltség	06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	07. Egyéb szolgáltatások értéke	08. Eladott áruk beszerzési értéke	09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
Fűtésdíj	Könyvvizsgálat	Egyéb szolgáltatás	-	Catering szolgáltatás igénybevétele
Hűtésdíj	Takarítás	Biztosítás		
Elektromos áram	Internet-díj			
Víz, szennyvíz díj	Telefon költség			
Hulladékszállítás díja	Marketing			
Reprezentációs költség	Grafika, nyomdai tevékenység			
Irodai eszközök	Biztonság			
Produkción kiadások	Megbízási díjak			
Karbantartás-pótlás				
V. Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)				
10. Bérköltség	11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	12. Bérjárulékok		
Alkalmazottak bérei	-	Bérjárulékok		
VI. Értékcsökkenési leírás				
VII. Egyéb ráfordítások				

99. Táblázat: Költségnemek (forrás: saját szerkesztés)

Üzemeltetési költségek alakulása (Ft-ban, nettó, nominál értéken): (A melléklet minden év adatait tartalmazza)

Működési költségek	2010	2011	2015	2018	2020
ÖSSZES KÖLTSEÉG	455 825 301	472 388 172	625 457 619	750 282 632	834 034 672
<i>Összes FIX</i>	<i>280 617 987</i>	<i>272 936 527</i>	<i>309 593 262</i>	<i>338 300 916</i>	<i>358 903 442</i>
<i>Összes VÁLTOZÓ</i>	<i>175 207 314</i>	<i>199 451 646</i>	<i>315 864 357</i>	<i>411 981 716</i>	<i>475 131 230</i>
Kulturális	270 205 437	243 232 707	258 911 538	269 459 564	278 570 688
<i>FIX</i>	<i>202 315 007</i>	<i>178 458 091</i>	<i>183 521 760</i>	<i>185 268 558</i>	<i>189 252 451</i>
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	<i>168 668 004</i>	<i>146 250 477</i>	<i>154 262 217</i>	<i>157 074 125</i>	<i>161 146 886</i>
05. Anyagköltség	48 451 924	46 737 450	43 559 857	42 711 067	42 975 850
06. Igénybevett szolgáltatások	115 692 960	95 183 401	106 769 041	110 572 919	114 392 843
07. Egyéb szolgáltatások	4 523 120	4 329 625	3 933 320	3 790 138	3 778 192
<i>V. Személyi jellegű ráf.</i>	<i>33 647 003</i>	<i>32 207 615</i>	<i>29 259 543</i>	<i>28 194 434</i>	<i>28 105 565</i>
10. Bérköltségek	24 779 368	23 719 329	21 548 219	20 763 818	20 698 371
11. Bérjárulékok	8 867 635	8 488 285	7 711 324	7 430 616	7 407 194
VÁLTOZÓ	67 890 429	64 774 616	75 389 778	84 191 005	89 318 237
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	<i>67 890 429</i>	<i>64 774 616</i>	<i>75 389 778</i>	<i>84 191 005</i>	<i>89 318 237</i>
05. Anyagköltség	62 345 452	59 484 124	69 232 288	77 314 672	82 023 135
06. Igénybevett szolgáltatások	5 544 977	5 290 492	6 157 490	6 876 333	7 295 102
Konferencia, üzleti	185 619 864	229 155 465	366 546 081	480 823 068	555 463 984
<i>FIX</i>	<i>78 302 980</i>	<i>94 478 435</i>	<i>126 071 502</i>	<i>153 032 358</i>	<i>169 650 991</i>
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	<i>66 313 120</i>	<i>79 680 082</i>	<i>102 425 412</i>	<i>123 415 379</i>	<i>136 424 429</i>
05. Anyagköltség	15 511 383	19 144 756	30 591 146	38 315 736	42 985 485
06. Igénybevett szolgáltatások	49 189 957	58 546 004	68 655 555	81 118 274	88 972 343
07. Egyéb szolgáltatások	1 611 780	1 989 322	3 178 711	3 981 369	4 466 600
<i>V. Személyi jellegű ráf.</i>	<i>11 989 859</i>	<i>14 798 354</i>	<i>23 646 089</i>	<i>29 616 978</i>	<i>33 226 562</i>
10. Bérköltségek	8 829 944	10 898 262	17 414 185	21 811 453	24 469 734
11. Bérjárulékok	3 159 916	3 900 092	6 231 904	7 805 526	8 756 828
VÁLTOZÓ	107 316 885	134 677 030	240 474 579	327 790 711	385 812 993

<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	107 316 885	134 677 030	240 474 579	327 790 711	385 812 993
05. Anyagköltség	52 725 593	57 833 813	102 401 563	138 786 917	162 883 189
06. Igénybevett szolgáltatások	9 501 156	26 317 046	46 228 804	66 446 312	79 891 514
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	45 090 135	50 526 170	91 844 212	122 557 481	143 038 290
Karbantartási és pótlási költség	31 255 874	32 193 550	36 234 125	39 594 006	42 005 281
Kulturális	23 044 233	22 058 422	20 039 339	19 309 865	19 249 001
Üzleti	8 211 641	10 135 129	16 194 785	20 284 141	22 756 280

100. Táblázat: PKK üzemeltetési kiadásai

Forrás: saját szerkesztés

***A maradványérték a vizsgált időszak végén a beruházási költséget korrigálja**

A táblázat nem tartalmazza a beruházás megvalósításának 2010-re eső költségét.

VII.3. MARADVÁNYÉRTÉK

A maradványérték az eszközök értéke a vizsgált időszak végén. Meghatározása az EU szabályok szerint többféle módszer alapján történhet, elemzésünkben **a maradványérték a beruházási összeg csökkentve a várható élettartam alapján számított értékcsökkenéssel.**

A maradványértékkel a vizsgált utolsó évben – 2020 – a költségeket korrigáljuk (negatív előjellel adjuk hozzá).

A várható élettartam a PKK esetében 50 év (értékcsökkenés mértéke 2%/év). A nettó építési költség 80%-a köthető közvetlenül az építéshez. Az építési költség 20%-át kitevő rövidebb élettartamú eszköz és berendezés pótlását az előző pontban bemutatott módon tervezzük, maradványérték ezekből nem képződik.

Maradványérték meghatározása	Érték
Maradványérték összesen (nominál áron)	4 655 669 600
Maradványérték a kulturális funkcióhoz kapcsolódva (nominál ár)	2 873 013 355
Maradványérték az üzleti funkcióhoz kapcsolódva (nominál ár)	1 782 656 245
Maradványérték jelenértéke összesen	1 711 880 050
Maradványérték a kulturális funkcióhoz kapcsolódva (PV)	1 056 401 048
Maradványérték az üzleti funkcióhoz kapcsolódva (PV)	655 479 002

101. táblázat: Maradványérték meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

VII.4. PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK ÖSSZEJEGYZÉSE

A referenciaidőszak minden évére a melléklet tartalmazza a költségeket!

PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
Beruházási költség (nettó összköltség)	6 296 099 222	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420				
Kulturális (85%)	3 962 637 490	652 184 143	2 676 584 255	1 340 363 418				
Üzleti (50%)	2 333 461 731	388 482 622	1 573 427 418	787 062 003				
I. Projektelőkészítés költségei	260 285 519	281 108 360	0	0				
Kulturális (85%)	160 622 181	173 471 956	0	0				
Üzleti (50%)	99 663 337	107 636 404	0	0				
II. Projektmenedzsment költségei	102 681 855	26 086 957	62 608 696	31 304 348				
Kulturális (85%)	102 681 855	26 086 957	62 608 696	31 304 348				
Üzleti (50%)	0	0	0	0				
III. Beruházások/Eszközök	5 701 713 105	694 483 333	4 049 486 166	1 999 026 000				
Kulturális (85%)	3 556 524 948	428 565 665	2 528 867 095	1 249 141 701				
Üzleti (50%)	2 145 188 157	265 917 668	1 520 619 071	749 884 299				
IV. Szolgáltatások	210 026 690	33 553 333	124 873 333	90 573 333				
Kulturális (85%)	129 607 470	20 705 762	77 059 334	55 892 804				
Üzleti (50%)	80 419 219	12 847 571	47 813 999	34 680 529				
V. Általános (rezsi) költségek	21 392 053	5 434 783	13 043 478	6 521 739				
Kulturális (85%)	13 201 036	3 353 804	8 049 130	4 024 565				
Üzleti (50%)	8 191 017	2 080 978	4 994 348	2 497 174				

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Összes működési költség	4 071 743 444	0	0	487 081 175	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális (85%)	1 802 785 922	0	0	293 249 670	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti (50%)	2 268 957 521	0	0	193 831 505	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
I. üzemeltetési költség	3 694 851 731	0	0	455 825 301	472 388 172	625 457 619	750 282 632	834 034 672
	1 591 778 268	0	0	270 205 437	243 232 707	258 911 538	269 459 564	278 570 688
	2 103 073 463	0	0	185 619 864	229 155 465	366 546 081	480 823 068	555 463 984
II-III. Karbantartási és pótlási költség	376 891 713	0	0	31 255 874	32 193 550	36 234 125	39 594 006	42 005 281
	211 007 655	0	0	23 044 233	22 058 422	20 039 339	19 309 865	19 249 001
	165 884 058	0	0	8 211 641	10 135 129	16 194 785	20 284 141	22 756 280
Maradványérték	1 711 880 050	0	0	0	0	0	0	4 655 669 600
Kulturális (85%)	1 056 401 048	0	0	0	0	0	0	2 873 013 355
Üzleti (50%)	655 479 002	0	0	0	0	0	0	1 782 656 245
Összes pénzügyi költség	8 655 962 615	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	661 691 743	789 876 638	-3 779 629 647
Kulturális (85%)	4 709 022 364	652 184 143	2 676 584 255	1 633 613 087	265 291 129	278 950 877	288 769 429	-2 575 193 666
Üzleti (50%)	3 946 940 251	388 482 622	1 573 427 418	980 893 508	239 290 594	382 740 866	501 107 209	-1 204 435 981

102. táblázat: Pénzügyi költségek összegzése Forrás: saját szerkesztés

VII.5. PÉNZÜGYI BEVÉTELEK BECSLÉSE

A bevételek becslése a két – kulturális/közcélú és üzleti/konferencia – funkcióra elkülönítetten történt. Az üzleti funkció bevételei esetében a piaci tapasztalatoknak megfelelően számoltunk. Elkülönítettük a PFP és a Pécsi Kulturális Központ által rendezett eseményeket, illetve a külső szervezésű rendezvényeket: utóbbiak esetében a szervező a PKK üzemeltetője számára terembérleti díjat fizet, valamint az igénybevett egyéb szolgáltatásokért is díjfizetéssel tartozik a létesítmény üzemeltetőjének (pl. külön színpadtechnikai eszközök használata). A PFP és a Pécsi Kulturális Központ a teremhasználati díj rezsiköltségét fizeti a PKK számára. A rezsiköltséget – legalább részben – az Önkormányzat finanszírozza, juttatja támogatásként a két költségvetési intézmény részére. A PKK eltérő mértékű kedvezményt ad a kulturális rendezvények számára: a PFP a rezsiköltség 85%-át fizeti, a Pécsi Kulturális Központ a szerződésben is lefektetett évi 28 alkalom után 80%-ot fizet, a további kulturális rendezvények (értékesített rendezvények) után 100%-ot köteles fizetni. A kedvezménnyel a PKK egyrészt támogatja az alacsonyabb bevétel realizálására alkalmas rendezvényeket, illetve jelentős számú kulturális esemény befogadását teszi lehetővé alapfeltételként. A kedvezménynek elsősorban a működés későbbi éveiben lesz hatása a projektgazda gazdálkodására, mert a PKK önfenntartóvá válásakor kisebb mértékű támogatást kell nyújtania kifejezetten a kulturális rendezvények (ide értve a koncerteket is természetesen) számára.

Az egy főre eső átlagosan becsült bevétel mértékét és megoszlását az alábbi táblázat mutatja **a saját – elsősorban Pécsi Kulturális Központ és PFP – szervezésű események** esetén (2008-as árakon) A PKK csak az egyéb üzleti rendezvényeket szervezi saját hatáskörben:

Rendezvény típusa	Saját produkció (PFP és Pécsi Kult. Kp.) (Ft/fő/nap) 2008-as áron			
	Belépődíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
Nemzetközi konferencia	14000	2600	2800	19 400
Belföldi konferencia	4200	800	500	5 500
Koncert (/esemény, rezsi)			580 363	580 363
Egyéb városi kulturális esemény (/esemény, rezsi)			546 224	546 224
Egyéb fizetős rendezvény	1500	3000	1500	6 000

103. Táblázat: Saját produkciók esetén kalkulált bevételek

Forrás: saját szerkesztés

A kulturális események bevétele változott a változatelemzéshez bemutatotthoz képest a bevétel forrásának módosulása miatt

Forrás: saját szerkesztés

Rendezvény típusa	Külső produkció (értékesített rendezvény) (Ft/fő/nap) 2008-as áron			
	Teremdíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
nemzetközi konferencia	5000	5500	4500	15 000
belföldi konferencia	2320	1360	280	4 200
egyéb külső kulturális esemény (/esemény, rezsi)			682 780	682 780
egyéb fizetős rendezvény	1500	2500	1000	5 500

104. Táblázat: Külső produkció esetén kalkulált bevételek

Forrás: saját szerkesztés

A kulturális események bevétele változott a változatelemzéshez bemutatotthoz képest a bevétel forrásának módosulása miatt

A külső események és saját produciók aránya becsléseink szerint:

2010	Saját- szervezett - produció	Külső – értékesített - produció
Nemzetközi konferencia	10%	90%
Belföldi konferencia	25%	75%
Koncert	100%	0%
Egyéb városi kulturális esemény	100%	20%
Egyéb külső kulturális esemény	0%	100%
Egyéb fizetős rendezvény	20%	80%
Összesen	42%	58%
Kulturális	67%	33%
Üzleti	18%	82%

105. táblázat: Saját és külső produciók aránya

Forrás: saját szerkesztés

A bevételek kalkulációja a változatelemzésben bemutatott becsült látogatószámok alapján történt, az alábbi megjegyzésekkel:

- A látogatószámokat a rendelkezésre álló kapacitásoknak megfelelően becsültük.
- A konferenciák és egyéb üzleti események átlagos hossza a tapasztalatok szerint 1,4 nap, ezzel szemben a koncertek, kulturális programok és egyéb fizetős rendezvények (pl. bálók, partik, fogadások) esetében 1 nappal kalkuláltunk.
- Az évek előrehaladtával – a piaci bevezetésnek köszönhetően – a létesítmény kihasználtsága javul, akár párhuzamos események megrendezésére is mód nyílik.
- A kulturális rendezvények átlagos nézőszáma 2010-ben – az EKF év jelentős, nagy vonzerővel bíró programjai miatt – kiemelkedően magas, ezt követően visszaesik. A működtetési struktúrából fakadóan a Pécsi Kulturális Központ évente 28 kulturális esemény lejegyzésére köteles. Az ezen felül befogadott rendezvények számában a piaci kereslet érvényesül, 2010 magasabb rendezvényszámát követően visszaesés következik be, majd lassú emelkedést mutat a külső kulturális rendezvények száma. Ezen rendezvények esetében a nullszaldó elérése követelmény, és cél a profitabilitás – ez a

Pécsi Kulturális Központnál jelentkezik – ezt a célt szolgálja, hogy ezen rendezvények esetében a bérleti díj nem kedvezményes.

- A Pannon Filharmonikusok zenekar adatszolgáltatásának megfelelően a nagyzenekari koncertek számát éves szinten 50 eseményben határoztuk meg, ezt a működtetési feltételrendszer szerint a szervezet a PKK rendezvénynaptárában lejegyezni köteles. A koncertek esetében feltételezzük, hogy a Pannon Filharmonikusok koncertjei képesek lesznek megtölteni a nagyterem kapacitárait (átlagos nézőszám 850 fő). A kedvezményes bérleti díj a koncerteket támogatja, ugyanakkor a rendezvények magasabb bevételei, illetve a nagy szám miatt a kedvezmény mértéke alacsonyabb a városi kulturális események számára biztosítottnál.
- A fenntarthatóság érdekében a konferenciák/üzleti események számát 2010 után folyamatosan növelni szükséges, a keresletnek megfelelő mértékben.
- 2015 után a fizető események átlagos létszáma növekszik.

A Pannon Filharmonikusok zenekar és a Pécsi Kulturális Központ az általuk használt terek és helyiségek vonatkozásában a rezsiköltséget az épület működtetőjének fizeti. A rezsiköltség (fizetendő díj) magában foglalja: *a hűtés, fűtés díját, az áramfogyasztást, a vízfogyasztást, szemétszállítás díját, a takarítás költségét, a biztonság és a megbízási részek arányosított vonatkozó részét, a biztosítási díj területileg arányosított részét, illetve a pótlási és karbantartási költségeket – évek szerint kiegyenlített mértékben és nem a felmerülés szerint.* A rezsiköltség 2008-as árakon összesen 26,73 millió Ft-ra becsülhető, amelyből 22 millió a PFP-re jutó, és 4,73 millió a Pécsi Kulturális Központra jutó díj. Az eltérés természetesen a használt terek nagyságából, illetve a létesítményben nap mint nap munkahelyszerűen dolgozó alkalmazottak számából fakad. A díjak megállapításánál figyelembe vettük, hogy a szőlőpróbatermek használata átlagosan heti három napon történik, és a használat során a PFP-nek tekintettel kell lennie az esetlegesen zajló konferenciarendezvényekre. Ilyen módon ezekre a területekre időarányosan csökkentett rezsiköltséggel számoltunk.

A büfé helyiségeket, illetve a kávézót külső vállalkozó üzemelteti, bérleti díj fejében. A bérleti díj növekedésébe az infláción túl reálnövekedést is bekalkuláltunk, figyelembe véve, hogy a PKK prosperitása folyamatosan nő, ami a látogatószámot és a várható fogyasztás mértékét is növeli.

Számításainkban szponzorációs bevételekkel is kalkuláltunk, amelyek a kulturális funkcióhoz és eseményekhez kötődnek. A szponzorációs bevételek az infláció mértékénél nagyobb mértékben növekednek, figyelembe véve, hogy a szponzorok megnyerése az ismertség növekedésével, a sikeres üzemeltetéssel könnyebben valósítható meg. 2010-ben és 2011-ben is számoltunk azzal, hogy az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program rendezvényeinek egy jelentős része kerül a PKK-ban megrendezésre. A programok finanszírozására jelentős büdzsé áll rendelkezésre, amelyből a programok befogadjaként a PKK is részesedik. Az egyszerű kezelhetőség érdekében jelenítettük meg ezt a bevételi forrást a szponzorációs bevételeknél.

Látogatószámok

Éves látogatószám	Méret (fő)	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2018		2020	
			darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium, egyéb hivatásturisztikai esemény	850	1190	1	1190	2	2380	5	5950	6	7140	6	7140
	700	980	2	1960	2	1960	9	8820	11	10780	13	12740
	600	840	6	5040	8	6720	17	14280	28	23520	35	29400
	350	490	12	5880	14	6860	16	7840	18	8820	20	9800
	200	280	20	5600	20	5600	23	6440	25	7000	25	7000
Összes konferencia, szeminárium			54	26 040	41	19670	46	23520	70	43330	88	57260
	2010	2011-től										
Koncert	850	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500
Egyéb városi kulturális esemény	800	620	28	22400	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12750	10	7000	13	9100	15	10500	15	10500
Összes kulturális esemény			95	77 650	95	77650	88	66860	91	68960	93	70360
Egyéb fizetős rendezvény	400	400	20	8000	18	7200	31	12400	37	16650	38	17100
Mindösszesen			61	105 320	64	97 580	101	124 690	125	144 270	137	153 540
Összes gazdasági, üzleti esemény látogatószáma				27670		30720		55730		73910		83180
Összes kulturális, közcélú esemény látogatószáma				77650		66860		68960		70360		70360
Gazdasági, üzleti célú eseményeken résztvevők aránya				26%		31%		45%		51%		54%
Kulturális, közcélú eseményeken résztvevők aránya				74%		69%		55%		49%		46%

A változatelemzésnél bemutatottaktól való eltérés a működtetési struktúra változásából, illetve a létesítmény későbbi jutásából (2010. január helyett március) fakad

106. Táblázat: Éves becsült látogatószámok (Forrás: saját szerkesztés)

Pénzügyi bevételek alakulása (Ft, nettó, nominál értéken):

	Bevételek	2010	2011	2015	2018	2020
	Összesen	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
	Kulturális (3+4+8+11+12)	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
	Üzleti (1+2+5+6+7+9+10+13)	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
1	nemzetközi konferencia	8 096 746	9 971 964	20 676 689	31 682 667	49 876 081
2	belföldi konferencia	22 954 693	28 271 033	58 619 478	89 821 995	141 401 262
3	koncert	30 785 372	31 708 934	35 688 684	38 997 989	41 372 966
4	egyéb városi kulturális esemény	16 225 702	16 712 473	18 810 036	20 554 234	21 805 987
5	egyéb fizetős rendezvény	10 184 640	9 441 161	18 300 523	26 851 449	29 256 613
	Saját összesen	88 247 154	96 105 565	152 095 410	207 908 335	283 712 910
6	nemzetközi konferencia	56 343 338	69 392 535	143 884 173	207 772 160	254 378 554
7	belföldi konferencia	52 587 116	64 766 366	134 291 895	193 920 683	237 419 984
8	egyéb külső kulturális esemény	12 314 149	7 460 926	10 916 539	13 763 996	14 602 223
9	egyéb fizetős rendezvény	37 343 680	34 617 591	67 101 918	98 455 314	107 274 249
	Külső összesen	158 588 283	176 237 419	356 194 525	513 912 153	613 675 011
	<i>Kulturális rendezvények bevételei</i>	<i>59 325 224</i>	<i>55 882 332</i>	<i>65 415 259</i>	<i>73 316 219</i>	<i>77 781 177</i>
	<i>Üzleti, konf. rendezvények bev.</i>	<i>187 510 213</i>	<i>216 460 652</i>	<i>442 874 676</i>	<i>648 504 269</i>	<i>819 606 744</i>
10	Bérleti díjak	14 852 600	15 910 105	20 948 615	27 263 686	32 499 057
11	Szponzorációs bevételek	29 705 200	22 947 267	25 827 351	36 285 742	44 198 587
	PFP és Pécsi Kult. Kp. rezsidíj	28 377 980	29 229 319	32 897 856	35 948 376	38 137 632
12	Rezsídíj - kulturális funkció	26 148 614	26 933 072	30 313 410	33 124 281	35 141 550
13	Rezsídíj - üzleti funkció	2 229 366	2 296 247	2 584 447	2 824 095	2 996 082

107. táblázat: Pénzügyi bevételek (forrás: saját szerkesztés)

VII.6. A PROJEKT PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYMUTATÓI

PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNY	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
1. Beruházási költség	6 296 099 222	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420	0	0	0	0
Kulturális	3 962 637 490	652 184 143	2 676 584 255	1 340 363 418	0	0	0	0
Üzleti	2 333 461 731	388 482 622	1 573 427 418	787 062 003	0	0	0	0
2. Működési költség	4 071 743 444	0	0	487 081 175	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális	1 802 785 922	0	0	293 249 670	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti	2 268 957 521	0	0	193 831 505	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
3. Kiadási pénzáram (1+2)	10 367 842 665	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális	5 765 423 412	652 184 143	2 676 584 255	1 633 613 087	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti	4 602 419 253	388 482 622	1 573 427 418	980 893 508	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
4. Pénzügyi bevétel	3 436 408 913	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	746 045 636	0	0	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
Üzleti	2 690 363 276	0	0	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
5. Bevételi pénzáram (5)	3 436 408 913	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	746 045 636	0	0	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
Üzleti	2 690 363 276	0	0	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
6. Maradványérték	1 711 880 050	0	0	0	0	0	0	4 655 669 600
Kulturális	1 056 401 048	0	0	0	0	0	0	2 873 013 355
Üzleti	655 479 002	0	0	0	0	0	0	1 782 656 245
7. Nettó összes pénzügyi pénzáram 5+6-3	-5 219 553 703	-1 040 666 765	-4 250 011 673	-2 294 735 378	-164 152 047	-73 727 986	31 441 653	4 791 852 844
Kulturális	-3 962 976 728	-652 184 143	-2 676 584 255	-1 518 434 050	-157 232 210	-154 810 411	-143 219 092	2 735 311 062
Üzleti	-1 256 576 975	-388 482 622	-1 573 427 418	-776 301 328	-6 919 837	81 082 425	174 660 745	2 056 541 782

108. Táblázat: A PKK pénzügyi teljesítmény (forrás: saját szerkesztés)

A pénzügyi megtérülés legfontosabb mutatószámai:

- **FNPV** (pénzügyi nettó jelenérték) megmutatja a projekt időtartama alatt keletkező pénzáramok (bevételek és kiadások) jelenre diszkontált értékét. **A projekt pénzügyi nettó jelenértéke funkcióként (Ft):**

Funkció	FNPV
Kulturális	-3 963 083 269
Konferencia	-1 256 470 434
Összesen	-5 219 553 703

109. táblázat: FNPV alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- **FRR** (pénzügyi belső megtérülési ráta): Azt a diszkontrátát fejezi ki, amelynél az $FNPV=0$.

Funkció	FRR
Kulturális	Nem számolható
Konferencia	-0,06%
Összesen	Nem számolható

110. táblázat: FRR alakulása

Forrás: saját szerkesztés

A kulturális funkció esetében és a projekt egészére az FRR nem számolható⁶³.

⁶³ Ha a befektetések pénzáramlása nem tipikus:

Néhány esetben a belső megtérülési ráta nem számítható, mert az egyenletnek nincs gyöke. Néhány esetben több belső megtérülési ráta számítható! Ha a projekt megvalósítása folyamán a pénzáramok előjele változik, az egyenletnek több gyöke van, annyi belső megtérülési rátát kapunk tehát, ahányszor a pénzáram előjelet vált. Néhány esetben a belső megtérülési ráta-szabály ellenkező előjellel alkalmazható! Ha a bevétel az időszak elején, a kiadások pedig később jelentkeznek (pl. hitelfelvétel esetén), az alapszabály ellenkező előjellel alkalmazható, tehát akkor kívánatos a projekt elfogadása, ha az irr kisebb, mint az alternatív források költsége.

VII.7. TÁMOGATHATÓSÁGI FELTÉTELEK VIZSGÁLATA

Az EU útmutatók szerint egy projekt akkor jogosult támogatásra, ha

- A **közgazdasági költség-haszon elemzés (részletesen a VIII. fejezet tárgyalja)** alapján a társadalmi hasznosság igazolható. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények az alábbiak:
 - ENPV pozitív;
 - Az ERR legyen magasabb, mint az alkalmazott társadalmi diszkontráta;
 - A **haszon-költség arány** nagyobb, mint 1.

Funkció	ENPV	ERR	BCR
Kulturális	51 075 536	8,35%	1,01
Konferencia	1 526 552 429	16,29%	1,39
Összesen	1 577 627 965	12,81%	1,18

111. táblázat: Külső produciók fajlagos bevételei

Forrás: saját szerkesztés

A projekt eredményei teljesítik a feltételeket.

- A **pénzügyi elemzés** alapján igazolható, hogy csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kapja a projekt, túl-támogatás nem történik. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények:
 - FNPV negatív

Funkció	FNPV
Kulturális	-3 963 083 269
Konferencia	-1 256 470 434
Összesen	-5 219 553 703

112. táblázat: FNPV alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- Az **FRR** alacsonyabb, mint az alkalmazott pénzügyi diszkontráta;

Funkció	FRR
Kulturális	Nem számolható
Konferencia	-0,06%
Összesen	Nem számolható

113. táblázat: FRR alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- A pénzügyi elemzés pénzáram elemzése alapján igazolható, hogy a projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható. A részletes elemzésben pénzárammal szembeni követelmény:

- Egyes években a halmozott működési pénzáram ne legyen negatív⁶⁴.

A Pénzügyi fenntarthatóság fejezet igazolja a fenti kritérium teljesülését. **A kidolgozott megvalósítási javaslatnál tehát a támogathatósági feltételek teljesülnek.**

VII.8. A MEGÍTÉLHETŐ TÁMOGATÁSI ÖSSZEG MEGHATÁROZÁSA

Figyelembe véve, hogy a PKK kulcsprojektben belül a state aid – állami támogatás – szabályok (19/2007 (VII.30.) MeVM rendelet) alapján eltérő tevékenységek valósulnak meg, a tevékenységeket elkülönülten szükséges kezelni. Gazdasági funkció esetén a támogatási térkép az irányadó (Pécs esetében a támogatás intenzitás mértéke maximálisan 50%), közcélú funkció esetén 85%. A projektgazda igénybe kívánja venni a ÖTM önerő kiegészítést, amely a projekt elszámolható költségének 5%-a. **A szükséges saját forrás kiszámításához az egyes funkciók elszámolható költségét külön kell számítani, ez az egyes funkciók esetében a támogatás alapja.** A közcélú, de jövedelem/bevételtermelő tevékenység esetében a jövedelemtermelő képlet alkalmazása kötelező (1083/2006/EK rendelet 55. cikk). A számítás lépései:

⁶⁴ Amennyiben – például az eszközök magas pótlási költsége miatt – bizonyos években a halmozott működési pénzáram negatív lenne, ez többféleképpen áthidalható: 1) a pótlásért felelős szereplő a projekten kívül képződött (egyéb tevékenységből származó) önerővel fedezi a hiányt (ideiglenes finanszírozási forrásként); 2) hitelt vesz fel; 3) nem egy év alatt, hanem több éven keresztül valósítja meg az eszközpótlást (időben szétteríti a felmerülő kiadásokat).

Elszámolható beruházási költségek	Összesen	2008	2009	2010
I. Projektelőkészítés költségei	105 708 360	105 708 360		0
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
5. Előkészítés időszakában felmerült egyéb költségek (tervezés, régészet, MT)	105 708 360	105 708 360	0	0
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
II. projektmenedzsment költségei	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Kulturális (85%)	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Üzleti (50%)	0	0	0	0
<i>1. Személyjellegű kifizetések, bérjárulékok</i>	<i>48 237 900</i>	<i>10 486 500</i>	<i>25 167 600</i>	<i>12 583 800</i>
1.1. Projektmenedzsment bérköltsége	36 340 000	7 900 000	18 960 000	9 480 000
1.2. Projektmenedzsment bérköltségét terhelő járulékok	11 897 900	2 586 500	6 207 600	3 103 800
<i>3. Projektmenedzsmenthez igénybevett szolgáltatások</i>	<i>59 642 100</i>	<i>12 965 674</i>	<i>31 117 617</i>	<i>15 558 809</i>
3.1. Igénybevett projektmenedzsment szolgáltatás	59 642 100	12 965 674	31 117 617	15 558 809
<i>4. Projektmenedzsment rezsiköltsége</i>	<i>12 120 000</i>	<i>2 634 783</i>	<i>6 323 478</i>	<i>3 161 739</i>
III. Beruházások/Eszközök	6 742 995 499	694 483 333	4 049 486 166	1 999 026 000
Kulturális (85%)	4 206 574 461	428 565 665	2 528 867 095	1 249 141 701
Üzleti (50%)	2 536 421 038	265 917 668	1 520 619 071	749 884 299

1. Területvásárlás	694 483 333	694 483 333	0	0
Kulturális (85%)	428 565 665	428 565 665	0	0
Üzleti (50%)	265 917 668	265 917 668	0	
<i>2. Építés, felújítás, bővítés</i>	<i>5 819 587 000</i>	<i>0</i>	<i>3 820 561 000</i>	<i>1 999 026 000</i>
2.1 Külső vállalkozó által végzett építés, felújítás, bővítés	5 819 587 000	0	3 820 561 000	1 999 026 000
Kulturális (85%)	3 636 515 384	0	2 387 373 683	1 249 141 701
Üzleti (50%)	2 183 071 616	0	1 433 187 317	749 884 299
3. Eszközbeszerzés	228 925 166	0	228 925 166	0
Kulturális (85%)	141 493 412		141 493 412	
Üzleti (50%)	87 431 754		87 431 754	
IV. Szolgáltatások	249 000 000	33 553 333	124 873 333	90 573 333
Kulturális (85%)	153 657 900	20 705 762	77 059 334	55 892 804
Üzleti (50%)	95 342 100	12 847 571	47 813 999	34 680 529
<i>1. Projekt megvalósításhoz igénybevevett szakmai szolgáltatások</i>	<i>119 000 000</i>	<i>15 833 333</i>	<i>78 583 333</i>	<i>24 583 333</i>
1.1 Mérnöki, szakértői díjak (FIDIC, tervezői szakfel.)	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
1.1.1 Külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
Kulturális (85%)	58 624 500	9 770 750	39 083 000	9 770 750
Üzleti (50%)	36 375 500	6 062 583	24 250 333	6 062 583
1.4 Képzés költsége (ESZA)	24 000 000	0	15 250 000	8 750 000
Kulturális (85%)	14 810 400	0	9 410 775	5 399 625
Üzleti (50%)	9 189 600	0	5 839 225	3 350 375
<i>2. Egyéb szolgáltatások</i>	<i>130 000 000</i>	<i>17 720 000</i>	<i>46 290 000</i>	<i>65 990 000</i>

2.1 Nyilvánosság biztosításának költsége	60 000 000	11 720 000	17 290 000	30 990 000
Kulturális (85%)	37 026 000	7 232 412	10 669 659	19 123 929
Üzleti (50%)	22 974 000	4 487 588	6 620 341	11 866 071
2.3 Kötelezően a projekthez kapcsolódóan előírt könyvvizsgálat díja	30 000 000	0	5 000 000	25 000 000
Kulturális (85%)	18 513 000	0	3 085 500	15 427 500
Üzleti (50%)	11 487 000	0	1 914 500	9 572 500
2.4 Egyéb projektmegvalósításhoz kapcsolódó szolg. (szakmai bemutató ESZA, jog)	40 000 000	6 000 000	24 000 000	10 000 000
Kulturális (85%)	24 684 000	3 702 600	14 810 400	6 171 000
Üzleti (50%)	15 316 000	2 297 400	9 189 600	3 829 000
V. Általános (rezsi) költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
2. Egyéb általános költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
Nettó összköltség	7 242 703 859	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Le nem vonható Áfa	0	0	0	0
Bruttó elszámolható összköltség	7 242 703 859	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Kulturális (85%)	4 560 892 489	543 944 817	2 676 584 255	1 340 363 418
Üzleti (50%)	2 681 811 370	321 321 949	1 573 427 418	787 062 003

- A finanszírozási hiány meghatározása:

$$R = \text{Max EE} / \text{DIC, ahol}$$

R: A finanszírozási hiány

Max EE: az elszámolható ráfordítás maximuma = DIC-DNR

DIC: a diszkontált beruházási költség

DNR: diszkontált nettó bevétel= diszkontált bevétel-diszkontált működési költség (beleértve: üzemeltetési, fenntartási és pótlási költség is)+diszkontált maradványérték

- Döntési összeg meghatározása

$$DA = EC * R, \text{ ahol}$$

DA: döntési összeg (A projektre vonatkozóan elszámolható költségeknek a megtérülő résszel csökkentett összege)

EC: Elszámolható költség (Az akcióterv és az aktuális pályázati felhívás szabályai szerint, vagy az „Elszámolható költség útmutató a 2007-2013 programozási időszakra” című dokumentum szerint). *Ennek megfelelően a megítélhető támogatási összeg meghatározásához a kulturális/közvetítő funkcióra vonatkozóan meghatározott beruházási költségeket meg kell osztani a projekt keretében elszámolható és nem elszámolható költségekre.*

A számításokat a következő táblázat összegzi.

Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása	Nettó, millió Ft
Diszkontált beruházási költségek (DIC)	3 962 744 031
Diszkontált nettó bevétel (DNR)*	-339 238
Finanszírozási hiány (R=(DIC-DNR)/DIC)	100%
Elszámolható költség (EC) (nominál áron)	4 669 131 359
Döntési összeg (DA=EC*R)	4 669 131 359

* A bevételek alakulását ld. korábban

114. Táblázat: Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása (saját szerk.)

A működtetés kulturális funkcióra eső nettó jelenértéke negatív: a finanszírozási hiány 100%-os. **Így a döntési összeg a teljes kulturális funkcióra eső elszámolható beruházási költség.**

A PKK esetében a terek meghatározó része közös használatú, a költségek megosztása – a ROP IH állásfoglalása alapján – a látogatószám alapján történik.

A támogatási intenzitás mértéke a projekt egészére vonatkoztatva így a gazdasági és közcélú funkció arányának megfelelően változik:

- A kulturális, közcélú funkciók területeinek, technológiáinak, illetve eszközeinek elszámolható költségei esetében a támogatási intenzitás 85%. (A projektmenedzsment költség támogatási intenzitás a ROP IH állásfoglalása szerint 85%.)
- A konferencia- és egyéb vállalkozási célú területek, technológiák és eszközök esetében (gazdasági funkció) az elszámolható költség 50%-a lehet a támogatás maximális mértéke.
- A közös használatú terek, technológiák és eszközök esetében a közcélú/gazdasági célú tevékenységet a tervezett látogatószám alapján osztjuk meg, így sorolva az elszámolható költségeket a 85%-os, illetve az 50%-os támogatási intenzitású funkciók költségéhez.

Ezek összegzésével kapjuk meg a projektekre jutó átlagos támogatási intenzitást. A költségek felosztása során alkalmazott eljárások:

- A létesítményben **csak a kulturális/közcélú funkcióhoz kapcsolódó terület:** A Pannon Filharmonikusok székházának területe, amely magában foglalja a PFP menedzsmentjének irodahelyiségeit, a kizárólag a zenekar által használt nagyzenekari próbatermet, a zenekar raktárait, szociális helyiségeket és a kapcsolódó közlekedőket. A vendégművészek öltözői, kapcsolódó vizesblokkok. A terület nagysága összesen 1779 m². A beszerzendő eszközök közül azok, amelyek a PFP székházhoz szükségesek, illetve kifejezetten a kulturális funkció indokolja beszerzésüket, és a technológia költségeiből az orgona.
- **A csak a gazdasági/konferencia – üzleti rendezvény funkcióhoz tartozó terület** a PKK konferenciaterme, és kapcsolódó helyiségei, valamint a kávézó. (Ezek a terek nem foglalják magunkban azokat a területeket, amelyek a PFP szőlőpróbatereiként és konferenciák szekciótermeiként is funkcionálnak, illetve a balett-próbatereiként is

használt termet.) A terület nagysága: 456 m². Ide sorolandó a konferenciatechnológia költsége, illetve az eszközbeszerzés kizárólag üzleti funkcióhoz kapcsolódó köre.

- A ROP-IH állásfoglalása alapján a **projektmenedzsment költsége** 85%-os támogatási intenzitás alá esik.
- A projekt fennmaradó költsége a létesítményben a 10 éves vizsgált időszak alatt prognosztizált látogatószámok arányában kerül felosztásra – a ROP IH állásfoglalásának megfelelően. A gazdasági funkcióhoz tartozó látogatók a konferenciára és egyéb üzleti rendezvényre érkező látogatók. A kulturális funkcióhoz tartozó látogatók a koncertre és egyéb kulturális rendezvényre érkező látogatók.

A látogatószámokat a befogadóképességnek megfelelően (de nem maximális kihasználtságot feltételezve), a nemzetközi és hazai trendek figyelembevételével **határoztuk meg**.

A becslés során alkalmazott feltételeket a VII.5. fejezet tartalmazza. A becsült látogatószámokat a pénzügyi elemzés fejezetben bemutattuk.

Évekre lebontva határoztuk meg a különböző típusú (kulturális esemény, koncert, különböző méretű konferencia, egyéb üzleti esemény) rendezvények számát. Az átlagosan 1,4 napig tartó konferenciarendezvények látogatóit egy főnek számítottuk. A látogatószám aránya a teljes időszakra vetítve:

Látogató	2008-2020
Kulturális látogatók aránya	61,71%
MICE látogatók aránya	38,29%
Összesen	100,00%

115. táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

A csak a kulturális/közcélú funkcióhoz tartozó beruházási költség: 868 millió Ft. A csak a konferencia/üzleti célú funkcióhoz tartozó beruházási költség 390 millió Ft. A felosztandó költség 5 984 millió Ft.

A látogatószám megoszlás alapján számolt támogatási összeg és saját forrás igény:

Támogatás (nettó, nominál áron, millió Ft)	Az elszámolható költségek arányában	Összesen
Kulturális/közcélú funkció	85,0%	3 876 758 228
Konferencia/üzleti funkció	50,0%	1 340 905 913
összesen	72,0%	5 217 664 141
Saját forrás		Összesen
kulturális	15,0%	684 133 805
konferencia	50,0%	1 340 905 913
Összesen	28,0%	2 025 039 718
ÖTM önerő kiegészítés		
kulturális		228 044 602
konferencia		134 090 591
összesen		362 135 193
Fizetendő önerő		
kulturális	10,0%	456 089 203
konferencia	45,0%	1 206 815 322
összesen	23,0%	1 662 904 525

116. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

A DDOP támogatásintenzitás mértéke az elszámolható költségek arányában **72,0%**. A DDOP támogatás összege így nettó **5 218 millió Ft**. A szükséges saját forrás mértéke tehát **nettó 2 025 millió Ft** az elszámolható költségekből, amelyet részben, a beruházás elszámolható költségeinek 5%-ának mértékig a ÖTM önerő kiegészítés finanszíroz (362 millió Ft). A **fizetendő önerő** tehát **1 663 millió Ft**.

A támogatás számítását bővebben a projekt adatlap tartalmazza.

VII.9. PÉNZÜGYI FENNTARTHATÓSÁG VIZSGÁLATA

A pénzügyi fenntarthatóság vizsgálatának célja a projekt hosszú távú pénzügyi egyensúlyának bemutatása. Az elemzés során kapott eredmények, különös tekintettel a saját forrás biztosítására, a kedvezményezett szempontjából kötelezettséget jelentenek.

A projekt pénzügyileg fenntartható, ha a kumulált pénzáram egyik évben sem negatív (maradványértéket csak akkor kell szerepeltetni, ha pénzügyileg is realizálódik). A pénzügyi fenntarthatóság vizsgálatához szükséges adatok az előző fejezetek táblázataiból nyerhetők.

Pécs MJV az EKF programokhoz kapcsolódóan EIB hitelt kíván felvenni, amelynek folyósítása 2008 júliusába várható. Ez lesz a forrása a kulcsprojektek finanszírozásához szükséges saját forrásnak is. A hitel visszafizetését azonban a város általános bevételeiből tervezik, így a finanszírozási táblában ez a saját források között mint önrész jelenik meg és nem mint hitel.

A pénzügyi fenntarthatóságát bemutató táblázatot a melléklet tartalmazza.

A projekt működtetésének pénzügyi fenntarthatósága

A projekttel szemben elvárás, hogy az hosszú távon fenntartható legyen, azaz ne igényeljen a projektgazda, önkormányzat részéről működési hozzájárulást. A felfutási, piaci bevezetési időszakban minden létesítmény üzemeltetése veszteséges, figyelembe véve azonban, hogy a PKK közcélú, kulturális funkció is betölt, a pénzügyi fenntarthatóság igény eleve nehezebben, csak kiegészítő, profitáblis szolgáltatások nyújtásával teljesíthető.

Az önkormányzat részéről igényelt működési hozzájárulás reális megítéléséhez azonban szükséges azon költség (és bevétel) tételeket is számba venni, amelyek jelenleg is fennállnak. Ezek a Pécsi Kulturális Központ és a Pannon Filharmonikusok intézményeihez kötődnek. A két intézmény a tervek szerint a jövőben is megmarad, azonban működési finanszírozásuk egy része a PKK finanszírozása kapcsán jelenik majd meg. A jelenleg is felmerülő költségek a PFP dologi kiadásaiból: rendezvényhelyszín bérlete, működés során használt helyiségek bérleti díjaiból származtatható, valamint a Pécsi Kulturális Központ rendezvényszervezéshez kapcsolódó dologi kiadásait soroljuk ide. A jelenleg is felmerülő kiadások – a két költségvetési intézmény gazdálkodási adataiból, és tájékoztatásaiból,

amelyek korábban bemutatásra kerültek – mintegy 58 millió forintra becsülhetőek 2006-os árszínvonalon. Valószínűsítjük, hogy a jelenlegi kiadások a jövőben az esetben is felmerülnek, ha nem épül meg a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont. Feltételezzük, hogy az intézmények működési egyenlege az évek előrehaladtával az inflációnál némileg kisebb mértékben nő, figyelembe véve a javuló teljesítménymutatókat.

A működtetési struktúra következtében a város a PFP által szervezett koncertek, illetve a Pécsi Kulturális Központ által szervezett kulturális rendezvények esetében nem a PKK-nak nyújtja a támogatást, hanem finanszírozza a PKK igénybevételének rezsiköltségét. A létesítmény üzemeltetési költségéből, színvonalából fakadóan **ez az összeg magasabb, mint a két intézmény által jelenleg használt ingatlanok fenntartásának költsége, vagyis a különbözet – a rendezvényszervezés kapcsolódó egyéb, jelenlegi is felmerülő kiadásai mellett – többlettámogatási igényként jelentkezik.** A jelenleg is felmerülő hozzájárulási igény, illetve a létesítmény üzemeltetése kapcsán jelentkező önkormányzati támogatási igény (a létesítmény, a PFP és a Pécsi Kulturális Központ vonatkozásában együttesen) különbözete, **a többlettámogatás 2010-ben kb. 186 millió Ft-ra becsülhető. A többlettámogatás mértéke azonban folyamatosan és dinamikusan csökken, 2018-ban már a jelenlegi támogatási szintet sem éri el a szükséges támogatás mértéke. Az önkormányzat természetesen elvárásokat támaszthat a két intézménnyel szemben saját bevételeikre vonatkozóan, amellyel csökkenthető a többlettámogatási igény.**

Az önkormányzat jelenlegit meghaladó támogatási igénye az alábbiak szerint alakul a vizsgált referencia időszakban:

Működési egyenleg PKK (millió Ft, nettó, nominál értéken)	2010	2011	2015	2018	2020
A PKK működési egyenlege	-167,31	-164,15	-73,73	0	85,21
Jelenlegi városi támogatást meghaladó becsült többlettámogatási igény a PKK-ra	186,75	178,95	92,91	-8,65	-112,00

117. Táblázat: PKK működési egyenlege

Forrás: saját szerkesztés

Várhatóan 2018-ban közelíti meg a jelenlegi támogatási igényt a PKK kapcsán felmerülő önkormányzati szerepvállalás mértéke. A későbbiekben a Pécsi Konferencia- és

Koncertközpont kevesebb támogatást igényel, mint amennyit a jelenlegi helyzet fenntartása igényelne a projektgazda részéről. (A pénzügyi eredmények elemzésénél mutattuk be, hogy a beruházás mikor válik nyereségessé, és milyen pénzügyi eredményeket realizálhat.).

VII.9.1. A megítélhető támogatási összeg meghatározása

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont két alapvető funkciónak ad helyet: a konferencia és üzleti rendezvények helyszínéként működik, illetve helyet ad kulturális és koncert eseményeknek. A két fő funkcióhoz kiegészítő tevékenységek kapcsolódnak, mint a PFP székház, amely a zenekar felkészülését és szervezési, adminisztratív teendőinek ellátását teszi lehetővé, a működtető szervezet divíziójának elhelyezése, a Pécsi Kulturális Központ befogadása. A létesítményben a kávézót és a büféket külső szervezet üzemelteti.

A funkciók eltérő támogatásban részesülhetnek, így a támogatási intenzitás, illetve a támogatás mértékének meghatározásához szükséges a beruházási költség az két fő funkció szerinti megosztása. Ennek módszerét és eredményét az előző fejezetekben mutattuk be, illetve a projektadatlap is részletezi. Jelen fejezetben összegezzük az eredményeket:

	Összesen	2008	2009	2010
Állami támogatás hatálya alá tartozó tevékenységek (üzleti)				
Beruházási költségek	2 748 972 500	387 549 673	1 573 684 606	787 738 221
Elszámolható költségek	2 681 811 826	320 389 000	1 573 684 606	787 738 221
Támogatási összeg OP	1 340 905 913	160 194 500	786 842 303	393 869 110
Közcélú, jövedelemtermelő tevékenységek				
Beruházási költségek	4 669 131 359	653 117 092	2 676 327 067	1 339 687 199
Elszámolható költségek	4 560 892 033	544 877 766	2 676 327 067	1 339 687 199
Támogatási összeg OP	3 876 758 228	463 146 101	2 274 878 007	1 138 734 120

118. Táblázat: Támogatás megosztásának és ütemezésének meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

VIII. KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

VIII.1. TÁRSADALMI HATÁSOK SZÁMSZERŰSÍTÉSE

A projekt egészére vonatkozó közgazdasági költség-haszon elemzést az alábbiakban mutatjuk be.

A projekt hasznainak becslése:

- **Közvetlenül a projekt használóinál, a szolgáltatást igénybevevőknél jelentkező hasznok becslése:** A pénzügyi bevételek becslése akkor lehet kiinduló alap a használónál jelentkező közgazdasági haszon becsléséhez, ha az megfelelően tükrözi a projekt által teremtett infrastruktúra használóinál megjelenő hasznot. *Ez elsősorban akkor igaz, ha a díjak piaci áron, azaz a használók értékelésén alapulnak. Ez jelen esetben az üzleti és konferencia rendezvényeknél teljesül.* A kulturális rendezvények esetében a PFP, illetve a Pécsi Kulturális Központ (a PKK közvetlen használói ez esetben ez a két szervezet) rezsidíjat fizet a PKK használatáért, cserébe a realizált bevételeket a két szervezet teljes egészében megkapja. *A rezsidíj kedvezménye*, amely a PKK igénybevételének megkönnyítését, és a konferenciafunkció erősödésével a városi támogatási igény csökkenését szolgálja, *szintén a projekt használóinál jelentkező haszon.*
- **Külső gazdasági hasznok becslése:** Külső gazdasági hatások (negatív és pozitív externáliák) azon hatások, amelyek nem közvetlenül a projekt kedvezményezettjénél vagy a projekt használóinál jelentkeznek, és közvetlen pénzügyi ellentételezés nem kíséri őket.

A külső gazdasági hasznok becslésénél (egyéb generált hasznok) figyelembe vettük, hogy a PKK látogatói az eseményhez kapcsolódóan nemcsak a létesítményben vesznek igénybe szolgáltatásokat. A konferencia funkcionál a máshol, a PKK-n kívül realizálódó bevételeknél figyelembe szükséges venni a vendégek szállásköltségét, utazási költségét, étkezését, egyéb fogyasztását.

Másik igen jelentős társadalmi haszon a létrehozott munkahelyek hatása, közvetlenül a PKK alkalmazásában lévő alkalmazottak, illetve a kiszervezett tevékenységből létrejövő munkahelyek hasznait is.

VIII.2. A KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉGEK ÉS HASZNOK PÉNZBENI KIFEJEZÉSE

- Az elemzéseket folyó áron végezzük el.
- Közgazdasági diszkontráta: 8% nominál értéken.
- A költségek vonatkozásában nincsen szükség a pénzügyi elemzésben bemutatott költségek módosítására.
- A bevételek vonatkozásában a közgazdasági hasznok esetében kulturális események kapcsán a teljes rezsidíjat haszonnak tekintjük.
- A konferencia és üzleti vendégek esetében a bevételeket nettó értékeket vettük figyelembe, figyelembe véve, hogy ez a vendégkör az áfá-t jellemzően visszaigényli.
- A munkabérek, mint haszonelemek esetében a személyi jellegű kiadásokat terhelő járulékok 4,5%-a került levonásra, annak érdekében, hogy a ténylegesen realizálódó haszonnal kalkuláljunk. A divizionális szervezeti struktúra miatt az alkalmazottak munkabérét jelentősen meghaladja a kiszervezett szolgáltatások/igénybevett szolgáltatást nyújtók bére. (Ezek egy meghatározó része kifejezetten és kizárólag a PKK beruházásnak köszönhető.)
- Közgazdasági haszonként vettük figyelembe a használók hasznain (bevételek) túl a PKK vendégeinek a **létesítményen kívül realizálódó bevételeit**. Éltünk azzal a feltételezéssel, hogy a **konferenciavendégek** magasabb számban érkeznek a településen kívülről, így utazás, szálláshely igénybevétele, vendéglátás is felmerül. Az iparági irodalmi adatok tág határok között határozzák meg az egy főre eső konferenciavendégek költségét (15.000 Ft-30.000 Ft). A konferenciák átlagos időtartama 1,4 nap. A költség meghatározásánál figyelembe vettük, hogy 2010-re a város árszínvonala (a vendéglátás és szálláshelyek tekintetében) a maihoz képest az infláció mértékénél jobban emelkedik, várhatóan létrejön(nek) négycsillagos szállodák. Az iparágban jellemző haszonkulcsok alapján a bevételek 30%-t kalkuláltuk haszonként. A költség haszoneleme 9600 Ft/fő üzleti vendégek esetén.

- **A kulturális események vendégei** – részben, mert meghatározó mértékben helyiek – részben az esemény időtartama, jellemzői miatt kevesebb költséssel bírnak a létesítményen kívül. Rendkívül nehéz a kulturális események társadalmi hasznát számszerűsíteni, jellemző a helyspecifikusság is. A költségek esetében figyelembe vettük, hogy a nagy számú helyi közönség mellett a kistérség, régió lakossága, illetve távolabbi területekről is nézőket csábíthat a színvonalas programkínálat. A kulturális rendezvények jegyárbevétele fejezi ki a fogyasztók – látogatók – értékelését, ez reálisabban tükrözi a létesítmény hasznát. A rezsidió és a jegyár közötti különbség jelen esetben szintén externális költség. Az eseményhez ezen túl járulékos költség kapcsolódhat vendéglátás, kulturális termékek (CD, könyvvásárlás stb.) ruházati cikkek stb. vásárlása kapcsán. A tényezők összesítésével, 35%-os haszonkulccsal számolva, a kulturális eseményhez kapcsolódó járulékos költségeket átlagolva 3500 Ft/fő haszonnal számoltunk, így látogatónként 1225 Ft haszon realizálódik becsléseink szerint.
- A közgazdasági költség-haszon elemzésnél szükséges figyelembe venni a **teremtett munkahelyek révén realizálódó hasznot**. A PKK esetében 4 új munkahellyel számolhatunk (közép, illetve felsőközép beosztásban), számolni kell továbbá azokkal az új munkahelyekkel, amelyek a PKK üzemeltetéséhez kapcsolódó vállalalkozási tevékenységekben jutnak érvényre (takarítás, portaszolgálat, műszaki személyzet, biztonsági szolgálat, akusztikus-hangosító, konferenciaszervezés stb.), illetve amelyek a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. központi szervezeti egységben, kifejezetten a PKK-hoz kapcsolódnak (a hatékony, és összehangolt munkavégzés következtében a munkatársak jellemzően nem teljes munkaidőben a PKK feladatait látják el). A közvetve teremtett munkahelyek száma 18 fő (jellemzően az alsóbb és közép jövedelmű rétegből). A PKK működése további munkahelyeket tehet szükségessé, amennyiben a látogatószám jelentősen növekszik.
- **A kulturális/közcélú funkcióra (a projekt jövedelemtermelő beruházásokhoz sorolandó része) vonatkozóan a költség-haszon elemzés korrekcióját végeztük el:** Az előzőekben bemutatott hasznokon túl további korrekció szükséges. A konferenciafunkció önállóan nem valósulhatott volna meg a konferencia/üzleti funkcionál szerepeltetett – meghatározó részben a látogatószámok alapján felosztott – beruházási költségből. A kizárólag konferenciafunkcióra alkalmas épület bekerülési

költsége megközelítőleg azonos a multifunkciós épület bekerülési költségével. A konferencia funkció önálló megépülését az is gátolná, hogy a beruházáshoz állami támogatást az EKF program kapcsán nem kaphatna (egyéb állami támogatás megítélése jelentős bizonytalanságot hordozna). Ilyen értelemben tehát a koncert/kulturális funkció hasznának tekinthető a konferencia/üzleti funkcióra jutó beruházási költség, illetve a konferencia funkció működtetéséből származó nettó jövedelem jelenértéke.

- **Természetesen nem tekinthetünk el a nem költségként realizálódó haszonelemektől.**
 - Ingatlanérték növekedéséből származó haszon: A Balokány, mint Pécs leszakadó, szlömösödő városrésze a beruházás eredményeként előreláthatólag növeli prosperitását, ami az ingatlanárak növekedését is maga után vonja. Várható egy funkcióváltás az ingatlanok tekintetében. A változás mértéke azonban nehezen becsülhető, figyelembe véve, hogy a PKK beruházás önmagában nem elegendő a jelentős változáshoz, a kulcsprojektek közül 4 van közvetlenül hatással a városrész fejlődésére, de nagymértékben befolyásolja a változást az is, hogy milyen mértékben valósul meg a Zsolnay Vilmos út forgalomcsökkenése, a tömegközlekedés fejlődése, megépül-e a szálloda a szomszédos telken. A bizonytalansági tényezők miatt ezen hatást nem számszerűsítettük.
 - Az esemény meglátogatásából fakadó élmény, szellemi gyarapodás szintén nehezen számszerűsíthető. A jegyárak csak részben tükrözik a képviselt értéket, a kulturális események kapcsán kiemelkedően sok a kedvezményes, vagy támogatott jegy. Ez esetben is eltekintettünk a hasznok számszerűsítésétől, megjegyezzük azonban, hogy ez a haszontényező, a bemutatott hasznokhoz képest igen jelentős értéket képvisel.

A közgazdasági költség-haszon elemzés eredményét az alábbi táblázat mutatja **(Ft, nettó, nominál értéken)**:

Közgazdasági haszonelemek	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
1. Használónál jelentkező hasznok	3 436 408 913	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	746 045 636	0	0	115 179 037	105 762 671	121 556 020	142 726 243	157 121 314
Üzleti	2 690 363 276	0	0	204 592 180	234 667 004	466 407 737	678 592 049	855 101 883
2. Externális haszon	6 782 873 461	387 549 673	1 573 684 606	1 245 666 772	476 539 987	763 210 534	1 015 968 098	1 167 917 939
Kulturális	4 008 168 584	387 549 673	1 573 684 606	1 007 033 917	194 139 135	286 099 367	389 650 947	495 918 004
Üzleti	3 201 835 091	0	0	249 393 529	282 400 852	560 778 039	803 801 991	948 881 554
2.1. Generált egyéb bevételből származó haszon	3 791 255 701	0	0	363 448 035	379 225 056	653 681 722	896 283 007	1 040 944 026
Kulturális	865 006 412	0	0	138 876 723	127 460 755	141 857 414	153 796 086	160 850 346
Üzleti	2 926 249 290	0	0	224 571 312	251 764 301	511 824 308	742 486 921	880 093 680
2.2. Munkahelyteremtésből származó haszon	658 262 569	0	0	94 480 516	97 314 931	109 528 813	119 685 091	126 973 913
Kulturális	382 676 768	0	0	69 658 299	66 678 380	60 575 082	58 370 021	58 186 039
Üzleti	275 585 801	0	0	24 822 217	30 636 551	48 953 731	61 315 069	68 787 873
2.3. Beruházás korrigált haszna	2 333 355 191	387 549 673	1 573 684 606	787 738 221	0	0	0	0
Kulturális	2 333 355 191	387 549 673	1 573 684 606	787 738 221	0	0	0	0
2.4. Bevételek korrigált haszna	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulturális	427 130 214	0	0	10 760 674	0	83 666 872	177 484 840	276 881 618
Üzleti	-427 130 214	0	0	-10 760 674	0	-83 666 872	-177 484 840	-276 881 618
Összes haszon	10 219 282 374	387 549 673	1 573 684 606	1 565 437 989	816 969 663	1 351 174 291	1 837 286 390	2 180 141 136
Kulturális	4 754 214 220	387 549 673	1 573 684 606	1 122 212 955	299 901 806	407 655 387	532 377 190	653 039 318
Üzleti	5 465 068 154	0	0	443 225 034	517 067 856	943 518 905	1 304 909 200	1 527 101 818
Összes közgazdasági költség	8 641 654 409	1 040 666 765	4 250 011 673	2 612 452 936	502 466 454	659 310 990	787 275 125	-3 782 389 593
Kulturális	4 703 138 684	653 117 092	2 676 327 067	1 632 397 326	264 625 203	277 886 803	287 436 665	-2 576 688 861

Üzleti	3 938 515 725	387 549 673	1 573 684 606	980 055 611	237 841 251	381 424 186	499 838 460	-1 205 700 732
Közgazdasági eredmény	1 577 627 965	-653 117 092	-2 676 327 067	-1 047 014 948	314 503 209	691 863 302	1 050 011 265	5 962 530 728
Kulturális	51 075 536	-265 567 419	-1 102 642 462	-510 184 371	35 276 604	129 768 583	244 940 525	3 229 728 179
Üzleti	1 526 552 429	-387 549 673	-1 573 684 606	-536 830 577	279 226 605	562 094 718	805 070 740	2 732 802 549

119. Táblázat: Közgazdasági eredmények (Forrás: saját szerkesztés)

- ENPV (gazdasági nettó jelenérték): a jövőbeni nettó haszonáramok diszkontált értéke. Az ENPV kiszámítása a projekt megítélésének kulcseleme, mivel csak pozitív ENPV-vel rendelkező projektek támogathatók.
- ERR (gazdasági belső megtérülési ráta): Az ERR-rel kapcsolatos elvárás, hogy legyen nagyobb, mint az alkalmazott diszkontráta (nominál értéken 8,5%, reál értéken ez 5,5%-ot jelent). Amennyiben az ERR nem számítható ki, csak az ENPV alapján lehet dönteni.

A mutatók a következőképpen alakulnak:

Funkció	ENPV	ERR	BCR
Kulturális	51 075 536	8,35%	1,01
Konferencia	1 526 552 429	16,29%	1,39
Összesen	1 577 627 965	12,81%	1,18

120. táblázat: A PKK közgazdasági mutatói

Forrás: saját szerkesztés

A projekt közgazdasági mutatói teljesítik az elvárt feltételeket.

IX. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT ÉS KOCKÁZATELEMZÉS

IX.1. ÉRZÉKENYSÉGVIZSGÁLAT

Az érzékenységvizsgálat célja a projekt kritikus változóinak és paramétereinek kiválasztása: azoknak, amelyeknek a változása a legnagyobb hatást gyakorolja az alapesetben kiszámított teljesítménymutatókra. Az EU útmutató (2002) szerint „kritikus” minden olyan változó, amelynek 1% mértékű megváltozása (pozitív vagy negatív értelemben) a teljesítménymutatók 5%, vagy annál nagyobb mértékű változását okozza.

Az egyes változók hosszú távú előrejelzésekor az alábbi tényezőket vettük figyelembe:

- A működési költségek előrejelzése során számításba vettük az inflatorikus hatások mellett a bevezetéssel párhuzamosan elérhető költség-racionalizációt is.
- A bevételek alakulását az infláció mellett a PKK prosperitásának piaci előrejelzései alapján számítottuk, az ismertség és bevezettség növekedésének megfelelően.
- A jelenérték számításnál vizsgáltuk a beruházási és működési költség, valamint a bevételek és hasznok jelenértékre gyakorolt hatását is.

Az érzékenységvizsgálat során

Érzékenységvizsgálat	ENPV változása	ERR változása	FNPV változása	FRR változása
1. Beruházási költség	-2,09%	-0,98%	-1,00%	n.a.
2. Működési költség	-2,34%	-0,83%	-0,70%	n.a.
3. Haszon	6,47%	0,25%	0,0%	0,0%
4. Bevétel	0,19%	0,19%	3,4%	0,0%

121. Táblázat: Érzékenységvizsgálat

Forrás: saját szerkesztés

A projekt egészére vonatkoztatva a haszon tekinthető kritikus változónak, 1%-os változásakor az ENPV több mint 6%-al változik, azonos irányban. A további vizsgált változók mintegy kétszer olyan nagy mértékben gyakorolnak hatást a projekt eredményeire, mint amilyen mértékben változnak. A közgazdasági mutatók érzékenyebbek a változásra, bár a bevétel módosulása a pénzügyi mutatókat befolyásolja nagyobb mértékben. Ez annak a

következménye, hogy a közgazdasági mutató mértékének kialakításában a bevétel kisebb részarányt képvisel, az eredményességet több tényező határozza meg.

A kritikus változók azt jelzik, hogy milyen mértékű %-os változásánál válnak a pénzügyi és közgazdasági teljesítménymutatók olyanná, amelyek nem támogathatóvá teszik a projektet. A küszöbérték számításnak a gazdasági megtérülési mutatók vizsgálatánál van jelentősége, hiszen amennyiben az ENPV 0 alá csökken, úgy a projekt nem támogatható.

Az érzékenységvizsgálat eredményéből látszik, hogy a teljes projekt vonatkozásában a vizsgált változók nem voltak kritikusnak tekinthetők. A küszöbértékek meghatározása során azonban célszerű a két funkciót külön elemezni.

A küszöbérték vizsgálatkor fontos annak figyelembe vétele, hogy a projekt támogathatóságát a változó az ENPV-re, illetve az FRR-re gyakorolt hatásán keresztül több esetben ellentétesen befolyásolja. Vagyis míg a bevétel növekedése a pénzügyi és közgazdasági mutatók növekedését is magával vonja, ugyanakkor a pénzügyi mutatók emelkedése egy határon túl azt jelzi, hogy a projekt támogatása nem kívánatos és szükséges, hiszen az támogatás nélkül, piaci alapon is működőképes.

Küszöbértékek	ENPV, ERR változására gyakorolt hatás	FNPV, FRR
1. Beruházási költség	54%	-83%
2. Működési költség	42%	-158%
3. Haszon	-15%	-
4. Bevétel	-45%	152%

122. Táblázat: Küszöbértékek

Forrás: saját szerkesztés

Magyarázat: a küszöbértékek azt jelzik, hogy egy adott változó milyen mértékű változtatása esetén nem teljesíti már a projekt a támogathatósági feltételeket: például amennyiben a beruházási költség a tervezett értékhez képest +54%-kal nő, úgy a közgazdasági nettó jelenérték (ENPV) a kritikus 0 alá csökken, azaz a projekt nem támogatható.

Az ERR és az FRR az alkalmazott módszertan miatt ugyanazon értéknél vált kritikussá, mint az ENPV, illetve az FNPV. Így azt külön nem indokolt bemutatni.

IX.2. KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázatok – felmerülési idejüket tekintve – az előkészítési, a megvalósítás fázisában, illetve az üzemeltetés során jelentkezhetnek. Az üzemeltetési időszak kockázatait célszerű elkülöníteni az EKF évre, illetve az azt követő évekre, hiszen az EKF évében várhatóan több szempontból eltérőek lesznek az üzemeltetés feltételei a program által generált megnövekedett kereslet, illetve a létesítmény újdonsága miatt.

IX.2.1. A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Üzemeltető intézmény kialakításának késése:* a beruházás csúszását, illetve az üzemeltetés kudarcát jelentheti, amennyiben a létesítményt üzemeltető szervezet nem áll fel időben, hiszen mind a rendezvényszervezés, mind a projekt piaci bevezetését segítő marketingaktivitások előkészületi ideje megköveteli, hogy már a beruházási fázisban megkezdődjön a munka. Ennek előfeltétele, hogy az üzemeltető szervezet lehetőség szerint minél előbb felálljon és megkezdje működését, illetve a projektmenedzsment szervezet koordinálja a marketingfeladatok ellátását!
- *Projektgazda szervezeti kockázatai:* a projektgazda Pécs MJV Önkormányzata, a projekt kivitelezését, a beruházás megvalósítását koordináló intézmény a projektmenedzsment szervezet: a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. Az EKF program előkészületei alatt jelentős személyi változások történtek, ami a hatékonyságot, a döntéshozatalt mindenképpen nehezíti. A hatékony döntési eljárás jelentősége kiemelkedő a határidők tarthatósága érdekében. A bekövetkezés valószínűsége szigorú ütemezésű döntéshozatali tervvel, az EKF programmal összefüggő döntések prioritizálásával csökkenthető.

Adminisztratív kockázatok:

- *Építési engedélyezési eljárás elhúzódása:* a kockázat nagymértékben befolyásolhatja a projekt megvalósíthatóságát a tervezett határidőn belül. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége alacsony. A kivitelező kiválasztása a már rendelkezésre álló tendertervek birtokában megkezdődhet

- *Késik a támogatási döntés a projekt megvalósításáról:* a projekt támogatásra javasolt, ugyanakkor az előkészületek csúszása miatt az elő-MT-ben kialakított ütemtervhez képest jelenleg is késés áll fenn. A végleges döntésig az előkészületi munkák teljes körű elvégzése szükséges, amely csak szoros ütemezés mellett tartható.

Jogszabályi kockázatok:

- *A környező területekre vonatkozó szabályozási terv nem megfelelő módosítása:* a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont környezete jelen állapotában nem illeszkedik a PKK színvonalához, ami a létesítmény üzemeltetésének sikerét is befolyásolhatja. Annak érdekében, hogy 2010-re, a PKK elkészülésének idejére a környező területek fejlődése is megvalósuljon, szükséges a szabályozási terv módosítása. A szabályozási tervben az építési és funkcionális övezetek meghatározásán keresztül nyílik lehetőség a beépítés befolyásolására. Kicsi annak valószínűsége, hogy a szabályozási terv módosítása kedvezőtlen irányú lesz a PKK szempontjából, kérdéses azonban, hogy a módosítás meghozza-e a várt hatást, illetve ha igen, akkor az megvalósul-e 2010-ig?

Pénzügyi kockázatok:

- *A támogatási forrás nem áll rendelkezésre:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége csekély, mivel a projekt támogatásra javasolt, azonban amennyiben bekövetkezik, úgy a projekt meghiúsul. A kockázat teljes kiküszöbölése érdekében a pályázati dokumentációt a követelményeknek megfelelően kell összeállítani. Elengedhetetlen a szakmai egyeztetés, a lobbitevékenység is.

IX.2.2. A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Beruházás lebonyolításáért felelős szervezet problémái,* a döntéshozatal késése: ld. korábbi pont.

Műszaki kockázatok:

- *A létesítmény nem készül el 2010-re:* jelentős kockázat. Az előkészületi munkákban már fennálló jelentős csúszások kihatnak a megvalósításra. Az előkészületek folytatásához, és a megvalósításhoz szükséges döntések mielőbbi meghozatala szükséges.

Mivel a Sárga könyves eljárás értelmében a kivitelező feladata a kiviteli tervek elkészítése, ezért a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás idejére a tervezés folyamata megszakad, arra csak a szerződéskötést követően kerül sor, és a kivitelezés csak ezt követően indulat meg, ami késedelemhez vezethet. A fenti kockázat elkerülése (ti. tendertervek igen részletes kidolgozása) jelentős idővesztést okozhat. A kockázatot csökkenti, hogy a kiviteli tervek folyamatosan a beruházás következő fázisára készülnek el, így részben végezhetőek a kiviteli munkákkal párhuzamosan.

- *Minőségi kockázat:* Nyilvánvalóan eltérő érdekek vezérik a Megbízót és a kivitelező vállalkozást: míg Megbízó célja a lehető legjobb minőségű, legértékesebb épület kialakítása, addig a kivitelező számára a legolcsóbb – de még kielégítő megoldást nyújtó – alternatíva a legkedvezőbb. Különösen problémás lehet ez az ellenérdekeltség olyan egyedi, magas minőségi színvonalat kívánó, más beruházásokkal nehezen összehasonlítható építmények esetében, mint a PKK, ahol a belsőépítészeti kialakításoknak, az esztétikai megjelenésnek különösen fontos szerepe van. Mivel az építési engedélyezési tervdokumentációk csak korlátozott utalást tartalmaznak a belsőépítészeti, műszaki kialakításokra (és ezek objektív meghatározása is igen nehézkes), ezért a kiviteli tervekben már a kivitelező hatásköre az általában igen költséges, ezért a kivitelezők által gyakran olcsóbb helyettesítőkkal pótolta belsőépítészeti, műszaki megoldásokról szóló döntések meghozatala. Ez a kockázat csökkenthető, ha a tenderterv kvázi kiviteli szintű részletességgel kerül kidolgozásra.

Pénzügyi kockázatok:

- *A megvalósítás költségei jelentősen túllépik az előzetes terveket:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, a beruházás megvalósítását késleltetheti, illetve a minőséget csökkentheti, ami a PKK különleges műszaki megoldásainak szükséglete miatt jelentős probléma lehet a későbbi üzemeltetés szempontjából. A kockázat csökkentése érdekében az engedélyezési és kivitelei tervek elkészítésekor a költségek ellenőrzése szükséges.

IX.2.3. A projekt működtetése során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Konfliktus a város kulturális intézményei és a PKK rendezvényszervező egysége között:* közepes kockázat, amely az PKK üzemeltetésének sikerességét veszélyeztetheti. A városban működő kulturális intézmények, rendezvényteremmel rendelkező létesítmények nem vélekednek egyértelműen pozitívan a PKK-ról, több esetben konkurenciaként tekintenek arra. A kockázat bekövetkezésének megelőzéséhez szükséges egy átfogó reform a kulturális intézményekre vonatkozóan, a támogatási rendszer megreformálása, valamint az intézmények közötti együttműködés keretek meghatározása. A folyamat kezdeti lépését jelentette a Pécs Holding Zrt. létrehozása.
- *Partneri kapcsolatok korlátozottsága:* a jól működő partneri kapcsolatok kiépítése elengedhetetlen, hiánya az üzemeltetés eredményességét veszélyeztetheti. A Pannon Filharmonikusokkal és a Pécsi Kulturális Központtal folytatott szoros szakmai munka, az eredményesen üzemeltethető létesítmény és a kulturális igények közötti egyensúly megtalálása és fenntartás nélkülözhetetlen a sikeres működéshez. A kockázatot csökkenti a kialakított üzemeltetési struktúra, amelyben a működtető szervezet felelős a funkciók közötti koordinációért. Szükséges a partneri kapcsolat kialakítása a vállalkozókkal, befektetőkkel, akik elsősorban a PKK környezetének fejlesztésében játszhatnak szerepet: a befektetők bevonására vonatkozó terv kialakításával, és vonzó befektetői környezet megteremtésével.
- *Szálloda integrációjának elmaradása:* a fenntartható működéshez elengedhetetlen, hogy szálloda épüljön a létesítmény közelében. A szálloda beruházás kivitelezését a városnak feltétlenül szorgalmaznia, segítenie kell, még a szomszédos wellness center valószínűsíthető megépülése mellett is.
- *Az üzemeltető szervezet szakmailag nem képes a létesítmény sikeres működtetését biztosítani:* a létesítmény összetett funkciókör, speciális szakértelmet igénylő kialakítása professzionális üzemeltető szervezet létrehozását teszi szükségessé. Ehhez jelenleg – ilyen komplexitásban – nem áll rendelkezésre a megfelelő szakértelem. A tervezett üzemeltető szervezet nagymértékű szervezetfejlesztése szükséges, amelyet mielőbb meg kell kezdeni (először az értékesítés és marketing funkciókra fókuszálva).
- *A Pécsi Filharmonikusok működése, léte veszélybe kerül, amennyiben nem épül meg a PKK:* a Pannon Filharmonikusok jelenlegi körülményei (megfelelő próbatermek, pécsi koncertterem hiánya) a szakmai színvonal fenntartását, a zenekar működését nem

biztosítják, így a központ megvalósításának elmaradása esetén a zenekar működése veszélybe kerül.

Műszaki kockázatok:

- *Üzemeltetésből fakadó műszaki problémák:* az üzemeltetést végző társaságot gondos eljárással kell kiválasztani, összeállítani a kockázat bekövetkezésének minimalizálása érdekében.

Pénzügyi kockázatok:

- *Kulturális programok támogatása csökken:* a kialakított üzemeltetési struktúra, a meghatározott minimális rendezvényszámok csökkentik a kockázatot. A pénzügyi elemzés eredményei kalkulálhatóvá teszik a városi támogatás szükségességét. Emellett fokozott figyelem fordítandó a magánszféra szerepvállalására (pl. szponzorációk), illetve a hatékony pályázati rendszerre.
- *Magas fenntartási költségek:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége nagy. A PKK-ban alkalmazott műszaki megoldások, amelyek a színvonalas konferencia- és koncertközpont szerepkör betöltéséhez szükségesek, jelentős költségigényűek. Az eszközök, berendezések kiválasztásánál a hosszú távú üzemeltetési költséget kell figyelembe venni, az esetleges alacsonyabb beszerzési árral szemben. Az épület műszaki kialakításánál is az üzemeltetési költségek csökkentésére kell törekedni, a magasabb beruházási költségek mellett is (pl. szigetelés, alternatív energia).
- *A város nem képes a létesítmény üzemeltetéséhez szükséges források biztosítására:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége nagy, hiszen a város jelenleg is jelentős költségvetési hiánnyal gazdálkodik, az EKF program megvalósítása további terheket ró a városra. A kockázat kiküszöbölését jelenti a városban működő kulturális létesítmények, és intézmények támogatásának, működtetésének racionalizálása, a felesleges funkciók, párhuzamosságok megszüntetése; *illetve* a PKK alapvetően piaci alapon történő üzemeltetése. A város megkezdte az ezirányú tevékenységeket, bérbeadás feltételei olyan módon kerültek kialakításra, hogy azok az önköltségi árakat minden esetben fedezzék.
- *A PKK nem tudja biztosítani a fenntartáshoz szükséges bevételeket:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes. Az üzemeltető szervezet rátermettsége jelentősen csökkentheti a kockázatot, biztosíthatja a megfelelő töltést. Az üzemeltetés eredményeinek rendszeres felülvizsgálata szükséges annak érdekében, hogy a szükséges

módosítások a probléma esetleges felmerülésekor elháríthatóak legyenek, és adott esetben módosítani kell az üzemeltetés struktúráján.

- *Konferencia és koncert funkció időbeni ütközése:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, de gondos tervezéssel – az üzemeltető szervezet erős koordinációjával - kiküszöbölhető.

Piaci, keresleti kockázatok:

2010-ben felmerülő kockázatok:

- *Kevés program, rendezvény:* 2010-ben a kockázat alapvetően abból fakadhat, hogy kevés a programok megszervezésére rendelkezésre álló idő, a létesítmény átadásának kockázata eleve elriaszthatja a potenciális rendezvényszervezőket attól, hogy jelentős előkészítési idejű programokat szervezzenek ide. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, a kockázat csökkentését a megfelelő rendezvényszervező csapat kiválasztásával/összeállításával, illetve a programok szervezésének mielőbbi elkezdésével lehet csökkenteni. A Művészeti Tanács által összeállított rendezvénykonceptió nagy előrelépést jelentett e téren, ugyanakkor szükséges a programok szervezése, a pályázati rendszerek összeállítása.

2010 után felmerülő kockázatok (a kockázatok már jellemzően 2010-ben is fennállnak, ugyanakkor bekövetkezésük valószínűségét az EKF évben még csökkenti a létesítmény újdonsága, illetve a megnövekvő turisztikai kereslet):

- *Alacsony kereslet a komolyzenei koncertek iránt:* mind országos viszonylatban, mind Pécsen korlátozott a komolyzenei programok iránti kereslet, jellemzően a helyi lakosok jelentik a fő célcsoportot, amely alacsony fizetőképességet jelent. A kockázat bekövetkezését csökkenti a program diverzitásának növelése, húzónevek meghívása, továbbá az egyéb kulturális rendezvények felé történő nyitás, összművészeti programok megrendezése.
- *Kevés nagykonferencia:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége jelentős, hatása a PKK üzemeltetésére kimagaslóan nagy, egyrészt a nemzetközi tendenciák (ti. a rövidebb és kisebb konferenciák számának növekedése), másrészt a város periférikus helyzete és turisztikai infrastruktúrájának hiányosságai, harmadrészt pedig a városi intézmények

konkurenciaharca miatt. A kockázat kiküszöbölését célozta a gondos kapacitástervezés, a rugalmasan alakítható terek létrehozása és a multifukcionalitás igényének teljesítése.

- *A Pécsi Konferencia- és Koncertközpontnak jelentős versenyhelyzetben kell helyt állnia:* a kereslet-kínálat elemzés alapján elmondható, hogy Pécsnek jelentős versenyhelyzettel kell szembenézni, mind a városi kisebb konferenciakapacitások szintjén, mind országos viszonylatban. A kockázat hatásának csökkentése érdekében a szakmai program, funkciók és kapacitások kialakításánál a piaci keresletet kell figyelembe venni, és a feltárt piaci rések igényeinek kielégítésére kell törekedni.
- *A környezet kedvezőtlenül befolyásolja a PKK prosperitását, működését:* Jelenlegi állapotában a Balokány Pécs egyik leszakadó, szlömösödő városrészének tekinthető, amely nem illeszkedik a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont minőségi színvonalához. Amennyiben a környezet fejlődése nem valósul meg, úgy várhatóan jelentősen csökken a PKK látogatottsága. A konferenciahelyszínek látogatottságát, kedveltségét növeli a városközponti elhelyezkedés. Amennyiben megvalósul a gyalogos tengely kialakítása, illetve a Balokány városrész fejlődése, úgy ez a kockázat jelentősen csökken. A tömegközlekedéssel való elérhetőség javítása kiemelten fontos.

IX.2.4. Az intézményi, megvalósíthatósági kockázatok összefoglalása

<i>A kockázat megnevezése</i>	<i>Bekövetkezés valószínűsége</i>	<i>Hatás</i>	<i>Lehetséges kezelés</i>
Előkészítés kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Üzemeltető intézmény kialakításának késése 	Alacsony	Magas	Üzemeltető szervezet minél előbbi felállítása és a munka megkezdése.
<ul style="list-style-type: none"> • Projektgazda szervezeti kockázatai 	Magas	Magas	Döntéshozatali terv létrehozása, szervezethez kötött döntések preferenciája, EKF programmal összefüggő döntések prioritizálása. Szakmai team felállítása a döntés-előkészítéshez a polgármesteri hivatal struktúrájában.
<i>Adminisztratív kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Építési engedélyezési eljárás elhúzódása 	Alacsony	Magas	Engedélyezési tervek megfelelő elkészítése, egyeztetések
<ul style="list-style-type: none"> • Késik a támogatási döntés 	Magas	Közepes	Előkészületi munkák teljes körű elvégzése

<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
• Támogatási forrás nem áll rendelkezésre	Alacsony	Magas	Pályázati dokumentáció kiírásnak megfelelő összeállítása, lobbi
Megvalósítás kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
• Beruházás lebonyolításáért felelős szervezet problémái	Közepes	Magas	Döntéshozatali terv létrehozása, szervezethez kötött döntések preferenciája, EKF programmal összefüggő döntések prioritizálása.
<i>Műszaki kockázatok</i>			
• A létesítmény nem készül el 2010-re	Magas	Magas	Gyorsított döntéshozatalok, optimális eljárási módok a megvalósítás során
• Minőségi kockázat	Magas	Magas	Részletesen megadott megbízási követelmények.

<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
• A megvalósítás költségei túllépi az előzetes terveket	Közepes	Magas	Költségek ellenőrzése az engedélyezési és kiviteli tervek készítésekor
Üzemeltetés kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
• Kulturális intézmények közötti konfliktus	Magas	Közepes	Kulturális intézmények átfogó reformja, párhuzamosságok feloldása szervezeti, funkcionális szinten. Támogatási rendszer reformja. Együttműködés kereteinek meghatározása.
• Partneri kapcsolatok hiányossága	Alacsony-közepes	Magas	Az eredményesen üzemeltethető létesítmény és a Pécsi Filharmonikusok igényei közötti egyensúly megtalálása. Befektetés-ösztönzés, vonzó befektetői környezet kialakítása.
• Nem valósul meg a PKK közelében szállodafejlesztés	Közepes	Magas	Beruházás ösztönzése, segítése.
• Üzemeltető szervezet szakmai hiányosságai	Közepes	Magas	Üzemeltető szervezet kialakításának mielőbbi megkezdése, az üzemeltetéshez szükséges különféle szempontok és szakmai területek integrálása a szervezetbe
<i>Műszaki kockázatok</i>			
• Üzemeltetésből fakadó műszaki problémák	Közepes	Közepes	Az üzemeltető cég gondos kiválasztása, összeállítása

<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
• Kulturális programok támogatása csökken	Közepes	Magas	Támogatási rendszer átalakítása, fokozott figyelem a magánszféra szerepvállalására (pl. szponzorációk), hatékony pályázati rendszer
• Magas fenntartási költségek	Magas	Magas	Alacsonyabb üzemeltetési költségeket eredményező műszaki megoldások alkalmazása (magasabb beszerzési ár mellett is)
• A város nem képes az üzemeltetéshez szükséges források biztosítására	Magas	Magas	A PKK üzleti alapon történő üzemeltetésének megvalósítása
• PKK nem tudja biztosítani a fenntartáshoz szükséges bevételeket	Magas	Magas	Funkcionális és építészeti program, kapacitások összehangolása a piaci kereslettel
• Konferencia és koncert funkció időbeni ütközése	Közepes	Közepes	Előrelátó, összehangolt tervezés, erős szakmai koordináció
<i>Piaci, keresleti kockázatok</i>			
• Kevés program, rendezvény 2010-ben	Közepes	Magas	Megfelelő rendezvényszervező csapat kiválasztása, összeállítása. Programszervezés mielőbbi megkezdése

• Alacsony kereslet a komolyzenei koncertek iránt	Magas	Magas	Más rendezvények felé történő nyitás (egyéb kulturális, konferencia). A PKK szakmai programját oly módon kell összeállítani, hogy az ezen rendezvények igényeinek megfeleljen
• Kevés nagykonferencia	Magas	Magas	PKK kapacitásának illesztése a piaci kereslethez, konferenciatermek rugalmas alakíthatóságának biztosítása
• Jelentős versenyhelyzet	Magas	Magas	Szakmai program, funkciók kialakításának illesztése a piaci kereslethez, azoknak a piaci réseknek a megtalálása, amely igényeinek kielégítésére a PKK alkalmas lehet
• Környezet kedvezőtlen befolyása	Magas	Közepes	Befektetői kapcsolatok kialakítása, vállalkozók bevonása a környezet rehabilitációjába, szabályozási feltételek megteremtése

123. Táblázat: Kockázatelemzés összefoglalása

Forrás: saját szerkesztés

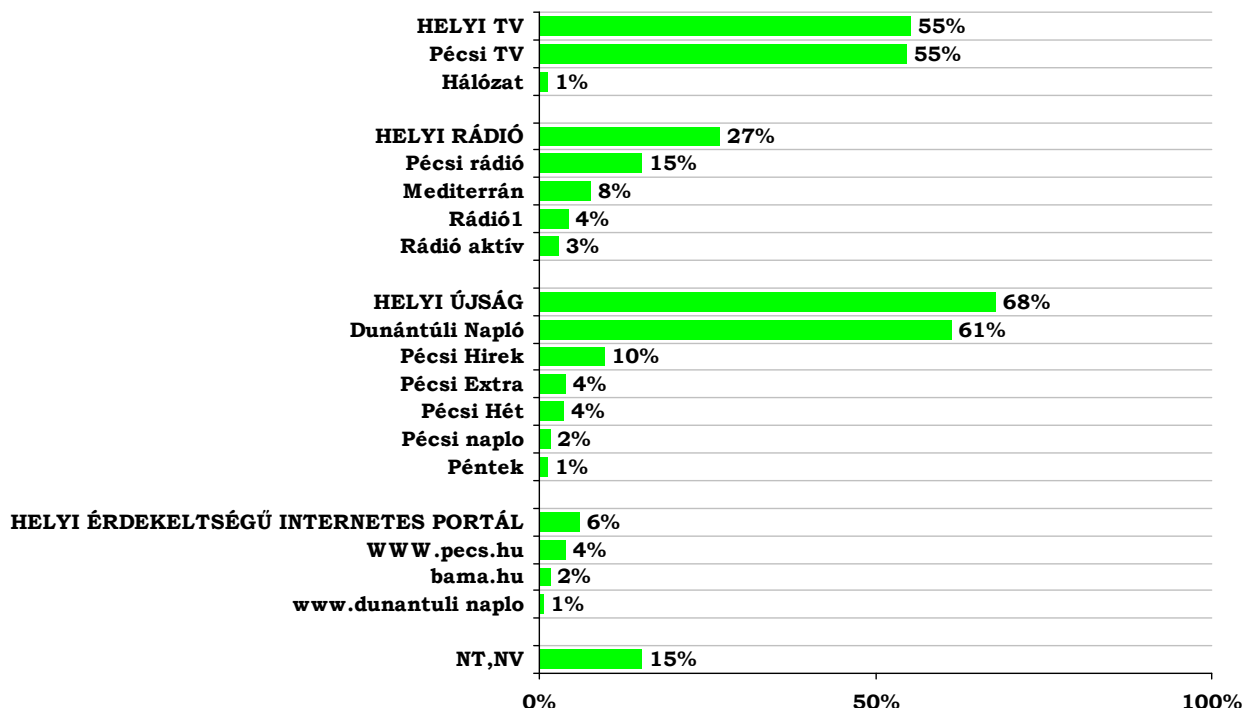
X. KOMMUNIKÁCIÓS TERV

A kommunikációs terv szorosan összefügg a VI.3-as fejezetben ismertetett marketingtervvel, a fejezet célja, a kommunikáció legfontosabb célkitűzéseinek beazonosítása, illetve az alkalmazott kommunikációs eszközök ismertetése.

X.1. A CÉLCSOPORTOK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE

A marketingtevékenység kiemelt feladata a kommunikációs aktivitások tervezése, irányítása és ellenőrzése. Az üzenetet (az üzenet fő elemeire, hívószavaira a marketingterv adott javaslatot) a promóciós mix eszközrendszerével közvetíthetjük a célcsoportok felé, amely magában foglalja a reklámot, az értékesítés-ösztönzést, a direkt marketinget és a PR aktivitásokat. A promóciós mix összeállításakor a célcsoportok médiahasználati szokásait, az utazási információszerzés forrásait célszerű figyelembe venni:

A **helyi lakosság** általános médiahasználat mellett célzott elérést biztosíthatnak a helyi médiumok, amelyek kedveltsége a kérdőíves felmérés alapján az alábbiak szerint alakult.

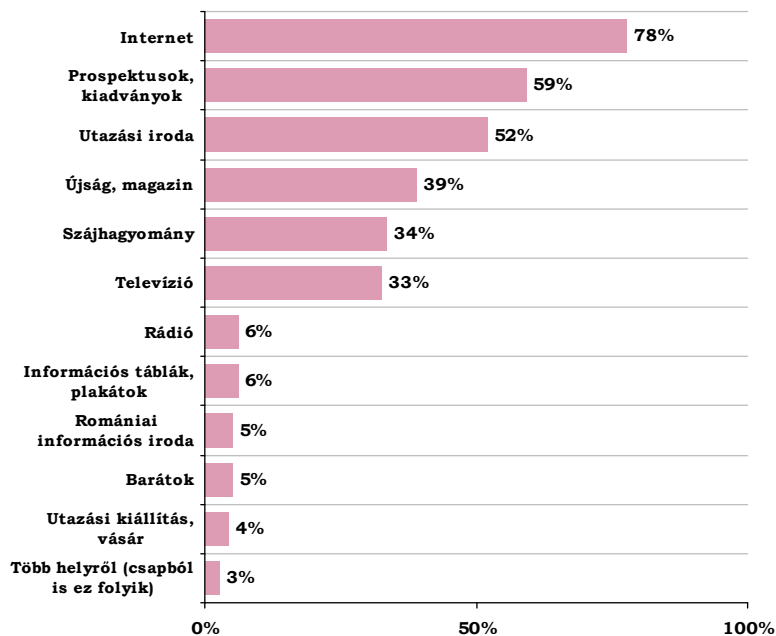
24. ábra: Helyi médiahasználati szokások

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

Turisták:

- **Többnapos utazások:** 2005-ben az utazók 48,7%-a gyűjtött az utazás előtt vagy közben turisztikai információt. A belföldi utazások esetében a legfontosabb turisztikai információforrások a korábban ott járt ismerősök tapasztalatai (45,0%), az internet (41,1%), a térképek (40,9%) és a prospektusok (40,5%) voltak.
- **Főutazások:** a külföldi utazásokkal szemben a belföldi utazások során alacsonyabb a turisztikai információt gyűjtők aránya, aminek hátterében - többek között - az egy-egy turisztikai régióba visszatérők magas aránya áll. A főutazás előtt az utazók 29,5%-a gyűjtött turisztikai információt. 7,9% az utazás előtt és közben is, 18,1% csak az utazás előtt, 3,5% csak az utazás közben tájékozódott. Az információt gyűjtők prospektusokból (44,0%), korábban ott járt ismerősöktől (43,4%) és térképekből (34,0%) tájékozódtak a leggyakrabban. Az elmúlt években a legmarkánsabb változás az internet használat területén történt: míg **2001-ben a belföldi főutazás esetében a világháló használata 1%-ot mutatott, 2005-ben ez az arány 30%-ra emelkedett.**

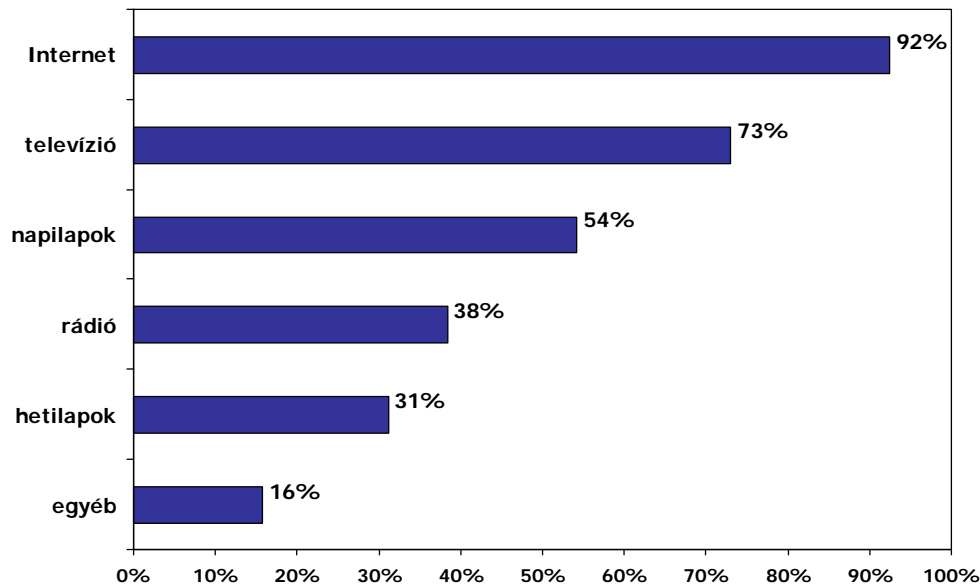
A nagyszabeni **külföldi turisták** megkérdezése a külföldi utazók által használt utazási információforrásokhoz adhat támpontot:

25. ábra: Nagyszabenyi külföldi lakosság információforrásai

Forrás: 2007-es kérdőíves felmérés

A **hivatásturizmus** célcsoportjainak megnyerését a vállalati döntéshozók elérése biztosíthatja. KutatóCentrum 2007-es felmérése alapján (3500 üzleti döntéshozó megkérdezésével) az üzleti döntéshozók gazdasági témájú ügyekben az alábbi információforrásokat használják⁶⁵:

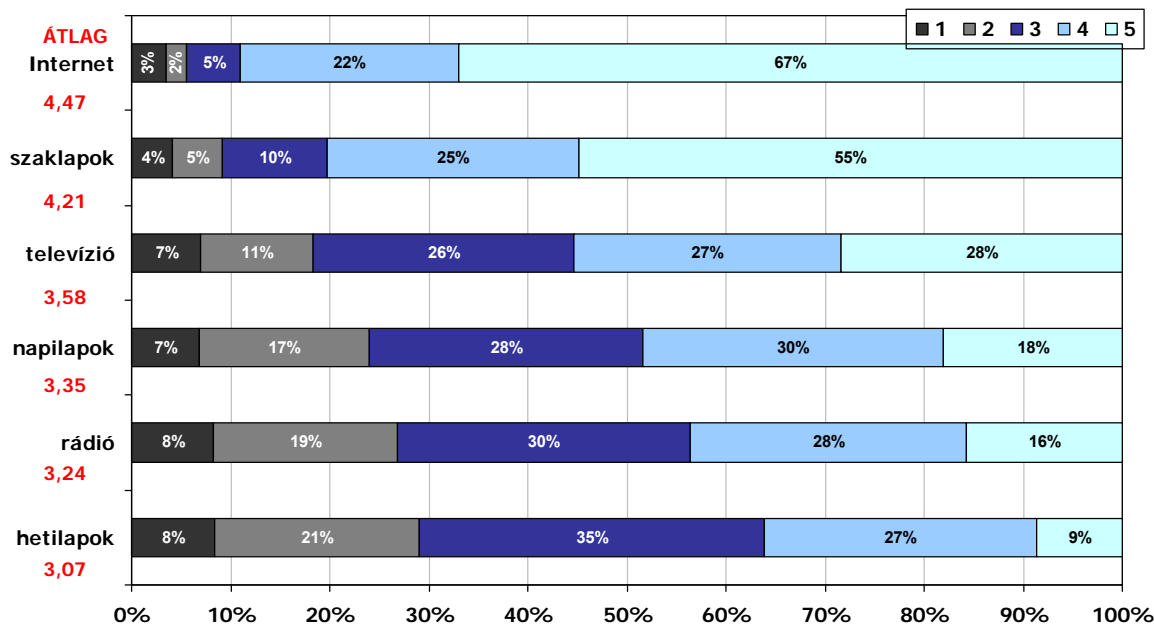
26. ábra: Üzleti döntéshozók információforrásai gazdasági témákban

Forrás: www.kutatocentrum.hu

Az egyes hírforrások fontossága (1-től 5-ig skálán, ahol 1-es az egyáltalán nem fontos, 5-ös pedig a rendkívül fontos értékelést jelenti) pedig az alábbiak szerint alakult⁶⁶:

⁶⁵ Forrás: www.kutatocentrum.hu

⁶⁶ Forrás: www.kutatocentrum.hu

27. ábra: Üzleti döntéshozók által használt hírforrások fontossága

Forrás: www.kutatocentrum.hu

A következőkben ajánlásokat fogalmazunk meg az alkalmazható promóciós eszközök körével kapcsolatban. A megfelelő médiumok kiválasztása speciális felmérési adatok (AGB Hungary televíziós nézettségi adatai, lapok olvasottsági és affinitási adatai, óriásplakátok körzetében végzett forgalomszámlálás eredményei, stb.) birtokában, a költséghatékonysági és minőségi jellemzők értékelését követően történhet meg. Ez a médiatervezés feladata, ami a reklámcéloknak legjobban megfelelő médiaszerkezet kialakítására irányul (döntés a kiválasztott médiumokról, a megjelenítés időbeli ütemezéséről). A konkrét tartalom kidolgozása reklámügynökség feladata.

Reklám

A turistáknak szóló reklámok elsősorban emocionális elemekre épülnek, az üzleti utazók esetében pedig a racionális érvek kiemelése is lényeges. Eszközök lehetnek:

- **TV-reklámok:** magas költsége és nagy szórása miatt célszerű az általános, jelentős nézőszámú csatornákon imázsreklámokat elhelyezni, elsősorban a bevezetési időszakban. Emellett célcsoport- és témaspecifikus műsorokban való megjelenéssel tehetjük hatékonyabbá a reklámtevékenységet. Ilyen lehet például különféle kulturális műsorok támogatása, koncertrészletek közvetítése, a belsőépítészeti munka bemutatása, stb.

- **Rádióreklámok:** kevésbé preferált médium, auditív jellege miatt csak korlátozott információközlésre és imázsközvetítésre alkalmas. Elsősorban az idősebb korosztályok, valamint az autózási szokásokhoz kötöten az üzleti döntéshozók elérésére adhat módot. A jelentős hallgatottságú műsorok környezetében elhelyezett hagyományos rádióreklámok mellett, elsősorban a programok promóciójára célszerű ezt az eszközt felhasználni, például koncertrészletek közvetítésével, kulturális-zenei programok támogatásával.
- **Sajtóhirdetések:**
 - Célcsoport-specifikus lapokban hirdetések elhelyezése (pl. üzleti lapok, nőknek szóló életmód magazinok)
 - Téma-specifikus lapokban elhelyezett hirdetések, nyereményjátékok, kuponok, rovatok szponzorálása, PR-cikkek (pl. kulturális, művészeti, zenei témájú újságmellékletek és magazinok)
 - Programajánlóban való megjelenések (külföldieknek szólókban, Balatoni programajánlóban is!)
 - Helyi és regionális médiumokban való megjelenés, cikkszerkesztés
- **Kültéri reklámok:** vizuális eszköz, nehezen pozicionálható, de látványos megjelenést produkál, és élményt közvetíthet. Formái: óriásplakátok, plakátok, járműreklámok, display-ek, fényreklámok, stb. Elsősorban a szabadidős motivációjú turisták, valamint a helyi, térségi lakosok érhetőek el ezzel, a programok bemutatásával. Emellett a bevezető évben magának a létesítménynek a promóciója is fontos elemet jelent, az újdonság értékének kihasználásával.
 - Óriásplakátok: a plakátokat célszerű a turisztikailag frekvenciált területeken elhelyezni, a városban, a régióban (kiváltképp a Balatonnál), a fővárosban, valamint a fő küldőterületeken, és – a vízi turisták becsábítására – a közeli dunai kikötőknél.
 - Járműreklámok: elsősorban a helyi lakosság informálására, illetve a frekvenciált turisztikai célterületeken

- Kiseb plakátok, fényreklámok: a város forgalmas helyszínein elhelyezve a Pécssett tartózkodó turistákat, illetve a helyi lakosokat tájékoztatja az aktuális programkínálatról.
- Tábla elhelyezése a beruházás helyszínén, amely informálja a lakosságot a fejlesztésről, a várható átadásról, és megértésüket kéri az esetleges kellemetlenségekért.
- **Prospektusok, egyéb nyomtatott anyagok:** ezek elsősorban nem imázsépítésre, hanem információközlésre alkalmasak. Fontosságuk abban rejlik, hogy a rendelkezésre állás időtartama szinte korlátlan (érdeklődő hazaviheti). A prospektus, szórólap, katalógus, térkép, ingyenes képeslap, CD stb. elhelyezése Tourinform és utazási irodákban, város és környék fő látnivalói, programjai helyszínén, vásárokon, kiállításokon, szállodákban, vendéglátóhelyeken, kulturális intézményekben lehetséges.

Direkt marketing

Interaktív megoldásokat biztosító, közvetlenül a célszemélyhez szóló aktivitások.

- **Online eszközök:** az Internet szerepe egyre fontosabb, kiváltképp a fiatalabb korosztályok és az üzleti szegmens szempontjából. Kiemelten kell tehát kezelni a különféle Online megjelenéseket:
 - *Saját honlap működtetése:* ma már nélkülözhetetlen, hogy egy turisztikai attrakció rendelkezzen saját honlappal, amelyen egy helyen megtalálható valamennyi fontos információ a központról, a programlehetőségekről, a szolgáltatásokról. Minimális tartalom, szolgáltatáskör:
 - Központ bemutatása, elérhetőségei (térképen megjelenítve)
 - Rendezvényszolgáltatások részletes bemutatása: termék, azok fő paraméterei (méret, belmagasság, befogadóképesség ültetési mód szerint részletezve), műszaki kialakítások, bérelhető technikai eszközök, kapcsolódó szolgáltatások (pl. vendéglátás, business szolgáltatások, hangstúdió), terembérelési díjak, kapcsolatfelvételi mód;
 - Programok részletes bemutatása, rendezvénynaptár

- Online jegyrendelési/jegyvásárlási lehetőség
- Képek, virtuális séta, letölthető videók (pl. koncertrészletek, színi előadásokból vett részletek)
- Egyéb, interaktív funkciók: online kérdőívek, játékok, nyereményjátékok, letölthető képernyővédő, zenei aláfestés a Pannon Filharmonikusok közreműködésével, csengőhang, hírlevél küldésre feliratkozás, stb.
- Regisztrációs felület: célszerű bizonyos funkciókat regisztrációhoz kötni, így információ gyűjthető a látogatókról.

Rendkívül fontos, hogy a honlap több nyelven is olvasható legyen, ugyanazzal a tartalommal! Az egységes minőségimáznak megfelelő megjelenés, az arculati elemek alkalmazása, a folyamatos frissített és valós tartalom pedig alapkövetelmény.

- *Egyéb online megjelenések*, pl. online hirdetések más oldalakon, megjelenés online adatbázisokban (pl. www.rendezvenykozpontok.hu oldalon), átlinkelési lehetőség, hírlevelek, stb.

Mint azt már említettük, fontos feladat, hogy a város turizmusfejlesztési stratégiájában bemutatott interaktív turisztikai illetve városi portálon megjelenjen a PKK is (pl. linkkapcsolat kialakításával, online programcsomagok összeállításában, turisztikai kártyarendszerben, stb.).

- *Nemzetközi szakmai szervezeteken, gyűjtőportálokon való megjelenés* (ld. nemzetközi szakmai szervezetekkel kialakítandó együttműködés)
- **Direct mail (levélreklám):** a potenciális vendégeknek közvetlenül eljuttatott levélreklám elsősorban információközlésre irányul (pl. programlehetőségekről). Alkalmazása csak akkor hatékony, ha pontos adatbázis áll rendelkezésre, így elsősorban a törzsvendégkör, a helyi lakosság és az üzleti döntéshozók esetén használható, postai vagy elektronikus úton.

- **Telemarketing:** az üzleti döntéshozók felé irányulhat a közvetlen telefonos megkeresés, amelynek célja, hogy a konkrét lehetőségekről, ajánlatokról informáljuk a potenciális konferenciaszervezőket.
- **Személyes eladás:** mint azt már említettük, a közvetlen helyszíni értékesít aránya a programok tekintetében magas, ezért kulcsfontosságú az értékesítő személyzet felkészültsége, vendégkezelése.
- **Modern IT eszközök:** jellemzően helyszíni modern információkommunikációs eszközök, pl. ún. intelligens buszmegálló (információközlésre is alkalmas), érintőképernyős terminálok, stb.

Értékesítés-ösztönzés

Az értékesítés-ösztönzés célja a kereslet rövid távú felfuttatása különféle – általában árendeményt tartalmazó – rövidtávon ható, gyorsan bevethető akciókkal.

- Anyagi jellegű ösztönzők: jellemzően árárciókat jelentenek, amelyeknek a célja, hogy nagyobb, térben és időben kiegyenlített forgalmat érvünk el.
 - Eseti árkedvezmények – kedvezményes árak alkalmazása adott alkalomhoz, időponthoz, vagy célcsoporthoz kötődően (ifjúsági kedvezményes koncertbelépők meghatározott zenei programokra). Korlátozottan használható, mivel a túlzott árkedvezmények a színvonaltalanság érzetét kelthetik.
 - Közös akciók: más szolgáltatókkal közösen kialakított kedvezményes programok.
 - Happy hours: meghatározott időponthoz vagy időtartamhoz kötődő kedvezmények az alacsonyabb forgalmú időszakokban vagy programok esetén generálhatnak forgalmat, nagyobb látogatottságot az eseményekre (pl. hét első napjaiban kedvezményes árak; bérletek kedvezményes áron, stb.)
 - Csomagárak: az általánosan rendelkezésre álló csomagok mellett speciális esetekben, egyedi csomagok is biztosíthatók. A komplex programszervezés során bevett gyakorlat, hogy bizonyos szolgáltatásokat kedvezményes áron rendelik a csomaghoz.
 - Ingyenes belépők, kuponok (jellemzően a kipróbálás ösztönzésére, illetve a gyengébb forgalmú napok látogatottságának javítására).

- Eseti kedvezmények a vendégek elégedettségének javítására: a vendégek számára meglepetésszerűen nyújtott, gesztusértékű kedvezmények a vendégelégedettség javításán keresztül a visszatérési arány növelése, az imázsjavítás céljából (pl. meghívók bizonyos programokra, mennyiségi kedvezmények, meglepetés ajándékok).
- Nem anyagi előnyt biztosító, illetve vegyes eszközök: ezek az eszközök nem kifejezetten anyagi kedvezménnyel járnak, hanem speciális előnyöket, egyedi szolgáltatásokat tartalmaznak, így elsődleges céljuk a vendégelégedettség fokozása.
 - Speciális ajánlatok: kizárólag meghatározott időszakokban nyújtott speciális kínálati elemek (máskor nem vehetők igénybe), vagy adott célcsoportnak kialakított egyedi ajánlatok (pl. gyermeknapi műsor, Város Napján gálaműsor).
 - Részvétel a turisztikai kártyarendszerben.
 - Törzsvendég programok: speciális előnyöket, különleges elbánást jelentő akciók, hűségprogramok (pl. pontgyűjtés, VIP belépők).
 - Játékok, versenyek, sorsolások (pl. tombola, játékszervény):
- Eladáshelyi ösztönzés: az eladáshelyi ösztönzés különböző arculati és kommunikációs eszközök felhasználásával hozzájárul az egyedi turisztikai arculat, és a vendégek számára kellemes miliő megteremtéséhez. Ez a módszer tehát nem új vendégek megnyerésére irányul, hanem – hozzájárulva a vendégelégedettség kialakulásához – a desztinációba érkező vendégeket motiválja a nagyobb mértékű „fogyasztásra”.
- Értékesítési csatorna ösztönzésének eszközei: az értékesítési csatornák ösztönzése a nagyobb és kedvezőbb összetételű forgalom bonyolítására irányul. Az értékesítési partnerek számára kínált állandó jellegű kedvezményes árak mellett ennek eszközei közé tartoznak a különféle egyedi előnyöket biztosító elemek, pl.:
 - Jutalékrendszer kidolgozása, alkalmazása
 - Study-tourok szervezése az értékesítési csatorna munkatársai számára a központ megtekintésére
 - Közös promóciós tevékenység végzése, reklámszervezés a költségek megosztása érdekében

- Különféle reklámajándékok biztosítása

X.2. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

A nyilvánosság és tájékoztatás egyrészt kötelezettséget jelent a kedvezményezett számára, amelynek célja, hogy a növekedjen a társadalmi tudatosság, az Európai Unió tevékenysége átláthatóbbá váljon, és a támogatásról a tagállamok állampolgárai és a közvélemény átfogó képet kapjon. A kommunikáció ugyanakkor lehetőséget biztosít a projektgazda számára a projekt piaci bevezetésére, a célcsoportok elérésére, hozzájárulva a projekt szakmai eredményességéhez.

A kommunikáció és tájékoztatás kérdésköréhez kapcsolódó irányadó jogszabályok elsősorban a következők:

- A 1083/2006/EK tanácsi rendelet általános szabályozása mellett a 1828/2006/EK bizottsági végrehajtási rendelet határozza meg részletesen az Európai Bizottság tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeit.
- A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII.8.) Korm. rendelet.
- A 2007-2013 időszak strukturális alapok és a Kohéziós Alap támogatása felhasználásának részletes eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII.28.) MeHVM-PM együttes rendelet

A támogatott projektek eltérő jellegéből fakadóan a kedvezményezettek eltérő kommunikációs csomagot kötelesek megvalósítani. A PKK beruházás kapcsán a projektgazda az I. kommunikációs tartalmát köteles megvalósítani, amelyet a következő táblázat tartalmaz:

Tevékenység szakaszai (befogadást követően)		Kommunikációs feladatok és eszközök	Megvalósítás kötelezettsége
A projekt előkészítő szakasza	Kutatás	Lehetséges kockázatok felmérése	jelen MT tartalmazza
		Válságkommunikációs terv készítése	Folyamatban van
		Véleményvezérek azonosítása, interjúk	ismert, a szakmai program kialakításakor megtörtént
		Civil szervezetek felkutatása, véleményük megismerése	a releváns szervezetekkel folyamatos a kapcsolat
		Közvélemény-kutatás	megtörtént (Synovate Piackutató Kft. kérdőíves felmérése)
		Hatástanulmány készítése	jelen MT tartalmazza
		Korábbi média-megjelenések összegyűjtése és elemzése	folyamatos
	Tervezés	A projekt menetrendjének összeállítása, az engedélyezések várható időpontjainak összegyűjtése	jelen MT tartalmazza
		Cselekvési (kommunikációs) terv Célcsoportok meghatározása A projekt kommunikációs tartalmának összeállítása: üzenetek meghatározása, célcsoportok meghatározása, eszközök kiválasztása Időzítés meghatározása	X (az MT a cselekvési terv fő irányvonalait, kereteit meghatározza)
		A kommunikációs terv egyeztetése a közreműködő szervezettel	X
	Előkészítés	A beruházó képviselőinek kommunikációs felkészítése médiatréning keretében	X
		Sajtómegjelenések generálása a nyomtatott, elektronikus és on-line médiában	X
		Sajtóesemények szervezése	X
		Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése	X (a sajtófigyelés)

			folyamatos)
		Belföldi tanulmányút szervezése újságírók számára igény esetén	Nem szükséges
		Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok, stb.) elkészítése és lakossági terjesztése	X
		Internetes honlap létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése	X
		Lakossági fórum, közmeghallgatás szervezése	megtörtént (2008. június)
		Önkormányzatnál elhelyezett hirdetések, képek, tájékoztatók	X
A projekt megvalósítási szakasza		Információs központ és/vagy információs zöld szám működtetése szükség szerint	X (információs központ létrehozása indokolt)
		Sajtótájékoztató a projekt indításáról	X
		Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról	X
		Sajtóesemények szervezése Ünnepélyes eseményekhez (alapkövetétel, egyes beruházási fázisok befejezése, átadások, képzés befejeződése) kapcsolódóan sajtó számára nyilvános esemény szervezése, sajtóközlemények kiküldése, háttéranyagok elkészítése Sajtómegjelenések generálása a nyomtatott, elektronikus és on-line médiában	X
		Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése	X
		A beruházás helyszínén a pályázati dokumentációban megjelölt típusú tábla (A, B vagy C típus) elkészítése és elhelyezése	X („A” típusú tábla kihelyezése)
		Kockázatok folyamatos figyelése, esetleges krízismenedzsment	X
		Információs anyagok, kiadványok készítése	X
		Fotódokumentáció készítése	X
		Kiseb értékű szóró-reklámajándékok készítése a meghatározott uniós arculati elemekkel	X
		A kedvezményezett honlapján folyamatosan utalni kell az uniós támogatásra mind szövegesen, mind pedig a logó elhelyezésével; a honlap létrehozása, folyamatos működtetése, illetve minden kommunikációs felületen a	X

	figyelem folyamatos felhívása az EU támogatásra	
A projekt megvalósítását követő szakasz	Sajtónyilvános ünnepélyes projekt záró/átadó - megnyitó rendezvény szervezése	X
	Sajtómegjelenések generálása a nyomtatott, elektronikus és on-line médiában	X
	Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése	X
	Nyílt nap ügyfelek, partnerek, lakosság stb. részére	X
	A beruházás helyszínén a pályázati dokumentációban megjelölt típusú tábla elkészítése és elhelyezése.	X („B” típusú hirdetőtábla kihelyezése)

124. Táblázat: A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által megkövetelt és ajánlott kommunikációs lehetőségek a kiemelt projektek esetén

Forrás: NFÜ, Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettsége alapján saját szerkesztés

Megjegyzés: A kék alapon „X” jel a kötelező feladatokat jelenti.

A kommunikációs kötelezettség komplexitása miatt – a Kezdeményezettek tájékoztatási kötelezettsége dokumentum – ajánlásaival összhangban szükséges külső kommunikációs ügynökség igénybevétele a feladatok megvalósításához. Az kommunikáció ütemtervét és költségeit a X.5 és X.6 fejezetek tartalmazzák.

X.3. PR

A Public Relation olyan interaktív kommunikációs tevékenység, amelynek célja a szolgáltató és a vendégek közötti bizalom ápolása, kölcsönös előnyökön alapuló kapcsolatok kiépítése, jó hírnevének, imázsának építése. **A PR tevékenység tervezése során fokozott figyelem fordítandó a város neves vállalkozásainak, közéleti személyiségeinek, hírességeinek és egyéb szervezeteinek (pl. Püspökség) véleményformáló, véleményvezető hatására.**

Javasolt PR-eszközök:

- **PR-cikkek, publikációk megjelentése:** a reklámoknál hitelesebb megjelenési formát jelentenek, közvéleményformáló hatásuk igen nagy. A nyomtatott sajtó mellett az Internet is kedvező lehetőségeket kínál erre, számtalan formában (pl. web cikkek megjelentése, online közvetítések, blogok, stb.).
 - Tájékoztatás a beruházásról, a beruházás állásáról: a negatív és sokszor félrevezető sajtóhírek miatt a kulcsprojekt társadalmi elfogadottsága csökkenhet, ezért

- rendkívül fontos a helyi lakosság tényszerű tájékoztatása a beruházásról, annak állásáról, az elkészülés tervezett idejéről, stb. Attraktív megoldás a honlapon webkamerával követni az építkezés menetét.
- Cikkek megjelentetése, referenciaszemélyek közreműködésével (pl. Pannon Filharmonikusok vezetőivel készített interjúk; elégedett látogatók nyilatkozatai, fellépő sztárvendégekkel készített interjúk, stb.)
 - Online közvetítések (pl. ünnepekről, koncertekről)
 - Művészeti cikksorozat indítása (pl. fellépő művészek bemutatása kulturális, művészeti témájú lapokban, weboldalakon)
 - Sajtóanyagok összeállítása: beszámolók, hírek, beszédek közzététele a fontos eredményekről, eseményekről.
 - Tájékoztató kiadványok, programfüzetek szerkesztése (e-mailben, vagy postai úton juttatható el, elsősorban a törzsközönségnek, üzleti döntéshozóknak – ld. direkt marketing)
 - **PR események szervezése** (ezek egyrészt önmagukban is hírértékűek, másrészt a kapcsolódó későbbi sajtómegjelenésekhez is híreket szolgáltatnak)
 - Névadó verseny hirdetése a lakosság körében a központ elnevezésére
 - Központ kialakítása során a helyi művészek bevonása (bel- és kültéri képzőművészeti alkotásokra pályázat kiírása)
 - Sajtótájékoztatók szervezése (pl. fejlesztés bemutatásra, átadáskor VIP party szervezése)
 - Pannon Filharmonikusok vendégszereplései más városokban
 - Ünnepléses megnyitó (pl. híres személyiségek, mint díszvendégek meghívásával)
 - Híres személyiségek, véleményvezetők meghívása (látogatás közvetítésével, később erről hírek, beszámolók megjelentetésével)
 - Prezentációk, előadások, study tourok szervezése a szakmai, üzleti partnerek és a sajtó megnyerésére

- Reprezentatív, hagyományteremtő programok kialakítása (jelentős, évente megrendezett húzóprogramok)
 - Nyílt nap szervezése: a ház ingyenes, idegenvezetett meglátogatása, bejárása a helyi lakosság / üzleti partnerek / sajtó számára
 - **Szponzoráció, közszolgálat:** a társadalmi felelősségvállalása napjainkban egyre erősödő követelmény valamennyi vállalkozással, közszereplővel szemben. Emellett a szponzoráció hírértékkel bír, így PR-elemként is funkcionál.
 - Elsősorban a művészeti, kulturális témájú tevékenységek, csoportok szponzorálása javasolt, pl.
 - Hátrányos helyzetű gyermekkel foglalkozó művészeti csoportok meghívása egy-egy program megtekintésére, gálaműsorra
 - Bemutatók lehetősége biztosítása különféle események formájában a tehetséges, de rossz körülmények között élő vagy fogyatékos emberek, helyi művészeti közösségek számára
 - Szomszédos országok, testvérvárosok művészeti csoportjainak fellépései
 - Anyagi szponzoráció: bevétel bizonyos százalékának felajánlása meghatározott zenei, művészeti célra
- Ezeket a tevékenységeket mindig kövesse valamilyen sajtómegjelenés (pl. cikkek, közvetítések adott eseményről; résztvevők élménybeszámolója, stb.)!
- **Identitáshordozók** (részletesen ld. Arculat, fizikai megjelenés c. fejezet rész)

X.4. ARCULAT, KÜLSŐ MEGJELENÉS

Alapvető fontosságú feladatot a központ arculatának, fizikai megjelenésének harmonizálása a minőségi célkitűzésekkel. Az arculattal kapcsolatban megfogalmazható elvárások:

- alapvető üzenetet jelenít meg;
- a célcsoportoknak megfelelő (azonosulást eredményező), célcsoportok szerint részben megkülönböztetett, de egységes irányvonalat követő;
- egyediség, megkülönböztethetőség;

- az állandóság és a folyamatos fejlődés lehetőségének együttes biztosítása.

Az arculati koncepció (Corporate Identity) kialakítása tehát hosszú távra szól, így mindenképpen pontos átgondolást és stratégiai szemléletet követel. Ennek részét képezi a Corporate Design, ami a szervezet külső megjelenése, képe, formája. Az arculati koncepció részletes kifejtésére **arculati kézikönyv** összeállítása szükséges, ami a város arculati azonosítóinak tartalmi és formai alapelveit tartalmazza: rögzíti a kommunikációs szabályokat, valamint az arculat formai oldalának, a designrendszernek használati előírásait. **Kialakítása sürgető feladata, amely marketingszakértői, kreatív ügynökségi tevékenységet feltételez a megadott irányvonalaknak megfelelően.**

Legfontosabb elemek:

- **Stílus:** a stílus magában foglalja a színeket, formákat, hangulati elemeket, tipográfiát, amelyet a minőségi szempontoknak, a ház emblematikus jellegének megfelelően kell kialakítani. Alapelv az *elegancia*. A formai, belsőépítészeti megvalósításoknál – természetesen a hatékonyság, az ergonómiai követelmények megtartása mellett – a formavilág szintén harmonizál ezekkel a jellemzőkkel.
- **Név, szlogen:** a filozófiának megfelelő névválasztás és szlogen megalkotása feltétlenül szükséges, hiszen azok – különösen új, még ismeretlen attrakciók esetében – a legfontosabb imázsközvetítő elemek közé tartoznak. Az üzenetben megfogalmazott, közvetítendő értékeket rövid, közérthető, megjegyezhető és egyedi formában kell megfogalmazni. A központ jelenlegi „munkaneve” ezen szempontoknak nem felel meg, továbbá rövidítése problematikus (kurd ellenállási front rövidítésével megegyezik). *A névnek és a szlogennek utalnia kell a minőségre, a kulturális és konferencia funkciókörre, valamint a régióban hiánypótló beruházásra* (pl. Pécsi Kultúrpalota – Dél-Dunántúl legnagyobb kulturális- és konferenciaközpontja; Dél-Dunántúl művészeti centruma, stb.). A névválasztásra lakossági ötletpályázat került kiírásra, amely nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a lakosok magukénak érezzék a létesítményt.
- **Logó:** egyedi, könnyen megjegyezhető, felismerhető, célcsoportnak megfelelő stílusú, hangulatú logó kialakítása szükséges, amely utal a profilra, a kialakítani kívánt arculatra, továbbá tartalmazza a későbbi fejlesztések miatt bekövetkező változásokra

való reagálás lehetőségét. A logó megtervezése kreatív ügynökség feladata, de kiírható a helyi művészek körében ötletpályázat is ennek megvalósítására.

- **Nyomtatványok, papíráruk** (levélpapír, boríték, feljegyzések, mappák, névjegyek, kísérő- és meghívó kártyák, címkék, jelvények, parkolókétyák, matricák, reklámtáskák, belépőjegyek, stb.), kiadványok, hirdetések, kiállítások, információs megjelenések, termékazonosítók, céges ajándékok, és minden más vendéganyag egységes, a filozófiához, stílushoz illeszkedő kivitelben, a logó és a szlogen feltüntetésével készül. Különösen a belépőjegyek attraktív, arculatba illeszkedő kialakítása fontos, hiszen azt a vendégek az előadás után is magukkal vihetik, ezáltal reklámértékkel is bírnak.
- **E-arculat:** az egységes arculat fontos részét képezi a honlap és az egyéb online megjelenések. Ennek megfelelően ezek tartalmi és formai kialakítása során is maximálisan követni kell az egységes arculati koncepciót.
- **Fizikai környezet elemei:** valamennyi elem esetében az egységes minőség és design kialakítása szükséges.
 - Emblemikus megjelenés
 - Minőségi belsőépítészeti megoldások, berendezések, beltéri művészi alkotások és látványelemek
 - Környezetrendezés: díszburkolatok, attraktív kültéri látványelemek, művészeti alkotások, utcabútorozás és egyéb tárgyi elemek minőségi megválasztása
 - Táblarendszer (belső és külső táblarendszer kialakítása során is törekedni kell a minőségre), egyéb épületinformációs megjelenések (pl. feliratok, piktogramok, információs táblák, hirdetési felületek, grafikai és információs rendszerek)
 - Fényfestések, utcaanimációk
 - Ajándéktárgyak kialakítása: az aulában elhelyezett shop-ban az általános pécsi szuvenírek és zenéhez kötődő tárgyak (zenei CD-k, kották) mellett a létesítményre jellemző ajándéktárgyak árusítása valósuljon meg (különböző árkategóriában, a ház jelképrendszerének megjelenítésével), pl. makettek, pólók, táskák, képeslapok,

füzetek, cd-tartó, hangszerek, bögrék, műtárgyak, helyi képzőművészeti alkotások, stb.

X.5. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

A projekt előkészítési szakasza a megvalósítás szoros határideje miatt rövid időszakot ölel fel (az ütemterv szerint 2008. szeptemberében kezdődik a beruházás megvalósítása), vagyis a kommunikációs ügynökség kiválasztása, illetve az előkészítési időszakra ütemezett feladatok megvalósítása sürgető.

A kommunikáció tervezett szakaszai:

1. A projekt előkészítés szakasza: támogatási döntéstől beruházás megkezdéséig (2008. július – 2008. szeptember)
2. A projekt megvalósítási szakasza: 2008. szeptember – 2010. március
3. A projekt megvalósítását követő szakasz: 2010. március – 2010. december

Az egyes szakaszokban tervezett nyilvánossági- és tájékoztatási célok, üzenetek:

1-2.: A támogatási döntéstől a nyitás előtti 3. hónapig alkalmazott kommunikáció:

- Fő kommunikációs feladat: Az ellenzők és szkeptikusok meggyőzése, a támogatók megerősítése abban, hogy a projekt megvalósítható és fenntartható.
- Üzenet: „Minden a tervek szerint halad.”
- Kommunikációs eszközök, médiumok:
 - Óriásplakátok (a város bevezető útjain, a nagyvárosokban és Budapesten elhelyezett stilizált megjelenés)
 - Útjelző táblák (EKF-útjelző táblák elhelyezése a város bevezető útjain és a városban)
 - Helyi írott és elektronikus sajtó (színes látványtervek bemutatása a helyi írott sajtóban, pl. Dunántúli Napló, illetve az elektronikus sajtóban, pl. peccsinapilap.hu)

2. A megnyitást megelőző utolsó 3 hónapban alkalmazott kommunikáció:

- Fő kommunikációs feladat: A tervezett előrehaladás publikálása és a létesítmény iránti pozitív érdeklődés fokozása.
- Üzenet: „Álmaink rövidesen valóra válnak.”
- Kommunikációs eszközök, médiumok:
 - Óriásplakátok (elhelyezés a város frekventált területein, a nagyvárosokban, Budapesten)
 - Helyi, regionális, országos televízió, rádió, sajtó (hirdetések, országos imázsreklám)
 - Helyi, országos és nemzetközi televízió, rádió, sajtó (a kivitelezéssel kapcsolatos szakértői interjúk, látványtervek, a létesítmény funkciója, stb.)
 - Elektronikus médium – bannerek, hírlevél (programhirdetések)
 - Tájékoztató kiadványok készítése, terjesztése (széleskörű tájékoztatás a rendezvényekről a programirodákban, a Tourinform Irodákban, a helyi lakosság körében)
 - PR aktivitások (országos nyereményjáték szervezése, széles körű sajtómegjelenés)

3. A beruházás megnyitásakor alkalmazott kommunikáció:

- Fő kommunikációs feladat: A megnyitás propagálása
- Üzenet: „Örüljünk együtt!”
- Kommunikációs eszközök, médiumok:
 - Helyi, országos és nemzetközi televízió, rádió, sajtó (aktív, napi megjelenés legalább az országos médiumokban, a megnyitás előtti napokban érdemes lenne „belesni a kulisszák mögé”, képes tudósítást adni az előkészületekről)
 - Nyereményjátékok (ezzel kapcsolatos széleskörű média megjelenés)
 - Ünnepeyes megnyitó szervezése (a város vezetői, a lakosság, az érintettek körében)
 - Nyílt nap a lakosság, illetve a rendezvényszervezők részére (két külön alkalom)

4. A megnyitás utáni első évig alkalmazott kommunikáció:

- Fő kommunikációs feladat: Érdeklődés fenntartása és bővítése.
- Üzenet: „A Koncert- és Konferenciaközpont mindenki számára kihagyhatatlan.”
- Kommunikációs eszközök, médiumok:
 - Honlap frissítés, elektronikus hírlevél (honlap frissítése a várható programokról, eseményekről, a honlapon regisztráltak folyamatos tájékoztatása elektronikus hírlevélen keresztül, „virtuális barangolással” a helyszín bemutatása, széleskörű információ közlése: nyitva tartás, parkolási lehetőségek, elektronikus jegyrendelés, látogatói vélemények, stb.)
 - Kiadványok készítése és terjesztése (a programok megjelentetése színes programfüzetekben; széleskörű terjesztés országos és nemzetközi csatornákon keresztül)
 - Óriásplakátok – eseménynaptár (a város frekventált területein, más nagyvárosokban és Budapesten a programok óriásplakátokon történő megjelentetése)
 - Időszakos sajtó, rádió és televíziós hirdetések (kiegészítve kvízzjátékokkal, nyereményakciókkal)

A részletes ütemtervet a melléklet tartalmazza!

X.6. KOMMUNIKÁCIÓS KÖLTSÉGEK

A kommunikációs költségeket a melléklet tartalmazza!

- A kommunikációs ügynökség havi átalánydíjban teljesíti a fenti feladatokat, illetve kommunikációs tanácsadást vállal. A havi átalánydíj mértéke 150.000 Ft, szolgáltatásuk igénybevétele 21 hónapig tart.
- A nyomtatott tájékoztatók egységára a tervezést, nyomtatást és terjesztést is magában foglalja.
- Az internetes honlap üzemeltetésének díja a készítésbe beleértendő.
- A sajtótájékoztatók esetében az eltérő egységárak a sajtótájékoztató nagyságát jelzik, egy sajtótájékoztató esetében 4000 Ft/fő költséggel számolhatunk.
- Televízió, illetve rádióspot a beruházás megkezdéséhez, illetve az átadáshoz kapcsolódóan készül, az egységár a gyártási költségeket és a megjelentést is magában foglalja.
- A fotódokumentáció készítésért havi átalány fizetendő, természetesen a készülő fotók mennyisége illeszkedik az adott munkaszakasz látványosságához, a dokumentálható eseményekhez.
- A szóró reklámajándékok 5 féle ajándék készítését jelentik, amelyek átlagára jelenik meg az egységárban. A nyílt napok 2010 márciusában, illetve szeptemberében kerülnek megrendezésre. A szeptemberi nyílt nap a konferenciarendezvények szezonjához illeszkedik.
- A kommunikációs költségek a 2010 év végig tervezett feladatokra fedezetet nyújtanak, ugyanakkor minden tétel kifizetése megtörténik 2010. június végéig a projekt zárásig. A projekt zárást követően felmerülő tételek (sajtómegjelenések generálása, óriásplakát-kampány, nyílt nap konferenciaszervezők és a szakma részére) nem önálló megbízások, hanem olyan részfeladatok, amelyek a projekt megvalósítása során korábban is elvégzésre kerültek, ez lehetővé teszi a korábbi elszámolást.

XI. MELLÉKLETEK

XI.1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A FEJLESZTÉSEK ELHELYEZKEDÉSÉT BEMUTATÓ ÁBRA

28. ábra: Az Európa Kulturális Fővárosa, Pécs, 2010 program tervezett beruházási helyszínei

Forrás: Az alap-ortofotót a Környezetinformatika Központ állította elő.

XI.2. FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK

1. Daubner Katalin, Horváth Sándor, Petró Katalin (szerk.): Kultúra-gazdaságtani tanulmányok. Bp. Aula Kiadó Kft. 2000.
2. Dóry Tibor: Regionális innovációs stratégiák. Oktatási Minisztérium Bp. 2000
3. Hajdú Zoltán (szerk.): Dél-Dunántúl. Dialóg Campus, Bp. 2006
4. Hajdú Zoltán: Településhálózat és közigazgatási területszervezés a Dél-Dunántúlon. Akadémiai Kiadó. Bp. 1987
5. Horváth Gyula: Decentralizáció és regionalizmus Európában. PTE Közgazdaságtudományi Kar, Pécs 2001

6. Horváth Gyula: Regionális támogatások az Európai Unióban. Osiris, Bp. 2003
7. <http://www.mkvsz.hu/framesets/hframesets/introduction.html> (2007.03.01.)
8. <http://www.hcb.hu/studies.phtml?lang=hu> (2007.03.01.)
9. <http://www.feek.pte.hu/tudasmenedzsment/index.php?ulink=667> (2007.03.05.)
10. <http://www.feek.pte.hu/tudasmenedzsment/index.php?ulink=675> (2007.03.05.)
11. KSH évkönyvek és www.ksh.hu
12. KIKK egyesület tanulmánya a kreatív ágazatról, 2007. KIKK
13. Pécs MJV Önkormányzatának Kulturális Stratégiája 2007-2013, 2007. (szerző: Agárdi Péter tanszékvezető egyetemi tanár, a PTE FEEK Könyvtártudományi Intézetének igazgatója)
14. Viktória Szonda: Europe's Cultural Capital – a tourism benefit? Budapest Business School, Faculty of Commerce, Catering and Tourism
15. A konferenciák világa, szerzők: Dr. Faragó Hilda – Karikás Eszter, Magyar Turizmus Zrt., www.itthon.hu
16. UIA (Union of International Associations / Nemzetközi Szervezetek Szövetsége) 2005. évi összesítő statisztikái, www.uia.org
17. www.hcb.hu
18. A MICE-piac Magyarországon 2005, Magyar Turizmus Zrt., www.itthon.hu
19. EIBTM 2004 Tanulmány a Piaci Trendekről, 2004, szerző: Rob Davidson;
20. IMEX Global Data Exchange Tanulmány a szervezeti piacról, 2005. szeptember
21. A Hivatásturizmus trendje, Turizmus Bulletin, szerző: Dr. Faragó Hilda
22. Impact de l'infrastructure culturelle sur le développement économique local Elaboration d'une méthode d'évaluation ex-post et application à Lille2004 Capitale Européenne de la Culture, Thèse pour le Doctorat en Sciences Economiques présentée et soutenue le 21 juin 2006 par Thomas WERQUIN
23. Pécs Megyei Jogú Város Kulturális Stratégiája 2007-2013, szerző: Agárdi Péter tanszékvezető egyetemi tanár, PTE (2007)

24. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Stratégiája, 2007-2013, tervezet, 2007, 112-113p.
25. Pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására, Pannon Filharmonikusok, Szerző: Horváth Zsolt, 2006.
26. Pécs MJV Önkormányzata, 2006. évi zárszámadása
27. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat költségvetési szerkezete, intézményei
28. Pintér Tünde, Pécs 2010 Projektek folyamatban, Turizmus Kft., Budapest, 2007, 36-37. oldal
29. Pécs A Határtalan Város, 2007, 13. oldal
30. http://www.pecs.hu/banner/2010_Befektetoi_Magyar.pdf
31. Szálláshelyek, konferenciaközpont, városok honlapjai
32. Pályázat a zenekari működés kiegészítő támogatására (szerző: Horváth Zsolt, Pannon Filharmonikusok)
33. Pályázat a Pannon Filharmonikusok–Pécs igazgatói megbízásának elnyerésére (Horváth Zsolt, igazgató)
34. Pécs MJV Önkormányzata 2007. évi költségvetés, 14.sz. melléklet
35. A Pécsi Rendezvényszervező Kht. 2006. évi közhasznúsági jelentése (2007.03.27.)
36. Expo Center adatszolgáltatása
37. A Pécsi Rendezvényszervező Kht. 2006. évi közhasznúsági jelentése (2007.03.27.)
38. Művészetek Palotája adatszolgáltatása
39. Kölcsey Központ (Főnix Rendezvényszervező Kht.) adatszolgáltatása
40. Budapest Congress & World Trade Center adatszolgáltatása
41. Zenei és Konferenciaközpont elő-megvalósíthatósági tanulmánya
42. Pécs Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Program (2005 - 2010)
43. Beszámoló Pécs Város Helyi Hulladékgazdálkodási Tervének végrehajtásáról (2007. 04. 10., készítette: MKM Consulting Zrt.)

44. Dr. Marosi Sándor (szerk.) és Dr. Somogyi Sándor (szerk.) (1990): Magyarország Kistájainak Katasztere II., MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest
45. Pécs2010 Konzorcium: Integrált városfejlesztési stratégia (2007. szept. 15. - munkaanyag)
46. KSH 2001-es népszámlálás adatai
47. KSH T-Star adatbázis
48. KSH Pécsi Igazgatósága: A jövedelmek területi különbségei a Dél-Dunántúlon az SZJA-adatok tükrében. Pécs, 2006, 8 p.
49. M. Császár Zsuzsa 2007: A pécsi színházak szerepe a kultúragazdaság fejlődésében. PTE TTK Földrajzi Intézet, kézirat.
50. Intézkedési program Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról. Dél-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség. 2004. március.
51. Magyar Emőke, Tombácz Endre, Szilágyi Péter (1997): Hatásvizsgálat, felülvizsgálat, Közgazdasági Jogi kiadó Budapest.
52. Összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről, 2006. VITUKI Kht. 2007. március.
53. Magyarország fedett földtani térképe (1:100000). Magyar Állami Földtani Intézet. Budapest. 2005.

Környezeti hatás-összefoglalóhoz felhasznált irodalom:

54. Pécs Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Program (2005 - 2010)
55. Beszámoló Pécs Város Helyi Hulladékgazdálkodási Tervének végrehajtásáról (2007. 04. 10., készítette: MKM Consulting Zrt.)
56. Dr. Marosi Sándor (szerk.) és Dr. Somogyi Sándor (szerk.) (1990): Magyarország Kistájainak Katasztere II., MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest
57. Pécs2010 Konzorcium: Integrált városfejlesztési stratégia (2007. szept. 15. - munkaanyag)
58. KSH 2001-es népszámlálás adatai
59. KSH T-Star adatbázis

60. KSH Pécsi Igazgatósága: A jövedelmek területi különbségei a Dél-Dunántúlon az SzJA-
adatok tükrében. Pécs, 2006, 8 p.
61. M. Császár Zsuzsa 2007: A pécsi színházak szerepe a kultúragazdaság fejlődésében.
PTE TTK Földrajzi Intézet, kézirat.
62. Intézkedési program Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról. Dél-dunántúli
Környezetvédelmi Felügyelőség. 2004. március.
63. Magyar Emőke, Tombácz Endre, Szilágyi Péter (1997): Hatásvizsgálat, felülvizsgálat,
Közgazdasági Jogi kiadó Budapest.
64. Összesítő értékelés hazánk levegőminőségéről, 2006. VITUKI Kht. 2007. március.
65. Magyarország fedett földtani térképe (1:100000). Magyar Állami Földtani Intézet.
Budapest. 2005.

XI.3. INTERJÚK LISTÁJA

Név	Beosztás	Intézmény	Téma	Dátum
Hegy Zsuzsa	Marketing igazgató	Magyar Turizmus Zrt-	Pécs turizmuspiaci helyzete	2007. 07.19.
Vágvölgyi Réka	Marketing menedzser	Magyar Turizmus Zrt-	Pécs turizmuspiaci helyzete	2007. 07.19.
Eckert Józsefné	Irodavezető	Egyházmegyei Rendezvényszervező Programiroda	Pécs turizmuspiaci helyzete, látogatottság, rendezvényszervezés	2007. 07.19.
Éberling László	Projektmenedzser	KIKK Egyesület	Kulturális ipar, rendezvényszervezés	2007. 07.20.
Dr. Berecz János	osztályvezető	PVV Zrt.	Ingatlanagazdálkodás	2007. 07.19.
Sarkadi Eszter	igazgató	Sopianae Örökség Kht.	Pécs turisztikai helyzete, desztináció-	2007. 07.19.

			menedzsment	
Kapás Szabolcs	Ügyvezető igazgató	Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Expo Center helyzet, rendezvényszervezés, hivatásturizmus	2007. 07.19.
Dr. Aubert Antal	tanszékvezető	Pécsi Tudományegyetem	Pécs turizmuspiaci helyzete	2007. 07.23.
Vétek Emília	Alelnök	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Pécs turizmuspiaci helyzete, látogatottság, rendezvényszervezés, hivatásturizmus	2007. 07.20.
Krausz György	Ügyvezető igazgató	Danubius Hotels Group	Szállodapiaci helyzetkép	2007. 07.20.
Merza Péter		Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.	Kulcsprojekt egyeztetés	2007. 07.23.
Farkas László	Fejlesztési projektmenedzser	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.	Kulcsprojekt egyeztetés	2007. 07.23.
Gonda Tibor	alpolgármester	Pécs MJV	Pécs turizmuspiaci helyzete, látogatottság, rendezvényszervezés, hivatásturizmus	2007. 07.23.
Üsztöke Botond	Vezérigazgató-helyettes	Accor-Pannonia Hungary	Rendezvényszervezés, hivatásturizmus	2007. 07.24.

Kiss Imre	Vezérigazgató	Művészetek Palotája	Rendezvényszervezés, koncertszervezés, hivatásturizmus	2007. 07.26.
Horváth Zsolt	Igazgató	Pannon Filharmonikusok	Rendezvényszervezés, koncertszervezés, hivatásturizmus	2007. 08. 01.
Szász Andrea	Kommunikációs és marketing igazgató	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.	Városmarketing, szponzoráció, kommunikációs aktivitások	2007. 08. 01.
Makray Balázs	Igazgató	Főnix Rendezvényszervező Kht.	Rendezvényszervezés, hivatásturizmus	2007. 08. 09.
Dr. Pásztor Ágnes	Főosztályvezető helyettes	Művelődési, Oktatási és Sport Főosztály	közművelődés	2007.07.19.
Dr. Temesné Dr. Endrei Dóra	Egészségpolitikai referens	Művelődési, Oktatási és Sport Főosztály	egészségügy	2007.07.19.
Dr. Maulné Dr. Tóth Csilla	Szociális és foglalkoztatási referens	Művelődési, Oktatási és Sport Főosztály	szociális ellátás	2007.07.19.
Halmai-Nagy Róbert	Művészeti munkatárs	Művészetek és Irodalom Háza	közművelődés	2007.07.19.
Füziné Kajdy Zita	polgármester	Orfű	kistérség	2007.07.19.

Dr. Fabényi Júlia	igazgató	Janus Pannonius Megyei Múzeum	Múzeumi szervezet, közművelődés	2007.07.19.
Sarkadi Eszter	igazgató	Pécs/Sopianae Örökség Kht.	Város, megye turisztikai helyzete, Turisztikai desztináció menedzsment	2007.07.19.
Káldy József	vezérigazgató	Mecseki Erdészeti Zrt.	Mecsextreem, város, megye turisztikai helyzete	2007.07.19.
Rabb Szabolcs	klasztermenedzser	Kulturális Innovációs Kompetencia Központ	Közművelődés, konferencia- és koncertközpont, általános helyzetkép	2007.07.20.
Jankó Agnéta	Ügyvezető igazgató	Ezerszínű Baranya Kht.	Város, megye turisztikai helyzete	2007.07.20.
Závodszy Szabolcs	igazgató	Duna-Dráva Nemzeti Park	Nemzeti park tevékenysége, város, megye turisztikai helyzete	2007.07.20.
Halász Miklós	Munkatárs	Pécs MVJ PM	Közműellátottág	2007.07.19.
Balázsné Donáth Aranka	Főosztályvezető	Pécs MVJ PM	Épített környezet állapota; fejlesztési területek; szállodafejlesztés	2007.07.19.

Halmai-Nagy Róbert	Művészeti munkatárs	Művészetek és Irodalom Háza	Pécs kulturális élete, kereslet-kínálat	2007.07.19.
offbauer József	Ügyvezető igazgató	Innovációs és Technológia-Fejlesztési Központ Kht.	Pólus program egészségipar programja	2007.07.19.
Patartics Zorán	Építész	Horváth és Patartics Építész iroda Kft.	PKK tervezésének körülményei	2007.07.20.
Weller János	Területfejlesztési és ügyfélszolgálati osztályvezető	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Gazdaságfejlesztés; szállodafejlesztés	2007.07.20.
Bagoly Attila	Városi főépítész	Pécs MVJ PM	PKK, szállodafejlesztés projektek, belváros állapota	2007.08.01.
Simon István	Igazgatási igazgató	Pécsi Nemzeti Színház	Pécs kulturális élete, kereslet-kínálat	2007.08.01.
Nagy János	Munkatárs	PVV Zrt.	Pécs bel- és külterületi zöldterületei	2007.08.01.
Horváth Zsolt	igazgató	Pannon Filharmonikusok	PKK szakmai tartalma, üzemeltetése	2007.09.06.
Keller Ferenc	ügyvezető	Építész Stúdió	PKK funkciói	2007.09.04.
Sólyom Benedek	vezető tervező	Építész Stúdió	PKK funkciói	2007.09.04.

Makray Balázs	ügyvezető	Főnix Rendezvényszervező Kht.	Szakmai tartalom, üzemeltetési kérdések	2007.09.10.
Üsztöke Botond	vezérigazgató- helyettes	Accor-Pannonia	Üzemeltetési kérdések	2007.09.11.
Síkfői Tamás	főtitkár	PBKIK	PKK szakmai tartalma, üzemeltetése	2007.09.13.
Vétek Emi	alelnök	PBKIK	PKK szakmai tartalma, üzemeltetése	2007.09.13.
Dr. Kéri István	elnök	Pécsi Filharmónia	PKK szakmai tartalma, üzemeltetése	2007.09.13.
Benkó István	közbeszerzési tanácsadó	Sugallat Kft.	Új tervpályázat kiírásának szükségessége	2007.10.18
Miklóssy Ferenc, Sztermen Péter, Nagy Péter	Ügyvezető igazgató, termelési igazgatóhelyettes, főépítésvezető	Keviép Kft.	Építési költségek, üzemeltetési költségek	2007.10.15.
Laknerné Brückler Andrea	igazgató	Pécsi Kulturális Központ	PKK üzemeltetése, rendezvénystruktúra	2007.10.24- 11.09.
Sólyom Benedek	vezető tervező	Építész Stúdió	PKK funkciói, építészeti kialakítás	2007.10.30.

XI.4. KONZORCIUMI TAG ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

XI.4.1. Alapadatok

Pályázó neve	Pécs2010 Menedzsment Központ
--------------	-------------------------------------

	Közhasznú Társaság
Pályázó jogi státusza	közhasznú társaság
Pályázó címe	7621 Pécs, Mária u. 9.
Pályázó elérhetőségei	
Telefon:	72/514-820
Fax:	72/522-949
E-mail	
Honlap:	www.pecs2010.hu
Pályázó képviselője	Mészáros András ügyvezető igazgató
Pályázó képviselőjének elérhetőségei	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.
Telefon:	72/514-820
Mobiltelefon:	
Fax:	72/522-949
E-mail	meszaros@pecs2010.hu
Pályázó kapcsolattartója	Mészáros András ügyvezető igazgató
Pályázó kapcsolattartójának elérhetőségei	Pécs 2010 Menedzsment Központ Kht.
Telefon:	72/514-820
Mobiltelefon:	
Fax:	72/522-949
E-mail	meszaros@pecs2010.hu

XI.4.2. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. szervezeti felépítése

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.-nak a társasági szerződésben rögzített közhasznú céljai a következők:

- Baranya megye és a Dél-Dunántúli régió európai integrációjának elősegítése, a megye lakosságának tájékoztatása és képzése az Európai Uniós ismeretek mind szélesebb körű elsajátítására.
- A társaság pályázatokat készít, amelyekkel állami, alapítványi és EU-pénzforrások elnyerését teszi lehetővé a régió európai integrációs feltételeinek fejlesztésére, támogatására.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. alapító tagjai a következők voltak:

- Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara
- Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata
- Baranya Megyei Önkormányzat
- Pécsi Tudományegyetem

Jelenleg azonban a Kht. tulajdonosa egyedül Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. közhasznú tevékenységei

- Tudományos kutatás
- Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- Kulturális tevékenység
- Euroatlani integráció elősegítése
- Közhasznú szervezetek számára biztosított szolgáltatások

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. közhasznú tevékenységein túl üzletszerű gazdasági tevékenységeket is folytathat a könyvkiadástól a hírügynökségi tevékenységig közel harminc területen.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. legfőbb szerve a taggyűlés, mely legalább évente egyszer ülésezik. A taggyűlés akkor határozatképes, ha a leadható szavazatok képviselőinek többsége jelen van. Taggyűlés nélkül döntésre bocsátott határozati javaslatokra vonatkozóan a tagok szavazataikat írásban is leadhatják.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. vezetését a tagok által megválasztott ügyvezető végzi ügyvezető igazgatói cím használata mellett, aki egyben az Európa Kulturális Főváros - Pécs 2010 program főigazgatója is, akinek helyettesítését főigazgató helyettes látja el.

A ügyvezetést felügyelőbizottság ellenőrzi, mely az ügyvezető igazgatótól jelentést, felvilágosítást kérhet, a könyvekbe és iratokba betekinthet. Ezen túl az ügyvezetést könyvvizsgáló ellenőrzi, akinek szintén joga van betekinteni a társaság könyveibe.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. alkalmazotti létszáma jelenleg több mint 40 fő, ebből az EKF programmal közvetlenül foglalkozók száma megközelítően 30 fő.

A Kht. szervezeti felépítése szerint az ügyvezető igazgató illetve helyettese felügyelete alá tartoznak a következők:

- Fejlesztési igazgató
- Pénzügyi igazgató
- Munkaügy – HR, informatika és üzemeltetés
- Kommunikációs és marketing igazgató
- Művészeti igazgató

Az ügyvezető igazgató közvetlen irányítása alá tartozó szervezetek/személyek:

- Jogi vezető
- Belső ellenőr
- Építész koordinátor
- Nemzetközi kapcsolatok vezetője
- Szponzorációs koordinátor
- Titkárság
- Tanácsadók

XI.4.3. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. döntéshozatali rendje

A társasági szerződés rögzíti a taggyűlés döntéshozatali rendjét (jelenleg a társaság egyedüli tulajdonosa Pécs MJV Önkormányzata. A társaság operatív működésének irányítója és döntéshozója az ügyvezető igazgató, akinek hatáskörébe tartozik a szervezeti és működési szabályzat (kidolgozás alatt) elfogadása is.

XI.4.4. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. költségvetési helyzete

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. költségvetési helyzetét a 2007. év várható egyszerűsített éves beszámolója alapján foglaltuk össze.

A társaság eszközeinek értéke jelentős növekedést mutat: míg 2006-ban 40 millió Ft volt, a 2007 végére aktivált érték 206,6 millió Ft volt, ebben a befektetett eszközök és forgóeszközök aránya 21%-79 %.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. eredménykimutatása szerinti pénzügyi helyzet az alábbi:

Tétel (ezer Ft)	2007	2008 (terv)
Értékesítés nettó árbevétele	6596	8245
Aktivált saját teljesítmények értéke		
Egyéb bevételek	409239	553239
Anyag jellegű ráfordítások	124925	202200
Személyi jellegű ráfordítások	199536	244536
Értékcsökkenési leírás	12847	16200
Egyéb ráfordítások	74598	92000
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	3929	6548
Pénzügyi műveletek bevételei	207	242
Pénzügyi műveletek ráfordításai	695	710
Pénzügyi műveletek eredménye	-488	-468
Szokásos vállalkozási eredmény	3441	6080
Rendkívüli bevételek	265	292
Rendkívüli ráfordítások	9	22
Rendkívüli eredmény	256	270
Adózás előtti eredmény	3697	6350
Adófizetési kötelezettség	10	145
Adózott eredmény	3687	6205
Mérleg szerinti eredmény	3687	6205

125. Táblázat: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. eredménykimutatása

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. adatszolgáltatása

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. bevételei az elmúlt évben több mint kétszeresére nőttek, különösen az támogatásként kapott egyéb bevételek tekintetében. A költségek közül a jelentős létszámfejlesztésből adóan a személyi jellegű ráfordítások és a kulturális támogatásokból adódó egyéb ráfordítások növekedtek. A társaság évről évre szerény, de pozitív eredménnyel zár.

XI.4.5. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. korábbi projekttapasztalatai

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. illetve jogelődje által végrehajtott projektek 2005-2006-os évben.

Kiíró	Projekt megnevezés	Betöltött szerep	Elnyert összeg (milió Ft)	Időszak ill. elszámolás
DDRFT	„Pécs 2010 Európa Kulturális Fővárosa” a TV-ben	pályázó	1 500 000 Ft	2005. 04. – 2005. 12.
Európai Bizottság	PRINCE kistérségi tájékoztatási projekt: „Baranya az európai uniós ügyekben legújabb magyar megye”	pályázó	–	2005. 07. 01. - 2006. 05. 01.
MK KüM Biztonságpolitikai és Non-Proliferációs Főosztály	„Kontinensek - Globalizáció – Biztonság” Biztonságpolitikai konferencia 2005 október-december	pályázó	1 200 000 Ft	2005. 08. – 2006. 04.
NFT ROP	KÖSZI (Karrier-Önmegvalósítás-Szakmai kompetencia-Innovativitás) Pályakezdő Regionális Oktatási és Fejlesztési program (PROF)	partner	6 076 260 Ft	2005. 06. 02. - 2007. 05. 31.
MK KüM Biztonságpolitikai és Non-Proliferációs Főosztály	„Globális biztonsági kihívások – közép-európai szerepvállalások” Biztonságpolitikai konferencia 2006. április	pályázó	2 500 000 Ft	2006. 04. – 2006. 10.
Európai Bizottság – Miniszterelnöki Hivatal	A Europe Direct információs hálózat létrehozása és fenntartása Magyarországon Éves egyedi működési támogatás	pályázó	–	2005. 03.01 - 2005.12.31.

DDRFT	„EKF - Pécs, 2010” magyar és idegen nyelvű marketingeszközök elkészítése	gesztor	1 000 000 Ft	–
Európai Bizottság	Europe Direct információs hálózat információs egységeinek fenntartása 2006 év	gesztor	24000 EUR (x Ft)	2007.04.30.
Országos Foglalkoztatási Közalapítvány OFA	Szakmai felkészülés az Európa Kulturális Fővárosa szerepre	szervező	1 654 400 Ft	2007.08.15.
Honvédelmi Minisztérium	Honvédelmi és NATO feladatok népszerűsítése	pályázó	2 000 000 Ft	2006. 12. 31.

126. Táblázat: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. illetve jogelődje által végrehajtott projektek

Forrás: Pécs2010 Menedzsment Központ Kht.

XI.4.6. A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. jelentősebb folyamatban lévő fejlesztései

Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 programmal kapcsolatos menedzsment feladatokat a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. látja el. A szervezetben mintegy 40 fő alkalmazott dolgozik. A fejlesztési divízió végzi a tervpályázatok előkészítését, lebonyolítását, feladata továbbá a Pécs2010 Konzorciummal való kapcsolattartás koordinálása, a támogatási szerződéshez kapcsolódó kifizetési kérelmek elkészítése. Az egyre sokasodó feladatok ellátásához a meglévő 6 fő kevés volt. 2007. október első hetében 4 új munkatárs felvételére került sor. Az új kollégák projektasszisztensek, feladatuk egy-egy kulcsprojekt adminisztrációjának elvégzése.

A Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. felelős az NFÜ-URB-01/2006 támogatási szerződésben foglalt feladatok ellátásáért, ezek többek között:

- Tervpályázatok előkészítése, lebonyolítása
- Tervezői szerződéskötések előkészítése, a szerződéskötéshez szükséges eljárás lebonyolítása
- A „Tanácsadói tender” lebonyolítása, koordinálása, teljeskörű adminisztrációja
- Az EU-s pályázati dokumentáció előkészítése, benyújtása
- Kapcsolattartás az érintett hatóságokkal, többek között a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, az Oktatási- és Kulturális Minisztériummal, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséggel, a Magyar Államkincstárral.
- Az engedélyezési tervdokumentáció készítésének ellenőrzése, kapcsolattartás a tervezőkkel.

XI.4.7. A projektmenedzsment tagok önéletrajza

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

SZAKTERÜLET: PROJEKTMENEDZSER, VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Dr. Merza Péter
Születési idő:	1976. július 4.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
1999	2006	Pécsi Tudományegyetem	PhD (doktori) fokozat területfejlesztési témakörben
2003	2003	Baranya Megyei Közigazgatási Hivatal	Közigazgatási szakvizsga
1994	1999	Pécsi Tudományegyetem	Angol szakos bölcsész és irodalmár
1994	1999	Pécsi Tudományegyetem	Földrajz szakos középiskolai tanár
1998	1999	Pécsi Tudományegyetem	Idegenforgalmi menedzser
1990	1994	Katona József Gimnázium, Kecskemét	Két tanítási nyelvű gimnáziumi érettségi
1982	1990	Arany János Általános Iskola, Dunaújváros	

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK	
Mettől meddig (év/hó)	Munkahely
2007.	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. fejlesztési igazgató

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK		
májustól		
2006. februártól		Pécs Fejlesztési Kft. ügyvezető igazgató
2003. január	2006. február	Baranya Megyei Önkormányzat, irodavezető
1999. október	2002. december	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, EU referens

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás
2003	2008	<u>Programozás és projektgenerálás:</u> aktív részvétel Pécs város fejlesztési programjainak elkészítésében, a koncepció alkotásától a projektek generálásáig, a Pécs az Életminőség Pólusa című fejlesztési program egyik meghatározó szakértője, vezetője
2005	2008	<u>Projektfejlesztés:</u> „A határtalan város” című EKF pályázat fejlesztési részének társszerzője, a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont, illetve a Nagy Kiállítótér projektek előkészítésének vezetője
2003	2006	<u>Projekt menedzsment:</u> A Baranya Megyei Önkormányzat európai uniós pályázatainak fő előkészítője (Phare, NFT I., illetve egyéb közvetlen uniós pályázatok írója, menedzsere), a munkaszervezet vezetője, több projekt menedzsere
1999	2006	<u>Projekt menedzsment:</u> Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata európai uniós referenseként részvétel számos EU finanszírozású projekt előkészítésében, pályázatok írása, menedzselése (Phare CBC, ISPA, NFT I., Culture 2000, Town-Twinning, FP 5)

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Angol nyelv	Kiváló	Kiváló	kiváló
Német nyelv	Jó	Jó	közepes

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

**PROJEKTMENEDZSER / PÉNZÜGYI SZAKÉRTŐ / MŰSZAKI SZAKÉRTŐ / JOGI SZAKÉRTŐ /
KÖZBESZERZÉSI SZAKÉRTŐ / VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ**

PROJEKTASSZISZTENS

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Óvári József
Születési idő:	1984.03.23.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól-ig		
2007	2008	KÖSZI PROF EURópa: lehetőségek és kihívások, európai uniós pályázatíró tanfolyam	oklevél
2005	2007	PTE KTK – Magyarország és az Európai Unió Regionális Politikája specializáció	közgazdász
2002	2005	PTE KTK – Közgazdász, gazdálkodási szak	
1998	2002	Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskola Kaposvár	érettségi

1990	1998	Illyés Gyula Általános Iskola Somogyjád	
------	------	--	--

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK			
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Mettől meddig (év/hó)		Munkahely	
2007		Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. – fejlesztési projekt asszisztens	

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT			
(Haladjon az időben visszafelé!)			
Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás	
2008/05.		Közreműködés a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont EU-s pályázati dokumentációjának összeállításában	
2008/04.	2008/06.	Közreműködés a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont EU-s pályázati dokumentációját képező eszközspecifikáció elkészítésében	
2008/03.	2008/05.	Közreműködés a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont vázlattervének és engedélyezési tervdokumentációjának véleményezésében	
2008/01.	2008/03.	Közreműködés a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont hirdetmény közzététele nélküli közbeszerzési eljárás lebonyolításában	
2007/10.	2007/12.	Közreműködés a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megvalósíthatósági tanulmányának véleményezése	

2007/01.	2007/05.	Közreműködés a Szentlőrinci kistérség területfejlesztési koncepciójának megírásában
----------	----------	---

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Angol nyelv	közepes	közepes	közepes
Német nyelv	jó	jó	jó

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

PROJEKTMENEDZSER / PÉNZÜGYI SZAKÉRTŐ / MŰSZAKI SZAKÉRTŐ / JOGI SZAKÉRTŐ /
KÖZBESZERZÉSI SZAKÉRTŐ / VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

PROJEKTMENEDZSER

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Pörös Béla
Születési idő:	1978.10.16.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól	...-ig		
2006	-	PTE KTK	Közgazdász (folyamatban)
2000	2002	PTE FEEFI	Művelődési és felnőttképzési menedzser (abszolutórium)
1997	2000	PTE FEEFI	Művelődési menedzser

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK			
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Mettől meddig		Munkahely	
(év/hó)			
2008		Vráhosz Kft. - ügyintéző	
2001	-	Egyéni vállalkozó	

1999	2005	Etnikai Fórum Pécsi Szervezete - projektmenedzser
------	------	---

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT

(Haladjon az időben visszafelé!)

Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás
2007	2008	HEFOP 1.3.1. – Pécsi Nőközpont projekt megírása és projektmenedzser
2006	2007	HEFOP 3.5.4. - UGRÓDESZK@ közművelődési felnőttképzési projekt megírása, projektmenedzser – 50.000.000 HUF
2004	2005	- Zöldmunka c. környezet-rehabilitációs és foglalkoztatási projekt megírása az OFA-hoz (projektkoordinátor) – 24.000.000 HUF, - ugyanitt Támogatott foglalkoztatás c. OFA tanácsadási projekt megírása és projektmenedzser (projektmenedzser) – 14.000.000 HUF
2003	2004	PHARE HU 0101-01/1 „Baranya Megyei Roma Közösségi Központ” c. projekt megírása és koordináció – 120.000 EUR

NYELVISMERET

(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)

	Beszéd	Olvasás	Írás
Angol nyelv	közepes	jó	jó

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

PROJEKTMENEDZSER / PÉNZÜGYI SZAKÉRTŐ / MŰSZAKI SZAKÉRTŐ / JOGI SZAKÉRTŐ /
KÖZBESZERZÉSI SZAKÉRTŐ / VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

BERUHÁZÁSVEZETŐ

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Vörös Gábor
Születési idő:	1956. november 7.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
...-tól	...-ig		
2001.	2002.	PTE PMMF Kar Továbbképző szak	Építési műszaki ellenőr I. (É) épület
1975.	1978.	Pollack Mihály Műszaki Főiskola Magasépítési Szak	okleveles üzemmérnök
1971.	1975.	Kisfaludy Károly Gimnázium Mohács	érettségi

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK	
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)	
Mettől meddig (év/hó)	Munkahely

2002/10.	2008/....	JURTA-PLUSZ Építőipari és Kereskedelmi Kft. ügyvezető igazgató
1991/04.	2002/09.	JURTA Építőipari és Kereskedelmi Bt. üzletvezető
1988/05.	1991/03.	BÁZIS Építőipari Vállalat üzemigazgató helyettes
1984/06.	1988/04.	Baranya Megyei Építőipari Vállalat építési koordinátor
1982/07.	1984/05.	Baranya Megyei Állami Építőipari Vállalat építésvezető
1978/07.	1982/06.	Baranya Megyei Állami Építőipari Vállalat technikus, művezető

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT

(Haladjon az időben visszafelé!)

Mettől meddig (év/hó)	Elvégzett feladat, beosztás	
2006/03.	2008/..	Pécs/Sopianae Örökség Kht. műszaki vezető (külsős)
2006/04.	2008/..	Műemlékek Nemzeti Gondnoksága műszaki vezetés, gondnokság Jakováli Hasszán pasa dzsámija és múzeum, illetve Idrisz baba türbéje
2005/04.	2006/03.	Pécs, Cella Septichora Látogató Központ, Apáca u.8.,14., Sétatér, várfal sétányok, Ókeresztény mauzóleum generál kivitelezés létesítmény vezető
2005/03.	2006/11.	Mohács, Radnóti Miklós Szakközépiskola és Szakiskola tornacsarnok és tanműhely létesítés műszaki ellenőr
2002/01.	2006/11.	Pécsi Egyházmegye templomok statikai megerősítése, felújítása, generál kivitelező (Hírd, Görcsöny, Rácváros, Kisdorog, Nagyhajmás, Majs templomai)
2003/02.	2004/07.	V. számú ókeresztény sírkamra bemutatás generál kivitelezés

2002/10.	2003/12.	Péter-Pál és IV. számú ókeresztény sírkamrák bemutatásának generál kivitelezése
2000/04.	2002/12.	Dóm Múzeum generál kivitelezés
1999/06.	2001/09.	Modern Magyar Képtár, Természettudományi Múzeum statikai megerősítése, felújítása generál kivitelezés
1997/06.	1999/08.	Látássérült Fiatalok Kézműves Műhelyháza Pécs, Bálicsi út generál kivitelezés
1991/04.	1997/12.	Generál vállalkozások előkészítése, kivitelezése
1988/05.	1991/03.	BÁZIS Építőipari Vállalat Somogy megyei építésvezetőségek irányítása (Siófok kórház, Marcali kórház, Kaposvár 60 lakás, Nagyatád 92 lakás, Kaposvár Kaposgép csarnok)
1984/06.	1988/04.	B.M.Építőipari Vállalat Magasépítő üzemigazgatóság kivitelezés koordinálása (Palatinus szálló, Pécsi Nemzeti Színház, 500 fős jogi kollégium, OTP székház, MÉV Petőc akna, István akna)
1982/07.	1984/05.	B.M.Á.É.V Magasépítő Üzemigazgatóság asztalos-lakatos-ács építésvezetőség irányítása
1978/07.	1982/06.	B.M.Á.É.V. Magasépítő Üzemigazgatóság technikus művezető (Nevelési Központ, KONZUM Irodaház)

NYELVISMERET

(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)

	Beszéd	Olvasás	Írás
.....nyelv			

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

SZAKTERÜLET: JOGI SZAKÉRTŐ, VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Dr. Mikes Éva
Születési idő:	1960. 03. 14.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK		
Év	Intézmény megnevezése	Végzettség
2006.	PTE Közgazdaságtudományi Kar	„EU pályázatírás és projektmenedzsment okl. és tréning”
1990.	PTE Állam- és Jogtudományi Kar	jogász

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK		
Mettől meddig (év/hó)		Munkahely
2007. 05.	-	Pécs2010 Menedzsment Központ Kht., jogi vezető
2006. 09.	2007. 05.	Biokom Kft., területfejlesztési szakértő
1998. 05.	2006. 05.	országgyűlési képviselő
2003. 06.	2006. 05.	Magyar Országgyűlés Területfejlesztési Bizottság, alelnök
1999. 06.	2002. 05.	államtitkár, terület- és igazgatáspolitikai
1995. 01.	1998. 06.	Magyar Országgyűlés Hivatala, főosztályvezető
1990. 10.	1994. 11.	Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, alpolgármester

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
Mettől meddig (év/hó)		Elvégzett feladat, beosztás
2007. 05.	-	Pécs2010 – EKF fejlesztési program előkészítésével kapcsolatos jogi feladatok, jogi vezető
2006. 09.	2007. 05.	regionális fejlesztési programok területfejlesztési kérdéseinek elemzése, tanácsadás, szakértő
2003. 06.	2006. 05.	területfejlesztéssel kapcsolatos jogszabályalkotás, szakmapolitikai előkészítés, jogszabályok alkalmazhatóságának elemzése
1999. 06.	2002. 05.	területfejlesztési intézményrendszerrel kapcsolatos jogalkotási feladatok, területfejlesztés szakmapolitikai felügyelete EU jogharmonizációs folyamat szakmapolitikai felügyelete, Területfejlesztési Tanácsok törvényességi felügyelete, kistérségi megbízotti hálózat kiépítése, irányítása, felügyelete OECD szakmapolitikai kapcsolattartás Balaton Térségi Fejlesztési Tanács felügyelete, államtitkár
1996. 06.	1998. 02.	Budapest V. ker. Önkormányzat megbízott szakértő, vagyongazdálkodás, fejlesztés
1990. 10.	1994. 11.	önkormányzati vagyongazdálkodás, városfejlesztés, alpolgármester

NYELVISMERET (gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
angol nyelv	közepes	kiváló	közepes

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

PROJEKTMENEDZSER / PÉNZÜGYI SZAKÉRTŐ / MŰSZAKI SZAKÉRTŐ / JOGI SZAKÉRTŐ /
KÖZBESZERZÉSI SZAKÉRTŐ / VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Csizmadia Péter
Születési idő:	1984. 06. 18.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól	...-ig		
2002	2008	PTE Állam- és Jogtudományi Kar	jogász
2007	2008	PBKIK Oktatásszervező Kht	közbeszerzési referens
1998	2002	Leówey Klára Gimnázium	
1990	1998	Általános Iskola Drávasztára	

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK	
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)	
Mettől meddig (év/hó)	Munkahely

2008. június		Pécs 2010 Menedzsmentközpont Kht.
-----------------	--	-----------------------------------

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
(Haladjon az időben visszafelé!)		
Mettől meddig (év/hó)	Elvégzett feladat, beosztás	
2007. július	2007. július	Ügyvéd melletti feladatok, gyakornok - hivatali ügyintézés - ügyfelekkel való kapcsolattartás - tárgyaláson részvétel
2007. augusztus	2007. szeptember	Ügyvéd melletti feladatok, gyakornok - hivatali ügyintézés - szerződés szerkesztés - ügyfelekkel való kapcsolattartás - tárgyaláson részvétel
2007.	2008	Inter-Szféra Kft., közbeszerzési feladatok, gyakornok - Ro-Ro kikötő építése, MAHART Zrt. - Cikó Község Önkormányzata. szolgáltatás tárgyú közbeszerzés - Bácsbokod Község Önkormányzata, szolgáltatás megrendelése tárgyú közbeszerzés
2006. február	2006. február	Baranya Megyei Főügyészség Büntető ügyszak, gyakornok, - vádiratszerkesztés - tárgyaláson való részvétel - nyomozati anyagok feldolgozása

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Angol nyelv	jó	jó	jó

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

PROJEKTMENEDZSER / PÉNZÜGYI SZAKÉRTŐ / MŰSZAKI SZAKÉRTŐ / JOGI SZAKÉRTŐ /
KÖZBESZERZÉSI SZAKÉRTŐ / VÁROSFEJLESZTÉSI SZAKÉRTŐ

PÉNZÜGYI ASSZISZTENS

SZEMÉLYES ADATOK	
Név:	Szeledi Anett
Születési idő:	1980.07.13.
Állampolgárság:	magyar

ISKOLAI VÉGZETTSÉG, EGYÉB TANULMÁNYOK			
(Kezdje a legfrissebbel, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Év		Intézmény megnevezése	Végzettség
....-tól-ig		
1999	2000	KF KFK	Kertészmérnök

MUNKAHELYEK, MUNKAKÖRÖK			
(Kezdje az aktuálissal, és úgy haladjon az időben visszafelé!)			
Mettől meddig (év/hó)		Munkahely	
2008. április		Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. – Fejlesztési projektmenedzser	
2007. augusztus	2008. március	Új Esély Közhasznú Egyesület - Projektmenedzser	
2005.	2007.	Sásdi Agro Zrt. - Üzemgazdász, Minőségirányítási belső auditor	

április	július	
---------	--------	--

RELEVÁNS SZAKMAI TAPASZTALAT		
(Haladjon az időben visszafelé!)		
Mettől meddig (év/hó)	Elvégzett feladat, beosztás	
2008. április	Az EKF – Pécs2010 NFÜ – URB – 01 / 2006 projektjeihez kapcsolódó előrehaladási jelentések, és kifizetési kérelmek elkészítése	
2007. augusztus	2008. március	A HEFOP 2.3.2. StartÁllás című program humán-erőforrás politikájának irányítása, a projekt stratégiai tevékenységének, folyamatainak irányítása, ellenőrzése. A projekt partnerségével, célesoportjával kapcsolatos szervezési és koordinációs feladatok irányítása. A program PR tevékenységének koordinálása.
2005. április	2007. július	Ágazati eredmény-kimutatások, erőforrás-tervezések, ingatlanrendezéshez kimutatások készítése, MEPAR és gázolaj-támogatások, minőségirányítási rendszer dokumentációjának kidolgozása, és a kiépült rendszer fenntartása

NYELVISMERET			
(gyenge-közepes-jó-kiváló-anyanyelv)			
	Beszéd	Olvasás	Írás
Német nyelv	közepes	jó	jó

XI.5. LOGIKAI KERETMÁTRIX

Projekt címe	Pécsi Konferencia – és Koncertközpont		
Projekt leírása	Indikátorok	Indikátorok forrása	Feltételek
<i>Átfogó célok</i>	<i>Hatásindikátorok</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Balokány városrész revitalizációja, fellendítése, kapcsolatának erősítése a Belvárossal, bekapcsolása Pécs pezsgő kulturális életébe A magánszektor számára vonzó befektetői, vállalkezési környezet kialakítása, ezáltal magánérős befektetések, pótlólagos beruházások generálása a kapcsolódó területeken Pécs turizmuspiaci pozíciójának erősítése, bevételeinek növelése Pécs imázsának – mint oktatási központ, valamint tudományos konferenciák ismert helyszíne – erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> Pécs turizmuspiaci pozíciójának javítása: <ul style="list-style-type: none"> Pécs vendégszáma (ezer fő) Vendégtartózkodási idő (éj) MICE szegmens aránya (%) Külföldi vendégkör aránya (%) Turizmusból származó bevételek növekedése (%) Pécs imázsának javulása (%) A kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (%) Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (%) Külső, működő tőke beáramlása (milliárd Ft) (évente) Lakosság életszínvonalának javítása (évente) (%) <ul style="list-style-type: none"> Rehabilitált városrészeken élők száma (%) A városfejlesztési akciókkal való elégedettség az érintett lakosság körében (évente) (%) 	<ul style="list-style-type: none"> Pécs turizmuspiaci pozíciójának javítása: <ul style="list-style-type: none"> Piacelemzés KSH-adatok Városi nyilvántartások Városi intézmények, attrakciók adatszolgáltatása Piackutatás (rendszeresen) Működő tőke beáramlása: <ul style="list-style-type: none"> Piacelemzés Vállalkozások adatszolgáltatása Önkormányzati nyilvántartások Cégbírósági bejegyzések Ipari Park adatszolgáltatása Lakosság életszínvonalának javítása: <ul style="list-style-type: none"> Lakossági megkérdezések 	

<i>Projekt célja</i>	<i>Eredményindikátorok</i>	<i>Indikátorok forrása</i>	<i>Feltételek</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kulturális termékek fogyasztásának ösztönzése, elősegítése • Pécs hivatásturisztikai pozíciójának erősítése megfelelő konferenciakapacitás biztosításával • Mindkét rész célhoz kapcsolódóan a konkurenciaharc csökkentése a kedvező ár-érték arány biztosítása mellett a MICE és a rendezvényszolgáltatások tekintetében 	<ul style="list-style-type: none"> • Megrendezett események száma az új létesítményben (évente) <ul style="list-style-type: none"> – Megrendezésre kerülő kulturális események száma (db, összes résztvevő száma) – Megrendezésre kerülő komolyzenei események száma (db, összes résztvevő száma) – Megrendezésre kerülő egyéb események száma (bálok, esküvők) (db, összes résztvevő szám) • Kapacitáskihasználtság: rendezvényt nap/365 nap (évente, %) • Munkahelyteremtés a rendezvényközpontban <ul style="list-style-type: none"> – Megőrzött munkahelyek száma (fő) – Létrehozott új munkahelyek (fő) – Hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatása (fő) 	<ul style="list-style-type: none"> • Üzemeltető adatszolgáltatása • Piackutatások 	<ul style="list-style-type: none"> • A megvalósítás időigénye (a létesítménynek 2010-ig el kell készülnie) • Megfelelő számú rendezvény biztosítása a létesítményben, a tervezett kapacitáskihasználtságának elérése • Sikeres üzemeltetés, hatékony marketing munka • A vendégek elégedettsége a létesítmény által szervezett programokkal • Intézményi racionalizáció • A magánszféra részvételi lehetőségének biztosítása, közszféra piacbefolyásoló szerepének csökkentése

<i>Eredmények (outputok)</i>	<i>Output indikátorok</i>	<i>Indikátorok forrása</i>	<i>Feltételek</i>
<ul style="list-style-type: none"> • A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kialakítása, amely a 2010-es év rendezvényeinek méltó helyszíne <ul style="list-style-type: none"> – Színvonalas koncertterem és rendezvénykapacitás – Aktív részvétel az igényes kulturális rendezvények szervezésében – A kulturális neveléshez kapcsolódva fiataloknak szóló speciális programok – Színvonalas, megfelelő kapacitású konferenciatermek – A szükséges kiegészítő szolgáltatások biztosítása, optimális kínálati mix – A piaci trendeket kihasználni képes intézményi struktúra és üzemeltető szervezet – Munkahelyteremtés 	<ul style="list-style-type: none"> • Létrejövő kulturális fejlesztés • Létrejövő új épület nagysága (m²) • Akadálymentesített épület száma • Létrejövő színvonalas rendezvénykapacitások <ul style="list-style-type: none"> – Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén (fő) – Nagyterem maximális befogadóképessége konferencia funkció esetén (fő) – Szekcióterem kapacitása (db, fő) • Létrejövő háttér-infrastruktúra <ul style="list-style-type: none"> – Zenekari próbaterem és szólampróba terem száma (db, fő) • Kapcsolódó vállalkozások száma <ul style="list-style-type: none"> – Bérlok, egyéb (db) 	<ul style="list-style-type: none"> • Építészeti tervezés • Kiviteli tervek • Műszaki átadás-átvétel jegyzőkönyve • Üzemeltető adatszolgáltatása 	<ul style="list-style-type: none"> • A megvalósítás időigénye (a létesítménynek 2010-ig el kell készülnie) • Megfelelő számú rendezvény biztosítása a létesítményben, a létesítmény tervezett kapacitáskihasználtságának elérése • A létesítmény sikeres üzemeltetése, működtetése, hatékony marketing munka • A vendégek elégedettsége a létesítmény által szervezett programokkal • Intézményi átalakítások, összevonások megvalósítása • A magánszféra részvételi lehetőségének biztosítása, közszféra piacbefolyásoló szerepének csökkentése

<i>Tevékenységek</i>	<i>Eszközök</i>	<i>Költségvetés</i>	<i>Feltételek</i>
<ul style="list-style-type: none"> Nemzetközi minőségi színvonalat képviselő, akusztikai tervezéssel készült és korszerű technikai felszereltségű létesítmény: <ul style="list-style-type: none"> A hangversenyterem/plenáris terem kialakítása A konferencia funkcióhoz szükséges szekcióterem kialakítása A hangversenyterem előterében kiállítótér kialakítása A kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások A működéshez szükséges kiegészítő terek 	<ul style="list-style-type: none"> Építészeti tervezés Kiviteli tervek Műszaki átadás-átvétel jegyzőkönyve Üzemeltető adatszolgáltatása 	<ul style="list-style-type: none"> Teljes projektköltség: 7 418 103 859 Ft Elszámolható költség: 4 242 703 859 Ft Építési költség: 5 819 587 000 Ft 	<ul style="list-style-type: none"> A megvalósítás időigénye (a tervpályázati kiírás kötöttségének figyelembevétele, a megvalósítás határideje: 2010) A támogatásintenzitás mértéke nem változik Az önkormányzat az önerő mértékével rendelkezik Működési támogatásigény minimalizálása Megfelelő számú rendezvény biztosítása a létesítményben, a kapacitáskihasználtság a tervezett céloknak megfelelően alakul Vendégek elégedettsége Intézményi racionalizáció A magánszféra részvételi lehetőségének biztosítása, közszféra piacbefolyásoló szerepének csökkentése
			<p><i>Előfeltételek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Piaci trendekhez (keresleti-kínálati viszonyokhoz) illesztett funkciók, kapacitások A projekt céljai és tervezett tevékenységei illeszkednek a város kultúrpolitikai céljaihoz, a térségi és a nemzeti vonatkozó fejlesztési dokumentumhoz A projekt tervezése során több alternatívából a legmegfelelőbb kiválasztása többszempontú értékeléssel Kockázatok kezelése Megfelelő szintű tervek rendelkezésre állása Rendelkezésre álló saját forrás Rendelkezésre álló pályázati források, támogatási szándék Lakossági és szakmai egyetértés, támogató környezet

XI.6. CSATOLT MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

XI.6.1. Melléklet I. – Nemzetközi és hazai tapasztalatok

XI.6.2. Melléklet II. – A megvalósíthatósági tanulmány készítésének keretében elkészült kérdőíves lekerdezés projekt-specifikus eredményei

XI.6.3. Melléklet III. – Pécs jelentősebb kulturális és hivatásturisztikai létesítményeinek bemutatása

XI.6.4. Melléklet IV. – Pécsi rendezvényhelyszínek listája

XI.6.5. Melléklet V. – Jelentősebb pécsi rendezvények listája

XI.6.6. Melléklet VI. – Jelentősebb rendezvényszervezők listája

XI.6.7. Melléklet VII. – Pécs jelentősebb rendezvényeinek bemutatása

XI.6.8. Melléklet VIII. - Emlékeztető_070807_DDKTVF

XI.6.9. Melléklet IX. – Számítások és ütemezések

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETEK – DDRFÜ ÁLTAL ELŐÍRT HIÁNPÓTLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

Hiánypótlás 2008. 09.05.

Hiánypótlás 2008. 11.06.

Hiánypótlás 2008. 12.15.

Melléklet I. – Nemzetközi és hazai tapasztalatok

I.1. NEMZETKÖZI ÉS HAZAI TAPASZTALATOK	2
I.1.1. Nemzetközi best practice példák.....	2
I.1.1.1. Stadthalle, Graz	5
I.1.1.2. De Doelen, Rotterdam	9
I.1.1.3. Palao de Congressos de Catalunya, Barcelona	16
I.1.2. Hazai benchmarking	19
I.1.2.1. Budapesti konferencia- és koncertközpontok	21
I.1.2.2. Balatoni és egyéb vidéki konferenciakapacitások	26

I.1. NEMZETKÖZI ÉS HAZAI TAPASZTALATOK

A nemzetközi és hazai tapasztalatok bemutatása során kitérünk a volt EKF városok általános tapasztalatainak ismertetésére, valamint a jelentősebb, a tervezett létesítményhez hasonló hazai benchmark példák fő jellemzőinek feltárására.

I.1.1. Nemzetközi best practice példák

Minden korábbi EKF város szervezett zenei programokat, koncerteket a rendezvénysorozat keretében, jellemzően megrendezésre kerültek különböző tematikájú, célközönségű konferenciák is. Jóval kevesebb helyen találkozhatunk azonban kifejezetten koncert-, illetve rendezvényközpont építésével az EKF program keretén belül.

Az EKF programon belül szervezett **konferenciák** száma rendkívül változó, az elérhető információk alapján nem lehet általános trendeket felállítani, a konferenciák számára, témájára vonatkozóan. A legtöbb konferenciát az EKF év alatt **Santiago de Compostelaban** szervezték, 422 ilyen esemény volt, amelynek háromnegyed részét az EKF kapcsán megvalósított Galicia Exhibition and Conference Centre-ben rendezték. A konferenciákon összesen 22.133 fő vett részt.

Ezen felül Bologna, Salamanca, Thessaloniki, Rotterdam, Lisszabon és Genova értékelte a konferenciákat, illetve a konferenciaturizmust különösen fontosnak az EKF év kapcsán, illetve számolt be az EKF program pozitív hatásáról e téren. Az EKF évben:

- Bolognában 288 konferenciát rendeztek, amely jelentős számú érdeklődőt vonzott.
- Salamancában 53 konferenciát rendeztek a nem sokkal az EKF év előtt épült konferenciaközpontban.
- Thessalonikiben 95 konferenciarendezvény volt.
- Lisszabonban az EKF év során kezdett a város konferenciaközpont szerepe erősödni.

A tapasztalatok alapján az EKF városok fontosnak tartják a konferencia témák kiválasztása során az európai jelentőségű és vonzerejű tematikát.

Megállapítható, hogy a konferenciaturizmus élénkülése az EKF program egyik hozadéka

lehet, amennyiben megfelelő számú és érdeklődést kiváltó rendezvényre kerül sor. Pécs kezdeményezése és terve a konferenciaközpont létrehozására nem egyedülálló, bár viszonylag kevés EKF város vállalkozott rá a program keretében. Ennek oka lehet, hogy vagy nem tartották kiemelkedő célnak a konferenciaturizmus fellendítését, vagy már rendelkeztek az események megszervezésére alkalmas létesítménnyel.

A nemzetközi konferenciák alakulása Lille-ben és Rotterdamban az alábbiak szerint alakult:

Város	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lille (EKF év: 2004)						
Nemzetközi konferenciák száma	–	4	5	6	2	3
Résztevők száma	–	1700	900	1300	1700	850
Átlagos konferencianagyság	–	425	180	217	850	283
Rotterdam (EKF év: 2001)						
Nemzetközi konferenciák száma	16	10	14	16	13	8
Résztevők száma	5380	4700	4430	5448	3860	5175
Átlagos konferencianagyság	336	470	316	341	297	647

8. táblázat: Nemzetközi konferenciák számának alakulása néhány volt EKF városban

Forrás: személyes megkeresés

Mint látható, Lille esetében a nemzetközi konferenciák száma némileg emelkedett az EKF évben, ezt követően azonban visszaesés következett be, igaz ekkor rendezték a legnagyobb létszámú eseményeket. Ugyanez a tendencia érvényesült Rotterdamban is, az átlagos résztvevői létszám 3-400 fő körül alakult. **A központok fenntarthatóságának biztosítása ezért nagyon lényeges kérdés, pusztán az EKF év nem jelent garanciát a folyamatosan nagyszámú, jövedelmező események megnyerésére.**

A konferenciákkal szemben a zenei programok és koncertek minden EKF város programjának meghatározó részét képezték, jelentős volt a résztvevők száma is. A teljesség igénye nélkül, csak a nagyságrend érzékeltetése érdekében, néhány információ a megrendezett koncertekről és a résztvevők számáról:

- Koppenhága: 35 koncert, 200.000 résztvevő (Koppenhágában az EKF hatása nem volt kiemelkedő).

- Bologna: 940 koncert és show
- Santiago de Compostela: 325 koncert
- Luxemburg: 1994-ben (az EKF évet megelőző év) 285 000 fő vett részt koncerteken és színi előadásokon, 1995-ben az EKF évében ez a szám 413 000 főre nőtt.
- Salamanca: 170 koncert a Multiusús Sánchee Paradíso-ban.

Több városban koncertközpontot is építettek a program kapcsán:

- Glasgow: Royal Concert Hall – korábban tervezett projekt, amelynek megvalósítását az EKF felgyorsította
- Graz: Helmut-List Halle
- Porto: Casa da Musica
- Bruges: Concertgebouw
- Salamanca: Multiusús Sánchee Paradíso (multifunkcionális, nem csak koncertközpont)

Krakkóban hiányolták az új kulturális infrastruktúra és kifejezetten a koncertközpont létrehozását. Bruges-ben azonban többen jegyezték meg az *új épület fenntartásának nehézségeit pénzügyi okok, illetve a hallgatóság hiánya miatt.*

Bár a koncertek száma jelentős eltérést mutat, azt az adatok jól illusztrálják, hogy az EKF évében lényegesen több koncert került megrendezésre, mint konferencia, és több koncertközpont került megépítésre.

Pécs számára ebből az a következtetés vonható le, hogy a Konferencia- és Koncertközpont megépítése az EKF program keretében jó lehetőséget kínál a kulturális és turisztikai infrastruktúra fejlesztésére, bővítésére, ugyanakkor a kisszámú hasonló beruházás felhívja a figyelmet a fenntarthatóság problémájára az EKF évet követő, csökkenő vendégforgalom esetén. *A problémák kezelését jelenti a következő évekre vonatkozó strukturált programtervezés, és a felmért reális keresleti igényekhez igazodó kapacitások kialakítása.*

A Pécssett létesítendő konferenciaközpont tervezéséhez – elsősorban a méret, funkciókör

alapján – a grazi (Stadthalle), a rotterdami (De Doelen) és a barcelonai (Palacio de Congressos de Catalunya) létesítmények vizsgálata adhat jól hasznosítható tapasztalatokat.

- Graz 2002-ben az EKF projekt keretében hozta létre a Stadthalle-t, a létesítmény hosszú távú fenntarthatóságát figyelembe véve;
- A rotterdami De Doelen a grazi projekthez hasonló méretében és a helyszínét tekintve (versenyhelyzetet teremtve Amszterdammal);
- A barcelonai Palacio de Congressos de Catalunya számos díjat nyert kialakított szolgáltatáskörének és szakmai koncepciójának köszönhetően.

A fenti létesítményeket a következő szempontok alapján vizsgáltuk:

- Épület
- Szakmai program
- Helyszín
- Célcsoportok
- Szervezet, finanszírozás

1.1.1.1. Stadthalle, Graz

Épület

2002 októberében készült el Ausztria legmodernebb városi konferenciaközpontja, amelyet a nemzetközileg is elismert tervező, Kaus Kada tervezett.

A létesítmény ma már Graz legjellegzetesebb épületei, építészeti alkotásai közé tartozik. A kiemelkedően modern, multifunkcionális konferenciaközpont koncertek, sportesemények, TV show-k, kongresszusok, gálák, egyéb MICE rendezvények helyszínéül szolgál.

A külső megjelenés – látványos tetőszerkezet, üveghomlokzat – mellett a belső tér kialakítása is egyedi: a terek szinte minden irányban nyithatóak, variálhatóak, az elfordítható, elcsúsztatható ajtóknak köszönhetően a nagyterem mintegy fele úgy alakítható, hogy az a külső és belső tereket teljes mértékben egyesíti. A külső és belső terek egyesítése, kombinálása olyan szabadtéri hatást alakít ki, amely Európában egyedülálló.

A koncertek és óriásrendezvények általában a földszinten, míg a kisebb konferenciák, szemináriumok és kongresszusok a felső szinten kerülnek megrendezésre. A 6.500 m²-es földszinti tér ideális helyszíneként szolgál musicalekhez, művészeti és kulturális, valamint sporteseményekhez. A tér mintegy 14.000 m²-re bővíthető vásárok megrendezése esetén. A hatalmas terem befogadóképessége 11 ezer fő álló, 8 ezer fő ültetett eseményeknél.

A létesítmény különlegességéhez a felső szinten található üzleti és kommunikációs adottságok is hozzájárulnak. A konferenciaközpont 19 termet – 55–850 m²-es területtel – tartalmaz, amelyek tökéletes felszereltséget biztosítanak bármilyen nemzetközi konferencia, szeminárium esetén. Az aréna közönség-kapacitása elektronikus függönyökkel igény szerint alakítható. Kiváló akusztikai és technikai felszereltségének köszönhetően szinte bármely esemény megrendezésére alkalmas.

1. kép Stadthalle, Graz

Szakmai program

- Földszint: 3 bejárati hall (déli, északi, középső) összesen 3.000 m²-es területtel; jegypénztár, mosdók (akadálymentes is), információs iroda, vendéglátás
- Első emelet: rugalmasan átalakítható, mobilizálható konferencia központ, szeminárium és plenáris üléstermekkel 55 m²-630 m²-ig, VIP kávézó, teraszok, sajtóklub, videokonferencia szoba.
- Kapacitások, funkciók:
 - Koncert álló: 11.030 fő

- Színházi ültetés: 7.200 fő
- Lelátó kialakítással: 5.500 fő
- Konferenciaközpont: 1.000 fő
- A nagyterem (hall) mérete (kb. 93x70 m): 6.500 m²
- Magassága: 14 - 17 m
- A bejárati hall mérete, földszint: 3.100 m²
- Szemináriumtermek területe: 1.400 m²
- VIP-café, teraszok,
- sajtóklub, videokonferencia szoba
- természetes megvilágítás minden teremben, elsötétítő rendszer.
légkondicionálás
- Internet, ISDN vonalak, Wireless LAN, szinkrontolmács rendszer
- Mobil hangosító rendszer
- Kivetítők, képernyők, színpad, pulpitus
- Gépkocsi lift (2,5 t gépkocsi kapacitással),mozgólépcsők
- Művészöltözők
- A nagyterem 3 oldala nyitható
- Változtatható színpad és nézőtér kialakítás
- A földszinti terek teherautóval is megközelíthetőek, a színpadi technika közvetlenül a színpadig szállítható
- 54 csatlakozópont a padlózatán (internet, video, elektromos áram, víz, DMX
- Mobil színpad egységek
- Parkolók
- Átmeneti tárolóhely csomagolóanyagoknak

Helyszín

A létesítmény Graz központjában található, a nemzetközi reptértől 10 km-re fekszik, közvetlenül az épület előtt villamosmegálló van. Parkoló-kapacitás: 2000 parkolóhely, 50 VIP parkolóhely.

Célcsoportok:

Mivel a Stadthalle multifunkcionális központ, számos célcsoportot vonz: üzletemberek, kulturális események iránt érdeklődők, gyerekek, zenerajongók, stb. egyaránt megjelennek közönségében.

Szervezet, finanszírozás:

Graz 2002-ben az EKF projekt keretében hozta létre a Stadthalle-t, amely a grazi Konferencia- és Kiállítási Központ része (a létesítmény két helyszínnel rendelkezik, egyik a kiállítótér, másik a konferenciaközpont).

A konferenciaközpont részvénytársasági formában működik, tulajdonosa a Conference and Exhibiton Center Infrastructure and Urban Area Development Corporation, amely részben városi tulajdonú szervezet. A szervezet 36 főt foglalkoztat.

A teljes mértékben multifunkcionális építmény bekerülési költsége 38 millió EUR volt, amelynek 60%-át a tartomány, 40%-át pedig a város finanszírozta. Emellé a működtető szervezet 2,7 millió EUR-t adott eszközbeszerzésre és berendezésekre.

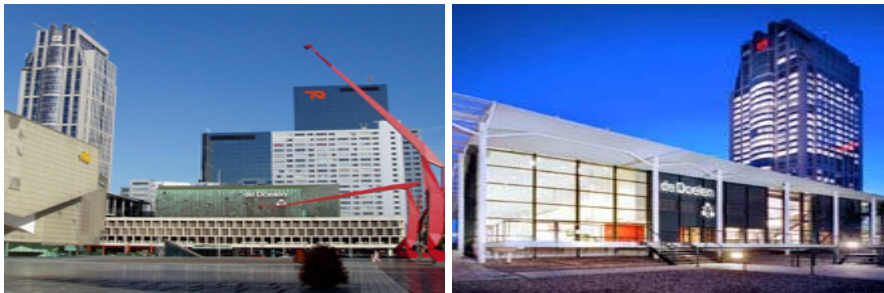
A városi turisztikai szövetség pénzügyi támogatást nyújt nemzetközi konferenciák szervezéséhez (azaz a programhoz), amennyiben azok legalább 150 regisztrált résztvevőt és összesen 300 vendégéjszakát vállalnak, és minimum 6 hónappal az esemény előtt megküldik az igénylést. A támogatás alapösszege 2% az igazolt vendégéjszakák száma alapján (95 EUR szobaárra vetítve 4- illetve 5csillagos szállodákban, 60 EUR szobaárra vetítve 3csillagos házakban). A támogatás összege növelhető (maximum 6%-ig illetve 16 ezer EUR-ig): az esemény hossza, a szezon, a rendezvényhelyszín és a kiegészítő programok köre is befolyásolja ezt. Emellett a konferenciaszervezésekhez kapcsolódóan Áfa-jóváírásra is lehetőség van.

Partnerségi megállapodás szolgálja a tapasztalatcserét a vendégigények mind magasabb

kielégítése érdekében az alábbi szervezetekkel: Rendezvényközpontok Európai Szövetsége (Europäischer Verband der Veranstaltungs-Centren); osztrák, tartományi és városi közgyűlések, meetingraz.at honlap (grazi kongresszus-, vásár- és rendezvényszervezők portálja).

1.1.1.2. De Doelen, Rotterdam

A Rotterdam szívében lévő multifunkcionális De Doelen koncert és kongresszusi központ szintén széleskörű rendezvények – kulturális, szakmai, oktatási, stb. – helyszínéül szolgál. Építészeti megoldásai a 60-as évek tipikus stílusát ötvözik a modern kongresszusi központok jellegzetességeivel. Évente több mint 550 koncertet és 1000 más rendezvényt – kongresszust, szimpóziumot, vállalati eseményeket – rendeznek a központban.

2. kép De Doelen, Rotterdam

Épület

A központnak 3 különálló épületrésze (komplexuma) van, amelyek önállóan is használhatók, saját bejáráttal, előtérrel és kiegészítő terekkel rendelkeznek. A három komplexum összenyitható, akár 3000 fős rendezvények helyszínéül is szolgálhat.

Szakmai program:

A létesítmény összkapacitása 3.000 fő (3 komplexumban összesen: „Willem Burger Zaal Komplexum”, „Jurriaanse Zaal Komplexum”, „Grote Zaal Komplexum”).

- Willem Burger Zaal Komplexum:
 - fix színházi kialakítás
 - 700 ülőhely (maximum)

- 550 ülőhely – erkélyek nélkül
- 710 m², magassága 7,5 m
- önálló bejárat
- légkondicionálás
- természetes világítás a termekben, besötétítés igény esetén
- beépített kihajtható asztalok
- fix színpad: 12,80 x 5,50m²
- beépített fény-, hang- és látvány rendszerek
- 4 fix tolmácsfülke
- 10 szemináriumterem:
 - amelyek a plenáris terem és a lobby körül helyezkednek el
 - rugalmas ülés-elhelyezés: 50-300 főig
 - a termék mérete: 18 m²-299 m²
 - magasság: 3,6 m-4,75 m
 - beépített fény-, hang- és látvány rendszerek
 - légkondicionálás
 - természetes világítás a termekben, besötétítés igény esetén
- Lobby – funkciói: kiállítótér (540m²), kávé-, ebédszünetek, fogadás (700 fő), ültetett vacsora (350 fő)
- Expo Hall
 - 680 m², magassága 8,20 m
 - Bejárathoz közel
 - Elektromos, ADSL, ISDN csatlakozó, ruhatár, fix regisztrációs pult

- funkciói: kiállítótér, kávé-, ebédszünetek, üzleti fogadás (700 fő), ültetett vacsora (370 fő)
- Jurriaanse Zaal Komplexum
 - fix színházi kialakítás
 - 80-465 ülőhely konferencia elrendezés esetén, 600 fő koncertek esetén
 - 532 m², magassága 11 m
 - önálló bejárat
 - beépített kihajtható asztalok
 - fix színpad (7 x 7,5-12m²)
 - beépített fény-, hang- és látvány rendszerek
 - 2 fix tolmácsfülke
 - Hall:
 - bejárat közelében helyezkedik el
 - 690 m², magassága 2,94 m
 - Funkciói: kiállítótér, kávé-, ebédszünetek, fogadás (200 fő), ültetett vacsora (100 fő)
 - Van Cappellen Zaal:
 - bejárat közelében
 - fix színházi elrendezés esetén 142 ülőhely
 - 150 m², magassága 3,5 m
 - beépített fény-, hang- és látvány rendszerek
 - funkció: szemináriumterem
 - Rabobank Zaal:
 - 456 m², magassága 7 m

- rugalmas ülőhely kialakítás 500 főig
 - különböző fény-, hang- és látványtechnikai megoldások
 - légkondicionálás
 - természetes megvilágítás
 - funkciói: kiállítótér, kávé-, ebédszünetek, fogadás (500 fő), ültetett vacsora (400 fő)
 - a többi komplexummal kombináltan használható
- 3. komplexum – 3 fő auditoriummal (Grote Zaal)
 - Plenáris terem (Grote Zaal):
 - fixed színházi elrendezés
 - 1850 ülőhely konferencia elrendezés esetén, 2200 fő koncertek esetén
 - 2400 m², magassága 19 m
 - önálló bejárat
 - légkondicionálás
 - részben fix osztályterem elrendezés esetén max. 360 fő
 - fix pódium (10 x 15-21m²)
 - különböző fény-, hang- és látványtechnikai megoldások
 - Előcsarnok (foyer):
 - 1400 m², magassága 7 m
 - funkciói: kiállítótér, kávé-, ebédszünetek, fogadás, büfé-vacsora (1500 fő), ültetett vacsora (1000 fő)
 - Hall:
 - bejárat közelében
 - 2320 m², magassága 2,5 - 5 m

- funkciói: kiállítótér, kávé-, ebédszünetek, fogadás, büfé-vacsora (1200 fő), ültetett vacsora (900 fő)
- kombinálható a Rabobank Zaal-lal
- Eduard Flipse Zaal:
 - szeminárium és koncertterem
 - mobil színházi székek (150 ülőhely)
 - 216 m², magassága 7 m
 - önálló bejárat
 - légkondicionálás
 - különböző fény-, hang- és látványtechnikai megoldások
 - természetes megvilágítás

Terem	Méret (m ²)	Magasság (m)	U-alakzat	Befogadóképesség					Természetes fény
				Osztály-terem	színházi	vacsora	fogadás	légkond.	
Willem Burger Zaal Complex									
Willem Burger Zaal	710	7,5	-	-	700	-	-	✓	✓
Lobby Willem Burger Zaal	540	3,30-9,30	-	-	-	350	700	✓	✓
Expo Hall	680	8,2	-	-	-	370	700	✓	✓
Hospitality Room	98	2,7	38	56	90	-	-	✓	✓
Hudig Zaal	80	3,6	26	32	66	39	70	✓	✓
Schadee	90	3,6	30	32	66	50	100	✓	✓

Zaal									
Van Beuningen Zaal	115	3,6	30	40	87	60	120	✓	✓
Ruys Zaal	100	4,75	26	40	66	45	-	✓	✓
Van Rijckevorsel Zaal	60	4,75	20	20	57	30	-	✓	✓
Plate Zaal	60	4,75	20	20	57	30	-	✓	✓
Van der Vorm Zaal	70	4,75	20	20	47	25	-	✓	✓
Mees Zaal	90	4,75	20	24	64	-	-	✓	✓
Fortis Bank Zaal	300	4,75	58	132	255	150	300	✓	✓
Jurriaanse Zaal Complex									
Jurriaanse Zaal	532	11	-	-	465 / 600	-	-	✓	-
Lobby Jurriaanse Zaal	700	7	-	-	-	400	600	✓	✓
Hall Jurriaanse Zaal	690	2,94	-	-	-	100	200	✓	-
Van Cappellen Zaal	150	3,5	-	-	142	-	-	-	-
Rabobank Zaal	456	7	100	180	450	400	500	✓	✓

Van der Mandele Zaal	209	7	30	45	150	100	150	✓	-
Grote Zaal Complex									
Grote Zaal	2400	19	-	-	1850 / 2200	-	-	✓	-
Lobby Grote Zaal	1400	7	-	-	-	1000	1500	✓	✓
Hall Grote Zaal	2320	2,5-5	-	-	-	900	1200	✓	✓
Dakfoyer	84	3	24	24	60	40	60	✓	✓
Eduard Flipse Zaal	216	7	58	108	150	100	-	✓	✓
De Monchy Zaal	91	3	26	26	85	50	100	✓	-
Meeting room 1	63	3	18	25	40	-	-	✓	✓
Meeting room 2	63	3	18	25	40	-	-	✓	✓

9. táblázat: A De Doelen központ termei

Forrás: személyes megkeresés

Helyszín

A De Doelen komplexum Rotterdam központjában fekszik, 5 percnyi sétával elérhető a központi vasútállomásról. Amsterdam Schiphol repülőtérrel a közvetlen vasúti összeköttetés révén 45 perces az út Rotterdamig. A rotterdami repülőtérrel 15 perc alatt közelíthető meg a de Doelen. Rotterdam elérhetősége kiváló mind közúton, mind gyorsvasúton is pl. Brüsszelből, Párizsból, Londonból. A komplexum közvetlen közelében 6 mélygarázs található.

Szervezet, finanszírozás

A rotterdami De Doelen a grazi projekthez hasonló méretében és a helyszínét tekintve. Évente több mint 550 koncertet és 1000 más rendezvényt – kongresszust, szimpóziumot, vállalati eseményeket – rendeznek a központban.

2005. július 1. óta a szervezet nem a helyi önkormányzathoz, hanem egy önálló alapítványhoz tartozik, amely kulturális és egyéb rendezvények szervezésével foglalkozik. A szervezet közel 100 alkalmazottat foglalkoztat. 2009-ig Rotterdam városa évi 3.500.000 euróval járul hozzá a létesítmény finanszírozásához.

1.1.1.3. Palao de Congressos de Catalunya, Barcelona

25.000 m²-nyi attraktív kert övezi a Barcelona fő utcáján található Katalóniai Kongresszusi Palotát. A Palota az 5 csillagos I. János Károly Király Hotel projekt – „Királyi Komplexum” – részét képezi. A 2000-ben épült, kimagasló minőséget képviselő konferenciaközpont funkcionalitása, megjelenése, kiváló szolgáltatásai révén emelkedik ki versenytársai közül.

Épület

A díjnyertes központ egyedi koncepciót valósít meg: egy modern komplexum kongresszusi termekkel, luxushotellel, 3 étteremmel – és mindez egy spa- és wellness klubbal is rendelkező üdülő részeként. A konferenciaközpont a „wellness magas minőségű szolgáltatásokkal” tematika jegyében készült.

3. kép Palao de Congressos de Catalunya, Barcelona

A de luxe komplexum részei: Katalóniai Konferencia Központ, I János Károly Hotel, Királyi

Fitness, Királyi Vendéglátás és az „Arany kerek” – amely a vendégeknek nyújtott magas minőségű szolgáltatásokat garantálja. A létesítmény vendéglátása 3500 vendéget tud a legjobb minőségű étterem színvonalán kiszolgálni. A kongresszusi központ építészeti stílusa is unikális, tágas auditoriumokkal, hatalmas kiállítási térrel, 32 rugalmasan alakítható tárgyalóteremmel, a legmodernebb felszereltségű business center-rel, audiovizuális rendszerrel rendelkezik. Befogadóképessége 2027 fő.

Szakmai program

- Termek:
 - Összes tárgyaló tér: 7629 m²
 - Legnagyobb terem: 2141 m²
 - A legnagyobb terem befogadóképessége: 2027 fő
- Auditorium befogadóképessége: 391 fő
- Fő kiállítási terület mérete: 2050 m², magassága 7m, természetes megvilágítással; multifunkciós területek: 1098 m² szabad kiállítótér, amely 18 szemináriumteremmé alakítható.
- Összesen 32 tárgyalóterem 25 m² – 1240 m²-ig. 3.800 m² nagyságú konyha, amely 3.500 fő részére nyújt teljeskörű vendéglátó szolgáltatást.
- Sajtószoba, tanácsterem, business center, 4 öltöző, egyéb szolgáltatások (a legmodernebb audiovizuális és biztonsági technika, videokonferencia lehetőség, szinkrontolmácsolás)
- A szálloda 375 szobával és 37 luxus apartmannal rendelkezik

4. kép Palau de Congressos de Catalunya, Barcelona

A létesítmény termei és kapacitásai:

Palau de congressos de Catalunya				Kapacitás (fő) különböző elrendezések esetén					
Terem neve	Terület (m ²)	Magasság (m)	Méret (m)	Banquet	Cocktail	“U” alakzat	Osztály- terem	Színházi	Tanácssterem
Sala Exposiciones I	457	6,90	20,19x20,95	280	600	-	250	400	-
Sala Exposiciones II	1339	6,90	54,74x22,2	1600	1900	-	1000	1400	-
Auditorio	2141			-	-	-	1369	2027	-
Sala Forum	1240	4-4,35	47,66x110,32	1300	1250	207	950	1403	-
Sala Polivalente	1058	3,65	22,31x15,9	900	1000	-	-	-	-
Sala A+B	374	3,60	41,97x35,54	230	350	-	-	-	-
Business Center II	66	1,95-3,60	9,28x7,13						
Sala K	105	12	22,74x18,42	12	20	9	-	15	12
Sala Diagonal	296	3,57					357	357	-
Sala Prensa I	33						16	-	-
Sala Prensa II	145						32	-	-
Board Room	52						14	-	-

10. táblázat: A Palau de Congressos de Catalunya termei

Forrás: személyes megkeresés

Helyszín

Barcelona pénzügyi és üzleti központjában, a város egyik legszebb parkjában található. A Barcelonai Nemzetközi Repülőtérrel 10 perc alatt elérhető. Közvetlen metró és busz

összeköttetéssel rendelkezik.

Szervezet, finanszírozás

A barcelonai Palacio de Congressos de Catalunya komplexuma több részegységből tevődik össze (Catalonia Palace of Congresses, the Hotel Rey Juan Carlos I, The Royal Fitness, The Royal Catering and The Golden Wheels). Szervezete részvénytársaságként működik, 400 alkalmazottal. Teljes mértékben magánberuházásként jött létre a létesítmény, a város anyagi támogatást nem nyújt ehhez.

I.1.2. Hazai benchmarking

A nemzetközi trendeknek megfelelően a jövőben is megmarad Budapest, mind kiemelkedő magyarországi hivatásturisztikai desztináció dominanciája. A szomszédos országok példái is azt mutatják, hogy a jelentős – több ezres – kapacitásokkal rendelkező központok a fővárosokban kapnak helyet (pl. prágai 2700 fős plenáris és további 3700 fős szekciótermi kapacitásokkal bíró kongresszusi központ; bécsi Austria Center Vienna 9400 m² területű, 4320 fős plenáris elhelyezésű konferenciaterme). Ebben szerepet játszik a főváros ismertsége, könnyű megközelíthetősége (különösen a repülőtér miatt), a kiépült szolgáltatáskör és infrastruktúra (pl. színvonalas és megfelelő méretű szálláskapacitások), a tudományos és gazdasági élet szereplőinek koncentráltasága.

Prague Congress Centre: 9000 fős összes befogadóképesség,
2764 fős legnagyobb teremkapacitás

Congress Center Wien: 3300 fős összes befogadóképesség,
1410 fős legnagyobb teremkapacitás

Ennek megfelelően Budapesten is évek óta tervezik egy nagy befogadóképességű budapesti konferenciaközpont létrehozását, ugyanis a jelenlegi létesítmények és kapacitások nemzetközi kongresszusok nivós megrendezésére nem alkalmasak. A tervek szerint a lágymányosi volt Expo-területen fekvő Tüskecsarnokban 4300 fős plenáris és ugyanennyi ember befogadására képes szekciótermeket alakítanának ki 2008. végéig, vagy 2009. elejére.

Jelenleg a Hungexpo és a Sportaréna biztosítja hazánkban a legnagyobb fedett rendezvénykapacitásokat, ezek azonban jellegüknél fogva nem alkalmasak színvonalas,

nemzetközi konferenciák, neves kulturális események megrendezésére. A pécsi létesítmény benchmark példáinak kiválasztása az alábbi fő szempontok szerint történt:

- *Kiemelkedő jelentőségű budapesti konferencia- és koncertközpontok vizsgálata:* mivel a nemzetközi és hazai konferenciák többségét Budapesten tartják, ezért a főváros neves, színvonalas konferenciaközpontjai jó példával szolgálhatnak a tervezett pécsi létesítménynek is.
- *Jelentős kapacitásokkal rendelkező, de színvonalas és fedett rendezvényhelyszínek:* természetesen olyan létesítmények elemzésére tértünk ki, amelyek a tervezett beruházáshoz hasonlóan nagy kapacitásokkal (minimum 500 fő) rendelkeznek, fedettek és színvonalas szolgáltatásaikkal akár nemzetközi konferenciák megrendezésére is alkalmasak. Ezen belül kiválasztási szempont volt:
 - *Koncertteremmel is rendelkező rendezvényhelyszínek,* hiszen profil szempontjából elsődleges példákat ezek a létesítmények jelentik a pécsi beruházás számára.
 - *Önálló konferenciaközpontként és nem szállodai kapacitásként értelmezhető létesítmények* (természetesen nem hagyva figyelmen kívül a szállodai kapcsolódásokat).
 - *Turisztikai szempontból konkurens városokban található legnagyobb kapacitású egységek.*

Ennek alapján a benchmark példák az alábbiak voltak:

- Budapesti létesítmények:
 - Művészetek Palotája
 - Budapest Congress and World Trade Center
 - Hunguest Hotels Európa Kongresszusi Központ
 - Rhema Konferencia Központ
- Balatoni létesítmények

- Egyéb vidéki központok:
 - Hotel Eger & Park*** konferenciaközpont
 - Liszt Ferenc Konferencia- és Kulturális Központ, Sopron
 - Kölcsey Központ, Debrecen
 - Szegedi Kongresszusi Központ
 - Egyetemi Csarnok, Győr

Ezek közül a pécsi létesítmény számára a legfontosabb tanulságokkal a különböző típus, elhelyezkedés és jelleg miatt a **Művészetek Palotája**, a **Budapest Congress and World Trade Center** és a **debreceni Kölcsey Központ** szolgálhat.

1.1.2.1. Budapesti konferencia- és koncertközpontok

A 2005-ben átadott **Művészetek Palotája** hazánk elsőszámú koncertközpontja. A létesítmény üzemeltetési és működtetési tevékenységének ellátására hozta létre az NKÖM a Művészetek Palotája Kft-t (NKÖM 100%-os tulajdonaként). A beruházás úgynevezett „Public Private Partnership” formában, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a beruházó, a Trigránit Fejlesztési Részvénytársaság együttműködésében valósult meg (30 éves PPP konstrukció keretében).

A Művészetek Palotájának kivitelezése a szakmai program hiánya miatt igen költséges és időigényes volt, az üzemeltetés során mind a mai napig küzdenek az épület bizonyos funkcionális és műszaki kialakításából eredő nehézségekkel: a gondos, megalapozott szakmai koncepció ezért nélkülözhetetlen a sikerhez. A tervezés során kiemelt figyelem fordítandó a hang- és látástervezésre, a kiszolgáló helyiségek (pl. személyzeti blokk, gazdasági bejárat, stb.) megfelelő kialakítására.

A Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem a világ vezető koncerttermeivel is felveszi a versenyt, hiszen kialakítása a legmodernebb akusztikai elvek és technológia szerint, csúcstechnológiás audiovizuális rendszerrel történt. Nézőterének teljes befogadóképessége 1700 fő, kamarakoncertek esetén 130 pódiumülés is kialakítható. A második és a harmadik emeleti oldalkarzatokon – diákok részére – 136 állóhely áll rendelkezésre. A pódium

mélysége is variálható az igényeknek megfelelően. A terem szimfonikus orgonája is világszínvonalú.

A Fesztivál Színház 453 férőhelyes színházterem, akusztikai kialakításának köszönhetően prózai és táncelőadások mellett komolyzenei koncertek és egyéb zenei produkciók megrendezésére is alkalmas. 750 négyzetméteres színpaddal, modern hang- és fénytechnikával rendelkezik.

A Várból ide került át a Ludwig Múzeum is, amely állandó kiállításai mellett időszakos kiállításokra is alkalmas terekkel rendelkezik. A kiállítóterekhez vetítőszobák, illetve számítógépekkel felszerelt interaktív bemutatóterem tartozik.

Reprezentatív terem az Üvegterem, amely különböző fogadások, bankettek, sajtótájékoztatók színhelye. Az Üvegterem akusztikai kialakításánál fogva ugyancsak alkalmas kamarakoncertek megtartására. A 130 fős, fix széksoros Előadóterem szakmai előadások, konferenciák, vetítések tere, korszerű technikai felszereltséggel, beépített tolmácsfülkével. A Kék terem elsősorban catering célokat szolgál, de önálló rendezvényteremként is igénybe vehető. 180 fős étterem, kávéház és szintenként kialakított büfé várja a vendégeket. Könyvesbolt, zeneműbolt is megtalálható az épületben. Parkolási lehetőség mélygarázsban és felszín feletti parkolóban biztosított.

A programok között komoly-, jazz- és könnyűzenei koncertek, operák, színi előadások, táncprodukciók, családi és ifjúsági programok valamint kiállítások szerepelnek, nyaranta szabadtéri térszenei programokat tartanak az épület előtt.

Rendezvénytípus	Megoszlás (2006)
Üzleti rendezvény	16%
Kiállítás	12%
Komolyzene	23%
Egyéb színpadi produkció	37%
Családi és ifjúsági rendezvény	13%

11. táblázat: Művészetek Palotája rendezvénystruktúrája

Forrás: személyes megkeresés

Meglátásuk szerint a *komolyzenei műfaj látogatottsága csökkenő tendenciát mutat*, a közönségnek csak egy része kerül ki a jelentősebb vásárlóerővel bírók közül. Ennek megfelelően nem számolnak sem a komolyzenei programkínálat bővítésével, sem a jegyárak növelésével. A Művészetek Palotájának fenntartása így is *jelentős, 70%-os állami támogatást* igényel (bevételeinek kb. 30%-a saját bevétel). A támogatás némileg több mint fele a produciókhoz kötődik, a fennmaradó rész a létesítmény működésének finanszírozására irányul.

A Kft. egyrészt használója az épületnek, másrészt értékesíti is az infrastruktúrát külső rendezvények, programok számára, biztosítva az ehhez szükséges háttér szolgáltatásokat. Ellenőrizheti az épületben helyet kapott szervezetek, a külső szolgáltatók (pl. karbantartók, diszpécsterszolgálat, gondnokság, biztonsági szolgálat, garázsüzemeltetés), a kiszervezett szolgáltatásokat ellátók (pl. vendéglátás, ruhatár, jegyterjesztés, hostess, kereskedelmi szolgáltatók) által nyújtott minőséget, és szankcionálhatja az esetleges hibákat. Egyéb tevékenységet jelent a közönségforgalmi szolgáltatások szervezése, hang- és videostúdió szolgáltatások, műsorok képi archiválása, az épület marketingkampányainak tervezése és szervezése, épületlátogatások szervezése, portaszolgálat ellátása.

Budapest kiemelt konferenciaközpontja a **Budapest Congress and World Trade Center**, amely az Accor-Pannonia szállodalánc tagjaként az egykori Budapesti Kongresszusi Központ felújításával jött létre. A 8 millió eurós beruházás részeként új arculatot és berendezést kapott az 1800 fős konferenciaterem, amelyet a legmodernebb, európai színvonalú audiovizuális és színpadi technikával szereltek fel. A Pátria terem kihasználtsága átlagosan 70%. Az ország legnagyobb konferenciaterméhez 18 szemináriumi terem, továbbá egy 900 m²-es kiállítási terület is tartozik.

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m²)
AULA	0	180	210
GALLERY	0	180	308
MIRROR FLOOR	0	0	380
ARCADE	0	150	0
BARTOK I-II.	300	160	234
BIZET	25	20	42
BOARDROOM I.	0	0	27
BOARDROOM II.	0	0	22
BRAHMS I-II.	70	60	86
FORTUNA	32	0	75
LEHAR I-II-III.	120	90	130
LISZT	120	80	150
MOZART I-II-III.	80	60	94
PÁTRIA	1.800	850	1200
STRAUSS	24	20	33
Összesen	2571	1850	2991

12. táblázat: Budapest Congress and World Trade Center termei, kapacitásai

Forrás: www.accor-pannonia.hu

A konferenciaközponthoz közvetlenül (zárt folyosón keresztül) csatlakozik a négycsillagos Novotel Budapest Congress szálloda. A hotel 319 szobával (ezek között nemdohányzó szobák és lakosztályok is szerepelnek), uszodával, szaunával, masszázsszal, bowling teremmel, étteremmel és bárokkal várja vendégeit. A szállóvendégek részére ingyenes parkolási lehetőség biztosított.

A központban évente átlagosan 130-160 rendezvényt tartanak. Tavaly rendezvényeik döntő része konferencia volt (48%), ezt követték a kiállítások, céges rendezvények (32%), a koncertek/show-k (14%) és az egyéb rendezvények (6%). A konferenciaközpont üzemeltetésének nyereségességét egyértelműen az biztosítja, hogy színvonalas

szálláskapacitás épült mellé: a két egység külön-külön már kevésbé sikeres konstrukció lenne az üzemeltető véleménye szerint.

2006 áprilisában nyitotta meg kapuit Budapesten a **Hunguest Hotels Európa Kongresszusi Központ**: a közel kétmilliárd forintos beruházás keretében kétszintes konferencia- és rendezvényépületet alakítottak ki, 7000 m² összterületen 9 teremmel. Legnagyobb a Koppenhága Terem, amely 550 fő befogadására alkalmas.

Terem	Színházaszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m ²)
KOPPENHÁGA	470	315	440
NIZZA	130	80	115
AMSZTERDAM	80	50	73
NIZZA+AMSZTERDAM	210	130	188
KÁVÉZÓ			73
MAASTRICHT	130	80	115
BRÜSSZEL	90	60	88
MAASTRICHT+BRÜSSZEL	220	140	202
STRASBOURG	80	55	77
RÓMA	100	65	95
STRASBOURG+RÓMA	180	120	172
ZÜRICH	50		52
LUXEMBURG	20		30
Összesen	1760	1095	1720

13. táblázat: Európa Kongresszusi Központ termei, kapacitásai

Forrás: www.ecc-hunguesthotels.hu

A konferenciaközpontból fedett, zárt kapcsolattal közelíthető meg a részben már felújított 3 csillagos Hotel Rege és a 4 csillagos Aparthotel Európa. Előbbi 170 szobájából 95 került felújításra, utóbbi 77 db 55 - 62 m² alapterületű apartmannal, valamint 13 db stúdióval várja vendégeit. 97 férőhelyes mélygarázs, valamint 70 férőhelyes felszíni parkolási lehetőség is biztosított. A wellness részlegben uszoda, szauna, jacuzzi, masszázshanyó, emellett éttermek

és bárók is megtalálhatók a létesítményekben.

A budapesti **Rhema Konferenciaközpont**ban két nagyméretű terem található: egy 1000 fő befogadására alkalmas emeleti Díszterem (1020 m²), valamint egy a földszinten található Kharisz terem (727 m², 500 fő széksorosan). Ezen felül néhány kisebb terem, irodahelyiségek és egy kávézó is megtalálható a központban. A létesítmény mellett ingyenes parkolási lehetőség van. A catering szolgáltatást szerződött partnerekkel biztosítják.

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m²)
Díszterem	1000	650	1020
Kharisz terem	500	350	800
Összesen	1500	1000	1820

14. táblázat: Rhema Konferenciaközpont termei, kapacitásai

Forrás: www.rhemacenter.hu

1.1.2.2. Balatoni és egyéb vidéki konferenciakapacitások

Budapest mellett az alábbi vidéki konferenciaközpontok érdemelnek említést befogadóképességük, színvonaluk alapján:

A Balaton a főváros után a második legkedveltebb konferenciahelyszín, kedvező megközelíthetőségének és attraktív környezetének megfelelően. A terület szezonális jellege miatt ugyanakkor elsősorban a nyári időszak frekventált. A konferenciakapacitások jellemzően szállodákban állnak rendelkezésre. A létesítmények egy része kisebb (2-300 fős) kapacitású (pl. Hotel Azúr, Hotel Vértes Siófokon; Telekom Hotel Balatonkenesén), más része technikai kialakításának, megjelenésének megfelelően inkább szabadidős programok, sportesemények megrendezésére alkalmas (Balaton Szabadidő és Konferencia Központ Balatonfüreden; Club Tihany Üdülőfalú és Konferenciaközpont csarnok jellegű épülete). A Balaton Kongresszusi Központ és Színház Keszthelyen az egykori művelődési ház felújításával, bővítésével jött létre multifunkcionális térként, mint művelődési színtér, befogadó színház, és kongresszusi központ.

- **Kölcsey Központ, Debrecen**

Kelet-Magyarország legnagyobb multifunkcionális rendezvényközpontja a kb. 13.000 m² alapterületű debreceni Kölcsey Központ. A létesítmény mind kulturális események, mind szakmai konferenciák megrendezésére alkalmas, színvonalas technikai felszereltségének és variálható tereinek köszönhetően: nagyterme a leválasztható szekciótermekkel együtt eléri az 1100 fős befogadóképességet (önmagában 750 fős), mozgatgató színpaddal és hátfallal rendelkezik. *Akusztikai kialakítása – a zenei élet szereplői szerint – azonban nem megfelelő nivós komolyzenei koncertek megrendezésére.* A bálteremről is leválasztható a színpad, így 150-350 fő között mozog a kapacitása, a terem az étteremhez és a drinkbárhoz közvetlenül kapcsolódik. A két szekcióterem is összenyitható. A folyosók (3414 m²) kiállítások, vásárok, vagy akár 1200 fős állófogadások megrendezésére alkalmas. Színvonalas catering szolgáltatások, étterem, kávézó és drinkbár szolgálja a vendégek kiszolgálását. A tetőkert és a belső udvar esztétikus kialakítása is hozzájárul a központ attraktivitásához.

A konferenciaközpont közvetlen fedett kapcsolatban áll a négycsillagos hotel Lyciummal, ahol 88 db kétágyas szoba és 4 apartman került kialakításra. A szálloda emeletén kialakított 400 négyzetméteres wellness-részlegen relaxációs és frissítő programok vehetők igénybe. A központ alatt 9000 négyzetméteres, 300 férőhelyes mélygarázs található. Ugyancsak közvetlen kapcsolatot alakítottak ki a MODEM-mel (Modern Képzőművészeti Központtal).

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m ²)
Nagyterem	800	450	750
Nagyterem + 4 szekcióterem	1150	650	1070
Bálterem	260	120	300
Bálterem + táncterem	350	150	500
Szekcióterem I.	70	30	80
Szekcióterem II.	70	30	80
Kiállítóterem	260	120	310
Összesen	2960	1550	3090

15. táblázat: Kőlcsey Központ termei, kapacitásai

Forrás: www.kolcseykozpont.hu

A Kőlcsey Központban 2006-ban összesen 270 különféle rendezvényt tartottak, a látogatók száma közel 150 ezer fő volt, azaz az *átlagos résztvevői létszám 550 fő körül alakult*, napi szintre lebontva ez kb. 250 látogatót jelentett. Rendezvénytípusok szerinti megoszlás:

Rendezvénytípus	Megoszlás	
	rendezvényszám szerint	látogatószám szerint
Kiállítás	7%	29%
Konferencia	23%	11%
Koncert	19%	17%
Céges rendezvény	15%	3%
Egyéb kulturális rendezvény	16%	30%
Study tour	6%	0,1%
Esküvő	2%	0,1%
Fogadás	7%	3%
Egyéb	6%	6%

16. táblázat: Kőlcsey Központ termei, kapacitásai

Forrás: www.kolcseykozpont.hu

A rendezvények kevesebb, mint 3%-a használta ki a központ teljes kapacitását, további 8% a nagytermet és a 4 szekciótermet. A rendezvények száma a nyitás óta folyamatos növekedést mutat. A konferenciák közül a legnagyobb számban a 200-300 fős események fordulnak elő. A rendezvények megoszlása: 2/3 konferencia, profittermelő esemény, 1/3 kulturális esemény. A látogatók számának megoszlásában nem ez az arány érvényesül, a kulturális események látogatóinak száma meghaladja a konferencialátogatókét (60-40%).

A Központ összművészetiiségre, multifunkcionalításra törekszik. A kulturális nagyrendezvények látogatóinak mintegy 80%-a debreceni lakos. Kulturális rendezvényeknél cél a vonzáskörzet kiterjesztése, ennek érdekében az egyes rendezvények meghatározott fókuszúak, és a marketingtevékenység is illeszkedik ehhez.

A központ üzemeltetője a Főnix Rendezvényszervező Kht., amely a Főnix Csarnokot, az Apolló Mozit is üzemelteti, emellett számos jelentős városi nagyrendezvény főszervezője (pl. Virágkarnevál, Jazznapok, stb.). A Főnix Kht. a Debreceni Vagyonkezelő Holding részeként működik, azaz közvetett városi tulajdonban áll. Az üzemeltetés sikerét abban látják, hogy a létesítmény egy kézben van, emellett szoros együttműködést alakítottak ki a kapcsolódó szolgáltatókkal, partnerekkel.

A Kht. alkalmazottainak száma 62 fő. A Főnix Kht. elsősorban kulturális rendezvények szervezésével foglalkozik, a konferenciáknak ők csak befogadói. Saját rendezvényeihez A Főnix Kht. teljes körű szervezést vállal, pl. szálláshely, hölgy-program, városnézés, wellness program, stb.

A Kölcsey Központ üzemeltetőjének véleménye szerint a létesítmény sikeres működésének kulcsa az, hogy a *színvonalas konferenciakapacitások mellett minőségi szálloda is megtalálható* az épülettel közvetlen kapcsolatban: a központhoz kapcsolódó Hotel Lycium biztosítja a központ vendéglátását, üzemeltetési szerződéssel: bérlik a Kölcseyben található büfét, illetve a szálloda épületében található a melegkonyha, amelynek étterméből (és természetesen magából a szállodából is) közvetlen átjárás biztosított. A központ és a szálloda szoros

kapcsolatban áll egymással a cateringen túl is, mind a vendégek elszállásolása, mind egyéb funkciók tekintetében. A szállodai férőhelyek alacsony száma azonban korlátozza a részt vevők körét.

Alvállalkozókat a következő területeken foglalkoztatnak: pakolás, szállítás, takarítás, gépészet üzemeltetése, termék előkészítése (parkettafektetés stb.), őrzés-védelem. Az alvállalkozók kiválasztása közbeszerzéssel történik, a hosszú távú együttműködésre törekszenek.

A műsortervet üzleti alapon alakítják ki, a rendezvények 2/3-a üzleti típusú és mindössze 1/3-a kulturális esemény. A legjobb jövedelmezőséget a kiállításokkal ötvözött konferenciák hozzák, ezt a konferenciák, bálók és egyéb események követik. Legkevésbé a kulturális programok hoznak nyereséget.

A létesítmény a városi programok számára önköltségen biztosítja az infrastruktúrát. A közhasznú rendezvények a piac ár alatt kapják meg a termeket, a különbözetet a város kompenzálja a központnak. Egyébiránt piaci árakat alkalmaznak.

A Kölcsey Központ a Debreceni Filharmonikusok bérletes eseményeit fogadja be elsősorban, illetve vannak közös szervezésű egyedi produkciók is. Évente összesen 10-12 koncertet adnak a Filharmonikusok itt, akik önköltségi áron bérlik a termet rendezvényeikhez, ez kb. a piaci ár egyharmadát jelenti. A komolyzenei programok iránti érdeklődés nagyban függ a fellépőktől, de kb. 300-500 fő jelenti a központi magot.

Hozzájárulnak a fenntarthatósághoz a kiegészítő funkciók is, pl. a mélygarázs. (A mélygarázs 313 db parkolójából 50 kizárólag a szálló használatában van, a parkolóházat a DKV üzemelteti, bárki igénybe veheti azt.).

A Főnix Kht. éves költségvetése mintegy 1,3-1,4 Mrd Ft, ennek 47%-a saját bevétel, **53%-a városi támogatás**. A saját bevétel szponzorációs bevételből, jegyárakból, terembérletből adódnak elsősorban. Jellemző, hogy az átlagos jegyárak messze elmaradnak a fővárosi áraktól. A terembérleti díjak piaci ára sem elégséges a létesítmény null-szaldós üzemeltetéséhez, az csak a cateringgel, és a szálláshellyel együtt történő üzemeltetés esetén lehetséges. A város fogadja el a Kht. üzleti tervét,

amelyben rögzítik az éves rendezvényprogramot, ezek finanszírozását vállalja a város.

- **Hotel Eger & Park*** konferenciaközpont**

A konferenciaközpont kialakítása a szálloda teljes rekonstrukciójával egyidejűleg valósult meg 2003–2004-ben (1,7 milliárd forintos beruházással, amelyre a Széchenyi-tervből 296 millió forint vissza nem térítendő támogatást kaptak). Eger patinás városközpontjában található létesítmény konferenciakapacitása összesen 700 fő, a legnagyobb terem 450 fő befogadására alkalmas. A négy szekcióra osztható épületet a legmodernebb eszközökkel szerelték fel. 800 m² a kiállító- és közel 1000 m² a kiszolgáló terület. A konferenciaközpont sikerét jelzi, hogy az első évben 250 rendezvényt tartottak, a szálloda árbevétele pedig két év alatt 2,5szeresére nőtt. A háromcsillagos hotel 205 szobával, ezen belül 4 apartmannal rendelkezik. Wellness és gyógyászati részleg is várja a vendégeket.

Terem	Színházaszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m²)
I. szekcióterem	150	60	182
II. szekcióterem	150	60	182
III. szekcióterem	450	220	266
Fehér terem	60	50	100
Sárga terem	80	60	168
Zöld terem	120	70	123,5
Agria terem	35	20	39
Bikavér terem	35	20	39
Agria+Bikavér terem	70	40	78
Klubterem	50	30	54
Étterem I.	45	25	80,4
Étterem II.	45	25	80,4
Összesen	1290	680	1392

17. táblázat: Hotel Eger&Park termei, kapacitásai

Forrás: www.hotelegerpark.hu

- **Liszt Ferenc Konferencia- és Kulturális Központ, Sopron**

A művelődési központ átalakításával létrehozott Liszt Ferenc Konferencia- és Kulturális Központ 2002-ben nyitotta meg kapuit. A közel 1,6 milliárd forintos beruházással (PHARE CBC, Széchenyi Terv támogatással, Sopron MJV Önkormányzatának önrészből, valamint bankhitelből) kamaraszínházi előadásoknak (Soproni Késszínház), koncerteknek és komolyzenei hangversenyeknek ad otthont.

Az intézmény kapacitása 1300 fő. A központ három nagyteremmel rendelkezik, továbbá bruttó 510 m²-en kiállítói terület, 5 db, egyenként 30-40 fő befogadására alkalmas szekcióterem, 200 fős étterem található az épületben. A Liszt Ferenc Konferencia- és Kulturális Központ 70%-ban kulturális rendezvényeket szervez, 30%-ban pedig konferenciákat, üzleti rendezvényeket fogad. Az évi 100-120 üzleti rendezvény közül 5-8 nagykonferencia (3-4 napos kongresszus). A létesítményhez 250 fős étterem, 30 fős kávézó is tartozik.

A központ üzemeltetője az önkormányzati tulajdonban lévő Pro Kultúra Sopron Kht, amely több kulturális intézmény működtetését fogja össze (konferenciaközpont mellett a fertőrákosi barlangszínház, a Petőfi Színház és a Festőterem is érdekeltiségébe tartozik, a Kht. a Soproni Tavasz Fesztivál és a Soproni Ünnepi Hetek főrendezője, illetve a szervezet felügyeli a Tourinform Irodát is).

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m ²)
Széchenyi színházterem	600	380	536
Liszt színházterem	450	170	240
Petőfi színházterem	250	150	208
Szekcióterem I.	40	0	50
Szekcióterem II.	40	0	50
Szekcióterem III.	40	0	50
Szekcióterem IV.	40	0	50
Szekcióterem V.	40	0	50
Kiállító terület	–	–	510
Összesen	1500	700	1744

18. táblázat: Liszt Ferenc központ termei, kapacitásai

Forrás: www.prokultura.hu/liszt

- **Szegedi Kongresszusi Központ**

A szegedi Kongresszusi Központot 2004. decemberében adták át a Szegedi Tudományegyetem Tanulmányi és Információs Központjának részeként. A létesítményben hazai és nemzetközi konferenciákat, egyetemi és üzleti rendezvényeket, valamint kulturális és karitatív programokat, fogadásokat, bálakat tartanak.

A több mint 1300 fő egyidejű befogadóképességű létesítmény 685 férőhelyes színpaddal ellátott, karzatos kongresszusi teremmel, nagyelőadóval, két egybenyitható előadóval, három szemináriumi teremmel (mobilis számítógépekkel), videokonferencia teremmel, egy kb. 170 m²-es kiállítási térrel és egy több, mint 1000 m²-es átriummal rendelkezik. Az épület alagsorában 180 gépkocsi parkolására alkalmas mélygarázs is található. A Kongresszusi Központ egész területe akadálymentesített és légkondicionált. Ruhatár, business szolgáltatások, egyetemi kávézó, ajándékbolt is megtalálható itt. A rendezvényekhez kötődő catering szolgáltatást szerződött partnerekkel biztosítják.

A konferenciahelyek üzemeltetője a SZTE Tanulmányi és Információs Központ, így a

termek igénybevétele a normál egyetemi felhasználás melletti szabad kapacitásokhoz kötött.

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m²)
Kongresszusi terem	685	–	558
Nagyelőadó	210	80-150	175
I. előadók	160	80	175
II. előadók	160	80	175
I+I. előadó	320	140-160	300
Szemináriumterem	45-50	–	33
Szemináriumterem	60-65	–	44
Szemináriumterem	60-65	–	44
Videokonferencia terem	20	–	33
Kiállítási tér	–	80	162
Átrium	–	500-700	704/1248
Összesen	1735	1250	2403

19. táblázat: Szegedi Kongresszusi Központ termei, kapacitásai

Forrás: www.u-szeged.hu

- **Egyetemi Csarnok, Győr**

A Széchenyi István Egyetem területén, a belvárostól gyalogtávolságra elhelyezkedő Egyetemi Csarnokot 2002-ben adták át. Az 1800 m² alapterületű csarnoképülete széksoros ültetés esetén 2800, éttermi ültetésnél 1500 fő befogadására alkalmas. A létesítmény csarnokjellege (megjelenése, osztatlan belső tere) miatt elsősorban sportrendezvények, szabadidős programok, kiállítások és könnyűzenei koncertek megrendezésére alkalmas. A csarnok a legmodernebb hang-és fénytechnikával, kommunikációs és tolmácsrendszerrel felszerelt, 200m²-es színpaddal rendelkezik. A csarnok mellett jelentős kapacitású ingyenes parkoló áll a látogatók rendelkezésére. A catering szolgáltatásokat szerződött partnerekkel biztosítják. A csarnokot az Unihall Kft. üzemelteti.

Melléklet II. – A megvalósíthatósági tanulmány készítésének keretében elkészült kérdőíves lekérdezés projekt-specifikus eredményei

Tartalomjegyzék

Módszertani összefoglaló.....	2
Belföldi turisták.....	4
Pécsi lakosság.....	11
Pécsi vállalkozások	19
Nagyszebeni külföldi turisták.....	26
Potenciális célcsoportok.....	27

MÓDSZERTANI ÖSSZEFOGLALÓ

A fejlesztések megalapozásaként 2007. nyarán készített kérdőíves megkérdezés négy szegmensben (országos lakossági megkérdezés, pécsi lakosok, pécsi vállalkozások, nagyszabeni turisták megkérdezése) vizsgálta a város imázsát, az EKF program ismertségét, az egyes kulcsprojektekt várható látogatottságát.

Szegmens	Belföldi lakosság	Pécsi lakosság	Pécsi vállalkozások	Nagyszabeni turisták
Mintanagyság	1000 fő	300 fő	150 fő	150 fő
Módszer	Telefonos kérdőíves megkérdezés (kérdőív hossza: 30 perc)	Telefonos kérdőíves megkérdezés (kérdőív hossza: 30 perc)	Telefonos kérdőíves megkérdezés (kérdőív hossza: 30 perc)	Személyes kérdőíves megkérdezés (kérdőív hossza: 30 perc)
Mintavétel	Lakhely, nem, korcsoport, aktivitás szerint rétegzett reprezentatív mintavétel ¹	Pécsi/kistérségi lakhely, nem, korcsoport szerint rétegzett reprezentatív mintavétel	Foglalkoztatottak létszáma szerint rétegzett mintavétel	Véletlen kiválasztással

¹ A kvótázás célja az volt, hogy a jelentősebb vállalkozások véleménye hangsúlyosabban jelenjen meg a lekérdezésben.

Szűrő- kritériumok (mintaalany kiválasztása)	15 év feletti, legalább 3 évente belföldi utazáson résztevő, az utazási döntésben érintett, a kultúra iránt érelklődők	15 év feletti, pécsi vagy pécsi kistérségi lakos, aki ismeri az EKF programot	Pécsi vagy pécsi kistérségi székhelyű vállalkozások gazdasági döntésekben résztevő vezetője, aki ismeri az EKF programot	15 év feletti, külföldi (de nem magyar) turisták, akik legalább évente egyszer külföldre utaznak, részt vesznek az utazási döntésekben, Magyarország meglátogatását nem utasítják el egyértelműen és érelklődnek a kultúra iránt
---	---	---	---	--

1. Táblázat: Kérdőíves megkérdezés fő paramétere

Forrás: saját szerkesztés

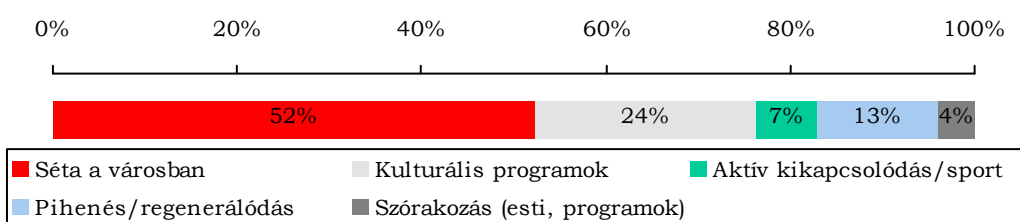
A kérdőíves megkérdezés alapján az alábbi megállapításokat tehetjük a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont megítélésére, várható látogatottságára, árazására vonatkozóan.

BELFÖLDI TURISTÁK

A belföldi országos felmérésben résztvevők ¼-e még nem járt Pécsen (minimum 1 éjszakára), 41% pedig régebben látogatta meg a várost, mint 5 éve. Az elmúlt két évben mindössze a válaszadók 18%-a fordult meg a baranyai megyeszékhelyen, azaz csökkenő tendencia mutatkozik a vendégforgalomban. Kedvező ugyanakkor, hogy **a megkérdezettek 80%-a szívesen meglátogatná Pécsen a közeljövőben**, és mindössze 5% volt azok aránya, akik egyértelműen elutasították a város megtekintését. Bár ez a megkérdezésből adódó pozitív „nyomás” eredménye, mégis azt jelzi, hogy a városnak elvi lehetősége van a belföldi turisták megnyerésére. Ehhez természetesen attraktív környezetre és élménydús szórakozást, kikapcsolódást biztosító programokra van szükség:

- A megkérdezettek saját utazási motivációit tekintve a szép, rendezett városkép, a parkok, zöldterületek nagy száma igen fontos szerepet játszik az úti cél kiválasztásában.
- Egy-egy város, mint kedvező kulturális turisztikai célpont ajánlásában pedig a műemléki környezet, a múzeumok, kiállítások rendelkezésre állása, a világörökségi helyszínek jelentik a legfontosabb érveket.

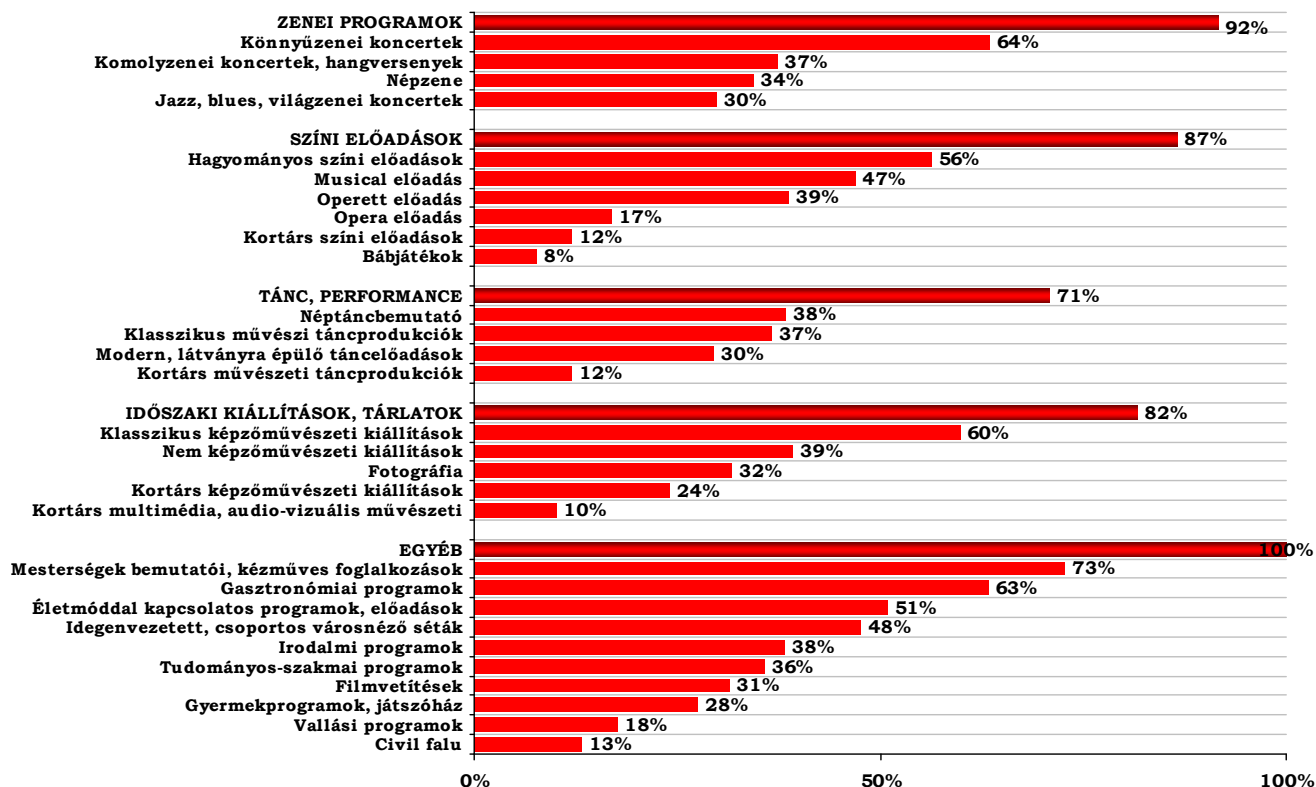
A látogatók tervezett pécsi tartózkodásuk alatt *idejük nagy részét városi sétákkal töltenék*, a fennmaradó **szabadidő 24%-ában kulturális programokon vennének részt**.

1. ábra: Belföldi turisták tervezett szabadidő-eltöltése Pécsen

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

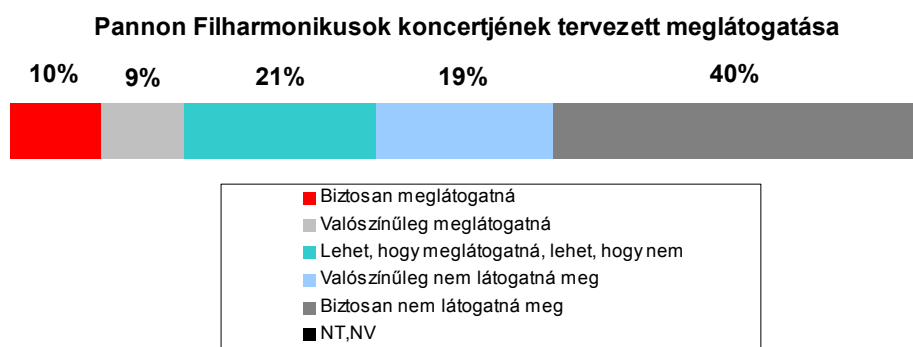
Az egyes programcsoportok vonzereje az alábbiak szerint alakul:

2. ábra: Belföldi turisták által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A válaszadók a Pannon Filharmonikusok koncertjének tervezett meglátogatását az alábbiak szerint adták meg:

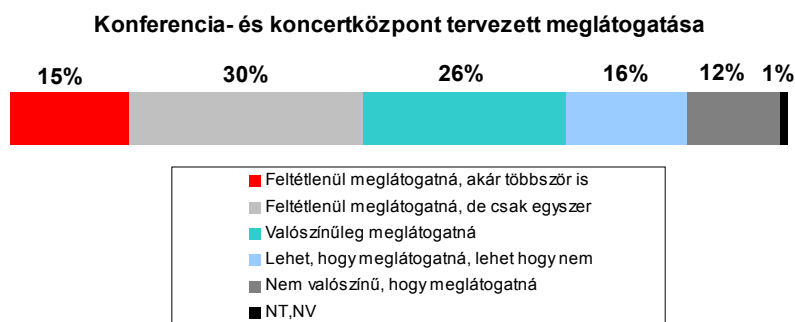
3. ábra: Pannon Filharmonikusok koncertjének tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A válaszadóktól megkérdeztük, mennyire tartják valószínűnek a **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont** meglátogatását, amely

- A Pécsi Pannon Filharmonikusok koncertjei
- Más komoly és könnyűzenei koncertek
- Táncprodukciók
- Színi előadások

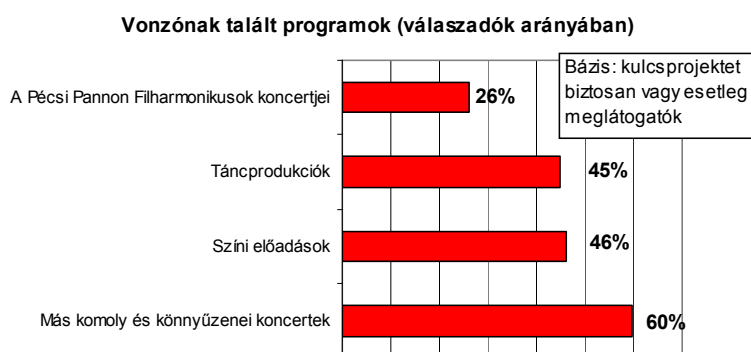
Az alábbi válaszokat kaptuk:

4. ábra: Pécsi Konferencia- és Koncertközpont tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont programjain biztosan vagy esetleg résztvevő válaszadók szerint az egyes felsorolt programok vonzereje eltérően alakult (értékek a válaszadók arányában):

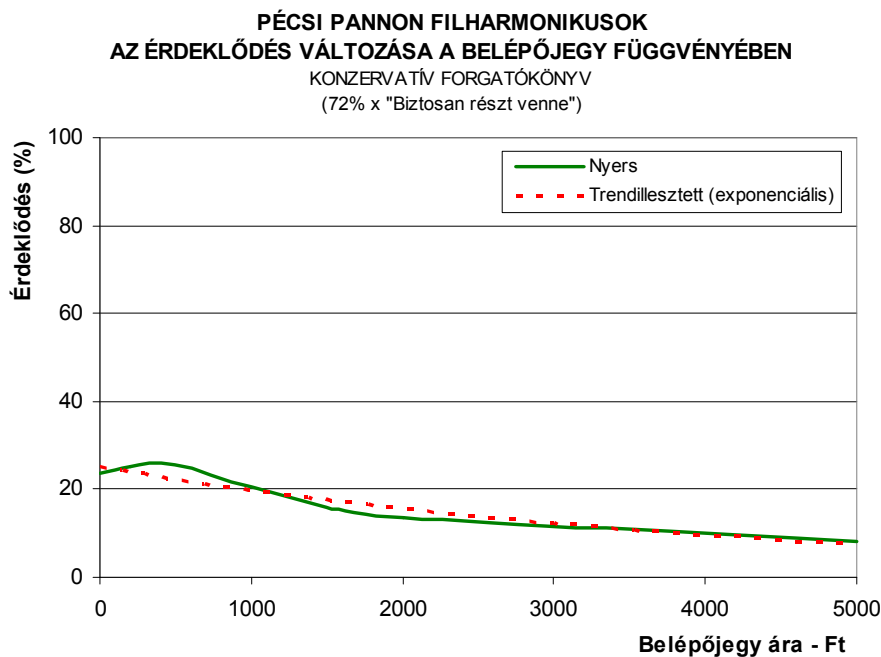
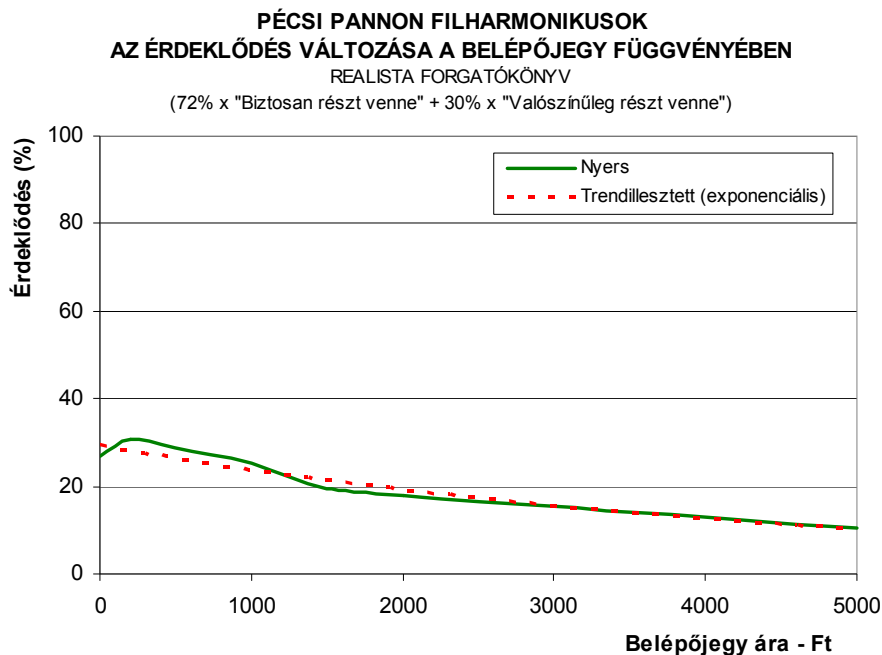

5. ábra: PKK vonzónak talált programjai

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Az érdeklődés a belépőjegyek függvényében változott (az egyes programok iránti keresletet az alábbi árszintek meghatározásával vizsgáltuk: ingyenesen, 200, 500, 1000, 1500, 2000, 5000 Ft belépődíj ellenében):

- A **realista forgatókönyv** a részvételt / látogatást biztosan illetve valószínűleg tervezők együttes értékelését tartalmazza.
- A **konzervatív forgatókönyv** kizárólag a részvételt / látogatást biztosan tervezőkre gyakorolt árhatást vizsgálja.

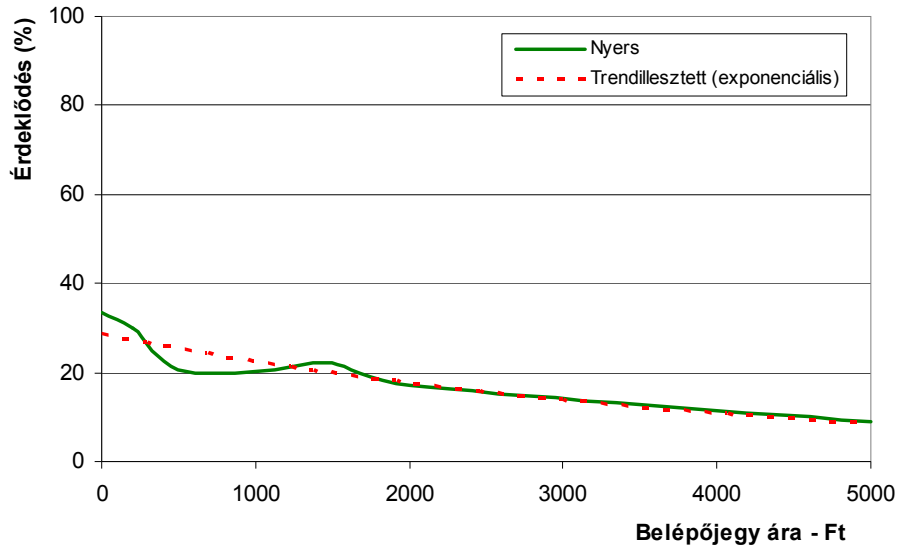
6. ábra: Pannon Filharmonikusok koncertjei iránti érdeklődés az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

**KORTÁRS SZÍNPADI SHOW A KONCERTKÖZPONTBAN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**

REALISTA FORGATÓKÖNYV

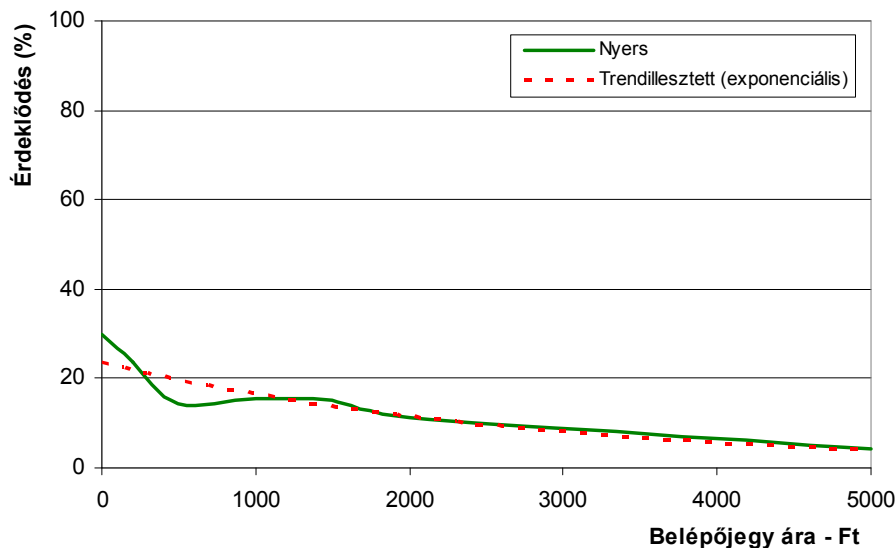
(72% x "Biztosan részt venne" + 30% x "Valószínűleg részt venne")

**KORTÁRS SZÍNPADI SHOW A KONCERTKÖZPONTBAN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**

KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV

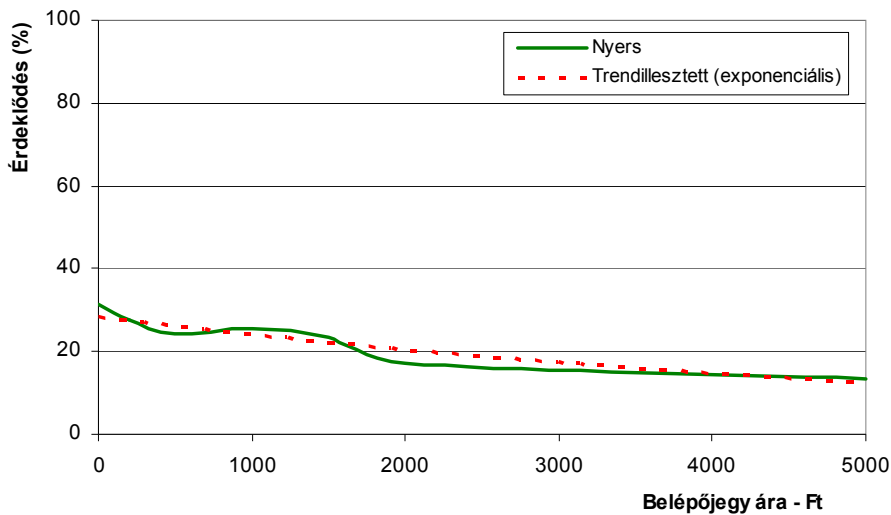
(72% x "Biztosan részt venne")

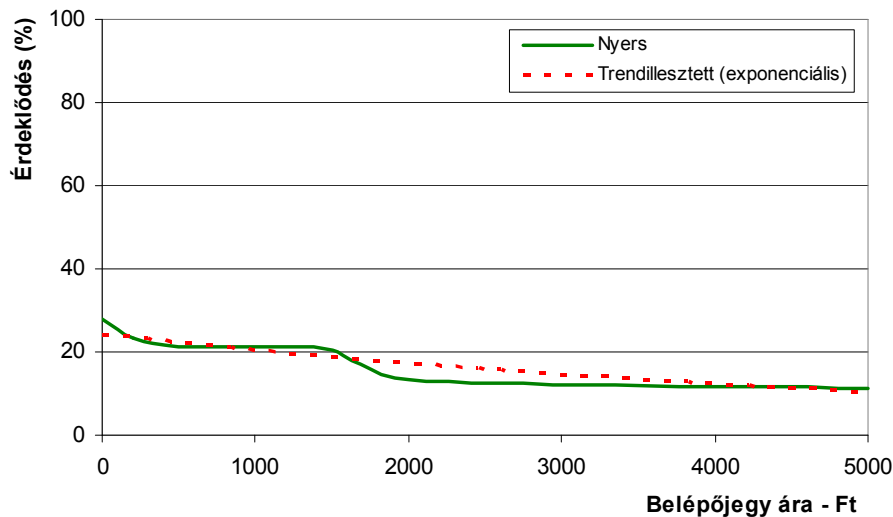
7. ábra: Kortárs színpadi show iránti érdeklődés az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

**SZAKMÁJÁVAL KAPCSOLATOS KONFERENCIA A
 KONFERENCIAKÖZPONTBAN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**
 REALISTA FORGATÓKÖNYV
 (72% x "Biztosan részt venne" + 30% x "Valószínűleg részt venne")

**SZAKMÁJÁVAL KAPCSOLATOS KONFERENCIA A
 KONFERENCIAKÖZPONTBAN
 AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY FÜGGVÉNYÉBEN**
 KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV
 (72% x "Biztosan részt venne")

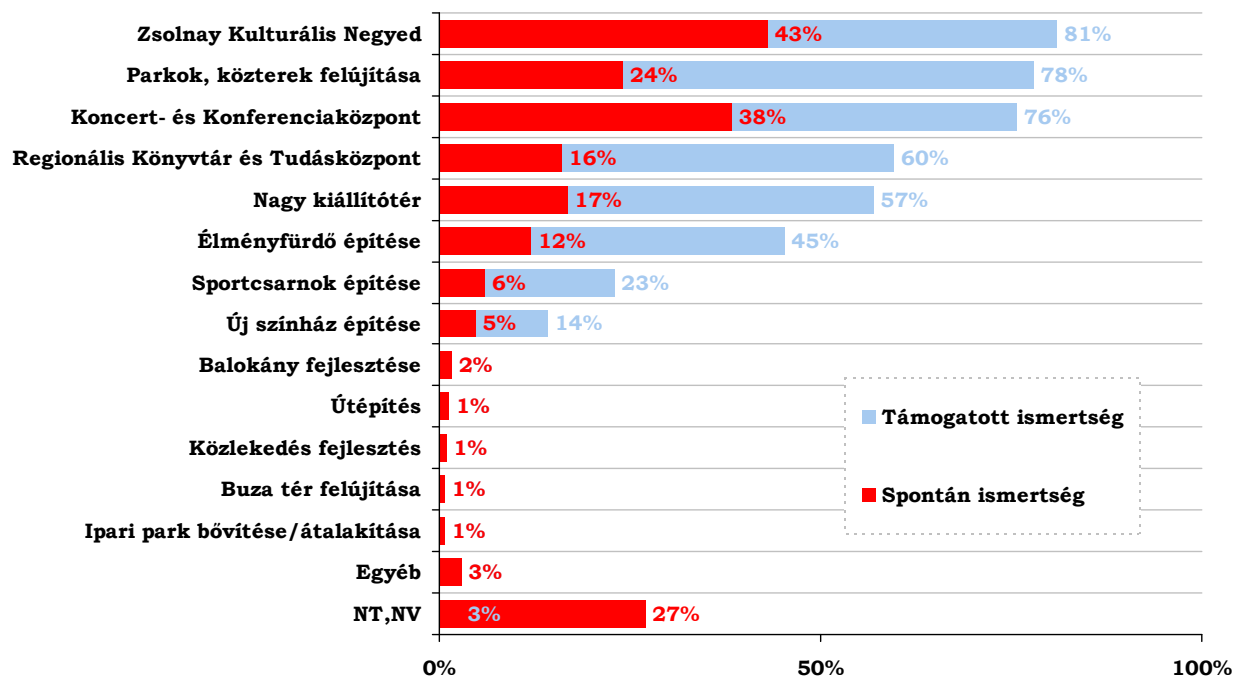

8. ábra: Konferencia iránti érdeklődés az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

PÉCSI LAKOSSÁG

A pécsi lakosság körében az EKF programok ismertsége az alábbiak szerint alakult (kérdés: „Hallott-e Ön bármilyen tervezett nagy beruházásról vagy fejlesztésről, kulcsprojektről, amelyet Pécs kifejezetten az Európa Kulturális Fővárosa címhez, azaz az EKF programhoz kapcsolódóan szeretne végrehajtani?” – spontán válaszadás illetve támogatott megkérdezés esetén)²:

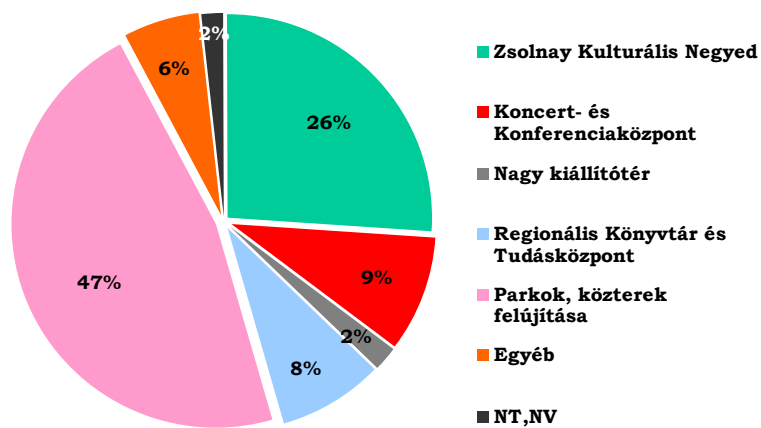

9. ábra: EKF programhoz sorolt beruházások spontán és támogatott ismertsége

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Az egyes kulcsprojektek támogatottsága eltérő a felmérés tanúsága szerint (kérdés: „Ha Ön dönthetné el, hogy melyik legyen az az egy beruházás, amire a város pénzt fordít, melyik terv mellett döntene?”):

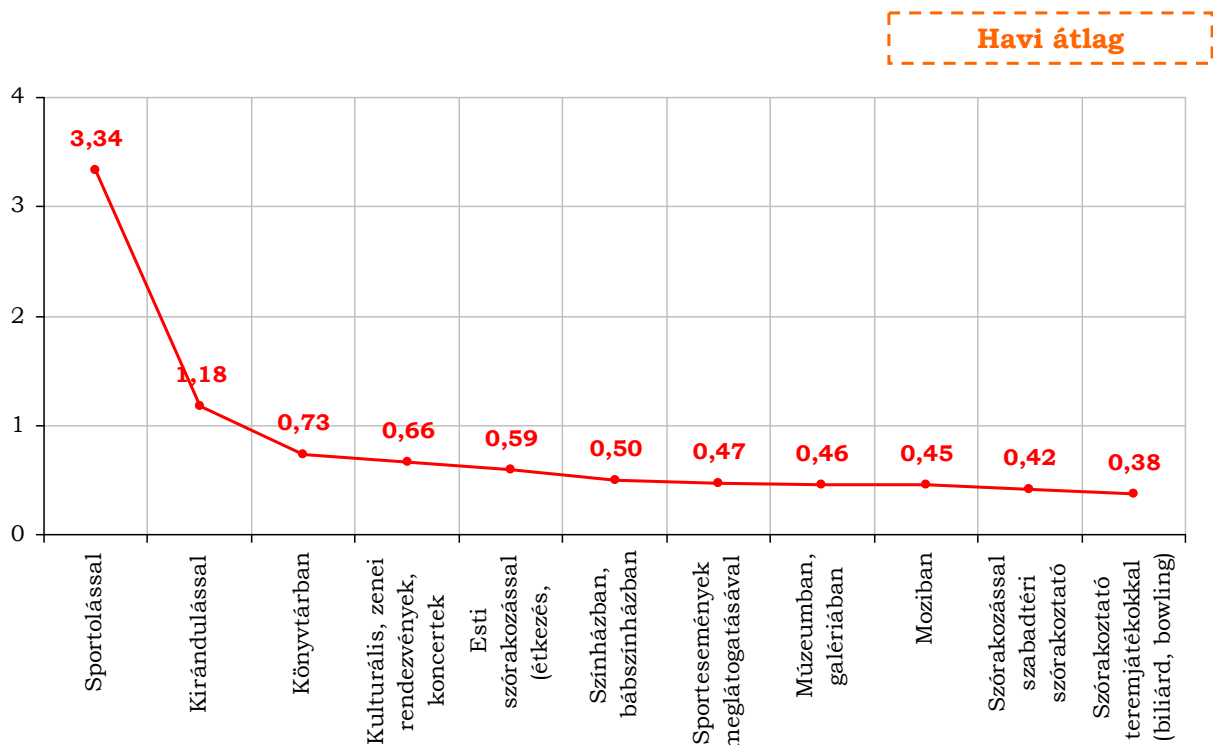
² Még a támogatott megkérdezés esetén sem volt a válaszadók számára teljesen egyértelmű, hogy mely beruházások kapcsolódnak közvetlenül az EKF programhoz.

10. ábra: Egyes beruházások támogatottsága

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

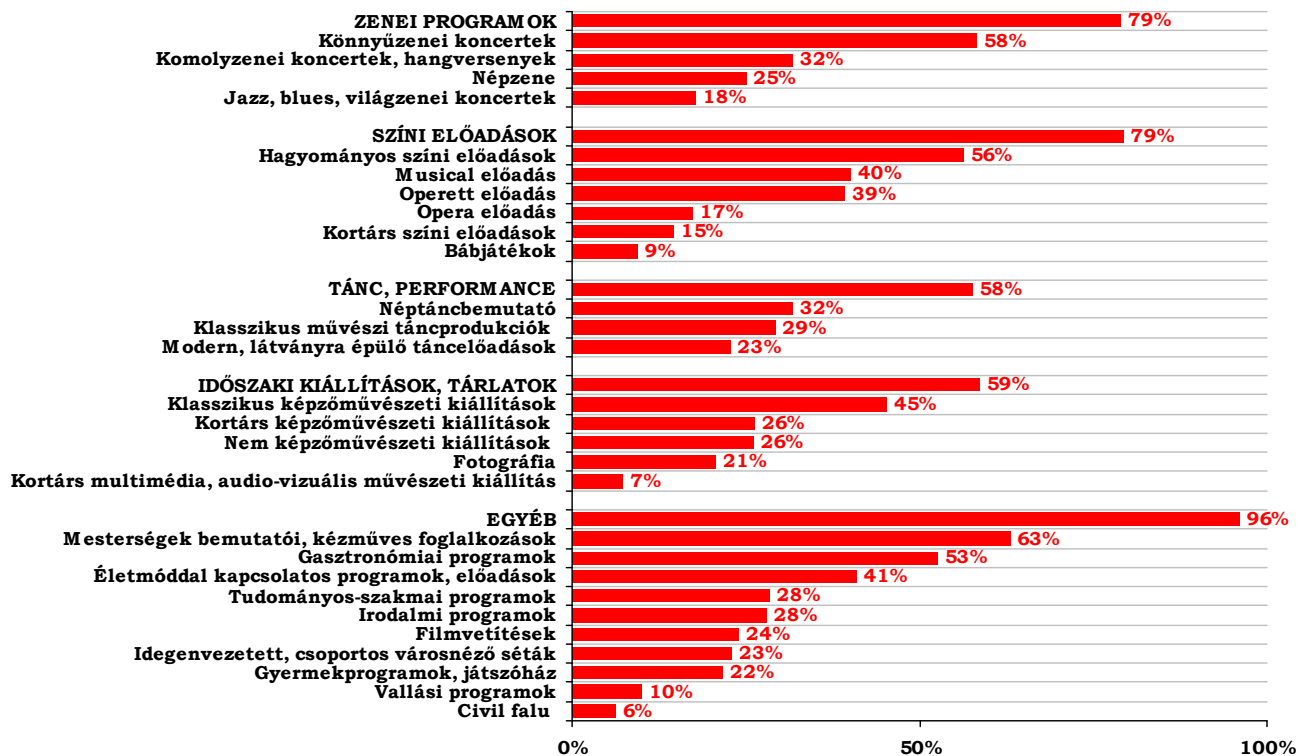
A pécsi és kistérségi lakosság kultúrafogyasztási szokásaiból látszik, hogy a lakosok meglehetősen ritkán töltik szabadidejüket kulturális, zenei programokon való részvétellel, de ennél is kevesebb a színházban, bábszínházban töltött idő.

11. ábra: Pécsi lakosság kultúrafogyasztási szokásai

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A városi és kistérségi lakosság által preferált kulturális programok a következők:

12. ábra: Pécsi lakosok által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

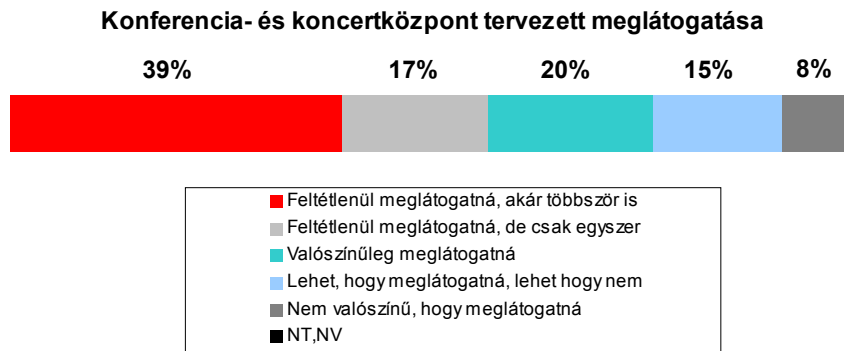
Egy átlagos hónapban a válaszadók mindössze 7823 Ft-ot költenek szórakozásra, ebből 4774 Ft jut kulturális programokra. Zenei programokat mindössze a megkérdezettek 8%-a hiányolt.

A válaszadóktól megkérdeztük, mennyire tartják valószínűnek a **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont** programjainak meglátogatását, a megadott tartalom, szolgáltatáskör esetén:

- A Pécsi Pannon Filharmonikusok koncertjei
- Más komoly és könnyűzenei koncertek
- Táncprodukciók
- Színi előadások
- Kiállítások

- Konferenciák
- Az Ön szakmájához kapcsolódó képzések

Az alábbi válaszokat kaptuk:

13. ábra: PKK tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont programjain biztosan vagy esetleg résztvevő válaszadók szerint az egyes felsorolt programok vonzereje eltérő volt (értékek a válaszadók arányában):

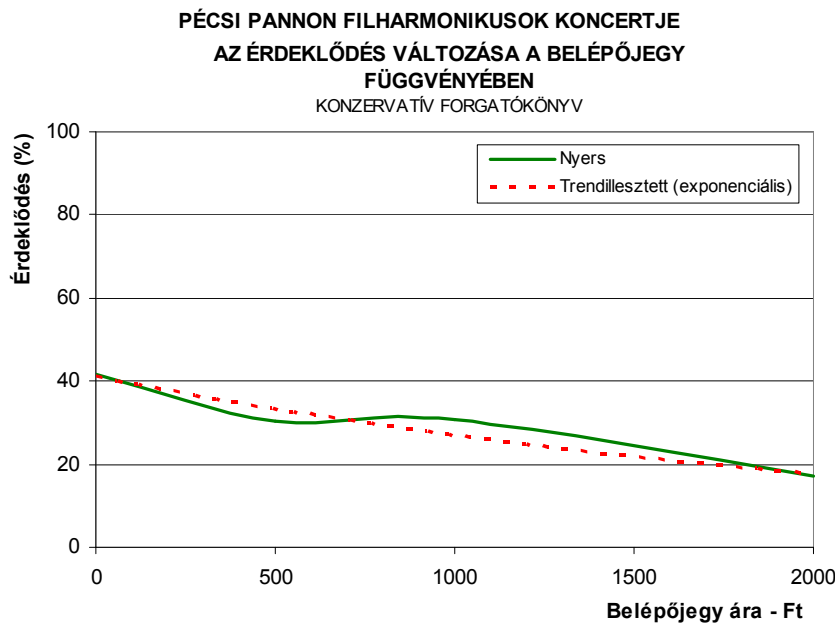
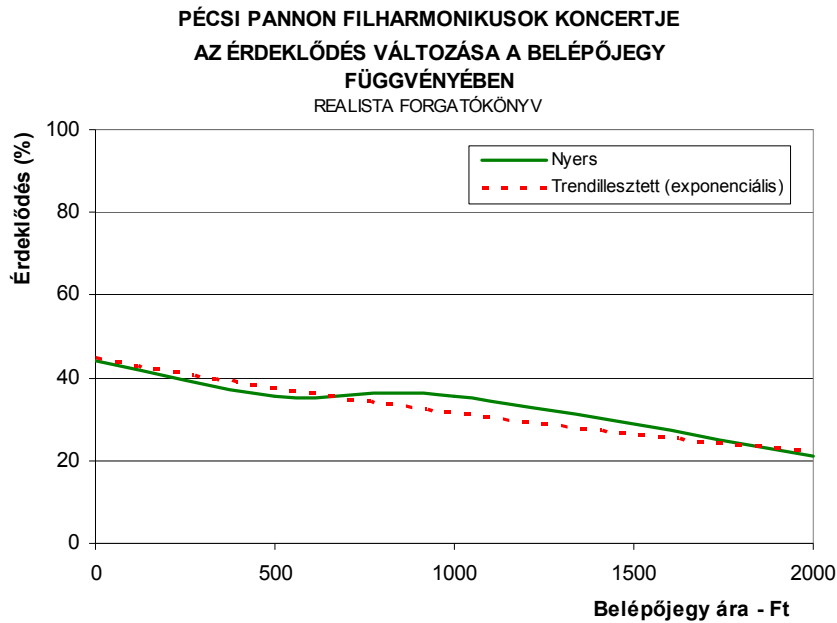
14. ábra: Vonzónak talált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Az érdeklődés mértéke a belépőjegyek függvényében változott (az egyes programok iránti keresletet az alábbi árszintek meghatározásával vizsgáltuk: ingyenesen, 500, 1000, 2000 Ft

belépődíj ellenében):

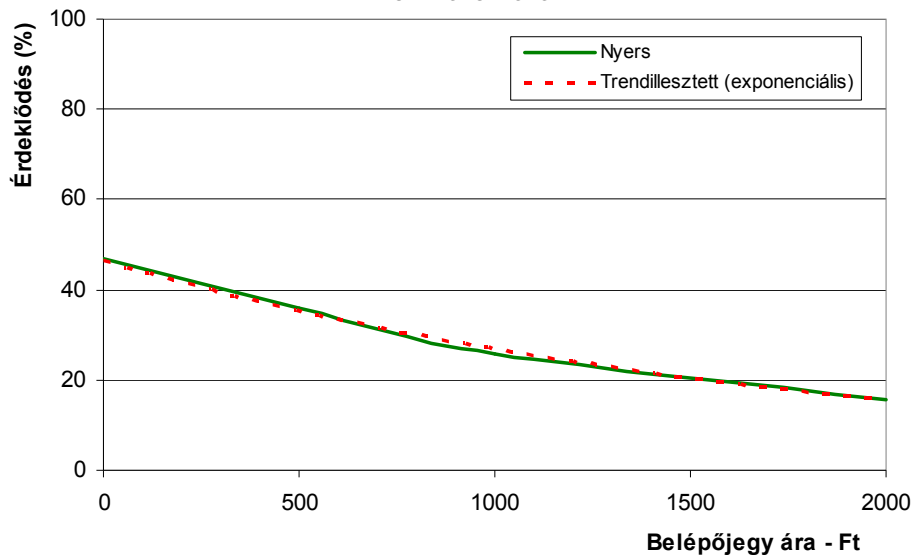
- A **realista forgatókönyv** a részvételt / látogatást biztosan illetve valószínűleg tervezők együttes értékelését tartalmazza.
- A **konzervatív forgatókönyv** kizárólag a részvételt / látogatást biztosan tervezőkre gyakorolt árhatást vizsgálja

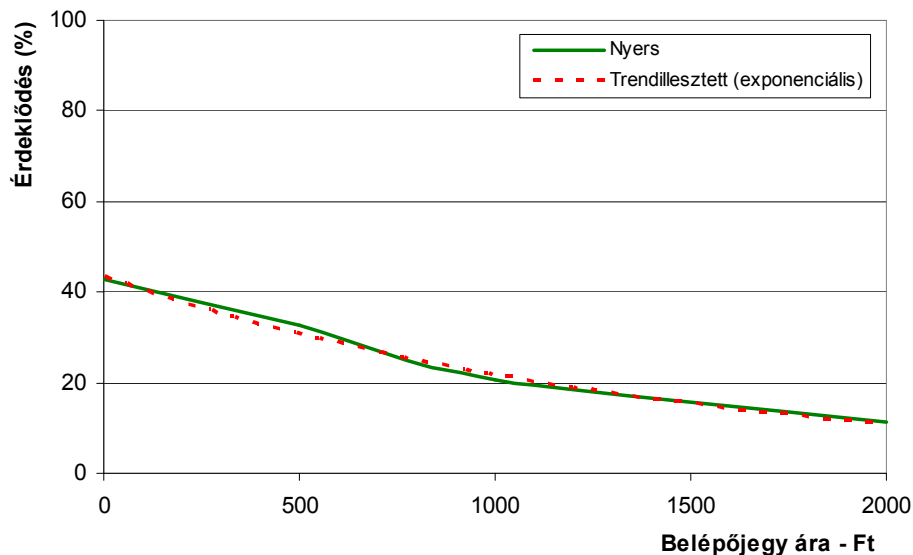
15. ábra: Pannon Filharmonikusok koncertjének tervezett meglátogatása az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

KORTÁRS SZÍNPADI SHOW A KONCERTKÖZPONTBAN
AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
FÜGGVÉNYÉBEN
 REALISTA FORGATÓKÖNYV

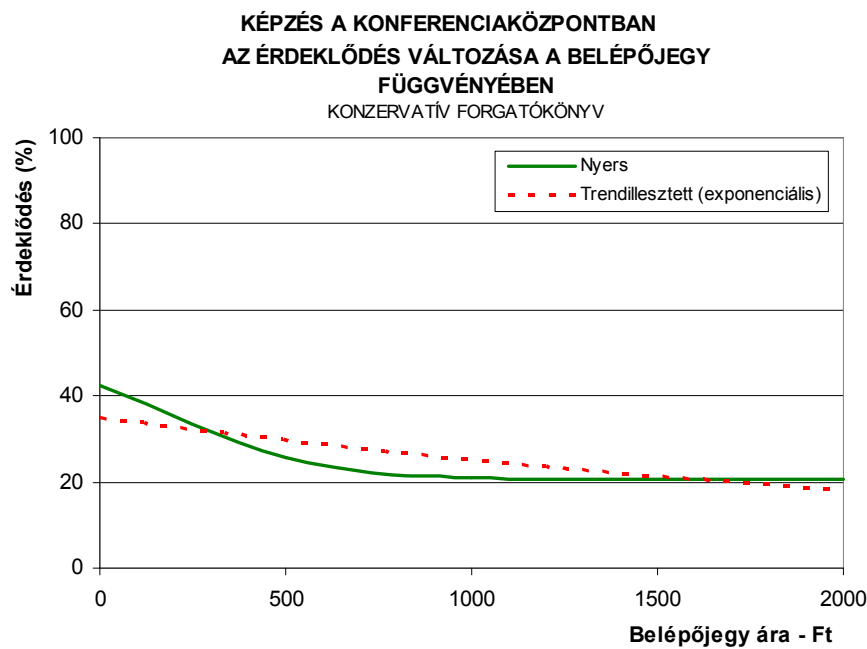
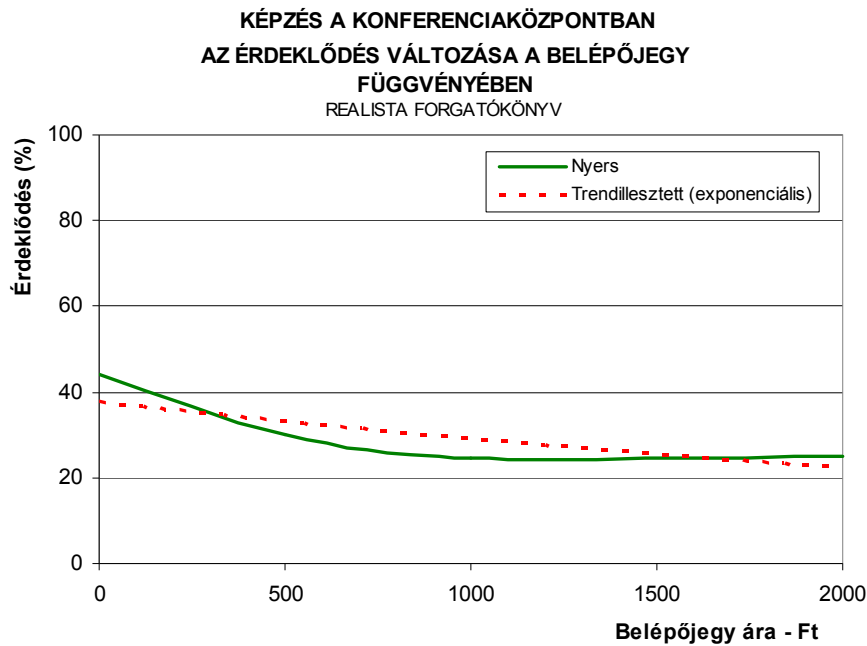

KORTÁRS SZÍNPADI SHOW A KONCERTKÖZPONTBAN
AZ ÉRDEKLŐDÉS VÁLTOZÁSA A BELÉPŐJEGY
FÜGGVÉNYÉBEN
 KONZERVATÍV FORGATÓKÖNYV

16. ábra: Kortárs színpadi show tervezett meglátogatása az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

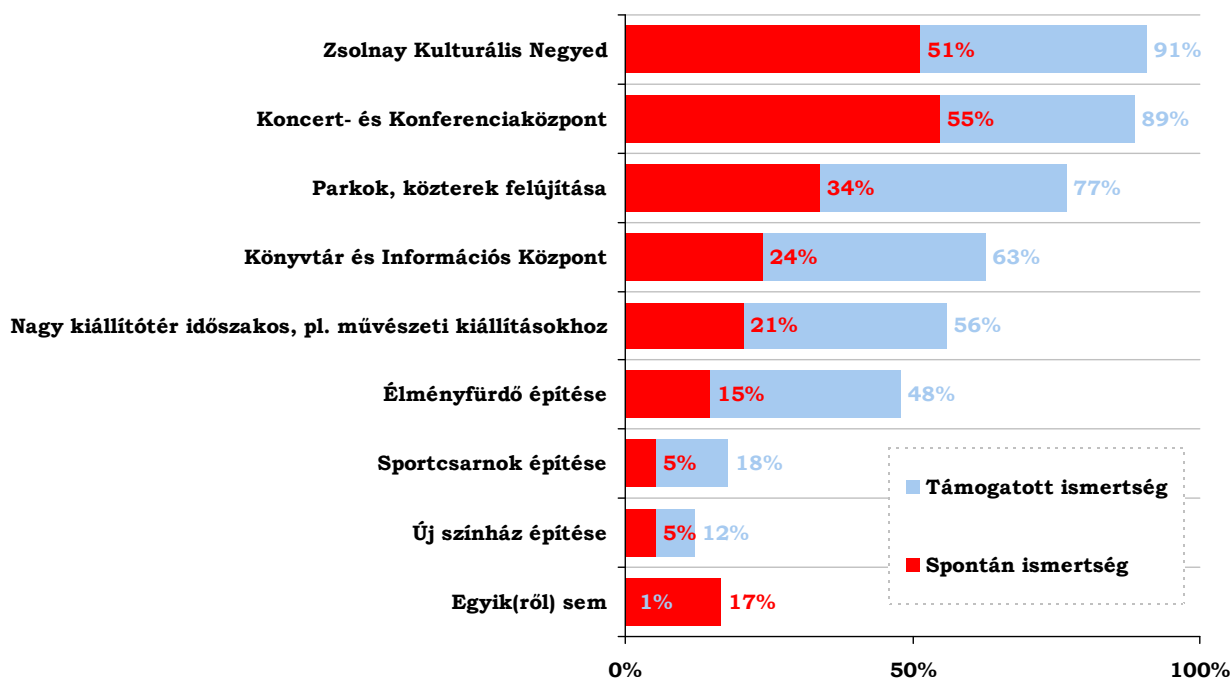

17. ábra: Képzésen való tervezett részvétel az ár függvényében

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

PÉCSI VÁLLALKOZÁSOK

A pécsi vállalkozások körében az EKF programok ismertsége az alábbiak szerint alakult (kérdés: „Hallott-e Ön bármilyen tervezett nagy beruházásról vagy fejlesztésről, kulcsprojektről, amelyet Pécs kifejezetten az Európa Kulturális Fővárosa címhez, azaz az EKF programhoz kapcsolódóan szeretne végrehajtani?” – spontán válaszadás illetve támogatott megkérdezés esetén):

18. ábra: EKF programhoz sorolt beruházások spontán és támogatott ismertsége

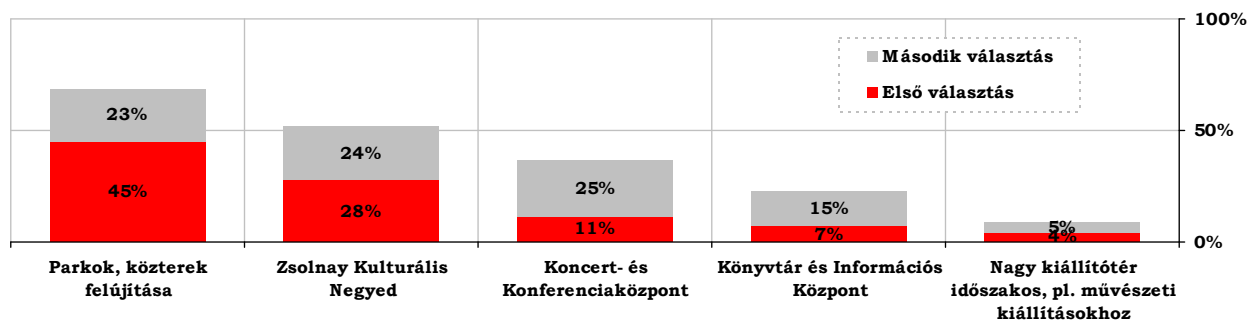
Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Az egyes kulcsprojektek támogatottságát az alábbi diagramok szemléltetik:

- Az első a megkérdezett cég szerint a kulcsprojektek fontosságát jelzi aszerint, hogy melyik az első illetve a második leglényegesebb fejlesztés a **Város** számára;
- A második a megkérdezett cég szerint a kulcsprojekt fontosságát jelzi aszerint, hogy melyik az első illetve a második leglényegesebb fejlesztés **saját vállalkozása** számára.

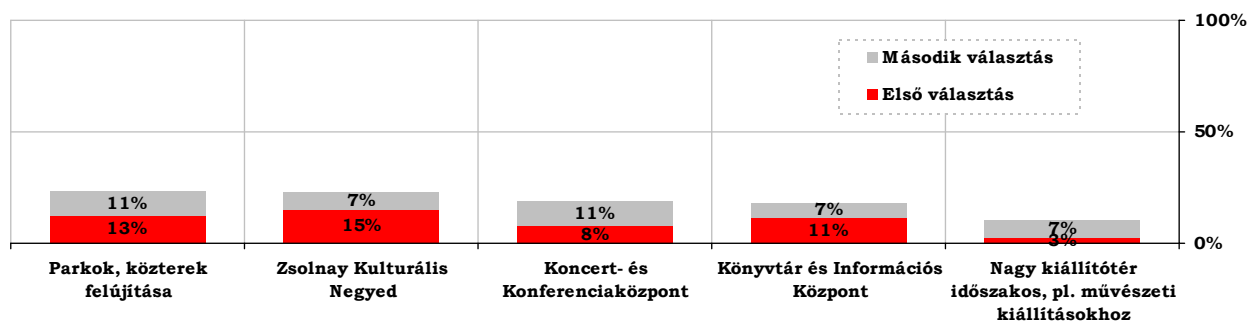
Megállapítható, hogy a két értékelési sorrendben nincs lényeges különbség, a megkérdezettek mind saját vállalkozások, mind a város egésze szempontjából a parkok, közterek felújítását

tartják a leglényegesebbnek, ezt a Zsolnay Kulturális Negyed és a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont követi. Jellemző azonban, hogy a hatás mértéke a saját vállalkozás sorsát illetően minimális, ami elsősorban ezen projektek turisztikai, kulturális, és nem gazdaságfejlesztési jellegére vezethető vissza.

19. ábra: Kulcsprojektek fontossága a Város számára

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

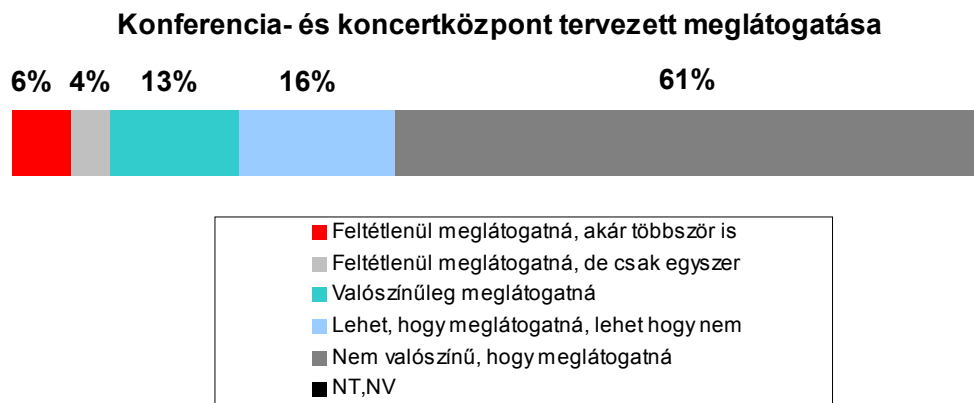
20. ábra: Kulcsprojektek fontossága a vállalkozás számára

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A válaszadóktól megkérdeztük, mennyire tartják valószínűnek cégük szempontjából a **Pécsi Konferencia- és Koncertközpont** szolgáltatásainak igénybevételét, a megadott tartalom, szolgáltatáskör esetén:

- Konferenciaterem bérlés
- Szemináriumterem bérlés
- Komplet rendezvényszervezés

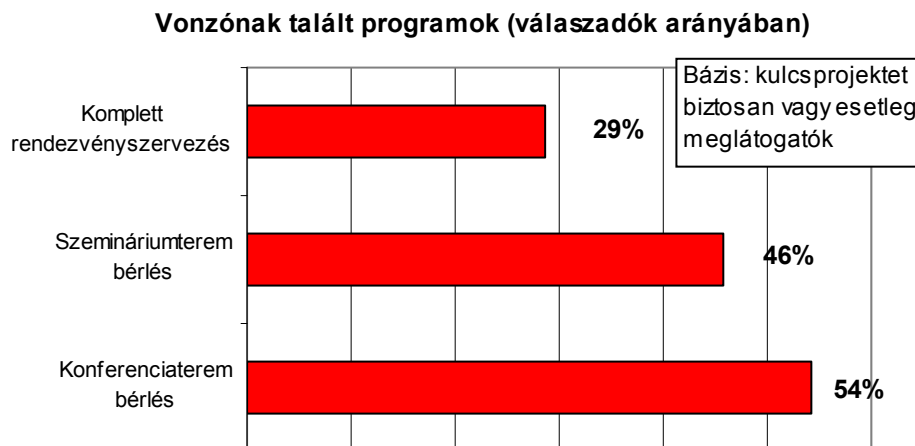
Az alábbi válaszokat kaptuk:

21. ábra: PKK tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szolgáltatásait biztosan vagy esetleg igénybe vevő válaszadók szerint az egyes felsorolt programok vonzereje eltérően alakult (értékek a válaszadók arányában):

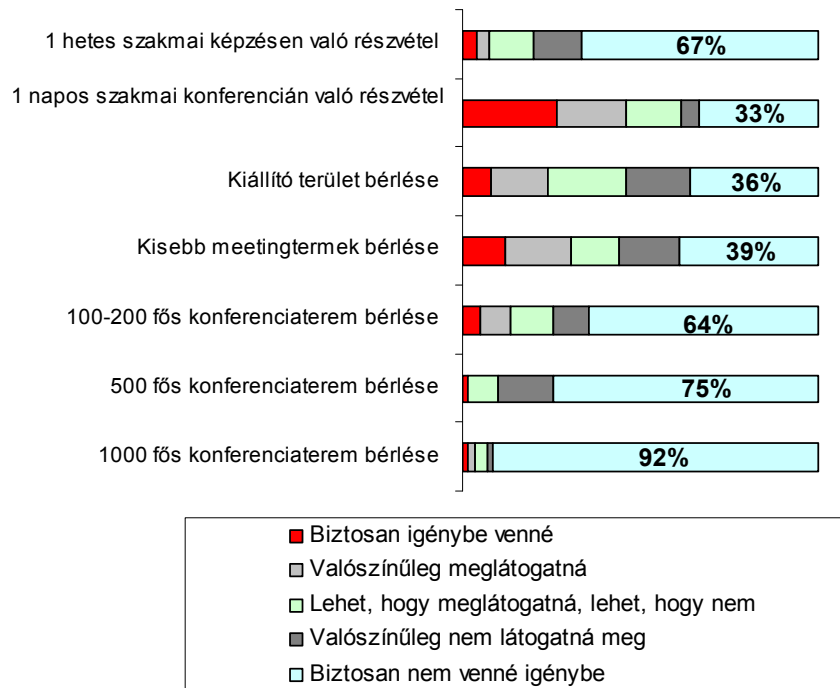

22. ábra: PKK tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont potenciálisan kialakítható kiegészítő szolgáltatások tervezett igénybevételét az alábbiak szerint határozhatjuk meg:

Kiegészítő szolgáltatások tervezett igénybevétele

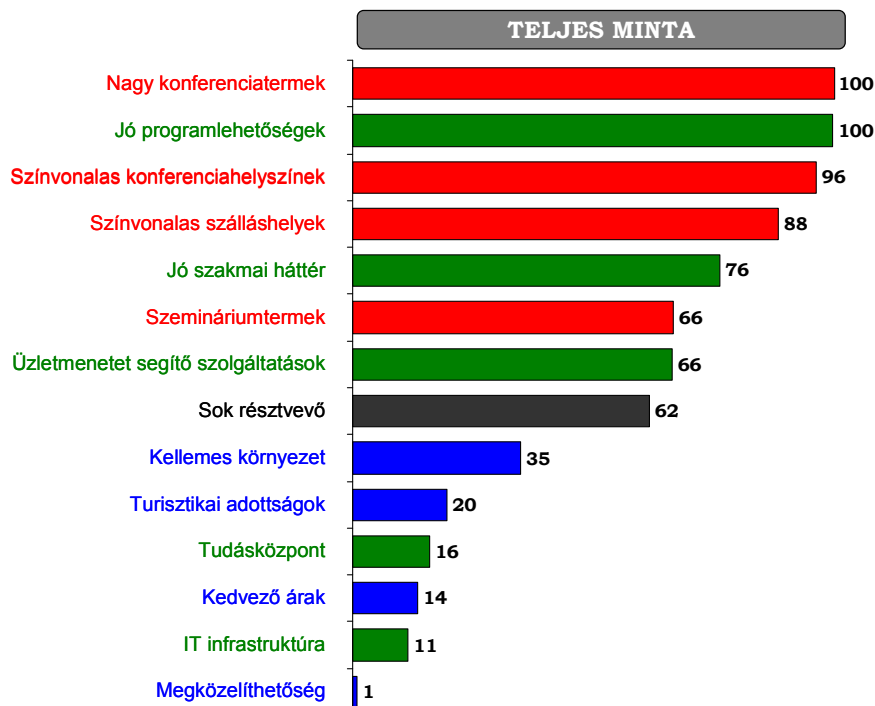
23. ábra: Kiegészítő szolgáltatások tervezett igénybevétele

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A konferenciaközpont keresletelemzése kapcsán fontos megállapítanunk, hogy **Pécsen a konferenciák szervezése nem jelent nagy piacot, elsősorban a multinacionális cégek alacsony száma miatt:**

- A vállalkozások 60%-a nem szokott, további 33% igen, de csak ritkán szokott egy napnál hosszabb konferenciákon, szemináriumon részt venni,
- A vállalkozások 81%-a nem szokott, további 17% igen, de csak ritkán szokott olyan szakmai szemináriumokat, konferenciákat, képzéseket szervezni, amelyek lebonyolításához külső helyszínt kell bérelniük.

A konferenciahelyszínek kiválasztásakor legfontosabb szempont a megkérdezett vállalkozások számára a létesítménnyel kapcsolatos adottságok (megfelelő méretű és színvonalas konferenciakapacitások, szemináriumterem), valamint a szakmai és szolgáltatási háttér volt.

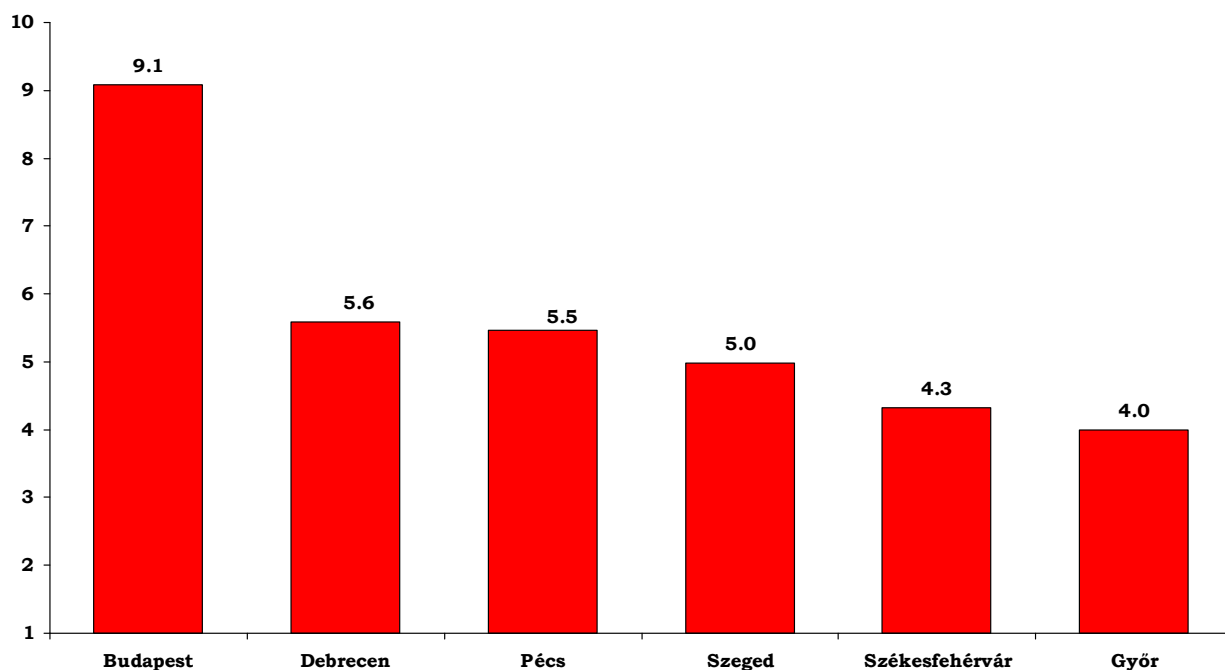

24. ábra: Konferenciahelyszínek kiválasztását meghatározó szempontok fontossági sorrendje

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A vállalkozások úgy vélekedtek, hogy konferenciahelyszín szempontjából a legmegfelelőbb város egyértelműen Budapest lehet (a vizsgált városok közül), amelyet (meglehetősen lemaradva) Debrecen és Pécs követ, azaz **a felsorolt vidéki városok közül Debrecen után Pécs-et tartják a legkedvezőbb hivatásturisztikai desztinációnak a helyi vállalkozások.**

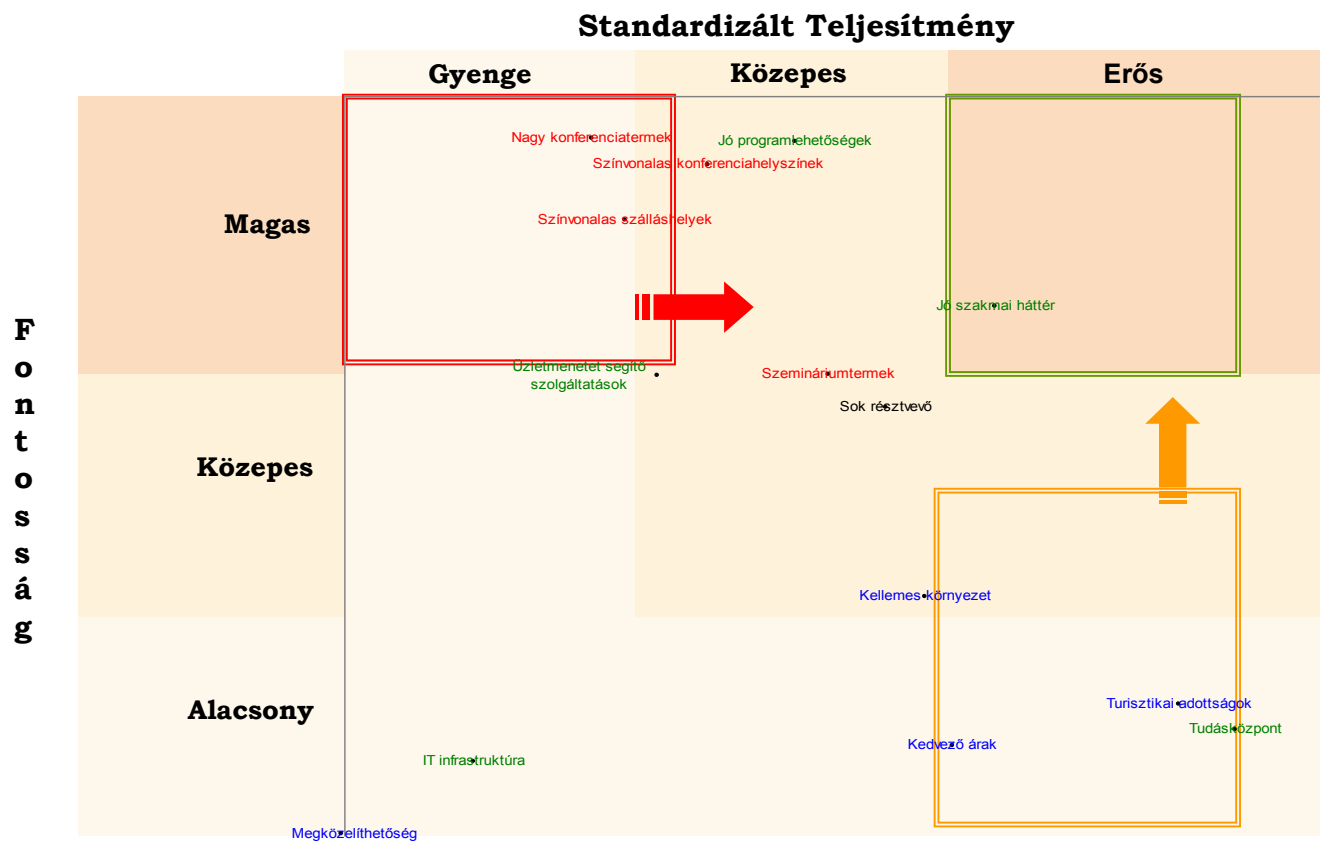
Az érzékelt színvonalra elsődlegesen ható tényezők tekintetében (nagy konferenciatermek, színvonalas konferenciahelyszínek) Budapest nagyon jól teljesít; imázsa alapvetően egészségesnek mondható.

25. ábra: Városok, mint konferenciahelyszínek imázs-sorrendje

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A versenytársakkal összehasonlítva Pécs relatív pozícióját az alábbi ábra mutatja:

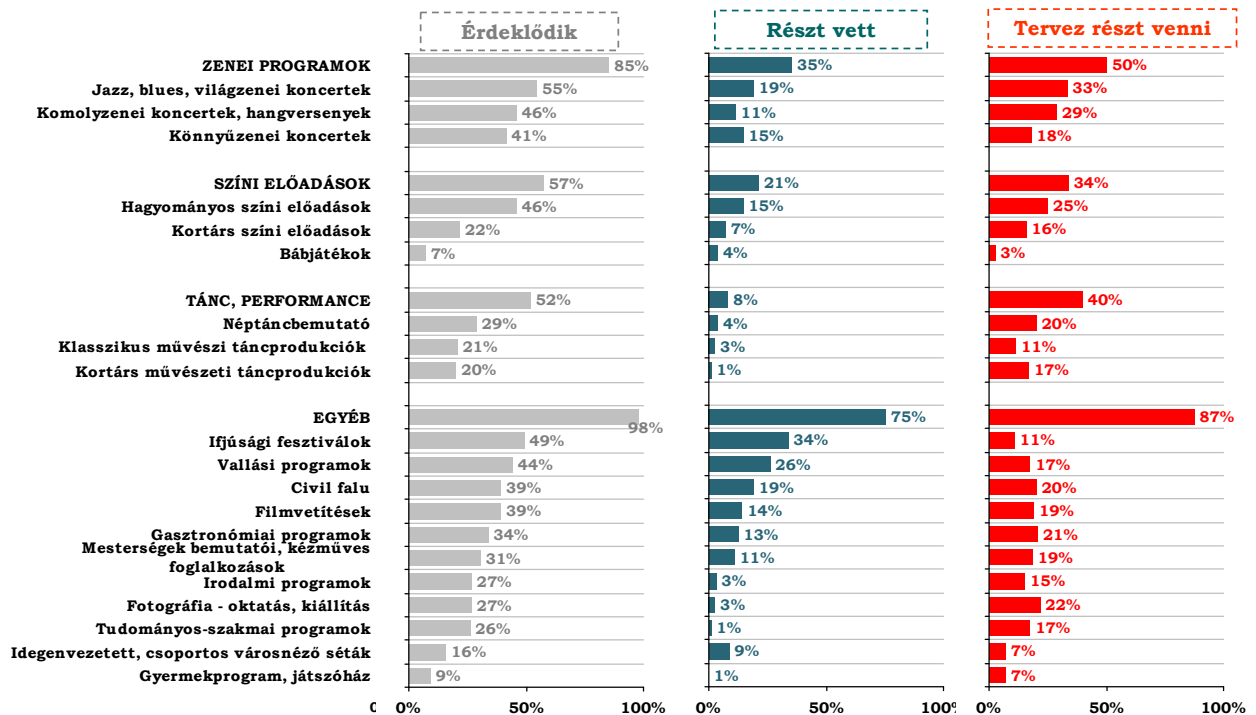
26. ábra: Pécs, mint konferenciahelyszín relatív versenypozíciója

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Ugyanakkor Pécs imázsa konferenciahelyszín szempontjából közel sem olyan pozitív, mint amit a turisztikai vonzerő kapcsán tapasztalni lehetett a lakossági szegmensekben. A város relatív erőssége a jó szakmai háttér, ami a választás szempontjából fontos tényezők közt szerepel. Ahhoz, hogy Pécs vonzóbbá váljon a vállalkozások számára, mint lehetséges konferenciahelyszín, elsősorban az ehhez szükséges létesítmények terén kell fejlesztéseket eszközölnie. A város relatíve jól teljesít turisztikai adottságok, tudásközpont és a kedvező árak tekintetében, de ezen tényezők nem játszanak kiemelkedően fontos szerepet a konferenciahelyszín kiválasztása során.

NAGYSZEBENI KÜLFÖLDI TURISTÁK

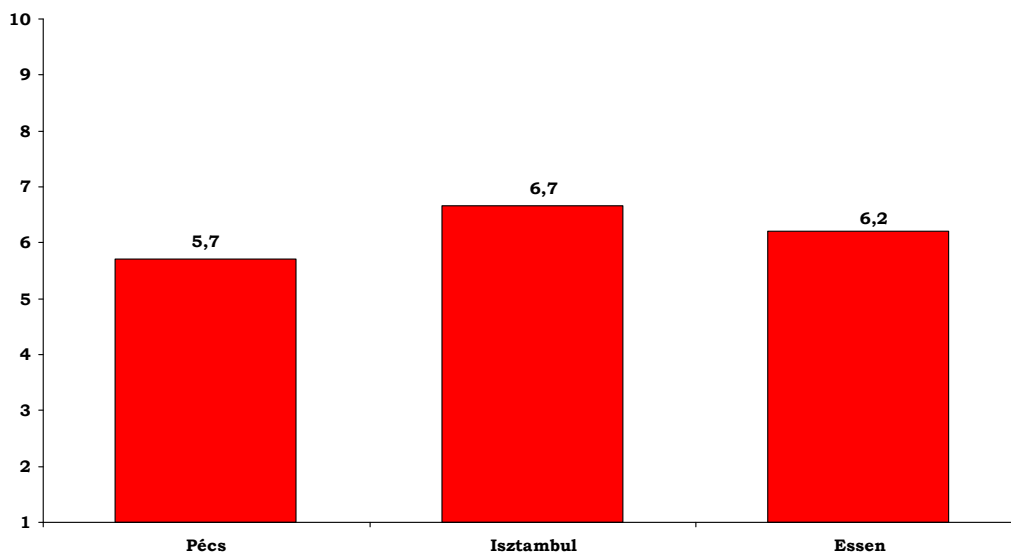
A Nagyszebenbe látogató külföldi turisták által kedvelt programok listáját, valamint az eddigi tartózkodásuk alatti igénybevételt az alábbi ábra szemléleti:

27. ábra: Nagyszéchenyi külföldi turisták kedvelt programjai

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

Sajnálatos módon a 2010-es EKF városok közül legkevésbé Pécs meglátogatását tartják valószínűnek (1-től 10-ig skálán értékelve a városok lehetséges meglátogatását).

28. ábra: EKF testvérvárosok tervezett meglátogatása

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

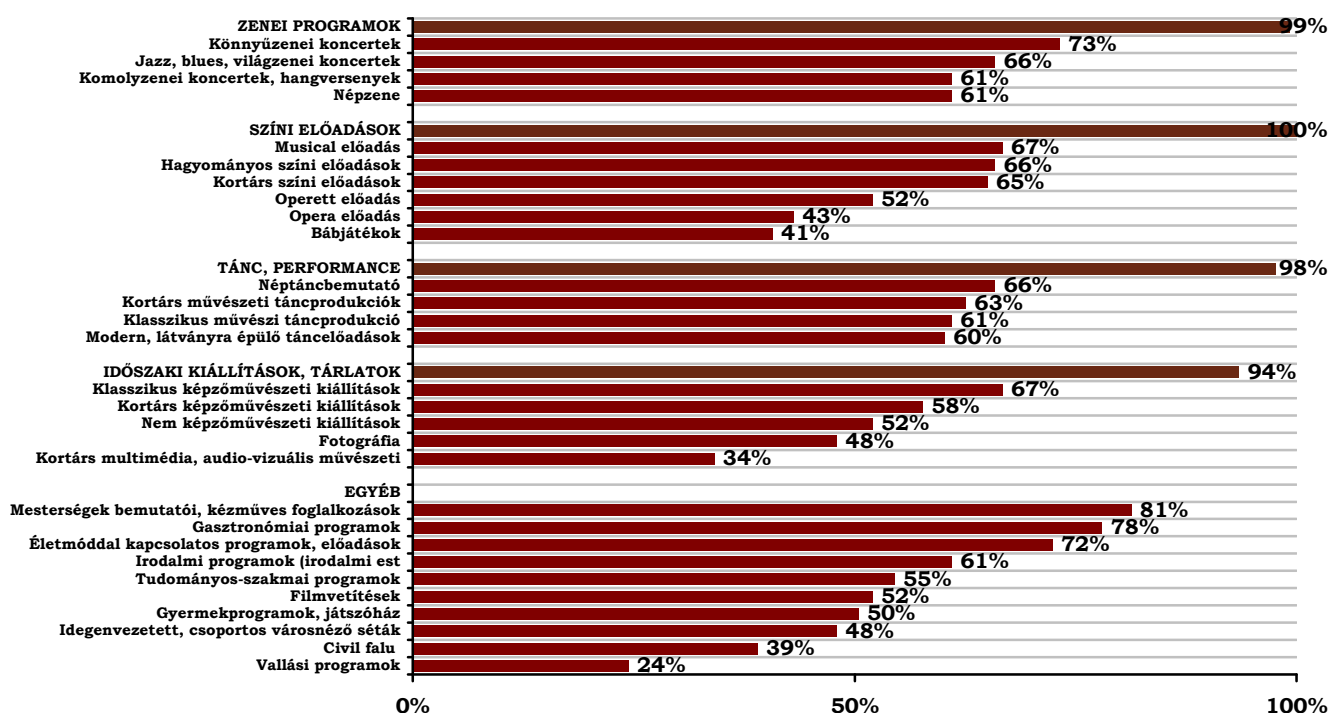
POTENCIÁLIS CÉLCSOPORTOK

A kutatás alapján elmondható, hogy a belföldi lakosság 80%-a szívesen meglátogatná a várost, ugyanakkor az idejük mindössze 24%-át töltenék kulturális programokkal. A **PKK szempontjából a „Komoly”, „Megszállott” és „Könnyed” piaci szegmens lehet meghatározó³.**

- „*Megszállottak*”: A célcsoportot magas költség jellemzi, mind az utazás, mind pedig a kultúrafogyasztás vonatkozásában, így ezen szegmens megnyerése igen fontos. Az átlagoshoz képest kiugró érdeklődést mutatnak az operák, jazz, blues és világzenei programok, illetve a modern táncprodukciók iránt. A képet azonban árnyalja, hogy a PKK potenciális programjai iránt mutatott magas érdeklődés mellett több olyan kulturális program van, amely nagyobb érdeklődést vált ki körükben. A szegmens mobilitása nagy, fizetőképessége és erős érdeklődése több száz kilométeres utazásra is rábírja a turistákat egy-egy esemény érdekében.

³ A piaci szegmensek kialakítása a kulturális programok faktoranalízisével és klaszterképzésével jött létre, fogyasztói szokások szerint szegmentálva a piacot.

A célcsoport jellemzői: annak ellenére, hogy a kulturális turizmus iránt inkább a középkorú korosztály (39-59 év) érdeklődik, a belföldi lakosság körében végzett felmérés alapján jelentős a fiatalokban rejlő potenciál is. A nyugdíjasok aránya a szegmensben alacsony. A megcélzott piaci szegmens jellemzői korosztálytól függetlenül a magas iskolai végzettség, viszonylag magas jövedelem, amely nagyobb összegű diszkrecionális jövedelemmel párosul. A célcsoporton belül magasabb a nők aránya. A kultúra iránt nagy elkötelezettséget mutató szegmens számára Pécs különösen kedvelt célpont, ami kedvező az EKF és a PKK szempontjából egyaránt. A szegmensre jellemző, hogy többször, de rövidebb időre utaznak, ezért az utazásról, programokon történő részvételről történő döntési idő is viszonylag rövid, illetve közel helyezkedik el az utazás időpontjához.

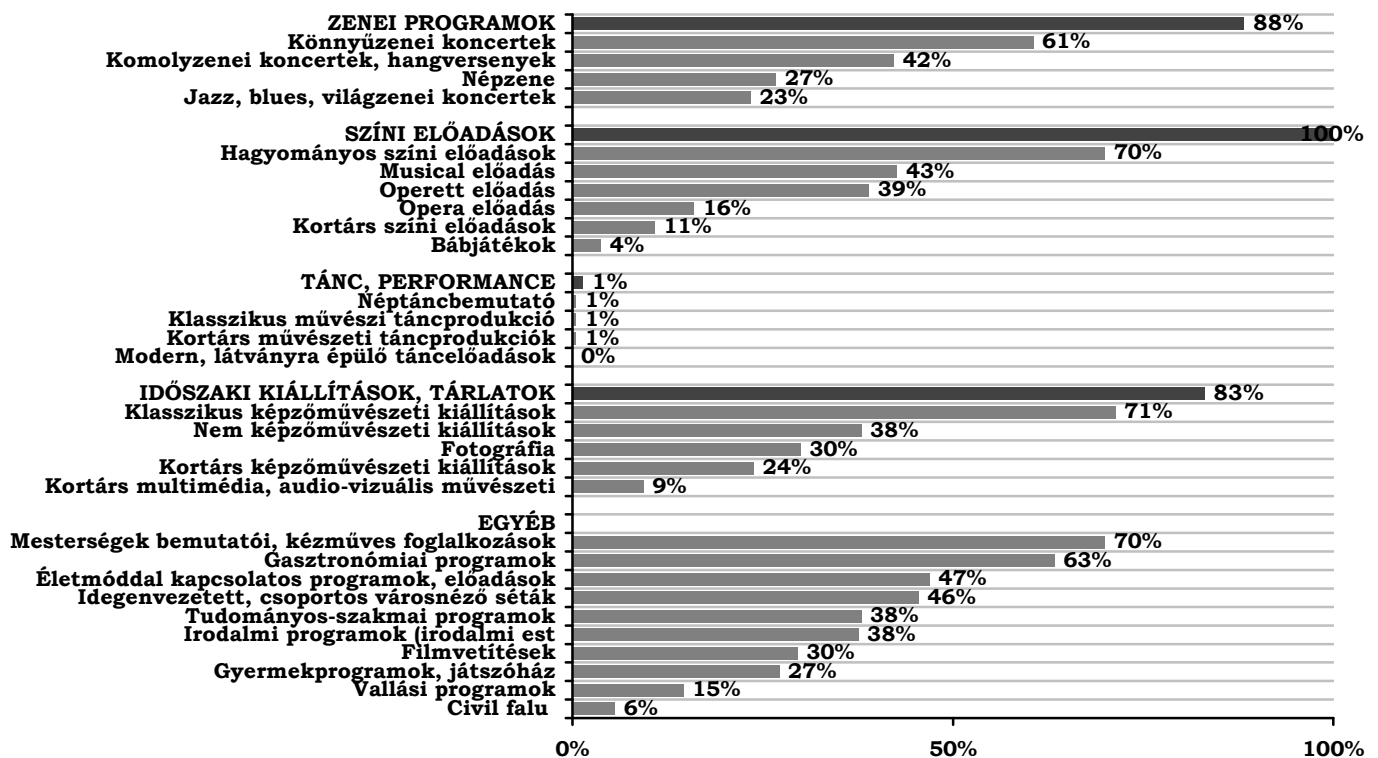
29. ábra: „Megszállottak” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

- „Komolyak”: Az alacsonyabb költési hajlandóság miatt a szegmens mobilitása kisebb, mint a „Megszállott” csoporté. A PKK szempontjából kedvezőtlen, hogy ez a csoport az átlagosnál jóval kevesebbet költ utazásra, és kulturális programokra, valamint vannak

olyan kulturális jellegű programok, amelyek nagyobb vonzerőt gyakorolnak a szegmensre, mint a PKK tervezett programkínálata. Számukra bizonyultak a komolyzenei koncertek, illetve hagyományos színi előadások az átlagnál vonzóbbnak, határozottan elutasították ugyanakkor a táncelőadásokat és a performance-okat.

A célcsoport jellemzői: A célcsoportot magas iskolai végzettség, ugyanakkor átlagosan alacsonyabb jövedelem jellemzi, a férfiak-nők aránya megközelítőleg azonos.

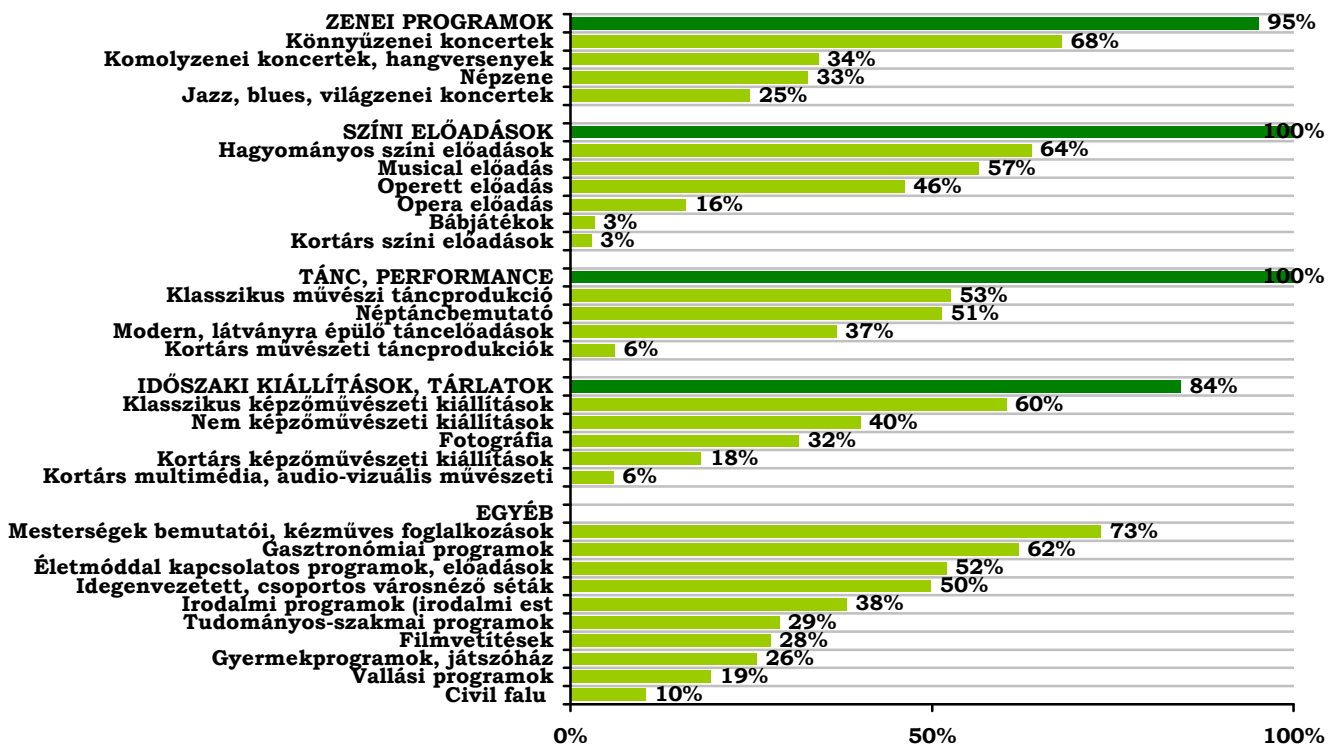

30. ábra: „Komolyak” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

- „*Könnyed kultúrafogyasztók*”: A „Könnyedek” alkotják a legnagyobb piaci szegmenseket, így megnyerésük nagymértékben javíthatja a központ töltési mutatóit. A szegmens mobilitása kifejezetten egy-egy esemény vonatkozásában kicsi, a csoport tagjai számára egy jól összeállított, többféle érdeklődésre számot tartó programcsomag vonzó. A csoport az átlagnál érdeklődőbb a hagyományos színi előadások, klasszikus művészi táncprodukciók, illetve a néptánc iránt. A szegmens tagjai valamelyest többet költenek az átlagnál, bár egészében nem tartoznak a magas jövedelműek közé.

A célcsoport jellemzői: A piaci szegmenseket jellemzően nők alkotják, a célcsoport tagjai alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, de ezen belül arányaiban magasabb költséssel rendelkeznek az utazás, illetve kultúrafogyasztás vonatkozásában. A szegmens nyitott a város iránt.

31. ábra: „Könnyedek” által preferált programok

Forrás: kérdőíves felmérés, 2007

A felmérés alapján a PKK rendezvényeinek jelentős versenyhelyzetben kell helyt állnia, több olyan kulturális program, és terület van, amely minden piaci szegmens számára nagyobb vonzerőt gyakorol, mint az intézmény lehetséges programkínálata. **A PKK számára a „Megszállottak” szegmens jelenti az elsősorú célcsoportot, emellett azonban a „Komolyak” és a „Könnyedek” megnyerése, számukra attraktív programkínálat létrehozása a cél.** A felmérés eredménye alapján célszerűnek látszik a PKK program- és rendezvénykínálatát diverzifikálni, a komolyzenei programok mellett a táncprodukciók, esetenként színi előadások szerepeltetése növelheti az intézmény sikerét.

Összefoglalóan a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont számára a leginkább hangsúlyos célcsoportot a belföldi lakosság kultúra iránt magas érdeklősét mutató szegmense jelentheti.

Melléklet III. - Pécs kulturális és hivatásturisztikai létesítményeinek bemutatása

Melléklet III. - Pécs kulturális és hivatásturisztikai létesítményeinek bemutatása	1
Kulturális intézmények	2
Jelentősebb pécsi rendezvényszervező cégek	4
Jelentősebb rendezvénykapacitású közművelődési intézmények	7
Jelentősebb konferenciakapacitást kínáló szállodák	10

KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK

A jelentősebb kulturális szervezetek összefoglaló felsorolását az alábbi táblázat tartalmazza:

Kategória	Közművelődési, kulturális intézmény, szervezet
Közművelődési és művészeti intézmények	<ul style="list-style-type: none"> • Pécsi Kulturális Központ • Művészetek és Irodalom Háza • Pécsi Ifjúsági Központ • Az Apáczai Nevelési és Általános Művelődési Központ Művelődési Háza • Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ • Nevelők Háza Egyesület, Civil Közösségek Háza
Nemzetiségi kultúra	<ul style="list-style-type: none"> • Alliance Francaise Francia Kulturális Egyesület • August Senoa Délszláv Klub • Pécsi Horvát Színház • Kolping Ház Egyesület • Lenau Ház
Könyvtárak	<ul style="list-style-type: none"> • Városi és megyei könyvtárak: Pécsi Városi Könyvtár; Baranya Megyei Könyvtár • Gyermek- és ifjúsági könyvtárak: Ifjúsági Könyvtár; Kilenc Király Gyermekkönyvtár; Nyitnikék Gyermekkönyvtár; Csipkefa Gyermekkönyvtár; Pinokkio Gyermekkönyvtár • Egyetemi és tudományos intézmények könyvtárai: Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kari Könyvtár; Pécsi Tudományegyetem Könyvtára; Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihány Műszaki Kari Könyvtára; MTA Regionális Kutatások Központja Könyvtára • Pedagógiai intézmények könyvtárai, szakkönyvtárak: Apáczai Nevelési Központ Könyvtára; Dr. Berze Nagy

	János Fiókkönyvtár; Pedagógiai Szakkönyvtár; TEMI Minerva Könyvtár; Várkonyi Nándor Könyvtár
Színházak	<ul style="list-style-type: none"> • Pécsi Nemzeti Színház • Pécsi Horvát Színház • Pécsi Szabadtéri Játékok • Pécsi Harmadik Színház • Janus Egyetemi Színház • Bóbita Bábszínház
Zenei és táncélet	<ul style="list-style-type: none"> • Pannon Filharmonikusok és Pécsi Szimfonia • Pécsi Balett • Mecsek Táncegyüttes • Kulturális Egyesület Tanac Néptáncegyüttes
Múzeumok, galériák	<ul style="list-style-type: none"> • Janus Pannonius Múzeum és kiállításai (Nemes Endre gyűjtemény otthona; Zsolnay Múzeum; Vasarely Múzeum; Amerigo Tot Múzeum; Modern Magyar Képtár; Reneszánsz Kötár; Martyn Múzeum; Csontváry Múzeum; Néprajzi Múzeum; Ókeresztény Sírkamrák; Régészeti Múzeum; Természettudományi kiállítás; Várostörténeti Múzeum; Schaár Erzsébet: utca-szoborkiállítás) • Zsolnay Kerámia Kiállítás • Dóm Múzeum • Szerecsen Patika Múzeum • Szabó Marcipán Múzeum • Bányászati Múzeum • PTE Egyetemtörténeti Múzeum

Galériák	<ul style="list-style-type: none">• Pécsi Kisgaléria; Pécsi Galéria; Múzeum Galéria; Művészetek Háza; Parti Galéria; Műtár Galéria; Műhelygaléria; Mecseki Fotóklub Galériája, Lenau Ház; Képcsarnok; IH Galéria; Gyöngyszem Galéria; Dante Café; Csoport Horda Galéria – Horvát Színház; Civil Közösségek Háza – Gebauer Galéria; Café Zacc; Baranya Galéria; Bánkúti Galéria; Attract Belsőépítészeti Stúdió; Arthus Galéria• Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely
----------	---

1. táblázat: Közművelődési intézmények

Forrás: szakmai interjúk, városi adatszolgáltatás, www.pecs.hu

JELENTŐSEBB PÉCSI RENDEZVÉNYSZERVEZŐ CÉGEK

Jelentősebb rendezvényszervező cégek a szervezett programok száma alapján:

- **Baranya Megyei Vállalkozói Központ**

A Baranya Megyei Vállalkozói Központ célja a baranyai vállalkozások gazdasági, pénzügyi, műszaki, jogi, adózási stb. ismereteinek bővítése, a vállalkozói attitűd erősítése, fejlesztése, pályázatok, üzleti tervek készítése. Képzések-továbbképzések, tanfolyamok, tréningek, szemináriumok, konferenciák, klub, „kerekasztal”, kiállítások, vásárok szervezésével javítani a vállalkozások versenyképességét.

- **ERLA SOUND & LIGHT**

A pécsi székhelyű ERLA Sound&Light rendezvényszervező cég Magyarország egész területén biztosít a rendezvényekhez hangtechnikai, fénytechnikai, színpadtechnikai szolgáltatásokat. Az ERLA csapata folyamatos jelenlétével a régió kulturális eseményein számos üzleti és ezen túlmenő baráti kapcsolatot épített ki partnereivel.

- **Fair-Expo**

A vállalkozás 1990-es alakulása óta elsősorban vásárok szervezésében vett részt. Saját kiállításuk az idén 9. alkalommal megrendezésre kerülő Komlóért Expo, valamint a régió legnagyobb – idén hetedszer megrendezett – Esküvő Kiállítás és Vásár, ami

immár harmadik éve kiegészül az Ünnepi és Üzleti Rendezvények Szakvásárral. Saját rendezvényeik mellett számos kiállítás építésében, szervezésében vettek már részt, hatalmas tapasztalatot halmozva fel.

- **Filharmónia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendezvényszervező Kht.**

A koncertszervezés tekintetében a Pannon Filharmonikusok fő versenytársa a Filharmónia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendező Kht., amely három megyében (Somogy, Tolna, Baranya) közel kétszáz hangversenyt szervez évente. Céljuk, hogy minél érdekesebb műsorokkal, elismert, híres művészek előadásaival színesítsék Pécs és Dél-Dunántúl kulturális életét. Támogatják a fiatal tehetségeket, fellépési lehetőséget biztosítanak számukra. Pécsen kívüli rendezvények szervezését is vállalják.

A minisztériumi (Oktatási és Kulturális Minisztérium) tulajdonú és fenntartású cég városi támogatást nem kap, költségeit a minisztérium hozzájárulásából, saját bevételeiből és szponzori támogatásokból fedezi. 2000 bérletes vendégük van évente: a saját szervezésű Mester bérlet 11.000 Ft-os áron érhető el, és 5 kiemelkedő hangversenyt tartalmaz (neves művészek, zenekarok, pl. Fesztivál Zenekar meghívásával). Emellett a Pannon Filharmonikusok bérletes előadásait is a cég szervezi. A nagykoncerteknek jelenleg a PTE aulája ad helyet, a cég saját mobil pódium berendezésével szereli fel a helyiséget. Fontos feladatuknak tekintik az ifjúsági koncertek megrendezését (évente 134 alkalom a három megyében) a fiatalok kulturális, zenei nevelése érdekében. Sajnálatos módon ennek infrastruktúráis háttére nem biztosított: jelenleg egy 500 fős befogadóképességű mozi épületében tartják a koncerteket, amely nem biztosít megfelelő színpadot, öltözőkapacitásokat, próbahelyiségeket.

- **Hétfő Marketingkommunikációs és Rendezvényszervező Kft.**

1996-os megalakulása óta a vállalkozás számtalan sikeres kampányt vezetett. Ügyfelek számára végzett kampányok, megvalósítása során a racionalitásokat, gazdasági szempontokat is szem előtt tartják

- **Művészetek és Irodalom Háza**

A kulturális intézmény 1987-ben kezdte meg működését. A Ház sokoldalú közművelődési, művészeti intézmény, amely interdiszciplináris jellegénél fogva a régió és a város különböző művészeti ágait fogja össze. Megkülönböztetett figyelmet fordítanak a tehetséggondosásra. Együttműködnek a pécsi művészeti és felsőoktatási intézményekkel, illetve hazai és határainkon túli kulturális intézményekkel. Nemzetközi kapcsolataiknak köszönhetően gyakran lépnek fel külföldi művészek programjaikon. A Pécssett működő követségekkel, konzulátusokkal kialakított jó viszony külföldi országokból érkező rendezvények, fesztiválok létrejöttét segítette (például: Frankofon-hét, Brit-Napok, japán és portugál alkotók szereplése).

- **Pécsi Filmünnep Kht.**

A kht. szervezi a Pécsi Nemzetközi Filmünnepet, amelynek célja, hogy színvonalas bemutatkozást biztosítson az elsőfilmes európai filmalkotások számára, és a folyamatosan megújuló európai filmkultúra rangos eseményévé váljon.

- **Pécsi Ifjúsági Központ**

Az IH a város egyik kulturális központja. Az épületben működő Billentyű blues kocsmá számos nívós koncert helyszíne. Különtermeiben számtalan művészeti ág képviselői tevékenykednek. A mozi a népszerű filmek mellett táncbemutatók, koncertek helyszínéül is szolgál.

- **Pécsi Kulturális Központ**

A Pécsi Kulturális központ üzemelteti a Dominikánus Házat, valamint a Boldogság Házat. A két épület hasznosítása, programmal való megtöltése mellett, műsoros rendezvények, előadások komplex megrendezése (hangosítással hang-, fotó- és videó-dokumentációval, berendezési tárgyakkal, egyéb technikai eszközökkel) a tervezéstől a kivitelezésig komplex módon. Vállalják sajtótájékoztatók, konferenciák teljes körű lebonyolítását. Több művészeti csoportjukkal számos rendezvényen lépnek fel (Mecsek Táncegyüttes, Mecsek Kórus, Ércbányász Fúvószenekar, Big Band).

- **Pécsi Országos Színházi Fesztivál Kht.**

Hét évvel ezelőtt néhány színházi szakember és Toller László polgármester úgy döntött, hogy Pécs legyen a soron következő Országos Színházi Találkozó helyszíne. A közönség számára színházi fesztivál, ugyanakkor pedig találkozási lehetőség a színházi szakma képviselőinek. 2007-ben: 13 társulat - köztük két határon túli - 241 színésze, 23 előadásban 57 és fél órát töltött a színpadon. Hét kortárs szerző művét láthatta a közönség. Külföldi mintára, a hivatalos versenyprogramon kívül zajlott egy „OFF Fesztivál” is, ahol 36 helyszínen, még 162 újabb rendezvényre került sor.

- **Pécsi Rendezvényszervező Kht. - EXPO Center Pécs**

A régió legnagyobb és legmodernebb rendezvénykomplexumának, az Expo Center Pécs Multifunkcionális Kiállítási és Rendezvényközpontnak üzemeltetője a Pécsi Rendezvényszervező Kht (részletesebb bemutatásra a rendezvényhelyszínek értékelésekor kerül sor).

JELENTŐSEBB RENDEZVÉNYKAPACITÁSÚ KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEK

Az **Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ** Pécs déli részén, a Kertváros lakónegyedének közepén található. Az épületkomplexum, amelyet az 1980-81-es években létesítettek, 6 hektáros területen helyezkedik el, oktatási, közművelődési és sportlétesítményekből áll, összesen 60 ezer m² alapterületen (16 tagintézménnyel).

A szervezet és létesítményei önkormányzati fenntartásúak.

A Központ Művelődési Háza saját szakmai igényeken túl teret nyújt a város nagyrendezvényeinek is: konferenciák, szimpóziumok, találkozók, versenyek, kiállítások megrendezésére alkalmas helyiségekkel rendelkezik (biztosítva a rendezvényszervezést is):

- 400 személyes színházterem
- Kisebb konferencia- és klubhelységek (40-50 fős klubterem, 2 db 15-20 fős kisterem)
- 900 m² kiállítótér
- 300 fős étterem, hideg-melegkonyha, cukrászda
- Sportlétesítmény (tornaterem, úszómedence, szauna, szolárium, kondicionálóterem)

A városrész közlekedési feltételei kedvezőek, az épületkomplexum mellett található a buszpályaudvar.

A megyei fenntartású **Művészetek és Irodalom Háza** az 1980-as évek végén az úgynevezett „Elefántos Ház” tömbjének rekonstrukciója során alakították ki. A Ház sokoldalú közművelődési, művészeti intézmény: különféle kulturális programokat, például koncerteket, irodalmi esteket, képző-, ipar-, fotó- és építőművészeti kiállításokat, színi előadásokat szerveznek. Együttműködnek a pécsi művészeti és felsőoktatási intézményekkel, illetve hazai és határainkon túli kulturális intézményekkel. Évente kb. 200 kulturális programot tartanak, az átlagos jegyár 6-700 Ft (a ház székhelyén 400Ft, a zsinagógában 1500Ft, de jelentős a kedvezményes jegyeket váltó csoport aránya). Ezekhez az alábbi infrastruktúrális háttér áll rendelkezésre:

- Fülep Lajos terem: 150-200 személyes nagyterem (irodalmi és színházi estek, kamara- és jazzkoncertek, konferenciák színhelye), klimatizált, fény- és hangtechnikai eszközökkel, berendezésekkel ellátott, hangversenyzongora is megtalálható benne.
- Breuer Marcel terem: 80-100 fős kisterem (könyvbemutatókra, kerekasztal-beszélgetésekre, filmvetítésre, műhelymunkára, fogadásokra használják).
- Művészeti könyvtár
- Hoitsy-ház szobái: 4 barokk szoba (konferenciák, sajtótájékoztatók, kerekasztal-beszélgetések helyszíne)
- Kiállító helyiségek (kisterem, Marty Ferenc Galéria – 170 m² hasznos kiállítótérrel)
- Hild udvar

A létesítmény elhelyezkedése igen kedvező, hiszen bejárata a Széchenyi térről nyílik.

A Pannon Filharmonikusok ünnepi koncertjeiket általában a **Pécsi Nemzeti Színházban** tartják. A létesítményben 561 fős színházterem, 260 fős kamaraterem, 80 férőhelyes stúdió található. A színház kihasználtsága 89%-os, havonta 15 különböző produkció tekinthető meg. A hétfők és a nyári szünet kivételével (június 1-től aug. 26-ig) mindennap van előadás, hétvégén általában kettő is (2000 Ft-os átlagos jegyár mellett). A közönség jellemzően pécsi lakos (60%), 40% a kistérségből érkezik, különösen az operettek és musicalek esetében

nagyobb a vonzáskörzet. A színház rendszeres látogatóinak száma 12.000 fő, az éves nézőszám 160-180.000 fő körül mozog, de csökkenő nézőszámmal kell számolniuk (5%-os visszaesést regisztráltak). Vendégszerepléseket vállalnak Kaposváron, Temesváron, Zágrábban, Eszéken és Nagyszébenben.

A színház termeit hétfőként más rendezvényekre adják ki, 45.000Ft/óra áron (hétfőn kívül is lehetőség van a színházterem bérlésére, de ekkor a terembérllet mellett meg kell téríteni a színház bevételkiesését is, ami 1 millió Ft naponta). A Pannon Filharmonikusok térítésmentesen használhatják a termet a koncertjeikhez (kivéve az újévi koncertet), ennek fejében a színházi produkciókhoz zeneszolgáltatást biztosítanak.

A létesítmény a sétálóutcában, azaz turisztikai szempontból igen frekventált helyen található. Konferenciák szervezésére az épület nem alkalmas, mivel nem rendelkezik szekciótermekkel és a szükséges háttér-infrastruktúrával. Emellett ilyen irányú hasznosítása időben is igen korlátozott a nagyszámú színházi produkciók mellett. Az épület felújításra szorul, amelynek becsült összege 900 millió Ft.

A Pécsi Kulturális Központ által üzemeltetett épület a **Dominikánus Ház**, amely a Színház téren található. Befogadóképessége¹:

- 1 db 130 fős előadóterem: koncertek, előadóstek, work shopok, előadássorozatok, kóruspróbák, filmklubok, konferenciák, fogadások, társasági események.
- 1 db 80 fős kamaraterem: kamarazenei események, előadások, ismeretterjesztő programok, aukciók, konferenciák, szekcióülések, fogadások.
- 1 db 40 fős klubterem: kóruspróbák, filmklubok, tanfolyamok, továbbképzések, közösségi programok, szabadidős klubok.
- 1 db 20 fős klubterem: társasági események, klubok, szekcióülések, értekezletek, tárgyalások.

Az elsősorban közösségi térként működő épület a készülő kulturális stratégia szerint megőrizné eredeti funkcióját és továbbra is a Pécsi Kulturális Központ működtetésében

¹ Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

marad. Kedvező üzemeltetési költségei és az ezt fedező bérbeadásból származó bevételei alapján a továbbiakban gazdaságosan, önfenntartó módon működtethető. A létesítmény befogadóképessége a tervezett létesítménynél lényegesen alacsonyabb, elsősorban közösségi térként funkcionál (a reprezentatív eseményekhez az üzemeltető Kulturális Központ jelenleg is külső helyszíneket választ), így a két rendezvényhelyszín egymás mellett élése nem jelent problémát a jövőben sem.

JELENTŐSEBB KONFERENCIAKAPACITÁST KÍNÁLÓ SZÁLLODÁK

A **Hotel Makártanya Sport és Wellness Hotel** Pécs első sport- és szabadidőcentruma, amely az egyetemi városrészben, zöldövezetben, a történelmi belvárostól néhány percnyi távolságra található. Bár a létesítmény elsődlegesen sportfunkciókat szolgál, az itt található rendezvényhelyszínek alkalmasak, kiállítások, családi és baráti találkozók lebonyolítására is. Ugyanakkor a színvonalas konferenciák megrendezésére alkalmas termek kapacitása szerény (200 fő). Modern technikai felszereltség áll rendelkezésre.

Terem	Befogadóképesség (fő)	Terület (m²)
Emeleti rendezvényterem (két szekcióra osztható)	150	300
Különterem	50	110
Teniszcsernok (osztható)	1000	2000
Összesen	1200	2410

2. táblázat: Makártanya Hotel konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.makartanya.hu

A létesítményben 27 háromcsillagos hotelszoba, étterem üzemel. A sportcsarnokban tenisz pályák, squash pályák, darts, fitness terem található. A wellness egységben infrasauna, szolárium, masszázs, szabadtéri medence áll rendelkezésre. A gyermekeknek játszóteret alakítottak ki. A létesítmény saját parkolóval rendelkezik. A centrum elérhetősége egyszerű, a vasútállomásról induló helyi 30-as autóbusz nyugati végállomásától 200 m-re található.

A Danubius szállodalánchoz tartozó **Hotel Palatinus** a történelmi belváros szívében áll. A szálloda két rendezvényterme bálok, konferenciák rendezésére alkalmas, maximum 300 fő részvételéig, emellett az étterem is kibérelhető. A termek technikai felszereltsége kiváló, a

közösségi helyiségekben szélessávú, nagysebességű vezeték nélküli (WiFi) Internet-hozzáférés igényelhető.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m²)
Étterem	100	60	200
Bartók terem	165	300	322
Nádor terem	80	120	195
Összesen	345	480	717

3. táblázat: Hotel Palatinus konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.danubiushotels.com/palatinus

A patinás, szecessziós épületben 88 fürdőszobás szoba, 6 légkondicionált lakosztály, étterem és söröző várja a vendégeket. A wellness kínálatban szauna, szolárium, gőzkabin és masszázs szerepel. A vendégek a szálloda mélygarázsában parkolhatnak. A hotel elhelyezkedése igen kedvező, hiszen a főtéren található, ugyanakkor sokszor problémát jelent a téren tartott rendezvények esetén a gépkocsival való behajtás.

Ugyancsak a Danubius szállodalánchoz tartozik a **Hotel Pátria**. A szállodában öt különterem vehető igénybe, amelyek közül mindegyik természetes megvilágítású, három légkondicionált, összesen 25-150 fő befogadására alkalmas. A különtermek felszereltsége színvonalas, a közösségi helyiségekben szélessávú, nagysebességű vezeték nélküli (WiFi) Internet-hozzáférés igényelhető.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m²)
Étterem	110	180	242
Pannonia bankett terem	70	110	119
Ambassador klubterem	25	-	32
Mecsek Club tárgyaló	25	-	32
Eszpresszó	40	-	70
Összesen	270	290	495

4. táblázat: Hotel Pátria konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.danubiushotels.com/patria

A Pátia Szállodában 115 fürdőszobás szoba áll rendelkezésre, amelyből 35 felújított, légkondicionáló berendezéssel ellátott. Étterem és eszpresszó is megtalálható itt. A hotel a centrumhoz közel helyezkedik el, ugyanakkor némileg már kiesik a turizmusáramból.

A nyugati városrészben található **Laterum Hotel** 15 éve folytat sikeres ifjúsági és csoportos turizmust. Különtermeiben helyet ad mind hazai mind nemzetközi konferenciáknak, különböző rendezvényeknek, oktatásoknak, esküvőknek. Emellett 500 fős étterme is bérelhető.

Terem	Befogadóképesség (fő)	Terület (m ²)
Díszterem	250	350
Konferenciaterem	80	90
Rendezvényterem	80	140
Étterem	–	150
Márványterem	60	100
Különterem	30	50
Összesen	500	880

5. táblázat: Hotel Laterum konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.laterum.hu

A szállodában 300 férőhely áll rendelkezésre, 2 és 4 ágyas, összkomfortos, felújított szobákban. Saját parkolója díjmentesen használható.

A **HUNGUEST Hotel Kikelet** 1998-ban teljesen felújított műemlék épületben kapott helyet. Három különteremmel, két étteremmel rendelkezik, terasza bankettek, állófogadások megrendezésére alkalmas.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m²)
Panoráma terem	60	120	120
Csontváry terem	15	30	32
Martyn terem	40	50	60
Összesen	115	200	212

6. táblázat: Hotel Kikelet konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/pecs/hunguest_hotel_kikelet

A 3+1 csillagos háromszintes szállodában 33 db kétágyas szoba került kialakításra, ezek között 2 apartman és 9 superior szoba van. A két, egyenként 80 fő befogadóképességű étterem nemzetközi ételkínálattal várja kedves vendégeit. Zárt parkoló, garázs, internet-elérhetőség (WIFI) biztosított. Az alagsorban kialakított wellness centrumban pezsgőfürdő, szauna, gőzfürdő, infrakabin, szolárium, drinkbár található. A Mecsek-hegység egyik legszebb részén, közvetlenül Pécs város központja fölött helyezkedik el a szálloda. A Kikelet teraszról az ország egyik legszebb panorámája tárul a vendégek elé, ugyanakkor a szálloda megközelítése gyalogosan vagy tömegközlekedéssel meglehetősen nehézkes.

A fent felsorolt szállodák mellett kisebb különtermek találhatóak a város több más szállodájában, panziójában is (pl. Szinbád Panzió, Szent György Fogadó, Kálvária – Rác Hotel, Batthyány Panzió, Boutique Hotel Sopianae, Hotel Mediterrán, Fenyves Hotel Panoráma, stb.).

Szálláshely neve	Kapacitás	Árak		Szolgáltatáskör	Rendezvényterem	Terembérlet
		Standard kétágyas	Superior kétágyas			
SZÁLLODA ****						
Boutique Hotel Sopianae****	22 szoba 1-2 ágyas szobák, nászutas szobák, lakosztály	25 900*	28 900*	Étterem, éjszakai bár, szauna, fitnessterem, jacuzzi, biliárdterem, internet, szobaszerviz, 24 órás recepció, zárt parkoló, mosatás programszervezés, rendezvényszervezés	1 db max. 60 fő	Éttermi fogyasztás esetén nincs külön terembérlet, ingyenes!
SZÁLLODA ***						
Hotel Palatinus – Pécs Danubius Hotels Group, Hotel**** (egyres szobák ****)	94 szoba, 189 férőhely 81 kétágyas, 7 háromágyas szoba, 6 lakosztály	15 810-19 635* (1 EUR = 255 HUF)	21 420-26 775* (1 EUR = 255 HUF)	Étterem, business center, szauna, gőzkabin, szolárium, masszázs, vezeték nélküli internet, mozicsatorna, szobaszerviz, 24 órás portaszolgálat, mosoda, garázs, programszervezés	2 db max. 300 fő + 120 fő	Nagyterem / Bartók terem 100-280 főig/ 150 000 Ft/alkalom
Pátia Hotel – Pécs; Danubius Hotels Group,	117 szoba	15 300-18	21 420-	Étterem, kávézó, business center, 24 órás portaszolgálat, vezeték nélküli internet,	4 db max. 100 fő,	60.000 Ft + áfa

Hotel***	238 férőhely 111 kétágyas szoba, 5 háromágyas szoba, 1 lakosztály	870* (1 EUR = 255 HUF)	28 050* (1 EUR = 255 HUF)	mozicsatorna, szobaszerviz, mosoda, őrzött parkoló, buszparkoló	összesen 150 fő	+ parkolási díj
Hungest Hotel Kikelet; Hungest Hotels, Hotel***+	33 szoba, 66 férőhely 2 apartman, 9 superior szoba, 22 standard szoba	21 700-24 000*	26 100-27 800*	Étterem, bár, szauna, zárt parkoló, 24 órás portaszolgálat, szobaszerviz, vezeték nélküli internet, pezsgőfürdő, szauna, gőzfürdő, szolárium, infrakabin, masszázs, drinkbár, garázs.	3 db max. 120 fő + 60 fő + 32 fő	Panoráma terem/100fő/ 30 eFt/nap Martyn-terem/80fő/ 15eFt/nap
Laterum Hotel, Hotel***	300 férőhely, 2-4 ágyas szobák	10 000-11 000*	12 000*	Étterem, bár, Internet kávézó, 24 órás portaszolgálat, saját parkoló	Különteremek -30 fő, 60 fő, 2db 80 fő, 250 fő	30 eFt/alkalom
Hotel Makártanya Sport & Wellness***	közel 100 férőhely, 27 szoba, 2 ágyas pótágyazható szobák	7 100-13 500*		Étterem, széles körű sportlehetőség, wellness szektor (szaunák, gőzkabin, hidromasszázs, szolárium, masszázs,	150 fős 2 szekcióteremre bontható	50.000 Ft/nap

				szabadtéri medence), mosoda, wifi	1 db 50 fős terem 1 db 2000m ² nagyságú acélszerkezetű teniszcsarnok	20.000 Ft/nap 350.000 Ft/nap+rezezi
Batthyány Kastélyszálló és Étterem - Hotel *** (Pécs-Üszögpuszta)	19 szoba, 38 férőhely, 16 kétágyas szoba, 3 lakosztály	9 500-12 900*	13 900-19 900*	Étterem, drink bár, borozó, 24 órás portaszolgálat, szobaszerviz, szauna, parkoló, rendezvény-, programszervezés	2 db max. 25 + 25 fő	20 000 Ft/nap
Fenyves Hotel Panoráma, Hotel***	23 szoba, 46 férőhely 20 db kétágyas szoba, 1 db lakosztály, 2 db kisebb szoba, 3*2 összenyitható szoba	16 800-19 600*	20 800-24 400*	Étterem, nem akadálymentesített, vezeték nélküli internet	2 db max. 25 + 25 fő	20 000 Ft/nap
Hotel Barbakán***, Hotel*** (társhotel a Szinbád Panzió és Étterem)	16 szoba, 40 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	12 900*	-	Reggeliző helyiség, 24 órás recepció, vezeték nélküli internet, zárt parkoló	- (Szinbádban van)	Szinbádban: 25 000 Ft / nap -

Hotel Mediterrán, Hotel***	32 szoba, 72 férőhely, 2 apartman	11 600-13 400*	14 000-16 800	Étterem, bár, parkoló ajándékcikk árusítás, szauna, fitness terem, 24 órás portaszolgálat	1 db max. 70 fős konferenciaterem, 30 fős terem	
Amstel Hotel, Hotel***	19 szoba, 59 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	11 390*	15 990*	Étterem, kávézó, 24 órás portaszolgálat, zárt parkoló, szobaszerviz, mosoda	50 fős és 20 fős különterem -	20-25.000 Ft
SZALLODA**						
Ágoston Hotel**	14 szoba, 40 férőhely 2-3-4 ágyas szobák	9 900-10 900*	-	Étterem, zárt parkoló 24 órás portaszolgálat, internet, manikűr-pedikűr, műkörmös, gyógy- és frissítő masszázs	1 db max. 30 fő	

PANZIÓK							
Aranyhegy Panzió, panzió I. osztály	7 szoba, 14 férőhely	9 500*	-	Étterem, saját parkoló, drinkbár, szobaszerviz programszervezés	30 fő		
Szindbád Panzió, panzió	27 szoba, 80 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	10 990*		Étterem, 24 órás recepció szolgálat, zárt parkoló	Max. 70 fő		
Várfal Fogadó, panzió	17 szoba, 35 férőhely; 1 db egyágyas, 14 db kétágyas, 2 db háromágyas;	12 000*		Étterem, rendezvényszervezés	30 fő		

7. táblázat: Rendezvénykapacitást kínáló jelentősebb szállodák

Forrás: saját szerkesztés

Rendezvényhelyszínek Pécs				
név	cím	telefon	profil	Kapacitás
Fedett rendezvényhelyszínek				
Expo Center Pécs	Pécs, Megyeri út 72.	72/805-600	Vásárközpont, kiállítótér	5000 fő
Lauber Dezső Városi Sportcsarnok	Pécs, Veress Endre utca 10.	72/312-446	sportcsarnok, vásárközpont, kiállítótér	5000 fő
Hotel Makártanya	Pécs, Középmakár dűlő 4.	72/224-400	hotel, étterem, konferenciaterem, sportcsarnok,	rendezvényterem: 150 fő (2 szekcióra osztható), kisterem: 50 fő, 2000nm-es sportcsarnok: kb. 1000 fő <i>Technikai felszereltség:</i> Flipchart, Tv, DVD, Mikrofon, ADSL Internet csatlakozás, Notebook, Projector, vetítővászon
Székesegyház (Szent Péter és Pál)	Pécs, Dóm tér	72/513-050	Műemlék, építmény: Templom	1000 fő
Zsinagóga	Pécs, Fürdő u. 1.	72/214-863	Műemlék, építmény: Zsinagóga	1000 fő
Pécsi Tudományegyetem, Aula	Pécs, Szigeti út 12.	72/536-000	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	600 fő
Pécsi Nemzeti Színház	Pécs, Színház tér 1.	72/512-699	Kulturális helyszín: Drámaszínház, Opera, tánc, balett, Kamaraszínház	572 fő
Hotel Laterum	Pécs, Hajnóczy József utca 37-39.	72/252-108	hotel, étterem, konferenciaterem,	Díszterem: 250 fő Konferencia terem: 80 fő Rendezvény terem: 80 fő Márványterem: 60 fő Külön terem: 30 fő
Palatinus Hotel - Bartók terem	Pécs, Király u. 5.	72/889-400	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	Bartók terem 250 fő, Nádor terem 120 fő, Technikai felszereltség: mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítővászon, flip chart, mirkoron, televízió, videó, kazettás magnó, CD lejátszó, hangosítás.
Zsolnay-gyár	Pécs, Budai külváros, Felsővámház utca		Műemlék, építmény: Üzem, ipari létesítmény, rendezvény színtér,	250 fő
Művészetek és Irodalom Háza	Pécs, Széchenyi tér 7-8.	72/522-834	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	Fülep Lajos terem 200 fő, klimatizált terem, fény- és hangtechnikai eszközökkel felszerelhető, videoprojektoros vetítés

Baranya Megyei Közgyűlés Diszterem	Pécs, Papnövelde u. 5.	72/500-400	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	Konferencia terem: 150 férőhelyes Tárgyaló helyiségek : 1 db 10 férőhelyes valamint 1 db 20 férőhelyes tárgyaló Előkészítő helyiség : vendéglátó egység részére, 1 db mélyhűtő, 2 db italhűtő, mosogató. Parkoló : 30 gépkocsi részére a belső udvarban Technikai lehetőségek : (technikai lehetőségek biztosítása, csak a saját stúdiósunk igénybevételével) Hangosítás : 3 db vezetékes mikrofon, 2 db URH hordozható mikrofon Hangbejátszás : magnókazetta, CD Hangfelvétel : magnókazettára Videó bejátszás : VHS kazetta, (a konferencia teremben 2 db tv) Tolmács berendezés : kétnyelvű, 100 db hallgatói készülék (tolmácsot a megrendelő biztosítja) Projektor (beépített): 3 x 4 méteres motoros vászon Írásvetítő
Pécsi Kereskedelmi Központ	Pécs, Majorossy I. u. 36.	72/507-149	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	Zsolnay terem: 180 fő Technikai felszereltség: tolmács technika, mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítővászon, flip chart, mirkron, televízió, videó, kazettás magnó, CD- lejátszó, hangosítás.
Európa Ház - International House	Pécs, Mária u. 9.	72/514-801	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	konferenciaterem 100-120 fő) és szemináriumi terem (Testvérvárosok terme, 40 fő) teljes körű konferencia szervíz videokonferencia konferenciák, továbbképzések, szemináriumok, workshopok és információs napok szervezése, lebonyolítása kulturális, tudományos és ifjúsági rendezvények szervezése nemzetközi együttműködésekkel kapcsolatos információ-szolgáltatás képzések köztisztviselőknek, pedagógusoknak és civil szervezeteknek fénymásolás, nyomtatás, internet hozzáférés biztosítása

Pátia Hotel	7621 Pécs, Rákóczi út 3.	72/889-500	Szálloda, konferenciaterem, étterem	Pannónia terem maximum 100 fő, Mecsek és Ambassador termek 25 fő, Technikai felszereltség: mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítővászon, flip chart, mirkoron, televízió, videó, kazettás magnó, CD- lejátszó, hangosítás.
Dzsámi, belvárosi templom	Pécs, Széchenyi tér	72/321-976	Műemlék, építmény: Templom	120 fő
A cisztercita rend Nagy Lajos Gimnáziuma	Pécs, Széchenyi tér 11.		Műemlék, építmény: Intézmény (iskola)	100 fős sportsarnok
Pécsi Galéria	Pécs, Ciszterci köz	72/210-436	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	100 fő
Pécsi Tudományegyetem Halasy-Nagy Aula	Pécs, Rákóczi u. 80. II. emelet	72/501-599	konferenciaterem	100 fő
Tv-torony	Pécs, Misinatető	72 336-900	Műemlék, építmény, kiállítóter	100 fő
Postapalota	7601 - Pécs Jókai út 10.	72/506-006	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	90 fő
Ferences templom	Pécs, Ferencesek utcája 37.		Műemlék, építmény: Templom	80 fő
Ifjúsági Ház	Pécs, Nagy L. király u. 13.	72/211-511	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti, koncertterem, színházterem	színházterem: 80 fő
Pálos templom és kolostor (Szent Imre herceg)	Pécs, Hunyadi u. 72.	72/515-425	Műemlék, építmény: Templom, Kolostor, rendház	80 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Csontváry Múzeum	7621 Pécs, Janus Pannonius u. 11.	310-544	kiállítóter, múzeum Műemlék, építmény	70 fő
Dominikánus ház	Pécs, Színház tér 2.	72/510-644	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény, Intézmény (iskola, kórház stb)	Díszterem: 70 fő <i>Hangtechnikai szolgáltatások</i> Dominikánus Házban: beszédhangosítás (vezetékes és rádiós mikrofonokkal) zenebejátszás (magnó, minidisk, lemezjátszó) hangfelvétel (magnó, minidisk) kamaraegyüttesek ls kórusok hangosítása Szabadtéren: 24 csatornás keverési és hangosítási lehetőség 2 x 400 watt teljesítmény
Evangélikus templom	Pécs, Dischka Győző u. 4-6.	72/516-331	Műemlék, építmény: Templom	70 fő

Irgalmasok temploma (Szent Sebestyén vértanú)	Pécs, Széchenyi tér 5.	72/321-976	Műemlék, építmény: Templom	70 fő
Líceumi templom (Urunk színeváltozása)	Pécs, Király u. 44.	72/515-425	Műemlék, építmény: Templom	70 fő
Szatmári György palotájának romjai, Tetteye tér	Pécs, Tetteye tér		Műemlék, építmény: Út, utca, tér, főpapi palota	70 fő
Az Egyetemi Könyvtár épülete	Pécs, Szepesy Ignác u. 3.	72/325-466	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	60 fő
Cella Septichora	7621 Pécs, Szent István tér	510-628	Műemlék, építmény: Sirkamra, kriptá	60 fő
Városháza	Pécs, Széchenyi tér 1.	72/533-800	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	60 fő
A zeneművészeti főiskola épülete	Pécs, Mátyás király u. 15.	72/310-355	Műemlék, építmény: Kolostor, rendház, Intézmény (iskola, kórház stb.)	50 fő
Baranya Megyei könyvtár	Pécs, Apáca u. 8.	72/514-490	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	50 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Janus Pannonius Múzeum	7621 - Pécs Káptalan utca 5.	72/514-040	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Iparművészeti, Képzőművészeti, Néprajzi, népi iparművészeti, Történelmi/helytörténeti	50 fő
Havihegyi kápolna (Havas Boldogasszony)	Pécs, Havihegyi út	72/310-800	Műemlék, építmény: Kápolna	50 fő
Pécsi Horvát Színház	Pécs, Anna u. 17.	72/514-300	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény, színház	50 fő
Püspöki palota	Pécs, Szent István tér 23.	72/513-030	Műemlék, építmény: Főpapi palota	50 fő
Szivárvány Gyermekeház	Pécs, Veress Endre utca 6.	72/253-477	kiállítóter, galéria	50 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Victor Vasarely Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 3.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	40 fő
Dóm Múzeum-Kőtár	7621 Pécs, Káptalan u. 8.	72/513-080	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Egyházművészeti	40 fő
Lenau Ház	Pécs, Munkácsy M. u. 8	72/332-515	Múzeum, kiállítóhely, galéria	40 fő
Miasszonyunk Zárdatemplom (Nagyboldogasszony)	Pécs, Szent István tér 8.	72/513-050	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Mindenszentek temploma	Pécs, Tetteye u. 14.	72/512-400	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Református templom	Pécs, Szabadság út 35.		Műemlék, építmény: Templom	40 fő

Római katolikus templom (Szent Ágoston)	Pécs, Ágoston tér	72/310-800	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Schaár Erzsébet: Utca	7621 - Pécs Káptalan utca 5.	72/514-040	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	35 fő
Akvárium Terrárium	Pécs, Munkácsy u. 31.	72/532-151	Természeti érték: Állat- és növénykert, Állattani	30 fő
Baranya Galéria	Pécs, József A. u. 10.	72/513-389	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Nemes Endre Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 5.	310-172	kiállítóter, múzeum (18. századi kanonokház)	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Amerigo Tot kiállítás	7621 Pécs, Káptalan u. 2.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Modern Magyar Képtár II.	7621 Pécs, Papnövelde u. 5.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Múzeum Galéria	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Általános	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Természettudományi Osztály	Pécs, Rákóczi utca 64.	213-419	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Természettudományi	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Várostarténeti Kiállítás	7631 - Pécs Felsőmalom utca 9.	72/310-165	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	30 fő
Civil Közösségek Háza	Pécs, Szent István tér 17.	72/215-543	Műemlék, építmény, kiállítóter, galéria,	30 fő
Elefántos ház	Pécs, Széchenyi tér 7-8.	72/522-834	Műemlék, építmény: Ház	30 fő
Jakováli Hasszán Múzeum	7621 - Pécs Rákóczi utca 2.	72/314-655	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Egyházművészeti, Történelmi/helytörténeti	30 fő
Képcsarnok, Ferenczy-terem	Pécs, Király u. 29-31.	72/310-469	Múzeum, kiállítóhely, galéria	30 fő
Műhelygaléria	Pécs, Szent István tér 1.	72/325-874	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Pécsi Kiszgaléria	Pécs, Szent István tér 4.	72/511-322	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő

PTE Egyetemtörténeti Múzeum	7621 Pécs, Király u. 19.	214-636	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Tudomány- és technikatörténeti	30 fő
Szent György Fogadó	7623 Pécs, Nagyvárad u. 23.	72/310-126	Önálló rendezvényterem, szálláshely, étterem	Különterem: 25-30 fő
Várkonyi Nándor Könyvtár	Pécs, Nagy Jenő u. 24.	72/324-001	könyvtár, kiállítóter, galéria	30 fő
August Šenoa Horvát Klub	Pécs, Esze T. u. 3.	72/510-644	Műemlék, építmény, kiállítóter, galéria,	25 fő
Bányatörténeti Múzeum és Könyvtár	7623 Pécs, József Attila u. 5.	224-255, 30/218-5659	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Ipartörténeti, Természettudományi	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Modern Magyar Képtár I. - Martyn Ferenc Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Ókeresztény Mauzóleum	7621 Pécs, Szent István tér 12.	312-719	Műemlék, építmény: Sírkamra, kripta	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Régészeti Osztály és Állandó Régészeti Kiállítás	7621 - Pécs Széchenyi tér 12.	72/312-719	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Reneszánsz Kőtár	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	312-719	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	25 fő
Erdős Kamill Cigány Múzeum	7621 Pécs, József u. 4.	325-558	Múzeum, kiállítóhely,	25 fő
PTE Orvostörténeti Múzeuma	7624 Pécs, Szigeti u. 12.	(536-000.) 536-434		25 fő
Városi Képtár Pécs	Pécs, Rákóczi út 11.	72/512-060	Műemlék, építmény, kiállítóter, galéria,	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Zsolnay Kerámia Kiállítás	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	324-822	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Iparművészeti, Történelmi/helytörténeti	25 fő
Café Zacc Galéria	Pécs, Mátyás király u. 2.	72/222-005	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő

Csopor(t) Horda Galéria	Pécs, Anna u. 17.	72/210-197	Múzeum, kiállítóhely, galéria	20 fő
Gyöngyszem Galéria	Pécs, Tímár utca 23.	72/510-174	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő
Műtár Galéria	Pécs, Ferencesek u. 42.	72/234-081	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő
Néprajzi Kiállítás	7621 Pécs, Rákóczi u. 15.	315-629	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Néprajzi, népi iparművészeti	20 fő
Parti Szépségtár	Pécs, Mária u. 1.	72/213-842	Múzeum, kiállítóhely, galéria	20 fő
Szabó Marcipán Múzeum	7621 Pécs, Király u. 36.	225-453	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Speciális	20 fő
Telegaléria	7621 - Pécs Rákóczi u. 19	72/519-260	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	15 fő
Gránátalma Múzeumpatika	7621 Pécs, Széchenyi tér 5.	332-988	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény,	10 fő
Idrisz Baba türbéje	Pécs, Nyár u. 8.	72/518-229	Műemlék, építmény: Sirkamra, kripta	10 fő
Szerecsen Patikamúzeum	7621 Pécs, Apáca u. 1.	72/315-702, 72/325-977	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény, Múzeum, kiállítóhely, galéria: Általános	10 fő
Zsolnay-mauzóleum	Pécs, Felsővárház u. (Zsolnay-telep)	30/9297-803	Műemlék, építmény: Sirkamra, kripta	10 fő
Balokány strand épületei	Pécs, Zsolnay Vilmos u. 46.		Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	felújításra várnak, lezárva
Expo Center Pécs			<i>Helyiségek</i> Színház- és konferenciaterem (1.852 m2) Bálterem (643 m2) Étterem (419 m2) 422 fős előadó (800 m2) 351 fős előadó(422 m2) 171 fős előadó (213 m2) 75 fős előadó (75 m2) Tárgyalóterem (78 m2) Északi oldalfolyosó (406 m2) Déli oldalfolyosó (600 m2) Bejárati csarnok (228 m2) Szabad terület (10.611 m2)	<i>Műszaki szolgáltatások</i> Energia- és vízszolgáltatások Elektromos csatlakozás, áramfogyasztás, víz- és csatornacsatlakozás Takarítás Nagytakarítás építés után, bontás után Hulladékgyűjtő kölcsönzése Őrszemélyzet Biztonsági őr területnyitástól-területzárásig Biztonsági őr területzárástól-területnyitásig Tűzvédelmi szolgáltatások Kézi tűzoltó készülék kölcsönzése Tűz- és munkavédelmi oktatás Lángmentesítés
Káptalan utcai szabadtéri színpad	Pécs, Káptalan u.		szabadtéri színpad, kiállítóter	
Nádor Szálló	Pécs, Széchenyi tér		Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	felújítás alatt

Szabadtéri rendezvényhelyszínek				
Széchenyi tér	Pécs, Széchenyi tér		Műemlék, építmény: Út, utca, tér	5000 fő
Szt. István tér	Pécs, Szt. István tér		Műemlék, építmény: Kút, szökőkút, szobor, út, utca, tér	2000 fő
Állatkert	Pécs, Ángyán János u.	72/312-788	Természeti érték: Állat- és növénykert, Állattani	500 fő
Kossuth tér	Pécs, Kossuth tér		Műemlék, építmény: Út, utca, tér	500 fő
48-as tér	Pécs, 48-as tér		szobor, út, utca, tér	400 fő
Városfal és Püspökvár			Műemlék, építmény: Vár, erődítmény	300 fő
Aradi vértanúk útja (13 aradi vértanú szobra)	Pécs, Aradi vértanúk útja		Szobor, emlékmű, műtárgy: Államférfi, hadvezér, közéleti személyiség	200 fő
Tettye park	Pécs, Tettye		Műemlék, építmény: Út, utca, tér	200 fő
Zsolnay-kút, Jókai tér	Pécs, Jókai tér		Műemlék, építmény: Kút, szökőkút, Út, utca, tér	200 fő
Kálvária	Pécs, Kálvária u.	72/321-976	Műemlék, építmény: Kápolna, Kálvária	120 fő
Ferencesek utcája	Pécs, Ferencesek utcája		Műemlék, építmény: Út, utca, tér	100 fő
Barbakán	Pécs, Esze Tamás u. 2.		Műemlék, építmény: Kilátó, torony	80 fő
Kispiac	Kispiac (Koller u.-Béri-Balogh Á. U.)		piac, utca, tér	80 fő
Pintér-kert	Pécs, Tettye tér 8.	72/517-200	Természeti érték: Védett terület, Állat- és növénykert, Növénytani	80 fő
Memi Pasa Fürdője	7621 - Pécs Ferencesek utcája 64.	72/312-719	Műemlék, építmény	50 fő
Római udvar	Pécs, Jókai u., Teréz u., Rákóczi út 46.		Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	50 fő
Római udvar	Pécs, Jókai u., Teréz u., Rákóczi út 46.		Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	50 fő

Kiállítások Pécs, 2006-2007

szervező	cím	időpont	téma	helyszín	látogatók becsült száma
Pécsi Galéria	Munkácsy- képek	2006.01.02 – 2006.02.19	Pákh Imre gyűjteménye	Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	15000
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Pécs Expo 26.	2006.09.27-2006.10. 01.	kiállítás és vásár	Expo Center Pécs	9000
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Turizmus 2007 - 12. Pécsi Utazási Börze	2007.03.09 – 2007.03.11	szakkiallítás	Expo Center Pécs	7000
Művészetek és Irodalom Háza	Dali - Az aranykor (The Golden Age) kiállítás	2006.10.14 – 2006.11.19	képzőművészeti kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	6900
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Pécsi Hűsvéti Vásár 2006	2006.04.08 – 2006.04.15	vásár	Jókai tér	5000
Fair Expo Kft.	Esküvő kiállítás	2007.01.19 – 2007.01.21	szakkiallítás	Lauber Dezső Városi Sportszarnok	3500
Fair Expo Kft.	Esküvő 2006 - kiállítás	2006.01.14.	szakkiallítás	Lauber Dezső Városi Sportszarnok	3000
Civil Közösségek Háza	Pécs 2000 éve kiállítás	2005.11.29 – 2006.01.03	Az Alkotó Pedagógusok Képzőművészeti Műhelyének évzáró kiállítása	Gebauer Galéria	2000
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	Az Alkotó Pedagógusok Képzőművészeti Műhelye és a Tüzzománc Egyesület kiállítása	2007.02.09 – 2007.03.07	képzőművészeti kiállítás	Gebauer Galéria	2000
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Intergarden 2007	2007.03.09 – 2007.03.11	szakkiallítás	Expo Center Pécs	2000
Művészetek és Irodalom Háza	Az egyiptomi halotti kultusz emlékei	2006.08.01 – 2006.09.30	kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	1700
Magyar Posta Zrt. Területi Igazgatósága	UDVŐZLET PECSRŐL - régi pécsi képeslapok kiállítása	2006.09.14 – 2006.09.30	kiállítás Tóth Tibor gyűjteményéből	Postapalota	1500
Pécsi Tudományegyetem	Pollack Expo	2007.02.22 – 2007.02.23	PTE Pollack Mihály kar szakmai kiállítása	Expo Center Pécs	1500
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	Mánfai György Jubileumi fotókiállítás	2007.03.09 – 2007.03.25	fotókiállítás	Civil Közösségek Háza	1500
Művészetek és Irodalom Háza	Mednyánszky László kiállítás	2006.05.02 – 2006.06.04	festmények és grafikák	Művészetek és Irodalom Háza	1300
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Ember és természet - Horgászati és Vadászati Szakkiallítás	2007.03.09 – 2007.03.11	szakkiallítás	Expo Center Pécs	1200
Civil Közösségek Háza	Pécs madártávlatból - MECSEKI FOTÓKLUB	2006.02.21.	fotókiállítás	Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	1000
Művészetek és Irodalom Háza	Párizs kézművesei - fotókiállítás (Artisans de Paris)	2006.03.16 – 2006.03.30	FRANKOFON HÉT c. rendezvénysorozat keretében	Művészetek és Irodalom Háza	1000
Dulánszky Studio Galéria	Szentendre-i Művésztelep csoportos kiállítása	2006.05.05 – 2006.05.31	képzőművészeti kiállítás	Dulánszky Studio Galéria	1000
Pécsi Kulturális Központ	Órokség Gyár - Zsolnay Kulturális Negyed	2006.09.21 – 2006.09.23	kiállítás, koncertek	Zsolnay Gyár	1000
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Tolvaly Ernő (Pécs) Munkácsy-díjas festőművész kiállítása	2007.02.16 – 2007.03.10	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	1000
Civil Közösségek Háza	König Frigyes kiállítása	2006.01.06 – 2006.02.06	Egy és földi címmel látogatható a Képzőművészeti Egyetem rektorának kiállítása	Gebauer Galéria	800
Civil Közösségek Háza	Pécs 2000 éve kiállítás	2006.02.08 – 2006.03.06	A Városi Képzőművészeti Kör Tüzzománc Szakosztályának kiállítása.	Gebauer Galéria	800
Pécsi Állatkert és Akvárium - Terrárium	ÉszakDélKeletNyugat kiállítás	2006.02.14 – 2006.04.09	A British Council vándorkiállítása a klímaváltozásról (fotókiállítás)	Akvárium - Terrárium	800
Civil Közösségek Háza	Arcok és maszkok - Tám László kamarakiállítása	2006.05.02 – 2006.05.21	fotókiállítás	Halász Rezső Galéria	800
Civil Közösségek Háza	Medgyessy Ferenc Művészeti Műhely kiállítása	2006.05.02 – 2006.05.26	kiállítás	Gebauer Galéria	700
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Spájz - Pinczehelyi Sándor kiállítása	2006.07.01 – 2006.07.30	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria - Pincegaléria	700
Pécsi Kisgaléria	A Veszprémi Művész Céh kiállítása	2006.01.11 – 2006.02.05	A társaság tagjai: festők, szobrászok, keramikus, bútortervező és textiltervező iparművészek, restaurátorok valamint fotóművészek.	Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	600
Parti Galéria	Tükör tükröződés	2006.02.04 – 2006.02.28	A 2005-ös Siklósi Nemzetközi Kerámia Szimpózium kiállítása Japán, amerikai, svájci, német és magyar résztvevőkkel	Parti Galéria	600
Művészetek és Irodalom Háza	DIVATRAJZOK	2006.04.06 – 2006.04.28	Válogatás a Pécsi Művészeti Szakközépiskola textil szakos tanulóinak munkáiból	Művészetek és Irodalom Háza	600
PTE BTK Kommunikáció- és Média tudományi Tanszék	Emlékváros – Pécs, interaktív kiállítás	2006.06.07 – 2006.06.21	PTE BTK Kommunikáció- és Média tudományi Tanszékének kiállítása	Hattyú Ház	600
IH Kísérleti Galéria	Válogatás a Pécsi Művészeti Szakközépiskola XI/B munkáiból	2005.12.01 – 2006.01.31	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	500
Művészetek és Irodalom Háza	PELENYI MARGIT ÉPÍTÉSZ KAMARA-KIÁLLÍTÁSA	2006.05.04.	Ybl-díjas építész 2006 kiállítása	Művészetek és Irodalom Háza	500
Művészetek és Irodalom Háza	HUSZÁRIK KIÁLLÍTÁS	2006.10.03.	kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	500
Művészetek és Irodalom Háza	SZILÁGYI TERÉZ: KÖZTES FÉNY II. CIMŰ KIÁLLÍTÁSA		képzőművészeti kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	500
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	Arnold Grundner (Olaszország): Isonzofront című kiállítása	2007.03.27 – 2007.04.11	kiállítás	Civil Közösségek Háza	500
Parti Galéria	Mandala kiállítás	2005.12.03 – 2006.01.31	Indiai és nepáli kézfestő műhelyekből	Parti Galéria	400
Civil Közösségek Háza	Sehr Miklós (Budapest) képbemutatója	2006.02.07.	fotókiállítás	Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	400
Dulánszky Studio Galéria	Nagybánya Tájképfestő Telep csoportos kiállítása	2006.03.02 – 2006.03.31	kiállítás	Dulánszky Studio Galéria	400
Civil Közösségek Háza	Kitekintés - Kováts Niki és Prell Noémi kiállítása	2006.03.09 – 2006.04.04		Gebauer Galéria	400
Pécsi Városi Könyvtár	Pécs a világorökség városa – kiállítás	2006.04.11 – 2006.04.30	várostartományi kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	400
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Művészetek találkozása	2006.06.19 – 2006.07.03	kiállítás - színház és szobrászat találkozása	Anna udvar	400
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	Fiatalkor Fekete Fehéren – építész kiállítás	2007.03.27 – 2007.04.15	építész kiállítás	Civil Közösségek Háza	400
Pécsi Kisgaléria	Téli finn tárlat	2005.12.08 – 2006.01.06	Hannu Kauppi festőművész és Antero Olin grafikusművész kiállítása	Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	300
Pécsi Kulturális Központ	Horvát szöttek és himzések	2006.01.25 – 2006.02.08	Mina Petra (Zágráb) kiállítása	August Senoa Horvát Klub	300
Művészetek és Irodalom Háza	Térjél - Fialat győri építész kiállítás	2006.01.27.	építész kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	300
Pécsi Városi Könyvtár	Micimackó és barátai	2006.01.31.	Gyermekrajz-kiállítás	Kilenc Király Gyermekkönyvtár	300
Civil Közösségek Háza	Fekete-fehér Pécs	2006.02.14 – 2006.02.20	Kiss Imre kamarakiállítása (fotókiállítás)	Halász Rezső Galéria	300
Művészetek és Irodalom Háza	Eszmélet - Multimédiás József Attila-kiállítás	2006.03.06 – 2006.03.27	multimédiás kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	300
Művészetek és Irodalom Háza	Asszonyi Tamás érmei	2006.03.08 – 2006.03.28	éremművészeti kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	300

Művészetek és Irodalom Háza	MOZART - LEMEZBORÍTÓK ÉS PLAKÁTOK	2006.04.04 – 2006.04.18	Válogatás a Pécsi Művészeti Szakközépiskola alkalmazott grafika szakos tanulóinak munkáiból	Művészetek és Irodalom Háza	300
Művészetek és Irodalom Háza	KERÁMIA TÁRGYTERVEZÉS FIATALOKNAK ÉS MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREKNEK	2006.04.19 – 2006.04.28	kerámia kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	300
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Tettamanti Béla (Budapest) grafikusművész kiállítása	2006.06.02 – 2006.07.02	grafikai kiállítás	Pécsi Kisgaléria	300
Parti Galéria	Hortobágyi pásztorok - Kása Béla fotóművész kiállítása	2006.07.01 – 2006.08.31	fotókiállítás	Parti Galéria	300
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	ART 9 – ferencvárosi művészek kiállítása	2006.08.04 – 2006.08.26	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria - Pincegaléria	300
Művészetek és Irodalom Háza	Fodor Etel fotókiállítása	2006.09.13.	fotókiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	300
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Bauhaus - Weinger Andor emlékkiállítás	2006.11.03 – 2006.11.26	kiállítás	Pécsi Kisgaléria	300
Pécsi Horvát Színház	A spliti Brešan Galerija művészeinek kiállítása	2006.11.16 – 2006.12.15	képzőművészeti kiállítás	Horda Galéria	300
Parti Galéria	A Magyar Rákellenes Liga vendorkiállítása	2007.03.02 – 2007.03.16		Parti Galéria	300
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága	XX. Országos Kispasztikai Biennálé	2007.03.25 – 2007.04.25	képzőművészeti kiállítás	Vasarely Múzeum	300
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	A MIMÉZIS JEGYÉBEN	2006.09.01 – 2006.09.24	kiállítás a váci Tragov Ignác Múzeum Kortárs Művészeti Gvüteményéből	Pécsi Galéria - Pincegaléria	250
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	SCHUBERT PÉTER (Szekszárd) grafikusművész kiállítása	2006.09.08 – 2006.10.01	grafikai kiállítás	Pécsi Kisgaléria	250
IH Galéria	Zsolnay és Pécs	2005.12.16 – 2006.01.05	Kunvári Gábor fotókiállítása	Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	200
IH Galéria	Rontó Lili grafikus kiállítása	2006.01.06 – 2006.01.20		Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	200
IH Galéria	A KISHÁZ művészeti csoport kiállítása	2006.01.21 – 2006.01.31	A Magyar Kultúra Napi sorozat rendezvénye	Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	200
Pécsi Kulturális Központ	Selyembe zárt szépségek	2006.03.07 – 2006.03.20	Kusz Zsuzsanna kiállítás	August Šenoa Horvát Klub	200
Pécsi Városi Könyvtár	Svasticné Bogáthy Zsuzsanna akvarell kiállítása	2006.03.08 – 2006.03.31	festészeti kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	200
Gyöngyszem Galéria	B. Kolep Ilona festőművész kiállítása	2006.03.10 – 2006.04.06		Gyöngyszem Galéria	200
Lenau Ház	Keresztek, kálváriák - Tám László kiállítása	2006.03.16 – 2006.04.21	fotókiállítás	Lenau Ház	200
Pécsi Városi Könyvtár	A Viz Világapja - kiállítás	2006.03.22.	gyermekrajz kiállítás	Nyitnikék Gyermekkönyvtár	200
Pécsi Városi Könyvtár	A Gyermekkönyv Nemzetközi Napja - kiállítás	2006.04.03.	könyvkiállítás	Kilenc Király Gyermekkönyvtár	200
Dulánszky Studio Galéria	Lóránt János Demeter, Lous Stuijzand képzőművészek kiállítása	2006.04.06 – 2006.04.26	képzőművészeti kiállítás	Dulánszky Studio Galéria	200
Művészetek és Irodalom Háza	KEPEK A PECSI MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLÁBÓL	2006.04.10 – 2006.04.28	Válogatás az elmúlt évek vizsgamunkáiból	Művészetek és Irodalom Háza	200
Lenau Ház	A Duna-menti németek kultúrája és történelme - kiállítás	2006.04.24 – 2006.05.31	néprajzi kiállítás	Lenau Ház	200
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	Pinke Csaba kiállítása	2006.05.02 – 2006.05.31	grafikai kiállítás	IH Kisérteti Galéria	200
Pécsi Városi Könyvtár	Pécs az én szememmel - Orsós György kiállítása	2006.05.03 – 2006.05.31	grafikai kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	200
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	PANDA - Kína és az olimpia...	2006.05.15 – 2006.05.28	Gyermekrajz kiállítás a Magyarországi és Kína közötti kulturális kapcsolatok jegyében	ANK Művelődési Ház	200
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Kiállítás az ANK 1. sz. Iskola alkotásaiból	2006.05.18 – 2006.05.25	képzőművészeti kiállítás	ANK Művelődési Ház	200
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Kiállítás az ANK Művészeti Iskola alkotásaiból	2006.05.26 – 2006.05.31	kiállítás	ANK Művelődési Ház	200
Pécsi Városi Könyvtár	Legkedvesebb olvasmányélményem - kiállítás	2006.06.02 – 2006.06.30	gyermekrajz-kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	200
Gyöngyszem Galéria	Tankó Zsuzsanna tűzzománc kiállítása	2006.06.16 – 2006.07.20	képzőművészeti kiállítás	Gyöngyszem Galéria	200
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Kiss Zoltán festőművész (Budapest) kiállítása	2006.07.08 – 2006.07.30	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Kisgaléria	200
Pécsi Városi Könyvtár	HIRES PECSI CSALADOK - A ZSOLNAYAK	2006.09.14 – 2006.09.22	kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	200
Közéleti Művészeti Egyesület	VARGA FERENC SZOBRÁSMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA	2006.09.14 – 2006.10.13	képzőművészeti kiállítás	Hattyú Ház	200
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Fotók Devonból	2006.10.03 – 2006.10.07	fotókiállítás	PTE BTK aula	200
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	Herold Anikó és Knopf Andrea festő szakos tanulók kiállítása	2006.10.25 – 2006.11.30	képzőművészeti kiállítás	IH Kisérteti Galéria	200
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Onisim Colta (Arad) képzőművész kiállítása	2006.10.27 – 2006.11.19	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	200
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Emlékezés - Kunvári Gábor fotókiállítása	006.10.27 – 2006.11.09	fotókiállítás	ANK Művelődési Ház	200
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Kelet-európai digitális üzenet - a Művészetek Kincsesháza és a KaposArt kiállítása	2007.03.02 – 2007.03.25	kiállítás	Pécsi Kisgaléria	200
Egyházmegyei Rendezvényszervező és Programiroda	A nemzet virágai - Szekeres Erzsébet textilművész kiállítása	2007.03.12 – 2007.04.20	képzőművészeti kiállítás	Dóm Múzeum	200
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Horváth M. Zoltán (Pécs-Zalaegerszeg) festőművész kiállítása	2007.03.30 – 2007.04.22	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Kisgaléria	200
Pécsi Ifjúsági Központ Szivárvány Gyermekháza	MESTER ES TANITVANYAI - SVASTICS ZSUZSA KIÁLLÍTÁSA	2006.09.15 – 2006.09.30	képzőművészeti kiállítás	Szivárvány Gyermekház	170
Pécsi Kulturális Központ	Isztriai terek - Josp Diminic labini képzőművész kiállítása	2006.04.12 – 2006.04.23	grafikai kiállítás	August Šenoa Horvát Klub	150
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	Mérték - Világhírű Magyar Fotográfusok	2007.02.01 – 2007.03.14	fotókiállítás	Városi Képtár- Antal-Lusztig Gvütemény	150
Levendula Női Alkotóműhely	Születés Hete 2006	2006.05.08 – 2006.05.13	előadások, kerekasztal-beszélgetések, kiállítások	Európa Ház - International House	120
Lenau Ház	Dechant Antal mecsekadásdi művész kiállítása	2006.11.17 – 2007.01.31	képzőművészeti kiállítás	Lenau Ház	120
Művészetek és Irodalom Háza	Az agresszió művészeti, pszichoterápiás és terápiás megközelítésben	2006.11.17 – 2006.11.18	képzőművészeti kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	120
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza	Válogatás a cseréti művésztelepen készült munkákból	2007.01.08 – 2007.01.30	képzőművészeti kiállítás	IH Galéria	120
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	A Saint-Etienne-i Modern Művészetek Múzeuma	2007.01.12 – 2007.02.11	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	120
Parti Galéria	SZABADMŰTÁRGYPÍAC	2007.02.03 – 2007.02.10	jótekingósági kiállítás, árverés és vásár	Parti Galéria	120
Pécsi Ifjúsági Központ Szivárvány Gyermekháza	Kiállítás Szegedi Katalin grafikusművész mesekönyv illusztrációiból	2007.03.01 – 2007.03.18	grafikai kiállítás	Szivárvány Gyermekház	120
Csoport(i) - Horda Galéria	Halász Károly festőművész kiállítása	2005.12.15 – 2006.01.15	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Horvát Színház	100
Művészetek és Irodalom Háza	PARIS FLÂNEUR - Juhász Balázs kiállítása és könyvbemutatója	2006.02.07 – 2006.02.24	fotókiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	100

Pécsi Kulturális Központ	A Résetari Irodalmi és Képzőművészeti Kör bemutatkozása	2006.03.29.	képzőművészeti kiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Elegünk van az éhségből! - kiállítás	2006.05.03 – 2006.05.17		ANK Művelődési Ház	100
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Látványok - fotókiállítás	2006.05.03 – 2006.05.31	ANK Művelődési Ház Fotóklubjának kiállítása	ANK Művelődési Ház	100
Pécsi Kulturális Központ	A Horvát Klub Diszítóművészeti szakkörének kiállítása	2006.05.08 – 2006.05.20	népművészeti kiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Lenau Ház	Valeria Koch Német Iskolaközpont rajszakkörének kiállítása	2006.06.08 – 2006.09.12	képzőművészeti kiállítás	Lenau Ház	100
Pecs/Sopiane Örökség Kht.	Zlatko Prica (Horvátország) kiállítás	006.06.23 – 2006.07.21	képzőművészeti kiállítás	Döm Múzeum	100
Pécsi Városi Könyvtár	KERTVÁROS RÉGEN ÉS MA kiállítás	2006.09.14 – 2006.09.22	fotókiállítás	Kertvárosi Fiókkönyvtár	100
Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	ÖROKSEGUNK BARANYABAN - BARANYAI CSALÁDOK ÖROKSÉGE	2006.09.14.	Baranyai családok szellemi, tárgyi, művészeti örökségének, megőrzött hagyományainak bemutatása	Baranya Ház	100
Cigány Kulturális és Köznevelési Egyesület	MESTER ÉS TANITVÁNYA képzőművészeti kiállítás	2006.09.15 – 2006.09.30	képzőművészeti kiállítás	Rácz Aladár Közösségi Ház	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	TÓTH KAROLY FOTOMŰVESZ KIÁLLÍTÁSA	2006.09.15 – 2006.09.30	fotókiállítás	IH Kisérléti Galéria	100
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Pilzeni hab 2006 - Cseh képzőművészek kiállítása	2006.10.01 – 2006.10.22	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	100
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága	A Magyar forradalom 1956 – időszakos kiállítás	2006.10.01 – 2006.10.07	kiállítás	Várostarténeti Múzeum	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	Válogatás az angol képregény pályázat anyagából	2006.10.04 – 2006.10.24	képzőművészeti kiállítás	IH Kisérléti Galéria	100
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Valahol Európában - Tóth István grafikusművész kiállítása	2006.10.06 – 2006.10.29	grafikai kiállítás	Pécsi Kisgaléria	100
Parti Galéria	Kotormán László szobrászművész kiállítása	2006.10.14 – 2006.10.31	képzőművészeti kiállítás	Parti Galéria	100
Pécsi Kulturális Központ	A drávément horvátok szöveges kultúrája - kiállítás	2006.10.30 – 2006.11.10	népművészeti kiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	Természetfotók - Bagi Norbert kiállítása	2006.11.10 – 2006.11.30	fotókiállítás	IH Galéria	100
Pécsi Kulturális Központ	Lana Jovanovic (Eszék) fotókiállítása	2006.11.15 – 2006.11.30	fotókiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	A Sensaria Egyesület kiállítása	2006.11.24 – 2006.12.30	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	100
Pécsi Városi Könyvtár	Az én karácsonyom	2006.12.04 – 2006.12.31	gyermekrajz-kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	100
Parti Galéria	Matrix – Füzési Heierli Zsuzsa kiállítása	2007.01.01 – 2007.01.31	képzőművészeti kiállítás	Parti Galéria	100
Pécsi Városi Könyvtár	Híres Könyvtáraink - kiállítás a Magyar Kultúra Napja alkalmából	2007.01.15 – 2007.01.31	kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	25 éves a TASI - Jubileumi kiállítás volt tanáraink és diákjaink munkáiból	2007.01.22 – 2007.01.31	képzőművészeti kiállítás	IH Galéria	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	A Művészeti Szakközépiskola kerámiaszakos tanulóinak kiállítása	2007.02.01 – 2007.02.28	képzőművészeti kiállítás	IH Kisérléti Galéria	100
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Kertészfi Agnes (Pécs) Ferenczy Noémi-díjas üvegtervező iparművész kiállítása	2007.02.02 – 2007.02.25	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Kisgaléria	100
Pécsi Városi Könyvtár	Régi idők farsangja - kiállítás	2007.02.12 – 2007.02.28	néprajzi kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	100
Pécsi Kulturális Központ	Orovicza Anna fotókiállítása	2007.02.14 – 2007.02.28	fotókiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Pécsi Kulturális Központ	Mezei Ottó és Kovács Antal Viktor keramikuskok kiállítása	2007.02.28 – 2007.03.14	képzőművészeti kiállítás	August Senoa Horvát Klub	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	Gyermekportrék – Tam László fotókiállítása	2007.03.01 – 2007.03.17	fotókiállítás	IH Galéria	100
Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely	Zichy Mihály grafikus- és festőművész kiállítása	2007.03.15 – 2007.04.15	képzőművészeti kiállítás	Pécsi Galéria	100
Parti Galéria	Pattantyús Gergő (Budapest) üvegművész kiállítása	2007.03.17 – 2007.04.19	képzőművészeti kiállítás	Parti Galéria	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	Paris Flaneur – Juhász Balázs fotókiállítása	2007.03.19 – 2007.03.25	fotókiállítás	IH Galéria	100
Pécsi Városi Könyvtár	Példaképem - gyermekrajz-kiállítás	2007.03.20 – 2007.03.31	gyermekrajz-kiállítás	Várkonyi Nándor Könyvtár	100
Művészetek és Irodalom Háza	A HORVÁTORSZÁGI BARANYA KÉPEKBEN	2007.03.22 – 2007.04.20	Multikulturális etnográfiai fotó-kiállítás	Művészetek és Irodalom Háza	100
Pécsi Horvát Színház	Rudi Skorcir szlovén képzőművész kiállítása	2007.03.22 – 2007.04.15	képzőművészeti kiállítás	Horda Galéria	100
Pécsi Ifjúsági Központ Szivárvány Gyermekháza	A Berze Nagy János Alapfokú Művészetoktatási Intézmény növendékeinek kiállítása	2007.03.26 – 2007.04.09	képzőművészeti kiállítás	Szivárvány Gyermekház	100
Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Ház	Vonalak, ívek, formák - Jakab Ildikó fotográfus kiállítása	2007.02.12 – 2007.02.28	fotókiállítás	IH Galéria	80
Apáczai Nevelési és AMK Művelődési Ház	Ütközben - az ANK Fotóklub kiállítása	2006.11.02 – 2006.11.09	fotókiállítás	ANK Művelődési Ház	60
Nyugdíjasok Egyesülete - Pécs	ALKOTÓ NYUGDÍJASOK KÉZMŰVES KIÁLLÍTÁSA	2006.09.15 – 2006.09.22	kézművész kiállítás	Petőfi Sándor Művelődési Ház	50
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	ANTAL-LUSZTIG GYŰJTEMÉNY	2006.09.22.	képzőművészeti kiállítás	Városi Képtár	50
Városi Képtár	Fényhíd - a Pécs-Baranya Művészeinek Társasága kiállítása	2006.12.13 – 2007.01.26	képzőművészeti kiállítás	Városi Képtár- Antal-Lusztig Gyűjtemény	50

Rendezvényszervezők

Szervezet neve	Város	Utca	Email	Telefon	Vezető	Profil	Árbevétel (2005, m Ft)	Rendezvény / év
Abora Kulturális Szolgáltató és Biztosításközvetítő Bt.	Pécs	7623 Pécs, Alkony utca 1.		72/211-154		Kulturális szolgáltatás, rendezvényszervezés	20	30
AKKOMODAL Kft.	Pécs	7621 Pécs, Ferencsek u. 9.	akkomodal@akkomodal.hu	20/260-8202 20/445-8888	Létai Ákos	Műsorszerzés, rendezvényszervezés, kiegészítő szolgáltatások biztosítása	20	25
Babits Mihály Művelődési Ház és Művészetek Háza	Szekszárd	7100 Szekszárd Szent István tér 10.	matokne.jula@babitsmuvhaz.hu	20/ 964-1678	Matókné Kapási Júlia	Kiállítások, konferenciák, fesztiválok, zenei rendezvények, irodalmi estek szervezése, terembérlés	50	85
Baranya Megyei Vállalkozói Központ	Pécs	7621 Pécs, Felsőmalom u.13.	bmvk@axelero.hu	72/ 214-050	Sigora Irma	Konferenciák, gazdanap - mezőgazdasági kiállítás	30	3
Diacell Kft.	Pécs	7627 Pécs, Hidegvölgyi út 1.	www.diacell.hu	72/221-163	Benkő Dezső	Esküvő és nagyrendezvény bonyolítás cateringgel, 4 saját helyszínen	300	100
Duó Vásár és Rendezvényiroda	Kaposvár	Dózsa György utca 5.	duovasariroda2@freemail.hu	82/ 422-681	Szabó Károly Attila	Kiállítás és konferenciaszervezés	20	20
ERLA SOUND & LIGHT	Pécs	Pécs Pf. 12.	erno@erla.hu	30/227-8086	Urbán Ernő	Hangtechnika, fénytechnika, színpadtechnika	20	44
Fair – Expo Kereskedelmi Kft.	Komló	7300 Komló, Május 1. u. 8.	fairexpo@fairexpo.hu	72/213 032, 30/9475756	Ferenczy Tamás	Ipari vásárok, esküvő kiállítások, városi vásárok - expo szervezése	50	18
Filharmonia Dél-Dunántúli Koncertszervező és Rendezvényszervező Kht.	Pécs	7621 Pécs, Király u 18.	filharmoniaaddkht@freemail.hu	310-539	Várnagy Attila	Komolyzenei események szervezése	50	170

Melléklet VI. Rendezvényszervezők

Hétfő Marketingkommunikációs és Rendezvényszervező Kft.	Pécs	7663 Pécs, Váradi Antal u.	hetfo@axelero.hu	72/224-101, 20/9622-460	Simon Attila	Rendezvényszervezés, rendezvények kommunikációja, PR, installáció tervezés és kivitelezés	50	0
Kacsaringó Virtustársulat	Dombóvár	7200 Dombóvár, Dombó Pál u. 2.	kacsaringo@kacsaringo.hu	30/276-7269	Hajós Zsuzsanna	Játszóházak, gyerekfesztiválok, diák rendezvények	n.a.	na.
Krisna - Völgy Indiai Kulturális Központ és Biofarm	Somogyvámos	Fő utca 38.	info@krisnavolgy.hu	85/540-002		Fesztiválok	n.a.	na.
Kutas Produkció Bt.	Pécs	7626 Pécs, Lenke u. 2.	kutaspro@t-email.hu	72/313-883, 30/9527-825	Kutas László	Kiállítás és konferenciaszervezés	20	32
MEVID Mecsekvidéki Vendéglátó Rt.	Pécs	7622 Pécs, Bajcsy-Zs u. 14-16.	mevid@mevid.hu	72/325-955		Esküvő és nagyrendezvények szervezése cateringgel	700	100
M-Flott Kft.	Pécs	7621 Pécs, Irgalmasok utcája 5.		72/522-648, 30/204-9283	Markos György	Installáció építés, standépítés, kiállítás szervezés	13	4
MINNIS Rendezvényszervező és Oktató Bt.	Tolna	7130 Tolna, Katona J. u. 35.		74/540-155		utazás, utazási iroda, utaztatás	50	10
Mosolyország Party Service	Pécs	Hunyadi J. u. 2.	info@partylufi.hu	30 377 2001		rendezvények teljeskörű szervezése és lebonyolítása	20	30
Művészetek és Irodalom Háza	Pécs	7621 Pécs, Széchenyi tér 7-8.	info@pmh.hu	72/522-834	Bozóky Anita	fesztiválok, zenei rendezvények, irodalmi estek szervezése, terembérlet	n.a.	300
NÉGY ÉVSZAK Rendezvényszervező és Szolgáltató Iroda	Szekszárd	Wesselényi utca 17.		06-20/9492-641, 06-20/4719-775.		Rendezvények, rendezvényszervezés, Konferenciaszervezés, Kiállítás szervezés, Konferenciaközpontok	n.a.	na.
Óvári és Társa Kft.	Lovászhetény	7720 Lovászhetény, Pusztakisfalva 26.		72/455-078		Sátrak gyártása, bérbeadása, kiállítás szervezés.	300	na.

Melléklet VI. Rendezvényszervezők

Parti Idő Rendezvényszervező Iroda	Pécs	Damjanich u. 2.	partiido@partiido.hu	30/226-8852	Várhalmi Zsolt	rendezvények, esküvők, parti szervíz (sátor), hang és fénytechnika kölcsönzés	n.a.	50
Pécsi Filmünnep Kht.	Pécs	7623 Pécs, Rét u. 49.	info@filmunnepe.hu	70/ 371 14 09	Gyimesi Kinga	Európai elsőfilmesek filmalkotásait felvonultató nemzetközi fesztivál szervezése	120	1
Pécsi Ifjúsági Központ	Pécs	7622 Nagy Lajos KIRály út 13.	ihpece@t-online.hu	72/211-511	Orcsik Ferenc	kulturális programok, kiállítások szervezése, terem bérlet	120	30
Pécsi Kulturális Központ	Pécs	7621 Pécs, Színház tér 2.	pkk@externet.hu	72/510-644	Laknerné Brückler Andrea	konferencia és rendezvény szervezés, terem és eszközök bérbéradása	n.a.	809
Pécsi Országos Színházi Fesztivál Kht.	Pécs	7621 Pécs, Perczel utca 17.	szervezes@pnsz.hu	72/512-671	Simon István	országos színházi fesztivál szervezése	160	1
Pécsi Rendezvényszervező Kht. - EXPO Center Pécs	Pécs	7666 Pécs, Várad Antal u.		72/315-653	Kapás Szabolcs	vásárok, szakkiállítások, konferenciák, fesztiválok, kulturális rendezvények szervezése	30	75
Quin-Cabinet Kft.	Pécs	7621 Pécs, Indóház tér 4.		72/514-112		Szálloda üzemeltetése, vendéglátás, konferenciák szervezése, "Hotel Delta"	300	40
Rácz Tanya, Panzió-Étterem	Örfű	7677 Örfű - Lipóc	racztanya@dravanet.hu	72/498-459, 72/702-259		lovastábor, gasztronómiai rendezvények, konferenciák szervezése	n.a.	20
Sol Produkció rendezvényszervező iroda	Pécs	7623 Pécs, Rákóczi út 8.	sol@solprodukcio.hu	534-706	Csíkos András	kulturális és sportrendezvényszervezés	20	12
Színvonal Esküvő és Rendezvényszervező Iroda	Pécs	Megyeri út 76.	szinvonalpece@t-online.hu	70/269-6642	Bánusz Tímea	esküvők teljeskörű szervezése	n.a.	50
Sziporka Bt.	Pörböly	7142 Pörböly, Szálláskertek u.1.	info@sziporka.hu	79/521-468	Szöke Lajos	szakkiállítás, rendezvény, vásár szervezés, standépítés	20	4-100

Melléklet VI. Rendezvényszervezők

Treatív Rendezvényszervezés	Pécs	Palahegyi ÚT 48/2	csillaorban@treativ.hu	06/20/348-1124	Dr Orbánné Csizmadia Csilla	Esküvőszervezés Protokoll rendezvények Konferenciák Vállalati hagyományteremtő és hagyományörző programok Céges rendezvények Családi és sportnapok	20	na.
Vasutas Művelődési Ház Pécs	Pécs	7621 Pécs, Dr. Váradi A. u. 7/2	pvmh@pvmh.hu	72/310-037	Molnár Géza	kulturális programok szervezése, terembérlet	n.a.	383

Melléklet VII. – Jelentősebb rendezvények bemutatása

Szervező	Cím	Időpont	Téma	Helyszín	Résztevők becsült száma
Apáczai Nevelési és ÁMK Művelődési Ház	KÖZOKTATÁSI VEZETŐK II. ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA	2006.09.21 – 2006.09.23	Közoktatás	Palatinus Szálló - Bartók terem	300
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Turizmus konferencia: horvát- magyar kapcsolatok, Európai Unió programok	2006.03.02.	Turizmus	Pécsi Kereskedelmi Központ	180
Baranya Megye Közoktatásának Fejlesztéséért Közalapítvány Kuratóriuma	Módszertani konferencia	2006.11.09.	Közoktatás	Baranya Megyei Önkormányzat Díszterme	180
Közelítés Művészeti Egyesület	KISPIAC SZIMPÓZIUM	2006.09.14.	EKF	Kispiac	150
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Szakképzés a jövő szolgálatában	2006.11.15	Szakképzés	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	150
Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar	Nemzetközi Versenyképesség Konferencia	2007.05.08	Gazdaság	Pécsi Tudományegyetem. Közgazdaságtudományi Kar	150
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Equal konferencia	2007.05.09	Szakképzés	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	150

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	Vendégváró Baranya 2006	2006.04.12.	Turizmus	Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	120
Baranya Megyei Önkormányzat	Nemzetközi Restaurátori Konferencia	2006.08.24 – 2006.08.25	Restaurálás	Csontváry Múzeum	120
Baranya Megyei Önkormányzat	Kultúra az Európai unióban – a parlamentek szerepe	2006.10.03.	EKF	Baranya Megyei Önkormányzat Díszterme	120
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Ökoturisztikai Konferencia	2007.03.10.	Turizmus	Expo Center Pécs	120
Dominikánus Ház	A felsőoktatás szerkezeti és tartalmi fejlesztése	2006.02.21 – 2006.02.23	Felsőoktatás	Pécsi Kulturális Központ	100
Pécsi Tudományegyetem	Arendt filozófiai munkássága	2006.03.03.	Filozófia	PTE Ifjúság úti Tanácsterem	100
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács	Konferencia a dél-dunántúli régió fejlesztési lehetőségeiről	2006.03.07.	Területfejlesztés	Baranya Megyei Önkormányzat Díszterme	100
Baranya Megyei Önkormányzat	HÍD-Európáért Nemzetiségi Civil Egyeztető Fórum (Nemzetközi nemzetiségi konferencia)	2006.03.11.	Civil	Baranya Megyei Önkormányzat Díszterme	100
Baranya Megyei Önkormányzat	A Holnap öröksége - Nemzetközi konferencia	2006.03.30.	Örökségvédelem	Baranya Megyei Önkormányzat Díszterme	100

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Lehetőségek és távlatok c. konferencia	2006.04.26.	Gazdasági	Pécsi Kereskedelmi Központ	100
Pécsi Esélyek Háza	Konferencia az esélyegyenlőségért - A gyermekszegénység elleni nemzeti program bemutatása Baranya megyében	2006.05.05.	Szociális helyzet	Pécsi Ifjúsági Ház	100
Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	EURÓPA JÖVŐJE - JÖVŐ KULTÚRÁJA konferencia	2006.05.25 – 2006.05.26	EKF	Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	100
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Phare Kísérleti Kisprojekt Alap Magyarország – Horvátország 2003	2006.09.27.	Pályázat	Pécsi Kereskedelmi Központ	100
Pécsi Rendezvényszervező Kht.	„A rendezvényszervezés lehetőségei a régióban?”-konferencia	2007.01.11 – 2007.01.12	Rendezvényszervezés	Expo Center Pécs	100
Pécsi Ifjúsági Központ Szivárvány Gyermekháza	Zöld Fürkész konferencia	2007.01.24.	Ifjúság	Szivárvány Gyermekház	100
Pécs Ifjúsági Központ	A Zöld fürkész program évzáró konferenciája	2007.04.25	Ifjúság	Szivárvány Gyermekház	100
Expo Center Pécs	Versenyképességi pólusok és Környezetipar	2007.04.26	Környezetipar	Expo Center Pécs	100
Mecseki Erdészeti Zrt.	Első magyar kaland konferencia	2007.04.26-2007.04.27.	Turizmus	Dominikánus Ház	100
Művészetek és Irodalom Háza	ECHO-EST - Hol terem a hangversenyterem?	2006.01.24.	EKF	Művészetek és Irodalom Háza	80
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Kutatásfejlesztési Kooperáció az Egészségiparban	2006.04.05 – 2006.04.06	K+F	Villánykövesd	80

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Pécsi Tudományegyetem	Lukács György regényelmélete - konferencia	2006.09.01.	Irodalom	PTE Ifjúság úti Tanácsterem	80
Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület	A CIGÁNYSÁG TÖRTÉNETI MŰLTJA ÉS JELENE IV. - konferencia	2006.09.15.	Szociális helyzet	Rácz Aladár Közösségi Ház	80
Művészetek és Irodalom Háza	OTDK	2007.04.12	Tudományos	Művészetek és Irodalom Háza	80
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Idegenforgalmi konferencia Siklóson	2006.05.23.	Turizmus	Siklós	70
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Az Európa Kulturális Fővárosa év turisztikai kihívásai	2006.10.03.	EKF	Európa Ház - International House	60
Művészetek és Irodalom Háza	EKF/ Köztérfejlesztési Szimpozion	2006.11.24.	EKF	Művészetek és Irodalom Háza	60
Pécsi Közgazdász Egyesület	Dél-dunántúli Régió fejlesztési lehetőségei, pályázati konferencia	2006.12.09	Pályázat	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	60
Kulturális Innovációs Kompetencia Központ	KIKK Konferencia	2007.03.30.	EKF	Pécsi Kereskedelmi Központ	60
ToolPress magazin kiadója	ToolPress fémipartechnikai konferencia	2006.05.04.	Fémtechnikai	Pécsi Kereskedelmi Központ	50
Kultúra 2010 társaság	Város-tér-pozíciók	2006.06.02 - 2006.06.03.	EKF	Európa Ház - International House	50
Pécsi Városi Könyvtár	Gyermekkönyvtári trendek az Európai Unióban	2006.06.12 – 2006.06.13	Könyvtár	Várkonyi Nándor Könyvtár	50

Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010
Pécsi Konferencia- és Koncertközpont kulcsprojekt megvalósíthatósági tanulmánya

Európa Centrum Kht.	A kulturális negyed mint városfejlesztési stratégia - holland-magyar szimpózium	2006.11.02 – 2006.11.05	EKF	Európa Ház - International House	50
Művészetek és Irodalom Háza	Az agresszió művészeti, pszichoterápiái és terápiás megközelítésben	2006.11.17 – 2006.11.18	Pszichológia	Művészetek és Irodalom Háza	50
Pécs Története Alapítvány	Fejezetek Pécs történetéből az ókortól napjainkig	2006.12.01.	Történelem	Dominikánus Ház	50
Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont Kht.	Drávamenti Ökológiai Régió alapjainak lerakása - Konferencia	2006.12.05.	Környezetipar	Barcs-Drávaszentés	50
Művészetek és Irodalom Háza	Günter Grass konferencia	2007.05.16	Irodalom	Művészetek és Irodalom Háza	50
Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	Köztéri Művészet Konferencia	2007.06.07	EKF	Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	50
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	Interprofesszionális esetmegbeszélő konferencia	2007.02.15.	Pszichológia	Civil Közösségek Háza	45
Eximbank	Exim országos konferencia sorozat	2007.05.10	Pályázat	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	40
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Térinformatikai Konferencia	2007.06.05	Informatika	Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	40
Civil Közösségek Háza - Nevelők Háza Egyesület	A munka világa - regionális konferencia	2007.01.18.	Szociális helyzet	Civil Közösségek Háza	30

Forrás: Kulturális Ipari Klaszter, Pécs

Melléklet VIII. – Emlékeztető

Dátum: 2007. augusztus 7.
 Helyszín: Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség épülete,
 506-os tárgyaló
 Készítette: Schád Péter

Résztevők: Laki Zoltán, osztályvezető, Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és
 Vízügyi Felügyelőség
 Farkas László, Pécs 2010 Menedzsment Központ
 Kovács Angéla, Pécs 2010 Konzorcium
 Jánosi Erika, Pécs 2010 Konzorcium
 Ary Bence, Pécs 2010 Konzorcium
 Munkácsi Zsolt, Pécs 2010 Konzorcium
 Nováki Attila, Pécs 2010 Konzorcium
 Schád Péter, Pécs 2010 Konzorcium

Tárgy:

1. Az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs 2010 című projekt környezetvédelmi munkarészeinek áttekintése

Az egyeztetés legfontosabb célja az volt, hogy a Pécs 2010 konzorcium szakértői tájékoztassák a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: DD-KTVF), mint területileg illetékes környezetvédelmi, vízügyi és természetvédelmi hatóságot a kulcsprojektek legfontosabb paramétereiről, továbbá, hogy a megismerhessék a DD-KTVF kulcsprojektekre vonatkozó véleményét.

A megbeszélés során az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs 2010 című projekt egyes kulcsprojektjeinek környezetvédelmi szakértői röviden ismertették a kulcsprojektek műszaki tartalmát.

„Nagy Kiállítótér” kulcsprojekt: A projekt célja a jelenlegi Káptalan utcai Szabadtéri Színpad területén Nagy Kiállítótér épületek létesítése, és a teljes „Múzeum” utca felújítása. A „Nagy Kiállítótér” 1 100 m² alapterületű épületének és két alsó, föld alá kerülő szintje és park kialakítása a jelenlegi - Káptalan utca 4. sz. (hrsz. 18341) alatt található – szabadtéri színpad helyén. A létesítmény felépítése során hozzávetőlegesen 9 000 m³ földet kell kitermelni, várhatóan a vízzáró réteg megbontására is sor kerül.

„Közterek és Parkok újjáélesztése” kulcsprojekt: A kulcsprojekt meglehetősen összetett, a projekt alapvetően három al-programra bomlik, összesen azonban közel 70 kisprojektből áll. A három fő al-program: az utcák és terek rekonstrukciója; a város zöldterületeinek, közparkjainak és szabadidős szabadtéri infrastruktúrájának (játszóterek) fejlesztése, megújítása; valamint a meglévő források, kutak felszíni és felszín alatt elfolyó karsztvizeinek hasznosítása. A közterület-fejlesztési programban hangsúlyosan szerepel a 19–20. században a felszín alá kényszerített elfolyó karsztvizek hasznosítása. Az önkormányzat az elfolyó vizeket zöldfelületek öntözésére, szökőkutak/csobogók vízzel való ellátására és nyári melegben út- és gyalogos felületek locsolására szeretné hasznosítani. Új kút fúrására nem kerül sor. A hasznosítás pontos részletei a közterekhez és parkokhoz kapcsolódó építési engedélyt megalapozó tervdokumentációkban kerülnek részletes bemutatásra. (A Pécs 2010 Konzorcium 2007.08.08-án e-mail-ben kiegészítő információkat küldött el DD-KTVF-nek arra kérve, hogy jelezze amennyiben a tervezést megelőzően a felügyelőséggel vagy más szervezettel további egyeztetést tart szükségesnek.)

„Regionális Könyvtár és Információközpont”: A kulcsprojekt célja egy a mai elvárásoknak megfelelő, regionális könyvtár felépítése, mely a város és a régió igényeit szolgálja. A fejlesztésre kiválasztott telek Pécs egyik legfrekvenciáltabb területén található; a megvalósítás pontos helyszíne 7622 Pécs, Pécs Tudományegyetemi Sportpálya. Hrsz.: 40712 (PEAC pálya). A terület a pécsi belváros délkeleti szélén a Búza tér alatt, a 48-as téri egyetemi tömb és a Rendőrség mellett; a Pécsváradi vasút felett, az Universitas u., Sport u. sarkánál található, amely a város Kisbalokány részéhez tartozik.

A szabályozási terv szerint módosított és a tervezés során figyelembe vett telek területe 19 418 m², figyelemmel a közlekedési kapcsolatokra. A tervezett beépítés 2 750 m². A tervek szerint egy 250 férőhelyes felszíni parkoló is létesül.

„Konferencia és koncertközpont”: A kulcsprojekt Pécs Balokány városrészében konferencia- és koncertközpont megépítésére irányul, célja egy 1000 fő befogadására alkalmas multifunkcionális központ létrehozása. A konferencia- és koncertközpont tervezett helyszíne az 1800-as években a városi köztemetőnek adott helyet, a terület nagy részén jelenleg sporttelep (tenispályák) található. A fejlesztés összesen 12 ingatlant érint. A tervezés során figyelembe veendő telek területe hozzávetőlegesen 22 000 m², a tervezett létesítmény területe mintegy 5 700 m². A központ egy 139 férőhelyes felszíni, valamint egy 66 férőhelyes felszín alatti parkolóval egészül ki.

„Zsolnay kulturális negyed”: A kulcsprojekt fontos célja a Zsolnay-gyár volt ipari épületegyüttesének felújítása és revitalizációja, kulturális funkciók odatelepítésének segítségével. A projekt során sor kerül a Zsolnay-gyár ingatlanán, mintegy öt hektáros területen, az üresen álló, illetve alacsony intenzitással hasznosított, hozzávetőlegesen 21 000 m², zömében műemléki védetség alatt álló épületegyüttes, 15 600 m² park, 27 100 m² szilárd burkolatú út és díszudvar, valamint 1 000 folyóméter díszkerítés teljes építészeti, kertészeti és funkcionális felújítása. Az ingatlanon bontásra kerülnek az igénytelen, toldalék jellegű épületek. A projekt során a Zsolnay-ingatlan I. és II. beavatkozási övezetének felújítása után az eredeti funkciótól (termelés) eltérő kulturális, oktatási, turisztikai és egyéb kereskedelmi funkciókat befogadó épületegyüttes jön létre.

Laki Zoltán, a DD-KTVF képviselője az ismertetett kulcsprojektekkel kapcsolatban a következőket mondta el:

Az egyes kulcsprojektek esetében – környezetvédelmi engedélyezési szempontból – „a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról” szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1-3. számú mellékletében felsorolt tevékenységeket és létesítményeket szükséges megvizsgálni. A jelenleg rendelkezésre álló információk szerint a tervezett fejlesztések a 3. számú melléklet 102. (Önállóan létesített felszíni vagy felszín alatti autóparkoló - beleértve a parkolóházat is - 300 parkolóhelytől; védett természeti területen vagy annak védőövezetén 100 parkolóhelytől) és/vagy a 140. (Egyéb, az 1. mellékletbe vagy a 3. melléklet 1-139. pontjába nem tartozó építmény vagy építményegyüttes beépített, vagy beépítésre szánt területen 3 ha területfoglalástól, vagy 300 parkolóhelytől) pontjai lehetnek relevánsak. A 3. számú mellékletben felsorolt tevékenységek vagy létesítmények a felügyelőségek döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat kötelesek, a hatásvizsgálat szükségességét a felügyelőség előzetes vizsgálat alapján dönti el.

A tervezett kulcsprojektek közül a Zsolnay negyedben tervezett fejlesztés a 3 ha meghaladó területfoglalása miatt előzetes vizsgálat köteles tevékenység. A Zsolnay projekt esetében az előzetes vizsgálat során – a több évtizede a területen folytatott tevékenység esetleges környezetszennyező hatásainak azonosítása érdekében – környezetvédelmi audit lefolytatása is szükséges, a környezetvédelmi audit eredményeit javasolt beépíteni az előzetes vizsgálati dokumentációba.

A többi kulcsprojekt – a jelenleg rendelkezésre információk alapján – nem előzetes vizsgálat köteles tevékenység. Ezen projektek esetében a környezetvédelmi szempontok érvényesítésére az építési engedélyezési eljárás folyamán lesz lehetőség, amelyben a környezetvédelmi felügyelőség mint szakhatóság vesz részt.

A projektekre vonatkozóan Laki Zoltán további javaslatokat fogalmazott meg:

A „Nagy Kiállítótér” projekt esetében az építési engedélyezési eljárás során javasolt a DD-KTVF hulladékos szakágának (a környezetvédelmi felügyelőség) előzetes véleményének kikérése a várhatóan nagy mennyiségű bontási hulladék keletkezése miatt. A nagy mennyiségű föld kivétele miatt javasolt a Geológiai Szolgálat állásfoglalásának megkérése, a vízzáró rétegek megbontása miatt a Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság megkeresése szintén indokolt lehet.

Javasolt továbbá a vízügyi igazgatóság, valamint az illetékes bányakapitányság megkeresése is.

Az egyes projektek építési engedélyezési dokumentációnak környezetvédelmi fejezetében a zaj- és levegővédelmi fejezeteket hangsúlyosan kell szerepeltetni. Jelentős építési munka megkezdése előtt a kivitelező zajkibocsátási határérték megállapítását köteles kérni a környezetvédelmi hatóságtól. A helyi védetségű területekkel kapcsolatban a település jegyzőjét kell megkeresni.

PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉS IDŐTÁBLA (2008-as árakon)

FOLYAMAT	Megjegyzés, számítás módja	Összesen (Ft)	korábbi	2008			2008			
				1.			2.			
				1	2	3	4	5	6	
ELŐKÉSZÍTŐ ÉS TERVEZÉSI SZAKASZ										
Nem elszámolható	Közbeszerzési tanácsadó kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás	Nem elszámolható költség, az 1 milliárd Ft-os keretből finanszírozandó.	3 300 000	3 300 000						
Nem elszámolható	Tervező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás	Nem elszámolható költség, az 1 milliárd Ft-os keretből finanszírozandó	200 000	200 000						
Nem elszámolható	Építési engedélyezési tervdokumentáció (bontási és vázlattervekkel, makettel)	Nem elszámolható költség, az 1 milliárd Ft-os keretből finanszírozandó.	106 000 000	106 000 000	0	0	0	0	0	0
	Tenderterv elkészítése	Elszámolható költség. Előkészítési költség.	74 000 000	0	0	0	0	0	0	74 000 000
	Ingatlanvásárlás		694 483 333							694 483 333
Nem elszámolható	Régészeti hatástanulmány elkészítése	Elszámolható költség. Előkészítési költség.	90 000		0	0	0	0	0	90 000
	Régészeti próbafeltárás	Elszámolható költség. Előkészítési költség.	31 618 360	0	0	0	0	0	0	0
Nem elszámolható	EU pályázati anyag elkészítése, beadása	Nem elszámolható költség, az 1 milliárd Ft-os keretből finanszírozandó. A teljes MT, környezeti hatásvizsgálat, költség hasznon elemzés költsége itt	54 000 000		0		0		0	54 000 000
Projektmenedzsment közbeszerzés (0,15)	Műszaki ellenőr kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás	Nem elszámolható költség. Az 1 milliárd Ft-os keretből finanszírozandó.	8 000 000	0	0					8 000 000
VÁLLALKOZÁSBA-ADÁSI SZAKASZ										
Projektmenedzsment közbeszerzés (0,15)	Kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás meghirdetése az EU rezsimnek megfelelően	A projektmenedzsment költség része. (Közbeszerzési szakértő és egyéb szakértők díját is tartalmazza)	0							
Projektmenedzsment közbeszerzés (0,15)	Ajánlatok kiértékelése, hiánypótlás, eredményhirdetés	A projektmenedzsment költség része. (Közbeszerzési szakértő és egyéb szakértők díját is tartalmazza)	0							
Projektmenedzsment közbeszerzés (0,15)	Tárgyalás, szerződéskötés a kivitelezővel	A projektmenedzsment költség része. (Közbeszerzési szakértő és egyéb szakértők díját is tartalmazza)	3 900 000	0	0					0
MEGVALÓSÍTÁSI SZAKASZ										
Projektmenedzsment maradék	Projektmenedzsment+általános költség (személyi és általános)	2008.08.01-2010.06.30.	145 000 000	0	0	0	0	0	0	0
FIDIC MÉRNÖK	FIDIC mérnöki tevékenység, tervezői szakfelületek	Arányosan elosztva.	95 000 000							0
Területelőkészítés, és közműkiváltás maradék, és építési költségek köz	Területelőkészítés, bontás, közműkiváltások, szerkezetépítés	Szerkezetkész állapot átadásakor. A funkcionális egységek építési költségeinek 20%-a át.	1 212 084 000	0	0	0	0	0	0	0
Építés (minden esetben a funkcionális alapterületek költsége és a képz	Útépítés	Átadásakor	176 427 000	0	0	0	0	0	0	0
Építés	Külső szakipari munkák	Külső szakipari munkák befejezésekor. Funkcionális egységek költségének 15%-a	581 292 000	0	0	0	0	0	0	0
Építés	Belső szakipari munkák	Munkálatok ideje alatt 2 havonta egyenletesen elosztva. A funkcionális egységek építési költségeinek 20%-a	775 056 000	0	0	0	0	0	0	0
Építés, telepített technológia	Épületgépészet	A fő épületgépészeti munkálatok befejezésekor 90%, a szerkezetgépészetkor 10%. Összesen a	697 550 400	0	0	0	0	0	0	0
Építés, telepített technológia	Épületvilágosság	A fő épületvilágossági munkálatok befejezésekor 90%, a szerkezetgépészetkor 10%. Összesen a	658 797 600	0	0	0	0	0	0	0
Építés, telepített technológia	Technológia	Átadásakor	1 300 000 000	0	0	0	0	0	0	0
Környezetrendezés kiv. Közmű	Környezetrendezés (útépítés és közművek nélkül)	Átadásakor	408 380 000	0	0	0	0	0	0	0
Építés, telepített technológia	Eszközbeszerzés+képzőművészet	Beszerezéskor	238 925 166	0	0	0	0	0	0	0
	Jogász+közbeszerzési szakértő	Arányosan elosztva.	40 000 000							0
	Könyvvizsgáló		30 000 000	0						0
	Szakmai képzések		24 000 000	0						0
Projektmenedzsment vonatkozó része (0,3%)	Nyilvánosság biztosítása	Az egyes tételek felmerülésekor	60 000 000	0	0	0	0	0	0	0
ÖSSZESEN			7 418 103 859	109 500 000	0	0	0	0	0	830 573 333
Nem elszámolható költségek			175 400 000	109 500 000	0	0	0	0	0	62 000 000
Elszámolható költségek			7 242 703 859							

2010			2010			2010			korábbi	2008			2009			
2.			3.			4.				2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
4	5	6	7	8	9	10	11	12								
									3 300 000	0	0					
									200 000	0	0					
0	0	0	0	0	0	0	0	0	106 000 000	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	74 000 000	0	0	0	0	0	0
									0	694 483 333						
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	90 000	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 618 360	0	0	0	0	0
										54 000 000	0					
										8 000 000	0					
													0	0	0	0
													0	0	0	0
													0	0	0	0
													0	0	0	0
													0	0	0	0
6 304 348	6 304 348	6 304 348							0	0	12 608 696	18 913 043	18 913 043	18 913 043	18 913 043	18 913 043
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15 833 333	15 833 333	15 833 333	15 833 333	15 833 333
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 212 084 000	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	176 427 000	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	581 292 000	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	155 011 200	310 022 400	155 011 200
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	627 795 360
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	592 917 840
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	238 925 166
2 000 000	2 000 000		0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
0	5 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000 000	0	0	0
													7 625 000	7 625 000	0	0
150 000	0	5 370 000	0	0	0	0	0	0	0	0	10 480 000	1 240 000	3 340 000	4 040 000	4 690 000	5 220 000
8 454 348	13 304 348	11 674 348	0	0	0	0	0	0	109 500 000	830 573 333	54 707 056	45 886 377	1 268 795 377	965 141 577	355 458 777	1 660 615 943
									109 500 000	62 000 000		3 900 000				
									0	768 573 333	54 707 056	41 986 377	1 268 795 377	965 141 577	355 458 777	1 660 615 943

2010				korábbi	2008.I	2008.II	2009.I	2009.II	2010.I	2010.II	2008	2009	2010	
1.	2.	3.	4.											
					3 300 000	0	0	0	0	0	3 300 000	0	0	
					200 000	0	0	0	0	0	200 000	0	0	
					106 000 000	0	0	0	0	0	106 000 000	0	0	
					0	74 000 000	0	0	0	0	74 000 000	0	0	
					0	694 483 333	0	0	0	0	694 483 333	0	0	
					0	90 000	0	0	0	0	90 000	0	0	
					0	0	31 618 360	0	0	0	31 618 360	0	0	
					0	54 000 000	0	0	0	0	54 000 000	0	0	
					0	8 000 000	0	0	0	0	8 000 000	0	0	
					0	0	0	0	0	0	0	0	0	
					0	0	0	0	0	0	0	0	0	
					0	0	0	0	0	0	0	0	0	
					0	0	3 900 000	0	0	0	3 900 000	0	0	
					0	0	0	0	0	0	0	0	0	
18 913 043	18 913 043	0	0	0	0	31 521 739	37 826 087	37 826 087	37 826 087	0	31 521 739	75 652 174	37 826 087	
15 833 333	0	0	0	0	0	15 833 333	31 666 667	31 666 667	15 833 333	0	15 833 333	63 333 333	15 833 333	
0	0	0	0	0	0	0	1 212 084 000	0	0	0	0	1 212 084 000	0	
0	0	0	0	0	0	0	176 427 000	0	0	0	0	176 427 000	0	
0	0	0	0	0	0	0	581 292 000	0	0	0	0	581 292 000	0	
155 011 200	0	0	0	0	0	0	155 011 200	465 033 600	155 011 200	0	0	620 044 800	155 011 200	
69 755 040	0	0	0	0	0	0	0	627 795 360	69 755 040	0	0	627 795 360	69 755 040	
65 879 760	0	0	0	0	0	0	0	592 917 840	65 879 760	0	0	592 917 840	65 879 760	
1 300 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 300 000 000	0	0	0	1 300 000 000	
408 380 000	0	0	0	0	0	0	0	0	408 380 000	0	0	0	408 380 000	
0	0	0	0	0	0	0	0	238 925 166	0	0	0	238 925 166	0	
6 000 000	4 000 000	0	0	0	0	6 000 000	12 000 000	12 000 000	10 000 000	0	6 000 000	24 000 000	10 000 000	
20 000 000	5 000 000	0	0	0	0	0	5 000 000	0	25 000 000	0	0	5 000 000	25 000 000	
8 750 000	0	0	0	0	0	0	15 250 000	0	8 750 000	0	0	15 250 000	8 750 000	
25 470 000	5 520 000	0	0	0	0	11 720 000	7 380 000	9 910 000	30 990 000	0	11 720 000	17 290 000	30 990 000	
2 093 992 377	33 433 043	0	0	0	109 500 000	830 573 333	100 593 432	2 233 936 954	2 016 074 720	2 127 425 420	0	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420
2 093 992 377	33 433 043	0	0	0	109 500 000	62 000 000	3 900 000	0	0	0	0	175 400 000	0	0
2 093 992 377	33 433 043	0	0	0	0	768 573 333	96 693 432	2 233 936 954	2 016 074 720	2 127 425 420	0	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420

Feladat	2008		2009				2010				2008		2009				2010								
	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	me.	egységár	összesen	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.		
ELŐKÉSZÍTÉSI SZAKASZ																									
Cselekvési (kommunikációs) terv kidolgozása, megvalósítás koordinálása, folyamatos krízismenedzsment																									
A beruházó képviselőinek kommunikációs felkészítése médiatréning keretében													1	150 000	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sajtmegjelenések (cikkek, interjúk) generálása (a támogatási döntéshez kapcsolódóan)													1	500 000	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sajttájékoztató szervezése (a támogatási döntéshez kapcsolódóan, részletes próbafeltárás befejezésekor)													6	50 000	300 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nyomatott tájékoztatók elkészítése és lakossági terjesztése													7 500	80	600 000	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Internetes honlap létrehozása és folyamatos működtetése, frissítése													1	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Logo tervezés													1	200 000	200 000	200 000									
Önkormányzatnál elhelyezett hirdetések, képek, tájékoztatók															250 000	250 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MEGVALÓSÍTÁSI SZAKASZ																									
Cselekvési (kommunikációs) terv kidolgozása, megvalósítás koordinálása, folyamatos krízismenedzsment													20	150 000	3 000 000										
Információs központ létrehozása													1	500 000	500 000	0	0	500 000	0	0	0	0	0	0	0
Információs központ működtetése, előzetes rendezvényfoglalások													15	700 000	10 500 000	0	0	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	2 100 000	0	0	0
Sajttájékoztató a projekt indításáról													1	200 000	200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fontos eseményekhez (alapkölvetel, működtető szervezet felállása) kapcsolódóan sajtóesemény													2	200 000	400 000	0	200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0
Sajtmegjelenések generálása a nyomtatott, elektronikus és on-line médiában (cikk, hirdetés)													18	50 000	900 000	150 000	150 000	0	150 000	0	0	450 000	0	0	0
Televíziós spot (egyszeri gyártás és megjelenés)													2	2 500 000	5 000 000	5 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arculati kézikönyv													1	1 400 000	1 400 000	1 400 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A beruházás helyszínén "A" típusú tábla elhelyezése (támogatási szerződés aláírásakor)													1	350 000	350 000	0	350 000	0	0	0	0	0	0	0	0
PKK szakmai bemutató													10	350 000	3 500 000	0	0	0	0	700 000	1 050 000	1 750 000	0	0	0
Óriásplakátok a város bevezető útjain, a nagyvárosokban és Budapesten (információs anyag)													30	180 000	5 400 000	0	0	0	0	1 350 000	1 350 000	2 700 000	0	0	0
EKF Újéltető táblák a városban (az elhelyezést követően a tábla folyamatosan kinn van)													6	30 000	180 000	0	0	0	0	0	180 000	0	0	0	0
Tájékoztató kiadványok													14000	70	1 380 000	0	0	0	0	0	0	1 380 000	0	0	0
Fotódokumentáció készítése és felhasználása az információs anyagokban													5000	80	400 000	0	0	0	0	0	0	400 000	0	0	0
Kiseb értékű szóró-reklámajándékok készítése a meghatározott uniós arculati elemekkel													19	30 000	570 000	30 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	0	0	0
MEGVALÓSÍTÁST KÖVETŐ SZAKASZ																									
Sajtónyilvános ünnepélyes projekt záróátadó - megnyitó rendezvény szervezése													1	1 500 000	1 500 000	0	0	0	0	0	0	1 500 000	0	0	0
Televíziós spot (egyszeri gyártás és megjelenés)													5	2 000 000	10 000 000	0	0	0	0	0	0	10 000 000	0	0	0
Rádió spot (egyszeri gyártás és megjelenés)													5	300 000	1 500 000	0	0	0	0	0	0	1 500 000	0	0	0
Nyereményjátékok													3	250 000	750 000	0	0	0	0	0	0	750 000	0	0	0
Sajtmegjelenések generálása (az átadás, szakértői interjúk, programkinálat) (cikk, hirdetés)													5	50 000	250 000	0	0	0	0	0	0	100 000	150 000	0	0
Programhirdetések													6	100 000	600 000	0	0	0	0	0	0	600 000	0	0	0
Nyílt nap (egy nap a lakosság részére, illetve a rendezvényszervezők részére két nap)													3	900 000	2 700 000	0	0	0	0	0	0	1 800 000	900 000	0	0
A beruházás helyszínén "B" típusú hirdetőtábla elhelyezése.													1	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0	150 000	0	0
Honlapfrissítés - a fő funkció immár a programok bemutatása és az értékesítés támogatás													1	300 000	300 000	0	0	0	0	0	0	300 000	0	0	0
Óriásplakátok - eseménynaptár a város bevezető útjain, a nagyvárosokban és Budapesten													24	180 000	4 320 000	0	0	0	0	0	0	0	4 320 000	0	0
Összesen															60 000 000	10 480 000	1 240 000	3 340 000	4 040 000	4 690 000	5 220 000	25 470 000	5 520 000	0	0

Látogatószámok		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
Konferenciák méret szerint	Méret	Darab	résztevő	Darab	résztevő	Darab	résztevő	Darab	résztevő	Darab	résztevő	Darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
	850	1	1190	2	2380	3	3570	3	3570	4	4760	3	1190	5	5950	5	5950	6	7140	6	7140	6	7140
	700	2	1960	2	1960	3	2940	6	5880	8	7840	9	980	10	9800	10	9800	11	10780	12	11760	13	12740
	600	6	5040	8	6720	10	8400	13	10920	15	12600	17	840	21	17640	24	20160	28	23520	31	26040	35	29400
	350	12	5880	14	6860	16	7840	16	7840	16	7840	35	490	16	7840	18	8820	18	8820	18	8820	20	9800
	200	20	5600	20	5600	20	5600	22	6160	22	6160	30	280	23	6440	23	6440	25	7000	25	7000	25	7000
Konferencia összesen		41	19670	46	23520	52	28350	60	34370	65	39200		3780	75	47670	80	51170	88	57260	92	60760	99	66080
	Méret 2010																						
Koncert (PFP)	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500
Városi kulturális rendezvény	800	28	22400	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360	28	600	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360
Egyéb kulturális rendezvény	750	17	12750	10	7000	10	7000	11	7700	12	8400	15	700	12	8400	12	8400	13	9100	13	9100	13	9100
Kulturális összesen		95	77650	88	66860	88	66860	89	67560	90	68260	93	2150	90	68260	90	68260	91	68960	91	68960	91	68960
Egyéb társadalmi rendezvény	400	20	8000	18	7200	23	9200	28	11200	32	12800	35	450	35	15750	35	15750	38	17100	38	17100	41	18450
Egyéb üzleti rendezvény		77		82		96		112		123				140		147		161		167		180	
Üzleti összesen		61		64		75		88		97				110		115		126		130		140	
ÖSSZES		61	105320	64	97580	75	104410	88	113130	97	120260	0	6380	110	131680	115	135180	126	143320	130	146820	140	153490
összes MICE		17	27670		30720		37550		45570,000		52000		57330		63420		66920,000		74360		77860		84530
összes kulturális		13	77650		66860		66860		67560		68260		68260		68260		68260		68960		68960		68960
MICE arány			0,262723		0,3148186		0,3596399		0,4028109		0,4323965		0,4564854		0,4816221		0,4950436		0,518839		0,5303092		0,5507199
kulturális arány			0,737277		0,6851814		0,6403601		0,5971891		0,5676035		0,5435146		0,5183779		0,5049564		0,481161		0,4696908		0,4492801

* konferenciák átlagos időtartama 1,4

Működési költségek	2010	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Összes üzemeltetési költség	455 825 301	515 666 074	558 119 163	592 319 541	625 457 619	666 936 479	702 611 578	750 282 632	785 811 273	834 034 672
Összes FIX	280 617 987	286 473 116	295 067 309	300 575 982	309 593 262	318 881 059	328 447 491	338 300 916	348 449 943	358 903 442
Összes VÁLTOZÓ	175 207 314	229 192 958	263 051 853	291 743 559	315 864 357	348 055 420	374 164 087	411 981 716	437 361 329	475 131 230
Kulturális	270 205 437	245 323 244	256 764 863	254 774 754	258 911 538	261 796 393	265 798 830	269 459 564	274 763 333	278 570 688
FIX	202 315 007	177 847 232	186 483 669	182 385 124	183 521 760	183 291 609	184 938 902	185 268 558	188 046 598	189 252 451
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	168 668 004	146 727 501	156 367 481	152 936 495	154 262 217	154 573 433	156 312 108	157 074 125	159 694 163	161 146 886
05. Anyagköltség	48 451 924	45 482 151	44 340 529	43 638 270	43 559 857	43 030 683	43 088 793	42 711 067	43 102 545	42 975 850
06. Igénybevett szolgáltatások	115 692 960	97 061 967	107 978 474	105 339 486	106 769 041	107 682 206	109 375 055	110 572 919	112 780 240	114 392 843
07. Egyéb szolgáltatások	4 523 120	4 183 382	4 048 477	3 958 738	3 933 320	3 860 544	3 848 260	3 790 138	3 811 378	3 778 192
<i>V. Személyi jellegű ráf.</i>	33 647 003	31 119 731	30 116 189	29 448 629	29 259 543	28 718 176	28 626 794	28 194 434	28 352 435	28 105 565
10. Bérköltségek	24 779 368	22 918 156	22 179 097	21 687 472	21 548 219	21 149 529	21 082 230	20 763 818	20 880 178	20 698 371
11. Bérjárulékok	8 867 635	8 201 575	7 937 092	7 761 158	7 711 324	7 568 647	7 544 564	7 430 616	7 472 257	7 407 194
VÁLTOZÓ	67 890 429	67 476 012	70 281 194	72 389 630	75 389 778	78 504 784	80 859 928	84 191 005	86 716 735	89 318 237
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	67 890 429	67 476 012	70 281 194	72 389 630	75 389 778	78 504 784	80 859 928	84 191 005	86 716 735	89 318 237
05. Anyagköltség	62 345 452	61 964 882	64 540 950	66 477 179	69 232 288	72 092 875	74 255 661	77 314 672	79 634 112	82 023 135
06. Igénybevett szolgáltatások	5 544 977	5 511 130	5 740 244	5 912 451	6 157 490	6 411 909	6 604 266	6 876 333	7 082 623	7 295 102
Konferencia, üzleti	185 619 864	270 342 831	301 354 299	337 544 787	366 546 081	405 140 086	436 812 748	480 823 068	511 047 939	555 463 984
FIX	78 302 980	108 625 884	108 583 640	118 190 858	126 071 502	135 589 451	143 508 589	153 032 358	160 403 346	169 650 991
<i>IV. Anyagjellegű ráf.</i>	66 313 120	91 329 467	88 831 197	96 274 796	102 425 412	109 814 826	116 007 798	123 415 379	129 210 026	136 424 429
05. Anyagköltség	15 511 383	22 376 521	25 553 903	28 352 995	30 591 146	33 344 851	35 578 006	38 315 736	40 355 062	42 985 485
06. Igénybevett szolgáltatások	49 189 957	66 627 813	60 622 000	64 975 655	68 655 555	73 005 129	76 732 899	81 118 274	84 661 689	88 972 343
07. Egyéb szolgáltatások	1 611 780	2 325 133	2 655 293	2 946 146	3 178 711	3 464 847	3 696 893	3 981 369	4 193 275	4 466 600
<i>V. Személyi jellegű ráf.</i>	11 989 859	17 296 417	19 752 443	21 916 062	23 646 089	25 774 625	27 500 790	29 616 978	31 193 320	33 226 562
10. Bérköltségek	8 829 944	12 737 963	14 546 706	16 140 105	17 414 185	18 981 748	20 252 984	21 811 453	22 972 351	24 469 734

Bevételek	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Összesen	319 771 217	340 429 676	394 385 264	464 633 380	528 423 544	587 963 757	664 554 968	725 724 156	821 318 292	886 658 974	1 012 223 197
Kulturális (3+4+8+11+12)	115 179 037	108 058 919	105 316 109	111 585 670	117 321 344	124 140 466	131 263 146	137 810 587	145 550 337	152 685 315	160 117 396
Üzleti (1+2+5+6+7+9+10+13)	204 592 180	232 370 757	289 069 155	353 047 710	411 102 199	463 823 291	533 291 822	587 913 569	675 767 955	733 973 659	852 105 801
1 nemzetközi konferencia	8 096 746	9 971 964	12 380 372	15 459 569	18 161 058	20 676 689	23 430 129	25 904 915	31 682 667	35 490 428	49 876 081
2 belföldi konferencia	22 954 693	28 271 033	35 098 992	43 828 675	51 487 535	58 619 478	66 425 623	73 441 768	89 821 995	100 617 192	141 401 262
3 koncert	30 785 372	31 708 934	32 660 202	33 640 008	34 649 208	35 688 684	36 759 345	37 862 125	38 997 989	40 167 928	41 372 966
4 egyéb városi kulturális esemény	16 225 702	16 712 473	17 213 847	17 730 263	18 262 171	18 810 036	19 374 337	19 955 567	20 554 234	21 170 861	21 805 987
5 egyéb fizetős rendezvény	10 184 640	9 441 161	12 425 617	14 467 740	16 621 208	18 300 523	22 573 843	24 660 213	26 851 449	27 656 993	29 256 613
Saját összesen	88 247 154	96 105 565	109 779 030	125 126 255	139 181 180	152 095 410	168 563 276	181 824 588	207 908 335	225 103 401	283 712 910
6 nemzetközi konferencia	56 343 338	69 392 535	86 152 072	107 579 475	126 378 495	143 884 173	163 044 710	180 266 158	207 772 160	227 086 335	254 378 554
7 belföldi konferencia	52 587 116	64 766 366	80 408 600	100 407 510	117 953 262	134 291 895	152 175 063	168 248 414	193 920 683	211 947 246	237 419 984
8 egyéb külső kulturális esemény	12 314 149	7 460 926	8 453 229	9 498 355	9 783 306	10 916 539	12 108 961	12 472 229	13 763 996	14 176 916	14 602 223
9 egyéb fizetős rendezvény	37 343 680	34 617 591	45 560 597	53 048 382	60 944 429	67 101 918	82 770 757	90 420 782	98 455 314	101 408 973	107 274 249
Külső összesen	158 588 283	176 237 419	220 574 498	270 533 721	315 059 492	356 194 525	410 099 491	451 407 584	513 912 153	554 619 470	613 675 011
<i>Kulturális rendezvények bevételei</i>	<i>59 325 224</i>	<i>55 882 332</i>	<i>58 327 278</i>	<i>60 868 626</i>	<i>62 694 684</i>	<i>65 415 259</i>	<i>68 242 642</i>	<i>70 289 922</i>	<i>73 316 219</i>	<i>75 515 706</i>	<i>77 781 177</i>
<i>Üzleti, konf. rendezvények bev.</i>	<i>187 510 213</i>	<i>216 460 652</i>	<i>272 026 250</i>	<i>334 791 351</i>	<i>391 545 987</i>	<i>442 874 676</i>	<i>510 420 125</i>	<i>562 942 250</i>	<i>648 504 269</i>	<i>704 207 166</i>	<i>819 606 744</i>
10 Bérleti díjak	14 852 600	15 910 105	17 042 905	18 256 359	19 556 212	20 948 615	22 871 697	24 971 319	27 263 686	29 766 493	32 499 057
11 Szponzorációs bevételek	29 705 200	22 947 267	16 882 632	19 707 659	22 686 994	25 827 351	29 135 712	32 619 330	36 285 742	40 142 782	44 198 587
PFP és Pécsi Kult. Kp. rezsidíj	28 377 980	29 229 319	30 106 199	31 009 385	31 939 666	32 897 856	33 884 792	34 901 336	35 948 376	37 026 827	38 137 632
12 Rezsidíj - kulturális funkció	26 148 614	26 933 072	27 741 064	28 573 296	29 430 495	30 313 410	31 222 812	32 159 496	33 124 281	34 118 010	35 141 550
13 Rezsidíj - üzleti funkció	2 229 366	2 296 247	2 365 135	2 436 089	2 509 171	2 584 447	2 661 980	2 741 839	2 824 095	2 908 817	2 996 082

Működési egyenleg (Ft, nettó, nominál értéken)	PV	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Működési költség	4 071 743 444	0	0	487 081 175	504 581 723	548 825 431	592 273 300	779 939 604	661 691 743	704 257 628	741 052 361	789 876 638	1 003 314 347	876 039 953
Kulturális, közcélú funkció	1 802 785 922	0	0	293 249 670	265 291 129	266 636 593	277 390 905	362 341 910	278 950 877	281 464 960	285 404 811	288 769 429	378 326 413	297 819 689
Üzleti célú funkció	2 268 957 521	0	0	193 831 505	239 290 594	282 188 838	314 882 396	417 597 695	382 740 866	422 792 668	455 647 550	501 107 209	624 987 934	578 220 264
Működési bevétel	3 436 408 913	0	0	319 771 217	340 429 676	394 385 264	464 633 380	528 423 544	587 963 757	664 554 968	725 724 156	821 318 292	886 658 974	1 012 223 197
Kulturális, közcélú funkció	746 045 636	0	0	115 179 037	108 058 919	105 316 109	111 585 670	117 321 344	124 140 466	131 263 146	137 810 587	145 550 337	152 685 315	160 117 396
Üzleti célú funkció	2 690 363 276	0	0	204 592 180	232 370 757	289 069 155	353 047 710	411 102 199	463 823 291	533 291 822	587 913 569	675 767 955	733 973 659	852 105 801
Működés eredménye	-635 334 531	0	0	-167 309 958	-164 152 047	-154 440 168	-127 639 920	-251 516 061	-73 727 986	-39 702 659	-15 328 205	31 441 653	-116 655 374	136 183 244
Kulturális, közcélú funkció	-1 056 740 286	0	0	-178 070 632	-157 232 210	-161 320 484	-165 805 235	-245 020 565	-154 810 411	-150 201 814	-147 594 224	-143 219 092	-225 641 098	-137 702 293
Üzleti célú funkció	421 405 755	0	0	10 760 674	-6 919 837	6 880 317	38 165 314	-6 495 496	81 082 425	110 499 154	132 266 020	174 660 745	108 985 725	273 885 537

Közgazdasági haszonzólemek	PV	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
1. Használónál jelentkező hasznok		3 436 408 913	0	0	319 771 217	340 429 676	394 385 264	464 633 380	528 423 544	587 963 757	664 554 968	725 724 156	821 318 292	886 658 974	1 012 223 197	
	Kulturális	746 045 636	0	0	115 179 037	105 762 671	102 950 974	109 149 581	114 812 173	121 556 020	128 601 166	135 068 748	142 726 243	149 776 498	157 121 314	
	Üzleti	2 690 363 276	0	0	204 592 180	234 667 004	291 434 290	355 483 799	413 611 371	466 407 737	535 953 802	590 655 409	678 592 049	736 882 476	855 101 883	
2. Externális haszon		6 782 873 461	387 549 673	1 573 684 606	1 245 666 772	476 539 987	549 549 054	627 100 396	698 077 025	763 210 534	853 547 738	920 603 089	1 015 968 098	1 078 529 876	1 167 917 939	
	Kulturális	4 008 168 584	387 549 673	1 573 684 606	1 007 033 917	194 139 135	204 782 444	237 849 320	198 773 993	286 099 367	318 675 956	343 576 434	389 650 947	327 862 758	495 918 004	
	Üzleti	3 201 835 091	0	0	249 393 529	282 400 852	354 012 061	429 852 480	499 303 032	560 778 039	648 032 916	712 034 514	803 801 991	862 561 659	948 881 554	
2.1. Generált egyéb bevételből származó haszon		3 791 255 701	0	0	363 448 035	379 225 056	449 314 675	523 858 986	591 738 372	653 681 722	740 733 061	804 403 972	896 283 007	955 254 232	1 040 944 026	
	Kulturális	865 006 412	0	0	138 876 723	127 460 755	131 110 824	134 899 348	137 807 451	141 857 414	146 060 514	149 303 452	153 796 086	157 271 091	160 850 346	
	Üzleti	2 926 249 290	0	0	224 571 312	251 764 301	318 203 851	388 959 637	453 930 921	511 824 308	594 672 547	655 100 520	742 486 921	797 983 142	880 093 680	
2.2. Munkahelyteremtésből származó haszon		658 262 569	0	0	94 480 516	97 314 931	100 234 379	103 241 411	106 338 653	109 528 813	112 814 677	116 199 117	119 685 091	123 275 643	126 973 913	
	Kulturális	382 676 768	0	0	69 658 299	66 678 380	64 426 169	62 348 568	60 966 542	60 575 082	59 454 308	59 265 123	58 370 021	58 697 126	58 186 039	
	Üzleti	275 585 801	0	0	24 822 217	30 636 551	35 808 210	40 892 842	45 372 111	48 953 731	53 360 369	56 933 994	61 315 069	64 578 518	68 787 873	
2.3. Beruházás korrigált haszna		2 333 355 191	387 549 673	1 573 684 606	787 738 221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Kulturális	2 333 355 191	387 549 673	1 573 684 606	787 738 221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.4. Bevételek korrigált haszna		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Kulturális	427 130 214	0	0	10 760 674	0	9 245 451	40 601 403	0	83 666 872	113 161 134	135 007 859	177 484 840	111 894 542	276 881 618	
	Üzleti	-427 130 214	0	0	-10 760 674	0	-9 245 451	-40 601 403	0	-83 666 872	-113 161 134	-135 007 859	-177 484 840	-111 894 542	-276 881 618	
Összes haszon		10 219 282 374	387 549 673	1 573 684 606	1 565 437 989	816 969 663	943 934 317	1 091 733 776	1 226 500 569	1 351 174 291	1 518 102 706	1 646 327 245	1 837 286 390	1 965 188 850	2 180 141 136	
	Kulturális	4 754 214 220	387 549 673	1 573 684 606	1 122 212 955	299 901 806	307 733 419	346 998 901	313 586 166	407 655 387	447 277 122	478 645 181	532 377 190	477 639 256	653 039 318	
	Üzleti	5 465 068 154	0	0	443 225 034	517 067 856	636 200 899	744 734 875	912 914 403	943 518 905	1 070 825 584	1 167 682 064	1 304 909 200	1 487 549 594	1 527 101 818	
Közgazdasági költségek																
Összes közgazdasági költség		8 641 654 409	1 040 666 765	4 250 011 673	2 612 452 936	502 466 454	546 646 704	590 029 212	777 628 193	659 310 990	701 805 452	738 526 620	787 275 125	1 000 634 789	-3 782 389 593	-3 782 389 593
	Kulturális	4 703 138 684	653 117 092	2 676 327 067	1 632 397 326	264 625 203	265 858 254	276 502 045	361 355 687	277 886 803	280 305 102	284 167 276	287 436 665	376 922 714	-2 576 688 861	-2 576 688 861
	Üzleti	3 938 515 725	387 549 673	1 573 684 606	980 055 611	237 841 251	280 788 450	313 527 167	416 272 507	381 424 186	421 500 350	454 359 344	499 838 460	623 712 075	-1 205 700 732	-1 205 700 732
Közgazdasági eredmény		1 577 627 965	-653 117 092	-2 676 327 067	-1 047 014 948	314 503 209	397 287 613	501 704 564	448 872 376	691 863 302	816 297 255	907 800 626	1 050 011 265	964 554 061	5 962 530 728	5 962 530 728
	Kulturális	51 075 536	-265 567 419	-1 102 642 462	-510 184 371	35 276 604	41 875 164	70 496 856	-47 769 521	129 768 583	166 972 021	194 477 906	244 940 525	100 716 542	3 229 728 179	3 229 728 179
	Üzleti	1 526 552 429	-387 549 673	-1 573 684 606	-536 830 577	279 226 605	355 412 449	431 207 708	496 641 896	562 094 718	649 325 234	713 322 720	805 070 740	863 837 519	2 732 802 549	2 732 802 549

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

**PÉCSI KONFERENCIA- ÉS
KONCERTKÖZPONT**

HIÁNYPÓTLÁS

2008. SZEPTEMBER 05.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	2
Kihasználtsági terv és programstruktúra.....	3
A beruházás indokoltsága – igényfelmérés, kihasználtsági terv.....	3
A PKK iránti kereslet várható nagyságának meghatározása.....	5
Programsorozat.....	10
Indikátorok mérése és felelősei.....	14
Indikátorok mérésének módszertana.....	14
Monitoringért felelős szervezetek.....	18
Célok és indikátorok közötti kapcsolat bemutatása.....	19
Kockázatelemzés.....	24
A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok.....	24
A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok.....	26
A projekt működtetése során felmerülő kockázatok.....	28
Az intézményi, megvalósíthatósági kockázatok összefoglalása.....	33
A Pályázat pénzügyi elemzésének pontosítása.....	37
Maradványérték.....	37
Pénzügyi költségek összegzése.....	38
A projekt pénzügyi teljesítménymutatói.....	40
Támogathatósági feltételek vizsgálata.....	42
A megítélhető támogatási összeg meghatározása – összegző táblázat.....	43
Társadalmi hatások számszerűsítése.....	44
A kulturális és az üzleti tevékenység megbontására jutó arányszámok meghatározásának módszertana.....	46
A pénzügyi fenntarthatóság pontosítása.....	50
A projekt közgazdasági költség-haszon elemzésének pontosítása.....	57
Társadalmi hatások meghatározása.....	57
A közgazdasági költségek és hasznok pénzbeli kifejezése.....	59

KIHASZNÁLTSÁGI TERV ÉS PROGRAMSTRUKTÚRA

„Kérjük, mutassa be részletesen igényfelmérés, kihasználtsági terv, valamint a kapacitáskihasználtság alapján, hogy mi indokolja a tevékenység, beruházás szükségességét (9. és 55. értékelési szempont)!”

A beruházás indokoltsága – igényfelmérés, kihasználtsági terv

Az Európa Kulturális Fővárosa cím (továbbiakban EKF) elnyerésével Pécs 2010-ben kiemelkedő lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására, így fokozva ismertségét, javítva imázsát Európa-szerte. Az önkormányzat kiemelt célkitűzése a városfejlesztés, a regionális központi szerepkör erősítése, a *kultúra támogatása, fejlesztése*, mind saját intézményein keresztül, mind a különböző civil kulturális törekvések támogatásával.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont projekt célkitűzése egy olyan multifunkcionális, magas minőségű, reprezentatív épület létrehozása, amely méltó helyszínt biztosít a 2010-es EKF program kulturális, komolyzenei, konferencia, társadalmi rendezvényeinek, eseményeinek, illetve ezen túlmenően, *hosszú távon is hozzájárul Pécs kulturális, gazdasági életének sikeréhez, fellendítéséhez a turizmuspiaci pozíció javítása révén.*

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szakmai programjának megalapozására részletes helyzetfeltárás készült. A piacanalízis sarkalatos pontját jelentette a közösségi funkciók várható keresletének prognosztizálása: ehhez felhasználtuk a rendelkezésre álló **szekunder információkat** (úgy mint a lakosság kultúrafogyasztási szokásainak KSH statisztikái, a főbb kulturális intézmények jelenlegi látogatottsága, a rendezvények jelenlegi látogatószáma, turisztikai statisztikák és egyéb kutatási adatok), továbbá – primer információforrásként – 2007 nyarán elkészült egy specifikus **kérdőíves felmérés** is. A felmérés során *1000 belföldi turistát, 150 külföldi (nagyzebeni¹) turistát, 150 pécsi és térségi vállalkozást, valamint 300 pécsi és kistérségi lakost kérdeztünk meg* az egyes kulcsprojektek, így a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont társadalmi elfogadottságát és támogatottságát, várható keresleti-kínálati viszonyait feltérképezve (a kérdőíves felmérés legfontosabb eredményeit a Megvalósíthatósági tanulmány XI.6.2. melléklete tartalmazza). Emellett számos *mélyinterjú* készült a város kulturális, és hivatásturisztikai életében szerepet játszó turisztikai szakértőkkel, intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, vállalkozások vezetőivel, stb. (az

¹ Nagyszeben 2007-ben volt EKF-város, így az itt megforduló turisták véleménye tükrözheti a program turizmus keresletre gyakorolt hatását.

interjúalanyok listáját a Megvalósíthatósági tanulmány XI.3 melléklete tartalmazza). Sor került a beruházás társadalmisítására is (ld. Akcióterületi terv vonatkozó pontja).

A régióon belül **Baranya megye szerepe kiemelkedő a kulturális fogyasztásban**: az 1000 lakosra jutó színház-, mozi-, múzeumlátogatások és hangverseny-látogatások száma is messze meghaladja a régió másik két megyéjének értékeit. **Országos összehasonlításban az 1000 lakosra jutó hangverseny-látogatások száma kiemelkedő, mintegy kétszerese az országos átlagnak.** A közművelődési intézmények látogatottsága tekintetében a régió eléri az országos arányt: a művelődési házba járó lakosság arányával (14%) a Dél-dunántúli régió országos szinten is kiemelkedik. A kulturális programok, fesztiválok a régióban körülbelül 150.000-170.000 főt érnek el évente.

A komolyzenei programok iránti kereslet igen élénk a megyében: míg országos szinten a KSH statisztikái alapján 1000 lakosra átlagosan 43 hangverseny látogatás jut, addig ugyanez a mutató Baranya megyében 99! **A Pannon Filharmonikusok hallgatósága a város lakóinak 2%-a, több mint 3000 aktív (bérletes) koncertlátogató (közel másfélszerese a 10 évvel korábbi számnak).** A zenekar valamennyi bérletes és egyedi hangversenye 90% feletti arányban elővételben értékesítésre kerül. A PFP évek óta vezető pozíciót tölt be a hazai szimfonikus zenekarok között, mind a művészeti érték, mind az éves koncert/előadásszám vonatkozásában.

Mindezek ellenére jelenleg sem Pécsen, sem a régióban nem található meg megfelelő befogadóképességgel bíró, magas minőségi színvonalú, nagyszabású kulturális programok, hangversenyek megrendezésére alkalmas helyszín. A város jelenlegi koncerthelyszíneinek akusztikája, a nézőtér lehetséges kialakítása nem biztosítja azt a minőséget, amely összhangban áll a PFP teljesítményével.

Ahogy azt a kulturális stratégia is kifejti: „Pécs zenei életének legnagyobb erőssége a professzionális előadóművészek helyben léte, országos ismertségük és elismertségük, innovativitásuk. Az ágazat legnagyobb gyengesége a minőségi hangversenyterem hiánya (amely az EKF keretében megépítésre kerül), valamint az általánosságban jellemző finanszírozási gondok.”

A kis befogadóképesség, a színvonalas koncertterem hiánya gátolja a vendégkör növelését, nem teszi lehetővé a fizetőképes vendégek megnyerését, illetve szponzorok bevonását. Emellett a jelenlegi, hivatásturisztikai események helyszínül használt infrastruktúra állapota,

nagysága, szolgáltatásköre és felszereltsége sem felel meg a modern kor elvárásainak, így a MICE piacban rejlő sokrétű lehetőségek, közvetlen és közvetett szinergikus hatások kiaknázására sincs mód.

Összességében tehát a jelenlegi rendezvényhelyszín-kínálat nem méltó Pécs ezeréves kultúrájához, európai léptékben is kiemelkedő zenei hagyományaihoz, pezsgő kulturális életéhez, így a 2010-es EKF év programsorozatához sem kínál megfelelő infrastruktúrát.

A kereslet és kínálat összehangolására az EKF program, illetve a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont lehetőséget ad, egyrészt a színvonalas kulturális infrastruktúra biztosításán, másrészt a változatos és magas színvonalú programok kapcsán.

A központ tehát **egyrészt infrastrukturális beruházásként, a különböző programok és események helyszíneként értékelhető, másrészt viszont önmagában is új vonzerőt létrehozó kulturális és turisztikai attrakcióként** nagyban hozzájárul a városi kínálat bővítéséhez, **keresletgeneráló hatása** révén a turistaforgalom élénküléséhez és a lakossági kultúrafogyasztás növeléséhez. Így **nagymértékben elősegíti az EKF Határtalan Város pályázati koncepciójában szereplő kulturális léptékváltást**, a kulturális- és a kreatív ipar szellemi- és infrastrukturális alapjainak kialakítását, újradefiniálja Pécs hivatásturisztikai pozícióját.

A fejlesztés hiánypótló beruházás nemcsak a városban, hanem a térségben, sőt a régióban is, hatása túlmutat a városon, interregionális értelemben is. A projekt üzemeltetése során nagy hangsúly helyezendő a nemzetközi szakmai szervezetekkel, partnervárosokkal kialakítandó együttműködésekre is, részben a tudástranszfer, a tapasztalatcsere érdekében, részben mivel ezek az együttműködések értékesítési funkciót is betöltenek és PR-értéket is képviselnek. Ezáltal a határokon átívelő együttműködések a projekt *európai dimenzióját* is nagymértékben erősíthetik.

A PKK iránti kereslet várható nagyságának meghatározása

A primer és szekunder információkat ötvöző helyzetfeltárás eredményeire alapozva határoztuk meg a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont 2010-ben várható látogatószámát, amelyet az alábbi táblázat összegez – kiinduló adatként minden esetben a 2006-os adatokat használtuk, a tendenciózus változások érzékeltetése érdekében. Az előzetes adatok becsléseink tendenciáját alátámasztják:

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Mutatók / 2010-re	Látogatószám			Forrás
	Külföld	Belföld	Összesen	
Turisták				
Pécs jelenlegi vendégszáma (2006*)	28 ezer fő	102 ezer fő	130 ezer fő	KSH
Várható vendégforgalom változás a jelenlegi trendek alapján (2006-2009)	95%	81%	83%	korábbi évek trendjei, más változás nélkül (2006/2003)
	27 ezer fő	82 ezer fő	108 ezer fő	
Bővülő programkínálat miatti keresletbővülés (2009-re)	105%	110%	109%	becslés
Látogatószám (2009)	28 ezer fő	90 ezer fő	118 ezer fő	számítás
Várható vendégforgalom növekedés 2010-ben	120%	140%	135%	EKF városok tapasztalatai (reális becslés)
Várható látogatószám 2010-ben	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	számítás
Átlagos tartózkodási idő (nap)	2,2	1,8	1,9	KSH
Tartózkodási idő változása (2006-2009)	109%	94%	97%	korábbi évek trendjei (2006/2003)
Tartózkodási idő (2009)	2,4	1,7	1,8	számítás
Átlagos tartózkodási idő növekedése 2010-ben	150%	130%	132%	EKF városok tapasztalatai
Átlagos tartózkodási idő 2010-ben	3,6	2,2	2,5	számítás
Átlagos vendégéjszaka szám 2010-ben	120 ezer fő	276 ezer fő	396 ezer fő	számítás (reális becslés alapján)

<i>feltételezés: 2010-ben a Pécsre érkező vendégek legalább minimális mértékben érdeklődnek a kultúra iránt</i>				
Várható, kultúra iránt érdeklődő turisták száma	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	trendek
Átlagos költség kulturális programokra/nap (Ft)	1 603	2 745		felmérés eredménye**
Átlagos részvétel kulturális programokon/nap	0,5	0,9		felmérés eredményei (3000 Ft-os átlagos jegyár esetén)
Összes kultúrafogyasztás (programokon való részvétel)	64 ezer fő	253 ezer fő	317 ezer fő	számítás
PKK-t meglátogatók aránya	20%	15%		becslés a felmérés alapján
PKK összes várható látogatószáma/2010. év	13 ezer fő	38 ezer fő	50 ezer fő	számítás
Lakosság kulturális igénybevétele				
Pécsi kistérség lakosságszáma, 2007. január 1.			185 ezer fő	KSH
Lakosságszám változása/év			0,999	KSH (átlagérték, 2000-től 2007-ig)
Pécs kistérség lakosságszáma, 2010. január 1.			184 ezer fő	KSH adatokból számított
PKK-t meglátogatók aránya/év			20%	felmérés eredményei
PKK összes várható látogatószáma/2010. év			37 ezer fő	számítás
MICE piac				
Pécs jelenlegi összes konferenciavendége			41 ezer fő	városi adatok
Növekedés 2010-ig			50 ezer fő	5%-os növekedés
PKK-által elvitt konferenciák aránya			40%	becslés
PKK összes várható MICE vendége/2010. év			20 ezer fő	számítás
Egyéb fizetős események***				
2010-ben várható vendégszám			27 ezer fő	Kölcsey adatok alapján becslés
ebből a PKK-ban várható			8 ezer fő	számítás
PKK tervezett összes látogatószáma, 2010			115 ezer fő	összesített adat
Átlagos számított nézőszám/nap			319	360 nap üzemidőre vetítve (=115 000/360)

* Kiindulási adatként minden esetben 2006-os adatot használtunk, mert a jelenleg rendelkezésre álló előzetes 2007-es adatok nem tartalmazzák a pontos külföldi-belföldi vendégkör megoszlást
** Forrás: 2007-ben készített kérdőíves felmérés eredményei
*** fogadások, party-k, esküvők, stb.

1. Táblázat: PKK várható látogatószáma

Forrás: saját szerkesztés

Ennek megfelelően prognosztizáltuk a PKK várható forgalmát 10 éves időtávlatban – a táblázatban levezetett látogatószámtól a rendezvénystruktúra szerint összesített nézőszám kismértékben eltér, illetve alacsonyabb értékeket tartalmaz, mivel a PKK 2010 márciusában nyit a tervek szerint (a várható keresletelemzés részletes bemutatást a Megvalósíthatósági tanulmány IV.4.1.1 fejezete tartalmazza).

Kihasználsági terv az első két, és további néhány kiemelt évben (az évekre lebontott kihasználsági terv a részletes számításokat tartalmazó mellékletben található):

Éves látogatószám	Méret (fő)	Méret (átl. nappal)*	2010		2011		2015		2018		2020	
			darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium, egyéb hivatásturisztikai esemény	850	1190	1	1190	2	2380	5	5950	6	7140	6	7140
	700	980	2	1960	2	1960	9	8820	11	10780	13	12740
	600	840	6	5040	8	6720	17	14280	28	23520	35	29400
	350	490	12	5880	14	6860	16	7840	18	8820	20	9800
	200	280	20	5600	20	5600	23	6440	25	7000	25	7000
Összes konferencia, szeminárium			54	26 040	41	19670	46	23520	70	43330	88	57260
	2010	2011-től										
Koncert	850	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500
Egyéb városi kulturális esemény	800	620	28	22400	28	17360	28	17360	28	17360	28	17360
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12750	10	7000	13	9100	15	10500	15	10500
Összes kulturális esemény			95	77 650	95	77650	88	66860	91	68960	93	70360
Egyéb fizetős rendezvény	400	400	20	8000	18	7200	31	12400	37	16650	38	17100
Mindösszesen			61	105 320	64	97 580	101	124 690	125	144 270	137	153 540
Összes gazdasági, üzleti esemény látogatószáma				27670		30720		55730		73910		83180
Összes kulturális, közcélú esemény látogatószáma				77650		66860		68960		70360		70360
Gazdasági, üzleti célú eseményeken résztvevők aránya				26%		31%		45%		51%		54%
Kulturális, közcélú eseményeken résztvevők aránya				74%		69%		55%		49%		46%

2. Táblázat: Éves becsült látogatószámok

Forrás: saját szerkesztés

* hivatásturisztikai eseményeknél átlagosan 1,4nap/esemény hosszal számolunk a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján.

Programsorozat

A tervezett kapacitáskihasználtság eléréséhez természetesen színvonalas programokra, vonzó eseményekre van szükség: a 2010-es EKF évben a PKK elsősorban kulturális események színtere lesz, megalapozva ezáltal a későbbi üzleti célú hasznosítást is. A **2010-es év programstruktúráját a Művészeti Tanács által összeállított, részletes kulturális programsorozat tartalmazza** (ld. Kulturális Stratégia). A programstruktúra kialakítása a keresleti elvárások alapján, illetve a helyi kulturális életet alakító szereplők (lakosság, civil szervezetek, közművelődési intézmények) intenzív bevonásával jött létre, részben pályázatok keretében.

„Számvetés”		„Kavalkád”		„Ritmusváltás”	
január	Széchenyi téri ünnepség	június	KultMegálló II.	szeptember	KultMegálló III.
	Magyar Kultúra Napja		Világstárok Pécssett II.		Világstárok Pécssett III.
	Nemz. és kortárs fotókiállítás		Európa hangjai: zenélő padok a város több pontján		A város napja Rítus – Ritmus
	KultMegálló I.				Kerámia Design kiállítás
február	Busójárás	Nemz. Felnőtt Bábfesztivál	Improvizatio – Creatio		
	Vendégünk Európa – ECC25	X. POSZT	Lantos Ferenc életmű kiállítás		
március	PKK megnyitó ünnepsége	DIALÓGUS	Pannon Bacchanália		
	Világstárok Pécssett I.	BAUHAUS kiállítás	Pécsi Nemzetközi Tánctalálkozó		
	Tavaszi Fesztivál	Zene Ünnepe	TREND Fesztivál megnyitó		
	Martyn F. életmű kiállítás	Múzeumok éjszakája	Jannis Kuonellis performance		
	Lickl opera bemutatása	Nemz. Fúvós Feszt., Nagydíj	pfz@classarts.hu		
április	Keserü Ilona életmű kiállítás	július	Folk&Roll Fesztivál	október	Film-és média ünnep

	nemzeti kisebbségek hagyom.		Eck-Verdi: Requiem		P-Age Ars
május	Eu-i Bányász-Kohász Tal.		ICWiP, U2 koncert		Matisse és a Nyolcak Európája
	Német kisebbségi színházak	aug.	Vendégünk Isztambul		MEZZO Operaverseny, feszt.
	Máriagyűdi roma zarándoklat		Vendégünk a Ruhr vidék	november	Nemz. Stúdiószínházi Találkozó
	Zene Film- és média	Európa	Kisebbség		
	Képzőművészet Fesztivál	Irodalom	Ifjúság	dec.	XI. Nemz. Karmesterverseny
	Színház Tánc	Ünnep, Megnyitó			Zárórendezvények

3. Táblázat: 2010-es év programstruktúrája
Forrás: Kulturális Stratégia

A 2010-es rendezvények állandó helyszíne lesz a PKK, mely események közül az alábbi pillérprogramok közvetlenül az új épületben kerülnek megrendezésre (a rendezvényekről :

- Világstárok Pécsett rendezvénysorozat
- Pécsi tavaszi Fesztivál
- KultMegálló I-II-III.
- ECC25 Vendégünk Európa
- „A zene ünnepe 2010. június 21-24.”
- Vendégünk Isztambul, Vendégünk a Ruhr vidék
- MEZZO Operafesztivál és Verseny

Az aktuális rendezvénynaptár összeállítására mindig adott évet megelőző év első feléve végéig kerül sor, felhasználva az előző év keresleti tapasztalatait és a folyamatosan végzett (elégedettségi-, igény-, stb.) felmérési eredményeket. A 2007-es kérdőíves megkérdezés segítséget nyújt a rendezvénynaptár összeállításához a későbbiekben is, hiszen feltárta a

célcsoportok kultúrafogyasztási igényeit, az igényelt programokat, stb. (Részletesen ld. Megvalósíthatósági tanulmány IV.4. és VI.3.1 fejezet.)

Pécs, mint EKF város feladata, hogy valamennyi kulturális érdeklődést lehetőség szerint minél teljesebb mértékben kielégítse, természetesen kiemelten kezelve az elsődleges célcsoportokat (Könnyed, Megszállott és az EKF év alatt a Komoly szegmenset). Ugyanakkor az eltérő igényeknek megfelelően a programkínálat strukturálására van szükség, már a programfüzetben is szétválasztva az eseményeket azok „fogyasztásának könnyedsége” szerint (pl. szinkódokkal, vagy elnevezésekkel).

A PKK 2010-es programterve:

Dátum		Rendezvény sorozat	Rendezvény típusa	Rendező
-tól	-ig			
március 13.	április 8.	Pécsi Tavaszi Fesztivál	7 koncertnap a nagyteremben	PKK
március 15.		Nemzeti Ünnepek	Ünnepi koncert	PFZ
március 17.		Pécsi Tavaszi Fesztivál	Egyedi hangverseny	PFZ
március 30.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes cross-over hangverseny	PFZ
április 1.	április 4.	Karnagy-műhely	2 nap műhelymunka 4 szekcióteremben, 1 nap koncertnap	PKK
április 22.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ
május 4.		Cross-over hangverseny	Bérletes cross-over hangverseny	PFZ
május 7.	május 9.	XXI. Pécsi Folknapok	3 koncertnap a nagyteremben	PKK
május 13.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ
május 15.		Ifjúsági hangverseny		PFZ
május 22.		Cross-over hangverseny	Bérletes cross-over hangverseny	PFZ
június 3.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes évadzáró hangverseny	PFZ
június 4.		Ifjúsági hangverseny		PFZ
június 12.	június 27.	Sétatér Fesztivál	4 koncertnap a nagyteremben	PKK

június 19.	június 21.	A Zene Ünnepe	Hunyadi László hangverseny	PFZ
június 22.		Lemezfelvétel		PFZ
június 25.	június 27.	IV. Európai Kortárs és Improvizációs Zenei Fesztivál	2 koncertnap a szekciótermekben	PKK
július 20.	július 25.	Bridges	4 napos konferencia (1 plenáris ülés a konferencia teremben, 3 napig 3 szekció teremben)	PKK
augusztus 15.	augusztus 21.	Pécs Cantat	1 nyitó koncert, 2 záró koncert a nagyteremben, 4 napig műhelymunka 4 db 200 fős teremben	PKK
szeptember 1.		Város Napja	Díszhangverseny	PFZ
szeptember 16.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ
szeptember 16.	szeptember 20.	Kelet-Nyugati Átjáró	3 koncertnap a nagyteremben	PKK
szeptember 16.	szeptember 26.	Pécsi Napok – Örökség Fesztivál	5 koncertnap a nagyteremben	PKK
szeptember 24.	szeptember 26.	IV. BORDAL Világfesztivál	1 koncertnap nagyteremben	PKK
október 1.		Zene Világnapja	Egyedi hangverseny	PFZ
október 3.	október 5.	Classarts	Film cross-over hangverseny	PFZ
október 6.	október 10.	Ifjúsági hangverseny	Minden nap	PFZ
október 21.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ
október 29.		Egyházzene	Oratórikus bérletes hangverseny	PFZ
november 2.	november 16.	MEZZO Fesztivál	5 opera és az operagála a nagyteremben	PFZ
november 11.	november 13.	IV. Pécsi Nemzetközi Jazz Hétvége	2 koncertnap nagyteremben	PKK
november 25.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ

november 27.		Ifjúsági hangverseny		PFZ
december 9.		Nagyzenekari hangverseny	Bérletes hangverseny	PFZ
december 18.		Egyházzene	Oratórikus bérletes hangverseny	PFZ

Az összeállított rendezvénynaptár megfelel a tervezett, saját szervezésű eseményszámnak (összesen 78 db saját szervezésű koncert és kulturális esemény), hatékony marketingtevékenység mellett a célként kitűzött látogatószám elérhető. A tervezett bevétel nagyság a résztvevőszám alapján átlagosan kb. 700Ft-os jegyár mellett érhető el, amely természetesen nagy szórást mutat, hiszen a nagyzenekari események, díszelőadások magasabb ára mellett az ifjúsági koncertek, városi kulturális programok esetében csak jóval alacsonyabb, gyakran szociális szempontokat is figyelembe vevő árképzés mellett kialakított árszínvonal érvényesíthető.

INDIKÁTOROK MÉRÉSE ÉS FELELŐSEI

„Kérjük, fejtse ki részletesebben a projektben vállalt indikátorok mérésének módszerét, a mérések gyakoriságának ütemezését, a mérésért felelős személyt és/vagy szervezetet mind a projekt végrehajtása, mind a fenntartása során! Mutassa be, fejtse ki milyen összefüggések vannak a projekt céljai, tevékenységei és az outputok és az eredmények között (37., 38. és 39. értékelési szempont)!”

Indikátorok mérésének módszertana

Az indikátorok kiválasztása oly módon történt, hogy a célértékének elérése (nagy valószínűséggel) biztosítsa a célok, eredmények elérését is. A különböző típusú indikátorok forrása, ezáltal a mérés módszere eltérő lehet, az alábbiak szerint:

- Belső adatforrások:
 - Létrejövő intézmény háttér-infrastruktúrája, kapacitása (pl. kiviteli tervek, építészeti tervek, műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján)
 - Üzemeltető adatszolgáltatása (kapcsolódó vállalkozások száma, bérlők, munkahelyek száma, rendezvények száma, látogatók száma, stb.)

- A létesítmény működtetésére vonatkozó belső számlák, adatbázisok alkalmazása (pl. pénztárgépi adatok, szállítói számlák, bérszámfejtési adatok, mérleg, cash-flow elemzés, stb. alapján)
- Bevételek értékelése (látogatószám, annak megoszlása rendezvénytípus, rendezvényméret, időszak, célcsoport szerint)
- Kiadások értékelése (kiadások alakulása, megoszlása költségnem, rendezvénytípus, rendezvényméret, időszak, célcsoport szerint)
- Egyes szolgáltatások jövedelmezőségének értékelése
- Szakértői értékelés (külső szakember által végzett vizsgálat – pl. kivitelezési, pénzügyi, minőségpolitikai értékelés, stb.)
- Szekunder adatok elemzése: más célból készült, de releváns adatokat tartalmazó felmérések, tanulmányok felhasználása.
 - Statisztikai adatok, elemzések, szakszervezetek, helyi turisztikai szervezetek felmérései és publikációi alapján (KSH adatok, Önkormányzati adatok, Magyar Turizmus Zrt., intézmények, attrakciók adatai, stb.)
 - Életmódkutatások, egyéb tanulmányok és stratégiák felhasználása (vendégkör motivációs elemzése, igények és elvárások trendjei)
 - Sajtófigyelés (pl. más városok fejlesztéseinek nyomon követése, új piaci belépők megismerése, stb.)
- Primer információgyűjtés:
 - Saját kutatások készítése (vendégelégedettség mérés a helyszínen elhelyezett illetve online kérdőívek alkalmazásával; rendezvényszervezők megkérdezésével, vendégkönyv működtetése, hivatásturisztikai partnerek utólagos telefonos megkeresésével, lakosság megkérdezésével stb.)
 - Mélyinterjúk készítése (pl. rendezvényszervezőkkel)
 - Megfigyelések, az értékesítési személyzet tapasztalatainak rögzítése
 - Helyszíni látogatások (konkurens intézmények felmérésére)

Az információs rendszer kiépítése a működtetés során is rendkívül fontos feladat annak érdekében, hogy a létesítmény vendégforgalmáról, a célcsoportok igényeiről, a versenypozíció alakulásáról releváns információkhoz jussanak, ezáltal szolgáltatásukat, árképzési, értékesítési és kommunikációs politikájukat folyamatosan a piaci keresleti-kínálati viszonyok változásaihoz igazíthassák. A legfontosabb információszükségletet és az adatforrásokat a következő táblázatban foglaltuk össze:

Szükséges információk a működtetés során	Feladat, adatforrások
Vendégforgalmi adatok, pl.: <ul style="list-style-type: none"> • Látogatószám alakulása, megoszlása rendezvénytípusok szerint • Egyes rendezvények mérete (látogatószáma) • Belső/külső rendezvények aránya • Szezonáltság értékelése 	Pontos statisztikák vezetése a regisztrált vendégadatok, eladott belépőjegyek, megrendelt események bevételi bizonylatainak rögzítésével és feldolgozásával
Vendégkör összetétele, elégedettsége: <ul style="list-style-type: none"> • Vendégkör összetétele, motivációja • Elvárt és tapasztalt minőség • Elégedettség • Igények, fejlesztési szükségletek • Kapacitások monitorozása 	Vendégek primer, kérdőíves (személyes, önkitöltős) megkérdezése a tartózkodás alatt; honlapon elhelyezett kérdőívek, regisztrációs ívek; megfigyelések, személyzet tapasztalatainak rögzítése; vendégkönyv; általános turisztikai trendek, szakirányú felmérések, tanulmányok, sajtóanyagok áttanulmányozása
Üzemeltetési eredmény (bevételek-kiadások), összesen és szolgáltatások szerint: <ul style="list-style-type: none"> • Bevételek • Kiadások • Szolgáltatások jövedelmezősége • Belső/külső rendezvények jövedelmezősége 	Forgalmi adatok elemzése a havi bevétel- és költségösszesítés alapján; bevételek számbavétele szolgáltatások szerint, költségek elemzése, szolgáltatási portfólió elemzése (szolgáltatás életképességének vizsgálata a bevételek és költségek összevetésével); cash-flow elemzések, megtérülési számítások
Konkurenciaanalízis: <ul style="list-style-type: none"> • Versenytársak pozíciója • Tervezett fejlesztések • Megítélés, imázs 	Konkurens létesítmények meglátogatása, folyamatos sajtófigyelés, online és offline megjelenések elemzése; vendégek kérdőíves megkérdezése, KSH adatok elemzése
Munkatársak teljesítményértékelése: <ul style="list-style-type: none"> • Munkatársak által végzett munka minősége • Vendégek elégedettsége a munkatársakkal 	Vendéglélegettségi felmérések, munkatársak tapasztalatai, együttműködő partnerek tapasztalatai, számszerűsíthető adatok (pl. nyelvvizsgálóval rendelkező munkatársak aránya), minőségpolitikai értékelések dokumentációja, képzési és ellenőrzési eredmények

4. Táblázat: működtetés ellenőrzésének információigénye

Forrás: saját szerkesztés

A társaság működésével kapcsolatos folyamatokat, az ellenőrzési rendszert a szervezeti és működési szabályzat rögzíti. A munkaköri leírások tartalmazzák adott munkakörhöz rendelt feladat- és felelősségi kört, amelynek alapján a teljesítmény értékelhetővé válik.

A monitoring tevékenység során folyamatos terv-tény analízis folyik. Amennyiben a detektált indikátor értékek eltérnek a tervezettől, a monitoring szervezet megvizsgálja ennek okát, és amennyiben szükséges, változtatásokat eszközöl a projekt megvalósításában.

A projektkontroll folyamat vázlata:

Monitoring:

- Tervezés során indikátorok meghatározása
- Indikátorokhoz célértékek meghatározása
- A megvalósítás során folyamatos adatgyűjtés és feldolgozás

Kontrolling:

- A begyűjtött és feldolgozott adatok alapján terv-tény elemzés végzése
- Az esetleges eltérések jelzése a projektmenedzsment felé

Szükség szerint a megvalósítás folyamatának megváltoztatása – feed back, visszacsatolás.

A folyamatok, indikátorok mérésére a projektmenedzsment szervezet részletes éves tervet készít, megadva az esetleges változtatási, beavatkozási szükségletek kezeléseinek módját is, az alábbi fő ellenőrzési feladatok meghatározásával:

- Az ellenőrzés elsősorban gazdasági vonatkozású a kontrolling részéről (bázis-terv-tény eltérések kimutatása, várható adatok kalkulálása). Ennek gyakorlati megvalósítását a különböző számviteli-könyvelési-pénzügyi jelentések képezik.
- Költséggazdai beszámoltatáshoz kimutatások készítése (alapesetben havi rendszerességgel), és a keletkező terv-tény adatok értékelése.
- Pénzügyi ellenőrzések (pl. utólagos számla ellenőrzés jogossági szempontból, igazoltatás, stb.).

Indikátorok mérésének gyakorisága

- Egyszeri alkalommal mért mutatók: az output indikátorok a fejlesztések megvalósításának nyomon követését szolgálják. Mérése a projekt végrehajtásakor, egyszeri alkalommal történik. Pl. a kiviteli, illetve építési tervek szerinti tartalommal, kapacitással és funkciókkal megépül a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont; termek kapacitása, befogadóképessége megfelel a tervben szereplő értékeknek, stb.
- A projekt céljaihoz rendelt indikátorok folyamatos, évenkénti regisztrálására kerül sor:
 - Az eredmény indikátorok az elsődleges, közvetlen eredmények nyomon követését teszik lehetővé. Pl. megnő a város kulturális eseményeit látogatók száma, a kulturális események száma, stb.
 - A hatásindikátorok a közvetett, multiplikátor hatásokat mutatják, pl. a fejlesztések hatására nő a városban a vendégéjszakák száma, a foglalkoztatottak száma, a működő vállalkozások száma, stb.
 - Az említett indikátorok mérésére évente piackutatás, piacelemzés készíthető.
- Folyamatosan megtörténik:
 - A projekttel kapcsolatos összes dokumentáció (analóg és digitális) archiválása
 - Az dokumentációhoz való hozzáférés közszféra számára történő biztosítása
 - A projekt előrehaladásáról, az időközbeni PR-teljesítések megvalósulásáról a projekt megvalósításának ütemezéséhez igazodó időpontokban, az egyes mérföldköveknél a projektmenedzsment szervezet által készített jelentések
 - Üzemeltetés során a vendégelégedettség mérése, lakossági megkérdezések, stb.

Monitoringért felelős szervezetek

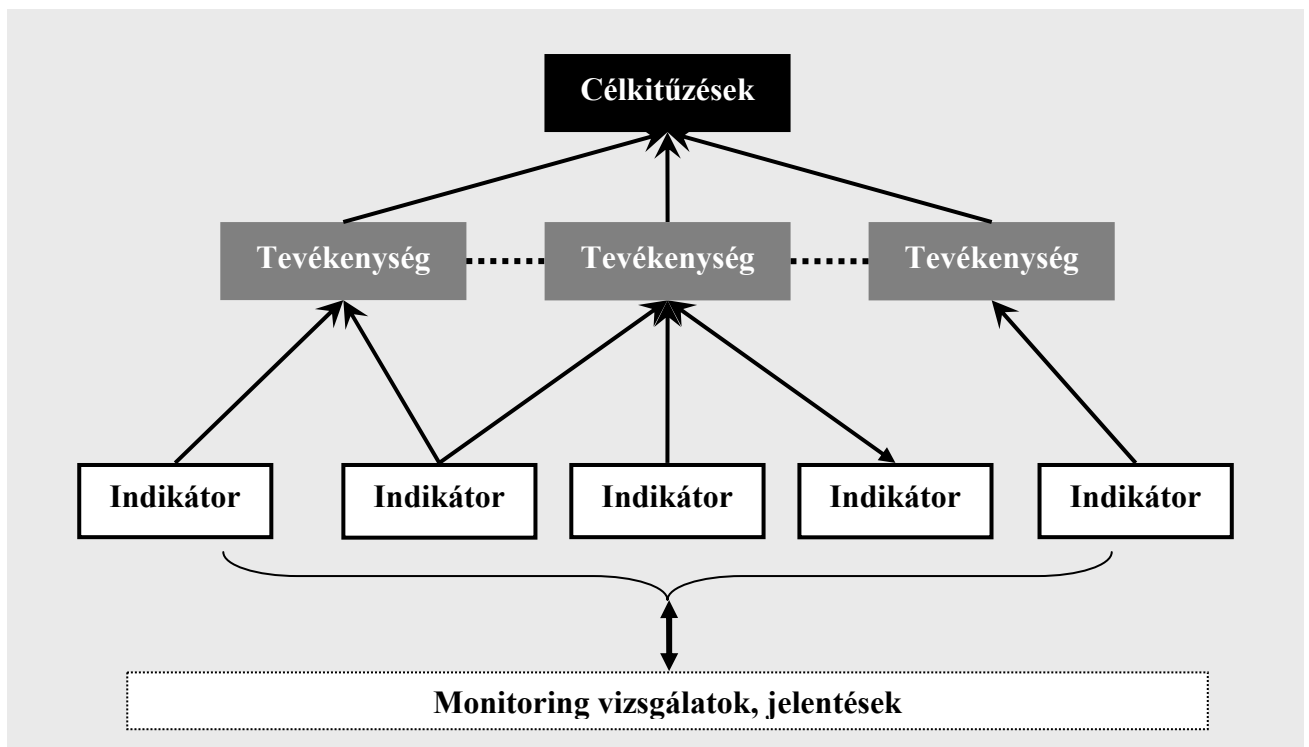
A projektmenedzsment tevékenységet a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. által létrehozott projekt-team látja el, így a projekt megvalósítása, végrehajtása során a szervezet felel az indikátorok méréséért is. A projektmenedzsmenten belül Pörös Béla, projektmenedzser biztosítja, hogy a kiemelt projektben jelzett mutatók folyamatosan mérésre kerüljenek a projekt végrehajtása során. Szakmáját tekintve művelődési és felnőttképzési menedzser, így számottevő ismeretekkel rendelkezik team-munkák irányításban, kulturális beruházások menedzselésében. Több európai uniós pályázatot lebonyolításában vett részt, illetve irányította ezen feladatokat, így nagy tapasztalattal

rendelkezik az indikátorok mérésével kapcsolatban is. 2004-ben az OFA megbízásából az EQUAL Közösségi Kezdeményezés Program szakmai és pénzügyi feladatait látta el, így rálátással rendelkezik a projekt megvalósítására, az eredmények értékelésére megvalósítói és döntéselőkészítési-értékelési szempontból egyaránt.

A projekt megvalósítását követően a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. átadja a létesítmény üzemeltetését a jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain, annak funkcionális, szervezeti, személyi és pénzügyi bővítésével, fejlesztésével létrehozott non-profit kft-nek. **A fenntartási időszakban az üzemeltető szervezet feladata és felelőssége az indikátorok mérése.** A feladatot a **PKK divízió gazdasági vezetője** látja majd el.

Célok és indikátorok közötti kapcsolat bemutatása

Az indikátorok célja tehát, hogy folyamatosan biztosítsa a kitűzött célok elérésének mérhetőségét: a célok eléréséhez a definiált tevékenységek megvalósítása szükséges, a tevékenységek véghezvitelét, megfelelőségét pedig az indikátorok mérésével ellenőrizhetjük.

Természetesen egyazon indikátor több cél elérésének mérésére is szolgálhat, illetve egy célkitűzés teljesülését több indikátor együttes értékelése mutathatja.

Az alábbi táblázatban a PKK projekt által megfogalmazott célrendszer, az ennek eléréséhez szükséges tevékenységek és az indikátorok közötti összefüggést szemléltetjük (mivel a célok egymásra épülő hierarchikus rendszert alkotnak, ezért a felsőbb szintű közvetlen és közvetett célok és hatások vizsgálata magában foglalja a részcélok elemzését is).

Célkitűzések	Tevékenységek	Outputok/eredmények
Hozzájárulás Pécs társadalmi-gazdasági életének élénküléséhez	Színvonalas, a régióban is hiánypótló beruházásnak számító kulturális és turisztikai hasznosítású létesítmény létrehozása, közvetten és közvetve is munkahelyteremtő beruházásként, vállalkozásélénkítő hatásokkal	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megvalósult kulturális fejlesztések száma (db) • Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma (db) • Akadálymentesített épületek száma (db) • Bérlok száma a létesítményben (db) • Egyéb kapcsolódó vállalkozások, amelyek a létesítmény üzemeltetésében részt vesznek (db) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megőrzött munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan (fő) • Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma (fő) • Hátrányos helyzetű létrehozott munkahelyek száma közvetlenül a PKK-hoz kapcsolódóan (fő) • Rehabilitált településrészekben élők száma (%) • Lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása (%) • Városfejlesztési akciókkal való elégedettség az érintett lakosság körében (%) • Turizmusból származó bevételek növekedése (%)
Pécs turizmuspiaci pozíciójának javítása	A hivatásturizmus és a kulturális turizmus élénkítését elősegítő infrastruktúra és programkínálat megteremtése	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megvalósult kulturális fejlesztések száma (db) • Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén (fő) • Nagyterem maximális befogadóképessége konferenciafunkció esetén (fő) • Szekciótermek összes kapacitása (fő) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megrendezésre kerülő események száma (db/fő) • Pécs vendégszáma (fő) • Vendégtartózkodási idő (éj)

		<ul style="list-style-type: none"> • MICE szegmens aránya (%) • Külföldi vendégkör részaránya (%) • Turizmusból származó bevételek növekedése (%) • A kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (%) • Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (%) • Turizmusból származó bevételek növekedése (%) • Pécs imázsának javulása (%)
Beruházási, befektetési környezet javítása	A városrész fejlődésére katalizátorként ható, számos vállalkozás számára bekapcsolódási lehetőséget nyújtó, a területet befektetési szempontból felértékelő projekt és környező infrastruktúra kialakítása	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma (db) • Akadálymentesített épületek száma (db) • Bérlok száma a létesítményben (db) • Egyéb kapcsolódó vállalkozások, amelyek a létesítmény üzemeltetésében részt vesznek (db) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pécs imázsának javulása (%) • Pécs vendégszáma (fő) • Külső működő tőke beáramlása (Mrd Ft)
Balokány városrész revitalizációja	A városrész fejlődésére katalizátorként ható beruházás, bontási és környezetrendezési feladatok megvalósítása, belső útépités	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fejlesztéssel érintett épületek, építmények száma (db) • Fejlesztéssel érintett új épület, épületrész nagysága (db) • Akadálymentesített épületek száma (db) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rehabilitált településrészekben élők száma (%) • Külső működő tőke beáramlása (Mrd Ft)
Pécs hivatásturisztikai pozíciójának erősítése (megfelelő konferenciakapacitások kialakítása, kiszolgáló infrastruktúra	Színvonalas konferenciakapacitás létrehozása a szükséges kapcsolódó szolgáltatásokkal, technikai feltételekkel; más turisztikai	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagyterem maximális befogadóképessége konferenciafunkció esetén (fő) • Szekciótermek összes kapacitása (fő) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megrendezésre kerülő hivatásturisztikai események száma, és résztvevője a

kiépítése)	beruházások megvalósítására, szolgáltatások kiépítésére is katalizátorként ható fejlesztés	<p>PKK-ban</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kapacitáskihasználtság (%) • Pécs vendég száma (fő) • Vendégtartózkodási idő (éj) • Külföldi vendégkör részaránya (%) • MICE szegmens aránya a turizmusban (%) • Turisztikai vonzerők vendégforgalmának növekedése (fő) • Turizmusból származó bevételek növekedése (%) • Kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtságának növekedése (%) • Pécs imázsának javulása (%)
Kulturális termékek fogyasztásának ösztönzése (színvonalas koncertterem létrehozása; kulturális nevelés)	Színvonalas kulturális események megrendezéséhez méltó helyszín kialakítása, keresletgeneráló hatású fejlesztés, Pannon Filharmonikusok níveljához illeszkedő, fejlődésükhöz elengedhetetlen infrastrukturális háttér megteremtése	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megvalósult kulturális fejlesztések száma (db) • Nagyterem maximális befogadóképessége koncert/kulturális funkció esetén (fő) • Zenekari próbaterem és szólampróbaterelem szám (db) <p>Eredmény- és hatásindikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturális fejlesztések hatására a kulturális programokon fizető résztvevők számának növekedése (fő) • Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma (fő) • Megrendezésre kerülő kulturális események száma, és résztvevője a PKK-ban (db/fő) • Megrendezésre kerülő komolyzenei események száma, és résztvevője a PKK-ban (db/fő) • Kapacitáskihasználtság (%) • Lakosság életszínvonalának és életminőségének javítása (%)

5. Táblázat: Célok, tevékenységek és indikátorok összefüggései

Forrás: saját szerkesztés

KOCKÁZATELEMZÉS

„Kérjük a Megvalósíthatósági Tanulmány Kockázatelemzés pontjának részletesebb bemutatását, a lehetséges kockázatok kifejtését (54. értékelési szempont)!”

A kockázatok – felmerülési idejüket tekintve – az előkészítési, a megvalósítás fázisában, illetve az üzemeltetés során jelentkezhetnek. Az üzemeltetési időszak kockázatait célszerű elkülöníteni az EKF évre, illetve az azt követő évekre, hiszen az EKF évében várhatóan több szempontból eltérőek lesznek az üzemeltetés feltételei a program által generált megnövekedett kereslet, illetve a létesítmény újdonsága miatt. A jogi előírások esetében a projekt természetéből fakad, hogy a releváns jogszabályok elsősorban az építés, illetve a támogatás köré csoportosulnak, a szakterület működését elsősorban nem jogszabályok határozzák meg.

A projekt előkészítése során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Üzemeltető intézmény kialakításának késése:* a beruházás csúszását, illetve az üzemeltetés kudarcát jelentheti, amennyiben a létesítményt üzemeltető szervezet nem áll fel időben, hiszen mind a rendezvényszervezés, mind a projekt piaci bevezetését segítő marketingaktivitások előkészületi ideje megköveteli, hogy már a beruházási fázisban megkezdődjön a munka. Ennek előfeltétele, hogy az üzemeltető szervezet lehetőség szerint minél előbb felálljon és megkezdje működését, illetve a projektmenedzsment szervezet koordinálja a marketingfeladatok ellátását!
- *Projektgazda szervezeti kockázatai:* a projektgazda Pécs MJV Önkormányzata, a projekt kivitelezését, a beruházás megvalósítását koordináló intézmény a projektmenedzsment szervezet: a Pécs2010 Menedzsment Központ Kht. A hatékony döntési eljárás jelentősége kiemelkedő a határidők tarthatósága érdekében. A bekövetkezés valószínűsége szigorú ütemezésű döntéshozatali tervvel, az EKF programmal összefüggő döntések prioritizálásával csökkenthető.

Adminisztratív kockázatok:

- *Építési engedélyezési eljárás elhúzódása:* a kockázat nagymértékben befolyásolhatja a projekt megvalósíthatóságát a tervezett határidőn belül. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége alacsony. A kivitelező kiválasztása a már rendelkezésre álló tendertervek birtokában megkezdődhet
- *Késik a támogatási döntés a projekt megvalósításáról:* a projekt támogatásra javasolt, ugyanakkor az előkészületek csúszása miatt az elő-MT-ben kialakított ütemtervhez képest jelenleg is késés áll fenn. A végleges döntésig az előkészületi munkák teljes körű elvégzése szükséges, amely csak szoros ütemezés mellett tartható.

Jogi, jogszabályi kockázatok:

- *A környező területekre vonatkozó szabályozási terv nem megfelelő módosítása:* a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont környezete jelen állapotában nem illeszkedik a PKK színvonalához, ami a létesítmény üzemeltetésének sikerét is befolyásolhatja. Annak érdekében, hogy 2010-re, a PKK elkészülésének idejére a környező területek fejlődése is megvalósuljon, szükséges a szabályozási terv módosítása. A szabályozási tervben az építési és funkcionális övezetek meghatározásán keresztül nyílik lehetőség a beépítés befolyásolására. Kicsi annak valószínűsége, hogy a szabályozási terv módosítása kedvezőtlen irányú lesz a PKK szempontjából, kérdéses azonban, hogy a módosítás meghozza-e a várt hatást, illetve ha igen, akkor az megvalósul-e 2010-ig?
- *Telekvásárlás kockázatai:* a projektet meghiúsíthatja az, ha a beruházás által érintett terület valamely része nem kerül Pécs MJV Önkormányzata, mint pályázó és projektgazda tulajdonába. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége szinte kizárt, hiszen az idegen tulajdonú területek megszerzése megtörtént, kizárólag az állami tulajdonú 40714/4 ingatlan átadására nem került még sor, de ezen ingatlan esetében is rendelkezik a projektgazda a vagyontanácsai határozattal, a telek átadása folyamatban van. A tulajdonosok hozzájárultak a PKK tervdokumentációjának bontási és építésügyi hatósági engedélyének megadásához.
- *Üzemeltető szervezet felállításának jogszabályi nehézségei:* az üzemeltető szervezet felállítása már a projekt előkészítése során fontos feladatot jelent, hiszen a jelentős nagyságrendű, nemzetközi események szervezési ideje akár 2-3 év is lehet. A Pécs Holding szervezet, mint vagyongazdálkodó, valamint a PKK üzemeltető szervezetének

létrehozásához meg kell teremteni az ehhez szükséges jogszabályi, szervezeti hátteret. Mivel az érintett intézmények önkormányzati tulajdonúak ill. fenntartásúak, ezért a szervezeti átstrukturálás, átalakítás nem ütközhet jelentős nehézségbe, az érintett szervezetek, intézmények bevonása a döntés-előkészítő folyamatokba ezt tovább segítheti.

Pénzügyi kockázatok:

- *A támogatási forrás nem áll rendelkezésre:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége kicsi, mivel a projekt kiemelt projektként nevesítésre került a regionális akcióterületi tervben, azonban amennyiben bekövetkezik, úgy a projekt meghiúsul. A kockázat teljes kiküszöbölése érdekében a pályázati dokumentációt a követelményeknek megfelelően kell összeállítani. Elengedhetetlen a folyamatos szakmai egyeztetés is.

A projekt megvalósítása során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Beruházás lebonyolításáért felelős szervezet problémái,* a döntéshozatal késése: ld. korábbi pont.

Műszaki kockázatok:

- *A létesítmény nem készül el 2010-re:* jelentős kockázat. Az előkészületi munkákban már fennálló jelentős csúszások kihatnak a megvalósításra. Az előkészületek folytatásához, és a megvalósításhoz szükséges döntések mielőbbi meghozatala szükséges.

Mivel a Sárga könyves eljárás értelmében a kivitelező feladata a kiviteli tervek elkészítése, ezért a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás idejére a tervezés folyamata megszakad, arra csak a szerződéskötést követően kerül sor, és a kivitelezés csak ezt követően indulhat meg, ami késedelemhez vezethet. A fenti kockázat elkerülése (ti. tendertervek igen részletes kidolgozása) jelentős idővesztést okozhat. A kockázatot csökkenti, hogy a kiviteli tervek folyamatosan a beruházás következő fázisára készülnek el, így részben végezhetőek a kiviteli munkákkal párhuzamosan.

- *Minőségi kockázat:* Nyilvánvalóan eltérő érdekek vezérlik a Megbízót és a kivitelező vállalkozást: míg Megbízó célja a lehető legjobb minőségű, legértékesebb épület kialakítása, addig a kivitelező számára a legolcsóbb – de még kielégítő megoldást nyújtó – alternatíva a legkedvezőbb. Különösen problémás lehet ez az ellenérdekeltség olyan

egyedi, magas minőségi színvonalat kívánó, más beruházásokkal nehezen összehasonlítható építmények esetében, mint a PKK, ahol a belsőépítészeti kialakításoknak, az esztétikai megjelenésnek különösen fontos szerepe van. Mivel az építési engedélyezési tervdokumentációk csak korlátozott utalást tartalmaznak a belsőépítészeti, műszaki kialakításokra (és ezek objektív meghatározása is igen nehézkes), ezért a kiviteli tervekben már a kivitelező hatásköre az általában igen költséges, ezért a kivitelezők által gyakran olcsóbb helyettesítőkkel pótolts belsőépítészeti, műszaki megoldásokról szóló döntések meghozatala. Ez a kockázat csökkenthető, ha a tenderterv kvázi kiviteli szintű részletességgel kerül kidolgozásra.

Jogi, jogszabályi kockázatok:

- *Beruházáshoz kötődő jogszabályi előírások betartása:* a beruházáshoz kötődő, pl. közbeszerzési eljárások lebonyolításának nehézségei elsősorban időbeni kockázatot (pl. a beruházás késedelmét) rejtenek magukban, így azokat a műszaki kockázatok között mutattuk be. A különböző eljárások és tenderek megszervezése, a jogszabályoknak megfelelő meghirdetése és az eljárások lebonyolítása, a szerződések megkötése további jogi kockázatot rejt magában: ezen feladatokért a projektmenedzser team felel, vezetőinek (projektmenedzser, pénzügyi és jogi vezető) tapasztalatai és képességei révén, továbbá jogi szakértő alkalmazásával, és minden esetben jogkövető magatartással a kockázat teljes kiküszöbölése lehetséges.
- *Támogatások felhasználásával illetve elszámolásával kapcsolatos eljárások, kötelezettségek változása:* az állami illetve uniós támogatások felhasználásának eljárásrendjét, kötelezettségeit több jogszabály szabályozza. Lényeges változás ezekben, vagy ezek valamelyikében befolyásolhatja a projekt megvalósítását. Elnyert támogatásról lévén szó a kockázat bekövetkezésének valószínűsége kicsi, az indikátorok folyamatos monitoringja, az előírások betartása mellett intézkedési terv kidolgozása szükséges az esetleges változások kezelésére.

Pénzügyi kockázatok:

- *A megvalósítás költségei jelentősen túllépi az előzetes terveket:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, a beruházás megvalósítását késleltetheti, illetve a minőséget csökkentheti, ami a PKK különleges műszaki megoldásainak szükséglete miatt jelentős probléma lehet a későbbi üzemeltetés szempontjából. A

kockázat csökkentése érdekében az engedélyezési és kivitelei tervek elkészítésekor a költségek ellenőrzése szükséges.

A projekt működtetése során felmerülő kockázatok

Intézményi kockázatok:

- *Konfliktus a város kulturális intézményei és a PKK rendezvényszervező egysége között:* közepes kockázat, amely az PKK üzemeltetésének sikerességét veszélyeztetheti. A városban működő kulturális intézmények, rendezvényteremmel rendelkező létesítmények nem vélekednek egyértelműen pozitívan a PKK-ról, több esetben konkurenciaként tekintenek arra. A kockázat bekövetkezésének megelőzéséhez szükséges egy átfogó reform a kulturális intézményekre vonatkozóan, a támogatási rendszer megreformálása, valamint az intézmények közötti együttműködés keretek meghatározása. A folyamat kezdeti lépését jelentette a Pécs Holding Zrt. létrehozása.
- *Partneri kapcsolatok korlátozottsága:* a jól működő partneri kapcsolatok kiépítése elengedhetetlen, hiánya az üzemeltetés eredményességét veszélyeztetheti. A Pannon Filharmonikusokkal és a Pécsi Kulturális Központtal folytatott szoros szakmai munka, az eredményesen üzemeltethető létesítmény és a kulturális igények közötti egyensúly megtalálása és fenntartás nélkülözhetetlen a sikeres működéshez. A kockázatot csökkenti a kialakított üzemeltetési struktúra, amelyben a működtető szervezet felelős a funkciók közötti koordinációért. Szükséges a partneri kapcsolat kialakítása a vállalkozókkal, befektetőkkel, akik elsősorban a PKK környezetének fejlesztésében játszhatnak szerepet: a befektetők bevonására vonatkozó terv kialakításával, és vonzó befektetői környezet megteremtésével.
- *Szálloda integrációjának elmaradása:* a fenntartható működéshez elengedhetetlen, hogy szálloda épüljön a létesítmény közelében. A szálloda beruházás kivitelezését a városnak feltétlenül szorgalmaznia, segítenie kell, még a szomszédos wellness center valószínűsíthető megépülése mellett is.
- *Az üzemeltető szervezet szakmailag nem képes a létesítmény sikeres működtetését biztosítani:* a létesítmény összetett funkciókör, speciális szakértelmet igénylő kialakítása professzionális üzemeltető szervezet létrehozását teszi szükségessé. Ehhez jelenleg – ilyen komplexitásban – nem áll rendelkezésre a megfelelő szakértelem. A tervezett

üzemeltető szervezet nagymértékű szervezetfejlesztése szükséges, amelyet mielőbb meg kell kezdeni (először az értékesítés és marketing funkciókra fókuszálva).

- *A Pécsi Filharmonikusok működése, léte veszélybe kerül, amennyiben nem épül meg a PKK:* a Pannon Filharmonikusok jelenlegi körülményei (megfelelő próbatermek, pécsi koncertterem hiánya) a szakmai színvonal fenntartását, a zenekar működését nem biztosítják, így a központ megvalósításának elmaradása esetén a zenekar működése veszélybe kerül.

Műszaki kockázatok:

- *Üzemeltetésből fakadó műszaki problémák:* az üzemeltetést végző társaságot gondos eljárással kell kiválasztani, összeállítani a kockázat bekövetkezésének minimalizálása érdekében.

Jogi, jogszabályi kockázatok:

- *A működtető szervezet működésének és tevékenységének megfeleltetése a hatályos jogszabályoknak:* a szervezet működtetését meg kell feleltetni a hatályos jogszabályi előírásoknak, ellenkező esetben a szervezet léte, működése veszélybe kerülhet. A szervezet kialakítása során a projektmenedzsment, az üzembe helyezést követően pedig a működtető szervezet vezetőjének felelőssége a jogszabály-figyelési tevékenység ellátásának biztosítása, a belső szabályozások kidolgozásának, illetve módosításának kezdeményezése, mely feladatokat jogi szakértő segíti és belső ellenőr ellenőrzi, így a kockázat bekövetkezésének valószínűsége minimális.

Pénzügyi kockázatok:

- *Kulturális programok támogatása csökken:* a kialakított üzemeltetési struktúra, a meghatározott minimális rendezvényszámok csökkentik a kockázatot. A pénzügyi elemzés eredményei kalkulálhatóvá teszik a városi támogatás szükségességét. Emellett fokozott figyelem fordítandó a magánszféra szerepvállalására (pl. szponzorációk), illetve a hatékony pályázati rendszerre.
- *Magas fenntartási költségek:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége nagy. A PKK-ban alkalmazott műszaki megoldások, amelyek a színvonalas konferencia- és koncertközpont szerepkör betöltéséhez szükségesek, jelentős költségigényűek. Az eszközök, berendezések kiválasztásánál a hosszú távú üzemeltetési költséget kell figyelembe venni, az esetleges alacsonyabb beszerzési árral szemben. Az épület műszaki

kialakításánál is az üzemeltetési költségek csökkentésére kell törekedni, a magasabb beruházási költségek mellett is (pl. szigetelés, alternatív energia).

- *A város nem képes a létesítmény üzemeltetéséhez szükséges források biztosítására:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége nagy, hiszen a város jelenleg is jelentős költségvetési hiánnyal gazdálkodik, az EKF program megvalósítása további terheket ró a városra. A kockázat kiküszöbölését jelenti a városban működő kulturális létesítmények, és intézmények támogatásának, működtetésének racionalizálása, a felesleges funkciók, párhuzamosságok megszüntetése; *illetve* a PKK alapvetően piaci alapon történő üzemeltetése. A város megkezdte az ezirányú tevékenységeket, bérbeadás feltételei olyan módon kerültek kialakításra, hogy azok az önköltségi árakat minden esetben fedezzék.
- *A PKK nem tudja biztosítani a fenntartáshoz szükséges bevételeket:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes. Az üzemeltető szervezet rátermettsége jelentősen csökkentheti a kockázatot, biztosíthatja a megfelelő töltést. Az üzemeltetés eredményeinek rendszeres felülvizsgálata szükséges annak érdekében, hogy a szükséges módosítások a probléma esetleges felmerülésekor elháríthatóak legyenek, és adott esetben módosítani kell az üzemeltetés struktúráján.
- *Konferencia- és koncertfunkció időbeni ütközése:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, de gondos tervezéssel – az üzemeltető szervezet erős koordinációjával - kiküszöbölhető.

Piaci, keresleti kockázatok:

2010-ben felmerülő kockázatok:

- *Kevés program, rendezvény:* 2010-ben a kockázat alapvetően abból fakadhat, hogy kevés a programok megszervezésére rendelkezésre álló idő, a létesítmény átadásának kockázata eleve elriaszthatja a potenciális rendezvényszervezőket attól, hogy jelentős előkészítési idejű programokat szervezzenek ide. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége közepes, a kockázat csökkentését a megfelelő rendezvényszervező csapat kiválasztásával/összeállításával, illetve a programok szervezésének mielőbbi elkezdésével lehet csökkenteni. A Művészeti Tanács által összeállított rendezvénykonceptió nagy előrelépést jelentett e téren, ugyanakkor szükséges a programok szervezése, a pályázati rendszerek összeállítása.

2010 után felmerülő kockázatok (a kockázatok már jellemzően 2010-ben is fennállnak, ugyanakkor bekövetkezésük valószínűségét az EKF évben még csökkenti a létesítmény újdonsága, illetve a megnövekvő turisztikai kereslet):

- *Szezonális kérdése:* a PKK fenntartható működésének feltétele, hogy egész évben kiegyenlített terhelés mellett üzemeljen. A nyári időszak mind a kulturális, mind a hivatásturisztikai eseményeknél kevésbé frekvenciált időszak, ezért a szezonálisban rejlő fenntarthatósági-jövedelmezőségi kockázatok kezelése szükséges. A kockázat bekövetkezésének valószínűsége alacsony, éppen a létesítmény multifunkcionalitásának köszönhetően, és egy jól szerkesztett rendezvénynaptárral minimálisra csökkenthető: a különböző típusú, különböző célcsoportnak szóló programok a szezonális tekintetében is eltérnek, így a különböző főszezonális időszakok egymás mellé rendezésével kiegyenlített éves forgalom érhető el, a programszerkesztés mellett a szezonális csökkentését, az egyenletes töltést hatékony szegmentációs és árképzési politikával támogathatjuk. Pl. a nyári időszakban a turisták által preferált programok, esküvőszervezés dominál, illetve a lakosság számára nyújtott kedvezményekkel érhető el nagyobb töltés, míg ősszel és tavasszal a hivatásturisztikai események szempontjából beszélhetünk csúc szezonról, stb. (ld. Megvalósíthatósági tanulmány IV.2.1. pont).
- *Alacsony kereslet a komolyzenei koncertek iránt:* mind országos viszonylatban, mind Pécsen korlátozott a komolyzenei programok iránti kereslet, jellemzően a helyi lakosok jelentik a fő célcsoportot, amely alacsony fizetőképességet jelent. A kockázat bekövetkezését csökkenti a program diverzitásának növelése, húzónevek meghívása, továbbá az egyéb kulturális rendezvények felé történő nyitás, összművészeti programok megrendezése.
- *Kevés nagykonferencia:* a kockázat bekövetkezésének valószínűsége jelentős, hatása a PKK üzemeltetésére kimagaslóan nagy, egyrészt a nemzetközi tendenciák (ti. a rövidebb és kisebb konferenciák számának növekedése), másrészt a város periférikus helyzete és turisztikai infrastruktúrájának hiányosságai, harmadrészt pedig a városi intézmények konkurenciaharca miatt. A kockázat kiküszöbölését célozta a gondos kapacitástervezés, a rugalmasan alakítható terek létrehozása és a multifunkcionalitás igényének teljesítése.
- *A Pécsi Konferencia- és Koncertközpontnak jelentős versenyhelyzetben kell helyt állnia:* a kereslet-kínálat elemzés alapján elmondható, hogy Pécsnek jelentős versenyhelyzettel

kell szembenézni, mind a városi kisebb konferenciakapacitások szintjén, mind országos viszonylatban. A kockázat hatásának csökkentése érdekében a szakmai program, funkciók és kapacitások kialakításánál a piaci keresletet kell figyelembe venni, és a feltárt piaci rések igényeinek kielégítésére kell törekedni.

- *A környezet kedvezőtlenül befolyásolja a PKK prosperitását, működését:* Jelenlegi állapotában a Balokány Pécs egyik leszakadó, szlömösödő városrészének tekinthető, amely nem illeszkedik a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont minőségi színvonalához. Amennyiben a környezet fejlődése nem valósul meg, úgy várhatóan jelentősen csökken a PKK látogatottsága. A konferenciahelyszínek látogatottságát, kedveltségét növeli a városközponti elhelyezkedés. Amennyiben megvalósul a gyalogos tengely kialakítása, illetve a Balokány városrész fejlődése, úgy ez a kockázat jelentősen csökken. A tömegközlekedéssel való elérhetőség javítása kiemelten fontos.

A kockázatelemzés alapján megállapítható, hogy **a létesítmény fenntarthatóságának nincsenek kezelhetetlen megvalósíthatósági vagy jogi akadályai, kockázatai**, ezek mindegyike gondos előkészítéssel, megfelelő szakmai kompetenciák hozzárendelésével, belső ellenőrzéssel kezelhető.

Az intézményi, megvalósíthatósági kockázatok összefoglalása

<i>A kockázat megnevezése</i>	<i>Bekövetkezés valószínűsége</i>	<i>Hatás</i>	<i>Lehetséges kezelés</i>
Előkészítés kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Üzemeltető intézmény kialakításának késése 	Alacsony	Magas	Üzemeltető szervezet minél előbbi felállítása és a munka megkezdése.
<ul style="list-style-type: none"> • Projektgazda szervezeti kockázatai 	Magas	Magas	Döntéshozatali terv létrehozása, szervezethez kötött döntések preferenciája, EKF programmal összefüggő döntések prioritizálása. Szakmai team felállítása a döntés-előkészítéshez a polgármesteri hivatal struktúrájában.
<i>Adminisztratív kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Építési engedélyezési eljárás elhúzódása 	Alacsony	Magas	Engedélyezési tervek megfelelő elkészítése, egyeztetések
<ul style="list-style-type: none"> • Késik a támogatási döntés 	Magas	Közepes	Előkészületi munkák teljes körű elvégzése
<i>Jogi, jogszabályi kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • A környező területekre vonatkozó szabályozási terv nem megfelelő 	Alacsony	Közepes	Szabályozási átgondolt, az érintett szereplők véleményeit is magában foglaló módosítása, következetes ellenőrzés és jogkövetés kikényszerítése
<ul style="list-style-type: none"> • Telekvásárlás meghiúsulása 	Alacsony	Magas	Átadás szorgalmazása, szerződészerű teljesítések ellenőrzése
<ul style="list-style-type: none"> • Üzemeltető szervezet felállításának jogi nehézségei 	Alacsony	Magas	Szervezeti terv készítése, érintett szereplők bevonása a döntés-előkészítésbe, jogi szakértő alkalmazása
<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás nem áll rendelkezésre 	Alacsony	Magas	Pályázati dokumentáció kiírásnak megfelelő összeállítása, lobbi

Megvalósítás kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
• Beruházás lebonyolításáért felelős szervezet problémái	Közepes	Magas	Döntéshozatali terv létrehozása, szervezethez kötött döntések preferenciája, EKF programmal összefüggő döntések prioritizálása.
<i>Műszaki kockázatok</i>			
• A létesítmény nem készül el 2010-re	Magas	Magas	Gyorsított döntéshozatalok, optimális eljárási módok a megvalósítás során
• Minőségi kockázat	Magas	Magas	Részletesen megadott megbízási követelmények.
<i>Jogi, jogszabályi kockázatok</i>			
• Beruházáshoz kötődő jogszabályok be nem tartása	Alacsony	Közepes	Projektmenedzsment team, jogi vezető felkészültsége, tapasztalatai, jogi szakértő alkalmazása, jogkövető magatartás
• Jelentős változás a támogatás felhasználásával kapcsolatban	Alacsony	Közepes	Indikátorok folyamatos monitoringja, az előírások betartása, intézkedési terv kidolgozása szükséges az esetleges változások kezelésére
<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
• A megvalósítás költségei túllépik az előzetes terveket	Közepes	Magas	Költségek ellenőrzése az engedélyezési és kiviteli tervek készítésekor, megbízási igényösszesítő alapján készített kiviteli tervek

Üzemeltetés kockázatai			
<i>Intézményi kockázatok</i>			
• Kulturális intézmények közötti konfliktus	Magas	Közepes	Kulturális intézmények átfogó reformja, párhuzamosságok feloldása szervezeti, funkcionális szinten. Támogatási rendszer reformja. Együttműködés kereteinek meghatározása.
• Partneri kapcsolatok hiányossága	Alacsony-közepes	Magas	Az eredményesen üzemeltethető létesítmény és a Pécsi Filharmonikusok igényei közötti egyensúly megtalálása. Befektetés-ösztönzés, vonzó befektetői környezet kialakítása.
• Nem valósul meg a PKK közelében szállodafejlesztés	Közepes	Magas	Beruházás ösztönzése, segítése.
• Üzemeltető szervezet szakmai hiányosságai	Közepes	Magas	Üzemeltető szervezet kialakításának mielőbbi megkezdése, az üzemeltetéshez szükséges különféle szempontok és szakmai területek integrálása a szervezetbe
• PFP működése, léte veszélybe kerül a beruházás elmaradásakor	Alacsony	Magas	Konferencia- és koncertközpont megvalósítása, nagyzenekari koncertterem és próbatermek kialakítása
<i>Műszaki kockázatok</i>			
• Üzemeltetésből fakadó műszaki problémák	Közepes	Közepes	Az üzemeltető cég gondos kiválasztása, összeállítása
<i>Jogi, jogszabályi kockázatok</i>			
• Működtető szervezet működésének és tevékenységének jogszabályi nem megfelelése	Alacsony	Közepes	Jogszabály-figyelési tevékenység, belső szabályozások kidolgozása, illetve módosítása, jogi szakértő és belső ellenőr alkalmazása
<i>Pénzügyi kockázatok</i>			
• Kulturális programok támogatása csökken	Közepes	Magas	Támogatási rendszer átalakítása, fokozott figyelem a magánszféra szerepvállalására (pl. szponzorációk), hatékony pályázati rendszer
• Magas fenntartási költségek	Magas	Magas	Alacsonyabb üzemeltetési költségeket eredményező műszaki megoldások alkalmazása (magasabb beszerzési ár mellett is)

• A város nem képes az üzemeltetéshez szükséges források biztosítására	Magas	Magas	A PKK üzleti alapon történő üzemeltetésének megvalósítása
• PKK nem tudja biztosítani a fenntartáshoz szükséges bevételeket	Magas	Magas	Funkcionális és építészeti program, kapacitások összehangolása a piaci kereslettel
• Konferencia és koncert funkció időbeni ütközése	Közepes	Közepes	Előrelátó, összehangolt tervezés, erős szakmai koordináció
<i>Piaci, keresleti kockázatok</i>			
• Kevés program, rendezvény 2010-ben	Közepes	Magas	Megfelelő rendezvényszervező csapat kiválasztása, összeállítása. Programszervezés mielőbbi megkezdése
• Jelentős szezonális ingadozás a keresletben	Alacsony	Közepes	A különböző célcsoportokat vonzó események eltérő szezonális jellemzőinek megfelelően összeállított rendezvénynaptár, szegmentációs és árpolitikai támogatás mellett biztosíthatja az egyenletes éves töltést.
• Alacsony kereslet a komolyzenei koncertek iránt	Magas	Magas	Más rendezvények felé történő nyitás (egyéb kulturális, konferencia). A PKK szakmai programját oly módon kell összeállítani, hogy az ezen rendezvények igényeinek megfelelően
• Kevés nagykonferencia	Magas	Magas	PKK kapacitásának illesztése a piaci kereslethez, konferenciatermek rugalmas alakíthatóságának biztosítása
• Jelentős versenyhelyzet	Magas	Magas	Szakmai program, funkciók kialakításának illesztése a piaci kereslethez, azoknak a piaci réseknek a megtalálása, amely igényeinek kielégítésére a PKK alkalmas lehet
• Környezet kedvezőtlen befolyása	Magas	Közepes	Befektetői kapcsolatok kialakítása, vállalkozók bevonása a környezet rehabilitációjába, szabályozási feltételek megteremtése

6. Táblázat: Kockázatelemzés összefoglalása

Forrás: saját szerkesztés

A PÁLYÁZAT PÉNZÜGYI ELEMZÉSÉNEK PONTOSÍTÁSA

„A pályázat pénzügyi elemzésében lévő táblázatokban a jelenértékek számításánál a 2008. évre vonatkozó költségeket nem kell diszkontálni. Kérjük a Pályázót, javítsa a pénzügyi elemzés releváns részeit (12. értékelési szempont).”

Az alábbiakban a pénzügyi elemzés jelenérték számítással érintett táblázatait pontosítjuk, a Megvalósíthatósági tanulmány VII. Pénzügyi elemzésében található táblázatok sorrendjében.

Maradványérték

A maradványérték az eszközök értéke a vizsgált időszak végén. Meghatározása az EU szabályok szerint többféle módszer alapján történhet, elemzésünkben **a maradványérték a beruházási összeg csökkentve a várható élettartam alapján számított értékcsökkenéssel.**

A maradványértékkel a vizsgált utolsó évben – 2020 – a költségeket korrigáljuk (negatív előjellel adjuk hozzá).

A várható élettartam a PKK esetében 50 év (értékcsökkenés mértéke 2%/év). A nettó építési költség 80%-a köthető közvetlenül az építéshez. Az építési költség 20%-át kitevő rövidebb élettartamú eszköz és berendezés pótlását az előző pontban bemutatott módon tervezzük, maradványérték ezekből nem képződik.

Maradványérték meghatározása	Érték
Maradványérték összesen (nominál áron)	4 655 669 600
Maradványérték a kulturális funkcióhoz kapcsolódva (nominál ár)	2 873 013 355
Maradványérték az üzleti funkcióhoz kapcsolódva (nominál ár)	1 782 656 245
Maradványérték jelenértéke összesen	1 848 830 454
Maradványérték a kulturális funkcióhoz kapcsolódva (PV)	1 140 913 273
Maradványérték az üzleti funkcióhoz kapcsolódva (PV)	707 913 273

7. táblázat: Maradványérték meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

Pénzügyi költségek összegzése

A referencia időszak minden évére a melléklet tartalmazza a költségeket!

PÉNZÜGYI KÖLTSÉGEK	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
Beruházási költség (nettó összköltség)	6 799 787 159	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420				
Kulturális (85%)	4 368 263 240	652 184 157	2 768 666 726	1 344 274 579				
Üzleti (50%)	2 431 523 919	388 482 609	1 481 344 947	783 150 841				
I. Projekt-előkészítés költségei	281 108 360	281 108 360	0	0				
Kulturális (85%)		173 471 956	0	0				
Üzleti (50%)	173 471 969	107 636 404	0	0				
II. Projektmenedzsmen költségei	107 636 391	26 086 957	62 608 696	31 304 348				
Kulturális (85%)	110 896 404	26 086 957	62 608 696	31 304 348				
Üzleti (50%)	110 896 404	0	0	0				
III. Beruházások/Eszközök	0	694 483 333	4 049 486 166	1 999 026 000				
Kulturális (85%)	6 157 850 153	428 565 665	2 620 949 566	1 253 052 862				
Üzleti (50%)	3 929 661 681	265 917 668	1 428 536 600	745 973 138				
IV. Szolgáltatások	2 228 188 472	33 553 333	124 873 333	90 573 333				
Kulturális (85%)	226 828 825	20 705 762	77 059 334	55 892 804				
Üzleti (50%)	139 976 068	12 847 571	47 813 999	34 680 529				
V. Általános (rezsi) költségek	86 852 757	5 434 783	13 043 478	6 521 739				
Kulturális (85%)	23 103 417	3 353 804	8 049 130	4 024 565				
Üzleti (50%)	14 257 119	2 080 978	4 994 348	2 497 174				

Összes működési költség	8 846 299	0	0	487 081 175	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális (85%)	4 397 482 919	0	0	293 249 670	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti (50%)	1 947 008 796	0	0	193 831 505	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
I. üzemeltetési költség	2 450 474 123	0	0	455 825 301	472 388 172	625 457 619	750 282 632	834 034 672
	3 990 439 869	0	0	270 205 437	243 232 707	258 911 538	269 459 564	278 570 688
	1 719 120 529	0	0	185 619 864	229 155 465	366 546 081	480 823 068	555 463 984
II-III. Karbantartási és pótlási költség	2 271 319 340	0	0	31 255 874	32 193 550	36 234 125	39 594 006	42 005 281
	407 043 050	0	0	23 044 233	22 058 422	20 039 339	19 309 865	19 249 001
	227 888 267	0	0	8 211 641	10 135 129	16 194 785	20 284 141	22 756 280
Maradványérték	179 154 783	0	0	0	0	0	0	4 655 669 600
Kulturális (85%)	1 848 830 454	0	0	0	0	0	0	2 873 013 355
Üzleti (50%)	1 140 913 273	0	0	0	0	0	0	1 782 656 245
Összes pénzügyi költség	707 917 181	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	661 691 743	789 876 638	-3 779 629 647
Kulturális (85%)	9 348 439 625	652 184 157	2 768 666 726	1 637 524 249	265 291 129	278 950 877	288 769 429	-2 575 193 666
Üzleti (50%)	5 174 358 763	388 482 609	1 481 344 947	976 982 347	239 290 594	382 740 866	501 107 209	-1 204 435 981

8. táblázat: Pénzügyi költségek összegzése

Forrás: saját szerkesztés

A projekt pénzügyi teljesítménymutatói

A referencia időszak minden évre a melléklet tartalmazza a számításokat!

PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNY	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
1. Beruházási költség	6 799 787 159	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420	0	0	0	0
Kulturális	4 368 263 240	652 184 157	2 768 666 726	1 344 274 579	0	0	0	0
Üzleti	2 431 523 919	388 482 609	1 481 344 947	783 150 841	0	0	0	0
2. Működési költség	4 397 482 919	0	0	487 081 175	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális	1 947 008 796	0	0	293 249 670	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti	2 450 474 123	0	0	193 831 505	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
3. Kiadási pénzáram (1+2)	11 197 270 078	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	661 691 743	789 876 638	876 039 953
Kulturális	6 315 272 036	652 184 157	2 768 666 726	1 637 524 249	265 291 129	278 950 877	288 769 429	297 819 689
Üzleti	4 881 998 042	388 482 609	1 481 344 947	976 982 347	239 290 594	382 740 866	501 107 209	578 220 264
4. Pénzügyi bevétel	3 711 321 626	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	820 592 948	0	0	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
Üzleti	2 890 728 678	0	0	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
5. Bevételi pénzáram (5)	3 711 321 626	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	820 592 948	0	0	115 179 037	108 058 919	124 140 466	145 550 337	160 117 396
Üzleti	2 890 728 678	0	0	204 592 180	232 370 757	463 823 291	675 767 955	852 105 801
6. Maradványérték	1 848 830 454	0	0	0	0	0	0	4 655 669 600
Kulturális	1 140 913 273	0	0	0	0	0	0	2 873 013 355
Üzleti	707 917 181	0	0	0	0	0	0	1 782 656 245

7. Nettó összes pénzügyi pénzáram 5+6-3	-5 637 117 999	-1 040 666 765	-4 250 011 673	-2 294 735 378	-164 152 047	-73 727 986	31 441 653	4 791 852 844
Kulturális	-4 353 765 815	-652 184 157	-2 768 666 726	-1 522 345 212	-157 232 210	-154 810 411	-143 219 092	2 735 311 062
Üzleti	-1 283 352 183	-388 482 609	-1 481 344 947	-772 390 167	-6 919 837	81 082 425	174 660 745	2 056 541 782

9. Táblázat: A PKK pénzügyi teljesítmény

Forrás: saját szerkesztés

A pénzügyi megtérülés legfontosabb mutatószámai:

- **FNPV** (pénzügyi nettó jelenérték): megmutatja a projekt időtartama alatt keletkező pénzáramok (bevételek és kiadások) jelenre diszkontált értékét. **A projekt pénzügyi nettó jelenértéke funkciónként (Ft):**

Funkció	FNPV
Kulturális	-4 368 629 476
Konferencia	-1 268 488 521
Összesen	-5 637 117 998

10. táblázat: FNPV alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- **FRR** (pénzügyi belső megtérülési ráta): azt a diszkontrátát fejezi ki, amelynél az FNPV=0.

Funkció	FRR
Kulturális	Nem számolható
Konferencia	0,29%
Összesen	Nem számolható

11. táblázat: FRR alakulása

Forrás: saját szerkesztés

A kulturális funkció esetében és a projekt egészére az FRR nem számolható.

Támogathatósági feltételek vizsgálata

Az EU útmutatók szerint egy projekt akkor jogosult támogatásra, ha

- A projekt egészére nézve a közgazdasági költség-haszon elemzés (részletesen a VIII. fejezet tárgyalja) alapján a társadalmi hasznosság igazolható. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények az alábbiak:
 - ENPV pozitív;
 - Az ERR legyen magasabb, mint az alkalmazott társadalmi diszkontráta;
 - A haszon-költség arány nagyobb, mint 1.

Funkció	ENPV	ERR	BCR
Teljes projekt	1 615 338 515	12,50%	1,17

12. táblázat: Közgazdasági eredménymutatók

Forrás: saját szerkesztés

A teljes projekt eredményei tehát teljesítik a feltételeket.

- A pénzügyi elemzés alapján igazolható, hogy csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kapja a projekt, túl-támogatás nem történik. A részletes elemzésben a teljesítménymutatókkal szembeni követelmények:

- FNPV negatív

Funkció	FNPV
Teljes projekt	-5 637 117 998

13. táblázat: FNPV alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- Az FRR alacsonyabb, mint az alkalmazott pénzügyi diszkontráta;

Funkció	FRR
Teljes projekt	Nem számolható

14. táblázat: FRR alakulása

Forrás: saját szerkesztés

- A pénzügyi elemzés pénzáram elemzése alapján igazolható, hogy a projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható. A részletes elemzésben pénzárammal szembeni követelmény:
 - Egyes években a halmozott működési pénzáram ne legyen negatív².

A Pénzügyi fenntarthatóság fejezet igazolja a fenti kritérium teljesülését. **A kidolgozott megvalósítási javaslatnál a teljes projektre nézve tehát a támogathatósági feltételek teljesülnek.**

A megítélhető támogatási összeg meghatározása – összegző táblázat

A számításokat a következő táblázat összegzi.

Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása	Nettó, millió Ft
Diszkontált beruházási költségek (DIC)	4 368 263 241
Diszkontált nettó bevétel (DNR)	-339 107
Finanszírozási hiány ($R=(DIC-DNR)/DIC$)	100%
Elszámolható költség (EC) (nominál áron)	4 765 125 462
Döntési összeg ($DA=EC*R$)	4 765 125 462

15. Táblázat: Jövedelemtermelő beruházás döntési összegének meghatározása

Forrás: saját szerkesztés

² Amennyiben – például az eszközök magas pótlási költsége miatt – bizonyos években a halmozott működési pénzáram negatív lenne, ez többféleképpen áthidalható: 1) a pótlásért felelős szereplő a projekten kívül képződött (egyéb tevékenységéből származó) önerővel fedezi a hiányt (ideiglenes finanszírozási forrásként); 2) hitelt vesz fel; 3) nem egy év alatt, hanem több éven keresztül valósítja meg az eszközpótlást (időben szétteríti a felmerülő kiadásokat).

Társadalmi hatások számszerűsítése

A közgazdasági költség-haszon elemzés részszámításait a kulturális–üzleti funkciókra külön mutatjuk be, ugyanakkor a közgazdasági összesített eredményt a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség állásfoglalása alapján a teljes projektre nézve határozzuk meg.

Az eredményeket az alábbi táblázat mutatja **(Ft, nettó, nominál értéken)**, a referencia időszak minden évére a melléklet tartalmazza a számításokat!

Közgazdasági haszonelemek	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
1. Használónál jelentkező hasznok	3 711 321 626	0	0	319 771 217	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	805 729 287	0	0	115 179 037	105 762 671	121 556 020	142 726 243	157 121 314
Üzleti	2 905 592 339	0	0	204 592 180	234 667 004	466 407 737	678 592 049	855 101 883
2. Externális haszon	7 237 003 650	387 549 673	1 573 684 606	1 245 666 772	476 539 987	763 210 534	1 015 968 098	1 167 917 939
Kulturális	4 240 322 383	387 549 673	1 573 684 606	1 007 033 917	194 139 135	286 099 367	389 650 947	495 918 004
Üzleti	3 457 981 898	0	0	249 393 529	282 400 852	560 778 039	803 801 991	948 881 554
2.1. Generált egyéb bevételből származó haszon	4 094 556 158	0	0	363 448 035	379 225 056	653 681 722	896 283 007	1 040 944 026
Kulturális	934 206 925	0	0	138 876 723	127 460 755	141 857 414	153 796 086	160 850 346
Üzleti	3 160 349 233	0	0	224 571 312	251 764 301	511 824 308	742 486 921	880 093 680
2.2. Munkahelyteremtésből származó haszon	710 923 575	0	0	94 480 516	97 314 931	109 528 813	119 685 091	126 973 913
Kulturális	413 290 909	0	0	69 658 299	66 678 380	60 575 082	58 370 021	58 186 039
Üzleti	297 632 665	0	0	24 822 217	30 636 551	48 953 731	61 315 069	68 787 873
2.3. Beruházás korrigált haszna	2 431 523 918	388 482 608	1 481 344 947	783 150 841	0	0	0	0
Kulturális	2 431 523 918	388 482 608	1 481 344 947	783 150 841	0	0	0	0
2.4. Bevételek korrigált haszna	0	0	0	0	0	0	0	0

Kulturális	461 300 631	0	0	10 760 674	0	83 666 872	177 484 840	276 881 618
Üzleti	-461 300 631	0	0	-10 760 674	0	-83 666 872	-177 484 840	-276 881 618
Összes haszon	10 948 325 276	388 482 608	1 481 344 947	1 560 850 609	816 969 663	1 351 174 291	1 837 286 390	2 180 141 136
Kulturális	5 046 051 670	388 482 608	1 481 344 947	1 117 625 575	299 901 806	407 655 387	532 377 190	653 039 318
Üzleti	5 902 273 606	0	0	443 225 034	517 067 856	943 518 905	1 304 909 200	1 527 101 818
Összes közgazdasági költség	9 332 986 762	1 040 666 765	4 250 011 673	2 612 452 936	502 466 454	659 310 990	787 275 125	-3 782 389 593
Kulturális	5 167 889 324	652 184 157	2 768 666 726	1 636 984 705	264 625 203	277 886 803	287 436 665	-2 576 689 216
Üzleti	4 165 097 437	388 482 609	1 481 344 947	975 468 231	237 841 251	381 424 186	499 838 460	-1 205 700 376
Közgazdasági eredmény	1 615 338 515	-652 184 157	-2 768 666 726	-1 051 602 327	314 503 209	691 863 302	1 050 011 265	5 962 530 728

16. Táblázat: **Közgazdasági eredmények** (Forrás: saját szerkesztés)

- ENPV (gazdasági nettó jelenérték): a jövőbeni nettó haszonáramok diszkontált értéke. Az ENPV kiszámítása a projekt megítélésének kulcseleme, mivel csak pozitív ENPV-vel rendelkező projektek támogathatók.
- ERR (gazdasági belső megtérülési ráta): az ERR-rel kapcsolatos elvárás, hogy legyen nagyobb, mint az alkalmazott diszkontráta (nominál értéken 8%, reálértéken ez 5%-ot jelent). Amennyiben az ERR nem számítható ki, csak az ENPV alapján lehet dönteni.

A mutatók a következőképpen alakulnak:

Funkció	ENPV	ERR	BCR
Teljes projekt	1 615 338 515	12,50%	1,17

17. táblázat: **A PKK közgazdasági mutatói**

Forrás: saját szerkesztés

A projekt közgazdasági mutatói teljesítik az elvárt feltételeket, azaz az ENPV a teljes projektre nézve pozitív, az ERR>diszkontráta, a BCR>1.

A KULTURÁLIS ÉS AZ ÜZLETI TEVÉKENYSÉG MEGBONTÁSÁRA JUTÓ ARÁNYSZÁMOK MEGHATÁROZÁSÁNAK MÓDSZERTANA

„Kérjük a Pályázót, mutassa be a kulturális és az üzleti tevékenység megbontására jutó arányszámok meghatározásának módszertanát.”

Figyelembe véve, hogy a PKK kulcsprojektben belül a state aid – állami támogatás – szabályok (19/2007 (VII.30.) MeVM rendelet) alapján eltérő tevékenységek valósulnak meg, a tevékenységeket elkülönülten szükséges kezelni. **A PKK esetében a terek meghatározó része közös használatú, ezek esetében a költségek megosztása – a ROP IH állásfoglalása alapján – a látogatószám alapján történik.**

A költségek felosztása során alkalmazott eljárások:

- A létesítményben **csak a kulturális/közcélú funkcióhoz kapcsolódó terület:** a Pannon Filharmonikusok székházának területe, amely magában foglalja a PFP menedzsmentjének irodahelyiségeit, a kizárólag a zenekar által használt nagyzenekari próbatermet, a zenekar raktárait, szociális helyiségeket és a kapcsolódó közlekedőket. A vendégművészek öltözői, kapcsolódó vizesblokkok. A terület nagysága összesen 1779m² (bekerülési költség: 451 080 000 Ft).

A kulturális/közcélú tevékenységhez kapcsolódó költségek közé soroljuk továbbá a beszerzendő eszközök közül azokat, amelyek a PFP székház rendeltetésszerű használatához, működőképességéhez feltétlenül szükségesek, illetve kifejezetten a kulturális funkció indokolja beszerzésüket (bekerülési költség: 96 912 000 Ft). Értelmszerűen az orgona is e körbe sorolható (bekerülési költség: 200 000 000 Ft).

- **A kizárólag a gazdasági/konferencia – üzleti rendezvény funkcióhoz tartozó terület** a PKK önálló konferenciaterme, és kapcsolódó helyiségei, valamint a kávézó. (Ezek a terek nem foglalják magunkban a többcélú hasznosítású tereket, mint például a PFP szőlőpróbatereiként, vagy balett próbateremként és konferenciák szekciótermeiként egyaránt funkcionáló helyiségeket) A terület nagysága: 456m² (bekerülési költsége: 330 660 000 Ft).

Az üzleti célú tevékenységhez kapcsolódó költségek közé soroljuk a konferenciatechnológia költségét, illetve az eszközbeszerzés kizárólag üzleti funkcióhoz

kapcsolódó körét (azaz amelyek a kizárólag üzleti céllal hasznosított terek rendeltetésszerű használatához, működtetéséhez elengedhetetlenek, bekerülési költség: 59 769 750 Ft).

- A ROP IH állásfoglalása alapján a **projektmenedzsment költsége, továbbá 85%-os támogatási intenzitás alá esik.** Az állásfoglalása alapján a projekthez kapcsolódó **telken kívüli környezetrendezési költségek** (a közmű költségek kivételével) szintén teljes mértékben 85%-os támogatási intenzitás alá esnek (256 987 000 Ft).
- **A projekt fennmaradó költsége azoknak a tereknek a bekerülési költségét, eszközbeszerzését és egyéb járulékos költségeit tartalmazza, amelyek az épület multifunkcionalitásának köszönhetően mind kulturális/közcélú, mind üzleti/gazdasági szerepkört képesek ellátni, azaz ezek használata időben megosztott lesz a két funkciókör között. Ezek a költségek a létesítményben a 10 éves vizsgált időszak alatt prognosztizált látogatószámok arányában kerül felosztásra** – a ROP IH állásfoglalásának megfelelően. A gazdasági funkcióhoz tartozó látogatók a konferenciára és egyéb üzleti rendezvényre érkező látogatók. A kulturális funkcióhoz tartozó látogatók a koncertre és egyéb kulturális rendezvényre érkező látogatók.

A látogatószámokat a befogadóképességnek megfelelően (de nem maximális kihasználtságot feltételezve), a nemzetközi és hazai trendek figyelembevételével prognosztizált esemény- és látogatószám alapján határoztuk meg és osztottuk fel a két funkció között (ld. kihasználtsági terv, illetve Megvalósíthatósági tanulmány VII.5. fejezete), az átlagosan 1,4 napig tartó konferenciarendezvények látogatóit egy főnek számítottuk az arányszámok pontosítása érdekében.

Ennek megfelelően a látogatószámok az alábbiak szerint alakulnak az előrejelzések szerint a 2020-ig tartó referencia időszak alatt:

Eseménytípus	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	Arány
Konferenciák	19 670	23 520	28 350	34 370	39 200	43 330	47 670	51 170	57 260	60 760	66 080	471 380	
Konferenciák leosztva*	14 050	16 800	20 250	24 550	28 000	30 950	34 050	36 550	40 900	43 400	47 200	336 700	
Egyéb üzleti esemény	8 000	7 200	9 200	10 400	11 600	12 400	14 850	15 750	16 650	16 650	17 100	139 800	
Üzleti rendezvény összesen	22 050	24 000	29 450	34 950	39 600	43 350	48 900	52 300	57 550	60 050	64 300	476 500	38,29%
Kulturális esemény összesen	77 650	66 860	67 560	68 260	68 260	68 960	69 660	69 660	70 360	70 360	70 360	767 950	61,71%
Mindösszesen	99 700	90 860	97 010	103 210	107 860	112 310	118 560	121 960	127 910	130 410	134 660	1 244 450	100,00%

18. táblázat: Események látogatószáma

Forrás: saját szerkesztés

*1,4nappal osztva a látogatószámot

A látogatószám aránya a teljes időszakra vetítve tehát:

Látogató	2008-2020
Kulturális látogatók aránya	61,71%
MICE látogatók aránya	38,29%
Összesen	100,00%

19. táblázat: Látogatószám arányok

Forrás: saját szerkesztés

Az egyes elszámolható költségtételeket tehát az alábbiak szerint osztottuk meg:

Költségkategória	Elszámolás módja
Projekt előkészítése	Látogatószám arányok szerint megosztva
Projektmenedzsment	Közcélú funkcióra vetítve
Telken kívüli környezetrendezés (közművek nélkül)	Közcélú funkcióra vetítve
Föld, ingatlanvásárlás költsége	Látogatószám arányok szerint megosztva
Építés, bontás, felújítás, bővítés	Tevékenységek szétválasztásával, a vegyes használatú területek esetében látogatószám arányok szerint megosztva
Eszközök, immateriális javak beszerzése	Tevékenységek szétválasztásával, a vegyes használatú területek esetében látogatószám arányok szerint megosztva
Projektmegvalósításhoz igénybevett szolgáltatások	Látogatószám arányok szerint megosztva
Általános költségek	Látogatószám arányok szerint megosztva

A kizárólag a kulturális/közcélú funkcióhoz tartozó beruházási költség: 1 125 millió Ft.
A csak a konferencia/üzleti célú funkcióhoz tartozó beruházási költség 394 millió Ft. A felosztandó költség 5 723 millió Ft, amelyből 3 532 millió Ft jut a kulturális funkcióra, 2 191 millió Ft a gazdasági funkcióra.

Az egyes költségtételek megosztását a kulturális és az üzleti funkciók között a támogatásintenzitás számítási táblázata tartalmazza (következő pontban).

A PÉNZÜGYI FENNTARTHATÓSÁG PONTOSÍTÁSA

„A Pénzügyi elemzés mellékletében szereplő pénzügyi fenntarthatóság táblában a 8. sorban szereplő operatív támogatás összege nem egyezik meg az igényelt támogatással . A 9. sorban szereplő a beruházás elszámolható költségeihez biztosított saját forrás összege több mint a hiánypótlásban bemutatott összeg. Kérjük, tisztázza az eltérést (50. értékelési szempont).”

A mellékletben szereplő táblázat pontosítása:

Megnevezés	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Pénzügyi beruházási költség	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Pénzügyi működési költség	0	0	487 081 175	504 581 723	548 825 431	592 273 300	779 939 604	661 691 743	704 257 628	741 052 361	789 876 638	1 003 314 347	876 039 953
3. Hiteltörlesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Hitel kamatának törlesztése	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Egyéb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Kiadási pénzáram 1+2+3+4+5	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	548 825 431	592 273 300	779 939 604	661 691 743	704 257 628	741 052 361	789 876 638	1 003 314 347	876 039 953
7. Pénzügyi bevétel	0	0	319 771 217	340 429 676	394 385 264	464 633 380	528 423 544	587 963 757	664 554 968	725 724 156	821 318 292	886 658 974	1 012 223 197
8. OP Támogatás	623 014 068	3 094 039 191	1 534 208 813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. Beruházás elszámolható költségeihez biztosított saját forrás (10+11)	242 252 697	1 155 972 482	593 216 607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Önerő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Idegen forrás (12+13)	242 252 697	1 155 972 482	593 216 607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Hitel	198 989 358	943 471 899	486 845 336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Egyéb idegen forrás (BM önerő kiegészítés)	43 263 338	212 500 584	106 371 271	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Nem elszámolható költségekre biztosított egyéb forrás	175 400 000			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Működés fenntarthatóságához biztosított saját forrás	0	0	167 309 958	164 152 047	154 440 168	127 639 920	251 516 061	73 727 986	39 702 659	15 328 205	0	85 213 720	0
16. Pénzügyi maradványérték	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Bevételi pénzáram 7+8+9+14+15+16	1 040 666 765	4 250 011 673	2 614 506 595	504 581 723	548 825 431	592 273 300	779 939 604	661 691 743	704 257 628	741 052 361	821 318 292	971 872 694	1 012 223 197
18. Nettó összes pénzügyi pénzáram 17-6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 441 653	-31 441 653	136 183 244
19. Nettó halmozott pénzügyi pénzáram	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31 441 653	0	136 183 244
Nettó halmozott pénzügyi pénzáram a 10. működési év végén	136 183 244												

A projekt finanszírozása a támogatás és a saját forrás arányában az alábbiak szerint alakul (**Ft, nettó, nominál értéken**):

A projekt finanszírozása	2008	2009	2010	Összesen
Nettó összköltség (elszámolható költség)	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420	7 242 703 859
DDOP támogatás	623 014 068	3 094 039 191	1 534 208 813	5 251 262 072
ÖTM önerő kiegészítés	43 263 338	212 500 584	106 371 271	362 135 193
Önerő	198 989 358	943 471 899	486 845 336	1 629 306 594

20. Táblázat: A projekt finanszírozása

Forrás: saját szerkesztés

A projekt 175 400 000 Ft támogatásban részesül a fentieken túl az NFÜ-URB-01/2006 szerződés alapján (előkészítési költség).

A beruházás teljes nettó költsége, nominál áron 7 418 millió Ft, amelyből elszámolható költség 7 243 millió Ft. Ebből az összes támogatás mértéke (pályázati támogatás és ÖTM önerő) 5 613 millió Ft.

A támogatásintenzitás mértéke az elszámolható költségek arányában 72,5%, a ÖTM önerő kiegészítéssel együtt 77,5%.

A szükséges saját forrás mértéke tehát összesen nettó 1.629 millió Ft.

A projekt költségvetése:

Beruházási költségek (nominál áron, Ft-ban, nettó értéken)	Összesen	2008	2009	2010
I. Projektelőkészítés költségei	281 108 360	281 108 360		0
Nem elszámolható	175 400 000	175 400 000		
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
1. Előkészítés időszakában igénybevett szakértői szolgáltatás költsége	0			
2. Előkészítési időszakban felmerült közbeszerzési költségek	15 400 000	15 400 000	0	0
Nem elszámolható	15 400 000	15 400 000		
Kulturális	0	0		
Üzleti	0	0		
3. Előkészítés időszakában felmerült területvásárlási költségek	0	0	0	0
4. Előkészítés időszakában felmerült terület-előkészítési költségek	0	0	0	0
5. Előkészítés időszakában felmerült egyéb költségek (tervezés, régészet, MT)	265 708 360	265 708 360	0	0
Nem elszámolható	160 000 000	160 000 000		
Kulturális (85%)	65 232 629	65 232 629		
Üzleti (50%)	40 475 731	40 475 731		
II. projektmenedzsment költségei	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Kulturális (85%)	120 000 000	26 086 957	62 608 696	31 304 348
Üzleti (50%)	0	0	0	0

<i>1. Személyjellegű kifizetések, bérjárulékok</i>	48 237 900	10 486 500	25 167 600	12 583 800
1.1. Projektmenedzsment bérköltsége	36 340 000	7 900 000	18 960 000	9 480 000
1.2. Projektmenedzsment bérköltségét terhelő járulékok	11 897 900	2 586 500	6 207 600	3 103 800
1.3. Egyéb projektmenedzsmenthez kapcsolódó személyjellegű kifizetések	0	0	0	0
<i>2. Eszközbeszerzés a projektmenedzsment részére</i>	0	0	0	0
2.1. Irodai berendezések	0	0	0	0
<i>3. Projektmenedzsmenthez igénybevett szolgáltatások</i>	59 642 100	12 965 674	31 117 617	15 558 809
3.1. Igénybevett projektmenedzsment szolgáltatás	59 642 100	12 965 674	31 117 617	15 558 809
3.2. Pályázatírás költsége	0	0	0	0
<i>4. Projektmenedzsment rezsiköltsége</i>	12 120 000	2 634 783	6 323 478	3 161 739
III. Beruházások/Eszközök	6 742 995 499	694 483 333	4 049 486 166	1 999 026 000
Kulturális (85%)	4 302 568 093	428 565 665	2 620 949 566	1 253 052 862
Üzleti (50%)	2 440 427 406	265 917 668	1 428 536 600	745 973 138
1. Területvásárlás	694 483 333	694 483 333	0	0
Kulturális (85%)	428 565 665	428 565 665	0	0
Üzleti (50%)	265 917 668	265 917 668	0	0
<i>2. Építés, felújítás, bővítés</i>	5 819 587 000	0	3 820 561 000	1 999 026 000
2.1 Külső vállalkozó által végzett építés, felújítás, bővítés	5 819 587 000	0	3 820 561 000	1 999 026 000
Kulturális (85%)	3 732 509 016	0	2 479 456 154	1 253 052 862
Üzleti (50%)	2 087 077 984	0	1 341 104 846	745 973 138
2.2. Saját teljesítésben végzett építés, felújítás, bővítés	0	0	0	0
3. Eszközbeszerzés	228 925 166	0	228 925 166	0
Kulturális (85%)	141 493 412		141 493 412	
Üzleti (50%)	87 431 754		87 431 754	

4. Immateriális javak beszerzése	0	0	0	0
IV. Szolgáltatások	249 000 000	33 553 333	124 873 333	90 573 333
Kulturális (85%)	153 657 900	20 705 762	77 059 334	55 892 804
Üzleti (50%)	95 342 100	12 847 571	47 813 999	34 680 529
<i>1. Projekt megvalósításhoz igénybevett szakmai szolgáltatások</i>	<i>119 000 000</i>	<i>15 833 333</i>	<i>78 583 333</i>	<i>24 583 333</i>
1.1 Mérnöki, szakértői díjak (FIDIC, tervezői szakfel.)	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
1.1.1 Külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
Kulturális (85%)	58 624 500	9 770 750	39 083 000	9 770 750
Üzleti (50%)	36 375 500	6 062 583	24 250 333	6 062 583
1.1.2 Saját teljesítésben végzett tevékenység	24 000 000	0	15 250 000	8 750 000
1.2 Tervek, tanulmányok készítésének költsége	14 810 400	0	9 410 775	5 399 625
1.2.1. Külső vállalkozó által nyújtott szolgáltatás	9 189 600	0	5 839 225	3 350 375
1.2.2 Saját teljesítésben végzett tevékenység	<i>130 000 000</i>	<i>17 720 000</i>	<i>46 290 000</i>	<i>65 990 000</i>
1.3 Rendezvényszervezés költsége	60 000 000	11 720 000	17 290 000	30 990 000
1.4 Képzés költsége (ESZA)	37 026 000	7 232 412	10 669 659	19 123 929
Kulturális (85%)	22 974 000	4 487 588	6 620 341	11 866 071
Üzleti (50%)	0	0	0	0
<i>2. Egyéb szolgáltatások</i>	<i>30 000 000</i>	<i>0</i>	<i>5 000 000</i>	<i>25 000 000</i>
2.1 Nyilvánosság biztosításának költsége	18 513 000	0	3 085 500	15 427 500
Kulturális (85%)	11 487 000	0	1 914 500	9 572 500
Üzleti (50%)	40 000 000	6 000 000	24 000 000	10 000 000
2.2 Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek	24 684 000	3 702 600	14 810 400	6 171 000
2.3 Kötelezően a projekthez kapcsolódóan előírt könyvvizsgálat díja	15 316 000	2 297 400	9 189 600	3 829 000
Kulturális (85%)	249 000 000	33 553 333	124 873 333	90 573 333
Üzleti (50%)	153 657 900	20 705 762	77 059 334	55 892 804

2.4 Egyéb projektmegvalósításhoz kapcsolódó szolg. (szakmai bemutató ESZA, jog)	95 342 100	12 847 571	47 813 999	34 680 529
Kulturális (85%)	119 000 000	15 833 333	78 583 333	24 583 333
Üzleti (50%)	95 000 000	15 833 333	63 333 333	15 833 333
V. Általános (rezsi) költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
1. Elkülönített számla nyitásának költsége, tranzakciós költségek	0	0	0	0
2. Egyéb általános költségek	25 000 000	5 434 783	13 043 478	6 521 739
Kulturális (85%)	15 427 500	3 353 804	8 049 130	4 024 565
Üzleti (50%)	9 572 500	2 080 978	4 994 348	2 497 174
Nettó összköltség	7 418 103 859	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Le nem vonható Áfa	0	0	0	0
Bruttó összköltség	7 418 103 859	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Nem elszámolható	175 400 000	175 400 000	0	0
Elszámolható	7 242 703 859	865 266 765	4 250 011 673	2 127 425 420
Kulturális (85%)	4 656 886 122	543 944 817	2 768 666 726	1 344 274 579
Üzleti (50%)	2 585 817 737	321 321 949	1 481 344 947	783 150 841

21. Táblázat: Projekt teljes költségvetése

Forrás: saját szerkesztés

A látogatószám megoszlás alapján számolt támogatási összeg és saját forrás igény:

Támogatás (nettó, nominál áron, millió Ft)	Az elszámolható költségek arányában	Összesen
Kulturális/közcélú funkció	85,0%	3 958 353 204
Konferencia/üzleti funkció	50,0%	1 292 908 868
összesen	72,5%	5 251 262 072
Saját forrás		Összesen
kulturális	15,0%	698 532 918
konferencia	50,0%	1 292 908 868
Összesen	27,5%	1 991 441 786
ÖTM önerő kiegészítés		
kulturális		228 044 602
konferencia		134 090 591
összesen		362 135 193
Fizetendő önerő		
kulturális	10,0%	465 688 612
konferencia	45,0%	1 163 617 981
összesen	22,5%	1 629 306 593

22. Táblázat: Támogatásintenzitás és saját forrás

Forrás: saját szerkesztés

A DDOP támogatásintenzitás mértéke az elszámolható költségek arányában 72,5%. A DDOP támogatás összege így nettó 5 251 millió Ft.

A szükséges saját forrás mértéke tehát nettó 1 991 millió Ft az elszámolható költségekből, amelyet részben, a beruházás elszámolható költségeinek 5%-ának mértékéig az ÖTM önerő kiegészítés finanszíroz (362 millió Ft). A fizetendő önerő tehát 1 629 millió Ft.

A támogatás számítását bővebben a projekt adatlap tartalmazza.

A PROJEKT KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉSÉNEK PONTOSÍTÁSA

„Kérjük a Pályázót, hogy a projekt közgazdasági költség-haszon elemzésében a következőket mutassa be (11. értékelési szempont):

- **Az elemzésben egyértelműen definiálni kellene, hogy mit ért a Pályázó társadalmi hasznon és ennek a társadalmi haszonnak milyen költségei vannak.**
- **Az elemzésben bemutatott egyes bevételeknél meghatározott egységárat támasszák alá a pályázatban.**
- **Kérjük a Pályázót, a referencia időszakra vonatkozóan a bevételeket és a költségeket vezesse végig.**
- **A létrehozott társadalmi hasznot a fejlesztés eredményeinek függvényében értékeljék, határozzák meg az elemzésben.”**

Társadalmi hatások meghatározása

A projekt egészére vonatkozó közgazdasági költség-haszon elemzést az alábbiakban mutatjuk be.

A projekt közgazdasági hasznainak becslése:

A projekt vonatkozásában társadalmi haszonnak tekintjük azokat az előnyöket, amelyek a beruházás megvalósításával és a létrejött intézmény működésével keletkeznek. Az előnyök a társadalom különböző csoportjainál (pl. használók, környéken lakók, kiegészítő szolgáltatást nyújtók, munkavállalók) jönnek létre, ezeket a társadalmi haszon meghatározásakor összegezzük. A hasznok pénzbeli kifejezésnek szükségessége miatt azonban szükségszerűen szűkítenünk kellett a figyelembe vett előnyök körét azokra a hatásokra, amelyek megfelelő biztonsággal becsülhetőek.

Ennek megfelelően vettük számba az alábbi hasznokat:

- **Közvetlenül a projekt használóinál, a szolgáltatást igénybevevőknél jelentkező hasznok becslése:** A pénzügyi bevételek becslése akkor lehet kiinduló alap a használónál jelentkező közgazdasági haszon becsléséhez, ha az megfelelően tükrözi a projekt által teremtett infrastruktúra használóinál megjelenő hasznot. *Ez elsősorban*

akkor igaz, ha a díjak piaci áron, azaz a használók értékelésén alapulnak. Ez jelen esetben az üzleti és konferencia rendezvényeknél teljesül. A kulturális rendezvények esetében a PFP, illetve a Pécsi Kulturális Központ (a PKK közvetlen használói ez esetben ez a két szervezet) rezsidíjat fizet a PKK használatáért, cserébe a realizált bevételeket a két szervezet teljes egészében megkapja. ***A rezsidíj kedvezménye,*** amely a PKK igénybevételének megkönnyítését, és a konferenciafunkció erősödésével a városi támogatási igény csökkenését szolgálja, ***szintén a projekt használónál jelentkező haszon.***

- **Külső gazdasági hasznok becslése:** Külső gazdasági hatások (negatív és pozitív externáliák) azon hatások, amelyek nem közvetlenül a projekt kedvezményezettjénél vagy a projekt használóinál jelentkeznek, és közvetlen pénzügyi ellentételezés nem kíséri őket.

A külső gazdasági hasznok becslésénél (egyéb generált hasznok) figyelembe vettük, hogy a PKK látogatói az eseményhez kapcsolódóan nemcsak a létesítményben vesznek igénybe szolgáltatásokat. A konferencia funkcionál a máshol, a PKK-n kívül realizálódó bevételeknél figyelembe szükséges venni a vendégek szállásköltségét, utazási költségét, étkezését, egyéb fogyasztását.

Másik igen jelentős társadalmi haszon a létrehozott munkahelyek hatása, közvetlenül a PKK alkalmazásában lévő alkalmazottak, illetve a kiszervezett tevékenységből létrejövő munkahelyek hasznait is.

A projekt közgazdasági költségeinek becslése:

A társadalmi költségeknek tekintjük azokat a költségeket, amelyek a projekt létesítése és működése során felmerülnek. Ez esetben is összegezzük a különböző csoportoknál jelentkező költségeket. Jelen projekt esetében a pénzügyi költségeken túl nem merül fel egyéb költség, a beruházás nem jár társadalmi haszonnal bíró létesítmény, tényező megszüntetésével, vagy romlásával. Annak létrejötte nem károsítja az érintetteket. Jelen projekt esetében ezek a költségek megegyeznek a projekt pénzügyi költségeivel, azaz a költségek vonatkozásában nincsen szükség a pénzügyi elemzésben bemutatott költségek módosítására, azaz ide soroljuk:

- A projekt beruházási költségeit,

- A projekt működési költségeit.

A közgazdasági költségek és hasznok pénzbeli kifejezése

Általános elvek:

- Az elemzéseket folyó áron végezzük el.
- Közgazdasági diszkontráta: 8% nominál értéken.
- A költségek vonatkozásában nincsen szükség a pénzügyi elemzésben bemutatott költségek módosítására.
- A bevételek vonatkozásában a közgazdasági hasznok esetében kulturális események kapcsán a teljes rezsidíjat haszonnak tekintjük.
- A konferencia és üzleti vendégek esetében a bevételeket nettó értékeket vettük figyelembe, figyelembe véve, hogy ez a vendégkör az áfa-t jellemzően visszaigényli.

Közgazdaságok hasznok pénzbeli kifejezése:

Közgazdasági haszonként vettük figyelembe a **használók hasznait**, azaz a közvetlen költés mértékét, amely a **PKK bevételeiben** számszerűsíthető. Ezen túlmenően a beruházásnak számos közvetett haszna van:

- Externális hasznok a PKK vendégeinek a **létesítményen kívül realizálódó bevételei**. Éltünk azzal a feltételezéssel, hogy a **konferenciavendégek** magasabb számban érkeznek a településen kívülről, így utazás, szálláshely igénybevétele, vendéglátás is felmerül. Az *iparági irodalmi adatok* tág határok között határozzák meg az egy főre eső konferenciavendégek költését (15.000Ft-30.000Ft). Az EKF év jelentős forgalomgeneráló, ismertség- és imázsjavító hatásából kiindulva, a költés meghatározásánál figyelembe vettük, hogy 2010-re a város árszínvonala (a vendéglátás és szálláshelyek tekintetében) a maihoz képest az infláció mértékénél jobban emelkedik, várhatóan létrejön(nek) négycsillagos szállodák is, így ennél magasabb, **32.000Ft/fő költéssel** számoltunk a létesítményen kívül generált költségek esetében. **Az iparágban jellemző haszonkulcsok alapján a bevételek 30%-t kalkuláltuk haszonként. A költés haszoneleme 9600 Ft/fő üzleti vendégek esetén.**

Ezt a fajlagos költést a leosztott éves látogatószámmal szorozva (és az átlagos éves jegyáremelkedéssel korrigálva) kapjuk meg az üzleti célú vendégek PKK-n kívül generált egyéb költsékek, mint realizált hasznok összegét, azaz, pl. 2010-ben a 9.600Ft-os fajlagos költés, a tervezett 22.050 fő látogatószámmal, és évente 3%-os inflációval 224.571.312Ft generált hasznot jelent (ld. táblázat).

- **A kulturális események vendégei** – részben, mert meghatározó mértékben helyiek – részben az esemény időtartama, jellemzői miatt kevesebb költéssel bírnak a létesítményen kívül. Rendkívül nehéz a kulturális események társadalmi hasznát számszerűsíteni, jellemző a helyspecifikusság is. A költsékek esetében figyelembe vettük, hogy a nagy számú helyi közönség mellett a kistérség, régió lakossága, illetve távolabbi területekről is nézőket csábíthat a színvonalas programkínálat. A kulturális rendezvények jegyár-bevétele fejezi ki a fogyasztók – látogatók – értékelését, ez reálisabban tükrözi a létesítmény hasznát. A rezsidíj és a jegyár közötti különbség jelen esetben szintén externális költés. Az eseményhez ezen túl járulékos költés kapcsolódhat vendéglátás, kulturális termékek (CD, könyvvásárlás stb.) ruházati cikkek stb. vásárlása kapcsán. **A tényezők összesítésével, a kulturális eseményhez kapcsolódó járulékos költsékeket átlagolva 3500 Ft/fő haszonnal számoltunk (becsült átlagos költés a piacfelmérési adatok alapján), 35%-os átlagos iparági haszonkulccsal számolva így látogatónként 1225 Ft/fő haszon realizálódik becsléseink szerint.**

A kulturális funkció generált egyéb bevételből származó haszna a fajlagos házon kívüli költésen túl (amely a fajlagos költés a leosztott éves látogatószámmal³ szorozva és az átlagos éves jegyáremelkedéssel korrigálva) tartalmazza a saját rendezésű koncertek és kulturális rendezvények bevételként a ház számára nem megjelenő részét, vagyis amit a rendezvényenkénti terembérleti díjból engedményként kapnak. Ez összesen

- A közgazdasági költség-haszon elemzésnél szükséges figyelembe venni a **teremtett munkahelyek révén realizálódó hasznot**. A PKK esetében 4 új munkahellyel számolhatunk (közép, illetve felsőközép beosztásban), számolni kell továbbá azokkal az új munkahelyekkel, amelyek a PKK üzemeltetéséhez kapcsolódó vállalászási tevékenységekben jutnak érvényre (takarítás, portaszolgálat, műszaki személyzet, biztonsági szolgálat, akusztikus-hangosító, konferenciaszervezés stb.), illetve amelyek a

³ Konferenciavendégek esetében 1,4nappal leosztva, a vendégszámnak megfelelően.

Zsolnay Örökség Kezelő Kht. központi szervezeti egységben, kifejezetten a PKK-hoz kapcsolódnak (a hatékony, és összehangolt munkavégzés következtében a munkatársak jellemzően nem teljes munkaidőben a PKK feladatait látják el). A közvetve és közvetlenül teremtett munkahelyek száma összesen 18 fő (jellemzően az alsóbb és közép jövedelmű rétegből). A PKK működése további munkahelyeket tehet szükségessé, amennyiben a látogatószám jelentősen növekszik.

A PKK-ban létrehozott munkahelyek esetében az alábbi átlagbérekkel kalkuláltunk:

Munkakör	Havi átlagbér	Éves bér	Létszám	Összes bér
Szakmai	860 000	10 320 000	1	10 320 000
Műszaki	800 000	9 600 000	1	9 600 000
Értékesítés	540 000	6 480 000	1	6 480 000
Marketing	440 000	5 280 000	1	5 280 000
Összesen			4	31 680 000

A divizionális szervezeti struktúra miatt az alkalmazottak munkabérét jelentősen meghaladja a kiszervezett szolgáltatások/igénybevett szolgáltatást nyújtók bére. (Ezek egy meghatározó része kifejezetten és kizárólag a PKK beruházásnak köszönhető.) Ezek esetében a szolgáltatásért nyújtott összeggel számolhatunk, mint a munkavégzésért nyújtott ellenszolgáltatás:

Szolgáltatás	Összes kifizetés
Takarítás	6 900 516
Őrzés	9 600 000
Műszaki szolgáltatás	7 200 000
PKK központi munkatársa	16 000 000
Konferenciaszervező	16 500 000
Hangosító-világosító	2 400 000
Világosító	1 200 000
Portaszolgálat	3 000 000
Összesen	62 800 516

Így 2010-ben összesen 94.480.516 millió Ft teremtett munkahelyek révén realizálódott haszonnal számolhatunk, amely a további években inflációnak megfelelő mértékben növekszik. A kulturális/üzleti célú tevékenységek között ennek megosztása a látogatószám arányok szerint történt. Bázisévnek 2010-et tekintve, a 3%-os hosszú távú nominál inflációs rátával korrigáljuk az eredményt.

- **A kulturális/közcéli funkcióra (a projekt jövedelemtermelő beruházásokhoz sorolandó része) vonatkozóan a költség-haszon elemzés korrekcióját végeztük el:** az előzőekben bemutatott hasznokon túl további korrekció szükséges. A konferenciafunkció önállóan nem valósulhatott volna meg a konferencia/üzleti funkciónál szerepeltetett – meghatározó részben a látogatószámok alapján felosztott – beruházási költségből. A kizárólag konferenciafunkcióra alkalmas épület bekerülési költsége megközelítőleg azonos a multifunkciós épület bekerülési költségével. A konferencia funkció önálló megépülését az is gátolná, hogy a beruházáshoz állami támogatást az EKF program kapcsán nem kaphatna (egyéb állami támogatás megítélése jelentős bizonytalanságot hordozna). Ilyen értelemben tehát a **koncert/kulturális funkció hasznának tekinthető a konferencia/üzleti funkcióra jutó beruházási költség, illetve a konferencia funkció működtetéséből származó nettó jövedelem jelenértéke.** Ennek értéke (Ft):

2008	2009	2010
388 482 609	1 481 344 947	783 150 841

A közgazdasági költség-haszon elemzés eredményét a referencia időszakban az alábbi táblázat mutatja **(Ft, nettó, nominál értéken):**

Közzgazdasági haszonzemek	PV	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Használónál jelentkező hasznok	3 711 321 626	0	0	319 771 217	340 429 676	394 385 264	464 633 380	528 423 544	587 963 757	664 554 968	725 724 156	821 318 292	886 658 974	1 012 223 197
Kulturális	805 729 287	0	0	115 179 037	105 762 671	102 950 974	109 149 581	114 812 173	121 556 020	128 601 166	135 068 748	142 726 243	149 776 498	157 121 314
Üzleti	2 905 592 339	0	0	204 592 180	234 667 004	291 434 290	355 483 799	413 611 371	466 407 737	535 953 802	590 655 409	678 592 049	736 882 476	855 101 883
2. Externális haszon	7 237 003 651	388 482 609	1 481 344 947	1 241 079 392	476 539 987	549 549 054	627 100 396	698 077 025	763 210 534	853 547 738	920 603 089	1 015 968 098	1 078 529 876	1 167 917 939
Kulturális	4 240 322 384	388 482 609	1 481 344 947	1 002 446 538	194 139 135	204 782 444	237 849 320	198 773 993	286 099 367	318 675 956	343 576 434	389 650 947	327 862 758	495 918 004
Üzleti	3 457 981 898	0	0	249 393 529	282 400 852	354 012 061	429 852 480	499 303 032	560 778 039	648 032 916	712 034 514	803 801 991	862 561 659	948 881 554
2.1. Generált egyéb bevételből származó haszon	4 094 556 158	0	0	363 448 035	379 225 056	449 314 675	523 858 986	591 738 372	653 681 722	740 733 061	804 403 972	896 283 007	955 254 232	1 040 944 026
Kulturális	934 206 925	0	0	138 876 723	127 460 755	131 110 824	134 899 348	137 807 451	141 857 414	146 060 514	149 303 452	153 796 086	157 271 091	160 850 346
Üzleti	3 160 349 233	0	0	224 571 312	251 764 301	318 203 851	388 959 637	453 930 921	511 824 308	594 672 547	655 100 520	742 486 921	797 983 142	880 093 680
2.2. Munkahelyteremtésből származó haszon	710 923 575	0	0	94 480 516	97 314 931	100 234 379	103 241 411	106 338 653	109 528 813	112 814 677	116 199 117	119 685 091	123 275 643	126 973 913
Kulturális	413 290 909	0	0	69 658 299	66 678 380	64 426 169	62 348 568	60 966 542	60 575 082	59 454 308	59 265 123	58 370 021	58 697 126	58 186 039
Üzleti	297 632 665	0	0	24 822 217	30 636 551	35 808 210	40 892 842	45 372 111	48 953 731	53 360 369	56 933 994	61 315 069	64 578 518	68 787 873
2.3. Beruházás korrigált haszna	2 431 523 919	388 482 609	1 481 344 947	783 150 841	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulturális	2 431 523 919	388 482 609	1 481 344 947	783 150 841	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4. Bevételek korrigált haszna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulturális	461 300 631	0	0	10 760 674	0	9 245 451	40 601 403	0	83 666 872	113 161 134	135 007 859	177 484 840	111 894 542	276 881 618
Üzleti	-461 300 631	0	0	-10 760 674	0	-9 245 451	-40 601 403	0	-83 666 872	-113 161 134	-135 007 859	-177 484 840	-111 894 542	-276 881 618
Összes haszon	10 948 325 277	388 482 609	1 481 344 947	1 560 850 609	816 969 663	943 934 317	1 091 733 776	1 226 500 569	1 351 174 291	1 518 102 706	1 646 327 245	1 837 286 390	1 965 188 850	2 180 141 136
Kulturális	5 046 051 671	388 482 609	1 481 344 947	1 117 625 575	299 901 806	307 733 419	346 998 901	313 586 166	407 655 387	447 277 122	478 645 181	532 377 190	477 639 256	653 039 318
Üzleti	5 902 273 606	0	0	443 225 034	517 067 856	636 200 899	744 734 875	912 914 403	943 518 905	1 070 825 584	1 167 682 064	1 304 909 200	1 487 549 594	1 527 101 818
Közzgazdasági költségek														
Összes közzgazdasági költség	9 332 986 762	1 040 666 765	4 250 011 673	2 612 452 936	502 466 454	546 646 704	590 029 212	777 628 193	659 310 990	701 805 452	738 526 620	787 275 125	1 000 634 789	-3 782 389 593
Kulturális	5 167 889 324	652 184 157	2 768 666 726	1 636 984 705	264 625 203	265 858 254	276 502 045	361 355 687	277 886 803	280 305 102	284 167 276	287 436 665	376 922 714	-2 576 689 216
Üzleti	4 165 097 437	388 482 609	1 481 344 947	975 468 231	237 841 251	280 788 450	313 527 167	416 272 507	381 424 186	421 500 350	454 359 344	499 838 460	623 712 075	-1 205 700 376
Közzgazdasági eredmény	1 615 338 515	-652 184 157	-2 768 666 726	-1 051 602 327	314 503 209	397 287 613	501 704 564	448 872 376	691 863 302	816 297 255	907 800 626	1 050 011 265	964 554 061	5 962 530 728

- ENPV (gazdasági nettó jelenérték): a jövőbeni nettó haszonáramok diszkontált értéke. Az ENPV kiszámítása a projekt megítélésének kulcseleme, mivel csak pozitív ENPV-vel rendelkező projektek támogathatók.
- ERR (gazdasági belső megtérülési ráta): az ERR-rel kapcsolatos elvárás, hogy legyen nagyobb, mint az alkalmazott diszkontráta (nominál értéken 8%, reálértéken ez 5%-ot jelent). Amennyiben az ERR nem számítható ki, csak az ENPV alapján lehet dönteni.

A projekt egészére vonatkoztatva a mutatók a következőképpen alakulnak:

Funkció	ENPV	ERR	BCR
Teljes projekt	1 615 338 515	12,50%	1,17

23. táblázat: A PKK közgazdasági mutatói

Forrás: saját szerkesztés

A projekt közgazdasági mutatói teljesítik az elvárt feltételeket.

Természetesen a számszerűsíthető hasznok mellett nem tekinthetünk el a nem költségként realizálódó haszonelemektől sem:

- Ingatlanérték növekedéséből származó haszon: A Balokány, mint Pécs leszakadó, szlömösödő városrésze a beruházás eredményeként előreláthatólag növeli prosperitását, ami az ingatlanárak növekedését is maga után vonja. Várható egy funkcióváltás az ingatlanok tekintetében. A változás mértéke azonban nehezen becsülhető, figyelembe véve, hogy a PKK beruházás önmagában nem elegendő a jelentős változáshoz, a kulcsprojektek közül 4 van közvetlenül hatással a városrész fejlődésére, de nagymértékben befolyásolja a változást az is, hogy milyen mértékben valósul meg a Zsolnay Vilmos út forgalomcsökkenése, a tömegközlekedés fejlődése, megépül-e a szálloda a szomszédos telken. A bizonytalansági tényezők miatt ezen hatást nem számszerűsítettük.
- Az esemény meglátogatásából fakadó élmény, szellemi gyarapodás szintén nehezen számszerűsíthető. A jegyárak csak részben tükrözik a képviselt értéket, a kulturális események kapcsán kiemelkedően sok a kedvezményes, vagy támogatott jegy. Ez

esetben is eltekintettünk a hasznok számszerűsítésétől, megjegyezzük azonban, hogy ez a haszontényező, a bemutatott hasznokhoz képest igen jelentős értéket képvisel.

- Előbbi haszonelemhez kapcsolódóan jelentős pozitív fejlődés várható a lakosság kultúrafogyasztási szokásaiban is. A színvonalas körülmények között megrendezésre kerülő programok a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzését segítik, nemcsak a 2010-es EKF évben, de azt követően is: bár az EKF év kiugró eredményeket hozhat, hosszabb távon is számolhatunk a lakosság kultúra iránti elkötelezettségének, érdeklődésének a fokozódásával, amely a létesítmény egyik kiemelt hasznaként értékelhető.
- A turizmus multiplikátor hatásának köszönhetően pozitív gazdasági, társadalmi hasznok (pl. bevételek, illetve munkahely-teremtés) realizálódnak, amely Pécs régióközponti szerepköréből adódóan kisugárzik tágabb körzetére is.
- A siker lényeges elemét jelentik – a kulturális rendezvények esetében éppúgy, mint az üzleti események terén – a különféle kapcsolódó területű nemzetközi szakmai szervezetekkel kialakítandó együttműködések, részben a tudástranszfer, a tapasztalatcsere érdekében, részben mivel ezek az együttműködések értékesítési funkciót is betöltenek és PR-értéket is képviselnek. Ezáltal a határokon átívelő együttműködések a projekt *európai dimenzióját* is nagymértékben erősíthetik. Ebben kiemelt szerepet játszhat a Pannon Filharmonikusok tevékenysége: a zenekar színvonalas körülmények között próbálhat, így az infrastrukturális nehézségek többé nem jelentik gátját a minőség fenntartásának. Ez a jelenleg is igen nagy elismertségnek örvendő zenekar további fejlődését hozhatja, amely – a zenekar, mint fontos imázsközvetítő elem külföldön is – a város, a régió, sőt az ország nemzetközi megítélésében is jelentős hasznokkal járhat.

Összességében tehát a PKK megépítésének közvetlen és közvetett társadalmi hasznossága vitathatatlan, mind a keresletgeneráló turisztikai funkciókórból adódó multiplikátor hatások miatt, mind a kultúrafogyasztás ösztönzése tekintetében.

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

**PÉCSI KONFERENCIA- ÉS
KONCERTKÖZPONT**

HIÁNYPÓTLÁS

2008. NOVEMBER 06.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	2
2) CBA számítási modelljének részletezése.....	3
2.1 Az igényfelmérés és kapacitáskihasználtság módszertanának bemutatása, az inflációs prognózissal.....	3
2.2 A projekt szinergiahatása az EKF más projekteivel.....	23
6) A projekt munkahelyteremtő és –megtartó hatása.....	27
11) Útépítés.....	33
Indikátortábla kiegészítései.....	36
Melléletek.....	37
Melléklet – Részletes számítások (külön anyagban).....	37
Melléklet – Dél-Dunántúli Régió támogatott szálláshely-beruházásai.....	37

2) CBA SZÁMÍTÁSI MODELLJÉNEK RÉSZLETEZÉSE

2.1 Az igényfelmérés és kapacitáskihasználtság módszertanának bemutatása, az inflációs prognózissal

A pénzügyi elemzés módszertana igazodik a projekt méretéhez, a projektgazda és a tevékenység jellege (vállalkozási, nem vállalkozási) alapján a projekt állami támogatás szempontjából történő besorolásához. A következő főbb feltételezéseket alkalmaztuk az elemzés során:

- Történelmi költség módszer kerül alkalmazásra, azaz a projekt nélküli eset nullának tekintendő. Ennek oka, hogy a létesítmény maga előzmény nélküli. A meglévő intézményektől történő elválasztás is megtörténik, ezért nem értelmezhető a fejlesztési különbözet módszer. Pécs kulturális tevékenysége viszont értelemszerűen a piacelemzés alapján a bevételi oldalon jelenik meg.
- A pénzügyi diszkontráta 8,0% nominál értéken, reálértéken 5%.
- A megvalósíthatósági tanulmányban bemutatott működtetési változat megvalósítását feltételeztük.
- A kulturális tevékenység esetén a támogatási arány 85%; a konferencia (üzleti) célú rendezvényszervezés esetén a támogatási arány a regionális támogatásra vonatkozó szabályok szerint 50%. A projektgazda ezen túl élni kíván a ÖTM önerő kiegészítő támogatását, a projekt elszámolható költségének 5%-áig.
- Az Irányító Hatósággal történt egyeztetésnek megfelelően a számításokat 2020-ig végezzük el.

A számítások során alkalmazott **inflációs** ráta meghatározásához az inflációs sor az ECOSTAT előrejelzéseit vette alapul. A magyar fogyasztói árindex előrejelzése során ún. year-on-year előrejelzést alkalmaznak, amely a CPI éves változását mutatja az előző évhez képest. A 2008-2020-ig terjedő időszak hosszú távú átlagos nominál inflációs rátája eszerint 3%.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Átlag
CPI	4,3	2,8	2,8	3,0	3,1	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8%	2,8	2,8%	3,0%

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%		
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	---	--	--

PÉCS2010
KONZORCIUM

A kihasználtság becsléséhez az alábbi információforrásokat használtuk fel:

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szakmai programjának megalapozására **részletes helyzetfeltárás, igényfelmérés** készült.

Az igényfelmérés sarkalatos pontját jelentette a funkciók várható keresletének prognosztizálása: ehhez felhasználtuk a rendelkezésre álló **szekunder információkat**, úgymint a lakosság kultúrafogyasztási szokásainak KSH statisztikáit, Pécs vendégforgalmi statisztikáit, MICE turizmus általános keresleti-kínálati trendjeit, a volt EKF városok eredményeit, a hasonló funkciókörű, felépítésű nemzetközi és hazai létesítmények üzemeltetési tapasztalatait, a főbb kulturális intézmények jelenlegi látogatottságát, a rendezvények jelenlegi látogatószámát, turisztikai statisztikákat és egyéb kutatási adatokat, stb.

A szekunder információk feltárása és értékelése mellett primer felmérés is készül. A **primer adatgyűjtés** keretében a következő módszereket használjuk:

- Helyszíni bejárások
- Műszaki-építészeti szakértői tevékenység
- Szakértői mélyinterjúk készítése
- Szakértői workshopok tervezése
- Volt EKF-városok megkeresése
- Kérdőíves megkérdezés
- Visszacsatolás kapcsolódó rendezvényekről

A primer felmérés során kiemelt eleme volt adatgyűjtésünknek a Synovate Piackutató Kft. által végzett, 2007 nyarán készült specifikus **kérdőíves felmérés** is. A felmérés során *1000 belföldi turistát, 150 külföldi (nagysebenedi¹) turistát, 150 pécsi és térségi vállalkozást, valamint 300 pécsi és kistérségi lakost* kérdeztünk meg az egyes kulcsprojektek, így a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont társadalmi elfogadottságát és támogatottságát, várható keresleti-kínálati viszonyait feltérképezve.

¹ Nagyszében 2007-ben volt EKF-város, így az itt megforduló turisták véleménye tükrözheti a program turizmus keresletre gyakorolt hatását.

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

A kérdőíves felmérés kvantitatív kutatási módszer, amely objektív, számszerűsíthető és statisztikai eszközökkel feldolgozható eredményeket ad. A kérdőíves megkérdezés alapvetően 4 csoportra terjed ki:

- a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- b.) Nagyszebenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése (személyes)
- c.) Lakosság kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- d.) Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése (telefonos)

A megkérdezés az a.), c.) és d.) szegmensekben reprezentatív, azaz véletlen kiválasztással kerülnek be az alanyok a mintába: a reprezentativitás feltétele ugyanis a véletlen mintavétel, míg az eredmények megbízhatóságát a megfelelő mintanagysággal biztosíthatjuk. Több szegmens esetében szakértői rétegzett mintavétel indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).

- *a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása
 - Fő témakörök: belföldi turisták kulturális utazási szokásai, Pécs ismertsége és imázsa (versenytársakkal összehasonlítva), az EKF ismertsége és imázsa, vendégek igényeinek és elvárásainak feltárása, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, tervezett fejlesztések turisztikai pozícióra gyakorolt hatása, stb.
 - Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
 - Megkérdezettek köre: országos reprezentatív mintavétel (belföldi lakosság)
 - o Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.

- legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);
 - belföldi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
- Kvóták: belföldi lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele, valamint a régiók lakosságszáma alapján *rétegzett mintavétel* indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).
- Mintanagyság: 1000 fő
 - A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *b.) Nagyszébenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása, termékfejlesztési szükségleteinek meghatározása a Nagyszébenbe látogató turisták tapasztalatainak, igényeinek feltárásával.
 - Fő témakörök: az EKF program ismertségének és imázsának elemzése, Nagyszében vendégforgalmának változása az EKF program hatására, a külföldi turisták EKF-városokkal szemben támasztott igényei és elvárásai a konkrét tapasztalatok illetve az elvárt teljesítmény szempontjából.
 - Módszer: személyes kérdőíves megkérdezés – kérdőív hossza kb. 20 perc
 - Megkérdezettek köre: Nagyszébenbe látogató külföldi (nem magyar) turisták
 - Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.
 - legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);

- magyarországi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
- Kvóták: az utazás kevésbé jól definiálható valószínűsége miatt kvótázást nem tartunk szükségesnek.
- Mintanagyság: 150 fő
- A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *c.) Lakossági megkérdezés*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása, stb.
 - Fő témakörök: kulturális fogyasztási szokások, az EKF ismertsége és imázsa, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, lakosok igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, a fejlesztések támogatottságának jelzése, stb.
 - Módszer: telefonos kérdőíves reprezentatív megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
 - Megkérdezettek köre: pécsi illetve kistérségi lakosok
 - Szűrőkritériumok: pécsi vagy kistérségi állandó lakos
 - Kvóták: lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele alapján rétegzett mintavétel indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül). Kistérségi lakosok maximum a minta 20%-áig vehetnek részt a kutatásban, mivel a fejlesztések hatásai a városi lakosok szempontjából közvetlenebb módon érvényesülnek.
 - Mintanagyság: 300 fő
 - A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *d.) Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése*

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia alátámasztása, a befektetői tőkebevonás lehetőségeinek vizsgálata, stb.
- Fő témakörök: EKF ismertsége és imázsa, helyi vállalkozások igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, potenciális befektetői szándékok feltárása, az egyes fejlesztések támogatottságának jelzése, hivatásturizmus kapcsolódó pontjainak feltárása, stb.
- Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
- Megkérdezettek köre: pécsi székhellyel illetve telephellyel rendelkező vállalkozások.
 - o Szűrőkritériumok: EKF program ismerete („hallott már róla”)
 - o Kvóták: vállalkozások súlya szerint rétegzett mintavétel indokolt az egyéni vállalkozások jelentős aránya miatt fellépő torzítások kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül).
- Mintanagyság: 150 fő
- A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.

A kérdőívek kérdésblokkjai között hangsúlyosan szerepelt Pécs várható meglátogatására, az egyes új létesítmények, így a PKK igénybevételére, a különböző programok népszerűségére vonatkozó preferenciák, igények és elvárások feltárása, így az alapot jelentett a kapacitáskihasználtsági terv összeállításához.

Emellett számos **mélyinterjú** készült a város kulturális, és hivatásturisztikai életében szerepet játszó turisztikai szakértőkkel, intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, vállalkozások vezetőivel, stb., mely személyes megkérdezések célja szintén a várható kereslet prognosztizálásának előkészítése volt. A mélyinterjúkból nyert információk szintén beépültek az igényfelmérésbe.

Összességében, a piacanalízis alapján állítottuk fel azt a programstruktúrát, határoztuk meg azt az éves rendezvénymennyiséget és –összetételt, amely az igényfelméréshez illeszkedve, a keresleti trendek alapján reális szakértői becslést jelent a létesítmény várható kapacitáskihasználtságára.

PÉCS2010
KONZORCIUM

MAV
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont 2010-ben prognosztizálható látogatószámának becsléséhez Pécs várható látogatószámából indultuk ki: az alábbi táblázat alapján meghatároztuk, hogy az elmúlt évekre jellemző trendek, az EKF év keresletgeneráló hatása alapján, az igényfelmérésre alapozva mekkora látogatószám prognosztizálható 2010-ben, illetve az azt követő években:

Mutatók / 2010-re	Látogatószám			Forrás
	Külföld	Belföld	Összesen	
Pécs jelenlegi vendégszáma (2006*)	28 ezer fő	102 ezer fő	130 ezer fő	KSH
Várható vendégforgalom változás a jelenlegi trendek alapján (2006-2009)	95%	81%	83%	korábbi évek trendjei, más változás nélkül (2006/2003)
Bővülő programkínálat miatti keresletbővülés (2009-re)	105%	110%	109%	becslés
Látogatószám (2009)	28 ezer fő	90 ezer fő	118 ezer fő	számítás
Várható vendégforgalom növekedés 2010-ben	120%	140%	135%	EKF városok tapasztalatai (reális becslés)
Várható látogatószám 2010-ben	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	számítás
Átlagos tartózkodási idő (nap)	2,2	1,8	1,9	KSH
Tartózkodási idő változása (2006-2009)	109%	94%	97%	korábbi évek trendjei (2006/2003)
Tartózkodási idő (2009)	2,4	1,7	1,8	számítás
Átlagos tartózkodási idő növekedése 2010-ben	150%	130%	132%	EKF városok tapasztalatai
Átlagos tartózkodási idő 2010-ben	3,6	2,2	2,5	számítás
Átlagos vendégéjszaka szám 2010-ben	120 ezer fő	276 ezer fő	396 ezer fő	számítás (reális becslés alapján)
<i>feltételezés: 2010-ben a Pécsre érkező vendégek legalább minimális mértékben érdeklődnek a kultúra iránt</i>				
Várható, kultúra iránt érdeklődő turisták száma	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	trendek
Átlagos költség kulturális programokra/nap (Ft)	1 603	2 745		felmérés eredménye**
Átlagos részvétel kulturális programokon/nap	0,5	0,9		felmérés eredményei (3000Ft-os átlagos jegyár esetén)

Összes kultúrafogyasztás (programokon való részvétel)	64 ezer fő	253 ezer fő	317 ezer fő	számítás
PKK-t meglátogatók aránya	20%	15%		becslés a felmérés alapján
PKK összes várható látogatószáma/2010. év	13 ezer fő	38 ezer fő	50 ezer fő	számítás
Lakosság kulturális igénybevétele				
Pécsi kistérség lakosságszáma, 2007. január 1.			185 ezer fő	KSH
Lakosságszám változása/év			0,999	KSH (átlagérték, 2000-től 2007- ig)
Pécs kistérség lakosságszáma, 2010. január 1.			184 ezer fő	KSH adatokból számított
PKK-t meglátogatók aránya/év			20%	felmérés eredményei
PKK összes várható látogatószáma/2010. év			37 ezer fő	számítás
MICE piac				
Pécs jelenlegi összes konferenciavendége			41 ezer fő	városi adatok
Növekedés 2010-ig			50 ezer fő	5%-os növekedés
PKK-által elvitt konferenciák aránya			40%	becslés
PKK összes várható MICE vendége/2010. év			20 ezer fő	számítás
Egyéb fizetős események***				
2010-ben várható vendégszám			27 ezer fő	Kölcsey adatok alapján becslés
ebből a PKK-ban várható			8 ezer fő	számítás
PKK tervezett összes látogatószáma, 2010			115 ezer fő	összesített adat
Átlagos számított nézőszám/nap			319	360 nap üzemidőre vetítve (=115 000/360)
* Kiindulási adatként minden esetben 2006-os adatot használtunk, mert a jelenleg rendelkezésre álló előzetes 2007-es adatok nem tartalmazzák a pontos külföldi-belföldi vendégkör megoszlást				
** Forrás: 2007-ben készített kérdőíves felmérés eredményei				
*** fogadások, party-k, esküvők, stb				

Ennek megfelelően prognosztizáltuk a PKK várható forgalmát 10 éves időtávlatban – a táblázatban levezetett látogatószámtól a rendezvénystruktúra szerint összesített nézőszám

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

**ECONO
CONSULT**

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

kismértékben eltér, illetve alacsonyabb értékeket tartalmaz, mivel a PKK 2010 márciusában nyit a tervek szerint. A fő programtípusok szerint a PKK várható látogatószáma tehát:

- A látogatószámokat a rendelkezésre álló kapacitásoknak megfelelően becsültük.
- Az évek előrehaladtával – a piaci bevezetésnek köszönhetően – a létesítmény kihasználtsága javul, akár párhuzamos események megrendezésére is mód nyílik.
- **Konferenciaszegmens:** a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen kb. 20 ezer fő a MICE szegmens esetében. *Pécs jelenlegi és várható piaci pozíciója alapján* – a helyzetfeltárára alapozva – ennek **80%-a belföldi, 20%-a nemzetközi** konferencia, szeminárium, meeting. **2010-ben, azaz az EKF évben a létesítmény jellemzően kulturális eseményeknek ad majd helyet,**
 - Egyrészt a programstruktúrának megfelelően,
 - Másrészt, mivel az üzleti célú rendezvények esetében szükséges számolni a piaci bevezetés viszonylag hosszú (nemzetközi tapasztalatok szerint mintegy 5 éves) felfutási idejével, a nagyobb rendezvények hosszabb előkészítési időigényével.

Utóbbi miatt, a programstruktúrában a kisebb létszámú események dominálnak az első évben. Ezt követően, az üzemeltetés jövedelmezőségének javítása érdekében, a **konferenciák száma növelendő, a piaci bevezetés után, a hatékony szervezési és marketingmunkának köszönhetően nagyobb létszámú, hosszabb előkészítést igénylő rendezvények megnyerésére is lehetőség nyílik.** A trendek alapján, a PKK-ban rendelkezésre álló konferencia- és szemináriumtermek nagyságának megfelelően, a rendezvények átlagos méret szerinti megoszlása az alábbiak szerint várható:

Átlagos méret (fő)	Átlagos megoszlás	
	2010	2010 után
850	2-3%	2-5%
700	4-5%	5-8%
600	14-15%	14-19%
350	29-30%	28-35%
200	49-50%	20-35%

Hazai és nemzetközi tapasztalatok, trendek alapján, a hivatásturisztikai eseményeknél átlagosan 1,4nap/esemény hosszal számolunk. Ennek megfelelően a látogatószám várható alakulása a MICE szegmensben az alábbiak szerint prognosztizálható néhány kiemelt évben (részletesen ld. melléklet):

Látogatószám		2010		2011		2015		2018	
Méret	Méret*	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
850	1190	1	1 190	2	2 380	5	5 950	6	7 140
700	980	2	1 960	2	1 960	9	8 820	11	10 780
600	840	6	5 040	8	6 720	17	14 280	28	23 520
350	490	12	5 880	14	6 860	16	7 840	18	8 820
200	280	20	5 600	20	5 600	23	6 440	25	7 000
Összesen		41	19 670	46	23 520	70	43 330	88	57 260

*1,4-es átlagos hosszal

- **Kulturális szegmens:** a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen, kb. 87 ezer fő a kulturális szegmens esetében.

Megoszlásukhoz a piacanalízis ad iránymutatást:

- Lakóhely szerint 57-58%-uk turista (ennek 75%-a belföldi, 25%-a külföldi), 42%-uk pedig helyi illetve térségi lakos.
- Motivációs szegmensek alapján – a szegmens méretének, kultúrafogyasztási szokásainak és jellemző költségeinek alapján – a „Könnyed” szegmens részaránya 50%, a „Megszállottaké” 30%, a „Komolyaké” pedig 20%.

A jelenlegi és az igényfelmérés alapján előre jelezhető kultúrafogyasztási szokásoknak, a turistaérkezések számának megfelelően a programstruktúra várhatóan az alábbiak szerint alakul:

- Az EKF év programstruktúrájának, és a hivatásturizmus már bemutatott előfeltételeinek megfelelően 2010-ben a kulturális rendezvények dominálnak a létesítmény éves rendezvénynaptárjában.
- Az üzemeltetési tervből adódóan a kulturális rendezvények jelentős részét a Pannon Filharmonikusok illetve a Pécsi Kulturális Központ szervezi.
- A Pannon Filharmonikusok – a jelenlegi eladott belépőjegyszáma alapján, a komolyzene iránti érdeklődésnek, továbbá a zenekar egyéb kötelezettségeinek

megfelelően – évente 50 nagyzenekari koncert megrendezését vállalja, ezt a működtetési feltételrendszer szerint a szervezet a PKK rendezvénynaptárjában lejegyezni köteles. Ezek az események átlagosan 850 fős látogatószámmal rendezhetők meg a zenekar menedzsmentjének szakértői becslése szerint. A koncertek esetében tehát feltételezzük, hogy a Pannon Filharmonikusok koncertjei képesek lesznek megtölteni a nagyterem kapacitásait (átlagos nézőszám 850 fő).

- A 2010-es év kiemelkedő kulturális jelentősége miatt a további kulturális programok esetében is jelentős látogatószám prognosztizálható: a PKK rendezvénytereinek nagyságát, és az ehhez kapcsolódó üzemeltetési költségeket figyelembe véve, a létesítmény presztízsvértékének megfelelően, továbbá a kulturális programok alacsonyabb jövedelmezősége miatt, a létesítményben kizárólag nagyobb vonzerejű, jelentősebb látogatószámú kulturális események megszervezése indokolt.
- A kulturális események iránti kereslet átmenetileg visszaesik 2011-ben (az általános trendeknek, a volt EKF városok tapasztalatainak megfelelően), azonban ezt követően – az ismertség és kedveltség javulásával párhuzamosan – fokozatos növekedéssel számolhatunk. Az EKF év kiemelt kulturális eseményeihez képest azonban némileg alacsonyabb átlagos látogatószám/esemény értékkel kalkulálhatunk.
- A működtetési struktúrából fakadóan a Pécsi Kulturális Központ évente 28 kulturális esemény lejegyzésére köteles. Az ezen felül befogadott rendezvények számában a piaci kereslet érvényesül, 2010 magasabb rendezvényszámát követően visszaesés következik be, majd lassú emelkedést mutat a külső kulturális rendezvények száma is.

Ennek megfelelően a látogatószám várható alakulása a kulturális szegmensben az alábbiak szerint prognosztizálható néhány kiemelt évben (részletesen ld. melléklet):

Látogatószám		2010		2011		2015		2018	
Méret 2010	Méret 2010 után	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
850	850	50	42500	50	42500	50	42500	50	42500
800	620	28	22400	28	17360	28	17360	28	17360
750	700	17	12750	10	7000	13	9100	15	10500
Összesen		95	77650	88	66860	91	68960	93	70360

- **Egyéb profitorientált események** (pl. bálók, fogadások, partik, esküvők): a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen, kb. 8 ezer fő az egyéb profitorientált események esetében.

Ezek – az események jellege miatt – 100%-ban helyi, térségi illetve regionális lakosok, vállalkozások, intézmények által szervezett programok.

A PKK rendezvénytereinek nagyságát, és az ehhez kapcsolódó üzemeltetési költségeket figyelembe véve, a létesítmény presztízsértékének megfelelően, a létesítményben kizárólag nagyobb, átlagosan 400 fős vendégszámú események megszervezése várható. 2011-ben e területen is visszaesés következik be, ezt követően stabil növekedéssel számolhatunk. A fenntarthatóság érdekében az üzleti események számát 2010 után folyamatosan növelni szükséges, a keresletnek megfelelő mértékben. 2015 után a fizetős események átlagos létszáma is növekszik (átlagosan 450fő/eseményre nő).

Látogatószám		2010		2011		2015		2018	
Méret 2010	Méret 2010 után	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
400	400*	20	8000	18	7200	31	12400	37	16650
Összesen		20	8000	18	7200	31	12400	37	16650

*2015 után 450 fős átlagos létszámmal számolunk

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a táblázatban szereplő értékek a turisták számára vonatkozóan reális becslést tartalmaznak. Optimális esetben ennél magasabb látogató/vendégéjszaka-számot realizálhat a város, mivel Pécs esetében a program – a korábbi EKF városokkal összehasonlítva – az alacsony kiinduló értékek miatt arányaiban a fentieknél

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

magasabb emelkedést eredményezhet. A kapacitások tervezésekor a becslés bizonytalanságát mindenképp be kell kalkulálni, azaz a létesítmény tervezésekor a rendezvények számának növelhetőségét, a rugalmasan bővíthető kapacitásokat biztosítani szükséges.

Figyelembe véve, hogy a beruházás hiánypótló, több olyan esemény megrendezését generálhatja, amelyek mindeddig azért nem voltak jelen a városban, mert ezekhez nem állt rendelkezésre megfelelő helyszín.

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Kihasználtsági terv az első két, és további néhány kiemelt évben (az évekre lebontott kihasználtsági terv a részletes számításokat tartalmazó mellékletben található):

Éves látogatószám	Méret (fő)	Méret (átl. nappal)	2010		2011		2015		2018		2020	
			darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium, egyéb hivatásturisztikai esemény	850	1 190	1	1 190	2	2 380	5	5 950	6	7 140	6	7 140
	700	980	2	1 960	2	1 960	9	8 820	11	10 780	13	12 740
	600	840	6	5 040	8	6 720	17	14 280	28	23 520	35	29 400
	350	490	12	5 880	14	6 860	16	7 840	18	8 820	20	9 800
	200	280	20	5 600	20	5 600	23	6 440	25	7 000	25	7 000
Összes konferencia, szeminárium			41	19 670	46	23 520	70	43 330	88	57 260	99	66 080
	2010	2011-től										
Koncert	850	850	50	42 500	50	42 500	50	42 500	50	42 500	50	42 500
Egyéb városi kulturális esemény	800	620	28	22 400	28	17 360	28	17 360	28	17 360	28	17 360
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	17	12 750	10	7 000	13	9 100	15	10 500	15	10 500
Összes kulturális esemény			95	77 650	88	66 860	91	68 960	93	70 360	93	70 360
Egyéb fizetős rendezvény	400	400	20	8 000	18	7 200	31	12 400	37	16 650	38	17 100
Mindösszesen				105 320		97 580		124 690		144 270		153 540
Összes gazdasági, üzleti esemény látogatószáma				27 670		30 720		55 730		73 910		83 180
Összes kulturális, közcélú esemény látogatószáma				77 650		66 860		68 960		70 360		70 360
Gazdasági, üzleti célú eseményeken résztvevők aránya				26,27%		31,48%		44,69%		51,23%		54,17%
Kulturális, közcélú eseményeken résztvevők aránya				73,73%		68,52%		55,31%		48,77%		45,83%

1. Táblázat: Éves becsült látogatószámok

Forrás: saját szerkesztés

* A hivatásturisztikai eseményeknél átlagosan 1,4nap/esemény hosszal számolunk a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján.

A **bevételek** becslése a két – kulturális/közcélú és üzleti/konferencia – funkcióra elkülönülten történt. Az üzleti funkció bevételei esetében a piaci tapasztalatoknak megfelelően számoltunk.

Eltérő módon számítottuk a különböző típusú események fajlagos bevételeit:

Más multifunkcionális létesítmények példáinak megfelelően szétválasztottuk a saját szervezésű, illetve a külső (értékesített) eseményeket, és meghatároztuk ezek arányát rendezvénytípus szerint:

2010	Saját– szervezett - produkción	Külső – értékesített - produkción
Nemzetközi konferencia	10%	90%
Belföldi konferencia	25%	75%
Koncert	100%	0%
Egyéb városi kulturális esemény	100%	20%
Egyéb külső kulturális esemény	0%	100%
Egyéb fizetős rendezvény	20%	80%
Összesen	42%	58%
Kulturális	67%	33%
Üzleti	18%	82%

Az üzemeltetési tervnek megfelelően, a Pannon Filharmonikusok Pécs és a Pécsi Kulturális Központ a teremhasználati díj rezsiköltségét fizeti a PKK számára, meghatározott kedvezmény mellett. A kedvezménnyel a PKK egyrészt támogatja az alacsonyabb bevétel realizálására képes rendezvényeket, illetve jelentős számú kulturális esemény befogadását teszi lehetővé alapfeltételként. A kedvezménynek elsősorban a működés későbbi éveiben lesz hatása a projektgazda gazdálkodására, mert a PKK önfenntartóvá válásakor kisebb mértékű támogatást kell nyújtania a városnak kifejezetten a kulturális rendezvények (ide értve a koncerteket is természetesen) támogatására. A kedvezményes bérleti díj a koncerteket támogatja, ugyanakkor a rendezvények magasabb bevételei, illetve a nagy szám miatt a kedvezmény mértéke alacsonyabb a városi kulturális események számára biztosítottnál. A rezsiköltséget – legalább részben – az Önkormányzat finanszírozza, juttatja támogatásként a két költségvetési intézmény részére:

- A PKK eltérő mértékű kedvezményt ad a kulturális rendezvények számára:

- A PFP az egy eseményre jutó átlagos rezsiköltség (682.780Ft) 85%-át, azaz 580.363Ft-ot fizet az általa szervezett koncertek után.
- A Pécsi Kulturális Központ az egy eseményre jutó átlagos rezsiköltség (682.780Ft) 80%-át, azaz 546.224Ft-ot fizet a szerződésben is lefektetett évi 28 alkalommal megrendezésre kerülő kulturális esemény után. A további kulturális rendezvények (amelyek külső értékesített rendezvények) után pedig a fajlagos rezsiköltség 100%-át köteles fizetni. Ezen rendezvények esetében ugyanis a nullszaldó elérése követelmény, és cél a profitabilitás. Mivel a profit a Pécsi Kulturális Központnál keletkezik, ezért a nullszaldó elérését szolgálja, hogy ezen rendezvények esetében a bérleti díj nem kedvezményes.
- A PKK által saját produkcióként szervezett események fajlagos bevételét a belépődíjak, vendéglátó és egyéb szolgáltatások 1 főre eső átlagos, piaci tapasztalatok alapján meghatározott értéke alapján kalkuláltuk. Kivételt képeznek ez alól a PFP és a Pécsi Kulturális Központ által szervezett programok, amelyek esetében – a fentieknek megfelelően – rezsiköltség/esemény átlagértékekkel kalkuláltunk.
- A külső szervezésű rendezvények esetében a szervező a PKK üzemeltetője számára terembérleti díjat fizet, valamint az igénybevett egyéb szolgáltatásokért is díjfizetéssel tartozik a létesítmény üzemeltetőjének (pl. külön színpadtechnikai eszközök használata, stb.). Ebben az esetben a piaci átlagos Ft/fő/nap díjtételekkel számoltunk.

Rendezvénytípus	Fajlagos bevétel	Saját produkciók, 2008-as áron			
		Belépődíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
PFP és Pécsi Kulturális Központ rendezvényei					
Koncert	85% rezszi /esemény			580 363	580 363
Egyéb városi kulturális esemény	80% rezszi /esemény			546 224	546 224
PKK saját produkciói					
Nemzetközi konferencia	Ft/fő/nap	14 000	2 600	2 800	19 400
Belföldi konferencia	Ft/fő/nap	4 200	800	500	5 500
Egyéb fizetős rendezvény	Ft/fő/nap	1 500	3 000	1 500	6 000

Rendezvénytípus	Fajlagos bevétel	Külső (értékesített) produkciók, 2008-as áron			
		Teremdíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
Pécsi Kulturális Központ rendezvényei					
Egyéb külső kulturális esemény	100% rezszi /esemény			682 780	682 780
PKK saját produkciói					
Nemzetközi konferencia	Ft/fő/nap	5000	5500	4500	15 000
Belföldi konferencia	Ft/fő/nap	2320	1360	280	4 200
Egyéb fizetős rendezvény	Ft/fő/nap	1500	2500	1000	5 500

A Pannon Filharmonikusok zenekar és a Pécsi Kulturális Központ az általuk használt terek és helyiségek vonatkozásában a rezsiköltséget az épület működtetőjének fizeti. A rezszi költség (fizetendő díj) magában foglalja: *a hűtés, fűtés díját, az áramfogyasztást, a vízfogyasztást, szemétszállítás díját, a takarítás költségét, a biztonság és a megbízási részek arányosított vonatkozó részét, a biztosítási díj területileg arányosított részét, illetve a pótlási és karbantartási költségeket – évek szerint kiegyenlített mértékben és nem a felmerülés szerint.* A rezsiköltség 2008-as árakon összesen 26,73 millió Ft-ra becsülhető, amelyből 22 millió a PFP-re jutó, és 4,73 millió a Pécsi Kulturális Központra jutó díj. Az eltérés természetesen a használt terek nagyságából, illetve a létesítményben – nap, mint nap munkahelyszerűen – dolgozó alkalmazottak számából fakad. A díjak megállapításánál figyelembe vettük, hogy a szólampróbatermek használata átlagosan heti három nap, és a használat során a PFP-nek tekintettel kell lennie az esetlegesen zajló konferenciarendezvényekre. Ilyen módon ezekre a területekre időarányosan csökkentett rezsiköltséggel számoltunk.

A büfé helyiségeket, illetve a kávézót külső vállalkozó üzemelteti, bérleti díj fejében. A bérleti díj növekedésébe az infláción túl reálnövekedést is bekalkuláltunk, figyelembe véve, hogy a PKK prosperitása folyamatosan nő, ami a látogatószámot és a várható fogyasztás mértékét is növeli.

Számításainkban szponzorációs bevételekkel is kalkuláltunk, amelyek a kulturális funkcióhoz és eseményekhez kötődnek. A szponzorációs bevételek az infláció mértékénél nagyobb mértékben növekednek, figyelembe véve, hogy a szponzorok megnyerése az

ismertség növekedésével, a sikeres üzemeltetéssel könnyebben valósítható meg. 2010-ben és 2011-ben is számoltunk azzal, hogy az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program rendezvényeinek egy jelentős része kerül a PKK-ban megrendezésre. A programok finanszírozására jelentős büdzsé áll rendelkezésre, amelyből a programok befogadjaként a PKK is részesedik. Az egyszerű kezelhetőség érdekében jelenítettük meg ezt a bevételi forrást a szponzorációs bevételeknél.

Az alábbi táblázat a fentiek alapján számított bevételeket tartalmazza néhány kiemelt évben (az évekre lebontott bevétel nagyság a részletes számításokat tartalmazó mellékletben található):

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Bevételek alakulása (Ft-ban, nettó értékben, inflációval korrigálva):

Bevételek rendezvénytípusonként	2010	2011	2015	2018	2020
Nemzetközi konferencia	8 096 746	9 971 964	20 676 689	29 857 629	36 555 140
Belföldi konferencia	22 954 693	28 271 033	58 619 478	84 647 917	103 635 707
Koncert	30 785 372	31 708 934	35 688 684	38 997 989	41 372 966
Egyéb kulturális esemény	16 225 702	16 712 473	18 810 036	20 554 234	21 805 987
Egyéb fizetős rendezvény	10 184 640	9 441 161	18 300 523	26 851 449	29 256 613
Saját összesen	88 247 154	96 105 565	152 095 410	200 909 218	232 626 414
Nemzetközi konferencia	56 343 338	69 392 535	143 884 173	207 772 160	254 378 554
Belföldi konferencia	52 587 116	64 766 366	134 291 895	193 920 683	237 419 984
Egyéb külső kulturális esemény	12 314 149	7 460 926	10 916 539	13 763 996	14 602 223
Egyéb fizetős rendezvény	37 343 680	34 617 591	67 101 918	98 455 314	107 274 249
Külső összesen	158 588 283	176 237 419	356 194 525	513 912 153	613 675 011
Bérleti díjak	14 852 600	15 910 105	20 948 615	27 263 686	32 499 057
PFP és Pécsi Kulturális Központ rezsiköltsége	26 148 614	26 933 072	30 313 410	33 124 281	35 141 550
Pécsi Kulturális Kp rezsiköltsége	2 229 366	2 296 247	2 584 447	2 824 095	2 996 082
Szponzorációs bevételek – kulturális	29 705 200	22 947 267	25 827 351	36 285 742	44 198 587
Szponzorációs bevételek – üzleti	0	0	0	0	0
Mindösszesen	319 771 217	340 429 676	587 963 757	814 319 175	961 136 702

2.2 A projekt szinergiahatása az EKF más projekteivel

A PKK az EKF kulcsprojektekhez egyrészt funkcióin keresztül kapcsolódik, illetve bizonyos tevékenységek esetében célszerű megoldás lehet az EKF program keretében létrejövő beruházások közös feladatvállalása, akár az ellátott teendők esetében, akár az alvállalkozók megbízását tekintve.

- A PKK telkén kialakítandó zöldfelület, illetve a létesítmény környezetében a Közterek és parkok újjáélesztése keretében létrehozandó zöldfelületek egymással harmonizálnak, illeszkednek a PKK esztétikai kialakításához.
- A PKK aulája kiállítások befogadására is alkalmas. A Központ és a Múzeumutca közötti versenyhelyzet elkerülése érdekében a PKK-ban megrendezésre kerülő kiállítások témáját a létesítmény komolyzenei fókuszához, illetve a megrendezésre kerülő aktuális rendezvényekhez illesztjük, a Múzeumutca kiállítási profiljával történő átfedések kiküszöbölésével. Elképzelhető továbbá, hogy egy rendezvényhez kapcsolódó kiállítási anyag a Múzeumutcában kerüljön bemutatásra, ösztönözve annak meglátogatását.
- Több beruházás is létrehoz különböző rendezvényekre alkalmas helyszínt. A rendezvényhelyszínek egymás közötti versenyének elkerülésére az egyes helyszínek speciális adottságainak megfelelő programstruktúra kialakítása valósul meg. A PKK kifejezetten alkalmas a reprezentatív, nagy létszámú rendezvények – főként komolyzenei koncertek, konferenciák – befogadására. Mivel a PKK-ban és a Zsolnay Kulturális Negyedben létrejövő rendezvényterek olyan színvonalat képviselnek, amely jelenleg csak igen korlátozottan áll a városban rendelkezésre, így képesek lesznek az igényes események átcsábítására az alacsonyabb minőségű kínálatot biztosító helyektől. Ennek megfelelően a két létesítmény egymás mellett is megtalálja piaci lehetőségeit, amelynek szervezeti feltételrendszerét a közös üzemeltetés biztosítja (ld később).
- A Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont közeli elhelyezkedése miatt fizikailag is kapcsolódik a PKK-hoz, hiszen a két létesítményt közös út köti majd össze (amelynek költsége telekhatárig a DDRKTK, ezt követően a PKK

költségvetésében szerepel). A tudásközpont előadótermeit az egyetemi oktatás köti le, így a kapcsolódó rendezvényekhez megfelelő helyszín biztosítható a PKK-ban.

- A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont működéséhez szükséges parkoló kapacitást elsősorban a központ felszíni parkolói biztosítják (134 személygépkocsi férőhely, 5 buszparkoló, illetve 3 tehergépkocsi felálló és parkolóhely). Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük, amelyre a két intézmény részben eltérő látogatói csúcsai lehetőséget adnak (a PKK esetében a kulturális programoknál, illetve komolyzenei koncerteknél az esti időszakban jelentkezik kiemelkedő parkoló igény, míg a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont látogatói jellemzően a napközbeni órákban használják a parkolót). Az időszakos, és részbeni közös használat a terek és kapacitások hatékonyabb kihasználását biztosítja. Az azonos időszakban jelentkező parkolási igényeket a PKK felszíni parkolói elégítik ki.
- A PKK konferenciafunkciójához kiegészítő programkínálatot nyújtanak az EKF további kulcsprojektjei is.

Mivel a kulturális létesítmények potenciális látogatói köre jelentős mértékű átfedést mutat, különösen fontos a közös marketingtevékenységben rejlő lehetőségek kiaknázása. Ily módon biztosíthatjuk az érdeklődők lehető legszélesebb körének elérését. Az EKF-programok közös marketingterületei: közös honlap üzemeltetése (amely egyúttal értékesíthető reklámfelület is); online jegyértékesítés; közönségszervezés, rendezvényszervezés, médiaszervezés és egyéb kulturális menedzsment feladatok; kulturális információs pont-hálózat működtetése. Ezeket a feladatokat a létrejövő városi turisztikai desztináció menedzsment szervezet koordinálja, amellyel a kulcsprojektek szoros együttműködést terveznek kialakítani.

A PKK üzemeltetését tekintve is szoros kapcsolatban áll majd a **Zsolnay Kulturális Negyeddel**, hiszen az Önkormányzat a beruházás megvalósítását követően a Kbt. 2/A §-a alapján, bérleti díj ellenében működtetésre átadja az ingatlanokat (non-profit²) gazdasági társaságnak, a projekt üzemeltető szervezete pedig a jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kerül kialakításra, annak funkcionális, szervezeti, személyi és pénzügyi bővítésével,

² a feltételeket nem változtatja, hogy profitorientált vagy non-profit gazdasági társaságról van szó

fejlesztésével (a továbbiakban non-profit kft.). A PKK épületének üzemeltetését divizionális formában látja el a non-profit kft. **A szakmai működtetés az alábbiak szerint valósul meg:**

- A non-profit kft. a szakmai működtetéshez kapcsolódóan **nem épít ki apparátust az épület üzemeltetéséhez, azt alvállalkozók bevonásával látja el.** Az épület **akusztikai, stúdiótechnikai üzemeltetését és a kapcsolódó hangtechnikai és hangosítási feladatokat a PFP alkalmazottai/alvállalkozói látják el** (melyet a PFP biztosít valamennyi rendezvény számára), az épület **egyéb rendezvényszervezési üzemeltetését pedig a Pécsi Kulturális Központ** (melyet a Kulturális Központ biztosít valamennyi rendezvény számára). Az épület bérbeadása esetén a non-profit kft. egy szerződés keretében biztosítja ezeket a szolgáltatásokat a bérlők felé, az intézmények által biztosított szolgáltatásokat belső elszámolás alapján rendezik egymás között.
- **Az épület éves rendezvénynaptárját a non-profit kft. vezeti, aki szabadon dönt az előzetes „befoglalások” alapján az épület bérbeadásáról.** Általános kötelezettség, hogy befoglalt PFP és PKK rendezvényt nem mondhat le, azokat beleegyezés nélkül nem helyezheti át.
- Az épület kulturális- és üzleti profiljának-arculatának kialakítása érdekében elkészítésre kerül egy **rendezvény kódex**, melyet mindhárom szervezetnek kötelessége betartani és betartatni valamennyi rendezvény lebonyolítása és szervezése kapcsán. A kódex többek között tételesen rögzíti, hogy melyek azok a rendezvények, amelyeket az épület nem fogadhat be. A kódextől kizárólag az épület tulajdonosa (Pécs MJV) eseti írásos engedélyével lehet eltérni.
- Az épület rendezvénynaptárját a non-profit kft. vezeti szigorú foglalási szabályok alapján, melynek keretében: a **PFP-nek kizárólagos joga van szimfonikus zenekari hangversenyeket szervezni az épületben**, további zenei rendezvények esetében egyeztetési kötelezettsége van a Pécsi Kulturális Központtal. A PFP minden évben minimálisan, az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 50 rendezvénynapot köteles lejegyezni a rendezvénynaptárban, melyhez kapcsolódóan az alábbi kötelezettségek terhelik: minden rendezvény után önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség) a non-profit kft.-nek, illetve

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

ECONO CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

a PKK által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PKK-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.

- **A Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogokat kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben** (az éves rendezvénynaptárban az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 28 rendezvénynapot köteles lejegyezni), melyekhez kapcsolódóan önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség), illetve a PFP által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PFP-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.
- **Mindkét intézmény valamennyi rendezvénye alapján megkapja az azokból származó teljes bevételt.**
- **A Pécsi Kulturális Központ** meglévő alkalmazotti állományának fejlesztésével 2010-ig **létrehoz egy saját konferenciaértékesítő és szervező csoportot**, amelynek megfelelően a rendezvénynaptár alapján jogosult konferenciát, rendezvényt és egyéb üzleti célú rendezvény számára értékesíteni az épületet. Ebben az esetben a konkrét rendezvényre szóló szerződést a non-profit kft. köti meg az érintett külső szervezettel piaci alapú bérleti díjszámítás alapján, amelyből egyrészt finanszírozza a Pécsi Kulturális Központ által nyújtott szervezői szolgáltatásokat, másrészt „jutalékot” fizet az üzletért.
- **A non-profit kft. jogosult az épületet bérbe adni egyéb – a PFF-val és a PKK-val – történő szakmai egyeztetés után külső rendezvény céljából.** A létesítmény üzleti célú rendezvények számára történő értékesítésében a Pécsi Kulturális Központ mellett a PKK divízióinak, illetve a non-profit kft-nek is nagy szerep jut, a rendezvények meghatározó részét várhatóan az ő értékesítési és marketingtevékenysége révén nyeri meg a ház.
- A Pannon Filharmonikusok és a Pécsi Kulturális Központ bérleti díjat fizet az általuk használt irodákért, raktárakért, illetve valamennyi saját használatú területért a non-profit kft-nek. A bérleti díj mértéke megegyezik a pótlási-felújítási-karbantartási költséget is magában foglaló rezsiköltséggel.

- A non-profit kft. fentiekén kívül bérleti díjat szed be az épületben található valamennyi piaci alapon hasznosítható területért, beleértve: büfé, kávézó.

A fenti szervezeti struktúra előnye, hogy összefogja a város kulturális kínálatát, ezáltal harmonizáltabb, a keresleti igényeket hatékonyabb módon kielégíteni képes városi rendezvénynaptár kialakítására és eseményszervezésre nyílik mód.

A projekt üzemeltetésének más létesítményekre gyakorolt pozitív hatásait jól mutatja a PKK vendégeinek a **létesítményen kívül realizálódó bevételeinek** számított externáliája. A konferenciavendégek esetében, az iparági adatok alapján becslve, 32.000Ft/fő költséssel számolhatunk a létesítményen kívül generált költségek (pl. utazás, szálláshely igénybevétele, vendéglátás) esetében. Az iparágban jellemző haszonkulcsok alapján a bevételek 30%-t kalkuláltuk haszonként. A költség haszoneleme 9600 Ft/fő üzleti vendégek esetén. A kulturális eseményhez kapcsolódó járulékos költségeket átlagolva 3500 Ft/fő haszonnal számolhatunk a létesítményen kívül generált költségek esetében. (becsült átlagos költség a piacfelmérési adatok alapján), 35%-os átlagos iparági haszonkulccsal számolva így látogatónként 1225 Ft/fő haszon realizálódik becsléseink szerint.

6) A PROJEKT MUNKAHELYTEREMTŐ ÉS –MEGTARTÓ HATÁSA

A projekt megvalósíthatósági tanulmányában részletesen ismertetésre került az üzemeltetés jogi, pénzügyi, szakmai és intézményi kritériumrendszere. Mint kifejtettük, az üzemeltető szervezet (a Zsolnay Örökség Kht. alapjain létrejövő non-profit kft.) biztosítja az optimális működéshez szükséges feltételeket. Az üzemeltetői struktúrának szerves részét képezi mind a Pécsi Filharmonikusok zenekar (kizárólagosság szimfonikus hangversenyek szervezésére), mind pedig a Pécsi Kulturális Központ (kizárólagosság az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére). **A megvalósíthatósági tanulmány kifejti, hogy a beruházást követően mind a két intézmény a teljes létszám megőrzésével (PFP esetében 99 fő, Pécsi Kulturális Központ esetében 31 fő) folytatja működését a konferenciaközpontban.**

A fentiekben felvázolt szervezeti struktúrának megfelelően, a **projekt közvetlenül 4 új munkahelyet teremt** a Zsolnay Örökségkezelő Kht. alapján létrehozott üzemeltető szervezet PKK divíziójában (közép, illetve felsőközép beosztásban):

PÉCS2010
KONZORCIUM

MAV
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

- Gazdasági vezető: 1 fő
- Üzemeltetési főmérnök: 1 fő
- Értékesítési munkatárs: 1 fő
- Marketingkommunikációs munkatárs: 1 fő

A PKK-ban létrehozott munkahelyek esetében az alábbi átlagbérekkel kalkuláltunk:

Gazdasági vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	860 000,00	10 320 000,00
21% Nyugdíjbiztosítási járulék	180 600,00	2 167 200,00
8% Egészségbiztosítási járulék	68 800,00	825 600,00
3% Munkaadói járulék	25 800,00	309 600,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	12 900,00	154 800,00
Tételes EHO	1950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	290 050,00	3 480 600,00
Összes személyi jellegű kifizetés	1 150 050,00	13 800 600,00

Értékesítési vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	540 000,00	6 480 000,00
21% Nyugdíjbiztosítási járulék	13 400,00	1 360 800,00
8% Egészségbiztosítási járulék	43 200,00	518 400,00
3% Munkaadói járulék	16 200,00	194 400,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	8 100,00	97 200,00
Tételes EHO	1950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	182 850,00	2 194 200,00
Összes személyi jellegű kifizetés	722 850,00	8 674 200,00

Marketingvezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	440 000,00	5 280 000,00
21% Nyugdíjbiztosítási járulék	92 400,00	1 108 800,00
8% Egészségbiztosítási járulék	35 200,00	422 400,00
3% Munkaadói járulék	13 200,00	158 400,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	6 600,00	79 200,00
Tételes EHO	1950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	149 350,00	1 792 200,00
Összes személyi jellegű kifizetés	589 350,00	7 072 200,00

Műszaki vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	800 000,00	9 600 000,00
21% Nyugdíjbiztosítási járulék	168 000,00	2 016 000,00
8% Egészségbiztosítási járulék	64 000,00	768 000,00
3% Munkaadói járulék	24 000,00	288 000,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	12 000,00	144 000,00
Tételes EHO	1950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	269 950,00	3 239 400,00
Összes személyi jellegű kifizetés	1 069 950,00	12 839 400,00

Számolni kell továbbá azokkal az új munkahelyekkel, amelyek a PKK üzemeltetéséhez kapcsolódó vállalkozási tevékenységekben jutnak érvényre (takarítás, portaszolgálat, műszaki személyzet, biztonsági szolgálat, akusztikus-hangosító, konferenciaszervezés stb.), illetve amelyek a Zsolnay Örökség Kezelő Kht. központi szervezeti egységében, kifejezetten a PKK-hoz kapcsolódnak (a hatékony, és összehangolt munkavégzés következtében a munkatársak jellemzően nem teljes munkaidőben a PKK feladatait látják el). A divizionális szervezeti struktúra miatt az alkalmazottak munkabérént jelentősen meghaladja a kiszervezett szolgáltatások/igénybevett szolgáltatást nyújtók bére. (Ezek egy meghatározó része kifejezetten és kizárólag a PKK beruházásnak köszönhető.) Ezek esetében a szolgáltatásért nyújtott összeggel számolhatunk, mint a *munkavégzésért nyújtott ellenszolgáltatással*:

Szolgáltatás	Munkahelyteremtés (fő)	Összes kifizetés (Ft)
Takarítás	4	6 900 516
Őrzés	4	9 600 000
Műszaki szolgáltatás	3	7 200 000
Konferenciaszervező	3	16 500 000
Hangosító-világosító	1	2 400 000
Világosító	1	1 200 000
Portaszolgálat	2	3 000 000
Összesen	18	62 800 516

Így 2010-ben összesen **94.480.516 millió Ft teremtett munkahelyek révén realizálódott haszonnal számolhatunk**, amely a további években inflációnak megfelelő mértékben növekszik. A PKK működése további munkahelyeket tehet szükségessé, amennyiben a látogatószám jelentősen növekszik.

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

**ECONO
CONSULT**

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Összességében tehát, a PKK beruházás közvetlen hatásaként 130 munkahely megőrzése és 22 új munkahely teremtése valósulhat meg.

A turizmus multiplikátor hatásának köszönhetően további pozitív gazdasági, társadalmi hasznok realizálódnak, amely Pécs régióközponti szerepköréből adódóan kisugárzik tágabb körzetére is. Ezen hatások számszerűsítése megalapozottan nem lehetséges a *számos közvetett, több tényező (pl. több EKF projekt és más, kapcsolódó fejlesztés) együttes hatásán alapuló szinergia* miatt, ugyanakkor meg kell jegyeznünk azt, hogy ezen haszontényezők a bemutatott hasznokhoz képest is igen jelentős értéket képviselnek.

Ilyen közvetett, több tényező együttes megvalósításának következményeként realizálódó haszonelem a szálláshelykínálat várható bővülése, amely jelentős számban hoz létre új munkahelyeket: **a Dél-Dunántúli Régió összesítése szerint³ 38 milliárd forintos beruházás, 800 új munkahely, 1500 új szobaegység és 160ezer négyzetméternyi kereskedelmi szálláshely jöhet létre pályázati támogatással a következő két évben a régióban** (pl. Siklóson, Mohácson, Villányban, Nagyharsányban, Kaposváron, Nagyatádon stb.).

A beruházások nagyrészt a Pécs2010 EKF projekt által generált turistaforgalomra építenek. Igaz ez arra a 6 új pécsi négycsillagos szállodára, kiváltképp a PKK közvetlen környezetében megvalósuló fejlesztésekre is, amelyek szintén pályázati támogatást nyertek.

Tervezett fejlesztések a PKK közvetlen közelében:

- A balokányi strand helyén, azaz a PKK-val szomszédos területen létesülő új **150 szobás wellness szálloda** a hivatás- és a wellness turizmus összefonódásának trendjére is épít, kihasználva a PKK közelségét, és annak a MICE piacon várható jelentős forgalombővítő hatását. A két létesítmény szoros kapcsolata nyilvánvaló kölcsönös üzleti érdekeken alapulhat majd, hiszen a PKK szempontjából is alapvető fontosságú – ahogy azt a megvalósíthatósági tanulmányban is részleteztük – egy, a közvetlen közelében megvalósuló magas színvonalú szálloda létrejötte.

³ Forrás: Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Új szálláshelyek 2010-re c. összefoglalója (<http://www.deldunantul.eu/index.php?id=3114>), 2008. november 5.

- A Hotel Corso**** beruházás egy pécsi belvárosi négycsillagos üzleti szálloda létrehozására irányul a Zsolnay – Lánc – Koller – Nagy Lajos utca által határolt területen, azaz szintén a PKK közelében. A közel 500 millió Ft-os támogatást nyert **77 szobás szállodával** közös tömbben egy bevásárlóközpont és irodafunkciókkal rendelkező épületrész is létrejön, így a projekt nemcsak a szállóvendégek szempontjából épít a PKK-ra, hanem a létesítménybe érkező vendégek kereskedelmi jellegű kiszolgálását is biztosíthatja majd. Bár a szálloda is tartalmaz egy konferenciatermet, ennek kis kapacitása nem jelent konkurenciát a PKK számára.
- A Matias Hotel**** szintén 500 millió Ft-os támogatással valósulhat meg. A **68 szobás szálloda** elsősorban családbarát szolgáltatások kiépítését tervezi, amely a PKK kulturális céllal érkező turistáinak megnyerését biztosíthatja. A szálloda a Zsolnay Vilmos úton helyezkedik el, így nemcsak a PKK, de a Zsolnay Kulturális Negyed szálláshelyszükségletét is kielégítheti.

E három fejlesztéssel a PKK közvetlen közelében összesen 295 négycsillagos szállodai szoba jön létre, amely az ágazati átlagértékek alapján – figyelembe véve a szállodák besorolását, profilját is –, várhatóan *mintegy 160-180 új munkahelyet teremt* (amely tehát a régióban létrehozott 800 új munkahely jelentős, kifejezetten a PKK-hoz kötődő részarányát jelenti).

Emellett a meglévő szállodák fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése is egyértelműen a 2010-es év által generált keresletbővülésre reflektál. Például a Danubius Zrt. felújítja a Széchenyi téren álló Nádor Szállót, amely a Palatinus Hotellel egyesítve, kategórianöveléssel négycsillagos, 124 szobás Danubius Hotel Nádorként működhet tovább. A Hotel Makár 300 millió forintos támogatással harminc négycsillagos apartmannal és két négycsillagos lakosztállyal bővíti kínálatát. A Hotel Laterum az elnyert 64 millió forint segítségével új szolgáltatásokat vezet be, meglévő szobáit átalakítja, kategóriaváltással.

Ezek a fejlesztések a szolgáltatásbővítés által igényelt humán erőforrás bővítés mellett természetesen a **meglévő munkahelyek megőrzését is szolgálják, mind a szálláshelyszolgáltatás, mind a vendéglátás, kiskereskedelem területén.** A KSH statisztikák alapján, az iparági átlagokkal számolva ez Pécsen a kereskedelmi szálláshelyek esetében 650 db (0,5fő/szoba átlagértékkel számolva); a vendéglátásban kb. 8.600 db (10fő/egység

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

ECONO CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

átlagértékkel számolva), a kiskereskedelmi ellátásban pedig kb. 15.000 db (5fő/egység átlagértékkel számolva), azaz összesen 24.250 db munkahelyet érint, közvetett, áttételes módon.

További munkahelymegőrző- illetve munkahelyteremtő hatás realizálódik a kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknál (pl. hostess ügynökségek, marketingkommunikációs ügynökségek, party service cégek, egyéb partnerek), jellemzően eseti jelleggel, egy-egy rendezvényhez kötődően (azaz nem állandó szerződött szolgáltatóként). Becsült értéként, ez éves szinten kb. 50-60 munkahely megőrzését, és 15-20 új munkahely létesítését biztosíthatja.

Összességében tehát, a PKK beruházás várható munkahelymegőrző és munkahelyteremtő hatása igen jelentős.

- **Közvetlenül a létesítmény üzemeltetéséhez kötődően 22 új munkahely jön létre, továbbá 130 munkahely megőrzése valósul meg az események jelentős részét szervező PFP-nél, illetve Pécsi Kulturális Központnál.**
- **A PKK-hoz közvetlenül kötődő pécsi szálloda-beruházások kapcsán kb. 160-180 új munkahely jön létre; az EKF év, így a PKK által generált forgalombővülésre alapozó szállodafejlesztések további 620-640 új munkahelyet teremtenek regionális szinten, azaz összesen 800 új munkahelyről beszélhetünk.**
- **A szálloda-felújítások, vendéglátó és kiskereskedelmi szolgáltatások esetében a PKK és a más EKF beruházások és programok által generált forgalombővülés, közvetett áttételes módon kb. 24ezer munkahely megőrzéséhez járulhat hozzá.**
- **A kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknál 50-60 munkahely megőrzésével, illetve 15-20 új munkahely teremtésével számolhatunk.**

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

11) ÚTÉPÍTÉS

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont és a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont külső közlekedési kapcsolatának engedélyezési terve alapján, a beruházások a tervezési területen mintegy 300 E/ó többletforgalmat indukálnak irányonként, amelyet a jelenlegi közlekedési kapcsolatok már nem tudnak kielégíteni. Emiatt a Sport u. – Bacsó B. út felől egy új feltáró utak kialakítására van szükség, a vasút mellett; továbbá a meglévő utak egy részének felújítása indokolt.

A két létesítmény közötti forgalmának lebonyolítását biztosító A, B1, B2, C, D, E jelű új utak kivitelezésére – költséghatékonysági és szervezési szempontból is kedvező módon – közös kivitelező kiválasztására kerül sor, a PKK kivitelezési közbeszerzési eljárása keretében, ugyanakkor a költségek elszámolása aszerint történik, hogy melyik út melyik létesítményhez tartozik ténylegesen.

A tervezett utak a PKK-hoz kapcsolódóan:

„B” jelű út: A PKK-hoz vezető út a vasútvonal mellett

„D” jelű út: A 6. út (Zsolnay V. út) burkolat-felújításra kerülő szakasza

„E” jelű út: A Penny Market mellett vezető út

A „B” jelű út részben a PKK-hoz, részben a Tudásközpont-hoz tartozik, ennek megfelelően – az engedélyezési tervek alapján – megbontásra került, „B1” és „B2” jelű utakra, amelyek közül a „B2” jelű út tartozik a PKK beruházáshoz.

(Ennek megfelelően, a B1, illetve az A és C jelű utak a DDRKTK beruházási költségei között szerepelnek.)

A tervezett új utak fő paraméterei:

Mutató	„D” jelű Zsolnay Vilmos – 6-os főközlekedési út	„E” jelű pécsi 40682 hrsz.-ú, Penny Market mellett lévő út	„B2” jelű pécsi új 40679 hrsz.-ú déli feltáró út	Összesen
Hossz:	263m	64m	264m	591m
Meglévő út felújítás:	3530m ²	0m ²	0m ²	3530m ²
Új út építése:	215m ²	400m ²	1820m ²	2435m ²
Új járda építése:	180m ²	125m ²	486m ²	791m ²

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Társasági Iroda

A „D” jelű út különösen nehéz forgalomhoz tervezett útpályaszerkezet:

- geotextília
- 25 cm homokos kavics
- 20 cm C10-32/FN beton alapréteg
- 7 cm K-22/F alapréteg
- 7 cm K-22/F kötőréteg
- 5 cm AB-16/F kopóréteg

Σ 64 cm

Az „E” jelű út nagyon nehéz forgalomhoz tervezett útpályaszerkezet:

- geotextília
- 25 cm homokos kavics
- 20 cm C10-32/FN beton alapréteg
- 7 cm K-22/F alapréteg
- 7 cm K-22/F kötőréteg
- 5 cm AB-16/F kopóréteg

Σ 64 cm

A „B2” jelű út könnyű forgalomhoz tervezett útpályaszerkezet:

- geotextília
- 25cm homokos kavics
- 25cm C-10-32/FN beton alap
- 3cm vtg. ágyazó homok
- 8cm vtg. térkő burkolat

Σ 61cm

PÉCS2010
KONZORCIUM

HAT
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Az utat a szükséges járdakialakításokkal, közműépítésekkel (zárt csapadékvíz-csatorna, közvilágítás stb.), növénytelepítésekkel tervezték. A Penny Market parkolójába vezető út áttervezése kapcsán, annak déli oldalán mintegy 10m hosszú és max. 50cm magas támfal építése szükséges.

A bekerülési költség – tervezői költségvetés alapján – az utak paramétereinek megfelelően, az alábbiak szerint alakul (nettó bekerülési költség, ezer Ft):

Költségnem	„D” jelű út	„E” jelű út	„B2” jelű út
Útépités	58 261	14 421	62 763
Közműépítés, közműkiváltás	1 760	3 544	26 598
Környezetvédelem	3 000	0	0
Növénytelepítés	80	0	6 000
Összesen	63 101	17 965	95 361

INDIKÁTORTÁBLA KIEGÉSZÍTÉSEI

Mutató neve	Típus, kötelezőség	Mérték-egység	Kiindulási érték (2007)	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása, mérés módszere, gyakorisága
Új út építése:	Output	m ²	0	2435	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Felújított útszakasz	Output	m ²	0	3530	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Új járda építése:	Output	m ²	0	791	2010.03.15.	Építészeti tervek, átadás-átvételi jegyzőkönyv, egyszeri
Kulturális fejlesztések által közvetlenül létrehozott munkahelyek száma	Eredmény kötelező	fő	0	4	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Hátrányos helyzetű létrehozott munkahelyek száma közvetlenül a PKK-nál (nők is)	Eredmény, kötelező	fő	0	1	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Közvetetten teremtett új munkahelyek száma a PKK-nál	Eredmény, kötelező	fő	0	18	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
A PKK-hoz közvetlenül kapcsolódóan megőrzött munkahelyek száma	Eredmény	fő	130	130	2010.03.15.	Üzemeltető adatszolgáltatása, évente
Közvetett módon teremtett új munkahelyek száma a régió szálláshelyeinél	Hatás	fő	0	800	2010.12.31.	Statisztikai adatok, szálláshelyek kötelező adatszolgáltatása
Közvetett módon megőrzött munkahelyek száma	Hatás	fő	24000	24000	2010.12.31.	Statisztikai adatok, szolgáltatók kötelező adatszolgáltatása

MELLÉKLETEK

Melléklet – Részletes számítások (külön anyagban)

Melléklet – Dél-Dunántúli Régió támogatott szálláshely-beruházásai

Szálláshely	Település	Kapacitás (szoba, ap.)	Besorolás	Típus	Meglévő / új létesítmény
Balokány Wellness és Konferencia Szálloda	Pécs (Balokány)	Új: 150	4csillagos	Üzleti, wellness	Új
Hotel Corso****	Pécs (Balokány)	Új: 77	4csillagos	Üzleti	Új
Matias Hotel	Pécs (Zsolnay V. utca)	Új: 68	4 csillag	Családi	Új
Hotel Laterum	Pécs	Meglévő: 86 Új: 48	4csillagos	Üzleti, wellness	Meglévő
Danubius Hotel Nádor****	Pécs (belváros)	Új: 124	4csillagos	Üzleti, szabadidős	Új, bővített
Hotel Makár	Pécs (Makár- domb)	Meglévő: 27 Új: 30 apartman, 2 lakosztály	4csillagos	Üzleti, wellness, szabadidős	Meglévő
Hotel Medical és Életerő Center	Marcali	Új: 116	4csillagos	Wellness	Új
Hotel Azúr	Siófok	Meglévő: 222	4csillagos	Szabadidős, (üzleti, wellness)	Meglévő
Wunderlich Hotel	Nagy- harsány	n.a.		Bor, családi	Új
Kopácsy-kúria	Karád	n.a.	I. osztályú panzió	Szabadidős	Meglévő
Ability- és Termál- szálloda****	Tamási	Új: 81	4csillagos	Termál, wellness	Új
Kapos Hotel	Kaposvár	Meglévő: 79 Új: 20	4csillagos	Üzleti, szabadidős	Meglévő
Hotel Átrium	Harkány	Meglévő: 34 Új: 11	3 csillag	Családi, (üzleti, wellness)	Meglévő
European Lakes Golf & Country Club	Hencse	Új: 40 apartmanház	4csillagos	Szabadidős, wellness, (üzleti)	Meglévő
Mándl-Kastélyszálló és Tréning Központ	Nagyatád	Új: 95	4csillagos	Wellness, sport (golf, vadászat), üzleti	Új

Szálláshely	Település	Kapacitás (szoba, ap.)	Besorolás	Típus	Meglévő / új létesítmény
Fried Kastély Szálloda	Simon- tornya	Meglévő: 20 Új: 5	4csillagos	Üzleti, wellness, szabadidős	Meglévő
Wellamarin Wellness Szálloda	Zamárdi	Új: 106	4csillagos	Családi wellness, üzleti	Új
Somogy kertje üdülőfalú	Bonnya	Új: 64	kemping	Ifjúsági, családi	Új kempingrészt
„Strand szálló” és „Boróka kemping”	Barcs	Új: 28 szoba, 50 lakókocsi férőhely	3csillagos panzió és 3csillagos kemping	Wellness, kemping	Új
Pelso Panzió	Balaton- máriafürdő	Meglévő: 17	I. osztályú panzió	Wellness, dental	Meglévő (újbóli megnyitás)
Dráva Hotel****	Harkány	Új: 89	4csillagos	Gyógy- és wellness	Új
Família Park Hotel****	Kisszekely	Új: 134	4csillagos	Családi, wellness, üzleti	Új
Gunaras East and West Spa Resort**** Hotel	Dombóvár- Gunaras	Új: 94	4csillagos	Gyógy- és wellness	Új
Siklósi Termálszálloda ****	Siklós	n.a.	4csillagos	Üzleti, wellness	Új
Thermal Hotel Harkány****	Harkány	Meglévő: 108 Új: 4 szint ráépítés	4csillagos	Gyógy, üzleti	Meglévő
Termál Kemping	Harkány	Meglévő: 21 bungaló Új: 8 apartmanház, 100 lakókocsi- és sátorhely	3csillagos kemping	Kemping, szabadidős	Meglévő
Hotel Európa***	Dombóvár- Gunaras	Meglévő: 20 Új: 12	3csillagos	Szabadidős, (wellness, üzleti)	Meglévő szálloda
BOCK Panzió	Villány	n.a.	panzió	Bor, családi, (üzleti, wellness)	Új
Mohácsi Termálszálloda****	Mohács	n.a.	4csillagos	Szabadidős	Új
Polgár Panzió	Villány	Meglévő: 11 Új: 15	I. osztályú panzió	Bor, szabadidős, wellness	Meglévő

PÉCS Megyei Jogú Város Önkormányzata

**AZ EURÓPA KULTURÁLIS
FŐVÁROSA - PÉCS, 2010
TÁRGYÚ EU TÁMOGATÁSRA
SZÁMOT TARTÓ PROJEKT
ELŐKÉSZÍTÉSE**

**MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI
TANULMÁNY**

**PÉCSI KONFERENCIA- ÉS
KONCERTKÖZPONT**

HIÁNYPÓTLÁS

2008. DECEMBER 08.

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	2
CBA elemzés kiegészítése	3
Az igényfelmérés és kapacitáskihasználtság módszertanának bemutatása, az inflációs prognózissal.....	3
A projekt szinergiahatása az EKF más projektjeivel	27
Más rendezvényhelyszínek versenyhelyzetének értékelése.....	31
A projekt munkahelyteremtő és –megtartó hatása	39
Közgazdasági költség-haszon elemzés kiegészítése	44
Mellékletek.....	47
Melléklet – Részletes számítások (külön anyagban).....	47
Melléklet – Jelentősebb pécsi rendezvényhelyszínek	47
Jelentősebb kulturális szervezetek	47
Jelentősebb rendezvénykapacitású közművelődési intézmények	48
Jelentősebb konferenciakapacitást kínáló szállodák	51
Fedett rendezvényhelyszínek összefoglaló táblázata	58
Melléklet – Dél-Dunántúli Régió támogatott szálláshely-beruházásai	66

CBA ELEMZÉS KIEGÉSZÍTÉSE

Az igényfelmérés és kapacitáskihasználtság módszertanának bemutatása, az inflációs prognózissal

A pénzügyi elemzés módszertana igazodik a projekt méretéhez, a projektgazda és a tevékenység jellege (vállalkozási, nem vállalkozási) alapján a projekt állami támogatás szempontjából történő besorolásához. A következő főbb feltételezéseket alkalmaztuk az elemzés során:

- Történelmi költség módszer kerül alkalmazásra, azaz a projekt nélküli eset nullának tekintendő. Ennek oka, hogy a létesítmény maga előzmény nélküli. A meglévő intézményektől történő elválasztás is megtörténik, ezért nem értelmezhető a fejlesztési különbözet módszer. Pécs kulturális tevékenysége viszont értelemszerűen a piacelemzés alapján a bevételi oldalon jelenik meg.
- A pénzügyi diszkontráta 8,0% nominál értéken, reálértéken 5%.
- A megvalósíthatósági tanulmányban bemutatott működtetési változat megvalósítását feltételeztük.
- A kulturális tevékenység esetén a támogatási arány 85%; a konferencia (üzleti) célú rendezvényszervezés esetén a támogatási arány a regionális támogatásra vonatkozó szabályok szerint 50%. A projektgazda ezen túl élni kíván a ÖTM önerő kiegészítő támogatását, a projekt elszámolható költségének 5%-áig.
- Az Irányító Hatósággal történt egyeztetésnek megfelelően a számításokat 2020-ig végezzük el.

A számítások során alkalmazott **inflációs** ráta meghatározásához az inflációs sor az ECOSTAT előrejelzéseit vette alapul. A magyar fogyasztói árindex előrejelzése során ún. year-on-year előrejelzést alkalmaznak, amely a CPI éves változását mutatja az előző évhez képest. A 2008-2020-ig terjedő időszak hosszú távú átlagos nominál inflációs rátája eszerint 3%.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Átlag
CPI	4,3	2,8	2,8	3,0	3,1	2,9	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8%	2,8	2,8%	3,0%

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%		%		
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	---	--	--

PÉCS2010
KONZORCIUM

A kihasználtság becsléséhez az alábbi információforrásokat használtuk fel:

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont szakmai programjának megalapozására **részletes helyzetfeltárás, igényfelmérés** készült.

Az igényfelmérés sarkalatos pontját jelentette a funkciók várható keresletének prognosztizálása: ehhez felhasználtuk a rendelkezésre álló **szekunder információkat**, úgymint a lakosság kultúrafogyasztási szokásainak KSH statisztikáit, Pécs vendégforgalmi statisztikáit, MICE turizmus általános keresleti-kínálati trendjeit, a volt EKF városok eredményeit, a hasonló funkciókörű, felépítésű nemzetközi és hazai létesítmények üzemeltetési tapasztalatait, a főbb kulturális intézmények jelenlegi látogatottságát, a rendezvények jelenlegi látogatószámát, turisztikai statisztikákat és egyéb kutatási adatokat, stb.

A szekunder információk feltárása és értékelése mellett primer felmérés is készül. A **primer adatgyűjtés** keretében a következő módszereket használjuk:

- Helyszíni bejárások
- Műszaki-építészeti szakértői tevékenység
- Szakértői mélyinterjúk készítése
- Szakértői workshopok tervezése
- Volt EKF-városok megkeresése
- Kérdőíves megkérdezés
- Visszacsatolás kapcsolódó rendezvényekről

A primer felmérés során kiemelt eleme volt adatgyűjtésünknek a Synovate Piackutató Kft. által végzett, 2007 nyarán készült specifikus **kérdőíves felmérés** is. A felmérés során *1000 belföldi turistát, 150 külföldi (nagysebenedi¹) turistát, 150 pécsi és térségi vállalkozást, valamint 300 pécsi és kistérségi lakost* kérdeztünk meg az egyes kulcsprojektek, így a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont társadalmi elfogadottságát és támogatottságát, várható keresleti-kínálati viszonyait feltérképezve.

¹ Nagyszében 2007-ben volt EKF-város, így az itt megforduló turisták véleménye tükrözheti a program turizmus keresletre gyakorolt hatását.

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

A kérdőíves felmérés kvantitatív kutatási módszer, amely objektív, számszerűsíthető és statisztikai eszközökkel feldolgozható eredményeket ad. A kérdőíves megkérdezés alapvetően 4 csoportra terjed ki:

- a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- b.) Nagyszebenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése (személyes)
- c.) Lakosság kérdőíves megkérdezése (telefonos)
- d.) Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése (telefonos)

A megkérdezés az a.), c.) és d.) szegmensekben reprezentatív, azaz véletlen kiválasztással kerülnek be az alanyok a mintába: a reprezentativitás feltétele ugyanis a véletlen mintavétel, míg az eredmények megbízhatóságát a megfelelő mintanagysággal biztosíthatjuk. Több szegmens esetében szakértői rétegzett mintavétel indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).

- *a.) Belföldi turisták kérdőíves megkérdezése*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása
 - Fő témakörök: belföldi turisták kulturális utazási szokásai, Pécs ismertsége és imázsa (versenytársakkal összehasonlítva), az EKF ismertsége és imázsa, vendégek igényeinek és elvárásainak feltárása, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, tervezett fejlesztések turisztikai pozícióra gyakorolt hatása, stb.
 - Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
 - Megkérdezettek köre: országos reprezentatív mintavétel (belföldi lakosság)
 - o Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.

- legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);
 - belföldi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
- Kvóták: belföldi lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele, valamint a régiók lakosságszáma alapján *rétegzett mintavétel* indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (adott kvótán belül véletlen mintavétellel).
- Mintanagyság: 1000 fő
 - A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *b.) Nagyszébenbe látogató külföldi turisták kérdőíves megkérdezése*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a turizmusfejlesztési (és városmarketing) stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása, termékfejlesztési szükségleteinek meghatározása a Nagyszébenbe látogató turisták tapasztalatainak, igényeinek feltárásával.
 - Fő témakörök: az EKF program ismertségének és imázsának elemzése, Nagyszében vendégforgalmának változása az EKF program hatására, a külföldi turisták EKF-városokkal szemben támasztott igényei és elvárásai a konkrét tapasztalatok illetve az elvárt teljesítmény szempontjából.
 - Módszer: személyes kérdőíves megkérdezés – kérdőív hossza kb. 20 perc
 - Megkérdezettek köre: Nagyszébenbe látogató külföldi (nem magyar) turisták
 - Szűrőkritériumok: a szűrőkritériumok célja, hogy a megkérdezésben olyan válaszadók vegyenek részt, akik valóban potenciális látogatók lehetnek Pécs és a fejlesztések szempontjából.
 - legalább évente egyszer elutazik (bel- vagy külföldön) 1 napnál hosszabb időre (és ő hozza meg, vagy legalább részt vesz az utazási döntésekben);

- magyarországi utazást nem utasítja el;
 - kulturális értékek iránt legalább minimális szinten érdeklődik.
- Kvóták: az utazás kevésbé jól definiálható valószínűsége miatt kvótázást nem tartunk szükségesnek.
- Mintanagyság: 150 fő
- A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *c.) Lakossági megkérdezés*
 - Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia, a keresleti–kínálati elemzés alátámasztása, valamint a kulcsprojektek látogatottságának előrejelzése, árképzésének megalapozása, stb.
 - Fő témakörök: kulturális fogyasztási szokások, az EKF ismertsége és imázsa, kiemelt vonzerők értékelése, öt kulcsprojekt várható látogatottsága, árképzési lehetőségei, lakosok igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, a fejlesztések támogatottságának jelzése, stb.
 - Módszer: telefonos kérdőíves reprezentatív megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
 - Megkérdezettek köre: pécsi illetve kistérségi lakosok
 - Szűrőkritériumok: pécsi vagy kistérségi állandó lakos
 - Kvóták: lakosság kormegoszlása, nemek szerinti összetétele alapján rétegzett mintavétel indokolt a megkérdezésből eredő esetleges torzítások kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül). Kistérségi lakosok maximum a minta 20%-áig vehetnek részt a kutatásban, mivel a fejlesztések hatásai a városi lakosok szempontjából közvetlenebb módon érvényesülnek.
 - Mintanagyság: 300 fő
 - A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.
- *d.) Pécsi vállalkozások kérdőíves megkérdezése*

- Célunk a helyzetfeltárás, különös tekintettel a városmarketing stratégia alátámasztása, a befektetői tőkebevonás lehetőségeinek vizsgálata, stb.
- Fő témakörök: EKF ismertsége és imázsa, helyi vállalkozások igényeinek és elvárásainak feltárása Pécs fejlesztésével kapcsolatban, potenciális befektetői szándékok feltárása, az egyes fejlesztések támogatottságának jelzése, hivatásturizmus kapcsolódó pontjainak feltárása, stb.
- Módszer: telefonos kérdőíves megkérdezés (CATI) – kérdőív hossza kb. 25 perc
- Megkérdezettek köre: pécsi székhellyel illetve telephellyel rendelkező vállalkozások.
 - o Szűrőkritériumok: EKF program ismerete („hallott már róla”)
 - o Kvóták: vállalkozások súlya szerint rétegzett mintavétel indokolt az egyéni vállalkozások jelentős aránya miatt fellépő torzítások kiküszöbölésére (véletlen mintavétellel adott kvótán belül).
- Mintanagyság: 150 fő
- A megkérdezés módszertanát a kutatási terv pontosítja.

A kérdőívek kérdésblokkjai között hangsúlyosan szerepelt Pécs várható meglátogatására, az egyes új létesítmények, így a PKK igénybevételére, a különböző programok népszerűségére vonatkozó preferenciák, igények és elvárások feltárása, így az alapot jelentett a kapacitáskihasználtsági terv összeállításához.

Emellett számos **mélyinterjú** készült a város kulturális, és hivatásturisztikai életében szerepet játszó turisztikai szakértőkkel, intézményvezetőkkel, civil szervezetekkel, vállalkozások vezetőivel, stb., mely személyes megkérdezések célja szintén a várható kereslet prognosztizálásának előkészítése volt. A mélyinterjúkból nyert információk szintén beépültek az igényfelmérésbe.

A PKK várható keresletének becsléséhez felhasználtunk több hazai benchmark példát is. Leginkább a *debreceni Kölcsey Központ* vethető össze – mind kapacitásában, mind elhelyezkedésében és városi környezetében – a PKK-val, ennek megfelelően részletesen is elemeztük a Kölcsey Központ paramétereit, statisztikáit.

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

Kelet-Magyarország legnagyobb multifunkcionális rendezvényközpontja a kb. 13.000 m² alapterületű debreceni Kölcsey Központ. A létesítmény mind kulturális események, mind szakmai konferenciák megrendezésére alkalmas, színvonalas technikai felszereltségének és variálható tereinek köszönhetően: nagyterme a leválasztható szekciótermekkel együtt eléri az 1100 fős befogadóképességet (önmagában 750 fős), mozgatógató színpaddal és hátfallal rendelkezik. *Akusztikai kialakítása – a zenei élet szereplői szerint – azonban nem megfelelő nivós komolyzenei koncertek megrendezésére.* A bálteremről is leválasztható a színpad, így 150-350 fő között mozog a kapacitása, a terem az étteremhez és a drinkbárhoz közvetlenül kapcsolódik. A két szekcióterem is összenyitható. A folyosók (3414 m²) kiállítások, vásárok, vagy akár 1200 fős állófogadások megrendezésére alkalmas. Színvonalas catering szolgáltatások, étterem, kávézó és drinkbár szolgálja a vendégek kiszolgálását. A tetőkert és a belső udvar esztétikus kialakítása is hozzájárul a központ attraktivitásához.

A konferenciaközpont közvetlen fedett kapcsolatban áll a négycsillagos hotel Lyciummal, ahol 88 db kétágyas szoba és 4 apartman került kialakításra. A szálloda emeletén kialakított 400 négyzetméteres wellness-részlegen relaxációs és frissítő programok vehetők igénybe. A központ alatt 9000 négyzetméteres, 300 férőhelyes mélygarázs található. Ugyancsak közvetlen kapcsolatot alakítottak ki a MODEM-mel (Modern Képzőművészeti Központtal).

Terem	Színházszerű (fő)	Bankett (fő)	Terület (m²)
Nagyterem	800	450	750
Nagyterem + 4 szekcióterem	1150	650	1070
Bálterem	260	120	300
Bálterem + táncterem	350	150	500
Szekcióterem I.	70	30	80
Szekcióterem II.	70	30	80
Kiállítóterem	260	120	310
Összesen	2960	1550	3090

Forrás: www.kolcseykozpont.hu

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

**ECONO
CONSULT**

EX ANTE
Társasági Iroda

A Kőlcsey Központban 2006-ban összesen 270 különféle rendezvényt tartottak, a látogatók száma közel 150 ezer fő volt, azaz az *átlagos résztvevői létszám 550 fő körül alakult*, napi szintre lebontva ez kb. 250 látogatót jelentett. Rendezvénytípusok szerinti megoszlás:

Rendezvénytípus	Megoszlás	
	rendezvényszám szerint	látogatószám szerint
Kiállítás	7%	29%
Konferencia	23%	11%
Koncert	19%	17%
Céges rendezvény	15%	3%
Egyéb kulturális rendezvény	16%	30%
Study tour	6%	0,1%
Esküvő	2%	0,1%
Fogadás	7%	3%
Egyéb	6%	6%

Forrás: www.kolcseykozpont.hu

A rendezvények kevesebb, mint 3%-a használta ki a központ teljes kapacitását, további 8% a nagytermet és a 4 szekciótermet. A rendezvények száma a nyitás óta folyamatos növekedést mutat. A konferenciák közül a legnagyobb számban a 200-300 fős események fordulnak elő. A rendezvények megoszlása: 2/3 konferencia, profittermelő esemény, 1/3 kulturális esemény. A látogatók számának megoszlásában nem ez az arány érvényesül, a kulturális események látogatóinak száma meghaladja a konferencialátogatókét (60-40%).

A Központ összművészeti ségre, multifunkcionalitásra törekszik. A kulturális nagyrendezvények látogatóinak mintegy 80%-a debreceni lakos. Kulturális rendezvényeknél cél a vonzáskörzet kiterjesztése, ennek érdekében az egyes rendezvények meghatározott fókuszúak, és a marketingtevékenység is illeszkedik ehhez.

A központ üzemeltetője a Főnix Rendezvényszervező Kht., amely a Főnix Csarnokot, az Apolló Mozit is üzemelteti, emellett számos jelentős városi nagyrendezvény főszervezője (pl. Virágkarnevál, Jazznapok, stb.). A Főnix Kht. a Debreceni Vagyonkezelő Holding részeként

PÉCS2010
KONZORCIUM

MAV
Magyarország

ERNST & YOUNG

ECONO
CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

működik, azaz közvetett városi tulajdonban áll. Az üzemeltetés sikerét abban látják, hogy a létesítmény egy kézben van, emellett szoros együttműködést alakítottak ki a kapcsolódó szolgáltatókkal, partnerekkel.

A Kht. alkalmazottainak száma 62 fő. A Főnix Kht. elsősorban kulturális rendezvények szervezésével foglalkozik, a konferenciáknak ők csak befogadói. Saját rendezvényeihez A Főnix Kht. teljes körű szervezést vállal, pl. szálláshely, hölgy-program, városnézés, wellness program, stb.

A Kölcsey Központ üzemeltetőjének véleménye szerint a létesítmény sikeres működésének kulcsa az, hogy a *színvonalas konferenciakapacitások mellett minőségi szálloda is megtalálható* az épülettel közvetlen kapcsolatban: a központhoz kapcsolódó Hotel Lycium biztosítja a központ vendéglátását, üzemeltetési szerződéssel: bérlik a Kölcseyben található büfét, illetve a szálloda épületében található a melegkonyha, amelynek étterméből (és természetesen magából a szállodából is) közvetlen átjárás biztosított. A központ és a szálloda szoros kapcsolatban áll egymással a cateringen túl is, mind a vendégek elszállásolása, mind egyéb funkciók tekintetében. A szállodai férőhelyek alacsony száma azonban korlátozza a részt vevők körét.

Alvállalkozókat a következő területeken foglalkoztatnak: pakolás, szállítás, takarítás, gépészet üzemeltetése, termék előkészítése (parkettafektetés stb.), őrzés-védelem. Az alvállalkozók kiválasztása közbeszerzéssel történik, a hosszú távú együttműködésre törekszenek.

A műsortervet üzleti alapon alakítják ki, a rendezvények 2/3-a üzleti típusú és mindössze 1/3-a kulturális esemény. A legjobb jövedelmezőséget a kiállításokkal ötvözött konferenciák hozzák, ezt a konferenciák, bálók és egyéb események követik. Legkevésbé a kulturális programok hoznak nyereséget.

A létesítmény a városi programok számára önköltségen biztosítja az infrastruktúrát. A közhasznú rendezvények a piac ár alatt kapják meg a termeket, a különbözetet a város kompenzálja a központnak. Egyébiránt piaci árakat alkalmaznak.

A Kölcsey Központ a Debreceni Filharmonikusok bérletes eseményeit fogadja be elsősorban, illetve vannak közös szervezésű egyedi produkciók is. Évente összesen 10-12 koncertet adnak a Filharmonikusok itt, akik önköltségi áron bérlik a termet rendezvényeikhez, ez kb. a piaci ár

PÉCS2010
KONZORCIUM

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

egyharmadát jelenti. A komolyzenei programok iránti érdeklődés nagyban függ a fellépőktől, de kb. 300-500 fő jelenti a központi magot.

Hozzájárulnak a fenntarthatósághoz a kiegészítő funkciók is, pl. a mélygarázs. (A mélygarázs 313 db parkolójából 50 kizárólag a szálló használatában van, a parkolóházat a DKV üzemelteti, bárki igénybe veheti azt.).

A Főnix Kht. éves költségvetése mintegy 1,3-1,4 Mrd Ft, ennek 47%-a saját bevétel, **53%-a városi támogatás**. A saját bevétel szponzorációs bevételből, jegyárakból, terembérletből adódnak elsősorban. Jellemző, hogy az átlagos jegyárak messze elmaradnak a fővárosi áraktól. A terembérleti díjak piaci ára sem elégséges a létesítmény null-szaldós üzemeltetéséhez, az csak a cateringgel, és a szálláshellyel együtt történő üzemeltetés esetén lehetséges. A város fogadja el a Kht. üzleti tervét, amelyben rögzítik az éves rendezvényprogramot, ezek finanszírozását vállalja a város.

Összességében, a piacanalízis alapján állítottuk fel azt a programstruktúrát, határoztuk meg azt az éves rendezvénymennyiséget és –összetételt, amely az igényfelméréshez illeszkedve, a keresleti trendek alapján reális szakértői becslést jelent a létesítmény várható kapacitáskihasználtságára.

A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont 2010-ben prognosztizálható látogatószámának becsléséhez Pécs várható látogatószámából indultuk ki: az alábbi táblázat alapján meghatároztuk, hogy az elmúlt évekre jellemző trendek, az EKF év keresletgeneráló hatása alapján, az igényfelmérésre alapozva mekkora látogatószám prognosztizálható 2010-ben, illetve az azt követő években:

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

ECONO CONSULT

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Mutatók / 2010-re (teljes év eseténe)	Látogatószám			Forrás
	Külföld	Belföld	Összesen	
Turisták				
Pécs jelenlegi vendég száma (2006*)	28 ezer fő	102 ezer fő	130 ezer fő	KSH
Várható vendégforgalom változás a jelenlegi trendek alapján (2006-2009)	95%	81%	83%	korábbi évek trendjei, más változás nélkül (2006/2003)
Bővülő programkínálat miatti keresletbővülés (2009-re)	105%	110%	109%	becslés
Látogatószám (2009)	28 ezer fő	90 ezer fő	118 ezer fő	számítás
Várható vendégforgalom növekedés 2010-ben	120%	140%	135%	EKF városok tapasztalatai (reális becslés)
Várható látogatószám 2010-ben	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	számítás
Átlagos tartózkodási idő (nap)	2,2	1,8	1,9	KSH
Tartózkodási idő változása (2006-2009)	109%	94%	97%	korábbi évek trendjei (2006/2003)
Tartózkodási idő (2009)	2,4	1,7	1,8	számítás
Átlagos tartózkodási idő növekedése 2010-ben	150%	130%	132%	EKF városok tapasztalatai
Átlagos tartózkodási idő 2010-ben	3,6	2,2	2,5	számítás
Átlagos vendégéjszaka szám 2010-ben	120 ezer fő	276 ezer fő	396 ezer fő	számítás (reális becslés alapján)
<i>feltételezés: 2010-ben a Pécsre érkező vendégek legalább minimális mértékben érdeklődnek a kultúra iránt</i>				
Várható, kultúra iránt érdeklődő turisták száma	34 ezer fő	126 ezer fő	160 ezer fő	trendek
Átlagos költség kulturális programokra/nap (Ft)	1 603	2 745		felmérés eredménye**
Átlagos részvétel kulturális programokon/nap	0,5	0,9		felmérés eredményei (3000Ft-os átlagos jegyár esetén)

Összes kultúrafogyasztás (programokon való részvétel)	64 ezer fő	253 ezer fő	317 ezer fő	számítás
PKK-t meglátogatók aránya	20%	15%		becslés a felmérés alapján
PKK összes várható látogatószáma/2010. év	13 ezer fő	38 ezer fő	50 ezer fő	számítás
Lakosság kulturális igénybevétele				
Pécsi kistérség lakosságszáma, 2007. január 1.			185 ezer fő	KSH
Lakosságszám változása/év			0,999	KSH (átlagérték, 2000-től 2007- ig)
Pécs kistérség lakosságszáma, 2010. január 1.			184 ezer fő	KSH adatokból számított
PKK-t meglátogatók aránya/év			20%	felmérés eredményei
PKK összes várható látogatószáma/2010. év			37 ezer fő	számítás
MICE piac				
Pécs jelenlegi összes konferenciavendége			41 ezer fő	városi adatok
Növekedés 2010-ig			50 ezer fő	5%-os növekedés
PKK-által elvitt konferenciák aránya			40%	becslés
PKK összes várható MICE vendége/2010. év			20 ezer fő	számítás
Egyéb fizetős események***				
2010-ben várható vendégszám			27 ezer fő	Kölcsey adatok alapján becslés
ebből a PKK-ban várható			8 ezer fő	számítás
PKK tervezett összes látogatószáma, 2010 (teljes év)			115 ezer fő	összesített adat
Átlagos számított nézőszám/nap			319	360 nap üzemidőre vetítve (=115 000/360)
* Kiindulási adatként minden esetben 2006-os adatot használtunk, mert a jelenleg rendelkezésre álló előzetes 2007-es adatok nem tartalmazzák a pontos külföldi-belföldi vendégkör megoszlást				
** Forrás: 2007-ben készített kérdőíves felmérés eredményei				
*** fogadások, party-k, esküvők, stb				

Ennek megfelelően prognosztizáltuk a PKK várható forgalmát 10 éves időtávlatban – a táblázatban levezetett látogatószámtól a rendezvénystruktúra szerint összesített nézőszám

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

**ECONO
CONSULT**

EX ANTE
Tanácsadó Iroda

kismértékben eltér, illetve alacsonyabb értékeket tartalmaz, mivel a PKK 2010 márciusában nyit a tervek szerint. A fő programtípusok szerint a PKK várható látogatószáma tehát:

- A látogatószámokat a rendelkezésre álló kapacitásoknak megfelelően becsültük.
- Az évek előrehaladtával – a piaci bevezetésnek köszönhetően – a létesítmény kihasználtsága javul, akár párhuzamos események megrendezésére is mód nyílik.
- **Konferenciaszegmens:** a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen kb. 20 ezer fő a MICE szegmens esetében. *Pécs jelenlegi és várható piaci pozíciója alapján* – a helyzetfeltárára alapozva – ennek **80%-a belföldi, 20%-a nemzetközi** konferencia, szeminárium, meeting. **2010-ben, azaz az EKF évben a létesítmény jellemzően kulturális eseményeknek ad majd helyet,**
 - Egyrészt a programstruktúrának megfelelően,
 - Másrészt, mivel az üzleti célú rendezvények esetében szükséges számolni a piaci bevezetés viszonylag hosszú (nemzetközi tapasztalatok szerint mintegy 5 éves) felfutási idejével, a nagyobb rendezvények hosszabb előkészítési időigényével.

Utóbbi miatt, a programstruktúrában a kisebb létszámú események dominálnak az első évben. Ezt követően, az üzemeltetés jövedelmezőségének javítása érdekében, a **konferenciák száma növelendő, a piaci bevezetés után, a hatékony szervezési és marketingmunkának köszönhetően nagyobb létszámú, hosszabb előkészítést igénylő rendezvények megnyerésére is lehetőség nyílik.** A trendek alapján, a PKK-ban rendelkezésre álló konferencia- és szemináriumtermek nagyságának megfelelően, a rendezvények átlagos méret szerinti megoszlása az alábbiak szerint várható:

Átlagos méret (fő)	Átlagos megoszlás	
	2010	2010 után
850	2-3%	2-5%
700	4-5%	5-8%
600	14-15%	14-19%
350	29-30%	28-35%
200	49-50%	20-35%

Hazai és nemzetközi tapasztalatok, trendek alapján, a hivatásturisztikai eseményeknél átlagosan 1,4nap/esemény hosszal számolunk. Ennek megfelelően a látogatószám várható alakulása a MICE szegmensben az alábbiak szerint prognosztizálható néhány kiemelt évben (részletesen ld. melléklet):

Látogatószám		2010**		2011		2015		2018	
Méret	Méret*	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
850	1190	1	1 190	2	2 380	5	5 950	6	7 140
700	980	1	980	2	1 960	9	8 820	11	10 780
600	840	3	2 520	8	6 720	17	14 280	28	23 520
350	490	10	4 900	14	6 860	16	7 840	18	8 820
200	280	8	2 240	20	5 600	23	6 440	25	7 000
Összesen		23	11 830	46	23 520	70	43 330	88	57 260

*1,4-es átlagos hosszal

**A PKK megnyitása 2010 szeptemberére várható, ezért a 2010-es év tört évet jelent.

- **Kulturális szegmens:** a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen, kb. 87 ezer fő a kulturális szegmens esetében.

Megoszlásukhoz a piacanalízis ad iránymutatást:

- Lakóhely szerint 57-58%-uk turista (ennek 75%-a belföldi, 25%-a külföldi), 42%-uk pedig helyi illetve térségi lakos.
- Motivációs szegmensek alapján – a szegmens méretének, kultúrafogyasztási szokásainak és jellemző költségeinek alapján – a „Könnyed” szegmens részaránya 50%, a „Megszállottaké” 30%, a „Komolyaké” pedig 20%.

A jelenlegi és az igényfelmérés alapján előre jelezhető kultúrafogyasztási szokásoknak, a turistaérkezések számának megfelelően a programstruktúra várhatóan az alábbiak szerint alakul:

- Az EKF év programstruktúrájának, és a hivatásturizmus már bemutatott előfeltételeinek megfelelően 2010-ben a kulturális rendezvények dominálnak a létesítmény éves rendezvénynaptárjában.
- Az üzemeltetési tervből adódóan a kulturális rendezvények jelentős részét a Pannon Filharmonikusok illetve a Pécsi Kulturális Központ szervezi.

- A Pannon Filharmonikusok – a jelenlegi eladott belépőjegyszáma alapján, a komolyzene iránti érdeklődésnek, továbbá a zenekar egyéb kötelezettségeinek megfelelően – évente 50 nagyzenekari koncert megrendezését vállalja, ezt a működtetési feltételrendszer szerint a szervezet a PKK rendezvénynaptárjában lejegyezni köteles. Ezek az események átlagosan 850 fős látogatószámmal rendezhetők meg a zenekar menedzsmentjének szakértői becslése szerint. A koncertek esetében tehát feltételezzük, hogy a Pannon Filharmonikusok koncertjei képesek lesznek megtölteni a nagyterem kapacitásait (átlagos nézőszám 850 fő).
- A 2010-es év kiemelkedő kulturális jelentősége miatt a további kulturális programok esetében is jelentős látogatószám prognosztizálható: a PKK rendezvénytereinek nagyságát, és az ehhez kapcsolódó üzemeltetési költségeket figyelembe véve, a létesítmény presztízsértékének megfelelően, továbbá a kulturális programok alacsonyabb jövedelmezősége miatt, a létesítményben kizárólag nagyobb vonzerejű, jelentősebb látogatószámú kulturális események megszervezése indokolt.
- A kulturális események iránti kereslet átmenetileg visszaesik 2011-ben (az általános trendeknek, a volt EKF városok tapasztalatainak megfelelően), azonban ezt követően – az ismertség és kedveltség javulásával párhuzamosan – fokozatos növekedéssel számolhatunk. Az EKF év kiemelt kulturális eseményeihez képest azonban némileg alacsonyabb átlagos látogatószám/esemény értékkel kalkulálhatunk.
- A működtetési struktúrából fakadóan a Pécsi Kulturális Központ évente 28 kulturális esemény lejegyzésére köteles. Az ezen felül befogadott rendezvények számában a piaci kereslet érvényesül, 2010 magasabb rendezvényszámát követően visszaesés következik be, majd lassú emelkedést mutat a külső kulturális rendezvények száma is.

Ennek megfelelően a látogatószám várható alakulása a kulturális szegmensben az alábbiak szerint prognosztizálható néhány kiemelt évben (részletesen ld. melléklet):

Látogatószám		2010*		2011		2015		2018	
Méret 2010	Méret 2010 után	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
850	850	25	21 250	50	42500	50	42500	50	42500
800	620	17	13 600	28	17360	28	17360	28	17360
750	700	10	7 500	10	7000	13	9100	15	10500
Összesen		52	42 350	88	66860	91	68960	93	70360

*A PKK megnyitása 2010 szeptemberére várható, ezért a 2010-es év tört évet jelent.

- **Egyéb profitorientált események** (pl. bálók, fogadások, partik, esküvők): a fenti táblázatban bemutatott igényfelmérés alapján a várható látogatószám összesen, kb. 8 ezer fő az egyéb profitorientált események esetében.

Ezek – az események jellege miatt – 100%-ban helyi, térségi illetve regionális lakosok, vállalkozások, intézmények által szervezett programok.

A PKK rendezvénytereinek nagyságát, és az ehhez kapcsolódó üzemeltetési költségeket figyelembe véve, a létesítmény presztízisértékének megfelelően, a létesítményben kizárólag nagyobb, átlagosan 400 fős vendégszámú események megszervezése várható. 2011-ben e területen is visszaesés következik be, ezt követően stabil növekedéssel számolhatunk. A fenntarthatóság érdekében az üzleti események számát 2010 után folyamatosan növelni szükséges, a keresletnek megfelelő mértékben. 2015 után a fizetős események átlagos létszáma is növekszik (átlagosan 450fő/eseményre nő).

Látogatószám		2010**		2011		2015		2018	
Méret 2010	Méret 2010 után	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő	Darab	Résztevő
400	400*	8	3200	18	7200	31	12400	37	16650
Összesen		8	3200	18	7200	31	12400	37	16650

*2015 után 450 fős átlagos létszámmal számolunk

**A PKK megnyitása 2010 szeptemberére várható, ezért a 2010-es év tört évet jelent.

Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy a táblázatban szereplő értékek a turisták számára vonatkozóan reális becslést tartalmaznak. Optimális esetben ennél magasabb látogató/vendégéjszaka-számot realizálhat a város, mivel Pécs esetében a program – a korábbi

PÉCS2010
KONZORCIUM

ERNST & YOUNG

ECONO CONSULT

EX ANTE
Társasági Iroda

EKF városokkal összehasonlítva – az alacsony kiinduló értékek miatt arányaiban a fentieknél magasabb emelkedést eredményezhet. A kapacitások tervezésekor a becslés bizonytalanságát mindenképp be kell kalkulálni, azaz a létesítmény tervezésekor a rendezvények számának növelhetőségét, a rugalmasan bővíthető kapacitásokat biztosítani szükséges.

Figyelembe véve, hogy a beruházás hiánypótló, több olyan esemény megrendezését generálhatja, amelyek mindeddig azért nem voltak jelen a városban, mert ezekhez nem állt rendelkezésre megfelelő helyszín.

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 ECONO
CONSULT

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Kihasználtsági terv az első két, és további néhány kiemelt évben (az évekre lebontott kihasználtsági terv a részletes számításokat tartalmazó mellékletben található):

Éves látogatószám	Méret (fő)	Méret (átl. nappal)*	2010**		2011		2015		2018		2020	
			darab	résztevő	Darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő	darab	résztevő
Konferencia, szeminárium, egyéb hivatásturisztikai esemény	850	1 190	1	1 190	2	2 380	5	5 950	6	7 140	6	7 140
	700	980	1	980	2	1 960	9	8 820	11	10 780	13	12 740
	600	840	3	2 520	8	6 720	17	14 280	28	23 520	35	29 400
	350	490	10	4 900	14	6 860	16	7 840	18	8 820	20	9 800
	200	280	8	2 240	20	5 600	23	6 440	25	7 000	25	7 000
Összes konferencia, szeminárium			23	11 830	23	23 520	70	43 330	88	57 260	99	66 080
	2010	2011-től										
Koncert	850	850	25	21 250	50	42 500	50	42 500	50	42 500	50	42 500
Egyéb városi kulturális esemény	800	620	17	13 600	28	17 360	28	17 360	28	17 360	28	17 360
Egyéb külső kulturális esemény	750	700	10	7 500	10	7 000	13	9 100	15	10 500	15	10 500
Összes kulturális esemény			52	42 350	88	42 350	91	68 960	93	70 360	93	70 360
Egyéb fizetős rendezvény	400	400	8	3 200	18	7 200	31	12 400	37	16 650	38	17 100
Mindösszesen				57 380		97 580		124 690		144 270		153 540
Összes gazdasági, üzleti esemény látogatószáma				15 030		30 720		55 730		73 910		83 180
Összes kulturális, közcélú esemény látogatószáma				42 350		66 860		68 960		70 360		70 360
Gazdasági, üzleti célú eseményeken résztvevők aránya				26,19%		31,48%		44,69%		51,23%		54,17%
Kulturális, közcélú eseményeken résztvevők aránya				73,81%		68,52%		55,31%		48,77%		45,83%

1. Táblázat: Éves becsült látogatószámok

Forrás: saját szerkesztés

* A hivatásturisztikai eseményeknél átlagosan 1,4nap/esemény hosszal számolunk a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján.

**A PKK megnyitása 2010 szeptemberére várható, ezért a 2010-es év tört évét jelent.

A **bevételek** becslése a két – kulturális/közcélú és üzleti/konferencia – funkcióra elkülönülten történt. Az üzleti funkció bevételei esetében a piaci tapasztalatoknak megfelelően számoltunk.

Eltérő módon számítottuk a különböző típusú események fajlagos bevételeit:

Más multifunkcionális létesítmények példáinak megfelelően szétválasztottuk a saját szervezésű, illetve a külső (értékesített) eseményeket, és meghatároztuk ezek arányát rendezvénytípus szerint:

2010	Saját– szervezett - produkción	Külső – értékesített - produkción
Nemzetközi konferencia	10%	90%
Belföldi konferencia	25%	75%
Koncert	100%	0%
Egyéb városi kulturális esemény	100%	0%
Egyéb külső kulturális esemény	0%	100%
Egyéb fizetős rendezvény	20%	80%
Összesen	42%	58%
Kulturális	67%	33%
Üzleti	18%	82%

Az üzemeltetési tervnek megfelelően, a Pannon Filharmonikusok Pécs és a Pécsi Kulturális Központ a teremhasználati díj rezsiköltségét fizeti a PKK számára, meghatározott kedvezmény mellett. A kedvezménnyel a PKK egyrészt támogatja az alacsonyabb bevétel realizálására képes rendezvényeket, illetve jelentős számú kulturális esemény befogadását teszi lehetővé alapfeltételként. A kedvezménynek elsősorban a működés későbbi éveiben lesz hatása a projektgazda gazdálkodására, mert a PKK önfenntartóvá válásakor kisebb mértékű támogatást kell nyújtania a városnak kifejezetten a kulturális rendezvények (ide értve a koncerteket is természetesen) támogatására. A kedvezményes bérleti díj a koncerteket támogatja, ugyanakkor a rendezvények magasabb bevételei, illetve a nagy szám miatt a kedvezmény mértéke alacsonyabb a városi kulturális események számára biztosítottnál. A rezsiköltséget – legalább részben – az Önkormányzat finanszírozza, juttatja támogatásként a két költségvetési intézmény részére:

- A PKK eltérő mértékű kedvezményt ad a kulturális rendezvények számára:

- A PFP az egy eseményre jutó átlagos rezsiköltség (682.780Ft) 85%-át, azaz 580.363Ft-ot fizet az általa szervezett koncertek után.
- A Pécsi Kulturális Központ az egy eseményre jutó átlagos rezsiköltség (682.780Ft) 80%-át, azaz 546.224Ft-ot fizet a szerződésben is lefektetett évi 28 alkalommal megrendezésre kerülő kulturális esemény után. A további kulturális rendezvények (amelyek külső értékesített rendezvények) után pedig a fajlagos rezsiköltség 100%-át köteles fizetni. Ezen rendezvények esetében ugyanis a nullszaldó elérése követelmény, és cél a profitabilitás. Mivel a profit a Pécsi Kulturális Központnál keletkezik, ezért a nullszaldó elérését szolgálja, hogy ezen rendezvények esetében a bérleti díj nem kedvezményes.
- A PKK által saját produkcióként szervezett események fajlagos bevételét a belépődíjak, vendéglátó és egyéb szolgáltatások 1 főre eső átlagos, piaci tapasztalatok alapján meghatározott értéke alapján kalkuláltuk. Kivételt képeznek ez alól a PFP és a Pécsi Kulturális Központ által szervezett programok, amelyek esetében – a fentieknek megfelelően – rezsiköltség/esemény átlagértékekkel kalkuláltunk.
- A külső szervezésű rendezvények esetében a szervező a PKK üzemeltetője számára terembérleti díjat fizet, valamint az igénybevett egyéb szolgáltatásokért is díjfizetéssel tartozik a létesítmény üzemeltetőjének (pl. külön színpadtechnikai eszközök használata, stb.). Ebben az esetben a piaci átlagos Ft/fő/nap díjtételekkel számoltunk.

Rendezvénytípus	Fajlagos bevétel	Saját produkciók, 2008-as áron			
		Belépődíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
PFP és Pécsi Kulturális Központ rendezvényei					
Koncert	85% rezszi /esemény			580 363	580 363
Egyéb városi kulturális esemény	80% rezszi /esemény			546 224	546 224
PKK saját produkciói					
Nemzetközi konferencia	Ft/fő/nap	14 000	2 600	2 800	19 400
Belföldi konferencia	Ft/fő/nap	4 200	800	500	5 500
Egyéb fizetős rendezvény	Ft/fő/nap	1 500	3 000	1 500	6 000

Rendezvénytípus	Fajlagos bevétel	Külső (értékesített) produkciók, 2008-as áron			
		Teremdíj	Vendéglátás	Egyéb	Összesen
Pécsi Kulturális Központ rendezvényei					
Egyéb külső kulturális esemény	100% rezszi /esemény			682 780	682 780
PKK saját produkciói					
Nemzetközi konferencia	Ft/fő/nap	5000	5500	4500	15 000
Belföldi konferencia	Ft/fő/nap	2320	1360	280	4 200
Egyéb fizetős rendezvény	Ft/fő/nap	1500	2500	1000	5 500

A Pannon Filharmonikusok zenekar és a Pécsi Kulturális Központ az általuk használt terek és helyiségek vonatkozásában a rezsiköltséget az épület működtetőjének fizeti. A rezszi költség (fizetendő díj) magában foglalja: *a hűtés, fűtés díját, az áramfogyasztást, a vízfogyasztást, szemétszállítás díját, a takarítás költségét, a biztonság és a megbízási részek arányosított vonatkozó részét, a biztosítási díj területileg arányosított részét, illetve a pótlási és karbantartási költségeket – évek szerint kiegyenlített mértékben és nem a felmerülés szerint.* A rezsiköltség 2008-as árakon összesen 26,73 millió Ft-ra becsülhető, amelyből 22 millió a PFP-re jutó, és 4,73 millió a Pécsi Kulturális Központra jutó díj. Az eltérés természetesen a használt terek nagyságából, illetve a létesítményben – nap, mint nap munkahelyszerűen – dolgozó alkalmazottak számából fakad. A díjak megállapításánál figyelembe vettük, hogy a szólampróbatermek használata átlagosan heti három nap, és a használat során a PFP-nek tekintettel kell lennie az esetlegesen zajló konferenciarendezvényekre. Ilyen módon ezekre a területekre időarányosan csökkentett rezsiköltséggel számoltunk.

A büfé helyiségeket, illetve a kávézót külső vállalkozó üzemelteti, bérleti díj fejében. A bérleti díj növekedésébe az infláción túl reálnövekedést is bekalkuláltunk, figyelembe véve, hogy a PKK prosperitása folyamatosan nő, ami a látogatószámot és a várható fogyasztás mértékét is növeli.

Számításainkban szponzorációs bevételekkel is kalkuláltunk, amelyek a kulturális funkcióhoz és eseményekhez kötődnek. A szponzorációs bevételek az infláció mértékénél nagyobb mértékben növekednek, figyelembe véve, hogy a szponzorok megnyerése az

ismertség növekedésével, a sikeres üzemeltetéssel könnyebben valósítható meg. 2010-ben és 2011-ben is számoltunk azzal, hogy az Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010 program rendezvényeinek egy jelentős része kerül a PKK-ban megrendezésre. A programok finanszírozására jelentős büdzsé áll rendelkezésre, amelyből a programok befogadjaként a PKK is részesedik. Az egyszerű kezelhetőség érdekében jelenítettük meg ezt a bevételi forrást a szponzorációs bevételeknél.

Az alábbi táblázat a fentiek alapján számított bevételeket tartalmazza néhány kiemelt évben (az évekre lebontott bevétel nagyság a részletes számításokat tartalmazó mellékletben található). **Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2010-es év tört. évet jelent, az eseményekkel 2010. szeptembertől számolunk.**

PÉCS2010
KONZORCIUM

COWI
Magyarország

 ERNST & YOUNG

 **ECONO
CONSULT**

 EX ANTE
Tanácsadó Iroda

Bevételek alakulása (Ft-ban, nettó értékben, inflációval korrigálva):

Bevételek rendezvénytípusonként	2010	2011	2015	2018	2020
Nemzetközi konferencia	4 869 573	9 971 964	20 676 689	29 857 629	36 555 140
Belföldi konferencia	13 805 492	28 271 033	58 619 478	84 647 917	103 635 707
Koncert	15 392 686	31 708 934	35 688 684	38 997 989	41 372 966
Egyéb kulturális esemény	9 851 319	16 712 473	18 810 036	20 554 234	21 805 987
Egyéb fizetős rendezvény	4 073 856	9 441 161	18 300 523	26 851 449	29 256 613
Saját összesen	47 992 927	96 105 565	152 095 410	200 909 218	232 626 414
Nemzetközi konferencia	33 886 207	69 392 535	143 884 173	207 772 160	254 378 554
Belföldi konferencia	31 627 126	64 766 366	134 291 895	193 920 683	237 419 984
Egyéb külső kulturális esemény	7 243 617	7 460 926	10 916 539	13 763 996	14 602 223
Egyéb fizetős rendezvény	14 937 472	34 617 591	67 101 918	98 455 314	107 274 249
Külső összesen	87 694 422	176 237 419	356 194 525	513 912 153	613 675 011
Bérleti díjak	4 901 358	15 910 105	20 948 615	27 263 686	32 499 057
PFP és Pécsi Kulturális Központ rezsiköltsége	8 618 311	26 933 072	30 313 410	33 124 281	35 141 550
Pécsi Kulturális Kp rezsiköltsége	746 422	2 296 247	2 584 447	2 824 095	2 996 082
Szponzorációs bevételek – kulturális	29 705 200	22 947 267	25 827 351	36 285 742	44 198 587
Szponzorációs bevételek – üzleti	0	0	0	0	0
Mindösszesen	179 658 640	340 429 676	587 963 757	814 319 175	961 136 702

2. táblázat: Bevételek rendezvénytípusonként

Forrás: saját szerkesztés

A projekt szinergiahatása az EKF más projektjeivel

A PKK az EKF kulcsprojektekhez egyrészt funkcióin keresztül kapcsolódik, illetve bizonyos tevékenységek esetében célszerű megoldás lehet az EKF program keretében létrejövő beruházások közös feladatvállalása, akár az ellátott teendők esetében, akár az alvállalkozók megbízását tekintve.

- A PKK telkén kialakítandó zöldfelület, illetve a létesítmény környezetében a Közterek és parkok újjáélesztése keretében létrehozandó zöldfelületek egymással harmonizálnak, illeszkednek a PKK esztétikai kialakításához.
- A PKK aulája kiállítások befogadására is alkalmas. A Központ és a Múzeumutca közötti versenyhelyzet elkerülése érdekében a PKK-ban megrendezésre kerülő kiállítások témáját a létesítmény komolyzenei fókuszához, illetve a megrendezésre kerülő aktuális rendezvényekhez illesztjük, a Múzeumutca kiállítási profiljával történő átfedések kiküszöbölésével. Elképzelhető továbbá, hogy egy rendezvényhez kapcsolódó kiállítási anyag a Múzeumutcában kerüljön bemutatásra, ösztönözve annak meglátogatását.
- Több EKF-beruházás is létrehoz különböző rendezvényekre alkalmas helyszínt. **A rendezvényhelyszínek egymás közötti versenyének elkerülésére az egyes helyszínek speciális adottságainak megfelelő programstruktúra kialakítása valósul meg.** A PKK kifejezetten alkalmas a reprezentatív, nagy létszámú rendezvények – főként komolyzenei koncertek, konferenciák – befogadására. Mivel a PKK-ban és a Zsolnay Kulturális Negyedben létrejövő rendezvényterek olyan színvonalat képviselnek, amely jelenleg csak igen korlátozottan áll a városban rendelkezésre, így képesek lesznek az igényes események átcsábítására az alacsonyabb minőségű kínálatot biztosító helyektől. Ennek megfelelően a két létesítmény egymás mellett is megtalálja piaci lehetőségeit, amelynek szervezeti feltételrendszerét a közös üzemeltetés biztosítja (ld. később).
- A Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont közeli elhelyezkedése miatt fizikailag is kapcsolódik a PKK-hoz, hiszen a két létesítményt közös út köti majd össze (amelynek költsége telekhatárig a DDRKTK, ezt követően a PKK

költségvetésében szerepel). A tudásközpont előadótermeit az egyetemi oktatás köti le, így a kapcsolódó rendezvényekhez megfelelő helyszín biztosítható a PKK-ban.

- A Pécsi Konferencia- és Koncertközpont működéséhez szükséges parkoló kapacitást elsősorban a központ felszíni parkolói biztosítják (134 személygépkocsi férőhely, 5 buszparkoló, illetve 3 tehergépkocsi felálló és parkolóhely). Az egyes nagyrendezvényekhez kapcsolódó csúcsidőszakban várható magasabb parkolási igényt a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont 250 felszíni parkolóhelyének részbeni használatával tervezzük, amelyre a két intézmény részben eltérő látogatói csúcsai lehetőséget adnak (a PKK esetében a kulturális programoknál, illetve komolyzenei koncerteknél az esti időszakban jelentkezik kiemelkedő parkoló igény, míg a Dél-Dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont látogatói jellemzően a napközbeni órákban használják a parkolót). Az időszakos, és részbeni közös használat a terek és kapacitások hatékonyabb kihasználását biztosítja. Az azonos időszakban jelentkező parkolási igényeket a PKK felszíni parkolói elégítik ki.
- A PKK konferenciafunkciójához kiegészítő programkínálatot nyújtanak az EKF további kulcsprojektjei is.

Mivel a kulturális létesítmények potenciális látogatói köre jelentős mértékű átfedést mutat, különösen fontos a közös marketingtevékenységben rejlő lehetőségek kiaknázása. Ily módon biztosíthatjuk az érdeklődők lehető legszélesebb körének elérését. Az EKF-programok közös marketingterületei: közös honlap üzemeltetése (amely egyúttal értékesíthető reklámfelület is); online jegyértékesítés; közönségszervezés, rendezvényszervezés, médiaszervezés és egyéb kulturális menedzsment feladatok; kulturális információs pont-hálózat működtetése. Ezeket a feladatokat a létrejövő városi turisztikai desztináció menedzsment szervezet koordinálja, amellyel a kulcsprojektek szoros együttműködést terveznek kialakítani.

A PKK üzemeltetését tekintve is szoros kapcsolatban áll majd a **Zsolnay Kulturális Negyeddel**, hiszen az Önkormányzat a beruházás megvalósítását követően a Kbt. 2/A §-a alapján, bérleti díj ellenében működtetésre átadja az ingatlanokat (non-profit²) gazdasági társaságnak, a projekt üzemeltető szervezete pedig a jelenlegi Zsolnay Örökség Kezelő Kht. alapjain kerül kialakításra, annak funkcionális, szervezeti, személyi és pénzügyi bővítésével,

² a feltételeket nem változtatja, hogy profitorientált vagy non-profit gazdasági társaságról van szó

fejlesztésével (a továbbiakban non-profit kft.). A PKK épületének üzemeltetését divizionális formában látja el a non-profit kft. **A szakmai működtetés az alábbiak szerint valósul meg:**

- A non-profit kft. a szakmai működtetéshez kapcsolódóan **nem épít ki apparátust az épület üzemeltetéséhez, azt alvállalkozók bevonásával látja el.** Az épület **akusztikai, stúdiótechnikai üzemeltetését és a kapcsolódó hangtechnikai és hangosítási feladatokat a PFP alkalmazottai/alvállalkozói látják el** (melyet a PFP biztosít valamennyi rendezvény számára), az épület **egyéb rendezvényszervezési üzemeltetését pedig a Pécsi Kulturális Központ** (melyet a Kulturális Központ biztosít valamennyi rendezvény számára). Az épület bérbeadása esetén a non-profit kft. egy szerződés keretében biztosítja ezeket a szolgáltatásokat a bérlők felé, az intézmények által biztosított szolgáltatásokat belső elszámolás alapján rendezik egymás között.
- **Az épület éves rendezvénynaptárját a non-profit kft. vezeti, aki szabadon dönt az előzetes „befoglalások” alapján az épület bérbeadásáról.** Általános kötelezettség, hogy befoglalt PFP és PKK rendezvényt nem mondhat le, azokat beleegyezés nélkül nem helyezheti át.
- Az épület kulturális- és üzleti profiljának-arculatának kialakítása érdekében elkészítésre kerül egy **rendezvény kódex**, melyet mindhárom szervezetnek kötelessége betartani és betartatni valamennyi rendezvény lebonyolítása és szervezése kapcsán. A kódex többek között tételesen rögzíti, hogy melyek azok a rendezvények, amelyeket az épület nem fogadhat be. A kódextől kizárólag az épület tulajdonosa (Pécs MJV) eseti írásos engedélyével lehet eltérni.
- Az épület rendezvénynaptárját a non-profit kft. vezeti szigorú foglalási szabályok alapján, melynek keretében: a **PFP-nek kizárólagos joga van szimfonikus zenekari hangversenyeket szervezni az épületben**, további zenei rendezvények esetében egyeztetési kötelezettsége van a Pécsi Kulturális Központtal. A PFP minden évben minimálisan, az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 50 rendezvénynapot köteles lejegyezni a rendezvénynaptárban, melyhez kapcsolódóan az alábbi kötelezettségek terhelik: minden rendezvény után önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség) a non-profit kft.-nek, illetve

a PKK által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PKK-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.

- **A Pécsi Kulturális Központ kizárólagos jogokat kap az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére az épületben** (az éves rendezvénynaptárban az önkormányzat által az induló költségvetésében biztosított rezsiköltségek nagyságrendjének megfelelően 28 rendezvénynapot köteles lejegyezni), melyekhez kapcsolódóan önköltséges bérleti díjat fizet (rezsiköltség), illetve a PFP által biztosított szolgáltatások díját piaci áron, illetve a PFP-val kötött szerződésnek megfelelően megfizeti.
- **Mindkét intézmény valamennyi rendezvénye alapján megkapja az azokból származó teljes bevételt.**
- **A Pécsi Kulturális Központ** meglévő alkalmazotti állományának fejlesztésével 2010-ig **létrehoz egy saját konferenciaértékesítő és szervező csoportot**, amelynek megfelelően a rendezvénynaptár alapján jogosult konferenciát, rendezvényt és egyéb üzleti célú rendezvény számára értékesíteni az épületet. Ebben az esetben a konkrét rendezvényre szóló szerződést a non-profit kft. köti meg az érintett külső szervezettel piaci alapú bérleti díjszámítás alapján, amelyből egyrészt finanszírozza a Pécsi Kulturális Központ által nyújtott szervezői szolgáltatásokat, másrészt „jutalékot” fizet az üzletért.
- **A non-profit kft. jogosult az épületet bérbe adni egyéb – a PFF-val és a PKK-val – történő szakmai egyeztetés után külső rendezvény céljából.** A létesítmény üzleti célú rendezvények számára történő értékesítésében a Pécsi Kulturális Központ mellett a PKK divízióinak, illetve a non-profit kft-nek is nagy szerep jut, a rendezvények meghatározó részét várhatóan az ő értékesítési és marketingtevékenysége révén nyeri meg a ház.
- A Pannon Filharmonikusok és a Pécsi Kulturális Központ bérleti díjat fizet az általuk használt irodákért, raktárakért, illetve valamennyi saját használatú területért a non-profit kft-nek. A bérleti díj mértéke megegyezik a pótlási-felújítási-karbantartási költséget is magában foglaló rezsiköltséggel.

- A non-profit kft. fentiekén kívül bérleti díjat szed be az épületben található valamennyi piaci alapon hasznosítható területért, beleértve: büfé, kávézó.

A fenti szervezeti struktúra előnye, hogy összefogja a város kulturális kínálatát, ezáltal harmonizáltabb, a keresleti igényeket hatékonyabb módon kielégíteni képes városi rendezvénynaptár kialakítására és eseményszervezésre nyílik mód.

A projekt üzemeltetésének más létesítményekre gyakorolt pozitív hatásait jól mutatja a PKK vendégeinek a **létesítményen kívül realizálódó bevételeinek** számított externáliája. A konferenciavendégek esetében, az iparági adatok alapján becsülve, 32.000Ft/fő költséssel számolhatunk a létesítményen kívül generált költségek (pl. utazás, szálláshely igénybevétele, vendéglátás) esetében. Az iparágban jellemző haszonkulcsok alapján a bevételek 30%-t kalkuláltuk haszonként. A költség haszoneleme 9600 Ft/fő üzleti vendégek esetén. A kulturális eseményhez kapcsolódó járulékos költségeket átlagolva 3500 Ft/fő haszonnal számolhatunk a létesítményen kívül generált költségek esetében. (becsült átlagos költség a piacfelmérési adatok alapján), 35%-os átlagos iparági haszonkulccsal számolva így látogatónként 1225 Ft/fő haszon realizálódik becsléseink szerint.

Más rendezvényhelyszínek versenyhelyzetének értékelése

Pécsen jelenleg különböző típusú és méretű rendezvénykapacitás biztosított szabadtéri és beltéri helyszínek formájában, azonban a keresleti igények teljes palettája korántsem lefedett (jelentősebb rendezvényhelyszínek listáját a melléklet tartalmazza). A termek adottságai jelentősen eltérnek a PKK tervezett jellemzőitől kapacitásban, felszereltségben, a biztosított szolgáltatás minőségében. A helyszíneken megrendezésre kerülő konferenciákat gyakran az adott helyszín működtetője rendezi. Az Expo Center csődje elentősen csökkenti a kínálatot, hiszen a nagy létszámú események számára ez biztosította korábban a legmagasabb szolgáltatási minőséget. (Sikertelensége jelentős részben létesítmény specifikus okokra vezethető vissza, az épület kialakítása a piaci igények kielégítéséhez nem bizonyult megfelelőnek.) A PTE Aulája számára helyzeti előnyt biztosít, hogy az egyetem a legfőbb

konferenciaszervező, így rendezvényei számára nagy arányban veszi igénybe saját helyszínét³.

A konferenciahelyszíneken realizált bevételek az esetek jelentős részében nem állnak összhangban a ráfordításokkal, mert a rendezvényhelyszín üzemeltetője nem profitorientált szervezet, illetve a szállodák esetében a konferenciaterem igénybevétele csupán kiegészítő szolgáltatásként jelenik meg, szálláshely, vendéglátás mellett, amelyek bevétel és nyereségtartalma alacsonyabb ár biztosítását teszi lehetővé. Mindez a tiszta profilú, nyereségorientált rendezvényhelyszínek versenyhátrányát okozza. A non-profit szervezetek esetében a Pécs Holding létrehozása elősegíti a probléma megoldását.

A PKK a rendezvényhelyszínek kínálatában jelentős minőségi változást hoz, ami alkalmassá teszi kereslet generálására. A megkülönböztető, minőségorientált stratégia biztosíthatja a magasabb árbevétel elérését.

Az Expo Center, illetve a szállodák kivételével a felsorolt termek funkciója elsősorban nem konferenciákhoz és egyéb MICE rendezvényekhez kötődik, ezért azok igényeit csak részben képes kielégíteni. A PKK megvalósulása eredményeként a város a hivatásturizmus egy szélesebb körének tud megfelelő szolgáltatást biztosítani.

A beruházás elmaradása esetén a hivatásturizmus területén a piacbővülés elmarad az optimálistól és a lehetséges maximumtól, mert a jelenlegi kínálat a keresleti igények egy jelentős részét nem lesznek képesek kiszolgálni.

Az alábbiakba a város jelentősebb rendezvényhelyszíneit, és profiljaikat soroljuk fel és értékeljük (kulturális, zenei és hivatásturisztikai szempontból egyaránt), a PKK versenyhelyzetének megítélhetősége érdekében.

A város fedett rendezvényhelyszínei közül a legnagyobb befogadóképességű a Lauber Dezső Városi Sportcsarnok, amely a sportfunkciók mellett vásártérként és kiállítási területként is igénybe vehető (3500 fő). Számtalan kisebb (maximum 200 fős teremmel rendelkező) rendezvényhelyszín is megtalálható a városban, amelyekbe a fenntartók saját programjaik mellett külső eseményeket is bevonnak. A komolyzenei koncertek egy része jelenleg – és

³ A jelenlegi helyzet pécsi sajátosság, országos, illetve nemzetközi szinten a számos minőségi helyszín versenye valósul meg, az alacsonyabb színvonalú rendezvényhelyszínek iránti érdeklődés csökken. A kínálat erősödésével, generálva a magasabb minőségi elvárásokat, Pécsen is az általánosan jellemző trendek várhatóak.

sajátos hangulatok miatt várhatóan a jövőben is – templomokban kerül megrendezésre, ezen programok számára a PKK nem kínál alternatív helyszínt (de nem is vethető össze a minőségi kialakítás, szolgáltatáskör). A jelentősebb szállodai konferenciakapacitások mellett a nagyobb befogadóképességű fedett városi rendezvényhelyszínek listáját az alábbi táblázat tartalmazza:

Név	Profil	Kapacitásadatok ⁴
Expo Center Pécs	Vásárközpont, kiállítótér, színház- és konferenciaterem, előadótermek	1200, 600, 422, 351, 171, 75, 75 fős termek; részben összenyitható, kiállító terület, 18 000 m ² szabadtéri rendezvénytér
Lauber Dezső Városi Sportcsarnok	Sportcsarnok, vásárközpont, kiállítótér	3500 fő
Szent Péter és Pál Székesegyház	Műemlék, építmény: székesegyház	2000 fő
Hotel Makártanya	Hotel, étterem, konferenciaterem, sportcsarnok,	1000 fő (1000 fős teniszcarnok, 150 fős két részre osztható ill. 50 fős különterem)
Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ	Kulturális helyszín: művelődési központ	600 fő (600 fős színházterem, 40-50 fős klubterem, 2 db 15-20 fős kisterem, 300 fős étterem)
Zsinagóga	Műemlék, építmény: zsinagóga	1000 fő
Pécsi Tudományegyetem, Aula	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	837 fő
Pécsi Nemzeti Színház	Kulturális helyszín: színház	561 fős színházterem, 260 fős kamaraterem
Templomok	Műemlék, építmény: templom	3-500 fő
Hotel Laterum	Hotel, étterem, konferenciaterem	250 fő (250, 80, 80, 60 ill. 30 fős különterek)
Palatinus Hotel	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	300 fő (300 ill. 120 fős különterem, 60 fős étterem)

⁴ Legnagyobb befogadóképességű terem, illetve további termek a helyszín rugalmasságának érzékeltetése érdekében

Pátria Hotel	Szálloda, konferenciaterem, étterem	180 fő (180 ill. 110 fős, két részre osztható különterem, 25, 25 ill. 40 fős tárgyaló)
Zsolnay Gyár	Műemlék, építmény: üzem, ipari létesítmény, rendezvény színtér	130 fő (130, 80, 40, 20 fős termek)
Dominikánus Ház	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	200 fő (150-200 fős nagyterem, 80-100 fős különterem)
Művészetek és Irodalom Háza	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	200 fő (150-200 fős nagyterem, 80-100 fős különterem)
Baranya Megyei Közgyűlés Díszterem	Műemlék, építmény: világi épület, építmény	180 fő
Pécsi Kereskedelmi Központ	Konferenciaterem, kiállítótér, galéria	180 fő
Dzsámi, belvárosi templom	Műemlék, építmény: templom	120 fő
*a jelentősebb, a PKK számára konkurenciát jelentő rendezvényhelyszínek részletesebb leírását a melléklet tartalmazza		

1. Táblázat: Jelentősebb városi rendezvényhelyszínek

Forrás: Kulturális Innovációs Kompetencia Központ

A fentiek közül a Pécsi Konferencia- és Koncertközpont konferenciafunkciója számára azok a létesítmények jelenthetnek elsődleges konkurenciát, amelyek

- *Fedett kapacitásokat kínálnak;*
- *Meglehetősen nagy (több száz fős) befogadóképességűek;*
- *Megfelelő színvonalat biztosítanak;*
- *Elsősorban kulturális és hivatásturisztikai eseményeket fogadnak be.*

Ezen kritériumoknak az Expo Center Pécs bezárása óta a Pécsi Tudományegyetem és néhány nagyobb szálloda rendezvénykapacitása felel meg elsősorban, emellett néhány közművelődési intézmény (Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ, a Művészetek és Irodalom Háza, Pécsi Nemzeti Színház, Pécsi Kulturális Központ Dominikánus Ház) részben teljesíti a feltételeket.

Pécsi Tudományegyetem

Jelenleg a város talán legtöbb szakmai eseményének szervezője a Pécsi Tudományegyetem (különösen az Orvostudományi Kar). Ennek oka egyrészt a szakmai kapcsolatrendszerben, a hivatásturizmusban kiemelkedő szerepet játszó tudományos-kutatási életben keresendő, másrészt az egyetem biztosítja jelenleg a legnagyobb, városi viszonylatban színvonalas rendezvénykapacitást.

Az egyetem Szigeti úti épületének aulája 800 fő befogadására alkalmas. A Pannon Filharmonikusok több nagykoncertjének az aula ad otthont, emellett szakmai konferenciákat, kiállításokat is szerveznek itt. A nagy előadóterem színházos ültetés mellett használható: az uránvárosi létesítményben 500 illetve 200 fős konferenciaterem, a közgazdaságtudományi kar épületében 2-300 fős terem biztosított, emellett a kisebb előadóteremekben szekcióterem sora áll rendelkezésre.

Az Egyetem által támasztott jelentős konferenciaigényt az Expo Center megépítése nem tudta kielégíteni, mivel az egyetem számára nem biztosít megfelelő színvonalat a rendezvényközpont fizikai kialakítása, megjelenése.

Összességében tehát elmondható, hogy az egyetem tudományos-szakmai jelenléte meghatározó a város hivatásturizmusában, az épületekben viszonylag nagy rendezvénykapacitás biztosított. Problémát jelent ugyanakkor, hogy az egyetemi aula akusztikája nem megfelelő, a komolyzenei koncertek szempontjából a 800 férőhelyből mindössze 400 értékelhető. A terem felszereltsége sem minden esetben megfelelő, gondot jelent a hasznosítás időbeni korlátozottsága (ti. oktatási időszakban csak az esti órákban lehet igénybe venni) és a kiszolgáló, háttér-infrastruktúra kiépültségének hiánya. Ugyanakkor az egyetem által kínált alacsony ár miatt sok rendezvényt mégis itt tartanak meg.

Közművelődési intézmények

A városban számos, városi vagy megyei fenntartású közművelődési intézmény működik, amelyek szinte mindegyike kínál teremléti lehetőséget saját rendezésű programjaik mellett. Kapacitásuknak megfelelően ezek közül kiemelhető az Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ, a Pécsi Művészetek és Irodalom Háza, a Pécsi Nemzeti Színház, valamint a Dominikánus Ház (bemutatásukat a melléklet tartalmazza).

Összességében megállapíthatjuk, hogy bár ezek a létesítmények bizonyos fokú konkurenciát jelentenek a tervezett létesítmény számára, jelenlegi funkciók mellett csak kiegészítő jelleggel vesznek részt a hivatásturizmusban, elsősorban non-profit tevékenységet végeznek. Ennek megfelelően a nagyobb szabású, színvonalas konferenciák megrendezéséhez szükséges infrastrukturális háttérrel (plenáris ülésterem, szekciótermek, kiegészítő szolgáltatások és helyiségek) csak rendkívül korlátozottan tudják biztosítani. Ugyanakkor a kulturális események kapcsán elszívhatják a kisebb nézőszámú eseményeket, elsősorban az alkalmazott alacsony árakra, bérleti díjak miatt (különös fontos ez, mivel a kulturális események jelentős része árérzékeny piacot érint, gyakran non-profit funkcióként jelentkezik).

Pécsi Püspökséghez tartozó rendezvényhelyszínek

A koncerthelyszínek kapcsán fontos kiemelnünk, hogy a komolyzenei koncertek kedvelt helyszínei a különböző egyházi építmények. Ilyen értelemben Pécsen mintegy 40 „koncerthelyszín” áll rendelkezésre, amelyek befogadóképessége 1-500 fő körül mozog, a székesegyház pedig jelentős nézőszámú komolyzenei koncerthelyszínt kínál. Természetesen a templomok esetében ezt a tevékenységet össze kell egyeztetni a szakrális funkciókkal, így csak korlátozott hasznosítás lehetséges.

Emellett a Püspökség tulajdonában álló Dóm Kötár épületében 300 fős konferenciakapacitás áll rendelkezésre, 400 m² falfelülettel kiállítások megrendezésére (a szükséges kiszolgáló infrastruktúrával, pl. szociális blokk, ruhatár, fogadóközpont). A Püspöki Palota 80 fős konferenciaterme, exkluzív tárgyalói is bérelhetők, konyhájával és neves szakácsmesterével a rendezvények étkeztetését is biztosítani tudják.

Természetesen ezen helyiségek esetében nem beszélhetünk klasszikus értelemben vett konferenciaközpontokról, hiszen az igénybevétel időben korlátozott, az események típusa, témaköre is behatárolt, ugyanakkor bizonyos események (elsősorban komolyzenei koncertek) kapcsán mégis konkurensként léphetnek fel, egyedi atmoszférát biztosítva ezeknek a programoknak.

Szállodák

Pécsett néhány szálloda kínál jelentősebb konferenciakapacitást (a jelentősebb konferenciakapacitást kínáló szállodák bemutatását a melléklet tartalmazza). **A szállodák nagy előnye**, hogy komplex szolgáltatáskört tudnak kínálni a hivatásturizmus számára: a rendezvényterem mellett helyben biztosított a szállás, az étkezés és a kiegészítő szolgáltatáskör is. Ugyanakkor kifejezetten konferenciaszálloda profilú egység nem működik Pécsett, jellemzően alacsony befogadóképességű helyszínekkel számolhatunk (közepes befogadóképességű termek is megtalálhatók, ezek száma azonban meglehetősen kevés).

Az új szállodafejlesztések kapcsán bővülnek a konferenciakapacitások is. A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi beruházások tervezettek:

- A Hotel Makár két konferenciaterem létrehozását tervezi. A hotel belvárostól mért távolsága, jellege, a terem kapacitása miatt nem jelent versenytársat a PKK által megnyerni kívánt jelentős létszámú események szegmensében.
- A Hotel Corso szintén kialakít konferenciatermet. A hotel jellegében nem hasonlítható a PKK által létrehozandó minőséghez és arculathoz, kisebb események megszervezésére lesz csak alkalmas.
- A Hotel Laterum fejlesztése során 9 konferenciaterem jön létre, így a szálloda jelentős kapacitása miatt közel azonos piaci szegmensben mozoghat, mint a PKK. A PKK erős kulturális profilja más jelleget kölcsönöz a létesítménynek, a MICE szektorban pedig a rendezvénykínálat összehangolásával hozható harmóniába a két létesítmény.
- A Danubius Hotel Nádor is kialakít meeting kapacitást, a szálloda mégis inkább a városi és a wellness utazók megnyerését célozza meg. Elhelyezkedéséből és infrastrukturális adottságaiból következően is kevésbé alkalmas nagylétszámú események megrendezésére.

A Pécsett tervezett szállodák mellett a régió más városaiban létrejövő hotelek is kialakítanak konferenciakapacitásokat, ezek azonban – elhelyezkedésük, kisvárosi környezetük és infrastruktúrájuk, szolgáltatáskörük miatt nem vethetők össze a baranyai megyeszékhely által biztosított környezettel.

Összegzés

A kulturális rendezvények közül a színházak rendezvényei, illetve a szabadtéri rendezvények a leginkább meghatározóak. A kulturális rendezvények helyszínei, amelyek méretükben a PKK-val összehasonlíthatóak: a Pécsi Nemzeti Színház, a PTE aulája, illetve az Expo Center (korábbi tevékenységi köre alapján). A PKK profilja miatt a színi előadások szempontjából nem jelent konkurenciát, azonban azon néhány kulturális rendezvény megrendezésre optimálisabb körülményeket teremthet. A kisebb látogatottságú eseményekre jellemző, hogy azok a rendező szervezet saját helyiségeiben kerülnek lebonyolítására, amely a jövőben is hasonlóképpen várható. **A komolyzenei koncertek esetében a PKK által a jövőben biztosított minőségnek nem lesz alternatívája a városban**, ezért figyelembe véve azt a tényt is, hogy a létesítmény a PFP székháza is lesz, illetve a zenekar a város hangversenyeinek meghatározó részét adja, várhatóan komolyzenei hangversenyek szinte kizárólag a PKK-ban kerülnek megrendezésre. (Kivéve a kifejezetten a Székesegyház, illetve a Zsinagóga atmoszféráját igénylő koncerteket.)

A Pécssett rendelkezésre álló számos kisebb illetve közepes rendezvényhelyszín csak korlátozottan képesek a tervezett hivatásturisztikai szerepkör betöltésére. A távolság, a tulajdonosi jogok eltérése, illetve az összefogás hiányában nagyobb befogadóképességű esemény megrendezésére nincs mód, emellett igen korlátozott a szállodai kapacitás.

A konferenciák 80%-a a városban az egyetemhez kötődik (főként a mérnöki és orvosi karokhoz), ugyanakkor az egyetem által kínált konferenciakapacitások nem teljesítik egy európai standardokat követő konferenciaközpont iránti elvárásokat. Jelenleg a PTE kedvező áraival mégis kedvelt konferencia helyszín.

Speciális az Expo Center helyzete, amely jelentős számú nagyrendezvény fogadására alkalmas, ugyanakkor műszaki kialakítása, megjelenése és elhelyezkedése következtében színvonalas nemzetközi vagy hazai konferenciák, szakmai események, komolyzenei koncertek megrendezésére nem biztosít megfelelő infrastruktúrát, funkciója a tervezett eladást követően várhatóan változni fog, mert a korábbi tapasztalatok alapján a korábbi tevékenységi körök nem biztosították az eredményesen működést. A tevékenységi kör változás vélhetően a PKK szempontjából előnyös lesz, és az Expo Center kevésbé fog konkurenciát jelenteni számára.

A PROJEKT MUNKAHELYTEREMTŐ ÉS –MEGTARTÓ HATÁSA

A projekt megvalósíthatósági tanulmányában részletesen ismertetésre került az üzemeltetés jogi, pénzügyi, szakmai és intézményi kritériumrendszere. Mint kifejtettük, az üzemeltető szervezet (a Zsolnay Örökség Kht. alapjain létrejövő non-profit kft.) biztosítja az optimális működéshez szükséges feltételeket. Az üzemeltetői struktúrának szerves részét képezi mind a Pécsi Filharmonikusok zenekar (kizárólagosság szimfonikus hangversenyek szervezésére), mind pedig a Pécsi Kulturális Központ (kizárólagosság az önkormányzat és az intézmény kulturális rendezvényeinek szervezésére). **A megvalósíthatósági tanulmány kifejti, hogy a beruházást követően mind a két intézmény a teljes létszám megőrzésével (PFP esetében 99 fő, Pécsi Kulturális Központ esetében 31 fő) folytatja működését a konferenciaközpontban.** Esetükben a megőrzött munkahelyek bérjárulékaival számolunk közvetlen hatásként, amely a kulturális funkció hasznánál kerül elszámolásra. Ennek összege 94.913.000Ft/év.

A fentiekben felvázolt szervezeti struktúrának megfelelően, a **projekt közvetlenül 4 új munkahelyet teremt** a Zsolnay Örökségkezelő Kht. alapján létrehozott üzemeltető szervezet PKK divíziójában (közép, illetve felsőközép beosztásban):

- Gazdasági vezető: 1 fő
- Üzemeltetési főmérnök: 1 fő
- Értékesítési munkatárs: 1 fő
- Marketingkommunikációs munkatárs: 1 fő

A PKK-ban létrehozott munkahelyek esetében az alábbi átlagbérekkel kalkuláltunk:

Gazdasági vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	860 000,00	10 320 000,00
24% Nyugdíjbiztosítási járulék	206 400,00	2 476 800,00
5% Egészségbiztosítási járulék	43 000,00	516 000,00
3% Munkaadói járulék	25 800,00	309 600,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	12 900,00	154 800,00
Tételes EHO	1 950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	290 050,00	3 480 600,00
Összes személyi jellegű kifizetés	1 150 050,00	13 800 600,00

Értékesítési vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	540 000,00	6 480 000,00
24% Nyugdíjbiztosítási járulék	129 600,00	1 555 200,00
5% Egészségbiztosítási járulék	27 000,00	324 000,00
3% Munkaadói járulék	16 200,00	194 400,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	8 100,00	97 200,00
Tételes EHO	1 950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	182 850,00	2 194 200,00
Összes személyi jellegű kifizetés	722 850,00	8 674 200,00

Marketingvezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	440 000,00	5 280 000,00
24% Nyugdíjbiztosítási járulék	105 600,00	1 267 200,00
5% Egészségbiztosítási járulék	22 000,00	264 000,00
3% Munkaadói járulék	13 200,00	158 400,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	6 600,00	79 200,00
Tételes EHO	1 950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	149 350,00	1 792 200,00
Összes személyi jellegű kifizetés	589 350,00	7 072 200,00

Műszaki vezető:	Havi kifizetés	Éves kifizetés
Bruttó bér	800 000,00	9 600 000,00
24% Nyugdíjbiztosítási járulék	192 000,00	2 304 000,00
5% Egészségbiztosítási járulék	40 000,00	480 000,00
3% Munkaadói járulék	24 000,00	288 000,00
1,5% Szakképzési hozzájárulás	12 000,00	144 000,00
Tételes EHO	1 950,00	23 400,00
Munkaadót terhelő járulék	269 950,00	3 239 400,00
Összes személyi jellegű kifizetés	1 069 950,00	12 839 400,00

Így 2010-ben összesen **137.299.400 Ft** teremtett munkahelyek révén **realizálódott haszonnal számolhatunk**, amely a további években inflációnak megfelelő mértékben növekszik. A PKK működése további munkahelyeket tehet szükségessé, amennyiben a látogatószám jelentősen növekszik. **Összességében tehát, a PKK beruházás közvetlen hatásaként 130 munkahely megőrzése és 4 új munkahely teremtése valósulhat meg.**

Közvetett munkahelyteremtő hatásként, számolni kell továbbá azokkal az új munkahelyekkel, amelyek a PKK üzemeltetéséhez kapcsolódó vállalászási tevékenységekben jutnak érvényre (takarítás, portaszolgálat, műszaki személyzet, biztonsági szolgálat, akusztikus-hangosító, konferenciaszervezés stb.), illetve amelyek a Zsolnay Örökség Kezelő

Kht. központi szervezeti egységében, kifejezetten a PKK-hoz kapcsolódnak (a hatékony, és összehangolt munkavégzés következtében a munkatársak jellemzően nem teljes munkaidőben a PKK feladatait látják el). A divizionális szervezeti struktúra miatt az alkalmazottak munkabérért jelentősen meghaladja a kiszervezett szolgáltatások/igénybevett szolgáltatást nyújtók bére. (Ezek egy meghatározó része kifejezetten és kizárólag a PKK beruházásnak köszönhető.) Ezek esetében a szolgáltatásért nyújtott összeggel számolhatunk, mint a *munkavégzésért nyújtott ellenszolgáltatással*:

Szolgáltatás	Munkahelyteremtés (fő)	Összes kifizetés (Ft)
Takarítás	4	6 900 516
Őrzés	4	9 600 000
Műszaki szolgáltatás	3	7 200 000
Konferenciaszervező	3	16 500 000
Hangosító-világosító	1	2 400 000
Világosító	1	1 200 000
Portaszolgálat	2	3 000 000
Összesen	18	62 800 516

A turizmus multiplikátor hatásának köszönhetően további pozitív gazdasági, társadalmi hasznok realizálódnak, amely Pécs régióközponti szerepköréből adódóan kisugárzik tágabb körzetére is. Ezen hatások számszerűsítése megalapozottan nem lehetséges a *számos közvetett, több tényező (pl. több EKF projekt és más, kapcsolódó fejlesztés) együttes hatásán alapuló szinergia* miatt, ugyanakkor meg kell jegyeznünk azt, hogy ezen haszontényezők a bemutatott hasznokhoz képest is igen jelentős értéket képviselnek.

Ilyen közvetett, több tényező együttes megvalósításának következményeként realizálódó haszonelem a szálláshelykínálat várható bővülése, amely jelentős számban hoz létre új munkahelyeket: **a Dél-Dunántúli Régió összesítése szerint⁵ 38 milliárd forintos beruházás, 800 új munkahely, 1500 új szobaegység és 160ezer négyzetméternyi kereskedelmi szálláshely jöhet létre pályázati támogatással a következő két évben a régióban (pl. Siklóson, Mohácson, Villányban, Nagyharsányban, Kaposváron, Nagyatádon stb.).**

⁵ Forrás: Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht., Új szálláshelyek 2010-re c. összefoglalója (<http://www.deldunantul.eu/index.php?id=3114>), 2008. november 5.

A beruházások nagyrészt a Pécs2010 EKF projekt által generált turistaforgalomra építenek. Igaz ez arra a 6 új pécsi négycsillagos szállodára, kiváltképp a PKK közvetlen környezetében megvalósuló fejlesztésekre is, amelyek szintén pályázati támogatást nyertek.

Tervezett fejlesztések a PKK közvetlen közelében:

- A balokányi strand helyén, azaz a PKK-val szomszédos területen létesülő új **150 szobás wellness szálloda** a hivatás- és a wellness turizmus összefonódásának trendjére is épít, kihasználva a PKK közelségét, és annak a MICE piacon várható jelentős forgalombővítő hatását. A két létesítmény szoros kapcsolata nyilvánvaló kölcsönös üzleti érdekeken alapulhat majd, hiszen a PKK szempontjából is alapvető fontosságú – ahogy azt a megvalósíthatósági tanulmányban is részleteztük – egy, a közvetlen közelében megvalósuló magas színvonalú szálloda létrejötte.
- A Hotel Corso**** beruházás egy pécsi belvárosi négycsillagos üzleti szálloda létrehozására irányul a Zsolnay – Lánc – Koller – Nagy Lajos utca által határolt területen, azaz szintén a PKK közelében. A közel 500 millió Ft-os támogatást nyert **77 szobás szállodával** közös tömbben egy bevásárlóközpont és irodafunkciókkal rendelkező épületrész is létrejön, így a projekt nemcsak a szállóvendégek szempontjából épít a PKK-ra, hanem a létesítménybe érkező vendégek kereskedelmi jellegű kiszolgálását is biztosíthatja majd. Bár a szálloda is tartalmaz egy konferenciatermet, ennek kis kapacitása nem jelent konkurenciát a PKK számára.
- A Matias Hotel**** szintén 500 millió Ft-os támogatással valósulhat meg. A **68 szobás szálloda** elsősorban családbarát szolgáltatások kiépítését tervezi, amely a PKK kulturális céllal érkező turistáinak megnyerését biztosíthatja. A szálloda a Zsolnay Vilmos úton helyezkedik el, így nemcsak a PKK, de a Zsolnay Kulturális Negyed szálláshelyszükségletét is kielégítheti.

E három fejlesztéssel a PKK közvetlen közelében összesen 295 négycsillagos szállodai szoba jön létre, amely az ágazati átlagértékek alapján – figyelembe véve a szállodák besorolását, profilját is –, várhatóan *mintegy 160-180 új munkahelyet teremt* (amely tehát a régióban létrehozott 800 új munkahely jelentős, kifejezetten a PKK-hoz kötődő részarányát jelenti). A PKK hatására (is) megvalósuló szálláshelyfejlesztés kapcsán létrejövő munkahelyteremtéssel a PKK-n kívül generált haszonelemek között számoltunk, és itt

figyelembe vettük a PKK látogatóinak máshol elköltött forintjait is (pl. szállásdíj, étkezési díj, egyéb vásárlás, utazás költsége). Így ezen túl azon haszonelemek veendői figyelembe, amelyek közvetetten kapcsolódnak a PKK-hoz: ilyenek például a PKK-t meglátogató, de ott rendezvényen részt nem vevő szállóvendégek, Pécsre érkező látogatók, akik szálláshely szolgáltatást igénybe vesznek, és akiket nem a PKK ösztönzi a látogatásra, hanem az az új turisztika kínálat-együttes, amely Pécsen az EKF program hatására összességében létrejön. Érzékelhető, hogy a **PKK szerepe itt már kevésbé direkt, így a várhatóan létrejövő mintegy 160-180 munkahely csak 15%-a kapcsolható indokoltan a PKK-hoz.** A haszonelemet megoszlik a kulturális és az üzleti funkció között.

További munkahelymegőrző- illetve munkahelyteremtő hatás realizálódik a kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknál (pl. hostess ügynökségek, marketingkommunikációs ügynökségek, party service cégek, egyéb partnerek), jellemzően eseti jelleggel, egy-egy rendezvényhez kötődően (azaz nem állandó szerződött szolgáltatóként). Becsült értéként, ez éves szinten kb. 50-60 munkahely megőrzését, és 15-20 új munkahely létesítését biztosíthatja. **A PKK értékesített rendezvényeit szervező és bonyolító vállalkozások személyi jellegű ráfordításai kapcsán feltételeztük, hogy a rendezvényekből származó bevételek 70%-át jelenti a PKK számára fizetett terembérleti és egyéb szolgáltatásokért fizetett díj, a fennmaradó 30%-ot a vállalkozások bérjellegű kifizetésekre, illetve saját költségük és nyereségük finanszírozására fordítják.** A bérjellegű kifizetés aránya 66%. Ez a haszonelem az Üzleti funkcionál került elszámolásra, figyelembe véve, hogy a külső kulturális rendezvényeket kizárólagosan a Pécsi Kulturális Központ szervezi, és az itt realizálódó hasznot – megőrzött munkahely – már elszámoltuk.

Össességében tehát, a PKK beruházás várható munkahelymegőrző és munkahelyteremtő hatása igen jelentős.

- **Közvetlenül a létesítmény üzemeltetéséhez kötődően 4 új munkahely jön létre, továbbá 130 munkahely megőrzése valósul meg az események jelentős részét szervező PFP-nél, illetve Pécsi Kulturális Központnál.**
- **Közvetett munkahelyteremtő hatásként:**

- **A PKK üzemeltetéséhez kapcsolódó vállalkezási tevékenységekben megjelenő 18 új munkahellyel számolhatunk.**
- **A PKK-hoz közvetlenül kötődő pécsi szálloda-beruházások kapcsán kb. 160-180 új munkahely jön létre; amelynek hasznainak egy része a generált haszonelemeknél már megjelent, a további rész a PKK-hez direkt módon 15%-ban kapcsolódik.**
- **A kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásoknál 15-20 új munkahely teremtésével számolhatunk.**
- **Indirekt módon, az EKF év, így a PKK által generált forgalombővülésre alapozó szállodafejlesztések további 620-640 új munkahelyet teremtenek regionális szinten, azaz összesen 800 új munkahelyről beszélhetünk. A szálloda-felújítások, vendéglátó és kiskereskedelmi szolgáltatások esetében a PKK és a más EKF beruházások és programok által generált forgalombővülés, közvetett áttételes módon kb. 24ezer munkahely megőrzéséhez járulhat hozzá. A többszörös áttételek, és több projekt együttes hatásának eredője miatt ezeknek a hasznoknak a számszerűsítésére nincs mód, ugyanakkor ez természetesen igen jelentős indirekt hatásként értékelhető.**

KÖZGAZDASÁGI KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS KIEGÉSZÍTÉSE

A közgazdasági költség-haszon elemzés tábláját az alábbi kiegészítésekkel módosítottuk:

- Munkahelyteremtés fent bemutatott hatásai
- A rendezvényszervezésnél bemutatott generált jövedelem vállalkozói részét a generált egyéb bevételekhez adtuk (üzleti funkció).
- A város plusz támogatási igényét a kulturális funkció közgazdasági költségéhez számoltuk el, figyelembe véve, hogy az üzleti funkció üzemeltetése nem veszteséges.

A közgazdasági költségeket és hasznokat az alábbi táblázat mutatja be.

Közgazdasági haszonelemek	PV	2008	2009	2010	2011	2015	2018	2020
1. Használónál jelentkező hasznok	3 591 197 675	0	0	179 658 640	340 429 676	587 963 757	821 318 292	1 012 223 197
Kulturális	767 474 148	0	0	70 811 134	105 729 177	121 518 321	142 685 048	157 077 611
Üzleti	2 823 723 527	0	0	108 847 507	234 700 499	466 445 436	678 633 244	855 145 586
2. Externális haszon	13 006 565 156	1 040 666 765	4 250 011 673	2 654 235 279	712 138 870	989 029 578	1 218 130 635	1 318 343 074
Kulturális	9 287 383 887	1 040 666 765	4 250 011 673	2 464 954 672	367 496 472	380 104 480	397 701 766	412 299 093
Üzleti	3 719 181 268	0	0	189 280 608	344 642 398	608 925 097	820 428 869	906 043 981
2.1. Generált egyéb bevételből származó haszon	4 043 627 696	0	0	191 371 988	370 528 386	670 199 551	934 925 146	1 093 718 256
Kulturális	678 012 469	0	0	60 193 158	94 653 158	109 049 817	120 988 489	128 042 748
Üzleti	3 365 615 227	0	0	131 178 831	275 875 228	561 149 734	813 936 658	965 675 507
2.2. Közvetlen munkahelyteremtésből származó haszon	1 018 779 207	0	0	135 393 998	139 455 818	156 958 752	171 513 066	181 958 212
Kulturális	919 002 149	0	0	127 095 804	129 183 161	140 544 212	150 953 680	158 893 140
Üzleti	99 777 059	0	0	8 298 194	10 272 657	16 414 540	20 559 386	23 065 071
2.3. Közvetett munkahelyteremtésből származó haszon	1 596 613 339	0	0	200 043 873	202 154 666	245 575 845	289 218 457	319 591 929
Kulturális	890 582 111	0	0	150 240 290	143 660 153	130 510 452	125 759 598	125 363 204
Üzleti	706 031 228	0	0	49 803 583	58 494 512	115 065 393	163 458 859	194 228 725
2.4. Beruházás haszna	6 799 787 159	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420	0	0	0	0
Kulturális	6 799 787 159	1 040 666 765	4 250 011 673	2 127 425 420	0	0	0	0

2.5. Bevételek korrigált haszna	-452 242 246	0	0	0	0	-83 704 570	-177 526 034	-276 925 322
Üzleti	-452 242 246	0	0	0	0	-83 704 570	-177 526 034	-276 925 322
Összes haszon	16 597 762 831	1 040 666 765	4 250 011 673	2 833 893 920	1 052 568 545	1 576 993 335	2 039 448 927	2 330 566 271
Kulturális	10 054 858 035	1 040 666 765	4 250 011 673	2 535 765 805	473 225 648	501 622 801	540 386 814	569 376 704
Üzleti	6 090 662 549	0	0	298 128 114	579 342 897	991 665 963	1 321 536 078	1 484 264 245
Közgazdasági költségek								
Összes közgazdasági költség	9 977 994 808	1 040 666 765	4 250 011 673	2 603 821 769	681 420 180	752 217 597	778 625 668	-3 894 392 594
Kulturális	5 870 718 033	652 184 157	2 768 666 726	1 695 795 558	443 578 929	370 793 411	278 787 208	-2 688 692 218
Üzleti	4 107 276 775	388 482 609	1 481 344 947	908 026 211	237 841 251	381 424 186	499 838 460	-1 205 700 376
Közgazdasági eredmény (ENPV)	6 619 768 023	0	0	230 072 151	371 148 365	824 775 738	1 260 823 259	6 224 958 866

4. táblázat: Közgazdasági költségek és hasznok

Forrás: saját szerkesztés

MELLÉKLETEK

Melléklet – Részletes számítások (külön anyagban)

Melléklet – Jelentősebb pécsi rendezvényhelyszínek

Jelentősebb kulturális szervezetek

A jelentősebb kulturális szervezetek összefoglaló felsorolását az alábbi táblázat tartalmazza:

Kategória	Közművelődési, kulturális intézmény, szervezet
Közművelődési és művészeti intézmények	<ul style="list-style-type: none">• Pécsi Kulturális Központ• Művészetek és Irodalom Háza• Pécsi Ifjúsági Központ• Az Apáczai Nevelési és Általános Művelődési Központ Művelődési Háza• Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ• Nevelők Háza Egyesület, Civil Közösségek Háza
Nemzetiségi kultúra	<ul style="list-style-type: none">• Alliance Francaise Francia Kulturális Egyesület• August Senoa Délszláv Klub• Pécsi Horvát Színház• Kolping Ház Egyesület• Lenau Ház
Könyvtárak	<ul style="list-style-type: none">• Városi és megyei könyvtárak: Pécsi Városi Könyvtár; Baranya Megyei Könyvtár• Gyermek- és ifjúsági könyvtárak: Ifjúsági Könyvtár; Kilenc Király Gyermekkönyvtár; Nyitnikék Gyermekkönyvtár; Csipkefa Gyermekkönyvtár; Pinokkio Gyermekkönyvtár• Egyetemi és tudományos intézmények könyvtárai: Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kari Könyvtár; Pécsi Tudományegyetem Könyvtára; Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihány Műszaki Kari Könyvtára; MTA Regionális Kutatások Központja Könyvtára• Pedagógiai intézmények könyvtárai, szakkönyvtárak: Apáczai Nevelési Központ Könyvtára; Dr. Berze Nagy János Fiókkönyvtár; Pedagógiai Szakkönyvtár; TEMI Minerva Könyvtár; Várkonyi Nándor Könyvtár

Színházak	<ul style="list-style-type: none"> • Pécsi Nemzeti Színház • Pécsi Horvát Színház • Pécsi Szabadtéri Játékok • Pécsi Harmadik Színház • Janus Egyetemi Színház • Bóbita Bábszínház
Zenei és táncélet	<ul style="list-style-type: none"> • Pannon Filharmonikusok és Pécsi Szimfonietta • Pécsi Balett • Mecsek Táncegyüttes • Kulturális Egyesület Tanac Néptáncegyüttes
Múzeumok, galériák	<ul style="list-style-type: none"> • Janus Pannonius Múzeum és kiállításai (Nemes Endre gyűjtemény otthona; Zsolnay Múzeum; Vasarely Múzeum; Amerigo Tot Múzeum; Modern Magyar Képtár; Reneszánsz Kötár; Martyn Múzeum; Csontváry Múzeum; Néprajzi Múzeum; Ókeresztény Sírkamrák; Régészeti Múzeum; Természettudományi kiállítás; Várostarténeti Múzeum; Schaár Erzsébet: utca-szoborkiállítás) • Zsolnay Kerámia Kiállítás • Dóm Múzeum • Szerecsen Patika Múzeum • Szabó Marcipán Múzeum • Bányászati Múzeum • PTE Egyetemtörténeti Múzeum
Galériák	<ul style="list-style-type: none"> • Pécsi Kisgaléria; Pécsi Galéria; Múzeum Galéria; Művészetek Háza; Parti Galéria; Műtár Galéria; Műhelygaléria; Mecseki Fotóklub Galériája, Lenau Ház; Képesarnok; IH Galéria; Gyöngyszem Galéria; Dante Café; Csoport Horda Galéria – Horvát Színház; Civil Közösségek Háza – Gebauer Galéria; Café Zacc; Baranya Galéria; Bánkúti Galéria; Attract Belsőépítészeti Stúdió; Arthus Galéria • Pécsi Galéria és Vizuális Művészeti Műhely

1. táblázat: Közművelődési intézmények

Forrás: szakmai interjúk, városi adatszolgáltatás, www.pecs.hu

Jelentősebb rendezvénykapacitású közművelődési intézmények

Az **Apáczai Csere János Nevelési és Általános Művelődési Központ** Pécs déli részén, a Kertváros lakónegyedének közepén található. Az épületkomplexum, amelyet az 1980-81-es években létesítettek, 6 hektáros területen helyezkedik el, oktatási, közművelődési és sportlétesítményekből áll, összesen 60ezer m² alapterületen (16 tagintézménnyel).

A szervezet és létesítményei önkormányzati fenntartásúak.

A Központ Művelődési Háza saját szakmai igényeken túl teret nyújt a város nagyrendezvényeinek is: konferenciák, szimpóziumok, találkozók, versenyek, kiállítások megrendezésére alkalmas helyiségekkel rendelkezik (biztosítva a rendezvényszervezést is):

- 400 személyes színházterem
- Kisebb konferencia- és klubhelységek (40-50 fős klubterem, 2 db 15-20 fős kisterem)
- 900 m² kiállítótér
- 300 fős étterem, hideg-melegkonyha, cukrászda
- Sportlétesítmény (tornaterem, úszómedence, szauna, szolárium, kondicionálóterem)

A városrész közlekedési feltételei kedvezőek, az épületkomplexum mellett található a buszpályaudvar.

A megyei fenntartású **Művészetek és Irodalom Házát** az 1980-as évek végén az úgynevezett „Elefántos Ház” tömbjének rekonstrukciója során alakították ki. A Ház sokoldalú közművelődési, művészeti intézmény: különféle kulturális programokat, például koncerteket, irodalmi esteket, képző-, ipar-, fotó- és építőművészeti kiállításokat, színi előadásokat szerveznek. Együttműködnek a pécsi művészeti és felsőoktatási intézményekkel, illetve hazai és határainkon túli kulturális intézményekkel. Évente kb. 200 kulturális programot tartanak, az átlagos jegyár 6-700 Ft (a ház székhelyén 400Ft, a zsinagógában 1500Ft, de jelentős a kedvezményes jegyeket váltó csoport aránya). Ezekhez az alábbi infrastrukturális háttér áll rendelkezésre:

- Fülep Lajos terem: 150-200 személyes nagyterem (irodalmi és színházi estek, kamara- és jazzkoncertek, konferenciák színhelye), klimatizált, fény- és hangtechnikai eszközökkel, berendezésekkel ellátott, hangversenyongora is megtalálható benne.
- Breuer Marcel terem: 80-100 fős kisterem (könyvbemutatókra, kerekasztal-beszélgetésekre, filmvetítésre, műhelymunkára, fogadásokra használják).
- Művészeti könyvtár

- Hoitsy-ház szobái: 4 barokk szoba (konferenciák, sajtótájékoztatók, kerekasztal-beszélgetések helyszíne)
- Kiállító helyiségek (kisterem, Marty Ferenc Galéria – 170 m² hasznos kiállítótérrel)
- Hild udvar

A létesítmény elhelyezkedése igen kedvező, hiszen bejárata a Széchenyi térről nyílik.

A Pannon Filharmonikusok ünnepi koncertjeiket általában a **Pécsi Nemzeti Színházban** tartják. A létesítményben 561 fős színházterem, 260 fős kamaraterem, 80 férőhelyes stúdió található. A színház kihasználtsága 89%-os, havonta 15 különböző produkció tekinthető meg. A hétfők és a nyári szünet kivételével (június 1-től aug. 26-ig) mindennap van előadás, hétvégén általában kettő is (2000 Ft-os átlagos jegyár mellett). A közönség jellemzően pécsi lakos (60%), 40% a kistérségből érkezik, különösen az operettek és musicalek esetében nagyobb a vonzáskörzet. A színház rendszeres látogatóinak száma 12.000 fő, az éves nézőszám 160-180.000 fő körül mozog, de csökkenő nézőszámmal kell számolniuk (5%-os visszaesést regisztráltak). Vendégszerepléseket vállalnak Kaposváron, Temesváron, Zágrábban, Eszéken és Nagyszébenben.

A színház termeit hétfőként más rendezvényekre adják ki, 45.000Ft/óra áron (hétfőn kívül is lehetőség van a színházterem bérlésére, de ekkor a terembérlet mellett meg kell téríteni a színház bevételkiesését is, ami 1 millió Ft naponta). A Pannon Filharmonikusok térítésmentesen használhatják a termet a koncertjeikhez (kivéve az újrateremtést), ennek fejében a színházi produkciókhoz zeneszolgáltatást biztosítanak.

A létesítmény a sétálóutcában, azaz turisztikai szempontból igen frekventált helyen található. Konferenciák szervezésére az épület nem alkalmas, mivel nem rendelkezik szekciótermekkel és a szükséges háttér-infrastruktúrával. Emellett ilyen irányú hasznosítása időben is igen korlátozott a nagyszámú színházi produkciók mellett. Az épület felújításra szorul, amelynek becsült összege 900 millió Ft.

A Pécsi Kulturális Központ által üzemeltetett épület a **Dominikánus Ház**, amely a Színház téren található. Befogadóképessége⁶:

⁶ Forrás: Pécsi Kulturális Központ adatszolgáltatása

- 1 db 130 fős előadóterem: koncertek, előadósterek, work shopok, előadássorozatok, kóruspróbák, filmklubok, konferenciák, fogadások, társasági események.
- 1 db 80 fős kamaraterem: kamarazenei események, előadások, ismeretterjesztő programok, aukciók, konferenciák, szekcióülések, fogadások.
- 1 db 40 fős klubterem: kóruspróbák, filmklubok, tanfolyamok, továbbképzések, közösségi programok, szabadidős klubok.
- 1 db 20 fős klubterem: társasági események, klubok, szekcióülések, értekezletek, tárgyalások.

Az elsősorban közösségi térként működő épület a készülő kulturális stratégia szerint megőrizné eredeti funkcióját és továbbra is a Pécsi Kulturális Központ működtetésében marad. Kedvező üzemeltetési költségei és az ezt fedező bérbeadásból származó bevételei alapján a továbbiakban gazdaságosan, önfenntartó módon működtethető. A létesítmény befogadóképessége a tervezett létesítménynél lényegesen alacsonyabb, elsősorban közösségi térként funkcionál (a reprezentatív eseményekhez az üzemeltető Kulturális Központ jelenleg is külső helyszíneket választ), így a két rendezvényhelyszín egymás mellett élése nem jelent problémát a jövőben sem.

Jelentősebb konferenciakapacitást kínáló szállodák

A **Hotel Makártanya Sport és Wellness Hotel** Pécs első sport- és szabadidőcentruma, amely az egyetemi városrészben, zöldövezetben, a történelmi belvárostól néhány percnyi távolságra található. Bár a létesítmény elsődlegesen sportfunkciókat szolgál, az itt található rendezvényhelyszínek alkalmasak, kiállítások, családi és baráti találkozók lebonyolítására is. Ugyanakkor a színvonalas konferenciák megrendezésére alkalmas termek kapacitása szerény (200 fő). Modern technikai felszereltség áll rendelkezésre.

Terem	Befogadóképesség (fő)	Terület (m ²)
Emeleti rendezvényterem (két szekcióra osztható)	150	300
Különterem	50	110
Teniszcsernok (osztható)	1000	2000
Összesen	1200	2410

5. táblázat: Makártanya Hotel konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.makartanya.hu

A létesítményben 27 háromcsillagos hotelszoba, étterem üzemel. A sportcsarnokban tenispályák, squash pályák, darts, fitness terem található. A wellness egységben infrasauna, szolárium, masszázs, szabadtéri medence áll rendelkezésre. A gyermekeknek játszóteret alakítottak ki. A létesítmény saját parkolóval rendelkezik. A centrum elérhetősége egyszerű, a vasútállomásról induló helyi 30-as autóbusz nyugati végállomásától 200 m-re található.

A Danubius szállodalánchoz tartozó **Hotel Palatinus** a történelmi belváros szívében áll. A szálloda két rendezvényterme bálok, konferenciák rendezésére alkalmas, maximum 300 fő részvételéig, emellett az étterem is kibérelhető. A termek technikai felszereltsége kiváló, a közösségi helyiségekben szélessávú, nagysebességű vezeték nélküli (WiFi) Internet-hozzáférés igényelhető.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m ²)
Étterem	100	60	200
Bartók terem	165	300	322
Nádor terem	80	120	195
Összesen	345	480	717

6. táblázat: Hotel Palatinus konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.danubiushotels.com/palatinus

A patinás, szecessziós épületben 88 fürdőszobás szoba, 6 légkondicionált lakosztály, étterem és söröző várja a vendégeket. A wellness kínálatban szauna, szolárium, gőzkabin és masszázs szerepel. A vendégek a szálloda mélygarázsában parkolhatnak. A hotel elhelyezkedése igen kedvező, hiszen a főtéren található, ugyanakkor sokszor problémát jelent a téren tartott rendezvények esetén a gépkocsival való behajtás.

Ugyancsak a Danubius szállodalánchoz tartozik a **Hotel Pátria**. A szállodában öt különterem vehető igénybe, amelyek közül mindegyik természetes megvilágítású, három légkondicionált, összesen 25-150 fő befogadására alkalmas. A különtermek felszereltsége színvonalas, a közösségi helyiségekben szélessávú, nagysebességű vezeték nélküli (WiFi) Internet-hozzáférés igényelhető.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m ²)
Étterem	110	180	242
Pannonia bankett terem	70	110	119
Ambassador klubterem	25	-	32
Mecsek Club tárgyaló	25	-	32
Eszpresszó	40	-	70
Összesen	270	290	495

7. táblázat: Hotel Pátia konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.danubiushotels.com/patria

A Pátia Szállodában 115 fürdőszobás szoba áll rendelkezésre, amelyből 35 felújított, légkondicionáló berendezéssel ellátott. Étterem és eszpresszó is megtalálható itt. A hotel a centrumhoz közel helyezkedik el, ugyanakkor némileg már kiesik a turizmusáramból.

A nyugati városrészben található **Laterum Hotel** 15 éve folytat sikeres ifjúsági és csoportos turizmust. Különtermeiben helyet ad mind hazai mind nemzetközi konferenciáknak, különböző rendezvényeknek, oktatásoknak, esküvőknek. Emellett 500 fős étterme is bérelhető.

Terem	Befogadóképesség (fő)	Terület (m ²)
Díszterem	250	350
Konferenciaterem	80	90
Rendezvényterem	80	140
Étterem	–	150
Márványterem	60	100
Különterem	30	50
Összesen	500	880

8. táblázat: Hotel Laterum konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.laterum.hu

A szállodában 300 férőhely áll rendelkezésre, 2 és 4 ágyas, összkomfortos, felújított szobákban. Saját parkolója díjmentesen használható.

A **HUNGUEST Hotel Kikelet** 1998-ban teljesen felújított műemlék épületben kapott helyet. Három különteremmel, két étteremmel rendelkezik, terasza bankettek, állófogadások megrendezésére alkalmas.

Terem	Befogadóképesség, bankett (fő)	Befogadóképesség, színházi (fő)	Terület (m ²)
Panoráma terem	60	120	120
Csontváry terem	15	30	32
Martyn terem	40	50	60
Összesen	115	200	212

9. táblázat: Hotel Kikelet konferenciatermei és kapacitásai

Forrás: www.hunguesthotels.hu/hu/hotel/pecs/hunguest_hotel_kikelet

A 3+1 csillagos háromszintes szállodában 33 db kétágyas szoba került kialakításra, ezek között 2 apartman és 9 superior szoba van. A két, egyenként 80 fő befogadóképességű étterem nemzetközi ételkínálattal várja kedves vendégeit. Zárt parkoló, garázs, internet-elérhetőség (WIFI) biztosított. Az alagsorban kialakított wellness centrumban pezsgőfürdő, szauna, gőzfürdő, infrakabin, szolárium, drinkbár található. A Mecsek-hegység egyik legszebb részén, közvetlenül Pécs város központja fölött helyezkedik el a szálloda. A Kikelet teraszról az ország egyik legszebb panorámája tárul a vendégek elé, ugyanakkor a szálloda megközelítése gyalogosan vagy tömegközlekedéssel meglehetősen nehézkes.

A fent felsorolt szállodák mellett kisebb különtermek találhatóak a város több más szállodájában, panziójában is (pl. Szinbád Panzió, Szent György Fogadó, Kálvária – Rác Hotel, Batthyány Panzió, Boutique Hotel Sopianae, Hotel Mediterrán, Fenyves Hotel Panoráma, stb.).

Szálláshely neve	Kapacitás	Árak		Szolgáltatáskör	Rendezvényterem	Terembérlet
		Standard kétágyas	Superior kétágyas			
SZÁLLODA****						
Boutique Hotel Sopianae****	22 szoba 1-2 ágyas szobák, nászutas szobák, lakosztály	25 900*	28 900*	Étterem, éjszakai bár, szauna, fitnessterem, jacuzzi, biliárdterem, internet, szobaszerviz, 24 órás recepció, zárt parkoló, mosatás programszervezés, rendezvényszervezés	1 db max. 60 fő	Éttermi fogyasztás esetén nincs külön terembérlet, ingyenes!
SZÁLLODA***						
Hotel Palatinus – Pécs Danubius Hotels Group, Hotel*** (egyres szobák ****)	94 szoba, 189 férőhely 81 kétágyas, 7 háromágyas szoba, 6 lakosztály	15 810- 19 635* (1 EUR = 255 HUF)	21 420- 26 775* (1 EUR = 255 HUF)	Étterem, business center, szauna, gőzkabin, szolárium, masszázs, vezeték nélküli internet, mozicsatorna, szobaszerviz, 24 órás portaszolgálat, mosoda, garázs, programszervezés	2 db max. 300 fő + 120 fő	Nagyterem / Bartók terem 100-280 főig/ 150 000 Ft/alkalom
Pátria Hotel – Pécs; Danubius Hotels Group, Hotel***	117 szoba 238 férőhely 111 kétágyas szoba, 5 háromágyas szoba, 1 lakosztály	15 300-18 870* (1 EUR = 255 HUF)	21 420- 28 050* (1 EUR = 255 HUF)	Étterem, kávézó, business center, 24 órás portaszolgálat, vezeték nélküli internet, mozicsatorna, szobaszerviz, mosoda, őrzött parkoló, buszparkoló	4 db max. 100 fő, összesen 150 fő	60.000 Ft + áfa + parkolási díj
Hungest Hotel Kikelet; Hungest Hotels, Hotel****+	33 szoba, 66 férőhely 2 apartman, 9 superior szoba, 22 standard szoba	21 700- 24 000*	26 100- 27 800*	Étterem, bár, szauna, zárt parkoló, 24 órás portaszolgálat, szobaszerviz, vezeték nélküli internet, pezsgőfürdő, szauna, gőzfürdő, szolárium, infrakabin, masszázs, drinkbár, garázs.	3 db max. 120 fő + 60 fő + 32 fő	Panoráma terem/100fő/ 30 eFt/nap Martyn- terem/80fő/ 15eFt/nap
Laterum Hotel, Hotel***	300 férőhely, 2-4 ágyas szobák	10 000-11 000*	12 000*	Étterem, bár, Internet kávézó, 24 órás portaszolgálat, saját parkoló	Különtermek -30 fő, 60 fő, 2db 80 fő, 250 fő	30 eFt/alkalom
Hotel Makártanya Sport	közel 100 férőhely,	7 100-		Étterem, széles körű sportlehetőség,	150 fős 2	50.000 Ft/nap

& Wellness***	27 szoba, 2 ágyas pótágyazható szobák	13 500*		wellness szektor (szaunák, gőzkabin, hidromasszázs, szolárium, masszázs, szabadtéri medence), mosoda, wifi	szekcióteremre bontható 1 db 50 fős terem 1 db 2000m ² nagyságú acélszerkezetű teniszcsarnok	20.000 Ft/nap 350.000 Ft/nap+rezszi
Batthyány Kastélyszálló és Étterem - Hotel *** (Pécs-Úszópuszta)	19 szoba, 38 férőhely, 16 kétágyas szoba, 3 lakosztály	9 500-12 900*	13 900-19 900*	Étterem, drink bár, borozó, 24 órás portaszolgálat, szobaszerviz, szauna, parkoló, rendezvény-, programszervezés	2 db max. 25 + 25 fő	20 000 Ft/nap
Fenyves Hotel Panoráma, Hotel***	23 szoba, 46 férőhely 20 db kétágyas szoba, 1 db lakosztály, 2 db kisebb szoba, 3*2 összenyitható szoba	16 800-19 600*	20 800-24 400*	Étterem, nem akadálymentesített, vezeték nélküli internet	2 db max. 25 + 25 fő	20 000 Ft/nap
Hotel Barbakán***, Hotel*** (társhotel a Szinbád Panzió és Étterem)	16 szoba, 40 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	12 900*	-	Reggeliző helyiség, 24 órás recepció, vezeték nélküli internet, zárt parkoló	- (Szinbádban van)	Szinbádban: 25 000 Ft / nap -
Hotel Mediterrán, Hotel***	32 szoba, 72 férőhely, 2 apartman	11 600-13 400*	14 000-16 800	Étterem, bár, parkoló ajándékcikk árusítás, szauna, fitness terem, 24 órás portaszolgálat	1 db max. 70 fős konferenciaterem, 30 fős terem	
Amstel Hotel, Hotel***	19 szoba, 59 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	11 390*	15 990*	Étterem, kávézó, 24 órás portaszolgálat, zárt parkoló, szobaszerviz, mosoda	50 fős és 20 fős különterem -	20-25.000 Ft
SZÁLLODA**						
Ágoston Hotel**	14 szoba, 40 férőhely 2-3-4 ágyas szobák	9 900-10 900*	-	Étterem, zárt parkoló 24 órás portaszolgálat, internet, manikűr-	1 db max. 30 fő	

				pedikűr, műkörmös, gyógy- és frissítő masszázs		
PANZIÓK						
Aranyhegy Panzió, panzió I. osztály	7 szoba, 14 férőhely	9 500*	-	Étterem, saját parkoló, drinkbár, szobaszerviz programszervezés	30 fő	
Szindbád Panzió, panzió	27 szoba, 80 férőhely, 1-2-3 ágyas szobák	10 990*		Étterem, 24 órás recepció szolgálat, zárt parkoló	Max. 70 fő	
Várfal Fogadó, panzió	17 szoba, 35 férőhely; 1db egyágyas, 14 db kétágyas, 2 db háromágyas;	12 000*		Étterem, rendezvényszervezés	30 fő	

10. táblázat: Rendezvénykapacitást kínáló jelentősebb szállodák

Forrás: saját szerkesztés

Fedett rendezvényhelyszínek összefoglaló táblázata

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Expo Center Pécs (bezárt)	Pécs, Megyeri út 72.	Vásárközpont, kiállítótér	5000 fő
Lauber Dezső Városi Sportcsarnok	Pécs, Veress Endre utca 10.	sportcsarnok, vásárközpont, kiállítótér	5000 fő
Hotel Makártanya	Pécs, Középmakár dűlő 4.	hotel, étterem, konferenciaterem, sportcsarnok,	rendezvényterem: 150 fő (2 szekcióra osztható), kisterem: 50 fő, 2000nm-es sportcsarnok: kb. 1000 fő <i>Technikai felszereltség:</i> Flipchart, Tv, DVD, Mikrofon, ADSL Internet csatlakozás, Notebook, Projektor, vetítővászon
Székesegyház (Szent Péter és Pál)	Pécs, Dóm tér	Műemlék, építmény: Templom	1000 fő
Zsinagóga	Pécs, Fürdő u. 1.	Műemlék, építmény: Zsinagóga	1000 fő
Pécsi Tudományegyetem, Aula	Pécs, Szigeti út 12.	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	600 fő
Pécsi Nemzeti Színház	Pécs, Színház tér 1.	Kulturális helyszín: Drámaszínház, Opera, tánc, balett, Kamaraszínház	572 fő
Hotel Laterum	Pécs, Hajnóczy József utca 37-39.	hotel, étterem, konferenciaterem,	Díszterem: 250 fő; Konferencia terem: 80 fő; Rendezvény terem: 80 fő; Márványterem: 60 fő; Különterem: 30 fő
Palatinus Hotel - Bartók terem	Pécs, Király u. 5.	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	Bartók terem 250 fő, Nádor terem 120 fő Technikai felszereltség: mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítő vászon, flip chart, mirkoron, televízió, videó, kazettás magnó, CD lejátszó, hangosítás.
Zsolnay-gyár	Pécs, Budai külváros, Felsővámház utca	Műemlék, építmény: Üzem, ipari létesítmény, rendezvény színtér	250 fő
Művészetek és Irodalom Háza	Pécs, Széchenyi tér 7-8.	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria, konferencia terem	Fülep Lajos terem 200 fő, klimatizált terem, fény- és hangtechnikai eszközökkel felszerelhető, videóprojektoros vetítés

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Baranya Megyei Közgyűlés Díszterem	Pécs, Papnövelde u. 5.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	Konferencia terem: 150 férőhelyes Tárgyaló helyiségek: 1 db 10 férőhelyes valamint 1 db 20 férőhelyes tárgyaló Előkészítő helyiség: vendéglátó egység részére, 1 db mélyhűtő, 2 db italhűtő, mosogató. Parkoló: 30 gépkocsi részére a belső udvarban Technikai lehetőségek: vezetékes mikrofon, URH hordozható mikrofon, magnókazetta, CD hangfelvétel, videó bejátszás, tolmács berendezés, projektor motoros vászonnal, írásvetítő
Pécsi Kereskedelmi Központ	Pécs, Majorossy I. u. 36.	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	Zsolnay terem: 180 fő Technikai felszereltség: tolmáctechnika, mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítő vászon, flip chart, mikrofon, televízió, videó, kazettás magnó, CD-lejátszó, hangosítás
Európa Ház - International House	Pécs, Mária u. 9.	konferenciaterem, kiállítótér, galéria	Konferenciaterem 100-120 fő, szemináriumi terem (Testvérvárosok terme: 40 fő) teljes körű konferenciaszervíz, videokonferencia konferenciák, továbbképzések, szemináriumok, workshopok és információs napok szervezése, lebonyolítása
Pátria Hotel	7621 Pécs, Rákóczi út 3.	Szálloda, konferenciaterem, étterem	Pannónia terem: maximum 100 fő, Mecsek és Ambassador termek: 25 fő Technikai felszereltség: mozgatható szónoki emelvény, dia és írásvetítő, kivetítő vászon, flip chart, mikrofon, televízió, videó, kazettás magnó, CD-lejátszó, hangosítás
Dzsámi, belvárosi templom	Pécs, Széchenyi tér	Műemlék, építmény: Templom	120 fő

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
A cisztercita rend Nagy Lajos Gimnáziuma	Pécs, Széchenyi tér 11.	Műemlék, építmény: Intézmény (iskola)	100 fős sportcsarnok
Pécsi Galéria	Pécs, Ciszterci köz	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	100 fő
Pécsi Tudományegyetem Halasy-Nagy Aula	Pécs, Rákóczi u. 80. II. emelet	Konferenciaterem	100 fő
Tv-torony	Pécs, Misinatető	Műemlék, építmény, kiállítóter	100 fő
Postapalota	7601 - Pécs Jókai út 10.	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	90 fő
Ferences templom	Pécs, Ferencesek utcája 37.	Műemlék, építmény: Templom	80 fő
Ifjúsági Ház	Pécs, Nagy L. király u. 13.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti, koncertterem, színházterem	színházterem: 80 fő
Pálos templom és kolostor (Szent Imre herceg)	Pécs, Hunyadi u. 72.	Műemlék, építmény: Templom, Kolostor, rendház	80 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Csontváry Múzeum	7621 Pécs, Janus Pannonius u. 11.	kiállítóter, múzeum Műemlék, építmény	70 fő
Dominikánus ház	Pécs, Színház tér 2.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény, Intézmény (iskola, kórház stb.)	Díszterem: 70 fő <i>Hangtechnikai szolgáltatások</i> Dominikánus Házban: beszédhangosítás (vezetékes és rádiós mikrofonokkal), zenebejátszás (magnó, minidisk, lemezjátszó) hangfelvétel (magnó, minidisk), kamaraegyüttesek és kórusok hangosítása Szabadtéren: 24 csatornás keverési és hangosítási lehetőség, 2 x 400 watt teljesítmény

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Evangélikus templom	Pécs, Dischka Győző u. 4-6.	Műemlék, építmény: Templom	70 fő
Irgalmasok temploma (Szent Sebestyén vértanú)	Pécs, Széchenyi tér 5.	Műemlék, építmény: Templom	70 fő
Líceumi templom (Urunk színeváltozása)	Pécs, Király u. 44.	Műemlék, építmény: Templom	70 fő
Szatmári György palotájának romjai, Tettye tér	Pécs, Tettye tér	Műemlék, építmény: Út, utca, tér, főpapi palota	70 fő
Az Egyetemi Könyvtár épülete	Pécs, Szepesy Ignác u. 3.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	60 fő
Cella Septichora	7621 Pécs, Szent István tér	Műemlék, építmény: Sírkamra, kriptá	60 fő
Városháza	Pécs, Széchenyi tér 1.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	60 fő
A zeneművészeti főiskola épülete	Pécs, Mátyás király u. 15.	Műemlék, építmény: Kolostor, rendház, Intézmény (iskola, kórház stb.)	50 fő
Baranya Megyei könyvtár	Pécs, Apáca u. 8.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény	50 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Janus Pannonius Múzeum	7621 - Pécs Káptalan utca 5.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Iparművészeti, Képzőművészeti, Néprajzi, népi iparművészeti, Történelmi/helytörténeti	50 fő
Havihegyi kápolna (Havas Boldogasszony)	Pécs, Havihegyi út	Műemlék, építmény: Kápolna	50 fő
Pécsi Horvát Színház	Pécs, Anna u. 17.	Műemlék, építmény: Világi épület, építmény, színház	50 fő

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Püspöki palota	Pécs, Szent István tér 23.	Műemlék, építmény: Főpapi palota	50 fő
Szivárvány Gyermekház	Pécs, Veress Endre utca 6.	kiállítótér, galéria	50 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Victor Vasarely Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 3.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	40 fő
Dóm Múzeum-Kőtár	7621 Pécs, Káptalan u. 8.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Egyházművészeti	40 fő
Lenau Ház	Pécs, Munkácsy M. u. 8	Múzeum, kiállítóhely, galéria	40 fő
Miasszonyunk Zárdatemplom (Nagyboldogasszony)	Pécs, Szent István tér 8.	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Mindenszentek temploma	Pécs, Tettye u. 14.	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Református templom	Pécs, Szabadság út 35.	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Római katolikus templom (Szent Ágoston)	Pécs, Ágoston tér	Műemlék, építmény: Templom	40 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Schaár Erzsébet: Utca	7621 - Pécs Káptalan utca 5.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	35 fő
Akvárium Terrárium	Pécs, Munkácsy u. 31.	Természeti érték: Állat- és növénykert, Állattani	30 fő
Baranya Galéria	Pécs, József A. u. 10.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Nemes Andre Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 5.	kiállítótér, múzeum (18. századi kanonokház)	30 fő

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Amerigo Tot kiállítás	7621 Pécs, Káptalan u. 2.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Modern Magyar Képtár II.	7621 Pécs, Papnövelde u. 5.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Múzeum Galéria	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Általános	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Természettudományi Osztály	Pécs, Rákóczi utca 64.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Természettudományi	30 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Várostörténeti Kiállítás	7631 - Pécs Felsőmalom utca 9.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	30 fő
Civil Közösségek Háza	Pécs, Szent István tér 17.	Műemlék, építmény, kiállítóter, galéria	30 fő
Elefántos ház	Pécs, Széchenyi tér 7-8.	Műemlék, építmény: Ház	30 fő
Jakováli Hasszán Múzeum	7621 - Pécs Rákóczi utca 2.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Egyházművészeti, Történelmi/helytörténeti	30 fő
Képcsarnok, Ferenczy-terem	Pécs, Király u. 29-31.	Múzeum, kiállítóhely, galéria	30 fő
Műhelygaléria	Pécs, Szent István tér 1.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
Pécsi Kisgaléria	Pécs, Szent István tér 4.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	30 fő
PTE Egyetemtörténeti Múzeum	7621 Pécs, Király u. 19.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Tudomány- és technikatörténeti	30 fő

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Szent György Fogadó	7623 Pécs, Nagyvárad u. 23.	Önálló rendezvényterem, szálláshely, étterem	Különterem: 25-30 fő
Várkonyi Nándor Könyvtár	Pécs, Nagy Jenő u. 24.	Könyvtár, kiállítótér, galéria	30 fő
August Šenoa Horvát Klub	Pécs, Esze T. u. 3.	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria,	25 fő
Bányatörténeti Múzeum és Könyvtár	7623 Pécs, József Attila u. 5.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Ipartörténeti, Természettudományi	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Modern Magyar Képtár I. - Martyn Ferenc Múzeum	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Ókeresztény Mauzóleum	7621 Pécs, Szent István tér 12.	Műemlék, építmény: Sírkamra, kriptá	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Régészeti Osztály és Állandó Régészeti Kiállítás	7621 - Pécs Széchenyi tér 12.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Reneszánsz Kötár	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	25 fő
Erdős Kamill Cigány Múzeum	7621 Pécs, József u. 4.	Múzeum, kiállítóhely	25 fő
PTE Orvostörténeti Múzeuma	7624 Pécs, Szigeti u. 12.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: speciális	25 fő
Városi Képtár Pécs	Pécs, Rákóczi út 11.	Műemlék, építmény, kiállítótér, galéria	25 fő
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága - Zsolnay Kerámia Kiállítás	7621 Pécs, Káptalan u. 4.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Iparművészeti, Történelmi/helytörténeti	25 fő

Név	Cím	Profil	Kapacitás, technikai felszereltség
Café Zacc Galéria	Pécs, Mátyás király u. 2.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő
Csopor(t) Horda Galéria	Pécs, Anna u. 17.	Múzeum, kiállítóhely, galéria	20 fő
Gyöngyszem Galéria	Pécs, Timár utca 23.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő
Műtár Galéria	Pécs, Ferencsek u. 42.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Képzőművészeti	20 fő
Néprajzi Kiállítás	7621 Pécs, Rákóczi u. 15.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Néprajzi, népi iparművészeti	20 fő
Parti Szépségtár	Pécs, Mária u. 1.	Múzeum, kiállítóhely, galéria	20 fő
Szabó Marcipán Múzeum	7621 Pécs, Király u. 36.	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Speciális	20 fő
Telegaléria	7621 - Pécs Rákóczi u. 19	Múzeum, kiállítóhely, galéria: Történelmi/helytörténeti	15 fő
Gránátalma Múzeumpatika	7621 Pécs, Széchenyi tér 5.	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	10 fő
Idrisz Baba türbéje	Pécs, Nyár u. 8.	Műemlék, építmény: Sírkamra, kriptá	10 fő
Szerecsen Patikamúzeum	7621 Pécs, Apáca u. 1.	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	10 fő
Zsolnay-mauzóleum	Pécs, Felsővámház u. (Zsolnay- telep)	Műemlék, építmény: Sírkamra, kriptá	10 fő
Balokány strand épületei	Pécs, Zsolnay Vilmos u. 46.	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	felújításra várnak, lezárva
Nádor Szálló	Pécs, Széchenyi tér	Műemlék, építmény: Kereskedelmi és szolgáltatási létesítmény	felújítás alatt

11. táblázat: Rendezvénykapacitást kínáló jelentősebb szállodák (Forrás: saját szerkesztés)

Melléklet – Dél-Dunántúli Régió támogatott szálláshely-beruházásai

Szálláshely	Település	Kapacitás (szoba, ap.)	Besorolás	Típus	Meglévő / új létesítmény
Balokány Wellness és Konferencia Szálloda	Pécs (Balokány)	Új: 150	4csillagos	Üzleti, wellness	Új
Hotel Corso****	Pécs (Balokány)	Új: 77	4csillagos	Üzleti	Új
Matias Hotel	Pécs (Zsolnay V. utca)	Új: 68	4 csillag	Családi	Új
Hotel Laterum	Pécs	Meglévő: 86 Új: 48	4csillagos	Üzleti, wellness	Meglévő
Danubius Hotel Nádor****	Pécs (belváros)	Új: 124	4csillagos	Üzleti, szabadidős	Új, bővített
Hotel Makár	Pécs (Makár- domb)	Meglévő: 27 Új: 30 apartman, 2 lakosztály	4csillagos	Üzleti, wellness, szabadidős	Meglévő
Hotel Medical és Életerő Center	Marcali	Új: 116	4csillagos	Wellness	Új
Hotel Azúr	Siófok	Meglévő: 222	4csillagos	Szabadidős, (üzleti, wellness)	Meglévő
Wunderlich Hotel	Nagy- harsány	n.a.		Bor, családi	Új
Kopácsy-kúria	Karád	n.a.	I. osztályú panzió	Szabadidős	Meglévő
Ability- és Termál- szálloda****	Tamási	Új: 81	4csillagos	Termál, wellness	Új
Kapos Hotel	Kaposvár	Meglévő: 79 Új: 20	4csillagos	Üzleti, szabadidős	Meglévő
Hotel Átrium	Harkány	Meglévő: 34 Új: 11	3 csillag	Családi, (üzleti, wellness)	Meglévő
European Lakes Golf & Country Club	Hencse	Új: 40 apartmanház	4csillagos	Szabadidős, wellness, (üzleti)	Meglévő
Mándl-Kastélyszálló és Tréning Központ	Nagyatád	Új: 95	4csillagos	Wellness, sport (golf, vadászat), üzleti	Új

Szálláshely	Település	Kapacitás (szoba, ap.)	Besorolás	Típus	Meglévő / új létesítmény
Fried Kastély Szálloda	Simon- tornya	Meglévő: 20 Új: 5	4csillagos	Üzleti, wellness, szabadidős	Meglévő
Wellamarin Wellness Szálloda	Zamárdi	Új: 106	4csillagos	Családi wellness, üzleti	Új
Somogy kertje üdülőfalu	Bonnya	Új: 64	kemping	Ifjúsági, családi	Új kempingrész
„Strand szálló” és „Boróka kemping”	Barcs	Új: 28 szoba, 50 lakókocsi férőhely	3csillagos panzió és 3csillagos kemping	Wellness, kemping	Új
Pelso Panzió	Balaton- máriafürdő	Meglévő: 17	I. osztályú panzió	Wellness, dental	Meglévő (újbóli megnyitás)
Dráva Hotel****	Harkány	Új: 89	4csillagos	Gyógy- és wellness	Új
Família Park Hotel****	Kisszekely	Új: 134	4csillagos	Családi, wellness, üzleti	Új
Gunaras East and West Spa Resort**** Hotel	Dombóvár- Gunaras	Új: 94	4csillagos	Gyógy- és wellness	Új
Siklósi Termálszálloda ****	Siklós	n.a.	4csillagos	Üzleti, wellness	Új
Thermal Hotel Harkány****	Harkány	Meglévő: 108 Új: 4 szint ráépítés	4csillagos	Gyógy, üzleti	Meglévő
Termál Kemping	Harkány	Meglévő: 21 bungalow Új: 8 apartmanház, 100 lakókocsi- és sátorhely	3csillagos kemping	Kemping, szabadidős	Meglévő
Hotel Európa***	Dombóvár- Gunaras	Meglévő: 20 Új: 12	3csillagos	Szabadidős, (wellness, üzleti)	Meglévő szálloda
BOCK Panzió	Villány	n.a.	panzió	Bor, családi, (üzleti, wellness)	Új
Mohácsi Termálszálloda****	Mohács	n.a.	4csillagos	Szabadidős	Új

Polgár Panzió	Villány	Meglévő: 11 Új: 15	I. osztályú panzió	Bor, szabadidős, wellness	Meglévő
---------------	---------	-----------------------	-----------------------	---------------------------------	---------

12. táblázat: Tervezett szálloda-beruházások

Forrás: saját szerkesztés (DDOP támogatási lista alapján)